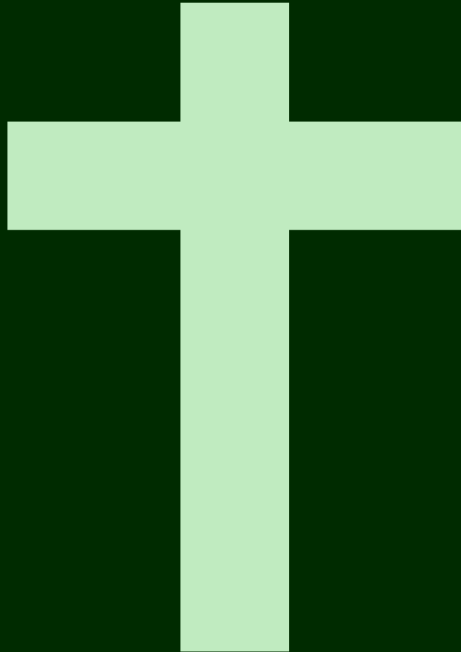

Lilangano lya Sambano

The New Testament in the Yao language of Malawi: Yao Bible

Version Translation Project

Lilangano Iya Sambano

The New Testament in the Yao language of Malawi: Yao Bible Version Translation Project

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Ciyawo (Chiyawo)

Contributor: Pioneer Bible Translators

Lilangano Iya Sambano

Yao New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word.

See Revelation 22:18-19.

2023-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 19 Apr 2023

83abede1-cef5-5110-a8eb-53474ba8eb62

Contents

Matayo	1
MALIKO	56
Luka	92
YOHANA	152
MASENGO	196
Ŵaloma	251
1 Ŵakolinto	276
2 ŴAKOLINTO	299
ŴAGALATIA	314
ŴAEFESO	323
ŴAFILIPI	332
ŴAKOLOSAI	338
1 Ŵasesalonike	344
2 Ŵasesalonike	350
1 TIMOSEO	354
2 TIMOSEO	361
Tito	366
Filimoni	370
Ŵaebulania	372
Yakobo	391
1 Petulo	398
2 Petulo	405
1 YOHANA	410
2 YOHANA	417
3 YOHANA	419
YUDA	421
Chiunukuko	424

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba Matayo Chilongolelo

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Matayo chili chimo mwa itabu ncheche mu Lilangano lya Sambano chachikusala nkati umi u Che Yesu Kilisito Chachilichose chikuw̄ilanjikwa “Injili,” malumbo gakwe, “Ngani Jambone.” Yele itabu yalembekwe pakumala chiwa chi Che Yesu, yele itabu yalembekwe ni che Matayo ni che Maliko ni che Luka ni che Yohana. W̄aumanyilisi ngaakumanyilila uchenene katema pijalembekwe Ngani Jambone mpela yatite pakulemba Matayo, nambo ikuganichikwa kuti jalembekwe mu yaka sitini pakumala kupagwa kwa Che Yesu Kilisito Nombe ngakukumanyika kwapi kuw̄alembele, nambo ikuganichikwa kuti jalembekwe ku Palesitina panepa mmusi wa ku Yelusalemu.

Matayo ni juw̄alembile, mundu juw̄aliji jwakukumbikanya nsongo akanaŵe kuw̄ilanjikwa ni Che Yesu kuŵa jwakulijiganya jwakwe. W̄amanyiche sooni kwa liina lya che Lawi. Che Matayo w̄aliji jumo jwa achinduna likumi ni ŵaw̄ili, nombe ŵaalembele ŵa umanyilisi ŵa Chiyahudi. Gelego nkukombola kugaona pangasisika pakuŵa kwana Malembo sitini kutyochela mu Lilangano lya Kalakala. Nningwa wao waliji kulosya kuti Che Yesu w̄aliji Kilisito, Jwakuwombola jwasagulikwe ni Akunnungu, mundu jwati w̄akulondola ŵa Akunnungu ŵasalaga ngani syakwe. Soonni che Matayo w̄alembile indu yejinji nkati umwenye wa Akunnungu. W̄ayahudi w̄alolele kuti Jwakuwombola chaŵe chilongola jwa umwenye wa pachilambo pano. Che Matayo kwa kulilolechesya nnope akuchikanila chikulupi chao kwa kukunguluchila kuti umwenye wa Akunnungu uli wa chibumu.

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Matayo chili chitabu chambone kuŵa chaandanda mu Lilangano lya Sambano kwa ligongo lya malembelo gagalembekwe kutyochela mu Lilangano lya Kalakala. Chili chilumbikanyo chambone cha malangano gaŵili. W̄aumanyilisi akuganisa kuti pane che Matayo w̄alingaga kusyasya mpela che Musa yatite kulemba mu itabu yakwe nsano yaandanda mu Lilangano lya Kalakala. Majiganyo ga Che Yesu paŵaliji pa chikwesya (Matayo 5-7). Ikukomboleka kulan-danywa ni chipanganyo chiŵachitesile Akunnungu chakwapa che Musa Lilajisyo. (Chikumbuchilo cha lilajisyo 19:3-23:33)

Yaili mwelemo

Che Matayo akujitanda Ngani Jambone nkati kupagwa ku Che Yesu Kilisito ni ndande ja masengo gakwe mu liunjili lya 1-4.

Kumala pele che Matayo akusala nkati masengo ga Che Yesu ni majiganyo gakwe gamajinji mu liunjili lya 5-25.

Liuto lya mbesi lya Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Matayo likusala nkati Che Yesu iŵatite pakumalichisya masengo gakwe, gagakuwoneka mu chiwa chakwe ni kusyuka kwakwe mu liunjili lya 26-28.

*Lukosyo lu Che Yesu Kilisito
(Luka 3:23-38)*

¹ Achi chili chitabu cha meena ga lukosyo lu Che Yesu Kilisito, Che Yesu Kilisito jwaliji jwa uŵelesi u che Daudi, jwa uŵelesi u che Iblahimu.

² Che Iblahimu w̄ammeleche che Isaka ni che Isaka w̄ammeleche che Yakobo ni che Yakobo w̄ammeleche che Yuda ni achapwakwe.

³ Che Yuda wammeleche che Pelesi ni che Sela, achikulu wao waliji che Tamali ni che Pelesi wammeleche che Esloni ni che Esloni wammeleche che Alamu.

⁴ Che Alamu wammeleche che Aminadabu ni che Aminadabu wammeleche che Nashoni ni che Nashoni wammeleche che Salumoni ni,

⁵ Che Salumoni wammeleche che Boasi, achikulu wao che Boasi waliji che Lahabu. Che Boasi ni che Lusi waliji achawelesi wa che Obedi ni che Obedi wammeleche che Yese,

⁶ nombe che Yese wammeleche Mwenye che Daudi.

Che Daudi wammeleche che Selemani, achikulu wao che Selemani waliji wankwawo che Ulia.

⁷ Che Selemani wammeleche che Lehoboamu ni, che Lehoboamu wammeleche che Abiya ni che Abiya wammeleche che Asa ni,

⁸ che Asa wammeleche che Yehoshafati ni che Yehoshafati wammeleche che Yolamu ni che Yolamu wammeleche che Usia ni,

⁹ Che Usia wammeleche che Yosamu ni che Yosamu wammeleche che Ahasi ni che Ahasi wammeleche che Esekiya ni,

¹⁰ Che Esekiya wammeleche che Manase ni che Manase wammeleche che Amoni ni che Amoni wammeleche che Yosia ni,

¹¹ Che Yosia wammeleche che Yekonia ni achapwakwe. Keleko kaliji katema kawasamichisya Wayahudi ku chilambo cha ku Babeli.

¹² Nipele, Wayahudi pawaike ku chilambo cha Babeli, che Yekonia wammeleche che Sealiteli ni che Sealiteli wammeleche che Selubabeli ni,

¹³ Che Selubabeli wammeleche che Abiudi ni che Abiudi wammeleche che Eliakimu ni che Eliakimu wammeleche che Asoli.

¹⁴ Che Asoli wammeleche che Sadoki ni che Sadoki wammeleche che Akimu ni che Akimu wammeleche che Eliudi,

¹⁵ Che Eliudi wammeleche che Eliasali ni che Eliasali wammeleche che Matani ni che Matani wammeleche che Yakobo,

¹⁶ Che Yakobo wammeleche che Yusufu, wankwawo che Maliamu achikulugwe Che Yesu wakuwilanjikwa Kilisito Jwakuwombola.

¹⁷ Pelepo paliji ni iwelesi kumi na nne kutyochela che Iblahimu kwaichilila che Daudi, iwelesi kumi na nne kutyochela che Daudi mpaka Wayahudi pawajigalikwe ku usami ku Babeli ni iwelesi kumi na nne kutyochela kwigalikwa ku usami kuichila katema ka Kilisito.

Kupagwa ku Che Yesu Kilisito

¹⁸ Yelei ni iwatite pakupagwa Che Yesu Kilisito, che Maliamu, achikulugwe, waliji atomelwe ni che Yusufu. Nambo akana we kuwonekana mpela mundu ni wankwakwe, che Maliamu walisimene ali wapachiilu kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁹ Nombe che Yusufu wankwakwe pakuwa waliji mundu jwambone paujo pa Akunnungu nganasaka kwachembulusya che Maliamu pa wandu, wasachile kwaleka pangaimanyilila wandu.

²⁰ Nombewo pawaliji aninkuganisya yeleyo, katumetume jwa kwinani jwa Ambuje wankopochele mu sagamisi, wansalile, “Che Yusufu mwana ju che Daudi nkajogopa kwajigala che Maliamu kuwa wankwenu, ligongo ali wapachiilu kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu.

²¹ Chaligopole mwanache jwannume nomwe chimwape liina lyakwe Che Yesu, pakuwa jwelejo ni juchi wakulupusye wandu wakwe mu sambu syao.”

²² Nipele yoseyo yakopochele kuti liwe isyene, lilo we lya Ambuje liwawe chete kwa litala lya jwakulondola jwa Akunnungu achitiji,

²³ “Mwalimwalipe chawe jwapachiilu, chaligopole mwanache jwannume, nombewo chacha wilanga Emanueli” malumbo gakwe, “Akunnungu ali pamo ni uwe.”

²⁴ Nombe che Yusufu paŵajimwiche, ŵatesile ilaila iŵatite pakusala katumetume jwa kwini jwa Ambuje, ŵanjigele che Maliamu ŵankwawo ni kwaulanawo kumangwao.

²⁵ Nambo nganawonegana nawo mpaka che Maliamu paŵaligopwele mwanache jwannume. Nombe che Yusufu ŵampele liina lyakwe Che Yesu.

2

Achalendo kutyochela kungopochelo lyuŵa

¹ Che Yesu ŵapagwile mmusi wa ku Beselehemu, muchilambo cha ku Yudea, kele katemako che Helode ali mwenye. Napagwa pe, ŵandu ŵaŵaimanyichisye nnope ndondwa kutyochela kungopochelo lyuŵa ŵaiche ku Yelusalemu.

² Ŵausisye ŵandu, “Ana alikwapi mwanache jwapagwile, kuŵa Mwenye jwa Ŵayahudi? Tujiweni ndondwa jakwe pajikopochele kungopochelo lyuŵa ni weleu tuiche kukwapopelela.”

³ Mwenye che Helode paŵapilikene yeleyo ni ŵapwele ntima, ŵelewo pamo ni ŵandu wose ŵa ku Yelusalemu.

⁴ Nipele, ŵaawilasile pamo achakulungwa wose ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa, ŵausisye kuti, “Ana Kilisito Jwakuwombola chapagwe kwapi?”

⁵ Nombewo ŵajanjile, “Mu musu wa ku Beselehemu, muchilambo cha ku Yudea, pakuŵa yeleyo ni yaitite pakulembekwa ni jwakulondola jwa Akunnungu,

⁶ ‘Mmwe Beselehemu chilambo cha ku Yudea, mmwe nganimma jwamwana kose pasikati misi ja chilambo cha ku Yudea, pakuŵa kutyochela kukwenu chakopochele chilongola juchiŵalongosye ŵandu ŵangu, Ŵaisilaeli.’ ”

⁷ Pelepo, che Helode ŵaawilasile pachisyepela ŵanyawo ŵaŵaimanyichisye nnope ndondwa ni ŵausisye katema chi jele ndondwa jo pijakopochele.

⁸ Nipele ŵatumile ku Beselehemu aninkuti, “Njaulanje nkauchilichisye uchenene ngani sya jwele mwanache. Mwamalaga kummona, nkauje kukuusalila, ni une jwakwe nyaule ngaatindiŵalile.”

⁹ Paŵamalisisye kumpilikanila mwenye, ŵajendelechele ni ulendo wao nipele jele ndondwa jo jiŵajiwani kungopochelo lyuŵa jalongolele mmbujo mwao mpaka pajaiche ni kwima pachanya nyuumba jiŵaliji mwanache.

¹⁰ Paŵajiwani jele ndondwa jo ŵasengwile nnope.

¹¹ Ŵajinjile nkati ni ŵammweni mwanache jula pamo ni che Maliamu achikulugwe, ŵatindiŵalile ni kunkotamila. Pelepo ni ŵagopwele mmalombo gao ni ŵampele ntuuka, sahabu ni ubani ni mauta gagakuŵilanjikwa manemane.

¹² Akunnungu ŵakanyisye mu sagamisi kuti akaujila sooni ku che Helode, nipele ŵausile kumangwao kwa litala line.

Kuutuchila ku Misili

¹³ Paŵamasile kutyoka achalendo ŵala, katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵankopochele che Yusufu mu sagamisi ni kwasalila, “Njimuche! Munjigale mwanache jo pamo ni achikulugwe ni mmutuchile ku Misili. Ntamanje kweleko mpaka pachinantanjile, pakuŵa che Helode akusaka kummulaga mwanache ju.”

¹⁴ Nipele che Yusufu ŵajimwiche ni kunjigala mwanache pamo ni achikulugwe, ŵatyosile chilo, ŵajawile ku Misili.

¹⁵ Ŵatemi kweleko mpaka che Helode paŵajasiche. Yeleyo yatendekwe kuti liloŵe liŵaŵechete Ambuje kwa litala lya jwakulondola jwakwe liŵe isyene, “Nammilasile mwanangu kutyochela ku Misili.”

Kuulagwa kwa ŵanache achanandi

16 Che Helode paŵaimanyi kuti ŵaŵaimanyichisye ndondwa kwa nnope ŵala ŵalambwisye, ŵatumbile nnope. Ŵalajisye ŵandu ŵakwe akaaulaje ŵanache achanandi wose ŵachilume ŵapagwile ku Beselehemu ni mumbali mwakwe ŵaali ni yaka iwili ni paasi ja pelepo. Ŵatesile yeleyo malinga ni katema paŵaimanyi kutyochela kwa ŵele ŵaŵaimanyichisye nnope ndondwa.

17 Yeleyo ni igatite kuŵa isyene maloŵe gagaŵechetekwe kwa litala lya che Yelemia juŵaliji jwakulondola jwa Akunnungu achitiji,

18 “Liloŵe lipikaniche ku Lama ko, kulila kwa kupeteka ni kulila kwa malumbo. Che Laheli akwalilila ŵanache ŵao, ni ngaakusaka kwamyalasya, pakuŵa ŵanache wose ajasiche.”

Kutyoka ku Misili

19 Paŵawile che Helode, katumetume jwa kwinani jwa Ambuje ŵankopochele che Yusufu mu sagamisi ku Misili kula,

20 Ŵansalile, “Njimuche! Munjigale mwanache jo pamo ni achikulugwe, mmuje sooni ku chilambo cha Isilaeli, pakuŵa ŵandu ŵaŵasakaga kummulaga mwanache jo ŵamale kwasika.”

21 Nipele che Yusufu ŵajimwiche ni ŵanjigele mwanache pamo ni achikulugwe, ŵausile ku chilambo cha Isilaeli.

22 Nambo che Yusufu paŵapilikene kuti che Alikelao mwanache ju che Helode, akamulile umwenye wa atatigwe, ŵajogwepe kwaula ku Yudea. Nombe, paŵamasile kukanyikwa mu sagamisi, ŵajawile mbande sya ku Galilaya,

23 Ŵajawile kutama mu musu waukuŵilanjikwa ku Nasaleti. Yele ni iyatite pakuŵa isyene maloŵe gagaŵechetekwe kwa litala lya ŵakulondola ŵa Akunnungu gagakuti, “Chaŵilanjikwe jwa ku Nasaleti.”

3

Che Yohana Ŵakubatisya akwalalichila ŵandu (Maliko 1:1-8; Luka 3:1-18; Yohana 1:19-28)

1 Agala moŵa gala ŵakopochele che Yohana Ŵakubatisya, ŵatandite kwalalichila ŵandu mu lipululu lya ku Yudea.

2 Ŵatite, “Nneche sambu, pakuŵa Umwenye wa kwinani uŵandichile.”

3 Aŵa ni ŵeŵala che Yohana ŵala, juŵagambagwa ni che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu paŵatite, “Liloŵe lya mundu likuŵilanga mwipululu, ‘Mwakolochesye Ambuje litala lyakwe, ngolosyanje litala lyakwe.’ ”

4 Che Yohana ŵawete chiwalo chichakolochekwe ni manyunya ga chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia ni nkaanda wa lipende nchiunu mwao, chakulya chao chaliji itete ni uchi wa mwikonde.

5 Ŵandu ŵa ku Yelusalemu ni kutyochela kosekose ku chilambo cha Yudea ni ilambo yose yaili mungulugulu lusulo lwa Yolodani, ŵajaulile,

6 Ŵajitichisye sambu syao ni kuleka, nombewo ŵabatisye mu lusulo lwa Yolodani.

7 Nambo che Yohana paŵaweni Mafalisayo achajinji ni Masadukayo aninkwaichilila kuti ŵabatisye ni ŵaasalile, “Ŵanyamwe uŵelesu wa lijoka! Ŵaani ŵanjamwiche muuŵambale uchimwa wa Akunnungu waukwika?”

8 Nnosye kwa isambo kuti nnesile sambu.

⁹ Nkaganisya ni kuliwêchetela muntima kuti, ‘Tukwete ambuje wêtu che Iblahimu!’ Ngunsalila isyene kuti, Akunnungu akupakombola kugapanganya maganga ga gaŵe uŵelesi u che Iblahimu.

¹⁰ Sambano jino liŵago lili chile kata michiga ja itela, nipele, chitela chachili chose changasogola isogosi yambone chichigwisikwe ni kujasikwa pa mooto.

¹¹ Une ngumbatisyanga ni meesi kulosya kuti nnesile sambi. Nambo ŵakwika kunyuma kwangu akwete machili nnope kumbunda une, ni une nganguŵajilwa namose kwawula ilatu yao. Ŵelewo chambatisyanje ni Mbumu jwa Akunnungu ni kwa mooto.

¹² Ŵelewo akwete lupeta mmakono mwao ali chile kupeta ngano. Chakumbikanye ngano jambone ni kutaga mu ngokwe ni ikambi kuitinisya pa mooto wangasimika.”

*Che Yesu akubatiswa
(Maliko 1:9-11; Luka 3:21-22)*

¹³ Kele katema ko Che Yesu ŵatyosile ku Galilaya ni kwika mu lusulo lwa Yolodani ku che Yohana, kuti nombewo abatiswe.

¹⁴ Nambo che Yohana ŵalinjile kwasiŵila aninkuti, “Une ni jungusachilwa kubatiswa ni mmwe sambano iŵele uli mmwe kwika kukwangu nambatisye?”

¹⁵ Nambo Che Yesu ŵajanjile, “Nneche kaje itendekwe yeleyo kwa sambano, pakuŵa ikusachilwa itendekwe yeila yose yaili yambone paujo pa Akunnungu.” Pelepo che Yohana ŵajitichisye.

¹⁶ Che Yesu paŵamasile kubatiswa ŵatyosile mmeesi ni papopo kwini kwaugwiche, ŵammweni Mbumu jwa Akunnungu achitulukaga mpela nguunda ni kwatula pachanya pakwe.

¹⁷ Nipele Liloŵe kutyochela kwini lyaŵechete, “Jweleju ni Mwanangu jungunonyela nonyelwe nawo.”

4

*Che Yesu akulinjikwa ni Shetani
(Maliko 1:12-13; Luka 4:1-13)*

¹ Nipele Mbumu jwa Akunnungu jwanlongwesye Che Yesu mwikonde kuti alinjikwe ni Shetani.

² Paŵatemi pangalya moŵa alobaini muusi ni chilo, mbesi jakwe jakwete sala.

³ Nipele Shetani ŵannyichilile, ni ŵansalile, “Iŵaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu ngasalile aga maganga gagalauche gaŵe mikate.”

⁴ Che Yesu ŵajanjile, “Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu kuti, ‘Mundu ngakulama ni nkate pe, nambo kwa liloŵe lyalili lyose lyakuŵecheta Akunnungu.’ ”

⁵ Nipele, Shetani ŵanjigele Che Yesu mpaka ku Yelusalemu pa musu wa Akunnungu, ŵammisile penani pa lusonga lwa Nyuumba ja Akunnungu,

⁶ Ŵaasalile, “Iŵaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, nliponye paasi pakuŵa ilembekwe,

‘Akunnungu chachatuma achikatumetume ŵao ŵa kwini kwa ligongo lyenu, channyakule mmakono mwao, ntakuligomba lukongolo lwenu pa liganga.’ ”

⁷ Che Yesu ŵajanjile, “Ilembekwe sooni mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Nkaalinga Ambuje Akunnungu ŵenu.’ ”

⁸ Nipele Shetani ŵanjigele Che Yesu sooni ku chitumbi cheleu ni kwalosya mwenye syose sya chilambo ni ukulu wakwe.

⁹ Ŵansalile, “Ni yose yi chinampe ni kuŵa yenu iŵaga chimundindiŵalile ni kumbopelela.”

¹⁰ Pelepo, Che Yesu wanjani, “Shetani ngambe kwaula! Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu,

‘Chimwatindi walile Ambuje Akunnungu wenu ni kwapopelela wawowo pewo.’ ”

¹¹ Nipele Shetani, wannesile Che Yesu, ni waiche achikatumetume wa kwinani ni kwatumichila.

*Che Yesu akugatanda masengo gao ku Galilaya
(Maliko 1:14-15; Luka 4:14-15)*

¹² Che Yesu pa wawapilikene kuti che Yohana ata wike mu nyumba jakuta wilwa wandu, wawawile ku Galilaya.

¹³ Watyosile ku Nasaleti ni kwaula kutama ku Kapelenaumu musi wauli mbwani ja litanda lya Galilaya, mu chilambo cha Sabuloni ni Nafutali.

¹⁴ Yeleyo ni ilyatite pakuwa isyene lilo we lilya wechetekwe kwa litala lya che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu,

¹⁵ “Chilambo cha ku Sabuloni ni chilambo cha ku Nafutali, litala lyalikwaula ku bahali, peesi lusulo lwa Yolodani, ku Galilaya, chilambo cha wandu wanga wa Wayahudi!

¹⁶ Wandu wakutama mu chipi chaliwone lilanguka lyalikulungwa.

Nombe wandu wakutamanga pa chilambo cha chipi ni pa mmwilili wa chiwa, lilanguka chilyalanguchisye!”

¹⁷ Kutandilila kele katema Che Yesu watandite kulalichila achitiji, “Nneche sambi, pakuwa Umwenye wa kwinani u wandichile!”

*Che Yesu akwa wilanga wandu ncheche wakukoka somba
(Maliko 1:16-20; Luka 5:1-11)*

¹⁸ Che Yesu pa wawajimajimaga mungulugulu litanda lya Galilaya, waweni wanakajumo wawili wakukoka, che Simoni jwaku wilanjikwa che Petulo ni che Andulea mpwakwe. Waliji mu litanda aninkukoka somba kwa lwau pakuwa waliji wakukoka somba.

¹⁹ Che Yesu waasalile, “Munguye, none chinantende wanyamwe mme wakwaikanawo wandu kwa Ambuje.”

²⁰ Papopo walesile nyau syao ni kwakuya.

²¹ Pa wawawile mmbujo kanandi waweni wanakajumo wane wawili che Yakobo ni che Yohana wanache wa che Sebedayo. Wanyawo waliji mu ngala wa pampepe ni che Sebedayo atati wao anikusaula nyau syao. Nipele Che Yesu wawilasile.

²² Papopo wawilesile ngala wa jila pamo ni atati wao, ni kwakuya.

*Che Yesu akwalamya wakulwala
(Luka 6:17-19)*

²³ Che Yesu wawajaulaga papalipose pala mu chilambo cha ku Galilaya, achijiganyaga mmajumba ga kupopelela ni kulalichila Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu. Walamisye wandu ilwele yakupisyangana i waliji nayo.

²⁴ Ngani syakwe syajenele mbande syose sya ku Silia. Wakulwala wose wawaliji ni ilwele yakupisyangana ni awala wakulaga, wawakamwilwe ni masoka ni wawali ni njilinjili ni wandu wakulemala wawawisye kweleko nombewo walamisye wana wose.

²⁵ Mipingo ja wandu achajinji kutyochela ku Galilaya ni ku Dekapoli yaani misi likumi ni ku Yelusalemu ni ku Yudea ni peesi lusulo lwa Yolodani wankuiye.

1 Che Yesu paŵauweni mpingo wa ŵandu ŵakwesile pa chitumbi ni kutama. Ŵakulijiganya ŵao ŵajaulile,
 2 nombewo ŵatandite kwajiganya.

*Kusangalala kusyenesyene
 (Luka 6:20-23)*

3 “Akwete upile ŵele ŵakwakulupilila Akunnungu, pakuŵa umwenye wa kwinani uli wao.

4 Akwete upile ŵele ŵakulilasika muntima, pakuŵa chatulaswe.

5 Akwete upile ŵele ŵakulitimalika, pakuŵa chapochele chilanga cha Akunnungu.

6 Akwete upile ŵele ŵajakwete sala ni njota ja kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, pakuŵa Akunnungu chachajikutisya.

7 Akwete upile ŵaali ni chanasa kwa ŵane, pakuŵa chachikolelwa chanasa.

8 Akwete upile ŵaali ni ntima wambone, pakuŵa chachawona Akunnungu.

9 Akwete upile ŵakwalumbanya ŵandu, pakuŵa ŵanyawo chachiŵilanjikwa ŵanache ŵa Akunnungu.

10 Akwete upile ŵele ŵakusaukanga ligongo lya kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, pakuŵa Umwenye wa kwinani uli wao.

11 “Nsangalale ŵanyamwe ŵandu pachachintukananga ni kunnagasya ni kum-mechetela yangalumbana kwa ligongo lyangu.

12 Nsangalale ni kuchina pakuŵa mbote jenu jili jekulungwa kwinani. Pakuŵa iyoyo peyo ni iŵapanganyichisye ŵakulondola ŵa Akunnungu ŵaŵapali nkanaŵe ŵanyamwe.

*Lilanguka ni njete
 (Maliko 9:50; Luka 14:34-35)*

13 “Ŵanyamwe ndi njete ja pachilambo! Nambo njete jasoyesyaga kulasa kwakwe chintaje chichi kuti unonye wakwe uujile sooni? Ngajikufai kulikose, nambo jik-wasikwa paasa ni kuliŵatikwa ni ŵandu.

14 “Ŵanyamwe ndi lilanguka lya pachilambo! Musi wautaŵikwe pachanya chitumbi ngaukukomboleka kuisika.

15 Ŵandu ngakupamba lumuli ni kuluunichila ni lulo, nambo akuluŵika pachanya chindu chakuŵichila lumuli pakuti lwalanguchisye ŵaali nkati mo.

16 Iyoyo peyo lilanguka lyenu likusachilwa lilanguchisye paujo pa ŵandu, kuti aiwone isambo yenu yambone, ni ŵakusye Atati ŵenu ŵaali kwinani.

Majiganyo gankati Malajisyo

17 “Nkaganisya kuti naiche kukugatyosya Malajisyo ni majiganyo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu. Nganiika kukugatyosya nambo kukugamalichisya.

18 Ngunsalila isyene kuti, mpaka pelepo kwinani ni chilambo pachiiemale kupita, ngapagwa namose nukuta pane chindu chamwana mu malajisyo chachichityochekwe mpaka imalile yose.

19 Nipele, mundu jwalijose jwangajitichisya namose likanyo limo mmalamulo ga mwana ga ni kwajiganya ŵane, jwelejo chaŵe jwannandi nnope mu Umwenye wa kwinani. Nambo jwelejo juchalikamulichisye ni kwajiganya ŵane, jwelejo chaŵe jwankulungwa mu Umwenye wa kwinani.

²⁰ Nipele ngunsalila kuti, iwâga umbone wenu ngaupunda aula wa wâkwiganya Mala-jisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa ni Mafalisayo nganjnjila ng'oo mu Umwenye wa kwini.

Majiganyo gagakukanya kuwa ni Uchimwa
(Luka 12:57-59)

²¹ “Mpilikene kuti wându wâ chiikala wâsalilwe kuti, ‘Nkaulaga! Juchaulaje akusachilwa alamulikwe.’

²² Nambo une ngunsalila kuti, mundu jwalijose jwakuntumbilila mpwakwe, chimbajile kulamulikwa. Jwakwachembulusya apwao chachajausya pa nkungulu. Ni jwakummilanga mpwao ‘Jwakulowela,’ cha wajilwe kwinjila ku mooto wangasimika mowa gose pangali mbesi.

²³ Nipele mwapelekaga mbopesi jenu pa chilisa ni papopo mwakumbuchilaga kuti apwenu wana umenyani nomwe,

²⁴ njileche mbopesi jenu mmbujo mwa chilisa, njaule kaje nkajilane ni mpwenu jo ni mmujeje ni kujityosya mbopesi jenu.

²⁵ “Njilane chitema ni jwammagongo ndi mwitala nkanawe kwika ku nkungulu. Yapun-daga pelepo jwammagongo jwenu chantaje mmakono mwa jwakulamula, nombe jwakulamula jo chantaje mmakono mwa jwangondo, nombejo champonye mu nyumba jakuta wilwa.

²⁶ Ngunsalila isyene kuti, ngantyo ka mwelemo mpaka pachimmalisye kulipa mbiya ja mbesi.

Majiganyo gagakukanya Chikululu

²⁷ “Mpilikene kuti, wându wâsalilwe, ‘Nkatenda chikululu!’

²⁸ Nambo une ngunsalila, kila mundu juchannolechesye jwankongwe kwa kunsaka, amasile kutenda chikululu nawo muntima mwakwe.

²⁹ Nipele, iwâga liso lyenu lya kundyo likunnewasya nityosye ni kulijasila kwakutalika. Mmbaya nnope kupotesya chiwalo chenu chimo cha pachilu, kupunda chiilu chenu chose chiponyekwe pa mooto wangasimika, mowa gose pangali mbesi.

³⁰ Ni iwâga nkono wenu wa kundyo ukunnewasya, nkate nkaujase kwakutalika. Mmbaya kukwenu kupotesya chiwalo chimo cha chiilu kupunda chiilu chose chiponyekwe pa mooto wangasimika mowa gose pangali mbesi.

Majiganyo gagakukanya kulekangana

(Matayo 19:9; Maliko 10:11-12; Luka 16:18)

³¹ “Iwechetekwe kuti, ‘Jwakunleka wankwakwe, akusachilwa waape talaka.’

³² Nambo une ngunsalila kuti, kila mundu jwakunleka wankwakwe, panga wa kwa ligongo lya chikululu, akwatenda atende chikululu, nombe jwannume alombelaga jwankongwe jwalesilwe, akutenda chikululu.

Majiganyo gagakukanya kulumbila

³³ “Soonni mpilikene kuti wându wâ kalakala wâsalilwe kuti, ‘Nkalumbila kwa unami, nambo mpanganye mpela imwalumbile kupanganya kwa Ambuje.’

³⁴ Nambo une ngunsalila, nkalumbila ng'o, atamuno kwa kwini, pakuwa chili chitengu cha umwenye cha Akunnungu,

³⁵ atamuno kulumbila kwa chilambo, pakuwa chili chitengu chao cha kuwichila makongolo, atamuno kulumbila kwa musu wa Yelusalemu, pakuwa uli musu wa Mwenye jwankulu.

³⁶ Atamuno nkalumbila kwa ntwe wenu, pakuwa ngankukombola kupanganya lumbo lumu kuwa lweswela atamuno lwepiliu.

³⁷ Mwatiji, ‘Elo’, jiwe ‘Elo’, ni mwatiji, ‘Ngwamba’, jiwe ‘Ngwamba’. Chachili chose cha kupunda yeleyo chikutyo ka kwa jwangalumbana jula.

Majiganyo gagakukanya kuliuchisya
(Luka 6:29-30)

³⁸ “Mpilikene kuti isasilwe, ‘Liso kwa liso, ni Liino kwa liino.’

³⁹ Nambo une ngunsalila kuti, nkaliuchisya kwa jwangelumbana. Mundu jwalijose juchampute lijanda pa lijeje lya kundyo, mwagalauchisye ni lijakwe.

⁴⁰ Mundu anjausyaga ku nkungulu kukummechetela magambo melepe ansumule lishati lyenu, munnechele ni likoti lyenu.

⁴¹ Mundu jwalijose ankanganichisya n jigale nsigo wao njaule nawo kilomita jimo, njende nawo kilomita siwili.

⁴² Jwakummenda mumpe, nombe jwakusaka kunkongola, ngasimwajima.

Kwanonyela wammagongo
(Luka 6:27-28,32-36)

⁴³ “Mpilikene kuti isasilwe, ‘Munnonyele njenu ni munchime jwammagongo jwenu.’

⁴⁴ Nambo une ngunsalila, mwanonyele wammagongo wenu ni mwapopelele awala wakunlagasya,

⁴⁵ kuti mme wanache wa Atati wenu waali kwinani. Pakuwa akwalanguchisya lyuwa lyakwe wandu wangelumbana ni wambone ni kwanyelela ula wandu wambone paujo pa Akunnungu ni wangelumbana.

⁴⁶ Ana chimpate mbote chi mwanonyelaga pe wakunnonyela wanyamwe? Ngwamba! Pakuwa wakukumbikanya nsongo nombe akutenda iyoyo?

⁴⁷ Iwaga nkwakomasyaga achapwenu pe, ana ntesile chapi chakupunda kwapunda wane? Ana ngati wangakwamanyilila Akunnungu akutenda iyoyo.

⁴⁸ Nipele mme wautindimiso mu ntima kwati mpela Atati wenu wa kwinani yatite kuwa jwautindimiso.

6

Majiganyo gankati kwakamuchisya wakulaga

¹ “Nlilolechesye, nkatenda yambone pa wandu kuti mmoneche. Pakuwa mwatendaga yeleyo ngampegwa ntuuka kutyochela kwa Atati wenu wa kwinani.

² “Nipele pankunkamuchisya jwakulaga, nkagomba lipenga. Nkatenda mpela yakuti pakutenda waulamba mmajumba ga kupopelela ni mmatala kuti wandu anlape. Ngunsalila isyene, welewo wamale kupochela ntuuka wao.

³ Nambo mmwe pankunkamuchisya jwakulaga, ntende yeleyo mwakusisa namose ambusanga wenu akamanyilila,

⁴ nipele mwakamuchisye wakulaga mwakusisika ni Atati wenu wakulola yakusisika, chachimpa mbote.

Majiganyo gankati kupopela
(Luka 11:2-4)

⁵ “Soonni pankupopela, nka wa mpela waulamba. Pakuwa welewo ikwanonyela kupopela achijimaga mmajumba ga kupopelela ni pamalekano melepe aoneche ni wandu. Ngunsalila isyene, welewo wamale kupochela mbote jao.

⁶ Nambo mmweji pankupopela, njinjile nkati mwenu, mmugale nnango ni mwapopele Atati wenu wangakuwonekana. Nombe Atati wenu wakulola inkuipanganya kwakusisika, champe mbote.

⁷ “Pankupopela, nka wecheta malo we ga wamba mpela wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Pakuwa wanyawo akuganisa kuti Akunnungu chachapilikanila kwa ligongo lya malo we gao gamajinji.

⁸ Nipele nkalandana ni wanyawo, pakuwa Atati wenu akumanyilila chinkusaka nkana we kwa wenda.

⁹ Nipele wanyamwe mpopeleje yeleyi,
‘Atati wetu wandi kwini,
Liina lyenu lichimbichikwe kwannope.

¹⁰ Umwenye wenu uiche.

Chinkusaka cho chitendekwe pachilambo pano mpela kwini.

¹¹ Ntupe chakulya chetu cha lyuwa ni lyuwa.

¹² Ntulechelesye ilewo yetu,
mpela uweji itukuti kwalechelesya wose wakutulewela.

¹³ Nkatujinjisy nkulinjikwa,

nambo ntukulupusye ni jwangelumbana.’ Pakuwa umwenye uli wenu ni machili ni ukulu mowa gose pangali mbesi.

¹⁴ “Pakuwa mwalechelesyaga wandu ilewo yao, Atati wenu wa kwini chanechelesye ni wanyamwe wakwe.

¹⁵ Nambo iwaga ngamwalechelesya wandu, nombe Atati wenu wa kwini ngasanechelesya ni wanyamwe wakwe.

Majiganyo gankati kuta

¹⁶ “Pankuta, ngasimba mpela waulamba. Wanyawo akuta sinya ku meeso kwao melepe awoneche ni wandu kuti akuta. Nambo une ngunsalila isyene kuti welewo wamale kupochela ntuuka wao.

¹⁷ Nambo mwe pankuta, nsukusule ku meeso ni kupakala mauta muntwe,

¹⁸ kuti wandu anamanyilile kuti nkuta, nambo mmanyiche ni Atati wenu wangakuwoneka. Nombe Atati wenu pe wakulola yakusisika, chachimpa mbote jenu.

Mbiko kwini (Luka 12:33-34)

¹⁹ “Nkaligosela mbiko pa chilambo pano pajikonasika ni idudu ni imbulukutu, ni wawiyi akwinjila ni kwiwa.

²⁰ Nambo nligosele mbiko kwini kwangajonasika chindu ni idudu namose imbulukutu, atamuno wawiyi ngakukombola kwini ni kwiwa.

²¹ Pakuwa pajili mbiko jenu pele ntima wenu ni pachiuwe.

Liso lili lilanguka lya chiilu (Luka 11:34-36)

²² “Liso lili lilinga lwa chiilu. Nipele liso lyenu lya waga lyansima, chiilu chenu chose chichiwe mu lilanguka.

²³ Nambo liso lyenu lya waga ngawa lyansima, chiilu chenu chose chichiwe mu chipi. Nipele lilanguka lyalili nkati mwenu lya waga mu chipi, chipi cho chili totoloo!

Akunnungu ni chipanje (Luka 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Ngapagwa jwakukombola kwatumichila achambuje wawili. Pakuwa chanchime jumo ni kunnonya jwine. Pane chanchimbichisye jumo ni kunnyelusya jwine. Ngankukombola kwatumichila Akunnungu nchitumichilaga mbiya kwanakamo.

²⁵ “Kwa lyele ligongo ngunsalila, ngasinlilagasya kwa ligongo lya umi wenu kuti chindye chichi ni ching’we chichi namose kwa ligongo lya ilu kuti chimmwale chichi. Pakuwa umi utopele kupunda yakulya ni chiilu chitopele kupunda iwalo.

²⁶ Nnyilole ijuni ya mwikonde, ngaikupanda namose ngaikugungula atamuno nganikola ikuti yaili yose. Nambo Atati wenu wa kwini akuilisa. Wanyamwe ndi wakutopela kwipunda ijuni yo.

²⁷ Nipele, wani mwa wanyamwe kwakulichenjeusya nnope akukombola kulijonjehesya namose lyuwa limo mmo wa ga umi wakwe?

²⁸ “Yankati iwalo, kwachichi nkuilajila? Nnole uluŵa wa mwikonde yaukuti umele wakwe. Ngaukupanganya masengo atamuno ngaukuliluchila iwalo.

²⁹ Nambo ngunsalila kuti, namose mwenye che Selemani ni ukulu wao wose nganawale yambone mpela limo lya uluŵa wo.

³⁰ Nipele iŵaga Akunnungu akulitakusya yeleyo lisamba lya mwitinji lyalikumela lelo ni malaŵi likupatuka ni kwasikwa pa mooto ana ngati chantakusye kwakupunda ŵanyamwe ŵandi ni chikulupi chamwana?

³¹ “Nipele ngasinkola lipamba chindye chichi? Atamuno ching’we chichi? Namose chimbwale chichi?

³² Pakuŵa yose yo ikuchenjeuchilwa ni ŵandu ŵangakwamanyilila Akunnungu. Nambo mwanya Atati ŵenu ŵa kwinani akumanyilila kuti nkuilajila yele indu.

³³ Nipele nsose kaje Umwenye wa Akunnungu ni kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, ni indu ine chiijonjechekwe kukwenu.

³⁴ Nipele ngasinkola lipamba yankati malaŵi, pakuŵa malaŵi ikwete yakwe. Kulaga kwa lyuŵa limo kukunkwana kwa yeleye lyuŵa.

7

Yankati kwalamula ŵandu ŵane (Luka 6:37-38,41-42)

¹ “Ngasimwalamula ŵane, kuti ni ŵanyamwe nkaika kulamulikwa ni Akunnungu,
² pakuŵa chinchilamulikwa ni Akunnungu mpela inkuti kwalamula ŵane ni chipimo chilachila chinkupimila kwalamulila ŵane ni chichocho chachipimila Akunnungu kunlamula ŵanyamwe.

³ Ligongo chi nkuolechesya chiswani chachili mu liso lya mpwenu, ni papopo ngankulola chitela chachili mu liso lyenu?

⁴ Pane nkukombola chinauli kunsalila mpwenu kuti, ‘Mpwanga, nninde kaje nantyoosye chiswani chachili mu liso lyenu’, akuno mu liso lyenu kwana chitela?

⁵ Jwaulamba mmwejo! Ntyosye kaje chitela chachili mu liso lyenu nipele chinlole uchenene ni kukombola kuchityosya chiswani chachili mu liso lya mpwenu.

⁶ “Ngasimwapa mbwa chachili chachiswela, ngakaŵa chagalauche ni kumpalula, namose ngasimwajasila maguluŵe igogo yenu ya ndalama, ngakaŵa chailiŵate.

Mmende, nsose ni kugomba nnango (Luka 11:9-13)

⁷ “Mmende ni ŵanyamwe chimpegwe, nsose ni ŵanyamwe chinnyiwone, mpoposye ni ŵanyamwe chachimbugulila nnango.

⁸ Pakuŵa jwalijose jwakuŵenda akupegwa ni jwakusosa akwiwona ni jwakupoposya nnango ukuugulikwa kwa ligongo lyakwe.

⁹ Ana jwapi mwa ŵanyamwe, mwanache aŵendaga nkate chiŵape liganga?

¹⁰ Pane aŵendaga somba, chiŵape lijoka?

¹¹ Iŵaga ŵanyamwe ŵangalumbana, nkumanyilila kwapa achiŵana ŵenu indu yambone, isyene Atati ŵenu ŵa kwinani chatende mwakupunda, chiŵape yambone aŵala ŵakwaŵenda.

¹² “Nipele yose inkusaka ŵandu ampanganyichisye, ni ŵanyamwe ŵakwe mwapan-ganyichisye iyoyo. Pakuŵa gelega gali malumbo ga malajisyo ga che Musa ni majiganyo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu.

Nnango wakunyilila (Luka 13:24)

¹³ “Njinjile kwa kupitila nnango wakunyilila. Pakuŵa litala lyalikwaula ku uwonasi lipangwiche, ni nnango wakwinjilila mwelemo uli wepanguche ni ŵakwinjila mwelemo atupile.

¹⁴ Nambo litala lya kwinjilila mu umi linyilile ni nnango wakwinjilila mwelemo uli wakunyilila ni w̄andu w̄akulimanyilila litala lyo nganatupa.

Chitela ni isogosi yakwe
(Luka 6:43-44)

¹⁵ “Nlilolechesye ni w̄akulondola w̄a unami. W̄elewo akwika kukwenu ali nkuwoneka mpela ngondolo kwa paasa, nambo kwa munkati ali masogo gakaipa.

¹⁶ Chimwamanyilile kwa isambo yao. Uli?, W̄andu akukombola kuka w̄a sabibu pa chitela cha mii w̄a, pane tini pa nkwanga? Ngwamba!

¹⁷ Nipele, chitela chambone chikusogola isogosi yambone, ni chitela changalumbana chikusogola isogosi yangalumbana.

¹⁸ Chitela chambone ngachikusogola isogosi yangalumbana, ni chitela changalumbana ngachikusogola isogosi yambone.

¹⁹ Chitela chachili chose chingachikusogola isogosi yambone chachichigwisya ni kwasila pa mooto.

²⁰ Nipele chinchamanyilila kwa isambo yao.

Ngangummanyilila w̄anyamwe
(Luka 13:25-27)

²¹ “Nga w̄a kila mundu jwakumilanga, ‘Ambuje, Ambuje’, juchajinjile mu umwenye wa kwini, nambo ajula jwakwitenda yakwisaka Atati w̄angu w̄aali kwini.

²² Lyu w̄a lya malamulo lyo w̄ajinji chaasalile, ‘Ambuje, Ambuje! Uwe ni w̄e w̄ala utwalalichilaga ngani syenu kwa liina lyenu, ni kwa liina lyenu twagakoposyaga masoka ni kupanganya yakusimonjeka yejinji’

²³ Pelepo chinjasalila kwa kang'wa jangu, ‘W̄anyamwe nganinammanya ng'o, ntyoche mmbujo mwangu, w̄anyamwe w̄ankupanganya yaigongomalo.’

W̄akuta w̄a nyuumba w̄a w̄ili
(Luka 6:47-49)

²⁴ “Nipele jwali jose jwakugapilikanana malo w̄e gangu ni kugapanganya, akulandana ni mundu jwakwete lunda, jwata w̄ile nyuumba jakwe pa lwala.

²⁵ Pajanyele ula, sulo syasewiche, mbungo japujile ni kujigomba nyuumba jila. Nambo nyuumba jo nganijigwa paku w̄a jaliji jita w̄ikwe pachanya lwala.

²⁶ “Nambo jwali jose jwakugapilikanila malo w̄e gangu ga nombejo anapanganye chachili chose, jwelejo akulandana ni mundu jwakulow̄ela jwata w̄ile nyuumba jakwe pa nsanga.

²⁷ Pajanyele ula, sulo syasewiche, ni mbungo japujile, ni kujigomba nyuumba jila, nombejo jagwile ni kugumuka jose.”

Ukombole u Che Yesu

²⁸ Nipele, Che Yesu pa w̄amasile ku w̄echeta malo w̄e go, mpingo wa w̄andu w̄asimosile yatite kwiganya.

²⁹ Paku w̄a w̄ajiganyaga nti mundu jwali ni ukombole, nga w̄a mpela yakuti kwiganya w̄akwiganya Malajisyo w̄ao.

8

Che Yesu akunlamya mundu jwa matana
(Maliko 1:40-45; Luka 5:12-16)

¹ Che Yesu pa w̄atulwiche pa chitumbi, mipingo jekulungwa ja w̄andu jakuiye.

² Nipele, w̄aiche mundu jwa matana, w̄atindi w̄alile ni kwakotamila ni kuti, “Ambuje, mwasakaga, nkukombola kuswejesya!”

³ Che Yesu wâjongwele nkono, wakwayiye ni kuti, “Ngusaka, nswejele.” Papopo mundu jo walamile matana gao.

⁴ Nipele Che Yesu wansalile, “Mpilikane, munansalile mundu jwalijose, nambo njaule nkalisye kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi mpela iwâtite pakusala che Musa kwalosya wându wose kuti nnamile.”

*Chikulupi cha chilongola jumo jwa Chiloma
(Luka 7:1-10)*

⁵ Che Yesu pa wâjajilaga musi wa Kapelenaumu, chilongola jumo jwa wându wângondo wâ chilambo cha ku Loma wânjaulile ni kwachondelela wakamusye

⁶ achitiji, “Ambuje, katumetume jwangu agonile mu nyumba atatele, ni akupotekwa nnope.”

⁷ Nipele Che Yesu wansalile, “Chiiche kukunnanya.”

⁸ Chilongola jwa wându wângondo jo wânanjile, “Ambuje, ngangu wâjilwa mmwe njinjile mu nyumba jangu. Nambo mmechete lilo we pe ni katumetume jwangu chalame.

⁹ Pakuwa noneji nombe ndili mundu jundi paasi pa ukombole wa achakulungwa, sooni ngwete wângondo paasi pa une. Nansalilaga jumo, ‘Njaule!’ Nombejo akwaula ni jwine, ‘Njise!’ Nombejo akwika ni kapolo jwangu, ‘Ntende achi!’, Nombejo akuchitenda.”

¹⁰ Nipele, Che Yesu pa wâgagapilikene malo we go, wasimosile, ni wasalile wându wâwaliji aninkwakuya, “Ngunsalila isyene, nganinammone mundu jwali ni chikulupi mpela achi namuno mu chilambo cha ku Isilaeli.

¹¹ Nipele, ngunsalila kuti, wându achajinji chaiche kutyochela kungopochelo lyuwa ni kulikuswela lyuwa, ni wanyawo chatame pachindimba cha chakulya pamo ni che Iblahimu ni che Isaka ni che Yakobo mu Umwenye wa kwini.

¹² Nambo welewo wâti a we mu Umwenye wo chaponyekwe paasa, pa chipi, kweleko chalile ni kuchilimya meeno.”

¹³ Nipele, Che Yesu wansalile chilongola jwa wându wângondo jula, “Njaule kumangwenu ni itendekwe kukwenu mpela inkuti pakukulupilila.” Ni katumetume jwao walamile katema kakoko.

*Che Yesu akwalamya wându wâjajiji
(Maliko 1:29-34; Luka 4:38-41)*

¹⁴ Che Yesu waiche kumusi ku che Petulo, wasimene akwegwao wa chikongwe che Petulo ali agonile pachindanda, aninkulwala chiboko.

¹⁵ Nipele, Che Yesu wankwaiye nkono jwankongwe, nombewo walamile ni wâjimwiche ni kwatumichila.

¹⁶ Ligulo lyakwe, waichisye wându achajinji wâ wakamwilwe ni masoka, nombejo kwa litala lya majiganyo gakwe, wâgawinjile masoka go ni kwalamya wose wâwalwalaga.

¹⁷ Watesile yeleyo kuti gamalile malo we ga wâ wechete che Isaya jwakulondola jwa Akunungu gagakuti,

“Asyene akutyosisye kulaga kwetu,
ni kutulamya ilwele yetu.”

*Wakusachilwa kuwa wakulijiganya
(Luka 9:57-62)*

¹⁸ Nipele, Che Yesu pa wâauweni mpingo wa wându uninkwasyungula, wasalile wakulijiganya wao ajomboche ajaulangane peesi litanda.

¹⁹ Jwakwiganya Malajisyo jumo wânjaulile Che Yesu ni kwasalila, “Jwakwiganya, une chinankuye kwakulikose kuchinjaule.”

²⁰ Che Yesu watite, “Macheto gakwete masomwa, ni ijuni ikwete isusi, nambo Mwana jwa Mundu nganakola peuto pakupumulila.”

²¹ Nipele, mundu jwine mwa wâkulijiganya wâo wânsalile, “Ambuje muuneche kaje nyaule ngaasiche atati wangu.”

²² Nambo Che Yesu wânsalile, “Munguye, mwaleche wawe waasiche wawe wao.”

Che Yesu akuchikalipila chibunga

(Maliko 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Che Yesu wâjinjile mu ngala wâ ni wâkulijiganya wâo wâjawile nawo.

²⁴ Chisisimuchile jatandite kupuga chibunga chekulungwa mu litanda ni matumbela gatandite kujiunichila ngala wâ. Nambo Che Yesu wâliji agonile lugono.

²⁵ Wâkulijiganya wâo wâjaulile kukwajimusya achitiji, “Ambuje ntukulupusye, tulinkwasika!”

²⁶ Che Yesu wâasalile, “Wanyamwe wându wândi ni chikulupi chamwana, ligongo chi nkogopa?” Nipele, wâjinamukwiche, ni kuchikalipila chibunga ni matumbela, ni kwatulele jii.

²⁷ Ni wându wâsimonjile ni wâtite, “Ana mundu ju ali jwanti uli? Namuno chibunga ni matumbela ikwapilikanila!”

Che Yesu akwalamya wându wâwili wâali ni masoka

(Maliko 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸ Che Yesu pa wâaiche peesi litanda mu chilambo cha Wâgelasi, wându wâwili wâwâkamwilwe ni masoka wâsimene nawo achikopochelaga kumalembe. Wându wo wâjogoyaga nnope, namose wându nganapitaga litala lyo.

²⁹ Nipele, wâtandite kunyanyisya achitiji, “Nkusaka ichichi kwetuwe, alakwe Mwana jwa Akunnungu? Ana nnyiche kukutulagasya kakana wê katema ketu?”

³⁰ Chiwândi ni pelepo kwaliji ni mpingo wa maguluwê ganinkulya.

³¹ Nipele, masoka gala gaachondelele Che Yesu ganinkuti, “Iwâga nkutukoposya, ntusalile tukagajinjile maguluwê gala.”

³² Che Yesu wâgasalile, “Ayaga, njaule.” Papopo gakopweche kwa wându wâla ni kwinjila mmaguluwê. Mpingo wose wa maguluwê waselelechele mu litanda ni maguluwê gose gwile mmeesi.

³³ Wâkuchinga maguluwê gala wâutwiche, wâjawile mmusi. Kweleko wâasalile wându ngani syose ni indu iyasimene wându wâwili wâwâkamwilwe ni masoka wâla.

³⁴ Nipele, wându wose wâ musi wo wâtyosile kukwachingamila Che Yesu, pa wâweni wâchondelele kuti atyoche mu chilambo chao.

9

Che Yesu akunnamya mundu jwakutatala

(Maliko 2:1-12; Luka 5:17-26)

¹ Che Yesu wâjinjile mu ngala wâ, wâjombweche litanda ni kwika mmusi wao.

² Pelepo wându wâampeleche mundu jumo jwatatele chiilu, ali agonile mu chitagala. Nipele Che Yesu pa wâachiweni chikulupi chao, wânsalile mundu jwakutatala jula, “Muusimane mtima, ambulanga! Nlecheleswe sambu syenu.”

³ Nipele, wâkwiganya Malajisyo wâne wâtandite ganisya mmitima jao aninkuti, “Mundu ju akwatukana Akunnungu!”

⁴ Che Yesu wâsimanyi ng'anisyo syao ni wâusisye, “Kwachichi nkuganisya yangalum-bana mmitima jenu?”

⁵ Chichi chili chakwepepala nnope, kusala, ‘Sambu syenu silecheleswe,’ pane kusala, ‘Njimuche, Njaule?’

⁶ Nambo, ngusaka mmanyilile kuti Mwana jwa Mundu akwete ukombole pa chilambo pano wa kwalechelesya wându sambu syao.” Pelepo wânsalile jwakutatala jo, “Njimuche, njigale chitagala chenu njaule kumangwenu.”

⁷ Nipele, mundu jo wâjimwiche ni kwaula kumangwao.

⁸ Wându wose mu mpingo wo pa wâiweni yeleyo, wâsimosile ni kukamulwa ni lipamba, wâakusisye Akunnungu u wâpele wându ukombole wanti ye.

Che Yesu akummilanga che Matayo

(Maliko 2:13-17; Luka 5:27-32)

⁹ Che Yesu wâtyosile pelepõ, ni pa wâjaulaga, wâmbweni mundu jumo ali atemi mu nyuumba ja kulipila nsongo liina lyakwe che Matayo. Nipele Che Yesu wânsalile, “Munguye.” Nombe che Matayo, wâjimwiche ni kwakuya.

¹⁰ Che Yesu pa wâlîji mu nyuumba ji che Matayo kulya chakulya, wâkukumbikanya nsongo wâjinji ni wâali ni sambî wâiche ni kutama pamo nawo ni wâkulijiganya wâo.

¹¹ Mafalisayo pa wâiweni yeleyo, wâusisye wâkulijiganya wâ Che Yesu, “Kwachichi jwakunjiganya akulya pamo ni wâkukumbikanya nsongo ni wâali ni sambî?”

¹² Che Yesu wâgapilikene gelego ni wâjanjile, “Wângakulwala ngakwalajila wântela, ika wê wâkulwala ni wâkwalajila wântela.

¹³ Nipele, njaule nkali jiganye malumbo ga malo wê ga, ‘Ngusaka chanasâ, nga wâ mbopesi.’ Nganiika kukwa wîlînga wându wâkupanganya yambone paujo pa Akunnungu nambo wâali ni sambî.”

Majiganyo gankati kuta wâ

(Maliko 2:18-22; Luka 5:33-39)

¹⁴ Nipele, wâkulijiganya wâ che Yohana Wâkubatisya wâjaulile Che Yesu ni kwausya, “Uweji ni Mafalisayo tukuta wâ ka wîlîka wîli, kwachichi wâkulijiganya wênu ngakuta wâ?”

¹⁵ Che Yesu wâjanjile, “Uli, nkuganisya kuti nkukombola kwatendekasya achambu-sanga wâ mlombela asupuche akuno ali pamo nawo? Ngwamba! Nambo chikaiche katema pachajigalikwe mlombela jo pasikati jao, gele mo wâ go chachita wâ.

¹⁶ “Ngapagwa mundu jwakutotela chigamba cha nguo jasambano mu nguo jewisale. Atamuno atendaga yeleyo chigamba chasambano cho chichipapule nguo jo, ni upapuche wakwe chiupundanganye.

¹⁷ Soonî ngapagwa wându wâkutaga divai jasambano mu misaku jewisale jekolochekwe ni mapende. Paku wâ jele divai jasambano jo chijipapule misaku ni divai chijimwasiche ni misaku jo chijijonasiche. Nambo wându akutaga divai jasambano mu misaku jasambano ni yose yana i wîli ikugosekwa.”

Mwali ju wâwile ni jwankongwe jumo

(Maliko 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Nipele, Che Yesu pa wâlîji nku wêcheta gelego, wâiche chilongola jumo jwa Chiyahudi, wâtindi wâlîle ni kuti, “Mwali jwangu akuwa sampano. Nambo, choonde twende nkaasajichile nkono wenu kuti akole umi.”

¹⁹ Che Yesu wâjimi ni kunkuya, wâkulijiganya wâo wâjawile pamo nawo.

²⁰ Jwakopochele jwankongwe jumo ju wâlwalaga magono kwa yaka likumi ni i wîli, wânyichilile Che Yesu panyuma, wâkwaiye lujenje lwa mwinjilo wao.

²¹ Wâtesile yeleyo paku wâ wâganisise muntima mwao kuti, “Nakwayaga pe mwinjilo wakwe, chilame.”

²² Nombe Che Yesu wâgalawiche, wâmweni ni wânsalile, “Muusimane ntima, mwanangu, chikulupi chenu chinnamisye.” Jwankongwe jo wâlamile katema kakoko.

²³ Nipele Che Yesu wâiche mu nyuumba ja chilongola jula. Ni wâweni wâkugomba ipeta ni mpingo wa wându aninkulila kwa malumbo,

²⁴ ni wâtite, “Ntyochanje pelepõ, paku wâ mwali ju nganajasika, agambile gona pe.” Ni wânyawo wâasechile.

²⁵ W̄andu w̄ala paŵaŵinjikwe, Che Yesu w̄ajinjile nkati, w̄ankamwile nkono mwali jula, nombejo w̄ajimwiche.

²⁶ Ngani jila jajenele pa chilambo pala pose.

Che Yesu akwalamya w̄andu w̄aŵili w̄angakulola

²⁷ Che Yesu w̄atyosile pelepo, ni paŵaliji nkwaula, w̄andu w̄aŵili w̄angakulola w̄ankuiye achinyanyisyaga, “Choonde Mwana ju che Daudi ntukolele chanasa!”

²⁸ Che Yesu paŵajinjile mu nyumba, w̄angakulola wala w̄ajaulile, nombejo w̄ausisye, “Ana nkukulupilila kuti ngukombola kunlamya?” Nombewo w̄ajanjile, “Elo, Ambuje.”

²⁹ Pelepo Che Yesu w̄agakwaiye meeso gao, w̄atite, “Iŵeje kukwenu mpela inkuti pakukulupilila.”

³⁰ Meeso gao gaugwiche. Nombe Che Yesu w̄akanyisye kwa nnope kuti, “Ngasimunsalila mundu jwalijose ngani ji.”

³¹ Nambo w̄anyawo w̄atyosile ni kutanda kwenesya ngani si Che Yesu mchilambo chila chose.

Che Yesu akunnamya mundu jwangakuŵecheta

³² W̄andu w̄aŵili w̄ala paŵaliji nkutyoka, w̄andu w̄ane w̄annyichisye Che Yesu mundu jumo jwangakuŵecheta kwa ligongo lya kukamulwa ni masoka.

³³ Paŵankopwesye masoka papopo mundu jwangakuŵecheta jula, w̄atandite kuŵecheta. W̄andu w̄asimosile nikuti, “Nganigawoneche kose gelega mu chilambo cha ku Isilaeli!”

³⁴ Nambo Mafalisayo w̄atite, “Akugakoposya masoka kwa machili ga jwankulu jwa masoka.”

Che Yesu akwakolela chanasa w̄andu

³⁵ Che Yesu w̄asyungwile mose mmisi ni mmisinda jose, achijiganyaga mmajumba gao ga kupopelela, ni kulalichila Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu ni kwalamisya w̄andu ilwele yose ni kulaga kwakulikose.

³⁶ Nipele, paŵaweni w̄andu, mipingo kwa mipingo, w̄akolele chanasa pakuŵa w̄apesile ni kukola lipamba chisau ngondolo syangali ni jwakuchinga.

³⁷ Pelepo w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao, “Magungulo gali gamajinji, nambo w̄akugungula nganatupa.

³⁸ Nipele mwapopele Ambuje w̄a magungulo, apeleche w̄akupanganya masengo mmagungulo gao.”

10

*Achinduna likumi ni w̄aŵili
(Maliko 3:13-19; Luka 6:12-16)*

¹ Che Yesu w̄aaw̄ilasile pamo w̄akulijiganya w̄ao likumi ni w̄aŵili, w̄apele ukombole wa kugakoposya masoka, ni kwalamya w̄andu ilwele yose ni kulaga kwakulikose.

² Ni meena ga ŵele achinduna likumi ni w̄aŵili wo gali gelega: Che Simoni jwakuŵilanjikwa che Petulo ni che Andulea mpwao, che Yakobo mwanagwao che Sebedayo ni che Yohana mpwao,

³ Che Filipo ni che Batolomayo, che Tomasi ni che Matayo juŵaliji jwakukumbikanya nsongo, che Yakobo mwanagwao che Alufayo ni che Tadayo,

⁴ Che Simoni jwa ku Kanani ni che Yuda Isikaliote juŵangalawiche Che Yesu.

*Che Yesu akwatuma achinduna likumi ni w̄aŵili
(Maliko 6:7-13; Luka 9:1-6)*

⁵ Nipele, Che Yesu w̄aatumile w̄anyawo kumi na mbili ni kwapa ulamusi achitiji: “Nkajaula mmajumba ga w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi, atamuno nkajinjila mmisi ja W̄asamalia.

⁶ Nambo njaule kwa w̄andu w̄a ku Isilaeli w̄asochelele mpela ngondolo syangali ni jwakuchinga.

⁷ Pinkwaulanga nkalalicheje yeleyi, ‘Umwenye wa kwini uwandichile.’

⁸ Nkaalamye wakulwala, nkaasyusye wawile, nkaaswejesye waali ni matana, nkagako-posye masoka. Mwapochele pangali malipilo, nkapeleganye pangali malipilo.

⁹ Kasinjigala sahabu atamuno mbiya atamuno makobili ga shaba mu ulendo wenu.

¹⁰ Nkajigala nsaku wa ulendo atamuno mwinjilo wawili, atamuno ilatu, atamuno nkongojo. Pakuwa jwakupanganya masengo immajile kupegwa chakulya chakwe.

¹¹ “Sooni pachinkajinjile mu musu wauli wose atamuno mu nsinda, nkasose mwelemo mundu juchasache kumpochela, ni nkalonjele mwelemo mpaka pachinkatyochela.

¹² Pachinjinjile mu nyuumba mwakomasye nchitiji, ‘Chitendewele chiwe kukwenu.’

¹³ Nipele, wele wakutama mu nyuumba mo ampochelaga, chitendewele chenu chichitame kwa wanyawo. Nambo yawaga ngakumpochela, nipele, chitendewele chenu chichimmujile mwachinsyene.

¹⁴ Nipele, akanaga kumpochela mundu jwalijose atamuno kugapilikana malowe genu, pachinkopoche mu jele nyuumba jo atamuno mu wele musu wo, nkung'unde luundu mmakongolo mwenu kulosya kuti mkwajamuka.

¹⁵ Ngunsalila isyene, lyuwa lya malamulo, wandu wa wele musu wo chakole magambo gamakulungwa kupunda gegala ga ku Sodoma ni ku Gomola.

Malagasyo gagakwika

(Maliko 13:9-13; Luka 21:12-17)

¹⁶ “Nnole, nguntuma wanyamwe mpela ngondolo mmasogo. Nipele nkole lunda mpela majoka, ni wakulitimalika mpela nguunda.

¹⁷ Mlilolechesye ni wandu, pakuwa chachinjausya wanyamwe pankungulu ni chachimputa mbokola mmajumba gao ga kupopelela.

¹⁸ Chachinjausya kwa achakulu ni mamwenye kwa ligongo lyangu une, mpatanje kwasalila wanyawo Ngani Jambone jankati une ni kwa wandu wanga wa Wayahudi.

¹⁹ Nipele pachachinjausya wanyamwe pa nkungulu, nkakola lipamba lyati chimmechete chichi pane chimmechete chinauli, pichikaiche katema, chimpegwe chakuwecheta.

²⁰ Pakuwa nga wa wanyamwe ni uchimmechete, nambo Mbumu jwa Atati wenu jwaali nkati mwenu ni jucha wechete.

²¹ “Nipele, jwankulungwa changalauche jwamnung'una aulajikwe, ni atati changalauche mwanagwe, ni wanache chiwagalauche achawelesi wao ni kwaulaga.

²² Wandu chanchimanje wanyamwe kwaligongo lya kuungulupilila une. Nambo juchapililile mpaka kumbesi, jwelejo ni juchakulupuche.

²³ Annagasyaga wandu mmusi umo, mmutuchilanje mmusi wine. Ngunsalila isyene, ngammalisya kuutuchila misi jinajose ja ku Isilaeli akana we kwika Mwana jwa Mundu.

²⁴ “Jwakulijiganya ngakumpunda jwakwiganya pane kapolo ngakumpunda mmbujegwe.

²⁵ Paichile pa jwakulijiganya kuwa mpela jwakujiganya ni kapolo mpela mmbujegwe. Iwaga ammilasile nsyene nyuumba Belesebuli, uli ana ngati chakapunde kwa wilanga wandu waali mu nyuumba jo meena gaksakala nnope.

Wakusachilwa kwajogopa

(Luka 12:2-7)

²⁶ “Nipele, kasimwajogopa wandu. Pakuwa kila chindu cheunichikwe chichiwe cheunukukwe, ni kila chachisisikwe chichimanyiche.

²⁷ Chingunsalila pa chipi, nchisale palulanga, ni chinkupilikana mwipikanilo kwakunsongonela, nkachisale kwa wandu pangasisa.

²⁸ Kasimwajogopa wâkuchiulaga chiilu, nambo ngakukombola kujiulaga mbumu. Mmbaya mwajogope wâkukombola kuchijonanga chiilu ni mbumu ku mooto wangasimika moŵa gose pangali mbesi.

²⁹ Ijojolo iwili ikusumichikwa kwa senti jimo. Namose ngapagwa hata chimo chachikuwa pangali Atati wenu kusaka.

³⁰ Nambo kukwenu wanyamwe, atamuno umbo sya muntwe wenu nombe nasyo siwalanjikwe syose.

³¹ Kwayele ngasinjogopa, wanyamwe ndi wakutopela mwakuipunda ijojolo.

Kwakunda ni kwakana Kilisito
(Luka 12:8-9)

³² “Nipele, jwalijose jwakunyitichisya une paujo pa wandu kuti jwele ali jwangune, noneji chinankunde jwelejo paujo pa Atati wangu waali kwinani.

³³ Nambo jwalijose juchachingana paujo pa wandu, noneji chinamkane paujo pa Atati wangu waali kwinani.

Utiinda
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Nkaganisya kuti ichenawo chitendewele pachilambo pano. Ngwamba! Nganikanawo chitendewele nambo ichenawo ngondo.

³⁵ Pakuwa iche kukuntindanya mundu ni atatigwe, mwali ni achikulugwe, akwegwe ni nkwegwakwe.

³⁶ Ni wammagongo wa mundu chaŵe wandu waali mu nyumba jakwe.

³⁷ “Jwakunnonyela atatigwe pane achikulugwe kumbunda une, jwelejo ngakuwajilwa kuwa jwakulijiganya jwangu. Ni jwakunnonyela mwana jwannume pane mwana jwankongwe kumbunda une, jwelejo ngakuwajilwa kuwa jwakulijiganya jwangu.

³⁸ Mundu jwangakuujigala nsalaba wakwe ni kunguya, jwelejo ngakuwajilwa kuwa jwakulijiganya jwangu.

³⁹ Nipele, jwalijose jwakuugosa umi wakwe, chaujase, nambo jwele juchautyosye umi wakwe kwa ligongo lya kungulupilila une, chachusimana.

Mbote
(Maliko 9:41)

⁴⁰ “Jwakumpochela wanyamwe, akumbochela une ni jwakumbochela une, akwapochela wele wandumile une wo.

⁴¹ Jwakumpochela jwakulondola jwa Akunnungu ligongo atekuwa jwakulondola, chachipochela mbote ja jwakulondola. Nombe jwakumpochela mundu jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu pakuwa ali jwambone, chachipochela mbote ja mundu jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu.

⁴² Ngunsalila isyene, jwalijose juchachimpa jumo jwa wangamanyika kwannope wa ngao wa meesi gamasisi, pakuwa ali wakulijiganya wangu, isyene, jwelejo chachipochela mbote jakwe.”

11

Wantenga kutyochela ku Che Yohana Wakubatisya
(Luka 7:18-35)

¹ Nipele, Che Yesu pawamalisisye kwalajisya wakulijiganya wao likumi ni wawili, watyosile kweleko, wajawile kwiganya ni kulalichila mmisi jajili ku Galilaya.

² Nombe che Yohana pawaliji mu nyumba jakutawilwa wapilikene ngani ja masengo ga Kilisito Jwakuwombola, waatumile wakulijiganya wao,

³ akausye, “Ana mmwe ni wele wakwika wala pane twalolele wane?”

⁴ Che Yesu waajanjile, “Njaulanje nkaasalile che Yohana aila inkuipilikana ni kuilola.

⁵ W̄angalola akulola, ni w̄angajenda akwenda, ni w̄amatana akuswejeswa, ni w̄angapilikana akupilikana, ni w̄awe akusyuswa, ni w̄akulaga akusalilwa Ngani Jambone.

⁶ Jwana upile jwele mundu jwangakungolela lipamba.”

⁷ Nipele, w̄ele w̄akulijiganya w̄a che Yohana pa w̄aliji nkwenda, Che Yesu w̄atandite kwasalila w̄andu ngani si che Yohana aninkuti, “Ana mwajawile kukulola chichi kwele kwipululu ko? Uli, mwajawile kukulilola litete lili nkupungunyikwa ni mbungo?”

⁸ Iw̄aga nga w̄a yeleyo ana mwajawile kukulola chichi? Mwajawile kukunnola mundu jwawete iwalo yambone? W̄andu w̄akuwala iwalo yambone akutama mmajumba ga mamwenye.

⁹ Nambo, ana mwajawile kukulola chichi? Mwajawile kukunnola Jwakulondola jwa Akunnungu? Elo, ngunsalila, jwakumpunda jwakulondola jwa Akunnungu.

¹⁰ Jwelejo ni che Yohana, Akunnungu ju w̄angambaga mmalembelo ga Akunnungu, Nnole, nguntuma jwantenga jwangu mmbujo mwenu, juchakankolochesye litala lyenu.

¹¹ Ngunsalila isyene, mwa w̄andu w̄akutama mu chilambo, nganatyochele mundu jwali jwankulungwa kumpunda che Yohana W̄akubatisya. Nambo jwalijose jwakulolechela jwannandi mu Umwenye wa kwinani ali jwankulungwa kumpunda jwelejo.

¹² Chitandile katema ka w̄alalichilaga che Yohana W̄akubatisya mpaka lelo, umwenye wa kwinani ukukanikwa, ni w̄andu w̄aali ni machili akulinga kuujigala kwa machili.

¹³ Majiganyo gose ga w̄akulondola w̄a Akunnungu ni Malajisyo gakunguluchile ngani ja umwenye wa Akunnungu mpaka katema ka che Yohana.

¹⁴ Iw̄aga nkusaka kwitichisya gelega, che Yohana ju ni che Elia juchaiche.

¹⁵ Jwakwete mapilikanilo, apilikane!

¹⁶ “Chinaulandanye ni chichi u w̄elesi wu? Ulandene ni achachanda w̄a w̄atemi palu w̄ala lwa kusumichisya malonda, ni ku w̄echetsyana ni achinjao,

¹⁷ “Twangombe ngoma nambo nganintyala!

Twanjimbile nyimbo sya pamalilo nambo nganinlila!”

¹⁸ Paku w̄a Che Yohana w̄aiche, w̄ata w̄aga ni nganang'waga divai, ni w̄anyawo w̄atite, ‘Akamwilwe ni masoka.’

¹⁹ Mwana jwa Mundu w̄aiche, achilyaga ni aching'waga ni w̄anyawo w̄atite, ‘Munnole aju, jwakutolwa ni jwakolelwa, mmbusanga jwa w̄akukumbikanya nsongo ni w̄a sambil’ Nambo lunda lwa Akunnungu lwawoneche ku w̄a lwambone kwa litala lya ipanganyo yakwe.”

*W̄andu w̄angakulupila w̄a misi jine jine
(Luka 10:13-15)*

²⁰ Nipele, Che Yesu w̄atandite kwakalipila w̄andu w̄a misi jo ji w̄atesile yakusimonjeka, nambo w̄andu w̄akwe nganaleka sambil.

²¹ “Ulaje kukwenu ku Kolasini! Ulaje kukwenu ku Besesaida! Paku w̄a, ayi yakusimosya yaitendekwe kukwenu, ikatendekwe akula ku Tilo ni ku Sidoni kula, w̄andu w̄akwe akawasile magunia ni kutama mu itutu kulosya kuti alesile sambil syao.

²² Nambo ngunsalila, lyu w̄a lya kulamula, w̄anyamwe chinjamukwe kwannope kupunda w̄andu w̄a ku Tilo ni ku Sidoni.

²³ Nomwe Kapelenaumu ana chinlikusye mpaka kwinani? Chinchituluswa mpaka kwiuto kwa w̄andu w̄awile. Paku w̄a, yakusimosya yaitendekwe kukwenu ikatendekwe ku Sodoma, wele musi wo ukaliji chi w̄ela mpaka lelo.

²⁴ Nambo ngunsalila, lyu w̄a lya kulamula mmwe chinjamukwe kwannope kupunda w̄andu w̄a ku Sodoma.”

*Njise kukwangu nkapumulile
(Luka 10:21-22)*

²⁵ Katema kakoko, Che Yesu wâtite, “Nguntogolela Atati, Ambuje wâ kwini ni chilambo, pakuwâ mwasisile indu yi wându wâ lunda ni wându wâ umanyilisi ni kwaunukulila wânache.

²⁶ Elo, Atati, pakuwâ yeleyo ni yaitite pakunnonye.

²⁷ “Atati wângu ambele indu yose. Ngapagwa jwakummanyilila Mwana, akawe Atati, ni sooni ngapagwa jwakummanyilila Atati, akawe Mwana ni jwalijose jwakunsaka Mwana kuti ammunukulile.

²⁸ Njisanje kukwangu wanyamwe wose unkusauka ni kutopelwa ni misigo jakutopa, none chinampumusy.

²⁹ Mungunde, nkaliyiganye kukwangu, pakuwâ une ndili jwakutulala ni jwakulitulusya, nomwe chinkapumule mmitima jenu.

³⁰ Pakuwâ chingunsalila mpanganye chili chambone kukwenu ni chingumpa njigale ngachikutopa.”

12

Ambuje wâ Lyuwa lya Kupumulila (Maliko 2:23-28; Luka 6:1-5)

¹ Kele katema ko Che Yesu wapitaga mmigunda ja ngano pa Lyuwa lya Kupumulila. Nipele, wakulijiganya wao jakwete sala, watandite kupulula masache ga ngano ni kulya.

² Nambo Mafalisayo pawaiweni yeleyo, waasalile Che Yesu, “Nnole, wakulijiganya wenu akugapanganya gamakanye kugapanganya pa Lyuwa lya Kupumulila.”

³ Che Yesu wajanjile wanyawo kuti, “Uli nganinsyome iwâtite pakupanganya che Daudi pamo ni achinjakwe pajawete sala?

⁴ Jwelejo wajanjile mu Nyuumba ja Akunnungu, wajigele ni kulya mikate jityosyekwe kwa ligongo lya Akunnungu. Che Daudi ni achinjakwe nganasachilwa kulya ikawe wambopesi pe.

⁵ Pane, uli ngannaawe kusyoma mmalembelo ga Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa kila Lyuwa lya Kupumulila wambopesi akugatema Malajisyo pa nyuumba ja Akunnungu, nambo ngakuwalanjilwa kuwa alewile?

⁶ Nipele, ngunsalila kuti apano apali jwaali jwankulu kujipunda Nyuumba ja Akunnungu.

⁷ Nambo nkagamanyilile malumbo gakwe aga maloawe ga gaasasile Akunnungu, ‘Ngusaka chanasa ngawa mbopesi,’ ngankaalamule wându wangali ni sambu.

⁸ Pakuwâ Mwana jwa Mundu ali Ambuje wâ Lyuwa lya Kupumulila.”

Mundu jwali ni nkono wakutatala (Maliko 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Nipele, Che Yesu watyosile pelepo, wajanjile mu nyuumba ja kupopelela.

¹⁰ Mwaliji ni mundu jumo jwali ni nkono wakutatala. Nipele, wându wausisye Che Yesu, “Uli, ili yambone kunnanya mundu pa Lyuwa lya Kupumulila?” Wambusisye yeleyo kuti akolanje ligongo lya kwa wechetela.

¹¹ Nambo Che Yesu waasalile, “Tujile jumo jwenu akwete ngondolo jimo, nombe najo jitungichile mwisimbo, uli, ana nganjenda kujikamula ni kujityosya pakuwâ lili Lyuwa lya Kupumulila?”

¹² Nambo, mundu atopele kujipunda ngondolo! Nipele, ili yambone kupanganya yali yambone pa Lyuwa lya Kupumulila.”

¹³ Nipele, wansalile mundu jo kuti, “Ngolosye nkono wenu.” Waugolwesye, nombe ni walamile chisau nkono wine ula.

¹⁴ Nipele, Mafalisayo watyosile paasa ni kuusyana ichajile pakwaulaga Che Yesu.

Katometume jwasagulikwe ni Akunnungu

- 15 Nambo Che Yesu paŵasimanyi ng'anisyo syao, ŵatyosile pepala. Ŵandu achajinji ŵakuiye ni ŵaalamisye ŵakulwala wose,
- 16 Ŵakanyisye ngasiŵamanyisya Ŵandu ngani syakwe,
- 17 pakuti gamalile maloŵe gaŵechete jwakulondola che Isaya,
- 18 “Nnole, jwaketumichila jwangu junansagwile, jwakunonyelwa jwangu jwakuusengwasya nnope ntima wangu. Chinantaje Mbumu jwangu, nombejo chakaasalile ŵandu ŵa ilambo kulamula kwangu.
- 19 Ngasakola makani atamuno nganyanyisya, ni liloŵe lyao ngalipikanika mwitala.
- 20 Chapunde kwakolela chanasa ŵandu ŵakwete masauko ga kuputikwa kwa nnasi, ni kwakamulisya ntima ŵandu ŵangali machili, mpaka ulamusi waukusachilwa pachiukomboleswe kulamula.
- 21 Ŵandu wose ŵa ilambo yose chakole chilolelo kwa jwelejo.”

Che Yesu ni Belesebuli
(Maliko 3:20-30; Luka 11:14-23)

- 22 Papopo ŵandu ŵannyichisye Che Yesu mundu jwangelola atamuno kuŵecheta kwa ligongo lya kukumulwa ni masoka. Nipele ŵannamisye jwangaŵecheta jo ni jwaŵechete ni kulola.
- 23 Mpingo wose wa ŵandu ŵasimosile ni ŵatite, “Jweleju ngati Mwana ju che Daudi?”
- 24 Nambo Mafalisayo paŵapilikene gelego, ŵatite, “Mundu ju akugakoposya masoka kwa machili ga Belesebuli jwankulu jwa masoka.”
- 25 Che Yesu ŵasimanyilile ng'anisyo syao, ŵaasalile, “Umwenye wauliwose wau-gaŵanyiche maunjili maunjili gagakumenyana, ngaukulonjela, yalumo peyo, musi pane ŵandu ŵa nyuumba jajilijose agaŵanyikaga maunjili maunjili gagakumenyana achinsyene pe, nyuumba jo ngajijima.
- 26 Iŵaga mpingo umu ukumenyana ni mpingo wine mu umwenye wa Shetani, malumbo gakwe umwenye wo ugaŵanyiche, nipele, chiujiwe chinauli?
- 27 Ŵanyamwe nkutinji une ngugakoposya masoka kwa machili ga Belesebuli, uli, ŵakulijiganya ŵenu akugakoposya kwa machili ga acheni? Kwa lye ligongo lyo ŵandu ŵakunkuya ni ŵachammechetele ŵanyamwe.
- 28 Nambo iŵaga une ngugakoposya masoka kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu, pelepo mmanyilile kuti umwenye wa Akunnungu unnyichilile.
- 29 “Soonu mundu akukombola chinauli kwinjila mu nyuumba ja mundu jwali ni machili ni kunsumula chipanje chakwe, akanamtaŵe kaje mundu jwali ni machili jula? Pele ni pachapakombole kunsumula chipanje chakwe.
- 30 “Jwalijose jwanganawa pamo none, akunganila une ni jwanganasanganya ŵandu pamo none, akwapwilinganya.
- 31 Kwa lye ligongo lyo ngunsalila, ŵandu chalecheleswe sambu ni liloŵe lyalili lyose lyakwatukana Akunnungu, nambo juchantukane Mbumu jwa Akunnungu jwelejo ngalecheleswa.
- 32 Ni jwalijose juchaŵechete liloŵe lya kunkanila Mwana jwa Mundu, chalecheleswe, nambo jwele juchaŵechete liloŵe lya kunkanila Mbumu jwa Akunnungu jo, ngalecheleswa, ngaŵa pa chilambo cha sambano chi atamuno pa chilambo chachikwika cho.

Chitela ni isogosi yakwe
(Luka 6:43-45)

- 33 “Chitela chambone chikusogola isogosi yambone ni chitela changalumbana chikusogola isogosi yangalumbana. Nipele chitela chikumanyika kwa isogosi yakwe.

³⁴ Wanyamwe uwelesi wa majoka! Nkukombola chinauli kusala gambone mwasyene mwaŵaga wanggalumbana? Pakuŵa mundu akuwecheta agala gagagumbele mu ntima wakwe.

³⁵ Mundu jwambone akukoposya gambone mu ngokwe jakwe jambone, ni mundu jwanggalumbana akukoposya gangalumbana mu ngokwe jakwe janggalumbana.

³⁶ “Nipele, ngunsalila, lyuŵa lya kulamula wandu chasachilwe kwanga kwa liloŵe lyalili lyose lyanggalumbana lyaŵaŵechete.

³⁷ Pakuŵa kwa maloŵe genu gambone chachimmalanjila kuti ndi wambone paujo pa Akunnungu, ni kwa maloŵe genu gakusakala chinchilamulwa.”

Kusaka chimanyisyo

(Maliko 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Nipele, wane ŵa wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo waasalile Che Yesu kuti, “Jwakwiganya, tukusaka kulola chimanyisyo kutyochela kukwenu.”

³⁹ Nombejo waajanjile, “Uwelesi wanggalumbana ni wangakulupilichika! Nkusakanga chimanyisyo, nambo ngampegwa chimanyisyo ikaŵe achila pe chimanyisyo cha che Yona jwakulondola jwa Akunnungu.

⁴⁰ Pakuŵa mpela che Yona iŵatite pakutama moŵa gatatu muusi ni chilo mlutumbo lwa somba jajikulungwa, iyoyo Mwana jwa Mundu nombe ni ichajile pakutama mu lisi moŵa gatatu muusi ni chilo.

⁴¹ Wandu ŵa ku Ninawi chakopochele katema kakulamula, nombewo chasale kuti au uwelesi u wana magambo. Pakuŵa wandu ŵa ku Ninawi walesile sambu syao kwa ligongo lya kulalichila ku che Yona, ni nnole, apano apali jwampundile che Yona!

⁴² Mwenye jwankongwe jwa chilambo cha ku Sheba chakopochele katema au uwelesi u pachiulamulikwe, nombe chasale kuti uwelesi u wana magambo. Pakuŵa welewo waiche kutyochela kwakutalika, waiche kukugapilikanila maloŵe ga lunda ga mwenye che Selemani, nambo pelepa kwana jwankulungwa kupunda mwenye che Selemani.

Kuuja kwa lisoka

(Luka 11:24-26)

⁴³ “Lisoka palikunkopoka mundu, likusyungula syungula mwipululu mwangali meesi lichisosaga pakupumulila, nambo lyalepelaga kupata,

⁴⁴ pelepo ni likuti, ‘Chimujile ku nyuumba jangu akula kungopochele kula.’ Nambo palikuuja ni kujisimana nyuumba jila jili jangali chindu ni jepyajile ni jekolosye,

⁴⁵ pele likwaula kukugajigala masoka gane saba gakusakala kupunda welewo, gose gakwaula kukunjinjila jwele mundu jo. Ni jwele mundu jo akuŵa jwanggalumbana nnope kupunda iŵaliji kundanda. Yeleyo ni ichijile pakutyochela kwa wandu wanggalumbana.”

Achalongo wausyesyene wa Che Yesu

(Maliko 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Che Yesu paŵaliji aninkwendelechela kukunguluka ni mipingo ja wandu, achikulu ŵao ni achalongo ajao waiche ni kwima paasa, wasachile kunguluka nawo.

⁴⁷ Nipele, mundu jumo waasalile Che Yesu kuti, “Achikulu wenu ni achalongo ajenu ajimi paasa, akusaka kuwecheta nomwe.”

⁴⁸ Nambo Che Yesu wanjanjile jwele mundu jo kuti, “Waani achikulu wangu? Ni waani achalongo ajangu?”

⁴⁹ Che Yesu wanlanjile mundu jula wakulijiganya ŵao achitiji, “Welewa ni waali achikulu wangu ni achalongo achinjangu!

⁵⁰ Pakuŵa jwalijose jwakupanganya yakuisaka Atati wangu ŵa kwini, jwelejo ni mpwanga ni mlumbwangu ni achikulu wangu.”

13

Chitagu cha jwakupanda (Maliko 4:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Ndaŵi jijojo, Che Yesu ŵakopweche mu nyumba jila, ŵajawile kukutama mungulugulu litanda.

² Mipingo jajikulungwa ja ŵandu jansyungwile nipele ŵakwesile mu ngalaŵa ni kutama. Ŵandu wose ŵajimi mungulugulu litanda,

³ nombe Che Yesu ŵaasalile indu yejinji kwa itagu, achitiji, “Mpilikane! Jwakupanda ŵajawile kukumisa mbeju.

⁴ “Paŵaliji nkumisa mbeju, sine syapatuchile mungulugulu matala ga mmigunda, nipele yaiche ijuni ni kusimila.

⁵ Sine syapatuchile mmaganga pangali litaka lyejinji. Syawoneche simesile kwa-chitema pakuŵa litaka lyaliji kanandi.

⁶ Nipele, lyuŵa palyaŵasile syatiniche ligongo michiga jakwe jaliji nganijijinjisya paasi, syajumwile.

⁷ Sine syapatuchile pa miiŵa, nombe miiŵa jo jamesile ni kusiŵijikanya.

⁸ Sine syapatuchile pa litaka lya chajila, syamesile, ni kusogola, sine mia moja, sine sitini ni sine selasini.

⁹ Jwawkete mapilikanilo ga kupilikanila, apilikane!”

Nningwa wa kwiganya kwa itagu (Maliko 4:10-12; Luka 8:9-10)

¹⁰ Ŵakulijiganya ŵao Che Yesu ŵajaulile ni kwausya kuti, “Ana ligongo chi nkuŵecheta ni ŵandu kwa itagu?”

¹¹ Che Yesu ŵajanjile, “Ŵanyamwe mpegwilwe ukombole wa kumanyilila yantemela ya umwenye wa kwinani nambo ŵanewo nganapegwa.

¹² Pakuŵa jwalijose jwawkete chindu chapegwe ni kujonjeheswa, nambo jwele jwanganakola chindu, atamuno chele chakwete cho chasumulwe.

¹³ Kwa ligongo lyo nguŵecheta nawo kwa itagu, pakuŵa akulola nambo ngakulola, akupilikana nambo ngakupilikanichisya atamuno ngakumanyilila.

¹⁴ Kwa ŵelewo gamalile agala maloŵe gaŵechete che Isaya jwakulondola jwa Akunungu gagakuti:

‘Kupilikana chimpilikane nambo ngamanyilila.

Kulola chinlechesye nambo ngammona.

¹⁵ Pakuŵa lunda lwa ŵele ŵandu wo lupungwene, agasiŵile mapilikanilo gao,

akupilenje.

Nambo ikaliji akulola kwa meeso gao,

ni kupilikana kwa mapilikanilo gao,

nombe akamanyilile kwa lunda lwao,

ni kung'alauchila,

none ngaalamisye.’

¹⁶ “Nambo nkwete upile ŵanyamwe pakuŵa meeso genu gakulola ni mapilikanilo genu gakupilikana.

¹⁷ Ngunsalila isyene kuti ŵakulondola achajinji ni ŵandu ŵajinji ŵakupanganya yambone paujo pa Akunungu, ŵasachile kugaona gankugaona nambo nganagaona ni kugapilikana gamkugapilikana nambo nganagapilikana.

Malumbo ga chitagu cha jwakupanda (Maliko 4:13-20; Luka 8:11-15)

18 “Nipele, wanyamwe mpilikane malumbo ga achi chitagu cha jwakupanda chi.

19 Jwalijose jwakulipilikana liloŵe lyankati Umwenye wa Akunnungu pangalimanyilila, ali mpela mbeju sisypatuchile mmatala ga mmigunda, Jwangelumbana jula akwika kuchityosya chele chepandikwe mu ntima mwakwe cho.

20 Nombe syele mbeju sisypatuchile mmaganga, sili mpela mundu jwakupilikana liloŵe ni kulipochela kwa unonyelo.

21 Nambo ngakulikamulichisya ni nganakola michiga nkati mwakwe, akulikamula katema kakajipi pe, pakukutyochela kulaga ni kusauka kwa ligongo lya liloŵe lyo, papopo akuleka kulikulupilila liloŵe.

22 Nombe syele mbeju sisypatuchile pa miiŵa syo sili mpela mundu jwakulipilikana liloŵe, nambo kwa ligongo lya kuchenjeuchila masengo ga umi watulinawo ni kuchinonyela kwannope chipanje kukuliŵijikanya liloŵe lyo, nombejo ngakusogola isogosi, yaani kupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu.

23 Nombe syele mbeju sisypatuchile pa litaka lyambone sili mpela mundu jwakupilikana liloŵe ni kulimanyilila, jwelejo akupanganya yejinji yambone yaikusachilwa mpela mbeju ijikuti pakusogola, jimo mia moja, jine sitini, ni jine selasini.”

Chitagu cha masindi

24 Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwinani ukulandana ni mundu jwapandile mbeju syambone mu ngunda wakwe.

25 Nambo ŵandu paŵaliji agonile, ŵaiche jwammagongo jwakwe, ŵapandile masindi mwepande ngano, ni kutyoka.

26 Nipele, pasyamesile mbeju ni kutanda kusogola ni masindi gatandite kuwoneka.

27 Achikapolo ŵa asyene ngunda ŵaiche nikuti, ‘Ambuje, ngati mwapandile mbeju syambone mu ngunda mwenu? Sambano gatyochele kwapi masindi?’

28 Nipele ŵatite, ‘Jwammagongo ni jwatesile yeleyo.’ Nipele, achikapolo wakwe ŵausisye, ‘Uli, nkusaka tujaula tukagatupule?’

29 Nombejo ŵajanjile, ‘Ngwamba, pachintupule masindi, pane chinkatupule pamo ni ngano.

30 Nneche ikule yose pamo mpaka katema ka kugungula. Nipele, katema ka kugungula chinjasalila ŵakugungula kuti, nsonganganye kaje masindi nkagataŵikanye ilingo ilingo, nkagatinisye. Nambo ngano nsonganganye ni kutaga mu ngokwe jangu.’ ”

Chitagu cha mbeju ja Haladali

(Maliko 4:30-32; Luka 13:18-19)

31 Nipele, Che Yesu ŵaatagulile ŵandu chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwinani ulandene ni mbeju jajinandi nnope jajikuŵilanjikwa haladali jatosile mundu ni kujipanda mungunda mwakwe.

32 Jisyene jili jajinandi kusipunda mbeju sine syose, nambo jamelaga ni kukula jikuŵa jajikulungwa kupunda mimela jose. Ukukula ni kuŵa chitela mpaka ijuni ya mwinani ikwika ni kutaŵa isusi mu nyambi syakwe.”

Chitagu cha amila

(Luka 13:20-21)

33 Che Yesu ŵaasalile ŵandu chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwinani ulandene ni amila jajigele jwankongwe jumo, ni kuwanganya ni utandi mbisi siŵili ni nusu, ni utandi wose wasaseŵele.”

Yakuti pakutumia itagu

(Maliko 4:33-34)

34 Che Yesu ŵaasalile ŵandu yose kwa itagu. Ni pangali chitagu nganiŵasalila chachili chose.

35 Pakuti limalile liloŵe lyaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu:

“Chiwechetenawo kwa itagu,
chinaasalile wandu indu yaisisikwe chitandile kugumbikwa chilambo.”

Che Yesu akusagamukula chitagu cha masindi

³⁶ Nipele, Che Yesu waulesile mpingo wa wandu, wajinjile mu nyumba. Wakulijiganya wao waichile ni kwasalila, “Ntugopolele chitagu cha masindi ga mungunda.”

³⁷ Che Yesu waasalile, “Jwakupanda mbeju syambone ni Mwana jwa Mundu.

³⁸ Nombe ngunda uli chilambo chino. Nombe syele mbeju syambone syo sili wele wandu wati Umwenye uli wo. Nambo masindi ali wandu wa jwangelumbana jula.

³⁹ Nombe jwammagongo jwapandile masindi ali Shetani. Magungulo gali mbesi ja chilambo chino, nombe wakugungula ali achikatumetume wa kwinani.

⁴⁰ Mpela ila masindi igakuti pakusonganganywa ni kutinisa, iyoyo ichichiwa kumbesi kwa chilambo chino.

⁴¹ Mwana jwa Mundu chachalajisa achikatumetume wao wa kwinani kuti asongananye kutyochela mu Umwenye wao wose awala wakwalewekasya wandu atende sambi ni wose watesile ya sambi.

⁴² Ni achikatumetume wa kwinani wo chiwaponye wandu pa litanuli lya mooto wakalipa ni kweleko chalile ni kuchilimya meeno.

⁴³ Kele katema ko wandu wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu chachimelemenda mpela lyuwa mu Umwenye wa Atati wao. Wakwete mapikanilo, apikanile!

Chitagu cha mbiko jajisisiche

⁴⁴ “Umwenye wa kwinani ulandene ni mbiko jajisisiche mu ngunda. Mundu jumpepe wajiweni ni kujisisa sooni. Nipele wasangalele nnope ni wajawile kukuisumisa iwakwete yose ni kusuma ngunda ula.

Chitagu cha igogo

⁴⁵ “Sooni, umwenye wa kwinani ulandene ni mundu jwakusumisa malonda achisosaga igogo yambone.

⁴⁶ Nombe pawachiweni chigogo chimo cha ndalama jajikulungwa, wajawile, waisumise iwakwete yose, wachisumile chigogo chila.

Chitagu cha lwau lwa somba

⁴⁷ “Sooni, Umwenye wa kwinani ulandene ni lwau lwauponyekwe mu litanda, lwatanjile somba syasili syose.

⁴⁸ Lwau palwagumbele, wakukoka somba waluutile kumbwani, watemi kusagula somba syambone ni kusitaga mu itundu yao ni somba syangalumbana wasijasile.

⁴⁹ Yeleyi ni ichichiwa kumbesi kwa chilambo chino, achikatumetume wa kwinani chachikopochela, chiwalekanganye wandu wambone ni wangelumbana.

⁵⁰ Nombe wele wangelumbana wo chiwajasile pa litanuli lya mooto. Kweleko chachilila ni kuchilimya meeno.”

Mbiko ja sambano ni ja kalakala

⁵¹ Che Yesu wausise, “Ana gele gose ga nkugamanyilila?” Wajanjile, “Elo.”

⁵² Nombewo waasalile, “Kwa ligongo lyo, jwakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa jwalijose jwakuwa jwakulijiganya jwa Umwenye wa kwinani, alandene ni nsyene nyumba jwakukoposya mu mbiko jakwe indu ya ndalama ya sambano ni indu ya ndalama ya kalakala.”

*Che Yesu akukanikwa ku Nasaleti
(Maliko 6:1-6; Luka 4:16-30)*

⁵³ Che Yesu pawamasile kuwecheta yele itagu yo, watyosile pelepo,

⁵⁴ ni wâpitemu mu musiwao. Kweleko wâjiganyaga wându mu nyuumba jao ja kupopelela, nombewo wâsimosile nikuti, “Jweleju apatile kwapi alu lunda lu ni ukombole wa kuipanganya yakusimonjeka?”

⁵⁵ Ana ajuju ngati mwana jwa jwakusepa itela? Achikulu wâo ngati akuwîlanjikwa che Maliamu ni achapwakwe ngati che Yakobo ni che Yusufu ni che Simoni ni che Yuda?

⁵⁶ Achalumbugwe wose ngati ali pamo ni uweji? Nambi ajuju apatile kwapi aga gose ga?”

⁵⁷ Nipele, nganiwâkunda. Nambo Che Yesu wâasalile, “Jwakulondola jwa Akunnungu akuchimbichikwa nambo ngaakuchimbichikwa mu chilambo chakwe ni mu nyuumba jakwe!”

⁵⁸ Kwa ligongo lya, nganatenda yakusimonjeka yayinji ligongo lya ungali chikulupi wao.

14

Chiwa chi Che Yohana Wâkubatisya (Maliko 6:14-29; Luka 9:7-9)

¹ Kele katema ko chilongola che Helode wâpilikene ngani si Che Yesu.

² Nipele, wâasalile achikatumetume wâo, “Jwele mundu ni che Yohana Wâkubatisya asyuchile mchiwa, lyele ni ligongo machili gakupanganya yakusimonjeka gakupanganya masengo nkati mwakwe.”

³ Che Helode ni juwânkamwile che Yohana ni kuntawâ kwa minyolo, wâmmisile mu nyuumba jakutawîlwa kwa ligongo lya che Helodia, wâankwawo che Filipo nkulugwe.

⁴ Ligongo che Yohana wâansalile che Helode kuti, “Ngankusachilwa kunnombela jwele jwankongwe jo!”

⁵ Che Helode wâsachile kwaulaga che Yohana, nambo wâjogwepe wându pakuwâ kukwao che Yohana wâlizi jwakulondola jwa Akunnungu.

⁶ Nipele, pa chindimba cha lyuwa lyekulungwa lya kupagwa kwao che Helode, mwali jwao che Helodia wâtyasile mmbujo mwa achalendo ni mwali jula wâasengwasisye che Helode,

⁷ mpaka wâlanjile achitiji, “Ngulumbilila, chinampe chachili chose chachinsache.”

⁸ Nombejo wânyenjekwe ni achikulugwe, wâtite, “Mumbeje panopano ntwe u che Yohana Wâkubatisya mumbale.”

⁹ Mwenye wâsupwiche, nambo kwa ligongo lya kulumbila kwao ni ligongo lya achalendo wâwatemi pamo nawo, wâlajisye apegwe.

¹⁰ Nipele, che Helode wâannajisye mundu ku nyuumba ja kutawîla wându kuti wakate che Yohana ntwe.

¹¹ Ntwe wakwe wajigalikwe mu mbale ni kumpa mwali, nombejo wâampele achikulugwe.

¹² Wâkulijiganya wâ che Yohana wâiche, wâchijigele chiilu chakwe, wâchisichile. Nipele wâjawile kukwasalila Che Yesu.

Che Yesu akwapa chakulya wându elufu tano. (Maliko 6:30-44; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)

¹³ Che Yesu pa wâpilikene ngani syo, wâtyosile pepala kwa ngala wâ, wâjawile pantemela pajikape. Nambo wându pa wâpilikene, wâkuiye kwa makongolo achityochelaga mmisi jao.

¹⁴ Nipele, pa wâiche kumbwani, wâuweni mpingo wekulungwa wa wându, wâkolele chanasa ni wâlamisye wâkulwala wâo.

¹⁵ Pakwaswele, wâkulijiganya wâo wâichilile ni kwasalila, “Apano patuli pa mwikonde ni sambano kuswele. Sambano, mwalanje wându wo kuti ajaule mmisinda akalishumile chakulya.”

16 Che Yesu w̄aasalile, “Nganakola ligongo lya kwaula, w̄anyamwe mwape chakulya.”

17 Nambo w̄anyawo w̄anjanjile, “Tukwete mikate nsano pe ni somba siw̄ili.”

18 Che Yesu w̄aasalile, “Njise nawo apano.”

19 W̄aasalile w̄andu kuti atame paasi pa manyasi. Nipele, Che Yesu w̄ajigele mikate nsano ni somba sila, w̄alolite kw̄inani, w̄atogolele Akunnungu ni kuga w̄anya ni kwapa w̄akulijiganya mikate jo, nombewo w̄aga w̄enye w̄andu.

20 W̄alile wose, w̄ajikwite. Nipele w̄akulijiganya w̄alokwete sigasi sya mikate jila, w̄agumbesye itundu kumi na mbili.

21 Wose w̄a w̄alile w̄ala w̄aliji achalume mpela elufu tano, panga w̄alanjikwa achim-masyeto ni w̄anache.

*Che Yesu akwenda mmeesi
(Maliko 6:45-52; Yohana 6:15-21)*

22 Pangaka w̄a, Che Yesu w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao akwele mu ngala w̄a kuti alongolele peesi litanda asyene aninkujilanga mipingo ja w̄andu.

23 Pa w̄amasile kwalanga w̄andu, w̄akwesile kwitumbi ali jikape kukupopela. Pakwaswele, w̄elewo w̄aliji kweleko jikape.

24 Kele katema ko ngala w̄a jo ja w̄andichile pambindikati litanda, nambo jaliji nkupungunyikwa kwannope ni matumbela paku w̄a mbungo jaliji nkujiputa.

25 Kumasikusiku, Che Yesu w̄aichile w̄akulijiganya w̄ao achendaga mmeesi.

26 W̄akulijiganya w̄ao pa w̄aweni achendaga mmeesi, w̄ajogwepe nnope ni w̄atite, “Lili lilaika!” W̄agumilangaga kwa woga.

27 Papopo, Che Yesu w̄asalile, “Muusimane ntima, ndili une, nkajogopa!”

28 Che Petulo w̄atite, “Ambuje mwa w̄aga mmwe, muusalile iche kukwenu njendaga mmeesi.”

29 Che Yesu w̄atite, “Njise.” Nipele che Petulo w̄atulwiche mu ngala w̄a, w̄ajesile mmeesi, kwajaulila Che Yesu.

30 Nambo pa w̄ajiweni mbungo, w̄ajogwepe ni w̄atandite kuti w̄ila, w̄agumisile achitiji, “Ambuje mungulupusye!”

31 Papopo Che Yesu w̄agolwesye nkono wao, w̄ankamwile ni w̄ansalile, “Mmwe w̄a chikulupi chachinandi, ligongo chi nkukola lipamba?”

32 Nipele, wose w̄akwesile mu ngala w̄a, ni mbungo jatulele.

33 Nombe, wose w̄a w̄aliji mu ngala w̄a w̄atindi w̄alile ni kwakotamila, achitiji, “Isyene alakwe ndi Mwana jwa Akunnungu.”

*Che Yesu akwalamya w̄akulwala ku msinda wa ku Genesaleti
(Maliko 6:53-56)*

34 W̄ajombweche litanda ni w̄aiche ku msinda wa ku Genesaleti.

35 W̄andu w̄a pepala pa w̄aamanyi Che Yesu, w̄ajenesye ngani muumbali mose mumwasyungwile. Nipele, w̄annyichisye w̄akulwala wose,

36 ni w̄achondelele kuti akwaye atamuno lujenje lya mwinjilo w̄ao. Nombe wose w̄a w̄ankwaiye w̄alamile.

15

*Majiganyo ga achambuje
(Maliko 7:1-13)*

1 Nipele, Mafalisayo ni w̄akwiganya Malajisyo w̄aichile Che Yesu kutyochela ku Yelusalemu.

2 Pa w̄aiche w̄ambusisye, “Kwachichi w̄akulijiganya wenu akugapwanya majiganyo gatupochele kutyochela kwa achambuje w̄etu? Ngakuna w̄a makono yambone akanawe kutanda kulya?”

³ Che Yesu wajanjile, “Kwachichi wanyamwe mkupwanya makanyo ga Akunnungu kwa kusechelela majiganyo genu mwachinsyene?”

⁴ Akunnungu atite, ‘Mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu,’ ni ‘Jwakunlwesya atatigwe atamuno achikulugwe, akusachilwa kuulajikwa.’

⁵ Nambo wanyamwe nkwiganya kuti, mundu awaga ni chindu cha kwakamuchisya atatigwe atamuno achikulugwe, ni atiji, ‘Achi chindu chi ndyosisye sadaka kwa Akunnungu.’

⁶ Nipele, jwele mundu jo ngakwachimbichisya atatigwe! Yele ni inkuti pakulinyelusya lilamulo lya Akunnungu ni kugakuya majiganyo genu mwachinsyene.

⁷ Wanyamwe waulamba! Che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu wasagamukwile yam-bone yankati wanyamwe pawatite,

⁸ ‘Akunnungu akuti, awa wandu wa akunjimbichisya ni ngomo pe, nambo mmitima jao atalikengene ni une.

⁹ Nombe akumbopela iyipe,
pakuwa indu yakwiganya ili malajisyo ga wandu pe.’ ”

Aila yaikuntaga mundu usakwa

(Maliko 7:14-23)

¹⁰ Nipele, Che Yesu wauwilasile mpingo wa wandu, wasalile, “Mpilikane ni kumanyilila!

¹¹ Chindu chachikuntaga mundu usakwa nga wa chachikwinjila nkang'wa, nambo achila chachikutyoka nkang'wa ni chachikuntaga mundu usakwa.”

¹² Nipele wakulijiganya wao wajaulile ni kwasalila, “Ana nkumanyilila kuti Mafalisayo yachimile pawapilikene malo we genu?”

¹³ Nambo welewo watite, “Mmela wauli wose wanganapande Atati wangu wa kwinani, chiuchitupulwa.

¹⁴ Mwaleche wanyawo! Wele ali wangelola wakwalongosya wangelola. Jwangelola annon-gosyaga jwangelola njakwe, wose wawili chatumbuchile mwisimbo.”

¹⁵ Che Petulo watite, “Ntugopolele chele chitagu cho.”

¹⁶ Che Yesu wasalile, “Nombe wanyamwe wakwe ngankumanyilila?”

¹⁷ Ana ngankumanyilila kuti chindu chachikwinjila nkang'wa chikupita nnutumbo ni chikujasikwa kulindi?

¹⁸ Nambo yaikutyoka nkang'wa ikutyochela mu ntima, yele ni yaikuntaga mundu usakwa.

¹⁹ Pakuwa mu ntima sikukopoka ng'anisyo syangalumbana sya kuulaga ni chikululu ni chigwagwa ni wiyi ni kuwecheta yaunami ni kutukana.

²⁰ Gelego ni gakuntaga mundu usakwa. Nambo kulya pangana wa makono ngakukuntaga mundu usakwa.”

Chikulupi cha jwankongwe jumo

(Maliko 7:24-30)

²¹ Che Yesu watyosile kweleko ni wanjile ku chilambo cha ku Tilo ni ku Sidoni.

²² Nipele, jwankongwe jumo Mkanaani, kutyochela chilambo chilachila, waichilile achinyanyisyaga, “Ambuje, Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa! Mwali jwangu akamwilwe ni masoka kwannope.”

²³ Nambo Che Yesu ngananjanga lilo we. Wakulijiganya wao wajaulile ni kwachondelela achitiji, “Mwasalile ajaule, pakuwa akutukuya ali nkunyokonya.”

²⁴ Che Yesu wajanjile, “Akunnungu andumile kukwakulupusya wandu wa ku Isilaeli wawapotele mpela ngondolo.”

²⁵ Pelepo jwambumba jula waiche ni kwatindi walila paujo pao achitiji, “Ambuje, mungamuchisye.”

²⁶ Che Yesu wajanjile, “Ngaŵa yambone kutola chakulya cha wanache ni kusiponyela mbwa.”

²⁷ Jwankongwe jo wajanjile, “Elo, Ambuje, nambo mbwa sikulya mbakatika sisikupatuka pakulila achambuje wao.”

²⁸ Pelepo Che Yesu wajanjile, “Jwankongwe, chikulupi chenu chachikulungwa, nipele, chitendekwe kukwenu chinkusaka.” Mwali jwao jula ni walamile katema kakoko.

Che Yesu akwalamya wandu wajinji

²⁹ Che Yesu watyosile pelepo ni kwaula mungulugulu litanda lya Galilaya, wakwesile kwitumbi, watemi paasi.

³⁰ Nipele, jaichile mipingo ja wandu wajinji, wampelechele wandu wangajenda ni wangalola ni wakulemala ni wangaŵecheta ni wane wajinji wakulwala, nipele waŵisile mmbujo mwakwe ni kwalamya.

³¹ Nombe mpingo wa wandu ula wasimonjile nnope paŵaweni wangaŵecheta aninkuŵecheta ni wangalola aninkulola ni wakulemala ali alamile ni wangajenda aninkwenda, wandu waakusisye Akunnungu wa ku Isilaeli.

Che Yesu akwapa chakulya wandu elufu nne (Maliko 8:1-10)

³² Che Yesu waaŵilasile wakulijiganya wao, waasalile, “Ngwakolela chanasa aŵa wandu wa pakuŵa atemi ni une moŵa gatatu sambano ni nganakola chakulya. Ngangusaka naaleche ajaule pangalya ngakaŵa chakomoche mwitala.”

³³ Wakulijiganya wala ni watite, “Tutupate kwapi chakulya chachijinji cha kwajikutisya wele wandu wa?”

³⁴ Che Yesu waausisye, “Nkwete mikate jilingwa?” Wajanjile, “Saba ni tusomba kanandi pe.”

³⁵ Nipele Che Yesu waasalile wandu atamanje paasi.

³⁶ Wajitosile mikate saba ni tusomba tula, watogolele Akunnungu, wajigaŵenye ni kwapa wakulijiganya wao, nombe wakulijiganya wo wagaŵenye wandu.

³⁷ Walile wose, wajikwite. Paŵamasile kulya walokotenye mbakatika ja mikate ni somba sila itundu saba yegumbale.

³⁸ Wele uŵalile wo waliji achalume elufu nne, pangaŵalanjila achakongwe ni wanache.

³⁹ Nipele, Che Yesu walanjile wandu, wakwesile mu ngalaŵa ni kwaula ku chilambo cha Magadani.

16

Wandu akusaka chimanyisyo (Maliko 8:11-13; Luka 12:54-56)

¹ Mafalisayo ni Masadukayo waajaulile Che Yesu, ni kwa kwalinga waŵendile walosye chimanyisyo kutyochela kwinani.

² Nambo Che Yesu waasalile, “Lyaikaga ligulo wanyamwe nkutinji, ‘Lelo chikulanguche pakuŵa kwiunde kuchejele!’

³ Ni kuninkucha nkutinji, ‘Lelo mbungo chijipuje, pakuŵa kwiunde kuchejele sooni maunde gagumbele!’ Nipele, wanyamwe nkukombola kumanyilila upagwe wa liunde, nambo imanyisyo ya katema kano ngankukombola kuimanyilila.

⁴ Uŵesi wangalumbana ni wangali ni chikulupi ukusosa chimanyisyo, nambo ngaupegwa chimanyisyo ikaŵe chimanyisyo chi che Yona.” Nipele walesile ni kwaula.

Amila ja Mafalisayo ni Masadukayo (Maliko 8:14-21)

⁵ Wâkulijiganya wâo pa wâamasile koombochela mbande jine ja litanda, wâliji ali wâlile kwigala mikate.

⁶ Che Yesu wâasalile kuti, “Nlilolechesye ni nligose ni amila ja Mafalisayo ni Masadukayo!”

⁷ Nambo wêle wanyawo wâliji nkuusyana achinsyene pe achitiji, “Akuwêcheta yeleyo pakuwâ nganitujigala mikate.”

⁸ Che Yesu wâsimanyilile ng'anisyo syao ni kwasalila, “Ligongo chi nkuusyana mwachinsyene pe, wanyamwe wâ chikulupi chachinandi kuti nganinjigala mikate?”

⁹ Ana ngankumanyilila atamuno kukumbuchila panaga wenyene mikate tano jila, kwa wâandu elufu tano wâla? Ana itundu ilingwa ya mbakatika imwagumbesye?

¹⁰ Pane mikate saba jila ji waga wenyene wâandu elufu nne, ana itundu ilingwa ya mbakatika imwalokotenye?

¹¹ Uli, ngankumanyilila kuti nganingunguluchilaga mikate? Nambo nlilolechesye ni amila ja Mafalisayo ni Masadukayo!”

¹² Pelepo wâkulijiganya waimanyilile kuti ngana wêcheta yankati amila ja mikate, nambo majiganyo ga Mafalisayo ni Masadukayo.

*Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu
(Maliko 8:27-30; Luka 9:18-21)*

¹³ Che Yesu pa wâaiche mmusi wa Kaisalia Filipi, wâusisye wâkulijiganya wâo kuti, “Wâandu akuti Mwana jwa Mundu ali nduni?”

¹⁴ Wâajanjile, “Wâne akuti che Yohana Wâakubatisya ni wâne akuti che Elia ni wâne akuti che Yelemia, pane jumo jwao wâkulondola wâ Akunnungu.”

¹⁵ Che Yesu wâausisye sooni, “Nombe wanyamwe nkuti une ndili nduni?”

¹⁶ Che Simoni Petulo wâajanjile, “Alakwe ni Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu wâali wâajumi.”

¹⁷ Che Yesu wâtite, “Nkwete upile mmwe che Simoni mwana ju che Yona, pakuwâ nga wâ mundu jwammunukulile ngani jo, nambo Atati wâangu wâali kwini.”

¹⁸ None ngunsalila, mmwe ni che Petulo ni pa lwele lwala lu chindandisye mpingo wa wâandu wâakukulupilila Kilisito ni machili ga chiwa ngagaika kuukombola.

¹⁹ None chinampe iugulilo ya Umwenye wa kwini, ni chachili chose chachinchita wê pa chilambo pano, chichi wê cheta wîkwe kwini ni chachili chose chachinchigopole pa chilambo pano, chichi wê chegopolwe kwini.”

²⁰ Nipele wâkanyisye kwa nnope wâkulijiganya wâo kuti akansalila mundu kuti wêlewo ali Kilisito.

*Che Yesu akuwêcheta yankati kulaga ni chiwa chao
(Maliko 8:31-9:1; Luka 9:22-27)*

²¹ Chitandile ke katema ko Che Yesu wâtandite kwalosya pangasisika wâkulijiganya wâo kuti ya wâjile kwaula ku Yelusalemu ni kweleko chalagaswe ni achachekulu ni ilongola wâ achakulu wâambopesi ni wâkwiganya Malajisyo. Nipele chachiulagwa ni pa lyu wâ lyaatatu chasyuche.

²² Pelepo che Petulo wâajigele Che Yesu pambali ni wâtandite kwakalipila achitiji, “Ngwamba Ambuje! Ngagansimana gele!”

²³ Nambo Che Yesu wâgalauchile ni kwasalila che Petulo, “Ntyoche paujo pangu, Shetani! Mmwe nkusi wîla litala paujo pangu, pakuwâ ngankuganisya gagali ga Akunnungu, nambo ga wâandu!”

²⁴ Nipele, Che Yesu wâasalile wâkulijiganya wâo, “Mundu jwakusaka kunguya, alikane nsyene, atwichile nsalaba wakwe, anguye une.”

²⁵ Pakuwâ, mundu jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe, chaujase. Nambo mundu jwakuutyosya umi wakwe kwalingongo lyangu, chaukole sooni.

²⁶ Ana mundu chapate chichi akolaga chipanje cha pa chilambo, ali ajasile umi wakwe? Pane mundu chatyosye chichi pamalo pa umi wakwe?

²⁷ Pakuŵa Mwana jwa Mundu chachiika mu ukulu wa Atatigwe pamo ni achikatume-tume ŵakwe ŵa kwinani, pelepō chachinlipa jwalijose malinga ni masengo gao.

²⁸ Ngunsalila isyene, apali ŵane mwa ŵanjimi apano ngaapasya chiwa akanaŵe kummona Mwana jwa Mundu achiikaga ali Mwenye.”

17

Che Yesu akugalauka uwoneche wakwe

(Maliko 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ Pagamasile moŵa sita, Che Yesu ŵajigele che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana mpwao, ŵakwesile pamo nawo penani chitumbi cheleu, kweleko ŵaliji ŵanyapewo.

² Kweleko, Che Yesu ŵagalawiche uwoneche wakwe paujo pao, ku meeso kwao kwamelemendaga mpela lyuŵa ni iwalo yao yaliji yeswela mpela lulanga.

³ Chisisimuchile che Musa ni che Elia ŵaakopochele, ŵaliji nkukunguluka ni Che Yesu.

⁴ Pelepō che Petulo ŵaasalile Che Yesu, “Ambuje, yambone uwe kuŵa apano! Mwasakaga chindaŵe masakasa gatatu, limo lyenumwe ni line li che Musa ni line li che Elia.”

⁵ Paŵaŵechetaga gelego, liunde lyeswela lyaunichile ŵanyawo, ni lyapikaniche liloŵe kutyochela mu liunde lila lichitiji, “Aju ali Mwanangu jungunnonyela, nonyelwe nawo, mumpilikanichisye jwelejo.”

⁶ Ŵakulijiganya paŵapilikene yeleyo ŵajogwepe nnope, ŵagwile manguku.

⁷ Nipele Che Yesu ŵaichilile, ŵakwayiye achitiji, “Njimuche, nkajogopa!”

⁸ Paŵalolite kwinani nganammona mundu jwalijose akaŵe Che Yesu jika pe.

⁹ Nipele, paŵatulukaga pa chitumbi po, Che Yesu ŵaasalile, “Kasimunsalila mundu jwalijose inyiweni ila, mpaka patachisyuka Mwana jwa Mundu kutyochela mu chiwa.”

¹⁰ Nipele Ŵakulijiganya ŵao ŵammusisye, “Kwachichi nambi ŵakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa akuti chaiche kaje che Elia?”

¹¹ Che Yesu ŵajanjile, “Isyene, che Elia chaiche kaje ni kukolosya indu yose iŵe chile.

¹² Nambo ngunsalila, che Elia amasile kwika, nganammanyilila, nambo ŵantendele iŵasachile. Nombewo chachinnagasya Mwana jwa Mundu iyoyopeyo.”

¹³ Pelepō ŵakulijiganya ŵala ŵaimanyilile kuti ŵangambaga che Yohana Ŵakubatisya.

Che Yesu akunnamya jwanchanda jwakamwilwe ni lisoka

(Maliko 9:14-29; Luka 9:37-43)

¹⁴ Paŵaiche sooni pa wele mpingo wa ŵandu ula, ŵaiche mundu jumo mmbujo pa Che Yesu ni kwatindiŵalila,

¹⁵ ŵatite, “Ambuje, munkolele chanasa mwanangu pakuŵa akulwala njilinjili ni kulaga nnope, katema kakajinji akugwilila pa mooto pane mmeesi.

¹⁶ Nannyichisye kwa ŵakulijiganya ŵenu, nambo nganakombola kunnamya.”

¹⁷ Che Yesu ŵajanjile, “Uŵelesi wangali chikulupi ni wakulyungasika, ana chime ni ŵanyamwe mpaka chakachi? Mpaka chakachi chinampililile? Munjise nawo apano.”

¹⁸ Nipele, Che Yesu ŵalikalipile lisoka lila, nombelyo lyankopweche ni jwanchanda jula ŵalamile katema kakoko.

¹⁹ Nipele, ŵakulijiganya ŵaichile Che Yesu kwa chisyepela ni kwausya, “Ligongo chi nganitukombola kulikoposya lisoka lila?”

²⁰ Che Yesu ŵajanjile, “Kwa ligongo lya chikulupi chenu chachinandi. Ngunsalila isyene, mwaŵaga ni chikulupi atamuno chaŵaga chachinandi chisau mbeju jainandi nnope jajikuŵilanjikwa haladali, chinkombole kuchisalila achi chitumbi chi, ‘Ntyoche apa njaule ako,’ nombecho chichityoche. Ngali pagwa liloŵe lyangalikombolecheka kukwenu.”

²¹ Nambo lisoka lyanti yele ngalikutyosyekwa ikaŵe kwa kupopela ni kutaŵa.

*Che Yesu akuwêcheta sooni yankati chiwa ni kusyuka kwao
(Maliko 9:30-32; Luka 9:43b-45)*

²² Wâkulijiganya paŵaliji pamo ku Galilaya, Che Yesu ŵaasalile, “Mwana jwa Mundu akwaula kukutagwa mmakono ga ŵandu.

²³ Nombewo chachimmulaga, nambo chachisyuka pa lyuŵa lyaatatu.” Pelepo ŵakulijiganya ŵasongoneche nnope.

Kupeleka nsongo wa Nyuumba ja Akunnungu

²⁴ Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao paŵaiche ku Kapelenaumu ŵandu ŵakukumbikanya nsongo wa Nyuumba ja Akunnungu ŵaichilile che Petulo, ŵausisye, “Ana jwakwiganya jwenu akulipa nsongo wa Nyuumba ja Akunnungu?”

²⁵ Che Petulo ŵajanjile, “Elo, akulipa.” Nipele, che Petulo paŵajinjile mu nyuumba, akanaŵe kuwêcheta liloŵe, Che Yesu ŵalongolele kummusya achitiji, “Che Simoni, mmwe nkuti uli? Mamwenye ŵa pa chilambo akukumbikanya nsongo atamuno ushulu kwa ŵandu chi? Kutyochela kwa achinsyene musi pane kwa achalendo?”

²⁶ Che Petulo ŵajanjile, “Kutyochela kwa achalendo.” Che Yesu ŵansalile, “Nipele, iŵaga ili yeleyo, achinsyene musi wo ngakusachilwa kulipa.

²⁷ Nambo tukaachima ŵandu ŵa. Njaule kulitanda nkaloposye, ni somba jandanda kutanjila pa ndowana, nkajiunukule kang'wa ni chinkasisimane mbiya sya nsongo. Njigale ni kwapa ligongo lyangune ni lyenu mmwe.”

18

*Nduni jwaali jwankulungwa?
(Maliko 9:33-37; Luka 9:46-48)*

¹ Kekala katema kala ŵakulijiganya ŵaichilile Che Yesu ni kwausya, “Ana nduni jwaali jwankulungwa mu Umwenye wa kwinani?”

² Che Yesu ŵambilasile mwanache, ŵanjimiche mmbujo mwao.

³ Nipele ŵatite, “Isyene ngunsalila, iŵaga ngankugalauka ni kuŵa mpela ŵanache, nganjinjila kose mu umwenye wa kwinani.

⁴ Nipele jwalijose jwakulitimalika mpela aju mwanache ju, jwelejo ni jwali jwankulungwa mu umwenye wa kwinani.

⁵ Jwalijose jwakumpochela mwanache jumo mpela aju mu liina lyangu, jwelejo akumbochela une.”

*Kwatenda ŵane atende sambi
(Maliko 9:42-48; Luka 17:1-2)*

⁶ “Nambo jwalijose juchantende jumo jwa achanandi ŵa, ŵakungulupilila une atende sambi, ikaliji yambone kwa ŵelewo ataŵikwe pa lukosi liganga lyekulungwa lya kusyaji jila ni kumponya mu bahali pakwendesya nnope. ⁷ Ulaje chiuŵe kwa ŵandu ŵa pa chilambo kwa ligongo lya kuichisya indu ya kwatenda ŵandu atende sambi. Indu yo ikusachilwa ikopochele nambo ulaje kukwakwe mundu juchaichenawo indu yo.

⁸ “Iŵaga nkono wenu pane lukongolo lwenu lukuntenda ntende sambi, mmukate nkaujase kwakutalika. Mmbaya kukwenu kwinjila mu umi pangali nkono umo pane lukongolo lumo kupunda kuponyekwa pa mooto wa moŵa gose pangali mbesi wngasimika ndi ni makono gaŵili ni makongolo gaŵili.

⁹ Ni liso lyenu lyantendaga ntende sambi, nlikolopole ni kuliponya kwakutalika. Mmbaya kukwenu kwinjila mu umi wangamala ni liso limo, kupunda kuponyekwa pa mooto wngasimika moŵa gose pangali mbesi ndi ni meeso gaŵili.

*Chitagu cha ngondolo jajisochele
(Maliko 15:3-7)*

¹⁰ “Nlilolechesye! Nkanchembulusya jumo jwa achanandi w̄a. Ngunsalila, achika-tumetume w̄ao kwinani ko mow̄a gose akulola usyo wa Atati w̄aali kwinani.

¹¹ Pakuw̄a Mwana jwa Mundu w̄aiche kukwakulupusya a w̄ala w̄a w̄asochele.

¹² “Ana w̄anyamwe nkuti uli, Mundu akolaga ngondolo mia moja, ni jasochelaga ngondolo jimo, ngaasileka ngondolo tisini na tisa sila pasyaliji po ni kwaula kukujisosa jajisochele jila?

¹³ Ajisimanaga, ngunsalila isyene, akusengwa ligongo lya jejila kusipunda tisini na tisa syangasochela sila.

¹⁴ Iyoyo Atati w̄enu w̄a kwinani ngakusaka ata jumo jwa achanandi w̄a kuti asochele.

Kunjamuka nlongo jwakutenda sambi

¹⁵ “Nlongo njenu anlew̄elaga, munjaulile nkanlosye chilew̄o chakwe nli w̄a w̄ili pe. Ampilikanilaga chimme mumpatile nlongo njenu.

¹⁶ Nambo iw̄aga ngakumpilikanila, munjigale mundu jumo pane w̄a w̄ili pakuti kwa kang'wa sya w̄aumboni w̄a w̄ili pane w̄atatu, kila lilo w̄e likaluche, mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala.

¹⁷ Akanaga kwapilikanichisya w̄anyawo, muusalile mpingo wa w̄andu w̄akunkulupilila Kilisito. Ni akanaga kuupilikanila mpingo wa w̄andu w̄akunkulupilila Kilisito, mum-malanjile yalumo mundu jwangakwamanyilila Akunnungu ni jwakukumbikanya nsongo.

Kukanya ni kukunda

¹⁸ “Ngunsalila isyene, gagali gose gachingakanye pachilambo chiga w̄e gamakanikwe kwinani ni gagali gose gachingakunde pachilambo, chiga w̄e gamakundikwe kwinani.

¹⁹ “Ngunsalila isyene, w̄a w̄ili pasikati jenu ajilanaga pachilambo pano kwa chindu chachilichose chicha w̄ende, Atati w̄angu w̄a kwinani chi w̄apanganyichisye chindu cho.

²⁰ Pakuw̄a palipose pakusongangana w̄andu w̄a w̄ili pane w̄atatu pamo kwa liina lyangu, une ndili pelepō ni w̄anyawo.”

Chitagu cha jwakutumichila jwangalechelesya

²¹ Nipele, che Petulo w̄aichile Che Yesu nikuti, “Ambuje, ana mpwanga ane w̄ele kalingwa none naalechelesye? Mala saba?”

²² Che Yesu w̄ajanjile, “Ngangunsalila mala saba pe, nambo saba mala sabini.

²³ Kwayele, Umwenye wa kwinani ulandene ni mwenye jumo ju w̄asakaga kulola achikapolo w̄akwe yatite pakupanganya.

²⁴ Pa w̄atandite kulola, w̄annyichisye mundu jumo ju w̄aliji ni ligambo lya mamilioni kwa mamilioni.

²⁵ Mundu jo nganakola chakulipa, kwayele ambujegwe w̄alamwile asumisikwe nti kapolo mundu jula ni w̄ankwakwe ni achi w̄anagwe ni yanayose iw̄akwete, kuti ligambo limale.

²⁶ Nipele, kapolo jula w̄atindi w̄ele mmbujo pa ambujegwe ni kwa w̄enda achitiji, ‘Ambuje mumbililile kaje, none chinanlipe yose.’

²⁷ Mmbujegwe kapolo jula w̄ankolele chanasa, w̄annechelesye ligambo lila, ni kunden-dela ajaule.

²⁸ “Nambo kapolo jula w̄atyosile, w̄ansimene jumo jwa achikapolo achinjakwe ju w̄andaiji mbiya kanandi. W̄ankamwile ni kunkamula pa lukosi achitiji, ‘Nlipe ligambo lyenu!’

²⁹ Nombe kapolo njakwe jula w̄atindi w̄ele pa makongolo gakwe w̄anchondelele achitiji, ‘Mumbililile kaje, none chinanlipe yose.’

³⁰ Nombejo w̄akanile, w̄ajawile kukumponya mu nyuumba jakuta w̄ilwa, mpaka pat-achilipa ligambo lila.

³¹ “Nipele, achikapolo achinjakwe paŵaiweni yeleyo ŵasongoneche nnope, ŵajawile kukwasalila ambuje ŵao yose iyatendekwe.

³² Pele ambujegwe ŵammilasile ni kunsalila, ‘Ugwe jwakutumichila jwangalumbana nnope! Nannechelesye ligambo lila lyose pamwanjondelele.

³³ Ana nganinsachilwa kunkolela chanasa kapolo njenu jo mpela inatite pakunkolela chanasa mmwe?’

³⁴ “Nipele mmbujegwe jula ŵatumbile nnope, ŵampeleche katumetume jula kwa ŵakulagasya mpaka pele patachilipa ligambo lyose.

³⁵ Ni atati ŵangu ŵa kwinani chachintendela iyoyo peyo iŵaga jwalijose mwa ŵanyamwe ngannechelesya mpwakwe ni mtima wakwe wose.”

19

Makanyo gankati kulekangana (Maliko 10:1-12)

¹ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta gele maloŵe go, ŵatyosile ku Galilaya, ŵapite ku Yudea peesi lusulo lwa Yolodani.

² Ŵandu achajinji ŵakuiye ŵelewo kweleko, nombejo ŵalamisye ilwele yao.

³ Mafalisayo ŵaichile achalingaga achitiji, “Uli, ana ikusachilwa mundu kunleka ŵankwakwe kwa ligongo lililyose?”

⁴ Che Yesu ŵajanjile, “Uli, ana nganinsyoma Mmalembelo ga Akunnungu kuti Akunnungu juŵangumbile mundu kutyochela kundanda ŵaagumbile jwannume ni jwankongwe?”

⁵ Ŵapundile kusala, ‘Kwaligongo lyo jwannume chiŵaaleche atatigwe ni achikulugwe, chalumbikane ni ŵankwakwe, nombe ŵaŵili wo chachiŵa chiilu chimo?’

⁶ Kwa yeleyo, ngaaŵa sooni ŵaŵili, nambo chiilu chimo. Nipele chalumbikenye Akunnungu, mundu akachilekanganya.”

⁷ Nambo ŵele ŵanyawo ŵausisye, “Nambi kwachichi che Musa ŵatulamwile kuti jwankongwe apegwe talaka ni kunleka?”

⁸ Che Yesu ŵajanjile, “Che Musa ŵannechelele nlekangane ni achiŵankwenu kwa ligongo lya kukakatima kwa mitima jenu. Nambo chitandile kundanda nginiŵa yeleyi.

⁹ Nipele none ngunsalila ŵanyamwe, mundu juchalekangane ni ŵankwakwe kwaligongo lililyose ni kulombela jwankongwe jwine, ikaŵe kwa ligongo lya chikululu, akutenda chikululu.”

¹⁰ Ŵakulijiganya ŵao ŵaasalile, “Iŵaga yele kwa mundu ni ŵankwakwe, nipele mmbaya kutama pangalombela.”

¹¹ Che Yesu ŵaasalile, “Ngaŵa ŵanawose ŵakukombola kulipochela liloŵe li, nambo ikaŵe ŵele ŵandu ŵapegwile ni Akunnungu machili ga kulipochela liloŵe li.

¹² Pakuŵa kwana indu yakupisyangana yaikuntendekasya mundu kutama pangalombela, apali ŵaŵaŵelekwe yeleyo, ni ŵane atesilwe ni ŵandu atame ŵangalombela ni ŵane asachile achinsyene atame pangalombela kwaligongo lya umwenye wa kwinani. Jwakukombola kulipochela liloŵe li apochele.”

Che Yesu akwapa upile ŵanache achanandi (Maliko 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Nipele ŵannyichisye Che Yesu ŵanache achanandi kuti ŵasajichile makono ni kwapopelela. Nambo ŵakulijiganya ŵao ni ŵakalipile.

¹⁴ Che Yesu ŵatite, “Mwaleche ŵanache aichanje kukwangu ni nkaasiŵila, pakuŵa Umwenye wa kwinani uli wa ŵandu ŵaali mpela ŵanache ŵa.”

¹⁵ Nipele, ŵasajichile makono kuti ŵape upile, ni ŵatyosile pelepo.

Jwanchanda jwa kusichila
(Maliko 10:17-31; Luka 18:18-30)

¹⁶ Mundu jumo wâichile Che Yesu wâusisye, “Jwakwiganya, ana ndende chindu chi chichili chambone kuti ngapate umi wa moŵa gose pangali mbesi?”

¹⁷ Che Yesu wâansalile, “Kwachichi nkuusya yankati umbone? Ngapagwa jwambone, nambo jumope yaani Akunnungu. Mwasakaga kwinjila mu umi, ngakamulichisye makanyo.”

¹⁸ Mundu jula wâusisye, “Makanyo chi?” Che Yesu watite, “Kasimmulaga ni Kasintenda chikululu ni Kasinjiŵa ni Kasinsala ya unami.

¹⁹ Sooni, mwachimichisye atati wenu ni achikulu wenu ni Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.”

²⁰ Jwanchanda jula watite, “Makanyo ganagose nagakamulisye chitandile wanache wangu, chisoŵile chindu chi sooni?”

²¹ Che Yesu wâansalile jwelejo, “Mwasakaga kuŵa jwautindimisyo, njaule nkasumisye yose inkwete ni mbiya syo nkaape wandu wakulaga, nomwe chinkole mbiko kwini, mwamalaga muunguye.”

²² Paŵapilikene yele jwele nchanda jo, wâjawile aninkusongoneka mu ntima, pakuŵa wakwete chipanje chachijinji.

²³ Pelepo Che Yesu wâasalile wakulijiganya wao, “Ngunsalila isyene, chiiŵe yakulimba jwachipanje kwinjila mu Umwenye wa kwini.

²⁴ Ngunsalila sooni, ili yakwaluka kwa chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia kupeleta pachipowo cha sindano, kupunda jwachipanje kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.”

²⁵ Wakulijiganya wao paŵapilikene yele, wâsimosile nope, wâusisye, “Ŵaani nambi, akukombola kukulupuka?”

²⁶ Che Yesu walolite, nikuti, “Lyeleli lili lyangakomboleka kwa wandu, nambo kwa Akunnungu indu yose ikukomboleka.”

²⁷ Nipele, che Petulo wâanjile, “Nnole, uwe tulesile yose ni kunkuya, chitupate chichi nambi?”

²⁸ Che Yesu wâasalile, “Ngunsalila isyene, Mwana jwa Mundu pachatame pa chitengu cha umwenye cha ukulu wao mu chilambo cha sambano, wanyamwe umunguiye chintame mu itengu kumi na mbili ni kusilamula ngosyo kumi na mbili sya wandu wa ku Isilaeli.

²⁹ Ni jwalijose jwalesile nyumba pane achapwakwe pane achalumbugwe pane atatigwe pane achikulugwe pane wanache pane migunda, kwa ligongo lyangu, chachipochela mala mia, ni chachinjila mu umi wa moŵa gose pangali mbesi.

³⁰ Nambo wâjinji waali wandanda sambano chachiŵa wambesi ni waali wambesi sambano chachiŵa wandanda.

20

Ŵamasengo mu ngunda wa sabibu

¹ “Umwenyewe wa kwini ulandene ni mundu jwaali ni ngunda wa sabibu, juŵatyosile kundaŵi pe kukwaŵika wandu wakulima mu ngunda wao.

² Paŵamasile kulangana ni wakulima kuti chachalipa chipande chimo cha madini ga feza malinga ni malipilo ga lyuŵa limo, wapeleche ku ngunda wa sabibu.

³ Watyosile saa tatu kundaŵi, waweni wane wangali ni masengo ali ajimi pakusumichisya malonda.

⁴ Wâasalile, ‘Njende ni wanyamwe ku ngunda wa sabibu, none chinanlipe.’

⁵ Nipele, wâpite. Asyene ngunda wala watyosile sooni saa sita ni saa tisa, watesile iyoyo.

⁶ Pajawandichile saa kumi na moja, watyosile sooni, wasimene wandu wane ali ajimi papopo pakusumisya malonda. Nipele wausisye, 'Kwachichi nkwima apano muusi wose u pangali masengo?'

⁷ Wajanjile, 'Pakuwa ngapagwa mundu jwatupele masengo.' Nombejo waasalile, 'Njaule ni wanyamwe nkapanganye masengo ku ngunda wa sabibu.'

⁸ "Pakwaswele, nsyene ngunda wa sabibu jula wansalile jwakulolela masengo gao kuti, 'Nkaawilanje wamasengo mwape malipilo gao, kutandila wa kumbesi mpaka wa kundanda.'

⁹ Nipele, waiche wele wawapegwilwe masengo katema ka saa kumi na moja, jwalijose wapochele chipande chimo cha madini ga feza.

¹⁰ Ni wandanda wala pawaike waganichisye kuti chapochele yakupunda, nambo nombe wanyawo wapochele chipande chimo cha madini ga feza yalumo ni achinjao.

¹¹ Pawapochele mbiya syao, watandite kwasongonechela asyene ngunda wala.

¹² Watite, 'Awa wa wapele masengo kumbesi apanganye masengo kwa katema ka lisaa limo pe, kwachichi ntulipile yalumo ni wanya wa akuno uweji tupililile masengo gakulimba muusi wose ni lyuwa lili nkuwala?'

¹³ "Pelepole nsyene ngunda jula wanjajile jumo jawo kuti, 'Ambusanga, ngangumonela! Ana nganitulangana none kwa malipilo ga chipande chimo cha madini ga feza?'

¹⁴ Njigale chichili chenu, njaule kumangwenu. Ngunonyelwa kumpa aju junampele masengo kumbesi yalumo ni mmwe.

¹⁵ Uli, ngangusachilwa kutenda indu ingunonyelwa nkati yose ingwete? Ana nkukola wihu pakuwa une ndili jwambone? "

¹⁶ Nipele Che Yesu wamalichisye kwa kusala, "Iyoyo waali wambesi chachiwa wandanda ni waali wandanda chachiwa wambesi."

*Che Yesu akuwetcheta kaatatu nkati chiwa chao
(Maliko 10:32-34; Luka 18:31-34)*

¹⁷ Che Yesu pawaliji nkukwela kwaula ku Yelusalemu, waajigele wakulijiganya wao kumi na mbili, pawaliji nkwenenda mwitala, peuto pangali wandu wane, waasalile,

¹⁸ "Nnole! Tukwaula ku Yelusalemu, ni kwele Mwana jwa Mundu chakatajikwe mmakono mwa achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo, nombewo chalamulikwe aulajikwe.

¹⁹ Chakampeleche kwa wandu wanga wa Wayahudi apate kuntendela chanache ni kumputa mbokola ni kwa wamba pa nsalaba ni pa lyuwa lyaatatu chachisyuka."

*Kuwenda kwa achikulu
(Maliko 10:35-45)*

²⁰ Nipele achikulu wa wanache wa che Sebedayo waichile Che Yesu, pamo ni achiwanagwe, watindiwalile ni kwa wenda chindu.

²¹ Che Yesu wammusisye, "Chichi nkusaka?" Watite, "Choonde nlanje kuti mu umwenye wenu, achiwanangu wawili wa chatame, jumo kundyoy kwenu ni jwine kunchiji kwenu."

²² Che Yesu wajanjile, "Ana nkumanyilila chinkuchiwenda! Uli chinkombole kuching'welela chikombe cha masauko chiching'wele une?" Wanyawo wajanjile, "Tukupakombola."

²³ Che Yesu waasalile, "Isyene chinng'welele chikombe changu cha masauko, nambo kutama kundyoy ni kunchiji kwangu nganiga wa masengo gangu nambo Akunnungu chachapa lipesa lyo wele wawakolochesye."

²⁴ Nombe wakulijiganya wane likumi wala pawapilikene gele, watumbilile wawili wo.

²⁵ Nipele Che Yesu wawilasile ni kwasalila, "Nkumanyilila kuti mamwenye wa ilambo akwalongosya wandu wao kwa machili, ni achakulu wao akwatenda ali wandu wao.

²⁶ Nambo inaŵe yeke kukwenu, nambo jwalijose jwakusaka kuŵa jwamkulungwa kukwenu akusachilwa aŵe katumetume jwa wose.

²⁷ Ni jwalijose jwakusaka kuŵa jwaandanda kukwenu akusachilwa aŵe jwakutu-michila jwenu.

²⁸ Iyoyopeyo, Mwana jwa Mundu nganaika kuti atumichilwe nambo kuti atumichile, ni kuutyosya umi wakwe kuti gaŵe malipilo kwa ligongo lya chiwombolo cha ŵandu ŵajinji.”

*Che Yesu akwalamya ŵangalola ŵaŵili
(Maliko 10:46-52; Luka 18:35-43)*

²⁹ Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao paŵaliji nkutyoka ku Yeliko, mpingo wa ŵandu ŵaliji nkwakuya.

³⁰ Nipele, ŵapali ŵangalola ŵaŵili uŵatemi mungulugulu litala, nombewo paŵapikene kuti Che Yesu ŵaliji nkupita pelepo, ŵanyanyisye achitiji, “Ambuje, Mwana ju che Daudi, choonde ntukolele chanasa!”

³¹ Mpingo wa ŵandu wakalipile ni kwasalila amyalale. Nambo ŵanyawo ŵapundangenyekunyanyisya, achitiji, “Ambuje, Mwana ju che Daudi, choonde ntukolele chanasa!”

³² Che Yesu ŵajimi, ŵaaŵilasile ni kwausya, “Ana nkusaka nampanganyichisye ichichi?”

³³ Ŵajanjile, “Ambuje, tukummenda gaunuku che meeso getu.”

³⁴ Nipele, Che Yesu ŵakolele chanasa, ŵakwaiye meeso gao ni papopo ŵakombwele kulola, ni ŵankuiye.

21

*Che Yesu akwinjila ku Yelusalemu kwa kusangalala
(Maliko 11:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)*

¹ Che Yesu pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵaŵandichile ku Yelusalemu, ni paŵaiche ku Besefage pachikwesya cha Miseituni, ŵatumile ŵakulijiganya ŵaŵili.

² Ŵaasalile, “Njaula kunsinda wauli mmbujo mwenu, ni kweleko chinkajisimane mbunda jajitaŵikwe ni mwanambunda pamo najo. Nkaagopole njise nawo kwangune.

³ Iŵaga chakammusye mundu ligongo lya kwagopola, nkajile, ‘Ambuje akusisaka,’ ni pangakaŵa chakannechele.”

⁴ Ali lyatendekwe kuti gamalile gaŵaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu.

⁵ “Mwasalile ŵandu ŵa musu wa Sayuni, Nnole, Mwenye jwenu akunnyichilila!

Atulele, ni akwesile mbunda,

ni mwanambunda, chinyama chachikujigala itutule.”

⁶ Ŵakulijiganya ŵala ŵajawile, ŵatesile mpela iŵatite pakusalilwa ni Che Yesu.

⁷ Ŵajiichenawo mbunda ni mwanambunda, ŵatandiche nguo syao pachanya pawo ni Che Yesu ŵatemi pachanya pakwe.

⁸ Mpingo wekulungwa wa ŵandu watandiche nguo syao mwitala, ni ŵane ŵakatile nyambi sya mwana sya itela ni ŵatandiche mwitala.

⁹ Mipingo ja ŵandu ŵaŵalongolele ni ŵaŵakuiye ŵanyanyisye achitiji, “Ajinchilwe Mwana ju che Daudi,

Akole upile jwele jwakwika mu liina lya Ambuje!

Ajinichilwe Akunnungu ŵaali kwini!”

¹⁰ Che Yesu paŵajinjilaga ku Yelusalemu, ŵandu ŵa musu wose ŵaliji jugulijuguli. Ŵandu ŵaliji nkuusyana, “Ana aju ali nduni?”

11 Wându mu mpingo ula watite, “Welewa ni Che Yesu, jwakulondola jwa Akunnungu kutyochela ku Nasaleti musu wa ku Galilaya.”

Che Yesu pa Nyuumba ja Akunnungu

(Maliko 11:15-19; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

12 Nipele, Che Yesu wajinjile mu lutenje lwa Nyuumba ja Akunnungu, wawinjile wanawose uwasumisyaga ni kusuma malonda pepala, wapitikwisye mesa sya wawasumanyaga mbiya, ni itengu yao wawasumisyaga nguunda.

13 Waasalile, “Ilembekwe Mmalembelo ga Akunnungu, ‘Nyuumba jangu chijiwilanjikwe nyuumba ja kupopelela.’ Nambo wanyamwe njitesile peuto pakulisisila wa wiyi.”

14 Wangalola ni wakulemala wanjaulile pa Nyuumba ja Akunnungu, nombe Che Yesu walamisye.

15 Achakulu wambopesi ni kwiganya Malajisyo pawaiweni indu yambone nope iwaitesile Che Yesu ni wanache ali nkunyanyisya pa Nyuumba ja Akunnungu achitiji, “Ajinichilwe Mwana ju che Daudi,” wanyawo watumbile.

16 Wausisye, “Uli ngankupilikana yakuti wanache?” Che Yesu wajanjile, “Elo, ngupikana! Ana nganinsyome Malowe ga?”

‘Kutyochela nkang’wa sya wanache achanandi ni wakonga, nlipatile lumbili lwemalilwe.’ ”

17 Nipele, walesile, wakopweche mmusi ni kwaula ku Besania ni kugona kweleko.

Che Yesu akuulwesya nkuju

(Maliko 11:12-14,20-24)

18 Kundawi, Che Yesu pawaujaga kwaula ku Yelusalemu, jakwete sala.

19 Wauweni ntini mungulugulu litala, waujaulile, nambo nganachisimana chindu mwelemo, wausimene uli masamba pe. Wausalile, “Nkasogola isogosi sooni mowa gose pangali mbesi!” Papopo nkuju wo wanyasile.

20 Wakulijiganya pawauweni, wasimosile, waliusisye, “Ntini u ujumwile chinauli chitema kwantinyi?”

21 Che Yesu wajanjile, “Ngunsalila isyene, mwa waga ni chikulupi pangali lipamba lili lyose, chinkombole kupanganya nga wa yeleyo pe yaitendekwe mu chitela cha ntini, nambo atamuno mwachisalilaga achi chitumbi chi, ‘Ntupuche ni kuliponya mu bahali,’ chitendekwe iyoyo.

22 Mwakolaga chikulupi, chachilichose chachimmende nkupopela, chimpate.”

Liusyo lyankati ukombole u Che Yesu

(Maliko 11:27-33; Luka 20:1-8)

23 Che Yesu wajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu, ni kwiganya. Pawajiganyaga, achakulu wa mbopesi ni achakulu wane wa wându wausisye kuti, “Ana kwa ukombole chi nkutenda yele indu yi? Wani wampele wele ukombole u?”

24 Che Yesu wajanjile, “None chinammusye liusyo limo pe, mwanangaga, nipele, none chinansalile kwa ukombole chi nguitenda indu yi.

25 Uli ukombole u che Yohana wa kubatisya watyochele kwapi? Watyochele kwini pane kwa wându?” Nambo wawechetesylene achinsylene pe achitiji, “Twajilaga, ‘Watyosile kwini,’ chatuusye, ‘Nambi kwachichi nganimunkulupilila?’

26 Nambo twajilaga, ‘Watyochele kwa wându,’ tukogopa mpingo wa wându pakuwa wanawose akwitichisya kuti che Yohana ali jwakulondola jwa Akunnungu.”

27 Nipele, wajanjile, “Ngatukumanyilila!” Nombe Che Yesu watite, “Atamuno une ngangunsalila wanyamwe kwa ukombole chi nguitenda indu yi.

Chitagu cha achachanda wawili

28 “Wanyamwe nkuganisiya uli? Mundu jumo wakwete achachanda wawili. Wantendele jwaandanda jo kuti, ‘Mwanangu, lelo njaule nkapanganye masengo mungunda wa sabibu.’

29 Nchanda jo wajanjile, ‘Ngangusaka!’ Nambo kanyuma kakwe wapitikwiche ntima, wajanjile kupanganya masengo.

30 Atati wala wanjaulile mwanagwe jwawili jo ni kunsalila ilaila, nombe wajanjile watite, ‘Elo, atati!’ Nambo nganjaula kumasengo.

31 Ana jwapi jwa wele wawili wo jwatesile yakuisaka atatigwe?”

Wajanjile, “Jwanchanda jwaandanda jo.”

Che Yesu watite, “Ngunsalila isyene, wakukumbikanya nsongo ni wakulawala wachanjile mu Umwenye wa Akunnungu nkana we kwinjila.

32 Pakuwa che Yohana waiche kukwenu ni kunnanjila kutama yambone nti yakuti pakusaka Akunnungu, ni wanyamwe nganimunkulupilila, nambo wakukumbikanya nsongo ni wakulawala wankulupilile. Ni wanyamwe pamasile kugawona gele nganinleka sambu ni kunkulupilila.”

*Chitagu cha ngunda wa misabibu ni wakwasima ngunda
(Maliko 12:1-12; Luka 20:9-19)*

33 Che Yesu watite, “Mpilikanile chitagu chine. Jwapali mundu jumo nsyene nyuumba walimile ngunda wa sabibu, wausyunguchisye lutenje ni wakolosisye pakuminyila sabibu, watawile chilindo mmomopemo. Nipele waujasimisye kwa wakulima ni kwaula ku chilambo cha kutalika.

34 Katema ka kugungula, watumile achikapolo wao kwa wakulima wala, kuti akajigale liunjili lyakwe lya magungulo.

35 Wakulima wala wakamwile achikapolo wao, jumo wamputile, ni jwine wammuleje, ni jwine wamponyile maganga.

36 Sooni watumile achikapolo wane wajinji kupunda wa kundanda. Wakulima wala wajasime ngunda watendele ilaila.

37 Kumbesi kwakwe wantumile mwanagwe achiganisiyaga mu ntima wakwe achitiji, ‘Chakanchimbichisye mwanangu.’

38 Nambo wakulima wala pawammweni mwanagwao wawechetesyene achinsyene pe, ‘Aju ni juchapochele iwagosele, twende tummulaje kuti indu iwagosele tujigale uwe!’

39 Nipele, wankamwile, wantyosisye paasa ngunda wa sabibu, wammuleje.

40 “Sambano, nsyene ngunda wa sabibu jula pachachiika, chachatenda ichichi wakulima wala?”

41 Wanyawo wajanjile, “Chachajonanga wamba wele wachigongomalo wo ni ngunda wa sabibu ula chachiujasimisya kwa wakulima wane uchachapa liunjili lyakwe lya magungulo kwa katema kakwe.”

42 Pelepo Che Yesu waasalile, “Uli ana nganinsyome lye lilo we li Mmalembelo ga Akunnungu?”

‘Liganga liwalikanile wakuta wa

sambano lilyolyo lili lyetendekwe liganga lyalikusachilwa kwannope kugapunda maganga gose.

Ambuje ni watesile achi chindu chi,
nombe chili chakusimonjeka nnope kwetuwe!’

43 “Kwayele ngunsalila, Umwenye wa Akunnungu chiutyosekwe kukwenu, ni kpegwa wandu wakupanganya yakuisaka Akunnungu.”

44 Jwalijose juchagwilile pa liganga lya chakasiche ipande ipande, ni jwalijose juchilyagwilile, chilinkanyatekanyate.

45 Achakulu wa mbopesi ni Mafalisayo pawapilikene itagu yao, wamanyilile kuti waliji nkwegamba wanyawo.

⁴⁶ Nipele wâsosaga litala lya kwakamula, nambo wâjogwepe wându pakuwâ wanyawo wanganisisye nti jwakulondola jwa Akunnungu.

22

Chindimba cha chakulya cha ulombela

(Luka 14:15-24)

¹ Che Yesu wâwêchetenawo sooni kwa itagu achitiji,

² “Umwenye wa kwinani ulandene ni mwenye jumpepe juwântendele mwanagwe chindimba cha chakulya cha ulombela.

³ Nipele watumile achikapolo wâo kukwawilanga wâalaliche kwika ku ulombela, nambo wakanile kwika.

⁴ Watumile sooni achikapolo wâne, achitiji, ‘Mwasalile walalichikwe wala kuti, jwammale kolosya yakulya yangu, sikite ng'ombe jangu ja nkambaku ni ng'ombe sine syakunakana, inayose ili chile, njise ku ulombela.’

⁵ Nambo wându wala wakanile kwika, wâjawile, jumo ku ngunda wakwe, ni jwine ku masengo gakwe,

⁶ ni wâne wâakamwile achikapolo wala waputile ni wâne kwaulaga.

⁷ Mwenye jula watumbile, watumile wându wangondo wâo kuti akaaulaje wakuulaga wala ni kuchoma mooto musu wao.

⁸ Nipele wâasalile achikapolo wâo, ‘Ulombela uli chile, nambo unalaliche wala ngana wâajilwa.

⁹ Nipele njaule mmalekano ni wanawose uchinkaasimane, nkaa wilanje aichanje ku chindimba cha chakulya cha ulombela.’

¹⁰ Achikapolo wâo wala watyosile, wâjawile mmatala, wâichenawo wose uwasimene nawo, wângalumbana ni wâmbone. Nyuumba ja ulombela jagumbele achalendo.

¹¹ “Nambo pa wâjinjile mwenye ku kwalola achalendo, wammweni mundu jumanaganatakula nguo sya ulombela.

¹² Mwenye wammusisye, ‘Ambusanga, njinjile chinauli, nomwe nganinkola nguo sya ulombela?’ Nambo wêlewo wamyalele.

¹³ Nipele, mwenye wâasalile achikatumetume wâo, ‘Muntauwe makongolo ni makono, mkamponye paasa ku chipi, kweleko chakalile ni kuchilimya meeno.’ ”

¹⁴ Che Yesu wâmalichisye achitiji, “Wâjinji wakuwilanjikwa, nambo wasagulikwe nganatupa.”

Nkati kulipa nsongo

(Maliko 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Nipele, Mafalisayo wâjawile, wâjilene itajile pa kwatanjiswa Che Yesu kwa malo we gao.

¹⁶ Nipele, watumile wakulijiganya wâo, pamo ni wakulijiganya wâa mumpingo u che Helode ku Che Yesu. Wausisye achitiji, “Jwakwiganya, tukumanyilila kuti mmwe ndi mundu jwakulupilichika, nkwiganya litala lya Akunnungu kwa usyene, pangaganisya wându akusala chichi, pakuwâ ngankulola ukulu wa mundu.

¹⁷ Sambano, ntusalile, nkuganisya ichichi? Uli ili yambone kulipa nsongo kwa mwenye jwankulu jwa ku Loma pane akuwilanjikwa che Kaisali, pane tunalipe?”

¹⁸ Nambo Che Yesu wâumanyilile nningwa wao wangalumbana, wâasalile, “Kwachichi nkuuninga, wanyamwe waulamba?”

¹⁹ Munosye mbiya ja kulipila nsongo.” Nombewo wâiche nawo likobili.

²⁰ Nipele, Che Yesu wâusisye, “Aku ku meeso ku ni liina li ya wâani?”

²¹ Wâjanjile, “Che Kaisali.” Pelepo Che Yesu wâasalile wanyawo kuti, “Nipele, i che Kaisali mwapeje che Kaisali, ni ya Akunnungu mwapeje Akunnungu.”

22 Paŵagapilikene gele ŵasimosile, ŵalesile, ŵajawile.

Liusyo lyankati kusyuka

(Maliko 12:18-27; Luka 20:27-40)

23 Lye lyuŵa lyo, Masadukayo ŵane ŵakuti ngapagwa kusyuka ŵaichilile Che Yesu,

24 nipele, ŵausisye, “Jwakwiganya, che Musa ŵatite mundu jwalombele awaga pangaleka ŵanache, ikusachilwa mpwakwe annombele jwankongwe jwawililwe ni ŵankwakwe, kuti ammelechele ŵanache nkulugwe.

25 Nipele, pa musu petu pano ŵapali ŵandu saba ŵaŵapagwile lutumbo lumo. Jwaan-danda jo ŵalombele ni ŵawile pangali ŵanache, ni mpwakwe ŵannobile jwankongwe jula.

26 Iyoyo yaliji kwa jwaaŵili jula ni jwaatatu ni mpaka ŵanawose saba.

27 Paŵamasile kuwa ŵanawose saba, jwankongwe jula ŵawile.

28 Nambi, pa lyuŵa lya kusyuka jwele jwankongwe chaŵe jwa ŵaani mwa ŵele saba wo? Pakuŵa wose saba ŵannobile.”

29 Che Yesu ŵajanjile ŵanyawo, “Ŵanyamwe nkosele pakuŵa ngankugamanyilila Malembelo ga Akunnungu atamuno ukombole wa Akunnungu.

30 Pakuŵa pachachisyuka ŵawe ngalombela atamuno kulombwa, chaaŵe mpela achikatumetume ŵa kwinani.

31 Nambo yankati kusyuka kwa ŵawe, uli, nganinsyoma aila iŵansalile Akunnungu? Ŵansalile,

32 ‘Une ndili Akunnungu ŵa che Iblahimu ni Akunnungu ŵa che Isaka ni Akunnungu ŵa che Yakobo.’ Nipele ŵele nganaŵa Akunnungu ŵa ŵawe, nambo ŵa ŵajumi.”

33 Mpingo wa ŵandu ula paŵapilikene yeleyo, ŵagasimosile majiganyo gao.

Likanyo lyekulungwa

(Maliko 12:28-34; Luka 10:25-28)

34 Mafalisayo paŵapilikene kuti Che Yesu ŵamyalesye Masadukayo, ŵasongangene pamo.

35 Jumo jwao, ŵakwiganya malajisyo, ŵausisye Che Yesu achalingaga kuti,

36 “Jwakwiganya, likanyo chi lyalili lyekulungwa mu Malajisyo?”

37 Che Yesu ŵanjanjile, “‘Mwanonyele Ambuje Akunnungu ŵenu ni ntima wenu wose ni mbumu jenu jose ni lunda lwenu lose.’

38 Alili ni likanyo lyekulungwa ni lyaandanda.

39 Ni lyaawili lyalikulandana ni lyele, lili, ‘Munnonyele njenu mpela yankuti pakulinyonnyela mwasyene.’

40 Malajisyo gose ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni majiganyo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu gakukulupilila ge makanyo gaŵili ga.”

Liusyo lyankati Kilisito

(Maliko 12:35-37; Luka 20:41-44)

41 Paŵasongangene pamo Mafalisayo, Che Yesu ŵausisye,

42 “Ŵanyamwe nkuganisa uli yankati Kilisito? Uli ali mwanagwao ŵaani?” Ŵajanjile, “Ŵa che Daudi.”

43 Che Yesu ŵaasalile, “Nipele, kwachichi che Daudi kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu akwaŵilanga Ambuje? Pakuŵa ŵatite,

44 ‘Ambuje ŵaasalile Ambuje ŵangu, ntame kundy,

mpaka pachinaaŵiche ŵammagongo ŵenu paasi pa makongolo genu.’

45 Nipele, iŵaga che Daudi akwaŵilanga Kilisito ‘Ambuje’ ikukomboleka chinauli kuti ali mwanagwao?”

46 Ngapagwa mundu jwalijose juŵakombwele kwanga. Chitandile lyuŵa lyo ngapagwa juŵalinjile sooni kummusya.

23

*Che Yesu akwajamuka wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo
(Maliko 12:38-39; Luka 11:43,46; 20:45-46)*

¹ Nipele, Che Yesu wausalile mpingo wa wandu ni wakulijiganya wao kuti,

² “Wakwiganya malajisyo ni Mafalisayo akwete ukombole wa kusala uchenene Malajisyo.

³ Kwalye ligongo lyo mpikanichisye ni kutenda chachili chose chichansalile. Nambo nkasyasya isambo yao, pakuwa ngakutenda yele yakuisala yo.

⁴ Akutawanga misigo jakutopela ni kwatwika wandu mmakoyo, nambo wele achinsyene wo ngakusaka atamuno kukwaya ni chala.

⁵ Wanyawo akugatenda masengo gao gose kuti apate kuloleka ni wandu. Akuwala indu yailembekwe malembelo ga malajisyo pachanya meeso ni konjehesya ukulu wa nguo syao kuti aloleche ali wandu wa Akunnungu.

⁶ Ikwanonyela kutama peuto pa kuchimbichikwa mu indimba ni itengu ya kuchimbichikwa mmajumba ga kupopelela.

⁷ Ikwanonyela kwakomasya kwa kwachimbichisya pa kusumichisya malonda ni kusaka wandu wawilanje, ‘Jwakwiganya.’

⁸ Nambo wanyamwe nkawilanjikwa ‘Jwakwiganya,’ pakuwa jwakwiganya jwenu ali jumo pe, ni wose ndi achalongo.

⁹ Atamuno ngasimummilanga mundu ‘Atati’ pa chilambo pano, pakuwa Atati wetu ali wamo pe, waali kwinani.

¹⁰ Atamuno ngasimmilanjikwa ‘ilongola’ pakuwa chilongola jwenu ali jumo pe, yaani Kilisito.

¹¹ Nombe jwali jwankulungwa jwenu chawe katumetume jwenu.

¹² Jwakulikwesya chatuluswe ni jwakulitulusya chachikweswa.

*Che Yesu akwamuka yankati ulamba
(Maliko 12:40; Luka 11:39-42,44,52; 20:47)*

¹³ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa nkuugala nnango wa Umwenye wa kwinani mmbujo pa wandu. Ni wanyamwe mwachinsyene ngankwinjila, atamuno ngankwaleka wakusaka kwinjila ajinjile.

¹⁴ Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkwasumula wawililwe ni achiwankwawo ipanje yao nchilitendaga wandu wambone nkupopela mapopelo gamaleu, kwa lye ligongo lyo kulaga kwenu chikuwe kwakukulungwa nnope.

¹⁵ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa nkuta wa ulendo mu bahali ni pa chilambo kuti nkombole kuntenda namose mundu jumo awe jwa kunkuya mwanya. Pankumpata, nkuntenda awe mundu jwakwinjila ku jehanamu kumpunda mwachinsyene.

¹⁶ “Ulaje uwe kukwenu ilongola wangelola! Wanyamwe nkutinji mundu alumbililaga kwa Nyuumba ja Akunnungu, kwele kulumbila ko nga wa chindu, nambo alumbililaga kwa sahabu ja Nyuumba ja Akunnungu, kwele kulumbilila ko kukwakanganichisya kuchitenda chalumbilile.

¹⁷ Wanyamwe wangelola wakulowela! Chapi chachili cha malumbo nnope, sahabu pane Nyuumba ja Akunnungu jajikujitenda sahabu jiwe jeswela?

¹⁸ Sooni nkutinji mundu alumbililaga pa chilisa nga wa chindu, nambo alumbililaga nkujikolanga mbopesi jajili pa chilisa, kwele kulumbilila ko kukwakanganichisya kuchitenda chalumbilile.

¹⁹ Wanyamwe wangelola! Ana kulumbilila chi kwakuli kwamalumbo nnope, kwa mbopesi pane kwa chilisa chachikujitenda mbopesi jiwe jeswela?

²⁰ Jwakulumbila kwa chilisa akulumbilila kwa chele chilisa cho, ni kwa chose chachili pachanya pakwe.

²¹ Ni jwakulumbila kwa Nyuumba ja Akunnungu akulumbilila kwa Nyuumba ja Akunnungu ni kwa jwele jwakutama nkati mo.

²² Nombe jwakulumbila kwa kwinani akulumbilila kwa chitengu cha Umwenye wa Akunnungu, ni kwa jwele jwakutama pachanya pakwe.

²³ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkupochela mbopesi kwa wandu, atamuno pa masamba ga kununjila, ni bisali ni jila, nkuileka indu yekulungwa yailajichikwe ni Malajisyo mpela ila kupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu ni chanasa ni chikulupi. Gelega ni gankusachilwa kugakamulisya panga-galiwalila gane.

²⁴ ɪlongola wanalola! Nkujityosya membe mu yakung'wa, nambo nkuchimila chinyama chachikuwilanjikwa ngamia!

²⁵ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkosya chikombe ni mbale kwa paasa, nambo nkati nkuleka indu impatile kwa wiyi ni nsese.

²⁶ Ugwe Mfalisayo jwanalola! Njosye chikombe nkati kaje ni paasa chipasalale.

²⁷ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa nkulandana ni malembe gagasililwe ni chokaa, nombe kwa paasa gakuwoneka kuwa gambone, nambo nkati mwakwe gagumbele maupa ga wawe ni usakwa wejinji.

²⁸ Iyoyopeyo ni wanyamwe kwa paasa nkuoneka ni wandu kuwa wambone nambo nkati ngumbele ulamba ni ungalimate.

Kulaga kukwika

(Luka 11:47-51)

²⁹ “Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkugumba malembe ga wakulondola wa Akunnungu ni kugasalalisya malembe ga wandu wambone.

³⁰ Nkutinji, ‘Tukaapali kalakala katema ka achambuje wetu, ngatuka we pamo mmaulajo ga wakulondola wa Akunnungu!’

³¹ Kwakuwecheta yeleyo nkulilosya mwachinsyene kuti wanyamwe ndi achiwana wa awala wawauleje wakulondola wa Akunnungu.

³² Hayaga, mmalichisye masengo gawachokwele achambuje wenu!

³³ Wanyamwe wa uwelesi wa lijoka lya sumu! Chimmutuche chinauli ulamusi wa ku jehanamu?

³⁴ Nipele lye ligongo lyo une ngumpelechela wanyamwe wakulondola wa Akunnungu, wandu wa lunda ni wakwiganya malajisyo, wane mwa wanyawo chimwaulaje ni kwawamba pa nsalaba, ni wane chimwapute ibokola mmajumba genu ga kupopelela ni kwasosa mmisi jinajose.

³⁵ Nipele chilewo chichiwe kukwenu kwa ligongo lya miasi ja wandu wambone jaji-jitiche mu chilambo muno. Elo chitandile chiwa chi che Habili jwanganakola chilewo mpaka chi che Sakalia, mwana ju che Balakia, jumwammuleje pa Nyuumba ja Akunnungu pasikati ja papaswela ni chilisa.

³⁶ Isyene ngunsalila kuti, wandu wa uwelesi u chalamulikwe kwa ligongo lya indu yi.

Che Yesu yakuti pakuunonyela musu wa ku Yelusalemu

(Luka 13:34-35)

³⁷ “Yelusalemu! Ugwe Yelusalemu! Nkwaulaga wakulondola wa Akunnungu ni kwaputa maganga welewo wawatumikwe kukwenu. Ana kalingwa nasachile kwasonganganya achiwana wenu, mpela nguku ijikuti pakwasonganganya achiwanagwe kusi kwa mapapiko gakwe, nambo mwakanile.

³⁸ Ayaga nipele, nyuumba jenu chijisigale lisame pe.

³⁹ Ngunsalila, ngamuumona sooni mpaka pachinchiti, ‘Akole upile jwele jwakwika mu liina lya Ambuje.’ ”

24

*Che Yesu akuwêcheta yankati konasika kwa Nyuumba ja Akunnungu
(Maliko 13:1-2; Luka 21:5-6)*

¹ Che Yesu wâkopweche pa Nyuumba ja Akunnungu, ni pa wâjaulaga, wâkulijiganya wâo wâjaulile ni kwalosya majumba ga Nyuumba ja Akunnungu.

² Che Yesu wâasalile, “Elo, gose gankugawona ga! Isyene ngunsalila kuti, ngapagwa liganga namuno limo lichilisigale pa line, kila chindu chichijonasikwe.”

*Kulaga ni kusauka
(Maliko 13:3-13; Luka 21:7-19)*

³ Che Yesu pa wâtemi ku chitumbi cha Miseituni, wâkulijiganya wâjaulile pa chisyepela, wâusisye, “Ntusalile ana gelega chigatyochele chakachi? Ni chimanyisyo chi chakutulosya kwika kwenu ni kumbesi kwa chilambo chino?”

⁴ Che Yesu wâajanjile, “Nlilolechesye kuti akaika kunnambusya mundu.

⁵ Pakuwa achajinji chakopochele aninkuti, une ndili Kilisito nombewo chachasoyasya wându wâjinji.

⁶ Chimpikane yankati ngondo ni kusongona yankati ngondo, nambo nkatojima, pakuwa gelega gachusachilwa gatyochele kaje, nambo kumbesi kwakwe kukana we.

⁷ Chilambo chimo chichiputane ni chine, umwenye umu chiuputane ni wine. Kosekose kuchichiwa ni sala ni chindendemesi cha chilambo.

⁸ Aga ganagose ga gali mpela kutanda kwa chilungusi.

⁹ “Nipele chachintyosya kuti ansausye ni kummulaga. Chinchichimwa ni wându wâ ilambo yose ligongo lya liina lyangu.

¹⁰ Sooni, achajinji chachileche chikulupi chao, chachigalaukana ni kuchimana jwine ni jwine.

¹¹ Chachikopochela wâkulondola wa unami achajinji chiwâlambusye wându wâjinji

¹² Ligongo lya winji wa ungalimate, unonyelo wa wându wâjinji chiuchinandupa.

¹³ Nambo jwalijose juchapililile mpaka kumbesi, jwelejo ni juchakulupuche.

¹⁴ Nambo, kukana we kwika kumbesi, aji Ngani Jambone ja umwenye wa Akunnungu chijilalichikwe pa chilambo chose jive umboni kwa ilambo yose.

*Kulaga kwakukulungwa
(Maliko 13:14-23; Luka 21:20-24)*

¹⁵ “Nipele, pachinchione ‘Chindu cha soni chachikusakasya Nyuumba ja Akunnungu’ chicha wêchetekwe ni che Danieli, jwakulondola jwa Akunnungu kuti chijimi peuto papaswela, wâkusyoma amanyilile malumbo gakwe.

¹⁶ Pelepo, waali ku Yudea autuchile kumatumbi.

¹⁷ Jwaali pachanya nyuumba akatuluka ni kwinjila nkati kukwigala chindu.

¹⁸ Jwaali ku migunda akauja panyuma kukwigala nguo jao.

¹⁹ Ulaje kukwao wele utachiwa pachiilu ni wâchajonjesye gele mo wa go!

²⁰ Mpokele kuti kuutuka kwenu kuna we katema ka mbepo, atamuno Lyu wa lya Kupumulila!

²¹ Pakuwa kele katema ko chikupagwe kulaga kwakukulungwa kwati nganikupagwe chitandile kugumbikwa chilambo chino mpaka sambano, atamuno ngali pachikutyochele sooni.

²² Iwaga gele mo wa go ngagakapunguchikwe, ngapagwa mundu jwakakulupwiche, nambo gele mo wa go chigapunguchikwe kwa ligongo lya wele wa wasagulikwe.

²³ “Nipele, kele katema ko mundu aikaga kunsalila, ‘Kilisito ali apa’ pane ‘Ali akuno,’ nkakulupilila.

²⁴ Pakuŵa chachikopochela ŵanya kilisito ŵa unami ni ŵakulondola ŵa unami. Chachitenda imanyisyo yaikulungwa ni yakusimonjeka ya kwalambusya ŵandu yakombolekaga namose ŵasagulikwe ŵa Akunnungu.

²⁵ Mpilikane, nanjamwiche chile kakanaŵe katema.

²⁶ Nipele, ansalilaga kuti, ‘Nnole, ali mwipululu,’ nkajaula kweleko, pane ‘Nnole, ali munkati,’ nkakulupilila.

²⁷ Pakuŵa, mpela njasi ijikuti kumesya kutyochela kungopochelo lyuŵa mpaka kulikutiŵila lyuŵa, iyoyo peyo ni ichijile kwika kwa Mwana jwa Mundu.

²⁸ Pele pauli ntembo, ni patachisongangana achikapungu.

Kwika kwa Mwana jwa Mundu
(Maliko 13:24-27; Luka 21:25-28)

²⁹ “Nambo nkumala kulaga kwa ge moŵa go, lyuŵa chilipilile, ni lwesi ngalulanguchisya, ni ndondwa sisipatuche kutyochela kwini ni machili ga kwini chigachitinganyika.

³⁰ Nipele, chimanyisyo cha Mwana jwa Mundu chichioneche kwini, pelepo ŵandu wose ŵa pa chilambo chalile, Chachimmona Mwana jwa Mundu ali nkwiika pachanya maunde ga kwiunde, ni machili ni ukulu wekulungwa.

³¹ Nombe chachatuma achikatumetume ŵao ŵa kwini ali akamulile mapenga ga kusona nnope, ni ŵanyawo chachasanganya ŵandu ŵao uŵasagulikwe kutyochela mbande syose ncheche sya chilambo, chitandile aji mbesi ja kwini mpaka aji mbesi ji.

Chitagu cha nkuju
(Maliko 13:28-31; Luka 21:29-33)

³² “Kwa chitela cha ntini nlijiganye achi chitagu chi, Paukutanda kola nyambi ni kusipuka masamba, ŵanyamwe nkumanyilila kuti katema ka chuuku kaŵandichile.

³³ Iyoyo peyo ŵanyamwe pachingaone aga gose ga gali nkutendekwa, mmanyilile kuti katema ka une kuuja kaŵandichile.

³⁴ Isyene ngunsalila, Au uŵelesi u ngaupita gakanaŵe kutendekwa aga gose ga.

³⁵ Kwini ni chilambo chiichipita, nambo maloŵe gangu ngagapita ng'o.

Ngapagwa jwakumanyilila lyuŵa ni saa
(Maliko 13:32-37; Luka 17:26-30,34-36)

³⁶ “Nambo, yankati lyuŵa ni saa, ngapagwa ŵakuimanyilila chakachi chiikopochele, atamuno achikatumetume ŵa kwini, atamuno Mwana, Atati jika pe ni ŵakumanyilila.

³⁷ Pakuŵa yaitite mmoŵa ga che Nuhu, ni iyoyo ichichiŵa kwika kwa Mwana jwa Mundu.

³⁸ Pakuŵa gele moŵa go, chikumba meesi chachikulungwa chikanaŵe, ŵandu ŵalyaga ni kung'wa, ni ŵalombelaga ni kulombwa, mpaka lye lyuŵa lyo che Nuhu paŵajinjile mu safina.

³⁹ Nganamanyilila mpaka chikumba meesi pachaike ni kwakumba wose. Ni iyoyo ichichiŵa kwika kwa Mwana jwa Mundu.

⁴⁰ Kele katema ko ŵandu ŵaŵili chachiŵa ku ngunda, jumo chachijigalikwa ni jwine kulekwa.

⁴¹ Achakongwe ŵaŵili chachiŵa aninkusyaga, jumo chachijigalikwa ni jwine kulekwa.

⁴² Nipele, nilolechesye, pakuŵa ngankumanyilila lyuŵa chi litaiche Ambuje wenu.

⁴³ Nambo nkumbuchile lyeleli, kuti akaimanyi nsyene nyuumba katema chi jwawiyi pataiche, akachesisye, ngakajileche nyuumba jakwe jijonasikwe.

⁴⁴ Kwalye ligongo lyo, wanyamwe nliwiche chile, pakuwa ngankumanyilila katema kachaiche Mwana jwa Mundu.”

*Katumetume jwakukulupilichika ni jwangakukulupilichika
(Luka 12:41-48)*

⁴⁵ Che Yesu wapundile kuwecheta, “Nipele nduni jwali jwaktumichila jwakukulupilichika ni lunda, jwati ambujegwe chammiche pachanya pa wandu wao, wape chakulya katema kakwe?

⁴⁶ Jwana upile jwaktumichila jo pataiche ambujegwe juchansimane aninkuten-dekanya yeleyo.

⁴⁷ Isyene ngunsalila, chachimmika jwele katumetume jo alindilile chipanje chakwe chose.

⁴⁸ Nambo jwaktumichila awaga jwangalumbana atiji muntima mwakwe kuti, ‘Ambuje wangu akukawa kuuja,’

⁴⁹ ni kutanda kwaputa achikapolo achinjakwe ni kulya ni kung'wa pamo ni wakolelwa,

⁵⁰ ambujegwe kapolo jula chachiika lyuwa lyangakulilolela ni saa jangakujimanya.

⁵¹ Chachinjamuka wamba ni kummika mu mpingo umo ni waulamba. Kweleko chikuwe ni kulila ni kuchilimya meeno.

25

Chitagu cha achiwali likumi

¹ “Kele katema ko, Umwenye wa kwinani chiulandane ni achiwali likumi wawajigele ibatali yao, watyosile kwachingamila ambuje wa ulombela.

² Nsano wao waliji wakulowela ni nsano waliji wakalamuka.

³ Wawaliji wakulowela wala wajigele ibatali yao, nambo nganjigala mauta ga akiba.

⁴ Nambo wele wawaliji wakalamuka wala wajigele mauta mu yupa pamo ni ibatali yao.

⁵ Pakuwa ambuje waulombela wawile kwika, achiwali wala wose wagwesele ni kugona.

⁶ Nambo sikati chilo nope kwapali kunyokonya, ‘Nnole! Ambuje waulombela akwika, njaule nkaachingamile.’

⁷ Pelepo achiwali wala wose wajimwiche, waiwisile chile ibatali yao.

⁸ Wele wakulowela wala waasalile wakalamuka kuti, ‘Mtupe mauta genu kanandi pakuwa ibatali yetu ikusimika.’

⁹ Nambo wakalamuka wala wajanjile, ‘Ngagatukwana uwe ni wanyamwe! Mmbaya njaule kwa kusumisa nkalisumile mwachinsyene!’

¹⁰ Nipele, wele achiwali wakulowela wo pawajawile kusuma mauta, ambuje waulombela waiche, ni achiwali wawaliwisile chile wajinjile pamo nawo mu nyumba ja ulombela ni nnango waugalikwe.

¹¹ Kanyuma achiwali wane wala waiche, wawilasile, ‘Achimwene, achimwene, ntu-ugulile!’

¹² Nambo welewo wajanjile, ‘Ngunsalila isyene, ngangumanyilila wanyamwe.’ ”

¹³ Nipele, Che Yesu watite, “Nlilolechesye, pakuwa ngankumanyilila lyuwa atamuno saa pachaiche Mwana jwa Mundu.

*Chitagu cha wakutumichila watatu
(Luka 19:11-27)*

¹⁴ “Pakuwa Umwenye wa kwinani uli mpela mundu jwasachile kwaula ulendo, wawilasile wakutumichila wao ni kwalechela chipanje chakwe.

¹⁵ Wampele kila jumo ichaikombole, jumo maunjili nsano ga mbiya, ni jwine maunjili gawili ni jwine liunjili limo, ni wawajawile.

¹⁶ Nipele, juwapochele mbiya maunjili nsano wawajawile kukusumisa malonda ni wapatile mbiya sine maunjili nsano.

17 Ilaila juwâpochele mbiya maunjili gawili jula, wâpatile sine maunjili gawili.

18 Nambo jwele juwâpochele mbiya liunjili limo jula, wâjawile, ni kusola lisimbo paasi, ni wâsisile mbiya ja achimwene jwao.

19 “Pagapite mowa gamajinji, achimwene jwa wakutumichila wala wausile, ni watandite kuwalanjila mbiya sisyatumiche ni mbiya sisypatikene mu mbiya syakwe.

20 Katumetume juwâpochele mbiya maunjili nsano waiche ali ajigele gane nsano, waasalile, ‘Achimwene, mwambeke maunjili nsano ga mbiya, nnole, nyonjeshesye maunjili gane nsano.’

21 Achimwene jwao wansalile jwelejo kuti, ‘Yambone, jwakutumichila jwambone ni jwakukulupilichika. Ndi jwakukulupilichika kwa indu yainandi pe, chinampe yejinji. Njise kukusengwa pamo ni achimwene jwenu.’

22 “Sooni jwakutumichila juwâpochele mbiya maunjili gawili waiche, watyosisye mbiya sine maunjili gawili gagajonjehewe, watite, ‘Achimwene, mwambeke mbiya maunjili gawili. Nnole, mbatile sine maunjili gawili gagajonjehewe.’

23 Achimwene jwao wansalile jwelejo kuti, ‘Yambone, jwakutumichila jwambone ni jwakukulupilichika. Ndi jwakukulupilichika kwa indu yainandi pe, chinampe yejinji. Njise kukusengwa pamo ni achimwene jwenu.’

24 “Nambo juwâpochele mbiya liunjili limo jula waiche, watite, ‘Achimwene, nguimanyilila kuti mwe ndi wakulimba, mmweji nkugungula pa nganimbande, ni kusonganganya panganimmisa.

25 Najogwepe, najisisile mbiya jenu paasi. Nipele njigale mbiya jenu.’

26 “Achimwene jwao wanjanjile, ‘Mwe ndi jwakutumichila jwangalumbana ni jwa ulesi! Nkuumanyilila kuti une ngugungula panganimbande, ni kusonganganya panganimisa.

27 Nipele yammajile kujiwika mbiya jangu mu nyumba ja kugosela mbiya, none pachiche ngajigele jajili jangu ni chakonjehewe chakwe!

28 Munsumule mbiya jo mumpe jwakwete mbiya maunjili likumi.

29 Pakuwa, jwali ni chindu chapegwe ni konjehewe. Nambo jwanganakola chindu, ata chele chakwete cho chichijigalikwe.

30 Yankati jwakutumichila jwangaikanacho chakonjehewe, mumponye paasa ku chipi! Kweleko chikuwe ni kulila ni kuchilimya meeno.’ ”

Kulamula kwa mbesi

31 “Katema kachaiche Mwana jwa Mundu mu ukulu wakwe ni achikatumetume wa kwini wose ali pamo nawo, pelepote chachitama pa chitengu chao cha umwenye chachili ni ukulu.

32 Wandu wa ilambo yose chasongangane mmbujo mwao, nombe chachalekanganya wandu mpela wakuchinga yakuti pakusilekanganya ngondolo ni mbusi.

33 Chaachisiwika ngondolo yaani wandu wambone kundyo kwakwe ni mbusi yaani wandu wangalumbana kunchiji kwakwe.

34 “Nombe Mwenye chiwasalile waali wa kundyo kwakwe kuti, ‘Njise wanyamwe wampegwile upile ni Atati wangu, mpochele umwenye wampanganyichisye chile chitandile kugumbikwa chilambo.

35 Pakuwa jangwete sala ni wanyamwe mwambeke chakulya ni jangwete njota ni wanyamwe mwambeke meesi ni naliji jwannendo ni wanyamwe mwambochele mma-jumba genu.

36 Naliji matakope, wanyamwe mwandakwisye ni naliji jwakulwala wanyamwe mwaaiche kukuunola ni naliji jwantawe wanyamwe mwanyimajimile.’

37 Pelepote, wandu wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu chiwanje mwenye kuti, ‘Ambuje, ana chakachi twambweni wa sala ni kumpa chakulya, pane jinkwete njota ni kungwesa meesi?’

³⁸ Ana chakachi twammweni nli jwannendo ni kumpochela, pane matakope ni kuntakusya?

³⁹ Chakachi twammweni ndi nkulwala pane jwantawe ni kwika kukunnola?

⁴⁰ Mwenye chiwajanje, ‘Ngunsalila isyene, chachilichose chimwantendele jumo jwa wanyawa achalongo wangu achanandi, mwandendele une.’

⁴¹ “Nipele chiwasalile wele waali kunchiji kwao, ‘Ntyoche mmbujo mwangu wanyamwe wankwete malweso! Njaule ku mooto mowa gose pangali mbesi wangasimika, wauwachikwe chile kwa ligongo lya Shetani ni achikatumetume wakwe.

⁴² Pakuwa jangwete sala nganimumba chakulya, jangwete njota nganimumba meesi.

⁴³ Naliji jwannendo nganimumbochela mmajumba genu ni panaliji matakope nganimumba nguo ni nalwalaga ni natawikwe nganinyika kukulola.’

⁴⁴ “Pelepo nombe chajanje, ‘Ambuje, ana chakachi twammweni ndi jinkwete sala ni njota, ni ndi jwannendo pane matakope, ni ndi nkulwala pane jwantawikwe, nowe nganitunkamusya?’

⁴⁵ Mwenye chajanje, ‘Ngunsalila isyene, kila pamwakanaga kumpanganichisya gega jumo jwa wanyawa achanandi wa, mwakanile kuumbanganichisya une.’

⁴⁶ Nipele, wanyawa chajaule kumasausyo mowa gose pangali mbesi, nambo wandu wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu chajaule ku umi wa mowa gose pangali mbesi.”

26

Majilano ga kwaulaga Che Yesu

(Maliko 14:1-2; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)

¹ Che Yesu pawamalisye kuwecheta gelego gose, waasalile wakulijiganya wao,

² “Nkumanyilila kuti pachigamale mowa gawili chichiwe chindimba cha Pasaka, ni Mwana jwa Mundu chakatyosyekwe kuti awambikwe pa nsalaba.”

³ Katema ko achakulu wa mbopesi ni achakulu wa wandu wasimene pa nsana wa nyuumba ja Jwankulu Jwambopesi jawilanjikwe che Kayafa.

⁴ Wajilene ichajile pa kwakamula Che Yesu kwa malindi ni kwaulaga.

⁵ Nambo watite chele chindu chinatyochele katema ka lyuwa lya chindimba cha Pasaka, ngaka wa chikutyochele kutindiganya pa wandu.

Che Yesu akupakaswa mauta ku Besania

(Maliko 14:3-9; Yohana 12:1-8)

⁶ Che Yesu pawaliji ku Besania, ku nyuumba ji che Simoni, juwalamile matana.

⁷ Jwankongwe jumo juwaliji ni chuupa chachikolochekwe ni liganga lya alabasta chachili ni mauta ga kununjila nnope ni ga ndalama jajikulungwa, waichilile Che Yesu pawatemi kulya chakulya, wajitile mauta muntwe.

⁸ Wakulijiganya wao pawaiweni yele watumbile, watite, “Awu uwonasi u wa chichi?”

⁹ Aga mauta ga ngati gakasumichikwe kwa mbiya jekulungwa, ni kupegwa wakulaga.”

¹⁰ Che Yesu wasimanyilile ng'anisyo syao, waasalile, “Ligongo chi nkunsausya jwankongwe jo? Jwele atesile yambone kukwangu.”

¹¹ Wakulaga alinji mowa gose ni wanyamwe, nambo une nguuwa ni wanyamwe mowa gose.

¹² Aju jwankongwe ju anyitilile pa chiilu mauta ga kununjila kuti amiche chile kwa masiko gangu.

¹³ Ngunsalila isyene, papali pose pa chilambo pano patachilalichila Ngani Jambone ji, achi chatesile jwankongwe ju chichisalichikwe kwa kunkumbuchila.

Che Yuda akukunda kwagalauka Che Yesu

(Maliko 14:10-11; Luka 22:3-6)

¹⁴ Nipele, che Yuda Isikaliote, jumo jwa likumi ni wawili wala, wawajawile kwa achakulu wambopesi,

¹⁵ Wausisye, “Ana chimuumbe ichichi nanyichisyaga Che Yesu kukwenu?” Wawalanjile ipande selasini ya feza.

¹⁶ Chitandile kele katema ko che Yuda wasosaga lipesa lya kwaichisya kukwao.

*Che Yesu ni wakulijiganya wao akulya chakulya cha Pasaka
(Maliko 14:12-21; Luka 22:7-13,21-23; Yohana 13:21-30)*

¹⁷ Lyuwa limo likana we lyuwa lya chindimba cha mikate jangatagwa amila, wakulijiganya wawajawile Che Yesu ni kwausya, “Ana kwapi nkusaka tukankolochesye chakulya cha Pasaka?”

¹⁸ Wajanjile, “Njaula mmusi kwa mundu jumpepe, nkansalile, ‘Jwakwiganya akuti, katema kangu kaiche, chindye chakulya cha Pasaka kumangwenu pamo ni wakulijiganya wangu.’”

¹⁹ Wakulijiganya wala watesile mpela iwatite pakusalilwa ni Che Yesu, wakolosisye chakulya cha Pasaka.

²⁰ Ligulo, Che Yesu watemi pakulila chakulya pamo ni wakulijiganya wao kumi na mbili.

²¹ Pawalyaga, Che Yesu watite, “Ngunsalila isyene, jumo jwenu chakang'alauche.”

²² Wakulijiganya wasupwiche nnope, watandite kuusya jumo jumo, “Ambuje! Uli, ndili une?”

²³ Che Yesu wajanjile, “Juchakato wele nkate mumbale pampepe ni une jujojo ni juchakang'alauche.

²⁴ Elo, Mwana jwa Mundu chawe mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti pakusala, nambo ulaje kwa jwelejo juchakang'alauche Mwana jwa Mundu! Ikaliji mmbaya ngakapagwe jwele mundu jo.”

²⁵ Che Yuda, juwangalawiche, wausisye, “Jwakwiganya! Ndili une?” Che Yesu wajanjile, “Ugwe mmechete.”

Chakulya cha Ambuje

(Maliko 14:22-26; Luka 22:14-20; 1 Wakolinto 11:23-25)

²⁶ Pawalyaga, Che Yesu waujigele nkate, watogolele Akunnungu, wauga wenyewe, wapele wakulijiganya wao achitiji, “Njigale ndye, achi ni chiilu changu.”

²⁷ Nipele wachijigele chikombe cha divai, watogolele, wapele achitiji, “Nng'welele achi wanawose,

²⁸ pakuwa aji ni miasi jangu ja lilangano jajikwitika kwa ligongo lya wajinji kwa kwalechelesya sambu.

²⁹ Nambo ngunsalila kuti nguung'wa sooni divai ja sabibu mpaka paching'we jasanbano pamo ni wanyamwe mu umwenye wa Atati wangu.”

³⁰ Pawamasile kwimba lujimbo lwa kulapa, watyosile, wawajawile kuchikwesya cha Mis-eituni.

*Che Yesu akusala kuti chakanikwe ni che Petulo
(Maliko 14:27-31; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)*

³¹ Nipele Che Yesu waasalile sooni, “Chilo cha lelo jino, wanyamwe wanawose chinchimwe ni une, pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, ‘Chinampute jwakuchinga ni mpingo wa ngondolo chipwilingane.’

³² Nambo pachimale kusyuka, chinannogolele ku Galilaya.”

³³ Che Petulo waasalile Che Yesu, “Nachi wamuno wanawose chachimwe ni mmwe ni kunneka, nambo une ngali pachinanneche.”

³⁴ Che Yesu wansalile che Petulo, “Ngunsalila isyene, chilo chino jikana we kutongola tambala, chimungane katatu.”

³⁵ Che Petulo wātite, “Iwaga chingawe pamo nomwe, ngasinankana.” Wākulijiganya wane wala wanawose wātite iyoyo.

*Che Yesu akupopela ku Getesemane
(Maliko 14:32-42; Luka 22:39-46)*

³⁶ Nipele Che Yesu wājawile pamo nawo kwiuto kwakukuwīlanjikwa ku Getesemane, wāasalile wākulijiganya wao kuti, “Ntame apano une ngwaula ako kukupopela.”

³⁷ Wālongene nawo che Petulo pamo ni wānache wawīli wā chilume wā che Sebedayo, wātandite kusupuka nnope ni kulagasika.

³⁸ Pelepo wāasalile, “Ngusupuka nnope muntima mpaka chiwāndi kuwa. Ntame apano ni nchesye pamo ni une.”

³⁹ Nipele, wājawile mmbujo kanandi, wāgwile manguku, wāpopele achitiji, “Atati wangu, iwaga ikukomboleka, achi chikombe cha malagasyo chimbite, nambo ngaŵa kwa kusaka une, nambo iwe mpela inkuti pakusaka mmwe.”

⁴⁰ Wājaulile wākulijiganya wala, wāsimene agonile, wāasalile che Petulo, “Ana uli, nganinkombola kuchesya pamo ni une atamuno saa jimope?”

⁴¹ Nchesye ni kupopela kuti nkaika kwinjila nkulinjikwa. Mbumu jikusaka nambo chilu changali machili.”

⁴² Che Yesu wājawile sooni kaaŵili kukupopela, “Atati wangu, iwaga ngaikomboleka achi chikombe cha malagasyo chipite pangang'welela une, nipele, chinkusaka chiten-dekwe.”

⁴³ Wājaulile sooni wākulijiganya wao, wāsimene agonile, pakuŵa meeso gao gatopelwe ni lugono.

⁴⁴ Nipele wālesile, wājawile sooni kukupopela kaatatu kwa maloŵe galagala.

⁴⁵ Nipele wājaulile wākulijiganya wala, wāasalile, “Ana uli, chiwela nli mu lugono ni kupumulila? Nnole katema kasyene kaiche, ni Mwana jwa Mundu chatajikwe mmakono mwa wāndu wā sambu.”

⁴⁶ Njime, twende. Nnole! Akwika jwakuung'alauka.”

*Che Yesu akukamulwa
(Maliko 14:43-50; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)*

⁴⁷ Nipele, Che Yesu paŵaliji nkuwēcheta nawo, wāiche che Yuda, jumo jwa wākulijiganya kumi na mbili wala. Pamo nawo wāiche wāndu wājinji ali ajigele mapanga ni imbonga wawātumikwe ni achakulu wambopesi ni achakulu wā wāndu.

⁴⁸ Juŵasachile kungalauka Che Yesu jo, wāpele chimanyisyo kuti, “Juchinankomasye kwa kwakunnonyela ni jujojo, munkamule.”

⁴⁹ Che Yuda wāmandichile Che Yesu, wāasalile, “Ngunkomasya jwakwiganya!” Nipele wānkomasise kwa kwakumbata.

⁵⁰ Che Yesu wānsalile, “Ambusanga, ntende chinnyichile.” Pelepo wāiche wāndu wala, wānkamwile Che Yesu ni kwaŵika paasi pa ulamusi wao.

⁵¹ Jumo jwa wawāliji pamo ni Che Yesu wālisolomwele lipanga lyakwe, wāmputile kapolo jwa Jwankulu Jwambopesi, wānkatile liwiwi.

⁵² Pelepo Che Yesu wānsalile jwejo, “Mmusye upanga wenu mwigonelo mwakwe, pakuŵa jwalijose jwakuulaga ni lipanga, chaulajikwe ni lipanga.

⁵³ Uli ana ngankwimanyilila kuti ngukombola kwaŵenda Atati wangu ni kuumb-elechela kupunda wāngondo mipingo kumi na mbili wā achikatumetume wā kwini?”

⁵⁴ Nambo chigamalile chinauli Malembelo ga Akunnungu gagakuti ikuwājilwa kuwa?”

⁵⁵ Katema kakoko Che Yesu wāusalile mpingo wa wāndu uŵaiche kukwakamula, “Uli nnyiche kukungamula kwa mapanga ni imbonga mpela ndili mundu jwangangugakamulichisya malajisyo? Moŵa gose naliji pa Nyuumba ja Akunnungu njijiganyaga, nambo nganimungamula!”

⁵⁶ Nambo aga gose ga gatendekwe pakuti gamalile malembelo ga wâkulondola wâ Akunnungu.” Pelepo wâkulijiganya wânawose wâlesile, wâtisile.

Che Yesu akwauswa kukungulu

(Maliko 14:53-65; Luka 22:54-55,63-71; Yohana 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Nipele, wêle wându wâwankamwile Che Yesu wânjawisye ku nyuumba ji che Kayafa juwâlîji Jwankulu Jwambopesi, kuwâsongangene wâkwiganya Malajisyo ni achachekulu.

⁵⁸ Che Petulo wânkuiye kwa kutali mpaka mu lutenje lwa Jwambopesi Jwankulu, wâjinjile nkati pamo ni wâkulindilila kuti alole ichikatendekwe.

⁵⁹ Nipele, achakulu wâmbopesi ni nkungulu wose wâusosile umboni wa unami kuti akombole kumbulaga Che Yesu.

⁶⁰ Nambo nganapata umboni wauli wose, nachiwâmuno wâiche wându wâjinji wâ unami. Kumbesi kwakwe wâiche wându wâwîli.

⁶¹ Wâtite, “Aju mundu ju wâtite, ‘Ngukombola kujigumula Nyuumba ja Akunnungu ni kujitawâ sooni kwa mo wâ gatatu.’ ”

⁶² Jwambopesi Jwankulu wâjimi, wâmmusisye Che Yesu, “Ana ngankwanga lilo wê? Ana wându wâ akummechetela chichi?”

⁶³ Nambo Che Yesu wâtemi ji. Jwambopesi Jwankulu wânsalile, “Ngunnumbisya kwa Akunnungu wâali wâjumi, ntusalile naga isyene mmwe ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu!”

⁶⁴ Che Yesu wânanjile, “Mmwe mmechete! Nambo ngunsalila kuti, chitandile sambano chimumbone Mwana jwa Mundu ali atemi kundyo kwa Ambuje wâ machili, chimumbone iyoyo achiikaga pa maunde ga kwini.”

⁶⁵ Pelepo, Jwambopesi Jwankulu wâpapulenyeye nguo syao, wâtite, “Wâtukene Akunnungu! Uli tukuusaka sooni umboni nkati jweleju? Sambano mpilikene yatite pakwatukana Akunnungu.

⁶⁶ Wânyamwe nkuti uli?” Wânyawo wânanjile, “A wâjilwe kuwa!”

⁶⁷ Nipele wânsunile mata ku meeso, wâmputile. Wâne wâmputile majanda palijeje,

⁶⁸ achitiji, “Nlondole, alakwe Kilisito Jwakuwombola, wâani wâmputile!”

Che Petulo akwakana Che Yesu

(Maliko 14:66-72; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Che Petulo wâtemi paasa mu lutenje. Nipele, jwaketumichila jumo jwankongwe wânjaulile, nikuti, “Alakwe mwaliji pampepe ni Che Yesu jwa ku Galilaya.”

⁷⁰ Nambo che Petulo wâkanile mmbujo mwa wânawose achitiji, “Ngangumanyilila inkuwêcheta yo.”

⁷¹ Pa wâkopokaga paasa, katumetume jwine jwankongwe wâmmweni, wâasalile u wâlîji pelepo kuti, “Mundu ju wâlîji pamo ni Che Yesu jwa ku Nasaleti.”

⁷² Che Petulo wâkanile sooni kwa kulumbilila, “Ngangumanyilila mundu ju.”

⁷³ Kanyuma kanandi, wându wâ wâlîji pelepo wâjaulile che Petulo, wânsalile, “Kusyene, mmwe nomwe nli jumo jwakwe, paku wâ u wêchete wenu ukummanyisya.”

⁷⁴ Pelepo che Petulo wâtandite kulumbilila kwakulilwesya achitiji, “Ngangumanyilila mundu ju!” Katema kakoko tambala jatongwele.

⁷⁵ Che Petulo wâgakumbuchile malo wê ga wâsalilwe ni Che Yesu kuti, “Chimungane katatu, jikana wê kutongola tambala.” Nipele, wâtyosile paasa, wâlisile nnope.

27

Che Yesu akujigalikwa ku Che Pilato

(Maliko 15:1; Luka 23:1-2; Yohana 18:28-32)

¹ Pakwachele, achakulu wâmbopesi ni achakulu wâ wându wâjilene ichajile pakwaulaga Che Yesu.

² Watawile magwedegwede, wanjigele, wampeleche ku che Pilato, jwankulu jwa Chiloma.

*Chiwa chi che Yuda
(Masengo 1:18-19)*

³ Pelepo, che Yuda juwangalawiche, pawaiweni kuti Che Yesu amasile kulamulikwa, walilasiche muntima, wausisye kwa achakulu wambopesi ni achakulu wa wandu ipande selasini ya feza.

⁴ Waasalile, “Lewile kwa kuntyosya mundu jwangali ni sambu aulajikwe.” Nambo wele wanyawo watite, “Yeleyo ili yetuwe? Chimmanyiile mwasyene.”

⁵ Nombejo waponyele feza sila pa Nyuumba ja Akunnungu, wakopweche paasa, wajawile kukulitawilila.

⁶ Achakulu wambopesi wasijigele feza sila, nikuti, “Ngalumbana kusiwika kwa jwaku-gosa feza sya Nyuumba ja Akunnungu pakuwa sili feza sisypatikene kwa kuulaga.”

⁷ Nipele, wajilene, wasumile ngunda wa lilongo kuti pawe pakwasichila achalendo.

⁸ Nipele, mpaka lelo jino wele ngunda wo ukuwilanjikwa ngunda uwasumikwe kwa feza sisypatikene kwa kuulaga.

⁹ Kwa yeleyo malowe gawawechete che Yelemia jwakulondola jwa Akunnungu gamalile gagakuti, “Wajigele ipande selasini ya feza, malinga ni malipilo gawajilene Waisilaeli kulipa kwa ligongo lyao.

¹⁰ Feza syo wasumile ngunda wa lilongo, mpela iwanajisye Ambuje.”

*Che Pilato akwasya Che Yesu mausyo
(Maliko 15:2-5; Luka 23:3-5; Yohana 18:33-38)*

¹¹ Che Yesu wajimi mmbujo mwa jwankulu jwa chilambo. Nipele, jwankulu jwa Chiloma wammusisye, “Ana mmwe ni Mwenye jwa Wayahudi?” Che Yesu wanjajile, “Mmwe mmechete.”

¹² Nambo achakulu wambopesi ni achachekulu pawammechetelaga, nganjanga.

¹³ Nipele che Pilato wammusisye, “Ana ngankupilikana ganagose gele gakummechetelaga?”

¹⁴ Nambo Che Yesu nganjanga namose lilo we limo, jwankulu jwa Chiloma jo wasimosile nnope.

*Che Yesu akulamulikwa kuwa
(Maliko 15:6-15; Luka 23:13-25; Yohana 18:39-19:16)*

¹⁵ Yasyoweche jwankulu jwa Chiloma kwagopolela Myahudi jumo jwatawikwe juwansachile katema ka chindimba cha Pasaka.

¹⁶ Kele katema ko paliji ni jwantawe juwamanyiche nnope, liina lyakwe che Balaba.

¹⁷ Nipele, pawasongangene wandu pamo, che Pilato wausisye, “Ana nkusaka nangopole jwapi mwa wele wawili, che Balaba pane Che Yesu jwakuwilanjikwa Kilisito?”

¹⁸ Pakuwa waimanyilile kuti wantyosisye kwa ligongo lya wiu.

¹⁹ Che Pilato pawatemi pa chitengu cha kulamulila, wankwawo waichenawo utenga wanti, “Nkalipasyapasya kutenda chachili chose nkati jwele mundu jwambone jo, pakuwa lelo lasile mu sagamisi kwa ligongo lyakwe.”

²⁰ Nambo achakulu wambopesi ni achakulu wane wanyenjile wandu kuti wawende agopolwe che Balaba ni waulaje Che Yesu.

²¹ Che Pilato wausisye wanyawo, “Nkunsaka jwapi nangopolele mwa wele wawili wa?” Wanjajile, “Che Balaba!”

²² Che Pilato wausisye wanyawo, “Sano, naatende chichi Che Yesu jwakuwilanjikwa Kilisito?” Wanawose watite, “Mwawambe pa nsalaba!”

²³ Nambo che Pilato wausisye, “Ligongochi? Ungalumbana chi watesile?” Wanyawo wanyanyisye achitiji, “Mwawambe pa nsalaba!”

²⁴ Nipele, che Pilato paŵaiweni kuti ngakukombola kupanganya chachili chose nambo kutindiganya kukutanda, ŵajigele meesi ni kunaŵa makono mmbujo pa ŵandu ni ŵatite, “Une ngangulipasyapasya nkati chiwa cha aju mundu ju, chinyimanyilile mwachin-syene.”

²⁵ Ŵandu ŵanawose ŵatite, “Miasi jao jiŵe pachanya petu ni achiŵana ŵetu!”

²⁶ Nipele che Pilato ŵagopolele che Balaba kutyochela mu nyuumba jakutaŵilwa, nambo paŵamasile kumputa Che Yesu ibokola ŵantyosisye kukwaŵamba pa nsalaba.

*Ŵangondo akuntendela chanache Che Yesu
(Maliko 15:16-20; Yohana 19:2-3)*

²⁷ Nipele ŵangondo ŵa jwankulu jwa Chiloma ŵanjinjisyeye Che Yesu nkati likome, wansyungwile mpingo wose.

²⁸ Ŵammusile nguo syao, ŵammwasisyeye mwinjilo wechejeu wa chimwenye.

²⁹ Nipele ŵakolosiye chindu mpela singwa ja miiŵa, ŵammwasisyeye mu ntwe, sooni ŵammichile nnasi kundyo. Ŵatindiŵele mmbujo mwao ni kuntendela chanache achitiji, “Tukunkomasya Mwenye jwa Ŵayahudi!”

³⁰ Ŵansunile mata, ŵaujigele nnasi ula ni kumputa mu ntwe.

³¹ Paŵamasile kuntendela chanache, ŵammusile mwinjilo ula ni kuntakusya nguo syao, nipele ŵampeleche kukwaŵamba pa nsalaba.

*Che Yesu akuŵambikwa pa nsalaba
(Maliko 15:21-32; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)*

³² Paŵajaulaga, ŵansimene mundu jumo liina lyakwe che Simoni jwa musu wa ku Kulene, ŵankanganichisyeye kujigala nsalaba u Che Yesu.

³³ Paŵaiche peuto papakuŵilanjikwa Goligota, malumbo gakwe, peuto pa Chikalakasa cha Ntwe,

³⁴ Ŵampele divai jewanganye chindu chakuŵaŵa kutyosya kupeteka. Nambo Che Yesu nkupasya pe ŵakanile kung'wa.

³⁵ Ŵaŵambile pa nsalaba, nipele ŵagaŵene nguo syao kwakutendela gudugudu.

³⁶ Ŵatemi pepala, ŵaliji nkwalindilila.

³⁷ Pachanya ntwe wakwe pa nsalaba ŵaŵisile chibao cha maloŵe gagalembekwe, “Aŵa ni Che Yesu, Mwenye jwa Ŵayahudi.”

³⁸ Pali ni ŵachiswamba ŵaŵili ŵaŵambikwe pamo nawo, jumo kunchiji ni jwine kundyo.

³⁹ Ŵandu ŵaŵapitaga pelepo ŵantukene achipukunyaga mitwe jao nikuti,

⁴⁰ “Mmwe jumwatite kuti nkukombola kujigumula Nyuumba ja Akunnungu ni kuji-taŵa kwa moŵa gatatu. Sambano nlikulupusye mwasyene. Iŵaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, ntuluche pa nsalaba po!”

⁴¹ Iyoyo peyo achakulu ŵambopesi pamo ni ŵakwiganya malajisyo ni achachekulu ŵantendele chanache achitiji,

⁴² “Ŵakulupwisye ŵane, nambo asyene ngakukombola kulikulupusya! Iŵaga ŵele ali Mwenye jwa Ŵaisilaeli! Sambano atuluche pa nsalaba po, noweji tutwakulupile.

⁴³ Ŵaakulupilile Akunnungu ni kuŵecheta kuti ŵele ali Mwana jwa Akunnungu, nipele, iŵaga Akunnungu akunsaka ŵakulupusye sambano.”

⁴⁴ Iyoyo peyo ŵeŵala uŵaŵambikwe pamo nawo pa nsalaba nombe ŵantukene.

*Chiwa chi Che Yesu
(Maliko 15:33-41; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)*

⁴⁵ Chitandile lyuŵa pantwe mpaka saa tisa, chilambo chose chaliji chipi.

⁴⁶ Pajaiche saa tisa Che Yesu walisile kwa liloŵe lyekulungwa, “Eloi, Eloi, lama sabakitani?” Malumbo gakwe, “Akunnungu wangu, Akunnungu wangu, kwachichi mulesile?”

⁴⁷ Nambo wandu wane wawajimi pele pawapilikene yele watite, “Akwaŵilanga che Elia.”

⁴⁸ Jumo jwao wautwiche, wajigele lidodoki ni kunyoya mu divai jakuipa, wajiŵisile mu nnasi, wapele ang'we.

⁴⁹ Wane watite, “Nnindilile tulole iwaga che Elia chaiche kukwakulupusya.”

⁵⁰ Nipele, Che Yesu walisile sooni kwa liloŵe lyekulungwa, wajasiche.

⁵¹ Pelepo nguo ja lusasa ja Nyuumba ja Akunnungu japapwiche pambindikati, kutyochela mwinani mpaka paasi, chilambo chatinganyiche ni lwala syapalwiche.

⁵² Malembe gaunukwiche ni iilu ya wandu wajinji wa Akunnungu wawajasiche wasyuchikwe.

⁵³ Nombewo wakopweche mmalembe, ni Che Yesu pawamasile kusyuka, wajinjile mu mmusi wa Akunnungu, yaani Yelusalemu, ni wandu wajinji waweni.

⁵⁴ Nipele, jwankulu jwa wangondo ni wangondo wane wawaliji pamo nawo achinlindililaga Che Yesu pawachiweni chilambo chininkutinganyika ni gagakopochele gala, wajogwepe nnope, watite, “Isyene aju mundu ju waliji Mwana jwa Akunnungu.”

⁵⁵ Pelepo paliji ni achakongwe wajinji wawalolechesyaga kwakutali. Wanyawo ni weŵala wawankuiye Che Yesu kutyochela ku Galilaya ni kwatumichila.

⁵⁶ Mwa wele wanyawo waliji che Maliamu jwa musu wa ku Magidala ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo ni che Yusufu, pamo ni achikulu wa wanache wa che Sebedayo.

Masiko gi Che Yesu

(Maliko 15:42-47; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)

⁵⁷ Pakwaswele, waiche mundu jumo jwa chipanje jwa musu wa ku Alimataya liina lyao che Yusufu, nombejo jwaliji jwakulijiganya jwa Che Yesu.

⁵⁸ Wajawile kwa che Pilato, wawendile apegwe chiilu chi Che Yesu. Che Pilato walamwile kuti apegwe.

⁵⁹ Che Yusufu wachijigele chiilu chila, wachiŵijilile nguo jeswela mbee jajili jasambano,

⁶⁰ Che Yusufu wachiŵisile chiilu chi Che Yesu mu lilembe lyasambano liwasepile palwala kwa ligongo lyakwe nsyene. Nipele, waligalambulile liganga lyekulungwa pa nnango wa lilembe ni kutyoka.

⁶¹ Che Maliamu jwa musu wa ku Magidala ni che Maliamu wane wala watemi aninkulolechesya ku lilembe.

Lilembe likulindililwa

⁶² Malaŵi jakwe, yaani lyuŵa lyakuliŵika chile kwa ligongo lya Lyuŵa lya Kupumulila, achakulu wambopesi ni Mafalisayo wajaulile che Pilato,

⁶³ Watite, “Achimwene, tukukumbuchila kuti jwakulambusya jula akanaŵe kuwa watite, ‘Pakumala moŵa gatatu chisyuche.’”

⁶⁴ Kwayele tukummenda mwasalile wangondo ajaule akalilindilile lilembe kwa moŵa gatatu, kuti wakulijiganya wao anakombole kuchijigala chiilu chao ni kwasalila wandu kuti asyuchile. Akuno kulambusya kwa mbesi kuno chikuŵe kwawamba nnope kupunda kwaandanda kula.”

⁶⁵ Che Pilato waasalile, “Ayaga, nkmete wangondo, njaule nkalilindilile inkuti pakukombola.”

⁶⁶ Nipele, wajawile, walilindilile lilembe, wawisile chiugulilo peganga ni kwaleka wangondo kulindilila.

28

Kusyuka ku Che Yesu

(Maliko 16:1-10; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10)

¹ Palyamasile Lyuŵa lya Kupumulila, kuninkucha lyuŵa lyaandanda lya chijuma, che Maliamu jwa musi wa ku Magidala ni che Maliamu jwine ŵajawile kukulilola lilembe.

² Chisisimuchile chakopochele chindendemesi chachikulungwa cha chilambo, katumetume jwa kwinani jwa Ambuje ŵatulwiche kutyochela kwinani, ŵaligalambwile liganga lila ni kutamila.

³ Uwoneche wakwe waliji mpela kumesya ni nguo syakwe syaliji syeswela mbee.

⁴ Ŵakulindilila lilembe lila ŵatetemele kwa lipamba nnope, ŵaliji mpela ŵawe.

⁵ Nambo katumetume jwa kwinani jula ŵaasalile achakongwe ŵala achitiji, “Ŵanyamwe nkajogopa! Ngumanyilila kuti nkunsosa Che Yesu juŵaŵambikwe pa nsalaba.

⁶ Nganapagwa pelepa pakuŵa ŵamale kusyuka mpela iŵasasile. Njise kunnole paŵagonile.

⁷ Nipele, njaule chitema nkaasalile ŵakulijiganya ŵao kuti asyuchile, nombewo akunongolela ku Galilaya, kweleko chimwasimane. Ayaga, une jwammale kunsalila.”

⁸ Achiŵaga ni lipamba ni kusengwa kwakukulungwa, achakongwe wo ŵatyosile chitema ku lilembe, achiutukaga kukwasalila ŵakulijiganya ŵao.

⁹ Chisisimuchile, Che Yesu ŵasimene nawo, ŵatite “Ngunkomasya.” Achakongwe ŵala ŵajawile, ŵagakamwile makongolo gao ni kwapopelela.

¹⁰ Nipele Che Yesu ŵaasalile, “Nkajogopa! Njaule nkaasalile achalongo ŵangu ajaule ku Galilaya, kweleko ni kuchakamone une.”

Utenga wa ŵakulindilila lilembe

¹¹ Achakongwe ŵala pawajaulaga, ŵakulindilila ŵampepe ŵa lilembe ŵajawile mu mmusi kukwasalila achakulu ŵambopesi yanayose iyatendekwe.

¹² Nipele, ŵasimene pamo ni achachekulu, ŵatemi nkungulu, pakumala kukunguluka ŵapele ŵakulindilila ŵala mbiya syasijinji,

¹³ ni kwasalila, “Ŵanyamwe chinjile yeleyi, ‘Ŵakulijiganya ŵao ŵaiche chilo, ŵachijiŵile chiilu uwe tuli tugonile.’

¹⁴ Iŵaga chaimanye yeleyi jwankulu jwa chilambo, uwe chitwanyenje, ni ŵanyamwe ngamma ni masausyo.”

¹⁵ Ŵakulindilila ŵala ŵasijigele mbiya sila, ŵatesile mpela iŵatite pakusalilwa. Jele ngani jo jajenele pasikati ja Ŵayahudi mpaka lelo jino.

Che Yesu akwakopochela ŵakulijiganya ŵao

(Maliko 16:14-18; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Masengo 1:6-8)

¹⁶ Ŵakulijiganya kumi na moja ŵala ŵajawile ku Galilaya ku chitumbi kwaŵasalilwe ni Che Yesu ajaule.

¹⁷ Paŵamweni, ŵampopelele, nambo ŵampepe mwa ŵanyawo ŵaliji ni lipamba.

¹⁸ Nipele Che Yesu ŵaiche chiŵandi, ŵaasalile, “Mbegwile ukombole wose kwinani ni pachilambo.

¹⁹ Nipele njaule, nkaatende ŵandu ŵa ilambo yose aŵe ŵakulijiganya ŵangu, nchabatisyaga kwa liina lya Atati ni lya Mwana ni lya Mbumu jwa Akunnungu.

²⁰ Nkaajiganye kugakamulichisya gose mpela ila indite pakunnajisya ŵanyamwe. None ndili pamo ni ŵanyamwe moŵa gose, elo, mpaka kumbesi kwa chilambo.”

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba Maliko Chilongolelo

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Maliko, chili chitabu chimpepe mu itabu ncheche mu Lilangano lya Sambano chachikusala yankati ngani ja umi u Che Yesu Kilisito. Chachilichose mwa itabu yo chikuwîlanjikwa “Injili,” malumbo gakwe “Ngani Jambone.” Yalembekwe ni che Matayo ni che Maliko ni che Luka ni che Yohana pakumala chiwa chi Che Yesu. Injili mpela yatite pakulemba che Maliko chili chitabu chejipi kupunda itabu yose ncheche. Sooni ikukulupilichika kuti mwa Injili syosye si jeleji jaliji jandanda kulembekwa mu yaka ya 65 mpaka 70, pakumala Che Yesu kupagwa. Wâumanyilisi wâjinji akukulupilila kuti Injili ji jalembekwe ku Loma, nningwa wao wakamulisye ntima wakukulupilila wâ chiloma wâ kweleko.

Che Maliko sooni akumanyika mpela che Yohana Maliko, wâjawile pamo ni achin-duna che Paolo ni che Banaba nambo wasoyesye lumbili lwao pawalesile achinjakwe achendelechelaga ni ulendo wao wa masengo ga kwatumichila Akunnungu (Masengo 13:13). Kanyuma Che Maliko walongene sooni ni che Banaba (Masengo 15:37-39). Sooni che Maliko waliji mbusanga ju che Petulo (2 Petulo 5:13). Nambo che Maliko waliji jwanchanda katema Che Yesu pawatandaga masengo gao. Wâumanyilisi akukulupilila kuti che Maliko walembile umboni u che Petulo, ni weleo uli nsingi wa Injili mpela yatite pakulemba che Maliko. Mu Ngani Jambone ji, che Maliko akunguluchile kwannope majiganyo gankati kuwâ jwakulijiganya ju Che Yesu ni majiganyo ga Che Yesu pa moŵa ga mbesi.

Yaili mwelemo

Che Maliko akuchimanyukusya chitabu chakwe (1:1-13).

Sooni che Maliko akusala yankati kutumichila ku Che Yesu pawaliji ku Galilaya (1:14-45; 8:1-21).

Sooni akutusalila yankati Che Yesu iwatite pakwendajenda ku Yelusalemu (8:22-38; 10:1-52).

Che Maliko akumalichisya kwa kulemba yankati katema Che Yesu pawaliji Ku Yelusalemu, pamo ni chiwa chao ni kusyuka kwao (11:1-33; 16:1-8).

*Che Yohana Wakubatisya akwalalichila wându nkati Che Yesu Kilisito
(Matayo 3:1-12; Luka 3:1-18; Yohana 1:19-28)*

¹ Jeleji jili ndande ja Ngani Jambone ji Che Yesu Kilisito, Mwana jwa Akunnungu.

² Mpela ijitite pakulembekwa mmalembo ga che Isaya juwaliji jwakulondola jwa Akunnungu,

“Akunnungu watite, ‘Nguntuma jwantenga jwangu annongolele, jwejejo ni juchankolochesye litala lyenu.’

³ Mundu akunyanyisya mwipululu achitiji,
‘Mwakolochesye Ambuje litala lyao,
ngolosye mwakusaka kupita.’ ”

⁴ Che Yohana Wakubatisya watamaga mwipululu ni kwalalichila wându aleche sambu ni kwabatisya kuti Akunnungu walechelesye sambu syao.

⁵ Wându achajinji kutyochema chilambo cha Wayahudi ni musi wa ku Yelusalemu wose wâjawile kukwapikanila che Yohana, wâjitichisye sambu syao nombejo wâbatisye mu lusulo lwa Yolodani.

⁶ Che Yohana wâliji awasile mwinjilo uwapotekwe ni manyunya ga chinyama chachikuwîlanjikwa ngamia ni nkaanda wa lipende nchiunu. Nombejo walyaga itete ni uchi.

⁷ Ni wâlalichilaga kwa wâandu kuti, “Panyuma pangu akwika jwali ni machili kumbunda une. None nganguwâjilwa namose kukotama ni kugopola ngoji sya italawanda yakwe.

⁸ Uneji ngumbatisya ni meesi, nambo jwelejo chaachimbatisya kwa Mbumu jwa Akunnungu.”

*Kubatiswa ni kulinjikwa kwa Che Yesu
(Matayo 3:13-17; 4:1-11; Luka 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Mowa go, Che Yesu wâiche kutyochela musi wa ku Nasaleti wauli mu chilambo cha ku Galilaya ni wâbatiswe ni che Yohana mu lusulo lwa Yolodani.

¹⁰ Che Yesu pawâkopokaga mmeesi, wâkuweni kwinani kuugwiche ni Mbumu jwa Akunnungu wântuluchile achiwâga mpela nguunda.

¹¹ Lilowe lya Akunnungu lyapikaniche kutyochela kwinani lichitiji, “Mmwejo ni Mwanangu jungunonyela, nonyelwe nomwe.”

¹² Papopo Mbumu jwa Akunnungu wânlongwesye Che Yesu kwaula mwipululu.

¹³ Ni wâtemi mwipululu mo mowa alobaini achilinjikwaga ni Shetani. Kukoko wâtamaga pamo ni inyama ya mwitinji, nambo achikatumetume wa kwinani wâliji nkwakamuchisya.

*Che Yesu akwawîlanga wâkukoka ncheche wâakuye
(Matayo 4:12-22; Luka 4:15; 5:1-11)*

¹⁴ Che Yohana pawâatawîkwe mu nyuumba jakutawîlwa wâandu, Che Yesu wâjawile ku chilambo cha ku Galilaya kwalalichila wâandu Ngani Jambone ja Akunnungu.

¹⁵ Wâtite, “Katema kaiche ni Umwenye wa Akunnungu uwândichile. Nneche sambu syenu ni kujikulupilila Ngani Jambone!”

¹⁶ Che Yesu pawâapitaga mungulugulu litanda lya Galilaya, wâwani wâkukoka wâwîli, che Simoni pamo ni che Andulea mpwakwe ali nkukoka somba kwa lwau. ¹⁷ Che Yesu wâasalile, “Munguye, none chinantende wânyamwe mme wâkwaikanawo wâandu kwa Ambuje.”

¹⁸ Papopo wâlesile nyau syao ni kwakuya.

¹⁹ Che Yesu pawâjawile mmbujo kanandi, wâwani che Yakobo ni che Yohana, wânache wa che Sebedayo. Ni wânyawo wâliji mu ngalawa jao achisaulaga nyau syao.

²⁰ Papopo Che Yesu pawâwani, wâawîlasile, ni wânyawo wâlesile che Sebedayo atati wâo mu ngalawa pamo ni wâkwapanganyichisya masengo, ni wâkuiye Che Yesu.

*Che Yesu akunkoposya mundu masoka
(Luka 4:31-37)*

²¹ Che Yesu pamo ni wâkulijiganya wâo wâiche musi wa Kapelenaumu, ni palyaiche Lyuwa lya Kupumulila, Che Yesu wâjinjile mu nyuumba ja kusimanilana Wayahudi, ni wâtandite kwajiganya wâandu malo we gambone ga Akunnungu.

²² Wâandu wose wâwampilikene wâsimosile ni uwiganye wakwe, pakuwa nganjiganya mpela wâkwiganya Malajisyo, nambo wâjiganyaga nti mundu jwali ni ulamusi.

²³ Papopo mundu jwakamwilwe ni lisoka juwâliji mu nyuumba ja kusimanilana jila wânyanyisye,

²⁴ achitiji, “Ana nkusaka kututenda ichichi, mmwe Che Yesu jwa ku Nasaleti? Ana nnyiche kukutujonanga? Ngummanyilila kuti mmwejo ndi Jwanswela jwa Akunnungu!”

²⁵ Che Yesu wâlikalipile lisoka lyo achitiji, “Mmyalale! Munkopoche mundu jo.”

²⁶ Nipele lisoka lyo lyantinganyisye mundu jula kwa machili ni kunyanyisya, ni lyakopweche.

²⁷ W̄andu wose w̄asimosile nnope ni w̄aliji nkuusyana, “Ana yelei ni yatiuli? Uli, gelega gali majiganyo ga sambano? Mundu ju akwete ulamusi wa kugakoposya namose masoka, nombego gakwajitichisya!”

²⁸ Nipele, ngani jakwe Che Yesu jajenele kwachitema palipose, kuchilambo chose cha ku Galilaya.

*Che Yesu akwalamyā w̄andu w̄ajinji
(Matayo 8:14-17; Luka 4:38-41)*

²⁹ Che Yesu ni w̄akulijiganya w̄ao pamo ni che Yakobo ni che Yohana w̄akopweche mu nyuumba ja kusimanilana jila ni kwaula ku nyuumba ja w̄anya che Simoni ni che Andulea.

³⁰ Akwegwao che Simoni jwankongwe, w̄agonile pachindanda ali nkulwala chiilu, ni Che Yesu naikape w̄asalilwe yankati jwakulwala jo.

³¹ Nipele Che Yesu w̄anjaulile jwankongwe jo ni w̄ankamwile nkono ni kunjinamukula. Ulwele ula wannesile nipele w̄atandite kwatelechela.

³² Ligulo, lyuwa lili litiwile, w̄andu w̄aajauchisye Che Yesu w̄akulwala wose ni w̄awakamwilwe ni masoka.

³³ W̄andu wose w̄a musi wo w̄asongangene paluwala lwa nyuumba.

³⁴ Che Yesu w̄alamisye w̄andu w̄ajinji w̄awaliji ni ilwele yakupisyangana ni kugakoposya masoka gamajinji gagaliji mwa w̄andu w̄ala. Nganiwapa masoka lipesa lyakuwecheta chachilichose ligongo gaamanyilile ali w̄aani.

*Che Yesu akwalalichila w̄andu ku Galilaya
(Luka 4:42-44)*

³⁵ Kundaŵipe kukanaŵe kucha, Che Yesu w̄akopweche mu nyuumba jo ni kwaula paasa musi, pangali w̄andu kukupopela.

³⁶ Che Simoni ni achinjakwe w̄ala w̄ajawile kukwasosa.

³⁷ Paŵammweni w̄ansalile, “W̄andu wose ali nkunsosa mmwe.”

³⁸ Che Yesu w̄aasalile, “Tukusachilwa tujaule mmisinda jine jajiŵandichile akuno, ni kweleko ngusachilwa ngalalichile Ngani Jambone, pakuwa yelei ni inyichile.”

³⁹ Nipele, Che Yesu w̄ajesilejesile ku Galilaya kose, achilalichilaga mmajumba gao ga kupopelela ni kugakoposya masoka.

*Che Yesu akunswejesya mundu jwamatana
(Matayo 8:1-4; Luka 5:12-16)*

⁴⁰ Lyuwa limo mundu jwa matana w̄aiche ku Che Yesu ni kwatindiŵalila ni kwachondelela kuti, “Mwasakaga muuswejesye!”*

⁴¹ Che Yesu w̄ankolele chanasa, w̄ajongwele nkono wao ni w̄ankwaiye ni kwasalila, “Ngusaka, Nswejele!”

⁴² Papopo matana gakwe gala gannesile ni w̄aswejele.

⁴³ Nipele Che Yesu w̄ansalile ajaule achinjamukaga kwa machili, achinsalilaga,

⁴⁴ “Nnole, munansalile mundu jwalijose chindu chi, nambo njaule nkalisye kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi mpela iŵatite pakusala che Musa kwalosya w̄andu wose kuti nnamile.”

⁴⁵ Nambo mundu jula paŵakopweche, w̄atandite kwenesya ngani jo papalipose, namose Che Yesu nganakombola kwinjila sooni mmusi kwakulilosya. Nambo w̄atemi paasa musi, pangali w̄andu, atamuno yeleyo w̄andu kopochela papalipose w̄anjaulile kukokopeko.

* **1:40 Muuswejesye:** Matana galiji ulwele uwanlekasisye mundu kwaŵenda Akunungu pakuwa waliji usakwa.

2

Che Yesu akunnamya mundu jwatatele (Matayo 9:1-8; Luka 5:17-26)

¹ Pagapite moŵa gampepe, Che Yesu ŵaujile sooni ku Kapelenaumu ni ŵandu ŵapilikene kuti ali pamusi.

² Nipele ŵandu ŵajinji ŵasongangene atamuno nganilisigala lipesa lyalililyose, ni ŵagumbele mpaka paluŵala. Che Yesu ŵaliji nkwalalichila Liloŵe lya Akunnungu.

³ Pelepo ŵandu ncheche, ŵannyichisye mundu jwatatele ku Che Yesu.

⁴ Nambo kwaligongo lya winji wa ŵandu, nganakombola kunjausya jwakulwala pachiŵandi ni Che Yesu. Nipele, ŵapesekwile pa chipagala cha nyumba palapala paŵaliji Che Yesu. Pelepo ŵantulwisye mundu jo ali agonile pa chitagala.

⁵ Che Yesu paŵachiweni chikulupi chao chila, ŵansalile jwakutatala jula, “Mwanangu, nlecheleswe sambu syenu.”

⁶ Ŵampepe mwa ŵakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ŵaŵatemi pepala, ŵaliji nkuliusya mmitima jao,

⁷ “Ana akukombola chinauli kuŵecheta yelei? Akwatukana Akunnungu! Akunnungu pe ni ŵakukombola kulechelesya sambu.”

⁸ Papopo Che Yesu ŵaimanyilile yanayose iŵaganisyaga mmitima jao, ni ŵausisye, “Ana ligongo chi nkuganisa yelei mmitima jenu?”

⁹ Ana chapi chachili chakwepepala, kunsalila mundu jwatatele ju, ‘Nlecheleswe sambu syenu,’ pane kunsalila, ‘Njimuche, njigale chitagala chenu njende?’

¹⁰ Nipele, ngusaka mmanyilile kuti Mwana jwa Mundu akwete ulamusi wa kulechelesya sambu sya ŵandu pachilambo pano.” Papopo ŵansalile mundu jwatatele jula,

¹¹ “Ngunsalila, njimuche, njigale chitagala chenu, njaule kumangwenu!”

¹² Ŵandu paŵannolechesyaga, mundu jula ŵajimwiche, ŵajigele chitagala chao ni kukopoka. Ŵandu wose ŵasimosile ni kwakusya Akunnungu achitiji, “Ngapagwa kose patwaiweni yanti yeleyi!”

Che Yesu akummilanga che Lawi ŵaakuye (Matayo 9:9-13; Luka 5:27-32)

¹³ Che Yesu ŵajawile sooni mungulugulu litanda lya Galilaya. Mpingo wa ŵandu wanjaulile ni Che Yesu ŵatandite kwajiganya.

¹⁴ Paŵaliji nkupita, ŵammweni che Lawi mwanache ju che Alufayo ali atemi pa nyumba ja kukumbikanyila nsongo. Che Yesu ŵansalile, “Munguye!” Che Lawi ŵajimi ni ŵankuiye.

¹⁵ Kanyuma, Che Yesu ŵatemi mu nyumba ji che Lawi kulya chakulya. Ŵakukumbikanya nsongo ŵajinji ni ŵandu ŵa sambu ni ŵandu, ŵaakuiye Che Yesu. Ni ŵajinji mwa ŵelewo ŵaliji nkulya pamo nawo ni ŵakulijiganya ŵao.

¹⁶ Ŵakwiganya Malajisyo ŵampepe ŵaŵaliji Mafalisayo, paŵaiweni kuti Che Yesu akulya pamo ni ŵandu ŵangakukundikwa ni ŵandu ni ŵakukumbikanya nsongo, ŵausisye ŵakulijiganya ŵao ŵala, “Kwachichi akulya ni ŵandu nti ŵeleŵa?”

¹⁷ Che Yesu paŵapilikene ŵaasalile, “Ŵandu ŵangakulwala ngakunlajila jwantela, nambo ŵakulwala. Une nganiika kukwaŵilanga ŵandu ŵambone, nambo ŵandu ŵa sambu.”

Liusyo lyankati kutaŵa (Matayo 9:14-17; Luka 5:33-39)

¹⁸ Katema kampepe ŵakulijiganya ŵa che Yohana ni ŵakulijiganya ŵa Mafalisayo ŵaliji nkutaŵa. Ŵandu ŵampepe ŵaiche ku Che Yesu ni kumbusya, “Ana ligongo

chi wakulijiganya wa che Yohana ni wakulijiganya wa Mafalisayo akutaŵanga, nambo wakulijiganya wenu ngaakutaŵa?”

¹⁹ Che Yesu wajanjile, “Ana wakuwilanjikwa ku ulombela akukombola kutaŵa ni jwanlombela ali pamo nawo? Ngwamba! Ngaakukombola kutaŵa.

²⁰ Nambo chiliiche lyuŵa mlombela jo pachajigalikwe mwa wanyawo, moŵa go ni pachachitaŵa.

²¹ “Ngapagwa mundu jwakukata chigamba cha nguo ja sambano ni kuchitotela mu nguo jakuwisala. Pakuŵa atendaga yeleyo chigamba chasambano cho chichinyale ni kupapula nguo jakuwisala jo ni papapapwiche po chipapunde kupapuka.

²² Ni sooni ngapagwa mundu jwakutaga divai jasambano mmisaku ja mapende jakuwisala. Pakuŵa atendaga yeleyo divai jasambano chijitutumule misaku jo ni kujipapula, divai chijimwasiche ni misaku chijijonasiche. Divai ja sambano jikutajikwa mmisaku ja mapende ja sambano.”

Liusyo lyankati Lyuŵa lya Kupumulila

(Matayo 12:1-8; Luka 6:1-5)

²³ Pa Lyuŵa lya Kupumulila limo, Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao waliji nkupita mmigunda ja ngano. Pawaliji nkwenenda wakulijiganya wao watandite kutema masache ga ngano.

²⁴ Mafalisayo waausisye Che Yesu achitiji, “Nnole! Ligongo chi wakulijiganya wenu akutenda yaikanichikwe kuipanganya pa Lyuŵa lya Kupumulila?”

²⁵ Che Yesu wajanjile, “Ana nganinsyome iwatesile che Daudi ni achinjakwe pajakwete sala?”

²⁶ Che Daudi wajanjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni walile mikate jiyatyocheke nti sadaka kwa Akunnungu. Yeleyi yatendekwe katema che Abiasali ali Jwambopesi Jwankulu. Wambopesi pe ni wawasachilwe kulya mikate jo, nambo che Daudi walile, sooni wapele achinjakwe.”

²⁷ Nipele Che Yesu wamalichisye kuwecheta, “Lyuŵa lya Kupumulila lyaŵichikwe kwaligongo lya kwakamuchisya wandu nambo ngaŵa wandu kulitumichila Lyuŵa lya Kupumulila.

²⁸ Nipele Mwana jwa Mundu ali Ambuje atamuno pa Lyuŵa lya Kupumulila.”

3

Che Yesu akunnanya mundu jwapombotele nkono

(Matayo 12:9-14; Luka 6:6-11)

¹ Nipele Che Yesu wajanjile sooni mu nyuumba ja kusimanilana Wayahudi ni mmomo mwaliji ni mundu jwapombotele nkono.

² Wandu wampepe waliji nkusosa ligongo lya kwakumulila Che Yesu. Nipele waliji nkunnolechesya panepa chanlamye mundu jo pa Lyuŵa lya Kupumulila.

³ Che Yesu wansalile mundu jwapombotele nkono jula, “Njise paujo.”

⁴ Nipele Che Yesu wausisye, “Ana ili yambone pa Lyuŵa lya Kupumulila kuitendekanya yambone pane yangalumbana? Kukulupusya pane kuulaga?”

Nambo wanyawo wamyalele.

⁵ Che Yesu walolechesye wose kwa lutumbilo, ni wasupwiche ligongo mitima jao jaliji jekakitime. Nipele wansalile mundu jula, “Njongole nkono wenu!” Nombejo waujongwele, ni nkono wao walamile.

⁶ Papopo, Mafalisayo wakopweche paasa pa nyuumba ja kusimanilana ni kuwechetesya ni wandu wa mpingo u che Helode itajile pakwaulaga Che Yesu.

Mpingo wa wandu ukunkuya Che Yesu

⁷ Che Yesu pamo ni wâkulijiganya wâo wâtyosile pelepo ni kwaula mungulugulu litanda lya Galilaya ni mpingo wa wându wankuiye. Wându wo wâumile mmisi ja ku Galilaya ni ku Yudea.

⁸ PaWâpilikene iWâitesile Che Yesu, wându wâne wâichilile kutyochela mmisi ja ku Yelusalemu ni ku Idumea ni mmisi jajili peesi lusulo lwa Yolodani, ni kutyochela mmisi ja ku Tilo ni ku Sidoni.

⁹ Pakuwa wându wâliji wâjinji, Che Yesu wâasalile wâkulijiganya wâo wâwâichile chile ngalawa kuti wându anaiche kwaWâjikanya.

¹⁰ Pakuwa Wâalamisye Wându wâjinji, Wâkulwala wose wâliji nkututana kuti wâkwaye.

¹¹ Ni wându wâWâkamwilwe ni masoka paWâmmonaga, wâligwisisye paujo pao ni kunyanyisya achitiji, “Mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu!”

¹² Nambo Che Yesu wâgakanyisye kwa chikali masoka ganaamanyisye wându wâne kuti wele ali wâani.

*Che Yesu akwasagula achinduna likumi ni wâwili
(Matayo 10:1-4; Luka 6:12-16)*

¹³ Che Yesu wâkwesile kwitumbi ni kwaWâilanga wându wâWâsachile nsyene, nombewo wâjaulile.

¹⁴ Nipele wâsagwile wându likumi ni wâwili wâWâaWâilasile achinduna ni kwasalila, “Nansagwile nnonjele pamo none, sooni chinantume kukwalalichila wându Ngani Jambone,

¹⁵ ni wânyamwe chinkole ulamusi wa kugakoposya masoka.”

¹⁶ Welewa ni wându likumi ni wâwili wâWâsagwile, che Simoni ajula Che Yesu juWâampele liina liine che Petulo,

¹⁷ ni Che Yakobo ni mpwakwe che Yohana wânache wa che Sebedayo, Che Yesu wâpele liina liine Boanelige malumbo gakwe “Wându wâali mpela ilindimo, pane akuWâilanjikwa wându wâambumu.”

¹⁸ Wâne wâliji che Andulea ni che Filipo ni che Batolomayo ni che Matayo ni che Tomasi ni che Yakobo mwana ju che Alufayo, che Tadayo ni che Simoni jwakuWâilanjikwa Selote, ligongo wâliji jwakumenyanila chilambo chakwe,

¹⁹ ni che Yuda Isikaliote, juWângalawiche Che Yesu.

*Che Yesu ni Belesebuli
(Matayo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)*

²⁰ Nipele Che Yesu wâusile kumangwao. Mpingo wekulungwa wa wându wâsongangene sooni, mpaka Che Yesu ni wâkulijiganya wâo nganakombola kulya.

²¹ Achalongo achinjakwe paWâpilikene yelei, wâpite kukwajigala ligongo wâtite kuti jwampugwe.

²² Wâkwiganya Malajisyo wâWâumile ku Yelusalemu wâtite, “Akwete Belesebuli! Jwankulu jwa masoka, jwakwapa machili ga kugakoposya masoka.”

²³ Pelepo Che Yesu wâaWâilasile wându ni kwasalila kwa itagu achitiji, “Ana ikukomboleka Shetani kunkoposya Shetani njakwe?”

²⁴ Iwâga umwenye usapulene mipingo mipingo jajikumenyana, umwenye wo ngaujendelechela.

²⁵ Soonni iwâga wându wâ nyumba jimo asapulanaga mipingo mipingo ni kumenyana, wându wo chajonasiche.

²⁶ Iyoyo peyo, umwenye wa Shetani, wasapulanaga mipingo mipingo ngaukola machili.

²⁷ “Ngapagwa jwakupakombola kwinjila mu nyumba ja jwamachili ni kunsumula ipanje yakwe yose, pangantawa kaje jwamachili jo. Pelepo ni pachachikombola kunsumula ipanje yakwe yose.

²⁸ “Isyene ngunsalila, wându chaalecheleswe sambu syao syose ni kwatukana kwao Akunnungu kose.

²⁹ Nambo, mundu jwalijose jwakuntukana Mbumu jwa Akunnungu ngalecheleswa sambu syo ng’o, pakuwâ chakole sambu sya mowâ gose pangali mbesi.”

³⁰ Che Yesu wâwêchete yeleyo ligongo wându wâliji nkusala kuti, “Akamwilwe ni lisoka.”

*Achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu
(Matayo 12:46-50; Luka 8:19-21)*

³¹ Achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu wâiche pelepo, wâjimi paasa ni kuntuma mundu akawâlanje Che Yesu nkati.

³² Mpingo wa wându watemi kwakwasyungula Che Yesu. Nipele jumo jwao wânsalile, “Achikulu wenu ni achapwenu alinji paasa, akunsosa.”

³³ Nambo Che Yesu wâasalile, “Ana achikulu wangu ni achapwanga ali wâani?”

³⁴ Pelepo wâalolechesye wându uwansyungwile wâla ni kuti, “Nnole, ngwaona wându wâ mpela achikulu wangu ni achalongo wangu.”

³⁵ Pakuwâ mundu jwalijose jwakuitendekanya yakuisaka Akunnungu, jwelejo ali achimwene jwangu ni mlumbwangu ni achikulu wangu.”

4

*Chitagu cha jwakupanda
(Matayo 13:1-9; Luka 8:4-8)*

¹ Che Yesu wâtandite sooni kwiganya ali mungulugulu litanda lya Galilaya. Mpingo wekulungwa wa wându wansyungwile mpaka wâjinjile mu ngalawâ ni kutama mmomo. Wându wose wâtemi mungulugulu litanda.

² Che Yesu wâtandite kwajiganya indu yejinji kwa itagu. Mmajiganyo gakwe wâasalile.

³ “Mpilikanichisye! Jwakupanda wâjawile kukumisa mbeju.

⁴ Pa wâamisaga, mbeju sine syagwilile mwitala ni ijuni yaiche ni kusimila.

⁵ Mbeju sine syagwilile pa lwala papaliji ni litaka kanandi, mbeju syamesile kwa-chitema pakuwâ litaka lyakwe lyaliji kanandi.

⁶ Ni palyakopweche lyuwâ lyatinisye mimela, ligongo michiga jakwe nganjijinjilisa paasi.

⁷ Mbeju sine syagwilile pa miiwâ, miiwâ jila jakusile ni kuiwâjikanya mimela, nombe mimela jo nganjisogola isogosi.

⁸ Mbeju sine syagwilile pa chaajila, syamesile ni syakusile ni kusogola. Sine syasog-wele makumi gatatu ni sine makumi nsano ni limo ni sine makumi likumi.”

⁹ Che Yesu wâtite, “Wâali ni mapilikanilo gakupilikana, apilikane.”

*Nningwa wa kwiganya kwa itagu
(Matayo 13:10-17; Luka 8:9-10)*

¹⁰ Che Yesu pa wâliji pajika, wâne mwa wâwâmpilikene wâla pamo ni wâkulijiganya wâo likumi ni wâwili wânjaulile ni kumbusya malumbo ga itagu yo.

¹¹ Che Yesu wâjanjile, “Wânyamwe mpegwilwe kumanyilila yantemela ya Umwenye wa Akunnungu. Nambo kwa wâne wâali paasa chalijiganye indu yose kwa itagu pe,

¹² kuti,

‘Alolechesye, nambo anaone.

Apilikanile, nambo anaimanyilile.

Pakuwâ amanyililaga chiwâgalauchile Akunnungu, nombejo akaalechesye sambu syao.’ ”

*Che Yesu akutagula chitagu cha jwakupanda
(Matayo 13:18-23; Luka 8:11-15)*

¹³ Nipele, Che Yesu wâusisye, “Uli ngankugamanyilila malumbo ga chitagu chi? Nambi chimmanyilile chinauli malumbo ga itagu ine?”

¹⁴ Jwakupanda mbeju akupanda Liloŵe lya Akunnungu.

¹⁵ Wându wâne akulandana ni mbeju sisyagwilile mwitala. Pakulipilikana Liloŵe lya Akunnungu, Shetani akwika ni kilityosya Liloŵe lyalipandikwe mmitima jao.

¹⁶ Ni wându wâne ali mpela mbeju sisyagwilile pa lwala. Wându wo apilikanaga Liloŵe lya Akunnungu, papopo akulijitichisya mu kusangalala.

¹⁷ Nambo ngalikwajinjila ni kola michiga mwa wanyawo, akulikamulisya kwa katema kakajipi. Nipele, kwatyochelaga kulaga pane masauko ligongo lya Liloŵe lya Akunnungu lila, pelepo akulilekanga.

¹⁸ Wându wâne ali mpela mbeju sisyagwilile pa miiŵa. Wându wo ni wêwala wakulipilikana Liloŵe lya Akunnungu,

¹⁹ ligongo lya lipamba lya umi wu ni kunonyelwa ni ipanje pamo ni kulajila indu ine yejinji, ikwajinjila ni kuliwâjikanya Liloŵe lya, nombewo ngakukombola kulijitichisya Liloŵe yalikuti ni kusogola isogosi.

²⁰ Nambo wându wâne ali mpela mbeju sisyagwilile pa chaajila sila. Wêlewo akulipilikana Liloŵe lya ni kulijitichisya, nombewo akusogola isogosi wâne makumi gatatu ni wâne makumi nsano ni limo ni wâne makumi likumi.”

*Chitagu cha lumuli lweunichikwe
(Luka 8:16-18)*

²¹ Che Yesu wapundile kwasalila, “Ana mundu akupamba lumuli ni kuluikanawo nkati ni kuluunichila ni lulo pane kuluwika kuusi chindanda? Ngwamba! Akuluwika pachanya chindu chakuwichila lumuli.

²² Iyoyo, chindu chachilichose chachisisikwe chichioneche pakulanguka, ni chachilichose cheunichikwe chichiunukulikwe.

²³ Waali ni mapilikanilo gakupilikana, apilikane!”

²⁴ Ni wapundile kwasalila, “Mpilikanichisye yambone inkwipikana yo! Lilamulo lilalila linkwalamulila wându wâne, Akunnungu chaachinnamulila ni wanyamwe wakwe, sooni chanjonjehesye.

²⁵ Pakuŵa mundu jwakwete chindu chajonjehetwe ni mundu jwanganakola chindu chasumulwe atamuno kanandi chakwete.”

Chitagu cha mbeju jajikumela

²⁶ Che Yesu wajendelechele kuwêcheta, “Umwenye wa Akunnungu ukulandana ni mundu jwakumisa mbeju mu ngunda.

²⁷ Chilo akugona ni muusi akuŵa meeso, mbeju sikumela ni kukula. Nombejo ngakuimanyilila yaikutendekwa.

²⁸ Litaka lisyene likutendekasya mmela kukula ni kusogola. Kundanda ukumela, sooni ukukoposya lisache kumbesi ukusogola ngano.

²⁹ isogosi yakomalaga pe, mundu jula akugungula ni chikwakwa chakwe, pakuŵa katema ka magungulo kaiche.”

*Chitagu cha mbeju jamwana ja haladali
(Matayo 13:31-34; Luka 13:18-19)*

³⁰ Che Yesu wâusisye sooni, “Ana tutuulandanichisye ni chichi Umwenye wa Akunnungu? Kwaali tuutanje kwa chitagu chi?”

³¹ Ukulandana ni mbeju ja haladali, mbeju jamwana nnope kupunda mbeju syose syasikupandikwa pachilambo.

³² Nambo japandikwaga jikukula ni kuwâa chitela chachikulungwa kupunda mimela jose ja mu ngunda, nombecho chikuwâa ni nyambi syasikulungwa nnope ni ijuni ikwika kutawâa isusi mu nyambi syakwe.”

³³ Che Yesu wâwalichile wâandu utenga wao kwa itagu yejinji yanti ye, wâkungulwiche nawo mpela iwâtite pakukombola wânyawo kumanyilila.

³⁴ Nganawêcheta ni wâandu chachilichose pangali itagu, nambo pawâlijiji pamo ni wâkulijiganya wâo pachisyepela wâtagulile yose.

*Che Yesu akujitulasya mbungo jejikulungwa
(Matayo 8:23-27; Luka 8:22-25)*

³⁵ Lyuwâa lilyolyo ligulo, Che Yesu wâasalile wâkulijiganya wâakwe, “Tujombochele peesi litanda.”

³⁶ Nipele wâkulijiganya wâo wâulesile mpingo wa wâandu ula, ni kwinjila mu ngalawâa jiwâlijiji Che Yesu ni kwaula nawo. Ilaila paliji ni ngalawâa sine.

³⁷ Nipele jatandite kupuga mbungo jejikulungwa ni matumbela gajiputile ngalawâa jila, nombejo jatandite gumbala meesi. ³⁸ Che Yesu wâlijiji panyuma mu ngalawâa ali agonile pa nsamilo. Wâkulijiganya wâo wâajimwisye ni kwasalila, “Jwakwiganya, ana uli ngankuikosya kuti uweji tulinkonasika?”

³⁹ Che Yesu wâajimwiche, ni kujikalipila mbungo jejikulungwa ni kugasalila matumbela, “Tulalani!” Papopo mbungo jatulele ni kwaliji jii.

⁴⁰ Nipele Che Yesu wâasalile wâkulijiganya wâo, “Kwachichi nkogopanga? Ana nganimme kola chikulupi?”

⁴¹ Wâkulijiganya wâajogwepe nnope ni wâausyanaga, “Ana jweleju ali mundu jwanti uli? Mpaka chibunga ni matumbela ikwapilikanila!”

5

*Che Yesu akunnamya mundu jwa masoka
(Matayo 8:28-34; Luka 8:26-39)*

¹ Che Yesu ni wâkulijiganya wâo wâaiche peesi litanda lya Galilaya, ku chilambo cha ku Gelasi.

² Nakopokape Che Yesu mu ngalawâa, wâsimene ni mundu juwâlijiji ni lisoka achityochelaga ku malembe.

³ Mundu jo wâlijiji nkutama ku malembe. Nganapagwa mundu juwâankombolaga kuntawâa sooni namose ni minyolo.

⁴ Katema kakajinji wântawile makongolo ni makono gakwe kwa minyolo ni magwedegwede, nambo wâgambaga kutulanya minyolo jo ni kutemanya magwedegwede mmakongolo. Ni ngapagwa mundu jwamachili juwâapakombwele kunkamula.

⁵ Muusi ni chilo wâlijiji nkwendajenda ku malembe ni mmatumbi achinyanyisyaga ni kulikatanya ni maganga.

⁶ Mundu jo pawâambweni Che Yesu kwakutalichila, wâambutuchile ni kwatindiwâlila.

⁷ Wânyanyisye achitiji, “Mmwe Che Yesu, Mwana jwa Akumanani, ana nkusaka chichi kwanguune? Mu liina lya Akunnungu, ngunchondelela nnalagasye!”

⁸ Wâwêchete yeleyo pakuwâa Che Yesu wâansalile, “Mmwe lisoka, nkopoche mwa mundu ju.”

⁹ Che Yesu wâambusisye, “Liina lyenu wâani?”

Nombejo wâajanjile, “Liina lyangu Mpingo, pakuwâa tuli achajinji.”

¹⁰ Nipele wâchondelele kwannope Che Yesu kuti akasagakopochesya masoka go paasa musi ula.

¹¹ Chiwâandi ni chitulusya kwaliji ni mpingo wekulungwa wa maguluwê gachilyaga.

12 Nipele, masoka gaachondelele Che Yesu gachitiji, “Ntujausye ku maguluwe gala, tukagajinjile gelego.”

13 Nombe Che Yesu wagalechele. Nipele masoka gala gankopweche mundu jula ni kwinjila mmaguluwe. Mpingo wose wa maguluwe waliji mpela mianda jiwili waselechele mu litanda, watitimile mmeesi ni kuwa.

14 Wandu wawachingaga maguluwe go, wautuchile mmusi ni mmigunda kukwasalila wandu iyatendekwe yo. Wandu waiche kukulola iyatyochele.

15 Pawaiche kuwaliji Che Yesu kula, wammweni mundu julajula juwakamwilwe ni mpingo wa masoka. Jwatemi ali awasile nguo syakwe ni jwana lunda, ni wandu wajogwepe nope.

16 Ni wandu wawaiweni aila iyatyochele, waasalile wandu wane iyansimene mundu jwakamwilwe ni masoka jula ni ngani ja maguluwe.

17 Nipele, wandu watandite kwachondelele Che Yesu kuti akopoche mu chilambo chao.

18 Che Yesu pawaliji nkwinjila mu ngalawa, mundu juwakamwilwe ni masoka jula wachondelele kuti alongane nawo.

19 Nambo, Che Yesu wakanile ni kwasalila, “Njaule kumangwenu, kwa achalongo achinjenu, nkaasalile yanayose yambone yampanganyichisye Ambuje ni yatite pakunkolela chanasa.”

20 Nipele mundu jula wawawile ni kutanda kwenesya ku chilambo chose cha Dekapoli, yaani misi likumi, indu yaikulungwa iwapanganyichisye Che Yesu. Wandu wose wawapilikene wasimosile.

*Che Yesu akwalamya jwankongwe jumo ni mwali ju che Yailo
(Matayo 9:18-26; Luka 8:40-56)*

21 Che Yesu wawajombweche sooni litanda lya Galilaya ni ngalawa. Pawaliji mungulugulu litanda, mpingo wekulungwa wa wandu wasongangene pachiwandi nawo.

22 Pelepo jwaiche mundu jumo, jwankulu jwa nyumba ja kusimanilana Wayahudi, liina lyakwe che Yailo. Pawambweni Che Yesu, waligwisisye paujo pa Che Yesu.

23 Nipele, wachondelele nope achitiji, “Mwali jwangu akulwala nope, ngummenda twende nkansajichile makono kuti alame ni kukola umi.”

24 Nipele, Che Yesu watyosile achilonganaga ni mundu jula. Wandu wawajinji wakuiye ni waliji nkwawijikanya kosekose.

25 Pelepo pali ni jwankongwe juwaliji ni magono kwa yaka likumi ni iwili.

26 Jwankongwe jo, wasalile nope kwajaulila wamitela wawajinji. Namuno waliji atyosisye ipanje yakwe yose, nambo nganapata eja ni ulwele ula waliji nkuendelechela pe.

27 Jwankongwe jo pawapilikene kuti Che Yesu akwalamya wandu, wapelete mu mpingo wa wandu ula ni kwajaulila Che Yesu kwa panyuma ni kukwaya chiwalo chakwe.

28 Waganisisye, “Nakwayaga pe chiwalo chao, chiilame.”

29 Pawakwaiye pe chiwalo chi Che Yesu, papopo magono gakwe galesile, nombe walipikene pachilu kuti alamile.

30 Papopo Che Yesu wamanyilile kuti machili gakwe ganlamisye mundu. Nipele waugalauhile mpingo wa wandu ni kuusya, “Ana nduni jwakwaiye iwalo yangu?”

31 Wakulijiganya wao wawajinji, “Ngankwaona wandu yatiteje pakumbijikanya? Nambi nkuusya uli kuti, ‘Nduni jwangwaiye?’ ”

32 Nambo Che Yesu wapundile kulolesyalolesya kuti waone juwatesile yeleyo jo.

33 Pelepo jwankongwe jo achimanyililaga iyasimene, wawajaulile Che Yesu alinkutetemela kwa lipamba ni kuligwisya paujo pao, ni kwasalila usyene wose.

34 Che Yesu wansalile, “Mwanangu, chikulupi chenu chinnamisye. Njaule kwa chiten-dewele ni nlame ulwele wenu.”

³⁵ Che Yesu paŵaliji nkuŵecheta, ŵaiche ŵandu kutyochela ku nyuumba ji che Yailo, jwankulu jwa nyuumba ja kusimanilana Ŵayahudi jula ni ŵansalile, “Mwali jwenu jula ajasiche. Ligongochi nkunsausya Jwakwiganya?”

³⁶ Nambo Che Yesu nganagakosya maloŵe gaŵaŵechete ŵandu wo, nipele ŵansalile jwankulu jwa nyuumba ja kusimanilana Ŵayahudi jula, “Kasinjogopa, ngambe kulupilila pe.”

³⁷ Nipele Che Yesu nganasaka kulongana ni mundu jwalijose, ikaŵe che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana mpwakwe che Yakobo.

³⁸ Paŵaiche ku nyuumba ji che Yailo, Che Yesu ŵaweni ŵandu alinkunyokonya kwa ililo ni kulila kwa malumbo.

³⁹ Che Yesu ŵajinjile mu nyuumba ni kwasalila ŵandu, “Kwachichi nkunyokonya ni kulila? Mwali nganajasika, agambile gona pe.”

⁴⁰ Nombe ŵanyawo ŵansechile. Nipele Che Yesu ŵaakopwesye paasa wose, ŵaajigele atatigwe ni achikulugwe mwali jo pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵatatu, ŵajinjile mu chumba chiŵagonile mwali jo.

⁴¹ Ŵankamwile nkono ni ŵansalile, “Talisa, kumi,” malumbo gakwe, “Mwali, ngunsalila njimu che!”

⁴² Papopo mwali jo ŵajimwiche ni ŵajesile. Mwali jo ŵaliji ni yaka likumi ni iwili. Pichakopochele chelecho ŵandu ŵala ŵasimosile kwa nnope.

⁴³ Nambo Che Yesu ŵaalekasisye kwannope anaasalile ŵandu ŵane ngani jo. Nipele ŵaasalile, “Mwape chakulya alye.”

6

Ŵandu akunkana Che Yesu ku Nasaleti (Matayo 13:53-58; Luka 4:16-30)

¹ Che Yesu ŵatyosile pepala, ŵalongene ni ŵakulijiganya ŵao ni kwaula ku nsinda wakwe.

² Palyaiche Lyuŵa lya Kupumulila, Che Yesu ŵatandite kwiganya mu nyuumba ja kusimanilana Ŵayahudi. Ŵandu ŵajinji ŵaŵampilikene ŵasimosile achitiji, “Ana apatile kwapi yele indu yakuisala yi? Ana apatile kwapi lunda lu mundu ju mpaka akombole kuitendekanya yakusimonjeka?”

³ Ana aju ngaŵa jwakusepa jula, mwana ju che Maliamu ni achapwakwe ngaŵa che Yakobo ni che Yusufu ni che Yuda ni che Simoni? Ana achalumbugwe ngakutamanga papapa pamangwetu pa?” Kwa yele ŵankanile.

⁴ Nambo Che Yesu ŵaasalile, “Jwakulondola jwa Akunungu akuchimbichikwa papalipose, nambo ngakuchimbichikwa mchilambo chakwe ni mwa achalongo achinjakwe ni kwa ŵandu ŵaali mu nyuumba jakwe.”

⁵ Che Yesu nganakombola kuitendekanya indu yakusimosya pa Nasaleti po, nambo nganatupa ŵakulwala ŵaŵaasajichile makono ni kwalamya.

⁶ Nombejo ŵasimosile nnope, ligongo ŵandu ŵa kweleko wo nganakulupililanga.

Nipele Che Yesu ŵasyungwile mmisinda ja pachiŵandi ni pepala ni kwajiganya ŵandu.

Che Yesu akwatuma ŵakulijiganya likumi ni ŵaŵili (Matayo 10:5-15; Luka 9:1-6)

⁷ Che Yesu ŵaawilasile ŵakulijiganya ŵao likumi ni ŵaŵili ŵala, ŵatandite kwatuma ŵaŵili ŵaŵili ni kwapa ukombole wa kugakoposya masoka.

⁸ Ni ŵaasalile, “Ngasinjigala chindu chachilichose mu ulendo ikaŵe nkongojo pe. Ngasinjigala chakulya chachilichose atamuno nsaku atamuno mbiya.

⁹ Mbwale italawanda nambo ngasinjigala mwinjilo wine.

¹⁰ Papalipose pachampochele nnonjele mmomo mpaka pachintyoche pelepo.

11 Papalipose pachankane kumpochela ni kukana kumpilikanila, ntyoche pelepo nchikung'undaga luundu mmakongolo mwenu, kulosya kuti nkwejama, pakuwa akanile kuupochela utenga wa Akunnungu.”

12 Nipele watyosile, waalichile wandu aleche sambu syao.

13 Wagakopwesye masoka gamajinji, sooni wapakesye mauta wakulwala wajinji ni kwalamya.

*Chiwa chi che Yohana Jwakubatisya
(Matayo 14:1-12; Luka 9:7-9)*

14 Mwenye che Helode wasipikene ngani syo, pakuwa liina li Che Yesu lyamanyiche papalipose. Wandu wampepe watite, “Mundu ju ali che Yohana Jwakubatisya, asyuchile! Kwaligongo lyo akwete machili ga kupanganya yakusimonjeka.”

15 Nambo wane watite, “Mundu ju ali che Elia.”

Nombe wane watite, “Ali jwakulondola jwa Akunnungu mpela awala wakulondola wa kalakala.”

16 Nambo che Helode pawapilikene yeleyi, watite, “Jweleju ali che Yohana Jwakubatisya junankatile ntwe, asyuchile!”

17 Che Helode waganisye yeleyo pakuwa, kundanda ko waalajisye wandu kuti wakamule che Yohana ni kwatawa mu nyumba jakutawilwa wandu. Che Helode watesile yeleyo ligongo walombile che Helodia juwaliji wankwakwe che Filipo mpwakwe.

18 Che Yohana Wakubatisya waasalilaga che Helode, “Ngaikuwajilwa mmwe kwalomba wankwakwe mpwenu.”

19 Nipele che Helodia, wankwakwe mwenye, wanchimile nnope che Yohana, wasachile kwaulaga, nambo nganakombola.

20 Che Helode wanjogopaga che Yohana pakuwa waimanyilile kuti waliji jwambone ni jwanswela, kwapele wanlindilile. Che Helode yaanonyelaga kwapilikanila che Yohana, nachiwamuno yaapetekaga ntima kwannope pawamalisyaga kwapikanila.

21 Nambo lyuwa limo, che Helodia wapatile lipesa pa lyuwa lyakumbuchila kupagwa kwa che Helode. Che Helode wapanganyichisye chindimba achakulu wa nkungulu wakwe, achakulu wa wandu wangondo ni ilongola wa chilambo cha ku Galilaya.

22 Nipele, mwali ju che Helodia wajinjile, watyasile ni kunnonyesya kwannope mwenye che Helode ni achalendo wakwe. Mwenye che Helode wansalile mwali jula, “Mumende chachilichose chinkuchisaka, chinampe.”

23 Ni sooni walumbilile, “Chachilichose chachimumende chinampe, atamuno mbindikati ja umwenye wangu.”

24 Mwali jo wakopweche ni kwaula kwa achikulugwe kukwasya, “Weende chichi?”

Achikulugwe wajanjile, “Mumende ntwe u che Yohana Jwakubatisya.”

25 Mwali jula wasile kwa chitema kwa mwenye ni wasalile, “Ngusaka muumbe sambano pejino, ntwe u che Yohana Wakubatisya mu mbale.”

26 Mwenye jula wasupwiche nnope, nambo pakuwa wanlumbilile paujo pa achalendo wakwe, nganakombola kunkanila.

27 Papopo mwenye wantumile jwangondo akajigale ntwe u che Yohana. Jwangondo wajawile mu nyumba jakutawilwa wandu ni kwakata che Yohana ntwe.

28 Waichenawo ntwe ula mu mbale ni kumpa mwali, nombejo wampele achikulugwe.

29 Wakulijiganya wa che Yohana pawajipilikene ngani jo, wapite kukwigala chilu chakwe ni kuchisika.

*Che Yesu akwalisya wandu elufu nsano
(Matayo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)*

³⁰ Achinduna wala wausile ku ulendo wao ni kunsalila Che Yesu yose iwaitesile ni iwaijigenye.

³¹ Che Yesu waasalile, “Tujaule peuto pangali wandu kuti nkapumulile.” Waweche te yeleyo ligongo kwaliji kwana wandu wajinji wawaikaga ni kutyoka, namose Che Yesu ni wakulijiganya wakwe nganapatanga lipesa lyakuti alyanje.

³² Nipele wajinjile mu ngala wa achinsyene pe kwaula peuto pangali wandu.

³³ Nambo wandu wajinji waaweni pawajaulaga po, ni wamanyilile. Nipele wandu wajinji wau mile misi jose wautuchile ni walongolele kwika kwiuto kula, Che Yesu ni wakulijiganya wao akanaiche.

³⁴ Pawatulwiche mu ngala wa, Che Yesu wauweni mpingo wekulungwa wa wandu, waukolele chanasa ligongo waliji mpela ngondolo syangali ni jwakuchinga ni watandite kwajiganya indu yejinji.

³⁵ Palyaiche ligulo wakulijiganya waajaulile Che Yesu ni kwasalila, “Sambano kuswele ni sooni mutuli muno mwipululu.

³⁶ Mwalanje wandu wa ajaulangane mmisinda jajiwandichile pane mmigunda, akalishumile yakulya.”

³⁷ Nambo Che Yesu watite, “Wanyamwe mwape chakulya alyanje.”

Wanyawo wausisye, “Ana nkusaka tukasume mikate kwa mbiya syasijinji syanti yele, ni kwapa alyanje?”

³⁸ Nambo Che Yesu wausisye, “Nkwete mikate jilingwa? Njaule nkalole.”

Pawajawile kukulola ni wansalile, “Jipali mikate nsano ni somba siwili.”

³⁹ Che Yesu waasalile wakulijiganya wao watamiche wandu wo pa manyasi gama wisi mipingo mipingo.

⁴⁰ Nombewo watemi mmipingo ja wandu mia moja ni ja wandu hansini.

⁴¹ Nipele Che Yesu wajigele mikate nsano jila pamo ni somba siwili sila. Walolite kwini ni kwatogolela Akunnungu ni kujigawanya mikate jila. Ni wapele wakulijiganya wao kuti waga wanyichisye wandu. Ilaila waga wilenye wandu wose somba siwili sila.

⁴² Wandu wose walile ni kwikuta.

⁴³ Nipele wakulijiganya wakumbikenye sigasi sya mikate ni somba, wagumbesye itundu kumi na mbili.

⁴⁴ Achalume wawalile mikate jo waliji mianda nsano.

Che Yesu akwenda pachanya meesi

(Matayo 14:22-33; Yohana 6:15-21)

⁴⁵ Papopo Che Yesu waasalile wakulijiganya wao ajinjilanje mu ngala wa alongolele ku Besaida kwakuli peesi litanda. Nombejo wasigalile kuti aulanje mpingo wa wandu ula.

⁴⁶ Pawamasile kwalanga wandu, Che Yesu wakwesile kwitumbi kukupopela.

⁴⁷ Palyaiche ligulo, ngala wa jila jaliji pambindikati litanda, katema ko Che Yesu waliji jikape kunsanga.

⁴⁸ Nipele waweni wakulijiganya wao wala achilagaga mu ngala wa, ligongo mbungo jaliji jininkwaputa. Kuninkucha Che Yesu wawandichile achendaga pachanya meesi ni walitesile akwapelenganya.

⁴⁹ Nambo wakulijiganya wala pawammweni ali nkwenda pachanya meesi, waganisisye lilaika, ni watandite gumilanga.

⁵⁰ Pakuwa wose pawambweni wajogwepe nnope.

Papopo Che Yesu waasalile, “Muusimane ntima, ndili une, kasinjogopanga.”

⁵¹ Nipele wajinjile mu ngala wa jiwaliji wakulijiganya wao mula ni mbungo jatulele. Wakulijiganya wasimosile nnope,

⁵² ligongo, waliji akanamanyilile chatesile Che Yesu nkati mikate jila, pakuwa mitima jao jatopelwe kumanyilila.

*Che Yesu akwalamyâ wakulwala ku Genesaleti
(Matayo 14:34-36)*

⁵³ Che Yesu pamo ni wâkulijiganya wâo wâjombweche litanda, wâiche ku Genesaleti, pelepô wâjijimiche ngalawâ jao.

⁵⁴ Pa wâkopweche mu ngalawâ, papopo wându wâamanyilile Che Yesu.

⁵⁵ Nipele wâutwiche achisyungulaga pachilambo pose, ni kutanda kwajigalanga wâkulwala ali agonile mmigono jao, ni kwajausya kulikose ku wâpilikene kuti Che Yesu ali kweleko.

⁵⁶ Kulikose ku wâjawile Che Yesu, mmisinda, mmisi ni mmigunda, wându wâlijji nkwagoneka wâkulwala peuto pakusumichisya malonda, wâchondelele Che Yesu kuti wâkulwala wâkwaye namose luminiko lwa mwinjilo wao. Ni wose wâ wâkwaiye wâlamile.

7

*Majiganyo ga Achachekulu
(Matayo 15:1-9)*

¹ Mafalisayo wâampepe ni jwakwiganya Malajisyo wâ wâtyochele ku Yelusalemu wâsongangene paujo pa Che Yesu.

² Wanyawo wâweni wâkulijiganya wâampepe wâ Che Yesu akulya pangana wâ makono mpela iyasachilwaga ni Malajisyo ga Chiyahudi.

³ Paku wâ, Mafalisayo ni Wayahudi wose ngakulya chakulya pangana wâ mmakono, mpaka pachisukusuku achikamulisyaga masyowelo ga achachekulu wâchiikala.

⁴ Sooni paakutyokanga pakusumichisya malonda ngakulya chachilichose pangajosya kaje. Nombe akugakuyanga masyowelo gamajinji ga wâpochele kutyochela kwa achachekulu, mpela ila yakuti pakosya migao ni iteleko ni yoombo ya libati.

⁵ Nipele Mafalisayo ni Wâkwiganya Malajisyo wâla wâusisye Che Yesu, “Kwachichi wâkulijiganya wânu ngakugakuya masyowelo gitupochele kwa achachekulu wâtu, nambo akwamba kulya chakulya mmakono muli musakele?”

⁶ Che Yesu wâjanjile, “Waulamba wânyamwe! Che Isaya, jwakulondola jwa Akunnungu, wâlondwele yambone pa wânyamwe mpela iwâtite pakulemba, ‘Akunnungu akuti, wându wâ akunjimbichisya pakang’wa pe, nambo mmitima jao ali kwakutalikangana ni une.

⁷ Kumbopelela kwao kwangali chindu, ligongo akwiganya malajisyo ga wându mpela ila akugajiganya Malajisyo ga Akunnungu.

⁸ “Wânyamwe nkugaleka Malajisyo ga Akunnungu ni kugakamulisya masyowelo ga wându.”

⁹ Che Yesu wâpundile ku wêcheta, “Wânyamwe nkumanyi kukana kwa lunda lwenu Malajisyo ga Akunnungu kuti ngakuye masyowelo genu mwachinsyene!

¹⁰ Paku wâ che Musa wâlajisye, ‘Mwachimbichisye atati wânu ni achikulu wânu,’ ni, ‘Mundu jwalijose juchantukane atatigwe pane achikulugwe, aulajikwe.’

¹¹ Nambo wânyamwe nkwiganya, iwâga mundu akwete chindu chakombola kwakamuchisya achikulugwe pane atatigwe, nambo nkuti chindu cho chili ‘Kolibani’, malumbo gakwe chindu cho chityosyekwe sadaka kwa Akunnungu,

¹² nipele mundu jo ngakusachilwa sooni kwakamuchisya atatigwe pane achikulugwe.

¹³ Yeleyo ni inkuti pakulijalusya Lilo wê lya Akunnungu kwa masyowelo ginkujiganyana. Ni sooni nkugatendekanya gamajinji ganti iyoyo.”

*Indu yaikuntendekasya mundu akakundikwa ni Akunnungu
(Matayo 15:10-20)*

14 Che Yesu wauwilasile sooni mpingo wekulungwa wa wandu ula ni kwasalila, “Mumbikanichisye wose, ni mmanyilile.

15 Ngapagwa chakulya chaakulya mundu, chachikuntendekasya awe jwangakundikwa ni Akunnungu. Nambo chachikukopoka nkati mwa mundu, ni chachikuntendekasya mundu jo awe jwangakundikwa ni Akunnungu.

16 Waali ni mapilikanilo gakupilikana, apilikane!”

17 Paawalekangene ni wandu wala ni kwinjila mu nyuumba, wakulijiganya wao wambusisye malumbo ga chitagu cho.

18 Nombe Che Yesu waasalile, “Ni wanyamwe nganinkola umanyilisi? Ana ngankumanyilila kuti chakulya chaakulya mundu ngachikukombola kuntendekasya awe jwangakundikwa ni Akunnungu?”

19 Pakuwa ngachikwinjila mu ntima mwakwe, nambo mlutumbo ni chikukopoka paasa pa chiilu pakwe.” Paawechete yeleyo Che Yesu waitesile yakulya yose ikomboleche kuligwa.

20 Wapundile kuwecheta, “Chachikukopoka nkati mwa mundu ni chachikuntendekasya mundu jo awe jwangakundikwa ni Akunnungu.

21 Pakuwa mu ntima mwa mundu ni mwamukukopoka ng'anisyo syangalimate, ni chikululu ni wiyi ni uulasi,

22 ni chikululu ni lipamo ni ungalumbana ni kulambusya ni kunyenga ni wiu ni kutukana ni chibuli ni kulowela.

23 Yangalumbana yose yo, ikukopoka nkati mwa mundu, yose yo ni yaikuntendekasya mundu awe jwangakundikwa ni Akunnungu.”

Chikulupi cha jwankongwe (Matayo 15:21-28)

24 Che Yesu watyosile pelepo, wajawile mu mmusi wauwandikene ni ku Tilo. Ni kweleko wajinjile mu nyuumba jimo ni nganasaka mundu jwalijose aimanyilile, nambo nganakombola kulisisa.

25 Jwankongwe jumo, juwaliji ni mwali juwakamwilwe ni lisoka, wapilikene ngani si Che Yesu. Ni waajaulile ni kuligwisya pa makongolo gao.

26 Jwankongwe jo waliji Mgiliki ni ngana wa Myahudi, juwapagwile musi wa ku Silofonike ku chilambo cha ku Silia. Waachondelele Che Yesu akankoposye mwali jwao lisoka.

27 Nambo Che Yesu wajanjile, “Ajikute kaje wanache, pakuwa nga wa yambone kwigala chakulya cha wanache ni kusijasila mbwa syao.”

28 Nambo jwankongwe jo watite, “Elo, Ambuje, nambo ngati atamuno mbwa syasikutama kuusi mesa, sikulya mbakatika syakusigwisya wanache.”

29 Pelepo Che Yesu wasalile, “Kwaligongo lya intite pakwanga, njaule kumusi. Lisoka linkopweche mwali jwenu.”

30 Nipele jwankongwe jo wausile kumangwao, wansimene mwanagwe agonile pachindanda ni lisoka lili linkopweche.

Che Yesu akunnanya mundu jwangapilikana ni jwanga wecheta

31 Nipele Che Yesu watyosile ku chilambo cha ku Tilo ni kwaula ku litanda lya Galilaya achipitilaga ku Sidoni ni ku Dekapoli.

32 Waiche wandu wampepe ali anjigele mundu juwaliji jwangapikana ni jwanga wecheta, waachondelele Che Yesu ansajichile makono mundu jo ni kunlamya.

33 Che Yesu wantyosisye mundu jo mu mpingo wa wandu ni kunjausya pangali wandu, wawisile yala mmapilikanilo ga mundu jula. Wasunile mata pa chaala chakwe ni kunkwaya lulimi mundu jula.

³⁴ Nipele Che Yesu wâlolite kwini kwa Akunnungu ni kwisya ntima, wânsalile mundu jo, “Efata,” malumbo gakwe “Mbuguche.”

³⁵ Papopo mapilikanilo ga mundu jula gaugwiche ni lulimi lwakwe lwagopweche, nipele wâtandite kuwêcheta uchenene.

³⁶ Che Yesu wakanyisye wându wâla kuti akansalila mundu jwalijose yelei. Namuno wapundile kwakanyisya, wanyawo wapundisye kuijenesya yeleyo.

³⁷ Ni wându wasimosile nnope ni kuti, “Atesile yose mwambonepe, namose wangapilikana akwatenda apilikane ni wanga wêcheta akwatenda awêchete!”

8

Che Yesu akwalisya wându elufu nne (Matayo 15:32-39)

¹ Pa mowa go, mpingo wekulungwa wa wându wasongangene sooni. Pakuwa nganakolanga chakulya, Che Yesu waa wîlasile wakulijiganya wao ni kwasalila,

² “Ngwakolela chanasa wându wa, ligongo atemi none kwa mowa gatatu ni nganakolanga chakulya.

³ Naalekaga ajaulangane mmangwao ni sala, komboleka chakomochanje mwitala, pakuwa wampepe mwa wanya wa atyochele kwakutalika.”

⁴ Wakulijiganya wao wambusisye, “Patuli pano mwipululu, ana chitupate kwapi chakulya chakomboleka kwalisya wându wose wa?”

⁵ Che Yesu wausisye, “Ana nkmete mikate jilingwa?”

Wanyawo wajanjile, “Saba.”

⁶ Che Yesu waasalile wându wâla atame paasi. Wajigele mikate saba jila ni waatogolele Akunnungu, waga wenyene ni kwapa wakulijiganya wao wâla kuti waaga wile wându, nombewo waaga wile wându wo.

⁷ Sooni wakmete tusomba kanandi. Che Yesu waatogolele Akunnungu ni waasalile wakulijiganya wao waaga wile wându.

⁸ Wându wâla walile ni kwikuta. Nipele wakulijiganya wakumbikenye sigasi ni wagumbesye itundu saba.

⁹ Wându wa walile wâla waliji mpela elufu nne. Nipele Che Yesu walanjile,

¹⁰ papopo wakwesile mu ngala wa pamo ni wakulijiganya wao ni kwaula chilambo cha ku Dalamana.

Mafalisayo akusaka chimanyisyo (Matayo 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ Waiche Mafalisayo wane ni wagatandite makani ni Che Yesu achisakaga kwatanjisa. Waasachile atende chimanyisyo kulosya kuti ukombole wao ukutyochela kwini kwa Akunnungu.

¹² Che Yesu wasupwiche nikuti, “Kwachichi wându wa mowa gano akusakanga chimanyisyo? Isyene ngunsalila, wându wa ngaapegwa chimanyisyo chachilichose.”

¹³ Nipele, Che Yesu walekangene nawo wându wâla, wajinjile mu ngala wa ni kombochela peesi.

Amila ja Mafalisayo ni ja che Helode (Matayo 16:5-12)

¹⁴ Wakulijiganya wa Che Yesu wali walile kwigala mikate, wakmete nkate umo pe mu ngala wa mula.

¹⁵ Che Yesu waajamwiche achitiji, “Nlilolechesye, ni kuligosa ni amila ja Mafalisayo ni ja che Helode.”

16 Wâkulijiganya wâla wâtandite kuwêchetesyana achinsyene pe, “Akuwêcheta yelei ligongo nganitukola mikate.”

17 Che Yesu waimanyilile iwâliji nkuwêchetesyana, ni wâusisye, “Kwachichi nkuusyana yati nganinjigala mikate? Ana mpaka sambano ngankulijiganya pane kumanyilila? Kwachichi ngankuganisya?

18 Meeso nkwete, ana ngankulolanga? Mapilikanilo nkwete, ana ngankupilikana? Ana ngankukumbuchila

19 panagawênye mikate nsano jila ni kwapa wându elufu tano, mwagumbesye itundu ilingwa ya sigasi?”

Wâkulijiganya wâjanjile, “Itundu kumi na mbili.”

20 Wâusisye sooni, “Panagawênye mikate nsano ni jiwili ni kwapa wându elufu nne, ana mwagumbesye itundu ilingwa ya sigasi?”

Wâkulijiganya wâla wâjanjile, “Itundu saba.”

21 Che Yesu wâusisye, “Nganimme kumanyilila?”

Che Yesu akunnanya mundu jwanggalola ku Besesaida

22 Che Yesu pamo ni wâkulijiganya wâo wâiche ku nsinda wa ku Besesaida. Kukoko wându wâampelechele mundu jwanggalola, ni wâachondelele Che Yesu kuti ankwaye kuti anlanye.

23 Che Yesu wânkamwile nkono mundu jwanggalola jo ni wâkopweche nawo paasa nsinda. Ni wânsunile mata mmeeso, wâsajichile makono ni wâmbusisye, “Nkukombola kuchiona chachilichose?”

24 Mundu jwanggalola jula wâlolite nikuti, “Ngwaona wându ali nkuoneka mpela itela ili nkwenda.”

25 Che Yesu wâsajiche sooni makono gakwe mmeeso mwa jwanggalola jula, nombejo ukombole wakwe wa kulola wammujilile.

26 Che Yesu wânsalile mundu jo ajaule kumangwakwe ni kunkanya achitiji, “Nkaujila ku nsinda ni kwasalila wându.”

Che Petulo akusala pangasisa kuti Che Yesu ali Kilisito (Matayo 16:13-20; Luka 9:18-21)

27 Che Yesu ni wâkulijiganya wâo wâjawile ku misi ja Kaisalia Filipi. Pawâliji mwitala, Che Yesu wâusisye wâkulijiganya wâo, “Ana wându akuti une ndili nduni?”

28 Wâkulijiganya wâla wâjanjile, “Wane akuti wâlakwe ndi che Yohana Wâkubatisya, wane akuti ndi che Elia ni wane akuti ndi jumo jwa Wâkulondola wâ Akunnungu.”

29 Che Yesu wâusisye wâkulijiganya wâo, “Wanyamwe nkuti uneji nduni?”

Che Petulo wâjanjile, “Wâlakwe ndi Kilisito, Jwasagulikwe ni Akunnungu.”

30 Nipele Che Yesu wâjamwiche achitiji, “Ngasimunsalila mundu jwalijose chelechi nkati une.”

Che Yesu akuwêcheta ngani ja kusauka, chiwa ni kusyuka kwakwe (Matayo 16:21-28; Luka 9:22-27)

31 Che Yesu wâtandite kwajiganya wâkulijiganya wâo achitiji, “Mwana jwa Mundu akusachilwa asauche kwannope ni kukanikwa ni achachekulu ni achakulu wâmbopesi ni wâkwiganya Malajisyo. Nipele chachiulajikwa, nambo chasyuche pa lyuwa lyaatatu.”

32 Che Yesu wâasalile yelei pangasisa. Nipele che Petulo wânjigele Che Yesu pajika ni kutanda kwakalipila kuti anasale indu yo.

33 Nambo Che Yesu wâgalawiche, wâalolechesye wâkulijiganya wâo ni kwakalipila che Petulo achitiji, “Shetani, ntyoche apa! Pakuwa ngankuganisya ngani ja Akunnungu nambo nkuganisya ngani sya wându.”

³⁴ Nipele wauwilasile mpingo wa wandu pamo ni wakulijiganya wao ni kwasalila, “Mundu jwalijose jwakusaka kuunguya, akatenda yakuisaka nsyene, aweje chile kusauka kwa kulitwika nsalaba wakwe kwaligongo lyangu une ni kuunguya.

³⁵ Pakuwa jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe nsyene, chaujase. Nambo, jwalijose jwakuujasa umi wakwe, kwaligongo lyangu une, ni sooni kwaligongo lya Ngani Jambone, chaukulupusye.

³⁶ Ana mundu chapate chichi achikolaga chipanje chose cha pachilambo ni kwasa umi wakwe wa mowa gose pangali mbesi?

³⁷ Pane mundu chatyosye chichi kuti auusye umi wakwe wa mowa gose pangali mbesi?

³⁸ Mundu jwalijose angolelaga soni une pamo ni ngani jangu mu uwelesi wu wanalumbana ni wangaajogopa Akunnungu, Mwana jwa Mundu chankolele soni mundu jo, katema kachaiche mu ukulu wa Atati wakwe, pamo ni achikatumetume wa kwini wawela.”

9

¹ Che Yesu wapundile kwasalila, “Isyene ngunsalila, apali wandu wane papapa chiwaone Akunnungu achitawalaga ni machili kwa matala gakupisyangana akana we kuwa.”

*Che Yesu akugalauka usyo
(Matayo 17:1-13; Luka 9:28-36)*

² Pagapite mowa nsano ni limo, Che Yesu waajigele che Petulo ni che Yakobo ni Che Yohana, walongene nawo pa chitumbi cheleu pajikape. Kweleko ku meeso ku Che Yesu kwagalawiche paujo pao.

³ Iwalo yakwe yaliji yeswela mbee yanti mundu jwalijose jwa pachilambo pano ngakupakombola kuswejesya chanti yeleyo.

⁴ Nipele, che Elia ni che Musa wakopochele paujo pao ni waliji nkukunguluka ni Che Yesu.

⁵ Che Petulo wasalile Che Yesu achitiji, “Jwakwiganya, ikaliji yambone kuti uwe tutame panopano. Tuta we masakasa gatatu, limo lyenu ni limo li che Musa ni liine li che Elia.”

⁶ Che Petulo nganachimanya chakuwecheta pakuwa wose wajogwepe kwannope.

⁷ Nipele, lyakopochele liunde ni kwaunichila, lilo we lyakopochele mu liunde lichitiji, “Aju ni Mwanangu jungunonyela, mumpilikanile jwelejo.”

⁸ Papopo wakulijiganya walolite akuno ni akunokuno, nambo nganambona mundu jwine ika we Che Yesu pe.

⁹ Pawatulukaga pa chitumbi, Che Yesu wakanyisye wanyawo kuti yele iwaiweni akansalila mundu jwalijose mpaka Mwana jwa Mundu pachachisyuka.

¹⁰ Nipele, wakulijiganya wagakumulichisye malo we go, nambo waliji nkuusyana achinsyene pe, “Kusyuka malumbo gakwe chichi?”

¹¹ Nipele, wausisye Che Yesu, “Ana kwachichi wakwiganya Malajisyo akusala kuti, chaiche kaje Che Elia?”

¹² Che Yesu wajanjile, “Elo, che Elia chaiche kaje kukuwika chile indu yose. Nambi kwachichi ilembekwe Mmalembelo ga Akunnungu kuti, Mwana jwa Mundu chasauche kwannope ni kukanikwa?”

¹³ Nambo une ngunsalila, che Elia wamasile kwika ni wandu wampanganyichisye chachilichose chiwasachile, mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti kusala nkati welewo.”

*Che Yesu akunnamya jwanchanda jwakamwilwe ni masoka
(Matayo 17:14-21; Luka 9:37-43)*

¹⁴ Che Yesu ni awala wakulijiganya watatu pawaaichilile wakulijiganya wane wala, waweni wandu wajinji ali wasyungwile achikanilanaga ni wakwiganya Malajisyo.

15 Papopo, w̄andu wose pa w̄ambweni Che Yesu, w̄asimosile kwannope, w̄autuchile kukwakomasya.

16 Che Yesu w̄ausisye w̄akulijiganya w̄ao, “Ana nkukanilana nawo ichichi?”

17 Mundu jumo mu mpingo wa w̄andu mula w̄ajanjile, “Jwakwiganya, nannyichenawo mwanangu kukwenu jwakamwilwe ni lisoka lyalikuntendekasya anakombole ku w̄echeta.

18 Katema kose lisoka palikunjinjila, likungwisya paasi ni likuntendekasya mwanache jo chikopoche chiulo nkang'wa, achichilimyaga meeno ni kukakamala chiilu. Naa w̄endile w̄akulijiganya w̄enu alikoposye, nambo w̄alepele.”

19 Nipele, Che Yesu w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao, “Mwanya u w̄elesi wangali chikulupi! Ana chindame ni w̄anyamwe mpaka chakachi? Chinampililile mpaka chakachi? Muniyichisye mwanache jo.”

20 W̄annyichisye ku Che Yesu. Lisoka palyambweni Che Yesu, papopo lyantasile njilinjili jwanchanda jo, nombe w̄agwile paasi, w̄agalagete akuno alinkukopoka chiulo kukang'wa.

21 Che Yesu w̄ammusisye atagwile jwanchanda jo, “Jwanchanda ju yatandite chakachi yelei?”

W̄ajanjile, “Chitandile wanache wakwe.

22 Katema kakajinji lisoka lyo lyangwisya pa mooto ni mmeesi kuti lyaulaje. Nambo i w̄aga nkukombola kutendekanya chachilichose, ntukolele chanasa ni kutukamusya!”

23 Che Yesu w̄ansalile, “Kwachichi nkuti, ‘I w̄aga ngukombola’? Yose ikukomboleka kwa mundu jwakukulupilila.”

24 Papopo atagwile jwanchanda jo w̄anyanyisye, “Ngukulupilila! Nambo chikulupi changu chili chamwana, mungamuchisye ngole chikulupi chachikulungwa.”

25 Che Yesu pa w̄aweni kuti w̄andu w̄ajinji ali nkusongangana paujo pao, walijamwiche lisoka lila ni kulisalila, “Mmwe lisoka linkulekasya ku w̄echeta ni kupilikana, ngunlamula nkopoche mwa jwanchanda ju, ni nkajinjila sooni.”

26 Pelepo lisoka lyanyanyisye, lyangwisisye njilinjili jwanchanda jo ni lyankopweche. Jwanchanda jwaoneche mpela jwammwe, ni w̄andu w̄ane w̄atite “Awile!”

27 Nambo Che Yesu w̄ankamwile nkono jwanchanda jo, w̄ankamwisye ajimuche, nombejo w̄ajimi.

28 Che Yesu pa w̄ajinjile mu nyuumba, w̄akulijiganya w̄ao w̄ausisye pajika, “Kwachichi twalepele kulikoposya lisoka lyo?”

29 Che Yesu w̄ajanjile, “Lisoka lyanti yelei ngalikukopoka kwa litala lyalililyose ika w̄e kwa kwapopelela Akunnungu pe.”

*Che Yesu aku w̄echeta sooni yankati chiwa chakwe
(Matayo 17:22-23; Luka 9:43b-45)*

30 Che Yesu ni w̄akulijiganya w̄ao w̄atyosile peuto pala, ni w̄ajendelechele ni ulendo kupitila ku chilambo cha ku Galilaya. Nganasaka mundu jwalijose akumanye ku w̄aliji,

31 paku w̄a w̄aliji nkwa jiganya w̄akulijiganya w̄ao, w̄asalile, “Mwana jwa Mundu cha w̄ichikwe mmakono mwa w̄andu, nombewo chammbulaje. Nambo pa lyu w̄a lyaatatu chiulajikwa pe chasyuche.”

32 Nambo w̄akulijiganya w̄ao nganagamanyililaga malumbo ga malo w̄e go, ni w̄ajogwepe kumbusya.

*Nduni jwali jwankulu?
(Matayo 18:1-5; Luka 9:46-48)*

33 Pa w̄aiche musu wa ku Kapelenaumu w̄ajinjile mu nyuumba, nombe Che Yesu w̄ausisye w̄akulijiganya w̄ao, “Ana mwitala mula mwakanilanaga ichichi?”

³⁴ Nambo wanyawo wamyalele, pakuwa pawaliji mwitala mula, waliji nkukanilana yankati nduni jwali jwankulungwa mwa wanyawo.

³⁵ Che Yesu watemi paasi, ni waaWilasile wakulijiganya wao likumi ni wawili waasalile, “Mundu jwakusaka kuwa jwankulu akusachilwa alitulusye ni kuwa jwannandi ni katumetume jwa wose.”

³⁶ Sooni wanjigele mwanache ni kunjimika pasikati jao, wanjange ni kwasalila,

³⁷ “Jwalijose jwakumpochela mwanache mpela aju mu liina lyangu, akuumbochela une, ni mundu jwakuumbochela une akwapochela welewo wandumile une.”

*Mundu jwalijose jwangakutukanila ali pamo ni uwe
(Luka 9:49-50)*

³⁸ Che Yohana waasalile Che Yesu, “Jwakwiganya, twammweni mundu ali nkugakoposya masoka mu liina lyenu, ni twankanyisye ligongo ngana wa njetu.”

³⁹ Nambo Che Yesu watite, “Kasimunkanya, pakuwa ngapagwa mundu jwakupanganya yakusimonjeka kwa liina lyangu ni papopo kumechetela gangalumbana.

⁴⁰ Ligongo mundu jwalijose jwangakutukanila ali pamo ni uwe.

⁴¹ Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwakumpa ngao wa meesi ga kung'wa, ligongo mwanya ndi wandu wakwe Kilisito, isyene jwelejo chapochele mbote jakwe.

*Yakulewekasya
(Matayo 18:6-9; Luka 17:1-2)*

⁴² “Mundu jwalijose juchantendekasye jumo jwa achanandi wa wakungulupilila une atende sambu, ikaliji yambone kwa jwelejo litaWikwe liganga lyekulungwa lya kusyajila pa lukosi pao ni kwaponya mu bahali kupunda kulamulikwa ni Akunnungu.

⁴³ Iwaga nkono wenu ukunnewasya, mmukate! Mmbaya kwinjila mu umi ni nkono umo, kupunda kuwa ni makono gawili ni kuponyekwa pa mooto wangasimika, mowa gose pangali mbesi.

⁴⁴ Kweleko mbisu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima.

⁴⁵ Ni iwaga lukongolo lwenu lukunnewasya, mmukate! Mmbaya kwinjila mu umi ni lukongolo lumo kupunda kuwa ni makongolo gawili ni kuponyekwa ku jehanamu pa mooto wangasimika, mowa gose pangali mbesi.

⁴⁶ Kweleko mbisu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima.

⁴⁷ Iyoyo peyo iwaga liso lyenu likunnewasya, nlikolopole! Mbaya kwinjila ku umwenye wa Akunnungu ni liso limo kupunda kuwa ni meeso gawili ni kuponyekwa pa mooto wangasimika, mowa gose pangali mbesi.

⁴⁸ Kweleko mbisu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima.

⁴⁹ “Pakuwa jwalijose chaachiswejeswa ni mooto mpela mbopesi ijikuti pakuswejeswa ni njete.

⁵⁰ “Njete jili jambone, nambo njete jasoyesyaga kulasa kwakwe, chintaje chichi kuti unonye wakwe ujile sooni?

“Nkolanje njete ja uganja pasikati jenu, ntamanje mu chitendewe.”

10

*Che Yesu akwiganya yankati ulombela ni kulekangana
(Matayo 19:1-12; Luka 16:18)*

¹ Che Yesu watyosile pelepo, wawajawile kuchilambo cha ku Yudea mpaka peesi lusulo lwa Yolodani. Mpingo wa wandu wajinji waajaulile sooni, nombejo wajiganyisye mpela iwatite pakusyoWelela.

² Nipele, Mafalisayo wane wawajaulile ni kwalinga kwa kwawusya, “Ana Malajisyo ga Akunnungu gakukunda kuti jwannume kwaleka wankwakwe?”

³ Che Yesu wajanjile, “Ana che Musa wannajisye chichi?”

⁴ Wanyawo wajanjile, “Che Musa walajisye kuti, jwannume akukombola kumpa talaka wankwakwe ni kwaleka.”

⁵ Che Yesu waasalile, “Che Musa wagalembile malajisyo go kwaligongo lya ungajiganyikwa wenu.

⁶ Nambo che Musa walembile, chitandile kupagwa kwa chilambo, Akunnungu wangumbile jwannume ni jwankongwe.

⁷ Kwa ligongo lyo jwannume chachinleka atatigwe ni achikulugwe, nombejo chalumbikane ni wankwakwe,

⁸ ni wawili wo chachiwa chiilu chimo. Sambano ngakuwa wawili sooni, nambo chiilu chimo.

⁹ Nipele, chalumbikenye Akunnungu, mundu ngasachilekanganya.”

¹⁰ Paवासile sooni mu nyumba, wakulijiganya waasisye Che Yesu nkati majiganyo go.

¹¹ Nombewo waasalile, “Mundu jwalijose jwakunleka wankwakwe ni kulombela jwankongwe jwine, akuntendela chikululu wankwakwe.

¹² Iyoyo, jwankongwe jwakunleka jwannume jwao ni kulombwa ni jwannume jwine, akuntendela chikululu jwannume jwao.”

*Che Yesu akwapa upile wanache
(Matayo 19:13-15; Luka 18:15-17)*

¹³ Wandu wampepe wannyichisye Che Yesu wanache achanandi wasajichile makono gao, nambo wakulijiganya wao waakalipile wandu wo.

¹⁴ Che Yesu pawaiweni yeleyo, yachimile ni waasalile, “Mwaleche wanache achanandi aichanje kukwangu, kasimwalekasya, pakuwa Umwenye wa Akunnungu uli wa wandu mpela welewa.

¹⁵ Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwangakuupochela Umwenye wa Akunnungu mpela wanache achanandi ngaajinjila mwelemo ng'oo.”

¹⁶ Nipele, wajangete wanache ni kwasajichila makono ni kwapa upile.

*Mundu jwachipanje
(Matayo 19:16-30; Luka 18:18-30)*

¹⁷ Che Yesu pawatandite sooni ulendo wao, mundu jumo wambutuchile ni kwatindiwalila ni wasisye, “Jwakwiganya jwambone, ana ndende chichi pakuti mbochele umi wa mowa gose pangali mbesi?”

¹⁸ Che Yesu wajanjile, “Ana ligongo chi nkuumilanga jwambone? Ngapagwa mundu jwaali jwambone ika we Akunnungu jika pe.

¹⁹ Ntakugamanyilila makanyo gagakuti, ‘Kasimmulaga ni Kasintenda chikululu ni Kasinjiwa ni Kasinsala ya unami ni Kasimunnambuchisya njenu, ni Mwachimichisye atati wenu ni achikulu wenu.’ ”

²⁰ Mundu jula wajanjile, “Jwakwiganya, makanyo gose go nagakumulichisye chitandilile ku uwanache wangu.”

²¹ Che Yesu walolechesye kwa kwanonyela, wansalile, “Chinso wile chindu chimo. Njaule nkasumisye yose inkwete, ni mbiya syo nkaape wakulaga, nombe mmwe chinkole chipanje kwinani kwa Akunnungu. Nipele nnyiche munguye.”

²² Mundu jo pawapilikene yeleyo, wapwele ntima ni wajawile achipukunyaga ntwe, pakuwa waliji ni ipanje yejinji ni nganasaka kwapa wane ipanje yao.

²³ Nipele Che Yesu walolite kosekose, ni waasalile wakulijiganya wao, “Chiilimbe kwannope kwa wandu waipanje kwalechelela Akunnungu waatawale!”

²⁴ Wakulijiganya wagasimosile malowe gao, nambo Che Yesu waasalile sooni, “Achiwanangu, chiilimbe kwannope kwa wandu kwalechelela Akunnungu waatawale!”

²⁵ Chiiwê yakulimba kuchitenda chinyama chachikuwîlanjikwa ngamia, kupeleta pa chipowo cha sindano. Iyoyo peyo, ikuloleka kuti, chiiwê yakulimba kwannope kwa mundu jwachipanje kwalechela Akunnungu wâatawale!”

²⁶ Wâkulijiganya wâo wâsimosile nnope, wâliysisye, “Ana sambano nduni juchakombole kulupuswa?”

²⁷ Che Yesu wâlolechesye ni kwasalila, “Kwa wându ngaikukomboleka, nambo ngawâ yeleyo kwa Akunnungu, pakuwâ kwa Akunnungu yanayose ikukomboleka.”

²⁸ Che Petulo wânsalile Che Yesu, “Nnole! Ni uweji tulesile indu yose ni kunkuya mmwe!”

²⁹ Che Yesu wâtite, “Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwajilesile nyuumba jakwe pane achapwakwe pane achalumbugwe pane achikulugwe pane atatigwe pane achiwânagwe pane migunda, kwa ligongo lyangu une ni kwa ligongo lya Ngani Jambone,

³⁰ mundu jo chapochele mbwee katema kakaka. Chapochele nyuumba syasijinji ni achalongo ni achalumbu ni achawêlesi ni wânache ni migunda pamo ni masauko. Nambo mchilambo chachikwika, chapochele umi wa mowâ gose pangali mbesi.

³¹ Nambo achajinji wâkuliganichisya kuti ali achakulu sambano, chatuluswe ni wându wâkulitulunya sambano, chachiwâ achakulu.”

*Che Yesu akuwêcheta kaatatu yankati chiwa chao
(Matayo 20:17-19; Luka 18:31-34)*

³² Che Yesu ni wâkulijiganya wâo wâliji nkukwesya kwaula ku Yelusalemu nombe Che Yesu wâlongolele. Wâkulijiganya wâo wâsimosile, ni wându wâwâliji nkwakuya wose wâjogwepe. Che Yesu wâajigele sooni wâkulijiganya wâo likumi ni wâwîli pachisyepela, ni kwasalila indu ichiyakopochele.

³³ Wâasalile, “Mpilikane, tukukwesya kwaula ku Yelusalemu, ni kweleko Mwana jwa Mundu chajaule kukutyosyekwa kwa achakulu wâmbopesi ni wâkwiganya Malajisyo. Ni wanyawo chanlamulile chiwa ni kwataga mmakono ga wându wângawâ Wayahudi.

³⁴ Nombe chaachintendela chanache ni chaachinsunila mata ni chaachimputa mbokola ni kumbulaga. Nambo pa lyuwâ lyaatatu chasyuche.”

*Che Yakobo ni che Yohana akwawênda chindu Che Yesu
(Matayo 20:20-28)*

³⁵ Nipele che Yakobo ni che Yohana wânache wâ che Sebedayo, wâjawile ku Che Yesu ni wâtite, “Jwakwiganya, tukusaka ntupanganyichisye chindu chachitummende.”

³⁶ Che Yesu wâusisye, “Ana nkusaka nampanganyichisye chichi?”

³⁷ Ni wâjanjile, “Pachintawale mu ukulu wenu, tukummenda tutame jumo kundyo ni jwine kunchiji kwenu.”

³⁸ Nambo Che Yesu wâasalile, “Ngankuchimanyilila chinkuchiwênda! Uli chinkombole kuching'welela chikombe cha masauko chingung'welela une pane kubatiswa mu ubatiso ungubatiswa une?”

³⁹ Wâjanjile, “Tukupakombola.”

Che Yesu wâasalile, “Isyene chinng'welele chikombe chingung'welela une ni kubatiswa ubatiso ungubatiswa une.

⁴⁰ Ni kwa awâla wâchatame kundyo pane kunchiji kwangu, ngawâ masengo gangu. Nambo Akunnungu chachapa lipesa lyo wêle wâwâasagwile.”

⁴¹ Wêle wâkulijiganya likumi pa wâpilikene chechila chiwâwêndile che Yakobo ni che Yohana, wâatumbilile.

⁴² Nipele, Che Yesu wâawîlasile wâkulijiganya wo ni wâasalile, “Nkumanyilila kuti wându wâkuganichikwa ali ilingola wa wându wângawâ Wayahudi, akwalongosya wându wâo kwa machili. Ni wêle ilingola wo akwete ulamusi waukulungwa pachanya wându wâo.

⁴³ Nambo ikaaŵa yeleyo kwa ŵanyamwe, sooni jwalijose jwakusaka kuŵa jwankulu pasikati jenu, aŵeje katumetume jwa wose.

⁴⁴ Nombe jwalijose jwakusaka kuŵa jwankulu kupunda wose aŵeje kapolo jwa wose.

⁴⁵ Pakuŵa Mwana jwa Mundu nganaika kukutumichilwa, nambo aiche kukutu-michila ni kuutyosya umi wao kwa kwawombola ŵandu ŵajinji.”

*Che Yesu akunnama che Batimayo jwangelola
(Matayo 20:29-34; Luka 18:35-43)*

⁴⁶ Nipele, ŵaiche ku Yeliko. Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao pamo ni mpingo wekulungwa wa ŵandu paŵaliji nkutyoka mu musi wo, mundu jumo juŵaliji ngakulola, liina lyakwe che Batimayo mwanagwe che Timayo, ŵatemi mungulugulu litala achiŵendaga.

⁴⁷ Paŵapilikene kuti ali Che Yesu jwa ku Nasaleti ŵaliji nkupita pelepo, ŵatandite kunyanyisya achitiji, “Che Yesu, Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa!”

⁴⁸ Ŵandu ŵajinji ŵankalipile kuti amyalale, nambo jwelejo ŵajendelechele kunyanyisya achitiji, “Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa!”

⁴⁹ Che Yesu ŵajimi ni ŵatite, “Mwaŵilanje.”

Nipele, ŵammilasilile mundu jwangelola jula, ŵansalile, “Nkamulisye ntima! Njimuche, akummilanga.”

⁵⁰ Nombejo ŵaponyisye kwakutalichila mwinjilo wakwe, ŵagulwiche, ni ŵajaulile Che Yesu.

⁵¹ Che Yesu ŵammusisye jwelejo, “Nkusaka nampanganyichisye ichichi?”

Jwangelola jo ŵanjanjile, “Jwakwiganya, ngusaka mbate kulola.”

⁵² Che Yesu ŵansalile, “Njaule chikulupi chenu chinnamisye.”

Papopo mundu jo ŵatandite kulola, nipele ŵalongene nawo Che Yesu.

11

*Che Yesu akwinjila ku Yelusalemu kwa kuchina
(Matayo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)*

¹ Paŵaliji nkuŵandichila ku Yelusalemu, ŵaiche mmisinda ja ku Besefage ni ku Besania, chiŵandi ni Chikwesya cha Miseituni. Pelepo Che Yesu ŵaatumile ŵakulijiganya ŵao ŵaŵili.

² Ni ŵaasalile, “Njaule pansinda wauli mmbujo mwenu, pachinkajinjileje po chinkan-simane mwanambunda jwanganakwelekwe ni mundu kose, ali ataŵikwe, nkangopole ni kunnyika nawo apano.

³ Ambusyaga mundu, ‘Ligongo chi nkutenda yeleyo?’ Mwasalile, ‘Ambuje akunsaka, ni chaachimmusya mwachitema pe.’ ”

⁴ Nipele, ŵakulijiganya wo ŵajawile ni kunsimana mwanambunda ali ataŵikwe pachiŵandi ni nnango, muumbali mwa litala. Paŵangopolaga,

⁵ Ŵandu ŵampepe ŵaŵajimi pelepo ŵausisye, “Uli, mbona nkungopola mwanambunda jo?”

⁶ Ŵakulijiganya ŵajanjile mpela iŵatite pakusalilwa ni Che Yesu, ni ŵandu ŵala ŵaalesile ajaule najo.

⁷ Ŵampelechele Che Yesu mwanambunda jula. Ŵatandiche iwalo yao pangongo wa mwanambunda jula, ni Che Yesu ŵatemi pachanya pakwe.

⁸ Ŵandu ŵajinji ŵatandiche iwalo yao mwitala, ni ŵane ŵatemenye nyambi sya mwana sya itela mmigunda ni kutandika mwitala kwa kwachimbichisya.

⁹ Nipele ŵandu ŵaŵalongolele ni ŵane ŵaŵakuyaga panyuma ŵanyanyisye achitiji, “Alapikwe Akunnungu! Akunnungu ampe upile jwelejo jwakwika mu liina lya Ambuje!

¹⁰ Akunnungu aupe upile umwenye waukwika wa atati ŵetu Mwenye che Daudi. Ajinichilwe Akumanani!”

11 Che Yesu wajinjile mmusi wa ku Yelusalemu, ni wâpelengenye pa Nyuumba ja Akunnungu, ni wâlolyelolye. Nambo pakuwâ jaliji ligulo, wâjawile kunsinda wa ku Besania pamo ni wâkulijiganya wâo likumi ni wâwili.

*Che Yesu akuchilwesya chitela cha nkuju
(Matayo 21:18-19)*

12 Malawi jakwe, pawatyochelaga ku Besania, Che Yesu jakwete sala.

13 Nipele, ali kwakutalichila wachiweni chitela cha ntini chana masamba gamajinji. Wajawile kukuchilola, alole iwaga chakombole kupata chisogosi chachili chose. Pa waiche pachitela pala wachisimene masamba pe pangali chisogosi, ligongo nganika wa katema kakwe ka kusogola.

14 Pelepo Che Yesu wachisalile chitela chila, “Chitandile sambano ni kuendelechela, ngapagwa mundu juchalye sooni isogosi yenu!”

Ni wakulijiganya wao wampilikene pa waweche tegelego.

*Che Yesu akwinjila pa Nyuumba ja Akunnungu
(Matayo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)*

15 Nipele pa waiche ku Yelusalemu, Che Yesu wajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu. Ni watandite kwatopolela paasa, wandu wawaliji nkusumisya ni kusuma indu mwelemo. Wapikwile mesa sya wakutindanya mbiya ni itengu ya wandu wawasumisyaga nguunda.

16 Iyoyo, wakanyisye mundu jwalijose akajigala chachili chose kutyochela pa Nyuumba ja Akunnungu.

17 Nipele, wajiganyisye, “Mmalembelo ga Akunnungu, Akunnungu akuti, ‘Nyuumba jangu chijiwilanjikwe nyuumba ja kupopelela kwa wandu wose wa pachilambo!’ Nambo wanyamwe njitesile jiwe mbugu ja kulisisila wa wiwi!”

18 Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo pa wapilikene yelei, watandite kusosa litala lya kwaulaga Che Yesu. Nambo wanjogwepe, ligongo wandu wajinji waliji nkusimonga wiganye wakwe.

19 Pakwaswele, Che Yesu ni wakulijiganya wao wakopweche musu wo.

*Lijiganyo lya chitela cha nkuju chachinyasile
(Matayo 21:20-22)*

20 Kunda wi jakwe, pa wapitaga wachiweni chitela cha ntini chila chili chijumwile koo, kutandilila mmichiga mpaka ku nyambi.

21 Che Petulo wagakumbuchile agala gaweche te Che Yesu, ni wansalile, “Jwakwiganya, nnole! Chitela cha ntini chimwalwesisy chila chijumwile!”

22 Che Yesu waasalile, “Mwakulupilile Akunnungu.

23 Isyene ngunsalila, mundu achichisalilaga chitumbi chi, ‘Ntupuche nkaliponye mbahali,’ pangakola lipamba mu ntima mwakwe ni akulupililaga kuti chaweche te cho chichitendekwe, chichitendekwe kukwakwe.

24 Kwa ligongo lya ngunsalila, pankupopela ni kuwenda chindu, nkulupilile kuti nkuchipochela, nombecho chichiwe chenu.

25 Pankupopela, iwaga kwana mundu jwanne wele, mwalechelesye yangalumbana yantendele, kuti Atati wenu wa kwini anechelesye sambu syenu.

26 Nambo iwaga ngumwalechelesya wane sambu syao, Atati wenu wa kwini nombe ngannechelesya sambu syenu.”

*Liusyo lyankati ulamusi u Che Yesu
(Matayo 21:23-27; Luka 20:1-8)*

27 Nipele waiche sooni ku Yelusalemu. Che Yesu pa waliji nkwendajenda pa Nyuumba ja Akunnungu, achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ni achachekulu wajaulile,

²⁸ ni w̄ausisye, “Ana nkugatendekanya gelega kwa ulamusi wa acheni? W̄aani w̄ampele ulamusi wa kuitendekanya yeleyi?”

²⁹ Che Yesu w̄ajanjile, “None chinambusye liusyo limo. Iw̄aga chimunyanje none chinansalile kwa ulamusi wa acheni nguitenda indu yi.

³⁰ Musalile, ubatiso u che Yohana waumile kwini, pane kwa w̄andu?”

³¹ W̄anyawo w̄atandite kuusyana jwine ni jwine achitiji, “Twajilaga, ‘Waumile kwini’, chatuusye, ‘Kwachichi nganimwakulupilila che Yohana?”

³² Ni twatiji, ‘Waumile kwa w̄andu, chiiw̄e uli?’ W̄aujogwepe mpingo wa w̄andu, pakuw̄a w̄andu wose w̄akulupilile kuti che Yohana w̄aliji jwakulondola jwa Akunnungu.

³³ Nipele, w̄ajanjile Che Yesu, “Ngatukumanyilila.”

Nombejo w̄aasalile, “None jwakwe ngangusalila kwa ulamusi wa acheni nguitendekanya yeleyi.”

12

Chitagu cha ngunda wa misabibu ni w̄akulima (Matayo 21:33-46; Luka 20:9-19)

¹ Che Yesu w̄atandite kuw̄echeta nawo kwa itagu achitiji, “Mundu jumo w̄alimile ngunda wa misabibu. W̄ausunguchisye lutenje ni w̄asolite pakuminyila sabibu, ni w̄ataw̄ile chilindo cha penani. Nipele w̄aajasimise w̄andu ngunda wo, nombejo w̄ajawile kuchilambo chine. ² Katema ka magungulo, w̄antumile kapolo jwao ku ngunda wa misabibu kwa w̄akulima w̄ala kukujigala chigaw̄anyo cha magowolo gao.

³ W̄akulima w̄ala w̄ankamwile kapolo jo, w̄amputile ni kumminga makono pe.

⁴ Nipele nsyene ngunda jula, w̄antumile sooni kapolo jwine. W̄akulima w̄ala w̄ammulesye mu ntwe kapolo jo ni kumpanganyichisya indu ya soni.

⁵ Iyoyo peyo, nsyene ngunda jo w̄antumile sooni kapolo jwine, jwelejo w̄agambile kumbulaga. Ni w̄ane w̄ajinji uw̄atumikwe, w̄ane w̄aputikwe ni w̄ane w̄aulajikwe.”

⁶ Che Yesu w̄ajendelechele kuw̄echeta, “Mundu jula w̄asigalilwe ni mundu jumo, mwanagwe jwakunonyelwa. Mbesi jakwe w̄antumile jwelejo achitiji, ‘Champikanile pakuw̄a ali mwanangu.’

⁷ “Nambo w̄akulima w̄ala pa w̄ammweni w̄aw̄echetesylene achitiji, ‘Aju ni juchapochele iw̄agosele, twende tummulaje kuti indu iw̄agosele tujigale uwe!’

⁸ Nipele w̄ankamwile ni kummulaga ni kumponyela paasa pa ngunda wa misabibu wo.”

⁹ Che Yesu w̄ausisye, “Nipele, ana nsyene ngunda wo chaachitenda chichi? Chaiche ni kwaulaga w̄akulima wo ni kwapa w̄akulima w̄ane ngunda wa misabibu wo.

¹⁰ Ana nganinsyome Mmalembelo ga Akunnungu?

‘Liganga liw̄alikanile w̄akutaw̄a sambano, lilyolyo litendekwe liganga lyekulungwa lya nsingi.

¹¹ Ambuje ni w̄achitesile chindu chi, nombecho chikutusimosya!’ ”

¹² Achakulu w̄ambopesi ni w̄akwiganya Malajisyo ni achachekulu, w̄aimanyi kuti chitagu cho chaliji nk wagamba w̄anyawo. W̄asachile w̄akamule Che Yesu, nambo w̄ajogwepe w̄andu, w̄annesile, ni w̄anyawo w̄atyosile.

Liusyo lyankati kwausya nsongo (Matayo 22:15-22; Luka 20:20-26)

¹³ Kanyuma, Mafalisayo w̄ampepe ni w̄andu w̄a mpingo u che Helode, w̄atumikwe kuti akaatanjise Che Yesu kwa malow̄e gao.

¹⁴ W̄aajaulile ni kwasalila, “Jwakwiganya, tukumanyilila kuti alakwe ni mundu junkuw̄echeta yaili isyene, pakuw̄a ngankogopa ukulu wa mundu namose nganinkola

lusagu, nambo nkwiganya usyene wa litala lya Akunnungu. Ntusalile, ana ili yambone pane ngaŵa yambone kwausya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma? Tujaule tukalipe pane tunajaule?”

¹⁵ Nambo Che Yesu ŵaumayilile ulamba wao, ŵausisye, “Kwachichi nkuuninga? Muunyichisye mbiya najilole.”

¹⁶ Ŵampelechele mbiya jo. Nombejo ŵausisye, “Ana ku meeso ku ni liina li, ya acheni?” Ni ŵanyawo ŵanjanjile, “Ya Mwenye jwa ku Loma.”

¹⁷ Nipele Che Yesu ŵaasalile, “Yaili ya Mwenye jwa ku Loma mwapeje Mwenye jwa ku Loma ni yaili ya Akunnungu mwapeje Akunnungu.”

Ŵandu ŵala ŵansimosile nnope Che Yesu.

Liusyo lyankati kusyuka

(Matayo 22:23-33; Luka 20:27-40)

¹⁸ Nipele Masadukayo ŵakuti ngapagwa kusyuka ŵanjaulile Che Yesu ni kummusya,

¹⁹ “Jwakwiganya, che Musa ŵatulembele kuti, ‘Mundu awililwagwa ni mpwakwe ni mundu jwawile jo annekaga ŵankwakwe pangali ŵanache, mpwakwe mundu jo akusachilwa annombele jwakuwililwa jo kuti ammelechele mpwakwe ŵanache.’

²⁰ Tujileje, ŵapali achachanda nsano ni ŵaŵili, jwa kwitiwo ŵalombele nambo ŵawile pangaleka mwanache.

²¹ Ni jwaaŵili ŵajinjile majumba, nombejo ŵawile pangaleka mwanache. Yakopochele iyoyo ni kwa mpwakwe jwaatatu.

²² Wose nsano ni ŵaŵili wo, ŵawile pangaleka ŵanache. Mbesi jakwe jwankongwe jo ŵawile nombejo.

²³ Nipele, pa lyuŵa lya kusyuka kwa ŵandu, jwankongwe jo chachiŵa jwa ŵaani? Pakuŵa achalongo wose nsano ni ŵaŵili ŵala ŵannombele jwelejo.”

²⁴ Che Yesu ŵaasalile, “Ŵanyamwe nsochele, ligongo ngankugamanyilila Malembelo ga Akunnungu namose machili ga Akunnungu.

²⁵ Ŵandu ŵawile pachachisyuka, ngasalombela atamuno kulombwa, chachiŵa mpela achikatumetume ŵa kwinani.

²⁶ Nambo ngani jankati kusyuka kwa ŵandu ŵawile, ana nganinsyome mmalembu ga che Musa, ngani ja chisukutu chichakolelaga mooto? Akunnungu ŵansalile che Musa, ‘Une ndili Akunnungu ŵa che Iblahimu ni Akunnungu ŵa che Isaka ni Akunnungu ŵa che Yakobo.’

²⁷ Nipele, ŵelewo nganaŵa Akunnungu ŵa ŵandu ŵawile, nambo ali Akunnungu ŵa ŵandu ŵajumi. Ŵanyamwe nsochele nnope.”

Lilajisyo lyekulu

(Matayo 22:34-40; Luka 10:25-28)

²⁸ Jumo jwa ŵakwiganya Malajisyo ŵaiche pelepo ni ŵagapilikene makani gao. Paŵaiweni kuti Che Yesu ŵaajanjile uchenene Masadukayo ŵala, ŵansejelele Che Yesu ni kumbusya, “Ana Lilajisyo chi lyalili lyekulu kupunda gose?”

²⁹ Che Yesu ŵajanjile, “Lilajisyo lyalili lyekulu ni ali: ‘Mpilikane, ŵanyamwe ŵandu ŵa ku Isilaeli! Ambuje Akunnungu ŵetu, jika pe ali Ambuje.’

³⁰ Mwanonyele Ambuje Akunnungu ŵenu kwa ntima wenu wose ni kwa umi wenu wose ni kwa lunda lwenu wose ni kwa machili genu gose.’

³¹ Lilajisyo lyaaŵili lyalili lyekulu lili ali: ‘Munonyele njenu mpela inkuti pakulinyela mwasyene.’ Ngapagwa Lilajisyo liine lyalili lyekulu kupunda Malajisyo gaŵili ga.”

³² Nipele, jwakwiganya Malajisyo jula ŵansalile Che Yesu, “Jwakwiganya, njanjile yambone! Isyene Akunnungu ali ŵamo pe, ni ngapagwa jwine nambo ŵelewo jika pe.

³³ Ni mundu akusachilwa annonyele Akunnungu ni ntima wose ni lunda lwao lose ni machili gao gose ni kunnonyela njakwe mpela yakuti pakulinonyela nsyene. Kutenda yeleyo ili yambone kupunda kwatyochesya Akunnungu mbopesi sya kocha ni sadaka sine syasikutyosyekwa kwa Akunnungu.”

³⁴ Che Yesu paŵaiweni kuti mundu jo ajanjile kwa lunda ŵansalile, “Mmwejo nganimme kwakutalichila kwalechelela Akunnungu antawale.”

Kutandilila katema ko ngapagwa mundu juŵalinjile sooni kumbusya Che Yesu chachili chose.

Liusyo lyankati Kilisito

(Matayo 22:41-46; Luka 20:41-44)

³⁵ Che Yesu paŵaliji nkŵajiganya ŵandu pa Nyuumba ja Akunnungu, ŵausisye ŵandu, “Kwachichi ŵakwiganya Malajisyo akusala kuti Kilisito, ali jumo pe mu uŵelesi u che Daudi?”

³⁶ Mbumu jwa Akunnungu ŵanlongwesye che Daudi, nombejo ŵatite, ‘Ambuje ŵansalile Ambuje ŵangu, Ntame kundyo kwangu, mpaka pachinaatamiche ŵammagongo ŵenu paasi pa sajo syenu.’

³⁷ “Che Daudi nsyene akummilanga Kilisito, ‘Ambuje,’ iŵele uli sooni Kilisito aŵe jumo pe mu uŵelesi u che Daudi?” Mpingo wa ŵandu ŵampilikanile kwa lukondwa.

Che Yesu akwasalila ŵandu alilolechesye ni ŵakwiganya Malajisyo

(Matayo 23:1-36; Luka 20:45-47)

³⁸ Che Yesu paŵajiganyaga ŵatite, “Nlilolechesye ni ŵakwiganya Malajisyo ŵakusaka kwendajenda ali awete minjilo jajileu, ŵakunonyelwa akomasikwe kwa kuchimbichikwa peuto pakusumichisya malonda.

³⁹ Soonni akunonyelwa kutama mu itengu ya mmbujo, mmajumba ga kupopelela Ŵayahudi ni kutama mmauto ga kuchimbichikwa, pa chindimba cha chakulya.

⁴⁰ Kwa kwalambusya, akwasumula ipanje achakongwe ŵawililwe ni achiŵankwawo, ni kwa kulilosya kuti ali ŵandu ŵambone, akupopela mapopelo gamaleu. Kwalyele ligongo lyo, chalamulikwe kwa chikali nnope kupunda ŵandu ŵane.”

Sadaka ja jwakulaga jwawililwe ni ŵankwawo

(Luka 21:1-4)

⁴¹ Che Yesu ŵatemi chiŵandi ni lisanduku lya kugosela sadaka pa Nyuumba ja Akunnungu, ŵaliji nkulolechesya ŵandu paŵalinji nkutaga mbiya. Ŵaipanje ŵajinji ŵatasile mbiya syasinji.

⁴² Nipele ŵaiche jwankongwe jwakulaga jwawililwe ni ŵankwawo, jwelejo ŵatasile mbiya syasinandi siŵili.

⁴³ Pelepo Che Yesu ŵaaŵilasile ŵakulijiganya ŵao, ŵaasalile, “Isyene ngunsalila, jwankongwe jwakulaga jwawililwe ni ŵankwakwe ju, atasile yejinji mu lisanduku lya kugosela sadaka, kwapunda ŵandu ŵane wose.

⁴⁴ Pakuŵa ŵandu ŵane wose atasile sadaka syao kutyochela mu yakupunda ya mu ipanje yao. Nambo jwankongwe ju nkulaga kwakwe, atasile yose yakwete.”

13

Che Yesu akulondola nkati kugumulikwa kwa Nyuumba ja Akunnungu

(Matayo 24:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Che Yesu paŵaliji nkukopoka pa Nyuumba ja Akunnungu, jumo jwa ŵakulijiganya ŵao ŵatite, “Jwakwiganya, nlole maganga ga ni nyuumba si isitite pakusalala ni kusimosya!”

² Che Yesu ŵansalile, “Ana nkugawona majumba gamakulungwa ga? Ngalisigalila liganga pa liganga liine, liganga lyalilyose chilityochekwe.”

*Kulaga ni masauko
(Matayo 24:3-14; Luka 21:7-19)*

³ Che Yesu paŵatemi pa chitumbi chachigumbele itela ya Miseituni chachikulolegana ni Nyuumba ja Akunnungu, che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana ni che Andulea ŵausisye Che Yesu paŵaliji jika pe.

⁴ “Choonde ntusalile, gelego chigakopochele chakachi? Ana chimanyisyo chi chachichilosye kuti gaŵandichile kukopochela gelego?”

⁵ Che Yesu ŵaasalile, “Nlilolechesye, mundu akanlambusya.

⁶ Ŵandu ŵajinji chaaiche kwa liina lyangu, achitiji, ‘Une ndili Kilisito!’ Nombewo chiŵalambusye ŵandu ŵajinji.

⁷ Ni ŵanyamwe pachinchipikana ya ngondo ni usone wa ngani ja ngondo, ngasinjogopa. Gelego gakusachilwa gatyochele, nambo mbesi jila jikanaŵe kwika.

⁸ Ŵandu ŵa chilambo chimo chaachimenyana ni ŵandu ŵa chilambo chine, ni ŵandu ŵa umwenye umo chaputane ni ŵandu ŵa umwenye wine. Chichityochele chinden-demesi cha chilambo ni sala jajikulungwa panepane. Yele yose chiiŵe mpela ndande ja chilungusi cha kuligopola.

⁹ “Ŵanyamwe nlilolechesye, pakuŵa ŵandu chankamule ni kunjausya mmikungulu ni kumputanga mmajumba ga kupopelela Ŵayahudi. Chaachinjausya paujo pa ŵakulamula ni mamwenye ligongo lyangu kuti nkombole kuuŵalanjila umboni wa ngani syangu.

¹⁰ Nambo mbesi jikanaŵe kwika, Ngani Jambone jikusachilwa jilalichilwe kaje kwa Ŵandu wose.

¹¹ Nombewo pachachinkamula ni kunjausya pankungulu, nkaganisya kaje ichim-mechete. Mmecheteje chachili chose chachimpegwe katema ko, pakuŵa ngaŵa ŵanyamwe uchimmechete nambo Mbumu jwa Akunnungu.

¹² Nlongo changalauche nlongo njakwe aulajikwe, nombe atati changalauche mwanagwe aulajikwe, nombe ŵanache chiŵakane ni kwaulaga achaŵelesi ŵao.

¹³ Ŵandu wose chaachinchima ŵanyamwe kwa ligongo lya liina lyangu. Nambo juchapililile mpaka kumbesi jo chakulupuswe mu kulumulikwa moŵa gose pangali mbesi.

*Kulaga kwakukulungwa
(Matayo 24:15-28; Luka 21:20-24)*

¹⁴ “Nambo pachinchione, ‘Chindu cha uchimwa chachikwikanawo uwonasi,’ chijimi pangaŵa pakwe.” Jwakusyoma amanyilile malumbo gakwe. “Ŵandu ŵaali kuchilambo cha ku Yudea autuchile kumatumbi.

¹⁵ Mundu jwali paasa nyuumba jao, akalikaŵisya kwinjila nkati kukujigala chindu, nambo agambe kuutuka!

¹⁶ Ni mundu jwali kumigunda, akauja sooni kumusi kukujigala mwinjilo wakwe.

¹⁷ Ngwakolela chanasa achakongwe ŵachakole itumbo ni ŵachajonjesye pa moŵa go, pakuŵa chalaje kwannope!

¹⁸ Mpopele kuti indu yo ikakopochela pa moŵa ga mbepo.

¹⁹ Pakuŵa pa moŵa go ŵandu chalaje ulaje wanganiutyochele chitandile kundanda, Akunnungu paŵagumbile chilambo mpaka lelo, ni ngautyochela sooni.

²⁰ Nambo ikaliji Ambuje ngakapungusye moŵa go, ngapagwa mundu jwakakulup-wiche. Nambo kwa ligongo lya ŵandu ŵao ŵaŵasagwile, apungwisye moŵa go.

²¹ “Nipele, pa moŵa go ansalilaga mundu, ‘Nnole, Kilisito ali apano,’ pane ‘Ali apala,’ ngasimwakulupilila.

²² Pakuŵa chachikopochela ŵanya Kilisito ŵa unami ni ŵakulondola ŵa unami. Chachitenda imanyisyo ni yakusimosya, yakombolekaga, ŵalyungasye Ŵandu ŵasagulikwe ni Akunnungu.

²³ Nambo wanyamwe nilolechesye. Une masile kunsalila chile gose gakanawe kukopochela.

*Kwika kwa Mwana jwa Mundu
(Matayo 24:29-31; Luka 21:25-28)*

²⁴ “Nambo gamalaga mowa ga malagasyo go, lyuwa chilipilile ni lwesi ngalulanguchisya.

²⁵ Ndondwa sisipatuche kutyochela kwinani ni indu yose yaili ni machili kumaunde chiitinganyikwe.

²⁶ Pelepo chachimmona Mwana jwa Mundu, achiikaga mwiunde kwa machili gamakulungwa ni ukulu.

²⁷ Chiwatume achikatumetume wao wa kwinani kukwasonganya wandu wasagulikwe ni Akunnungu kutyochela mbande syose ncheche sya chilambo. Kutyochela kwakulikose pa chilambo.

*Lijiganyo lya chitela cha nkuju
(Matayo 24:32-35; Luka 21:29-33)*

²⁸ “Nlijiganye yeleyi kutyochela mu chitagu cha chitela cha ntini. Pankusiona nyambi syakwe sitepetele ni kusipuka masamba, nkumanyilila kuti katema ka ula kawandichile.

²⁹ Iyoyo peyo, wanyamwe pachinchiiona yeleyo ichikopochelaga, manyilile kuti, Mwana jwa Mundu wandichile nnope kwika.

³⁰ Isyene ngunsalila, uwelesi wu ngaumala gakanawe kukopochela gele gose.

³¹ Kwinani ni chilambo chiimale, nambo malo we gangu chigakopochele isyene mpela indite pa kusala.

*Ngapagwa jwakulimanyilila lyuwa lya mbesi
(Matayo 24:36-44)*

³² “Nambo, pachanya lyuwa lya mbesi namose saa jakwe, ngapagwa mundu jwakumanyilila, atamuno achikatumetume wa kwinani ngakumanyilila, namose Mwana jwa Akunnungu ngakumanyilila. Ika we Atati Akunnungu pe ni wakumanyilila.

³³ Nilolechesye ni kuliwika chile, pakuwa ngankukumanyilila katema ko chikaiche chakachi.

³⁴ Chiichiwa mpela mundu jwakwaula ulendo, kujileka nyumba jakwe ni kwalechela ulamusi achikapolo wao, jwalijose ni masengo gakwe, nipele wannajisye jwakulindilila pannango kuti aweje meeso pe.

³⁵ Nipele nliwiche chile, pakuwa ngankumanyilila nsyene nyumba chauje katema chi. Pane chauje ligulo, pane pasikati chilo, pane kuninkucha ni pane kunda wi.

³⁶ Nliwiche chile, aujaga chisisimuchile, ansimane ndi meeso pe.

³⁷ Ingunsalila wanyamwe ni ingwasalila wose, nliwiche chile!”

14

*Achakulu wambopesi akwilana kwaulaga Che Yesu
(Matayo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)*

¹ Gasigalile mowa gawili likana we lyuwa lya chindimba cha Pasaka ni chindimba cha mikate jangataga amila. Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo waliji nkusosa itajile pakwakamula Che Yesu, mwangamanyilila jwalijose ni kummulaga.

² Watite, “Tukatenda yeleyo katema ka chindimba cha Pasaka, kuti wandu akatindiganya.”

*Jwankongwe akunjatilila Che Yesu mauta
(Matayo 26:6-13; Yohana 12:1-8)*

³ Che Yesu wâliji ku Besania, kumusi ku che Simoni juwâliji jwamatana. Paŵalyaga, wâiche jwankongwe jumo juwâliji ni chuupa chachikolochekwe ni liganga lya-likuŵilanjikwa alabasta, chachili ni mauta ga kununjila nnope ga ntengo wekulungwa gagakuŵilanjikwa nado. Wâkasile chuupa cho, ni kwajitila mauta Che Yesu mu ntwe.

⁴ Wându Wampepe wâwâliji pamo ni Che Yesu yachimile achitiji, “Kwachichi akugajonanga mauta ga ntengo ga?”

⁵ Ngati akasumisye mauta ga ni kupata mbiya syasijinji ni kwapa wându wâkulaga!” Nipele wânkali pile kwannope jwankongwe jo.

⁶ Nambo Che Yesu wâasalile, “Munneche! Nkunsau chisya ichichi? Jweleju amban-ganyichisye chindu chambone.

⁷ Wându wâkulaga chaŵe ni wânyamwe moŵa gose, iwâga nkusaka kwakamuchisya nkukombola. Nambo une nguŵa ni wânyamwe moŵa gose.

⁸ Jweleju atesile yakombwele. Alongolele kuchijitilila mauta chiilu changu, kuchiŵika chile, gakanawê masiiko gangu.

⁹ Isyene ngunsalila, kwakulikose pachilambo pachijilalichikwe Ngani Jambone ni achi chatesile jwankongwe ju chichisalichikwe kwakwakumbuchila.”

*Che Yuda akwitichisya kwagalauka Che Yesu
(Matayo 26:14-16; Luka 22:3-6)*

¹⁰ Nipele, che Yuda Isikaliote, jumo jwa achinduna kumi na mbili wâla, wâjawile kwa achakulu wâmbopesi kuti akombole kwagalauka Che Yesu.

¹¹ Achakulu wâmbopesi wâsangalele pakupikana ngani jo, ni wânnanjile kuti chiŵaape mbiya. Nipele che Yuda wâsosile lipesa lyambone lya kungalauka Che Yesu.

*Che Yesu akulya chakulya cha Pasaka ni wâkulijiganya wâo
(Matayo 26:17-25; Luka 22:7-14; Yohana 13:21-30)*

¹² Pa lyuŵa lya kutanda lya chindimba cha mikate jangataga Amila, katema paŵasikitaga mwanangondolo jwa Pasaka, wâkulijiganya wâo wâusisye, “Ana kwapi nkusaka tukachikolochesye chakulya cha Pasaka?”

¹³ Nipele Che Yesu wâatumile wâŵili mwa wâkulijiganya wâo ni wâasalile, “Njaule mu musu, ni mwelemo chinkasimane ni jwannume ali atwichile lulo lwa meesi. Nkankuye

¹⁴ mpaka nyuumba jichakajinjile, nkansalile nsyene nyuumba jo, ‘Jwakwiganya akummusya, chili kwapi chuumba muchingalile chakulya cha Pasaka pamo ni wâkulijiganya wângu?”

¹⁵ Nombejo chakannosye chuumba chachikulungwa cha penani chachili chile ni kupambwa. Nkatukulumichisye mwelemo.”

¹⁶ Wâkulijiganya wâla wâtyosile, ni kwaula mmusi, wâsimene yose ili mpela iwâtite pakusalilwa ni Che Yesu. Nombewo wâkulumisye chakulya cha Pasaka.

¹⁷ Kuli kuswele, Che Yesu wâiche pamo ni wâkulijiganya wâo kumi na mbili.

¹⁸ Paŵaliji aninkulya, Che Yesu wâtite, “Isyene ngunsalila, jumo mwa wânyamwe jwakulya pamo ni une, chang'alauche.”

¹⁹ Pelepo wâkulijiganya wâo wâtandite kusupuka, ni wâtandite kummusya jumo jumo, “Ana ndili une?”

²⁰ Che Yesu wâasalile, “Jumo mwa wânyamwe kumi na mbili, jwakupamba nkate wakwe mu mbale pamo ni une.

²¹ Pakuŵa Mwana jwa Mundu chawe mpela iilembekwe Mmalembelo Gamaswela nkati wêlewo. Nambo chalaje mundu jwakungalauka Mwana jwa Mundu! Ikaliji mmbaya mundu jo ngakapagwe!”

*Kulya chakulya cha Ambuje
(Matayo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Wâkolinto 11:23-25)*

²² Paŵalyaga, Che Yesu ŵajigele nkate, ŵatogolele Akunnungu, ŵaugaŵenye ni kwapa ŵakulijiganya ŵao, achitiji, “Mpochele, nlyanje, chelechi ni chiilu changu.”

²³ Sooni ŵajigele chikombe cha divai, ŵatogolele Akunnungu, ni kwapa, ni wose ŵang'welele divai mu chikombe cho.

²⁴ Che Yesu ŵaasalile, “Jejeji ni miasi jangu ja lilangano lya Akunnungu, jajikwitika kwa ligongo lya kwalechelesya ŵandu ŵajinji.

²⁵ Isyene ngunsalila, ngung'wa sooni divai mpaka lyuŵa paching'we divai jasambano mu Umwenye wa Akunnungu.”

²⁶ Paŵamasile kwimba lujimbo lwa kwatogolela Akunnungu, ŵatyosile kwaula ku Chikwesya chachigumbele itela ya Miseituni.

*Che Yesu akulondola ichajile pakukanikwa ni che Petulo
(Matayo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)*

²⁷ Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao, “Ŵanyamwe wose chimmutuche ni kuuneka, pakuŵa Mmalembelo Gamaswela Akunnungu akuti, ‘Chinambulaje jwakuchinga, ni ngondolo sisipwilingane.’

²⁸ Nambo pachinjisyuka, chinjinnongolela kwaula ku Galilaya.”

²⁹ Che Petulo ŵansalile, “Atamuno annekaga wose, une nganguneka ng'oo!”

³⁰ Che Yesu ŵansalile che Petulo, “Isyene ngunsalila, chilo cha lelo chino, tambala jikanaŵe kutongola kaŵili, chimungane katatu kuti ngankuumanyilila.”

³¹ Nambo che Petulo ŵapundile kulimbila kuti, “Atamuno iŵaga ngusachilwa kuwa pamo nomwe nganguneka ng'oo!”

Ni ŵakulijiganya ŵane ŵala ŵaŵechete iyoyo peyo.

*Che Yesu akupopela ku Getesemane
(Matayo 26:36-46; Luka 22:39-46)*

³² Ŵaichenje pa ngunda wa mwana waukuŵilanjikwa Getesemane, Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao, “Ntamanje apano katema pangwaula kukwapopela Akunnungu.”

³³ Nipele ŵaajigele che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana, ŵatandite kusupuka kwannope ni kupotekwa mu ntima.

³⁴ Ni ŵaasalile, “Ngupotekwa kwannope mu ntima ni chipwetesi chachikukombola kumulaga. Ntamanje apano ni kuŵa meeso pe.”

³⁵ Nipele ŵajawile mmbujo kanandi, ni ŵagwile manguuku, ŵapopelele kuti, yakombolekaga anajinjile mu katema ka malagasyo ko.

³⁶ Ni ŵatite, “Atati wangu, yose ikukomboleka kukwenu. Mundyochesye chikombe cha malagasyo chi. Ngaŵa mpela ingusaka une, nambo mpela inkusaka mmwe.”

³⁷ Nipele, ŵausile kwa ŵakulijiganya ŵatatu ŵala, ni ŵaasimene agonile. Ŵammusisye che Petulo, “Che Simoni, uli ngonile? Nganinkombola kutama meeso pe namose saa jimo?”

³⁸ Nipele ŵaasalile, “Ntamanje meeso pe ni kupopela kuti nkajinjila nkulinjikwa. Pakuŵa ntima ukusaka kupanganya yambone, nambo chiilu chilepetele.”

³⁹ Ŵajawile sooni kukupopela achiujilaga malowê gagogo pego.

⁴⁰ Paŵausile sooni, ŵasimene ŵakulijiganya ŵala ali agonile, ligongo ŵatopelwe ni lugono. Nombewo nganachimanyilila chakwajanga Che Yesu.

⁴¹ Kaatatu paŵaichilile ŵaasalile, “Ana ndi chigonele ni kupumulila? Sambano njimuche! Nnole, saa jiiche Mwana jwa Mundu akutajikwa mmakono ga ŵandu ŵaali ni sambu.

⁴² Njimuchanje, twende. Nnole mundu jwakung'alauka aŵandichile.”

*Che Yesu akukamulwa
(Matayo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)*

43 Che Yesu paŵaliji nkuŵecheta, che Yuda, jumo jwa achinduna kumi na mbili, ŵaiche. Ŵaiche ni mpingo wa ŵandu ŵaŵatumikwe ni achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo ni achachekulu, ali ajigele mapanga ni imbonga.

44 Che Yuda jwakugalauka jula ŵapele ŵanyawo chimanyisyo chi, “Ajula juchingankomasye kwa kwanonyela ni jujojo junkunsaka. Munkamule ni kunlindilila.”

45 Che Yuda paŵaiche pe, papopo ŵajaulile Che Yesu ni kwasalila, “Jwakwiganya!” Nipele ŵankomasisye kwa unonyelo.

46 Nipele ŵandu ŵala ŵankamwile Che Yesu ni kuntaŵa.

47 Nambo jumo jwa ŵeŵala uŵajimi pelepo pamo ni Che Yesu, ŵasolomwele lipanga lyakwe ni kumputila kapolo jwa Jwambopesi Jwankulu, ni ŵankapile liwiwi.

48 Che Yesu ŵaasalile, “Ana nnyiche ni mapanga ni imbonga kukungamula mpela ila une ndili jwachiswamba?”

49 Moŵa gose naliji pamo ni ŵanyamwe njijiganyaga pa Nyuumba ja Akunnungu, nganimungamula. Nambo sambano ngaleche Malembelo ga Akunnungu gamalile.”

50 Pelepo ŵakulijiganya ŵao wose ŵannesile ni kulukunula.

51 Jwapali jwanchanda jumo juŵaliji nkwakuya Che Yesu ali aliŵagele shuka pe. Ni ŵanyawo ŵasachile kunkamula,

52 nambo jwanchanda jula ŵapelete, ŵalesile shuka jila ni kutila matakope.

Che Yesu mmbujo mwa Nkungulu wa achachekulu

(Matayo 26:57-68; Luka 22:54-55; 22:63-71; Yohana 18:13-14; 18:19-24)

53 Nipele, ŵampeleche Che Yesu ku nyuumba ja Jwambopesi Jwankulu, kuŵasongangene achakulu ŵambopesi wose ni achachekulu ni ŵakwiganya Malajisyo.

54 Che Petulo ŵankuiye Che Yesu kwakutalichila, ŵajinjile mu lutenje lwa nyuumba ja Jwambopesi Jwankulu. Pelepo ŵatemi pamo ni ŵakulindilila achijotelaga mooto.

55 Nipele, achakulu ŵambopesi ni ŵandu ŵane wose pa Nkungulu pala ŵasosile umboni wa kummechetela Che Yesu kuti ŵaulaje, nambo wasoŵile.

56 Ŵandu ŵajinji ŵaŵechetele Che Yesu umboni wa unami, nambo umboni wao nganiuujilana.

57 Nipele ŵane wajimi ni kuŵecheta umboni wa unami, achitiji,

58 “Twampilikene ali nkuŵecheta, ‘Une chinajigumule Nyuumba ja Akunnungu ji, jajitaŵikwe ni ŵandu ni kutaŵa kwa moŵa gatatu jine jangataŵikwa ni ŵandu.’”

59 Namose yeleyo, umboni wao nganiuujilana.

60 Nipele Jwambopesi Jwankulu ŵajimi paujo pa ŵandu ni kwausya Che Yesu, “Uli, ngankwanga chachili chose kwa wele umboni ŵakumbechetela wo?”

61 Nambo Che Yesu ŵaliji jii, nganaŵecheta chachili chose. Jwambopesi Jwankulu ŵammusisye sooni, “Ana mmweji ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu Ŵakulu?”

62 Che Yesu ŵajanjile, “Elo, ndili une. Soon, chinchimmona Mwana jwa Mundu ali atemi kundyo kwa Akunnungu ŵa machili, ali nkwika mmaunde ga kwini.”

63 Jwambopesi Jwankulu paŵapilikene yeleyo ŵapapwile mwinjilo wakwe achitiji, “Ngatukusaka sooni umboni wine nkati mundu ju!”

64 Mumpilikene yatite pakwatukana Akunnungu! Ŵanyamwe nkuti uli?”

Wose ŵanlamwile aulajikwe.

65 Ŵandu ŵane ŵatandite kunsunila mata Che Yesu, ni ŵansiŵilile mmeeso ni ŵamputile ni kunsalila, “Nlondole, nduni jwamputile!” Iyoyo peyo ŵakulindilila ŵanjigele ni kumputa majanda.

Che Petulo akwakana Che Yesu

(Matayo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18; 18:25-27)

⁶⁶ Che Petulo paŵaliji chiŵela mu lutenje, ŵaiche mŵali jumo mwa achikatumetume ŵa Jwambopesi Jwankulu.

⁶⁷ Paŵammweni che Petulo achijotelaga mooto, ŵankolondolele ni kunsalila, “Nombe mmwejo iyoyo mwaliji pamo ni Che Yesu jwa ku Nasaleti.”

⁶⁸ Nambo che Petulo ŵakanile achitiji, “Ngangwamanya namose nganguchimanyilila chinkuŵecheta cho.” Nipele ŵakopweche paasa, papopo tambala jatongwele.

⁶⁹ Mwali jula ŵammweni sooni che Petulo, ŵatandite kwasalila ŵandu uŵajimi pelepo, “Mundu ju ali jumo jwao.”

⁷⁰ Nambo che Petulo ŵakanile sooni.

Pangakaŵa, ŵandu uŵajimi pelepo ŵaasalile che Petulo, “Isyene mmwe ndi jumo jwao, pakuŵa mmwejo nombe ndi mundu jwa ku Galilaya.”

⁷¹ Nambo che Petulo ŵatandite kusala, “Nweseche iŵaga ngusala unami, ngulumbilila kuti, isyene ngangummanyilila mundu ju junkungamba.”

⁷² Papopo pepo tambala jatongwele kaaŵili. Che Petulo ŵalikumbuchile liloŵe li Che Yesu liŵaasalile, “Tambala jikanaŵe kutongola kaŵili, chimungane katatu.” Nipele ŵaligwisise paasi ni kulila.

15

Che Yesu paujo pa che Pilato

(Matayo 27:1-2; 27:11-14; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38)

¹ Kundaŵi pe, achakulu ŵambopesi ni achachekulu ni ŵakwiganya Malajisyo, pamo ni Nkungulu wose, ŵatemi, ŵajilene kunjausya Che Yesu ku che Pilato. Nipele ŵantaŵile, ni kunjausya ku che Pilato.

² Che Pilato ŵammusise Che Yesu, “Ana mmweji ndi mwenye jwa Ŵayahudi?”

Che Yesu ŵajanjile, “Elo, mpela mmwejo intite pakuŵecheta.”

³ Achakulu ŵambopesi ŵaŵechetele Che Yesu maloŵe gamajinji.

⁴ Che Pilato ŵammusise sooni Che Yesu, “Ana ngakwanga chachili chose? Mpilikane maloŵe gose gakummechetela ga.”

⁵ Nambo Che Yesu nganajanga liloŵe, mpaka che Pilato ŵasimosile.

Che Yesu akulamulikwa chiwa

(Matayo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohana 18:39; 19:16)

⁶ Pa katema ka chindimba cha Pasaka, che Pilato ŵasyoŵelele kwagopolela jwataŵikwe juŵansachile ŵandu.

⁷ Kwaliji ni jwataŵikwe jumo, liina lyakwe che Balaba, juŵaliji ataŵikwe pamo ni ŵandu ŵane ŵaŵatandisye utindiganyo ni kwaulaga ŵandu ŵane.

⁸ Mpingo wa ŵandu waichilile che Pilato, ŵatandite kwaŵenda ŵapanganyichisye mpela iŵatendaga.

⁹ Che Pilato ŵausisye, “Ana nkusaka nangopolele Mwenye jwa Ŵayahudi?”

¹⁰ Che Pilato ŵatite yeleyo pakuŵa ŵaimanyilile kuti, achakulu ŵambopesi ŵannyichisye Che Yesu kukwao ligongo lya kwakolela wiu.

¹¹ Nambo achakulu ŵambopesi ŵala, ŵachisisye ŵandu ŵaŵende che Pilato ŵagopolele che Balaba pamalo pa Che Yesu.

¹² Che Pilato ŵausisye ŵandu sooni, “Sambano, nkusaka naapanganyichisye ichichi aju mundu junkuti Mwenye jwa Ŵayahudi?”

¹³ Ŵanyanyisye sooni achitiji, “Mwaŵambe pa nsalaba!”

¹⁴ Nambo che Pilato ŵausisye, “Atesile chakusakala chanti uli?”

Nambo ŵanyawo ŵapundile kunyanyisya achitiji, “Mwaŵambe pa nsalaba!”

¹⁵ Che Pilato ŵasachile kwanonyelesya ŵandu, ŵagopolele che Balaba. Nipele ŵalamwile Che Yesu aputikwe mbokola ni kwapa ŵaŵambe pa nsalaba.

*Wangondo akwachembulusya Che Yesu
(Matayo 27:27-31; Yohana 19:2-3)*

¹⁶ Wangondo wanjawisye Che Yesu pa nsana wa likome li che Pilato, jwankulu jwa chilambo. Wausimanisye mpingo wose wa wangondo.

¹⁷ Wambwasisye mwinjilo wa sambalau nti mwenye, wakolosisye chindu mpela singwa ja miiwa, wambwasisye mu ntwe.

¹⁸ Nipele watandite kunkomasya achitiji, “Kutusimana, Mwenye jwa Wayahudi!”

¹⁹ Wamputile pa ntwe ni lubokola lwa nnasi, wansunile mata, wantindiwalile ni kwakotamila.

²⁰ Paamasile kwachembulusya, wammusile mwinjilo wa sambalau ni kwawasya iwalo yao. Nipele wantyosisye paasa ni kwa wamba pa nsalaba.

*Che Yesu akuwambikwa pa nsalaba
(Matayo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)*

²¹ Pawaliji mwitala, wasimene ni mundu liina lyao che Simoni, jwa ku Kulene jwa waliji atati wa che Alekisanda ni che Lufo. Jweleju watyochelaga kunsinda kwinjila mmusi. Wangondo wankanganichisye atwichile nsalaba uwajigele Che Yesu ula.

²² Nipele wanjigele Che Yesu mpaka peuto papa wilanjikwe Goligota, malumbo gakwe, “Peuto papakuloleka nti, Chikalakasa cha Ntwe.”

²³ Pelepo, wampele divai jewanganye ni ntela wauku wilanjikwa manemane, nambo Che Yesu wakanile kung'wa.

²⁴ Wammambile pa nsalaba ni waga wene iwalo yakwe kwa kuitendela gudugudu, pakuti alole waani chapate chiwalo chi.

²⁵ Jaliji saa tatu kunda wi pa wammambile pa nsalaba.

²⁶ Ni pachanya nsalaba, wa wisile chindu chachilembekwe magambo ga, “MWENYE JWA WAYAHUDI.”

²⁷ Papopopepo wa wambikwe pa misalaba wachiswamba wa wili, jwine kundyo ku Che Yesu ni jwine kunchiji.

²⁸ Yeleyi yamalichisye Malembelo ga Akunnungu gagakuti, “Jwa wichikwe pamo ni wandu wangalumbana.”

²⁹ Wandu wa wapitaga pelepo wapukunyaga mitwe jao ni kwatukana Che Yesu, alinkuti, “Ama! Mmwe ngati mwatiji chinchigumula Nyuumba ja Akunnungu, ni kujita wa kwa mo wa gatatu!”

³⁰ Sambano, ntuluche pa nsalaba, ndikulupusye mwasyene!”

³¹ Iyoyo peyo achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo wala wanchembulwisye achisalilanaga, “Wakulupwisye wandu wane, nambo ngakukombola kulikulupusya nsyene!”

³² Nneche twalole Kilisito, Mwenye jwa Isilaeli! Atuluche etu pa nsalaba po kuti tulole ni kwakulupilila.”

Iyoyo peyo wandu u wa wambikwe pa misalaba chi wandi ni Che Yesu, ni wanyawo nombe waliji nkutukana.

*Chiwa chi Che Yesu
(Matayo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)*

³³ Palyaiche lyu wa pantwe, chilambo chose chaunichikwe ni chipi mpaka saa tisa ja muusi.

³⁴ Saa tisa ja muusi Che Yesu wanyanyisye achitiji, “Eloi, Eloi, lama sabakitani?” Malumbo gakwe, “Akunnungu wangu, Akunnungu wangu, kwachichi munesile?”

³⁵ Awala wandu wane wa wajimi pepala wala, pa wapilikene malowe go watite, “Mpi-likanile! Akwa wilanga che Elia!”

³⁶ Jumo jwao wautwiche kukunyoya chindu mpela lidodoki mu divai jakuwipa, wakoleche pa nnasi, wambichile Che Yesu pakang'wa, achitiji, "Nneche tulole iwaga che Elia chaiche kukuntulusya pa nsalaba!"

³⁷ Nipele Che Yesu wanyanyisye ni wajasiche.

³⁸ Katema kakoko, nguo ja lusasa ja mu Nyuumba ja Akunnungu japapwiche pambindikati, kutyochela penani mpaka paasi.

³⁹ Jwankulu jwa wangondo juwajimi mmbujo mwa nsalaba, pawaweni Che Yesu ajasiche kwanti yeleyo, watite, "Isyene mundu ju waliji Mwana jwa Akunnungu!"

⁴⁰ Achakongwe wampepe waliji nkulolechesya kwakutalichila. Mwa wanyawo, wapali che Maliamu jwa musu wa ku Magidala ni che Salome ni che Maliamu achikulu wao che Yakobo jwannandi ni che Yusufu.

⁴¹ Achakongwe wa ni awala wawaliji nkwakuya Che Yesu pawaliji ku Galilaya ni kwatumichila. Iyoyo peyo wapali achakongwe wane pepala, wawaiche ku Yelusalemu pamo nawo.

*Chiilu chi Che Yesu chikuwichikwa mwilembe
(Matayo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)*

⁴² Lyaiche ligulo lya lyuwa lya kuliwika chile, likanawe Lyuwa lya Kupumulila.

⁴³ Che Yusufu jwa musu wa ku Alimataya, juwaliji jumo jwa achakulu wa Nkungulu ni jwakuchimbichikwa nnope waiche. Jwelejo waliji nkulolela kwika kwa Umwenye wa Akunnungu. Nipele che Yusufu wanjaulile che Pilato pangajogopa ni kwa wenda waape chiilu chi Che Yesu.

⁴⁴ Che Pilato wasimosile kupilikana kuti Che Yesu ajasiche. Nipele, wammilasile jwankulu jwa wangondo, wambusisye iwaga Che Yesu wajasiche.

⁴⁵ Nipele, che Pilato pawaimanyi kutyochela kwa jwankulu jwa wangondo jula, wannechele che Yusufu ajigale chiilu chi Che Yesu.

⁴⁶ Che Yusufu wasumile saanda, ni wachitulwisye paasi chiilu chi Che Yesu ni kuchiwilijila saanda jila. Wachiwisile mwilembe lilyasepekwe pa lwala. Nipele walipitikulile liganga lyalikulungwa pannango.

⁴⁷ Che Maliamu jwa musu wa ku Magidala pamo ni che Maliamu achikulugwe che Yusufu wapaweni pelepo pawachiwisile chiilu chi Che Yesu.

16

*Che Yesu akusyuka
(Matayo 28:1-8; Luka 24:11-12; Yohana 20:1-10)*

¹ Palyapite Lyuwa lya Kupumulila, che Maliamu jwa musu wa ku Magidala ni che Salome ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo wagasumile mauta gakununjila. Wajawile kukuchipakasya chiilu chi Che Yesu.

² Kunda wi pe, lyuwa lyaandanda lya chijuma, lyuwa lininkukopoka waiche kumalembe.

³ Nombewo pawaliji mwitala wausyanaga, "Ana waani juchakatugalambulile liganga pannango wa lilembe?"

⁴ Nambo pawalolechesye, waliwani liganga lyekulungwa nnope lila lili lyegalambulile pambali.

⁵ Pele wajinjile mwilembe, wammweni jwanchanda jawawete chiwalo cheswela ali atemi kundyoni wasimosile nnope.

⁶ Nambo jwanchanda jula waasalile, "Kasinsimonga, nguimanyilila kuti nkunsosa Che Yesu jwa ku Nasaleti juwammambile pa nsalaba. Nganapagwa pelepa, asyuchile. Nnole peuto pawangoneche.

⁷ Nambo wanyamwe njaule nkasalile che Petulo ni wakulijiganya wane kuti, 'Che Yesu alongolele kwaula ku Galilaya. Kweleko chinkaawone mpela iwatite pakunsalila.' "

⁸ Nipele, w̄atyosile kumalembe ali nkuutuka ni ali nkutetemela kwa lipamba ni kusimonga. Nganasala chindu chachili chose kwa mundu, pakuw̄a w̄aliji nkogopanga kwanno.

*Che Yesu akunkopochela che Maliamu jwa musu wa ku Magidala
(Matayo 28:9-10; Yohana 20:11-18)*

⁹ Che Yesu paŵasyuchile, kundaŵi pe, lyuŵa lyaandanda lya chijuma w̄ankopochele kaje che Maliamu jwa musu wa ku Magidala, ajula jwaŵankopwesye masoka nsano ni gaŵili.

¹⁰ Che Maliamu jwa musu wa ku Magidala, w̄ajawile ni kwasalila aŵala w̄akulijiganya ŵa Che Yesu, katema ko w̄anyawo w̄aliji nkulila ni kulila kwa malumbo.

¹¹ Nambo paŵapilikene kuti Che Yesu asyuchile ni kuti che Maliamu jwa musu wa Kumagidala ammweni, nganiw̄akulupilila.

*Che Yesu akwakopochela w̄akulijiganya ŵaŵili
(Luka 24:13-35)*

¹² Kanyuma kakwe Che Yesu w̄akopochele w̄akulijiganya ŵao ŵaŵili ŵaw̄aliji nkwaula mmisinda. Ni w̄akulijiganya wo, kundanda nganiŵaamanyilila.

¹³ Nombewo ŵausile kukwasalila w̄akulijiganya achinjao, ni w̄anyawo nombe, nganiw̄akulupilila iyoyo.

*Che Yesu akwakopochela w̄akulijiganya ŵao likumi ni jumo
(Matayo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Masengo 1:6-8)*

¹⁴ Mbesi jakwe Che Yesu ŵaakopochele w̄akulijiganya ŵao likumi ni jumo paŵaliji nkulya. Nipele, ŵaakalipile kwa ungakulupilila ni kukakatima kwa mitima jao, pakuw̄a nganiw̄akulupilila aŵala ŵaw̄aweni ŵelewo pakumala kusyuka.

¹⁵ Ni ŵaasalile, “Njaulanje pachilambo pose nkalalichile Ngani Jambone kwa ŵandu wose.

¹⁶ Mundu jwalijose juchakulupilile ni kubatiswa, Akunnungu chankulupusye. Nambo mundu jwangakukulupilila, Akunnungu chanlamule.

¹⁷ Ni wose w̄achakulupilile chaitendekanye imanyisyo yanti, chagakoposye masoka kwa liina lyangu ni kuŵecheta chiŵecheto chasambano.

¹⁸ Akamulangaga majoka pane kung'wa chindu chachilichose chakuulaga, ngachaulaga. Chaachasajichila makono w̄akulwala, ni Akunnungu chiŵaalame.”

*Che Yesu akujigalikwa kwaula kwini
(Luka 24:50-53; Masengo 1:9-11)*

¹⁹ Nipele, Ambuje Che Yesu paŵamasile kuŵecheta nawo, w̄ajigalikwe kwaula kwini, ni ŵatemi kunkono wa kundywa wa Akunnungu.

²⁰ Nombe w̄akulijiganya ŵala, w̄ajawile kukulalichila Ngani Jambone palipose. Ambuje ŵapangenywe masengo pamo nawo ni kutendekanya imanyisyo yejinji, kulosya kuti utenga waukwagamba ŵelewo, uli isyene.

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba Luka Chilongolelo

Ngani Jambone mpela ijitite pakulembekwa ni che Luka chili chitabu chimpepe mwa itabu ncheche mmalangano ga sambano chachikusala nkati umi u Che Yesu Kilisito. Chachili chose chikuwılanjikwa “Ngani Jambone.” Yelei ni itabu yailembekwe kanyuma ka chiwa chi Che Yesu, yele itabu yo ili che Matayo ni che Maliko ni che Luka ni che Yohana. Che Luka nganalemba yankati umi u Che Yesu pe, nambo ni yankati indu iŵaipanganisye ŵakulijiganya ŵakwe Che Yesu pakumala kuwa ni kusyuka ku Che Yesu. Chele chitabu cho chikuwılanjikwa masengo ga achinduna. Ngapagwa jwakulimanyila lyuŵa lisyene namose liuto pajalembekwe Ngani Jambone mpela ijitite pakulembekwa ni che Luka. Ŵaumanyilisi ŵajinji akuitichisyana kuti jalembekwe pa yaka ya makumi 70 BK.

Juŵalembile ŵaliji che Luka, juŵaliji jwamitela. Umanyilisi wakwe mu iŵecheto ni ukotopasyo wakwe wakulemba ukumanyisya yakuti ŵaliji mundu jwansyome. Che Luka ŵasachile kulemba ngani jisyeneyene ja umi u Che Yesu ni kutanga indu iyakopochele kuti ŵane apoche pakujisyoma Luka 1:1-3. Che Luka nganaŵa Myahudi, Kolosai 4:1-14 ni ŵalembile kwanti ŵanganaŵa Ŵayahudi akaimanyilile. Yelei ikuwoneka paakukunguluchila chisyoŵelo chachiyahudi Luka 1:8.

Ngani Jambone mpela ijitite pakulembekwa ni che Luka chili chitabu chakulandana ni itabu ine chisau che Matayo ni che Maliko, pakuŵa itabu yose yo ikutanga ilaila mwakulandana. Mwa itabu itatu yo chitabu chi che Luka ni chachitaanjile ngani jakupagwa ku che Yohana Ŵakubatisya chamunkati nnope. Che Luka akusalichisya yakulechelesya 3:3; 11:4; 17:3-4; 23:34 ni mapopelo nombego 3:21; 5:16; 6:12; 11:1-12; 22:32.

Yaili mu Ngani

Muliunjili lya 1:1-4 Che Luka alembile chilongolelo chakwe cha Ngani Jambone ni kusala ligongo lya kulemba.

Ni soni akutanga ngani ja kupagwa ku Che Yesu ni iŵatite pakuŵichikwa chile kwaligongo lya kutumichila. 1:5; 4:13.

Mwamujinji mwamusigalile liunji lya 4:14, 21.38, Che Luka akutanga masengo gaŵagapanganyisye Che Yesu, yaipundile, yakusimonjeka iŵatesile ni indu iŵaijiganyisye.

Maunjili gaŵili ga mbesi 22-24 akutanga kuŵa ni kusyuka ku Che Yesu.

¹ Ambuje che Teofilo: Ŵandu ŵajinji ŵatesile iŵakombwele kulemba kwa ukotopasyo asila ngani syasikopochele pa uweji.

² Ŵalembile mpela yatite pakusalilwa ni ŵandu ŵaŵasiweni ngani syo kwa meeso gao chitandile kundanda ni kuŵa achikatumetume ŵa Liloŵe lya Akunnungu.

³ Kwapele ambuje che Teofilo, panamasile kuusosasosa usyene wose chambone kwa moŵa gamajinji, naiweni yambone kuti nannembele kwa uchenene mpela iyatite paakopochela,

⁴ kuti nomwe nkombole kuumanyilila usyene wa yeila yanjiganyikwe.

Kupagwa ku che Yohana Ŵakubatisya kukutangaswa

⁵ Katema che Helode paŵaliji mwenye jwa ku Yudea, paliji ni jwambopesi jwa Akunnungu jumo liina lyao che Sakalia jwa mpingo wa ŵambopesi waukwimililwa

ni che Abiya. Wankwawo wawilangagwa che Elisabeti, nombewo waliji wa lukosyo lwa jwambopesi che Haluni.

⁶ Wose wawili waliji wambone paujo pa Akunnungu, achitamaga nkukamulisya makanyo ni malajisyo ga Ambuje pangali sambu.

⁷ Nganaakola wanache pakuwa che Elisabeti waliji ngakuweleka, nombe wose wawili waliji achekulwipe nnope.

⁸ Lyuwa limo che Sakalia pajaliji samu jao jakupanganya masengo ga chimbopesi pa Nyuumba ja Akunnungu,

⁹ Mpela iyatite pakusyo weleka che Sakalia wasagulikwe ni Akunnungu kwagudugudu, kuti ajinjile pa Nyuumba ja Ambuje atutumye ubani.

¹⁰ Wandu wose wawasongangene waliji paasa aninkupopela katema kakututumya ubani.

¹¹ Katumetume jwa kwinani jwa Ambuje jwankopochele che Sakalia ni kwima kundyo kwa chilisa cha kututumichisya ubani.

¹² Che Sakalia pawammweni katumetume jwa kwinani wasupwiche ni kukamulwa ni lipamba.

¹³ Nambo katumetume jwa kwinani wansalile, “Che Sakalia nkajogopa pakuwa Akunnungu akupikene kupopela kwenu ni wankwenu che Elisabeti chammelechele mwanache jwannume, nomwe chimwawilanje a Yohana.

¹⁴ Chinsangalale nnope ni wandu wajinji chachine ligongo lya kupagwa kwakwe.

¹⁵ Chachiwa jwankulu paujo pa Ambuje. Ngaang'wa divai ngo, chalongoswe ni Mbumu jwa Akunnungu kutyochela nnutumbo mwa achikulugwe.

¹⁶ Che Yohana chiwausye wandu wajinji wa ku Isilaeli kwa Ambuje Akunnungu wao.

¹⁷ Welewo chiwalongolele Ambuje akuno achilongoswaga ni machili ni mbumu mpela ji che Elia, kuti walumbanye achatati ni chiwana wao, chiwatende wangakwajitichisya Akunnungu awanje ni nganisyo syambone ni kwa wika chile wandu kwa Ambuje.”

¹⁸ Che Sakalia wammusisye katumetume jwa kwinani jo kuti, “Chichi chachichi manyisye yeleyo? Pakuwa uneji ni wankwangu tuchekulwipe.”

¹⁹ Katumetume jwa kwinani jo waajanjile che Sakalia, “Une ni Gabulieli, katumetume jwa Akunnungu, ndumikwe kuwecheta nomwe ni kunsalila ngani jambone ji.

²⁰ Mpikane, chimme jwanga welecheta, ngankombola kuwecheta mpaka lyuwa pachigakopochele gelego, pakuwa nganingakulupilila malo we gangu, nombego chigatimile kwa katema kakwe.”

²¹ Kele katema ko wandu wose waliji aninkwalindilila che Sakalia akuno achisimon-gaga kuka wa kwao mu Nyuumba ja Akunnungu.

²² Che Sakalia pawakopweche paasa nganakombola kuwecheta nawo. Nipele wandu waimanyilile kuti aiweni yakwiwona mu Nyuumba ja Akunnungu. Wajendelechele kuwecheta nawo kwa makono pakuwa waliji ngakuwecheta.

²³ Pawamalisisye mo wa gao ga kupanganya masengo ga umbopesi, che Sakalia wausile kumusi.

²⁴ Kanyuma kanandi che Elisabeti wankwawo che Sakalia waliji pachiilu. Nganatyoka mu nyuumba katema ka miesi nsano.

²⁵ Achiwechetaga kuti, “Yeleyi ni yambanganyichisye Ambuje, angamwisye ni kundyo syesya soni syangu paujo pa wandu.”

Kupagwa ku Che Yesu kukutangaswa

²⁶ Pa mwesi wa sita wa chitumbo cha che Elisabeti, Akunnungu wantumile Gabulieli, katumetume jwa kwinani ajaule musu wa ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya.

²⁷ Ajaule kwa mwalimwalipe liina lyao che Maliamu juwatomelwe ni jwannume, liina lyao che Yusufu, jwa lukosyo lwa che Daudi.

²⁸ Katumetume jwa kwinani wanjaulile ni kwasalila, “Ngunkomasya, mmwejo jundi ni upile! Ambuje ali pamo nomwe!”

²⁹ Che Maliamu pa wagapilikene gele malo we go wasupwiche nnope ni kuganisy a kuti chikomasyo chi malumbo gakwe chichi?

³⁰ Katumetume jwa kwinani wansalile, “Che Maliamu, nkajogopa paku wa Akunnungu anonyelwe nomwe.

³¹ Mpikane, chimme wa pachilu, chimummeleche mwanache jwannume, nomwe chimummilanje Che Yesu.

³² Jwelejo cha we jwankulu ni cha wilanjikwe Mwana jwa Akumanani. Ambuje Akunnungu chi wepe umwenye wa che Daudi, Ambuje wa.

³³ Pelepo chachilulongosya lukosyo lwa che Yakobo mo wa gose pangali mbesi, ni umwenye wakwe ngauika kumbesi.”

³⁴ Che Maliamu wanjajile Katumetume jwa kwinani, “Ana chiikomboleche chinauli paku wa une ngangummanyilila jwannume?”

³⁵ Katumetume jwa kwinani wanjajile che Maliamu, “Mbumu jwa Akunnungu chantuluchile ni machili ga Akumanani chigammunichile mpela mmwilili, kwaligongo lyo, mwanache juchapagwe cha wilanjikwe Jwanswela ni Mwana jwa Akunnungu.

³⁶ Atamuno che Elisabeti, alongo ajenu nombe wa chilu cha mwana jwannume atamuno achekulwipe, awu mwesi wao wa sita kwa jwelejo ju wamanyiche ni wandu kuti ngaku weleka.

³⁷ Paku wa ngapagwa chindu changachikukomboleka kwa Akunnungu.”

³⁸ Che Maliamu watite, “Une ndili apano kapolo jwa Ambuje, ipanganyiche kwa une mpela intite pakusala.” Nipele katumetume jwa kwinani jula wawajile.

Che Maliamu akwajimajimila che Elisabeti

³⁹ Pangaka wa, che Maliamu walinganyisye ulendo ni wawajile kwa kwanguya mu musi umo wauli mu ikwesya ya ku Yuda.

⁴⁰ Kweleko, che Maliamu wajinjile mu nyuumba ji che Sakalia ni kwakomasya che Elisabeti.

⁴¹ Che Elisabeti pa wapilikene chikomasyo chi che Maliamu, papopo mwanache ju waliji nnutumbo mu che Elisabeti jwatumunyiche kwa kusangalala. Nombe che Elisabeti walongweswe ni Mbumu jwa Akunnungu,

⁴² wanyanyisye, “Mpegwile upile kwapunda achakongwe wose ni jwele juchimummeleche jwana upile.

⁴³ Une ni waani atamuno achikulugwe Ambuje wangu aiche kukwangu?

⁴⁴ Nnole pambilikene pe chikomasyo chenu, kanache kakali nnutumbo mwangu katungunyiche nkusangalala.

⁴⁵ Ndi ni upile mmwejo unkulupilile kuti chigatyochele gantanjile Ambuje.”

Che Maliamu akwalapa Akunnungu

⁴⁶ Nombe che Maliamu watite,
“Ntima wangu ukwakusya Ambuje,

⁴⁷ ni mbumu jangu jikusangalala ligongo lya Akunnungu, Nkulupusyo jwangu.

⁴⁸ Paku wa Akunnungu akulolite kwa chanasa kulitulusya kwa kapolo jwao.

Kwa yeleyo kutandilila sambano i welesi yose chachimilanga jundi ni upile,

⁴⁹ paku wa Akunnungu waali ni Ukombole ambanganyichisye gamakulungwa, liina lyao lili lyeswela.

⁵⁰ Chanasa chao ngachikumala kwa chi welesi ni chi welesi,
kwa wandu wakwachimbichisya.

⁵¹ Atesile yekulungwa kwa nkono wao,

wapwilingenye wakulikanganichila mu ng'anisyo sya mitima jao.

52 W̄atulwisye mamwenye mu itengu yao ya umwenye,
ni w̄akwesisye w̄andu w̄akulitulusya.

53 W̄akulaga w̄ajikutisye indu yambone,
ni w̄aali ni ipanje w̄alesile ajaule makono pe.

54 Achikamwisye chilambo cha ku Isilaeli katumetume jwao,
achikumbuchilaga kwalosya chanasa chao,

55 kwa che Iblahimu ni ūwelesi wao mōwa gose pangali mbesi
mpela īwatite pakwalanga achambuje w̄etu.”

56 Che Maliamu w̄atemi ni che Elisabeti mpela miesi jitatu ni w̄ausile kumangwao.

Kupagwa ku che Yohana W̄akubatisya

57 Kaaiche katema kakuligopola che Elisabeti, w̄aligopwele mwanache jwannume.

58 W̄apachiw̄andi pao ni achalongo achinjao pāw̄apikene kuti Ambuje amhonele
chanasa ni w̄asangalele pamo nawo.

59 Pagaiche mōwa nane chitandile mwanache kupagwa w̄aiche kukummumbasya.
W̄asachile kwapa liina lya che Sakalia, atatigwe.

60 Nambo achikulugwe w̄atite, “Ngāwa, nambo chāw̄ilanjikwe a Yohana.”

61 W̄anyawo w̄ansalile, “Nambo, ngapagwa mundu jwalijose jwali ni lyele liina mu-
lukosyo lwao.”

62 Pelepo w̄ammusisye atatigwe kwa imanyisyo kuti asale liina chi lyasachile
w̄āw̄ilanjile mwanagwao.

63 Nombewo w̄āw̄ilasisye chibao pa kulembelela, ni w̄alembile yeleyi, “Liina lyakwe a
Yohana.” Wose ni w̄asimonjile.

64 Papopo pepo che Sakalia w̄atandite sooni kūwecheta achalapaga Akunnungu.

65 W̄andu wose w̄āw̄atamaga pachiw̄andi nawo w̄ajinjilwe ni lipamba ni ngani syo
syakunguluchilwe mbande syose mu chilambo cha ikwesya ya ku Yudea.

66 W̄andu wose w̄āw̄apikene yeleyo, w̄aganisisye mmitima jao achiliusyaga, “Ana
mwanache ju chaāwe jwantiuli?” Pakūwa, isyene machili ga Ambuje galiji pamo nawo.

Ulondele u che Sakalia

67 Che Sakalia, atatigwe jwele mwanache jo, w̄alongweswe ni Mbumu jwa Akunnungu
ni w̄alondwele achitiji,

68 “Twakusye Ambuje, Akunnungu w̄a ku Isilaeli,
pakūwa w̄aichilile ni kwawombola w̄andu w̄akwe.

69 Atupele Nkulupusyo jwaali ni machili,
jwa ūwelesi u che Daudi katumetume jwao.

70 Mpela īwatite pakusala kalakala,
kwa kang'wa sya w̄akulondola w̄ao w̄aswela,

71 kuti chachitukulupusya mmakono mwa w̄ammagongo w̄etu,
ni w̄andu w̄akutuchima.

72 W̄āwechete kuti chalosye chanasa chao kwa achambuje w̄etu,
ni kulikumbuchila lilangano lyao lyeswela.

73 W̄aalumbilile ambuje w̄etu che Iblahimu,
kuti chatupe uwe upile.

74 Chatukulupusye mmakono mwa w̄ammagongo w̄etu,
ni kwapopelela pangali lipamba,

75 mu uswela ni umbone,
mōwa gose ga umi wetu.

76 Nomwe mwanangu chimmilanjikwe, jwakulondola jwa Akumanani,
chimwalongolele Ambuje ni kwakolochesya litala lyao,

⁷⁷ ni kwamanyisya w̄andu w̄ao kuti chiw̄akulupusye kwa kwalechelesya sambu syao.

⁷⁸ Akunnungu w̄etu chatende yeleyo ligongo akwete ntima wa unonyelo ni wa chanaso, ni chiwombolo kutyochela kwini chichituichilile mpela lulanga lwa lya lya kundaŵi,

⁷⁹ ni kwalanguchisya wose w̄akutama mu chipi chekulungwa cha chiwa, chatulongosye kutama mu utame wa chitendeweŵe.”

⁸⁰ Mwanache jwakusile ni kulimbichika mbumu mwakwe. Jwatemi mwipululu mpaka lya lya liw̄alilosisye kwa w̄andu w̄a ku Isilaeli.

2

Kupagwa ku Che Yesu (Matayo 1:18-25)

¹ Gele moŵa go che Agosto juw̄aliji jwankulu jwa mamwenye wa umwenye wa ku Loma w̄alajisye kuti w̄andu wose pachilambo alembekwe meena gao mu chitabu.

² Kuw̄alanjikwa ko kwaliji kwaandanda, katema che Kulenio paŵaliji jwankulu jwa chilambo cha ku Silia.

³ Nipele, w̄andu wose w̄ajawile kukuw̄alanjikwa, kila mundu ku musu wao.

⁴ Che Yusufu nombe w̄atyosile ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya ni kwaula ku Beselehemu chilambo cha ku Yudea kuw̄apagwile che Daudi, ligongo w̄aliji jwa lukosyo lu che Daudi.

⁵ W̄ajawile kukulembekwa pamo ni che Maliamu juw̄antomele, juw̄aliji pa chiilu.

⁶ Paŵaliji ku Beselehemu ko, lya lya kuligopola ku che Maliamu lyaiche.

⁷ W̄aligopwele mwanache jwao jwa litiwo jwannume, w̄ammilijile iwalo ya chana ni w̄angoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama, pakuŵa nganilipagwa lipesa kwa w̄elewo mu nyumba ja achalendo.

W̄akuchinga ni achikatumetume w̄a kwini

⁸ Nipele pachilambo pala pali ni w̄akuchinga mwitinji w̄aw̄alindililaga kwakupisyan-gana mpingo wa ngondolo syao chilo. ⁹ Katumetume jwa kwini jwa Akunnungu w̄akopochele chisisimuchile ni lulanga lwa ukulu wa Ambuje lwalanguchisye mbande syose. Nombewo w̄ajogwepe kwannope.

¹⁰ Nambo katumetume jwa kwini jo w̄aasalile, “Nkajogopa! Nnole, nanjigalile ngani jambone jakwasengwasya nnope w̄andu wose w̄a ku Isilaeli.

¹¹ Pakuŵa lelo jino mu musu u che Daudi, apagwile Nkulupusyo kwaligongo lyenu, ali Kilisito Ambuje.

¹² Ni achichi chichiŵe chimanyisyo chenu, chimunsimane mwanache jwannandi w̄aw̄ilijile nguo sya chana ni sooni w̄agoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama.”

¹³ Chitema pe kwaoneche mpingo wekulungwa wa achikatumetume w̄a kwini uli pamo ni katumetume jula, w̄aakusisye Akunnungu, achitiji,

¹⁴ “Ukulu kwa Akumanani,

ni pachilambo pano chipagwe chitendeweŵe kwa w̄andu w̄akwanonyela.”

¹⁵ Achikatumetume w̄a kwini w̄ala paŵajaulangene kwini, w̄akuchinga w̄asalilene, “Tujaulangane sambano jino ku Beselehemu, tukachilole chachikopochele chatumanyisye Ambuje.”

¹⁶ Nipele, w̄ajawile kwa chitema ni w̄ansimene che Maliamu ni che Yusufu ni mwanache jwannandi ali angoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama.

¹⁷ W̄ele w̄akuchinga paŵammweni mwanache jo, w̄aamanyisye w̄andu wose ngani jiŵajipikene kutyochela kwa achikatumetume nkati mwanache jo.

¹⁸ Wose wâwapikene jele ngani jiwasalilwe ni wakuchinga wasimosile.

¹⁹ Nambo che Maliamu wapundile kugawika maloŵe go mu ntima mwao achigagan-isyaga.

²⁰ Wakuchinga wala wausile mmangwao aninkwakusya ni kwalapa Akunnungu kwa yose iwaiplikene ni kwiwona, yose yaliji mpela iwatite pakusalilwa ni achikatumetume wa kwinani.

Mwanache akupegwa liina

²¹ Lyuwa lya nane kutyochela pawapagwile wamumbesye mwanache, wammilasile Che Yesu, liina lilyaliji apegwilwe ni katumetume jwa kwinani katema che Maliamu akanaŵe kuwa ni chiilu.

Che Yesu akuwikwa kwa Ambuje

²² Pagamasile moŵa ga kutama munnuli lyaiche lyuwa lya kuswejeswa mpela Malajisyo ga Akunnungu gwapele che Musa igakuti kulajisya, che Yusufu ni che Maliamu wanjigele mwanache ni wawile nawo ku Yelusalemu kukwawika paujo pa Ambuje.

²³ Mpela itite pakulembekwa mu Malajisyo, “Jwalijose jwakupagwa jwannume jwa litiwo chawilanjikwe jwanswela ni kutyosyekwa kwa ligongo lya masengo ga Ambuje.”

²⁴ Nipele wawile kuti akatyosye sadaka, njuwa siwili pane makandi gawili ga ngunda mpela itite pakusachilwa ni Malajisyo ga Ambuje.

²⁵ Kele katema ko kwaliji ni mundu jumo ku Yelusalemu, liina lyakwe che Simeoni, waliji nkupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu. Jweleju jwalindililaga katema ka kutuswa mitima kwa wandu wa ku Isilaeli. Mbumu jwa Akunnungu waliji pamo nawo.

²⁶ Mbumu jwa Akunnungu wammunukulile jwelejo kuti ngaawa akanaŵe kwawona Kilisito Nkulupusyo, jwasagulikwe juwaliji chilanga cha Ambuje.

²⁷ Nipele, che Simeoni waiche pa Nyuumba ja Akunnungu ali alongweswe ni Mbumu Jwanswela. Kele katemako achaŵelesi wa Che Yesu wannyichenawo mwanache jwao pa Nyuumba ja Akunnungu kuti wapanganyichisye mpela chisyoŵelo cha Malajisyo.

²⁸ Che Simeoni wampochele mwanache mmakono mwao aninkwatogolela Akunnungu, achitiji,

²⁹ “Ambuje, sambano nkunchelela kapolo jwenu nyaule kwa chitendewe, mpela intite pakulanga.

³⁰ Pakuwa meeso gangu gauweni ukulupusyo wenu,

³¹ umuupanganyisye paujo pa wandu wa ilambo yose,

³² alu ni lulanga lwalukugopola nganisyo sya wandu wangaŵa Wayahudi ni ukulu kwa wandu wenu wa ku Isilaeli.”

³³ Atatigwe Che Yesu ni achikulugwe waliji nkugasimonga maloŵe gagaŵechetekwe nkati mwana.

³⁴ Nipele che Simeoni wapele upile ni waasalile che Maliamu achikulugwe Che Yesu, “Nnole, mwanache ju apagwile kwa ligongo lya kugwa kwa wandu wajinji ni kwinamuka kwa wandu wajinji wa ku Isilaeli. Nombe chawe chimanyisyo chachichikanikwe ni wandu,

³⁵ kuti nganisyo sya wandu wajinji siwoneche pangali kuisika. Nomwe mwasyene chiimpoteche mu ntima mwenu mpela nkusomwa ni chipula.”

³⁶ Sooni jwapali jwankongwe jumpepe, jwakulondola jwa Akunnungu juwachekulwipe nnope, liina lyao lyaliji che Ana binti Fanueli jwa lukosyo lwa Asheli. Mu umwali wao walombekwe ni kutama ni wankwakwe kwa yaka saba pe.

³⁷ Nombewo wasigele wakuwililwa ni wankwakwe mpaka katema pawaliji jwanchekulu jwa yaka semanini na nne. Katema kose ko walongjelaga pa Nyuumba ja Akunnungu achitaŵaga ni kupopela muusi ni chilo.

³⁸ Papopo pepo jwankongwe jo wâlikopwesye paujo ni kwatogolela Akunnungu ni kusala ngani sya mwanache jo kwa wându wose wâwâliji nkulolela kuwombolwa ni kulecheleswa kwa Yelusalemu.

Kuuja ku Nasaleti

³⁹ Achaŵelesi wâ Che Yesu paŵamasile kupanganya yose iyaliji mu malajisyo ga Ambuje, wâusile kumangwao ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya.

⁴⁰ Jwele mwanache jwakusile ni jwalimbangene, jwagumbele lunda ni ntuuka wa Akunnungu wâliji pamo nawo.

Jwanchanda Yesu pa Nyuumba ja Akunnungu

⁴¹ Achaŵelesi wâ Che Yesu wâliji ni chisyoŵelo cha kwaula ku Yelusalemu chaka ni chaka katema ka chindimba cha Pasaka ja Wâyahudi.

⁴² Che Yesu paŵaliji ni yaka kumi na mbili, wâpate pamo nawo ku chindimba cho mpela itite pakuŵa chisyoŵelo.

⁴³ Pagamasile moŵa ga chindimba cho, wâtandite ulendo wa kuuja mmangwao, nambo mwanache Che Yesu wâsigele ku Yelusalemu pangaimanyilila achaŵelesi wâo.

⁴⁴ Wâganisisye kuti wâliji pamo mumpingo wa wându wâ ulendo, wâjesile lyuŵa tetete, nipele wâtandite kwasosa mwa achalongo achinjao ni achambusanga wâo.

⁴⁵ Paŵalepele kwaona wâusile ku Yelusalemu achasosaga.

⁴⁶ Pagapite moŵa gatatu, wânsimene atemi pasikati wâkwiganya Malajisyo pa Nyuumba ja Akunnungu, achapilikanilaga ni kwausya mausyo.

⁴⁷ Wose wâwâpikene maloŵe gao wâusimosile umanyilisi wakwe ni iwâtiji pakwanga kwa lunda.

⁴⁸ Achaŵelesi wâo paŵammweni wâsimosile. Che Maliamu achikulugwe, wâmmusisye Che Yesu, “Ana mmwe mwanangu, ligongo lyachi ntutesile yeleyi? Nnole, atati wenu noneji twaliji nkunsosa tuli ni lipamba.”

⁴⁹ Nombejo wâjajile, “Nambo mwansosaga ligongo lyachi? Nganinnyimanyilila kuti ngusachilwa kuŵa pa nyuumba ja Atati wangu?”

⁵⁰ Nambo achaŵelesi wâo nganagamanyilila malumbo ga maloŵe gaŵasalilaga.

⁵¹ Nipele wâusile nawo ku Nasaleti ni wâliji nkwapilikanichisya. Achikulugwe wâpundile kuiganisya indu yose mu ntima mwao.

⁵² Nombe Che Yesu wâpundile kula mu lunda ni lisusa ni wâpundile kunonyelwa ni Akunnungu ni wându.

3

Kulalichila ku che Yohana Wâkubatisya

(Matayo 3:1-12; Maliko 1:1-8; Yohana 1:19-28)

¹ Chaka cha kumi na tano cha ulamusi wa Kaisali, yaani mwenye jwankulu che Tibelio, Pontio Pilato wâliji jwankulu jwa musu wa ku Yudea. Che Helode wâliji jwankulu jwa ku Galilaya ni nkulugwe che Filipino wâliji jwankulu jwa ku Itulea ni ku Tilakoniti. Ni che Lisania wâliji jwankulu jwa ku Abilene.

² Katema che Anasi ni che Kayafa paŵaliji achakulu wâmbopesi, liloŵe lya Akunnungu lyaichilile che Yohana mwana ju che Sakalia kwipululu kula.

³ Nipele che Yohana wâjajile mbande syose sisili mumpika mwa lusulo lwa Yolodani. Wâliji nkutangasya kuti wându aleche kwaleŵela Akunnungu ni kubatiswa kuti Akunnungu wâlechelesye sambu syao.

⁴ Mpela itite pakulembekwa mu malembo ga jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya kuti,

“Mundu akunyanyisya mwipululu,
‘Mwakolochesye Ambuje litala lyao,

ngolosye mwakusaka kupita.

⁵ Machemba gose gauchilwe,
ikwesya ni itumbi iŵe yekolosye uchenene,
papapindiche pagolohekwe,
ni matala gagali ni tusimbo gakolohekwe uchenene.

⁶ Ni ŵandu wose chauwone ukulupusyo kutyochela kwa Akunnungu.’ ”

⁷ Che Yohana ŵaasalile ŵandu ŵajinji uŵaiche achisakaga kubatiswa achitiji,
“Ŵanyamwe uŵelesi wa lijoka! Ŵaani ŵansalile kuti chinkombole kuutila uchimwa
wa Akunnungu wauŵandichile kwika?”

⁸ Mpela ila itela ya isogosi yaikusachilwa kusogola ni ŵanyamwe nnosye kwa isambo
kuti nnesile sambi, nkatanda sambano kulisalila mmitima jenu kuti, ‘Tukwete ambuje
ŵetu che Iblahimu!’ Ngunsalila kuti, Akunnungu akupakombola kugapanganya maga-
nga ga gaŵe uŵelesi u che Iblahimu.

⁹ Sambano jino liŵago lili chile kata michiga ja itela, nipele, chitela chachili chose
changasogola isogosi yambone chichigwisikwe ni kujasikwa pa mooto.”

¹⁰ Mpingo wa ŵandu ula wausisye, “Sambano tupanganye ichichi?”

¹¹ Che Yohana ŵajanjile, “Ŵaali ni minjilo jiŵili ŵagaŵile ŵanganakola mwinjilo ni ŵaali
ni yakulya apanganye iyoyo peyo.”

¹² Nombe ŵakukumbikanya nsongo ŵaiche achisakaga kubatiswa, ŵausisye, “Jwak-
wiganya, noweji tupanganye ichichi?”

¹³ Nombe ŵaasalile, “Nkapochela nsongo kupunda iŵannajisye.”

¹⁴ Nombe ŵangondo ŵausisye, “Noweji tupanganye ichichi?” Nombe ŵajanjile,
“Nkapokola mbiya kwa mundu jwalijose jula atamuno nkammechetela jwalijose jula
ya unami. Njikute ni mbote syenu pesyo.”

¹⁵ Ŵandu wose ŵaliji nkulolela kwika kwa Nkulupusyo, ŵaliusyaga mmitima jao i che
Yohana achitiji panepa ŵelewo ni Kilisito Nkulupusyo jwaŵalanjile Akunnungu.

¹⁶ Che Yohana ŵaajanjile wose, “Uneji ngumbatisya ni meesi, nambo atakwika jwali
ni machili kuumbunda une, none nganguŵajilwa kugopola migoji ja italawanda yao.
Ŵelewo chachimbatisya kwa Mbumu jwa Akunnungu ni kwa mooto.

¹⁷ Ŵelewo akwete lupeta mmakono mwao ali chile kupeta ngano, chakumbikanye
ngano jambone ni kutaga mu ngokwe ni ikambi kuitinisa pa mooto wangasimika.”

¹⁸ Kwa maloŵe gane gamajinji che Yohana ŵachisisye ŵandu kuleka sambi kwa
kwalalichila Ngani Jambone.

¹⁹ Nambo che Yohana ŵanjamwiche jwankulu che Helode ligongo lya kwajigala che
Helodia ŵankwawo nkulugwe ni kwatenda ŵankwawo ni yose yangalumbana iŵaitesile.

²⁰ Che Helode ŵapundangenyeye ungalimate kwa kwataŵa che Yohana mu nyuumba
jakutaŵilwa.

*Che Yesu akubatiswa
(Matayo 3:13-17; Maliko 1:9-11)*

²¹ Ŵandu wose paŵamasile kubatiswa, nombe Che Yesu ŵabatiswe. Paŵaliji nkupopela,
kwinani kwaugwiche,

²² ni Mbumu jwa Akunnungu ŵantuluchile achiŵaga mpela njuŵa. Ni liloŵe
lyapikaniche kutyochela kwinani lichitiji, “Mmwejo ni mwanangu nonyelwe nomwe.”

*Uŵelesi u Che Yesu
(Matayo 1:1-17)*

²³ Che Yesu paŵatandite masengo gao ŵaŵandichile yaka selasini ni ŵandu ŵaganisisye
kuti ŵelewo ŵaliji mwanagwao che Yusuŵu mwana ju che Heli.

²⁴ Che Heli w̄aliji mwana ju che Matati ni che Matati w̄aliji mwana ju che Lawi ni che Lawi w̄aliji mwana ju che Meliki ni che Meliki mwana ju che Yanai ni che Yanai w̄aliji mwana ju che Yusufu ni,

²⁵ che Yusufu w̄aliji mwana ju che Matatia ni che Matatia w̄aliji mwana ju che Amosi ni che Amosi w̄aliji mwana ju che Nahumu ni che Nahumu w̄aliji mwana ju che Hesli ni che Hesli w̄aliji mwana ju che Nagai ni,

²⁶ che Nagai w̄aliji mwana ju che Maati ni che Maati w̄aliji mwana ju che Matatia ni che Matatia w̄aliji mwana ju che Semeini ni che Semeini w̄aliji mwana ju che Yoseki ni che Yoseki w̄aliji mwana ju che Yuda ni,

²⁷ che Yuda w̄aliji mwana ju che Yohana ni che Yohana w̄aliji mwana ju che Lesa ni che Lesa w̄aliji mwana ju che Selubabeli ni che Selubabeli w̄aliji mwana ju che Sealitieli ni che Shelitieli w̄aliji mwana ju che Neli ni,

²⁸ che Neli w̄aliji mwana ju che Meliki ni che Meliki w̄aliji mwana ju che Adi ni che Adi w̄aliji mwana ju che Kosamu ni che Kosamu w̄aliji mwana ju che Elimadamu ni che Elimadamu w̄aliji mwana ju che Eli ni,

²⁹ che Eli w̄aliji mwana ju che Yoshua ni che Yoshua w̄aliji mwana ju che Elieseli ni che Elieseli w̄aliji mwana ju che Yolimu ni che Yolimu w̄aliji mwana ju che Matati ni che Matati w̄aliji mwana ju che Lawi ni,

³⁰ che Lawi w̄aliji mwana ju che Simoni ni che Simoni w̄aliji mwana ju che Yuda ni che Yuda w̄aliji mwana ju che Yusufu ni che Yusufu w̄aliji mwana ju che Yonamu ni che Yonamu w̄aliji mwana ju che Eliakimu ni,

³¹ che Eliakimu w̄aliji mwana ju che Melea ni che Melea w̄aliji mwana ju che Mena ni che Mena w̄aliji mwana ju che Matata ni che Matata w̄aliji mwana ju che Natani ni che Natani w̄aliji mwana ju che Daudi ni,

³² che Daudi w̄aliji mwana ju che Yese ni che Yese w̄aliji mwana ju che Obedi ni che Obedi w̄aliji mwana ju che Boasi ni che Boasi w̄aliji mwana ju che Salumoni ni che Salumoni w̄aliji mwana ju che Nashoni ni

³³ che Nashoni w̄aliji mwana ju che Aminadabu ni che Aminadabu w̄aliji mwana ju che Adimini ni che Adimini w̄aliji mwana ju che Alini ni che Alini w̄aliji mwana ju che Esloni ni che Esloni w̄aliji mwana ju che Pelesi ni che Pelesi w̄aliji mwana ju che Yuda ni

³⁴ che Yuda w̄aliji mwana ju che Yakobo ni che Yakobo w̄aliji mwana ju che Isaka ni che Isaka w̄aliji mwana ju che Iblahimu ni che Iblahimu w̄aliji mwana ju che Tela ni che Tela w̄aliji mwana ju che Naholi ni

³⁵ che Naholi w̄aliji mwana ju che Selugi ni che Selugi w̄aliji mwana ju che Leu ni che Leu w̄aliji mwana ju che Pelegi ni che Pelegi w̄aliji mwana ju che Ebeli ni che Ebeli w̄aliji mwana ju che Sala ni

³⁶ che Sala w̄aliji mwana ju che Kainamu ni che Kainamu w̄aliji mwana ju che Alufakisadi ni che Alufakisadi w̄aliji mwana ju che Shemu ni che Shemu w̄aliji mwana ju che Nuhu ni che Nuhu w̄aliji mwana ju che Lameki ni

³⁷ che Lameki w̄aliji mwana ju che Metusela ni che Metusela w̄aliji mwana ju che Enoki ni che Enoki w̄aliji mwana ju che Yaledi ni che Yeledi w̄aliji mwana ju che Mahalaleli ni che Mahalaleli w̄aliji mwana ju che Kainamu ni

³⁸ che Kainamu w̄aliji mwana ju che Enoshi ni che Enoshi w̄aliji mwana ju che Seti ni che Seti w̄aliji mwana ju che Adamu ni che Adamu w̄aliji jwa Akunnungu.

4

Kulingwa ku Che Yesu

(Matayo 4:1-11; Maliko 1:12-13)

¹ Che Yesu w̄atyosile mu lusulo lwa Yolodani ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu ni w̄alongweswe ni Mbumu kwaula mwipululu.

² Kweleko walinjikwe ni Shetani kwa moŵa alobaini. Katema kose ko, nganalya chachili chose ni pagamasile moŵa go, jakwete sala.

³ Shetani waaasalile, “Iwaga mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu, nlisalile ali liganga li ligalauche liŵe nkate.”

⁴ Che Yesu wajanjile, “Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Mundu ngakulama kwa kulya nkate pe.’ ”

⁵ Shetani wankwesisye Che Yesu kwini ni kunlosya kwanakamo mwenye syose sya pa chilambo.

⁶ Shetani wansalile Che Yesu kuti, “Chinampe ulamusi wa ipanje yose ni ukulu wakwe, pakuŵa yose yi ambele une, ngukombola kumpa mundu jwalijose jungunsaka.

⁷ Ni yose yi chinampe ni kuŵa yenu iwaga chimundindiŵalile ni kumbopelela.”

⁸ Che Yesu wajanjile,
“Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Chimwatindiŵalile Ambuje Akunnungu wenu ni kwapopelela wawowo pewo.’ ”

⁹ Shetani wanjigele Che Yesu mpaka ku Yelusalemu ni wanjimiche penani pa lusonga lwa Nyumba ja Akunnungu ni kwasalila kuti “Iwaga mmwejo nli Mwana jwa Akunnungu, nlipatusye paasi.

¹⁰ Pakuŵa ilembekwe, ‘Chachatuma achikatumetume ŵao ŵa kwini angose.’

¹¹ Ni sooni, ‘Channyakule mmakono mwao, ntakuligomba lukongolo lwenu paliganga.’ ”

¹² Nambo Che Yesu wajanjile, “Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Kasimwalinga Ambuje Akunnungu wenu.’ ”

¹³ Shetani paŵamasile kwalinga wannesile kwa katema.

*Che Yesu akugatanda masengo gao ku Galilaya
(Matayo 4:12-17; Maliko 1:14-15)*

¹⁴ Che Yesu wausile ku chilambo cha ku Galilaya achilongoswaga ni machili ga Mbumu jwa Akunnungu ni ngani syao syajenele mu Galilaya ni mu misi jose jajiŵandikene.

¹⁵ Nombe waliji nkwaiganya wandu mu majumba gao ga kupopelela ni wose waliji nkwalapa welewo.

*Che Yesu akukanikwa ku Nasaleti
(Matayo 13:53-58; Maliko 6:1-6)*

¹⁶ Che Yesu wajanjile ku Nasaleti, musi wawakulile ni Lyuŵa lya Kupumulila, wajanjile mu nyumba ja kupopelela mpela iyatite pakuŵa chisyoŵelo. Wajimi kuti agasyome Malembelo ga Akunnungu.

¹⁷ Wapochele chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu ni waunukwile, wasile ni kupasimana papalembekwe yati

¹⁸ “Mbumu jwa Ambuje ali pamo ni une,
pakuŵa asagwile kuti nalichile Ngani Jambone kwa wandu wakulaga.
Andumile kukwatangachisya wataŵikwe kugopolekwa kwao,
ni wangelola akombole kulola,
ni kukwawombola wakukotochelwa.

¹⁹ Ni kwenesya chaka cha Ambuje chakulosya umbone kwa wandu wakwe.”

²⁰ Nipele waunichile chitabu chila ni wampele katumetume, watemi ni wandu wose waŵaliji mu nyumba ja kupopelela wannolechesye kwa nope.

²¹ Nombewo waaasalile, “Lelo Malembelo ga Akunnungu ga gaŵele isyene pamumbilikene ndi ngusyoma.”

²² Wose wanonyelwe nawo ni wagasimosile maloŵe gambone gaŵaŵechete. Wausyanaga, “Ana, aju ngaŵa mwana ju che Yusufu?”

²³ Che Yesu wâasalile, “Ngumanyilila chimusalile chitagu chi, ‘Jwantela nnilamyé mwasyene.’ Ni sooni chinchiti, ‘Ituipilikene kuti mpanganyisye ku Kapelenaumu mpanganye nombe pamusi pano.’ ”

²⁴ Wâpundile kuwêcheta, “Ngunsalila isyene, ngapagwa jwakulondola jwa Akunnungu jwakukundikwa mu chilambo chakwe.

²⁵ Nambo mpilikane! Isyene ngunsalila wâpali achakongwe wâkuwililwa ni achiwankwawo wâjinji mu chilambo cha Isilaeli katema ka che Elia. Kele katema ko nganjinyaga ula kwa yaka itatu ni miesi sita ni kwaliji ni sala jekulungwa pa chilambo chose.

²⁶ Namose yeleyo che Elia nganalajiswa kwa jwalijose jwakuwililwa ni wankwakwe ikaŵe kwa jwankongwe jwa kuwililwa jwa ku Salepita chilambo cha ku Sidoni.

²⁷ Ni sooni paliji ni wâmatana wâjinji chilambo cha ku Isilaeli katema ka jwakulondola jwa Akunnungu che Elisha. Nipele, nganapagwa jwalijose juŵaswejele ikaŵe che Naamani pe jwa ku Silia.”

²⁸ Wose wâwaliji mu nyuumba ja kupopelela jila paŵapikene yeleyo wâtumbile nnope.

²⁹ Wâjimi ni kwatyosya paasa musu wao wautaŵikwe pachanya chitumbi ni wampeleche mungulugulu chitumbi akombole kwatutila paasi.

³⁰ Nambo Che Yesu wâpelete mbindikati jao ni kwaula.

Mundu jwali ni lisoka

(Maliko 1:21-28)

³¹ Che Yesu wâjawile ku Kapelenaumu chilambo cha ku Galilaya ni kwajiganya wându pa Lyuŵa lya Kupumulila.

³² Wâsimosile majiganyo gao pakuŵa utenga wao waliji ni ulamusi.

³³ Ni mu nyuumba ja kupopelela jila mwaliji ni mundu juŵaliji ni lisoka, wânyanyisye achitiji,

³⁴ “Okwe, Che Yesu jwa ku Nasaleti nkwete ichichi nowe? Ana nnyiche kukutujo-nanga? Ngummanyilila kuti mmwe nli wâani, mmwejo ni Wâswela wâ Akunnungu!”

³⁵ Che Yesu wâlikalipile lisoka achitiji, “Mmyalale! Munkopoche mundu ju!” Nipele lisoka lya lyangwisisye mundu jo paujo pa wându ni kunkopoka pangampoteka.

³⁶ Wându wose wâsimosile ni kuwêchetesyaana, “Gelega gali majiganyo chi? Mundu ju akwete ulamusi ni machili ga kugasalila masoka gakopoche nombego gakukopoka!”

³⁷ Ngani si Che Yesu syajenele panapose pachilambo pala.

Che Yesu akwalamya wându wâjinji

(Matayo 8:14-17; Maliko 1:29-34)

³⁸ Che Yesu wâkopweche mu nyuumba ja kupopelela jila ni kwaula kumusi ku che Simoni. Wâwendile kuti wâlamye akwegwao che Simoni pakuŵa wâwalwaga chiboko.

³⁹ Nipele Che Yesu wâaiche ni kwajinamila, wâchikalipile chiboko nombecho channesile, papopo jwankongwe jo wâjimwiche ni kwatelechela.

⁴⁰ Palyaiche ligulo, wându wose wâwalwaga ilwele yakupisyangana wâichisye ku Che Yesu nombewo wâsajiche makono gao pa kila jumo ni kwalamya.

⁴¹ Nombe masoka gaakopweche wându wâjinji, ganyanyisye gachitiji, “Alakwe nli Mwana jwa Akunnungu!”

Nambo Che Yesu nganagalechelela gaŵechete, pakuŵa gaamanyilile kuti wêlewo ali Kilisito Nkulupusyo.

Che Yesu akulalichila ku Yudea

(Maliko 1:35-39)

⁴² Kundaŵi jakwe, Che Yesu wâjawile pachisyepela. Wându wâla wâliji nkwasosasosa. Paŵaichilile paŵaliji wâlinjile kungsiŵila kuti anatyoche.

⁴³ Nambo wêlewo wêasalile kuti, “Ngusachilwa kulalichila Ngani Jambone ja umwenye wa Akunnungu mu misi jine nombe pakuwâ ndumigwe kwa ligongo lyo.”

⁴⁴ Wâpundile kulalichila Ngani Jambone mmajumba ga kupopelela ga ku Yudea.

5

*Che Yesu akwawilanga Wakulijiganya Wandanda
(Matayo 4:18-22; Maliko 1:16-20)*

¹ Lyuwa limo Che Yesu wâjimi mungulugulu litanda lya Genesaleti ni wându wâjinji wânsyungwile ni kwa wâjikanya ali nkupilikanila lilo we lya Akunnungu.

² Wâsiweni ngala wâ siwili mungulugulu litanda ni wâkukoka somba ali akopweche, ali nkusaula nyau syao.

³ Che Yesu wâjanjile mu ngala wâ jimo jijaliji ji che Simoni, wâawendile che Simoni ajisojechesye mmeesi, kwakutalichila kanandi kutyochela mungulugulu litanda. Wâujiganyisye mpingo wa wându ali atemi mu ngala wâ.

⁴ Pa wâmasile kwiganya wâasalile che Simoni, “Njitute ngala wâ kwaula pa meesi ga kwendesya mu litanda, nsiponye nyau syenu ni kukoka somba.”

⁵ Che Simoni wâjanjile kuti, “Ambuje, tulajilile kukoka somba chilo chose pangapata chindu, nambo pakuwâ nsaasile chinasiponye nyau.”

⁶ Pa wâpanganyisye yeleyo wâkokwele somba syesijinji nnope ni nyau syao syatandite kukutuka.

⁷ Wâawilasile achinjao wâwaliji mu ngala wâ jiine aichanje kukwakamusya. Wâiche ni wâgumbesye somba ngala wâ siwili ni ngala wâ syo syatandite kutitimila.

⁸ Che Simoni Petulo pa wâiweni yeleyo, wâtindiwele paujo pa Che Yesu achitiji, “Ambuje, ntyoche paujo pangu pakuwâ uneji ndili mundu jwa sambu!”

⁹ Che Simoni pamo ni achinjakwe wâsimosile ligongo lya winji wa somba syapatile sila.

¹⁰ Iyoyo peyo che Yakobo ni che Yohana wânache wâ che Sebedayo, wâkukoka achinjakwe che Simoni nombewo wâsimosile. Che Yesu wâasalile che Simoni, “Nkajogopa, kutandilila sambano chimme wâkwaikanawo wându kwa Ambuje.”

¹¹ Nipele pa wâmasile kusiichisya ngala wâ sila mungulugulu litanda, wâlesile yose ni wâkuiye Che Yesu.

*Che Yesu akunswejesya Mundu jwa matana
(Matayo 8:1-14; Maliko 1:40-45)*

¹² Che Yesu pa wâaliji musi umo mu misi ja kweleko, pali ni jwannume ju wâaliji ni matana chiilu chose, nombejo pa wâammweni Che Yesu wâgonile manguku ni kwachondelela aninkuti, “Ambuje mwasakaga muswejesye.”

¹³ Che Yesu wâjongwele nkono ni wâankwaiye ni kuti, “Ngusaka, nswejele!” Papopo mundu jo wâlamile matana.

¹⁴ Nombe Che Yesu wâansalile, “Munansalile mundu jwalijose nambo njaule nkali losye kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi kwa ligongo lya kuswejela kwenu mpela iwâtite pakusala che Musa uwe umboni kuti nnamile.”

¹⁵ Nambo ngani syasikwagamba Che Yesu syapundile kwenela pana pose ni mipingo ja wându jasangangene kukwapikanila ni kulamiswa ilwele yao.

¹⁶ Nambo Che Yesu wâalisapwile pajika pe ni kupopela.

*Che Yesu akunnamya mundu jwakutatala
(Matayo 9:1-8; Maliko 2:1-12)*

¹⁷ Lyuwa limo, Che Yesu wâaliji nkwiganya, Mafalisayo ni wâkwiganya malajisyo kutyochela misi jose ja ku Yudea ni ku Galilaya ni ku Yelusalemu wâtemi papopo. Nipele machili ga Ambuje galiji pamo ni Che Yesu ligongo lya kwalamya wându wâ kulwala.

¹⁸ W̄aiche w̄andu w̄ampepe ali anjigele mundu jwakutatala ali agonile mu chitagala, w̄alinjile kwajinjisy nkatu achisakaga kwa w̄ika paujo pa Che Yesu.

¹⁹ Nambo w̄alepele kwinjila nkatu ligongo lya winji wa w̄andu. Nipele w̄akwesile pachanya nyuumba, w̄apowele chipagala ni kwatulusya pamo ni chitagala mbindikati ja w̄andu paujo pa Che Yesu. ²⁰ Nombe Che Yesu pa w̄achiweni chikulupi chao w̄ansalile, “Ambusanga, nlecheleswe sambu syenu.”

²¹ Mafalisayo ni w̄akwiganya Malajisyo w̄atandite kuliusyanga achitiji, “A w̄a ni w̄aani w̄akwatukana Akunnungu? Ngapagwa mundu jwakukombola kulechelesya sambu ika w̄e Akunnungu pe!”

²² Nambo Che Yesu w̄asimanyi ng'anisyo syao ni w̄ausisye kuti “Kwachichi nkuliusya yeleyi mmitima jenu?”

²³ Chaapi chili chakwepepala nnope, kusala, ‘Sambu syenu silecheleswe,’ pane kusala, ‘Njimuche njaule?’

²⁴ Nipele ngusaka manyilile kuti Mwana jwa Mundu akwete ulamusi wa kwalechelesya w̄andu sambu syao pachilambo pano.” Pelepo w̄ansalile mundu jwakutatala jo, “Njimuche, njigale chitagala chenu, njaule kumangwenu.”

²⁵ Papopo mundu jula w̄ajimwiche paujo pao ni kunyakula chitagala chao chi w̄agonele ni kwaula kumangwao achakusyaga Akunnungu.

²⁶ W̄anawose w̄asimosile ni kukamulwa ni lipamba, w̄aakusisye Akunnungu achitiji “Lelo tuiweni yakusimonjeka.”

*Che Yesu akummilanga che Lawi
(Matayo 9:9-13; Maliko 2:13-17)*

²⁷ Pa w̄amasile gelego, Che Yesu w̄akopweche paasa ni w̄ammweni mundu jumpepe jwakukumbikanya nsongo liina lyakwe che Lawi ali atemi mu nyuumba ja kulipila nsongo ni Che Yesu w̄ansalile, “Munguye une!”

²⁸ Nombe che Lawi w̄ajimi, w̄alesile yose ni kwakuya.

²⁹ Che Lawi w̄aalaliche Che Yesu aiche kulya mu nyuumba jao. Mpingo wa w̄andu w̄akukumbikanya nsongo ni w̄andu w̄ane w̄atemi kulya pamo nawo.

³⁰ Mafalisayo ni w̄akwiganya Malajisyo w̄aali mu mpingo wao w̄aalalamichile w̄akulijiganya w̄a Che Yesu aninkuti, “Kwachichi nkulya ni kung'wa pamo ni w̄akukumbikanya nsongo ni w̄aali ni sambu?”

³¹ Che Yesu w̄ajanjile, “W̄angakulwala ngakwalajila w̄antela ika w̄e w̄akulwala.

³² Nganiika kukwa w̄ilanga w̄andu w̄akupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu nambo w̄aali ni sambu kuti aleche sambu.”

*Mausyano gankati kuta w̄a
(Matayo 9:14-17; Maliko 2:18-22)*

³³ W̄andu w̄ane w̄a mumpingo ula w̄aasalile Che Yesu, “W̄akulijiganya w̄a che Yohana w̄akubatisya akuta w̄a kawilika w̄ili ni kupopela ni w̄akulijiganya w̄a Mafalisayo akupanganya iyoyo peyo. Nambo w̄akulijiganya w̄enu akulya ni kung'wa.”

³⁴ Che Yesu w̄ajanjile, “Uli, ana nkuganisya kuti nkukombola kwatendekasya achambusanga w̄a mlombela ata w̄e akuno ali pamo nawo?”

³⁵ Nambo chikaiche katema pachajigalikwe mlombela jo pasikati jao, gele mo w̄a go chachita w̄a.”

³⁶ Che Yesu w̄atanjile achi chitagu chi, “Ngapagwa mundu jwakupapula chigamba mu nguo jasambano ni kutotela mu nguo jewisale atamuno atendaga yeleyo chajijonanje nguo jasambano jo ni sooni, chele chigamba cha nguo jasambano cho ngachijilana ni jewisale jo.”

³⁷ Sooni ngapagwa mundu jwakutaga divai jasambano mu misaku jewisale jekolochekwe ni mapende pakuwa jele divai jasambano jo chijipapule misaku ni divai chijimwasiche ni misaku jo chijijonasiche.

³⁸ Nambo divai jasambano jikutajikwa mu misaku jasambano.

³⁹ Ngapagwa jwakusaka kung'wa divai jasambano ali ang'wele jakalakala pakuwa akuti, 'Jele jakalakala jo ni jambone nnope.' "

6

Mausyo gankati Lyuwa lya Kupumulila

(Matayo 12:1-8; Luka 2:23-28)

¹ Nambo Lyuwa lya Kupumulila, Che Yesu waliji nkupita mu migunda ja ngano ni wakulijiganya wao watandite kutema masache ga ngano, wagatikite ni kutauna.

² Nambo Mafalisayo wane wausisye, "Uli, ligongo chi nkupanganya indu yangaikusachilwa kupanganyikwa pa Lyuwa lya Kupumulila?"

³ Che Yesu waajanjile, "Uli, ana nganinsyome iwatite pakupanganya che Daudi pamo ni achinjakwe pijakwete sala?"

⁴ Jwelejo wajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni wajigele mikate jijawichikwe paali Akunnungu, walile ni kwapa achinjakwe. Sooni Malajisyo gakukanya mundu jwali jose kulya mikate jo ika we wambopesi pe."

⁵ Nipele Che Yesu waasalile, "Mwana jwa Mundu ali Ambuje wa Lyuwa lya Kupumulila."

Che Yesu akunnanya mundu jwali ni nkono wepombotale

(Matayo 12:9-14; Maliko 3:1-6)

⁶ Lyuwa lya Kupumulila liine, Che Yesu wajinjile mu nyuumba ja kupopelela ni kwiganya. Mmomo pemo, mwaliji ni mundu jwapombotele nkono wa kundyo.

⁷ Wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo walolechesyaga Che Yesu kuti alole pane channanye mundu pa Lyuwa lya Kupumulila ni wanyawo akole chakwa wechetela.

⁸ Nambo Che Yesu wasimanyilile ng'anisyo syao ni wansalile jwapombotele nkono jo kuti, "Njimuche, njime paujo pa wandu." Ni mundu jula wawawile ni kwima pepala.

⁹ Nipele Che Yesu waasalile, "Ngumbusya, Ana malajisyo getu gakuti uli kwambaga Lyuwa lya Kupumulila? Ana tukukombola kupanganya yambone pane yangalimate? Ana tukukombola kuukulupusya umi wa mundu pane kuujonanga?"

¹⁰ Waalolechesye wandu wose kosekose uwaliji pepala ni wansalile mundu jo, "Njongole nkono wenu." Nombejo waujongwele ni nkono wakwe wakwete machili.

¹¹ Nambo wanyawo yachimile kwannope, nipele wawechetesyene achinsyene pe ichi watende Che Yesu.

Che Yesu akusagula achinduna kumi na mbili

(Matayo 10:1-4; Maliko 3:13-19)

¹² Pagapite mo wa kanandi Che Yesu wawawile kwitumbi kukupopela ni wachesisye chilo chose ali nkwapopela Akunnungu.

¹³ Pakwachele, wawawilasilile wakulijiganya wao, mwa wanyawo waasagwile wandu kumi na mbili ni kwawilanga achinduna.

¹⁴ Che Simoni, sooni wawilanjikwe che Petulo liina liwawilanjikwe ni Che Yesu ni che Andulea mpwao che Simoni ni che Yakobo ni che Yohana ni che Filipo ni che Batolomayo

¹⁵ ni che Matayo ni che Tomasi ni che Yakobo mwana ju che Alufayo ni che Simoni, juwawilanjikwe Selote, ligongo waliji jwakumenyanila chilambo chakwe

¹⁶ ni che Yuda mwana ju che Yakobo ni che Yuda Isikaliote juwangelawiche Che Yesu mmbujo.

Che Yesu akwiganya ni kwalamya wandu
(Matayo 4:23-25)

¹⁷ Pa watulwiche pamo nawo, Che Yesu wajimi pa chiwata. Pelepo pali ni mpingo wekulungwa wa wakulijiganya wao ni mpingo wa wandu wawatyosile mosemose ku Yudea ni ku Yelusalemu ni mbwani ja ku Tilo ni ku Sidoni.

¹⁸ Wandu wo waiche kukwapikanila Che Yesu ni kulamwa ilwele yao, nombewo walamisye wawaliji nkulagaswa ni masoka.

¹⁹ Wandu wose walinjile kwakwaya, pakuwa machili gakulamya gali ganinkwakopoka ni kwalamya wose.

Kusangalala ni kulaga
(Matayo 5:1-12)

²⁰ Che Yesu wagalauchile wakulijiganya wao ni kuti, “Nkwete upile wanyamwe unkwakulupilila Akunnungu, pakuwa Umwenye wa Akunnungu uli wenu!

²¹ Nsangalale wanyamwe wajinkwete sala sambano, pakuwa chinjikute.

Nsangalale wanyamwe wankulila sambano, pakuwa chinseche.

²² “Nsangalale wanyamwe iwaga chanchime wandu ni kulekangana nomwe ni kuntukana ni kunsala mwananyamwe kuti wanalumbana ligongo lya Mwana jwa Mundu.

²³ Nsangalale ni kutyala katema pachigakopochele gelego pakuwa mbote jenu jili jekulungwa kwini. Pakuwa achambuje wao wapanganyichisye iyoyo peyo wakulondola wa Akunnungu.

²⁴ Nambo ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wakusichila, pakuwa upoche wenu chiuwe wemale.

²⁵ Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wankwikuta sambano, pakuwa chijinkole sala.

Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wankuseka sambano, pakuwa chinchilila malilo ni kulila.

²⁶ Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe iwaga wandu wose akunlapa, pakuwa achambuje wao wapanganyichisye iyoyo peyo wakulondola wa unami.

Kwanonyela wammagongo
(Matayo 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Nambo ngunsalila wanyamwe wankumbikanila une kuti mwanonyele wammagongo wenu, mwapanganyichisye yambone waakunchima.

²⁸ Mwasachile upile waakunlwesya ni mwapopelele waakumpanganyichisya wamba.

²⁹ Mundu amputaga lijanda pa lijeje limo wagalauchisye ni liine. Ni mundu ansumulaga likoti lyenu munnechele ni mwinjilo wenu.

³⁰ Mundu jwalijose jwakummenda mumpe ni mundu ansumulaga chipanje chenu munansalile ammuchisye.

³¹ Chinkusaka kuti wandu ampanganyichisye wanyamwe, iyoyo peyo mwapanganyichisye wanyawo.

³² “Iwaga kwanonyela pe wakunnonyela wanyamwe, ana chimpate mbote chi? Ngapagwa! Atamuno waali ni sambu nombewo akwanonyela wakwanonyela.

³³ Ni iwaga chimwapanganyichisye yaili yambone wewala pe wakumpanganyichisya yambone, chimpate mbote chi? Nombe waali ni sambu akupanganya iyoyo peyo.

³⁴ Ni iwaga chimwakongosye wewala pe wankwalolela kuti chachimuchisya, ana chimpate mbote chi? Nombe waali ni sambu akwakongosya waali ni sambu achinjao kuti wauchisye mpela chila chila.

³⁵ Nambo wanyamwe mwanonyele wammagongo wenu ni mwapanganyichisye yaili yambone. Nkongosye pangalolela kummuchisya. Ni mbote syenu sisiwe syekulungwa ni wanyamwe chimme wanche wa Akunnungu Wakulu. Pakuwa welewo ali wambone kwa wewala wachigongomalo wangakutogolela.

³⁶ Mmeje ni chanasa mpela Atati wenu yatite pakuwa ni chanasa.

*Ngasimwalamula wane
(Matayo 7:1-5)*

³⁷ “Ngasimwalamula wane nombe wanyamwe nganlamulikwa, ngasimwalalasila wane nombe wanyamwe nganlalatilwa ni mwalechelesye wane ni wanyamwe chinnecheleswe.

³⁸ Mwapeje wane yakusaka ni Akunnungu chachimpa wanyamwe. Elo, chinchipochela chipimo chambone chakugumbala, chechinyindile ni chekusangwisye ni kumwasika chichitajikwe mu misaku jenu. Pakuwa chilachila chimpimile kwa wane ni chichocho chinchipimilwa wanyamwe ni Akunnungu.”

³⁹ Che Yesu waatanjile achi chitagu chi, “Ana wangelola akukombola kwalongosya wangelola ajao? Ngaikomboleka! Wose chagwilile mwisimbo.

⁴⁰ Jwakulijiganya ngakumpunda jwakwiganya jwao, nambo jwalijose jwakulijiganya amalisyaga kulijiganya akuwa mpela jwakwiganya jwao.

⁴¹ “Ligongo chi nkulolechesya chiswani chachili mu liso lya mpwenu nambo papopo ngankulola chitela chachili mu liso lyenu?

⁴² Pane nkukombola chinauli kunsalila mpwenu kuti, ‘Mpwanga, nninde kaje nanyosye chiswani chachili mu liso lyenu,’ ni akuno ngankulola chitela chachili mu liso lyenu mwasyene? Jwaulamba mmwejo! Ntyosye kaje chitela chachili mu liso lyenu, nipele chinlole uchenene pakuchityosya chiswani chachili mu liso lya mpwenu.

*Chitela chikumanyika kwa isogosi yakwe
(Matayo 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ “Iyoyo peyo ngapagwa chitela chambone chachikusogola isogosi yangalimate ni ngapagwa chitela changalimate chachikusogola isogosi yambone.

⁴⁴ Chitela chachili chose chikumanyika kwa isogosi yakwe. Wandu ngakukombola kuka wa isogosi ya tini pa chisukutu cha miiwa atamuno sabibu pa nkwanga.

⁴⁵ Mundu jwambone akutyosya indu yambone yagosile mu ntima wakwe. Ni mundu jwangelumbana akutyosya yangalumbana yagosile mu ntima wakwe. Pakuwa mundu akuwecheta kutyochela mu yaigumbele mu ntima wakwe.”

*Chitagu cha wakuta wa nyuumba wa wili
(Matayo 7:24-27)*

⁴⁶ “Kwachichi nkumilanga une, ‘Ambuje, Ambuje,’ nambo ngankupanganya ingusaka?

⁴⁷ Chinannosye chitagu cha mundu jwalijose jwakwika kwangune ni kugapilikana malo we gangu ni kugapanganya,

⁴⁸ jwelejo akulandana ni mundu jwatawile nyuumba, juwasolesye paasi nnope mpaka palwala ni kutanda kuta wa pepala. Pajanyele ula jekulungwa nnope meesi gasewiche ni kujigomba nyuumba jila nambo nganijitinganyika, pakuwa jaliji jeta we kwakulimbila.

⁴⁹ Nambo mundu jwalijose jwakugapikanila malo we gangu nombejo anapanganye chachili chose, jwelejo akulandana ni mundu jwatawile nyuumba jakwe pa nsanga, pangasolesya paasi nnope. Pajanyele ula jekulungwa nnope meesi gasewiche ni kujigomba nyuumba jila ni jagwile ni kugumuka jose!”

7

*Che Yesu akunnama kapolo jwa chilogola jwa wandu wangondo
(Matayo 8:5-13)*

¹ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yeleyi kwa wandu wawile ku Kapelenaumu.

² Kweleko kwaliji ni chilogola jumo jwa wandu wangondo mia moja wa chiloma juwaliji ni kapolo juwankundile nnope. Jwele kapolo jo waliji nkulwala chiwandi ni kuwa. ³ Chilogola jula paŵasipilikene ngani si Che Yesu, waatumile achachekulu wane wa Wayahudi ajaule akaachondelele kuti aiche kukunlanya kapolo jwao.

⁴ Paŵaiche ku Che Yesu, wanchondelele nnope achitiji, “Mundu ju akuwajilwa kuka-muchiswa,

⁵ pakuwa akwanonyela wandu wetu, sooni ni jwatutaŵile nyumba ja kupopelela.”

⁶ Nipele Che Yesu walongene nawo. Paŵaliji nkuwandichila kwika pa nyumba ja chilogola jula, chilogola jula waatumile achambusangagwe waasalile Che Yesu kuti, “Ambuje nnalisausye nnope, pakuwa une nganguwajilwa mmwejo njinjile mu nyumba jangu.

⁷ Ali ni ligongo naliweni nganguwajilwa kwika kukwenu nansyene. Nambo mmechete liloŵe pe ni jwaktumichila jwangu chalame.

⁸ Pakuwa noneji nombe ndili mundu jundi paasi pa ulamusi, sooni ngwete wangondo paasi pa une. Nansalilaga jumo ‘Njaule!’ Nombejo akwaula ni jwine, ‘Njise!’ Nombejo akwika ni kapolo jwangu, ‘Ntende achi!’ Nombejo akuchitenda.”

⁹ Che Yesu paŵapikene yeleyo, wansimosile, nombejo wagalauchile wandu wajinji wala waŵaliji nkwakuya ni waasalile, “Nganinachiwone chikulupi chachikulungwa mpela achi namuno mu wandu wa Isilaeli!”

¹⁰ Wandu waŵatumikwe wala paŵaiche kumusi kwa chilogola jula wansimene kapolo jwao jula ali alamile.

Che Yesu akunsyusya mwanache

¹¹ Kundaŵi jakwe, Che Yesu wawile mu musu umu waukuwilanjikwa Naini, mpingo wa wandu ni wakulijiganya wao walongene nawo.

¹² Nipele paŵaliji aninkuwandichila pannango wa musu, wakopochele wandu ali ajigele malilo ga jwanchanda, mwana jwajikajika pe jwa jwankongwe jwawililwe ni wankwakwe. Ni wandu achajinji wa musu ula waliji pamo ni jwankongwe jula.

¹³ Ambuje Che Yesu paŵammweni jwankongwe jo wankolele chanasa, ni wansalile, “Nkalila.”

¹⁴ Nipele wawile ni kuchikwaya chitagala chila ni waŵajigele wala wajimi. Nipele watite, “Mmwe nchanda! Ngunsalila, njimuche!”

¹⁵ Jwamwe jula wajimwiche ni kutama ni watandite kuŵecheta. Ni Che Yesu wauchisye achikulugwe.

¹⁶ Wandu wose wakamwilwe ni lipamba ni waliji nkwakusya Akunnungu achitiji, “Jwakulondola jwankulu jwa Akunnungu akopochele kukwetu. Akunnungu aiiche kukwakamusya wandu wao.”

¹⁷ Ngani jo jajenele mu chilambo chose cha ku Yudea ni mu ilambo ine iyasyungwile.

*Achikatumetume kutyochela ku che Yohana Wakubatisya
(Matayo 11:2-19)*

¹⁸ Wakulijiganya wa che Yohana wawalanjile che Yohana yankati syele ngani syose. Nombewo wawilasilile wakulijiganya wawili mwa wakulijiganya wao.

¹⁹ Walajichisye kwa Ambuje Che Yesu akausye kuti, “Mmwe ni nkulupusyo jwakwika pane twalolele wane?”

²⁰ W̄andu w̄ala paw̄aiche ku Che Yesu ni w̄atite “Che Yohana W̄akubatisya atulajisye kukwenu tummusye kuti, ‘Ana alakwe ni nkulupusyo jwakwika pane twalolele w̄ane?’”

²¹ Katema kakoko Che Yesu w̄aliji nkwalamya w̄andu w̄ajinji w̄aw̄aliji nkulagaswa ni ilwele ni w̄akulwala ni kugatyosya masoka ni w̄angalola achajinji kwatenda akombole kulola.

²² Nipele Che Yesu w̄aajanjile, “Njaule nkaasalile che Yohana yose inyiweni mwachin-syene ni kupilikana. W̄angalola atakulola ni w̄angajenda atakwenda ni w̄aali ni matana akuswejeswa ni w̄angapilikana akupilikana ni w̄awile akusyuswa ni w̄akulaga aku-lalichilwa Ngani Jambone.

²³ Asangalale jwele mundu jwangakuchimwa ni une!”

²⁴ Pelepo w̄akulijiganya w̄a che Yohana paw̄atyosile, Che Yesu w̄atandite kuusalila mpingo wa w̄andu yankati che Yohana achitiji, “Pamwajawile kukunnola che Yohana mwipululu mula mwalolele kuti chinchione chichi? Ana mwaganisye kuti chinkam-mone mundu jwali mpela litete lili nkupungunyikwa ni mbungo?”

²⁵ Nipele mwajawile kukulola ichichi? Mwajawile kukunnola mundu jwawasile iwalo yakusalala? Ngwamba! W̄akuwala iwalo yanti yele ni kutama mu upoche ali mu majumba ga chimwenye!

²⁶ Musalile, mwajawile kukulola ichichi? Mwajawile kukunnola jwakulondola jwa Akunnungu? Elo, sooni kupunda jwakulondola jwa Akunnungu.

²⁷ Ngani sya jweleju ni syasilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Nnole, nguntuma jwakutumichila jwangu annongolele juchankolochesye litala lyenu.’ ”

²⁸ Che Yesu w̄apundile kuw̄echeta ngunsalila, “Mwa w̄andu w̄aw̄elekwe ni jwankongwe ngapagwa jwankulu kumpunda che Yohana W̄akubatiswa. Nambo jwali jwannandi mu Umwenye wa Akunnungu ni jwankulu kupunda jwelejo.”

²⁹ W̄andu wose pamo ni w̄akukumbikanya nsongo w̄aw̄abatiswe ni che Yohana paw̄apilikene yeleyo w̄ajitichisye kuti Akunnungu ali w̄a usyene.

³⁰ Nambo Mafalisayo ni w̄akwiganya Malajisyo w̄anganabatiswa ni che Yohana w̄akanile chikotopasyo cha Akunnungu chachikwagamba w̄anyawo.

³¹ Che Yesu w̄apundile kuw̄echeta, “Chinaalandanye ni chichi w̄andu w̄a au uw̄elesi wu? Ana akulandana ni chichi?”

³² Akulandana ni w̄anache w̄aw̄atemi peuto pakusumichisya malonda ni kuw̄ilangana mpingo ni mpingo, ‘Twangombe ipeta, nambo nganintyala! Twanjimbile nyimbo sya pamalilo nambo nganinlila!’

³³ Pakuwa che Yohana W̄akubatisya w̄aiche, nombe w̄aliji nkutawa ni nganang'waga divai ni w̄anyamwe mwatite ‘Ali ni lisoka!’

³⁴ Nombe Mwana jwa Mundu aiche, akulya ni kung'wa ni w̄anyamwe mwatite, ‘Munnole aju jwakutolwa ju ni jwakolelwa ambusanga jwa w̄akukumbikanya nsongo ni w̄a sambu!’

³⁵ Nambo lunda lwa Akunnungu lusalichikwe kuti luli lwambone ni wose w̄akwitichisya w̄ala.”

Che Yesu kumusi ku che Simoni Mfalisayo

³⁶ Mfalisayo jumpepe w̄anlaliche Che Yesu kukulya chakulya kumangwao. W̄ajinjile nkati mwa jwele Mfalisayo jo, w̄atemi ni kulya.

³⁷ Pamusi pala pali ni jwankongwe jumpepe jwali ni sambu. Paw̄apilikene kuti Che Yesu ali nkulya mu nyumba ja Mfalisayo jula w̄ajigele kachupa kakakolechekwe ni liganga lyalikuw̄ilanjikwa alabasta kakagumbele mauta gakununjila.

³⁸ Waihe ni kwima pachiwandi makongolo ga Che Yesu, achililaga, ni misosi jakwe japatuchile pa makongolo ga Che Yesu. Jwele jwankongwe jo wâgatikite makongolo ga Che Yesu kwa umbo syakwe. Wâgakomasisye makongolo kwa ngomo syakwe ni wâgapachile mauta.

³⁹ Jwele Mfalisayo juwânalliche Che Yesu pa wâiweni yeleyo, wâgaganisisye mu ntima mwakwe kuti, “Aju mundu ju aka wê jwakulondola jwa Akunnungu, akaimanyi kuti jwankongwe jwakunkwaya ju ali jwanti uli, kuti ali ni sambu.”

⁴⁰ Che Yesu wânsalile jwele Mfalisayo jo kuti “Che Simoni, ngwete chakunsalila.”
Nombe che Simoni wâjiticisye, “Elo jwakwiganya, mmechete.”

⁴¹ Che Yesu wâtandite ku wêcheta, “Wandu wâwili wânkongwele mbiya mundu jumpepe, jumo wâkongwele mbiya malinga ni malipilo ga masengo ga chaka chimo ni nusu ni jwine wâkongwele mbiya malinga ni malipilo ga masengo ga mwesi umo ni nusu.

⁴² Pa wâlepele kummuchisya, jwele mundu jo wâlechelesye wose wâwili. Mwa wandu wâwili wo jwapi juchannyeye nnope jwakukongosya jula?”

⁴³ Che Simoni wâjanjile, “Isyene ni ajula ju wâannechelesye ligambo lyekulungwa nnope ni juchannyeye nnope Ambuje.”

Che Yesu ni wâtite, “Njanjile uchenene.”

⁴⁴ Nipele wângaluchile jwankongwe jo ni wâasalile che Simoni, “Ana ngati nkummona jwankongwe ju? Panajinjile mu nyuumba jenu nganimumba meesi ga kulikunda pa makongolo gangu nambo jwankongwe ju wâmbatuchisye misosi jakwe pa makongolo gangu ni kundikita ni umbo syakwe.

⁴⁵ Mmwejo nganimungomasya kwa kunonyela pejeje, nambo une chijinjilile mu nyuumba ji jwankongwe ju nganaleka kungomasya kwa kunonyela pa makongolo gangu.

⁴⁶ Mmwejo nganimumbakasya mauta muntwe, nambo ajuju ambachile mauta pa makongolo gangu.

⁴⁷ Ngunsalile kuti unonyelo wekulungwa wâulosisye ukumanyisya kuti alecheleswe sambu syakwe syasitupile. Nambo jwakulecheleswa indu yaili kanandi, akunonyela kanandi.”

⁴⁸ Nipele Che Yesu wânsalile jwankongwe jo, “Sambu syenu silecheleswe.”

⁴⁹ Wêwala wâwalyaga pamo ni Che Yesu wâusyene achinsyene achitiji, “Ana mundu ju ali wâani, jwakukombola atamuno kulechelesya sambu?”

⁵⁰ Nombe Che Yesu wânsalile jwankongwe jo, “Chikulupi chenu chinnamisye, njaule kwa chitendewe.”

8

Achakongwe wâwalongene nawo Che Yesu

¹ Pagamasile gelego, Che Yesu wâpite mu misi ni misinda achilalichilaga Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu. Ni wâkulijiganya kumi na mbili wâwalongene nawo.

² Nipele achakongwe wâne wâwâakopwesye masoka ni kwalamya ilwele wâlongene nawo. Wêlewo ni wânya che Maliamu jwa musi wa ku Magidala jwati Che Yesu wânkopwesye masoka saba,

³ ni che Joana wânkawo che Kusa, che Kusa wâliji jwakulindilila nyuumba ji che Helode ni che Susana ni wâne wâjinji. Wêle achakongwe wo wâliji nkwakamusya Che Yesu ni wâkulijiganya wâo kwa ipanje yao achinsyene.

Chitagu cha jwakumisa mbeju

(Matayo 13:1-9; Maliko 4:1-9)

⁴ Mpingo wa wandu wâliji unikusongangana ni wandu kukopochela misi jina jose wâliji nkwaichilila Che Yesu. Nombewo wâtanjile achi chitagu chi.

⁵ “Mundu jwakulima wâjawile kukumisa mbeju syakwe. Pa wâamisaga sine syapatuchile mwitala ni u wâjesile mwitala mo wâsiliwete ni ijuni yalile.

⁶ Mbeju sine syapatuchile palitaka lyalili ni maganga ni pasyamesile syanyasile ligongo litaka nganilikola meesi.

⁷ Sine syapatuchile pasikati miiwâ. Jele miiwâ jo jamesile pamo nasyo ni kusi wâjikanya.

⁸ Mbeju sine syapatuchile palitaka lyambone ni syamesile ni kusogola ni jili jose jasogwele pwela.”

Che Yesu pa wâmalisisye gelego, wânyanyisye, “Wâali ni mapikanilo, gakupilikana aplikane!”

Nningwa wa kwiganya kwa chitagu
(Matayo 13:10-17; Maliko 4:10-12)

⁹ Wâkulijiganya wâo wâusisye Che Yesu malumbo ga chele chitagu cho.

¹⁰ Nombe wâjanjile, “Wânyamwe mpegwile kumanyilila yantemela ya umwenye wa Akunnungu, nambo kwa wânewo ngwamba, wêlewo akusalilwa kwa itagu kuti pakulola anakombole kulola ni pakupilikana anaimanyilile.

Che Yesu akutagula chitagu
(Matayo 13:18-23; Maliko 4:13-20)

¹¹ “Nipele, malumbo ga chitagu chi ni aga, Mbeju lili lilo wê lya Akunnungu.

¹² Chachikukopochela kwa mbeju sisypatuchile mwitala sila chikulandana ni chitagu cha wându wâkupilikana lilo wê lya Akunnungu ni Shetani akwika ni kulityosya mu mitima jao kuti akakulupilila ni kukulupuswa.

¹³ Nombe chachikukopochela kwa mbeju sisypatuchile palwala sila, chikulandana ni chitagu cha wându wâkupilikana lilo wê lya Akunnungu akulipochela kwa sangalala. Nambo mpela asila mbeju sila, wêle wânduwo ngakukola michiga paku wâ akukulupilila katema kanandi ni pakulinjika akulekanga kulupilila.

¹⁴ Sooni chachikukopochela kwa mbeju sisypatuchile pa miiwâ sila chikulandana ni chitagu cha wându wâkupilikana lilo wê lya Akunnungu, nambo mbolebole aku wâjikanywa ni lipamba ni ipanje ni upoche wa pachilambo. Wêle wându wo isogosi yao ngaikukomala.

¹⁵ Ni chachikukopochela kwa mbeju sisypatuchile pa chaajila sila chikulandana ni chitagu cha wându wâkupilikana lilo wê lya Akunnungu ni kulikamulisya kwa ntima wambone ni wakukunda. Wându wo akupililila ni kumbesi kusogola isogosi yambone.

Lumuli lweunichikwe ni lulo
(Maliko 4:21-25)

¹⁶ “Wându ngakupamba lumuli ni kuluunichila ni lulo pane kulu wîka kuusi chindanda. Nambo akulu wîka pachanya chindu chaku wîchila lumuli kuti wâkwinjila mwelemo akombole kulola lulanga lwakwe.

¹⁷ “Chachilichose chachisisikwe, chichi wîchikwe pakulanguka ni chachilichose cheunichile chichi wê cheunukulikwe ni ku wîchikwa pakulanguka.

¹⁸ “Nipele nlilolechesye ni upilikane wenu, paku wâ jwakwete chindu chajonjehekwe nambo jwanganakola chindu, chasumulwe atamuno kanandi chakuchiganisya kuti akwete.”

Achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu
(Matayo 12:46-50; Maliko 3:31-35)

¹⁹ Pelepo achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu wâjawile kukwalola, nambo nganakombola kwa wândichila ligongo lya winji wa wându.

²⁰ Mundu jumo wânsalile Che Yesu kuti, “Achikulu wenu ni achapwenu alinji paasa, akusaka kunnola.”

²¹ Nambo Che Yesu wâasalile wâandu wose, “Achikulu wâangu ni achapwanga ali wêwala wâkupilikana liloŵe lya Akunnungu ni kulikamula.”

*Che Yesu akujikalipila mbungo jekulungwa ni matumbela
(Matayo 8:23-27; Maliko 4:35-41)*

²² Sooni lyuŵa limo Che Yesu wâjinjile mu ngalaŵa ni wâkulijiganya wâao, wâasalile, “Tujaupe peesi litanda.” Nipele, wâtandite ulendo.

²³ Paŵaliji mu ngalaŵa Che Yesu wâliji ni lugono ni wâgonile. Nipele jatandite kupuga mbungo jekulungwa ni gatandite kwinjila meesi mu ngalaŵa ni wâliji mu chakogoya.

²⁴ Wâkulijiganya wâla wâjaulile Che Yesu kukwajimusya achitiji, “Ambuje, Ambuje! Tulinkwasika!” Che Yesu wâjimwiche ni kujikalipila mbungo jekulungwa ni matumbela ga meesi, yose yamyalele ni kwaliji kutulele.

²⁵ Ni sooni wâasalile, “Chikulupi chenu chili kwapi?”

Nambo wânyawo wâsimosile ni kamulwa ni lipamba ni kusalilana jwine ni jwine, “Mundu ju ali jwanti uli? Pakuŵa akujilamula namuno mbungo jekulungwa ni matumbela ga meesi ni yose ikwapilikanila.”

*Che Yesu akunnamya jwamasoka ku Gelasi
(Matayo 8:28-34; Maliko 5:1-20)*

²⁶ Che Yesu pamo ni wâkulijiganya wâao wâjendelechele ni ulendo ni wâiche ku mbwani ja chilambo cha Wâgelasi chachili peesi litanda lyaliwândikene ni ku Galilaya.

²⁷ Che Yesu paŵatulwiche mu ngalaŵa ni kuliwâta mbwani, mundu jumo jwa musi ula juŵaliji ni masoka wânyichilile. Nambo mundu jo kwa moŵa gamajinji nganatakulaga namose nganatamaga mu nyuumba nambo wâtamaga mu mbugu sya kusichila wâandu.

²⁸ Paŵammweni Che Yesu wâlisile, wâligwisisye paasi paujo pao ni kunyanyisya, “Mmwejo, Che Yesu Mwana jwa Akunnungu Wâkulu, nkusaka ichichi kwangune? Ngunchondelela ngasimulagasya!”

²⁹ Wâwêchete yeleyo pakuŵa Che Yesu wâlikalipile lisoka linkopoche mundu jo. Lyele lisoka lyo lyaliji nkunkamula mundu jo kawîlikaŵili, natamuno wâandu wâmbisile nkati ni kwatawîlisya makono ni makongolo ni unyolo ni magwedegwede, nambo wâkutulaga nyolo syo ni magwedegwede ni lisoka lyo lyanjausyaga mwipululu.

³⁰ Che Yesu wâmmusisye, “Liina lyenu wâani?”

Wâjanjile, “Liina lyangu lili ‘Mpingo.’ ” Wâjanjile yeleyo pakuŵa wâliji ni masoka gamajinji.

³¹ Gele masoka go gaachondelele kuti ngasiwâjausya mu lisimbo lyangali mbesi.

³² Pele paliji ni mpingo wekulungwa wa maguluŵe galiji ganinkulya mungulugulu chitumbi. Masoka gala gaachondelele Che Yesu gajaule gakagajinjile maguluŵe. Nombe Che Yesu wâgalesile gajaule.

³³ Masoka gankopweche mundu jo ni gajinjile mu maguluŵe ni mpingo wose wa maguluŵe waselelechele mu litanda lyalili chiwândi ni chitumbi ni kutiŵila mu meesi.

³⁴ Wâkuchinga wâla paŵaiweni yose yaitendekwe yo wâutwiche, wâjawile kukwasalila wâandu ngani syo mu migunda ni misi.

³⁵ Wâandu wâiche kukulola iyakopochele. Ni wâjaulile Che Yesu, wânsimene mundu jugantiosile masoka jo ali atemi chiwândi ni makongolo ga Che Yesu, ali awasile nguo ni ali ni lunda lwambone, nombewo wâjogwepenje.

³⁶ Wâandu uŵalolite jele ngani jininkukopochela wâasalile wânyawo iwâtite pakulamwa mundu jwakamwilwe ni masoka jo.

³⁷ Ni wâandu wose wâ chilambo cha ku Gelasi chila wâkamwilwe ni lipamba lyekulungwa. Nipele wâachondelele Che Yesu atyoche, nombe Che Yesu wâkwesile sooni mu ngalaŵa ni kwaula.

³⁸ Mundu jugankopweche masoka jula w̄aachondelele Che Yesu kuti alongane nawo. Nambo Che Yesu w̄anlanjile, ni w̄ansalile,

³⁹ “Mmuje kumusi nkasale yose yatesile Akunnungu kukwenu.”

Nipele, mundu jula w̄ajawile ni kwenesya mu musi wose indu yose iw̄apanganyichiswe ni Che Yesu.

*Mwanache ju che Yailo ni jwankongwe jwakulwala magono
(Matayo 9:18-26; Maliko 5:21-43)*

⁴⁰ Che Yesu pa w̄ajombweche litanda ni kwaula kwine, mpingo wa w̄andu w̄apochele, pakuw̄a wose w̄aliji nkwalindilila.

⁴¹ Pelepo w̄aiche mundu jumo liina lyakwe che Yailo, ju w̄aliji chilongola jwa nyuumba ja kupopelela, w̄atindiw̄ele pa makongolo ga Che Yesu ni w̄aachondelele kuti ajaule kumangwao,

⁴² pakuw̄a mwali jwao jwajika pe jwa yaka mpela kumi na mbili w̄aliji nkulwala chiw̄andika kuwa.

Che Yesu pa w̄aliji nkwaula, w̄andu w̄aliji nkwa w̄ijikanya kosekose.

⁴³ Nipele pali ni jwankongwe jumo mumpingo wa w̄andu mula, ju w̄alwalaga magono kwa yaka kumi na mbili, ju w̄amasile chipanje chakwe chose kwa w̄amitela ni ngapagwa ju w̄ankombwele kunnanya.

⁴⁴ Jwankongwe jo w̄annyichilile Che Yesu kunyuma ni w̄akwaiye lujenje lwa mwinjilo wao. Papopo w̄alamile magono.

⁴⁵ Che Yesu w̄ausisye achitiji, “Ana w̄aani w̄angwaiye?”

Wose w̄atite ngapagwa mundu jwankwaiye. Nombe che Petulo w̄atite, “Ambuje, mpingo wa w̄andu unyungwile ni kummijikanya!”

⁴⁶ Nambo Che Yesu w̄atite, “Apali mundu jwangwaiye, nguimanyilila pakuw̄a machili gangopweche.”

⁴⁷ Jwankongwe jula pa w̄aiweni kuti ngakukombola kulisisa, w̄alikopwesye achitetemelaga kwa lipamba ni w̄atindiw̄ele paujo pa Che Yesu. Pelepo ni w̄asasile mmbujo mwa wose ligongo lya kwakwaya Che Yesu ni iw̄atite pakulamwa kwanakamo.

⁴⁸ Che Yesu w̄ansalile jwankongwe jula kuti, “Mwanangu, chikulupi chenu chinamisye. Njaule kwa chitendewe.”

⁴⁹ Che Yesu akana w̄e kumalisya ku w̄echeta jwaiche mundu jumo kutyochela ku nyuumba ja chilongola jula kukwasalila che Yailo kuti, “Mwanagwenu awile, nkapunda kunsausya jwakwiganya.”

⁵⁰ Nambo Che Yesu pa w̄apilikene yeleyo w̄asalile che Yailo, “Kasinjogopa, ngambe kukulupilila, nombewo chalame.”

⁵¹ Pa w̄aiche pa nyuumba po nganansalila mundu jwine kuti ajinjile pamo nawo, ika w̄e che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo ni achikulugwe ni atatigwe mwali jo.

⁵² W̄andu wose w̄aliji nkulila ni kwalilila malilo. Nambo Che Yesu w̄asalile w̄anyawo, “Mmyalale, pakuw̄a nganawa nambo agambile gona pe!”

⁵³ Ni w̄anyawo w̄ansechile pakuw̄a w̄aimanyililaga kuti awile.

⁵⁴ Nambo Che Yesu w̄ankamwile nkono mwali jula ni kummilanga “Mwanangu njimuche!”

⁵⁵ Umi wao waujilile ni papopo w̄ajimi. Ni Che Yesu w̄asalile kuti w̄ape chakulya.

⁵⁶ Acha w̄elesi w̄ao w̄asimosile nnope nambo Che Yesu w̄aakanyisye kuti akansalila mundu jwalijose yaitendekweyo.

9

*Che Yesu akwatuma w̄akulijiganya kumi na mbili
(Matayo 10:5-15; Maliko 6:7-13)*

¹ Che Yesu waa wilasile pamo wakulijiganya wao kumi na mbili, wapele machili ni ulamusi wa kugakoposya masoka gose ni kulamya ilwele.

² Watumile ajaulangane kukwalalichila wandu Umwenye wa Akunnungu ni kwalamya wakulwala.

³ Wasalile, “Nkajigala chindu chachili chose mulendo atamuno ntindiso atamuno nsaku atamuno chakulya atamuno mbiya atamuno iwalo iwili.

⁴ Nyuumba jajili jose jichinkajinjile ni kumpochela nlonjele pelepo, mpaka pachintyoche musu wo.

⁵ Wandu akanaga kumpochela, ntyochanje mu musu mo nombe wanyamwe pachintyoche nkung'unde luundu mmakongolo mwenu kulosya kuti achinsyene asagwile kuukana utenga wa Akunnungu.”

⁶ Nipele, watandite ulendo, wapitaga msinda ni msinda walalichilaga Ngani Jambone ni kwalamya wakulwala pali pose.

*Che Helode akukanganika ligongo lya Che Yesu
(Matayo 14:1-12; Maliko 6:14-29)*

⁷ Ni chilogola che Helode wapilikene indu yose iyatendekwe ni wakanganiche pakuwane wane watiji, “Che Yohana wakubatisya wala asyuchile!”

⁸ Nambo wane watiji che Elia wala atyochele ni wane watiji kuti jumo jwakwe jwa wakulondola wa Akunnungu wakalakala asyuchile.

⁹ Nambo che Helode watite, “Wele che Yohana wo ngati nakatile ntwe sambano wele ni waani ungupilikana ngani syakwesi?” Nipele wansosaga kuti wawone.

*Che Yesu akuulisya mpingo wekulungwa wa wandu
(Matayo 14:13-21; Maliko 6:30-44; Yohana 6:1-14)*

¹⁰ Achinduna wala pawausile, wawalanjile Che Yesu yose yaitesile. Che Yesu waajigele wanyawo, wajawile pajika mu musu wakuwilanjikwa Besesaida.

¹¹ Nambo mpingo wa wandu ula pawaimanyi kuwajawile, wakuiye. Nombe Che Yesu wapochele ni wawechete nawo ya umwenye wa Akunnungu ni kwalamya wawasachile kulamwa.

¹² Lyuwa palyatandite kutiwila, wakulijiganya kumi na mbili wala wanjaulile Che Yesu kukwasalila kuti, “Mwalanje wandu ajaulangane mu misi ni migunda jakuwandichila akasose yakulya ni pagona, pakuwa patuli pa pali pajika.”

¹³ Nambo Che Yesu waasalile, “Wanyamwe mwape wanyawo chindu chakulya.”

Nipele wajanjile, “Nganitukola yakupunda nambo tukwete mikate nsano ni somba siwili pe. Panepa tujaula tukaasumile yakulya mpingo wose wu?”

¹⁴ Wandu uwaliji pepala, waliji achalume mpela elufu tano.

Nipele Che Yesu waasalile wakulijiganya wao kuti, “Mwatamiche paasi mipingo ja wandu mpela hansinihansini.”

¹⁵ Wakulijiganya wao watesile mpela iwatite pakusalilwa ni watamiche wose.

¹⁶ Nipele Che Yesu wajigele mikate nsano jila ni somba siwili sila ni walolite kwini ni kwatogolela Akunnungu ni kwipa upile ni kugawanya, wapele wakulijiganya wao kuti wapeleganye wandu.

¹⁷ Wandu wose walile ni kwikuta. Walokotenye isigasi ya mbakatika ni kugumbasya itundu kumi na mbili.

*Che Petulo akwitichisya kuti Che Yesu ali Kilisito
(Matayo 16:13-19; Maliko 8:27-29)*

¹⁸ Lyuwa limo, Che Yesu waliji nkupopela jika pe ni wakulijiganya wao waliji pachiwandi. Nipele wausisye wanyawo, “Ana wandu akuti une ndili waani?”

19 Wajanjile, “Wane akuti mmwejo ni che Yohana Wakubatisya ni wane akuti che Elia ni wane akuti jumo jwao wakulondola wakalakala wa Akunnungu asyuchile.”

20 Pelepo wausisye wanyawo, “Nombe wanyamwe nkutinji une ndili wani?”

Che Petulo wajanjile, “Mmwejo ni Kilisito Nkulupusyo chilanga chiwalanjile Akunnungu.”

*Che Yesu akulondola yankati chiwa chao ni kusyuka kwao
(Matayo 16:20-28; Maliko 8:30-9:1)*

21 Che Yesu walamwile wanyawo ni kwakanya kuti akasala kwa mundu jwalijose jele ngani jo.

22 Wapundile kuwecheta kuti Mwana jwa Mundu akusachilwa kulaga nnope ni kukanikwa ni achachekulu ni achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni kuulajikwa nambo lyuwa lyaatatu lya chiwa chao chachisyuka.

23 Nipele, waasalile wandu wose kuti, “Mundu jwalijose jwakusaka kuunguya akusachilwa alikane nsyene ni atwichile nsalaba wakwe mowa gose ni kunguya.

24 Pakuwa jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe chaujase ni jwalijose jchaujase umi wakwe ligongo lyangune, jwelejo chaukulupusye.

25 Ana mundu chapate chichi, awaga ni ipanje yose ya pachilambo kwa kulijasa natamuno kulijonanga nsyene?

26 Pakuwa mundu jwalijose jutachingolela soni une ni majiganyo gangu, Mwana jwa Mundu tachinkolela soni mundu jo pachachiika mu ukulu wakwe ni wa Atati ni wa achikatumetume wa kwinani waswela.

27 Ngunsalila isyene kuti, apali wane mwa wanya wa ngaawa pangauwona Umwenye wa Akunnungu.”

*Kuloleka ku Che Yesu kukugalauka
(Matayo 17:1-8; Maliko 9:2-8)*

28 Galiji mowa nane pawamasile kuwecheta gelego, Che Yesu waajigele che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo, wakwesile nawo pa chitumbi kukupopela.

29 Pawaliji nkupopela, kuloleka kwa ku meeso kwao kwagalawiche ni iwalo yao yaliji yeswela ni kung'alima nnope.

30 Papopo wandu wawili waoneche aninkukunguluka nawo, nombe wandu wo waliji che Elia ni che Musa,

31 wawakopochele ali ni ukulu, uwa wecheta nawo Che Yesu yankati ichiyaakopochele ku Yelusalemu ko kuti agumbalichisye yailembekwe nkati welewo.

32 Che Petulo ni achinjakwe watopele ni lugono, nambo pawajimwiche, wauweni ukulu wa Che Yesu ni wandu wawili uwajimi nawo.

33 Wandu wawili wo pawaliji aninkulekangana ni Che Yesu, che Petulo waasalile Che Yesu, “Ambuje, ili yambone uwe kutama apano! Tuta we masakasa gatatu, limo lyenu ni limo li che Musa ni line li che Elia.” Nganaimanyililaga chawa wecheta cho.

34 Che Petulo pawaliji aninkuwecheta yeleyo, liunde lyaichilile ni wakulijiganya wala wajogwepe pakuwa liunde lyo lyaliji lininkwaichilila.

35 Lyakopochele lilo we mwiunde mula, lichitiji, “Aju ni Mwanangu junansagwile, mumpilikanichisye.”

36 Palyamasile kupilikanika lilo we lyo, Che Yesu waoneche ali jika pe. Wakulijiganya wao wamyalele ni nganansalila mundu jwalijose gele mowa go yankati yeleyo yose iwaiweni yo.

*Che Yesu akunnanya mwanache jwa masoka
(Matayo 17:14-18; Maliko 9:14-27)*

37 Mala wi jakwe Che Yesu ni wakulijiganya watatu wala pawaliji aninkutuluka mwi-tumbi, mpingo wekulungwa wa wandu waichilile.

38 Mundu jumo mu mpingo mwa wându mula wanyanyisye achitiji, “Jwakwiganya, ngunchondelela munkolele chanasa mwanangu ju pakuwa ali mwanangu jwa jika pe!

39 Nnole lisoka lyakwe likusomoka ni chitema pe likuntenda agumile ni kuntaga njilinjili ni kunkopoka chiulo nkang'wa. Likupunda kunnagasya nnope ni ngalikunneka kwakwepepala.

40 Nipele, nachondelele wakulijiganya wenu kuti akalityosye, nambo nganakombolanga.”

41 Che Yesu wajanjile, “Wanyamwe uwelesi wangali chikulupi, ni wakusochela, chindame ni wanyamwe ni kumpililila mpaka chaka chi?” Nipele, Che Yesu wansalile mundu jo kuti, “Munjise nawo apano mwanagwenu jo.”

42 Katema jwele mwanache jo pawaliji aninkwaichilila Che Yesu, lisoka lila lyangwisisye paasi ni kuntaga njilinjili. Nambo Che Yesu walikalipile lisoka lila ni kunnamya mwanache ni kwauchisya atatigwe.

43 Wandu wose wasimosile nnope kugalola machili gamakulungwa ga Akunnungu.

*Che Yesu akuwecheta sooni yankati chiwa chao
(Matayo 17:22-23; Maliko 9:30-32)*

Wandu wala pawaliji nkusimonga yankati yose yaitesile, Che Yesu waasalile wakulijiganya wao,

44 “Ngasinliwalila chingusaka kuwecheta ni wanyamwe chi, Mwana jwa Mundu chatagwe mmakono ga wandu.”

45 Nambo wanyawo nganagamanyilila malumbo ga malo we gawa wechete. Lyele lyaliji lyakusisika kwa wanyawo kuti anamanyichisye, nombe wanyawo wajogwepe kwausya malumbo ga malo we go.

*Waaani waali wakulungwa?
(Matayo 18:1-5; Maliko 9:33-37)*

46 Gatyochele makani kwa wakulijiganya wala gati waaani waali wakulungwa kupunda achinjakwe.

47 Nambo Che Yesu wasimanyilile nganisyo sisyaliji mmitima jao nipele wanjigele mwanache jwannandi ni wanjimiche chiwandika nawo,

48 waasalile, “Mundu jwalijose jwakumpochela aju mwanache jwannandi ju kwa liina lyangu, jwelejo akumbochela une ni jwalijose jwakumbochela une, akumpochela jwelejo jwandumile une. Pakuwa jwali jwannandi kupunda wose pasikati jenu, jwelejo ni jwali jwankulungwa.”

*Jwanganawa jwammagongo jwenu, jwelejo ali pamo ni wanyamwe
(Maliko 9:38-40)*

49 Che Yohana wa wechete kuti, “Ambuje, tummweni mundu jumo achikoposyaga masoka mu liina lyenu nombe uweji twalinjile kunnekasya ligongo jwelejo nganawa jumo jwetu.”

50 Nambo Che Yesu waasalile wanyawo kuti, “Nkannekasya, pakuwa jwalijose jwanganakanila wanyamwe, jwelejo ali pamo ni wanyamwe.”

Wasamalia akukananga kumpochela Che Yesu

51 Nipele, paga wandichile mo wa ga Che Yesu kujigalikwa kwini wiasachile kwaula ku Yelusalemu.

52 Watumile wantenga walongolele, nombewo wajawile ni kwinjila mu musu umo wa Wasamalia kukuwika chile indu yose kwa ligongo lyao.

53 Nambo wandu wa wele musu wo wakanile kumpochela ligongo waimanyilile kuti wasachile kwaula ku Yelusalemu.

⁵⁴ Katema wâkulijiganya wakwe pawaiweni yeleyo, che Yohana ni che Yakobo watite, “Ambuje, ana nkusaka tuwilasye mooto kutyochema kwini kuti wajonanje wanyaŵa?”

⁵⁵ Nambo Che Yesu wagalauchile wanyawo ni kwakalipila.

⁵⁶ Che Yesu ni wakulijiganya wao watyosile ni kwaula kunsinda wine.

*Wakuwajilwa kuŵa wakulijiganya ŵa Che Yesu
(Matayo 8:19-22)*

⁵⁷ Paŵaliji mu ulendo, mundu jumpepe wansalile Che Yesu kuti, “Chinankuye kwakulikose kuchinjaule.”

⁵⁸ Che Yesu watite, “Macheto gakwete masomwa ni ijuni ikwete isusi, nambo Mwana jwa Mundu nganakola pagona ni kupumulila.”

⁵⁹ Nipele, wansalile mundu jwine kuti, “Munguye.”

Nambo jwelejo watite, “Ambuje, muuneche kaje nyaule ngaasiche atati wangu.”

⁶⁰ Nambo Che Yesu wansalile jwelejo kuti, “Mwaleche wawe waasiche wawe wao, nambo mmwejo njaula nkalalichile ngani ja Umwenye wa Akunnungu.”

⁶¹ Ni mundu jwine wansalile Che Yesu kuti, “Ambuje chinankuye, nambo muuneche kaje ngaalanje waali kumusi kwangu wala.”

⁶² Nambo Che Yesu wajanjile, “Jwalijose jwakamwile lijela ni kotama kulima agalauka ni kulola panyuma, jwelejo ngakuwajilwa mu Umwenye wa Akunnungu.”

10

Che Yesu akwatuma wakulijiganya sabini na mbili

¹ Pagamasile gelego, Ambuje waasagwile wakulijiganya sabini na mbili. Ni waatumile wakulijiganya wawili wawili walongolele paujo pao pa misinda jilijose ni kulikose kuwasachile nsyene kwaula.

² Wasalile wanyawo kuti, “Magungulo gali gamajinji nambo wakugungula ali kanandi. Nipele mwaŵende asyene ngunda kuti watume wakugungula mu ngunda mwao.

³ Sambano njaulangane, manyilile kuti nguntuma wanyamwe mpela mwanangondolo pasikati masogo.

⁴ Ngasinjigala chilolo pane nsaku pane ilatu ine, nkankomasya mundu jwalijose mwitala.

⁵ Mwajinjilaga mu nyumba jajili jose, mwakomasye yelei kaje, ‘Chitendewe chipagwe mu nyumba ji!’

⁶ Iwaga chapagwe jwakunonyelwa ni chitendewe mwelemo, chitendewe chenu chichitame najo, nambo iwaga ngapagwa jwachitendewe, chitendewe chichimujile kukwenu sooni.

⁷ Nlonjele pa nyumba jo nchilyaga ni kung'wa yakumpanga, pakuŵa jwakupanganya masengo akuwajilwa mbote. Ngasinsama nyumba ji kwaula nyumba jo.

⁸ Mwaikaga mmusi wauli wose ni kumpochela, nyanje yaili yose yakumpa.

⁹ Mwalanye wandu wakulwala waali kweleko, wasalile, ‘Umwenye wa Akunnungu uwandichile kukwenu.’

¹⁰ Nambo mwajinjilaga mmusi wauli wose ni akanaga kumpochela, ntyoche, nomwe pankupita mmatala gao nkajileje,

¹¹ ‘Atamuno luundu lwa pamusi wenu lwalunyambatile pa sajo syetu, tukumpatila wanyamwe kulosya kuti mwachinsyene nsagwile kuukana utenga wa Akunnungu. Nambo, manyilile kuti, umwenye wa Akunnungu uwandichile.’

¹² Ngunsalila kuti, pa lyuŵa lya malamulo magambo ga wandu wa musi wo chigaŵe gamakulungwa kupunda magambo ga wandu ŵa ku Sodom.

*Misi jangaleka sambu
(Matayo 11:20-24)*

13 “Ulaje uwe kukwenu, ku Kolasini! Ulaje uwe kukwenu, ku Besesaida! Pakuwa, iwaga yakusimosya iyatendekwe kukwenu, ikatendekwe ku Tilo ni ku Sidoni kula, wandu wa kwele kalakala pe akatemi paliu ali atakwile magunia ni kulitaga liu muntwe kulosya kuti alesile sambu syao.

14 Nambo pa lyuwa lya malamulo magambo genu chigawe gamakulungwa kupunda magambo ga ku Tilo ni ku Sidoni.

15 Ni mmwejo Kapelenaumu, ana nkuganisa kuti chinlikusye mpaka kwini? Ngwamba chinchituluswa mpaka kwiuto kwa wandu wawile.”

16 Nipele Che Yesu wapundile kwasalila wakulijiganya wao kuti, “Jwakumpilikana wanyamwe, akumbilikana une, jwakumpochela wanyamwe akumbochela une. Ni jwalijose jwakukana kumbochela une, akwakana wandumile une.”

Wakulijiganya makumi nsano ni gawili ni wawili akuujanga

17 Kanyuma wakulijiganya sabini wausile achisengwaga, achitiji, “Ambuje, atamuno masoka gatujitichisye kwa liina lyenu.”

18 Welewo wasalile wanyawo kuti, “Nambweni Shetani yatiteje pakugwa mpela njasi kutyochela kwini.

19 Elo, nampele ulamusi wa kuliwata majoka ni makoloto ni ulamusi wa pachanya machili gose ga jwammagongo ni ngapagwa chindu chachili chose chakummenga.

20 Nambo nkasechelelele ligongo lyakuti masoka ganjitichisye, nambo nsechelele ligongo lya meena genu galembikwe kwini.”

Kusangalala kwa Che Yesu (Matayo 11:25-27; 13:16-17)

21 Katema kakoko peko, Che Yesu wasangalele kwa ulamusi wa Mbumu jwa Akunungu, watite, “Nguntogolela Atati, Ambuje wa kwini ni chilambo, pakuwa mwasisile yeleyi wa lunda ni wa umanyilisi ni kwaunukulila wanche. Elo, Atati, pakuwa yeleyi ni yaitite pakunnonyela.”

22 Nipele watite, “Atati wangu ambele une indu yose. Ngapagwa jwakummanyilila Mwana akawe Atati, ni Atati akawe Mwana, ni jwalijose jwakunsaka Mwana akumbukulila.”

23 Nipele Che Yesu wagalauchile wakulijiganya wao ni kuwecheta nawo kwantemela kuti, “Nkwete upile wanyamwe kwakwiwona inkwiwona yi.

24 Ngunsalila kuti wakulondola wa Akunungu ni mamwenye wasachile kwiwona inkwiwona wanyamwe nambo nganaiwona ni kupilikana inkwipilikana wanyamwe, nambo nganaipikana.”

Chitagu cha Msamalia jwambone

25 Kanyuma, jwakwiganya Malajisyo jumo wajimi ni kwausya Che Yesu kwa kwalinga achitiji, “Jwakwiganya, ana ndende chichi pakuti ngole umi wa mowa gose pangali mbesi?”

26 Che Yesu wambusisye kuti, “Ana ilembechekwe chichi mu Malajisyo che Musa? Ana nkusyoma chichi mwelemo?”

27 Wajanjile, “Mwanonyele Ambuje Akunungu wenu ni ntima wenu wose ni uumi wenu wose ni machili genu gose ni umanyilisi wenu wose ni njenu mpela mwasyene.”

28 Che Yesu wansalile, “Njanjile uchenene! Ntendeje yeleyo, nomwe chinkole umi.”

29 Nambo welewo, wasachile kuliwalanjila kuti akuchimanyilila chakuusya cho, wausisye Che Yesu, “Ana njangu jo ni waani?”

30 Che Yesu wajanjile, “Jwapali mundu jumo jwaumilaga ku Yelusalemu kutuluchila ku Yeliko. Pawaliji mwitala, wasimene wachiswamba ni wambusile iwalo yakwe ni kumputa ni watyosile ni kunneka achiwandichilaga kuwa.

³¹ Pangalolela, jwambopesi jumo wâliji nkupita mulamula mwitala mula, nambo pawambweni ni wasepwiche pambali ni kwaula.

³² Iyoyo peyo, Mlawi jumo pawaiche pelepo wambweni, ni wasepwiche pambali ni kwaula.

³³ Nambo Msamalia jumo juwâliji muulendo waiche pepala pawâliji mundu jula, nombe pawambweni wambonele chanasa.

³⁴ Nipele, wanjaulile, wagajosisye mawanga gao kwa mauta ni divai ni kugatawa mawanga, pawamasile kutenda yeleyo wanjigele pa chinyama chakwe, ni wanjawisye kukwalwasya mu nyumba ja achalendo.

³⁵ Malawi jakwe watyosisye lupia siwili sya mbiya, wampele jwakujigosa nyumba jila ni wansalile kuti, 'Munlwasye mundu ju ni chachili chose chachichipunde kwa jweleju, chinjilipila une pachimuje.' "

³⁶ Che Yesu wausisye, "Mwa wele watatu wo, waani walosisye kuti ali njakwe mundu juwaputikwe ni wachiswamba?"

³⁷ Jwakwiganya Malajisyo jula wajanjile, "Jwejula juwankolele chanasa jula."

Che Yesu wansalile, "Njaule nkatende iyoyo peyo."

Che Yesu akwajimajimila che Masa ni che Maliamu

³⁸ Che Yesu ni wakulijiganya wao pawâliji muulendo, waiche kunsinda umo ni jwankongwe jumo liina lyao che Masa wampochele kumangwao.

³⁹ Che Masa wâliji ni mpwakwe liina lyao che Maliamu, jweleju watemi chiwandi ni Ambuje Che Yesu achipikanilaga majiganyo gao.

⁴⁰ Nambo che Masa wâliji nkuchenjeuka ni masengo gamajinji. Nipele wanjaulile Che Yesu kukwasalila achitiji, "Ambuje, ana ngankulola kuti apwanga anesile une mbanganye masengo jika? Mwasalile aiche kukungamusya."

⁴¹ Nambo Ambuje wajanjile kuti, "Che Masa, che Masa, nkuchenjeuka ni kulisausya ni yejinji.

⁴² Nambo chipali chindu chimo pe chachikusachikwa. Che Maliamu asagwile liunjili lyambone ni sooni ngapagwa mundu juchachityosye kukwakwe."

11

Che Yesu akwiganya yakuti pakupopela (Matayo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Lyuwa limo, Che Yesu wâliji nkupopela peuto pamo, pawamasile, jumo jwa wakulijiganya wao watite, "Ambuje, ntujiganye kupopela, kwati mpela che Yohana Wakubatisya iwatite pakwajiganya wakulijiganya wao."

² Che Yesu waasalile, "Pankupopela, njileje yeleyi,

'Atati,

Liina lyenu lijinchilwe,

Umwenye wenu uiche.

³ Ntupe chakulya chetu cha lyuwa ni lyuwa.

⁴ Ntulechelesye sambu syetu,

pakuwa uweji nombe tukwalechelesya wose wakutulewela.

Ni sooni nkatujinjisy nkulinjikwa.' "

⁵ Ni Che Yesu waasalile kuti, "Tujile jumo jwenu akwete ambulanga ni anjaulilaga pasikati chilo ni kunsalila, 'Ambusanga, mungongosye mikate jitanu none chinambuchisye,

⁶ pakuwa ambulanga wangu ali mu ulendo, asepuhile kumusi none nganingola chakwapa.'

⁷ Nganichisye kuti ambusanga wenu akanjanjile ali nkati, 'Nkaasausya une! Pakuwa masile kuugala nnango. Une ni achiwanangu tugonile ni ngangukombola kwimuka ni kumpa!'

⁸ Isyene ngunsalila kuti, ngaajimuka ni kwapa atamuno ali ambusanga gwao pe, nambo ligongo lya mundu jo ichajile pakupunda kwachondelela, chajimuche ni kwapa chachili chose chakuchisaka.

⁹ "Nipele none ngunsalila yakuti, mmende ni wanyamwe chimpegwe, nsose ni wanyamwe chinnyiwone, mpoposye ni wanyamwe chachimbugulila nnango.

¹⁰ Pakuwa jwalijose jwakuwenda akupegwa ni jwakusosa akupata ni jwakupoposya, nnango ukuugulikwa kwa ligongo lyakwe.

¹¹ Ana, atati chi mwa wanyamwe, mwanache awendaga somba, chachiapa lijoka kuleka kwapa somba?

¹² Pane wawendaga lindanda, ana chachapa likoloto?

¹³ Chisau wanyamwe wangelumbana, nkumanyilila kwapa achiwana wenu indu yambone, isyene Atati wenu wa kwinani chiwape Mbumu jwa Akunnungu awala wakwawenda."

*Che Yesu ni Belesebuli
(Matayo 12:22-30; Maliko 3:20-27)*

¹⁴ Lyuwa limo Che Yesu waliji nkukoposya lisoka lilyantendekenye mundu ana wechete. Pilyakopweche lisoka lyo, jwanga wecheta jo, wakombwele ku wecheta, ni mpingo wa wandu wasimosile.

¹⁵ Nambo wane mwa welewo watite, "Akugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli, jwankulu jwa masoka."

¹⁶ Ni wane walinjile kwakwa wenda walosye chimanyisyo chakuti ulamusi wao uty- ochele kwinani.

¹⁷ Nambo Che Yesu, achimanyililaga ng'anisyo syao ni waasalile wanyawo, "Wandu wa umwenye wauliwose aputanaga achinsyene pe wele umwenye wo chiugwe ni wandu wa nyumba jajili jose waputanaga achinsyene pe wandu wa nyumba jo chajonasiche.

¹⁸ Nipele iwaga Shetani akulikanila nsyene, umwenye wakwe chiulame? Nguti yeleyi pakuwa wanyamwe nkuumecheta kuti ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli.

¹⁹ Wakulijiganya wenu nombe akugakoposya masoka mpela inguti kupanganya une, iwele uli menema musalile kuti ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli? Nipele wanyawo ni utachinnamula wanyamwe.

²⁰ Nambo iwaga ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Akunnungu, nipele nnyimanyilile kuti Umwenye wa Akunnungu umasile kwika kukwenu.

²¹ "Mundu jwali ni machili pakulindilila nyumba jakwe ni yakumenyanila yakwe, ipanje yakwe yose chigosekwe.

²² Nambo aikaga jwapundile machili ni kumputa, jwelejo akunsumula yakumenyanila yose iyaikulupililaga yo ni kuigawanya iwasmuswile.

²³ "Mundu jwalijose jwanganawa pamo ni une, akunganila ni mundu jwalijose jwangakusakulila pamo ni une, jwelejo akupwilinganya.

*Kujila kwa Lisoka
(Matayo 12:43-45)*

²⁴ "Lisoka lyankopokaga mundu likusyungula syungula mwipululu mwangali meesi lichisosaga pakupumulila. Palikulepela likuti, 'Chimujile ku nyumba jangu kun- gopochela kula.'

²⁵ Palikuujila, akujisimana nyumba jila jili jepyajile ni mwekotopasye.

²⁶ Nipele likwaula kukugajigala masoka gane saba gakusakala kupunda wêlewo, gose gakwaula kukunjinjila mundu jula. Kumbesi kwakwe mundu jo akuwa jwakusakala kupunda iwaliji kundanda.”

Kusangalala kusyene

²⁷ Che Yesu pawaliji nkuwêcheta gelego, jumo jwa achakongwe jwa mumpingo mwa wându mula, wanyanyisye lilo we achitiji, “Jwana upile jwankongwe jwambeleche ni kunjonjesya jo!”

²⁸ Nambo Che Yesu wa wêchete, “Nambo wana upile wakupunda wakulipilikanichisya lilo we lya Akunnungu ni kwitichisya.”

Uwelesi wakusakala ukusaka chimanyisyo

(Matayo 12:38-42)

²⁹ Nipele, mpingo wa wându pa waliji nkoonjecheka, Che Yesu watandite kusala, “Uwelesi wu uli uwelesi wa kusakala. Ukusaka chimanyisyo, nambo ngaupewa chimanyisyo chachili chose ika we chimanyisyo chi che Yona chila.

³⁰ Mpela che Yona i waliji chimanyisyo cha wându wa ku Ninawi ni iyoyo peyo Mwana jwa Mundu chachi wa chimanyisyo kwa uwelesi wu.

³¹ Iyoyo peyo pa lyu wa lyakulamulila Mwenye jwankongwe jwa ku Sheba chakopochele pamo ni wându wa uwelesi wu, nombewo chachisala kuti uwelesi wu wanamagambo. Paku wa welewo waumile kwakutalichila, waiche kukugapikanila malo we gambone ga lunda ga mwenye che Selemani, nambo pelepa apali jwankulu kupunda mwenye che Selemani.

³² Wându wa ku Ninawi chakopochele pa lyu wa lya malamulo lyo pamo ni wându wa uwelesi wu, nombewo chachisala kuti uwelesi wu wanamagambo. Paku wa wându wa ku Ninawi walesile sambu ligongo lya kulalichilwa utenga wa Akunnungu ni che Yona, nambo pelepa kwana jwankulu kwapunda che Yona.

Lulanga lwa chiilu

(Matayo 5:15; 6:22-23)

³³ “Ngapagwa mundu jwakupamba lumuli ni kulusisa pane kuluunichila ni lulo nambo akulu wika pachanya chindu chaku wicha lumuli, kuti wakwinjila mwelelemo akombole kulola lilanguka lyakwe.

³⁴ Lumuli lwa chiilu chenu luli liso lyenu, lya waga lyansima, chiilu chenu chose chichi we mu lilanguka, nambo lya waga nga wa lyansima, nombe chiilu chenu chichi we muchipi.

³⁵ Nilolechesye yambone kuti lilanguka lyalili nkati mwenu likaika kugalauka ku wa chipi.

³⁶ Nipele, i waga chiilu chenu chose cha waga ni lilanguka, pangali chi walo chachichi we pa chipi, chiilu cho chiching' alime yambone mpela lumuli lwalukuti pakunlanguchisya ni lilanguka lyakwe.”

Che Yesu akwa wêcheta Mafalisayo ni wakwiganya Malajisyo

(Matayo 23:1-36; Maliko 12:38-40)

³⁷ Che Yesu pa wamasile kusala yeleyo, Mfalisayo jumo waalaliche kumangwao kuti akalye nawo chakulya, nombewo wajinjile ni kutama kulya.

³⁸ Nambo Mfalisayo jo wansimosile Che Yesu kwawona alinkutama pangana wa kaje chikana we chakulya.

³⁹ Pele Ambuje wansalile, “Wanyamwe Mafalisayo, nkosya ngao ni mbale kwa paasa, nambo nkati mwenu ngumbele chigongomalo ni ungalimate.

⁴⁰ Wakulowela wanyamwe! Ana, nga wa Akunnungu wa wapanganyisye paasa ni wa wapanganyisye nkati mo?

⁴¹ Nambo mwapeje w̄andu w̄akulaga indu yaili nkati ngao ni mbale ni indu ine yose chiiw̄e yambone kukwenu.

⁴² “Nambo ulaje uw̄e kukwenu w̄anyamwe Mafalisayo, pakuw̄a nkwausya liunjili lya kumi namose pachanya masamba ga kununjila ga mimela gakunonyesya chakulya ni mchicha ni masamba gane gane ni kuleka kwapanganyichisya w̄andu yaikuw̄ajilwa ni kwanonyela Akunnungu. Mwaw̄ajilwe kukamulisya yaandanda yo pangaliw̄alila yaaw̄ili yo.

⁴³ “Nambo ulaje uw̄e kukwenu, w̄anyamwe Mafalisayo, pakuw̄a ikunnonyela kutama mmbujo mu itengu ya achakulungwa mu mmajumba ga kupopelela ni kunkomasya kwa kuchimbichisya paw̄achingangene w̄andu.

⁴⁴ Ulaje uw̄e kukwenu, pakuw̄a nkulandana ni malembe gangali chilosyo, w̄andu akupita pachanya pakwe, pangaimanyilila.”

⁴⁵ Jumo jwa w̄amalamulo w̄ajanjile, “Jwakwiganya, pankusala yelei ngati nkutujalusya nowe w̄akwe.”

⁴⁶ Che Yesu w̄ajanjile, “Ulaje uw̄e kukwenu w̄anyamwe w̄akwiganya Malajisyo, pakuw̄a nkwatwika w̄andu misigo jakutopela jangatwichilika ni mwachinsyene ngankujongola namose chala kwakamusya.

⁴⁷ Ulaje uw̄e kukwenu, pakuw̄a nkugumba malembe ga w̄akulondola w̄a Akunnungu, w̄aw̄aulajikwe ni achambuje w̄enu.

⁴⁸ Iyoyo peyo w̄anyamwe nkuw̄alanga ni kwitichisya masengo ga achambuje w̄enu pakuw̄a w̄elewo w̄auleje w̄akulondola w̄a Akunnungu ni w̄anyamwe nkugumba malembe gao.

⁴⁹ Ni kwaligongo lyo, lunda lwa Akunnungu lwatite, ‘Chinampe w̄akulondola w̄a Akunnungu ni achinduna, nambo w̄ane mwa w̄anyawo chachaulaga ni w̄ane w̄ao chachalagasya.’

⁵⁰ Nipele uw̄elesi uu chiuchilagaswa kwaligongo lya chiwa cha w̄akulondola w̄a Akunnungu w̄ana wose w̄aw̄aulegwe chitandile kupagwa chilambo,

⁵¹ chitandile kuulagwa ku che Habili kwichila che Sakalia, juw̄aulegwe pasikati ja chilisa ni Nyumba ja Akunnungu. Eloo, ngunsalila kuti, au uw̄elesi uu chiuchilagaswa kwa yele isambo yo.

⁵² “Ulaje uw̄e kukwenu w̄anyamwe w̄akwiganya Malajisyo pakuw̄a njigele chiugulilo cha nnango wa umanyilisi ni mwachinsyene nganinjinjila ni w̄aw̄ajinjilaga mwelemo mwalekasisye kuti akajinjila.”

⁵³ Che Yesu w̄atyosile mwelemo, chitandile pelepo w̄akwiganya Malajisyo ni Mafalisayo w̄atandite kwachima kwannope ni kwausya mausyo gamajinji.

⁵⁴ W̄asakaga w̄atanjisyeye kwa malow̄e gao.

12

Kwamuka nkati ulamba (Matayo 10:26-27)

¹ Katema kakoko w̄asongangene w̄andu w̄ajinji mpaka kuliw̄atana, Che Yesu w̄atandite kwasalila kaje w̄akulijiganya w̄ao kuti, “Nlisepusye ni chilungo cha Mafalisayo, chachili cha ulamba.

² Ngachipagwa chachiunichikwe chingachiunukukwa ni chachisisikwe chingachimanyika.

³ Lyele ligongo lyo chachili chose chimwaw̄echete pa chipi, w̄andu chapikane pa lilanguka ni chimwasongonaga pa chisyepela, muchumba cheugalikwe, chichijenele muchilambo chose.

W̄akusachilwa kwajogopa (Matayo 10:28-31)

4 “Ngunsalila wanyamwe achambusanga wangu kuti ngasimwajogopa welewo wakuchiulaga chiilu nambo ngapagwa chakupunda chakuchikombola kuchipanganya.

5 Nambo chinannosye wakusachilwa kwajogopa, mwajogope Akunnungu pakuwa amalaga kuulaga akwete ulamusi wakumponya ku jehanamu. Eloo, mwajogope welewo.

6 “Ana ngati ikumanyika kuti ijojolo nsano ikusumichikwa kwa ndalama jainandi nnope? Nambo ngapagwa chijuni chakuliwalichikwa ni Akunnungu namuno chimo.

7 Atamuno umbo sya mitwe jenu Akunnungu akusimanyilila sili silingwa. Ngasinjogopa, wanyamwe ndi wakutopela kwannope kupunda ijojolo yejinji!

*Kwajitichisya ni kwakana Kilisito
(Matayo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8 “Ngunsalila isyene, jwalijose jwakunyitichisya une pa wandu kuti jwele ali jwan-gune, iyoyo peyo Mwana jwa Mundu chachinjitichisya jwelejo mmbujo mwa achikatumetume wa kwinani wa Akunnungu.

9 Nambo, jwalijose jwakungana une pa wandu, nombejo chakanikwe mmbujo mwa achikatumetume wa kwinani wa Akunnungu.

10 “Mundu jwalijose jwakwa wechetela yangalumbana Mwana jwa Mundu chalecheleswe, nambo juchannyelusye Mbumu jwa Akunnungu, ngalecheleswa ng’oo.

11 “Pachachinjigala kwa machili mmajumba ga kupopelela pane mmbujo mwa mamwenye ni wakulamula kuti nlamulikwe, nkapwelela kuti chinjanje chichi pane ichimmechete.

12 Pakuwa Mbumu jwa Akunnungu chanjiganye chaku wecheta katema kakoko.”

Chitagu cha jwachipanje jwakulo wela

13 Mundu jumo mumpingo wa wandu mula, wansalile Che Yesu kuti, “Jwakwiganya, mwasalile akulu wangu tusapulane ipanje yatulechele atati wetu.”

14 Che Yesu wajanjile, “Ambusanga, ana waani wamisile une kuwa jwakulamula pasikati jenu pane jwakunga wanyichisya ipanje yenu?”

15 Nipele waasalile wose kuti, “Nlispusye ni tama ja indu yejinji pakuwa umi wa mundu nganiupagwa mu winji wa indu yakwete.”

16 Nipele watanjile chitagu chanti, “Kwaliji ni jwachipanje jumo juwaliji ni ngunda uwasogwele nnope.

17 Jwachipanje jo waganisisye muntima mwakwe achitiji, ‘Chindende uli pakuwa une nganingola pakugosela magowolo gangu?’

18 Watite ‘Chindende yelei, chingagumule ngokwe syangu ni kuta wa jajikulungwa nnope. Mwelemo chinga wiche magowolo gangu gose ga ngano ni ipanje yangu.’

19 Pelepo chinalisalile nansyene, ‘Sambano nkmete ipanje yejinji imwaligosele kwa yaka yejinji, mpumule, ndye ni kung’wa ni kusengwa!’

20 Nambo Akunnungu waasalile, ‘Mmwejo jwakulo wela, achi chilo chino umi wenu chiujigalikwe ni yose indigosele ana chiiwe ya waani?’ ”

21 Che Yesu wamalichisye ku wecheta, “Yele ni yaili kwa mundu jwakuligosele ipanje yejinji, nambo paujo pa Akunnungu ngaku walanjikwa kuti akwete chindu.”

*Nlajilile kaje Umwenye wa Akunnungu
(Matayo 6:25-34)*

22 Nipele Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Kwaligongo lya ngunsalila, ngasinlilaga-sya kwa ligongo lya umi wenu kuti chindye chichi atamuno kwa ligongo lya iilu yenu kuti chimmwale chichi.

23 Pakuwa umi upundile kwa yakulya ni chiilu chipundile kwa iwalo.

24 Ngalole makungulu, ngagakupanda namose kugungula, nganigakola ngokwe namose magulu nambo Akunnungu akugalisya. Ni Wanyamwe ndi Wakutopela kugapunda makungulu!

25 Nipele, wani mwa Wanyamwe kwakulichenjeusya nnope akukombola kulijonjehesya namose lyuwa limo mmowa ga umi wakwe?

26 Nipele, iwaga ngankukombola kuchitenda chachinandi mpela chelecho, ligongo chi nkuchenjeuchila ine yo?

27 Nnole uluwa umele wakwe. Ngakupanganya masengo, atamuno ngakuliluchila iwalo. Nambo ngunsalila kuti namose mwenye che Selemani ni ukulu wao wose nganawale yambone mpela limo lya uluwa wo.

28 Nipele iwaga Akunnungu akulitakusya yeleyo lisamba lya mwitinji lyalikumela lelo ni malawi likupatuka ni kwasikwa pa mooto, ana ngati chantakusye kwakupunda Wanyamwe Wandi ni chikulupi chamwana?

29 “Nipele, ngasinlajila ichinnye atamuno iching'we namose ngasimma ni lipamba.

30 Pakuwa yose yo ikuchenjeuchilwa ni wandu wangakulupilila wa ilambo ine ya pachilambo pano. Nambo mwanya Atati wenu akumanyilila kuti nkuilajila yele indu.

31 Nipele nsoseje kaje Umwenye wa Akunnungu ni indu ine chiijonjehesye kukwenu.

*Mbiko kwinani
(Matayo 6:19-21)*

32 “Ngasinjogopa, Wanyamwe mpingo wenondi! Pakuwa Atati wenu yanonyele kumpa Umwenye wao.

33 Nsumisye inkwete nkaape wandu wakulaga mbiya syo. Nlipanganyichisye ilolo yangawisala ni kuligosela mbiko jangapunguka ni jangamala kwinani. Kwanga wandichila wa wiyi atamuno konasika ni idudu.

34 Pakuwa pajili mbiko jenu, pele ntima wenu ni pachiuwe.

Achikapolo wakulolela

35 “Nliwiche chile kwakutumichila ni kuleka imulichilo yenu ininkukolela.

36 Mbe mpela achikapolo wakwalindilila ambuje wao kutyochema kuulombela kuti pakupoposya waugulile nnango kwachitema.

37 Wana upile wele achikapolo wachachasimana ali meeso pachauje Ambuje wao! Isyene ngunsalila kuti ambuje wo chawe chile kwatumichila, chiwatiche pakulila ni kwatumichila.

38 Waga chauje pasikati chilo pane atamuno kuninkucha ni kwasimana ali meeso, wana upile achikapolo wo.

39 Nambo manyilileje kuti iwaga nsyene nyumba akakamanyilile katema chi chaiche jwa wiyi, akaliji meeso, ngakajileche nyumba jakwe jininkugumulikwa.

40 Wanyamwe nombe nliwiche chile, pakuwa Mwana jwa Mundu akwika katema kangankulolela.”

*Kapolo jwakukulupilichika ni jwangakukulupilichika
(Matayo 24:45-51)*

41 Che Petulo wausisye Che Yesu kuti, “Ambuje, ana chitagu chi chikutugamba uweji pe pane wandu wose?”

42 Ambuje wajanjile, “Ana kapolo jwakwimilila chi jwali jwakukulupilichika ni jwalunda, jwawichikwe ni ambujegwe kwajimilila achikapolo wao kuti waga wanyichisye yakulya pa katema kakusachilwa?”

43 Jwana upile kapolo juchasimanikwe ni ambujegwe ali nkupanganya yele katema pachauje.

⁴⁴ Isyene ngunsalila kuti ambujegwe chambiche kapolojo kwimilila ipanje yakwe yose.

⁴⁵ Nambo, jwakutumichila ajilaga muntima mwakwe kuti, ambuje wangu akuka wa kuuja ni kutanda kwaputa achikapolo achinjakwe achalume pane achakongwe ni kulya ni kung'wa ni kukolelwa,

⁴⁶ ambujegwe kapolo jula chauje pa lyu wa lyangalilolela ni katema kangakukamanyilila chi wakatanye ipande ipande ni kwa wika liunjili limo ni wangakukulupilila.

⁴⁷ “Ni kapolo jwakumanyilila chakuchisaka ambujegwe, nambo ngakuli wika chile kwa kupanganya yakusachilwa kupanganya ni ambujegwe, chaputikwe kwa nnope.

⁴⁸ Nambo jwangakuimanyilila indu yakuisaka ambujegwe nombe akupanganya indu yaiku wajilwa kulagaswa chaputikwe kwakanandi. Paku wa jwalijose juchapegwe yejinji chasachilwe kutyosya yejinji ni jwalijose jwapegwile kamulila yejinji chasachilwe kuusya yejinji nnope.

*Che Yesu aiche kupeleka utinda
(Matayo 10:34-36)*

⁴⁹ “Nyiche kukukolesya mooto pachilambo, none ngasachile nnope kuulola uli ukolele!

⁵⁰ Nambo ngwete ubatiso wa masausyo gangusachilwa nagakole, ngu wiji kanywa nnope mpaka masausyo ga ubatiso wo pachigamale.

⁵¹ Ana nkuganisa kuti nyiche nacho chitendewele pachilambo pano? Ngunsalila, ngwamba, nambo nyiche kukuntindanya.

⁵² Kutandila sambano, wandu nsano wa uwelesi umo chatindigane, wandu watatu chaputane ni wandu wa wili ni wandu wa wili chaputane ni wandu watatu.

⁵³ Atati chatindane ni mwanagwao nombe mwanache chatindane ni atatigwe, achikulu chatindane ni mwanagwe mwali nombe mwali chatindane ni achikulugwe, jwankongwe chatindane ni akwegwao nombe welewo chatindane ni nkwegwao.”

*Kumanyilila katema
(Matayo 16:2-3)*

⁵⁴ Che Yesu wajasalile sooni mipingo ja wandu kuti, “Pankugawona maunde ganinkutyochela kulikuti wilila lyu wa, papopo ni nkuti lelo chijinye ula ni jikunya.

⁵⁵ Pajikupuga mbungo kutyochela kulujenda nkuti, ‘Lyu wa chili wale lelo’ ni iyoyo peyo ikutyochela.

⁵⁶ Wanyamwe wa ulamba, nkukombola kulondola iichi we lelo kwakulola chilambo ni kwini ni kwachichi nipele nkulepela kugamanyilila malumbo gakatemaka?

*Njilane ni wammagongo wenu
(Matayo 5:25-26)*

⁵⁷ “Soonni kwachichi ngankulilamulila mwachimisyene chachili chambone chakuchipanganya?

⁵⁸ Paku wa ikaliji yambone ntende yaili yose kwilana nawo jwammagongo nli mwitala. Iwaga nga wa yeleyo chanjausye kwa jwakulamula nombejo chanjausye kwa jwangondo nombejo champonye mu nyumba jakuta wilwa.

⁵⁹ Ngunsalila isyene kuti ngantiyoka mwelemo mpaka pachimmalisye kulipa mbiya ja mbesi.”

13

Nneche sambu syenu ika we ye chimwe

¹ Katema kakoko waiche wandu wampepe ni waasalile Che Yesu ngani sya wandu wa ku Galilaya wa waulegwe ni che Pilato pa waji nkusikita inyama yao ya mbopesi ni miasi jao jawanganyiche ni mbopesi jao.

² Che Yesu wajanjile kuti, “Pakuwa Wagalilaya wala waulajikwe kwanti yele, nkuganisywa waliji wakulewa kwapunda Wagalilaya wane wose?”

³ Isyene ngunsalila kuti ngawa yele, nambo iwaga nganneka sambu syenu wanyamwe nombe chinjonasiche.

⁴ Iyoyo peyo ana nkuganichisya kuti wandu kumi na nane wala, wawagwililwe ni nyumba jeleu ku Siloamu kula ni kuwa waliji wakulewa kupunda wane wose wakutama ku Yelusalemu?

⁵ Ngunsalila kuti ngawa, nambo wanyamwe nombe iwaga nganneka sambu syenu, wanyamwe nombe chinjonasiche.”

Chitagu cha chitela cha tini changasogola

⁶ Nipele, Che Yesu watanjile chitagu chi, “Paliji ni mundu jumpepe juwaliji ni chitela chachikuwilanjikwa cha ntini chichapandikwe mu ngunda wa Misabibu. Mundu jo wawajile kukusosa isogosi yakwe nambo nganachisimana chindu.

⁷ Nipele, mundu jo wansalile jwakuugosa ngunda wo kuti, ‘Mpilikane! Une iicheje yaka itatu yi kukusosa isogosi ya chitela cha ntini chi, nambo nachisimene changasogola. Nchigwisye! Pakuwa chikumala chajila pangali chindu?’

⁸ Nambo welewo wajanjile kuti, ‘Ambuje, tuchileche kaje namyaka chingachisyunguchisye lisimbo ni kutaga chajila.

⁹ Iwaga chichisogole isogosi chaka chachikwika chi, yambone, nambo iwaga ngachisogola chinchigwisye.’ ”

Che Yesu akunnanya jwankongwe juwaliji ni lisoka pa Lyuwa lya Kupumulila

¹⁰ Pa Lyuwa lya Kupumulila limo, Che Yesu waliji nkwiganya mu nyumba ja kupopelela.

¹¹ Ni sooni paliji ni jwankongwe jwakulwala papopo pepo juwakamwilwe ni lisoka kwa yaka likumi ni nsano ni itatu. Ngongo wakwe wapindiche ni nganakombolaga kulijongola uchenene ng’oo.

¹² Che Yesu pawambweni jwankongwe jo wambilasile ni wansalile, “Jwankongwe, nlecheleswe, ulwele wenu ulamile!”

¹³ Wansajichile makono gao ni papopo wajongweche ni kutanda kwakusya Akunnungu.

¹⁴ Nambo jwankulungwa jwa nyumba jakupopelela watumbile ligongo Che Yesu wannamisye jwankongwe jo pa Lyuwa lya Kupumulila, nipele wausalile mpingo wa wandu ula kuti, “Gapali mowa nsano ni limo gakwawajila wandu kupanganya masengo. Kwa gele mowa njise kukulamwa ilwele yenu nambo ngawa Lyuwa lya Kupumulila!”

¹⁵ Pelepo Ambuje wajanjile, “Waulamba wanyamwe! Ana waani pasikati jenu jwangakujiugulila ng’ombe jakwe pane mbunda jakwe mulichinga ni kujilongosya kukung’wa meesi atamuno lili Lyuwa lya Kupumulila?”

¹⁶ Sambano, jwankongwe ju, uwelesi u che Iblahimu, juwatawikwe ni Shetani kwa yaka likumi ni nsano ni itatu. Ana ngaikusachilwa kunnanya jwankongwe ju namuno lili Lyuwa lya Kupumulila?”

¹⁷ Pawamasile kuwecheta gelego, wamakani wao wose yatesile soni nambo wandu wane wose wasengwile kwaligongo lya indu yose yakusimosya iwai panganye.

Chitagu cha mbeju jamwana ja halidali

(Matayo 13:31-32; Maliko 4:30-32)

¹⁸ Nipele Che Yesu wausisye kuti, “Ana Umwenye wa Akunnungu ukulandana ni chichi? Chinaulandanye ni chichi?”

¹⁹ Ukulandana ni mbeju jamwana ja chitela chachikuwilanjikwa haladali ji wajigele mundu jumo ni kujipanda mungunda mwakwe. Jamesile ni chaliji chitela chachikulungwa ni ijuni yatawile isusi mu nyambi syakwe.”

*Chitagu cha chilungo**(Matayo 13:33)*

²⁰ Che Yesu wâusisye sooni, “Ana Umwenye wa Akunnungu chinaulandanye ni chichi?

²¹ Ukulandana ni chilungo chiwâchijigele jwankongwe jumo ni kuwanganya pamo ni utandi wejinji, nipele utandi wose waumwiche.”

*Nnango wakunyilila**(Matayo 7:13-14,21-23)*

²² Che Yesu wâjendelechele ni ulendo wao wa ku Yelusalemu akuno achajiganyaga wându mmisi ni mmisinda.

²³ Mundu jumo wâmbusisye Che Yesu kuti, “Ana Ambuje, nganatupa wându wâchakulupuswe?”

Che Yesu wâjanjile kuti,

²⁴ “Nlimbile kwinjila kwa kupitila nnango wakunyilila pakuwâ ngunsalila kuti, wâjinji chalinje kwinjila mwelemo, nambo chalepele.

²⁵ Chikaiche katema ka nsyene nyuumba pachajimuche ni kuugala nnango. Wânyamwe chinjime pasa ni kutanda kupoposya nchitiji, ‘Ambuje, ntuugulile nnango.’ Nambo wêlewo chachijanga kuti, ‘Ngangummanyilila namose ngangukumanyilila kuntyochele.’

²⁶ Pelepo chintande kwasalila, ‘Uwe ni wêwâla utwalile ni kung’wa pampepe nomwe, nomwe mwajiganyisye mmisi jetu.’

²⁷ Nambo wêlewo chaachiti, ‘Ngangummanyilila namose kuntyochele, ntyoche mm-bujo mwangu wânyamwe wose wânkupanganya yaigongomalo.’

²⁸ Nipele kweleko chikupagwe ni kulila ni kuchilimya meeno, pachinchawona che Iblahimu ni che Isaka ni che Yakobo ni wâkulondola wâ Akunnungu wose ali mu Umwenye wa Akunnungu nambo mwachinsyene nkanikwe kwinjila.

²⁹ Wându chaiche kutyochela mumbali mose mwa chilambo ni kutama kulya mu Umwenye wa Akunnungu.

³⁰ Elo, kwana wâne wâali wâmbesi chaawê wâdanda ni wâne wâali wâdanda chaawê wâmbesi.”

*Che Yesu akuulilila musu wa Yelusalemu**(Matayo 23:37-39)*

³¹ Katema kakoko Mafalisayo wâampepe wâjaulile Che Yesu ni wâasalile kuti, “Ntyoche pelepa njaule kwine, pakuwâ mwenye che Helode akusaka kumbulaga.”

³² Che Yesu wâjanjile, “Njaule nkalisalile lyele licheto kuti, ‘Nnole, lelo ni malawâi ngu-gakoposya masoka ni kwalamya wâkulwala ni ntongo chimalichisye masengo gangu.’

³³ Nambo ikuumajila kwaula ulendo wangu lelo ni malawâi ni ntongo, pakuwâ ngaikomboleka kuti jwakulondola jwa Akunnungu aulajikwe kwine ikawê ku Yelusalemu.

³⁴ “Ugwe Yelusalemu! Yelusalemu! Nkwaulaga wâkulondola wâ Akunnungu ni kwa-puta maganga wâwatumikwe kukwenu wâla. Ana kalingwa nasachile kwakumbikanya wânache wenu pamo, mpela nguku ijikuti pakwautamila wânache wakwe nambo mwanya nganinsaka.

³⁵ Nnole! Mwanya chachinnechela musu wenu. Nipele ngunsalila kuti ngamumona une mpaka kele katema pachinchiti, ‘Akole upile wêlewo wakwika mu liina lya Ambuje.’”

14*Che Yesu akunnamya jwakuimbangana chiilu*

¹ Lyuwâ lya Kupumulila limo, Che Yesu wâjawile kukulya chakulya mu nyuumba ja jumo jwa achakulu wâ Mafalisayo ni wându wâwâliji pelepo wâliji nkwalolechesya.

² Ni mmbujo mwa Che Yesu paliji ni mundu jumo juwâlijiji ni chilwele cha kuimban-gana chiilu.

³ Nipele Che Yesu wâusisye wâkwiganya Malajisyo ga che Musa ni Mafalisayo kuti, “Ana Malajisyo gakutusaka kunnamya mundu pa Lyuwa lya Kupumulila pane ngwamba?”

⁴ Nambo wanyawo wamyalele. Che Yesu wankamwile jwakulwala jo ni kunnamya ni wannesile ajaule.

⁵ Nipele waasalile wanyawo, “Ana jwapi jwa wanyamwe iwaga mwanagwe pane ng'ombe jakwe jagwililaga mu chisima ngakujityosya papopo atamuno liweje Lyuwa lya Kupumulila?”

⁶ Nambo wanyawo walepele kwanga.

Undu ni ungalikanganichila

⁷ Che Yesu waweni uwawilanjikwe wala yatiteje pakulisagulila pakutama pakuchim-bichikwa, nipele waajigenye kwa chitagu chi,

⁸ “Iwaga chammilanje mundu kuchindimba cha ulombela, nkatama mmbujo pakuchimbichikwa, panepa apali jwawilanjikwe jwine jwakuchimbichikwa kumpunda mmwe.

⁹ Jwambilasile mmwe ni njenu jo chaiche ni kunsalila, ‘Mwalechele awa pele peuto pao.’ Pelepo chinkole soni pa wandu ni kutanda kusejela ni kutama mu itengu yan-gachimbichikwa.

¹⁰ Nambo wannalikaga ku chindimba, njaule nkatame peuto pangachimbichikwa kuti pachaiche jwambilasile jo ansalile, ‘Ambusanga, nsejelele pambone nnope pa.’ Pelepo chinchimbichikwe mmbujo mwa wose watemi pampepe nomwe.

¹¹ Pakuwa jwalijose jwakulikulya, chatuluswe ni jwakulitulusya, chakuswe.”

¹² Nipele wansalile juwanwilasile jo, “Iwaga chimwakolochesye wandu chakulya cha muusi pane ligulo, ngasimwawilanga achambusanga wenu atamuno achapwenu atamuno achalongo ajenu atamuno wapachiwandi penu atamuno wakusichila ajenu ngakuwa nombewo chachimbilanga ni kumbuchisya mpela chimwaakolochesye chila.

¹³ Nambo pankukulumisya chakulya cha chindimba, mwawilanje wandu wakulaga ni wakulemala ni wangajenda ni wangalola,

¹⁴ nomwe chinkole upile, pakuwa wanyawo ngaakola chakumbuchisya mmwejo. Akunnungu champe ntulilo wenu katema pachachasyusya wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu.”

Chitagu cha chindimba chachikulungwa cha chakulya (Matayo 22:1-10)

¹⁵ Jumo jwao jwa wawatemi pamo ni Che Yesu watite, “Jwana upile jwele mundu juchaakalye mu Umwenye wa Akunnungu.”

¹⁶ Nipele Che Yesu wajanjile, “Jwapali mundu juwakulumisye chakulya cha chindimba chachikulungwa ni wawilasile wandu wajinji.

¹⁷ Pajaiche ndawi ja chakulya wannajisye kapolo jwao kukwawilanga wandu wawawilanjikwe wo, ‘Njisangane, pakuwa indu yose ili chile.’

¹⁸ Nambo wose watandite kuwâlanga ligongo lya kulepela kwika. Jwandanda wansalile kapolo jo, ‘Sumile ngunda, ngusachilwa nyaule kukuulola, ngunchondelela mulechelesye.’

¹⁹ Jwine ni watite, ‘Sumile ng'ombe likumi sya kulima, sambano ndili mwitala ng-waula kukusilinjala, ngunchondelela mulechelesye.’

²⁰ Ni jwine watite, ‘Nombele mowa gagaga, nipele ngangukombola kwika.’

²¹ “Jwele kapolojo wasilile ni kwasalila ambujegwe yeleyo. Pelepo nsyene nyuumba jo watumbile, ni kunsalila kapolo jwao kuti, ‘Njaule chitema mmatala gamakulungwa ni

matala gamanandi ga musi, nkaichenawo amuno wâkulaga ni wângajenda ni wângalola ni wâlemele.’

²² Kanyuma kakwe kapolo jo wâtite, ‘Ambuje, chimwalajichisye chila chemale kuten-dekwe mpela imwatite kuunajichisya nambo lisigalile liuto.’

²³ Nipele ambuje wâla wânsalile kapolo kuti, ‘Njaule mmatala gamakulungwa ni mmatala gamanandi ga musi ni kwakanganyichisya wându kwinjila kuti, nyuumba jangu jigumbale.

²⁴ Pakuwa, ngunsalila kuti ngapagwa jwalijose mwa wându wâwâlalichikwe kundanda wâla juchapasye chakulya changu cha chindimba.’ ”

*Ndalama jakuwa jwakulijiganya
(Matayo 10:37-38)*

²⁵ Pelepo, mipingo jejinji ja wându wâliji nkulongana nawo Che Yesu. Nipele Che Yesu wâgalaulilile wându ni kwasalila,

²⁶ “Ya wâga kwana mundu jwakwika kukwangu akusachilwa kaje kunonyela une kupunda yakuti kwanonyela atatigwe ni achikulugwe ni wankwawo ni achiwanagwe ni achapwakwe ni achalumbugwe, eloo ni yakuti kulinonyela nsyene, naga ngakutenda yele ngakukombola kuwa jwakulijiganya jwangu.

²⁷ Ni jwalijose jwangakulijigalila nsalaba wakwe nsyene ni kunguya ngakukombola kuwa jwakulijiganya jwangu.

²⁸ “Pakuwa, ana waani mwa wanyamwe asakaga kuta wa nyuumba jeleu, jwangatama kaje ni kuwâlanga ndalama jakwe pakuti aole i wâga akwete ipanje yakombola kumalichisya?

²⁹ Pakuwa amalaga kuta wa nsingi ni kulepela kumalichisya kuta wa nyuumba jeleu jo, wându wose wakwilola chatande kunseka

³⁰ achitiji, ‘Aju mundu ju watandite kuta wa nambo alepele kumalichisya.’

³¹ “Pane, mwenye chi jwakwaula kukumenyana ni mwenye jwine, jwangakutama kaje ni kuganisya kuti wându wakwe wângondo mianda likumi chakombole kumenyana ni wându wângondo mianda makumi gawili wa mwenye jwakwika?

³² Ni amanyililaga kuti ngakombola, chachalajisya wântenga wâo kuti ajaule kukuusya yati pakwikanacho chitendewe, kele katema ko jwele mwenye jwine jo ali kwakutalichila.

³³ Iyoyo peyo, ngapagwa jwalijose jwa wanyamwe jucha we jwakulijiganya jwangu i wâga ngaileka yose yakwete yo.

*Njete janganong'a
(Matayo 5:13; Maliko 9:50)*

³⁴ “Njete jili jambone, nambo njete jasoyesyaga unonye wakwe chintaje chichi kuti unonye wakwe ujile sooni?

³⁵ Ngajikufai kulikose kwa litaka atamuno kwakutenda chajila, wându chajasepe. Jwakwete mapikanilo gakupikanila, apikane!”

15

*Ngondolo jajisowile
(Matayo 18:12-14)*

¹ Lyuwa limo, wakukumbikanya nsongo wâjinji ni wa sambu wâjinji waiche ku Che Yesu kukwapilikanila.

² Mafalisayo ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa watandite kunyinyita achitiji, “Munole mundu ju! Akwapochela waali ni sambu, sooni akulya nawo pamo.”

³ Che Yesu waasalile chitagu chati,

4 “Ana jwapi mwa wanyamwe akolaga ngondolo mia moja, amanyililaga kuti jisowile jimo, ngakusileka asila tisini na tisa mwitinji ni kwaula kukujisosa jajisowile jila mpaka patajione?”

5 Ni patajione chajjigale mmakoyo, achisangalalaga.

6 Pakwika kumangwao, chachawilanga achambusanga wao ni wapachiwandi pao kwasalila, ‘Nsangalale pamo ni une, pakuwa ngondolo jangu jijasowile jila najipatile.

7 Ngunsalila kuti kwati iyoyo peyo ni kutichiwa sangalala kwini kwa ligongo lya mundu jumo jwali ni sambu kuleka sambu, kupunda wandu wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu tisini na tisa wangakusaka kuleka sambu.

Mbiya jiasowile

8 “Atamuno tujile, jwankongwe jumpepe jwana mbiya likumi, asoyesyaga mbiya jimo, ngaapamba lumuli ni kupyajila nyuumba achisosaga uchenene mpaka ajisi-mane?”

9 Ajisimanaga, chachawilanga achambusanga wao ni wapachiwandi pao ni kuti, ‘Nsangalale pamo ni une, pakuwa mbiya jangu jiasowile jila najiwani.’

10 Ngunsalila, kwati iyoyo peyo ni yakuti pakusangalala achikatumetume wa kwini wa Akunnungu ligongo lya jumo jwalesile sambu.”

Mwana juwasowile

11 Che Yesu wapundile kuwecheta kwa chitagu achitiji, “Jwapali mundu jumo juwakwete achachanda wawili.

12 Jwannung'una jula wansalile atatigwe kuti, ‘Atati mumbe chigawanyo cha ipanje chachikung'wilila une.’ Nombewo wagawanyichisye wose wawili ipanje iwakwete.

13 Pangaka wa mo wa, jwannung'una jula wajigele yakwe ila ni kwaula kuchilambo cha kutalika ni kweleko watumie ipanje yakwe yose kwa wamba.

14 Payamalile yose, kwatyochele sala jajikulungwa mchilambo mo ni watandite kuchenjeuka pakuwa nganakola chindu.

15 Wajawile kwa mundu juma jwa mwele mchilambo kukuwenda masengo, nombewo wanjawisye kungunda wao kukugagosa maguluwe.

16 Walajile kulya chakulya cha maguluwe gala nambo ngapagwa mundu juwampele chindu.

17 Pawaimanyilile waliji wakulowela kundanda watite, ‘Ana kwana wamasengo walingwa kwa atati wangu wakulyanga ni kusigasya, none ligongo chi nguwa sala?’

18 Chimujile kwa atati wangu ni kwasalila, Atati une nalewele Akunnungu ni nannewele nomwe wakwe.

19 Nganguwajilwa sooni kuwilanjikwa mwanagwenu. Mundende mpela juma jwa wamasengo wenu.’

20 Watandite ulendo kuuja kwa atati wao.

“Pawaliji kwakutalichila kanandi, atatigwe wambweni ni kunkolela chansa ni wammutuchile ni kwakomasya kwa unonyelo.

21 Mwanagwao jula wansalile, ‘Atati, une nalewele Akunnungu ni nannewele nomwe wakwe. Nganguwajilwa sooni kuwilanjikwa mwanagwenu.’

22 Nambo atatigwe wasalile achikapolo wao kuti, ‘Njanguye! Nkajigale chiwalo chambone mumwasye! Mumwasye pete ni italawanda!’

23 Nkajjigale ng'ombe jamwana jakunakana jila njisikite, tulye ni kusangalala pamo!

24 Pakuwa mwanangu ju kwangu une waliji mpela jwamwe, nambo ali jwanjumi, waliji asowile nambo sambano awoneche.’ Ni watandite kusangalala pamo.

25 “Kele katemako mwanagwao jwankulungwa jula waliji ku ngunda. Pawaujaga ni kuwandichila kumangwao, wakupikene kwimba ni kutyala.

26 Wambilasile jwakutumichila juma ni wambusisye kuti, ‘Ana kwana chichi?’

²⁷ Ni kapolo jula wanjanjile, ‘Apwenu ausile pamusi ni atati wenu asikite ng'ombe jamwana jakunakana ligongo lya welewo pakuwa ampochele ali jwanjumi.’

²⁸ “Nambo nchanda jwankulungwa jo watumbile ni wakanile kwinjila nkati. Nipele atatigwe wakopweche ni kunchondelela kuti ajinjile.

²⁹ Nambo welewo wanjanjile atatigwe kuti, ‘Nnole! Yaka yejinji i nantumichile mpela kapolo ni nganingane kunjitichisya makanyo genu. Mumbele chichi? Nganimumba atamuno kambusi kuti sangalale pamo ni achambusanga wangu!

³⁰ Nambo pawaiche aju mwanagwenu jwajonasile chipanje chenu kwa kulawalawa, munsikitile jwelejo ng'ombe jamwana jakunakana jila.’

³¹ Atatigwe wanjanjile kuti, ‘Mwanangu, mmwe nndi pamo none mowa gose ni yose ingwete ili yenu.

³² Kwa yele yatuwajile kutenda chindimba ni kusangalala, ligongo mpwenuju, kwanguune waliji mpela jwamwe nambo sambano ali jwanjumi ni waliji asowile nambo sambano awoneche.’ ”

16

Chitagu cha jwakwimilila ipanje jwakalamuka

¹ Che Yesu wasalile wakulijiganya wao kuti, “Jwapali jwachipanje juwakwete jwakwimilila ipanje yakwe. Jwachipanje wasalilwe kuti jwakwimililajo akonanga ipanje yenu.

² Nipele jwachipanje jo wambilasile ni kunsalila kuti, ‘Ana achi ni chichi chinguchipikana chachikungamba mmwejo? Mmalanje imwatite pakwimilila ipanje yangu yose, ligongo ngamma jwakwimilila ipanje yangu sooni’

³ Jwakwimilila jula waganisisye mu ntima mwakwe achitiji, ‘Ambuje wangu akuuminga masengo ga kwimilila ipanje yao, sambano chindende chichi? Ngangombola kulima ni kuwa wakuwendawenda ikundesya soni.

⁴ Elo, nachimanyi chakutenda, kuti patachiminga masengo ga kwimilila ipanje wandu akombole kumbochela mmajumba gao.’

⁵ “Nipele, waawilasile waali ni magambo wose wa ambujegwe jumo jumo, wambusisye jwaandanda, ‘Mwakongwele ilingwa kwa ambuje wangu?’

⁶ Nombe wanjanjile ‘Mapipa mia moja ga mauta ga seituni’ Ni wansalile, ‘Ntole chikalata cha ligambo lyenu, ntame kwachitema ni kulemba mapipa ansini.’

⁷ Nipele, wammusisye jwamagambo jwine kuti, ‘Nomweji mwakongwele ilingwa?’ Watite, ‘Magunia mia tatu ga ngano.’ Ni wansalile, ‘Ntole chikalata cha ligambo lyenu ni kulemba kwachitema magunia mia mbili ni alobaini.’

⁸ “Nambo mmbujegwe jula wannabile jwakwimilila ipanje yakwe jwangakukulupilichika jula ligongo watesile mwakalamuka. Pakuwa wandu wa pachilambo chi akalamwiche kwannope kwakupanganya indu yao ni achinjao kupunda wandu waali mu Umwenye wa Akunnungu.”

⁹ Nombe Che Yesu wapundile kuwecheta, “None ngunsalila kuti ntende uganja ni wane kwa ipanje ya pachilambo kuti, ipanje pachilepele kunkamusya mpochelwe mu utame wa mowa gose pangali mbesi.

¹⁰ Jwakukulupilichika mu yamwana nnope jwelejo akukulupilichika atamuno mu yeikulungwa nombeyo. Ni jwangakukulupilichika mu yamwana ngaakukulupilichika atamuno mu yeikulungwa nombeyo.

¹¹ Nipele iwaga wanyamwe ngankukulupilichika mu ipanje ya pachilambo waani wachachimpa ipanje yaili isyene?

¹² Iwaga wanyamwe ngankukulupilichika mu indu ya mundu jwine ana waani wachampe yaili yenu mwachinsyene?

¹³ “Ngapagwa kapolo jwakukombola kwatumichila achambuje wawili, pakuwa chanchime jumo ni kunnonyela jwine pane chanchimbichisye jumo ni kunnyelusya

jwine. Ngankukombola kwatumichila Akunnungu akuno nchitumichilaga mbiya kwanakamo.”

Iwcheto i Che Yesu

(Matayo 11:12-13; 5:31-32; Maliko 10:11-12)

¹⁴ Mafalisayo wâkunonyelwa mbiya pa wâgagapilikene gelego wanyelwisye Che Yesu.

¹⁵ Pelepo Che Yesu wâasalile, “Mwanya nkuli wâalanjila nli wâmbone pa meeso pa wâandu, nambo Akunnungu akujimanyilila mitima jenu. Paku wâ chindu chachikuoneka chili chambone kwannope pa meeso pa wâandu paujo pa Akunnungu chikuoneka chili chindu cha uchimwa.

¹⁶ “Malajisyo ga che Musa ni malembelo ga wâkulondola wâ Akunnungu galiji ganinkulalichikwa mpaka pa wâaiche che Yohana Wâkubatisya. Chitandile kele katema Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu jikulalichikwa ni jwalijose akwinjila mwelemo kwa machili.

¹⁷ Nambo kwini ni chilambo ikukomboleka kumala, kupunda kalembo kamo ka Malajisyo ga che Musa kutyosyekwa.

¹⁸ “Mundu jwalijose jwakulekangana ni wâankwawo ni kulombela jwine akutenda chikululu ni jwakunnombela ju wâlekangene ni wâankwawo, akutenda chikululu.”

Jwachipanje ni che Lasalo jwakulaga

¹⁹ “Jwapali mundu jwachipanje ju wâwalaga iwalo ya ndalama jekulungwa ni kupoka mo wâ gose.

²⁰ Paliji ni jwakulaga liina lyakwe che Lasalo ju wâgumbele ma wânga pachilu chose nombe wâandu wane wâgonekaga wêlewo pannango wa nyumba ja jwachipanje.

²¹ Che Lasalo wâlajile apegwe mbakatika sisagwaga pakulila pa jwachipanje jo ni kupunda yeleyo mbwa syaikaga kukulapita ma wânga gakwego.

²² “Lyu wâ limo jwakulaga jo wâwile ni achikatometume wâ kwini wânjigele ni kummika chi wâni ni che Iblahimu. Nombe jwachipanje jula wâwile ni kusikwa.

²³ Jwachipanje jo wâlasi nnope kwiuto kwa wâandu wâwile ni wâlolite kwini ni kwaona che Iblahimu ali atemi pachiwâni ni che Lasalo.

²⁴ Wanyanyisye achitiji, ‘Atati che Iblahimu, mungolele chanasa, mwalajisye che Lasalo kuti anyoye kumbesi kwa chala chakwe mmeesi ni asisimisye lulimi lwangu, paku wâ ndili nkusauka nnope mu mooto wu.’

²⁵ “Nambo che Iblahimu wâjanjile, ‘Mwanangu, nkumbuchile kuti mmwe pamwaliji ni umi pachilambo mwamasile kupochela yambone yose iyammajile nombe che Lasalo wâlasi. Nambo sambano akuno che Lasalo ali nkutuswa ntima ni mmwe ndi mkusauka.

²⁶ Kupunda yeleyi, pasikati jetu ni wânyamwe kwana lisimbo lyekulungwa pakuti wâkusaka kutyoka akuno kwika kweleko anakombole ni anajomboche mundu jwakweleko kwika akuno.’

²⁷ Pele jwachipanje jula wâtite, ‘Ngunchondelela, atati che Iblahimu kuti munnajisye che Lasalo jo ajaule kwa achalongo wângu,

²⁸ ligongo ngwete achapwanga nsano, ajaule akaajamuche kuti nombewo anaiche peuto pamasausyo pano.

²⁹ “Nambo che Iblahimu wânsalile, ‘Achapwenu akwete malembelo ga che Musa ni wâkulondola wâ Akunnungu mwaleche wâpilianile wêlewo.’

³⁰ Nambo jwachipanje jo wâtite sooni, ‘Atati che Iblahimu nga wâ yeleyo nambo iwâga mundu jumo chasyuche ni kwajaulila, chaleche sambu syao.’

³¹ Nombe che Iblahimu wâtite, ‘Iwâga ngakugapilikanichisya ni kugakulupilila malembelo ga che Musa ni wâkulondola wâ Akunnungu atamuno asyuche jwalijose ni kwajaulila ngakombola kwanyenga.’ ”

17

Majiganyo gankati sambi ni kulechelesya (Matayo 18:6-7; 21-22; Maliko 9:42)

¹ Che Yesu w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao kuti, “Ngaikomboleka kuti ikatyochela yakunlew̄esya ni kukola sambi nambo ulaje uw̄e kwa jwakwikawanawo yakulew̄esya.

² Ikaliji mbaya jwakwalew̄asya jo ata w̄ikwe lisyago pa lukosi ni kwaponya mu bahali kupunda kungsiw̄ilila jumo jwa achanandi w̄a.

³ Nililechesye mwachinsyene!

“Mpwenu alew̄aga, munjamuche, iw̄aga chaleche sambi, munnechesye.

⁴ Atamuno annew̄elaga mala saba pa lyu w̄a limo ni kuuja kukwenu mala saba achitiji, ‘Lesile sambi,’ nkusachilwa kunnechesya.”

Chikulupi

⁵ Achinduna w̄aasalile Ambuje Che Yesu kuti, “Ntujonjechesye chikulupi.”

⁶ Ambuje w̄ajanjile, “Nkaakwete chikulupi atamuno chamwana chati mpela lusongolo lwamwana nnope mpela lwa haladali, nkakombwele kuchisalila chitela cha nkuju chi kuti, ‘Ntupuche nkali pandichisye mu bahali,’ nombecho chikajitichisye.

Masengo ga kapolo

⁷ “Nambo jwapi mwa w̄anyamwe jwakwete kapolo jwakulima pane jwakuchinga ngondolo pakuuja kutyochela kungunda, akunsalila katema kakoko peko ‘Njise kwachitema, kundye chakulya’?”

⁸ Nga w̄a chansalile kuti, ‘Mungulumichisye chakulya, mmeje chile kwa kundumichila mpaka pachimalisye kulya ni kung’wa nomweji ni pachinlye ni kung’wa.’

⁹ Ana ngati ambuje chantogolele kapolo jo paku w̄a amasile kupanganya iw̄alamulikwe yo?

¹⁰ Iyoyo peyo ni w̄anyamwe pachimmale kupanganya yose iw̄anlamulile yo, nsaleje kuti, ‘Uwe tuli achikapolo, tupanganyisye masengo agala pe gatu w̄ajilwe nago.’ ”

Che Yesu akwaswejesya w̄amatana likumi

¹¹ Che Yesu pa w̄ajaulaga ku Yelusalemu w̄ajesile mumpika wa ku Samalia ni ku Galilaya.

¹² Pa w̄ajinjilaga mu nsinda umo, w̄andu likumi w̄a matana w̄aichile Che Yesu ni kwima kwakutalichila.

¹³ W̄anyanyisye achitiji, “Che Yesu Ambuje, ntukolele chanasa!”

¹⁴ Che Yesu pa w̄aweni w̄aasalile, “Njaulangane nkali losye kwa w̄ambopesi.” Nombe w̄anyawo pa w̄ajaulaga kweleko, w̄aswejele.

¹⁵ Jumo jwa w̄anyawo pa w̄aliweni kuti amasile kulamwa, w̄ausile aninkwakusya Akunnungu achinyanyisyaga.

¹⁶ W̄agwile manguku pa sajo si Che Yesu achatogolelaga. Mundu jo w̄aliji Msamalia.

¹⁷ Nambo Che Yesu w̄ausisye, “Ana ngati w̄aliji w̄andu likumi w̄a w̄aswejeswe? Ali kwapi tisa w̄ala?”

¹⁸ Ana ngapagwa w̄andu w̄ane w̄ausile kukwatogolela Akunnungu ika w̄e jwakwikape?”

¹⁹ Nombe Che Yesu w̄ansalile mundu jo kuti, “Njimuche, njaule chikulupi chenu chinnamisye.”

Kwika kwa Umwenye wa Akunnungu (Matayo 24:23-28,37-41)

²⁰ Katema kampepe Mafalisayo w̄ausisye Che Yesu kuti, “Ana Umwenye wa Akunnungu ukwika chakachi?” Nombewo w̄ajanjile, “Umwenye wa Akunnungu ngaukwika kwakulolecheka.

²¹ Atamuno menema ngapagwa juchakombole kusala, ‘Nnole uli akuno,’ pane ‘Uli apala.’ Paku w̄a Umwenye wa Akunnungu uli pasikati jenu.”

²² Sooni, w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao kuti, “Gakwika mōwa pachinnajile kulola lyūwa limo mwa mōwa ga Mwana jwa Mundu, nambo nganliona.

²³ Ni w̄andu chachinsalila kuti, ‘Nnole, ali ako!’ Pane, ‘Nnole, ali akuno!’ Nambo w̄anyamwe nkatyoka atamuno kwakuya.

²⁴ Pakūwa chiiw̄e mpela njasi pajikumesya ni kuloleka kwiunde kose, iyoyo peyo ni ichichiw̄a pa lyūwa lya kwika kwakwe Mwana jwa Mundu.

²⁵ Nambo gakanaw̄e gelego, akusachilwa asauche nnope ni kukanikwa ni w̄andu w̄a ūw̄elesi u.

²⁶ Mpela iyaliji pa mōwa ga che Nuhu ni iyoyopeyo ni ichichiw̄a pa mōwa ga kwika Mwana jwa Mundu.

²⁷ W̄andu w̄alyaga ni kung'wa, w̄alombelaga ni kulombwa mpaka lyūwa liw̄ajinjilaga che Nuhu mu ngalaw̄a jekulungwa lila.* Nipele jaiche ula jekulungwa nnope ni kwajonanga wose.

²⁸ Iyoyopeyo ni ichiwe mpela iyaliji pakutyochela pa mōwa ga che Lutu. W̄andu w̄alyaga ni kung'wa, w̄asumisyaga ni kusuma, w̄apandaga mbeju ni kutaw̄a majuumba.

²⁹ Nambo lyūwa liw̄akopweche che Lutu Msodoma lila, mooto ni chibiliti yatulwiche kutyochela kwinani nti ula ni kwaulaga wose.

³⁰ Ilaila peila ni ichichiw̄a pa lyūwa lya kwika Mwana jwa Mundu.”

³¹ W̄apundile kuw̄echeta, “Lyele lyūwa lyo, jwalijose juchaw̄e paasa nyuumba kasajinjila kukujigala chipanje chakwe chachili mu nyuumba. Iyoyopeyo juchaw̄e ku ngunda kasauja kukutola yailesile panyuma.

³² Nkumbuchile iyasimene w̄ankwawo che Lutu.

³³ Mundu jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe, chaujase. Ni mundu jwalijose jchaujase umi wakwe, chaugose.

³⁴ Ngunsalila kuti, chilo cho w̄andu w̄aw̄ili chagone pachindanda chimo, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa.

³⁵ Achakongwe w̄aw̄ili chachiw̄a aninkusyaga pampepe, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa.

³⁶ W̄andu w̄aw̄ili chachiw̄a mu ngunda umo, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa.”

*

³⁷ W̄akulijiganya w̄ausisye kuti, “Ana kwapi Ambuje?”

Nombe Che Yesu w̄ajanjile, “Kwauli ntembo kweleko ni kuchakasongangane achikapungu.”

18

Chitagu cha jwankongwe jwawililwe ni w̄ankwawo ni jwamalamulo

¹ Che Yesu w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao chitagu chati, w̄andu akusachilwa apopeleje katema kose pangapela.

² W̄atite kuti, “Pamusi umo, jwapali jwakulamula jumo, jwanganjogopa Akunnungu natamuno kwachimbichisya w̄andu.

³ Nipele, jwapali jwankongwe jwakuw̄ililwa jumo pa musu wo juw̄ajaulilaga kaw̄ili kaw̄ili jwakulamulajo achitiji, ‘Munjenjele kuti ngole chigolochelo changu kutyochela kwa jwammagongo jwangu.’

⁴ Kwa mōwa gamajinji jwakulamula jo nganasaka kwachenjela nambo kambesi kakwe w̄atite mu ntima mwakwe, ‘Atamuno ngangwajogopa Akunnungu namuno kwachimbichisya w̄andu,

* **17:27** Ngalaw̄a jekulungwa jili Safina kujimanyilila Safina nsyome Ndandililo 6 ni 7. * **17:36** Malembo gamajinji ga kalakala nganigakola msitali wa 36.

⁵ nambo kwaligongo lya jwakuwililwa ju akuusakalisya une, chinaachenjele kuti akole chigolochelo chakwe nambo iwaga ngambanganya yeleyo chambesye une pak-wika kawili kawili! ”

⁶ Nipele, Ambuje wajendelechele, “Mpilikane yatite pakuwecheta jwakulamula jwan-galumbana jo.

⁷ Uli, Akunnungu ngaawaachenjela wele wandu uwasagwile, wakwalilila muusi ni chilo wala? Ana pane chakawe kwapilikanila?

⁸ Ngunsalila kuti chachachenjela wanyawo chitema pe. Nambo uli pachaiche Mwana jwa Mundu chiwasimane wandu wakunkulupilila pachilambo pano?”

Chitagu cha Mfalisayo ni jwakukumbikanya nsongo

⁹ Nombe Che Yesu watanjile sooni chitagu kwa wakuliganisya kuti akupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu ni kwanyelusya wane.

¹⁰ “Wandu wawili wajawile pa Nyumba ja Akunnungu kukupopela, jumo waliji Mfal-isayo ni jwine waliji jwakukumbikanya nsongo.

¹¹ “Jwele Mfalisayo jo wajimi ni kupopela chikatikati achitiji, ‘Akunnungu, ngunto-golela pakuwa uneji nganima chisau wandu wane, wachiswamba ni wachigongomalo ni wachikululu. Natamuno chisau jwakukumbikanya nsongo ju.

¹² Nguta wa kawili kwa chijuma ni ngutyosya liunjili lya kakumi lya indu yose ingupata.’

¹³ “Nambo jwakukumbikanya nsongo jula, wajimi kwakutalichila, nombejo nganalinga kulola kwini nambo waliputile pa ntima pao kwa kulilasika achitiji, ‘Akunnungu, mungolele chanasa une jundi ni sambu!’ ”

¹⁴ Che Yesu watite, “Ngunsalila mwanya, jwakukumbikanya nsongo jo wausile ku-mangwao ali akundikwe ni Akunnungu kumpunda Mfalisayo jo. Pakuwa jwalijose jwakulikwesya chatuluswe ni jwakulitulunya chakweswe.”

Che Yesu akwapa upile wanache achanandi (Matayo 19:13-15; Maliko 10:13-16)

¹⁵ Wandu wampepe wannyichisye Che Yesu wanache achanandi kuti wasajichile makono ni kwapa upile. Nambo wakulijiganya wao pawaiweni wakalipile.

¹⁶ Nambo Che Yesu wawilasile wanache achanandi achitiji, “Mwaleche wanache achanandi achanje kukwangu, nkalekasya pakuwa Umwenye wa Akunnungu uli wa wandu mpela awa.

¹⁷ Ngunsalila isyene kuti jwalijose jwangakuupochela Umwenye wa Akunnungu mpela mwanache jwannandi, ngajinjila mu Umwenye ng'oo.”

Chilongola jwachipanje (Matayo 19:16-30; Maliko 10:17-31)

¹⁸ Chilongola jumo jwa Wayahudi wammusisye Che Yesu achitiji, “Jwakwiganya jwambone ana ndende chichi pakuti ngole umi wa mo wa gose pangali mbesi?”

¹⁹ Che Yesu wansalile, “Ligongo chi nkuumilanga une jwambone? Ngapagwa jwali jwambone akawe Akunnungu pe.

²⁰ Nkugamanyilila makanyo ga Akunnungu, ‘Kasintenda chikululu atamuno kasim-mulaga ni kasinjiwa atamuno kasinsala ya unami ni mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu.’ ”

²¹ Welewo watite, “Yeleyo yose naikamulichisye chitandilile mu uchanda wangu.”

²² Che Yesu pawapilikene gelego wansalile kuti, “Chindu chimo chisowile kukwenu, nkasumisye yose inkwete ni mbiya syo nkaasapulile wakulaga, nomwe ni pachinchikola ipanje kwini, nipele njise munguye.”

²³ Nambo mundu jo paŵapilikene yeleyo, ŵasupwiche nnope pakuŵa ŵaliji ni ipanje yejinji.

²⁴ Che Yesu paŵammweni mundu jo aninkusongoneka ni ŵatite “Yaikuti pakulepelecheka kwa ŵandu ŵaali ni ipanje kwinjila mu Umwenye wa Akunnungu!

²⁵ Eloo, ili yangalemwa kwa chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia kwinjila pachipowo cha sindano kupunda jwaali ni chipanje kwinjila mu Umwenye wa Akunnungu.”

²⁶ Ŵandu ŵaŵapilikene yeleyo ŵausisye, “Ana ŵaani uchakombole kulupuswa?”

²⁷ Che Yesu ŵajanjile achitiji, “Indu yangaikukomboleka kwa ŵandu, kwa Akunnungu ikukomboleka.”

²⁸ Che Petulo ŵansalile Che Yesu, “Nnole, uwe tulesile indu yetu yose ni kunkuya alakwe!”

²⁹ Nipele, Che Yesu ŵaasalile, “Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwajilesile nyuumba pane ŵankwawo pane achapwakwe pane achaŵelesi pane achiŵanagwe ligongo lya Umwenye wa Akunnungu,

³⁰ chapochele yejinji nnope aka katemaka ni katema kakakwika chachipochela umi wa moŵa gose pangali mbesi.”

Che Yesu akuŵecheta kaatatu yachiwa ni kusyuka kwao

(Matayo 20:17-19; Maliko 10:32-34)

³¹ Che Yesu ŵaajigele pajika ŵakulijiganya ŵao kumi na mbili, ŵaasalile, “Mpilikane! Tukukwesya kwaula ku Yelusalemu ni kweleko indu yose iyalembekwe ni ŵakulondola ŵa Akunnungu yankati Mwana jwa Mundu chiiŵe isyene.

³² Pakuŵa chachajausya kwa ŵandu ŵangosyo sine nombe ŵanyawo chachanyelusya ni kwatukana ni kunsunila mata.

³³ Champute ibokola ni kummulaga nambo pa lyuŵa lyaatatu kutyochele pa chiwa chao chasyuche.”

³⁴ Ŵakulijiganya ŵala nganagamanyililaga malumbo ga maloŵe gaŵecheteje Che Yesu go pakuŵa galiji gamasisikwe kukwao nombewo nganaimanyilila kuti Che Yesu akuŵecheta nkati chichi.

Che Yesu akunnamya jwakuŵendaŵenda jwangalola

(Matayo 20:29-34; Maliko 10:46-52)

³⁵ Katema Che Yesu paŵaŵandichile ku Yeliko, jwapali mundu jumo jwangalola juŵatemi mungulugulu litala achiŵendaga.

³⁶ Paŵapilikene Ŵandu ŵajinji aninkupita ŵausisye “Ana kwana chichi?”

³⁷ Ŵansalile, “Che Yesu ŵa ku Nasaleti akupita.”

³⁸ Nombewo ŵanyanyisye achitiji, “Che Yesu, Uŵelesi u che Daudi, choonde mungolele chanasa!”

³⁹ Ŵandu uŵalongolele ŵala ŵankalipile kuti amyalale, nambo ŵelewo ŵapundangenyekunyanyisya achitiji, “Uŵelesi u che Daudi, choonde mungolele chanasa!”

⁴⁰ Che Yesu ŵajimi ni ŵalamwile kuti ŵapeleche paujo pao. Jwangalola jula paŵaŵandichile Che Yesu ŵammusisye,

⁴¹ “Ana nkusaka nampanganyichisye ichichi?”

Ŵajanjile, “Ambuje, ngusaka ngombole kulola sooni.”

⁴² Che Yesu ŵansalile, “Nnole! Chikulupi chenu chinnamisye.”

⁴³ Papopo pepo ŵakombwele kulola sooni ni ŵakuiye Che Yesu achakusyaga Akunnungu. Ŵandu wose paŵaiweni yeleyo ŵalapile Akunnungu.

¹ Che Yesu wâjajinjile ku Yeliko ni wâliji nkupita.

² Jwapali mundu jumo liina lyakwe che Sakayo, juwâliji jwankulu jwa wakukumbikanya nsongo, nombe jwaliji jwachipanje.

³ Wasachile kwawona Che Yesu kuti wâliji wâani nambo wâlepele ligongo lya winji wa wându ni pakuwa wâliji jwanjipi.

⁴ Nipele, wautuchile mmbujo ni wakwesile chitela chachikulungwa cha nkuju kuti akombole kwawona pakuwa wâliji nkupita lyele litala lyo.

⁵ Che Yesu pawaiche peuto po walolite mwinani ni wansalile, “Che Sakayo, ntuluhe chitema pakuwa lelo jino ikumajila kulonjela mu nyumba jenu.”

⁶ Che Sakayo wâjangwiye kutuluka ni wapochele kwa kusengwa.

⁷ Wându wose pawaiweni ye, wâtandite kunyinyita achitiji, “Ajinjile kulonjela kwa mundu jwa sambu.”

⁸ Nambo che Sakayo wâjimi paujo ni waasalile Che Yesu, “Ambuje mumbilikanichisye! Une ching'awanye ipanje yangu pambindikati ni chinape wându wakulaga ni iwaga najigele chindu cha mundu jwalijose kwa chigongomalo, chinauchisye kacheche.”

⁹ Che Yesu wansalile kuti, “Lelo jino ukulupusyo uiche mu nyumba ji pakuwa nombejo ali jwauwelesi u che Iblahimu.

¹⁰ Pakuwa Mwana jwa Mundu aiche kukwasosa ni kukwakulupusya wasochele.”

Chitagu cha mbiya (Matayo 25:14-30)

¹¹ Wându wâliji nkwapilikanila Che Yesu. Ni pa wâliji nkuwandichila ku Yelusalemu wându waganisyaga kuti Umwenye wa Akunnungu uwandichile kuoneka. Kwa ligongo lyo wâtanjile sooni chitagu.

¹² Watite, “Jwapali mundu jwa lukosyo lwa umwenye juwajawile kuchilambo cha kutalika kuti akapegwe umwenye ni jwankulu jwa mamwenye ni kuuja.

¹³ Akanawe kwaula, waa wilasile achikapolo wao likumi ni wapele kila mundu mbiya liunjili limo ni mbiya jimo malinga ni mbote ja miesi jitatu ni kwasalila, ‘Nsumisye malonda mpaka pachiuje.’

¹⁴ Nambo achinsyene musu, wanchimile ni walajisye wantenga ajaule akajile ‘Ngatukun-saka mundu ju atulongosye uwe.’

¹⁵ “Nambo, mundu jo wasile sooni kumusi ali amasile kupochela umwenye ni walamwile kuti akawilanjile achikapolo u wapele mbiya wala kuti achimanyilile chachipundile chajinjisye kila mundu.

¹⁶ Kapolo jwaandanda jwaiche paujo pao ni watite, ‘Ambuje, mbiya jenu jimwambele jijonjesyeche mbiya likumi.’

¹⁷ Nombewo wansalile, ‘Ntesile yambone, mmwejo ndi kapolo jwambone. Pakuwa mwaliji jwakukulupilichika pa indu yenandi, nkoleje ulamusi pachanya pa misi likumi!’

¹⁸ Kapolo jwawili jwaiche nikuti, ‘Ambuje, mbiya jenu jimwambele jijonjesyeche mbiya sine nsano.’

¹⁹ Nombewo wansalile jwelejo kuti, ‘Nomwe wakwe nkoleje ulamusi pachanya misi nsano.’

²⁰ “Nipele, kapolo jwine jwaiche achitiji, ‘Ambuje, aji ni mbiya jenu jimwambele jila, nagosile uchenene mu chiguo cha mwana chammakono.

²¹ Ligongo nanjogopaga, pakuwa mmwe ndi mundu jwakunonopa ntima. Mundu junkuigala yangawa yenu ni kugoola yanganimpande.’

²² Nombewo wansalile, ‘Ngunnamula kwaligongo lya intite pakuwecheta mmwe kapolo jwangalumbana! Ngati mwaamanyilile kuti une ndili mundu jwakunonopa ntima, jungwigala yangawa yangu ni jungugowola yanganimbande.

²³ Ligongo chi nganinjausya mbiya jangu kwa wâkutyosya yakoonjecheka, kuti une pachiuje nyaule ngajigale ni yakupunda yakwe?’

²⁴ “Pelepo wâasalile uWajimi pepala wâala, ‘Munsumule mbiya jo, nkaape jwakwete mbiya likumi jula.’

²⁵ Wanyawo wâansalile, ‘Ambuje, nambo jwelejo akwete chile mbiya likumi!’

²⁶ Nombewo wâanjile kuti, ‘Ngunsalila, kwa jwalijose jwakwete chindu chachipegwa ni kujonjechekwa. Nambo kwa jwanganakola chindu atamuno chamwana chakwete cho chichijigalikwe.

²⁷ Nambo, yankati aWâWâ wâammagongo wâangu uWakanile kuti ninaalongosye, mwaichisye apano ni kwasikita paujo pangu.’ ”

*Che Yesu akwinjila ku Yelusalemu akuno wâandu ali nkuchina kwannope
(Matayo 21:1-11; Maliko 11:1-11; Yohana 12:12-19)*

²⁸ Che Yesu paWâWâechete gelego, wâjendelechele ni ulendo paujo pao wa ku Yelusalemu.

²⁹ PaWâWâandichile ku Besefage ni ku Besania, chiWâandi ni chikwesya chachigumbele itela ya Miseituni, wâalajisye wâwili mwa wâkulijiganya wâao.

³⁰ Wâasalile kuti, “Njaule pa nsinda wauli mmbujo mwenu. Pachinkajinjile mu nsinda mo, chinkansimane mwanambunda jwataWâikwe jwanganakweleke ni mundu. Nkangopole ni kunnyikanawo apano. ³¹ Sooni iWâaga chakammusye mundu kuti, ligongo chi nkungopola? Nkajile, ‘Ambuje akunsaka.’ ”

³² Nipele, uWâalajisye wâala wâajawile ni wâaisimene mpela iWâtite pakusalilwa ni Che Yesu.

³³ PaWâlaji nkungopola mwanambunda jula, achinsyene ni wâausisye, “Ana ligongo chi nkungopola mwanambunda ju?”

³⁴ Wâanjile, “Ambuje akunsaka.”

³⁵ Wâanjigele mwanambunda jula ni kwapelechela Che Yesu. Wâtandiche iwalo yao pachanya pa mwanambunda jo ni wâankwesisye Che Yesu pachanya pakwe.

³⁶ PaWâjendelechelelaga ni ulendo wâandu wâtandiche iwalo yao mwitala.

³⁷ PaWâWâandichile ku Yelusalemu, palitala lyalikutuluchila kuchikwesya chachigumbele itela ya Miseituni, mpingo wose wa wâandu ni wâkulijiganya wâao wâtandite kuchina ni kwatogolela Akunnungu achinyanyisyaga ligongo lya yakusimonjeka yose iWâiweni

³⁸ Wâtite “Akole upile Mwenye jwakwika mu liina lya Ambuje. Chitendewe kwinani ni ukulu kwa Akumanani.”

³⁹ Mafalisayo wâampepe wâWâlaji mu mpingo wa wâandu mula wâansalile Che Yesu kuti, “JWâkwiganya, mwakalipile wâkulijiganya Wenu!”

⁴⁰ Che Yesu wâanjile kuti, “Ngunsalila wâanyamwe, naga chamyalale wânyaWâ, maganga chigatande kunyokonya.”

Che Yesu akulila kwa ligongo lya musu wa ku Yelusalemu

⁴¹ PaWâWâandichile ni kuulola musu wa ku Yelusalemu, Che Yesu wâalisile ligongo lya musu wo

⁴² achitiji, “Ikali mbiya nkaimanyilile lelo jino, indu yaikwikanawo chitendewe! Nambo sambano isisiche pa meeso genu.

⁴³ PakuWâ moWâ chigannyichile mmwe ni wâammagongo wâenu chansyunguchisye likumba ni chachinsyungula ni kummijikanya kosekose.

⁴⁴ Chankasanye mmwe ni wâali nkati likumba lya musu wose ngapagwa liganga lichilisigale palijakwe, ligongo nganinkamanyilila katema paWannyichile Akunnungu kukunkulupusya.”

*Che Yesu akwinjila pa Nyuumba ja Akunnungu
(Matayo 21:12-17; Maliko 11:15-19; Yohana 2:13-22)*

⁴⁵ Nipele, Che Yesu wâjinjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni wâtandite kwa wînjila paasa wâwasumisyaga malonda,

⁴⁶ achitiji, “Ilembekwe yati, ‘Nyuumba jangu chijiwê nyuumba ja kupopela’, nambo wanyamwe njitesile peuto pakulisisila wawiyi.”

⁴⁷ Che Yesu wâliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu lyuwa ni lyuwa. Nambo achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni ilingola ya wându wasosile litala lya kwaulaga,

⁴⁸ nambo nganamanyilila ichajile pakupanganya, pakuwa wându wose wâliji nkwapilikanichisya uchenene.

20

Liusyo lyankati ulamusi u Che Yesu (Matayo 21:23-27; Maliko 11:27-33)

¹ Lyuwa limo Che Yesu pa wâliji nkwapiganya wându pa Nyuumba ja Akunnungu ni kulalichila Ngani Jambone, waiche achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni achachekulu

² wammusisye, “Ntusale! Ana kwa ulamusi chi nkupanganya yeleyi? Sooni waani wampele mmwe ulamusi u?”

³ Che Yesu wâjanjile, “Nomwe wakwe chinammusye liusyo, musalile,

⁴ ana ulamusi u che Yohana wa kubatisya watyochele kwa Akunnungu pane kwa wându?”

⁵ Nambo wanyawo wa wechesyene achitiji yeleyi, “Twajilaga watyochele kwa Akunnungu, chatuusye, ‘Ligongo chi nganimunkulupilila jwelejo?’

⁶ Ni twajilaga watyochele kwa wându, wându wose wa chatuulaje ni maganga, pakuwa wându wose akukulupilila kuti che Yohana wâliji jwakulondola jwa Akunnungu.”

⁷ Nipele wâjanjile, “Ngatukumanyilila kwautyochele ulamusi wo.”

⁸ Che Yesu waasalile wanyawo, “None jwakwe ngangusalila ngutenda yeleyi kwa ulamusi chi.”

Chitagu cha wakulima ni ngunda wa misabibu (Matayo 21:33-46; Maliko 12:1-12)

⁹ Che Yesu wapundile kwatanjila wându chitagu chati, “Mundu jumo walimile ngunda wa misabibu ni wakodisye wakulima, nipele wâjawile ku chilambo chine ni walongjele kweleko mo wa gamajinji.

¹⁰ Katema kamagungulo, mundu jo wantumile kapolo jwao ku ngunda wa misabibu kwa wakulima wala, kukujigala liunjili lyakwe lya magungulo. Nambo wakulima wala wamputile kapolo jo ni kummusya makono pe.

¹¹ Nsyene ngunda jula wantumile kapolo jwine, nambo jwelejo nombe ni wamputile ni kuntendela ya chipongo ni kummusya makono pe.

¹² Wantumile sooni jwaatatu, jwelejo nombe wammulesye ni kwajasila paasa ngunda.

¹³ Nipele nsyene ngunda wa misabibu jula waganisisye achitiji, ‘Chindende ichichi? Chinampeleche mwanangu jwajika jwakunonyelwa pane chanchimbichisye jwelejo.’

¹⁴ Nambo wakulima wala pa wammweni, wa wechesyene jwine ni jwine, achitiji, ‘Aju ni juchapochele iwagosele, twende tummulaje kuti indu iwagosele tujigale uwe.’

¹⁵ Nipele, wankopwesye paasa ngunda wa misabibu ula ni kummulaga.”

Nipele Che Yesu wausisye, “Ana nsyene ngunda wo, chachatenda ichichi wakulima wo?”

¹⁶ “Chaiche ni kwaulaga wakulima wo ni kwapa wakulima wane ngunda wa misabibu wo.”

Wându pa wâgapilikene gele malo wê ni wâtite, “Ngwamba! Gakatukopochela namose kanandi!”

17 Nambo Che Yesu w'alolite wanyawo ni kwausya, "Ana aga Malembelo ga Akunnungu ga gana malumbo chi? Gagakuti, 'Liganga lyalikanile wakuta wa, sambano lilyolyo lili lyetendekwe liganga lyekulungwa lyakwimichila nyuumba!'"

18 Mundu jwalijose juchalikuwale pa liganga lyo, chakasiche ipande ni lyangwililaga mundu jwalijose chilinsyaje."

*Liusyo lyankati kwausya nsongo kwa mwenye jwa ku Loma
(Matayo 22:15-22; Maliko 12:13-17)*

19 Wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu ni achakulu wambopesi wasakaga kunkamula Che Yesu ndawi jo, pakuwa waimanyilile kuti chitagu chi chaliji kwagamba wanyawo nambo waajogwepe wandu.

20 Waliji kwakuilichisya uchenene nipele, walajisye wakuuchilichisya wawalitendaga wambone. Watesile yele kuti watanjise Che Yesu kwa malowe gao ni kwajausya pa ulamusi wa jwankulu jwa chilambo.

21 Wakuuchilichisya wo, wammusisye Che Yesu achitiji, "Jwakwiganya, tukumanyilila kuti nkusala ni kwiganya malowe ga isyene ni tukumanyilila kuti nganinkola lusagu kwa mundu jwalijose nambo kwiganya yakuti matame mpela ila Akunnungu yakutulajichisya.

22 Ntusalile, ana ili yambone kwausya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma pane ngwamba?"

23 Nambo Che Yesu wachimanyilile chitanji chao ni waasalile kuti,

24 "Muunosye mbiya. Ni wausisye kuti ana ku meeso ku ni liina li lyacheni?"

Nombewo wajanjile, "Ja mwenye jwa ku Loma."

25 Che Yesu waasalile, "Nipele mwape Mwenye jwa ku Loma yaili yao ni Akunnungu yaili yao."

26 Nganakombola kwakamula atamuno kwa lilo we lililyose paujo pa wandu nambo wasimosile kwanga kwao ni wamyalele.

*Liusyo lyankati kusyuka
(Matayo 22:23-33; Maliko 12:18-27)*

27 Masadukayo wampepe wakutinji, ngapagwa kusyuka kwa wandu wawile wanjaulile Che Yesu ni kwausya,

28 "Jwakwiganya, che Musa watulembele kuti iwaga chawe nkulugwe mundu jumo ni kunleka wankwakwe pangali wanache, mpwakwe ajinjile majumba kuti akombole kummelechela nkulugwe jo wanache.

29 Nipele, wapali achachanda saba uwa weleke ni mundu jumo. Jwaandanda walombele jwankongwe ni wawile pangaleka mwanache.

30 Ni jwaawili wajinjile majumba nombejo wawile pangaleka mwanache,

31 ni jwaatatu wajinjile majumba, iyoyo peyo wose saba wamasile kuwa pangaleka wanache.

32 Kumbesi jwankongwe jula nombe wawile.

33 Sambano, ana pakumala kusyuka wawe jwankongwe jo chachiwa jwankongwe jwa waani? Pakuwa wose saba wala wanlombele jwelejo."

34 Che Yesu waasalile, "Wandu wa mo wa gano, mchilambo mu akulombela ni kulombekwa,

35 nambo ucha walanjikwe kuti aku wajilwa kusyuswa ni kutama mu katema kakakwika ngasalombela atamuno kulombwa.

36 Usyene ukuti ngaikomboleka kuwa sooni, ligongo chachiwa mpela achikatume-tume wa kwini wa Akunnungu nombewo chawe wanache wa Akunnungu, pakuwa asyuchile.

³⁷ Namose che Musa w̄alosisye pangasisa kuti w̄awile chachisyuswa. Mmalembelo gakwe gagalembekwe nkati chisukutu chichakolelaga mooto, w̄elewo akwatanga Ambuje kuti ali Akunnungu w̄a che Iblahimu ni Akunnungu w̄a che Isaka ni Akunnungu w̄a che Yakobo.

³⁸ W̄elewo ngana w̄a Akunnungu w̄a w̄awile nambo ali Akunnungu w̄a w̄ajumi, paku w̄a kwa w̄elewo wose akukola umi.”

³⁹ W̄akwiganya malajisyo w̄ampepe w̄anjanjile, “Jwakwiganya, elo njanjile isyene.”

⁴⁰ W̄anyawo nganalinga kummusya sooni liusyo line.

Li usyo lyankati Kilisito u w̄elesi u che Daudi

(Matayo 22:41-46; Maliko 12:35-37)

⁴¹ Che Yesu w̄ausisye kuti, “Kwa chichi w̄andu akuti Kilisito Nkulupusyo ali wa u w̄elesi u che Daudi?”

⁴² Che Daudi asyene aku w̄echeta mmalembelo ga Sabuli, ‘Ambuje w̄aasalile Ambuje w̄angu, Ntame kundyo kwangu

⁴³ mpaka pachinaa w̄iche w̄ammagongo w̄enu paasi pa sajo syenu.’

⁴⁴ Nipele i w̄aga che Daudi akwa w̄ilanga Kilisito Nkulupusyo ‘Ambuje,’ i w̄ele uli sooni a w̄e u w̄elesi u che Daudi?”

Che Yesu akwajamuka w̄andu yankati w̄akwiganya malamulo

(Matayo 23:1-36; Maliko 12:38-40)

⁴⁵ W̄andu wose pa w̄aliji aninkwapilikanila Che Yesu, w̄elewo w̄aasalile w̄akulijiganya w̄ao kuti,

⁴⁶ “Nlilolechesye ni w̄akwiganya malajisyo w̄akusaka kwendajenda ali awete minjilo jajileu. W̄akunonyelwa akomasikwe kwakuchimbichikwa peuto pakuchingangana w̄andu achajinji ni w̄akutama mu itengu yakuchimbichika mmajumba ga kupopelela ni kutama mmauto gakuchimbichikwa pa chakulya.

⁴⁷ W̄akwasumula majumba achakongwe w̄awililwe ni achi w̄ankwawo ni kupopela mapopelo gamaleu kuti aloleche w̄ambone paujo pa w̄andu. Kwalyele ligongo lyo chalamulikwe kwachikali nnope kupunda w̄ane!”

21

Sadaka ja jwakulaga jwawililwe ni w̄ankwawo

(Maliko 12:41-44)

¹ Che Yesu w̄alolechesye kwa nnope, w̄aaweni w̄aipanje ali nkutaga sadaka syao mu lisanduku lya kugosela sadaka pa Nyuumba ja Akunnungu.

² W̄ammweni jwakulaga jwawililwe ni w̄ankwawo ali nkutaga senti si w̄ili.

³ Nipele, w̄atite, “Isyene ngunsalila kuti, aju jwakulaga jwawililwe ni w̄ankwawo atasile yaijinji kwapunda wose.

⁴ Paku w̄a w̄ane wose atasile sadaka syao kutyochela mu yakupunda ya muipanje yao nambo jweleju nkulaga kwakwe atasile yose yakwete ya umi wakwe.”

Che Yesu akulondola nkati kugumulikwa kwa Nyuumba ja Akunnungu

(Matayo 24:1-2; Maliko 13:1-2)

⁵ W̄andu w̄ampepe w̄a Che Yesu w̄aliji nkukunguluchila yankati Nyuumba ja Akunnungu ijatite pakoloswa ni maganga gambone pampepe ni sadaka sisyatyosikwe kwa Akunnungu. Nipele Che Yesu w̄atite,

⁶ “Yele yose inkwiwona chigaiche mo w̄a gaati ngalisigalila liganga paliganga line paku w̄a yose yo chigumulikwe.”

Kulaga ni Masauko

(Matayo 24:3-14; Maliko 13:3-13)

⁷ Nipele wâkulijiganya wâo wâusisye, “Jwakwiganya, ana chigatyochele chakachi gele? Ana chimanyisyo chi chachichilosye kuti ga wandichile kutendekwa gelego?”

⁸ Che Yesu waajanjile, “Nilolechesye, ngasinlambuchikwa. Wandu wajinji chachiika achilitendaga wanyawo ali une, achitiji ‘Une ndili Kilisito Nkulupusyo!’ Ni kuti, ‘Katema ka wandichile.’ Nambo wanyamwe ngasimwakuya.

⁹ Pachinchipilikana yangondo ni utinda ngasinjogopa pakuwa ikusachilwa iwoneche kaje yeleyi nambo mbesi ngajityochela kwanakamo.”

¹⁰ Sooni wajendelechele ku wecheta, “Wandu wa chilambo chimo chachimenyana ni wandu wa chilambo chine ni umwenye chiuputane ni umwenye wine.

¹¹ Chichityochele chindendemesi chachikulungwa cha chilambo ni sala ni ilwele yakogoya panepane. Chiipagwe indu yakogoya ni imanyisyo yaikulungwa kwinani.

¹² Nambo gakana we kukopochela gelego, chinchikamulwa ni kunnagasya ni kunnagasya mmajumba ga kupopelela ni kwa wechetelela ni chachinagasya mmajumba ga kuta wilwa wandu. Chanjigale paujo pa mamwenye ni pa wakulamula ligongo lya kungulupilila une,

¹³ melepe nkombole kuusala umboni wangu kukwao.

¹⁴ Nlapilile mmitima jenu kuti nganganisya kaje ichinjile pakulichenjela.

¹⁵ Pakuwa une chinampe wanyamwe malo we gaku wecheta pamo ni lunda nombe wammagongo wenu ngakombola kugakanila namose kugakana.

¹⁶ Acha welesi wenu ni achalongo achinjenu ni achapwenu ni achambusanga wenu changalauche wanyamwe. Ni wampepe mwa wanyamwe chimmulajikwe.

¹⁷ Wandu wose chachinchima wanyamwe ligongo lya kungulupilila une.

¹⁸ Nambo namose luumbo lwa mmitwe jenu ngaluso wa.

¹⁹ Nambo mpunde kupililila, pakuwa kwa lyele litalalyo chimuukulupusye umi wenu.

Che Yesu akulondola nkati kugumulikwa kwa musu wa ku Yelusalemu

(Matayo 24:15-21; Maliko 13:14-19)

²⁰ “Pachinchiuwona musu wa ku Yelusalemu ali asyungwile mipingo ja wangondo, pelepo mmanyilile kuti kugumulikwa kwakwe ku wandichile.

²¹ Pelepo, waali ku Yudea autuchile mmatumbi ni waali nkati Yelusalemu akopoche paasa ni wele waali mmingunda akaujinjila wele musu wo.

²² Pakuwa gele ni mo wa ga Akunnungu kwalamula wandu wakwe wa ku Isilaeli, kuti gose gagalembekwe Mmalembelo Gamaswela ga we isyene.

²³ Chalaje waali ni iilu ni wakonjesya gele mo wago! Pakuwa chikupagwe kulaga kwakukulungwa pachilambo ni uchimwa wa Akunnungu chiu we kwa wandu wa chilambo chi.

²⁴ Ni wandu wampepe chaulagwe kwa lipanga ni wane chajigalikwe mateeka ni kwapwilinganya mu ilambo yose. Musu wa Yelusalemu chiulamulikwe ni wandu wa ilambo ine mpaka pachiumalile ulamusu wao.

Kwika kwa Mwana jwa Mundu

(Matayo 24:29-31; Maliko 13:24-27)

²⁵ “Chiipagwe imanyisyo mu lyu wa ni mu lwesi ni mu ndondwa. Wandu wa pa chilambo chasupuche ni kukola lipamba ligongo lya kulindima kwa matumbela ga mu bahali.

²⁶ Wandu chapwe mitima ligongo lya lipamba achilolelaga indu ichityochele pachilambo pano, pakuwa indu yose yaili ni machili kwiunde chisau lyu wa ni lwesi ni ndondwa ni ine yose chiitinganyikwe.

²⁷ Pelepo, chachimmona Mwana jwa Mundu achiikaga mwiunde ni machili gamakulungwa ni ukulu wakwe.

²⁸ Pachigatande kopochela gelego, njime mwa kulimba nchijinamukula mitwe jenu ligongo chiwombolo chenu chiwandichile.”

Chitagu cha chitela cha tini

(Matayo 24:32-35; Maliko 13:28-31)

²⁹ Nipele, Che Yesu watanjile wanyawo chitagu chati, “Nnolechese chitela cha ntini ni itela ine yose.

³⁰ Nnyiwonaga itela ininkusipuka nkuimanyilila kuti chuuku chiwandichile.

³¹ Iyoyo peyo, nomwe wakwe pachinchiiwona yeleyo ichikopochelaga, mmanyilile kuti Umwenye wa Akunnungu uwandichile.

³² Isyene ngunsalila, au uwelesi wu ngaumala mpaka indu yose pachiimalichikwe.

³³ Kwinani ni chilambo chiimale nambo maloŵe gangu ngagamala ng'oo.”

Ikusachilwa kulilolechesya

³⁴ “Nambo nililolechesye mwachimisyene, kuti mitima jenu ngasijitopelwa ni upoche ni kukolelwa ni kusauchila umi u. Pakuŵa lyele lyuŵa lyo chilinyichilile chisimuchile.

³⁵ Pakuŵa chilyaichilile mpela chitanji wose wakutama mu chilambo chose.

³⁶ Nipele nililolechesye ni kupopela katema kose kuti nkole machili mpakombole kuwambala yele yose ichityochele ni kwima paujo pa Mwana jwa Mundu.”

³⁷ Che Yesu waliji nkwasiganya wandu pa Nyuumba ja Akunnungu katema kose ka muusi nambo katema ka chilo wajaulaga kukutama kuchikwesya cha Miseituni.

³⁸ Wandu wose wajimukaga kundaŵi pe ni nkwaula pa Nyuumba ja Akunnungu kukwapilikanila Che Yesu.

22

Majilano ga kwaulaga Che Yesu

(Matayo 26:1-5; Maliko 14:1-2; Yohana 11:45-53)

¹ Lya wandichile lyuŵa lyekulungwa lya mikate jangatajikwa chilungo lyalikuwilanjikwa Pasaka.

² Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo waliji nkusosa itajile pakwaulaga Che Yesu nambo waliji nkwasigopa wandu.

Che Yuda akwitichisya kwagalauka Che Yesu

(Matayo 26:14-16; Maliko 14:10-11)

³ Nipele Shetani wanjinjile che Yuda jwakuwilanjikwa Isikaliote, jumo jwa achinduna kumi na mbili wala.

⁴ Che Yuda wajawile ni kuwechetesyana ni achakulu wambopesi ni achakulungwa wa wakulindilila Nyuumba ja Akunnungu itajile pakwakamusya kwakamula Che Yesu.

⁵ Nombewo wasengwile ni kwilana nawo kuti chiwape mbiya.

⁶ Che Yuda wajitichisye ni kutanda kusosa lipesa lyambone lyakwakamusya kwakamula Che Yesu pangali kumanyilila wandu.

Kukolosya chakulya cha Pasaka

(Matayo 26:17-25; Maliko 14:12-21; Yohana 13:21-30)

⁷ Nipele, lyaiche lyuŵa lya mikate jangatajikwa chilungo. Iyoyo peyo ni lyuŵa lyalikusachilwa kusikita mwanangondolo jwa Pasaka.

⁸ Che Yesu waatumile che Petulo ni che Yohana achitiji, “Njaulangane nkatukulumichisye chakulya cha Pasaka kuti tulye.”

⁹ Nombewo wasisye Che Yesu, “Ana nkusaka tukachikolochesye kwapi?”

¹⁰ Ni wajanjile, “Mpilikanile! Pachinkajinjile pa musu po, chinkasimane ni jwannume ali atwiche lulo lwa meesi. Nkaakuye welewo mpaka mu nyumba jichakajinjile.

¹¹ Mwasalile asyene nyumba jo, ‘Jwakwiganya akummusya, chili kwapi chuumba muchingalile chakulya cha Pasaka pamo ni wakulijiganya wangu?’

¹² Nombewo chakannosye chuumba chachikulungwa cha penani chachili ni indu yose yaikusachilwa mu chuumba. Nkakulumisye mwelemo.”

¹³ Wajawile ni waisimene indu yose ili mpela iwatite pakusalilwa ni Che Yesu, nombewo wakulumisye chakulya cha Pasaka.

Che Yesu akulya chakulya cha Pasaka

(Matayo 26:26-30; Maliko 14:22-26; 1 Wakolinto 11:23-25)

¹⁴ Pakaiche katema, Che Yesu watemi kulya pamo ni achinduna wakwe.

¹⁵ Wasalile, “Najile kwannope kulya chakulya cha Pasaka pamo ni wanyamwe nganime kulagaswa.

¹⁶ Pakuwa ngunsalila kuti, nguulya sooni chakulya cha Pasaka mpaka pachuwe isyene mu Umwenye wa Akunnungu.”

¹⁷ Nipele Che Yesu wajigele chikombe ni pawamasile kwatogolela Akunnungu watite, “Mpochele ni mpelegane mwachimisyene.

¹⁸ Pakuwa ngunsalila kuti, chitandile sambano ngaang'wa sooni divai mpaka pachiuche Umwenye wa Akunnungu.”

¹⁹ Sooni wajigele nkate ni kwatogolela Akunnungu, wagawenye ni kwapa achitiji, “Chelechi ni chiilu changu chachikutyocheke kwa ligongo lyenu. Ntendeje yeleyi kwa kungumbuchila une.”

²⁰ Iyoyo peyo pawamasile kulya ni wajigele chikombe achitiji, “Achi chikombechi lili lilangano lya sambano lya Akunnungu lyalikutendekwa kwa miasi jangu jajikwitika kwa ligongo lyenu.

²¹ “Nambo, nnole! Jwejula jwaking'alauka ali papapa akulya pamo ni une.

²² Pakuwa Mwana jwa Mundu chajule kukuulagwa mpela iwasachile Akunnungu, nambo ulaje uwe kwa mundu jwaking'alauka jo.”

²³ Pelepo watandite kuusyana achinsyene pe, ana waani welewo uchatende chele chinducho!

Makani gankati ukulu

²⁴ Gatyochele makani pasikati ja wakulijiganya gankati waani jwali jwankulungwa kupunda wane.

²⁵ Che Yesu wasalile, “Mamwenye wa pachilambo akwalamula wandu wao kwa machili, nombe wakwete ulamusi pachanya pao akuliwilanga, ‘achambusanga wa wandu’.

²⁶ Nambo ina we yeleyo kukwenu, jwali jwankulungwa aweje nti jwannandi mwa wose ni jwali chilongola aweje nti jwaketumichila.

²⁷ Pakuwa, waani jwali jwankulungwa, jwatemi kulya pane jwaketumichila? Isyene ni jwejula jwatemi paasi kulya! Nambo une ndili pasikati jenu mpela jwaketumichila.

²⁸ “Wanyamwe ni untemiji pamo ni une katema kose kakulinjikwa kwangune.

²⁹ Mpela ila Atati wangu iwatite pakuumba une ulamusi wa umwenye kulamula iyoyo peyo noneji ngumpa ulamusi wa kulamula.

³⁰ Kutu ndye ni kung'wa pamo ni une mu Umwenye wangu. Chintame mu itengu ya Umwenye nchilamulaga ngosyo kumi na mbili sya Waisilaeli.”

Che Yesu akulondola ichajile pakukanikwa

(Matayo 26:31-35; Maliko 14:27-31; Yohana 13:36-38)

31 Che Yesu watite, “Che Simoni, che Simoni! Mpilikane! Shetani awendile luusa kwa Akunnungu ja kunlinga wanyamwe mpela mundu yakuti kupeta ngano alole iwaga chimpunde kuwa wakulupilichika.

32 Nambo une nampopelele mmwe kuti chikulupi chenu chikapunguka. Nomwe pachimumujilile sooni, mwalimbisye mitima achinjenu.”

33 Che Petulo wajanjile, “Ambuje, une ndili chile kutawikwa pamo nomwe ni kuwa pamo nomwejo.”

34 Nambo Che Yesu wajanjile, “Ngunsalila mwe che Petulo, lelo jino jikana we kutongola tambala chimungane katatu kuti ngankuumanyilila une.”

Chilolo ni nsaku ni lipanga

35 Nipele Che Yesu wausisye wakulijiganya wao, “Panantumile pangali chilolo ni nsaku ni ilatu ine pala ana wasowikwe ni chichi?” Ni wajanjile, “Ngapagwa.”

36 Nombe Che Yesu waasalile, “Nambo sambano, jwakwete chilolo ajigale ni nsaku iyoyo peyo. Ni jwanganakola lipanga, asumisye mwinjilo wao akasume limo.

37 Ilembechekwe Mmalembo ga Akunnungu, ‘Wawalanjikwe ali jumo jwao pasikati wandu wa sambu.’ Ngunsalila yeleyi Malembelo gachusachilwa gawe isyene kwa une, pakuwa uumi wangu ukuichila kumbesi.”

38 Wakulijiganya watite, “Ambuje, nnole, apano tukwete mapanga gawilipe.” Nombewo wajanjile, “Ayaga!”

Che Yesu akupopela pa chitumbi cha Miseituni

(Matayo 26:36-46; Maliko 14:32-42)

39 Che Yesu watyosile ni kwaula pa chitumbi cha Miseituni mpela iwatite pakusyowelela ni wakulijiganya wao wakuiye.

40 Pa waiche pelepo, waasalile wanyawo, “Mpopele kuti nkajinjila nkulinjikwa.”

41 Nipele, walesile wanyawo ni wawawile kwati mundu nkukombola kuponya liganga ni watindiwele ni kupopela.

42 Ni watiji, “Atati, mwasakaga mudyochesye achi chikombe cha malagasyo, nambo gankugasaka mmwe gapanganyikwe ni gawa kwa kusaka kwangu.”

43 Pele katumetume jwa kwini jwakopochele ni kwataga machili.

44 Che Yesu waliji mchipwetesi chachikulungwa ni wapundile kupopela kwannope. Chitukuta chatyosile ni chaliji mpela mandondwa ga miasi gagaliji nkwilima mpaka paasi.*

45 Pawamasile kupopela, wawimwiche ni kwajaulila wakulijiganya wao ni wasimene nungono ligongo waliji nkusupuka.

46 Waasalile, “Ana ligongo chi nkugona? Njimuche ni kupopela kuti nkajinjila nkulinjikwa.”

Kugalaukwa ni kukamulwa kwa Che Yesu

(Matayo 26:47-56; Maliko 14:43-50; Yohana 18:3-11)

47 Che Yesu pawaliji nkuwecheta, mpingo wa wandu waiche uchilongolelwaga ni che Yuda juwaliji jumo jwa achinduna kumi na mbili. Che Yuda wawawile ni kwakomasya Che Yesu kwa kwanonyela.

48 Nambo Che Yesu wansalile, “Che Yuda! Ana nkungalauka Mwana jwa Mundu kwa chikomasyo cha ngomo mmajeje?”

49 Wele wakulijiganya wa Che Yesu pawaimanyi ichityochele ni watite, “Ambuje, twakunule ni mapanga?”

50 Ni jumo jwao wankunwile kapolo jwa jwankulungwa jwambopesi ni kwakapa lipikanilo lya kundy.

* 22:44 Malembo gamajinji ga kalakala nganigakola misitali ja 43-44.

⁵¹ Pelepo Che Yesu wawechete, “Nneche! Ikwaniye.” Ni walikwaiye lipikanilo lya jwele mundu jo ni kunnamya.

⁵² Nipele Che Yesu waasalile achakulu wambopesi ni achakulungwa wa wakulindilila nyumba ja Akunnungu ni achachekulu uwaikangene kukwakamula, “Ana nnyiche ni mapanga ni imbonga kukungamula mpela ndili jwachiswamba?”

⁵³ Panaliji pamo ni wanyamwe mowa gose pa Nyumba ja Akunnungu nganimungamula. Nambo aka ni katema kenu, katema ka jwaulamusi wa chipi.”

*Che Petulo akwakana Che Yesu
(Matayo 26:57-58; Maliko 14:53-54,66-72; Yohana 18:12-18,25-27)*

⁵⁴ Nipele wankamwile wanjigele ni kwajausya ku nyumba ja Jwankulu Jwambopesi. Che Petulo wankuiye chakunyuma kwakutalichila.

⁵⁵ Wakolesisye mooto pasikati lwani, watemi pamo nombe che Petulo waiche ni kutama pamo nawo.

⁵⁶ Kapolo jumo jwankongwe, pawammweni che Petulo ali atemi chiwandi ni mooto wo waalolechesye kwannope ni kuti, “Ni mundu ju nombe waliji pamo ni Che Yesu.”

⁵⁷ Nambo che Petulo wakanile achitiji, “Mmwe jwankongwe, ngangumanyilila jwelejo!”

⁵⁸ Kanyuma kanandi, mundu jwine wammweni che Petulo ni watite, “Ni mmwe wakwe nndi jumo jwao.” Nambo che Petulo wanjajile “Alakwe nga wa une!”

⁵⁹ Mpela lisaa limo mmbujo, mundu jwine wawechete achitiji, “Isyene nguti, aju mundu ju nombe waliji pamo nawo pakuwa jwelejo nombe ali Mgalilaya.”

⁶⁰ Nambo che Petulo watite, “Alakwe, nganguchimanyilila chinkuwecheta cho!” Papopo akana we kumalisya kuwecheta, tambala jatongwele.

⁶¹ Ambuje wagalawiche ni kwalolechesya che Petulo, nombe che Petulo wagakumbuchile malo we ga Ambuje gawansalile, “Chilo cha lelo jino jikana we kutongola tambala, chimungane katatu.”

⁶² Pelepo wakopweche paasa ni walisile kwa nnope.

*Che Yesu akuchembuluswa ni kuputikwa
(Matayo 26:67-68; Maliko 14:65)*

⁶³ Wandu uwankamwile Che Yesu wala, watandite kwatendela chanache ni kwagomba.

⁶⁴ Wanta wile chiguo ku meeso ni wammusisye, “Nsagamukule, Ana waani wangombile mmwe?”

⁶⁵ Wammechetele malo we gamajinji ga kwatukana.

*Che Yesu akwauswa pankungulu wekulungwa wa Chiyahudi
(Matayo 26:59-66; Maliko 14:55-64; Yohana 18:19-24)*

⁶⁶ Pakwachele, nkungulu wa achachekulu ni achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo wasimene pamo, ni wannyichenawo Che Yesu pankungulu wao wekulungwa wa Chiyahudi.

⁶⁷ Ni wausisye “Ntusalile! Ana mmwejo ni Kilisito Nkulupusyo?”

Che Yesu wajanjile, “Atamuno nansalilaga, ngamungulupilila ng'oo,

⁶⁸ sooni, natamuno nammusyaga liusyo, ngamunyanga.

⁶⁹ Nambo chitandile sambano, Mwana jwa Mundu chatame kundyo kwa Akunnungu waali ni Machili.”

⁷⁰ Pelepo wose wammusisye, “Ni kuti mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu?”

Wajanjile, “Wanyamwe nkutinji ndili une.”

⁷¹ Nombewo watite, “Ana umboni chi sooni utukusaka? Pakuwa tupilikene twachin-syene achiwechetaga pakang'wa jakwe asyene!”

23

Che Yesu akwauswa ku Che Pilato

(Matayo 27:1-2,11-14; Maliko 15:1-5; Yohana 18:28-38)

¹ Nipele, wandu wose uwachingangene pepala wajimi ni kwajausya Che Yesu mmbujo mwa che Pilato.

² Watandite kwa wechetela, achitiji, “Twansimene mundu ju ali nkwalungasya wandu wa chilambo chetu ali nkwakanya wandu kutyosya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma ni kulitenda kuti jwelejo ali Kilisito Nkulupusyo, Mwenye.”

³ Che Pilato wammusisye Che Yesu, “Ana mmweji ni mwenye jwa Wayahudi?” Che Yesu wajanjile, “Mmwejo mwasyene ni ummechete.”

⁴ Nipele, che Pilato waasalile achakulu wambopesi ni mpingo wa wandu, “Nganguchi-wona chachili chose chakuti nannamule mundu ju.”

⁵ Nambo wanyawo wachalile nnope achitiji, “Akwalungasya wandu kwa majiganyo gao mu chilambo chose cha ku Yudea. Watandite ku Galilaya ni sambano aiche apano.”

Che Yesu akwauswa ku che Helode

⁶ Che Pilato pawapilikene yeleyo, wausisye, “Ana mundu ju ali jwa ku Galilaya?”

⁷ Pawaimanyilile kuti Che Yesu waliji jwa chilambo chachili mu ulamusi u che Helode, wampeleche ku che Helode, juwaliji kukoko ku Yelusalemu gele mo wa go.

⁸ Che Helode pawammweni Che Yesu wasangalele nnope. Chitandile kalakala walajile kwawona pakuwa wapilikene ngani syao, nombewo walolelaga kwawona Che Yesu ali nkupanganya imanyisyo.

⁹ Nipele che Helode wammusisye Che Yesu mausyo gamajinji nambo Che Yesu nganja lili lyose.

¹⁰ Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo uwaliji peleppele wawechetele Che Yesu kwa machili.

¹¹ Nipele, che Helode ni wangondo wakwe, wanyelwisye ni kwatukana Che Yesu ni kwawasya iwalo yakusalala ni wammuchisye ku che Pilato.

¹² Lye lyuwa lyo che Helode ni che Pilato wajilene ni kuwa uganja pakuwa chitandilile kalakala watindene lyasi.

Che Yesu akulamulikwa chiwa

(Matayo 27:15-26; Maliko 15:6-15; Yohana 18:39-19:16)

¹³ Nipele, che Pilato wasimanisye achakulu wambopesi ni ilongola ni wandu,

¹⁴ ni waasalile, “Mumbelechele mundu ju nchitiji waliji nkwalungasya wandu. Sambano mpilikane! Uneji sosilesosile ngani syao mmbujo mwenu nambo nganinansi-mana ni ligambo lili lyose lyankati indu imwammechetele.

¹⁵ Nga wa uneji pe, atamuno che Helode ammuchisye kukwetu pakuwa nganali-wona ligambo lili lyose. Usyene ukulosya kuti mundu ju nganatenda chachili chose changalumbana chakwa wajila chiwa.

¹⁶ Nipele, chilamule kuti aputikwe mbokola nombe chinalechelele.”

¹⁷ Pakuwa wasachilwe kwaugulila jwatawikwe jumo katema ka Pasaka.*

¹⁸ Nambo wose watandite kunyanyisya kwanakamo achitiji, “Mummulaje mundu ju, ntugopolele che Balaba!”

¹⁹ Che Balaba watawikwe mu nyuumba jakuta wilwa ligongo lya kukamulangana ni wandu watandigenye mu musu ni mu utinda wo waulajikwe mundu jumo.

²⁰ Che Pilato wasachile kwalechelele Che Yesu, wawechete nawo kaa wili kwakunyanyisya.

²¹ Nambo wanyawo wanyanyisye sooni, “Mwa wambe pa nsalaba, Mwa wambe pa nsalaba!”

* 23:17 Malembo gamajinji ga kalakala nganigakola msitali wa 23.17.

22 Che Pilato wâasalile kaatatu, “Ana changalumbana chi chatesile mundu ju? Ngan-guliwona ligambo lililyose nkati mundu ju lyati ikwaŵajila chiwa. Nipele chilamule aputikwe mbokola ni kwalechelela.”

23 Nambo wanyawo wapundile kunyanyisya kwa machili nnope kuti Che Yesu akusachilwa kuŵambikwa pa nsalaba. Kumbesi kwakwe, maloŵe gao gapikaniche.

24 Che Pilato walamwile kuti chasachilenje chipanganikwe.

25 Wângopwele jwelejo juŵataŵikwe kwa ligongo lya kutindiganya ni kuulaga ni kwaty-ochesya Che Yesu kwa wângondo kuti wâtende mpela iŵasakaga.

Che Yesu akuŵambikwa pa nsalaba

(Matayo 27:32-44; Maliko 15:21-32; Yohana 19:17-27)

26 Wângondo paŵalinji nkwajausya Che Yesu kukwaŵamba pa nsalaba wâsimene ni mundu liina lyao che Simoni jwa ku Kulene, juŵatyochelaga mu nsinda kwinjila mu musi. Wânkamwile ni kwatwika nsalaba ni kwakuya Che Yesu panyuma.

27 Mpingo wekulungwa wa wându wankuiye, mwa wanyawo wapali achakongwe uŵaliji nkulila nnope ni kulila kwa malumbo.

28 Che Yesu wâagalauchile wanyawo ni kwasalila, “Mwanya achakongwe wa ku Yelusalemu! Ngasimulilila une nambo nlililile mwachinsyene ni wânache wenu.

29 Pakuŵa moŵa chigaiche pachachiti, ‘Wâna upile wângakuŵeleka ni wânganaŵeleka ni konjesya!’

30 Pelepo ni pachatande kuisalila ikwesya kuti ‘Ntugwilile!’ Ni matumbi, ‘Ntuu-nichile!’

31 Pakuŵa, iŵaga wându akutenda yeleyi kwa une jundi mpela chitela chachiŵisi. Ana chatende chichi kukwenu wândi mpela chitela chejumu?”

32 Nombe wapali wându wane wâwili, uŵatendaga yangalumbana, wâjigalikwe kukuula-jikwa pamo ni Che Yesu.

33 Paŵaiche kwiuto, liina lyakwe, “Chikalakasa cha Ntwe,” Nipele kweleko wâwâmbile pa nsalaba Che Yesu pamo ni aŵala wâwili uŵaitendekanyaga yangalumbana, jumo kundyo kwao ni jwine kunchiji.

34 Che Yesu watite, “Atati, mwalechelesye pakuŵa ngakuimanyilila yakuitendayi.” Nipele, wâgaŵene iwalo yao kwa kuitendela gudugudu.

35 Wându wâjimi achilolaga. Achakulu wa chiyahudi wânjawisye Che Yesu achitiji, “Wâkulupwisye wane, sambano alikulupusye nsyene iŵaga jwelejo ni Kilisito Nkulupusyo jwasagulikwe ni Akunnungu!”

36 Wângondo nombewo wânjawisye Che Yesu ni kwapelechela divai ja kuipa,

37 ni wanyawo wânsalile, “Iŵaga isyene mmwejo ni Mwenye jwa Wâyahudi, nlikulupusye mwasyene.”

38 Ni pachanya nsalaba wâwâsile chindu chachilembekwe yele, “Aŵaŵa ALI MWENYE JWA WÂYAHUDI.”

39 Jumo jwa aŵala uŵatendaga yangalumbana uŵaŵambikwe pepala wântukene Che Yesu achitiji, “Ana mmwejo ngati ni Kilisito Nkulupusyo? Nlikulupusye mwasyene nowaji iyoyo peyo.”

40 Nambo jwine jula wânkali pile achitiji, “Ana mmweji ngankwajogopa Akunnungu namose kanandi? Namuno mmwejo nnamulikwe chisau ni ŵele.

41 Mmwe ni une tukuŵajilwa, pakuŵa aji ni mbote ja sambi syatutesile. Nambo aju mundu ju nganapanganya chachili chose changalumbana.”

42 Nipele wâwêchete, “Choonde Che Yesu! Mungumbuchile pachinchiinjila mu umwenye wenu.”

⁴³ Che Yesu wanjani jwelejo, “Isyene ngunsalila, lelo jino chimme pampepe none kumbepo.”

Chiwa chi Che Yesu

(Matayo 27:45,56; Maliko 15:33-41; Yohana 19:28-30)

⁴⁴ Kaliji mpela katema ka lyuwa pantwe, sooni kwaliji chipi pachilambo chose mpaka saa tisa,

⁴⁵ ni lyuwa lyalesile kuwala ni nguo ja lusasa ja mu Nyuumba ja Akunnungu japapwiche pambindikati.

⁴⁶ Che Yesu wanyanyisye achitiji, “Atati, ngujiwika mbumu jangu mmakono mwenu.” Paamasile kuwecheta gelego, wawile.

⁴⁷ Jwankulu jwaawangondo pawaiweni iyatendekweyo, waakusisye Akunnungu achitiji, “Isyenepe, mundu ju jwaliji jwambone.”

⁴⁸ Mpingo wa wandu wasongangene ligongo lyakulola iyatendekwe, pawaiweni yeleyo, waujangene mmangwawo aninkuliputa pa ntima pao kwakulilasika.

⁴⁹ Achambusanga wao wose ni achakongwe uwalongene nawo kutyochela ku Galilaya, wajimi kwakutalichila, aninkulola yaikutyochela.

Chiilu chi Che Yesu chikuwichikwa mwilembe

(Matayo 27:57-61; Maliko 15:42-47; Yohana 19:38-42)

⁵⁰ Jwapali mundu liina lyao che Yusufu, jumo jwa wantenga wa nkungulu wekulungwa wa Chiyahudi. Mundu ju waliji jwambone ni jwakupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu,

⁵¹ ni nganajitichisyana nawo iwaisachile ni kuipanganya. Jweleju jwaliji mundu jwa nsinda umo wa Chiyahudi wakuwilanjikwa Alimataya ni jwaliji nkulolela Umwenye wa Akunnungu.

⁵² Nipele, jwele mundu wawile ku che Pilato, wawendile apegwe chiilu chi Che Yesu.

⁵³ Nipele, che Yusufu wachitulwisye chiilu pa nsalaba ni kuchiwilijila ni sanda ni wachiwisile mwilembe lilyasepekwe palwala, lilyaliji likana we kuwichikwa mundu.

⁵⁴ Lyele lyuwa lyo lyaliji lyuwa lyakuliwika chile kwa ligongo lya Lyuwa lya Kupumulila.

⁵⁵ Ni achakongwe uwalongene nawo Che Yesu kutyochela ku Galilaya wala, wakuiye che Yusufu ni waliweni lilembe lyo ni yachitite pakuwichikwa chiilu chi Che Yesu.

⁵⁶ Nipele, wausile kumusi ni kulinganya mauta ga malahamu ni mauta gakununjila gakupapakasya chiilu chi Che Yesu.

Lyuwa lya Kupumulila wapumulile mpela igakuti kulamula Malajisyo.

24

Kusyuka ku Che Yesu

(Matayo 28:1-10; Maliko 16:1-8; Yohana 20:1-10)

¹ Lyuwa lyaandanda lya chijuma kunda wi pe, achakongwe wala wapite ku lilembe ali ajigele mauta gakununjila gawalingenye.

² Pawaiche walisimene liganga lyekulungwa lila lili lyegalambule pambali kutyochela pakwinjilila mwilembe. ³ Nambo pawajinjile nkati mo nganachisimana chiilu cha Ambuje Che Yesu.

⁴ Pawaliji nkusimonga kwa ligongo lya yeleyo, kwanakamo wandu wawili uwawete minjilo jakung'alima nope wajimi pachiwandi.

⁵ Wele achakongwe wo wakamwilwe ni lipamba, wakoteme. Nambo wandu wala waasalile, “Kwa chichi nkunsosa jwanjumi pasikati pa wandu wawe?”

⁶ Welewo nganapagwa apano, asyuchile! Nkumbuchile iwatite pakunsalila pawaliji chiwela ku Galilaya kula,

⁷ achitiji, ‘Mwana jwa Mundu akusachilwa kuw̄ichikwa mmakono mwa w̄andu w̄a sambi ni kwa w̄amba pa nsalaba nambo pa lyu w̄a lyaatatu pakumala chiwa chao chachisyuka.’ ”

⁸ Pelepo achakongwe wo w̄agakumbuchile malo w̄e ga Che Yesu.

⁹ W̄ausile kutyochela ku lilembe ni kwasalila achinduna kumi na moja pamo ni w̄akulijiganya w̄ane ngani sya yele yose yo.

¹⁰ W̄ele u w̄aapelechele achinduna syele ngani w̄aliji che Maliamu kutyochela musi wa ku Magidala ni che Joana ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo pamo ni achakongwe w̄ane u w̄alongene nawo.

¹¹ Nambo achinduna w̄ala nganagakulupililaga malo w̄e ga w̄ele achakongwe wo w̄aganisisye galiji gangali malumbo.

¹² Nambo che Petulo w̄ajimwiche, w̄alukunwile mpaka ku lilembe ni w̄akoteme ni kulingulila nkati, w̄ajiweni sanda pe. Nipele w̄atyosile achisimongaga ni kulusya yele iyakopochele.

*Che Yesu akwakopochela w̄a w̄ankuyaga w̄a w̄ili
(Maliko 16:12-13)*

¹³ Lyu w̄a lilyolyo, w̄a w̄ili mwa w̄a w̄ankuyaga Che Yesu w̄ajaulaga ku nsinda umo liina lyakwe Emau, uwaliji kwakutalikangana ni ku Yelusalemu mpela ulendo wa masaa ga w̄ili.

¹⁴ W̄alinji nkukunguluchila yankati yose iyakopochele.

¹⁵ Pa w̄akungulukaga ni kuusyana, Che Yesu asyene w̄a w̄andichile ni kulongana nawo.

¹⁶ W̄aweni kwa meeso gao nambo gasi w̄ikwe kuti ngasi w̄amanyilila.

¹⁷ Che Yesu w̄ausisye, “Ana ngani chi asi sinkukunguluchila nli nkwenda?” Nombewo w̄ajimi chimyalalile ni ku meeso kwao kwalilasiche.

¹⁸ Jumo jwao, liina lyakwe che Kileopa, w̄anjanjile, “Ana mmwemwe pe jwannendo mu Yelusalemu ni ngankuimanyilila indu yaikopochele kweleko agano mo w̄a ga?”

¹⁹ Che Yesu w̄ausisye, “Ana ngani chi?” W̄anyawo w̄anjanjile, “Ngani jankati Che Yesu jwa ku Nasaleti. Jwelejo w̄awoneche ni Akunnungu ni w̄andu wose kuti w̄aliji jwakulondola jwa Akunnungu jwali ni ukombole mu indu i w̄apanganyaga ni ku w̄echeta.

²⁰ Achakulu w̄ambopesi ni ilingola w̄etu w̄antyosisye melepe alamulikwe chiwa, nombewo w̄a w̄ambile pa nsalaba.

²¹ Noweji twaliji ni chilolelo chakuti w̄elewo ni w̄a w̄atumikwe kwawombola w̄andu w̄a ku Isilaeli. Nambo lelo jino lili lyu w̄a lyaatatu chitandilile kutendekwa yeleyo.

²² Sooni achakongwe w̄ampepe mumpingo wetu w̄atutojimye. W̄ajawile ku lilembe kunda w̄i pe,

²³ nambo nganachisimana chiilu chi Che Yesu. W̄ausile ni kutusalila kuti w̄akopochelwe ni achikatumetume w̄a kwinani w̄a w̄aasalile kuti w̄elewo ali w̄ajumi.

²⁴ W̄andu w̄ampepe u w̄aliji pamo ni uwe w̄ajawile ku lilembe kukulola yele ya w̄echeteje achakongwe wo, nambo Che Yesu ngani w̄awona.”

²⁵ Nipele, Che Yesu w̄aasalile, “Mwanya nli w̄akulo w̄ela kwanti yele ni mitima jenu jili jakutopela nkukulupilila malo w̄e gose ga w̄a w̄echete w̄akulondola w̄a Akunnungu.

²⁶ Ana nganiya w̄ajila Kilisito Nkulupusyo akole masauko ga ni kwanti yeleyo ajinjile mu ukulu wao?”

²⁷ Nipele, w̄aasagamulile gose gagaliji nk wagamba Mmalembelo ga Akunnungu kutandilila mmalembo ga che Musa mpaka mmalembo ga w̄akulondola w̄a Akunnungu wose.

²⁸ Pa w̄a w̄andichile aula nsinda u w̄ajaulaga, Che Yesu w̄atesile mpela akwaula mmbujo ni ulendo.

²⁹ Nambo wanyawo wachondelele kwa kuchalila achitiji, “Ntame nowe pakuwa sambano kuswele ni chilo chikwinjila.” Nipele wajinjile nkati ni kutama nawo.

³⁰ Pawatemi kulya chakulya pamo nawo waujigele nkate ni kwatogolela Akunnungu ni waugawenye ni kwapa.

³¹ Kwanakamo meeso gao gaunukwiche ni waamanyilile, nambo Che Yesu watyosile pasikati jao.

³² Nipele wawechesyene, “Ana nga wa mitima jetu jasisimwiche pawawechetaga nowe mwitala mula ni kutusagamukulila Malembelo ga Akunnungu.”

³³ Papopo wajimi ni kuujila ku Yelusalemu, waasimene achinduna kumi na moja wala pamo ni wandu wane ali asongangene pamo

³⁴ achitiji, “Isyene Ambuje asyuchile ni wakopochele che Simoni.”

³⁵ Ni uwakuyaga Che Yesu wawili wala wamanyisye yose iyakopochele mwitala mula ni iwatite pakwamanyilila Che Yesu pawagawenye nkate.

Che Yesu akwakopochela wakulijiganya wao

(Matayo 28:16-20; Maliko 16:14-18; Yohana 20:19-23; Masengo 1:6-8)

³⁶ Pawaliji nkuwecheta gelego, Che Yesu nsyene wajimi pasikati pao ni waasalile, “Chitendewele chiwe kukwenu.”

³⁷ Watojime ni kogopa kwannope achiganisyaga kuti akuliwona lisoka.

³⁸ Nambo welewo waasalile, “Uli nkutenguka chichi ni kuwa ni lipamba mmitima jenu?”

³⁹ Nnolanje makono gangu ni makongolo gangu, mmanyililanje kuti ndili une. Mum-bapasye mulole pakuwa lisoka nganilikola chiilu namuno maupa mpela inkuti kunola une.”

⁴⁰ Pawamasile kuwecheta gelego walosisye makono ni makongolo gao.

⁴¹ Pawaliji akana we kulupilila kwa ligongo lya kusengwa ni kusimonga Che Yesu wausisye, “Nkwete chakulya chachili chose pelepa?”

⁴² Wapele chipande cha somba jejoche.

⁴³ Wachijigele ni kulya paujo pao.

⁴⁴ Nipele waasalile, “Gelega ni malumbo ga malo we ganansalile panaliji pamo ni wanyamwe kuti, gawajilwe gamalichikwe gose gagalembekwe gagang'ambaga une mu Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ni itabu ya wakulondola wa Akunnungu ni mu Sabuli.”

⁴⁵ Nipele waanukwile mu lunda lwao kuti akolanje kugamanyilila Malembelo ga Akunnungu,

⁴⁶ waasalile, “Ilembechekwe Mmalembelo ga Akunnungu kuti Kilisito Nkulupusyo chalagaswe ni chasyuche lyuwa lyaatatu pakumala chiwa chao,

⁴⁷ ni kuti wandu wa ilambo yose chitandile ku Yelusalemu alalichilwe kwa liina lyangu kuti alechanje sambu, nombe Akunnungu chwalechelesye.

⁴⁸ Wanyamwe ni uchimwasalile wandu umboni u.

⁴⁹ None nansyene chinampelechele chilanga cha Atati wangu pachanya penu, nambo nnindilile kaje ku Yelusalemu kula mpaka pachimpegwe machili kutyochela kwinani.”

Che Yesu akujigalikwa kwinani

(Maliko 16:19-20; Masengo 1:9-11)

⁵⁰ Nipele Che Yesu walongwesye kwaula mpaka ku nsinda wa Besania ni wanyakwile makono gakwe ni kwapa upile.

⁵¹ Pawaliji nkwapu upile po walisapwile ni wajigalikwe kwaula kwinani.

⁵² Wanyawo wapopelele, nombewo wausile ku Yelusalemu achichinaga,

⁵³ walongjele pa Nyumba ja Akunnungu mo wa gose achalapaga Akunnungu.

Ngani Jambone mpela yatite kulemba Yohana Chilongolelo

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana chili chitabu chimo mu itabu ncheche mmalangano ga sambano yaikusala yankati umi u Che Yesu Kilisito. Chachili chose mwa yele itabu yo chikuwîlanjikwa “Ngani Jambone.” Yalembekwe ni che Matayo ni che Maliko ni che Luka ni che Yohana pakumala chiwa chi Che Yesu. Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana jalembekwe ni nduna che Yohana mu yaka ya 90 pakumala kupagwa Che Yesu. Namuno chitabu chisyene ngachikusala kuti che Yohana ni juwâlembile, nambo ukotopasyo wa kulemba wo ulandene ni ikalata inayose i che Yohana yaani Yohana jwaandanda, Yohana jwaawîli, ni Yohana jwaatatu. Malembelo gampepe ga chiikala gakusala kuti che Yohana watamaga mu musî wa ku Efeso, kwapele ikukomboleka chitabu cho chalembekwe ku Efeso.

Che Yohana atandite kwa kukunguluchila pangasisa nningwa wa chitabu kuti waka-muchisye wându kukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu wâjumi. (20:31) Kwa kukulupilila yelei uweji tukukola umi mu liina lyao. Chitabu chi chilembekwe kuti asyome wându wânawose wâali Wâyahudi ni wânganawâ Wâyahudi. Ngani Jambone ji che Yohana kanandi ngajikwilana ni Ngani Syambone sine sitatu. Che Yohana alimbile nnope kulemba yankati yakusimosya iwâitesile Che Yesu ni nganalemba kwakupunda yankati itagu. Indu ine yekulungwa mpela ubatiso u Che Yesu ni kulinjikwa kwakwe mwipululu, nginiilembekwa mu Ngani Jambone ji.

Yaili mwelemo

Che Yohana akutanda kujilemba Ngani Jambone (1:1-18).

Che Yohana akulemba yankati yakusimosya impepe iwâitendekenye Che Yesu (1:19-12:50).

Che Yohana akusala yankati indu yejinji mu umi u Che Yesu iyapelechele chiwa chakwe ni kusyuka kwakwe (13:1-20:31).

Mu liunjili lya 21, che Yohana akumalichisya Ngani Jambone kwa kusala yankati katema Che Yesu pawâkopochele wându pakumala kusyuka kwakwe ni kuutanda kusala nningwa wakwe kwa kulemba chitabu chi.

Lilowê watendekwe mundu

¹ Chikanawê gumbikwa chachilichose jwapali jumo jwawîlanjikwe Lilowê, nombe jwele lilowê jo wâlîji pamo ni Akunnungu, nombejo wâlîji Akunnungu.

² Chitandilile kundanda Lilowê jo wâlîji ni Akunnungu.

³ Indu yose yagumbichikwe ni wêlewo ni pangali wêlewo nganichipagwa chachili chose chichagumbichikwe.

⁴ Jwelejo wâlîji ndande ja umi ni wele umi wo uichenawo lilanguka kwa wându.

⁵ Ni lyele lilanguka lyo likulanguchisya mu chipi atamuno chipi cho ngachikukombola kulisima lilanguka.

⁶ Akunnungu wântumile mundu jumpepe liina lyakwe Yohana,

⁷ jwelejo wâiche kukwasalila wându umboni nkati lilanguka lyo, kuti wându wose apilikane ni kukulupilila.

⁸ Che Yohana nsyene nganawâ lilanguka lyo nambo wâiche kukwasalila wându pangasisa nkati lilanguka lyo.

⁹ Lyelelyo lili lilanguka lisyene, lilanguka lyalikwika pachilambo ni kwalanguchisya wându wose.

¹⁰ Jwelejo jwapali pachilambo pano ni kwa jwelejo Akunnungu wachigumbile chilambo nambo wandu wa pachilambo nganiwamanyilila.

¹¹ Waiche kwa wandu wakwe nsyene, nambo wandu wakwe nganiwapochela.

¹² Nambo wanawose wa waapochele ni kwakulupilila, waatesile akombole kuwa wanache wa Akunnungu,

¹³ awele wanache wa Akunnungu nga wa kwa kupagwa mpela wandu yakuti pa kupagwa ni nga wa kwa kusaka kwa mundu nambo apagwile kwa usache wakwe Akunnungu.

¹⁴ Nombe Lilo we jo waliji mundu ni watemi nowaji. Ni uweji tuuweni ukulu wao, ukulu wao jwelejo jwajikape jwatyosile kwa Atati Akunnungu, aguumbele umbone ni usyene.

¹⁵ Che Yohana nsyene pa wambweni waasalile wandu ngani jankati jwelejo kwa kunyanyisya achitiji, “Aju ni jwejula junangambaga katema panasasile kuti, ‘Akwika mundu jumo kanyuma kangu jwali jwankulungwa kumbunda une, pakuwa jwapali uneji nguna we kupagwa.’ ”

¹⁶ Malinga ni winji wa umbone wao, uweji wose tupochele ntuuka wejinji nope.

¹⁷ Pakuwa Akunnungu wagaichisye Malajisyo kwa litala li che Musa nambo umbone wa Akunnungu ni usyene ituichile kwa litala li Che Yesu Kilisito.

¹⁸ Ngapagwa mundu ju wambweni Akunnungu katema kakalikose. Mwana jwajikape, jwaali Akunnungu jwausyene, ni jwakunonyelwa ni Atati, jwelejo ni jwatumanyisye Akunnungu.

Utenga u che Yohana Wakubatisya

(Matayo 3:1-12; Maliko 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹ Au uli umboni wautyosise che Yohana, katema ilongola wa Wayahudi kutyochela ku Yelusalemu pa waatumile wambopesi ni Walawi kukwausya, “Ana mmwe ndi waani?”

²⁰ Che Yohana nganakaana kwanga, wajitichisye pangasisa, “Uneji nguniwa Kilisito Jwakuwombola.”

²¹ Pelepo wambusisye, “Sambano mmwe ndi waani? Ana mmwe ni che Elia?”

Che Yohana wajanjile, “Une nguniwa che Elia.”

Ni wambusisye sooni, “Ana mmwe ndi jwakulondola jwa Akunnungu jula ju watite akwika?” Che Yohana wajanjile, “Ngwamba.”

²² Ni wanyawo wambusisye, “Sambano mmwe ndi waani? Nkuli walanga ichichi? Ntusalile tukaasalile awala watutumile kukumbusya.”

²³ Che Yohana wajanjile, mpela ila che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu i wang'ambaga,

“Uneji ndili mundu jungunyanyisya lilo we mwipululu,

‘Njongole litala lya Ambuje.’ ”

²⁴ Ni awala wandu wa walajiswe ni Mafalisayo,

²⁵ wambusisye che Yohana, “Iwaga mmwe nganimma Kilisito Jwakuwombola pane che Elia pane jwakulondola jwa Akunnungu jula, kwachichi nkubatisya?”

²⁶ Che Yohana wajanjile, “Uneji ngubatisya ni meesi, nambo apali jumo mwa wanyamwe, jwangankummanyilila.

²⁷ Ni jwejula jwakwika kanyuma, une ngangu wajilwa kuwa katumetume jwakuugula migoji ja italawanda yao.”

²⁸ Yelei yatendekwe mmusi wa ku Besania peesi lusulo lwa Yolodani apala che Yohana pa wabatisyaga wandu.

Che Yesu ali Mwanangondolo jwa Akunnungu

²⁹ Mala wi jakwe, che Yohana wambweni Che Yesu aninkwaichilila ni watite, “Nnole, jweleju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu jwakwigala sambi sya wandu wa pachilambo!

³⁰ Ajuju ni jwejula junangambaga panatite, ‘Kanyuma akwika mundu jumo jwali jwankulungwa kuumbunda une, pakuŵa jwapali uneji ngunaŵe kupagwa!’

³¹ Uneji nganinaamanyilila, nambo nyiche kukubatisya ni meesi kuti ŵandu ŵa ku Isilaeli ŵaamanyilile.”

³² Che Yohana ŵatusalile indu iyaiweni achitiji, “Nambweni Mbumu jwa Akunnungu achitulukaga kutyochela kwini mpela nguunda ni kwatula pachanya pao.

³³ Uneji nganinaamanyilila nambo jwelejo juŵandumile ngabatisye ni meesi ŵaasalile, ‘Jwelejo juchimwaone ali nkutuluchilwa ni Mbumu jwa Akunnungu ni kwatula pachanya pao, jwelejo ni juchabatisye ni Mbumu jwa Akunnungu.’ ”

³⁴ Nipele che Yohana ŵatite, “Uneji naiweni yeleyi ni malasile umboni kuti ajuju ni Mwana jwa Akunnungu.”

Ŵakulijiganya ŵandanda ŵa Che Yesu

³⁵ Malaŵi jakwe, che Yohana ŵaliji sooni ni ŵakulijiganya ŵao ŵaŵili.

³⁶ Paŵaweni Che Yesu ali nkupita, ŵatite, “Munnole, ajuju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu.”

³⁷ Ni aŵala ŵakulijiganya ŵaŵili paŵampilikene che Yohana achiŵechetaga maloŵe go, ŵaakuiye Che Yesu.

³⁸ Nipele, Che Yesu ŵagalawiche, ŵaweni ŵakulijiganya ŵaŵili ŵa che Yohana achakuyaga ŵausisye, “Ana nkusosanga ichichi?”

Ni ŵanyawo ŵajanjile, “Labi, ana nkutama kwapi?” Labi malumbo gakwe Jwakwiganya.

³⁹ Che Yesu ŵajanjile, “Njisangane ni ŵanyamwe chimmone.” Ŵakulijiganya wo ŵaakuiye, ŵapaweni paŵatamaga, jaliji mpela saa kumi ja ligulo ni ŵanyawo ŵatemi nawo lyuŵa lila.

⁴⁰ Jumo jwa aŵala ŵakulijiganya ŵaŵili ŵaŵampilikene che Yohana achiŵechetaga maloŵe go ni kwakuya Che Yesu ŵaliji che Andulea, mpwao che Simoni Petulo.

⁴¹ Che Andulea ŵansimene kaje che Simoni mpwakwe, ni ŵansalile, “Tummweni Masiya,” yaani “Kilisito Jwakuwombola”.

⁴² Nipele, ŵanjawisye ku Che Yesu.

Ni Che Yesu ŵannolite che Simoni ni ŵatite, “Mmwejo ni che Simoni mwanagwao che Yohana. Sano chimmilanjikwe che Kefa.” Mchigiliki Petulo, malumbo gakwe, “Lwala.”

Che Yesu akwaŵilanga che Filipino ni che Nasanieli

⁴³ Malaŵi jakwe Che Yesu ŵapite ku chilambo cha Galilaya. Nipele ŵansimene che Filipino ni kunsalila, “Munguye.”

⁴⁴ Che Filipino ŵaliji mundu jwa musi wa ku Besesaida, musi uŵatamaga che Andulea ni che Petulo.

⁴⁵ Nipele che Filipino ŵansosile che Nasanieli, ni paŵammweni ŵansalile, “Tummweni ajula juŵalembekwe mmalajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni mu itabu ya ŵakulondola ŵa Akunnungu, Che Yesu kutyochela musi wa ku Nasaleti Mwana ju che Yusufu.”

⁴⁶ Nombe che Nasanieli ŵambusisye che Filipino, “Ana chindu chambone chikukomboleka kutyochela ku Nasaleti?” Che Filipino ŵansalile, “Njise kunnole.”

⁴⁷ Che Yesu paŵambweni che Nasanieli achaichililaga ŵatite, “Nnole! Jwele ali Mwisilaeli nsyenesyene, nkati mwakwe mwangali unami.”

⁴⁸ Che Nasanieli ŵausisye Che Yesu, “Ana mumanyilile chinauli?”

Che Yesu ŵajanjile, “Akanammilanje che Filipino, nambweni ndi ntemi paasi pa chitela cha ntini pala.”

⁴⁹ Pelepo che Nasanieli ŵatite, “Jwakwiganya, mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, mmwe ndi Mwenye jwa ku Isilaeli!”

⁵⁰ Che Yesu wansalile, “Ana mungulupilile pakuwa nansalile kuti nammweni paasi pa chitela cha ntini pala? Chingawone gamakulungwa kupunda gelega.”

⁵¹ Che Yesu wajendelechele kusala, “Isyene ngunsalila, chinkuwone kwinani kweugule ni achikatumetume wa kwinani wa Akunnungu achikwelaga ni kutuluka pa Mwana jwa Mundu.”

2

Che Yesu ku ulombela wa ku Kana

¹ Pagamasile mowa gawili wapali ulombela musu wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya. Ni achikulugwe Che Yesu waliji kweleko,

² Che Yesu ni wakulijiganya wao nombe walalichikwe ku ulombela wo.

³ Pajamasile divai jiwalingenye kwa ligongo lya ulombela, achikulugwe Che Yesu wansalile, “Nganakola divai!”

⁴ Che Yesu wajanjile, “Nkaasalila chakupanganya, katema kangu kakana we kwika.”

⁵ Pelepo achikulugwe Che Yesu wasalile achikatumetume, “Chachilichose chichansalile, mpanganye.”

⁶ Pelepo syapali lulo syekulungwa nsano ni umo sya maganga, lwaluli lose lwakombwele kugumbala lulo sya mwana siwili pane situ sya meesi. Syawichikwe pelepo mpela itite pakusyo weleka kwa Wayahudi kutaga meesi ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu.

⁷ Che Yesu wasalile achikatumetume wala, “Ngumbasye meesi lulo syo.” Ni wanyawo wagumbesye ndendende.

⁸ Nipele wasalile, “Sano ntechanje munjauchisye jwankulu jwa chindimba.” Ni wanjauchisye.

⁹ Jwankulu jwa chindimba pawajipasisye divai jijaliji meesi kundanda, nombejo nganakumanyilila kujikopochele divai jo, nambo achikatumetume wala waimanyi. Jwankulu jwa chindimba jula wambilasile nlombela,

¹⁰ ni kunsalila, “Mundu jwalijose kundanda akwapa wandu divai jambone ni wamalaga kung'wa ni kukolelwa akwapa janganong'a nnope. Nambo mmwejo ntupele divai jambone mpaka sambano.”

¹¹ Chelechi chili chimanyisyo chakusimosya chandanda chiwapanganyisye Che Yesu mmusi wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya ni waulosisye ukulu wao nombe wakulijiganya wao waakulupilile.

¹² Payamasile yeleyo, Che Yesu pamo ni achikulugwe ni achapwakwe ni wakulijiganya wao wala watuluchile ku Kapelenaumu. Watemi kweleko mowa kanandi.

Che Yesu pa Nyuumba ja Akunnungu

(Matayo 21:12-13; Maliko 11:15-17; Luka 19:45-46)

¹³ Katema ka lyuwa lyekulungwa lya Pasaka ja Wayahudi kawandichile ni Che Yesu wakwesile ku Yelusalemu.

¹⁴ Pa Nyuumba ja Akunnungu wasimene wandu achisumisyaga ng'ombe ni ngondolo ni nguunda ni wakutindanya mbiya ali atemi. ¹⁵ Wapatile ngonji ni kuwa lubokola ni waawinjile wose paasa pa Nyuumba ja Akunnungu pamo ni ng'ombe ni ngondolo syao. Ni wapikulenye mesa sya wakutindanya mbiya wala ni kumwasya mbiya syao.

¹⁶ Ni wawaliji nkusumisya nguunda wala wasalile, “Ntyosyanje pepa indu yi. Nkajipanganya nyuumba ja Atati wangu kuwa nyuumba jakusumichisya malonda!”

¹⁷ Wakulijiganya wao wakumbuchile kuti, malembelo gakusala, “Alakwe Akunnungu, unonyelo wangu kwa nyuumba jenu ukundinisa mpela mooto mu ntima.”

¹⁸ Ilongola wa Wayahudi wausisye Che Yesu, “Ana chimpanganye chimanyisyo chachi chakusimosya chakutulosa kuti nkwete lilamulo lya kupanganya yelei?”

¹⁹ Che Yesu wâasalile, “Ngumulanje Nyuumba ja Akunnungu ji, ni uneji chindaŵe kwa moŵa gatatu pe.”

²⁰ Pelepo Wayahudi wâala watite, “Aji Nyuumba ja Akunnungu ji twataŵile kwa yaka makumi ncheche konjehesya nsano ni umo. Ana mmwejo chinkombole chinauli kujitaŵa kwa moŵa gatatu?”

²¹ Nambo Nyuumba ja Akunnungu jiŵajigambaga Che Yesu jo jaliji chiilu chakwe nsyene.

²² Nipele Che Yesu paŵasyuchile, wâkulijiganya wâo wâkumbuchile kuti wâŵechete gelega, ni wâgakulupilile Malembelo ga Akunnungu ni maloŵe gaŵaŵechete Che Yesu gala.

Che Yesu akujimanyilila mitima ja wându wose

²³ Che Yesu paŵaliji ku Yelusalemu mmoŵa ga chindimba cha Pasaka wându wâjinji paŵaiweni imanyisyo iŵaipanganyisye wâakulupilile.

²⁴ Nambo Che Yesu nganalilechelelaga kukwao pakuŵa wâjimanyilile mitima jao

²⁵ ni pakuŵa wâimanyilile uchenene yaili mmitima jao, nganasaka kusalilwa chachilichose nkati wându wane.

3

Che Yesu akukunguluka ni che Nikodemu

¹ Jwapali chilongola jwa Chiyahudi liina lyakwe che Nikodemu juŵaliji mu mpingo wa Mafalisayo.

² Chilo chimo che Nikodemu wânjaulile Che Yesu ni kunsalila, “Jwakwiganya, tukwimanyilila kuti mmwe ndi jwakwiganya jwalajiswe ni Akunnungu, pakuŵa ngapagwa mundu jwakukombola kupanganya imanyisyo inkwitendekanya mmwe akaŵe Akunnungu ali pamo najo.”

³ Che Yesu wânanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngakupagwa kaaŵili, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.”

⁴ Che Nikodemu wâmbusisye, “Ana mundu akukombola chinauli kupagwa kaaŵili ali akusile? Akukombola chinauli kwinjila mu lutumbo lwa achikulugwe ni kupagwa kaaŵili?”

⁵ Che Yesu wânanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngaapagwa kwa meesi ni kwa Mbumu jwa Akunnungu, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.

⁶ Kwa chiilu mundu akupagwa ni atati ni achikulugwe, nambo akupagwa kwa mbumu, akupagwa kwa Mbumu jwa Akunnungu.

⁷ Nkasimonga pakuŵa ndite kuti nkusachilwa mpagwe kaaŵili.

⁸ Mbungo jikupuga kujikusaka, nkujipikana pajikupuga, nambo ngankukumanyilila kujikukopochela atamuno kujikwaula. Ikuŵa yelei kwa jwalijose jwapagwilwe kwa Mbumu jwa Akunnungu.”

⁹ Che Nikodemu wâusisye Che Yesu, “Ayi indu yi ana chiikomboleche chinauli?”

¹⁰ Che Yesu wânanjanjile, “Mmwejo ndi jwakwiganya jwa Waisilaeli ana iŵele uli ngankwimanyilila indu yi?”

¹¹ Isyene ngunsalila, uweji tukuŵecheta itukwimanyilila ni kuŵalanga umboni wa itwiweni, nambo wânyamwe ngankusaka kuujitichisya utenga wetu.

¹² Iŵaga nantanjile indu ya pachilambo ni wânyamwe nganinjitichisya, ana nantanjilaga indu ya kwini chinjitichisye chinauli?

¹³ Ngapagwa jwalijose jwajawile kwini ikaŵe Mwana jwa Mundu juŵatulwiche kutyochela kwini.”

¹⁴ Mpela ila che Musa iŵatite pakulikoleka penani pa luchanamila lijoka lilyakolochekwe ni shaba mwipululu mula, iyoyo peyo Mwana jwa Mundu ikusachilwa anyakulikwe mwinani,

¹⁵ kuti jwalijose juchankulupilile akole umi wa moŵa gose pangali mbesi.

16 Pakuŵa Akunnungu ŵaanonyele nnope ŵandu ŵa pachilambo, nipele ŵantyosisye Mwanagwe jwajikape, kuti jwalijose jwakunkulupilila akajonasika, nambo akole umi wa moŵa gose pangali mbesi.

17 Pakuŵa Akunnungu nganantuma Mwanagwe pachilambo kuti aiche kukwalamula ŵandu, nambo aiche kukwakulupusya.

18 Jwakunkulupilila Mwana jwa Akunnungu, jwelejo ngakulamulwa, nambo jwan-gankulupilila jwelejo amasile kulumulikwa, pakuŵa nganankulupilila Mwana jwa-jikape jwa Akunnungu.

19 Lilamulo lili lyeleli, lilanguka liiche pachilambo nambo ŵandu achinonyele nnope chipi kupunda lilanguka, pakuŵa akupanganya ya chigongomalo.

20 Mundu jwalijose jwakupanganya ya chigongomalo akulichima lilanguka, ngak-wika kulilanguka pakuŵa ngakusaka iwoneche indu yao ya chigongomalo.

21 Nambo jwakuukamulisya usyene akwika kulilanguka kuti yakuipanganya iwoneche kuti ipanganyiche kwa kwajitichisya Akunnungu.

Che Yesu ni che Yohana Ŵakubatisya

22 Payamasile yeleyo Che Yesu pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵajawile ku chilambo cha Ŵayahudi. Ŵatemi pamo nawo kweleko, achibatisyaga ŵandu.

23 Che Yohana nombe ŵaliji ku Ainoni, pachiŵandi ku Salimu achibatisyaga ŵandu, pakuŵa kweleko kwaliji ni meesi gamajinji. Ŵandu ŵanjaulilaga, nombewo ŵabatisye.

24 Yeleyo yakopochele katema che Yohana nganataŵikwe mu nyuumba jakutaŵilwa.

25 Gakopochele makani pasikati ja Myahudi jumo ni ŵakulijiganya ŵampepe ŵa che Yohana nkati masyoŵelelo ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu.

26 Nipele, ŵakulijiganya wo ŵanjaulile che Yohana ni kunsalila, “Jwakwiganya, ajula mundu juŵaliji pamo nomwe peesi Yolodani, jumwaŵalasile ngani syakwe, nombejo sambano akubatisya, ni ŵandu wose akwajaulila.”

27 Che Yohana ŵajanjile, “Mundu ngakukombola kukola chachilichose ikaŵe apeg-wilwe ni Akunnungu ŵa kwinani.

28 Ni ŵanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti nasasile, ‘Uneji nguniŵa Kilisito Jwakuwombola, nambo nalajiswe kuti naalongolele!’

29 Jwakulombekwa ali jwakwe nnombela, nambo nkamusi jwa nnombela akwima kuntumichila nnombela, nkamusi jo akusangalala nnope pakupilikana liloŵe lya nnombela ali nkukunguluka. Iyoyo peyo ni uneji ngusangalala nnope.

30 Che Yesu ikusachilwa aŵe jwankulu, ni uneji mme jwannondi.

Jwelejo jwakwika kutyochela kwinani

31 “Jwakwika kutyochela kwinani ali jwankulu kwapunda wose. Jwakutyochela pachilambo ali jwa pachilambo nombe akuŵecheta mpela mundu jwa pachilambo. Nambo jwakwika kutyochela kwinani akuilongosya indu yose.

32 Jwelejo akutyosya umboni wa indu yaiweni ni kuilipikana, nambo ngapagwa mundu jwakukunda indu yakuisala.

33 Nambo mundu jwalijose jwakukunda umboni wakuusala jwelejo, akwitichisya kuti Akunnungu ali usyene.

34 Ajula jwatumikwe ni Akunnungu akusala maloŵe ga Akunnungu, pakuŵa Akun-nungu akwapa Mbumu jwa Akunnungu kwa winji.

35 Akunnungu akunnonyela Mwana ni indu yose aŵisile mu ulamusi wao.

36 Jwakunkulupilila Mwana akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi, jwan-gakunkulupilila Mwana ngakola umi, ni uchimwa wa Akunnungu uli pa jwelejo.”

4

Che Yesu ni jwankongwe Msamalia

¹ Mafalisayo wâpilikene kuti Che Yesu akupata wâkulijiganya wâjinji ni kwabatisya kwapunda che Yohana.

² Nambo Che Yesu nsyene nganiwâbatisya wându, wâkulijiganya wâo ni wâwâbatisyaga wându.

³ Nipele, Che Yesu pa wâpilikene yeleyo wâtyosile ku Yudea ni kuuja ku Galilaya.

⁴ Mu ulendo wao wâsachilwe kupita ku Samalia.

⁵ Nipele, wâiche ku Sikali musi umo wa ku Samalia, pachiwândi ngunda u che Yusufu wapegwilwe ni che Yakobo atatigwe.

⁶ Pelepo pali ni chisima chi che Yakobo, nombe Che Yesu pakuwâ wâpesile ni ulendo, wâtemi mungulugulu chisima. Yaliji muusi lyuwa pantwe.

⁷ Nipele jwankongwe jumo Msamalia wâiche kukuteka meesi. Ni Che Yesu wânsalile jwankongwe jo, “Nguwenda meesi gakung'wa.”

⁸ Katema ko wâkulijiganya wakwe wâjile mu mmusi kukusuma yakulya.

⁹ Nambo jwankongwe jo wâtite, “Mmwejo Myahudi, ana nkukombola chinauli kumenda meesi gakung'wa uneji jwankongwe Msamalia?” Wâtite yele pakuwâ Wayahudi ngakukamulangana ni Wâsamalia.

¹⁰ Che Yesu wâjanjile, “Nkachimanyi chichi chakusaka Akunnungu kumpa ni wâani wâkummenda meesi gakung'wa, nkammendile jwelejo, nombejo akampele meesi gagakwikanawo umi.”

¹¹ Jwankongwe jo wâtite, “Ambuje, mmwe nganinkola ngao ni chisima chi chilewipe nnope. Ana mpatile kwapi meesi gagakwikanawo umi go?”

¹² Ambuje wetu che Yakobo ni wâtupele uweji chisima chi, nsyene ni wâanagwe ni ilango yakwe wang'wele meesi ga chisima chi. Ana mmwejo nkulitenda jwankulu nnope kwapunda che Yakobo?”

¹³ Che Yesu wânanjile, “Jwalijose juchang'we meesi ga chisima chi chijakole njota sooni.

¹⁴ Nambo juchang'we meesi gachinaape une ngajakola njota ng'oo. Meesi gachinaape une chiga we nti meesi gagakuulika nkati mwakwe, gagakwikanawo umi wa mo wa gose pangali mbesi.”

¹⁵ Jwankongwe jo wânsalile, “Ambuje, nguwenda meesi go kuti jinangole njota sooni ni ninaiche sooni pelepa kukuteka meesi.”

¹⁶ Che Yesu wânsalile jwankongwe jo, “Njaule nkaawilanje wânkweni, nkaiche pamo nawo pelepa.”

¹⁷ Jwankongwe jo wânanjile, “Uneji nganingola wâlume.”

Che Yesu wânsalile, “Njanjile yambone kuti nganinkola wâlume.

¹⁸ Pakuwa mwalombilwe kasano, ni jwannume junkutama nawo sambano jo ngana wa wânkweni. Pelepo chinsasile cho chili chisyene.”

¹⁹ Jwankongwe jo wâasalile, “Ambuje, nguwona kuti mmwejo ndi jwakulondola jwa Akunnungu.

²⁰ Achambuje wetu wa Chisamalia wâapopelele Akunnungu mwinani mwa chitumbi chi, nambo wânyamwe Wayahudi nkuti, tukusachilwa kwapopelela Akunnungu ku Yelusalemu.”

²¹ Che Yesu wânanjile, “Amao, nkulupilile chinguchisala, chikaiche katema ngamwapopelela Atati mwinani mwa chitumbi chi atamuno ku Yelusalemu kula.

²² Wânyamwe Wâsamalia nkwapopelela wângankwamanyilila, nambo uweji Wayahudi tukwamanyilila wâtukwapopelela, pakuwa ukulupusyo wa Akunnungu chiutyochele kwa litala lya Wayahudi.

²³ Nambo chikaiche katema, sooni kaiche, wakupopelela kwa usyene chiwâapopelele Atati achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu ni usyene. Pakuwa Atati akwasaka wâandu wakwapopelela chanti yeleyo.

²⁴ Akunnungu ali Mbumu, ni wakwapopelela welewo wapopeleleje achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu ni kumanyilila usyene.”

²⁵ Jwankongwe jo wansalile, “Ngumanyilila kuti chaiche Masiya jwakuwilanjikwa Kilisito Jwakuwombola. Pachaiche chatumanyisye inayose.”

²⁶ Che Yesu wansalile, “Uneji junguwecheta nomwe ndili jwelejo.”

²⁷ Papopo wakulijiganya wakwe wausile, wasimosile ligongo waasimene Che Yesu alinkukunguluka ni jwankongwe. Nambo ngapagwa jwalijose juwambusisye Che Yesu, “Ana nkusaka chichi? Pane kwaligongo chi nkukunguluka ni jwankongwe?”

²⁸ Jwankongwe jo walesile lulo lwakwe palapala, wajawile mmusi ni kwasalila wâandu achitiji,

²⁹ “Njisangane nkannole mundu jwasalile yanayose imbanganyisye! Ikukomboleka kuti jweleju ali Kilisito Jwakuwombola?”

³⁰ Nipele wâandu wakopweche mmusi ula ni kwajaulila Che Yesu.

³¹ Katema kakoko wakulijiganya wakwe waliji nkwachondelela Che Yesu achitiji, “Chondechonde Jwakwiganya, ndye.”

³² Nambo Che Yesu waasalile, “Uneji ngwete chakulya chingankuchimanyilila wanyamwe.”

³³ Wakulijiganya wakwe watandite kuusyana achinsyene pe, “Ana kwana mundu jwanjigalile chakulya?”

³⁴ Che Yesu waasalile, “Chakulya changu chili kutendekanya chakusaka awala wandumile ni kugamalisya masengo gao.

³⁵ Wanyamwe ngankuti, ‘Jisigalile miesi ncheche, pakwika katema ka kugungula?’ Nambo uneji ngunsalila nnole migunda ji jili chile kwa kugungula.

³⁶ Jwakugungula akupochela mbote ni akukumbikanya pamo magungulo kuti gakole umi wa mowa gose pangali mbesi, nipele jwakupanda asengwe yalumo ni jwakugungula.

³⁷ Chiwecheto chi chili chisyene, ‘Jumo akupanda ni jwine akugungula.’

³⁸ Uneji nantumile nkagungule magowolo ganganimpande wanyamwe, wane wapanganyisye masengo gakulimba, nambo gelego ginkupata wanyamwe gali kwa ligongo lya masengo gao.”

³⁹ Wasamalia wajinji wa musu ula waakulupilile Che Yesu kwa ligongo lya umboni wa malo we gawa wechete jwankongwe jo gagakuti, “Asalile inayose imbanganyisye.”

⁴⁰ Wasamalia wajaulile Che Yesu ni kwachondelela atame pamo nawo, nombejo watemi pepala mo wa gawili.

⁴¹ Nipele wâandu wajinji nope waakulupilile Che Yesu ligongo lya malo we gao.

⁴² Wansalile jwankongwe jo, “Sano tukukulupilila nga wa kwaligongo lya kuwecheta kwenu pe, nambo paku wa tupilikene twachinsyene, ni tukumanyilila kuti isyene ajuju ni Nkulupusyo jwa wâandu wapachilambo.”

Che Yesu akunnamya mwanache jwa jwankulu

⁴³ Pagapite mo wa gawili Che Yesu wausile sooni ku Galilaya.

⁴⁴ Paku wa Che Yesu nsyene wasasile pangasisa kuti, “Jwakulondola jwa Akunnungu ngakuchimbichikwa mchilambo chakwe nsyene.”

⁴⁵ Pa waiche ku Galilaya, wâandu wajinji wakweleko wapochele, paku wa wanyawo nombe waliji ku Yelusalemu kuchindimba cha Pasaka, waiweni yose yaitesileje Che Yesu pachindimba.

⁴⁶ Nipele Che Yesu waujile sooni mmusi wa ku Kana, chilambo cha ku Galilaya, peuto pa汪agatesile meesi ga汪e divai pala. Pepala pali ni jwankulu jumo ju汪aliji ni mwanache jwakulwala ku Kapelenaumu ko.

⁴⁷ Nipele jwankulu jo pa汪apilikene kuti Che Yesu atyosile ku Yudea ni kwika ku Galilaya,汪ajaulile ni kwachondelela ajaule ku Kapelenaumu akannamye mwanagwe ju汪alwalaga ku汪andichila kuwa.

⁴⁸ Che Yesu汪ansalile, “汪anyamwe ngankwakulupilila Akunnungu pangaiwona imanyisyo ni yakusimonjeka!”

⁴⁹ Jwankulu jo汪anjanjile, “Ambuje, chondechonde tujauke mwanangu akanaw汪e kuwa.”

⁵⁰ Che Yesu汪ansalile, “Njauleje, mwanagwenu chalame.”

Mundu jo汪alikulupilile lilo汪e li汪asalilwe ni Che Yesu ni汪ajawile.

⁵¹ Pa汪aliji nkutuluka,汪asimene ni achikapolo汪ao ni汪ansalile kuti mwanache jwao alamile.

⁵² Nombejo汪ausisye katema ka汪atandite mwanagwe kupata eja, ni汪anyawo汪ajanjile, “Ulwele wannesile liiso saa saba ja musi.”

⁵³ Nipele atati jo汪ajimanyilile kuti jaliji saa jilajila ji汪asalilwe ni Che Yesu kuti, “Mwanagwenu chalame.” Pelepo nsyene pamo ni achalongo汪akwe wose汪ankulupilile Che Yesu.

⁵⁴ Chelechi chaliji chimanyisyo cha kusimosya chaa汪ili chi汪achipanganyisye Che Yesu pa汪atyosile ku Yudea kuuja ku Galilaya.

5

Che Yesu akunnamya mundu pa litanda

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu汪akwesile kwaula ku Yelusalemu ku chindimba cha汪ayahudi,

² Ni ku Yelusalemu ko, pachi汪andi nnango wekulungwa waku汪ilanjikwa nnango wa ngondolo, kwaliji ni litanda lyaliku汪ilanjikwa Mchiebulania Betisasa lyalili ni mapenu nsano.

³汪akulwala汪ajinji汪agonaga mmapenu mo, kwaliji ni汪angalola ni汪akulemala ni汪akutatala.

⁴汪alolelaga meesi gatinganyikwe, paku汪a kapali katema katumetume jwa kwinani jwa Ambuje汪atuluchilaga mmeesi ni kugatinganya. Jwakulwala jwalijose ju汪aliji jwaandanda kwinjila mmeesi gagatinganyikwe,汪alamile ulwele uliwose walinawo.

⁵ Pelepo pali ni mundu jumo ju汪atatele yaka makumi gatatu kupambula nsano ni itatu.

⁶ Che Yesu pa汪ambweni mundu jula ali agonile pepala ni kwimanyilila kuti ali jwakulwala mo汪a gamajinji,汪ambusisye, “Ana nkusaka kulama?”

⁷ Jwakulwala jo汪ajanjile, “Ambuje, uneji nganingola jwakunyinjisya mu litanda katema meesi pagakutinganyikwa. Pingulinga kwinjila, mundu jwine akuunongolela kwinjila.”

⁸ Nipele Che Yesu汪ansalile, “Njimuche, njigale ugono wenu njaule.”

⁹ Papopo pepo mundu jo汪alamile,汪ajigele ugono wakwe ni kwaula.

Yeleyo yatendekwe pa Lyu汪a lya Kupumulila.

¹⁰ Nipele achakulu汪a汪ayahudi汪ansalile mundu jwalamile jo, “Lelo jino lili Lyu汪a lya Kupumulila ni malajisyo ga Akunnungu ga汪apele che Musa gakukanya kunyakula ugono wenu.”

¹¹ Nambo mundu jo汪aajanjile汪anyawo, “Mundu jwanamisye jula andanjile, ‘Njigale ugono wenu, njaule.’ ”

¹²汪anyawo汪ambusisye, “Ana汪aani ansalile njigale ugono wenu njaule?”

¹³ Nambo mundu juwalamiswe jula nganammanyilila Che Yesu kuti ali waaani, pakuwa pepala paliji ni mpingo wekulungwa wa wandu ni Che Yesu watyosile pepala.

¹⁴ Kanyuma Che Yesu wansimene mundu juwannamisye jula pa Nyuumba ja Akunnungu, ni wansalile, “Mpilikane sambano nnamile, kasintenda sooni sambi, chinaiche kunsimana chindu chakusakala kupunda achichi.”

¹⁵ Mundu jula wawawile kukwasalila achakulu wa Wayahudi kuti Che Yesu ni juwalamisye.

¹⁶ Pakuwa Che Yesu watendekenye yeleyo pa Lyuwa lya Kupumulila, Wayahudi watandite kunchima.

¹⁷ Nambo Che Yesu waasalile, “Atati wangu akupanganya masengo mowa gose ni uneji ngugapanganya iyoyo peyo.”

¹⁸ Kwa ligongo lyo, achakulu wa Wayahudi wapundile kusosasosa litala lyakwaulaga Che Yesu nga wa ligongo lyakutema malajisyo ga Lyuwa lya Kupumulila pe, nambo pakuwa alitesile kuti Akunnungu ali Atatigwe ni kulitenda chisau ni Akunnungu.

Ulamusi wa Mwana jwa Akunnungu

¹⁹ Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, Mwana ngakukombola kupanganya chachilichose jikape. Mwana akukombola kupanganya achilape chakuchiwona alinkupanganya Atati. Pakuwa achila chaakuchipanganya Atati Mwana nombejo akupanganya ilaila peila.

²⁰ Atati akunnonyela Mwana ni kunlosya indu yose yakupanganya nsyene. Sooni chiwalosye indu yekulungwa kupunda ayiyi, ni wanyamwe chinsimonje.

²¹ Mpela ila Atati iyakuti pakwasyusya wawile ni kwapa umi, iyoyo peyo ni Mwana akwapa umi awala wakwasaka.

²² Atati ngakunlamula mundu jwalijose, nambo ampele Mwanagwe ukombole wose wakwalamula wandu,

²³ kuti wandu wose anchimbichisye Mwana mpela yakuti pakwachimbichisya Atati. Mundu jwalijose jwangakunchimbichisya Mwana ngakunchimbichisya Atati juwantumile.”

²⁴ “Ngunsalila isyene, jwakulipikanila lilo we lyangu ni kwakulupilila wandumile une wala, jwelejo akwete umi wa mo wa gose pangali mbesi. Nombejo ngaalamulikwa ng’oo, pakuwa amasile kukopoka muchiwa ni kwinjila mu umi.

²⁵ Ngunsalila isyene, chikaiche katema ni sambano kaiche chanti wandu wawile chalipilikane lilo we lya Mwana jwa Akunnungu nombe wandu wachalipilikane wo chakole umi.

²⁶ Mpela ila Atati yatite kuwa ndande ja umi, iyoyo peyo ampele Mwana kuwa ndande ja umi.

²⁷ Sooni ampele Mwana ukombole wa kulamula ligongo jwelejo ali Mwana jwa Mundu.

²⁸ Nkachisimonga achichi pakuwa chikaiche katema chati wandu wose waali kumalembe chalipilikane lilo we lyao,

²⁹ nombe chasyuche, awala wawatendekenye yambone chasyuche ni kupata umi ni awala wawatendekenye yangalumbana chasyuche ni kulamulikwa.”

Usyene nkati Che Yesu

³⁰ “Uneji jikape ngangukombola kuchitendekanya chindu kwa ukombole wangu nansyene. Ngulamula mpela inguti pakupilikana kutyochela kwa Atati, ni kulamula kwangu kuli kwa usyene pakuwa ngangupanganya ingusaka nansyene, nambo yambone paujo pao wandumile une wala.

³¹ “Naliwalangaga nansyene umboni wangu uli wa unami.

³² Nambo apali jwine jwakusala umboni pa une, noneji ngumanyilila kuti yose yakusala nkati uneji ili isyene.

³³ Wanyamwe mwalajisye wantenga ku che Yohana Wakubatisya, ni umboni wasasile nkati une uli usyene.

³⁴ Ngaŵa kuti uneji nguukulupilila umboni wa wandu, nambo ngusala yelei kuti wanyamwe nkulupuswe.

³⁵ Che Yohana waliji mpela lumuli lulwakolelaga ni kulanguchisya, ni wanyamwe mwaliji chile kusengwa ni lilanguka lyakwe kwa katema pe.

³⁶ Nambo uneji ngwete umboni kukwangu wauli wekulungwa kupunda u che Yohana. Pakuŵa masengo gingugapanganya gaambeke Atati malichisye ni gagakulosya pangasisika kuti Atati ni wandumile.

³⁷ Atati uwandumile, iyoyo akusala umboni nkati une. Wanyamwe nganimme kulipilikana liloŵe lyao atamuno kukulola ku meeso kwao,

³⁸ ni liloŵe lyao ngalikutama nkati mwenu, pakuŵa nganimukulupilila ajula juwamtumile.

³⁹ Nkugasosasosa Malembelo ga Akunnungu nchiganisyaga kuti mu gelego chimpate umi wa moŵa gose pangali mbesi. Ni Malembelo ga Akunnungu go gakuŵalanga umboni nkati une!

⁴⁰ Ni wanyamwe ngankusaka kwika kukwangu kuti nkole umi wa moŵa gose pangali mbesi.

⁴¹ “Ngangusosa kuchimbichikwa ni wandu.

⁴² Nambo ngummanyilila wanyamwe kuti nganinkola unonyelo wa Akunnungu mmitima jenu.

⁴³ Uneji iiche kwa ulamusi wa Atati wangu, ni wanyamwe nganimungulupilila. Aikaga mundu jwina kwa ulamusi wakwe nsyene, chimukulupilile.

⁴⁴ Ana chinkombole chinauli kungulupilila iwaga wanyamwe nkusaka kulapikwa kutyochela kwa achinjenu nambo nkukana kulapikwa kwakukutyochela kwa Akunnungu waali jikape?

⁴⁵ Nkaganisyaga kuti uneji chinambechetele kwa Atati. Che Musa junkunlolela wanyamwe ni juchambechetele kwa Atati.

⁴⁶ Nkankulupilile che Musa nkaangulupilile ni une wakwe pakuŵa che Musa walembile ngani syangu.

⁴⁷ Nambo iwaga ngankugakulupilila gawagalembile che Musa gala, sano chinkombole chinauli kugakulupilila ginguwecheta?”

6

*Che Yesu akuulisya mpingo wa wandu
(Matayo 14:13-21; Maliko 6:30-44; Luka 9:10-17)*

¹ Payamasile yeleyo Che Yesu wajombweche litanda lya Galilaya pane likuwilanjikwa litanda lya Tibelia.

² Mpingo wekulungwa wa wandu wakuiye ligongo wandu wo waiweni imanyisyo iwapanganyisye kwa kwalamya wandu.

³ Nipele Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao wakwesile mwitumbi ni kutama.

⁴ Katema ka chindimba cha Pasaka ja Wayahudi kawandichile.

⁵ Che Yesu pawalolesyelolesye wauweni mpingo wekulungwa wa wandu uchaichililaga, nipele wausisye che Filipo, “Ana chitusume kwapi chakulya kuti twape wandu wa alye?”

⁶ Wawechete yeleyo kuti walinje che Filipo, pakuŵa asyene waimanyi chichaapanganye.

⁷ Che Filipo wajanjile, “Ipande machila gawili ga madini ga feza ngaikukwana kusumila mikate kwa kila mundu!”

⁸ Jumo jwa wakulijiganya wa Che Yesu jwakuwilanjikwa che Andulea, mpwao che Simoni Petulo, waasalile Che Yesu,

9 “Kwana jwanchanda pelepa jwali ni ipande nsano ya mikate ja shayili ni somba siwili. Nambo yakulya yi kanandi ngayajikutisya wandu wajinji wanti nyi?”

10 Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Mwasalile wandu atame paasi.” Pelepo paliji ni manyasi, nipele wandu wose watemi paasi, winji wa achalume pe waliji mpela elufu tano.

11 Nipele Che Yesu wajigele ipande ya mikate ila, ni watogolele Akunnungu ni kwa-gawila wandu wa watemi paasi wala. Watesile iyoyo peyo ni somba sila ni kila mundu wapatile mpela iwatite pakusaka.

12 Wandu wo pawajikwite Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Nkumbikanye mbakatika yaisigele yo kuti inapotele.”

13 Nipele, wakulijiganya wala wakumbikenye isigasi ya mikate nsano ja shayili iyasigesye wandu wawalile wala, wagumbesye itundu likumi ni iwili.

14 Wandu pawachiweni chimanyisyo chiwachipanganyisye Che Yesu cho, watite, “Isyene ajuju ni jwakulondola jwa Akunnungu jwa wechetekwe kuti chaiche pachilambo.”

15 Che Yesu waimanyi kuti wandu wasachile kwakanganichisya awe mwenye jawo, ni watyosile sooni jikape ni kwaula ku chitumbi.

*Che Yesu akwenda pachanya meesi
(Matayo 14:22-33; Maliko 6:45-52)*

16 Pakwaswele wakulijiganya wa Che Yesu watulwiche kwaula ku litanda.

17 Wajinjile mu ngala wa watandite komboka kwaula ku Kapelenaumu. Chipi chajinjile ni Che Yesu waliji akana we kwaichilila.

18 Litanda lyatandite matumbela kwa ligongo lya chimbunga chekulungwa chichaliji chininkupuga.

19 Wakulijiganya wao pawajawile kwakutalichila uleu wa maili situ pane ncheche, wammweni Che Yesu alinkwenda pachanya meesi, ni kujiwandichila ngala wa, wajogwepe nnope.

20 Che Yesu waasalile, “Nkajogopa, ndili uneji!”

21 Nipele wakulijiganya wala kwakusangalala wammendile Che Yesu ajinjile mu ngala wa mula. Palapala ngala wa jaiche mungulugulu litanda ku wajaulaga.

Wandu akwasosasosa Che Yesu

22 Mala wi jakwe mpingo wa wandu uwasigele peesi litanda ula waimanyi kuti apala paliji ni ngala wa jimo pe. Che Yesu nganajinjila mu ngala wa pamo ni wakulijiganya wao, nambo wakulijiganya wao wo wajawile achinsyene pe.

23 Syaiche ngala wa sine kutyochela ku Tibelia pepala mpingo wekulungwa wa wandu pawalile mikate, Ambuje ali amasile kwatogolela Akunnungu.

24 Nipele, wandu wo pawaimanyi kuti Che Yesu ni wakulijiganya wao nganapagwa pepala, wasikwesile ngala wa sila ni kwaula ku Kapelenaumu achinsosaga.

Che Yesu ali chakulya cha umi

25 Wandu wala pawasimene Che Yesu ali ajombweche wambusisye, “Ana, Jwakwiganya akuno nnyiche katema chi?”

26 Che Yesu waajanjile, “Ngunsalila isyene, nkusosasosa une nga wa kwaligongo mwai- weni imanyisyo imbanganyisye, nambo kwaligongo mwalile mikate jila ni kwikuta.

27 Kasinchenjeuchila chakulya chachikuwola, nambo nchenjeuchile chakulya chin- gachikuwola cha umi wa mo wa gose pangali mbesi. Mwana jwa Mundu champe chakulya chi paku wa Akunnungu Atati, alosisye kuti ansagwile ni kunkunda.”

28 Nombewo wambusisye Che Yesu, “Tutende chichi kuti tukombole kugapanganya masengo gakugasakaga Akunnungu tugapanganye?”

29 Che Yesu wâajanjile, “Chelechi ni chakuchisaka Akunnungu nchipanganye, munkulupilile jwantumile jula.”

30 Pelepo wâasalile, “Ana chintende chimanyisyo chi tulole kuti tunkulupilile mmwe? Chintende chichi?”

31 Achambuje wêtu wâlile chakulya chachikuwîlanjikwa mana mwipululu mula mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, ‘Wâalisisye mikate jajityochele kwinani.’ ”

32 Che Yesu wâasalile, “Ngunsalila isyene, che Musa nganampanga nkate kutyochela kwinani, nambo Atati wâangu ni wampele wanyamwe nkate usyene kutyochela kwinani.

33 Pakuwa nkate waktupa Akunnungu uli ajula jwatulwiche kutyochela kwinani ni kwapa umi wâandu wâali mchilambo.”

34 Nipele wâasalile, “Ambuje, ntupeje nkate wu kila lyuwa.”

35 Nambo Che Yesu wâasalile, “Uneji ndili nkate waukwikanawo umi. Jwakwika kukwangu ngasijinkola sala, jwakungulupilila une ngasijinkola njota ng’oo.

36 Nambo nansalile kuti namuno muuweni, nganimme kungulupilila.

37 Wose wakuumba Atati chaiche kukwangu, noneji jwalijose jwakwika kukwangu ngasinankana ng’oo.

38 Nganinduluka kutyochela kwinani kwaligongo lya kuitendekanya ingusaka uneji, nambo ndulwiche kuti ndendekanye yakusaka wandumile une wala.

39 Yakusaka wandumile une wala ni ayiyi, ninanjase jwalijose juwambe, nambo naasyusye pa lyuwa lya mbesi.

40 Pakuwa chakusaka Atati wâangu ni achichi, jwalijose jwakunlola Mwana ni kunkulupilila akole umi wa mowa gose pangali mbesi, ni uneji chinansyusye pa lyuwa lya mbesi.”

41 Nipele Wayahudi watandite kwasongonechela Che Yesu pakuwa watite, “Uneji ndili nkate wautulwiche kutyochela kwinani.”

42 Ni watite, “Uli, ajuju nga wa Che Yesu mwana ju che Yusufu jula? Atatigwe ni achiku-lugwe twamanyi! Ana akukombola chinauli kuti atulwiche kutyochela kwinani?”

43 Che Yesu wâasalile, “Nneche kusongonechelana jwine ni jwine.

44 Ngapagwa mundu juchakombole kwika kukwangu pangali Atati juwandumile une jo kwautila kukwangu, ni une chinansyusye mundu jo pa lyuwa lyambesi.

45 Wakulondola wa Akunnungu walembile kuti, ‘Wandu wose chajiganyikwe ni Akunnungu.’ Mundu jwalijose jwakumpilikana Atati ni kulijiganya kutyochela kwa welewo, chaiche kukwangu.

46 Ngapagwa mundu jwambweni Atati, ika we ajula pe jwatyosile kwa Akunnungu, jwelejo ni juwambweni Atati.

47 Ngunsalila isyene, jwakukulupilila akwete umi wa mowa gose pangali mbesi.

48 Uneji ndili nkate waukwikanawo umi.

49 Achambuje wenu wâlile mana mwipululu mula, nambo wawile.

50 Nambo weleu ni nkate waukutuluka kutyochela kwinani kuti jwalijose jwakulya anajasiche.

51 Uneji ndili nkate waukwikanawo umi wautulwiche kutyochela kwinani. Mundu jwalijose alyaga nkate wo chalame mowa gose pangali mbesi. Ni nkate uchinaape wo uli chiilu changu chinguchityosya kuti wâandu wose wapachilambo akole umi.”

52 Nipele Wayahudi watandite kwangangana achinsyene pe, “Ana aju akukombola chinauli kutupa uwe chiilu chakwe kuti tulye?”

53 Che Yesu wâasalile, “Ngunsalila isyene, iwaga ngankulya chiilu cha Mwana jwa Mundu ni kung’wa miasi jakwe, ngankola umi nkati mwenu.

54 Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kungwa miasi jangu akwete umi wa mowa gose pangali mbesi, ni uneji chinansyusye pa lyuwa lyambesi.

⁵⁵ Pakuŵa chiilu changu chili chakulya chisyenesyene, ni miasi jangu jili chakung'wa chisyenesyene.

⁵⁶ Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kung'wa miasi jangu, jwelejo akutama nkati mwangu ni uneji ngutama mwa jwelejo.

⁵⁷ Mpela ıla Atati ŵaali ŵajumi iŵandumile, ni kwa ligongo lya Atati ndili ŵajumi, kwayele jwakundya une chaŵe ŵajumi kwa ligongo lyangu.

⁵⁸ Nipele, weleu uli nkate wautulwiche kutyochela kwini, ngaŵa mpela mana jiŵalile achambuje ŵenu ni kuwa. Nambo juchalye nkate wu chakole umi wa moŵa gose pangali mbesi.”

⁵⁹ Che Yesu ŵaŵechete yeleyo paŵaliji nkwiganya mu nyumba ja kusimanilana Ŵayahudi ku Kapelenaumu kula.

Malowe gagakwikanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi

⁶⁰ Nipele ŵakulijiganya ŵao ŵajinji paŵapilikene yeleyo ŵatite, “Aga majiganyo ga gali gakulimba! Ana nduni juchakombole kugakunda?”

⁶¹ Che Yesu ŵaimanyi pangasalilwa ni mundu kuti ŵakulijiganya ŵao ŵaliji nku-songoneka yankati yeleyo, ni ŵausisye, “Ana majiganyo ga gakuntesya nneche kungulupilila?”

⁶² Nambi chiiŵe uli pachimummone Mwana jwa Mundu alinkujigalikwa kwaula kwini kuŵaliji kundanda?

⁶³ Mbumu jwa Akunnungu ni jwakwichisya umi, machili ga mundu gangali chindu. Malowe ginansalile gali Mbumu nombe gali umi.

⁶⁴ Natamuno yeleyo apali ŵane mwa ŵanyamwe ŵangakukulupilila.” Che Yesu ŵaŵechete yeleyo pakuŵa ŵaimanyi chitandile kundanda kuti ŵaani ŵangakulupilila ni nduni juchangalauche.

⁶⁵ Nipele Che Yesu ŵaŵechete sooni, “Kwa ligongo lya nansalile kuti ngapagwa juchakombole kwika kukwangu mpaka akamuchikwe ni Atati ŵangu.”

⁶⁶ Kutyochela lyuŵa lya ŵakulijiganya ŵao ŵajinji ŵalesile kulongana nawo kwaligongo lya malowe gala ni ŵaujile panyuma.

⁶⁷ Nipele Che Yesu ŵausisye ŵakulijiganya likumi ni ŵaŵili ŵala, “Ana, ni ŵanyamwe nombe nkusaka kwaula?”

⁶⁸ Che Simoni Petulo ŵajanjile, “Ambuje, tutujaule kwa acheni? Mmwejo nkwele malowe gagakwikanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi.

⁶⁹ Uweji tukukulupilila ni sooni tukwimanyilila kuti mmwejo ndi Jwanswela kutyochela kwa Akunnungu.”

⁷⁰ Che Yesu ŵaasalile, “Uli, nganinansagula ŵanyamwe likumi ni ŵaŵili? Nambo jumo jwenu ali Shetani.”

⁷¹ Nambo Che Yesu ŵaliji nkwegamba che Yuda mwana ju che Simoni Isikaliote, pakuŵa jwelejo ni juchangalauche namuno ali jumo jwa ŵakulijiganya likumi ni ŵaŵili ŵala.

7

Che Yesu ni achapwakwe

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu ŵaliji nkwendajenda ku Galilaya ko. Nganasaka kwendajenda ku Yudea ligongo achakulu ŵa Ŵayahudi ŵasachile kwaulaga.

² Chindimba cha Ŵayahudi cha masakasa chaŵandichile.

³ Nipele achapwakwe Che Yesu ŵaasalile, “Ntyoche pelepa njaule ku Yudea kuti ŵakunkuya mmwe nombewo aiwone yakusimonjeka inkwipanganya.

⁴ Ngapagwa mundu jwakupanganya chindu kwakulisisa iŵaga akusaka kumanyika ni ŵandu. Pakuŵa nkupanganya yelei, nnilosye mwasyene kwa ŵandu ŵa pachilambo.”

⁵ Namose achapwakwe nganiwakupilila.

⁶ Nipele, Che Yesu waaalile, “Katema kambone kukwangu kakanaŵe kwika, kukwenu wanyamwe katema kakalikose kali kambone.

⁷ Wandu wa pachilambo ngakombola kunchima wanyamwe, nambo uneji akunjima pakuwa naasalile kuti yakuitendekanya yo ili yangalumbana.

⁸ Wanyamwe njaule kuchindimba cho. Uneji ngunyaula kuchindimba cho pakuwa katema kambone kukwangu kakanaŵe kwika.”

⁹ Waŵechete yeleyo ni kusigala pa Galilaya palapala.

Che Yesu kuchindimba cha masakasa

¹⁰ Achapwakwe paŵamasile kwaula kuchindimba cha masakasa, Che Yesu nombe wajawile, nambo nganjaula kwakulilosya, wajawile kwakulisisa.

¹¹ Kuchindimba cho achakulu wa Wayahudi waliji nkwasosasosa Che Yesu, ni wausyene, “Ana ali kwapi welewo?”

¹² Mpingo wa wandu waliji nkusongona jwine ni jwine yankati Che Yesu. Wandu wane watite, “Ali mundu jwambone.” Ni wane watite, “Ngaŵa! Akwalambusya wandu.”

¹³ Atamuno yeleyo ngapagwa mundu jwalijose jwalinjile kuwecheta ngani syakwe pelanga kwa ligongo lya kwajogopa achakulu wa Wayahudi.

¹⁴ Chindimba cho pichaŵandichile kumala, Che Yesu wajawile pa Nyumba ja Akunnungu ni kutanda kwiganya.

¹⁵ Nipele achakulu wa Wayahudi wasimosile ni kuti, “Ana mundu ju agapatile kwapi majiganyo ga, nombejo nganjaule kukulijiganya?”

¹⁶ Pelepo Che Yesu waajanjile, “Majiganyo gungwiganya nganigaŵa gangu, nambo gakutyochela kwa welewo wandumile une.

¹⁷ Mundu asakaga kupanganya yakusaka Akunnungu, chaimanyilile kuti majiganyo gungwiganya gatyosile kwa Akunnungu pane nguwecheta kwa ukombole wangu nansyene.

¹⁸ Jwelejo jwakuwecheta ngani syakwe nsyene akusosasosa ukulu wakwe nsyene, nambo jwokusosasosa ukulu wa jwannajisye jula, jwelejo ali jwausyene ni mwa jwelejo ngapagwa unami.

¹⁹ Ana che Musa nganampanga malajisyo? Atamuno yeleyo, ngapagwa jwalijose mwa wanyamwe jwakugatendekanya gagalembekwe mmalajisyo go. Ana ligongo chi nkusaka kumulaga?”

²⁰ Papopo mpingo wekulungwa wa wandu wajanjile, “Ana mmwe nkwete masoka! Nduni jwakusaka kumulaga mmwe?”

²¹ Che Yesu waajanjile, “Mbanganyisye chakusimonjeka chimo ni wanyamwe nkuchisimonga.

²² Che Musa wampele chisyoŵelo cha kwaumbasya achiwana wenu. Nambo chisyoŵelo cho nganichityochela ku che Musa nambo chatyochele kwa achambuje wenu. Sambano wanyamwe nkummumbasya mwanache pa Lyuwa lya Kupumulila.

²³ Iwaga mundu akuumbala pa Lyuwa lya Kupumulila kuti ganatemeche malajisyo, sambano kwa chichi nkuundumbilila une ligongo nannamisye mundu pa Lyuwa lya Kupumulila?

²⁴ Kasinlamula kwa meeso pe, nambo nlamule kwa goloka.”

Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola jwatumikwe ni Akunnungu

²⁵ Wandu wane wa ku Yelusalemu watandite kulusya, “Ana mundu ju ngaŵa ajula jwakusosekwa ni ilongola kuti ammulaje?”

²⁶ Nnole, sambano akuwecheta pelanga, nombe ngapagwa mundu jwakuntanjila chachilichose. Uli, ilongola akwimanyilila kuti aju ali Kilisito Jwakuwombola?

27 Pachaiche Kilisito ngapagwa mundu juchakumanye kwakopochele, nambo uweji tukumanyi kwakopochele mundu ju!”

28 Nipele Che Yesu paŵaliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu ŵanyanyisye achitiji, “Ana ŵanyamwe nkuumanyilila une ni sooni nkumanyi kungopochele? Une nguniika kwa ulamusi wangu nansyene, nambo ŵandumile une wo ali ŵausyenesyene, ni ŵanyamwe ngunkwamanyilila,

29 uneji ngwamanyilila pakuŵa ngopochele kwa ŵelewo, nombewo ni ŵandumile une.”

30 Nipele ŵandu ŵasachile kwakamula, nambo nganapagwa mundu jwalijose jwalinjile kunkwaya, ligongo katema kakwe kaliji kakanaŵe kwika.

31 Mumpingo wa ŵandu mula, ŵandu ŵajinji ŵakulupilile ni kuti, “Ana aikaga Kilisito Jwakuwombola chapanganye imanyisyo yekulungwa kupunda ayiyi yakuitendekanya aŵa?”

Ŵakulindilila akutumikwa kukwakamula Che Yesu

32 Mafalisayo ŵapilikene ŵandu achisongonaga jwine ni jwine yankati Che Yesu. Nipele achakulu ŵambopesi pamo ni Mafalisayo ŵatumile ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu akaakamule Che Yesu.

33 Che Yesu ŵaasalile, “Chindame ni ŵanyamwe kwa katema kakajipi, nipele chinyaule kwa ŵandumile ŵala.

34 Chimuosose nambo ngamuuwona, pakuŵa pepala pachime ŵanyamwe ngankombolanga kwika.”

35 Achakulu ŵa Ŵayahudi ŵausyanaga achinsyene pe, “Ana mundu ju chajaule kwapi kwakuti ngatukombola kwawona? Ana chajaule kwa Ŵayahudi ŵapwilingene ni kutama mu misi ja Ŵagiliki ni kwajiganya Ŵagiliki?”

36 Ana malumbo gakwe chichi pakuti, ‘Chimuosose nambo ngamuuwona, ni pepala pachime ŵanyamwe ngankombola kwika?’ ”

Sulo syasikuilima meesi gagakwikanawo umi

37 Lyuŵa lya mbesi lya chindimba cho lyaliji lyuŵa lyekulungwa. Che Yesu ŵajimi ni kuŵecheta kwa liloŵe lyakunyanyisya, “Mundu jwalijose jwakwete njota aiche kung'wa kukwangu.

38 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, ‘Jwakungulupilila uneji, sulo sya meesi gagakwikanawo umi chigajilime kutyochele nkati mwao!’ ”

39 Ŵaŵechete yeleyo nkati Mbumu jwa Akunnungu juchapochelwe ni aŵala ŵakwakulupilila Che Yesu. Mpaka katema ko ŵandu ŵaliji nganamopochele Mbumu jwa Akunnungu pakuŵa Akunnungu ŵaliji akanaŵe kunkusya Che Yesu.

Kulekangana kwa ŵandu

40 Ŵandu ŵane mu mpingo ula ŵapilikene maloŵe go, ni ŵatite, “Isyene mundu ju ali jwakulondola jula!”

41 Ŵandu ŵane ŵatite, “Aju ali Kilisito Jwakuwombola!” Nambo ŵandu ŵane ŵaliji nkulusya, “Ana ikukomboleka Kilisito akopochele ku Galilaya?”

42 Ana Malembelo ga Akunnungu ngagakuti, ‘Kilisito Jwakuwombola chakopochele mu lukosyo lwa mwenye che Daudi, ni chapagwe ku Beselehemu, musi uŵatemi mwenye che Daudi?’ ”

43 Nipele, ŵandu ŵa mumpingo ŵalekangene kwa ligongo lya Che Yesu.

44 Ŵandu ŵane ŵasachile kwakamula nambo ngapagwa mundu jwalijose juŵankwaiye.

Achakulu ŵa Ŵayahudi akukananga kwakulupilila Che Yesu

45 Nipele ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu paŵausile, achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo, ŵausisye, “Kwachichi nganimwaichisya Che Yesu?”

⁴⁶ Wâkulindilila wâla wâjanjile, “Nganapagwe mundu jwalijose jwakombwele kuwêcheta mpela mundu ju!”

⁴⁷ Nipele Mafalisayo wâusisye, “Ana annambwisye ni wânyamwe wâkwe?”

⁴⁸ Ana mpatile kumbona jumo jwa ilongola, pane jumo jwa Mafalisayo jwankulupilile jwelejo?

⁴⁹ Ngwamba, nambo wându wâ ngakugamanyilila malajisyo ga Akunnungu ga wâpele che Musa, kwayele Akunnungu wâlwesisyel!”

⁵⁰ Jumo jwao wâliji che Nikodemu jumo jwa Mafalisayo ju wâjaulile Che Yesu kundanda, wâasalile achinjakwe,

⁵¹ “Malajisyo getu gakusala kuti, ngatukukombola kunlamula mundu jwalijose pangampilikanila kaje ni kwimanyilila chichi chakupanganya.”

⁵² Ni wânyawo wânanjile, “Ni wânyamwe wâkwe ntyochele ku Galilaya? Nsosesose Mmalembelo Gamaswela nomwe chinnole kuti ku Galilaya ngaakopochela jwakulondola jwa Akunnungu!”

⁵³ Nipele kila mundu wâusile kumangwakwe.

8

Jwankongwe ju wâkamwilwe ku chikululu

¹ Pakumala yeleyo Che Yesu wâjawile ku chikwesya cha Miseituni.

² Mala wâi jakwe kunda wâi pe, Che Yesu wâjawile sooni pa Nyuumba ja Akunnungu. Wându wose wânsyungwile, nombewo wâtemi ni kutanda kwajiganya.

³ Nipele Wâkwiganya malajisyo pamo ni Mafalisayo wânyichenawo jwankongwe ju wâkamwilwe ali nkutenda chikululu. Wânjimiche jwankongwe jo paujo pa wându.

⁴ Nipele wâmbusisye Che Yesu, “Jwakwiganya, jwankongwe ju akamwilwe ali nkutenda chikululu.

⁵ Mmalajisyo getu che Musa wâtulajisye yele, jwankongwe mpela aju aulajikwe kwa kuputikwa ni maganga. Nambi mmwejo nkuti uli?”

⁶ Wâtite yeleyo kuti wâlinje Che Yesu akole chakumbechetela. Nambo Che Yesu wâkoteme ni kulemba paasi ni chala chakwe.

⁷ Pa wâpundile kumbusya, Che Yesu wâjinamukwiche ni kwasalila, “Naga kwana mundu jwalijose mwa wânyamwe jwanganakola sambu a wê jwaandanda kumponya liganga.”

⁸ Nipele wâkoteme sooni ni kulemba paasi.

⁹ Pa wâpilikene yeleyo wâtandite kutyoka jumo jumo achilongolelaga achachekulu. Che Yesu wâsigele jikape ni jwankongwe jula ali ajimi palapala.

¹⁰ Ni Che Yesu pa wâjinamukwiche wâmbusisye jwankongwe jula, “Amao, wându wâla alinji kwapi? Uli, ngapagwa jwanlamwile mmwejo?”

¹¹ Jwankongwe jula wâjanjile, “Ambuje, ngapagwa namose jumo jwanamwile!” Nombe Che Yesu wânsalile, “Uneji nombe ngangunlamula. Njaule, nambo kutandila sambano nkatenda sambu sooni.”

Che Yesu ali lilanguka lya chilambo

¹² Che Yesu wâkungulwiche sooni ni wându achitiji, “Uneji ndili lilanguka lya pachilambo pano. Mundu jwalijose jwakinguya uneji ngajenda mu chipi ng'o, nambo chakole ni lilanguka lya umi.”

¹³ Nipele Mafalisayo wânsalile, “Nkusala umboni wenu mwasyene, sambano umboni wenu uli wa unami.”

¹⁴ Che Yesu wâajanjile, “Atamuno nasalaga umboni wangu nansyene, umboni wangu uli usyene ligongo uneji nakumanyi kungopochele ni kungwaula. Nambo mwanya ngankukumanyilila kungopochele ni kungwaula.

15 Wanyamwe nkulamula kwa ng'anisyo sya chiundu nambo uneji ngangunlamula mundu.

16 Naatamuno nalamulaga, ulamusi wangu uli usyene ligongo uneji ngangupanganya masengo jika, Atati wandumile une wo ali pamo ni une.

17 Ilebekwe mmalajisyo genu, umboni wa wandu wawili uli wa usyene.

18 Uneji ngusala umboni wangu nansyene, ni Atati wandumile nombe akusala umboni wangu.”

19 Pelepo wambusisye, “Ana Atati wenu ali kwapi?” Che Yesu wajanjile, “Wanyamwe nganku manyilila uneji atamuno nganku manyilila Atati wangu. Nkaamanyilile uneji nkaamanyilile Atati wangu nombe.”

20 Che Yesu wawechete malo we go mu chuumba cha mbiko, pawaliji nkwiganya pa Nyumba ja Akunnungu. Ni nganapagwa mundu juwankamwile pakuwa katema kakwe kaliji kakana we kwika.

Kungwaula wanyamwe ngankombolanga kwika

21 Che Yesu waasalile sooni, “Uneji ngwaula ni wanyamwe chimuuse, nambo chimmwe mu sambu syenu. Kungwaula uneji, wanyamwe ngankombola kwika.”

22 Nipele, achakulu wa Wayahudi watite, “Ana chaliulaje? Ana kwa ligongo chi akuti, ‘Kungwaula wanyamwe ngankombola kwika?’ ”

23 Che Yesu waasalile, “Wanyamwe nkopochele papapa pachilambo cha paasi, nambo uneji ngopochele kwini. Wanyamwe nlinji wa pachilambo pano, nambo uneji nguniwa jwa pachilambo pano.

24 Kwaligongo lyo nansalile kuti chimmwe mu sambu syenu. Pakuwa ngankukulupilila kuti, ‘Uneji ndili jwelejo’ chimmwe mu sambu syenu.”

25 Nombe wanyawo wambusisye, “Ana mmwejo ni waani?” Che Yesu wajanjile, “Uneji ndili jwelejo, mpela inansalile chitandile kundanda!”

26 Ngwete yejinji yakuwecheta ni kulamula nkati wanyamwe. Nambo wandumile une ali wausyene, none ngwasalila wandu wose wa pachilambo yeila pe imbilikene kutyochela kwa welewo.”

27 Wanyawo nganaimanyilila kuti Che Yesu wawechetaga nawo yankati ngani sya Akunnungu, Atati wao.

28 Nipele Che Yesu waasalile, “Pachimunyakule Mwana jwa Mundu, pelepo ni pachimanyilile kuti, ‘Uneji ndili jwelejo,’ ni chimanyilile kuti ngangupanganya chachili chose nansyene, nambo nguwecheta yeila pe inyiganyikwe ni Atati.

29 Wandumile wala ali pamo ni uneji, nganaaneka jika, pakuwa mo wa gose nguitendekanya aila yaikwanonyela.”

30 Wandu wajinji wawampilikanile Che Yesu achiwechetaga malo we ga wankulupilile.

Usyenesyene chiuntende walecheleswe

31 Nipele Che Yesu waasalile Wayahudi wawakulupilile wala kuti, “Mwaikamulichisyaga inanjigenye, chimme wakulijiganya wangu wa usyenesyene.

32 Chimu manyilile usyene, ni usyene wo chiuntende walecheleswe.”

33 Nombe wanyawo wajanjile, “Tuli uwelesi u che Iblahimu ni nganituwa achikapolo wa mundu jwalijose. Ana malumbo gakwe chichi pankuti, ‘Chinchilecheleswa?’ ”

34 Che Yesu wajanjile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakitendekanya sambu ali kapolo jwa sambu.

35 Kapolo ngakutama pamusi mo wa gose, nambo mwanache akutama pamusi mo wa gose.

36 Nipele Mwana anechelesyaga wanyamwe nombe chimbe walecheleswe kusyenesyene.

³⁷ Naimanyi kuti wanyamwe nlinji uwelesi u che Iblahimu. Nambo nkusaka kumulaga ligongo nkugakana majiganyo gangu.

³⁸ Uneji nguwecheta aila pe yanosisye Atati wangu, nambo wanyamwe nkupanganya aila yansalile atati wenu.”

³⁹ Wanyawo wanjanjile, “Uweji Atati wetu ali che Iblahimu!” Che Yesu wasalile, “Wanyamwe nka we wanche wa che Iblahimu nkaitendekenye aila iwaitendekenye che Iblahimu.

⁴⁰ Uneji nansalile usyene unaupilikene kutyochela kwa Akunnungu, atamuno yeleyo wanyamwe nkusaka kumulaga. Che Iblahimu nganapanganya yeleyo!

⁴¹ Wanyamwe nkutendekanya ilaila yaitebile atati wenu.” Wanyawo wansalile, “Uweji nganitupagwe kwa chikululu! Tukwete atati wamope, welewo ali Akunnungu.”

⁴² Che Yesu wasalile, “Ika we Akunnungu ali Atati wenu, nkaanonyele uneji paku wa uneji natyosile kwa Akunnungu ni sambano ndili papapa pepa. Nguniika kwa malamulo gangu nansyene nambo kwa malamulo ga wandumile une wo.

⁴³ Ana kwachichi ngankugapilikanichisya ginguwecheta ga? Ligongo ngankusaka kugapilikana malo we gangu.

⁴⁴ Wanyamwe atati wenu Jwakulinga ni wanyamwe nkusaka kutendekanya yaikwanonyelesya atati wenu. Chitandile kundanda jwelejo waliji jwakuulaga, ni nganawai kwima ku upande wa usyene, mwa jwelejo nganiupagwa usyene. Paakuwecheta ya unami, akuwecheta yatite kusyo welela, paku wa jwelejo ali jwa unami ni atati jwa unami wose.

⁴⁵ Paku wa uneji ngunsalila usyene, wanyamwe ngankungulupilila.

⁴⁶ Mwa wanyamwe nduni juchakombole kuwalanga umboni kuti uneji ngwete sambi? Ana iwaga nguwecheta usyene, kwachichi ngankungulupilila?

⁴⁷ Wandu wa Akunnungu akugapilikana malo we gakuwecheta Akunnungu, wanyamwe ngankupilikana paku wa wanyamwe nganimma wandu wa Akunnungu.”

Che Yesu wapali akana we kupagwa che Iblahimu

⁴⁸ Wayahudi wanjanjile Che Yesu, “Ana nganitusala uchenene kuti mmwejo ndi Msamalia ni sooni nkwete lisoka?”

⁴⁹ Che Yesu wanjanjile, “Uneji nganingola lisoka. Uneji ngwachimbichisya Atati wangu, nambo wanyamwe ngankunjimbichisya une.

⁵⁰ Uneji ngangulisosela ukulu wangu nansyene. Apali jumo jwakuusosela ukulu wo, nombejo ali jwakulamula.

⁵¹ Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakugakamulichisya majiganyo gangu ngaawa nambo chatame mo wa gose pangali mbesi.”

⁵² Wayahudi wansalile Che Yesu, “Sambano twimanyi uchenene kuti mmwejo nkwete lisoka! Che Iblahimu wawile, ni wakulondola wa Akunnungu wawile iyoyo peyo, nomwe nkuti, ‘Mundu jwalijose agakamulichisya majiganyo gangu ngaawa!’

⁵³ Ana mmwejo nkulitenda wakulungwa kwapunda atati wetu che Iblahimu juwawile jula? Natamuno wakulondola wa Akunnungu wawile nombewo. Sambano mmwejo nkulitenda waani?”

⁵⁴ Che Yesu wanjanjile, “Nalikusyaga une nansyene, ukulu wangu nga wa chindu. Atati wangu wankwa wilanga Akunnungu wenu, welewo ni wakungusya une.

⁵⁵ Wanyamwe nganna we kwamanyilila, nambo uneji naamanyi. Nombe nasalaga kuti ngangwamanyilila, chime jwaunami mpela wanyamwe. Uneji ngwamanyilila ni ngulikamulichisya lilo we lyao.

⁵⁶ Atati wenu che Iblahimu wasangalele aliwone lyu wa lya kwika kwangu, nombewo waliweni ni wasengwile.”

⁵⁷ Nipele W̄ayahudi w̄aasalile, “Mmwejo nkuti uli kuti mwaweni che Iblahimu nomwe nganinnyiche yaka makumi nsano?”

⁵⁸ Che Yesu w̄aasalile, “Ngunsalila isyene, akanaŵe kupagwa che Iblahimu uneji napali.”

⁵⁹ Pelepo w̄alokwete maganga achisakaga kwaponya, nambo Che Yesu w̄aalesile ni kutyoka pa Nyuumba ja Akunnungu.

9

Che Yesu akunlamya mundu jwapagwile ali ngakulola

¹ Che Yesu paŵapitaga, w̄ambweni mundu jwangelola chitandile kupagwa kwakwe.

² Nipele w̄akulijiganya w̄ao w̄ausisye, “Jwakwiganya, Ana w̄aani w̄atesile sambi mpaka mundu ju apagwe ali ngakulola, mundu ju pane achaŵelesi w̄akwe?”

³ Che Yesu w̄ajanjile, “Ngaŵa mundu ju atamuno achaŵelesi w̄akwe w̄awatesile sambi, nambo apagwile jwangelola kuti machili ga Akunnungu gawoneche gachipanganyaga masengo mu utame wakwe.

⁴ Tukasachilwa kupanganya masengo ga w̄andumile une w̄ala muusi uli chiŵela. Pakuŵa chilo chikwika ni ngapagwa mundu jwakukombola kupanganya masengo.

⁵ Ndili chiŵela mchilambo, uneji ndili lulanga lwa w̄andu w̄a pachilambo.”

⁶ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yeleyo, w̄asunile mata paasi w̄agumbile litaka ni mata ni kumpakasya pa meeso jwangelola jula.

⁷ Nipele w̄ansalile jwangelola jula, “Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.” Siloamu malumbo gakwe “W̄awalajiswe.” Pelepo jwangelola jo w̄ajawile ni kusukusula, nipele w̄ausile kumusi ali nkulola.

⁸ Nipele, w̄apachiŵandi w̄akwe ni aŵala w̄awambweni ali nkuŵendaŵenda kundanda w̄aliusisye, “Ana ajuju nganaŵa ajula mundu juŵawendaŵendaga?”

⁹ W̄andu w̄ane w̄atite, “Ni jwelejo.” Nambo w̄ane w̄atite, “Ajuju nganaŵa jwelejo agambile kulandana.” Nambo nsyene w̄atite, “Uneji ndili jujojo junaŵendaŵendaga!”

¹⁰ Nipele w̄ambusisye, “Sambano iŵele uli nkulola?”

¹¹ Nombewo w̄ajanjile, “Mundu jwakuŵilanjikwa Che Yesu jula w̄agumbile litaka, w̄ambakesye pa meeso ni kuusalila, ‘Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.’ Pelepo uneji najawile ni panasukusulaga natandite kulola.”

¹² Ni w̄ambusisye, “Ana mundu jo alikwapi?” Nombejo w̄aajanjile, “Kwaalini!”

Mafalisayo akummuchilichisya jwangelola yatite pakulama

¹³ Nipele w̄andu w̄anjawisye ajula juŵaliji ngakulola kundanda kwa Mafalisayo.

¹⁴ Lyuŵa lya Che Yesu paŵagumbile litaka ni kumbugula meeso jwangelola jula lyaliji Lyuŵa lya Kupumulila.

¹⁵ Nipele Mafalisayo w̄ambusisye ajula mundu juŵaliji ngakulola kundanda, “Ana nkombwele chinauli kulola?” Nombejo w̄ajanjile, “W̄ambakesye litaka pa meeso, none nasukuswile ni sambano ngulola.”

¹⁶ Mafalisayo w̄ane w̄atite, “Mundu jwatesile yeleyi nganatyochela kwa Akunnungu pakuŵa ngakugakamula malajisyo ga Lyuŵa lya Kupumulila.” Nambo w̄andu w̄ane w̄atite, “Ana mundu jwali ni sambi chakombole kutendekanya imanyisyo mpela ayiyi?” Nipele, kwaliji ni utinda mwa w̄andu wo.

¹⁷ Nipele Mafalisayo w̄ambusisye sooni juŵaliji ngakulola jula, “Nkuti ambugwile meeso genu, sambano mmwejo nkuŵecheta ichichi nkati mundu jo?” Nombejo w̄ajanjile, “Mundu jo ali jwakulondola jwa Akunnungu!”

¹⁸ Achakulu w̄a W̄ayahudi nganjitichisya kuti mundu jo w̄aliji ngakulola chitandilile kundanda ni sambano akulola, mpaka paŵaaŵilasile achaŵelesi w̄akwe.

19 Wausisye, “Ana aju ngati ni mwanagwenu junkuti wapagwile ngakulola? Ana sambano akombwele chinauli kulola?”

20 Achaŵelesi wakwe wajanjile, “Tukwimanyilila kuti ajuju ni mwanagwetu ni tukwimanyilila kuti wapagwile jwangalola.

21 Nambo akombwele chinauli kulola ngatukumanyilila, ni jwantesile akombole kulola nombejo ngatukwamanyilila. Mumbusye nsyene, jwelejo ali jwankule, chaliwalanje.”

22 Achaŵelesi wakwe waŵechete yeleyo ligongo waajogwepe achakulu wa Wayahudi, pakuwa welewo walangene chile kuti, mundu jwalijose ajitichisyaga kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola chaŵinjikwe mu nyuumba ja kupopelela.

23 Lyelelyo ni ligongo achaŵelesi wakwe watite, “Jwelejo ali jwankule, mumbusye nsyene.”

24 Nipele wambilasile kaaŵili juwapagwile ali ngakulola jula ni kunsalila, “Nnumbile kwa Akunnungu iwaga nkusala isyene! Uweji tukwimanyilila kuti mundu jwannamisye mmwe ali jwa sambu.”

25 Nombejo wajanjile, “Iwaga mundu ju ali jwa sambu pane nganakola sambu une ngangwimanyilila. Nambo une nguchimanyilila chindu chimo, kuti naliji jwangalola ni sambano ngulola.”

26 Nipele Wambusisye sooni, “Ana antesile chichi? Ana agaugwile chinauli meeso genu?”

27 Mundu jo wajanjile, “Nansalile sampano, ni wanyamwe nganinsaka kupilikanichisya, kwachichi nkusaka kupilikanila sooni ngani ji? Uli, nombe wanyamwe nkusaka kuwa wakulijiganya wakwe?”

28 Nambo wanyawo wantukene achitiji, “Mmwe ndi jwakulijiganya jwa mundu jo, nambo uweji tuli wakulijiganya wa che Musa.

29 Uweji tuimanyi kuti Akunnungu waŵechete ni che Musa, nambo mundu ju ngatukukumanyilila kwakopochele!”

30 Nombejo waajanjile, “Wanyamwe nkuusimosya! Wanyamwe ngankukumanyilila kwakopochele mundu ju, nambo agaugwile meeso gangu!

31 Tukumanyilila kuti Akunnungu ngakwapilikanila wandu waali ni sambu, nambo Akunnungu akumpilikanila mundu jwakunchimbichisya ni kupanganya yakusaka.

32 Chitandile gumbikwa chilambo ngapagwa mundu jwapilikene kuti mundu agaugwile meeso ga mundu jwapagwilwe ali ngakulola.

33 Iwaga mundu ju nganatyochela kwa Akunnungu, ngaakakombole kupanganya chachili chose!”

34 Wanyawo wajanjile, “Mmwejo mwapagwilwe ni kukula mu sambu ana nomwe nkusaka kutujiganya uweji?” Nipele Wayahudi wambinjile mundu jo mu nyuumba ja kupopelela.

Ungalola wa mu ntima

35 Che Yesu wapilikene kuti mundu juwannamisye jula aŵinjikwe pa Nyuumba ja Kupopelela. Nipele paŵansimene wambusisye, “Ana mmwejo nkukulupilila Mwana jwa Mundu?”

36 Mundu jo wajanjile, “Ambuje, ana welewo ali waani, musalile kuti nakulupilile.”

37 Che Yesu wansalile, “Sambano mummweni, nombe ni jwelejo jwakukunguluka nomwe.”

38 Nipele mundu jo watite, “Ambuje, ngukulupilila!” Ni watindiwele ni kwakotamila.

39 Che Yesu watite, “Uneji nyiche pachilambo pano kukwasapulanya wandu, kuti wangelola akombole kulola, ni wakulola aweje wangelola.”

40 Mafalisayo wane waŵaliji pamo ni Che Yesu wagapilikene maloŵe go, ni wambusisye, “Uli, nowe wakwe tuli wangelola?”

41 Che Yesu wajanjile, “Nkaliji wangalola, ngankaŵe ni sambi, nambo sambano wanyamwe nkulitenda, ‘Uweji tukulola,’ yelei ikulosya kuti nli mu sambi.”

10

Che Yesu ali jwakuchinga jwambone

1 Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga lya ngondolo pangajinjilila pa nnango, nambo akwinjilila kwine, jwelejo ali jwawiyi ni jwakusumula.

2 Nambo jwakwinjilila pa nnango, jwelejo ali jwakuchinga ngondolo.

3 Jwakulindilila akumbugulila nnango mundu jo, ni ngondolo sikupilikana liloŵe lya jwakuchinga, nombejo akusiŵilanga ngondolo syakwe jwalijose kwa liina lyakwe ni kusikoposya paasa.

4 Amalaga kusikoposya paasa akusilongolela, nombe ngondolo syo sikunkuya, pakuŵa sikulimanyilila liloŵe lyakwe.

5 Ngondolo syo ngasikombola kunkuya jwannendo, nambo sisimmutuche pakuŵa ngasikumanyilila liloŵe lyakwe.”

6 Che Yesu waasalile chitagu cho, nambo wandu wo nganaimanyilila chasachile kwasalila.

7 Nipele Che Yesu waŵechete sooni, “Ngunsalila isyene, uneji ndili nnango wa kwinjilila ngondolo.

8 Wane wose waŵanongolele kwika waliji wawiyi ni wakusumula, nombe ngondolo syo nganisyapilikanila.

9 Uneji ndili nnango, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga kwa kwinjilila kukwangu chakulupuswe, chajinjile ni kukopoka, ni kupata yakulya.

10 Jwawiyi akwika achisakaga kwiŵa ni kuulaga ni kujonanga. Uneji iiche kuti akole umi wa usyene, wangakupungula.”

11 “Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Jwakuchinga jwambone akuutyosya umi wakwe kwa ligongo lya ngondolo syakwe.

12 Jwamasengo jwanganawa jwakuchinga, namose nganaŵa nsyene ngondolo. Pakugawona masogo gali nkwiika, akusileka ngondolo ni kuutuka. Nipele masogo gakusikamula ni kusipwilinganya.

13 Mundu jo akuutuka pakuŵa ali mundu jwamasengo jwa malipilo ni ngondolo ngaŵa chindu kukwakwe.

14 Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Ngusimanyilila ngondolo syangu ni ngondolo syangu sikuumanyilila une,

15 mpela ila Atati yakuti pakuumanyilila, ni uneji inguti pakwamanyilila Atati. Uneji nguutyosya umi wangu kwa ligongo lya ngondolo.

16 Sooni ngwete ngondolo sine syangaŵa sya lichinga li. Nombesyo ngusachilwa kusiichisya, nombesyo sisipilikane liloŵe lyangu ni chikuŵe mpingo umo ni jwakuchinga jumo.”

17 “Atati akuunonyela une ligongo nguutyosya umi wangu kuti mbochele sooni.

18 Ngapagwa mundu jwakuusumula umi wangu, uneji nguutyosya nansyene. Ngwete ukombole wa kuutyosya ni ukombole wa kuutola. Yelei ni yatite pakulajisya Atati wangu mbanganye.”

19 Kwa ligongo lya maloŵe ga Che Yesu, Wayahudi watindene sooni.

20 Wajinji mwa welewo watite, “Akwete lisoka, ni sooni jwampugwe! Kwachichi nkumpilikanila?”

21 Wandu wane watite, “Mundu jwakamwilwe ni lisoka ngakukombola kuwecheta yelei. Ana lisoka likukombola kugaugula meeso ga wandu wangalola?”

Ŵayahudi akwakana Che Yesu

²² Ku Yelusalemu ko kwaliji ni chindimba chakukumbuchila kujiŵika pajika Nyuumba kwa ligongo lya Ambuje. Ni katema ko kaliji katema ka mbepe.

²³ Nombe Che Yesu ŵaliji nkwendajenda pa Nyuumba ja Akunnungu pansana pa mwenye Che Selemani.

²⁴ Nipele Ŵayahudi ŵaasyungwile, ni ŵambusisye, “Ana chintuleche tuli nkuganisya mpaka chakachi? Iŵaga mmwe ndi Kilisito Jwakuwombola, ntusalile uchenene.”

²⁵ Che Yesu ŵajanjile, “Nansalile, nambo nganimungulupilila. Masengo gingugapanganya kwa ulamusi wa Atati ŵangu gakuwosya kuti une ndili jwelejo.

²⁶ Nambo ŵanyamwe ngankukulupilila pakuŵa ŵanyamwe nganimma ngondolo syangu.

²⁷ Ngondolo syangu sikupilikana liloŵe lyangu. Uneji ngusimanyilila, nombesyo sikuunguya.

²⁸ Uneji ngusipa umi wa moŵa gose pangali mbesi, nombesyo ngasiwa ng'o. Ngapagwa mundu jwalijose juchakombole kuumbokonya.

²⁹ Atati ŵangu juŵambele ngondolo syo ali jwankulu kupunda wose, nombesyo ngapagwa mundu jwalijose juchakombole kusipokonya mmakono mwa Atati ŵangu.

³⁰ Uneji ni Atati ŵangu tuli ŵamo.”

³¹ Nipele Ŵayahudi ŵalokwete sooni maganga kuti ŵaulaje Che Yesu.

³² Che Yesu ŵaasalile, “Nannosisye masengo gambone gamajinji gaŵambele Atati ŵangu kuti nagapanganye. Ana masengo chi gambone mwa gelego gankusaka kumulajila?”

³³ Ŵayahudi ŵajanjile, “Ngatukumponya maganga kwa ligongo lya masengo gambone, nambo kwa ligongo lya kwatukana Akunnungu! Pakuŵa mmwejo ndi mundu pe, nambo nkulitenda Akunnungu.”

³⁴ Che Yesu ŵajanjile, “Ilembekwe Mmalajisyo genu kuti, Akunnungu ŵatite, ‘Ŵanyamwe ndi achiminungu?’

³⁵ Akunnungu ŵaawilasile achiminungu aŵala wose ŵaŵasalilwe liloŵe lyao, ni uweji tuimanyi kuti Malembelo ga Akunnungu gakuŵecheta usyene moŵa gose.

³⁶ Sambano Atati asagwile ni kunduma pachilambo pa. Kwachichi ŵanyamwe kusalila, ngwatukana Akunnungu, panguti, uneji ndili Mwana jwa Akunnungu.

³⁷ Iŵaga ngangupanganya masengo gaasachile Atati ŵangu nagapanganye, nkan-gulupilila une.

³⁸ Nambo iŵaga ngugapanganya masengo gao, natamuno munaangulupilile uneji, ngakulupilile masengo gangu. Pelepo chimanyilile kusyene kuti Atati ali mwangu une ni uneji ndili mwa Atati.”

³⁹ Nipele ŵalinjile sooni kwakamula Che Yesu, nambo ŵalikulupwisye ni kutyoka.

⁴⁰ Che Yesu ŵajawile sooni pesi lusulo lwa Yolodani, kwiuto kuŵabatisyaga che Yohana ŵandu kula ni kutama kweleko.

⁴¹ Ŵandu ŵajinji ŵanjaulile ni kuti, “Che Yohana nganaapanganya chimanyisyo chachili chose. Nambo yose yaisasile che Yohana nkati mundu ju ili isyene.”

⁴² Kweleko ŵandu ŵajinji ŵaakulupilile Che Yesu.

11

Chiwa chi che Lasalo

¹ Mundu jumo jwakuŵilanjikwa che Lasalo juŵatamaga nsinda wa ku Besania ŵaliji jwakulwala. Che Maliamu ni nlumbugwe che Masa ŵatamaga nsinda ulaula.

² Che Maliamu ju ni jwejula juŵampakesye mauta ga kununjila Ambuje Che Yesu mmakongolo ni kwasyula ni umbo syakwe. Che Lasalo mpwakwe che Maliamu ni juŵalwalaga.

³ Nipele achalumbugwe wâlajisye utenga ku Che Yesu achitiji, “Ambuje, mbusanga gwenu junkunnonyela akulwala!”

⁴ Che Yesu paŵapilikene yeleyo wâtite, “Ulwele wo ngaummulaga che Lasalo, nambo ulwele wo ukopochele kwaligongo lya ukulu wa Akunnungu, kuti Mwana jwa Akunnungu apochele ukulu kwa litala lya ulwele wo.”

⁵ Che Yesu wâanonyele che Masa ni che Maliamu pamo ni che Lasalo.

⁶ Che Yesu paŵapilikene kuti che Lasalo akulwala, wâjonjehesye moŵa gane gaŵili ga kutama paŵaliji pala.

⁷ Nipele wâasalile wâkulijiganya wâo, “Tuujile sooni ku Yudea!”

⁸ Wâkulijiganya wâo wâasalile, “Jwakwiganya, nganagapite moŵa gamajinji Wayahudi wâsachile kummulaga ni maganga, kwachichi nkusaka tuujile sooni kweleko?”

⁹ Che Yesu wâjanjile, “Ana ngati gapali masaa likumi ni gaŵili ga muusi? Mundu ajendaga muusi ngaakombola kulikuŵala pakuŵa akuliwona lilanguka lya pachilambo chi.

¹⁰ Nambo mundu ajendaga chilo chalikuŵale pakuŵa lilanguka nganilipagwa.”

¹¹ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yeleyo wâasalile, “Mbusanga jwetu che Lasalo agonile, nambo uneji chinyaule kukunjimusya.”

¹² Wâkulijiganya wâo wâansalile, “Ambuje iŵaga agonile chalame.”

¹³ Che Yesu wâŵechetaga nkati chiwa chi che Lasalo, nambo wâkulijiganya wâo wâganisyaaga kuti che Lasalo agonile.

¹⁴ Nipele Che Yesu wâasalile pangasisa kuti, “Che Lasalo ajasiche,

¹⁵ nambo kwa ligongo lyenu ngusengwa, pakuŵa nganima kweleko, kuti wânyamwe nkulupilile. Sambano tujale kwa jwelejo.”

¹⁶ Che Tomasi jwakuŵilanjikwa Maŵila, wâasalile achinjakwe, “Ni uweji tujale pamo ni Jwakwiganya kuti tukawe pamo nawo!”

Che Yesu ali usyusyo ni umi

¹⁷ Nipele, Che Yesu paŵaiche kweleko, wâchisimene chiilu chi che Lasalo chili mwilembe kwa moŵa ncheche.

¹⁸ Nsinda wa ku Besania waŵandichile ku Yelusalemu mpela maili siŵili.

¹⁹ Wayahudi wâjinji wâiche kukwatusya ntima che Masa ni che Maliamu kwa ligongo lya chiwa cha mpwao.

²⁰ Nipele che Masa paŵapilikene kuti Che Yesu akwika, wâjawile kukwachingamila, nambo che Maliamu wâsigele pamusi.

²¹ Che Masa wâasalile Che Yesu, “Ambuje, nkaliyi papapa pepa mpwangu ngakajasiche.

²² Nambo, namuno sambano ngumanyilila kuti chachili chose chichimwaŵende Akunnungu champe.”

²³ Che Yesu wâansalile, “Mpweni chasyuche.”

²⁴ Che Masa wâjanjile, “Ngumanyilila kuti chachisyuka pa lyuŵa lya mbesi Akunnungu pachiŵasyusye wându.”

²⁵ Che Yesu wâansalile, “Uneji ndili usyusyo ni jungwapa wându umi. Mundu jwakungulupilila uneji atamuno ajasikaga, chakole umi,

²⁶ ni mundu jwalijose jwakitama ni kungulupilila une ngajasika sooni. Uli nku-gakulupilila gelego?”

²⁷ Che Masa wâansalile Che Yesu, “Elo Ambuje! Ngukulupilila kuti wâlakwe ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu, wâkwika pa chilambo pano.”

Che Yesu akulila

²⁸ Che Masa paŵaŵechete yeleyo wâjanjile nkati ni kwaŵilanga che Maliamu mlumbugwe ni kwasalila chipasipasi, “Jwakwiganya aiche ni sooni akumbilanga.”

²⁹ Nombe che Maliamu paŵapilikene yeleyo ŵajimwiche kwakwanguya ni kwajaulila Che Yesu.

³⁰ Che Yesu ŵaliji nganajinjile mu nsinda, nambo ŵaliji kulakula kuŵachingamilwe ni che Masa.

³¹ Nipele, Ŵayahudi ŵaŵaliji nkati ali nkwatulasya ntima che Maliamu, paŵambweni che Maliamu ajimwiche ni pangakaŵa akopweche paasa, ŵaakuiye. Ŵaganisisye kuti akwaula kumalembe kukulila.

³² Nipele, che Maliamu paŵaiche paŵaliji Che Yesu pala ni paŵambweni Che Yesu, ŵatindiŵele ni kwasalila, “Ambuje, nkaliji papapa pepa mpwangu ngakajasiche!”

³³ Che Yesu paŵambweni che Maliamu ali nkulila, ni Ŵayahudi ŵaŵalongene ni che Maliamu nombe akulila, Che Yesu ŵasupwiche nnope ni kupwa ntima.

³⁴ Nipele ŵausisye, “Ana mummisile kwapi?” Ni ŵansalile, “Ambuje, njise kunnole.”

³⁵ Che Yesu ŵalisile.

³⁶ Nipele Ŵayahudi ŵatite, “Nnole yatite pakunnonyela!”

³⁷ Nambo ŵandu ŵane ŵatite, “IŴaga ŵagalamisye meeso ga jwangelola jula, kwachichi nganakombola kuntenda che Lasalo anajasiche?”

Che Yesu akunsiyusa che Lasalo

³⁸ Nipele Che Yesu akuno ali nkusupuka sooni mu ntima mwao, ŵaiche pa lilembe. Lilembe lyene lyaliji mbugu lyaliunichikwe ni liganga.

³⁹ Che Yesu ŵasalile, “Ngalambule liganga lyo!” Che Masa alumbugwe jwajasiche jo, ŵaasalile, “Ambuje, atandite kununga, pakuŵa atemi mwilembe moŵa ncheche!”

⁴⁰ Che Yesu ŵansalile che Masa, “Ana nganinansalila kuti mwakulupililaga chimuuwone ukulu wa Akunnungu?”

⁴¹ Nipele ŵagalambwile liganga lila. Che Yesu ŵalolite kwinani ni ŵatite, “Atati ngunto-golela pakuŵa mmwejo nkuumbilikanila.

⁴² None ngumanyilila kuti nkuumbilikanila moŵa gose. Nambo ŵechete yelei ligongo lyao ŵandu ŵasongangene pelepa ŵa kuti akulupilile kuti mmwejo mundumile une!”

⁴³ Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, ŵaŵilasile kwaliloŵe lyekulungwa, “Che Lasalo! Nkopoche paasa!”

⁴⁴ Juŵajasiche jo ŵakopweche paasa akuno ali ataŵikwe saanda mmakongolo ni makono ni ku meeso. Che Yesu ŵaasalile ŵandu, “Mummugule, munneche ajaule.”

Ŵayahudi akwilana kwaulaga Che Yesu

(Matayo 26:1-5; Maliko 14:1-2; Luka 22:1-2)

⁴⁵ Nipele Ŵayahudi ŵajinji ŵaŵaiche ku che Maliamu paŵaiweni yaitesile Che Yesu yo, ŵakulupilile.

⁴⁶ Nambo ŵandu ŵane mwa ŵelewo ŵajawile kwa Mafalisayo ni kwasalila aila yaitesile Che Yesu.

⁴⁷ Achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo ŵausimanisye Nkungulu wekulu wa Ŵayahudi, ŵaliusisye, “Tutende chichi? Pakuŵa mundu ju akupanganya imanyisyo yejinji.

⁴⁸ Twannekaga ajendelechele, ŵandu wose chankulupilile, ni achakulu ŵa Chiloma chaiche kukujijonanga Nyuumba jetu ja Akunnungu ni ŵandu ŵetu ni chilambo chetu.”

⁴⁹ Pelepo jumo jwao jwakuŵilanjikwa che Kayafa, chele chaka cho ŵaliji Jwambopesi Jwankulu, ŵaasalile, “Ŵanyamwe ngankumanyilila kose!

⁵⁰ Ana ngankuganisya kuti ikuŵajilwa mundu jumo ŵawile ŵandu wose, kupunda chijonanjikwe chilambo chose?”

⁵¹ Ŵelewo nganaŵecheta yeleyo kwa kusaka kwakwe nsyene, nambo ligongo ŵaliji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho, ŵalondwele kuti Che Yesu chawe kwa ligongo lya ŵandu ŵa chilambo cha Ŵayahudi,

⁵² sooni ngaŵa kwa Ŵayahudi pe nambo kuti ŵasonganganye pamo ŵandu ŵa Akunungu ŵaŵapwilingene mwinemwine kuti aŵe chindu chimo.

⁵³ Nipele kutandilila lyuŵa lya achakulu ŵa Ŵayahudi ŵajilene kwaulaga Che Yesu.

⁵⁴ Kwa yele, Che Yesu nganjendajendaga sooni kwa kulilosya pasikati ja Ŵayahudi, nambo ŵatyosile pelepo, ŵajawile kwiuto kwakuŵandikene ni lipululu, musi waukuŵilanjikwa Eflaimu. Ŵatemi kweleko pamo ni ŵakulijiganya ŵao.

⁵⁵ Lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka ja Ŵayahudi lyaŵandichile, ni ŵandu ŵajinji ŵakwesile kwaula ku Yelusalemu kuti aliswejesye kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu, likanaŵe lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka.

⁵⁶ Nipele ŵaliji nkwasoa Che Yesu. Nombewo paŵasongangene pamo pa Nyuumba ja Akunungu, ŵausyene, “Ana nkuganisa uli? Nkuti ngaaika ku chindimba chi?”

⁵⁷ Achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo ŵalajisye kuti iŵaga kwana mundu jwakumanyi kwali Che Yesu, asale kuti ŵaakamule.

12

Che Maliamu akumpakasya Che Yesu mauta gakununjila (Matayo 26:6-13; Maliko 14:3-9)

¹ Moŵa nsano ni limo likanaŵe lyuŵa lya chindimba cha Pasaka, Che Yesu ŵaiche ku Besania, paŵatamaga che Lasalo, mundu juŵasyuchikwe ni Che Yesu jula.

² Kweleko ŵankolochesye Che Yesu chakulya cha ligulo ni che Masa ŵaliji nkwatumichila. Che Lasalo ŵaliji jumo jwao jwa ŵeŵala ŵaŵatemi pa chakulya pamo ni Che Yesu.

³ Nipele, che Maliamu ŵajigele chuupa cha mauta gambone gakununjila ga ntengo wekulungwa gagakolochekwe ni chitela chachikuŵilanjikwa nado, ni kwapakasya Che Yesu mmakongolo mwao ni ŵagasyusile makongolo ni umbo syakwe. Nyuumba jose janunjile chambone.

⁴ Nambo che Yuda Isikaliote, jumo jwa ŵakulijiganya ŵao juchiŵagalauche Che Yesu ŵatite,

⁵ “Ana ligongo chi pangagasumisya mauta go kwa ipaande selasini ya feza, ni feza syo kwapa ŵakulaga?”

⁶ Ŵaŵechete yeleyo, ngaŵa kuti ŵaakolelaga chanasa ŵakulaga, nambo ŵaŵechete yeleyo kwa ligongo ŵaliji jwakugosa mbiko. Pakuŵa ŵaliji jwawiyi ŵajiŵaga kutyochema mu mbiko jo.

⁷ Nambo Che Yesu ŵatite, “Munansausye jwankongwe ju! Munneche, atesile yelei kwa ligongo lya lyuŵa lya masiko gangu.

⁸ Ŵakulaga chaŵe pamo ni ŵanyamwe moŵa gose, nambo uneji nguŵa ni ŵanyamwe moŵa gose.”

Achakulu ŵambopesi akwilana kummulaga che Lasalo

⁹ Ŵayahudi ŵajinji ŵapilikene kuti Che Yesu ŵaliji ku Besania. Nipele, ŵaiche kweleko ngaŵa kuti kwa ligongo lya kwawona Che Yesu pe, nambo ŵasachile kwawona che Lasalo nombe, mundu juŵasyusikwe ni Che Yesu.

¹⁰ Nipele, achakulu ŵambopesi ŵajilene kwaulaga che Lasalo nombe,

¹¹ ni kwaligongo lya iyankopochele che Lasalo, Ŵayahudi ŵajinji ŵaakanile ilongola ŵao, ni kunkulupilila Che Yesu.

Che Yesu akwinjila ku Yelusalemu kwa sangalala (Matayo 21:1-11; Maliko 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Malaŵi jakwe, mpingo wekulungwa wa ŵandu uwaiche kuchindimba cha Pasaka ŵapilikene kuti Che Yesu ali mwitala kwika ku Yelusalemu.

13 Nipele, wajigele nyambi sya itela ya mitende ni wawile kukwachingamila, wanyanyisye achitiji,
 “Alapikwe Akunnungu! Akole upile welewo wakwika mu liina lya Ambuje.
 Akole upile mwenye jwa ku Isilaeli.”

14 Che Yesu wampatile mwanambunda, wakwesile mpela iyalembekwe Mmalembelo Gamaswela,

15 “Munajogope wandu wankutama ku Sayuni!
 Nnole, Mwenye jwenu akwika,
 akwesile mwanambunda!”

16 Kundanda wakulijiganya wao nganaimanyililaga indu iyatyochele, nambo pawasyuchile Che Yesu ni kukuswa, pelepo wakulijiganya wagakumbuchile Malembelo ga Akunnungu apala pagasasile yankati welewo, ni wandu watite pakumpanganyichisya.

17 Mpingo wa wandu wawaliji pamo ni Che Yesu pawambilasile che Lasalo kutyochela mwilembe ni kwasyusya, wasalile wandu aila indu iyatendekwe.

18 Nipele, mpingo wa wandu ula wawile kukwachingamila, pakuwa wose wapilikene kuti Che Yesu apanganyisye chimanyisyo cho.

19 Nipele, Mafalisayo wawechetesylene jwine ni jwine achitiji, “Nnole! Ngatukukombola kupanganya chachili chose! Wandu wose wa pachilambo akunkuya.”

Wagiliki wampepe akusaka kummona Che Yesu

20 Kwaliji ni Wagiliki wampepe mwa wandu wawaiche ku Yelusalemu kukupopela katema ka chindimba cha Pasaka chila.

21 Wanyawo wawaulile che Filipo, juwatyochele musi wa ku Besesaida chilambo cha ku Galilaya ni kwasalila, “Achimwene, tukusaka twawone Che Yesu.”

22 Che Filipo wawile kukwasalila che Andulea, ni wose wanaawili wawile kukwasalila Che Yesu.

23 Nambo Che Yesu waajanjile, “Saa jiiche ja Mwana jwa Mundu kukuswa!”

24 Ngunsalila isyene lusongolo lwa ngano chilusalile kuwa lusongolo lwa ngano pe, iwaga nganilugwa paasi ni kuwa. Nambo lwawaga, lukumela ni kusogosya songolo sine syejinji.

25 Mundu jwakuunonyela umi wakwe, jwelejo chausoyasye, nambo jwakusaka kutyosya umi wakwe kwa Kilisito mu chilambo chi, jwelejo chaugose mpaka pachapegwe umi wa mowa gose pangali mbesi.

26 Mundu jwakusaka kuundumichila, anguye, kuti papalipose pachime une ni katumetume jwangu ni pachawe. Mundu jwalijose jwakuundumichila uneji, Atati wangu chamchimbichisye.

Che Yesu akukunguluchila yankati chiwa chao

27 “Sambano Mbumu jangu jikusupuka, none ana mechete chichi? Ana mechete kuti, ‘Atati wangu mungulupusye ni ichitendekwe pa katema ka?’ Ngwamba, chelecho ni chinaichile, mbite pa katema ka masausyo.

28 Atati, nlikusye liina lyenu.” Pelepo lyapikaniche lilo we kutyochela kwini lichitiji, “Nalikusisye, ni chinalikusye sooni.”

29 Mpingo wa wandu wawajimi pelepo wapilikene lilo we lyo ni wane mwa welewo watite kwaliji ni kulindima ni wane watite, “Katumetume jwa kwini wawechete nawo!”

30 Nambo Che Yesu wasalile, “Lilo we limwalipikene nganiliwa kwa ligongo lyangu une, nambo kwa ligongo lyenu.

31 Keleka kali katema ka kwalamula wandu wa chilambo chi, sambano Shetani jwakutawala pa chilambo chi chawinjikwe.

32 Nambo une pachinyakulikwe pachilambo, wose chinatile kukwangu.”

33 Kwa kuwecheta yeleyo walosilye chiwa chachi chichawe.

³⁴ Mpingo wa wându ula wajanjile, “Uweji tupilikene Mmalajisyo getu kuti Kilisito chatame moŵa gose pangali mbesi. Mmwe nkuti uli, Mwana jwa Mundu aŵajilwe kunyakulwa? Ana aju Mwana jwa Mundu ju ali ŵaani?”

³⁵ Che Yesu ŵaajanjile, “Lilanguka lili pamo ni ŵanyamwe kwa moŵa kanandi. Njendeje katema lilanguka lyo lili lipali kuti chinansimane chipi, pakuŵa jwakwenda mu chipi ngakukumanyilila kwakwaula.

³⁶ Katema nli nkwete lilanguka lyo nkulupilile lilanguka lyo mmeje wându ŵa lilanguka.” Paŵamasile kuŵecheta yeleyo Che Yesu ŵatyosile ni kulisisa.

Ŵayahudi akukananga kwakulupilila Che Yesu

³⁷ Namuno Che Yesu ŵaitendekenye imanyisyo yo mmbujo mwao, nambo ŵanyawo nganiŵakulupilila.

³⁸ Nipele maloŵe gaŵaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya gamaliile paŵatite,

“Ambuje, ana ŵaani ŵaukulupilile utenga wetu?

Ni machili ga Ambuje gawoneche kwa ŵaani?”

³⁹ Nambo nganakombola kukulupilila, pakuŵa che Isaya ŵasasile sooni kuti,

⁴⁰ “Akunnungu ŵaatatesye meeso gao,

kuti akalola ni meeso gao,

sooni nalyungesye lunda lwao

kuti akaimanyilila ni lunda lwao,

akapitikwisye mitima jao

kuti nalamyeye.”

⁴¹ Che Isaya ŵaŵechete yeleyo pakuŵa ŵauweni ukulu u Che Yesu ni kunkunguluchila ngani syao.

⁴² Natamuno yeleyo, achakulu ŵajinji ŵa Ŵayahudi ŵaakulupilile Che Yesu. Nambo kwa ligongo lya kwajogopa Mafalisayo, nganjitichisya kwakulilosya kuti akaaŵinga mu nyumba jakupopelela.

⁴³ Pakuŵa yanonyele kulapikwa ni wându kupunda kulapikwa ni Akunnungu.

Liloŵe lyakwe Che Yesu chilyalamule wându

⁴⁴ Nipele, Che Yesu ŵanyanyisye achitiji, “Mundu jwakungulupilila une, ngakungulupilila une pe, nambo akwakulupilila iyoyo ŵeŵala wândumile une.

⁴⁵ Jwakumona une akwawona iyoyo ŵeŵala wândumile une.

⁴⁶ Uneji iiche pachilambo meje lilanguka kuti ŵanawose ŵakungulupilila une akatama mu chipi.

⁴⁷ Mundu jwakugapilikana maloŵe gangu nambo ngakugakamulisya, uneji ngaŵa juchinanlamule. Nguniika kukwalamula wându ŵa pachilambo nambo iiche kukwakulupusya.

⁴⁸ Jwakungana une ni kugakana maloŵe gangu jwelejo akwete jwakwalamula. Liloŵe limechete lila chilyalamule pa lyuŵa lya mbesi.

⁴⁹ Nganiŵecheta kwa malamulo gangu nansyene, nambo Atati wângu wândumile ŵelewo ni ŵanajisye chakuŵecheta ni chakwasalila wându.

⁵⁰ Ni uneji ngumanyilila kuti malamulo gakwe gakwikanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi. Nipele uneji nguŵecheta agala pe gaŵanajisye Atati wângu kuti nagaŵechete.”

13

Che Yesu akwakunda makongolo ŵakulijiganya ŵao

¹ Lyaliji likanaŵe lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka. Che Yesu achimanyililaga kuti katema kao kakutyoka pachilambo chino ni kwaula kwa Atati ŵao kaiche. Moŵa gose ŵanonyele wându ŵao ŵaali pachilambo, elo, ŵanonyele kwa unonyelo wangali mbesi!

² Nipele Che Yesu ni wâkulijiganya wâo watemi achilyaga chakulya cha ligulo. Jwakulinga wâmasile kwajinjila che Yuda, mwana ju che Simoni Isikaliote ni kwapa nganiso sya kwagalauka Che Yesu.

³ Che Yesu waimanyi kuti Atati wâo awisile indu yose paasi pa ulamusi wakwe, ni kuti nsyene watyosile kwa Akunnungu ni akuuja kwa Akunnungu.

⁴ Nipele, watyosile pachakulya pala, wawusile likoti lyakwe ni kuwika pambali, wajigele chitambaa ni kulitawa mchiunu.

⁵ Nipele watechile meesi mu nkambo wa mwana ni kutanda kwakunda makongolo wâkulijiganya wâo ni kwasyula ni chitambaa chiwalitawile mchiunu chila.

⁶ Paawaiche ku che Simoni Petulo, jwelejo wammusisye Che Yesu, “Ambuje, ana mmwe nkusaka kuungunda makongolo gangu?”

⁷ Che Yesu wajanjile, “Ngankuchimanya chingupanganya sambano, nambo chinchi-manye kanyuma.”

⁸ Che Petulo wansalile Che Yesu, “Mmwe ngamungunda makongolo gangu kose.” Che Yesu wajanjile, “Iwaga ngangugakunda makongolo genu, mmwejo ngamma jwakulijiganya jwangu.”

⁹ Che Simoni Petulo wajanjile, “Ambuje, mungunde, ngaawa makongolo pe, nambo ni makono gangu ni ntwe wangu nombe nawo.”

¹⁰ Che Yesu wansalile, “Jwanjoje amasile kusalala, akusachilwa kulikunda mmakongolo pe. Wanyamwe nsalele, ikaawe mundu jumo pe.”

¹¹ Che Yesu wamanyilile ajula juchiwagalauche, kwa ligongo lyo watite, “Wanyamwe nsalele, ikaawe mundu jumo pe.”

¹² Pawamalisisye kwakunda makongolo gao, wawasile likoti lyakwe, watemi sooni ni kwausya, “Ana nchimanyi chele chindesile kukwenu cho?”

¹³ Wanyamwe nkuumilanga une Jwakwiganya ni Ambuje, nkuwecheta uchenene, pakuwa yeleyo ni indite pakuwa.

¹⁴ Nipele iwaga uneji jundi Ambuje ni Jwakwiganya, nankundile makongolo genu ni wanyamwe nkuwajilwa nkundane makongolo jwine ni jwine.

¹⁵ Nampele chitagu chi, kuti ni wanyamwe mpanganyeje iyoyo mpela inampan-ganyichisye wanyamwe.

¹⁶ Ngunsalila isyene, ngapagwa kapolo jwakumpunda mmbujegwe, atamuno ngapagwa jwakutumichila jwakumpunda jwantumile.

¹⁷ Nipele iwaga ngamanyi gelego, chinkole upile iwaga chingatende.”

¹⁸ “Ginguwecheta ga ngaawa kwa wanyamwe wanawose. Uneji ngwamanyilila yatite pakuwa wanawose unasagwile wala. Nambo gakusachilwa gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, ‘Mundu jwakulya chakulya pamo ni uneji amujilile nkusa.’

¹⁹ Uneji nansalile gelega sambano gakanawe kopochela, kuti pachigakopochele po nkulupilile kuti, ‘Uneji ndili jwelejo.’

²⁰ Ngunsalila isyene, mundu jwalijose juchampochele junguntuma, jwelejo akum-bochela ni une, ni mundu jwakumbochela uneji akumpochela jwele jwandumile une.”

Che Yesu akunlondola mundu juchangalauche

(Matayo 26:20-25; Maliko 14:17-21; Luka 22:21-23)

²¹ Che Yesu pawamasile kuwecheta yeleyo wasupwiche nnope mmbumu jao, wawechete pangasisa kuti, “Ngunsalila isyene, jumo jwenu chang'alauche!”

²² Wakulijiganya wâo walolegene anakombole kwimanyilila kuti wagambaga waani.

²³ Jumo jwa wakulijiganya wâo juwanonyelwe nnope ni Che Yesu, watemi pachiwandi ni Che Yesu.

²⁴ Nipele che Simoni Petulo wankupilile jwakulijiganya jula kunsalila, “Mwausye ana akwagamba waani?”

²⁵ Jwakulijiganya jo wammandichile nnope Che Yesu ni kwausya, “Ambuje ana waani nkwagamba?”

²⁶ Che Yesu wajanjile, “Jwelejo ni ajula juchinampambile chipande cha nkate ni kwapa.” Nipele wajigele chipande cha nkate, ni kupamba mu mbaale, wampele che Yuda mwana ju che Simoni Isikaliote.

²⁷ Che Yuda napochelape chipande cho, wainjilwe ni Shetani. Nipele Che Yesu wansalile, “Chinkusaka kuchipanganya, nchipanganye chitema pe!”

²⁸ Nambo ngapagwa mundu jwalijose mwa awala wa watemi pachakulya pala ju waimanyilile ligongo lya kwasalila yeleyo.

²⁹ Pakuwa che Yuda waliji jwakugosa mbiko, wakulijiganya wane waganisisye kuti Che Yesu wasalile che Yuda kuti ajaule akasume indu yaikusachilwa ku chindimba cha Pasaka, pane wasalile kuti akapeleganye chachili chose kwa wakulaga.

³⁰ Nipele, che Yuda napochelape chipande cha nkate chila, wakopweche paasa. Ni kele katema ko kaliji chilo.

Malajisyo ga sambano

³¹ Che Yuda pawakopweche, Che Yesu watite, “Sambano Mwana jwa Mundu apatile ukulu, ni Akunnungu nombe apatile ukulu mwa jwelejo.

³² Iwaga ukulu wa Akunnungu uwunukwiche kwa litala lya Mwana jwa Mundu, nipele Akunnungu asyene chauunukule ukulu wa Mwana jwa Mundu, nombewo chiwakusye chitema pe.”

³³ “Achiwanangu, ndili ni wanyamwe kwa mo wa kanandi pe. Chimuosose, nambo sambano ngunsalila aila inasalile achakulu wa Wayahudi kuti, ‘Kungwaula wanyamwe ngankombolanga kwika!’

³⁴ Malajisyo ga sambano ngumpanga gati nnonyelane jwine ni jwine. Mpela indite pakunnonyela wanyamwe, kwanti iyoyo peyo nnonyelane jwine ni jwine.

³⁵ Mwanonyelanaga jwine ni jwine, wandu wanawose chachimanyilila kuti wanyamwe ndi wakulijiganya wangu.”

Che Yesu akulondola kuti chakanikwe ni che Petulo (Matayo 26:31-35; Maliko 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ Che Simoni Petulo wambusisye Che Yesu, “Ana Ambuje nkwenda kwapi?” Ni Che Yesu wajanjile, “Kungwaula sambano ngankombola kuunguya, nambo chimuunguye kanyuma.”

³⁷ Che Petulo wansalile, “Ambuje, ligongo chi lichilepele kunkuya sambano? Ndili chile kuwa kwa ligongo lyenu!”

³⁸ Che Yesu wajanjile, “Ana isyene ndi chile kuwa kwa ligongo lyangu une? Isyene ngunsalila, jikana we kutongola tambala chimuungane katatu!”

14

Che Yesu ali litala lya kwaula kwa Atati

¹ Che Yesu wasalile, “Nkapotekwa mmitima jenu. Mwakulupilile Akunnungu ni mungulupilile une wakwe.

² Ku nyumba ja Atati kwana yumba yejinji, ngaika we yeleyo, ngansalile. Sambano ngwaula kukunkolochesya liuto.

³ Najaulaga ni kunkolochesya liuto, chingauje ni kunjigala, kuti pandili une, ni wanyamwe mbe pelepo.

⁴ Kungwaula ko nkulimanyilila litala lyakwe.”

⁵ Che Tomasi wambusisye, “Ambuje, ngatukumanyilila kunkwaula ko, ana tutukombole chinauli kulimanyilila litala lyakwe?”

⁶ Che Yesu wanjile, “Uneji ndili litala ni usyene ni umi usyene. Ngapagwa mundu jwakwaula kwa Atati pangapitila kwa uneji.

⁷ Iwaga nkuumanyilila uneji, Atati wangu nombe mwamanyi. Chitandile sambano, mwamanyi, ni sooni mwaweni.”

⁸ Che Filipo wansalile, “Ambuje, ntulosye Atati, chelecho ni chitukuchisaka.”

⁹ Che Yesu wansalile, “Che Filipo, ndemi ni wanyamwe mowa gose ga, ngunawê kuumanyilila? Mundu jwalijose jwamweni une, waweni Atati. Ana kwachichi nkuti, ‘Ntulosye Atati?’

¹⁰ Ana ngankukulupilila kuti uneji ndili mwa Atati, nombe Atati ali mwa uneji? Gelega malo we gingunsalila ga ngangu wecheta kwa ulamusi wangu nansyene, nambo Atati wakutama mwangu une akupanganya masengo gao.

¹¹ Nkusachilwa kukulupilila pinguti, uneji ndili mwa Atati nombe Atati ali mwa uneji. Naga nga wa yele, nkulupilile kwa ligongo lya masengo gingugapanganya go.

¹² Ngunsalila isyene, jwukungulupilila uneji chagapanganye masengo gingugapanganya une. Elo, chagapanganye namose masengo gamakulungwa kupunda agaga, ligongo uneji ngwaula kwa Atati.

¹³ Ni wanyamwe mwa wendaga chachilichose mu liina lyangu chinampanganyichisye, kuti Atati apate ukulu kwa litala lya Mwana.

¹⁴ Mwamendaga chachilichose kwa ukombole wa liina lyangu, chinampanganyichisye.

Che Yesu akusala kuti chiwape Mbumu jwa Akunnungu

¹⁵ “Mwanonyelaga uneji, chingajitichisye malajisyo gangu.

¹⁶ Uneji chinaachondelele Atati nombewo chachimpanga Nkamusi jwine, jwelejo chatame ni wanyamwe mowa gose pangali mbesi.

¹⁷ Jwelejo ni Mbumu jwa Akunnungu jwaktusalila ngani sya usyene nkati Akunnungu. Wandu wa pachilambo pano ngaakombola kumpochela jwelejo pakuwa ngakukombola kumbona atamuno kumanyilila. Nambo wanyamwe nkumanyilila ligongo akutama ni wanyamwe ni sooni ali nkati mwenu.

¹⁸ “Pachindyoche nginanneka jika mpela wandu wakulekwa, nambo chinjiika sooni kukwenu.

¹⁹ Gasigele mowa kanandi wandu wa pachilambo pano ngaawona uneji sooni, nambo wanyamwe chimuwone. Pakuwa uneji ngwete umi, nombe wanyamwe chinkole umi.

²⁰ Lyuwa lyo pachiliiche chinchimanyilila kuti uneji ndili mwa Atati wangu, nombe wanyamwe ndi mwangu une, ni uneji ndili mwa wanyamwe.

²¹ Jwapochele malajisyo gangu ni kugatendekanya, jwelejo ni jwakuunonyela une. Nombe jwakuunonyela une chanonyelwe ni Atati wangu ni uneji chinjinnonyela ni kulimanyukusya kwa jwelejo.”

²² Che Yuda, jwanganawa Isikaliote, wausisye, “Ambuje, ana chiikomboleche chinauli nlimanyisye kukwetu pe ni nga wa kwa wandu wa chilambo chose?”

²³ Che Yesu wanjile, “Mundu jwalijose anonyelaga une chagakamulisye majiganyo gangu, ni Atati wangu chanonyelwe ni mundu jo, une ni Atati wangu chituiche kukuwika ndamo kukwakwe.

²⁴ Mundu jwangakuunonyela une ngakugajitichisya majiganyo gangu. Majiganyo ginkugapilikana go nga wa gangu, nambo gakutyochela kwa Atati wandumile.

²⁵ “Aiyi nansalile ndili chiwela pamo ni wanyamwe,

²⁶ nambo nkamusi jo, jwelejo Mbumu jwa Akunnungu juchalajiswe ni Atati wangu kwa liina lyangu, chachinjiganya indu yose ni kunkumbusya yose inansalile.”

²⁷ “Ngunlechelanga chitendewe, chitendewe changu ngumpanga. Ngangumpanga wanyamwe mpela ila wandu wa pachilambo iyakuti pakupanganya. Nkapotekwa mmitima jenu, natamuno nkajogopa.

²⁸ Ana ngati mwapilikene njinsalilaga kuti, 'Ngwaula, nipele chinjimmujilila.' Nkaanonyele nkasangalele ligongo ngwaula kwa Atati wangu, pakuwa welewo ali wakulungwa kumbunda une.

²⁹ Nansalile gelega sambano gakanawe kopochela, kuti pachigakopochele po nkulupilile.

³⁰ Nguuwecheta sooni malo we gamajinji ni wanyamwe, pakuwa Shetani, chilongola jwa chilambo chi akwika. Nambo nganakola machili kukwangu,

³¹ nambo wandu wa pachilambo amanyilile kuti ngwanonyela Atati. Kwa ligongo lyo ngupanganya yailiyose mpela Atati iwatite pakuulajisya. Njimanje tutyochela!

15

Che Yesu ali Msabibu Usyenesyene

¹ "Uneji ndili chitela chisyenesyene cha msabibu, ni Atati wangu ali jwakulima.

² Lujambi lwaluli lose lwaluli mwangu une lwangalukusogola akulutyosya ni lujambi lwaluli lose lwalukusogola akulupogolela kuti lupunde kusogola.

³ Wanyamwe mmasile kuwa wasalele kwa ligongo lya majiganyo gangu ginansalile.

⁴ Ntame nkati mwangu, ni uneji chindame nkati mwenu. Mpela ila lujambi ngalukombola kusogola isogosi iwaga nganilusigala pa msabibu usyene, iyoyo peyo ni wanyamwe iwaga ngankutama munkati mwangu chinnepele kusogola isogosi.

⁵ "Uneji ndili mpela chitela cha msabibu ni wanyamwe ndi nyambi. Jwakutama mwa uneji, ni uneji mwa jwelejo, jwelejo chasogole isogosi yejinji, pakuwa wanyamwe jikape ngankukombola kupanganya chachili chose.

⁶ Mundu jwalijose iwaga ngakutama mwa uneji akulandana ni lujambi lwalujasikwe kwakutalichila ni kuumula. Syele nyambi sikukumbikwa ni kutinisya pa mooto ni kutinika.

⁷ Mwatamaga mwa uneji ni malo we gangu gatamaga nkati mwenu, mmende chachili chose chinkuchisaka ni wanyamwe chimpegwe.

⁸ Mwasogolaga isogosi yejinji, Atati wangu chakuswe ni wanyamwe chimme wakulijiganya wangu.

⁹ Uneji nannonyele wanyamwe mpela ila Atati wangu iwanyonyele une. Ntameje mu unonyelo wangu.

¹⁰ Mwakamakulichisyaga malajisyo gangu chintame mu unonyelo wangu, mpela ila indite pakugamakulichisya malajisyo ga Atati wangu ni kutama mu unonyelo wao.

¹¹ "Nansalile yelei yose kuti usangalale wangu utame nkati mwenu, ni usangalale wenu upunde.

¹² Alili lili lilajisyo lyangu: Nnonyelane jwine ni jwine mpela indite pakunnonnyela wanyamwe.

¹³ Ngapangwa unonyelo wauli wekulungwa kuupunda unonyelo wa mundu jwaku-utyosya umi wakwe kwa ligongo lya achambusanga wao.

¹⁴ Wanyamwe ndi achambusanga wangu mwatendaga chele chingunnajisya.

¹⁵ Uneji ngangummilanga sooni wakutumichila, pakuwa jwakutumichila ngakuchi-manyilila chakupanganya mmbujegwe. Nambo uneji nammilasile wanyamwe achambusanga wangu, pakuwa nammanyisye yose inaipilikene kutyochela kwa Atati wangu.

¹⁶ Wanyamwe nganimuusagula uneji, nambo uneji nansagwile wanyamwe ni kuntuma njaule nkasogole isogosi yejinji yaani ipanganyo yambone, ichtame mo wa gose, nipele chachili chose chachimwa wende Atati wangu kwa liina lyangu chimpegwe.

¹⁷ Nipele, lilajisyo lyangu kukwenu lili ali, nnonyelane jwine ni jwine.

Wandu wa pachilambo akwachima wakulijiganya

18 “Iwaga wandu wa pachilambo pano akunchima wanyamwe, mmanyilile kuti akanawe kunchima wanyamwe, wanjimile uneji kaje.

19 Nkaliji wandu wa pachilambo, wandu akunnonyela wanyamwe mpela achinjao. Wanyamwe nganimma wandu wa pachilambo, nambo une nansagwile wanyamwe pasikati ja wandu wa pachilambo. Kwa ligongo lyo wandu wa pachilambo akunchima wanyamwe.

20 Nkumbuchile inansalile yo kuti, ‘Jwakutumichila ngana wa jwankulungwa kumpunda mmbujegwe.’ Iwaga walagesye uneji, ni wanyamwe nombe chanlagasye, agakamulichisyaga majiganyo gangu, ni majiganyo genu chagakamulisye.

21 Nambo champanganyichisye wanyamwe yeleyo yose pakuwa wanyamwe ndi wandu wangu, ligongo ngakwamanyilila welewo wandumile une.

22 Ngungaiche ni kuwecheta nawo, ngakawe ni sambu, nambo sambano ngakukombola kulichenjela kuti nganakola sambu.

23 Jwakunjima une, akwachima Atati wangu nombe.

24 Ngangapanganye kukwao masengo ganganagapanganye jwine, ngaakakole sambu, nambo sambano aiweni yakusimonjeka indesile, ali chiwela kutuchima une ni Atati wangu.

25 Nambo itendekwe yele kuti gamalile malo we gagalembekwe Mmalajisyo gao gagakuti, ‘Wanjimile pangali ligongo.’

26 “Chinantume nkamusi kutyochela kwa Atati wangu, jwele ali Mbumu jwa Akunnungu, juchasale usyene nkati Akunnungu. Chinantume kukwenu kutyochela kwa Atati kuti ansalile usyene nkati uneji.

27 Ni wanyamwe nombe chimwasalile wandu nkati une pakuwa ntemi pamo ni une chitandile kundanda.

16

1 “Nansalile yeleyo kuti nkaleka kukulupilila kwenu.

2 Wandu chamminje wanyamwe mmajumba gao gakupopelela. Sooni chikaiche katema kanti jwalijose juchambulaje pasikati ja wanyamwe chaganisye kuti akwatyosyesya Akunnungu mbopesi.

3 Chantende yeleyo pakuwa ngakwamanyilila Atati natamuno ngakuumanyilila uneji.

4 Nambo, nansalile yeleyo kuti pachikaiche katema ka kukopochela nkumbuchile kuti nansalile.

Masengo ga Mbumu jwa Akunnungu

“Nganinansalila yeleyo kutyochela kundanda pakuwa naliji pamo ni wanyamwe.

5 Nambo sambano ngwaula kwa wandumile une wala, ni ngapagwa namuno jumo jwenu jwakumusya kuti, ‘Nkwaula kwapi?’

6 Pakuwa nansalile yeleyo nsupwiche mmitima jenu.

7 Nambo ngunsalila isyene, kwa liwamba lyenu mmbaya uneji nyaule, pakuwa iwaga ngunyaula, nkamusi jo ngaika kukwenu. Nambo najaulaga, chingantume kukwenu.

8 Nombewo pachaiche, chachamanyisya wandu wa pachilambo chi kuti ngakuumanyilila usyene nkati sambu ni nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu ni nkati wandu kulamulikwa ni Akunnungu.

9 Ngakuumanyilila usyene nkati sambu ligongo nganangulupilila une.

10 Ngakuumanyilila usyene nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ligongo ngwaula kwa Atati wangu ni wanyamwe ngamuuwona sooni.

11 Ngakuumanyilila usyene nkati wandu kulamulikwa ni Akunnungu, ligongo Shetani jwakutawala chilambo chi amasile kulamulikwa.

12 “Ngwete yejinji yakunsalila, nambo sambano chinnepele kwipililila.

¹³ Nambo pachaiche Mbumu jwa Akunnungu juchansalile usyene nkati Akunnungu, chachinlongosya mu usyene wose. Ngaasala kwa ulamusi wakwe nsyene nambo chachisala ichaipilikane kutyochela kwa Atati ni kummanyisya ichiiche.

¹⁴ W̄lewo changusye une ligongo chachinsalila yeila ichinansalile une.

¹⁵ Yose yalinayo Atati w̄angu ili yangu une, kwa ligongo lyo sasile kuti Mbumu jo chachinsalila ichinaasalile une.

Kusupuka ni kusangalala

¹⁶ “Gasigele moŵa kanandi ni w̄anyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala moŵa kanandi, chimuuwone sooni!”

¹⁷ Pelepo w̄akulijiganya w̄ao w̄ampepe w̄ausyene, “Malumbo gakwe chichi pakutusalila, ‘Gasigele moŵa kanandi ni w̄anyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala moŵa kanandi, chimuuwone sooni?’ Ni sooni w̄atite, ‘Pakuŵa ngwaula kwa Atati w̄angu!’ ”

¹⁸ Nipele, w̄ajendelechele kuusyana, “Ana malumbo gakwe chichi pakuw̄echeta, ‘Gasigele moŵa kanandi?’ Ngatukuchimanyilila chakuchigamba cho.”

¹⁹ Che Yesu w̄aimanyi kuti w̄akulijiganya w̄ao w̄asachile kwausya yankati yeleyo, nipele w̄aasalile, “Ana nkuusyana nkati yeila imechete kuti, ‘Gasigele moŵa kanandi ni w̄anyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala moŵa kanandi, chimuuwone sooni?’

²⁰ Ngunsalila isyene, w̄anyamwe chinlile ni kulila kwa malumbo, nambo w̄andu w̄a pachilambo pano chasangalale. W̄anyamwe chinsupuche nambo kusupuka kwenu chikugalauche kusangalala.

²¹ Katema ka kuligopola jwankongwe chikwasimana chilungusi ligongo katema kakwe ka kupeteka kaiche, nambo aligopolaga mwanache ngakukumbuchilila kupeteka kula, nambo akusangalala pakuŵa apagwile mwanache mchilambo.

²² Nombe w̄anyamwe sambano nkusupuka, nambo pachinambone sooni chinsangalale mmitima jenu ni sangalala jo ngapagwa jwalijose juchakombole kujityosya kukwenu.

²³ “Lyele lyuŵa lyo ngamuusya chachili chose. Ngunsalila isyene, chachili chose chachimwaw̄ende Atati champe kwa liina lyangu.

²⁴ Natamuno sambano nganimmende chachili chose kwa liina lyangu. Mmende ni w̄anyamwe chinchipata kuti sangalale jenu jimalile.

Che Yesu achipundile chilambo

²⁵ “Nansalile gelega kwa itagu. Nambo chijiiche ndaŵi jati ngamecheta ni w̄anyamwe sooni kwa itagu, nambo chinansalile pangasisa yankati Atati.

²⁶ Lyuŵa lyo chinchiw̄enda kwa liina lyangu, ni ngangunsalila kuti chisachilwe kummendela kwa Atati,

²⁷ pakuŵa Atati asyene akunnonyela w̄anyamwe. Akunnonyela w̄anyamwe ligongo w̄anyamwe muunonyele uneji, ni kukulupilila kuti uneji natyochele kwa Akunnungu.

²⁸ Uneji natyochele kwa Atati, ni kwika pachilambo, ni sambano nguchileka chilambo ni kuuja kwa Atati.”

²⁹ Nipele w̄akulijiganya w̄ao w̄aasalile, “Nnole sambano nkuw̄echeta pangasisa, ngankuw̄echeta kwa itagu.

³⁰ Sambano tuimanyi kuti mmwe nkuimanyilila yose ni ngapagwa ligongo lya mundu jwalijose kummusya, chelecho ni chachikututenda tukulupilile kuti nkopochele kwa Akunnungu.”

³¹ Che Yesu w̄ajanjile, “Ana sambano nkukulupilila?

³² Nnole lyuŵa likwika, sooni liiche lyati chimpwilingane jwalijose kumangwakwe, ni kuuneka jika. Nambo uneji nguuŵa jika, pakuŵa Atati ali pamo ni une.

³³ Nansalile gelega kuti nlumbikane ni uneji ni kukola chitendewe. Mchilambo chinsauche, nambo muusimane ntima! Uneji nachipundile chilambo!”

17

Che Yesu akwapopelela wakupijiganya wao

¹ Che Yesu paŵamasile kuwetcheta yeleyo, wâlolite kwinani ni kuti, “Atati, katema kaiche. Mwape ukulu Mwana gwenu kuti Mwana gwenu nombe ampe ukulu.

² Pakuŵa mwapele Mwana gwenu ulamusi pa wându wose kuti wându wose umwapele wape umi wa moŵa gose pangali mbesi.

³ Ni umi wa moŵa gose pangali mbesi wo ni au, wându ammanyilile mmwe wândi Akunnungu wamope ŵa usyene, ni kwamanya Che Yesu Kilisito umwatumile.

⁴ Uneji jwammale kunkusya pachilambo kwa kumalisya masengo gamwambele kuti nagapanganye.

⁵ Atati wângu, sambano mumbe ukulu paujo penu, ukulu ulaula unakwete pamo nomwe, chikanaŵe gumbikwa chilambo.

⁶ “Nantesile mmanyiche ni wându umwambele pachilambo wâla. Wanyawo wâliji wenu ni mwambele uneji kuti aŵe wângu, nombewo alijitichisye liloŵe lyenu.

⁷ Sambano wanyawo akuimanyilila kuti yose imwambele uneji ityosile kukwenu.

⁸ Pakuŵa maloŵe gamwambele uneji napele wanyawo, ni wanyawo akugakulupilila maloŵe go. Akumanyilila kwa isyene kuti natyochele kukwenu, ni sooni ajitichisye kuti mmwe ni jumwandumile une.

⁹ “Ngwapopelela wanyawo. Ngangwapopelela wându wose ŵa pachilambo, nambo ŵele umwambele wo pakuŵa ali wenu.

¹⁰ Wose ungwete ali wenu, ni wenu ali wângu, ni ukulu wangu uwoneche kwa litala lya ŵele umwambele wo.

¹¹ Ni sambano ngwika kukwenu, uneji nguuŵa sooni pachilambo, nambo aŵaŵa alinji pachilambo. Atati wângu Wâswela mwagose kwa machili ga liina lyenu limumbele, kuti aŵe wamo mpela une ni mmwe ituli wamo.

¹² Panaliji pamo nawo, une naagosile kwa machili ga liina lyenu limumbele, naagosile ni ngapagwa mundu jwalijose jwasochele ikaŵe ajula juŵasagulikwe kujonasika, kuti Malembelo ga Akunnungu gamalile.

¹³ Nambo sambano ngwika kukwenu, nguŵecheta gelega pachilambo kuti wanyawo agumbale kusengwa kwangu mmitima jao.

¹⁴ Une napele liloŵe lyenu, ni wându ŵa pachilambo ŵaachimile wanyawo pakuŵa wanyawo nganaŵa ŵa pachilambo, mpela ila uneji nganima jwa pachilambo.

¹⁵ Nganguwenda kuti mmwe mwyatoye mchilambo, nambo ngupopela mwagose ni Shetani jwaali jwangelumbana.

¹⁶ Wanyawo nganaŵa ŵa pachilambo pano, uneji nombe nganiŵa jwa pachilambo.

¹⁷ Mwatende aŵe wându wenu wâswela kwa litala lya usyene, liloŵe lyenu lili usyene.

¹⁸ Mpela ila imwatite pakunduma une mchilambo, ni une nombe natumile ŵelewo mchilambo.

¹⁹ Une ngulityosya nansyene kwaligongo lyao, kuti nombewo alityosye kusyene kukwenu.

²⁰ “Ngangwapopelela wanyawo pe, nambo ngwapopelela nombe wându wose wachangulupilile kwaligongo lya majiganyo gao.

²¹ Ngupopela kuti wose aŵe chindu chimo. Atati, ngupopela kuti atame nkati mwetu mpela ila mmwe inkuti kutama nkati mwangu, noneji inguti kutama nkati mwenu. Ngupopela aŵe chindu chimo kuti wându ŵa pachilambo akulupilile kuti mmwe ni jumundumile une.

²² Noneji napele ukulu ulaula umwambele uneji, kuti aŵeje wamo mpela ila uweji ituli wamo.

²³ Uneji ndame mwa wanyawo nombe mmwe mwa uneji. Atendekwe kuwa wamo, ni wandu wose wa pachilambo amanyilile kuti mmwe ni jumwandumile ni kuti nkwanonyela welewo mpela inkuti pakunonyela uneji.

²⁴ “Atati, wose umumbele ngusaka aweje pamo ni uneji pepala pandili une kuti aulole ukulu wangu, ukulu umumbele ligongo mwanonyele uneji chilambo chikanigumbikwe.

²⁵ Atati wambone, namuno wandu wa pachilambo ngakumanya nambo uneji namanyi. Welewo nombe akumanyilila kuti mmwe mwandumile une.

²⁶ Nantesile mmanyiche kukwao, nombe chimbundisye kutenda yeleyo kuti unonyelo undi nawo kukwangu uwe mwa wanyawo, ni uneji meje mwa wanyawo.”

18

Che Yesu akukamulwa

(Matayo 26:47-56; Maliko 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Che Yesu pawamasile kupopela, wajombweche kasulo ka Keduloni pamo ni wakulijiganya wao. Pelepo paliji ni ngunda wa mwana, nombe Che Yesu wajinjile mwelemo pamo ni wakulijiganya wao.

² Che Yuda, ajula juwangalawiche Che Yesu, wapamanyilile pelepo ligongo kawili kawili Che Yesu wasimene ni wakulijiganya wao kweleko.

³ Nipele che Yuda wawile ku wele ngunda wo, wawile pamo ni mpingo wa wangondo wa Chiloma ni wakulindilila Nyumba ja Akunnungu wawalajiswe ni achakulu wambopesi ni Mafalisayo, ali ajigele ibatali ni mimuli ni yakumenyanila.

⁴ Che Yesu, akuno achimanyililaga ichiyasimane yose, wajaulile ni wausisye, “Ana nkwasosa waani?”

⁵ Nombewo wajanjile, “Che Yesu jwa ku Nasaleti!” Che Yesu waasalile, “Ndili une.” Che Yuda juwangalawiche jula wajimi pelepo pamo ni wanyawo.

⁶ Nipele Che Yesu pawasalile, “Ndili une,” wanyawo waujile panyuma ni kugwa.

⁷ Che Yesu wausisye sooni, “Ana nkwasosa waani?” Ni wajanjile, “Che Yesu jwa ku Nasaleti!”

⁸ Che Yesu waasalile, “Nansalile kuti ndili une. Iwaga nkuusosa une, mwaleche wanya wa ajaule.”

⁹ Wawechete yeleyo kuti gamalile malowe gagatite, “Atati, nganinanjasa mundu jwalijose mwa we wala umwambele.”

¹⁰ Che Simoni Petulo wakwete lipanga, nipele, walisolomwele ni kwakata liwiwi lyao lya kundyo kapolo jwa Jwambopesi Jwankulu. Kapolo jo liina lyakwe che Maliko.

¹¹ Nipele Che Yesu wansalile che Petulo, “Mmusye lipanga lyenu mwigonelo mwakwe. Ana nkuganisya kuti ngangu wajilwa kugapata masausyo gaasachile Atati wangu kuti nagapate?”

Che Yesu ali paujo pa che Anasi.

¹² Wele mpingo wa wangondo wa Chiloma ni jwankulu jwao pamo ni wakulindilila wa Chiyahudi wankamwile Che Yesu ni kunta wa.

¹³ Wanjigele ni kunjausya kaje ku che Anasi. Che Anasi waliji akwegwao che Kayafa juwaliji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho.

¹⁴ Che Kayafa ju ni jwejula juwasalile achakulu wa Wayahudi kuti, iku wajilwa mundu jumo aweje kwaligongo lya wandu wose.

Che Petulo akwakana Che Yesu

(Matayo 26:69-70; Maliko 14:66-68; Luka 22:55-57)

15 Che Simoni Petulo pamo ni jwakulijiganya jwine wâkuiye Che Yesu. Jwakulijiganya jwine jo wâmanyiche ku Jwambopesi Jwankulu, nipele wâjinjile pamo ni Che Yesu pansana pao Jwambopesi Jwankulu.

16 Nambo che Petulo wâjimi paasa, kuwândikana ni nnango. Nipele, jwakulijiganya jwine juwâmanyiche kwa Jwambopesi Jwankulu jula wâkopweche ni kuwêcheta nawo mwali jwakulindilila pannango, ni wânsalile che Petulo ajinjile nkati.

17 Mwali jwakulindilila pannango jula wâmbusisye che Petulo, “Ana mmwejo nganimma jumo jwa wâkulijiganya wâ mundu jo?” Che Petulo wâjanjile, “Ngawâ une!”

18 Pakuwâ kaliji katema ka mbepo, achikapolo ni wâkulindilila wâkolesisye mooto ni wâlijji nkuotanga. Che Petulo nombejo wâjimi pamo nawo achijotelaga mooto.

Che Yesu paujo pa Jwambopesi Jwankulu

(Matayo 26:59-66; Maliko 14:55-64; Luka 22:66-71)

19 Nipele Jwambopesi Jwankulu wâmbusisye Che Yesu nkati wâkulijiganya wâo ni sooni nkati majiganyo gao.

20 Che Yesu wâjanjile, “Mechete yose pelanga ni wându wose. Mowâ gose najiganisye mmajumba ga kupopelela ni pa Nyuumba ja Akunnungu, mwakusimanilana Wâyahudi wose, ni nganimecheta chachili chose kwakulisisa.

21 Ligongo chi nkumusya une? Mwausye wându wâwâpilikene indu inaasalile. Wêlewo akwimanyilila ina wêchete.”

22 Pa wâmasile kuwêcheta yeleyo jumo jwao wâkulindilila juwâjimi pelepo wâmputile Che Yesu lijanda achitiji, “Uli, ana yelei ni inkuti pakunjanga Jwambopesi Jwankulu?”

23 Che Yesu wâasalile, “Iwâga mechete yangalumbana, nlosye changalumbana cho nambo iwâga mechete yambone ana nkuumbutula ichichi?”

24 Nipele che Anasi wâanjigele Che Yesu ali ata wîkwe ni kunjausya ku che Kayafa Jwambopesi Jwankulu.

Che Petulo akwakana kawîli Che Yesu

(Matayo 26:71-75; Maliko 14:69-72; Luka 22:58-62)

25 Nambo che Simoni Petulo wâlijji pelepo alinkujotela mooto. Nipele wâmbusisye, “Ana mmwejo nombe nganimma jumo jwa wâkulijiganya wâo?” Che Petulo wâkanile ni kuti, “Ngawâ une!”

26 Jumo jwao achikapolo wâ Jwambopesi Jwankulu wâlijji pelepo. Jweleju ni nlongo njakwe mundu jula juwânkatile liwiwi ni che Petulo, wâmbusisye, “Ana uneji nganinammona mmwejo mungunda wa mwana pamo ni Che Yesu?”

27 Nambo che Petulo wâkanile sooni, ni papopo tambala jatongwele.

Che Yesu paujo pa che Pilato

(Matayo 27:1-2,11-14; Maliko 15:1-5; Luka 23:1-5)

28 Kunda wî pe wâkulindilila wânjigele Che Yesu kopoka mu nyuumba ji Che Kayafa, ni kunjausya mu nyuumba ja mwenye jwa Chiloma. Nambo achakulu wâ Wâyahudi nganajinjila nkati mwa nyuumba ja mwenye jwa Chiloma kuti a wê wâswejele paujo pa Akunnungu kuti akombole kulya chakulya cha Pasaka.

29 Che Pilato wâkopweche paasa ni kwausya, “Ana kwana magambo chi kwa mundu ju?”

30 Nombewo wâjanjile, “Mundu ju ngaka wê ni magambo ngatukannyichenawo kukwenu.”

31 Che Pilato wâasalile, “Ayaga, munjigale mwachinsyene, nkanlamule ni malajisyo genu.” Wâyahudi wâjanjile, “Uweji ngatuku wâjilwa kunlamula mundu jwalijose chiwa.”

32 Yatendekwe yeleyo kuti gamalile malowê ga Che Yesu ga wâsasile achilosyaga chachiwa chiwa chanti uli.

³³ Che Pilato wajanjile sooni mu nyumba jakwe, wammilasile Che Yesu ni kwausya, “Ana mmwejo ni Mwenye jwa Wayahudi?”

³⁴ Che Yesu wajanjile, “Ana gele malowe go genu, pane wandu wane ansalile ngani jangu?”

³⁵ Che Pilato wajanjile, “Ana nkuganisa uneji ndili Myahudi? Wandu wenu ni achakulu wambopesi annyichisye mmwejo kukwangu. Ana ntesile ichichi?”

³⁶ Che Yesu wajanjile, “Umwenye wangu nganiuwa wa pachilambo pano. Ika we umwenye wangu uli wa pachilambo pano, wakunguya akatesile ngondo kuti achakulu wa Wayahudi anaangamule. Nambo sambano umwenye wangu nganiuwa wa pachilambo pa.”

³⁷ Pelepo che Pilato wammusisye, “Ana mmwejo ndi Mwenye?” Che Yesu wajanjile, “Mmwe nkuti uneji ndili Mwenye. Kwa ligongo lyo uneji mbagwile ni kwika pachilambo kukwasalila wandu usyene. Mundu jwalijose jwakuunonyela usyene akumbilikana.”

³⁸ Che Pilato wambusisye, “Usyene ni chichi?”

*Che Pilato akunlamula Che Yesu chiwa
(Matayo 27:15-31; Maliko 15:6-20; Luka 23:13-25)*

Nipele che Pilato wakopweche paasa ni kwasalila Wayahudi, “Ngangugawona magambo galigose ga kunlamula mundu ju.

³⁹ Nambo nkwete chisyo welo chakuti uneji ngungopolela jwantawe jumo katema ka Pasaka. Nipele ana nkusaka nangopolele Mwenye jwa Wayahudi?”

⁴⁰ Pelepo wanyanyisye, “Nga wa, nga wa ajuju! Tukwasaka che Balaba!” Nombe che Balaba waliji jwachiswamba.

19

¹ Nipele, che Pilato walamwile kuti Che Yesu ajigalikwe, aputikwe mbokola.

² Wangondo nombe wakolosisye chindu mpela singwa ja miiwa, wambwasisye Che Yesu mu ntwe wao ni kuntakusya mwinjilo wa chimwenye.

³ Waliji nkwaichilila ni kuti, “Tukunkomasya, Mwenye jwa Wayahudi!” Nipele wamputile majanda.

⁴ Che Pilato wakopweche sooni paasa ni kwasalila Wayahudi, “Nnole, ngunyikanawo paasa, mmanyilile kuti uneji nganinansimana ni magambo galigose ga kunlamula mundu ju.”

⁵ Nipele Che Yesu wakopweche paasa ali awasile chindu mpela singwa ja miiwa mu ntwe mwao ni mwinjilo wa chimwenye. Che Pilato wasalile Wayahudi, “Nnole mundu nsyene ni aju.”

⁶ Achakulu wambopesi ni wakulindilila Nyumba ja Akunnungu pawambweni Che Yesu wanyanyisye, “Mwa wambe pansalaba! Mwa wambe pansalaba!”

Che Pilato wasalile, “Munjigale mwachinsyene nka wambe pansalaba, pakuwa uneji ngangugawona magambo galigose gakunlamula mundu ju.”

⁷ Wayahudi wajanjile, “Uweji tukwete malajisyo ni kwa malajisyo go ikusachilwa aweje, ligongo alitesile kuwa Mwana jwa Akunnungu.”

⁸ Che Pilato pawagapilikene malowe go wapundile kogopa.

⁹ Nipele wajanjile sooni mu nyumba jakwe, wambusisye Che Yesu, “Ana mmweji nkutyochela kwapi?”

Nambo Che Yesu ngananjanga chachili chose.

¹⁰ Che Pilato wansalile, “Ana ngankusaka kuwetcheta ni une? Ana ngankumanyilila kuti ngwete ulamusi wa kungopola pane kummamba pansalaba?”

11 Che Yesu wânjanjile, “Ngankakole ulamusi wauli wose kwa uneji ngankapegwe ni Akunnungu. Kwa ligongo lyo mundu jwambeleche uneji kukwenu jwelejo apundile kuwâ ni sambu syejinji.”

12 Chitandile pelepo, che Pilato wâsobile litala lya kwalechelela Che Yesu. Nambo Wâyahudi wanyanyisye, “Mwannechelelaga mundu ju, mmwejo nganimma mbusanga jwa mwenye jwa ku Loma, pakuwâ mundu jwalijose jwakulitenda mwenye akunkanila mwenye jwankulu jwa ku Loma!”

13 Nipele che Pilato pa wâgapilikene malo wê go wanyichenawo Che Yesu paasa, ni nsyene watemi pa chitengu cha kulamula, pelepo pakuwilanjikwa, “Luwâla lwa Maganga.” Mchiebulania, Gabata.

14 Lyu wâ lyaliji pamtwe, lyu wâ lyakuwichila chile Pasaka. Che Pilato wâasalile Wâyahudi, “Mwenye jwenu aju!”

15 Wanyawo wanyanyisye, “Mwaulaje! Mwaulaje! Mwa wambe pansalaba!”

Che Pilato wâusisye, “Uli, nammambe mwenye jwenu?”

Achakulu wambopesi wâjanjile, “Uweji nganitukola mwenye jwine ika wê mwenye jwa ku Loma pe!”

16 Pelepo che Pilato wampeleche Che Yesu mmakono mwa wângondo kuti akawambe pansalaba.

*Wangondo akwa wamba pansalaba Che Yesu
(Matayo 27:32-44; Maliko 15:21-32; Luka 23:26-43)*

Nipele, wângondo wânjigele Che Yesu.

17 Che Yesu wakopweche ali ajigele nsalaba wakwe kwaula kwiuto kwakukuwilanjikwa, “Chikalakasa cha Ntwe”, Mchiebulania pakuwilanjikwa Goligota.

18 Pelepo ni pa wâ wambile Che Yesu, ni wându wane wâ wili pamo nawo, jwine kunchiji ni jwine kundyo kwao ni Che Yesu pambindikati.

19 Che Pilato walembile chimanyisyo ni wachi wisile pachanya nsalaba. Ni chimanyisyo cho chalembekwe yelei, “Che Yesu jwa ku Nasaleti, Mwenye jwa Wâyahudi.”

20 Nipele Wâyahudi wâjinji wachisyomile chimanyisyo cho pakuwâ pa wâ wambile Che Yesu pala paliji chi wândi ni musu. Sooni chimanyisyo cho chalembekwe Mchiebulania ni Chilatini ni Chigiliki.

21 Nipele achakulu wambopesi wâ Wâyahudi wâasalile che Pilato kuti, “Nkalemba, ‘Mwenye jwa Wâyahudi,’ nambo mundu ju watite, ‘Uneji ndili Mwenye jwa Wâyahudi.’ ”

22 Che Pilato wâasalile, “Chilembile, nembile!”

23 Wângondo pa wâ masile kwa wamba Che Yesu pansalaba, wâjigele iwalo yao ni wâga wenyene maunjili ncheche, jwangondo jwalijose liunjili limo. Sooni wâjigele mwinjilo wakwe, wanganiukola papatotekwe, waliji chipande chimo chachiluchikwe kutyochela mwinani mpaka paasi.

24 Nipele wângondo wo wâsalilene, “Tunapapulanye nambo tutende gudugudu kuti uwe wacheni.” Yeleyo yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti,

“Wâga wene iwalo yangu,

ni mwinjilo wangu watendele gudugudu.”

Yeleyo ni yatite pakupanganya wângondo wo.

25 Pachi wândi ni nsalaba u Che Yesu wâjimi achikulugwe Che Yesu ni apwao achikulugwe ni che Maliamu wankwawo che Kileopa ni che Maliamu jwa musu wa ku Magidala.

26 Che Yesu pa wâmbweni achikulugwe ni jwakulijiganya ju wânnonyele nnope jula ajimi ku wândikana ni pepala, wâasalile achikulugwe, “Amao, jwelejo ni mwanagwenu.”

²⁷ Sooni wansalile jwakulijiganya jula kuti, “Nnole, jwelejo ni achikulu wenu.” Ni kutandila lyuwa lyo jwakulijiganya jo wanjigele che Maliamu kuti akatame nawo kumangwakwe.

Chiwa chi Che Yesu

(Matayo 27:45-56; Maliko 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Che Yesu waimanyilile kuti yose yaliji imalile, ni Malembelo ga Akunnungu kuti gamalile, watite, “Jingwete njota.”

²⁹ Chapali kweleko chiwiga chigumbele divai jakuipa. Nipele, wajigele chindu mpela lidodoki ni watowele mu divai mo ni kutawilila pachitela chachikuwilanjikwa esopo ni kuchiwika pakangwa pa Che Yesu.

³⁰ Che Yesu pawamasile kupegwa divai jo, watite, “Yose imalile!” Ni wakotamisye ntwe wao ni kwasika.

Wangondo akunsoma Che Yesu ni mpaamba pa luwalati

³¹ Lyaliji lyuwa lya kuwichila chile kwa kupumulila likana we Lyuwa lya Pasaka. Nipele achakulu wa Wayahudi nganasaka iilu itaame pa nsalaba pa Lyuwa lya Kupumulila ligongo Lyuwa lya Kupumulila lyaliji lyuwa lyajikape. Kwapele wawendile che Pilato apokosole makongolo ga wele wawawambikwe pa nsalaba ni kuitulusya iilu yao.

³² Nipele wangondo wawawile ni kugapokosola makongolo ga mundu jwaandanda ni jwawawili wawawili awambikwe pansalaba pamo ni Che Yesu.

³³ Nambo pawachilile Che Yesu, waiweni kuti awile, kwapele nganagapokosola makongolo gao.

³⁴ Nambo jwangondo jumo wansomile Che Yesu mpaamba pa luwalati, ni papopo jakopweche miasi ni meesi.

³⁵ Nombe juwaiweni yeleyo ilinkutendekwa awalasile umboni melepe ni wanyamwe nkombole kukulupilila. Ni umboni wasasile uli usyene, sooni jwelejo akumanyilila kuti akusala usyene.

³⁶ Yelei yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, “Ngapagwa liupa lyao lichilipokoswe.”

³⁷ Nipele Malembelo ga Akunnungu gakusala sooni, “Chiwalole wewala wawansomile.”

Chiilu chi Che Yesu chikuwichikwa mwilembe

(Matayo 27:57-61; Maliko 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ Payamasile yeleyo che Yusufu jwa ku Alimataya, wawendile che Pilato kuti achitulusye chiilu chi Che Yesu pa nsalaba. Che Yusufu waliji jwakulijiganya jwao Che Yesu, nambo nganalilosyaga, pakuwa wawajogopaga achakulu wa Wayahudi. Nipele che Pilato wawitichisye. Che Yusufu wawawile ni kuchijigala chiilu chi Che Yesu.

³⁹ Che Yusufu walongene ni che Nikodemu, che Nikodemu ju ni jwejula juwawaulile Che Yesu chilo kundanda ko, waiche ali ajigele mauta gakununjila yambone ga manemane kuwanganya ni ubani, mpela mbiisi saba ni ibaba iwili.

⁴⁰ Nipele wachijigele chiilu chi Che Yesu ni kuchiwijilila mu nguo jeswela pamo ni yakununjila mpela chisyo welo cha Wayahudi katema ka kusika.

⁴¹ Nambo peuto pawawambikwe Che Yesu pala wapali ngunda wa mwana, ni mu ngunda mo mwaliji mwana lilembe lya sambano mwakana wachikwa mundu jwalijose.

⁴² Nipele ligongo lyaliji lyuwa lya Wayahudi kuliwika chile kupumulila, ni sooni pakuwa lilembe lyo lyaliji pachiwandi, wachiwisile chiilu chi Che Yesu mwelemo.

20

Che Yesu asyuchile

(Matayo 28:1-8; Maliko 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Kundaŵi pe kukanawê kucha, lyuŵa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuŵa lya kupumulila, che Maliamu jwa ku Magidala ŵajawile ku lilembe, ni ŵaliŵeni liganga lila lili lyegalambule pambali kutyochela pakwinjilila mwilembe.

² Nipele, ŵautuchile ku che Simoni Petulo ni ajula jwakulijiganya jwine juŵanonyelwe nnope ni Che Yesu ni kwasalila, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje mwilembe mula, ni sooni ngatukukumanyilila kwapi ambisile.”

³ Che Petulo pamo ni jwakulijiganya jwine jula ŵajawile ku lilembe.

⁴ Wose ŵanaŵaŵili ŵautwiche nambo jwakulijiganya jwine jula jwampundile che Petulo, jwaliji jwaandanda kwika ku lilembe.

⁵ Paŵakoteme ni kulingulila, ŵasiweni nguo syeswela pe, nambo nganajinjila.

⁶ Nipele, che Simoni Petulo nombejo ŵaiche achakuyaga, ŵajinjile mwilembe ni ŵasiweni nguo syeswela sisyaŵijilile chiilu chi Che Yesu,

⁷ ni chiguo chiŵammijilile Che Yesu mu ntwe. Chiguo chila nganichiŵa pamo ni nguo syeswela sila, nambo chaliji chepinde ni chaliji pajika.

⁸ Pelepo jwakulijiganya jwine juŵalongolele kwika ku lilembe jula, nombejo ŵajinjile nkati, ni ŵaiweni ni kukulupilila.

⁹ Ŵaliji nganaŵe kugamanya Malembelo ga Akunnungu gagakuti Che Yesu akusachilwa asyuche.

¹⁰ Nipele ŵakulijiganya wo ŵausile kumangwao.

*Che Yesu akulilosya ku che Maliamu jwa ku Magidala
(Matayo 28:9-10; Maliko 16:9-11)*

¹¹ Che Maliamu ŵajimi paasa lilembe, achililaga. Paŵalilaga, ŵakoteme achilingulilaga mwilembe mula,

¹² ni ŵaweni achikatumetume ŵa kwinani ŵaŵili ŵaŵawasile iwalo yeswela, atemi paŵachigoneche chiilu chi Che Yesu pala jumo kuntwe ni jwine ku makongolo.

¹³ Ni achikatumetume ŵa kwinani wo ŵambusisye, “Amao, nkulila ichichi?” Ni ŵajanjile, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje ŵangu, ni sooni ngangukumanyilila kwapi achiŵisile!”

¹⁴ Nipele che Maliamu paŵamasile kuŵecheta yeleyo, ŵagalawiche panyuma ni kwaona Che Yesu ali ajimi pelepo, nambo nganaimanyilila kuti jwelejo ali Che Yesu.

¹⁵ Che Yesu ŵambusisye, “Amao, ana nkulilila ichichi? Ana nkwasosa ŵaani?” Che Maliamu akuno achiganisyaga kuti akukunguluka ni jwakuugosa ngunda wa mwana, ŵajanjile, “Achimwene, iwaga mmwejo nchijigele chiilu chi Che Yesu, musalile kunchiŵisile ni uneji chingachijigale.”

¹⁶ Che Yesu ŵansalile, “Che Maliamu!” Ni che Maliamu ŵagalawiche panyuma, ni kwasalila Mchiebulania, “Laboni!” Malumbo gakwe “Jwakwiganya.”

¹⁷ Che Yesu ŵansalile, “Nkangamula, pakuŵa ngunaŵe kwaula kwa Atati. Nambo njaule kwa achalongo achinjangu nkaasalile kuti, ngwaula kwa Atati ŵangu ŵaali Atati ŵenu, Akunnungu ŵangu ŵaali Akunnungu ŵenu.”

¹⁸ Nipele che Maliamu jwa ku Magidala ŵajawile kukwasalila ŵakulijiganya kuti, ŵaweni Ambuje ni ŵaasalile achila chiŵasalilwe ni Che Yesu.

*Che Yesu akwakopochela ŵakulijiganya ŵao
(Matayo 28:16-20; Maliko 16:14-18; Luka 24:36-49)*

¹⁹ Lyaliji ligulo lya lyuŵa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuŵa lya Kupumulila. Ŵakulijiganya ŵao ŵasongangene pamo mu nyumba ni minango jaliji jeugale ligongo lya kwajogopa achakulu ŵa Ŵayahudi. Pelepo ŵaiche Che Yesu ni kwima pasikati jao ni kwasalila, “Chitendewele kukwenu!”

²⁰ Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, Che Yesu ŵalosisye makono gao ni luŵalati lwao. Nipele ŵakulijiganya wo ŵasengwile nnope kwawona Ambuje.

²¹ Che Yesu w̄aasalile sooni, “Chitendeweke kukwenu! Mpela ila Atati iw̄andumile une, ni uneji nguntuma w̄anyamwe.”

²² Pa w̄amasile ku w̄echeta yeleyo w̄apepelele ni kwasalila, “Mumpochele Mbumu jwa Akunnungu.

²³ Mwalechelesyaga w̄andu sambu syao, w̄ele w̄andu chalecheleswe, ni aw̄ala w̄angankwalechelesya, w̄ele w̄andu ngalecheleswa.”

Che Yesu akukunguluka ni che Tomasi

²⁴ Che Tomasi jumo jwa w̄akulijiganya likumi ni w̄aw̄ili w̄ala, jwaku w̄ilanjikwa ma w̄ila, ngana w̄a pamo ni achinjakwe pa w̄aiche Che Yesu.

²⁵ Nipele w̄akulijiganya w̄ane w̄ala w̄ansalile, “Twaweni Ambuje.” Che Tomasi w̄aasalile, “Chingulupilile pachinagawone ma w̄asi ga misumali ni kuchi w̄ika chala changu pa ma w̄asi go ni kuu w̄ika nkono wangu pa lu w̄alati lwao.”

²⁶ Nipele pagapite mo w̄a nsano ni gatatu w̄akulijiganya wo w̄asongangene sooni nkati mula ni che Tomasi w̄aliji pamo nawo. Minango jaliji jeugale, ni Che Yesu w̄aiche ni kwima pasikati jao ni kuti, “Chitendeweke kukwenu!”

²⁷ Nipele Che Yesu w̄ansalile che Tomasi, “Mbiche chala chenu pelepa nnole magasa gangu ni njisenawo nkono wenu mbiche pa lu w̄alati lwangu. Nkakola lipamba nambo nkulupilile!”

²⁸ Che Tomasi w̄ajanjile, “Mmwe ndi Ambuje w̄angu ni mmwe ndi Akunnungu w̄angu!”

²⁹ Che Yesu w̄ansalile, “Ana nkukulupilila ligongo muuweni? Akwete upile w̄elewo w̄akukulupilila pangamona.”

Nningwa wa chitabu chi

³⁰ Che Yesu w̄apanganyisye imanyisyo ine yejinji pa w̄aliji ni w̄akulijiganya w̄ao yangani ilembekwe mchitabu chi.

³¹ Nambo ayiyi ilembekwe nkole kukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu ni kwa kukulupilila nkole umi wausyene kwa machili ga liina lyao.

21

Che Yesu akwakopochela w̄akulijiganya w̄ao nsano ni w̄aw̄ili

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu w̄aakopochele sooni w̄akulijiganya w̄ao mungulugulu litanda lya Tibelia. Ni w̄alilosisye kwanti yelei,

² Che Simoni Petulo ni che Tomasi jwaku w̄ilanjikwa ma w̄ila ni che Nasanieli jwa ku Kana ja ku Galilaya ni w̄anache w̄a che Sebedayo ni w̄akulijiganya w̄ao w̄ane w̄aw̄ili, wose w̄aliji pamo.

³ Che Simoni Petulo w̄aasalile achinjakwe, “Ngwaula kukukoka somba.”

Ni w̄anyawo nombe w̄ansalile, “Noweji tutulongane nomwe.” Nipele w̄atyosile ni w̄akwesile ngala w̄a nambo chilo chila chose nganapatanga chachili chose.

⁴ Kunda w̄i pe, Che Yesu w̄ajimi mungulugulu litanda nambo w̄akulijiganya nganamanyililaga kuti w̄aliji w̄elewo.

⁵ Nipele Che Yesu w̄ausisye, “Achachanda, ana nganimpate somba syasilisyose?”

W̄anyawo w̄ajanjile, “Elo, nganitungate somba.”

⁶ Che Yesu w̄aasalile, “Mponye lwau kundyo kwa ngala w̄a chimpate somba.” Nipele w̄aponyisye lwau ni sambano nganakombolanga kulukwekwelemya ligongo somba syaliji syesijinji nnope.

⁷ Pelepo jwakuwombola ju w̄anonyelwe nnope ni Che Yesu jula w̄ansalile che Petulo, “Ambuje w̄elewo!” Palapala che Simoni Petulo pa w̄apilikene kuti Ambuje, w̄atakwile mwinjilo wao ligongo w̄aliji ausile ni kuliponyela mmeesi.

⁸ Nambo wâkulijiganya wane wala waiche ku mbwani ni ngalaŵa ali nkulukwekwelemya lwau lwalugumbele somba pakuŵa nganatalichila kunsanga, mpela makongolo mia moja.

⁹ Paŵaiche kunsanga wauweni mooto wa makala ni pachanya pakwe paŵichikwe somba ni nkate.

¹⁰ Che Yesu ŵaasalile, “Muumbe somba simpepe simpatile sampano.”

¹¹ Nipele che Simoni Petulo wâkwesile mu ngalaŵa, wâluwutile kunsanga lwau lwalugumbele somba syekulungwa mia moja na hansini na tatu. Namuno somba syo syaliji syesijinji kwanti yele, lwau nganilupapuka.

¹² Che Yesu ŵaasalile, “Njisangane kunlye.” Nganapagwa namose jumo jwa wâkulijiganya ŵao juŵalinjile kumbusya, “Ana mmwe ndi ŵaani,” pakuŵa wâmanyilile kuti ali Ambuje.

¹³ Che Yesu waiche, wâjigele nkate ni kwapa. Wâtesile iyoyo peyo ni somba sila.

¹⁴ Keleka kaliji kaatatu Che Yesu kwakopochela wâkulijiganya ŵao paŵamasile kusyuka.

Che Yesu ni che Petulo

¹⁵ Paŵamasile kulya, Che Yesu wâmbusisye che Simoni Petulo, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une kwapunda wane wa?”

Nombejo wâjanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti uneji ngunnonnyela.”

Che Yesu wânsalile, “Nsigose ngondolo syangu sya mwana.”

¹⁶ Nipele wâmbusisye sooni kaaŵili, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?”

Che Petulo wâjanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti ngunnonnyela.”

Che Yesu wânsalile, “Nsigose ngondolo syangu.”

¹⁷ Nipele wâmbusisye sooni kaatatu kuti, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?”

Pelepo che Petulo wâlilasiche muntima pakuŵa wâusisye kaatatu, “Nkuunonyela?” Ni wâjanjile, “Ambuje, mmwe nnyimanyi yose, mmwe nnyimanyi kuti uneji ngunnonnyela.”

Che Yesu wânsalile, “Nsigose ngondolo syangu!”

¹⁸ Ngunsalila isyene, pamwaliji jwanchanda, mwasyoŵelele kulitaŵa mpumbulu mwasyene ni kwaula kwakulikose kumwasachile kwaula. Nambo pachinchekulupe, chinchijongola makono genu ni mundu jwine chachintaŵa ni kunjausya kungankukusaka kwaula.”

¹⁹ Kwakuŵecheta yeleyo, Che Yesu wâlosisye chiwa chichawe che Petulo ni kwapa ukulu Akunungu. Paŵamasile kuŵecheta yeleyo wânsalile, “Munguye.”

Che Yesu ni wâkulijiganya wane

²⁰ Pelepo che Petulo wâgalawiche ni kumbona jwakulijiganya juŵanonyelwe nnope ni Che Yesu achakuyaga. Jwakulijiganya ju ni jwejula juŵatemi kuŵandikana nnope ni Che Yesu katema ka chakulya cha Pasaka ni kwausya Che Yesu, “Ambuje ana nduni juchangalauche?”

²¹ Che Petulo paŵambweni jwelejo wâmbusisye Che Yesu, “Ambuje, nambi jwelejo chiyasimane ichichi?”

²² Che Yesu wâjanjile, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila chichi? Mmwejo munguye une.”

²³ Nipele ngani jo jajenele kwa wându wâkunkulupilila Kilisito kuti jwakulijiganya jo ngaawa. Nambo Che Yesu nganasala kuti ngaawa, nambo wâatite, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila chichi?”

²⁴ Jwakulijiganya ju ni jwejula jwaŵalasile umboni wa indu yi ni kulemba. Uweji tukumanyilila kuti yasasile ili isyene.

Maloŵe ga kumalichisya

²⁵ Ipali indu ine yejinji iwaitendekenye Che Yesu. Yeleyo ikalembekwe yose chimo chimo nguganisa kuti namose chilambo chose ngachikajenele kuwika itabu yaikalembekwe.

Chitabu cha masengo ga Achinduna Chilongolelo

Chitabu cha Masengo ga Achinduna chili ndaŵi ja ndande ja mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵandanda ni iŵatite kwenela kutyochela ku Yelusalemu mpaka ku Yudea ni ku Samalia ni kwinekwine mpela Che Yesu iŵatite pakwasalila ŵakulijiganya ŵao akanaŵe kwaula kwini (1:8). Ngani ji jilembekwe ni che Luka, jweleju ni jwalembile Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Luka. Jweleju ŵaliji jwamitela ni ŵalembile indu yakwe kwa ukotopasyo. Itabu yose yanaiŵili yaani Ngani Jambone ni Masengo ga Achinduna ŵannembele che Teofilo juŵaliji Mgiliki nambo itabu yo yalembekwe kwa ligongo lya Ŵakilisito wose ŵaali Ŵagiliki ni Ŵayahudi (1:1).

Masengo ga Achinduna galembekwe pa yaka ya 60 mpaka yaka ya 64 pakumala kupagwa Che Yesu, ligongo chitabu cho chikumalila che Paolo akanaŵe kopoka mu nyumba jakutaŵilwa. Iyoyo che Luka ŵajesilejesile ni nduna che Paolo, komboleka ŵalembile Masengo ga Achinduna mu musu wa ku Antiokia. Masengo ga Achinduna chili chitabu chachikuŵalanga indu yaili mchitabu chi che Luka ni jili ndande ji Che Yesu kwaula kwini. Nningwa u che Luka kulemba yelei uli chisau ni nningwa wauli mu Ngani Jambone. Ŵansachile che Teofilo namose ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito achajinji akole usyene wa indu yalijigenge ni kulemba kwa ukotopasyo yankati umi u Che Yesu ni kwenela kwa ukilisito.

Malembo ga Masengo ga Achinduna gakatupa uwe chitagu cha mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵandanda ni iŵatite pakutama kwakwakulupilila Che Yesu. Itagu ya achinduna ikutulosya yakuti pakukulupilila machili ga Mbumu jwa Akunnungu nkulalichila Ngani Jambone kwa ŵandu ŵane.

Yaili mwelemo

Mbumu jwa Akunnungu akwatuluchila achinduna kaandanda ni ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito iŵatite pakonjecheka (1:1-8:1).

Ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito iŵatite pakulagaswa ni iŵatite pakwenela mu Yelusalemu ni kwinekwine (8:2-12:23).

Che Paolo akwaula ulendo wao waandanda wa kwausya Ngani Jambone (12:24-14:28).

Nkungulu ukuchingangana ku Yelusalemu ni kulamula yaikuŵajilwa kwapan-ganyichisya ŵakukulupilila ŵa sambano (15:1-34).

Che Paolo akwaula ulendo wao waaŵili wa kwausya Ngani Jambone (15:36-18:22).

Che Paolo akwaula ulendo wao waatatu wa kwausya Ngani Jambone (18:23-20:38).

Che Paolo akukumulwa ku Yelusalemu (21-26).

Che Paolo akwauswa ku Loma (27:28).

¹ Alakwe che Teofilo, mu chitabu chachilongolele nalembile yankati indu yanayose iŵaitesile Che Yesu ni iŵajigenge chitandile kundanda kwa masengo gakwe,

² mpaka lyuŵa lila paŵajigalikwe kwini. Nambo akanaŵe kwigalikwa kwini ŵapele malajisyo ga ulamusi wa Mbumu jwa Akunnungu achinduna ŵaŵaasagwile ŵala.

³ Kwa moŵa alobaini pakumala chiwa chao, Che Yesu ŵaakopochele ŵanyawo sooni ni sooni achilosyaga kuti ŵaliji ŵajumi. Ŵanyawo ŵammweni nombejo ŵaŵechete nawo yankati Umwenye wa Akunnungu.

⁴ Katema kampepe paŵalyaga nawo ŵapele chilanga chi, “Nkasatyoka ku Yelusalemu, nambo ndindilile ntuuka walanjile Atati umwambilikene njisalaga ngani syakwe.

⁵ Pakuŵa che Yohana ŵabatisye ni meesi, nambo pangakaŵa moŵa ŵanyamwe chinchi-batiswa ni Mbumu jwa Akunnungu.”

*Che Yesu akwigalikwa kwinani
(Maliko 16:19-20; Luka 24:50-53)*

⁶ Nipele, achinduna paŵasongangene ni Che Yesu pamo ŵausisye, “Ambuje, ana katema kano ni pachimwauchisye sooni Ŵaisilaeli Umwenye?”

⁷ Nambo Che Yesu ŵaasalile, “Katema ni lyuŵa lya indu yo ili paasi pa ulamusi wa Atati ŵangu, ni ngaŵa masengo genu kumanyilila chiiŵe chakachi.

⁸ Nambo pachantuluchile Mbumu jwa Akunnungu chinchipochela machili ni sooni chinchiŵa ŵaumboni ŵangu musi wa Yelusalemu ni mu ilambo ya Yudea yose ni Samalia natamuno kumbesi kwa chilambo.”

⁹ Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, Che Yesu ŵajigalikwe kwinani akuno ŵanawose achin-nolechesyaga, liunde lyaunichile ni ŵanyawo nganiŵaona sooni.

¹⁰ Achinduna ŵala paŵaliji nkulolechesya kwiunde Che Yesu ali nkwaula, papopo ŵandu ŵaŵili ŵaŵawasile iwalo yeswela, ŵajimi nkuŵandikana nawo,

¹¹ ni ŵatite, “Ŵanyamwe ŵandu ŵa ku Galilaya, ana ligongo lyachi nkwima pelepa ndi nkulolechesya kwinani? Ŵele Che Yesu ŵajigalikwe kwinani kutyochela kukwenu chachiika sooni chisau intite pakwawona ali nkwaula kwinani.”

Che Matia akwigala lipesa li che Yuda

¹² Nipele achinduna ŵala ŵaujile ku Yelusalemu kutyochela ku chikwesya cha Mis-eituni, chichaliji pachiŵandi ni musi wo chisau ni lwendo lwa kilomita jimo.

¹³ Paŵaiche mmusi ŵajinjile mu chuumba cha penani chiŵatamaga, nombewo ŵaliji che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo ni che Andulea ni che Filipo ni che Tomasi ni che Batolomayo ni che Matayo ni che Yakobo mwanagwao che Alufayo ni che Simoni jwakuŵilanjikwa Selote, ligongo ŵaliji jwakumenyanila chilambo chakwe ni che Yuda mwanagwao che Yakobo.

¹⁴ Ŵanawose wo pamo ni achakongwe ŵampepe pamo ni che Maliamu achikulugwe Che Yesu ni achapwakwe, ŵaliji nkusongangana pamo kupopela kwa ntima umo.

¹⁵ Pa moŵa go ŵajimi che Petulo pasikati ja ŵakukulupilila achinjakwe ŵaŵasongangene, waliji mpingo wa ŵandu mia moja ni ishilini.

¹⁶ Che Petulo ŵatite, “Ŵakukulupilila achinjangu, yaŵajilwe Malembelo ga Akunnungu gamalile. Kalakala Mbumu jwa Akunnungu ŵaŵechete kwa kang'wa ji che Daudi, che Daudi ŵalondwele nkati che Yuda, juŵaalongwesye aŵala ŵandu ŵaŵankamwile Che Yesu.

¹⁷ Che Yuda ŵaliji jumo jwetu pakuŵa ŵasagulikwe ni Che Yesu tupanganye masengo pamo nawo.”

¹⁸ Ngunda wasumichikwe kwa mbiya siŵasipatile che Yuda kwa ligongo lya kusi-nonyela mbiya sya chigongomalo. Ni ŵagwile mwelemo, ŵapapwiche ni matuumbo gakwe gose gakopweche.

¹⁹ Ni ngani ja chiwa chi che Yuda jamanyiche kwa ŵanawose ŵaŵatemi ku Yelusalemu, nipele ngunda wo waŵilanjikwe mchiŵecheto chao Akelidama, malumbo gakwe, “Ngunda wa Miasi.”

²⁰ Che Petulo ŵatite, “Pakuŵa ilembekwe mu chitabu cha Sabuli kuti, ‘Pakutama pakwe paŵe masame ni anapagwe mundu juchatame mwelemo.’ Sooni ilembekwe kuti, ‘Masengo gakwe ga kwimilila atole jwine.’

²¹ “Kwapele, ikuŵajilwa asagulikwe mundu jumo mwa ŵandu ŵaŵajesile nowoji katema kose Ambuje Che Yesu paŵajendagajendaga pamo nowoji,

²² kutandila katema che Yohana paŵabatisyaga mpaka lyuŵa lila paŵajigalikwe Che Yesu kwinani kutyochela kukwetu. Jwelejo aŵe jwa umboni pamo ni uweji nkati kusyuka ku Che Yesu.”

²³ Pelepo ŵakolasile meena ga ŵandu ŵaŵili, che Yusufu jwakuŵilanjikwa che Balisaba pane akuŵilanjikwa che Yusto ni jwine che Matia.

²⁴ Nipele ŵapopesile achitiji, “Ambuje, alakwe ŵakujimanyilila mitima ja ŵandu wose, sambano ntulanjile jwapi mwa ŵaŵili ŵa jumunsagwile alakwe,

²⁵ kuti ajigale lipesa lya masengo ga unduna uŵaulesile che Yuda ni kwaula kuŵaŵajilwe.”

²⁶ Ni ŵatesile gudugudu ni gudugudu jila jangwilile che Matia, nipele che Matia ŵaŵalanjikwe pamo ni achinduna kumi na moja ŵala.

2

Kwika kwa Mbumu jwa Akunnungu

¹ Palyaiche lyuŵa lya Pentekosite ŵakukulupilila wose ŵasongangene peuto pamo.

² Chisisimuchile, lyapikaniche liloŵe mpela mbungo ja machili kutyochela kwinani ni lyagumbele mu nyuumba mose muŵatemi ŵandu.

³ Nipele, yakopochele indu iyaoneche mpela malamba ga mooto, yajenele ni yatusile pachanya pa kila jumo jwao.

⁴ Wose ŵagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni ŵatandite kuŵecheta iŵecheto ineine mpela Mbumu iŵatite pakwakombolesya.

⁵ Ku Yelusalemu kula kwaliji ni Ŵayahudi, ŵandu ŵakwajitichisya Akunnungu ŵaŵakopochele mu misi jinejine pa chilambo pano.

⁶ Ŵandu paŵapilikene liloŵe lyo, mpingo wekulungwa wa ŵandu wasongangene. Ni wose ŵasimosile nnope pakuŵa mundu jwalijose ŵaapikanaga ŵanyawo achiŵechetaga chiŵecheto chakwe nsyene.

⁷ Ni wose ŵasimosile akuno achitiji, “Ana wose utukwapilikana achiŵechetaga yelei nganaŵa ŵandu ŵa ku Galilaya?”

⁸ Ana iŵele uli ŵanyaŵa pakuŵecheta uweji tukupilikana jwalijose mchiŵecheto chetu twachinsyene?

⁹ Ŵampepe mwa uweji ali Ŵapalisi ni Ŵamedi ni Ŵaelami, ŵane akutamanga ku Mesopotamia ni ku Yudea ni ku Kapadokia ni ku Ponto ni ku Asia ni

¹⁰ ku Filigia ni ku Pamfilia ni ku Misili ni ilambo ya ku Libia kuŵandikana ni ku Kulene, ŵane mwa uweji ali achalendo kutyochela ku Loma.

¹¹ Ŵayahudi ni ŵandu ŵaŵajinjile mu dini ja Chiyahudi, ŵane ŵakopochele ku Kilete ni ku Alabia. Uweji wose tukwapikana ŵandu wo ali nkuŵecheta mu iŵecheto yetu twachinsyene yankati masengo gamakulungwa ga Akunnungu.”

¹² Wose ŵasimosile ni kukangana akuno achiusyanaga kuti, “Chelechi malumbo gakwe chichi?”

¹³ Nambo ŵane ŵanyelwisye achitiji, “Ŵandu ŵa akolelwe.”

Che Petulo akukunguluka ni ŵandu

¹⁴ Nambo che Petulo ŵajimi pamo ni achinduna likumi ni jumo ŵala ni ŵatandite kwasalila ŵandu kwa kunyanyisya, “Ŵanyamwe Ŵayahudi achinjangu ni ŵandu wose ŵankutama pa Yelusalemu pano nninde nansalile ni ŵanyamwe mumbilikanile chenene maloŵe gangu.

¹⁵ Ŵandu ŵa nganakolelwa mpela inkuti pakuganisya, pakuŵa sambano jino jili saa tatu ja kundaŵi.

16 Usyene uli awu, chachikopochele chi ni chechila chasasile che Yoeli jwakulondola jwa Akunnungu paŵatite,

17 ‘Akunnungu akuti, pa gele moŵa ga mbesi, chinaape ŵandu wose Mbumu jwangu. Achiŵana ŵenu ŵachilume ni ŵachikongwe chaachilondola, ni achachanda ŵenu chaachilola yakulola, ni achachekulu ŵenu chachisagamila.

18 Elo, iyoyo achikapolo ŵangu achalume ni achakongwe, moŵa go chinaape Mbumu jwangu, nombewo chaachilondola.

19 Chinjitendekanya yakusimonjeka kwiunde, ni imanyisyo pa chilambo, kuchiwe ni miasi ni mooto ni lyosi lyakutopela,

20 Lyuŵa chilichigalauka kuŵa chipi, ni lwesi chiluŵe lwechejeu mpela miasi, likaniiche lyelila lyuŵa lya Ambuje lyekulungwa ni lya ukulu.

21 Pelepo, jwalijose juchapopele kwa liina lya Ambuje chakulupuswe.’

22 “Ŵanyamwe Ŵaisilaeli, mpilikanichisye maloŵe ga! Akunnungu ŵammanyisye kukwenu Che Yesu jwa ku Nasaleti kwa ilosyo ni yakusimonjeka ni imanyisyo iŵaipanganyisye Akunnungu mwa ŵanyamwe kwa litala lyakwe mpela inkuti pak-wimanyilila mwachinsyene.

23 Pakuŵa kutyochela kundanda Akunnungu asyene ŵasachile kuti ŵanyamwe mum-mulaje Che Yesu, ni ŵanyamwe mwammuleje kwa kwalechela ŵandu ŵangalumbana ŵaŵambe pansalaba.

24 Nambo Akunnungu ŵansyusisye, ni ŵankulupwisye mu ipwetesi ya chiwa pakuŵa nginikomboleka kuti chiwa chaugalile.

25 Pakuŵa che Daudi ŵankunguluchile Che Yesu yeleyi, ‘Naaweni Ambuje mmbujo mwangu moŵa gose, pakuŵa ali kundyo kwangu ngandinganyika.

26 Kwa ligongo lyo ntima wangu wasangalele, sooni nagombile ilulu yakusengwa.

Chiilu changu chichitame mu chilolelo,

27 pakuŵa, alakwe Akunnungu nganjileka mbumu jangu kwiuto kwa ŵandu ŵawile, natamuno kwitichisya Jwanswela jwenu asigale ali awile mwilembe.

28 Muunosisye matala ga umi, chimung'umbasye kusengwa kwa upagwe wenu!’

29 “Achalongo achinjangu, ngusaka nansalile pangasisa yankati indu iyaasimene atati ŵetu che Daudi. Ŵelewo Ŵajasiche ni kusichikwa, ni sooni lilembe lyakwe lili papapa pamangwetu mpaka lelo jino.

30 Nambo pakuŵa che Daudi ŵaliji jwakulondola jwa Akunnungu, ŵaimanyi kuti Akunnungu ŵaalumbilile ni chilumbilo kuti jumo jwa wisukulu wao chaachintenda mwenye mpela yatite kuŵa che Daudi.

31 Che Daudi ŵalongolele kwiwona indu ichaitendekanye Akunnungu, nipele ŵaŵechete yankati kusyuka kwa Kilisito Chiwombosyo paŵatite, ‘Nganalekwa kwiuto kwa ŵandu ŵawile, atamuno chiilu chao nganichiola.’

32 Nipele, Akunnungu ni ŵaŵansyusisye Che Yesu jo ni uweji wose tuli ŵa umboni wa indu yo.

33 Che Yesu paŵakwesiswe ni kuŵichikwa ni Akunnungu kundyo kwao, ŵampochele Mbumu jwa Akunnungu kutyochela kwa Atati ŵao mpela iŵatite pakulanga. Atupele mbumu jo, chelecho ni chinkuchiwona ni kuchipilikana sambano.

³⁴ Pakuŵa che Daudi nsyene nganakwela mpaka kwini, nambo ŵatite, ‘Ambuje ŵaasalile Ambuje ŵangu, ntame apano kundy kwangu,

³⁵ mpaka pachinaatende ŵammagongo ŵenu kuŵa chitengu cha kuŵichila makongolo genu.’ ”

³⁶ “Ŵandu wose ŵa ku Isilaeli akusachilwa amanyilile kwa isyene kuti jwejula Che Yesu jumwaŵambile pansalaba, Akunnungu antesile kuŵa Ambuje ni Kilisito Chiwombosyo.”

³⁷ Ni ŵandu paŵapilikene yeleyo, yaapeteche mmitima ni ŵausisye Che Petulo ni achinduna ŵane ŵala kuti, “Achalongo achinjetu, ana tutende chichi?”

³⁸ Che Petulo ŵaajanjile, “Mundu jwalijose aleche sambi syakwe ni kubatiswa kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito ni Akunnungu channechelesye sambi syenu ni kupochela chilanga cha Akunnungu chachili Mbumu jwa Akunnungu.

³⁹ Pakuŵa chilanga chila chaliji kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya achiŵana ŵenu ni kwa ligongo lya ŵandu wose ŵakutama kwakutalika, ni mundu jwali jose juchaŵilanjikwe ni Ambuje Akunnungu ŵetu.”

⁴⁰ Kwa maloŵe gamajinji che Petulo ŵaajamwiche ŵandu ni kwachondelela achitiji, “Nlikulupusye mwachinsyene mu uŵelesi wangalumbana wu.”

⁴¹ Ŵandu ŵajinji ŵajitichisye maloŵe gakwe ni kubatiswa. Pa lyuŵa lyo ŵandu elufu tatu ŵajonjesyeche.

⁴² Ŵelewo wose ŵapundile kujiganyikwa ni achinduna ŵa Che Yesu, ŵatemi pamo chiulongo, ŵalile chakulya cha Ambuje pamo ni kupopela.

Ŵakukulupilila yatiteje pa kutama

⁴³ Yakusimonjeka ni imanyisyo yejinji yatendekwe ni achinduna ŵala ni jwalijose ŵakamwilwe ni woga.

⁴⁴ Ŵakukulupilila wose ŵatemi pamo ni iŵakwete yose ŵagaŵene.

⁴⁵ Ni ŵasumisye indu ni ipanje yao ni kugaŵilana mbiya mundu jwalijose yaikuti pakunsoŵa.

⁴⁶ Lyuŵa ni lyuŵa ŵachinganganaga pa Nyuumba ja Akunnungu. Ŵalyaga chakulya pamo mmajumba gao kwa kusangalala ni kwa ntima weswela.

⁴⁷ Ŵaalapile Akunnungu ni ŵandu wose ŵaanonyele ŵandu wo. Ni lyuŵa ni lyuŵa Ambuje ŵaajonjehesye ŵandu ŵaŵaliji nkukulupuswa.

3

Che Petulo ni che Yohana akunnanya mundu jwangajenda

¹ Lyuŵa limo, che Petulo ni che Yohana ŵaliji nkwaula pa Nyuumba ja Akunnungu katema ka kupopela, saa tisa ja muusi.

² Katema ko ŵandu ŵanjigalaga mundu jumo jwangajenda chipagwile. Ŵandu wo ŵambikaga mundu jo lyuŵa ni lyuŵa pannango wa Nyuumba ja Akunnungu waukuŵilanjikwa “Nnango Wakusalala,” kuti aŵende chachilichose kwa ŵaŵajinjilaga pa Nyuumba ja Akunnungu.

³ Paŵaweni che Petulo ni che Yohana achisakaga kwinjila pa Nyuumba ja Akunnungu, ŵaŵendile kuti ŵaape chachilichose.

⁴ Che Petulo ni che Yohana ŵankolondolele, nombe che Petulo wo ŵansalile, “Ntulolechesye uwe.”

⁵ Nombejo ŵaalolechesye achilolelaga kuti chapochele chindu kutyochela kwa ŵanyawo.

⁶ Nambo che Petulo wansalile, “Nganingola mbiya namuno sahabu, nambo chingwete cho chinampe. Kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito jwa ku Nasaleti, njime njende.”

⁷ Nipele wankamwile nkono wa kundyo ni kunjimika. Papopo makongolo ni malungo gakwe galimbile.

⁸ Wagulwiche ni kwima ni kutanda kwenda. Ni wajinjile pamo nawo pa Nyuumba ja Akunnungu, achendaga ni gulukaguluka akuno achalapaga Akunnungu.

⁹ Wandu wose pawammweni achendaga ni kwalapa Akunnungu,

¹⁰ waamanyilile kuti ali jwejula juwatamaga pa Nnango Wakusalala wa Nyuumba ja Akunnungu ni kuwenda wenda, watojime ni kusimonga kwa chele chichasimene.

Che Petulo akulalichila pa Nyuumba ja Akunnungu

¹¹ Jwejula mundu pawaliji nkulongana ni che Petulo ni che Yohana, wandu wose wasimosile nnope ni kutanda kuutuchila pa nsana wauli pa Nyuumba ja Akunnungu waukuwilanjikwa, “Nsana u che Selemani.”

¹² Nipele, che Petulo pawaiweni yeleyi waasalile, “Wanyamwe Waisilaeli, ana ligongo lyachi nkuchisimonga chachikopochele chi? Ana ligongo chi nkutulolechesya mpela uweji ni ututesile mundu ju ajende kwa machili getu pane nkuganisa kuti uweji tuli wambone paujo pa Akunnungu?

¹³ Akunnungu wa achatati wetu che Iblahimu ni che Isaka ni che Yakobo, waakusisye Che Yesu katumetume jwao. Nambo wanyamwe mwankamwile kuti aulajikwe ni wanyamwe mwankanile paujo pa che Pilato, nachiwamuno che Pilato wasachile kungopola.

¹⁴ Jwelejo waliji Jwanswela ni jwambone, nambo wanyamwe mwankanile, mwawendile che Pilato alechelelwe mundu jwine juwaliji jwakuulaga.

¹⁵ Nipele, mwambuleje jwelejo juwaliji ndandililo ja umi. Nambo Akunnungu wansyusisye ni uweji tuli wa umboni wa yeleyo iyakopochele.

¹⁶ Kwa litala lya kulikulupilila liina li Che Yesu, liina li Che Yesu limpele machili mundu ju junkummona ni kummanyilila. Kwa kulikulupilila liina li Che Yesu kutesile mundu ju alame mpela inkuti pakumbona.

¹⁷ “Sambano achalongo achinjangu, naimanyi kuti wanyamwe ni achakulu wenu mwatesile yeleyi kwaligongo lya ungamanyilila wenu.

¹⁸ Nambo kwanti yeleyo Akunnungu wamalichisye yeila yaisasile kalakala kwa kang'wa sya wakulondola wose kuti Kilisito chalagaswe.

¹⁹ Nipele, nleche sambi syenu, mwaujilile Akunnungu kuti annechelesye sambi syenu.

²⁰ Mwatendaga yeleyo chinjonjechekwe machili ga Mbumu kutyochela kwa Ambuje, nombewo chantume Che Yesu Kilisito awe Chiwombosyo kwa ligongo lyenu.

²¹ Ikusachilwa welewo asigale kwini ko mpaka pichikaiche katema ka Akunnungu patatende indu yose kuwa yasambano, mpela iwatite pakusala kalakala kwa kang'wa sya wakulondola wakwe waswela.

²² Pakuwa che Musa watite, ‘Ambuje Akunnungu wenu channyichisye jwakulondola jwa Akunnungu mpela uneji, jwelejo chakopochele pasikati jenu ni wanyamwe nkusachilwa kumpilikanichisya yose ichansalile.

²³ Ni mundu jwalijose jwangakumpilikanila jwakulondola jo chawichikwe pajika kutyochela mu wandu wa Akunnungu ni kuulajikwa.’

²⁴ Elo, wakulondola wa Akunnungu wose, chitandile che Samweli ni wewala wawakuiye, walalichile ngani sya yeleyi yaikukopochela mmo wa gano.

²⁵ Chilanga cha Akunnungu chatesile kwa litala lya wakulondola chili kwa ligongo lyenu ni wanyamwe ndi mu gele malangano gaatesile Akunnungu ni achambuje wenu,

mpela iwatite pakwasalila che Iblahimu kuti, ‘Kwa litala lya uwelesi wenu wandu wose wa pachilambo chapegwe upile.’

²⁶ Nipele, Akunnungu wansyusisye katumetume jwao ni kundanda, wantumile kukwenu kuti ampe upile wanyamwe kwa kuntenda jwalijose alekangane ni yangalumbana yakwe.”

4

Che Petulo ni che Yohana akwaikanawo ku Nkungulu

¹ Che Petulo ni che Yohana pawaliji nkukunguluka ni wandu, waiche wambopesi ni jwankulu jwa wakulindilila Nyuumba ja Akunnungu pamo ni Masadukayo.

² Watumbile nnope pakuwa achinduna wala waajiganyaga wandu kuti Che Yesu wasyuchile, chindu chachikulosya pangasisa kuti wandu wawile chachisyuka.

³ Nipele wakamwile che Petulo ni che Yohana, wawisile mu nyuumba jakutawilwa mpaka malawi jakwe, pakuwa chawandichile chilo.

⁴ Nambo wajinji mwa welewo wawapilikanile utenga u che Petulo ni che Yohana wakulupilile, ni wandu wawakulupilile wajonjesyeche waliji mpela achalume elufu tano.

⁵ Malawi jakwe, achakulu wa Wayahudi ni achachekulu ni wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa wasongangene pamo ku Yelusalemu.

⁶ Wachingangene nawo che Anasi Jwambopesi Jwankulu ni che Kayafa ni che Yohana ni che Alekisanda ni wanewane wawaliji wa lukosyo lwao Jwambopesi Jwankulu.

⁷ Waajimiche che Petulo ni che Yohana paujo pao, waausisye, “Ana wanyamwe ntesile chelechi kwa machili chi ni kwa ulamusi wa acheni?”

⁸ Pelepo che Petulo ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu, wajanjile, “Mwanya Ilongola wa wandu ni achachekulu!

⁹ Iwaga lelo jino nkutuusya yankati chindu chambone chachitendekwe kwa mundu juwaliji ngakwenda ni iyatite pakulama,

¹⁰ nipele, wanyamwe ni wandu wose wa ku Isilaeli nkusachilwa kumanyilila kuti mundu ju akwima paujo penu lelo jino, alamiswe kwa machili ga liina li Che Yesu Kilisito jwa ku Nasaleti jumwawambile pansalaba, nambo Akunnungu wansyusisye.

¹¹ Che Yesu ni jwakingamba Mmalembelo Gamaswela gagakuti,

‘Liganga limwalikanile wanyamwe wakutawa, sambano lilyolyo litendekwe kuwa liganga lyekulungwa lya nsingi wa nyuumba.’

¹² Jwelejo jikape ni jwakukombola kwakulupusya wandu, pakuwa pachilambo pose ngapagwa liina litupegwilwe lyalitukukombola kukulupuswa nalyo.”

¹³ Achakulu wa Nkungulu wo waimanyilile kuti che Petulo ni che Yohana waliji wanduwandupe ni wandu wangasyoma, nipele wasimosile nnope kuwona iwate pakwanga pangali lipamba, waimanyilile kuti waliji pamo ni Che Yesu.

¹⁴ Nambo pawambweni mundu juwalamiswe jula ali ajimi pamo nawo, nganakola chakuwecheta.

¹⁵ Nipele, walamwile che Petulo ni che Yohana ajaulangane paasa pa Nkungulu ni achakulu wa Nkungulu wasigalile nkati achiusyanaga achinsyene pe.

¹⁶ Ni wausyene, “Twatende ichichi wandu wa? Pakuwa wose wakutama mu Yelusalemu akumanyilila chenene kuti atesile chimanyisyo chachikulungwa ni uweji ngatukukombola kukanila.

¹⁷ Nambo pakuti tusiwile ikajenela nnope kwa wandu twajamuche kuti akawecheta ni mundu jwalijose kwa liina li Che Yesu.”

¹⁸ Nipele ilingola wawilasile sooni nkati ni kwakanya kuti akawechete sooni pelanga, atamuno kwiganya mu liina li Che Yesu.

19 Nambo che Petulo ni che Yohana wâajanjile wanyawo, “Iwaga ili yambone paujo pa Akunnungu kunchimbichisyanga wanyamwe kupunda Akunnungu, nlamule mwachin-syene.

20 Pakuwa ngatukombola kuleka kusala yeila itwiweni ni kuipilikana.”

21 Nipele achakulu wa Nkungulu wo waakanyisye sooni che Petulo ni che Yohana kwa kalipa nnope ni kwagopola. Nganakombolanga kwajamuka pakuwa wandu wose waliji nkwakusya Akunnungu kwaligongo lya chichatendekwe cho.

22 Ni ajula mundu juwalamiswe kwa litala lya chimanyisyo chi, waliji jwampunde yaka alobaini.

Wakukulupilila akwapopela Akunnungu walimbisye

23 Papopo che Petulo ni che Yohana pawagopwele waiche kwa achinjao ni kwa walanjila yose iwasalilwe ni wambopesi ni achachekulu.

24 Wanyawo pawajipilikene ngani jo, kwa ntima umo waapopelele Akunnungu achitiji, “Ambuje, alakwe ni jumwagumbile kwini ni chilambo ni bahali ni indu yose yaili mwelemo!

25 Mwa wechete kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu kwa kang'wa ja katumetume jwenu che Daudi atati wetu,

‘Ana kwachichi wandu wa ilambo ine atumbile?
Ana kwachichi wandu akuganisa yangalimate?’

26 Mamwenye wa ilambo aliwichile chile,

ni achakulu asongangene pamo,

kuti wakanile Ambuje, ni Kilisito jwao juwansagwile.’

27 “Pakuwa, kusyene che Helode ni che Pontio Pilato ni wandu wa ku Isilaeli pamo ni wandu wanga wa Wayahudi, wasongangene papapa pa musu, kunkanila Che Yesu katumetume jwenu jwanswela jumunsagwile awe Kilisito.

28 Elo, wasongangene kukutendekanya yeila imwaisachile chitandile kundanda ikopochele kwa ulamusi wenu.

29 Nambo, alakwe Ambuje, nnole sambano kutujogoya kwao. Ntukombolechesye uweji achikapolo wenu kulalichila lilo we lyenu pangajogopa.

30 Ngolosye nkono wenu mwalamye wandu ni kutendekanya imanyisyo ni yakusimonjeka kwa ulamusi u Che Yesu Katumetume jwenu Jwanswela.”

31 Pawamalisisye kupopela, peuto pawasongangene pala patenganiche, ni wose wagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni wajendelechele kulalichila lilo we lya Akunnungu pangali lipamba.

Wakukulupilila waatemi chiulongo

32 Ni mpingo wa welewo wakukulupilila waliji ni ntima umo ni nningwa umo. Ni nganapagwa mundu juwatite kuti iwakwete yo yakwe nsyene, nambo waga wene yose iwakwete.

33 Kwa machili gamajinji achinduna wala wawalasile umboni wa kusyuka kwa Ambuje Che Yesu, nombe Akunnungu wapele upile weujinji.

34 Nganapagwa mundu jwalijose juwasowilwe ni chachilichose, pakuwa juwakwete ngunda atamuno majumba wasumisyaga ni kwikanasyo mbiya,

35 ni kwapa achinduna, nombewo waga wenyewe kwa jwalijose mpela yaikuti pakunso wa.

36 Ni kwaliji ni Mlawi, juwapagwile ku Kupulo, liina lyakwe che Yusufu, ni achinduna wala wammilasile che Banaba, malumbo gakwe, “Mundu jwakwatulasya wandu mitima.”

37 Nombejo wakwete ngunda wakwe, ni wausumisye, wajigele mbiya syo ni kwapa achinduna.

5

Che Anania ni che Safila

¹ Jwapali mundu jumo jwakuwîlanjikwa che Anania pamo ni wankwakwe che Safila, nombewo iyoyo peyo wasumisye ngunda wao.

² Nambo che Anania wasapwile mbiya siwapatile ni kusisa akuno wankwakwe ali nkumanyilila yeleyo ni sine wapelechele achinduna wala.

³ Nipele che Petulo wammusisye, “Che Anania, kwaligongo chi nkunneka Shetani ajinjile mu ntima mwenu ni kuntenda munnambusye Mbumu jwa Akunnungu kwa kusisa mbiya simwapatile pamwasumisye ngunda ula?”

⁴ Pamwaliji ngannasumisye, ngunda wo waliji wenu ni pamwasumisye ngunda wo, mbiya simwapatile syo syaliji syenu, nakombwele kupanganyichisya kwa yaili yose imwaisachile. Ana kwachichi mwasachile mu ntima mwenu kuchitendekanya chelechi? Nganimunlambusya mundu nambo mwalambwisye Akunnungu!”

⁵ Che Anania nkupilikana pe yeleyo, wagwile paasi ni kuwa. Wandu wose wawapilikene ngani jo wakamwilwe ni lipamba kwannope.

⁶ Achachanda wajimi ni kuchiwilijila saanda chiilu chakwe, wankopwesye paasa ni kwaula kukunsika.

⁷ Nti masaa gatatu wankwakwe wajinjile nkati pangaimanyilila indu iyatyochele.

⁸ Nipele che Petulo wambusisye, “Musalile! Ana syelesi ni mbiya syose simwapatile kwa kusumisya ngunda wenu mmwe ni wankwenu?” Che Safila wajanjile, “Elo, kwa syele mbiya syo.”

⁹ Che Petulo wansalile, “Ligongo chi mmwe ni wankwenu mwajilene kunlinga Mbumu jwa Ambuje? Nnole! Awala wandu wawajawile kukunsika wankwenu, sambano ali pannango, ni sooni chanjigale nomweji wakwe.”

¹⁰ Papopo che Safila wagwile paasi, mmbujo mwa che Petulo ni kuwa. Achachanda wala pawajinjile wansimene ali awile, nipele wankopwesye paasa ni kunsika chiwandika ni wankwakwe.

¹¹ Mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wose ni wandu wose wawapilikene ngani jo wakamwilwe ni lipamba lyelikulungwa.

Achinduna akwalamyia wandu achajinji

¹² Achinduna wala wapanganyisye imanyisyo yejinji ni yakusimonjeka pasikati ja wandu wala. Wakukulupilila wala wachinganganaga pamo pansana u che Selemani wauli pa Nyuumba ja Akunnungu.

¹³ Ni nganapagwa mundu jwalijose mwa wangakukulupilila Kilisito juwalinjile kuwanganjikana nawo. Nambo wandu wane mwa wangakukulupilila Kilisito wo walapile wakukulupilila wala.

¹⁴ Winji wa wandu wawakulupilile Ambuje wapundaga konjehaka nnope achalume ni achakongwe,

¹⁵ namose wandu wajausyaga wakulwala mwitala ni kwagoneka mu indanda ni mu igono kuti apitaga che Petulo atamuno chiwilili chao chaichilile wampepe wao.

¹⁶ Wandu wajinji kutyochela mmisi ja muumbali mwa Yelusalemu waiche achajigalaga wakulwala ni waali ni masoka, ni wose walamiswe.

Achinduna akulagaswa

¹⁷ Nipele Jwambopesi Jwankulu ni achinjakwe wawaliji wampingo wa Masadukayo wawatemi pelepo, waakolele wiu achinduna wala.

¹⁸ Nipele, wakamwile achinduna ni kwawika mu nyuumba jakutawilwa ja wandu achajinji.

¹⁹ Nambo chilo katumetume jwa kwinani jwa Ambuje wajiugwile minango ja nyuumba jakutawilwa ni wakopwesye paasa ni kwasalila,

²⁰ “Njaulanje nkajime pa Nyuumba ja Akunnungu nkaasalile wându maloŵe gose ga umi wa sambano wu.”

²¹ Achinduna wâla wâjaitichisye, kundaŵi pe wâjainjilenje pa Nyuumba ja Akunnungu ni kutanda kwiganya.

Jwambopesi Jwankulu ni achinjakwe paŵaiche, wâaŵilasile achachekulu wâ Wâsilaeli ni kutama nawo Nkungulu wekulungwa. Ni wâlajisye wându ku nyuumba jakutaŵilwa kuti akaajigale achinduna wâla.

²² Nambo wâkulindilila wâla paŵaiche mu nyuumba jakutaŵilwa, nganiŵasimana achinduna wâla. Nipele wâusile pa Nkungulu ni kwasalila ngani jo

²³ achitiji, “Tujisimene nyuumba jakutaŵilwa jajiugale mbande syose ni wâkulindilila achilindililaga mminango. Nambo patwaugwile nganitunsimana mundu jwalijose nkati.”

²⁴ Jwankulu jwa wâkulindilila Nyuumba ja Akunnungu ni Achakulu Wambopesi paŵapilikene ngani jo wâjainjilwe ni lipamba, nganaimanyilila iyasimene achinduna wâ Che Yesu.

²⁵ Nipele wâaiche mundu ni kwasalila, “Wându umwaŵisile mu nyuumba jakutaŵilwa wâla, sambano ali pa Nyuumba ja Akunnungu achajiganyaga wându.”

²⁶ Nipele jwankulu jwa wâkulindilila Nyuumba ja Akunnungu pamo ni achinjakwe wâjawile ku Nyuumba ja Akunnungu ni kwajigala achinduna ni kwaikanawo pa Nkungulu. Nambo nganiŵakamula kwa machili pakuŵa wâjogopaga kuti wându chachaponya maganga.

²⁷ Nipele wâajigele achinduna ni kwajimika paujo pa Nkungulu. Jwambopesi Jwankulu wâsalile wânyawo,

²⁸ “Twannekasisye kwamachili kuti nkajiganya sooni kwa liina lya mundu ju, ni sambano nnole chintesile, njenesye majiganyo genu mu Yelusalemu mose ni sooni nkusaka kutulalatila nkati chiwa cha mundu ju.”

²⁹ Pelepo che Petulo pamo ni achinduna achinjakwe wâjainjile, “Ikutuŵajila kwapilikanichisya Akunnungu, ngaŵa wându.

³⁰ Akunnungu wâ achambuje wêtu wânsyusisye Che Yesu ajula jumwammuleje kwa kwaŵamba pansalaba.

³¹ Jweleju ni jwejula jwakwesiswe ni Akunnungu mpaka kundyo kwao aŵe Chilongola ni Nkulupusyo kuti wâkamuchisye Wâsilaeli aleche sambi syao nombejo wâlechelesye sambi syao.

³² Noweji tuli wâumboni wâ yeleyo pamo ni Mbumu jwa Akunnungu wâŵapele aŵala wâkwajitichisya Akunnungu.”

³³ Mpingo wose wa Nkungulu paŵapilikene yeleyo, yachimile nnope ni wâsachile kwaulaga achinduna wâla.

³⁴ Nambo Mfalisayo jumo jwakuŵilanjikwa che Gamalieli juŵaliji jwakwiganya jwa Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa juŵachimbichikwe nnope ni wându wose, wâjimi paujo pa Nkungulu wa Wâyahudi ni kulamula kwakoposya paasa achinduna wâla kwa katema kakajipi.

³⁵ Ni kuusalila mpingo wa Nkungulu ula, “Wânyamwe Wâsilaeli achinjangu, nlilech- esye mwachinsyene nkanaŵe kupanganya inkwisaka kwapanganyichisya wându wâ!

³⁶ Kalakala kanandi kwakopochele mundu jumo liina lyakwe che Seuda, achilitendaga jwankulu ni wându mpela mia nne wânkuiye. Nambo jwelejo wâulajikwe ni wâŵankulupililaga wose wâpwilingene ni ngani jakwe jamalile.

³⁷ Ni sooni kanyuma mundu jo, pa moŵa ga kuŵalanga wându gala wâtyochele che Yuda jwa ku Galilaya. Nombe ju wâachisisye wându wâjainji ni wânkuiye, nambo jwelejo nombe wâulajikwe ni wânawose wâŵankulupililaga wâpwilingene.

³⁸ Ni sambano ngunsalila wanyamwe, nkaatenda chachili chose wandu wa, mwaleche! Pakuwa iwaga lilo we li atamuno masengo ga gali ga wandu, chigaweseche.

³⁹ Nambo iwaga masengo ga gakutyochela kwa Akunnungu nsyene, ngawa kuti chinnepele pe, nambo chimmoneche nti nkwakanila Akunnungu.”

Nipele wandu wose wa Nkungulu wanjitchisye jwelejo.

⁴⁰ Nipele wawilasile achinduna wala munkati, walamwile kuti aputikwe mbokola ni kwajamuka kuti ngasa wecheta sooni kwa liina li Che Yesu, ni waaesile ajaulangane.

⁴¹ Nipele achinduna wala wakopweche paasa Nkungulu ula ali nkusangalala nnope, pakuwa Akunnungu waiweni kuti awajilwe kujaluswa ligongo li Che Yesu.

⁴² Ni mo wa gose wapundile kwiganya ni kulalichila Ngani Jambone pa Nyuumba ja Akunnungu ni mmajumba ga wandu kuti Che Yesu ali Kilisito.

6

Wakamusi saba wa achinduna

¹ Kanyuma, winji wa wakulijiganya pawaliji nkonjecheka, kwatyochele kunyinyita mwa wakukulupilila wawa wecheta ga Chigiliki ni awala wawa wecheta ga Chiebulania. Awala wawa wecheta ga Chigiliki wanyinyitaga kuti achakongwe wa Chigiliki wawawililwe ni achiwankwawo, waliwalikwe kwagawila yakulya mo wa gose.

² Nipele, achinduna likumi ni wawili wala wawilasile mpingo wose wa wakulijiganya nikuti, “Ngaikuwajilwa kuti tuleche kulalichila lilo we lya Akunnungu kuti tuweje wagawanya yakulya.

³ Nipele achalongo achinjetu, mwasagule wandu nsano ni wawili wakumanyika kuti ali ni umboni wambone, waagumbale Mbumu jwa Akunnungu ni lunda ni uweji chitwape masengo go.

⁴ Nambo uweji tutulimbichile nkupopela ni kulalichila Lilo we lya Akunnungu.”

⁵ Ngani jo jaanonyelesye mpingo wose wa wakukulupilila wala. Ni waasagwile che Stefano jwagumbele chikulupi ni Mbumu jwa Akunnungu ni che Filipo ni che Plokolo ni che Nikanoli ni che Timona ni che Pamena ni che Nikolau jwa ku Antiokia juwajinjile dini ja Chiyahudi.

⁶ Waajimiche mmbujo pa achinduna, nombewo wapopele ni kwasajichila makono gao.

⁷ Ni lilo we lya Akunnungu lyapundile kwenela, ni ku Yelusalemu ko winji wa wakukulupilila wajonjesyeche nnope, ni mpingo wekulungwa wa wambopesi waakulupilile Che Yesu.

Che Stefano akukamulwa

⁸ Akunnungu wapele che Stefano upile weujinji ni ukombole ni wapanganyaga imanyisyo ni yakusimonjeka yejinji pasikati ja wandu.

⁹ Nambo wakopochele wandu achisakaga kutenda makani ni che Stefano. Wampepe mwa wandu wo waliji wa nyuumba jimo ja kupopelela jajikuwilanjikwa, “Nyuumba ja kupopelela wandu Hulu,” ni wandu wo watyochelaga ku Kulene ni ku Alekisandilia ni wane kutyochela ku Kilikia ni ku Asia.

¹⁰ Nambo Mbumu jwa Akunnungu wampele che Stefano lunda, kwa yele nganakombolanga kumpunda pawawe cheta ga.

¹¹ Nipele waonjile wandu wampepe awechete kuti, “Twampilikene che Stefano achiwecheta ga malowe ga kwatukana che Musa ni Akunnungu.”

¹² Kwanti yeleyi, waachisisye wandu ni achachekulu ni wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa. Nipele, wankamwile che Stefano ni kunnyikanawo paujo pa Nkungulu wekulu.

¹³ Ni wajimiche waumboni wa unami wawatite, “Mundu ju ngaakuleka ng'o kujichembulusya Nyuumba ja Akunnungu jajiswela ji ni kugachembulusya Malajisyo.

¹⁴ Pakuŵa twampilikene achiŵechetaga kuti jwele Che Yesu jwa ku Nasaleti chajijonanje Nyuumba ja Akunnungu ji ni kuchigalausya chisyoŵelo chiŵatupele che Musa.”

¹⁵ Wose ŵaŵaliji pa Nkungulu ŵankolondolele che Stefano, ŵambweni ku meeso kwakwe kuli mpela ku meeso kwa katumetume jwa kwini.

7

Kulalichila ku che Stefano

¹ Nipele, Jwambopesi Jwankulu ŵambusisye che Stefano, “Ana yelei ni iyoyo?”

² Che Stefano nombe ŵaajanjile, “Achalongo achinjangu ni achatati, mumbilikanile! Akunnungu Ŵakulu ŵaakopochele atati ŵetu che Iblahimu paŵaliji ku Mesopotamia akanaŵe kwaula kukutama ku Halani.

³ Akunnungu ŵansalile che Iblahimu, ‘Ntyoche mchilambo chenu, mwaleche ŵandu ŵa lukosyo lwenu, njaule kuchilambo chatanganlanjile cho.’

⁴ Nipele, che Iblahimu ŵasamile chilambo cha Ŵakalidayo, ŵajawile kukutama ku Halani. Paŵawile atagwe, Akunnungu ŵansamisye sooni ku Halani ni kwika kukutama ku chilambo chino munkutamanga ŵanyamwe sambano jino.

⁵ Akunnungu nganiŵapa che Iblahimu namose chipande cha chilambo chi kuti chiŵe chao, nambo ŵannanjile kwapa chilambo chi chiŵe chakwe nsyene ni cha uŵelesi wakwe, namuno katema ko ŵaliji akanaŵe kola mwanache.

⁶ Akunnungu ŵansalile yeleyi, ‘Uŵelesi wenu chiutame mu chilambo cha chilendo, ni kweleko chachatenda achikapolo ni kwasausya yaka mia nne.

⁷ Nambo Akunnungu akuti, uneji chinjalamura ŵandu ŵa chilambo uchachatenda achikapolo. Nipele chinjakoposya mchilambo cho ni kwaikanawo apano kuti ambopele.’

⁸ Ni Akunnungu ŵatesile malangano ni che Iblahimu ga kuumbala gaŵe chimanyisyo cha kugakunda malangano gao. Nipele che Iblahimu ŵambumbesye che Isaka mwanagwe pa lyuŵa lya ncheche ni ncheche pakumala kupagwa. Ni che Isaka nombe ŵambumbesye che Yakobo mwanagwe, ni che Yakobo nombe ŵaatesile iyoyo peyo achambuje ŵetu likumi ni ŵaŵili ŵala.

⁹ “Aŵala achambuje ŵetu ŵankolele wiu che Yusufu, ni ŵansyumisye aŵe kapolo ku chilambo cha Misili. Nambo Akunnungu ŵaliji pamo nawo,

¹⁰ ni kunkulupusya mmasausyo gakwe gose. Akunnungu ŵampele che Yusufu upile ni lunda paujo pa Falao, mwenye jwa ku Misili, ni mwenye Falao ŵammisile che Yusufu kuŵa jwankulu jwa chilambo ni jwa wose ŵaali mu nyuumba jao ja chimwenye.

¹¹ Nipele kwatyochele sala jajikulungwa pa chilambo cha ku Misili ni ku Kanaani, ni ŵandu ŵalasile kwannope ligongo lya sala. Achambuje ŵetu nganakombola kuchipata chakulya chachilichose.

¹² Nipele, che Yakobo paŵapilikene kuti kwana yakulya ku Misili ko, ŵaalajisye achiŵanagwe, yaani achatati ŵetu, ajaulangane kaandanda ku Misili ko.

¹³ Ni pa ulendo wao waŵili, che Yusufu ŵalikolasile kwa achapwakwe, ni mwenye jwa ku Misili ŵalumanyilile lukosyo lu che Yusufu.

¹⁴ Ni che Yusufu ŵaalajisye ŵandu kukwaŵilanga che Yakobo atagwe ni achalongo achinjakwe wose, ŵandu sabini na mbili achanje ku Misili.

¹⁵ Che Yakobo ŵajawile ku Misili, kweleko ni kuŵawilile pamo ni achambuje ŵetu.

¹⁶ Ni malilo gao gajjalikwe mpaka ku Shekemu, ni kusikwa mwilembe liŵasumile che Iblahimu kutyochele ku lukosyo lwa Hamoli kwa mbiya simpepe.”

¹⁷ “Nambo pikaiche katema ka chilanga chiŵalumbile Akunnungu ku che Iblahimu, ŵandu ŵala ŵatupile ni konjecheka kwa nnope ku Misili kula.

¹⁸ Nipele ŵajimwiche mwenye jwine ku Misili jwanganamanyilila che Yusufu.

¹⁹ Mwenye jo wâatesile yangalumbana ni kwaonela achambuje wêtu kwa kwakan-ganichisya akaajase achiwâna wâo achanandi kuti nganasaka akole umi.

²⁰ Katema ko che Musa wâpagwile, nombejo wâliji jwambone paujo pa Akunnungu. Wâlelitwe pa musu pa atatigwe kwa miesi jitatu,

²¹ ni pa wâlepele kungosa mwakupunda mu nyuumba wâankopwesye paasa, mwali jwa mwenye jwa ku Misili wânjigele ni kunlela mpela mwanagwe nsyene.

²² Che Musa wâjigenywe indu ya lunda lwa Wâmisili nombejo wâliji jwakulimbangana kwa maloŵe ni masengo.

²³ “Pa wâliji ni yaka alobaini, ntima wakwe wasachile kwajimajimila achinjakwe Wâisilaeli kukulola indu i wâpanganyichiswaga.

²⁴ Kweleko wâmbweni Mmisili jumo achimpanganyichisyaga yangalumbana jumo jwa achalongo achinjakwe, wâpokasisye, ni che Musa kwakwauchisya wâmbuleje Mmisili jula.

²⁵ Wâganisisye kuti achalongo achinjakwe Wâisilaeli akaimanyilile kuti Akunnungu akuntuma jwelejo kwakulupusya, nambo nganaimanyilila.

²⁶ Malaŵi jakwe, wâweni Wâisilaeli wâwili ali nkuputana achinsyene pe, ni wâlinjile kwajilanya achitiji; ‘Wânyamwe ndi wâ lukosyo lumo, ligongo chi nkusaka kuulasyana achinsyene pe?’

²⁷ Nambo jwejula ju wâamputaga njakwe jula wântutile pambali che Musa ni kunsalila, ‘Ana wâani wâmbisile mmwejo ku wâ chilongola ni jwakulamula pa uweji?’

²⁸ Ana nkusaka kumulaga mpela imwatite pakummulaga Mmisili jula liiso?’

²⁹ Che Musa pa wâgapilikene maloŵe go wâtisile, wâtemi ku chilambo cha ku Midiani nti jwannendo, ni kweleko wâwêlechele wânache wâwili wâchilume.

³⁰ “Payaichile yaka alobaini, katumetume jwa kwini jwa Ambuje jwankopochele che Musa pa chisukutu chichakolelaga mooto kwipululu kula pachi wândi ni Litumbi lya Sinai.

³¹ Che Musa wâchisimonjile nnope chichaoneche cho, wâsejelele pachi wândi kukulolech- esya uchenene, nambo wâpilikene liloŵe lya Ambuje lilinkuti,

³² ‘Uneji ndili Akunnungu wâ achambuje wênu, Akunnungu wâ che Iblahimu ni wâ che Isaka ni wâ che Yakobo!’ Che Musa wâtetemele kwa lipamba ni nganapunda kulolechesya sooni.

³³ Ambuje wânsalile, ‘Mmuule italawanda yenu paku wâ pelepo panjimi pali pa- paswela.

³⁴ Naiweni yangalumbana yakwapanganyichisya wându wângu wâkutama ku Misili. Mbilikene kulilasika kwao none ndulwiche kukwakulupusya, ni sambano chinantume ku Misili.’

³⁵ “Che Musa aju ni jwejula ju wâankanile Wâisilaeli pa wânsalile, ‘Ana wâani wâmbisile mmwejo ku wâ chilongola ni jwakulamula pa uweji?’ Kwa litala lya julajula ka- tumetume jwa kwini ju wâankopochele che Musa mu chisukutu chichakolelaga mooto, Akunnungu wântumile che Musa wo aŵe chilongola ni nkulupusyo.

³⁶ Jwelejo ni ju wâalongwesye wându akopoche ku Misili kwa kupanganya imanyisyo ni yakusimonjeka mu chilambo cha ku Misili ni mu bahali ja Shamu ni mwipululu, kwa yaka alobaini.

³⁷ Che Musa ni ju wâasalile Wâisilaeli, ‘Akunnungu chanjimuchisye jwakulondola mpela uneji kutyochele mwa achalongo achinjenu mwachinsyene.’

³⁸ Wâisilaeli pa wâsongangene mwipululu mula, che Musa wâliji kweleko pamo ni achambuje wêtu ni katumetume jwa kwini ju wâwêchete najo mu Litumbi lya Sinai. Jweleju ni ju wâgapochele maloŵe gagakwikawanawo umi kutupa uweji.

³⁹ “Nambo achambuje wêtu nganasakanga kumpilikanila che Musa, wântutile pambali ni wâsachile mmitima jao kuujila ku Misili.

⁴⁰ Wânsalile che Haluni, ‘Ntupanganyichisye achiminungu jati tujipopelele ni jitulon-gosye mwitala, pakuwâ che Musa juwâtulongwesye kopoka ku Misili ngatukuchimany-ilila chichasimene!’

⁴¹ Katema ko wâpanganyisye chinyago cha ng'ombe ja mwana, ni wâtasile mbopesi kwa chinyago ni kuchijangalila chindu chichaliji masengo ga makono gao achinsyene.

⁴² Nambo Akunnungu wâtyosile pa wânyawo, wâalesile asipopele ndondwa sya kwiunde, mpela yaitite pakulembekwa mchitabu cha wâkulondola wâ Akunnungu, ‘Wânyamwe wându wâ chilambo cha ku Isilaeli!

Ana wânyamwe mwambelechele inyama yesinje ni sadaka kwa yaka alobaini mwipululu mula?

⁴³ Wânyamwe mwaliyigele lisakasa lya nnungu jwenu Moleki, ni chinyago cha ndondwa ja nnungu jwenu Lefani.

Inyago imwaipanganyisye ni iyoyo imwaipopele.

Kwa ligongo lyo chinansamichisye ku ukapolo kwakutalika kupita ku Babeli!’

⁴⁴ Achambuje wênu wâkwete lisakasa lya umboni lyalikulosya kuti Akunnungu ali mwele mwipululu. Lisakasa lila lyakolochekwe mpela Akunnungu iwâtite pakwasalila che Musa akolosye, chisau ni achila chiwâchiweni.

⁴⁵ Nipele achambuje wêtu wâpochelangene achinsyene pe mpaka katema ka che Yoshua, pawachipatile chilambo chi kutyochela kwa wându wâwâwâinjikwe ni Akunnungu paujo pao. Lyatemi pelepo mpaka katema ka che Daudi.

⁴⁶ Che Daudi wânonyelwe ni Akunnungu nombe che Daudi wâwêndile Akunnungu wâatawile nyuumba wêle wâali Akunnungu wâ che Yakobo.

⁴⁷ Nambo che Selemani ni juwântawile Akunnungu nyuumba.”

⁴⁸ “Natamuno yeleyo, Akumanani ngakutama mmajumba gagatawîkwe ni wându, mpela yakuti jwakulondola jwa Akunnungu,

⁴⁹ Ambuje akuti, ‘Kwinani kuli chitengu changu cha umwenye ni chilambo chili pakuwîchila makongolo gangu.

Nyuumba jati uli jichimundawile une, ni liuto chi pachimbumulile?

⁵⁰ Ana ngawâ uneji jumbanganyisye yeleyo yose?”

⁵¹ Che Stefano wâpundile kuwêcheta, “Wâkukanila achakulungwa wânyamwe! Mitima ni mawiwi genu gali mpela ga wându wângakwamanyilila Akunnungu. Wânyamwe nli mpela achambuje wênu, mowâ gose nkukanilana ni Mbumu jwa Akunnungu.

⁵² Ana jwapi mwa wâkulondola jwangananlagasya achambuje wênu? Wâauleje wêlewo wâwâlajiswe kalakala ni Akunnungu asale kwika kwa ajula jwakupanganya yaili yam-bone. Ni sambano wânyamwe mungalawiche ni kumbulaga.

⁵³ Wânyamwe mwagapochele Malajisyo ga Akunnungu gagaiche kukwenu ni achika-tumetume wâ kwinani, nambo nangingakumulichisya.”

Che Stefano akuulajikwa

⁵⁴ Achakulu wâ Nkungulu pawâgapilikene maloûe go, yachimile nnope ni kuchilimya meeno.

⁵⁵ Nambo che Stefano ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu, wâlolite kwinani, wâuweni ukulu wa Akunnungu ni Che Yesu ali ajimi kundyô kwa Akunnungu.

⁵⁶ Ni wâtite, “Nnole! Ngukuwona kwinani kwakuugule ni Mwana jwa Mundu ajimi kundyô kwa Akunnungu.”

⁵⁷ Pelepo wându wose wâwâlaji pa Nkungulu ula wâgumisile kwa liloûe lyekulungwa ni kusiwila mawiwi ni makono gao. Nipele wânguluchile wânawose kwana kamo,

⁵⁸ Ni wankopwesye mmusi ni kumponya maganga. Wamboni wala wawisile yakuwala yao kwa jwanchanda jumo liina lyakwe che Sauli kuti aigose.

⁵⁹ Pawapundile kwaponya maganga, che Stefano wapopele achitiji, “Alakwe Ambuje Che Yesu, mpochele mbumu jangu!” ⁶⁰ Watindiwele ni wanyanyisye achitiji, “Ambuje nkaawalanjila sambi si.” Pawaweche yeleyo wajasiche. Ni che Sauli wakundile kuti che Stefano akuwajilwa kuulajikwa.

8

Che Sauli akwalagasya wandu wakukulupilila Kilisito

¹ Lyuwa lilyolyo gatandite malagasyo gannope kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Yelusalemu. Wandu wakukulupilila Kilisito wose wapwilingene mu ilambo ya ku Yudea ni ku Samalia, akawe achinduna pe.

² Wandu wakwajogopa Akunnungu wansichile che Stefano ni kwalilila kwa malumbo gamakulungwa.

³ Nambo che Sauli walinjile kuuwesesya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. Wajawile mu nyumba jajili jose ni kwakoposya paasa wandu wakukulupilila Che Yesu wose achalume ni achakongwe ni kwa wika mu nyumba jakuta wilwa.

Che Filipo akulalichila Lilo we lya Akunnungu ku Samalia

⁴ Awala wandu wakukulupilila Che Yesu wawapwilingene wajesilejesile mosemose achilalichilaga Ngani Jambone.

⁵ Che Filipo nombe wajinjile mu mmusi wauli ku chilambo cha ku Samalia achilalichilaga ngani ja Kilisito ni Akunnungu kwa wandu wakutama pelepo.

⁶ Mpingo wa wandu pawagapilikene malo we gawaweche che Filipo ni kwiwona imanyisyo iwaitesile, wose wapilikanichisye kwa uchenene.

⁷ Pakuwa wandu wajinji wawakwete masoka, gakopweche gachigumilaga kwa lilo we lyekulungwa. Ni sooni wandu wajinji wawatatele iwalo ni wawalemele walamiswe.

⁸ Nipele kwaliji ni kusengwa kwakukulungwa mmusi wo.

⁹ Jwapali mundu jumo liina lyakwe che Simoni juwatendaga usa wi mmusi mo kwa mo wa gamajinji ni kwasimosya wandu wa ku Samalia, achilitendaga kuti jwelejo ali jwankulu.

¹⁰ Wandu wose chitandile jwannandi kwichila jwankulungwa wampilikene jwelejo ni kuti, “Mundu ju akwete ukombole wa Akunnungu waukuwilanjikwa ‘Ukombole Weukulungwa.’”

¹¹ Wampilikanichisye jwelejo pakuwa waasimosisye kwa mo wa gamajinji kwa usa wi wakwe.

¹² Nambo pawaukulupilile utenga u che Filipo nkati Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu ni ngani ji Che Yesu Kilisito, wabatiswe achalume ni achakongwe.

¹³ Che Simoni nombejo wakulupilile, ni pawabatiswe, wajesile ni che Filipo, wasimosile pawaiweni imanyisyo ni yakusimonjeka iyatendekwe.

¹⁴ Achinduna wawaliji ku Yelusalemu pawapilikene kuti wandu wa ku Samalia nombewo ajitichisye Lilo we lya Akunnungu, waatumile che Petulo ni che Yohana kukwao.

¹⁵ Che Petulo ni che Yohana pawaiche kweleko waapopelele wakukulupilila wala kuti ampochele Mbumu jwa Akunnungu,

¹⁶ pakuwa Mbumu jwa Akunnungu waliji akanantuluchile mundu jwalijose mwa wanyawo, nambo wagambile kubatiswa pe kwa liina lya Ambuje Che Yesu.

¹⁷ Nipele, che Petulo ni che Yohana waasajichile makono gao wakukulupilila wala, ni wapochele Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁸ Pelepo che Simoni paŵaimanyi kuti ŵandu akupegwa Mbumu jwa Akunnungu kwa kusajichilwa makono ga achinduna, ŵasachile kwapa mbiya che Petulo ni che Yohana

¹⁹ achitiji, “Mumbeje none jwakwe ukombole wo kuti mundu jwalijose juchingansajichile makono ampochele Mbumu jwa Akunnungu.”

²⁰ Nambo che Petulo ŵansalile, “Njonasiche mwasyene pamo ni mbiya syenu, pakuŵa nkuganisya kuti nkukombola kusuma ukombole wa Akunnungu kwa mbiya!

²¹ Nganinkola chachili chose atamuno lipesa pamasengo go pakuŵa ntima wenu nganiuŵa wambone paujo pa Akunnungu.

²² Kwapele nleche ungalumbana wenu wu, ni kwapopela Ambuje nombewo panepa channechelesye sambi sya kuganisya yeleyo.

²³ Pakuŵa ngummona mgumbele ligogo ni sooni ntaŵikwe ni sambi!”

²⁴ Che Simoni ŵajanjile, “Ngummenda mwanya mumbopelele kwa Ambuje ganaiche kuumbata gagaligose mwa gelego gansasile go.”

²⁵ Che Petulo ni che Yohana paŵamalisisye kuŵalanga umboni ni kulalichila Liloŵe lya Ambuje, ŵaujile ku Yelusalemu. Paŵaujaga ŵaalalichile ŵandu Ngani Jambone mmisinda jejinji ja ku Samalia.

Che Filipino akumbatisya chilongola jumo jwa ku Esiopia

²⁶ Katumetume jwa kwinani jwa Ambuje ŵansalile che Filipino, “Nliŵiche chile njaule kulujenda ku litala lyalikupitila mwipululu lyalikutuluchila ku Yelusalemu kwaula ku Gaza.”

²⁷ Nipele, che Filipino ŵaliŵisile chile ni kutanda ulendo. Katema ko kwaliji ni mundu jwa ku Esiopia jwakugosa mbiya mu umwenye wa Kandake mwenye jwankongwe jwa ku Esiopia, mundu jo ŵatamaga liuli. Jwelejo ŵajawile ku Yelusalemu kukwapopela Akunnungu, ni katema ko ŵaliji nkuuja ali akwesile mutuka ja kukwekwelemya.

²⁸ Paŵaujaga, ŵatemi mmutuka akuno ali nkusyoma chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu.

²⁹ Nipele, Mbumu jwa Akunnungu ŵansalile che Filipino, “Mmandichile mutuka jo ni kulongana najo.”

³⁰ Che Filipino ŵautwiche ni kujiŵandichila mutuka jila, ŵampilikene mundu jula ali nkusyoma chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu. Pelepo che Filipino ŵammusisye, “Ana nkuimanyilila uchenene inkusyoma yo?”

³¹ Mundu jo ŵanjanjile, “Ana chingombole uli kuimanyilila pangali mundu jwakundagulila?” Pelepo ŵanchondelele che Filipino kuti akwele mu mutuka ni kutama pamo nawo.

³² Ni liunjili lya Malembelo ga Akunnungu liŵaliji nkusyoma ni ali, “Ŵaliji mpela ngondolo jiŵajijausyaga kukujisinga, ŵamyalele mpela mwanangondolo pakunkata manyunya, Nombewo nganaŵecheta chachili chose.

³³ Ŵachembulwisye ni kwaonela.

Ngapagwa juchakombole kuŵecheta yankati uŵelesi wakwe, pakuŵa umi wakwe ujigalikwe kutyochela pachilambo.”

³⁴ Mundu jwa ku Esiopia jo ŵansalile che Filipino, “Choonde musalile, jwakulondola jwa Akunnungu ju akuŵecheta yankati ŵaani? Ana akuŵecheta yankati nsyene pane mundu jwine?”

³⁵ Nipele, che Filipino ŵatandilile pelepo pa Malembelo ga Akunnungu ŵansalile Ngani Jambone ji Che Yesu.

³⁶ Paŵaliji chiŵela ni ulendo wo, ŵaiche pagali meesi, ni juŵatamaga liuli jula ŵatite, “Peuto pa kwana meesi, ana kwana chachili chose chakuunekasya une ninabatiswe?”

³⁷ Che Filipino ŵatite, “Mwakulupililaga ni ntima wenu wose nkukombola kubatiswa.” Nombejo ŵatite, “Elo ngukulupilila kuti Che Yesu Kilisito ali Mwana jwa Akunnungu.”

³⁸ Mundu jula walamwile mutuka jijime, ni wanawose wawili watulwiche ni kwinjila mmeesi, che Filipo wambatisye mundu jula.

³⁹ Pawakopweche mmeesi papopo Mbumu jwa Ambuje wanjigele che Filipo ni mundu jwa ku Esiopia jula nganambona sooni che Filipo, nambo wajendelechele ni ulendo achisengwaga.

⁴⁰ Nambo che Filipo walisimene aiche mmusi wa ku Azoto, ni pawapitaga waalalichile wandu Ngani Jambone mmisi jose mpaka waiche ku Kaisalia.

9

Che Sauli akunkulupilila Kilisito (Masengo 22:6-16; 26:12-18)

¹ Katema ko che Sauli wapundile kwajogoya nnope wakwakuya Ambuje kuti chiwaulaje. Wajawile kwa Jwambopesi Jwankulu,

² kukuwenda waape chikalata chakwamanyisya mmajumba ga kupopelela ga ku Damesiki kula kuti, waasimanaga kweleko wandu wakulikuya Litala lya Ambuje, achalume atamuno achakongwe wakamule ni kwaikanawo ku Yelusalemu.

³ Nambo che Sauli pawaliji mwitala pachiwandi ni kwika ku Damesiki, chisisimuchile lulanga kutyochela kwini lwalanguchisye mbande syose.

⁴ Wagwile paasi ni kupilikana liloŵe lichasalilaga, “Che Sauli, che Sauli! Ligongo chi nkuunagasya?”

⁵ Che Sauli nombe wausisye, “Ambuje, ana waani alakwe?” Ni liloŵe lyo lyajanjile, “Uneji ndili Che Yesu junkunlagasya.”

⁶ Nambo sambano njime, njinjile mmusi ni kweleko chansalile chachikummajila kuchipanganya.”

⁷ Ni wandu wawaliji pamo nawo mu ulendo wala, wajimi ali jii, wapilikanaga liloŵe lyo nambo nganammona mundu.

⁸ Che Sauli wajimi, nambo pawatatanukwile meeso gakwe nganakombola kuchiwona chachili chose, nipele wandu wawalongene nawo wala wankamwile nkono ni kunnongosya mpaka ku Damesiki.

⁹ Che Sauli watemi moŵa gatatu pangalola, ni nganalya natamuno kung'wa chachili chose.

¹⁰ Ku Damesiki ko jwapali jwakulijiganya ju Che Yesu liina lyakwe che Anania. Ambuje wammilasile mu yakwiwona, “Che Anania!” Che Anania wajitiche, “Une ndili pelepa Ambuje.”

¹¹ Ambuje wansalile, “Njimuche njaule ku litala lyalikuwilanjikwa Litala Lyagoloka, nkauchilichisye mu nyumba ji che Yuda mundu liina lyakwe che Sauli jwa ku Taso. Ni sambano ali nkupopela,

¹² nombewo mu yakwiwona ambweni mundu liina lyakwe che Anania achijinjalaga nkati ni kunsajichila makono gakwe kuti akombole kulola sooni.”

¹³ Nambo che Anania wajanjile, “Ambuje, mbilikene ngani sya mundu ju kutyochela kwa wandu wajinji, mbilikene yangalumbana iŵaapanganyichisye waswela wenu ku Yelusalemu kula.

¹⁴ Ni apano aiche ali ni ulamusi kutyochela kwa achakulu wambopesi, wakamule wandu wose wakunkulupilila mmwe Che Yesu.”

¹⁵ Nambo Ambuje wansalile che Anania, “Njauleje pe, pakuŵa naasagwile kuti andumichile, ajenesye ngani syangu kwa wandu wangaŵa Wayahudi ni kwa mamwenye ni kwa Waisilaeli nombe.

¹⁶ Uneji nansyene chinaalosye indu yekulungwa ichawajilwe kulagaswa nayo kwaligongo lyangu.”

¹⁷ Nipele, che Anania wawile ni kwinjila mu nyumba jo. Wasajichile makono che Sauli ni kuti, “Nlongo njangu che Sauli, Ambuje Che Yesu juwakukopochele pamwaliji mwitala kwika apano, andumile kuti nkombole kulola sooni ni kugumbaswa Mbumu jwa Akunnungu.”

¹⁸ Papopo yagwile mmeeso mwakwe che Sauli indu mpela ikalawesya ni wakombwele kulola sooni. Ni wawimwiche ni kubatiswa.

¹⁹ Nipele walile chakulya ni kukola machili sooni.

Che Sauli akwalichila wandu Ngani Jambone ku Damesiki

Che Sauli watemi pamo ni wakulijiganya wa Che Yesu kwa mowa kanandi ku Damesiki kula.

²⁰ Papopo watandite kulalichila mmajumba ga kupopelela ga Wayahudi kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu.

²¹ Wandu wose wawampilikene wasimosile ni kuti, “Ana jweleju ngawa julajula jwawaleje awala wawankulupililaga Che Yesu ku Yelusalemu kula? Ni sooni waiche akuno kuti wakamule wanyawo ni kwajausya kwa achakulu wambopesi!”

²² Che Sauli wapundile kukola machili, ni kwasimosya Wayahudi wakutama ku Damesiki iwatite pakulosya pangasisa kuti, Che Yesu ali Kilisito.

²³ Pagapite mowa gamajinji, Wayahudi wawilene ni kusosa itajile pakwaulaga che Sauli.

²⁴ Nambo che Sauli wapilikene ngani jo. Nipele wandu waliji kwajuwilila mminango ja kwinjilila mmusi wo muusi ni chilo, kuti waulaje.

²⁵ Nambo chilo chimo wakulijiganya wakwe wanjigele mu chitundu ni kumpelesya pepowo pa likumba lya musi ni kunselelesya mpaka paasi.

Che Sauli akuujila ku Yelusalemu

²⁶ Che Sauli pawaiche ku Yelusalemu wasachile kuliwanganya ni wakulijiganya wane wala. Nambo wose wanjogwepe, nganakulupilila kuti che Sauli waliji jwakulijiganya njao.

²⁷ Nipele che Banaba wanjigele che Sauli ni kunjausya kwa achinduna, ni kwasalila yankati che Sauli iwatite pakwawona Ambuje Che Yesu mwitala ni kukunguluka nawo, ni iwatite pakwalalichila wandu ngani si Che Yesu pangali lipamba ku Damesiki kula.

²⁸ Nipele che Sauli watemi pamo nawo, ni wajesile mu Yelusalemu mose achilalichilaga wandu Lilo we lya Ambuje pangali lipamba.

²⁹ Ni sooni wakungulwiche ni kukanilana ni Wayahudi wakuwecheta Chigiliki, nambo wanyawo wasachile kummulaga.

³⁰ Wakukulupilila wala pawaimanyilile yeleyo, wanjigele che Sauli ni kunjausya ku Kaisalia, ni wannesile kweleko kuti ajaule ku Taso.

³¹ Katema ko mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wala wakwete chitendewele ku Yudea kose ni ku Galilaya kose ni ku Samalia kose. Mbumu jwa Akunnungu wapele machili ni wajonjesyeche ni watemi kwa kwajogopa Ambuje.

Che Ainea akulamiswa

³² Che Petulo pawaliji nkwendajenda pali pose, waiche sooni kwa wakukulupilila wakutama ku Luda.

³³ Wansimene kweleko mundu jwakuwilanjikwa che Ainea, juwagonile pa chindanda kwa yaka nsano ni itatu pakuwa watatele.

³⁴ Nipele, che Petulo wansalile, “Che Ainea, Che Yesu Kilisito akunnamisya. Njimuche, ntandiche chindanda chenu.” Papopo che Ainea wawimwiche.

³⁵ Wandu wose wawatemi ku Luda ni ku Shaloni wambweni che Ainea, ni wose wankulupilile Ambuje.

Che Doka akulamiswa

³⁶ Ku Yopa ko jwapali jwakulijiganya jwankongwe liina lyakwe che Tabisa, mu Chigiliki che Doka, malumbo gakwe, ngolombwe. Jweleju wapanganyaga yambone ni kwakamuchisya wakulaga mowa gose.

³⁷ Mowa gala walwasile ni wajasiche. Wandu wagajoyesye malilo gakwe ni wagawisile mu chuumba cha mwinani.

³⁸ Ku Yopa nganikutalikangana ni ku Luda, nipele wakulijiganya pawapilikene kuti che Petulo ali ku Luda, walajisye wandu wawili kukwao ni kwachondelela kuti, “Nnyiche chitema pe kukwetu.”

³⁹ Nipele, che Petulo walongene nawo. Pawaiche, wanlongwesye ku chuumba cha mwinani. Kweleko wawililwe ni achiwankwawo wose wansyungwile che Petulo achililaga ni kwalosya minjilo ni yakuwala ine iwai panganyisye che Doka akana we kwasika.

⁴⁰ Che Petulo waakopwesye paasa wose, watindiwele ni kupopela. Nipele, wagagalauchile malilo gala ni kuti, “Che Tabisa njimuche.” Nombejo watatanukwile meeso gao, ni pawaweni che Petulo wajimwiche ni kutama.

⁴¹ Che Petulo wankamwile nkono ni kunjimika, ni waawilasile wandu wakukulupilila ni wawililwe ni achiwankwawo wala, wapele ali jwanjumi.

⁴² Ngani jo jajenele papali pose ku Yopa ko, ni wandu wajinji waakulupilile Ambuje.

⁴³ Che Petulo walongjele ku Yopa kula mowa gampepe, achitamaga mu nyuumba ja mundu jwakuwilanjikwa che Simoni jwakukolosya mapende.

10

Che Petulo akwajimajimila che Konolio

¹ Ni jwapali mundu ku Kaisalia liina lyakwe che Konolio, chilongola jwa mpingo wa wangondo mia moja wakuwilanjikwa “Mpingo wa Italia.”

² Jweleju pamo ni waali mu nyuumba jao wose wajogopaga Akunnungu, nombejo wakamwisye wakulaga ni kupopela mowa gose.

³ Mpela saa tisa ja muusi wammweni pangasisika katumetume jwa kwinani jwa Akunnungu mu yakwiwona achaichililaga ni kwasalila, “Che Konolio!”

⁴ Che Konolio wankolondolele katumetume jo ali ni lipamba, ni kummusya, “Kwana chichi Ambuje?” Katumetume jo wanjanjile che Konolio, “Akunnungu apochele mapopelo ni sadaka syenu kwa wakulaga, ni sooni ngasanliwalila kose.

⁵ Sambano, mwalajisye wandu ku Yopa akammilanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akummilanga che Petulo.

⁶ Jwelejo akutama ku che Simoni jwakukolosya mapende, nyuumba jakwe jili mungu-lugulu mbwani.”

⁷ Ajula katumetume jwa kwinani jwa wechete malo we go pawatyosile, che Konolio waawilasile wakutumichila wakwe wawili pamo ni jumo jwa wangondo wakwe juwantumichilaga, juwaliji jwakwajogopa Akunnungu,

⁸ Waasalile yose iyakopochele, ni kwalajisya ku Yopa.

⁹ Mala wi jakwe lyu wa lili pa ntwe, wandu watatu wo ali chiwela mu ulendo, achiwandichilaga ku Yopa che Petulo wakwesile penani pa nyuumba kukupopela.

¹⁰ Ni jakwete sala, wasachile chakulya. Pawankulumichisyaga chakulya, waiweni yakwiwona.

¹¹ Ni wakuweni kwinani kweugule ni chindu chisau shuka jejikulungwa jili je wambe mmalombo gakwe gancheche chili nkutuluswa.

¹² Mwelemo mwaliji mwana inyama inayose yana makongolo gancheche ni inyama yaikukwa wa ni ijuni ya kwiunde.

¹³ Nipele, walipilikene lilo we lichasalilaga, “Che Petulo njimuche, nsikite nlye.”

¹⁴ Nambo che Petulo wanjajile, “Ngwamba, Ambuje, uneji nganilye chindu chachili chose chekanye kuligwa atamuno chakusakala.”

15 Liloŵe lila lyapikaniche sooni lichasalilaga, “Indu yaiswejesye Akunnungu nkaiŵilanga yakusakala!”

16 Chelechi chakwasalila che Petulo nsikite nlye ŵasalilwe katatu, ni papopo shuka jila janyakulikwe kwini.

17 Che Petulo paŵaliji nkusimonga nkati malumbo ga yakwiwona yaiweni yo, ŵandu ŵaŵalajiswe ni che Konolio ŵala, ali amasile kuuchilichisya, ŵaiche pa nyumba ji che Simoni jwakukolosya mapende, ni kwima pannango,

18 ni ŵapoposile ni kuusya, “Ana mwelemu kwana jwannendo jwakuŵilanjikwa che Simoni jwakuŵilanjikwa che Petulo?”

19 Ni che Petulo paŵaliji nkuganisya yankati yakwiwona ila. Papopo Mbumu jwa Akunnungu ŵasalile, “Che Simoni, Kwana ŵandu ŵatatu pelepa akunsosa.

20 Ntuluche chitema pe ni sooni nkaliusyausya kulongana pamo nawo pakuŵa une ni junaatumile.”

21 Nipele, che Petulo ŵatulwiche ni kwasalila ŵandu wo, “Uneji ndili jwelejo junkunsosa. Ana nkusosa chichi pelepa?”

22 Ŵanyawo ŵanjanjile, “Atutumile che Konolio jwankulu jwa ŵangondo, mundu jwakuŵalanjikwa umboni wambone, jwakwajogopa Akunnungu ni kuchimbichikwa ni Ŵayahudi wose. Ŵasalilwe ni katumetume jwa kwini kuti ambilanje alakwe kumangwakwe kuti apilikanile chinkusaka kuŵecheta.”

23 Che Petulo ŵaawilasile ajinjilanje nkati, ŵapele pagona.

Malaŵi jakwe, che Petulo ŵatandite ulendo pamo ni ŵanyawo, ni ŵandu ŵane ŵakwakulupilila Che Yesu ŵa ku Yopa ŵalongene nawo.

24 Lyuŵa lyaaŵili lyakwe ŵaiche ku Kaisalia, kweleko che Konolio ŵaalaliche achalongo achinjakwe ni achambusangagwe, ni ŵaliji nkwalindilila ŵanyawo.

25 Nipele che Petulo paŵajinjilaga nkati, che Konolio ŵakopweche paasa kukwachingamila, ŵatindiŵele paujo pa che Petulo ni kwakotamila.

26 Nambo che Petulo ŵanjimiche ni kunsalila, “Njime pakuŵa none jwakwe ndili mundu mpela alakwe.”

27 Che Petulo ŵapundile kukunguluka ni che Konolio ali nkwinjila nkati ni ŵasimene ŵandu ŵajinji asongangene.

28 Che Petulo ŵaasalile, “Ŵanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti malajisyo ga dini jetu ja Chiyahudi gakutukanya kukamulangana atamuno kwajimajimila ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi. Nambo Akunnungu aamanyisye uneji kuti ninanganichisye mundu jwalijose kuti ali jwangaswejeswa atamuno jwakusakala.

29 Kwa ligongo lyo pamumilasile nganiingana kwika. Nipele, ngummusya kwaligongo chi mumilasile?”

30 Che Konolio ŵajanjile, “Gapite moŵa gatatu mpela saa jijiji ja saa tisa, naliji nkupopela mu nyumba jangu. Chisimuchile nammweni mundu jwawasile iwalo yeswela mbee ajimi paujo pangu,

31 ni ŵatite, ‘Che Konolio! Akunnungu akupilikene kupopela kwenu ni akusikum-buchila sadaka simwapele ŵakulaga.

32 Nipele muntume mundu ku Yopa akammilanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akummilanga che Petulo, jweleju akutama ku che Simoni jwakukolosya mapende, nyumba jakwe jili mungulugulu mbwani.’

33 Nipele, chitema pe naatumile ŵandu kukwenu, nomwe ntesile yambone pa kwika. Sambano uweji wose tuli paujo pa Akunnungu, kupilikanila chachili chose chantumile Ambuje kusala.”

Che Petulo akwalalichila ŵandu

³⁴ Pelepo che Petulo wâtandite kuwêcheta achitiji, “Sambano ngumanyilila kuti isyene Akunnungu nganakola lusagu.

³⁵ Nambo mundu jwa chilambo chachili chose, jwakwajogopa Akunnungu ni kupanganya yaili yambone paujo pao, akukundikwa nawo.

³⁶ Wanyamwe nkumanyilila utenga uwaupeleche Akunnungu kwa wându wâ ku Isilaeli, achijenesyaga Ngani Jambone jajikwikanawo chitendeweke kwa litala li Che Yesu Kilisito, wâali Ambuje wâ wose.

³⁷ Wanyamwe nkulimanyilila alila lilyatyochele mchilambo chose cha Wayahudi, chitandile ku Galilaya, che Yohana pa wâmasile kulalichila utenga wa ubatiso.

³⁸ Nkumanyilila iwâtite Akunnungu pakunsagula Che Yesu jwa ku Nasaleti kwa kwatuluchisya Mbumu jwa Akunnungu ni machili. Pakuwa Akunnungu waliji pamo nawo, nipele waliji nkwendajenda akuno ni akunokuno achitendaga yambone ni kwalamyu wose wawakamwilwe ni Ibilisi.

³⁹ Noweji tuli waumboni wa yose iwâtesile mmusi wa Wayahudi ni mu Yelusalemu. Wambuleje kwa kwawamba pansalaba,

⁴⁰ nambo Akunnungu wansyusisye pa lyuwa lyaatatu ni kwatenda awoneche pangasisika.

⁴¹ Nganawoneka kwa wându wose, nambo kwa awala waumboni wawasagwile Akunnungu, yaani uweji utwalile ni kung'wa pamo nawo, pa wâmasile kusyuka.

⁴² Ni wâtulajisye tulalichile Ngani Jambone kwa wându wose ni kuwalanga umboni kuti Che Yesu ni wawasagulikwe ni Akunnungu kuti wâalamule wajumi ni Wawe.

⁴³ Wakulondola wa Akunnungu wose wasasile umboni nkati welewo kuti mu liina lyao, jwalijose jwakwakulupilila chalecheleswe sambu syakwe syose.”

Wându wanga wa Wayahudi nombe akumpochela Mbumu jwa Akunnungu

⁴⁴ Che Petulo pawawechetaga malo we go, Mbumu jwa Akunnungu wâtuluchile wanawose wawaupilikanilaga utenga wao.

⁴⁵ Ni Wayahudi wawakulupilile wawapechesye che Petulo kutyochela ku Yopa wala wasimosile kuwona kuti Akunnungu wâtuluchisye ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu wându wanga wa Wayahudi.

⁴⁶ Pakuwa waapilikene achiwêchetaga iwêcheto yakusimosya pawakusyaga Akunnungu. Pelepo che Petulo wâtite,

⁴⁷ “Wându wa apochele Mbumu jwa Akunnungu mpela uweji itutite pakupochela. Ana kwana mundu jwalijose juchakombole kwakanya kuti anabatiswe ni meesi?”

⁴⁸ Nipele, walamwile kuti abatiswe kwa liina li Che Yesu Kilisito. Nipele wându wala waachondelele che Petulo kuti atame nawo mo wa gampepe.

11

Malo we ga che Petulo kwa wakukulupilila ku Yelusalemu

¹ Achinduna ni wându wane wakukulupilila Che Yesu wawatemi ku Yudea wapilikene kuti wându wanga wa Wayahudi nombe apochele Lilo we lya Akunnungu.

² Nipele, che Petulo pawausile ku Yelusalemu, awala Wayahudi wawakulupilile Che Yesu wawaumbele, wâalalatile,

³ achitiji, “Mmwejo mwajawile kukutama ni wându wangaumbala ni kulya nawo!”

⁴ Pelepo che Petulo wâtandite kwagopolela yeleyo chimo chimo kuti.

⁵ “Lyuwa limo naliji nkupopela musu wa ku Yopa, pelepo naiweni yakwiwona, nachiwoni chindu mpela shuka jajikulungwa jili jwambe mmalombo gakwe gancheche chilinkutuluswa kutyochela kwini, ni kwika panaliji une.

⁶ Nalingulile uchenene nkati, naiweni inyama ya kulangwa yana makongolo ncheche ni inyama ya mwikonde ni inyama yaikukwaŵa ni ijuni.

⁷ Nipele napilikene liloŵe lichisalilaga, ‘Che Petulo njime, nsikite ndye.’

⁸ Ni uneji najanjile, ‘Ngwamba, Ambuje, pakuŵa chindu chachili chose changaswejeswa atamuno chakusakala nganichijinjile ng’o pakang’wa pangu.’

⁹ Nambo liloŵe lila lyapikaniche kaaŵili kutyochela kwini lichechitiji, ‘Yaiswejesye Akunnungu, alakwe nkaiŵilanga yakusakala.’

¹⁰ Chelechi chatendekwe katatu, ni mbesi jakwe indu yose yanyakulikwe sooni kwini.

¹¹ Pangakaŵa, ŵandu ŵatatu ŵaŵalajiswe kukwangu kutyochela ku Kaisalia ŵaiche pa nyumba jinatamaga.

¹² Mbumu Jwanswela ŵasalile longane nawo pangali lipamba. Ni ŵanyaŵa sita nalongene nawo ku Kaisalia ni kweleko twajinjile mu nyumba ji che Konolio.

¹³ Che Konolio ŵatusalile iŵatite pakummona katumetume jwa kwini juŵajimi mu nyumba jakwe ni kunsalila, ‘Muntume mundu ku Yopa akammilanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akuŵilanjikwa che Petulo.’

¹⁴ Ŵelewo chaachinsalila maloŵe, ganti chigankulupusye mmwejo ni ŵandu ŵaali mu nyumba jenu wose.’

¹⁵ Panatandite kuŵecheta, Mbumu jwa Akunnungu ŵaatuluchile mpela yatite pakutuluchila uweji kundanda.

¹⁶ Pelepo nagakumbuchile maloŵe ga Ambuje paŵatite, ‘Che Yohana ŵabatisye kwa meesi, nambo ŵanyamwe chimbatisye kwa Mbumu jwa Akunnungu.’

¹⁷ Nipele iŵaga Akunnungu ŵapele ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ntuuka ulaula watupele uweji utukwakulupilila Ambuje Che Yesu Kilisito, ana uneji ŵaani naakanile Akunnungu?”

¹⁸ Paŵapilikene yeleyo, ŵalesile makani ni kwakusya Akunnungu achitiji, “Akunnungu ŵapele ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi lipesa lya kuleka sambu, akole umi wa moŵa gose pangali mbesi!”

Ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu ŵa ku Antiokia

¹⁹ Ligongo lya kulagaswa kukwatandite paŵauleje che Stefano, ŵandu ŵaŵakukulupilile Che Yesu ŵala ŵapwilingene. Ŵane ŵajawile mpaka ku Foinike ni ku Kupulo ni ku Antiokia achilalichilaga Liloŵe lya Akunnungu kwa Ŵayahudi pe.

²⁰ Nambo ŵapali ŵane ŵa ŵanyawo ŵaŵatyochele ku Kupulo ni ku Kulene, ŵajawile ku Antiokia ni kwenesya ngani jo kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, achilalichilaga Ngani Jambone ja Ambuje Che Yesu.

²¹ Ambuje ŵaalongwesye kwa ukombole wao, ni ŵandu ŵajinji ŵakukulupilile ni kwaujilila Ambuje.

²² Ni ngani syo syapikaniche kwa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ku Yelusalemu. Nipele ŵantumile che Banaba ajaule ku Antiokia.

²³ Nombejo paŵaiche kweleko ni kwiwona iŵatite Akunnungu pakwapa upile ŵandu ŵala, ŵasengwile ni kwachisya ŵandu apunde kwakukulupilila Ambuje kwa mitima jao jose.

²⁴ Che Banaba ŵaliji mundu jwambone ni jwagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni chikulupi. Kwa ligongo li che Banaba, mpingo wekulungwa wa ŵandu wajonjesyeche kwa Ambuje.

²⁵ Nipele che Banaba ŵajawile ku Taso kukwasosa che Sauli.

²⁶ Paŵasimene, ŵalongene nawo ku Antiokia. Ni wose ŵanaŵaŵili ŵatemi ni mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito chaka chansima, achiujiganyaga mpingo wekulungwa wa ŵandu. Ku Antiokia ko ni kukwaliji kwaandanda ŵakulijiganya kuŵilanjikwa Ŵakilisito.

²⁷ Ni katema kakoko, ku Antiokia ko ŵaiche ŵakulondola ŵa Akunnungu ŵampepe kutyochela ku Yelusalemu.

²⁸ Nipele, jumo jwa ŵanyawo liina lyakwe che Agabo ŵajimi ni kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu ŵalondwele kuti, chijityochele sala jajikulungwa mchilambo chose. Sala jo jatyochele katema ka mwenye che Kilaudio.

²⁹ Ŵakulijiganya ŵala, jwalijose malinga ni ukombole wakwe ŵaakamuchisye achinjao ŵaŵakulupilile Che Yesu ŵaŵatamaga ku Yudea.

³⁰ Nipele, ŵatesile yeleyo ni kwatuma che Banaba ni che Sauli kuti apeleche kwa achakulu ŵa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito.

12

Ŵakukulupilila akulagaswa nnope

¹ Katema kakoko mwenye che Helode, ŵatandite kwalagasya ŵandu ŵampepe wa mu mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito.

² Ni ŵambuleje che Yakobo mpwakwe che Yohana ni lipanga.

³ Paŵaiweni kuti chitendo cho chanonyelesye Ŵayahudi, ŵapundisye, ŵaakamwile che Petulo nombe nawo. Yeleyo yatendekwe katema ka chindimba cha mikate jangatajikwa amila.

⁴ Paŵankamwile che Petulo, ŵammisile mu nyuumba jakutaŵilwa ni kwaŵika paasi pa mipingo ncheche ja ŵangondo ncheche ncheche kuti ŵalindilile. Che Helode ŵasachile kwakoposya che Petulo kwa ŵandu pakumala chindimba cha Ŵayahudi cha mikate jangatajikwa amila chachikuŵilanjikwa Pasaka.

⁵ Nipele, che Petulo paŵaliji mu nyuumba jakutaŵilwa jila, katema kakoko mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵalimbile kwapopelela kwa Akunnungu kwa mitima jao jose.

Che Petulo akukoposwa mu nyuumba jakutaŵilwa

⁶ Chilo, likanaŵe kwika lyuŵa lilyatiji che Helode ankoposye che Petulo pa ŵandu, che Petulo ŵagonile pasikati ja ŵangondo ŵaŵili, ali ataŵikwe ni minyolo jiŵili ni ŵakulindilila ŵaliji nkulindilila pannango wa nyuumba jakutaŵilwa jila.

⁷ Chisisimuchile, katumetume jwa kwinani jwa Ambuje ŵajimilile ni lilanguka lyalanguchisye mu chuumba mo. Ni katumetume jo ŵantingenye che Petulo mu mbalati ni kwajimusya achitiji, “Njimuche chitema pe!” Papopo unyolo wawantaŵile mmakono wakatwiche ni kugwa paasi.

⁸ Katumetume jwa kwinani ŵansalile, “Nlitaŵe nkaanda wenu, mmwale ni italawanda yenu.” Che Petulo ŵatesile yeleyo ni katumetume jo ŵansalile, “Mmwale likoti lyenu munguye.”

⁹ Che Petulo ŵankuiye mpaka paasa pa nyuumba jakutaŵilwa, nambo nganamanyililaga kuti yele iyatendekwaga ni katumetume jwa kwinani jo yaliji isyene, ŵaganisisye kuti akwiwona yakwiwona.

¹⁰ Ŵapite liuto lyaandanda ni lyaaŵili lya ŵakulindilila, ŵaiche pannango wa chisyano wakwinjilila mmusi. Nnango wo waugwiche usyene, nombewo ŵakopweche paasa. Ni ŵaliji nkwenda litala limo ni papopo katumetume jwa kwinani jo ŵannesile che Petulo jikape.

11 Pelepo che Petulo waimanyi iyakopochele ni watite, “Sambano ngumanyilila kusyene kuti, Ambuje antumile katumetume jwao jwa kwini kukungulupusya mu ulamusi u che Helode ni kungoposya mu iwailolelaga Wayahudi kuti ikopochele.”

12 Pa waimanyilile yeleyo wawile ku nyumba ji che Maliamu achikulugwe che Yohana jwakuwilanjikwa che Maliko. Mwelemo wasongangene wandu wajinji kupopela.

13 Che Petulo wapoposile pannango wa paasa ni waiche katumetume mwali liina lyakwe che Loda kukupilikanila.

14 Mwali jo pawalimanyilile lilo we li che Petulo, nganaugula nnango kwa ligongo lya kusengwa, nambo wautuchile nkati ni kwasalila kuti che Petulo ali pannango.

15 Ni wanyawo wansalile mwali jo, “Ntekupungwana!” Nombejo walimbile kuti isyene ali wawowo. Ni wanyawo wansalile, “Jwelejo ali katumetume jwao jwa kwini.”

16 Ni katema kakoko che Petulo wapundile kupoposya pannango. Nipele pawaugwile nnango wambweni, ni kusimonga.

17 Che Petulo wagolwesye nkono kuti amyalale, ni kwasalila iwatite Ambuje pakwoposya mu nyumba jakutawilwa. Nipele waasalile akaalanjile yelei che Yakobo ni achalongo wane wakukulupilila Kilisito, nombejo watyosile ni kwaula kwine.

18 Pakwachele, wangondo wala wapundile kola lipamba lyelikulungwa yankati chichasimene che Petulo.

19 Nipele che Helode watite asekwe nambo nganiwaona. Nipele walamwile kuti wausyewangondo wala, ni watyosise lilamulo kuti aulajikwe. Nipele che Helode watyosile ku Yudea, wawile ku Kaisalia ni kutama kukoko kwa mo wa gampepe.

Chiwa chi che Helode

20 Che Helode waatumbilile nnope wandu wa ku Tilo ni ku Sidoni. Nambo wanyawo kwa pamo waajaulile che Helode. Wakombwele kuso wekana ni che Blasto juwaliji jwakuchimbichikwa ni jwakulindilila nyumba ja mwenye, kuti awe pamo ni wanyawo. Che Blasto waajaulile che Helode ni kwachondelela kuti kuwe ni chitendewe, pakuwa chilambo chao chakulupililaga chakulya kutyochela ku chilambo cha mwenye.

21 Pa lyuwa lilyasagulikwe, che Helode wawete iwalo ya umwenye ni kutama pa chitengu chao cha umwenye, ni kukunguluka ni wandu.

22 Ni wandu wala wanyanyisye achitiji, “Ali lili lilo we lya nnungu, nganiliwa lya mundu.”

23 Papopo katumetume jwa kwini jwa Ambuje wangwisye che Helode paasi, pakuwa nganiwapa Akunnungu ukulu wo. Ni jakamwile mbango ni kuwa.

24 Nambo Lilo we lya Akunnungu lyapundile kwenela.

25 Che Banaba ni che Sauli pawamalisye masengo ga Akunnungu, wanjigele che Yohana jwakuwilanjikwa che Maliko ni kuuja kutyochela ku Yelusalemu.

13

Che Banaba ni che Sauli akusagulikwa ni kulajiswa

1 Mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Antiokia, wapali wane wawaliji wakulondola wa Akunnungu ni wakwiganya. Mwa welewo, wapali che Banaba ni che Simeoni jwakuwilanjikwa jwampiliu ni che Lukio jwa ku Kulene ni che Sauli ni che Manaeni wawalelitwe pamo ni mwenye che Helode.

2 Nipele, pawaliji nkupopela kwa Ambuje ni kuta wa, Mbumu jwa Akunnungu watite, “Mumichile pajika che Banaba ni che Sauli, kwa ligongo lya masengo gana wilasile.”

3 Nipele, pawamasile kuta wa ni kupopela, waasajichile makono gao ni kwaleka ajaulangane.

Che Banaba ni che Sauli akulalichila Ngani Jambone ku Kupulo

⁴ Nipele, che Banaba ni che Sauli ali alajiswe ni Mbumu jwa Akunnungu watulwiche mpaka ku Seleukia, kutyochela kweleko wakwesile ngalaŵa mpaka ku chilumba cha Kupulo.

⁵ Paŵaiche ku Salami, waalalichile wandu Liloŵe lya Akunnungu mmajumba ga kupopelela Wayahudi, che Yohana Maliko waliji pamo nawo nti jwakwatumichila.

⁶ Paŵajesilejesile mchilumba chose mpaka ku Pafo, wansimene nsaŵi jumo Myahudi, jwakulondola jwa unami liina lyakwe Baliyesu.

⁷ Jweleju waliji pamo ni che Selujio Paolo jwankulu jwa chilumba, mundu juwaliji ni lunda nnope. Che Selujio Paolo waawilasile che Banaba ni che Sauli kuti apilikane Liloŵe lya Akunnungu.

⁸ Nambo Elima nsaŵi jo, Elima Mchigiliki malumbo gakwe Jwakukanila, wasachile kungsiwila jwankulu jwa chilumba anukulupilile Ukilisito.

⁹ Nipele che Sauli jwakuwilanjikwa che Paolo, ali agumbele Mbumu jwa Akunnungu, wankolondolele Elima,

¹⁰ ni kuti, “Mmwe nli mwanache jwa Shetani! Mmwe nli jwammagongo jwa ya usyene yose! Mmwe nli jwaunami jwankulu ni jwaulamba! Moŵa gose ngankuleka kugalyungasya matala ga goloka ga Ambuje.

¹¹ Sambano, ulamusi wa Ambuje chiunlamule, chimme jwangalola ni nganliwona lyuŵa kwa katema.” Papopo pepo lyannyichilile lipundugulu ni chipi, ni wajendajendaga achinsosaga mundu jwakunkamula nkono kuti waalongosye.

¹² Jwankulu jwa chilumba jula paŵaiweni iyatendekwe yo, wankulupilile Che Yesu, ni wagasimosile nnope majiganyo gaŵagapilikene gankati Ambuje.

Che Banaba ni che Paolo akwaula ku Pisidia

¹³ Nipele, che Paolo ni mpingo wakwe wakwesile ngalaŵa kutyochela ku Pafo ni waichenje ku Pega mmusi wa Pamfilia, nambo che Yohana Maliko waalesile ni kuujila ku Yelusalemu.

¹⁴ Nambo wanyawo wapelengenye kutyochela ku Pega mpaka ku Pisidia mmusi wa ku Antiokia. Nipele wajinjile mu nyuumba ja kupopelela pa Lyuŵa lya Kupumulila ni kutama.

¹⁵ Paŵamasile kusyoma mchitabu cha Malajisyo ni mu itabu ya Wakulondola, ilingola ŵa nyuumba ja kupopelela jila walajisye utenga kukwao kuti, “Achalongo achinjetu, iŵaga nkwete maloŵe gagali gose gakwalimbisya mitima wandu ŵa, mmechete.”

¹⁶ Nipele, che Paolo wajimi, wajongwele nkono ni kutanda kuwecheta, “Wanyamwe Waisilaeli achinjangu ni wose unkwalamba Akunnungu, mpilikanichisye!

¹⁷ Akunnungu ŵa wandu Waisilaeli waasagwile achambuje wetu, ni kwakusya paŵatamaga kuchilendo ku Misili kula. Ni kwa ukombole wao wekulungwa waakopwesye kweleko.

¹⁸ Ni waapililile mwipululu mula kwa yaka alobaini.

¹⁹ Nipele, wasijonasile ngosyo nsano ni siwili sya mchilambo cha Kanaani ni wapele wanyawo chilambo cho kuti ajinjanje majumba.

²⁰ Yeleyo yatendekwe kwa yaka mia nne na hansini.

“Payamasile yele Akunnungu wapele wakulamula kuti waalongosye mpaka katema ka che Samweli jwakulondola jwa Akunnungu.

²¹ Ni pelepole wasachile kuŵa ni mwenye, ni Akunnungu wapele che Sauli mwanagwao che Kishi jwa lukosyo lu che Benyamini aŵe mwenye jwao kwa yaka makumi ncheche.

²² Akunnungu paŵantysisye che Sauli, wansagwile che Daudi kuŵa mwenye jwao. Walosisye kwakunda paŵasasile umboni nkati jwelejo paŵatite, ‘Nammweni che Daudi mwanagwao che Yese, mundu jwakuunonyelesya ntima wangu, juchagatendekanye gose gingusaka kugatendekanya.’

²³ Kutyochema mu lukosyo lu che Daudi Akunnungu wapele Waisilaeli Nkulupusyo, jwelejo ali Che Yesu mpela iwatite pakulanga.

²⁴ Che Yesu akanawe kugatanda masengo, walongolele che Yohana achalalichilaga wandu wose wa ku Isilaeli aleche sambini kubatiswa.

²⁵ Nkumalisya masengo gakwe, che Yohana waasisye wandu, 'Ana nkuganisa kuti uneji ndili Chiwombosyo? Uneji nganima welewo wankwalindilila. Welewo akwika panyuma pangu, ni uneji nganguwajilwa kugopola migoji ja italawanda yao.'

²⁶ "Achalongo achinjangu wanli wanche wa che Iblahimu, ni wanyamwe wanganimma Wayahudi wankwalamba Akunnungu! Au utenga wa ukulupusyo wu uiche kukwetu.

²⁷ Pakuwa wanyawo wakutama ku Yelusalemu pamo ni achakulu wao nganiwamanyilila Che Yesu kuti ali Nkulupusyo, iyoyo nganagamanyilila malembelo ga wakulondola wa Akunnungu gagakusyomekwa pa Lyuwa lya Kupumulila lyalili lyose. Kwa ligongo lya wagamalichisye malowe ga wakulondola wa Akunnungu pakwalamula Che Yesu kuwambikwa pa nsalaba.

²⁸ Atamuno nganalisimana liwamba lyakuulagwa, nambo wawendile che Pilato aula-jikwe.

²⁹ Pawamalisye kupanganya yanayose iyalembekwe malembelo yankati welewo, nipele waatulwisye pa nsalaba ni kwasika mu lilembe lya mbugu.

³⁰ Nambo Akunnungu wansyusisye.

³¹ Kwa mowa gamajinji waonekanaga kwa awala wawakwesile nawo kutyochema ku Galilaya kwaula ku Yelusalemu. Nombewo sambano ali waumboni wakwe kwa wandu wa ku Isilaeli.

³² Ni uweji tuiche pelepa kukwalalichila Ngani Jambone ja chilanga chiwachiwisile Akunnungu kwa achambuje wetu.

³³ Akunnungu achimalisisye chilanga cho sambano kwa ligongo lyetu uweji watuli isukulu yao pakwasyusya Che Yesu. Mpela yaitite pakulembekwa mu Sabuli ja kawili, 'Mmweji nli Mwanangu, uneji lelo jino mele Atati wenu.'

³⁴ Yankati kusyuka ku Che Yesu, kuti ngasawa sooni, Akunnungu watite yelei, 'Chinampe upile weswela wasyene unalanjile che Daudi.'

³⁵ Elo, ni mwine mwine mu Sabuli akuti, 'Ngamunneka Jwanswela jwenu aweje.'

³⁶ Nambo nginiwa yele ku che Daudi, pakuwa che Daudi nsyene watendekenyemalinga ni iwaisachile Akunnungu kutendekanya katema kao, nipele wawile ni waasichile mu lilembe lya mbugu pachiwandi ni achatati wao, ni chiilu chao chaosile.

³⁷ Nambo, jwele juwasyusikwe ni Akunnungu ngasawola.

³⁸ Nipele, achalongo achinjangu Waisilaeli, manyilile kuti kwa litala li Che Yesu, utenga wa kulecheleswa sambini ukulalichilwa kukwenu, nikuti jwalijose jwakunkulupilila Kilisito akulecheleswa sambini syose, chindu changachikukomboleka kukundikwa kwa litala lya Malajisyo ga Akunnungu gapele che Musa.

³⁹ Jwalijose jchankulupilile jwelejo chawalanjikwe wambone paujo pa Akunnungu chindu chati Malajisyo ga che Musa ngagakukombola kuchipanganya.

⁴⁰ Nipele, nilolechesye chikansimana chechila chiwachisile wakulondola wa Akunnungu,

⁴¹ 'Mpilikanichisye wanyamwe wakulikanganichila, nsimonje nkawe!

Pakuwa chindu chinguchipanganya, mmo wa ga, chindu cho ngankajitichisye atamuno mundu akansalile.' "

⁴² Che Paolo ni che Banaba pawakopokaga mu nyuumba ja kupopelela jila, wandu wala waachondelele aichanje sooni kukwasalila malowe go, Lyuwa lya Kupumulila lyalikwika.

⁴³ Paŵapwilingene mu nyumba ja kupopelela mula, Ŵayahudi ŵajinji ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵaŵajitichisye dini ja Chiyahudi ŵaakuiye che Paolo ni che Banaba. Ŵanyawo ŵaŵechete nawo, ni kwalimbisya mitima kuti atamanje achikulupililaga upile wa Akunnungu.

⁴⁴ Ni Lyuŵa Iya Kupumulila liine, ŵandu ŵajinji, chiŵandi kwichila musu wose ŵasongangene kukupilikanila Liloŵe Iya Ambuje.

⁴⁵ Nambo Ŵayahudi paŵauweni mpingo wa ŵandu wo ŵagumbele wiu, nipele ŵachikanile chichasalaga che Paolo ni kwatukana.

⁴⁶ Atamuno yeleyo, che Paolo ni che Banaba ŵaŵechete pangali lipamba, “Yaŵajilwe kuti Liloŵe Iya Akunnungu litande kusalikwa kaje kwa ŵanyamwe. Nambo pakuŵa nlikanile ni kuganisya mwachinsyene kuti, ngankuŵajilwa kukola umi wa moŵa gose pangali mbesi, nipele tukunneka ni kwagalauchila ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.

⁴⁷ Pakuŵa Ambuje atulajisye yelei,

‘Nambisile mmweji kuŵa lilanguka kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, kuti ŵandu wose ŵa pachilambo akulupuswe.’ ”

⁴⁸ Ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi paŵapilikene yeŵe ŵasengwile, ni kuulapa utenga wa Ambuje, ni ŵandu wose ŵaŵasagulikwe kukola umi wa moŵa gose pangali mbesi, ŵaakulupilile Che Yesu.

⁴⁹ Liloŵe Iya Ambuje Iyajenele mchilambo chila chose.

⁵⁰ Nambo Ŵayahudi ŵaachisisye achakongwe ŵakusichila, ŵakwapopela Akunnungu ni achalume ŵakumanyika ŵa mmusi wo. Ni ŵatandite kwalagasya che Paolo ni che Banaba, ni kwaŵinga mchilambo chao.

⁵¹ Nipele, achinduna ŵala ŵakung'undile luundu mmakongolo gao kulosya kuti akanikwe, ni ŵajawile ku Ikonio.

⁵² Nambo ŵakulijiganya ŵa Che Yesu ku Antiokia kula ŵasengwile ni kugumbala Mbumu jwa Akunnungu.

14

Che Paolo ni che Banaba ku Ikonio

¹ Nipele, ku Ikonio ko che Paolo ni che Banaba ŵajawile mu nyumba ja kupopelela Ŵayahudi mpela iŵatite pakusyoŵelela ni kuŵecheta pangali lipamba, mpaka Ŵayahudi ŵajinji ni Ŵagiliki ŵakulupilile.

² Nambo Ŵayahudi ŵangakwakulupilila Che Yesu ŵaachisisye ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kuti ŵaachime che Paolo ni che Banaba.

³ Che Paolo ni che Banaba ŵatemi kweleko moŵa gamajinji. Ŵaŵechete pangali lipamba yankati Ambuje, ni Ambuje wo ŵalosisye pangasisa usyene wa utenga waujenesye nkati upile wao, kwa kwakombolechesya kutendekanya imanyisyo ni yakusimonjeka.

⁴ Nambo ŵandu wose ŵa musu wo ŵasapulene, ŵane ŵalumbikene ni Ŵayahudi ni ŵane ŵalumbikene ni achinduna ŵala.

⁵ Nipele, ŵampepe mwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ni Ŵayahudi pamo ni ilongola ŵao, ŵalamwile kwapanganyichisya yangalumbana achinduna ŵala ni kwaulaga kwa kwaputa maganga.

⁶ Achinduna nkumanyilila yeleyo ni ŵautuchile kuchilambo cha ku Likaonio mmisi ja ku Lisita ni ku Debe, ni ilambo yaili mumbali mwakwe,

⁷ ni ŵajendelechele kwalalichila ŵandu Ngani Jambone mmisi jo.

Che Paolo ni che Banaba ku Lisita ni ku Debe

⁸ Ku Lisita ko jwapali mundu juwâlîji jwakulemala, ni jwanganajenda kose chitandile kupagwa kwakwe.

⁹ Mundu jo wampilikanichisye che Paolo paWalalichilaga. Nipele che Paolo wanlolechese uchenene, ni paWaimanyilile kuti akwete chikulupi chakombola kulamwa,

¹⁰ waWechete kwa kunyanyisya kuti, “Njime uchenene ni makongolo genu!” Papopo mundu jo wasumbile ni kutanda kwenda.

¹¹ Mpingo wa wandu ula paWachiweni chiWachipanganyisye che Paolo, watandite kunyanyisya Mchilikaonia achitiji, “Achiminungu atutuluchile chisau wandu!”

¹² Che Banaba waWilanjikwe Seu ni pakuwa che Paolo wali jwakuWecheta jwankulu, waWilanjikwe Helime.

¹³ Ni jwambopesi jwa nyumba ja nnungu Seu jijaliji paasa pa musî, wajigele ng'ombe ni uluwa paujo pa nnango wekulungwa wa musî, nsyene pamo ni mpingo wa wandu ula wasachile watajile mbopesi che Paolo ni che Banaba.

¹⁴ Nambo che Banaba ni che Paolo paWajipilikene ngani jo wapapwile iwalo yao ni wautuchile kwauli mpingo wa wandu kula achinyanyisyaga,

¹⁵ alinkuti, “Mwanya, ana ligongo chi nkutendekanya yelei? Noweji tuli wandu pe mpela wanyamwe. Ni sooni tuiche pelepa kukunlalichila Ngani Jambone kuti nneche inyago pe ni kwagalauchila Akunnungu waali Wajumi, waWagumbile kwînani ni chilambo ni mbwani ni yose yaili mwelemo.

¹⁶ Kalakala ko Akunnungu waalesile wandu wose wa pachilambo atendekanye iwasachile.

¹⁷ Natamuno yeleyo Akunnungu nganaleka kulilosya kwakwapanganyichisya yambone, achanyesyeyaga ula kutyochela kwînani ni kwapa masika gambone kwa katema kakwe, akumpa yakulya ni kungumbasya kusengwa mmitima jenu.”

¹⁸ Namuno achinduna wala watite yeleyo, yalemile kwalekasya wandu wala akasawatajila mbopesi.

¹⁹ Nambo waiche Wayahudi wampepe kutyochela ku Antiokia ni ku Ikonio, ni wanyenjile wandu wapanganyichisye yangalimate che Paolo ni che Banaba. Ni wamponyile che Paolo maganga ni kwautila paasa musî achiganisyaga kuti awile.

²⁰ Nambo wandu wakwakulupilila Che Yesu paWansyungwile, wajimwiche ni kwinjila mmusi. MalaWi jakwe watyosile pamo ni che Banaba kwaula ku Debe.

Che Paolo ni che Banaba akuujilanga ku Silia

²¹ Che Paolo ni che Banaba waalalichile wandu Ngani Jambone ku Debe ko ni kwapata wakulijiganya Wajinji, nipele waujile ku Antiokia achipitilaga ku Lisita ni ku Ikonio.

²² Ni waalimbisye wandu wakukulupilila Che Yesu wa misi jo ni kwatulasya ntima kuti atame mchikulupi nkulimbangana. Ni waasalile, “Tukusachilwa kugapitila masausyo gamajinji kuti tujinjile mu Umwenye wa Akunnungu.”

²³ Che Paolo ni che Banaba paWamasile kwasagula achakulu mu kila mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, wapopele ni kutaWa nipele waapopelele kwa Ambuje waWakulupilile kuti chiWaagose.

²⁴ Che Paolo ni che Banaba paWapitaga ku Pisidia waiche ku chilambo cha Pamfilia.

²⁵ PaWamasile kulalichila Ngani Jambone kwa wandu wa ku Pega, watuluchile ku Atalia.

²⁶ Kutyochela ku Atalia wajendelechele ni ulendo kwa ngalaWa jajikulungwa ni kuuja ku Antiokia kuWaWisilwe mmakono ga Akunnungu ni kupegwa upile kwa ligongo lya masengo gagali gamamale.

²⁷ Che Paolo ni che Banaba paWaiche ku Antiokia ko, wasongangenyè mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa pelepo, nipele waasalile yanayose iwaitesile Akunnungu pamo nawo, ni iwatite pakwaugulila litala wandu wangaWa Wayahudi wakulupilile Che Yesu.

²⁸ Nipele watemi kweleko moWa gamajinji pamo ni wandu wakukulupilila Che Yesu.

15

Achinduna ni achachekulu akuchingana ku Yelusalemu

¹ W̄aiche w̄andu w̄ane ku Antiokia kutyochela ku Yudea ni kutanda kwajiganya achalongo w̄ala achitiji, “Iw̄aga ngammumbala malinga ni chisyoŵelo chiw̄alamwile che Musa, ngankombola kukulupuka.”

² Che Paolo ni che Banaba w̄akanilanaga nawo yankati ngani jo, nipele w̄aasagwile che Paolo ni che Banaba pamo ni mpingo wa w̄andu w̄akukulupilila Kilisito w̄ampepe w̄a ku Antiokia ko ajaulangane kwa achinduna ni achachekulu ku Yelusalemu kukukunguluchila ngani jo.

³ Nipele mpingo wa w̄andu w̄akukulupilila Kilisito w̄ala w̄aalanjile, ni w̄anyawo w̄apite ku Foinike ni ku Samalia achisalaga yankati w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi iw̄atite pakwagalauchila Akunnungu. Ni ngani jo jaasengwasisye nnope w̄andu w̄akukulupilila Kilisito.

⁴ Paŵaiche ku Yelusalemu, mpingo wa w̄andu w̄akukulupilila Kilisito ni achinduna ni achachekulu w̄aapochele w̄anyawo, nombewo w̄aasalile yanayose iw̄aitesile Akunnungu pamo nawo.

⁵ Ni w̄andu w̄akukulupilila Kilisito w̄ane w̄a mpingo wa Mafalisayo w̄ajimi ni kuti, “Iw̄ajilwe w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi kwaumbasya ni kwajiganya kugakamulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa.”

⁶ Nipele achinduna ni achachekulu w̄asongangene kuti asosesose yankati liloŵe lyo.

⁷ Paŵapundaga kuusyausyana, che Petulo w̄ajimi ni kuti, “Achalongo achinjangu, mwachinsyene nkumanyilila kuti moŵa gagapite Akunnungu yanonyele kuusagula une pasikati jenu nalichile Ngani Jambone kwa w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi, kuti apilikane ni kukulupilila.

⁸ Nombe Akunnungu w̄akujimanyilila mitima ja w̄andu wose, w̄alosisye pangasisa kuti w̄apochele pakwapa Mbumu jwa Akunnungu mpela iw̄atite pakutupa uweji.

⁹ Nganatenda lusagu pasikati jetu ni w̄anyawo, w̄ajiswejesye mitima jao ligongo w̄akulupilile.

¹⁰ Sambano, ana ligongo chi nkwalinga Akunnungu? Ana kwa chichi nkulinga kwatwika w̄akulijiganya w̄ala misigo jakutopa jangananakombola kutwichila achambuje w̄etu natamuno uweji?

¹¹ Ikaŵaga yeleyo, nambo tukukulupilila kuti tutukulupuswe ni upile wa Ambuje Che Yesu, mpela w̄anyawo yakuti pakukulupilila.”

¹² Mpingo wose wamyalele ni kwapilikanila che Banaba ni che Paolo w̄aw̄aliji nkwatanjila imanyisyo ni yakusimonjeka yose yaitesile Akunnungu ni makono gao mwa w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi.

¹³ Paŵamyalele, w̄atandite kuŵecheta che Yakobo kuti, “Achalongo achinjangu, mumbilikanile,

¹⁴ Che Simoni jwakuŵilanjikwa che Petulo atusalile iw̄atite Akunnungu kundanda pakwalola w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi ni kwasagula w̄ampepe mwa w̄elewo kuti aŵeje ŵao.

¹⁵ Chelechi chikwilana ni maloŵe ga w̄akulondola w̄a Akunnungu mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,

¹⁶ Akunnungu akuti ‘Pakumala yelei chinjiuja, ni kutaŵa sooni lisakasa li che Daudi lilyagwile, chinjikolosya masame gakwe ni kutaŵa sooni.

¹⁷ Pelepo w̄andu w̄aw̄asigele wose,

w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi wose unaŵilasile aŵeje w̄andu w̄angu chiŵasose Ambuje.

¹⁸ Ambuje ni iyakuti pakusala,

w̄elewo ni w̄aw̄atesile yelei imanyiche chitandile kalakala ko.’ ”

19 Che Yakobo wâpundile kuwêcheta, “Une ngulamula kuti, tukaasakalisya wându wângaŵa Wayahudi wâkwagalauchila Akunnungu.

20 Nambo twalembele chikalata ni kwasalila kuti analye yakulya yaitajikwe mbopesi ku inyago, aleche chikululu ni akalya inyama yakupopotola ni kuleka kulya miasi.

21 Pakuŵa chitandile kalakala Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa galiji nkusyomekwa moŵa gose mmajumba ga kupopelela pa Lyuŵa lya Kupumulila lyalili lyose ni kulalichilwa mmisi jajili jose.”

Chikalata kwa wâkunkulupilila Kilisito wângaŵa Wayahudi

22 Nipele, achinduna ni achachekulu pamo ni mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wose ŵa ku Yelusalemu wâlamwile kwasagula wându wâampepe mwa achinsyene pe ni kwalajisya ku Antiokia pamo ni che Paolo ni che Banaba. Nipele wâasagwile che Yuda pane akummilanga che Balisaba ni che Sila, wânyawo wâliji ilongola mwa ŵa wându wâwankulupilile Kilisito.

23 Nipele wâpele chikalata chichalembekwe yele, “Uweji achinduna ni achachekulu, achalongo achinjenu, tukunkomasya mwanya achalongo achinjetu wându wângaŵa Wayahudi ŵa Ku Antiokia ni ku Silia ni ku Kilikia.

24 Tupilikene kuti wându wâne wâwatyosile kukwetu uwe wânsakalisye wânyamwe ni kuntaga lipamba mitima jenu kwa maloŵe gao. Nambo wânyawo nganitwatuma kose.

25 Nipele, tujilene kwa pamo kwasagula wându wâampepe ni kwatuma kukwenu pamo ni wâkunonyelwa wêtu che Banaba ni che Paolo,

26 wându wâutyosisye umi wao kwaligongo lya masengo ga Ambuje wêtu Che Yesu Kilisito.

27 Nipele, twatumile che Yuda ni che Sila kukwenu, wêle wânyawo chansalile itulembile yo kwa kang'wa syao.

28 Pakuŵa Mbumu jwa Akunnungu pamo ni uweji tujitichisye kuti tukaatwika nsigo wine wakutopela kupunda ayi inkusachilwa kuimanyilila.

29 Nkalya yakulya yaitajikwe mbopesi ku inyago ni nkalya miasi ni nkalya nyama ja inyama yakupopotola ni nneche chikululu. Chintende yambone naga chintende yeleyo, ntame kwa chitendewe.”

30 Paŵalanjile, wânyawo wâtyosile ku Yelusalemu ni kutuluchila ku Antiokia, kwele wâuwilasile pamo mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wose, ni kwapa chikalata chila.

31 Ni paŵachisyomile chikalata chila, wâsangalele kwannope ligongo maloŵe gakwe gaatulesye mitima.

32 Che Yuda ni che Sila wâwâliji wâkulondola ŵa Akunnungu, wâajamwiche achalongo kwa maloŵe gamajinji ni kwalimbisya wându wâkukulupilila.

33 Paŵatemi moŵa gampepe ku Antiokia, wându wâkunkulupilila Kilisito wâalanjile ajaulangane kwa chitendewe, kuuja kwa wâwatumile wâla.

34 Nambo che Sila wâsachile kusigala.

35 Che Paolo ni che Banaba wâsigele ku Antiokia kwa moŵa, achijiganyaga ni kulalichila Liloŵe lya Ambuje pamo ni wându wâne.

Che Paolo ni che Banaba akulekangana matala

36 Pagapite moŵa gampepe, che Paolo wânsalile che Banaba, “Twende tuuje, tukaalole achinjetu wâkunkulupilila Che Yesu wâla ku misi jajili jose kutwalalichile Liloŵe lya Ambuje ni kulola yakuti pakwendelechela.”

37 Nipele, che Banaba wâsachile kwajigala che Yohana Maliko kuti alongane nawo.

38 Nambo che Paolo nganasaka kulongana ni che Maliko, ligongo wânsesile ku Pamfilia kundanda ni nganasaka kukamulangana pa masengo gao.

³⁹ Nipele, wakanilene kwannope ni kulekangana matala. Che Banaba walongene ni che Maliko, wakwesile ngalawa ni kwaula ku Kupulo.

⁴⁰ Nombe che Paolo wansagwile che Sila, ni wandu wakwakulupilila Che Yesu wa pelepo wampopelele apegwe upile wa Ambuje ni kwaula.

⁴¹ Ni mu ulendo wo wajesile mu ilambo ya ku Silia ni ku Kilikia achalimbisya mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito mu ilambo yo.

16

Che Timoseo akulongana nawo che Paolo ni che Sila

¹ Che Paolo waiche ku Debe ni ku Lisita, kweleko watemi mundu jwakunkuya Che Yesu liina lyakwe che Timoseo. Achikulugwe che Timoseo waliji Myahudi nombejo waliji mundu jwakwakulupilila Che Yesu, nambo atatigwe waliji Mgiliki.

² Che Timoseo wakunguluchilwaga umboni wambone ni wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Lisita ni ku Ikonio.

³ Che Paolo wasachile kunjigala che Timoseo mu ulendo wao, nipele wambumbesye. Watesile yeleyo ligongo lya Wayahudi wawaliji mu ilambo mo pakuwa wose wamanyilile kuti atatigwe che Timoseo waliji Mgiliki.

⁴ Pawapitaga mmisi jila wapele wandu malajisyo gawakopwesye achinduna ni achachekulu ku Yelusalemu kula ni kwasalila kuti agakumulichisye.

⁵ Nipele, mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito japundile kulimbangana mu chikulupi, ni winji wa wandu wakukulupilila Che Yesu wajonjesyeche lyuwa ni lyuwa.

Che Paolo akwiwona yakwiwona ku Tuloa

⁶ Che Paolo ni achinjakwe wapite mu ilambo ya ku Filigia ni ku Galatia ligongo Mbumu jwa Akunnungu wakanyisye akaalalichila wandu utenga wo mu chilambo cha ku Asia.

⁷ Pawaiche mmipika ja ku Misia, wasachile kwaula ku Bisinia, nambo Mbumu ju Che Yesu wakanyisye.

⁸ Nipele wapelengenye Misia ni kutuluchila ku Tuloa.

⁹ Chilo chichocho pecho, che Paolo waiweni yakuwona yati, mundu jwa ku Makedonia wajimi achachondelelaga achitiji, “Njomboche, nnyiche ku Makedonia kuntukamusye.”

¹⁰ Che Paolo pawagaweni gelego mu yakuwona, papopo twaliwichile chile kwaula ku Makedonia pakuwa twaiweni kuti Akunnungu atuwasile tukaalalichile wandu Ngani Jambone.

Che Lidia akwakulupilila Ambuje

¹¹ Kutyochela ku Tuloa twajesile ni ngalawa mpaka ku Samotalaki, malawi jakwe twaiche ku Neapoli.

¹² Kutyochela kweleko, twajawile mpaka ku Filipi musi wekulungwa wa chilambo cha ku Makedonia ni sooni musi wo waliji musi wautawikwe ni Waloma. Twatemi mmusi mo kwa mowa gampepe.

¹³ Pa lyuwa lya Kupumulila twakopweche paasa musi ni twajawile kungulugulu lusulo kutwaganisya kuti kwana kwakupopelela. Twatemi ni kukunguluka ni achakongwe wawasongangene pelepo.

¹⁴ Mwa wawatupikanilaga wala jwapali jwankongwe jwakwapopela Akunnungu liina lyao che Lidia jwa musi wa ku Siatila, juwasumisya iwalo ya ntengo. Ambuje waugwile ntima wakwe kuti akamulisye iwawechataga che Paolo yo.

¹⁵ Che Lidia pawabatiswe pamo ni waali mu nyumba jakwe, watuchondelele achitiji, “Iwaga nkulola kuti ngwakulupilila Ambuje, njinjanje mu nyumba jangu ni kutama mwelemo.” Ni watuchisisye tujale.

Che Paolo ni che Sila akukululwa

16 Lyuŵa limo patwajaulaga kwiuto kwa mapopelelo kula, twasimene ni kapolo mwali jwana lisoka lya kulondola. Mwali jo ŵaliji nkwapachambujegwe mbiya syesijinji kwa ulondole wakwe.

17 Nipele mwali jo ŵankuiye che Paolo nowezi achinyokonyaga kuti, “Ŵandu ŵa ali achikapolo ŵa Akunnungu Ŵakulu. Akunsalila ichinjile pakukulupuswa.”

18 Yeleyo ŵatendaga moŵa gamajinji, mbesi lyuŵa limo che Paolo yachimile ni ŵangalauchile ni kulisalila lisoka lya, “Ngunlamula kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito nkopoche mwa mwali ju!” Papopo lisoka lya lyakopweche.

19 Nambo achambujegwe mwali jo paŵaiweni kuti chilolelo chao chakupata ipanje chimasile, ŵaakamwile che Paolo ni che Sila ni kwakwekwelemya mpaka pakusumichisya malonda, mmbujo mwa achakulu ŵa musi.

20 Nipele ŵaapeleche kwa ŵamalamulo achitiji, “Ŵandu ŵa ali Ŵayahudi ŵakuutindiganya musi wetu.

21 Akwiganya masyoŵelo gangaŵajilwa mmalajisyo getu uweji ŵatuli Ŵaloma ngatukukombola kwajitichisya atamuno kuipanganya.”

22 Mpingo wa ŵandu walumbikene ni kwaputa che Paolo ni che Sila, nipele ŵamalamulo ŵala ŵausile che Paolo ni che Sila iwalo yao ni kwalamula aputikwe mbokola.

23 Paŵamasile kwaputa kwannope ŵaawisile mu nyuumba jakutaŵilwa ni kunlajisya jwakulindilila nyuumba jakutaŵilwa kuti ŵaagose uchenene.

24 Nombe paŵagapochele malajisyo gala, ŵaawisile che Paolo ni che Sila mu chuumba cha munkati nnope mu nyuumba jakutaŵilwa jila ni ŵaataŵilile makongolo gao pa likongwa.

25 Nambo pasikati chilo che Paolo ni che Sila ŵaliji nkwapopela Akunnungu ni kwajimbila nyimbo sya kwalapa ŵaŵataŵikwe ŵane ŵala ŵaliji nkwapikanila.

26 Chisisimuchile chakopochele chindendemese chekulungwa cha lisi chati misingi ja nyuumba jakutaŵilwa jatinganyiche. Papopo minango jose jaugwiche ni minyolo jijaataŵile ŵaŵataŵikwe ŵala jakutwiche.

27 Jwakulindilila nyuumba jakutaŵilwa jula paŵajimwiche ni kujiwona minango ja nyuumba jeugule ŵaganisisye kuti ŵaŵataŵikwe wose ŵatisile. Nipele ŵasolomwele upanga wakwe, ŵatiji aliulaje.

28 Nambo che Paolo ŵambilasile kwa liloŵe lyekulungwa, “Nkaliulaga pakuŵa wose tuli mmumu.”

29 Jwakulindilila nyuumba jakutaŵilwa jula paŵaŵendile apegwe lumuli, ŵaguluchile nkati ni kugwa mmbujo pa makongolo ga che Paolo ni che Sila achitetemelaga kwa lipamba.

30 Nipele ŵaajigele che Paolo ni che Sila ni kwakoposya paasa ni kwausya, “Achambuje, ana ikuumajila kupanganya chichi pakuti ngulupuche?”

31 Che Paolo ni che Sila ŵajanjile, “Mwakulupilile Ambuje Che Yesu, ni pachinchikulu-puswa mmwejo ni ŵaali mu nyuumba jenu.”

32 Nipele che Paolo ni che Sila ŵanalichile Liloŵe lya Ambuje jwakulindilila jo pamo ni wose ŵaali mu nyuumba jakwe.

33 Katema kakoko ka chilo jwakulindilila jwa nyuumba jakutaŵilwa jo ŵaajigele che Paolo ni che Sila ni kugajosya maŵanga gao. Nipele ŵabatiswe jwakulindilila pamo ni wose ŵaali mu nyuumba jakwe.

34 Nipele jwakulindilila jwa nyuumba jakutaŵilwa jo ŵaajigele che Paolo ni che Sila ni kwajausya ku nyuumba jakwe ni ŵapele chakulya. Ni nsyene pamo ni ŵaali mu nyuumba jakwe ŵasangalele kwannope pakuŵa sano akwakulupilila Akunnungu.

35 Pakwachele ŵamalamulo ŵa Chiloma ŵalajisye achakulu ŵa ŵakulindilila nyuumba jakutaŵilwa achitiji, “Mwalechele ŵandu ŵala ajaulangane.”

³⁶ Jwakulindilila nyuumba jakutaŵilwa jula ŵansalile che Paolo ngani jo achitiji, “Ŵamalamulo alajisye utenga kuti alakwe ni che Sila nlecheleswe. Sambano njaule kwa chitendewe.”

³⁷ Nambo che Paolo ŵansalile jwankulu jwa ŵakulindilila jo, “Nkuti uli? Nachiŵamuno nganitukola magambo, atuputile mbokola pelanga akuno uweji tuli Ŵaloma. Sooni ŵatuŵisile mu nyuumba jakutaŵilwa ni sambano ana akutukoposya kwachisyepela? Ngwamba! Akusachilwa aichanje achinsyene kukutukoposya.”

³⁸ Achakulu ŵa ŵakulindilila ŵala ŵajawile kukwasalila ŵamalamulo yankati ngani jo, ni ŵamalamulo ŵala paŵapilikene kuti che Paolo ni che Sila ŵaliji Ŵaloma, ŵajogwepe.

³⁹ Nipele, ŵaiche ni kwachondelela ŵanyawo kuti ŵalechelesye ni paŵakopwesye ŵachondelele kuti akopoche pa musu wo.

⁴⁰ Che Paolo ni che Sila ŵakopweche mu nyuumba jakutaŵilwa ni kwaula ku nyuumba ji che Lidia. Kweleko ŵasimene ni ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu ŵakamulisye mitima ni ŵatyosile.

17

Kutindiganya kukukopochela ku Sesalonike

¹ Nipele che Paolo ni che Sila ŵapelengenyeku ku Amfipoli ni ku Apolonia, ni ŵaiche ku Sesalonike kujaliji nyuumba ja kupopelela ja Ŵayahudi.

² Ni che Paolo malinga ni masyoŵelo gakwe ŵalumbikene nawo ni kuusyausyana nawo nkati Malembelo ga Akunnungu kwa moŵa gatatu ga Lyuŵa lya Kupumulila.

³ Ŵaagopolele ni kwasalila pangasisika kuti yaŵajilwe Kilisito asauche ni kusyuka. Ŵaasalile, “Aŵa Che Yesu ŵangwajenesya kukwenu, ŵelewo ali Kilisito.”

⁴ Ŵane mwa ŵanyawo ŵakulupilile ni ŵalumbikene ni che Paolo ni che Sila. Ni sooni, mpingo wekulungwa wa Ŵagiliki ŵaŵaliji nkwapopela Akunnungu ni achakongwe ŵakuchimbichikwa ŵajinji ŵaakulupilile Akunnungu.

⁵ Nambo Ŵayahudi ŵagumbele wiu ni ŵaajigele ŵandu ŵangalumbana ŵa pakusumichisya malonda ni ŵalumbikene pamo ni kutanda kutindiganya pamusi pose. Ŵajijimuchile nyuumba ji che Yasoni achiganisyaga kuti chiŵasimane che Paolo ni che Sila mwelemo kuti ŵakoposye kwa ŵandu.

⁶ Nambo nganiŵasimana, nipele ŵaajigele che Yasoni pamo ni ŵandu ŵane ŵakukulupilila Che Yesu ni kwakwekwelemya mpaka kwa achakulu ŵa musu achinyanyisyaga kuti, “Ŵandu ŵa akutindiganya chilambo chose ni sano alinji pamusi pano.

⁷ Che Yasoni ŵaapochele mu nyuumba jao. Wose akukananga kugakuya malajisyo ga Mwenye jwa ku Loma achitiji, eti, ‘Apali mwenye jwine jwakuŵilanjikwa Che Yesu.’ ”

⁸ Achakulu ŵa musu pamo ni mpingo wa ŵandu ula paŵagapilikene maloŵe go yatindigenye mu ntwe.

⁹ Nipele ŵaatesile che Yasoni ni achinjakwe atyosye chikole ni ŵalesile ajaulangane.

Che Paolo ni che Sila ku Belea

¹⁰ Chilo, ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu ŵa ku Sesalonike ŵala ŵachisisye che Paolo ni njakwe che Sila ajaulangane ku Belea. Ni ŵanyawo paŵaiche kweleko ŵajinjile mu nyuumba ja kupopelela ja Ŵayahudi.

¹¹ Nambo, ŵandu ŵa ku Belea ŵaliji ŵakupilikanichisya nnope kupunda ŵa ku Sesalonike. Ŵalipochele Liloŵe lya Akunnungu kwa lung'wanu lwekulungwa ni moŵa gose ŵaliji nkugalolechesya lolechesya Malembelo ga Akunnungu kanga yaŵaiŵechetaga che Paolo yo yaliji isyenesyene.

12 W̄ayahudi w̄ajinji w̄akulupilile pamo ni achakongwe ni achalume w̄a Chigiliki w̄akuchimbichikwa.

13 Nambo W̄ayahudi w̄a ku Sesalonike paW̄aimanyi kuti che Paolo w̄aliji nkulalichila LiloW̄e lya Akunnungu ku Belea ko, w̄ajawile kweleko nombe ni kutanda kutindiganya ni kujichisya mipingo ja w̄andu.

14 Papopo w̄andu w̄akunkulupilila Che Yesu w̄apechesye che Paolo ku mbwani nambo che Sila ni che Timoseo w̄asigele ku Belea.

15 W̄andu w̄aW̄ampechesye che Paolo w̄ala w̄ampechesye mpaka ku Asene. Nombewo w̄ausile ku Belea ali ni malajisyo kutyochela ku che Paolo gagakuti che Sila ni che Timoseo w̄akuye chitema pe.

Che Paolo akukunguluka ni w̄andu w̄a ku Asene

16 Che Paolo paW̄aliji ku Asene nkwalindilila w̄anya che Sila ni che Timoseo, yachimile nnope muntima mwao pakuW̄a w̄auweni musu wo ugumbele inyago ya achiminungu.

17 Nipele w̄ausyeneusyene ni W̄ayahudi ni w̄andu w̄angaW̄a W̄ayahudi w̄aW̄aliji nkwalamba Akunnungu mu nyumba ja kupopelela, lyuW̄a ni lyuW̄a w̄ausyeneusyene ni w̄andu w̄aW̄asimanaga nawo pakusumichisya malonda.

18 W̄andu w̄aW̄alijigenye lunda lwa ChiepiKulo ni Chisitoiki w̄atesile makani ni che Paolo. W̄ane w̄atite, “Ana ujinga chi wakuusala mundu ju?” W̄ane w̄atite, “Akuwoneka mpela akulalichila ngani ja achiminungu achalendo.” W̄atite yeleyo pakuW̄a che Paolo w̄aliji nkulalichila ngani ji Che Yesu ni yatite kusyuka,

19 Nipele w̄anjigele che Paolo ku Aleopago achitiji, “Tukusaka tukombole kugamanyilila gele majiganyo gasambano ginkusala ga.

20 Indu ine itwipilikene mmawiwi getu ikuwoneka kuW̄a ya chilendo kukwetu. Nipele tukusaka kugamanyilila malumbo ga yele indu yo.”

21 W̄andu w̄a ku Asene ni achalendo wose w̄akulonjela kweleko w̄ajigele katema kaka-jinji kutagula ni kupilikanila ngani ja sambano.

22 Nipele che Paolo w̄ajimi paujo pa nkungulu wa Aleopago ni kuti, “W̄anyamwe w̄andu w̄a ku Asene, nguwona kuti w̄anyamwe nli w̄andu w̄a dini nnope,

23 pakuW̄a panaliji nkwendajenda akuno ni akunokuno napaweni peuto pankutyochesya mbopesi, ni sooni nachisimene chilisa chimo chilembekwe, ‘Kwa Akunnungu w̄angamanyika.’ Nipele ngunlalichila w̄anyamwe chele chindu chinkuchipopelela pangachimanyilila.

24 Akunnungu w̄aW̄achigumbile chilambo ni yose yaili mwelemo, w̄elewo ni Ambuje w̄a kwini ni chilambo chino, w̄elewo ngakutama mmajumba ga Akunnungu getaW̄e ni w̄andu.

25 Soonu ngakutumichilwa ni makono ga w̄andu ni ngakuchisaka chachili chose, pakuW̄a asyene akwapa w̄andu wose umi ni kwakombolechesya kupumula ni kwapa indu yose.

26 Kutyochela mwa mundu jumo w̄apanganyisye w̄andu wose w̄a pachilambo pano ni kwakombolechesya kutama palipose pachilambo pano. W̄alamwile kutyochela kundanda katema chi ni papi pachatame w̄andu wo.

27 W̄atesile yeleyo kuti w̄andu w̄a ilambo yo w̄asoseje Akunnungu namuno kwakwapa-pasya w̄asimane. Natamuno yeleyo Akunnungu ngakutalikangana ni jwalijose.

28 Mpela ila mundu jumo iw̄atite pakusala,

‘Mwa w̄elewo uweji tukwete umi,

tukwenda ni kutama!’

Mpela ila w̄akwimba w̄enu w̄ane, w̄atite,

‘Uweji wose tuli w̄anache w̄ao.’

²⁹ Nipele pakuwa tuli wanache wao Akunnungu, ngaikuwajilwa kuganisya kuti Akunnungu akulandana ni sahabu ni madini ga mbiya atamuno liganga lyesepe uchenene kwa lunda lwa wandu.

³⁰ Ndema sya ungamanyilila wao, Akunnungu walitesile nti ngakulola. Nambo sambano akulajisya kuti wandu wose wa palipose aleche sambu.

³¹ Pakuwa awisile lyuwa lichiwalamule wandu wa pachilambo kwa goloka, kwa litala lya mundu jumo jwansagwile. Nombe Akunnungu waalosisye pangasisa wandu wose ngani ji, pakunsyusya mundu jo!”

³² Nipele pawampilikene che Paolo achiwechetaga yankati kusyuka kwa wawe, wane mwa wanyawo watesile chanache, nambo wane watite, “Tukusaka tumpikanile sooni nkati neleyo.”

³³ Che Paolo watyosile pankungulu ni kwalekanga.

³⁴ Nambo wandu wampepe walongene nawo ni kwakulupilila Che Yesu. Mwa wandu wo wapali che Dionisio jumo jwa mpingo waukuwilanjikwa Aleopago ni jwankongwe liina lyakwe che Damali ni wandu wane.

18

Che Paolo akulalichila Ngani jambone ku Kolinto

¹ Payamasile yeleyo, che Paolo watyosile ku Asene ni kwaula ku Kolinto.

² Ku Kolinto ko wansimene Myahudi jumo jwa ku Ponto liina lyakwe che Akila. Che Akila waliji pamo ni wankwawo jwakuwilanjikwa che Pilisila, ni mmowa gagogo pego wausile kutyochela ku Italia pakuwa mwenye che Kilaudio walamwile kuti Wayahudi wose atyoche ku Loma. Che Paolo ni wajawile kukwalola,

³ ni pakuwa masengo gao galiji gamo, masengo gakatota mahema, che Paolo watemi nawo ni kupanganya masengo.

⁴ Lyuwa lya Kupumulila lili lyose che Paolo wawechetesyene ni wandu mu nyuumba ja kupopelela achilingaga kwachisya Wayahudi ni Wagiliki.

⁵ Che Sila ni che Timoseo pawaike kutyochela ku Makedonia, che Paolo walityosisye kwa katema kakajinji kulalichila Lilo we achalosyaga pangasisa Wayahudi kuti Che Yesu ali Chiwombosyo.

⁶ Nambo pawankanile ni kuntukana, che Paolo wakung'undile luundu mu iwalo yao paujo pao ni kuti, “Mwajonasikaga, chinnyimanyilile mwachinsyene, uneji nganingola magambo. Ni kutandila sambano chinaajaulile wandu wanga wa Wayahudi.”

⁷ Nipele che Paolo watyosile kweleko ni kwaula kutama mu nyuumba ja mundu jumo jwanga wa Myahudi, juwaajogopaga Akunnungu, mundu jo liina lyakwe che Tito Yusto, nyuumba jao jawandikene ni nyuumba ja kupopelela.

⁸ Che Kilispo, juwaliji jwankulu jwa nyuumba ja kupopelela jila pamo ni waali mu nyuumba jao wose waakulupilile Ambuje. Wakolinto wajinji waupilikanile utenga wo nipele wakulupilile ni kubatiswa.

⁹ Chilo chimo Ambuje wansalile che Paolo mu yakwiwona, “Kasinjogopa, nlimbile kulalichila pe ni nkaleka kupanganya chinkuchipanganya cho,

¹⁰ pakuwa uneji nansyene ndili pamo nomwe. Ngapagwa jwalijose juchalinje kumpoteka pakuwa pamusi wu ngwete wandu wajinji.”

¹¹ Nipele, che Paolo watemi kweleko chaka ni miesi nsano ni umo achajiganyaga wandu Lilo we lya Akunnungu.

¹² Nambo katema che Galio pawaliji jwankulu jwa chilambo cha Akaya, Wayahudi wasimene, wankamwile che Paolo ni kunjausya ku nkungulu.

¹³ Ni watite, “Mundu ju akwachisya wandu wapopelele Akunnungu pangagakuya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa.”

14 Che Paolo akanawe kuwecheta, che Galio waasalile Wayahudi, “Mpilikanile wanyamwe Wayahudi! Ikaliji isyene mundu ju alewile pane atesile yangalumbana ngampilikanichisye.

15 Nambo iwaga makani ga gali gankati malowe ni meena ni malajisyo genu, nlamule mwachinsyene. Uneji ngangusaka kuwa jwakulamula jwa indu yo!”

16 Nipele waawinjile wanyawo akopoche pa nkungulu.

17 Ni wandu wose wankamwile che Sositene juwaliji jwankulu jwa nyumba ja kupopelela jila ni wamputile palapala paujo pa nkungulu ula. Nambo che Galio nganaikosya yeleyo.

Che Paolo akujila sooni ku Antiokia

18 Che Paolo watemi ni wandu wakukulupilila Che Yesu wala ku Kolinto ko mowa gamajinji. Nipele waalanjile, wakwesile ngalawa pamo ni che Pilisila ni che Akila ni kwaula ku Silia. Pa waiche ku Kenkelea, che Paolo wamyosile umbo syao mu ntweligongo watawile nasili.

19 Ni waiche ku Efeso, kweleko che Paolo walesile che Pilisila ni che Akila, wajinjile mu nyumba ja kupopelela ni kutanda kuusyausyana ni Wayahudi.

20 Wandu wa pelepo wachondelele che Paolo atame pamo ni wandu wo mowa gamajinji gane, nambo che Paolo nganasaka.

21 Nambo pawalangaga watite, “Chimuje sooni kukwenu Akunnungu asakaga.” Ni wakwesile mu ngalawa jekulungwa ni kutyoka mu Efeso mula.

22 Che Paolo pa waiche ku Kaisalia, wawawile ku Yelusalemu kukuukomasya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa kweleko, nipele watuluchile ku Antiokia.

23 Che Paolo watemi kweleko mowa kanandipe ni watandite ulendo achipitilaga ku Galatia ni ku Filigia achalimbisyaga mitima wandu wose wakwakuya Che Yesu.

Che Apolo akwalichila wandu ku Efeso ni ku Kolinto

24 Nipele Myahudi jumo liina lyakwe che Apolo mundu jwa ku Alekisandilia, waiche ku Efeso. Mundu ju waliji jwakuwecheta uchenene ni ju wagamanyililaga Malembelo ga Akunnungu.

25 Mundu ju wajiganyikwe litala lya Ambuje ni mu mbumu wachalilaga kusala ngani si Che Yesu, wajiganyisye chenene ngani si Che Yesu namuno waumanyilile ubatiso u che Yohana pe.

26 Che Pilisila ni che Akila pawampilikene mundu jo ali nkuwecheta mu nyumba ja kupopelela pangajogopa, wanjigele kumangwao ni kunjiganya Litala lya Akunnungu kwa uchenene nnope.

27 Che Apolo pa wasachile kwaula ku Akaya, wandu wakukulupilila Che Yesu wa ku Efeso wanlimbisyeye ntima ni kwalembela wakulijiganya wa ku Akaya kuti ampochele. Che Apolo pa waiche kweleko, Akunnungu wankamuchisye mu upile wao, ni wakombwele kwakamusya nnope wandu wakukulupilila Che Yesu,

28 kwa ukombole wao wa kuwecheta wapundile Wayahudi paujo pa wandu achalosyaga Mmalembelo ga Akunnungu kuti Che Yesu ali Kilisito.

19

Che Paolo akwalichila wandu ku Efeso

1 Nipele, yaliji che Apolo pawaliji ku Kolinto, che Paolo wapite kuchilambo cha ikwesya ni waiche ku Efeso. Kweleko waasimene wakulijiganya wane wa Che Yesu,

2 ni wausisye, “Ana pamwakulupilile Che Yesu mwampochele Mbumu jwa Akunnungu?” Ni wanyawo wajanjile, “Ngwamba! Natamuno kupilikana kose nganitupilikane kuti apali Mbumu jwa Akunnungu.”

³ Ni che Paolo wâusisye, “Nambi mwabatiswe ubatiso chi?” Ni wanyawo wâjlanjile, “Ubatiso u che Yohana.”

⁴ Che Paolo wâtite, “Ubatiso u che Yohana waliji wakulosya kuti wându alesile sambu. Che Yohana wâasalile wându wâakulupilile wâtachiika panyuma pao, wêlewo ali Che Yesu.”

⁵ Pa wâpilikene yeleyo wâbatiswe kwa liina lya Ambuje Che Yesu.

⁶ Nipele, che Paolo wâwîsile makono gao pa wanyawo, ni Mbumu jwa Akunnungu wâatuluchile ni wâtandite kuwêchetanga iwêcheto ineine, iyoyo wâtandite kulalichila utenga wa Akunnungu.

⁷ Wându wose wo wâliji mpela wându likumi ni wâwîli.

⁸ Che Paolo wâjijnilaga mu nyumba ja kupopelela jila kwa miesi jitanu ni wâachisyaga kuti akulupilile Umwenye wa Akunnungu.

⁹ Nambo wându wâne wâliji wâkukakatima mitima ni wâkanile kukulupilila, wâtandite kuwêchetanga yangalumbana nkati wându wâkulikuya Litala lya Ambuje pasikati ja wându. Pelepo che Paolo wâalesile, wâajigele wâkulijiganya wâ Ambuje ni wâliji nkukunguluka nawo mo wâ gose mu chuumba chakulijiganyila chi che Tulona.

¹⁰ Yeleyo yatendekwe yaka iwîli mpaka wându wose wâwâtamaga ku Asia ni Wayahudi pamo ni Wâgiliki, wâpilikene Lilo wê lya Ambuje.

Wânache wâ che Sikewa akulinganga kuga wînga masoka

¹¹ Akunnungu wâpanganyisye yakusimonjeka yejinji kwa makono ga che Paolo.

¹² Wându wâjigalaga namose iguo ya mwana ni iwalo ine iwâikwaiye che Paolo, wâjajwisye kwa wâkulwala ni wâkulwala wo wâlamiswe ilwele yao, ni a wâla wâwâkwete masoka gaakopweche.

¹³ Wayahudi wâampepe wâkuga wînga masoka mwa wându, wâjesilejesile akuno ni akunokuno achilingaga kulikolanga liina lya Ambuje Che Yesu, kwa wêle wâwâkwete masoka achitiji, “Ngunsalila kwa liina lya Ambuje Che Yesu jwakulalichilwa ni che Paolo, ntyoche.”

¹⁴ Wâwâtendaga yeleyo, wâliji wânache nsano ni wâwîli wa che Sikewa Jwambopesi Jwankulu jwa Chiyahudi.

¹⁵ Nambo lisoka lila lyaajanjile wanyawo, “Che Yesu ngwamanyilila ni che Paolo nombejo ngummanyilila, nambo wanyamwe ndi wâani?”

¹⁶ Nipele jwamasoka jo wâsumbile ni kwagalagasya mpaka wânache wâ che Sikewa wo wâutwiche mu nyumba jo ali matakope ni ma wânga gakwe.

¹⁷ Ngani ji jamanyiche kwa jwalijose juwâtamaga ku Efeso, kutandila Myahudi kwichila Wâgiliki. Wose wâkamwilwe ni lipamba, ni wâlikusisye liina lya Ambuje Che Yesu.

¹⁸ Wâjinji mwa wêle wâwâkulupilile Che Yesu wâiche ni wâjitichisye paujo pa wându yangalimate iwâitesile.

¹⁹ Wâne wâwâtendaga usa wî ndanda jo, wâjigele itabu yao iwâitendelaga usa wî yo ni kwijocha paujo pa wându. Wâwâlasile ntengo wa itabu yo ni kusimana mbiya syesijinji.

²⁰ Kwanti yeleyo, Lilo wê lya Ambuje lyapundile ni kwenela ni kola machili nnope.

Utindiganyo ku Efeso

²¹ Payamasile yeleyo, che Paolo wâsachile kwaula ku Yelusalemu achipitilaga ku Makedonia ni ku Akaya. Wâtite, “Pachiiche kweleko, ikuumajila kwaula ku Loma nombe.”

²² Ni wâlajisye wâwîli mwa wâkwakamuchisya wâo, che Timoseo ni che Elasto, kuti wâlôngolele ku Makedonia ni nsyene wâsigalile mu Asia kwa katema.

²³ Katema ko ni katema kakatyochele utinda wekulungwa ku Efeso ko ligongo lya Litala lya Ambuje.

²⁴ Jwapali mundu liina lyakwe che Demetilio jwakusyana madini ga feza. Jweleju wâlijji ni masengo ga kolosya inyago ya nyuumba sya mwana sisyaliji mpela nyuumba ja nnungu jwankongwe jwakuwîlanjikwa Atemi. Masengo go gaapokasisye kwannope wâmasengo wâao.

²⁵ Che Demetilio wâsongangenyê wâmasengo wâao pamo ni wându wâne wâwâlijji wâmasengo mpela gagogo pego ni kwasalila, “Wâandumwe, nkumanyililanga kuti ipanje yetu itukupata yi ikukopoka mmalonda gagaga pega.

²⁶ Sano nkulola ni kulipikanila mwachinsyene che Paolo yakuti pakupanganya, nombe ngawâ pa Efeso pe nambo pa Asia pose. Che Paolo ju wâachisisye ni kwagalausya wându ajitichisye kuti achiminungu wâpanganyiswe ni makono ga wându ngawâ achiminungu wâ usyene.

²⁷ Nipele kupikaniche kuti malonda getu ga chigajaluche. Ni ngawâ malonda getu pega, nambo ni nyuumba ja nnungu jwankongwe Atemi ngajichimbichikwa kose. Ni mbesi jakwe lumbili lwa wêlewo wâkunlamba wâ Asia wose ni wându wose wâ mchilambo chiuchimala.”

²⁸ Wându wâla pa wâpilikene yeleyo yaachimile kwannope ni kutanda gumilanga achitiji, “Jwankulu ali Atemi jwa Wâefeso!”

²⁹ Musi wose wagumbele utindiganyo. Ni wâakamwile che Gayo ni che Alisitako, wâwatamaga ku Makedonia wâwâlijji mu ulendo umo ni che Paolo, ni wâajawisye kwa kwanguya kuluwâla lwa micheso.

³⁰ Che Paolo nsyene wâsachile kwinjila mu mpingo wa wându mula nambo wâkwakuya wâla wânkanyisye.

³¹ Achakulu wâne wâ chilambo cha ku Asia wâlijji achambusanga wâao che Paolo, wâpelechele utenga wakwachondelela kuti akalijausya nsyene ku luwâla lwa micheso ko.

³² Katema ko kila mundu jwagumisile, wâne achi ni wâne achila, pakuwâ nkungulu ula waliji jugulijuguli, wâjinji nganaimanyililanga ligongo lya kusongangana kwao.

³³ Pakuwâ Wâyahudi wântesile che Alekisanda akopoche mmbujo mwa wându, wându wâampepe mu mpingo mula wâgaganisye kuti ali jwelejo. Nipele che Alekisanda wâjongwele nkono ni kwamyalasya achisakaga kuliwâlanga paujo pa mpingo wa wându.

³⁴ Nambo pa wâmanyilile kuti wâlijji Myahudi, wose wâgumisile kwana kamo kwa masaa ga wîli, “Jwankulu ali Atemi jwa Wâefeso!”

³⁵ Mbesi, jwakulemba jwa pamusi po wâkombwele kwamyalasya, wâasalile, “Wânyamwe wându wâ ku Efeso, kila mundu pelepa akumanyilila kuti wându wâ musu wa Efeso wu, ni wâkujilindilila nyuumba ja nnungu Atemi, ni wâkuligosa liganga lyeswela lilyagwile kutyochela kwini lila.

³⁶ Ngapagwa jwalijose jwakukombola kukanila yeleyo. Nipele mmyalalanje, nka-tenda chachili chose kwakwanguya.

³⁷ Mwa wîlasile wându wâ pelepa namuno nganajinyelusya nyuumba ja nnungu pane kuntukana nnungu jwetu jwankongwe.

³⁸ Nipele, iwâga che Demetilio ni wâmasengo wâao akwete magambo gao nkati wându wâ, mikungulu jipali ni achakulu wâ ilambo nombe nawo apali, akukombola kuwêchetelana kweleko.

³⁹ Nambo iwâga kwana magambo gane njausye ku nkungulu waukukundikwa.

⁴⁰ Pakuwâ akakombwele kutuwêchetela ligongo lya kutindiganya kwatukutesile lelo jino. Kutindiganya ku nganilipagwa ligongo ni sooni ngatukombola kusala ligongo lya kutenda nkungulu wu.”

⁴¹ Pa wâmasile kuwêcheta yeleyo, wâmwasisye wându wâ wâsongangene wo.

20

Che Paolo akwaula sooni ku Makedonia ni ku Ugiliki

¹ Pawamasile utinda ku Efeso, che Paolo waawilasile wakwakuya wala pamo, ni kwalimbisya ntima. Ni waalanjile ni kutanda ulendo wa ku Makedonia.

² Ni wapite mu ilambo ila ni kwalimbisya ntima kwa maloŵe gamajinji wakukulupilila wa misi jo. Nipele waiche ku Ugiliki,

³ kweleko watemi miesi jitatu. Paŵaliji nkuliwika chile kwa ulendo wa ku Silia kwa litala lya mmeesi, waimanyi kuti Wayahudi watamilile ntemela wangelimate, nipele waamwiwe kuuja achipitilaga ku Makedonia.

⁴ Che Sopatula mwana ju che Piho mundu jwa ku Belea walongene ni che Paolo pamo ni che Alisitako ni che Sekundo jwa ku Sesalonike, che Gayo jwa ku Debe ni che Timoseo, che Tukiko ni che Tilofimo jwa ku Asia.

⁵ Wandu wo watulongolele ni waliji nkutulolela ku Tuloa kula.

⁶ Pagapite moŵa ga mikate jangatajikwa amila, uweji twakwesile ngalaŵa kutyochela ku Filipi ni pagamasile moŵa nsano, twaiche ku Tuloa kula. Ni kweleko twatemi chijuma chimo.

Che Paolo akunsyusya che Eutiko

⁷ Lyuŵa lyaandanda lya chijuma twachingangene kuti tulye pamo. Ni che Paolo pakuŵa wasachile kuti atyoche malaŵi jakwe, wakungulwiche ni wandu, ni sooni wajendelechele kukunguluka ni wandu wo mpaka chilo nnope.

⁸ Mu chuumba cha mwinani kutwasongangene ko kwaliji ni ibatali yejinji ichikolelaga.

⁹ Ni jwapali nchanda liina lyakwe che Eutiko juwatemi pedilisha. Che Paolo paŵajendelechelaga kukunguluka, che Eutiko watandite kugwesela kanandikanandi. Kumbesi wagonile ni wagwile paasi kutyochela chuumba chaatatu cha mwinani. Ni paŵannyakwile waliji wamale kuwa.

¹⁰ Nambo che Paolo watulwiche paasi ni watindiŵele ni kwakumbata ni kuti, “Kasinlilanga pakuŵa ali jwanjumi.”

¹¹ Ni wakwesile sooni ku chuumba cha mwinani kula wagaŵenye nkate ni walile. Wajendelechele kulalichila mpaka kundaŵi pe nipele watyosile.

¹² Wandu wala wanjigele nchanda jula kumangwao ali jwanjumi, nipele mitima jao jatulele.

Ulendo wa ku Mileto kutyochela ku Tuloa

¹³ Uweji twalongolele ku Aso ni ngalaŵa jekulungwa, kweleko twatiji twajigale che Paolo. Yeleyo ni yatite pakulajisya nningwa wao kuti aiche kweleko wapasi.

¹⁴ Nipele che Paolo watusimene ku Aso kula, ni twakwesile mu ngalaŵa ni twajawile ku Mitulene.

¹⁵ Kutyochela kweleko twajendelechele ni ulendo ni malaŵi jakwe twaiche ku Kio. Pa lyuŵa lyaaŵili twapelengenye ku Samo ni malaŵi jakwe twaiche ku Mileto.

¹⁶ Pakuŵa che Paolo wasachile kwendelechela ni ulendo wao ni ngalaŵa pangasepuchila ku Efeso kuti akasakaŵa nnope ku Asia ko. Wachelengaga nningwa wao kuti yakombolekaga aiche ku Yelusalemu kwaligongo lya lyuŵa lya Pentekosite.

Che Paolo akwalanga achachekulu wa ku Efeso

¹⁷ Che Paolo paŵaliji ku Mileto walajisye utenga wa kwaŵilanga achachekulu wa mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito ja ku Efeso kuti achingangane.

¹⁸ Achachekulu wala paŵaiche, che Paolo waasalile, “Mwachinsyene nkumanyililanga indite pakutama ni wanyamwe moŵa gose chitandile lyuŵa lyaandanda lila panaiche pachilambo cha ku Asia.

19 Nkumanyililanga indite pakwatumichila Ambuje nkulitulusya kose ni misosi ni masausyo gagambatile kwaligongo lya malindi ga Wayahudi Wampepe.

20 Nkumanyililanga kuti uneji nganinyogopa namose kanandi kunlalichila pelanga ni mmajumba genu ni kunjiganya chakunkamuchisya chachili chose.

21 Naajamwiche kwakalipa nnope Wayahudi ni Wagiliki aleche sambi syao ni kwaujilila Akunnungu ni kunkulupilila Ambuje wetu Che Yesu.

22 Sano, uneji ngumpilikanichisya Mbumu jwa Akunnungu, ngwaula ku Yelusalemu pangaimanyilila chachili chose chachichiisimane kweleko.

23 Nguchimanyilila chindu chimo kuti mmusi wauliwose Mbumu jwa Akunnungu akusalila kuti kutawikwa ni masausyo gakunindilila.

24 Nambo nganguuwalanjila umi wangu kuti wana chindu nnope kwa uneji nningwa wangu malichisye unduna wangu ni masengo gaWambebe Ambuje Che Yesu nagapan-ganye, yaani naalalichile wandu Ngani Jambone ja upile wa Akunnungu.

25 “Mbiite mwa Wanyamwe wose njilalichilaga Umwenye wa Akunnungu. Nambo sambano ngumanyilila kuti ngapagwa jwalijose mwa Wanyamwe juchachimona une sooni.

26 Nipele lelo jino ngunsalila kuti yakopochelaga jumo jwenu kujonasika, uneji nganingola magambo.

27 Pakuwa nganileka kunlalichila yanayose yakusaka kuipanganya Akunnungu.

28 Nlilolechesye mwachinsyene, mwagose wandu wose wampele Mbumu jwa Akunnungu kuti mwalele wanyawo. Nkaachunje wandu wa Akunnungu waWapatile kwa miasi ja Mwanagwe.

29 Nguimanyilila uchenene kuti pingutyoka masogo gakalipa chiganjimuchile ni ngagakola chanasa kwa mpingo wo.

30 Ni sooni mwa mwachinsyene chakopochele wandu wachaWechete ya unami kwasoy-asya wakulijiganya ni kwatenda waakuye Wanyawo.

31 Nipele, nlilolechesye nchikumbuchilaga kuti kwa mowa ga yaka itatu chilo ni muusi, nganileka kunjamuka kila jumo mwa Wanyamwe kwa misosi.

32 “Nipele sambano, Wanyamwe ngummikanga mmakono ga Akunnungu ni pa utenga wa upile wao, waukukombola kunkolosya ni kumpa ntuuka pamo ni wandu wao waWaswejeswe.

33 Uneji nganisaka madini ga feza pane sahabu pane iwalo ya mundu jwalijose.

34 Mwachinsyene nkumanyililanga kuti napanganisye masengo ni makono gangu nansyene kuti mbate yaikunsowa ni yaikwasowa achinjangu nombewo.

35 Mowa gose mbanganyisye masengo nti itagu kukwenu, kunnosya kuti tukusachilwa kwakamuchisya wakulaga, tuchikumbuchilaga malo we ga Ambuje Che Yesu nsyene gagakuti, ‘Mbaya kutyosya kupunda kupochela.’ ”

36 Che Paolo paWamasile kuWecheta yeleyo watindiwele pamo ni wanyawo wose ni kwapopela Akunnungu.

37 Wose waliji nkulilanga ni waalanjile che Paolo kwakwakumbata ni kwalosya unonyelo wekulungwa.

38 Chindu chichatesile asupuche nnope chaliji lilo we liwaWechete che Paolo paWatite, “Ngamuuwona sooni.” Nipele waapechesye mpaka mu ngala wa jekulungwa.

21

Che Paolo akwaula ku Yelusalemu

1 Pitwalangene nawo, twakwesile mu ngala wa jekulungwa ni twajawile mpaka ku Kosi. Mala wi jakwe twaiche musi wa ku Lode ni kutyochela kweleko twajawile ku Patala.

² Ni kweleko twajisimene ngalaŵa jekulungwa jijajombokaga kwaula ku Foinike, twakwesile ni kwendelechela ni ulendo.

³ Pitwaiche pakukombola kujiwona Kupulo, twapite upande wa kunchiji ni kwaula ku Silia. Twajimi musi wa ku Tilo ni kujitulunya misigo kutyochele mu ngalaŵa jekulungwa.

⁴ Kweleko twaasimene ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu, ni twatemi pamo ni ŵanyawo chijuma chimo. Kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu ŵanchondelele che Paolo kuti akajaula ku Yelusalemu.

⁵ Nambo pikamasile katema ka kutama ni ŵanyawo, twajendelechele ni ulendo wetu. Ŵandu wose pamo ni achiŵankwawo ni achiŵana ŵao ŵatupechesye mpaka paasa musi. Pitwaiche ku mbwani twatindiŵele ŵanawose ni kwapopela Akunnungu.

⁶ Nipele twalangene, nowaji twakwesile mu ngalaŵa jekulungwa ni ŵanyawo ŵausile mmangwao.

⁷ Kutyochele ku Tilo twajendelechele ni ulendo wetu mpaka twaiche ku Tolemaisi, ni kweleko twajawile kukwakomasya ŵakukulupilila achinjetu, twatemi nawo kwa lyuŵa limo.

⁸ Malaŵi jakwe twajendelechele ni ulendo ni kwika ku Kaisalia. Ni kweleko twajawile ku nyumba ji che Filipo jwakulalichila Ngani Jambone. Jwelejo ŵaliji jumo jwa aŵala saba ŵaŵasagulikwe ku Yelusalemu kula.

⁹ Mundu jo ŵakwete achiŵaliŵalipe ncheche ŵaŵalondolaga utenga wa Akunnungu.

¹⁰ Pitwatemi kweleko moŵa gampepe ŵaiche jwakulondola jwa Akunnungu jumo kutyochele ku Yudea liina lyakwe che Agabo.

¹¹ Ni ŵaiche pitwaliji, ŵaujigele nkaanda u che Paolo ni ŵalitaŵile mmakono ni makongolo ni kuti, “Mbumu jwa Akunnungu akuti, ‘Ŵayahudi ŵa ku Yelusalemu kula chantaŵe nsyene nkaanda wu kwanti nnyi ni kunjausya mmakono ga ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.’ ”

¹² Patwapilikene yeleyo, uweji ni ŵandu ŵane ŵaŵaliji pepala twachondelele che Paolo kuti akajaula ku Yelusalemu.

¹³ Nambo che Paolo nsyene ŵajanjile, “Ana nkusaka kupanganya chichi? Nkusaka kusupusya ntima wangu ni misosi jenu? Ndili chile ngaŵa kutaŵikwa pe ku Yelusalemu kula, nambo atamuno kuwa kwa ligongo lya Ambuje Che Yesu.”

¹⁴ Paŵakanile kutupilikanila twannesile nikuti, “Chakusaka Ambuje chitendekwe!”

¹⁵ Pitwatemi pepala moŵa gampepe, twataŵile misigo jetu ni twajendelechele ni ulendo wa ku Yelusalemu.

¹⁶ Ŵakulijiganya ŵampepe ŵa ku Kaisalia kula ŵalongene ni uweji, ni ŵatupechesye ku nyumba ji che Mnasoni kutwajile kukutama ni jwelejo moŵa gampepe. Che Mnasoni ŵaliji mundu jwa ku Kupulo ni juŵaliji jwakukulupilila jwa kalakala.

Che Paolo akwajimajimila che Yakobo

¹⁷ Patwaiche ku Yelusalemu, ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu achinjetu ŵa kweleko ŵatupochele uchenene nnope.

¹⁸ Malaŵi jakwe che Paolo ŵalongene ni uweji kukwakomasya che Yakobo, achachekulu wose ŵa ŵandu ŵakukulupilila Che Yesu ŵa kweleko ŵaliji palapala.

¹⁹ Patwamasile kwakomasya, che Paolo ŵatandite kwasalila yanayose nkati iŵaitesile Akunnungu kwa masengo ga che Paolo kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.

²⁰ Ŵandu ŵala paŵapilikene yeleyo ŵaakusisye Akunnungu. Nipele ŵansalile che Paolo, “Nlongo njetu, nkukombola kuwona kuti kwana mianda ja Ŵayahudi aŵele ŵakukulupilila sambano ni wose akulimbila kugakamulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa.

21 Apilikene kuti alakwe nk wajiganya Wayahudi wakutama pasikati ja wandu wanga wa Wayahudi anagakamulisye Malajisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa, ni mwasalile akaumbasya wanche wao namose kugakamulichisya masyowelo ga Wayahudi.

22 Nambi chiiwe uli? Isyene wandu chapilikane kuti nnyiche.

23 Mbaya ntendekanye chitukunsalila uwe. Tukwete achalume ncheche pelepa wawatawile nasili paujo pa Akunnungu.

24 Nliwanganye ni wanyawo mu kupopela kwa kuliswejesya, nlipe ntengo waukusachilwa kwa wanyamwe wose, nipele wandu wo amyolekwe umbo. Kwakutenda yeleyo wandu wose chamanyilile kuti ngani siwasipilikene syo nkati alakwe nganisiwa sisylene nomwe mwasyene nkugakamulisya Malajisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa.

25 Yankati wandu wanga wa Wayahudi wawakulupilile Che Yesu, uweji twalembele chikalata ni kwasalila itwilamwile ni kwapelechela, chachikuti, akalya chachili chose chetaje mbopesi sya minungu ja unami, ni akalya miasi, ni akalya nyama ja chinyama chepopotolwe ni aleche chikululu.”

26 Nipele mala wi jakwe che Paolo waa jigele wandu wala ni kupopela kwa kuliswejesya pamo nawo. Nipele wajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu kukusala mbesi ja mo wa gaku liswejesya ni yankati mbopesi ja malipilo jichijityosyekwe kwaligongo lya jwali-jose mwa wanyawo.

Che Paolo akukamulwa pa Nyuumba ja Akunnungu

27 Mo wa nsano ni ga wili gala gachi wandichilaga kumala, Wayahudi wawakopochele ku Asia wambweni che Paolo ali pa Nyuumba ja Akunnungu. Nipele waatesile wandu wose waachime che Paolo ni wankamwile,

28 achinyanyisyaga, “Wanyamwe Waisilaeli, kuntukamusye! Mundu ju ni jwejula jwakwajiganya achalume wose indu yakukanilana ni Waisilaeli pamo ni Malajisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa ni Nyuumba ja Akunnungu ji. Ni sooni wajinjisy W agiliki pa Nyuumba ja Akunnungu ni kupasakasya peuto papaswela pa.”

29 Watite yeleyo ligongo wambweni che Tilofimo mundu jwa ku Efeso, mu musu, ali pamo ni che Paolo ni waganisisye kuti che Paolo wanjinjisy pa Nyuumba ja Akunnungu.

30 Nipele musu wose wagumbele utindiganyo ni waiche wandu kutyochela mbande syose kuti waakamule che Paolo, wakwekwelemye ni kwakoposya pa Nyuumba ja Akunnungu, ni papopo waugele minango ja Nyuumba ja Akunnungu.

31 Waliwisile chile kuti waulaje, nambo ngani jo japikaniche kwa jwankulu jwa wangondo lichila wa Chiloma kuti Yelusalemu jose jili tametame.

32 Pangaka wa jwankulu jwa wangondo mia moja jula waa jigele wangondo wakwe ni achakulu wao ni wautuchile ku mpingo wa wandu kula. Ni wanyawo pawammweni jwankulu jo ni wangondo wakwe walesile kumputa che Paolo.

33 Nipele jwankulu jwa wangondo jula wanjaulile che Paolo, wankamwile ni kulamula kuti atawikwe minyolo ji wili. Ni wausisye achitiji, “Ana ncheni jweleju, nombe atesile chichi?”

34 Wane waali mu mpingo wa wandu mula wagumilangaga, wane achi ni wane acho. Ligongo lya wele utinda wo, jwankulu jwa wangondo jula nganakombola kugamanyilila magambo gasyenesyene. Nipele walamwile wangondo wala kuti wajigale che Paolo ni kunjausya mu likome.

35 Che Paolo pa waiche pakukwelela kwinjilila nkati, wangondo wannyakwile ligongo lya utindiganyo wa wandu.

36 Mpingo wekulungwa wa wandu wakuiye achinyanyisyaga, “Mwaulaje!”

Che Paolo akuli walanga

³⁷ Paŵanjinjisyaga mu likome, che Paolo ŵanchondelele jwankulu jwa ŵangondo mia moja jula achitiji, “Ana ngukombola kuŵecheta chindu nomwe?” Jwankulu jula ŵajanjile, “Ana nkumanyilila kuŵecheta Chigiliki?”

³⁸ Ana mmweji ngati Mmisili jumwachisisye ŵandu atindiganye ni kwalongosya ŵakuulaga elufu nne ŵala mpaka mwipululu?”

³⁹ Che Paolo ŵajanjile, “Ngwamba! Uneji ndili Myahudi, jumbagwilwe ku Taso, musi wa ku Kilikia, uneji jwa musi waumanyiche nnope. Choonde, munyitichisye mechete ni ŵandu ŵa.”

⁴⁰ Jwankulu jula ŵajitichisye, nipele che Paolo ŵajimi pakukwelela pala, ŵagolwesye nkono kwamyalasya ŵandu ŵala, ni ŵandu ŵala ŵamyalele ni ŵatandite kuŵecheta nawo Mchiebulania.

22

¹ “Achalongo achinjangu ni achatati, mumbilikanile uchenene inguti kulichenjela paujo penu!”

² Ŵandu ŵala paŵampilikene che Paolo achikungulukaga nawo Mchiebulania ŵamyalele jii. Ni che Paolo ŵajendelechele kuŵecheta,

³ “Uneji ndili Myahudi, napagwilwe ku Taso, musi wa ku Kilikia. Nambo ngulile papapa pa Yelusalemu, naliji jwakulijiganya ju che Gamalieli. Nalijiganyisye uchenene kukamula malajisyo ga achambuje ŵetu. Nalityosisye ni ntima wose kwa Akunnungu mpela intite ŵanyamwe lelo jino.

⁴ Naalagesye ŵandu Ŵakwakuya Che Yesu mpaka kwaulaga. Naakamwile achalume ni achakongwe ŵakwe ni kwataŵa mu nyuumba jakutaŵilwa.

⁵ Jŵambopesi jwankulu pamo ni nkungulu wa achachekulu akukombola kuutyosya umboni wa yeleyo. Ŵanyawo ni ŵaŵambebele chikalata chakwapelechela Ŵayahudi ŵakutama ku Damesiki. Najawile ku Damesiki kuti ngaakamule ŵandu wo ni kwajigala kuja nawo ku Yelusalemu ali ataŵikwe kuti ajamukwe.”

Che Paolo akuŵecheta yatite pakuŵa jwakukulupilila (Masengo 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Nipele, panaliji mwitala kuŵandichila ku Damesiki, muusi mpela lyuŵa pa ntwe chisisimuchile kwinani kwakopochele lulanga lwekulungwa ni lwalanguchisye une mbande syose.

⁷ Pelepo nagwile paasi, nipele napilikene liloŵe lichisalilaga, ‘Che Sauli, che Sauli! Ana ligongo chi nkuunagasya une?’

⁸ Noneji nausisye, ‘Ana ŵaani alakwe, Ambuje?’ Nombewo ŵajanjile, ‘Uneji ndili Che Yesu jwa ku Nasaleti junkunagasya.’

⁹ Achinjangu ŵanaliji nawo mu ulendo ŵala ŵaliweni lilanguka lila nambo nganalipikana liloŵe lya ajula jwaŵaŵechetaga ni une.

¹⁰ Nipele uneji nausisye, ‘Ana ndende chichi Ambuje?’ Nombe Ambuje ŵanyanjile, ‘Njime, njaule ku Damesiki ni kweleko chansalile yose yaikummajila kuipanganya.’

¹¹ Kwa ligongo lya kung'alima kwa lilanguka lila nalepele kulola nipele achinjangu unalongene nawo mu ulendo ŵala ŵangamwile nkono ni kunongosya mpaka naiche ku Damesiki.

¹² “Ni ku Damesiki ko jwapali mundu jumo liina lyakwe che Anania, mundu jwakwalamba Akunnungu ni jwakugakumulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni juŵaŵalanjikwe umboni kuti ali jwambone ni Ŵayahudi ŵakutama ku Damesiki.

¹³ Jwelejo ŵaiche kukuunola, ni ŵajimi pachiŵandi ni uneji ni kuti, ‘Mpwanga che Sauli! Nkombole kulola sooni.’ Papopo nakombwele kulola sooni ni nammweni.

¹⁴ Nipele che Anania wâtite, ‘Akunnungu wâ achambuje wêtu ansagwile mmwe kuti mmanyilile yakuisaka, ni kummona jwelejo Jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ni kumpilikana nsyene achiwêchetaga.

¹⁵ Pakuwa chimme jwaumboni jwakwe kwa wându wose nchasalilaga aila yose inyiweni ni kwipilikana.

¹⁶ Nipele sano nkulindilila ichichi, njime mbatiswe ni kutyosyekwa sambu syenu, kwakutenda yelei nkuliwilanga liina lya Ambuje.’

Che Paolo akuwilanjikwa wâalalichile wându wanga wa Wayahudi

¹⁷ “Nipele, nausile ku Yelusalemu ni panapopelaga pa Nyuumba ja Akunnungu pala naiweni yakwiwona.

¹⁸ Nammweni Ambuje achiisalilaga, ‘Njanguye! Ntyoche chitema mu Yelusalemu pakuwa wându wâ pelepa wâ ngaapochela umboni wenu nkati une.’

¹⁹ Noneji najanjile, ‘Ambuje, wanyawo akumanyilila kuti uneji ni jwejula junajenda-gajendaga mmajumba gao ga kupopelela ni kwatawa mu nyuumba jakutawilwa awala wawankulupilile mmweji ni kwaputa.

²⁰ Ni katema pawammuleje che Stefano jwa umboni jwenu, uneji nansyene naliji palapala ni sooni najitichisye kuti waulaje ni nalindilile nguo sya wawambuleje wala.’

²¹ Ambuje waasalile, ‘Njaule, chinantume kwakutalika, kwa wându wanga wa Wayahudi.’

²² Wându wala wapilikanilaga mpaka pawawechete malo we go, nipele, watandite kunyanyisya achitiji, “Mumbulaje! Mundu jwati yelei ngaakuwajilwa kulama.”

²³ Ni wajendelechele kunyanyisya akuno achiulaga iwalo yao ni kututumya luundu mwinani.

²⁴ Jwankulu jwa wangondo lichila jula wâalamwile wangondo wao anjigale che Paolo ni kunjinjisy mu likome, ni wâalajisye waapute mbokola ali nkumbusya kuti wamanyisye ligongo lya Wayahudi kunyanyisya.

²⁵ Nambo pawantawile ngonji kuti wapute, che Paolo wambusisye jwankulu jumo juwajimi pepala, “Ana malajisyo gakutusaka kumputa mbokola Mloma akana we kula-mulikwa?”

²⁶ Jwankulu jula pawapilikene yeleyo, wawajawile ku jwankulu jwa wangondo jula ni kwasalila, “Ana nkusaka kutenda chichi? Pakuwa mundu ju ali Mloma!”

²⁷ Nipele jwankulu jwa wangondo jula wanjaulile che Paolo ni kummusya, “Musalile, ana mmwe Mloma?” Che Paolo wajanjile, “Elo.”

²⁸ Jwankulu jwa wangondo jula watite, “Uneji none ndili Mloma kwa kusuma ni ntengo wekulungwa.” Che Paolo watite, “Nambo uneji ndili Mloma jwakupagwa.”

²⁹ Nipele wându wawasachile kumbusya ali nkumputa che Paolo wala papopo watyosile. Ni jwankulu jwa wangondo jula pawaimanyilile kuti che Paolo waliji Mloma wawogwepe pakuwa wantawile ni minyolo.

Che Paolo pa nkungulu wa Wayahudi

³⁰ Mala wi jakwe, jwankulu jwa wangondo mia moja jula wasachile kugamanyilila magambo gasyenesyene gakuwêchetelwa che Paolo ni Wayahudi. Nipele wangopwele minyolo jila ni wâalamwile achakulu wambopesi ni achakulu wa nkungulu asimane. Nipele wanjigele che Paolo ni kuntulusya paasi ni kunjimika paujo pa nkungulu.

23

¹ Che Paolo walolechesye kwannope wankungulu wala ni watandite kuwêcheta achitiji, “Achalongo achinjangu, naatumichile Akunnungu kwa ntima wambone mpaka lelo jino.”

² Pelepo che Anania Jwambopesi Jwankulu walamwile kuti awala wawaliji kuwandikana ni che Paolo wapute lijanda pakang'wa jao.

³ Nipele, che Paolo wansalile che Anania, "Akunnungu nsyene champute alakwe jwaulamba! Ana nomwejo nteemi pelepo kuti mulamule malinga ni malajisyo nomweji mwasyene ngankugakuya malajisyo kwa kwasalila wandu aambute?"

⁴ Wandu wawajimi pepala wala wansalile che Paolo "Mmwejo, nkuntutkana Jwambopesi Jwankulu jwa Akunnungu?"

⁵ Ni che Paolo watite, "Achalongo achinjangu nganinamanyililaga kuti welewo ali Jwambopesi Jwankulu. Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, 'Ngasimmecheta yangalimate nkati jwankulu jwa wandu wenu.'"

⁶ Nipele che Paolo waimanyilile kuti mpingo umo wa wankungulu wala waliji Masadukayo ni wine waliji Mafalisayo. Nipele wanyanyisye kwannope paujo pa nkungulu ula achitiji, "Achalongo achinjangu, uneji ndili Mfalisayo mwanache jwa Mfalisayo. Uneji ndili pa nkungulu pa kulamulikwa ligongo ngulolela kuti wawe chasyuche."

⁷ Palapala pawawechete yeleyo, gakopochele makani gamakulungwa pasikati ja Mafalisayo ni Masadukayo ni nkungulu ula wasapulene.

⁸ Pakuwa Masadukayo akuti nganikupagwa kusyuka atamuno achikatumetume wa kwini, ni mbumu nombe nasyo nganisipagwa. Nambo Mafalisayo akwitichisya yanayose itatu.

⁹ Ngomo sila syapundile ni wampepe mwa wawiganya Malajisyo ga Akunnungu gwapele che Musa wa mpingo wa Mafalisayo wajimi ni koposya malo we gao kwamachili achitiji, "Ngatukugawona magambo galigose kwa mundu ju, ikukomboleka mbumu pane katumetume jwa kwini awechete ni jwelejo."

¹⁰ Makani gala gapundile kuwa gamakulungwa nnope, nipele jwankulu jwa wangondo jula wajogopaga kuti wandu wala chankatanye che Paolo iwalo walo. Nipele, walamwile wangondo wakwe atuluchile kwauli mpingo wa wandu kula ni kunjigala che Paolo kwa machili ni kunjausya nkati.

¹¹ Chilo cho, Ambuje wajimi chiwandi ni che Paolo ni kuti, "Nkamulisye ntima! Mumalasilile umboni pa Yelusalemu pano, chintende iyoyo peyo ni ku Loma."

Wayahudi akutama ntemela itajile pakwaulaga che Paolo

¹² Pikwachele, Wayahudi watesile ntemela. Ni walitawilile kuti, "Ngatulya pane kung'wa chachili chose mpaka pachitwaulaje che Paolo."

¹³ Wandu wawatesile yeleyo wo waliji wandu mpela alobaini.

¹⁴ Nipele, wandu wo wajawile kwa achakulu wambopesi ni achachekulu ni kuti, "Tuliawilile twachinsyene kuti ngatupasya chachili chose mpaka pachitwaulaje che Paolo."

¹⁵ Nipele sano, wanyamwe pamo ni wankungulu najisye utenga kwa jwankulu jwa wangondo mia moja kuti antulusye kukwenu nchinamanilaga kuti nkusakanga kumanyilila uchenene magambo gakwe. Noweji akana wandichile tuliwichile chile kummulaga."

¹⁶ Nambo mwipwagwe che Paolo wapilikene ngani jo, nipele waiche ni kwinjila mu likome mula ni kwasalila che Paolo nkati ngani jo.

¹⁷ Che Paolo wammilasile jumo jwa wangondo ni kunsalila, "Munjausye nchanda ju kwa jwankulu jwa wangondo mia moja pakuwa akwete chindu chakwasalila."

¹⁸ Jwangondo jula wanjigele nchanda jula ni kulongana nawo mpaka kwa jwankulu jwa wangondo ni kuti, "Che Paolo jwantawe jula wamilasile ni kuumba kuti nan-yichenawo jwanchanda ju kukwenu pakuwa akwete indu yakwasalila."

¹⁹ Jwankulu jwa wangondo jula wankamwile nchanda jula nkono, wanjigele pachisypela ni kummusya, "Ana nkusaka kuusalila chichi?"

²⁰ Nchanda jula wâtite, “Wayahudi alangene kummenda alakwe malaŵi munjausye che Paolo pa Nkungulu, achinamanilaga kuti akusaka amanyilile uchenene ngani syakwe.

²¹ Nambo alakwe ngasimwajitichisya pakuŵa kwana wându kupunda alobaini wakwajuwilila kwaulaga. Alitaŵilile kuti ngalya natamuno kung'wa chachili chose mpaka waulaje che Paolo ni sambano akulolela ichinjile pakulamula.”

²² Nipele jwankulu jwa wângondo jula wânlesile nchanda jula ajaule ni kunjamuka kuti, “Nkasala kwa mundu jwalijose kuti mumanyisye yeleyo.”

Che Paolo akwauswa kwa jwankulu jwa chilambo cha ku Yudea

²³ Nipele jwankulu jwa wângondo mia moja jula waaŵilasile achakulu waŵili mwa wângondo wakwe ni kwalajisya, “Mwaŵiche chile wângondo mia mbili ni wângondo wakwela mu falasi sabini ni wângondo wa mipamba mia mbili ajaulangane ku Kaisalia saa tatu ja chilo cha lelo.

²⁴ Mwaŵiche chile falasi wampepe kuti wakwesye che Paolo aiche uchenene ku che Felikisi jwankulu jwa Chiloma mu chilambo cha ku Yudea.”

²⁵ Jwankulu jwa wângondo mia moja jula walembile chikalata chanti nyi.

²⁶ “Ngunnamuchila alakwe che Felikisi jwankulu jwa Chiloma mu chilambo cha ku Yudea, uneji che Kilaudio Lusia ngunlambela.

²⁷ Wayahudi wankamwile Mundu ju ni wâtiji ammulaje. Nambo panaimanyi kuti ali Mloma nipele najawile ni mpingo wa wângondo kukukulupusya.

²⁸ Nanjawisye ku Nkungulu wao wekulu njisakaga kuti manyilile magambo gaŵaŵechetelaga.

²⁹ Naimanyi kuti waaŵechetelaga nkati malajisyo gao, nambo uneji naiweni kuti nganakola magambo gagaligose gakuŵajilwa kuulajikwa atamuno kwataŵa mu nyumba jakutaŵilwa.

³⁰ Wându paŵamanyisye une kuti Wayahudi akusosa itajile pakumbulaga mundu ju, pangakaŵa nalamwile kwaikanawo kukwenu, ni naasalile waŵaŵechetelaga wo kuti aŵechete magambo gao kukwenu.”

³¹ Nipele wângondo wanjigele che Paolo mpela iwâtite pakusalilwa ni chilo chichocho wanjawisye ku Antipatili.

³² Malaŵi jakwe wângondo mia mbili waŵajendaga wamakongolo waujile ku likome, waalesile wângondo waŵakwesile falasi wala ajendelechele ni ulendo wa kwapechesya che Paolo.

³³ Wângondo waŵakwesile falasi paŵaiche ku Kaisalia, wampele che Felikisi jwankulu jwa chilambo jo chikalata chila ni kwaŵika che Paolo mu ulamusi wao.

³⁴ Jwankulu jwa chilambo paŵachisyomile chikalata chila wausisye kuti che Paolo wa musi chi. Paŵapilikene kuti jwa ku Kilikia,

³⁵ wâtite, “Chinagapilikanile magambo genu pataiche wându wakumbechetela.” Nipele walamwile kuti waagose che Paolo mu nyumba ja chimwenye ji che Helode.

24

Wayahudi akummechetela che Paolo paujo pa che Felikisi

¹ Pagapite moŵa nsano, che Anania Jwambopesi Jwankulu pamo ni achachekulu wampepe ni mundu jwa malajisyo ga Chiloma liina lyakwe che Telitulo watuluchile ku Kaisalia. Ni wajawile kwa che Felikisi jula ni wansalile yanayose iwammechetelaga che Paolo.

² Che Felikisi wammilasile che Paolo ni che Telitulo watandite kwaŵechetela achitiji.

“Alakwe ambuje che Felikisi, ntulongwesye yambone ni uweji tukutama kwa chiten-dewele katema kose ni kulinganya kwa indu kukupanganyikwa kwa upoche wa wându wêtu.

³ Tukwitichisya yelei mu kusengwa moŵa gose ni kuntogolela kwannope alakwe papalipose.

⁴ Nambo pangansakalisya nnope, ngunchondelela ntupililile ni kutupilikanila itukuwêcheta.

⁵ Tukumanyilila kuti mundu ju ali jwakogoya nnope. Atandisye utindiganyo mwa Wâyahudi papalipose pachilambo pose ni sooni ali jwankulu jwa mpingo wa chidini wa Wânasaleti.

⁶ Ni sooni wâlingaga kujisakasya Nyuumba ja Akunnungu, noweji twankamwile. Twasachile kwalamula ni malajisyo getu twachinsyene.

⁷ Nambo che Lusya jwankulu jwa wângondo mia moja, wâiche ni kunjigala mmakono mwetu kwa machili.

⁸ Ni wâlamwile kuti wâkwawêchetela wo aichanje kukwenu, nomwe mwasyene chinkombole kwauchilichisya ni kwimanyilila uchenene indu itukwawêchetela.”

⁹ Wâyahudi wose nombe wâjitichisye chiwâwêchete che Telitulo kuti chili chisyene.

Che Paolo akulichenjela paujo pa che Felikisi

¹⁰ Nipele jwankulu jwa chilambo jula wângolochesye nkono che Paolo kuti aŵechete. Che Paolo ni wâtite, “Ngusangalala nnope kulichenjela paujo penu pakuŵa ngumanyilila kuti alakwe ndi jwakulamula jwa wându wêtu kwa yaka yejinji.

¹¹ Pakuŵa alakwe mwasyene nkumanyilila kuti nganigapunde moŵa kumi na mbili chitandile panajawile kukupopela ku Yelusalemu.

¹² Wâyahudi nganasimana une njianganganaga ni mundu jwalijose. Nganasimana une njitindiganyaga pa Nyuumba ja Akunnungu pane mmajumba gao ga kupopelela atamuno palipose mmusi mo.

¹³ Sooni wânyaŵa ngaakombola kunsalila alakwe usyene wa yakumechetela une sambano yo.

¹⁴ Chingwitichisya paujo penu chili chimo, uneji ngwapopelela Akunnungu wâ achambuje wêtu, njilikuyaga alila litala lyaakuliwîlanga wânyawo kuti lili lya unami. Ngukulupilila yanayose yailembekwe mu itabu ya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni itabu ya wâkulondola wâ Akunnungu.

¹⁵ Uneji ngwete chilolelo kwa Akunnungu mpela wânyawo yakuti pakulolela, kuti chikupagwe kusyuka kwa wându wâmbone ni wângalumbana.

¹⁶ Nipele moŵa gose ngulinga nningwa wangu uŵe wambone paujo pa Akunnungu ni kwa wându.

¹⁷ “Panatemi yaka yejinji kwakutalika ko, nausile ku Yelusalemu kuti naaichisye wându wâ chilambo changu yakwakamuchisya kwa ligongo lya wâkulaga ni kukutaga mbopesi.

¹⁸ Panaliji nkutenda yeleyo ni paŵasimene une pa Nyuumba ja Akunnungu ndili masile kuliswejesya. Nganiupagwa mpingo wa wându natamuno utindiganyo.

¹⁹ Nambo wâpali Wâyahudi wane wâwâtyochele ku Asia, wânyawo ni wâwâwâjilwe kuŵa paujo penu ni kuumechetela une iwâga akwete chakuumechetela.

²⁰ Pane achinsyene wâ asale chilewô chiwâchisimene kukwangu panaliji pa Nkungulu wao wekulu,

²¹ ikaŵe yankati liloŵe limo peli linaŵechete panajimi paujo pao kuti, ‘Ngulamulikwa lelo jino pakuŵa ngukulupilila kuti wâwile chasyuswe.’ ”

²² Nambo che Felikisi nsyene wâlaji nkulimanyilila uchenene litala lya, wâunichile ligambo lila ni kwasalila, “Pataiche che Lusya jwankulu jwa wângondo mia moja jo, chilamule magambo genu.”

²³ Ni jwankulu jula walamwile anjigale che Paolo ni kwalindilila, nambo awe ni uhulu kanandi ni akasaalekasya achambusangagwe kwapa yaikwasowa.

Che Paolo paujo pa che Felikisi ni che Dulusila

²⁴ Pagapite mowa gampepe, waiche che Felikisi pamo ni che Dulusila wankwawo juwaliji Myahudi. Walamwile kuti awilanjikwe che Paolo ni wampilikanilaga achiwechetaga yankati kwakulupilila Che Yesu Kilisito.

²⁵ Nambo pawatandite che Paolo kuwecheta yankati indu yaikwatenda wandu awe wambone ni ungapundanganya ni lyuwa Akunnungu lichiwalamule wandu wose, che Felikisi wajogwepe ni watite, “Sano njauleje, chinammilanje sooni napataga lipesa.”

²⁶ Katema ko che Felikisi walolelaga kuti chapegwe mbiya ni che Paolo. Ligongo lyo wapundile kwawilanga sooni ni sooni kunguluka nawo.

²⁷ Payapite yaka iwili, che Polikio Festo waliji chilongola pamalo pa che Felikisi juwaliji jwankulu jwa chilambo. Pakuwa che Felikisi wasachile kwanonyelesya Wayahudi walesile che Paolo mu nyumba jakutawilwa mula.

25

Che Paolo akusaka alamulikwe ni Mwenye jwa ku Loma

¹ Mowa gatatu pakumala che Festo kwinjila ku Kaisalia kugatanda masengo gakwe, wakwesile kwaula ku Yelusalemu.

² Kweleko achakulu wambopesi pamo ni ilongola wa Wayahudi wansalile che Festo magambo ga che Paolo.

³ Wachondelele che Festo kuti wasalalisye ntima kwa kwaikanawo che Paolo ku Yelusalemu kuti wajuwilile petala ni kwaulaga.

⁴ Nambo che Festo waajanjile, “Che Paolo ali mu nyumba jakutawilwa ku Kaisalia ni nansyene chinyaule kukoko pangakawa.

⁵ Mwaleche ilongola wenu ajaulangane pamo ni une kweleko akawecheletele naga atesile yangalumbana.”

⁶ Che Festo watemi nawo kwa mowa nane pane likumi, nipele waujile ku Kaisalia. Malawi jakwe wawawile ni kutama pa chitengu cha ulamusi, walamwile kuti waichenawo che Paolo.

⁷ Pawaiche che Paolo, Wayahudi wawakopochele ku Yelusalemu wansyungwile ni kutanda kwawechetela yejinji yakutopa ni nganakombolanga kuisalichisya.

⁸ Nkulichenjela, che Paolo watite, “Uneji nganibanganya magambo gagaligose gankati malajisyo ga Wayahudi pane nkati Nyuumba ja Akunnungu natamuno kwa Mwenye jwa ku Loma.”

⁹ Nambo che Festo wasachile kulinonyelesya kwa Wayahudi ni wambusisye che Paolo, “Ana nkusaka kwaula ku Yelusalemu nkalamulikwe kweleko yankati magambo ga paujo pangu?”

¹⁰ Nambo che Paolo watite, “Ngwima paujo pa nkungulu wa Mwenye jwa ku Loma, pelepa ni panguwajilwa kulamulikwa. Alakwe mwasyene nkumanyilila uchenene, uneji nganinaapanganichisya Wayahudi changalumbana chachili chose.

¹¹ Nipele iwaga ngwete magambo pane ndesile yangalumbana yakuwajilwa kuulajikwa, ngangukana kuwa. Nambo iwaga ngapagwa usyene wa magambo gakumechetela une wandu wa, ngapagwa mundu juchakombole kuundaga mmakono mwa wanyawo. Ngusaka mumbeleche kwa Mwenye jwa ku Loma.”

¹² Nipele che Festo pawamasile kuwecheta ni wandu wa nkungulu wansalile che Paolo, “Nkusaka kunjausya kwa Mwenye jwa ku Loma, ayaga, chinjaule kwa Mwenye jwa ku Loma.”

Che Festo akunsalila che Agilipa ngani ji che Paolo

¹³ Gali gapite moŵa gampepe, mwenye che Agilipa ni che Belinike nlumbugwe, ŵaiche ku Kaisalia kukwakomasya che Festo.

¹⁴ Ni ŵatemi kweleko moŵa gampepe ni che Festo nombe ŵansalile mwenye ngani ja magambo ga che Paolo achitiji, “Kwana mundu jumo pelepa juŵannesile che Felikisi ali mu nyuumba jakutaŵilwa.

¹⁵ Panajawile ku Yelusalemu achakulu ŵambopesi pamo ni achachekulu ŵa Ŵayahudi ŵambechetele mundu jo ni kuunjondelela kuti naalamule ni kwajamuka.

¹⁶ Nambo uneji naasalile kuti Ŵaloma nganakola masyoŵelo go ga kuntyosya mundu alamulikwe akanaŵe kuchingangana ni ŵandu ŵakumbechetela meeso ni meeso, ni kwapa lipesa lya kulichenjela kwa iŵambechetele yo.

¹⁷ Nipele, paŵasongangene apano, nganingaŵa, malaŵi jakwe natemi pachitengu changu cha ulamusi ni kulajisya annyichenawo mundu jo.

¹⁸ Ŵakumbechetela ŵakwe paŵajimi, nganakoposya magambo ga yangalumbana mpela inaganisyaga.

¹⁹ Nambo ŵakanilanaga ine pe yankati dini jao ni yankati mundu jumo jwakuŵilanjikwa Che Yesu jwaŵawile nambo che Paolo akulimbila kuti ali Ŵajumi.

²⁰ Nganinaimanyilila chakutenda nkati magambo ga. Nipele, nambusisye che Paolo iŵaga chasache kwaula ku Yelusalemu kukulamulikwa kweleko magambo ga.

²¹ Nambo che Paolo ŵasachile kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma, nalamwile kuti angose mu nyuumba jakutaŵilwa mpaka pachinaapeleche kwa Mwenye jwa ku Loma.”

²² Che Agilipa ŵane juŵaliji mwenye jwa liuto liine ŵansalile che Festo, “None ngusaka kumpilikanila nansyene mundu jo.” Che Festo ŵatite, “Chimumpikanile malaŵi.”

Che Paolo paujo pa che Agilipa ni che Belinike

²³ Malaŵi jakwe che Agilipa ni che Belinike ŵaiche ali nkusangalala pa nkungulu ali alongene ni achakulu ŵa ŵangondo ni achakulu ŵa musi. Che Festo ŵalamwile kuti ŵaichenawo che Paolo.

²⁴ Che Festo ŵatite, “Mwenye che Agilipa ni ŵanawose ŵantemi apano pamo ni uweji! Ŵayahudi wose ŵa pelepa ni ŵa ku Yelusalemu akummechetela mundu ju kukwangu ni akusaka aulajikwe.

²⁵ Nambo uneji nganinagawona magambo gagaligose gakwaŵajila kuulajikwa. Ni pakuŵa che Paolo nsyene ŵasachile alamulikwe ni Mwenye jwa ku Loma, noneji najitichisye kunjausya ku Loma.

²⁶ Kwa uneji nganingola usyene wankati ŵelewo wakunlembela Mwenye jwa ku Loma. Kwa ligongo lyo nannyichenawo paujo penu nopennope kukwenu achimwene mwenye che Agilipa, mwamalaga kumbusyausya mbate chakulemba.

²⁷ Pakuŵa nguwona chiiŵe yakusekasya kwajauchisya jwantawe pangasala uchenene yakwaŵechetela yo.”

26

Che Paolo akulichenjela paujo pa mwenye che Agilipa

¹ Nipele che Agilipa ŵansalile che Paolo, “Nkukombola kulichenjela.” Pelepo che Paolo ŵagolwesye nkono wao ni kulichenjela, achitiji.

² “Mwenye che Agilipa, nguliwona ngwete upile lelo jino kwima paujo penu ni kulichenjela yankati yanayose yakumebetela une Ŵayahudi.

³ Nopennope pakuŵa alakwe mwasyene nkumanyilila uchenene masyoŵelo ga Ŵayahudi ni umenyani wao, ngunchondelela mumbilikanile mu upililiu.

4 “Ŵayahudi wose akuumanyilila une uchenene chitandile uchanda wangu. Akuumanyilila inatite pakutama ni ŵanyawo mu chilambo changu ni ku Yelusalemu nombeko chitandile ndanda jo.

5 Akuumanyilila une chitandile kalakala ni asakaga akukombola kuŵalanga umboni kuti chitandile ndanda jo naliji jumo jwa mpingo wa Mafalisayo ŵakwapopelela Akunnungu kupunda ŵandu ŵane wose.

6 Ni sambano nyimi pelepa kulamulikwa ligongo nguchilolela chilanga chiŵalanjile Akunnungu kwa achambuje ŵetu chila.

7 Chilanga cho ni chichocho chaakuchilolela ngosyo kumi na mbili sya ŵandu ŵetu kuti chimalile, achatumichilaga Akunnungu nkulimbangana muusi ni chilo. Ni kwaligongo lyo alakwe mwenye, Ŵayahudi ŵa akuumechetela une.

8 Ŵanyamwe wose ŵandi apano kwa chichi nkuganisia kuti Akunnungu ngakukombola kwasyusya ŵawe?

9 Isyene uneji nansyene naliweni kuti ngusachilwa kutendekanya yejinji yakunkanila Che Yesu jwa ku Nasaleti.

10 Yelei ni inaitesile ku Yelusalemu kula. Napochele lilamulo kutyochela kwa achakulu ŵambopesi, naakamwile ŵandu ŵajinji mwa ŵandu ŵa Akunnungu ni kwataŵa mu nyuumba jakutaŵilwa. Ni ŵanyawo paŵalamulikwe kuulajikwa, uneji nakundile aulajikwe.

11 Naalagesye mmajumba gao ga kupopelela ni kwakanganichisya atukane. Naatumbilile kwannope namose najawile kukwasosasosa mmisi ja ilambo yakutalichila kuti naalagasye.

*Che Paolo akuŵecheta yatite pakuŵa jwakukulupilila
(Masengo 9:1-19; 22:6-16)*

12 “Ligongo lya masengo gagogo pego najawile ku Damesiki ndili ni ulamusi ni malajisyo ga achakulu ŵambopesi.

13 Alakwe mwenye, panaliji mwitala muusi, lyuŵa lili pa ntwe naliweni lilanguka lyekulungwa kupunda lilanguka lya lyuŵa lichilanguchisyaga kutyochela kwinani. Ni lyatusyungwile uneji pamo ni achinjangu ŵanaliji nawo mu ulendo mo.

14 Wose twagwile, none napilikene liloŵe lichisalilaga mchiebulania, ‘Che Sauli, che Sauli! Ligongo chi nkuulagasya? Nkuliulasya mwasyene pangali ligongo mpela ng’ombe jajikuchiputa chiboko cha mmbujegwe.’

15 Noneji nausisye, ‘Ana ŵaani alakwe, Ambuje?’ Ni Ambuje wo ŵajanjile, ‘Uneji ndili Che Yesu junkunlagasya mmwejo.

16 Nambo Sambano njime, nankopochele kuti nambiche mme nkamusi jwangu. Mmwejo chimmalanje ya uneji, chimwasalile ŵandu yanyiweni lelo jino ni ichinanosye kanyuma.

17 Chinankulupusye kutyoka mwa ŵandu wa ku Isilaeli pamo ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kuchinantume une ko.

18 Mwatatanukule meeso gao kuti akombole kopoka mu chipi ni kwinjila mu lulanga nombe akopoche mu ulamusi wa Shetani ni kwagalauchila Akunnungu kuti kwa kungulupilila une alecheleswe sambu syao ni kwinjila majumba pamo ni ŵandu ŵasagulikwe ni Akunnungu.’

Che Paolo akuŵecheta yankati ukatumetume wao

19 “Kwapele, alakwe mwenye che Agilipa, uneji nganileka kwitichisya yakwiwona yaikopochele kwinani.

20 Nipele natandite kulalichila maloŵe ga Akunnungu kwa ŵakutama ku Damesiki ni ku Yelusalemu ni chilambo chose cha ku Yudea pamo ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.

Naalalichile aleche sambi ni kwaujilila Akunnungu ni kulosya kwa isambo yao kuti alesile sambi.

²¹ Kwa ligongo lya maloŵe go Ŵayahudi ŵangamwile une ndili pa Nyuumba ja Akunungu ni kusaka kumulaga.

²² Nambo Akunnungu aang'osile, mpaka lelo jino ndili jwansima. Noneji nguŵalanga kwa achanandi ni achakulungwa. Ngangusala ine ikaŵe yeila yasasile ŵakulondola ŵa Akunnungu ni che Musa kuti chiikopochele,

²³ yakuti yaŵajilwe Kilisito alaje ni kuŵa mundu jwaandanda kusyuka mwa wose ŵawile. Nombejo chakombole kwaichisya lilanguka Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.”

²⁴ Che Paolo paŵalichenjele mpaka pelepo, che Festo ŵaŵechete kwa liloŵe lyekulungwa, “Mmwe che Paolo ntekupungwana! Kulijiganya kose kuntesile mpungwane.”

²⁵ Che Paolo ŵajanjile, “Nganimbungwana, alakwe ambuje che Festo. Chinguŵecheta cho chili chisyene ni cha lunda.

²⁶ Alakwe mwenye che Agilipa nkuimanyilila uchenene yose yaikopochele yo. Noneji ngukombola kuŵecheta pangali lipamba paujo penu pakuŵa nguimanyilila isyene kuti ngapagwa chichatendekwe pachisyepela.

²⁷ Mwenye che Agilipa, ana nkugakulupilila maloŵe gaŵaŵechete ŵakulondola ŵa Akunnungu, ŵa kalakala? Ngumanyilila kuti nkugakulupilila!”

²⁸ Ni che Agilipa ŵansalile che Paolo, “Ana nkuganisisya kuti kwa katema kakajipi peka chinkombole kundendekasya meje Mkilisito?”

²⁹ Che Paolo ŵajanjile, “Iŵaga kwa katema kakajipi pane kakajinji, ngwapopelela Akunnungu, ngaŵa alakwe pe nambo ni ŵanawose ŵakumbikanila lelo jino ŵa aŵanje mpela indite pakuŵa une, nambo anaichile kutaŵikwa minyolo mpela une.”

³⁰ Pelepo mwenye che Agilipa ni jwankulu che Festo ni che Belinike pamo ni ŵane wose ŵaŵaliji pamo nawo ŵajimi.

³¹ Ni paŵakopokaga ŵasalilene, “Mundu ju nganapanganya chachili chose chakusachilwa kuulajikwa natamuno kwataŵa.”

³² Che Agilipa ŵansalile che Festo, “Ikakomboleche kungopola mundu ju ngaakaŵende kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma.”

27

Che Paolo akwauswa ku Loma

¹ Paŵalamwile kuti tujaula ku Italia ni ngalaŵa ŵammisile che Paolo pamo ni ŵatawe ŵane mmakono ga che Juliasi, juŵaliji jwankulu jwa ŵangondo mumpingo waukuŵilanjikwa “Mpingo wa Agosto.”

² Twakwesile ngalaŵa jekulungwa jijatyochelaga ku Adiliamiti, jijaliji chile kutanda ulendo kupitila mbwani ja chilambo cha ku Asia ni twatandite ulendo. Che Alisitako mundu jwa ku Makedonia kutyochela ku Sesalonike ŵalongene nowaji.

³ Lyuŵa lyaaŵili twaiche ku Sidoni ni ngalaŵa. Nipele che Juliasi ŵaapanganichisye yambone che Paolo, ŵalesile ajaule kwa achambusangagwe kuti apegwe yaikwasoŵa.

⁴ Kutyochela kweleko twajendelechele ni ulendo, ni twapite mungulugulu chilumba cha Kupulo tuchilisepusyaga ni mbungo jijaliji jininkupuga nnope kutyochela paujo petu.

⁵ Twajombweche bahali ja Kilikia ni Pamfilia ni twaiche mmusi wa Mila chilambo cha ku Likia.

⁶ Ni kweleko jwankulu jwa ŵangondo jula ŵajisimene ngalaŵa jekulungwa jichikopochelaga ku Alekisandilia kwaula ku Italia, nombejo ŵatujinjisy mwelemo.

⁷ Twajesile mbolebole moŵa gamajinji ni twaiche pachiŵandi ni Nido nkulaga. Pakuŵa mbungo jatusiŵilile kuendelechela ni twapite kusini kwa chilumba cha Kilete kuŵandikana ni Salomone.

⁸ Twapite mumbwani kwa kulaga ni twaiche peuto papakuŵilanjikwa “Bandari jambone,” pachiŵandi musu wa Lasea.

⁹ Gaapite moŵa gamajinji ni moŵa gakutaŵa gaapite, ni twaliji mmoŵa ga kogoya kuendelechela ni ulendo wa mu ngalaŵa. Nipele che Paolo ŵaajamwiche achitiji,

¹⁰ “Achalongo achinjangu, nguwona kuti ulendo wu chiuŵe wa kogoya ni kusoyesya indu, ngaŵa kwa ndundu ni ngalaŵa pe, nambo kwa umi wetu nombe.”

¹¹ Nambo jwankulu jwa ŵangondo jula ŵagapikanile nnope maloŵe ga juŵalongosyaga ngalaŵa ni nsyene ngalaŵa kupunda maloŵe gaŵaŵechete che Paolo gala.

¹² Pakuŵa bandari jo nganijiŵa jambone kutama moŵa ga mbepo, ŵandu ŵaŵatupile ŵajitichisye kuendelechela ni ulendo yakombolekaga aichanje ku Finikisi ni kutama kweleko katema ka mbepo ko. Finikisi jili bandari ja Kilete jajilolite kwiŵanda ni kwichela.

Mbungo jekulungwa mu bahali

¹³ Mbungo ja kusi jatandite kupuga ni ŵaganisisye kuti chakombole kutendekanya iŵasachile yo. Nipele ŵanyakwile nanga ni kuŵika mu ngalaŵa, ŵajendelechele ni ulendo ŵapite mbwani kwa mbwani ni kwika ku mbwani ja Kilete.

¹⁴ Nambo pangakaŵa, mbungo jekulungwa jati mpela chibungu jajikuŵilanjikwa “Mbungo ja kaskazi” japujile kutyochela ku chilumba.

¹⁵ Ngalaŵa jila jagombilwe ni mbungo, nombejo nganijikombola kujipunda mbungo, nipele twajilesile jiseleleche ni mbungo.

¹⁶ Nkwenda mo twapite upande wa kusini mwa chilumba chachinandi liina lyakwe Kauda, twakombwele kwakulimba nnope kugopola ntumbwi wa kwakulupuchisya ŵandu mu ngalaŵa jekulungwa jila.

¹⁷ Achikatumetume ŵaali mu ngalaŵa ŵala paŵanyakulile ntumbwi ula nkati, ŵautaŵilile mu ngalaŵa jila ni ngonji kuulimbisya kuti unajonasiche ni mbungo. Ni pakuŵa ŵajogopaga kutitimila munsanga wejinji mu mbwani ja Libia, kwa yele ŵagatulwisye matanga ni ŵagambaga kwenda pe ni mbungo.

¹⁸ Mbungo jekulungwa jila jajendelechele kupuga ni malaŵi jakwe ŵatandite kwasila ndundu mu bahali.

¹⁹ Ni lyuŵa lyaatatu ŵajasile ni makono gao achinsyene yoombo ya mu ngalaŵa jekulungwa.

²⁰ Moŵa gamajinji nganitukombola kuliwona lyuŵa atamuno ndondwa ni mbungo jekulungwa jila japundile nnope. Chilolelo chose chati tutulame chamasile.

²¹ Paŵatemi pangalya moŵa gamajinji, wajimi che Paolo pasikati pao ni kuti, “Achambusanga ŵangu nkambikanichisye une kuti kasintyoka ku Kilete ngankalaje kwantinyi ni kupotesya indu yi.

²² Sambano ngunchondelela, nkamulichisye ntima pakuŵa ngapagwa jwalijose mwa ŵanyamwe juchawe nambo ngalaŵa pe ni jichijjonasiche.

²³ Pakuŵa chilo katumetume jwa kwinani jwa Akunnungu, Akunnungu jwandesile une kuŵa jwao ni jungwapopelela ŵangopochele,

²⁴ ni kuusalila, ‘Kasinjogopa che Paolo! Ikuŵajilwa mmwejo kwima paujo pa Mwenye jwa ku Loma. Kwaligongo lyenu mwe Akunnungu chiŵakulupusye wose ŵaali mu ulendo pamo nomwe.’

²⁵ Nipele nkamulichisye ntima, pakuŵa ngwakulupilila Akunnungu kuti chiitendekwe mpela indite pakusalilwa.

²⁶ Nambo chituponyekwe pa chilumba chimo.”

²⁷ Chilo cha lyuŵa lya kumi na nne twaliji tuninkukwekwelemya akuno ni akunokuno ni meesi mu bahali ja Mediteleniani. Chilo nnope achikatumetume ŵaali mu ngalaŵa ŵaganisise kuti tuŵandichile munsanga.

²⁸ Nipele ŵatulwisye ngoji wawataŵilile chindu chakutopela achisakaga kupima amanyilile ipatite kwendesya ni ŵapatile makono alobaini. Kanyuma kanandi ŵapimile sooni ni ŵapatile makono selasini.

²⁹ Ni pakuŵa ŵajogopaga kukwama papali ni lwala, ŵatulwisye nanga ncheche sya kunyuma kwa ngalaŵa ni kupopela kuti kucheje.

³⁰ Ni ŵaŵalongosyaga ngalaŵa ŵala ŵasachile kutila kutyochela mu ngalaŵa ni ŵatulwisye ntumbwi ula achinamanilaga akutulusya nanga sya paujo.

³¹ Nambo che Paolo ŵansalile jwankulu jwa ŵangondo jula pamo ni ŵangondo ŵane, “Iŵaga ŵanyaŵa ngaatama mu ngalaŵa ngankulupuswa.”

³² Papopo ŵangondo ŵala ŵakatile migoji jijakumulile ntumbwi ni ŵaulesile ujigalikwe ni meesi.

³³ Kukanaŵe kucha che Paolo ŵachondelele wose kuti alye chakulya achitiji, “Lelo jino lyuŵa lya kumi na nne ntemi ni sala nli nkulolela, pangalya chindu chachili chose.

³⁴ Nipele ngunchondelela nlye, pakuŵa chichinkulupusye kuti nkawa. Pakuŵa ngalujasika namuno lumbo lumo lwa pa mitwe jenu.”

³⁵ Che Paolo paŵamasile kuŵecheta yeleyo ŵajigele nkate, nipele ŵatogolele Akunnungu paujo pa wose, ŵagaŵenye ni kutanda kulya.

³⁶ Nipele wose ŵakamulisye ntima, nombewo ŵalile.

³⁷ Ŵatwaliji mu ngalaŵa twaliji ŵandu mia mbili ni sabini na sita.

³⁸ Patwalile wose ni kwikuta, ŵajijalwisye ngalaŵa jekulungwa kwakwasila ngano mu bahali.

Ngalaŵa jekulungwa jikutemeka

³⁹ Pakwachele ŵaŵalongosyaga ngalaŵa ŵala nganachimanyilila chilambo chila, nambo ŵauweni nsanga ku mbwani. Nipele ŵasachile kujijimika ngalaŵa kweleko naga chakombole.

⁴⁰ Ŵakatile ngonji sya nanga ni kusileka mu bahali ni ŵagopwele ngonji sisyataŵikwe pa usukani ni kwina mukula tanga ja paujo pa ngalaŵa kuti jikamule mbungo ni kwajausya ku mbwani.

⁴¹ Nambo ŵaiche pamalekano pagachingangene matala gaŵili ga meesi ga bahali ni ngalaŵa jatanjile palapala. Upaande wa paujo pa ngalaŵa watitimile munsanga pangali kutinganyika, nambo upaande wa panyuma watandite kutemeka kwa ligongo lya machili ga matumbela.

⁴² Ŵangondo ŵasachile ŵaulaje ŵataŵikwe wose atakojelela ŵane ni kutila.

⁴³ Nambo jwankulu jwa ŵangondo achisakaga kwakulupusya che Paolo, ŵaalekasisye ŵangondo akatenda yeleyo. Ŵalamwile ŵaakukombola kojelela alilechelele mmeesi ni kwika kunsanga.

⁴⁴ Ni ŵaakusigalila wo, ŵane akumulile mbao ni ŵane ipitingwa iyatemeche mu ngalaŵa. Iyoyo ŵandu wose ŵaiche kwa chitendewele ku nsanga.

28

Iyasimene che Paolo kuchilumba cha Melita

¹ Patwaiche kwa chitendewele ku nsanga, twaimanyi kuti chilumba chila chikuŵilanjikwa Melita.

² Ni ŵandu ŵangali lunda ŵatutendele yambone nnope. Ula jatandite kunya ni kwaliji ni mbepo, ŵatukolechesye mooto tujootele ni kutukalibisya.

³ Che Paolo wâlokwete litenje lya sasu ni wâsiwîsile pa mooto. Pawâwikaga, lijoka lyakopweche ligongo lya ntukuta wa mooto ula lyaliwîlijile pankono wakwe.

⁴ Wându wâ kweleko wo pawâliweni lijoka lili nkuliwîlijila pankono wakwe wâsalilene, “Kusyene mundu ju ali jwakuulaga, namuno akulupwiche mmeesi nambo chisasi cha nnungu jwetu jwankongwe jwakuwîlanjikwa Haki ngachikunneka alame.”

⁵ Nambo che Paolo wâlikung'undile lijoka lyo pa mooto ni nganilimpeteka namose kanandi.

⁶ Wându wâla wâliji nkulolela kuti pane tuimbe nkono, pane chagwe ni kuwa papopo. Nambo pawâlolele nnope ni nganachiwona chindu chakwawenga chichapatile, ni wâgalawisye ng'anisyo syao ni kuti ali jumo jwa achiminungu.

⁷ Pachiwândi ni pepala kwaliji ni migunda ja jwankulu jwa chilumba chila jwakuwîlanjikwa che Pabulio. Mundu ju wâtupochele yambone ni twatemi mu nyuumba jao ja achalendo kwa moâ gatatu.

⁸ Atati wâo che Pabulio wâliji agonile ali nkulwala chiilu ni mmatumbo mwa miasi. Che Paolo wâjawile kukwalola ni pawâmasile kupopela, wâsajichile makono gao ni kunlanya.

⁹ Payakopochele yeleyo, iyoyo peyo wâkulwala wâjinji wâwâtamaga mu chilumba chila wâiche, nombewo wâlamiswe.

¹⁰ Wându wâla wâtuchimbichisye nnope, ni katema patwatyokaga wâtupele yose iyatusoâile mu ulendo wetu.

Ulendo wa ku Loma kutyochela ku chilumba cha melita

¹¹ Pajapite miesi jitatu, twatandite sooni ulendo wetu kwa ngalawâ jekulungwa jimo jijasigele mu chilumba mula, jichilindililaga gapite kaje moâ ga mbepo. Ngalawâ jila jakopochele ku Alekisantilia ni jawîlanjikwe “Achiminungu Mawîla.”

¹² Twaiche ku Silakusa ni twatemi pelepo moâ gatatu.

¹³ Kutyochela pelepo twasyungwile mumbali ni twaiche ku Legio. Malawî jakwe jatandite kupuga mbungo kutyochela kulujenda ni pagapite moâ gawîli twaiche ku Puteoli.

¹⁴ Kweleko twasimene wându wâkukulupilila Che Yesu achinjetu ni wâtuchondelele tutame pamo nawo chijuma chimo. Kwanti nyi ni itwatite pakwika ku Loma.

¹⁵ Wându wâkukulupilila Che Yesu wâ ku Loma pawâpilikene ngani syetu wâiche mpaka Pakusumichisya Malonda che Apio ni wâne ku Majumba Gatatu ga Achalendo kuku-tuchingamila. Che Paolo pawâweni wêlewo wâatogolele Akunnungu ni wâlimbiswe ntima.

Che Paolo ali ku Loma

¹⁶ Patwaiche ku Loma wâkundile kuti che Paolo atame pajikape pamo ni jwangondo juwânlindililaga.

¹⁷ Pagapite moâ gatatu che Paolo wâawîlasile achakulu wâ Wayahudi wâwâtamaga kweleko. Pawâsongangene pamo ni wâasalile, “Achalongo achinjangu, uneji natawîkwe ku Yelusalemu kula ni kutagwa mmakono ga Wâlooma namuno nganindende magambo gagaligose kwa wându wângu pane kugapwanya masyoâwelo ga achambuje wêtu.

¹⁸ Pawâmasile kuusyausya, Wâlooma wâsakaga kung'opola pakuwâ kwangu une nganagasimana magambo gakuwâjilwa kuulajikwa.

¹⁹ Nambo Wayahudi pawâkanile yeleyo, nasachile kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma, nachiwâmunu nganingola chakwawêchetela wându wâ musu wangu.

²⁰ Kwaligongo lyo nanchondelele wânyamwe kuti tuonegane ni kuwêcheta nomwe pakuwâ ndawîkwe kwa nyolo si ligongo lya chilolelo cha Wâisilaeli chiwâlanjile Akunnungu.”

²¹ Ni wanyawo watite “Uweji nganitupochele chikalata kutyochela ku Yudea nkati alakwe atamuno achinjetu wawaiche akuno kukutusalila pane kuwecheta chindu chakusakala nkati alakwe.

²² Nambo tukusaka kupilikana pakang'wa penu inkuti paaganisya pakuwa tukumanyilila kuti palipose akusala kuti mpingo wo uli wangalumbana.”

²³ Nipele wasagwile lyuwa lya kuchingangana ni che Paolo ni waiche wandu wajinji nnope ku nyumba kuwatamaga. Kutandila kundawi mpaka ligulo che Paolo waliji nkwasalila yejinji ya Umwenye wa Akunnungu ni kwajiganya ngani sya Che Yesu kutyochela mmalajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ni itabu ya wakulondola wa Akunnungu achisakaga kwanyenga kuti waakulupilile Che Yesu.

²⁴ Wane wajitichisye iwasalilaga yo nambo wane wakanile.

²⁵ Nipele nganajilana achinsyene pe, ni watyosile pelepo pakuwa che Paolo waasalile, “Mbumu jwa Akunnungu wasasile usyene kwa achambuje wenu kwa kang'wa ja jwaku-londola jwa Akunnungu che Isaya,

²⁶ achitiji,

‘Njaula kwa wandu wa nkaasalile,
kupilikana chimpilikane, nambo ngasammanyilila,
Kulola chinole nambo ngasambona.

²⁷ Pakuwa mitima ja wandu wa jilimbile,

asiwilile mawiwi gao

ni meeso gao gasisine.

Melepe akasaona kwa meeso gao,

akasapilikana kwa mawiwi gao,

akasamanyilila kwa mitima jao,

akasapitikuchila kwa une,

noneji ngalamisye.’ ”

²⁸ Nombe che Paolo watite sooni, “Mmanyilile wanyamwe kuti, ukulupusyo wa Akunnungu wu wejausye kwa wandu wanga wa Wayahudi, nombewo chaupilikane!”

²⁹ Che Paolo pawamasile kuwecheta yeleyo Wayahudi wakopweche ali nkukanilana nnope achinsyene pe.

³⁰ Nipele che Paolo watemi yaka iwili mu nyumba jiwalipilaga jila. Ni waapochele wandu wose wawaikaga kukwalola.

³¹ Walalichilaga wandu ngani ja Umwenye wa Akunnungu ni kwajiganya wandu nkati Ambuje Che Yesu Kilisito pangajogopa ni nganapagwa jwannekasisye.

Chikalata chi che Paolo kwa Waloma Chilongolelo

Chikalata cha Waloma chalembeke ni nduna che Paolo ikukomboleka pasikati pa yaka ya 54 ni 58 pakumala kupagwa Kilisito. Che Paolo waliji akanaŵe kwaula kuku-jimajimila ku Loma, kwapele wapelechele chikalata chi kwapa malajisyo wandu wose wakukulupilila Kilisito wa ku Loma waali Wayahudi ni wanganaŵa Wayahudi. Walembele chikalata chi mu mmusi wa ku Kolinto kuwatamaga katema ko. Che Paolo walembele kuti wandu wa ilambo yose waakupilile ni kwajitichisya Che Yesu Kilisito liunjili lya 16 ni nsitali wa 26.

Chitabu cha Waloma chili chitabu muhimu chachikwakamuchisya wandu wakukulupilila wa palipose ni kwa katema kakalikose pakuŵa chikulosya pangasisika ni chitabu chose. Che Paolo ausasile pangasisika ukulupusyo watuli nawo kwa litala li Che Yesu Kilisito. Sooni che Paolo alumbikenye Ngani Jambone ji Che Yesu Kilisito ni Malangano ga Kalakala. Waumanyilisi wajinji asasile kuti nsingi wa chitabu chi uli liunjili lya 1 msitali wa 16 waukuti, “Ngangujikolela soni Ngani Jambone, pakuŵa gali machili ga Akunnungu kwa ukulupusyo wa kila mundu jwakukulupilila, kutandila kwa Wayahudi mpaka kwa wandu wangaŵa Wayahudi.” Liuto lyaandanda lya Waloma kutandila 1-12, chamunkati gali majiganyo gankati kwamanyilila Akunnungu ni liuto lyaawili lya Waloma kutandila 13-15, kwana majiganyo kwa Wakilisito yakuti pakusachilwa kutama.

Yaili mwelemo

Che Paolo atandite chikalata chao kwa kulimanyukusya nsyene ni kusala welewo ali waani wakulemba (1:15).

Sooni alembele nkati wandu yatite pakuŵa ni ukomboleche wa kukulupuswa kwa litala li Che Yesu Kilisito (1:16-11:36).

Che Paolo akwalajisya Wakilisito yakuti pakusachilwa kutama (12:1-15:13).

Che Paolo amalichisye chikalata kwa Waloma kwa kwakujikomasya mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Loma (16).

¹ Une che Paolo, jwaketumichila ju Che Yesu Kilisito, nguchilemba chikalata chi. Akunnungu amilasile me nduna ni asagwile naalalichile wandu Ngani jao Jambone.

² Kalakala ko, Akunnungu waasalile wandu ajiji Ngani Jambone kwa litala lya wakulondola wao mpela itite pakulembekwa Mmalembelo ga Akunnungu.

³ Ngani Jambone ji jikungamba Mwana jwa Akunnungu, Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. Jwati nkati undu wakwe wapagwile mu lukosyo lwa mwenye che Daudi.

⁴ Nambo nkati umi wao wa chibumu, Mbumu jwa Akunnungu walosisye kwa litala lya ukombole wakwe kuti Mwana jwa Akunnungu kwa kusyuka kwakwe yaani Kilisito Ambuje wetu.

⁵ Kwa litala lyakwe mbegwile upile wa kuŵa nduna kuti kwa ligongo lya Kilisito nalongosye wandu wa ngosyo syose, akulupilile ni kuitichisya.

⁶ Wanyamwe nli pasikati ja wandu wo, wankutama ku Loma mmilanjikwe ni Akunnungu mme wandu wakwe Che Yesu Kilisito.

⁷ Nipele, une che Paolo ngunlembela wanyamwe wose wankunonyelwa ni Akunnungu wankutamanga ku Loma, ummilanjikwe mme wandu wakwe. Ngunsachila upile ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

Mapopelo ga kutogolela

⁸ Ikanaŵe yaili yose, ngwatogolela Akunnungu ŵangu kwa litala li Che Yesu Kilisito kwa ligongo lya ŵanyamwe wose, pakuŵa chikulupi chenu chikupikanika ku chilambo kose.

⁹ Akunnungu ungwatumichila ni ntima wangu wose, nkulalichila Ngani Jambone ja Mwanagwao, ali jwaumboni jwangu kuti ngunkumbuchila ŵanyamwe,

¹⁰ moŵa gose pangupopela. Ngwapopela Akunnungu yanonyelaga ambe lipesa lyambone lya kunjimajimila.

¹¹ Pakuŵa sachile kwannope kummona ŵanyamwe, kuti ngamulangane ni ŵanyamwe mu ntuuka ungupegwa ni Mbumu jwa Akunnungu, kuti mme ŵalimbangene.

¹² Chingusala, ŵanawose tutusyaneje mitima, ŵanyamwe mulimbisye une mu chikulupi changu ni uneji nanlimbisye ŵanyamwe mu chikulupi chenu.

¹³ Achalongo achinjangu, ngusaka mmanyilile kuti kakajinji nasakaga iche kukwenu, nambo nekasiswe mpaka sambano. Nasachile kwika kuti ngombole kunkamuchisya mwanya nlimbangane mu chikulupi, mpela indite pakwakamuchisya ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kulimbangana mu chikulupi.

¹⁴ Pakuŵa ngusachilwa kwalalichila ŵandu wose Ŵagiliki ni ŵangaŵa Ŵagiliki, ni kwalalichila ŵaali ni lunda ni ŵakuloŵela.

¹⁵ Kwaligongo lyo ngulajila kwannope kunnalichila Ngani Jambone ŵanyamwe nombe ŵankutama ku Loma.

Machili ga Ngani Jambone

¹⁶ Ngangujikolela soni Ngani Jambone, pakuŵa jikwete machili ga Akunnungu gakunkulupusya kila mundu jwakukulupilila, kutandila kwa Ŵayahudi ni sooni kwa ŵangaŵa Ŵayahudi.

¹⁷ Pakuŵa Ngani Jambone jikulosya yatite Akunnungu pakwatenda ŵandu kuŵa ŵambone paujo pao. Kwa litala lya chikulupi, chitandile kundanda mpaka kumbesi. Mpela yaitite pakulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu, “Mundu jwatendekwe jwambone paujo pa Akunnungu chatame kwa chikulupi.”

Ŵandu wose akwete sambu

¹⁸ Kutyochema kwini Akunnungu alosisye uchimwa wao kwa litala lya sambu syose ni kwa litala lya ugongomalo wose wa aŵala ŵandu ŵakuuliŵatila usyene ukamanyika kwa litala lya ugongomalo wao.

¹⁹ Pakuŵa yose yaikutesya Akunnungu amanyiche kukwao, imanyichikwe, ligongo Akunnungu nsyene ailosisye kwa ŵanyawo.

²⁰ Chitandile Akunnungu paŵagumbile chilambo, ukombole wao wa moŵa gose pangali mbesi ni Unungu wao, ikuwoneka pangasisika namuno ngaikuoneka ni meeso. Ŵandu akukombola kumanyilila kwa indu yagumbile. Kwapele ŵandu ngakombola kulichenjela kwa yaili yose.

²¹ Namuno akumanyililanga kuti Akunnungu apali, nambo ngakunkusya atamuno kuntogolela yakuti pakuŵajilwa, nambo ng'anisyo syao sili syangalimate ni mitima jao jitajikwe chipi.

²² Akulitendanga ŵa lunda, nambo ali ŵakuloŵela.

²³ Alesile kwapopelela Akunnungu ŵangakuwa, nambo akwipopela inyago yaikulan-dana ni mundu jwakwasika, chisau inyama pane ijuni pane inyama yaikukwaŵa.

²⁴ Kwa ligongo lya yeleyo, Akunnungu ŵaalesile mu tama jangalumbana ja mitima jao ni kupanganyichisya indu ya soni mu iilu yao.

²⁵ Akuutindanya usyene wa Akunnungu kwa unami, akuipopolela ni kuitu-michila indu yepanganyikwe ni Akunnungu ni kwaleka Akunnungu ŵaipanganyisye, ŵakusachilwa kulapikwa moŵa gose pangali mbesi! Eloo.

²⁶ Kwa ligongo lyo Akunnungu waaalesile akuyanje tama syao sya soni. Namose achakongwe walesile kugonana ni achalume yaikuti pakusachilwa, wagonanaga ni achakongwe achinjao.

²⁷ Achalume nombe iyoyo peyo akulekanga kugonana ni achakongwe yaikuti pakusachilwa, wakolelene mchesele jwannume ni jwannume. Akupanganyichisyana ipanganyo ya soni achalume kwa achalume, kwayele akuliichisya kwamukwa kwa ugongomalo wao wautesile.

²⁸ Pakuwa wandu wo wakanile kuuwika mu ng'anisyo usyene wa kwamanyilila Akunnungu, nombe Akunnungu waaalesile akuyanje ng'anisyo syao syangalumbana, waiipanganyisye aila yekanye kuipanganya.

²⁹ Wandu wa aguumbele ugongomalo wose, ungalumbana ni lipamo ni wiu ni uulasi ni unami ni ngomo ni kulambusya. Ni kunong'ona,

³⁰ ni kunamanilana, wakwachima Akunnungu, wakutukana ni wakulilapa ni wakulifuna, wakwilana kuitendekanya yangalimate ni wangaajitichisya achawelesi wao.

³¹ Wakulowela, wangakukamula chilanga, wangi unonyelo ni nganakola chanasa kwa wane.

³² Wakumanyilila kuti malajisyo ga Akunnungu gakuti wakugapanganya gelego akuwajilwa kuwa. Natamuno yeleyo akwendelechela nga wa kugapanganya pe nambo akwilana ni awala wakugapanganya gelego.

2

Kulamula kwa Akunnungu

¹ Kwayele, mmwe mwajangu, iwaga nkwalamula wane ngankombola kulichenjela natamuno mme waani. Pakuwa, pankwalamula wane akuno nomwe nkwendelechela kuipanganya iyoyo, nkulilamula mwasyene.

² Nowe tukumanyilila kuti ulamule wa Akunnungu uli wa usyene kwa awala wakuitendekanya indu yanti yeleyo.

³ Nambo alakwe junkwalamula wakuitendekanya yeleyo ni mwasyene nkuitendekanya iyoyo peyo. Ana nkuganisya chinchiuwambala ulamule wa Akunnungu?

⁴ Pane nkuunyelusya umbone wekulu wa Akunnungu ni utulale ni upililiu wao, uli ngankuimanyilila kuti umbone wa Akunnungu ukunnongosya kuti nneche sambu?

⁵ Nambo mmwe nkakatime ntima ni kwete ntima wngasaka kuleka sambu, kwa ligongo lyo nkuligosela mwasyene magambo pa lyuwa lya Akunnungu lya lutumbilo lwao ni kulamula kwao kwa chigolochelo pachikulolechele.

⁶ Pakuwa Akunnungu chachinlipa jwalijose malinga ni masengo gakwe.

⁷ Wandu wakuitendekanya yambone pangali kupela akuno achisosaga ukulu ni kuschila ni umi wangaukujonasika, Akunnungu chachapa wandu wa, umi wa mo wa gose pangali mbesi.

⁸ Nambo awala walipamo, awala wakuukanila usyene, ni kuikuya yangalumbana, isyene Akunnungu chachalamula kwa lutumbilo ni uchimwa wakwe wekulu.

⁹ Chigapagwe masauko ni kulaga kwa jwalijose jwakuitendekanya yangalumbana, kutandila kwa Wayahudi ni sooni kwa wandu wanga wa Wayahudi.

¹⁰ Nambo jwalijose jwakutendekanya yambone, Akunnungu chachimpa ukulu ni luchimbichimbi ni chitendewe, kutandila kwa Wayahudi ni sooni kwa wandu wanga wa Wayahudi.

¹¹ Pakuwa Akunnungu wangi lusagu.

¹² Wandu wanga wa Wayahudi wangakugamanyilila Malajisyo ga che Musa chasochele pangagamanyilila Malajisyo go. Ni Wayahudi wakugamanyilila Malajisyo ali nkutenda sambu chalamulikwe ni Malajisyo go.

¹³ Pakuŵa, ŵakugapilikana Malajisyo ngaŵa ŵakuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu, nambo aŵala ŵakugajitichisya Malajisyo ni ŵakuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu.

¹⁴ Pakuŵa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵangakugamanyilila Malajisyo, nambo pakutenda indu kwa lwendo lwapagwile nawo chisau ni yaitite pakulamulikwa mmalajisyo, achinsyene wo akulosya kuti akumanyilila chakusachilwa kupanganya namuno nganagamanyilila Malajisyo go.

¹⁵ Pakuŵa lwendo lwao lukulosya kuti Malajisyo galembekwe mu mitima jao. Mingwa jao jikulosya kuti au uli usyene, pakuŵa ng'anisyo syao sikwaŵechetela kuti atesile yangalumbana pane sikwachenjela kuti atesile yambone.

¹⁶ Yeleyo ni ichikopochele pa lyuŵa litachilamula Akunnungu yantemela ya ŵandu, kwa litala li Che Yesu Kilisito mpela Ngani Jambone jinanlalichile ijikuti pakusala.

Ŵayahudi ni Malajisyo ga che Musa

¹⁷ Ni mmwe junkuliŵilanga Myahudi, nkugakulupilila Malajisyo ni kulifunila ndi mundu jwa Akunnungu,

¹⁸ nkulitenda kuti nkumanyilila yaikwanonyela Akunnungu ni kwitichisya indu yao yambone pakuŵa nyiganichikwe ni Malajisyo.

¹⁹ Nkuliganichisya mwasyene kuti ndi chilongola jwa ŵangalola ni lilanguka lyao ŵaali mu chipi,

²⁰ junkwaunda ŵakuloŵela ni njiganyo jwa ŵanache achanandi. Pakuŵa nkuganisisya mu Malajisyo nkwete umanyilisi ni usyene.

²¹ Nipele mmweji junkwajiganya ŵane, ana kwa chichi ngankulijiganya mwasyene? Mmweji junkwalalichila ŵane nkajiŵa kwachichi mwasyene nkwiŵa?

²² Mmweji junkusala, “Nkatenda chikululu,” kwachichi mwasyene nkutenda chikululu? Nkuichima inyago ya achiminungu, kwachichi mwasyene nkwinjila ni kwiŵa indu mu majumba ga achiminungu?

²³ Nkulilapa kuti nkugamanyilila Malajisyo ga Akunnungu nambo nkunjalusya Akunnungu pankuleka kugakamulisya Malajisyo go!

²⁴ Pakuŵa mpela yagakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, “Ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi akulitukana liina lya Akunnungu kwa ligongo lya agala gankugatenda ŵanyamwe Ŵayahudi.”

²⁵ Kuumbala kwenu chikuŵe ni malumbo iŵaga chingajitichisye Malajisyo. Nambo iŵaga nkugapwanya Malajisyo, mbaya ngankaumbale.

²⁶ Ni iŵaga Ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵanganaumbale akugakamulichisya Malajisyo, uli ungaumbala wao ngauŵilanjikwa uumbale?

²⁷ Ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵanganaumbale mu chiilu, nambo akugakamulichisya Malajisyo, chanlamule ŵanyamwe Ŵayahudi pakuŵa ngankugajitichisya Malajisyo namose nkugamanyilila Malajisyo gamalembekwe ni ndi ŵaumbale.

²⁸ Myahudi jwa usyene ngaŵa ajula jwakuloleka kwa meeso, atamuno mundu ngakuŵa Myahudi jwa usyene pakuŵa aumbele mu chiilu.

²⁹ Nambo Myahudi jwa usyene ni ajula jwali jwati iyoyo nkati, malumbo gakwe ajula jwaumbele mu ntima. Kuumbala kusyene kuli, Mbumu jwa Akunnungu akukupanganya mu ntima mwa mundu, ni ngaŵa kwa malembo ga Malajisyo. Nambo mundu jwati yeleyi ngaakulapikwa ni ŵandu nambo akulapikwa ni Akunnungu.

3

¹ Ana Myahudi akwete chichi cha kwapunda ŵandu ŵane? Pane kuumbala kukumpokasya ichichi?

² Elo, kwana upoche wekulungwa mose mose. Kundanda, Akunnungu wapele Wayahudi Liloŵe lyao kuti alikamule.

³ Nambo chiiŵe uli iŵaga wampepe mwa ŵelewo nganakulupilila? Ana ungakulupilila wao chiuchityose chikulupichiko cha Akunnungu?

⁴ Ngaŵa! Akunnungu aŵe jwausyene namuno kila mundu aŵele jwaunami. Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,
“Kila pankuŵelecheta maloŵe genu gaŵalanjikwe kuti gali ga usyene ni pachachimmetela nchipunde.”

⁵ Nambo iŵaga chigongomalo chetu chikulosya kuti Akunnungu akupanganya yambone, ana tujileje uli? Uli, tutujile Akunnungu ali ŵa chigongomalo pakutujamuka? Pelepa nguŵecheta ni ng'anisyo sya chiundu.

⁶ Ngaŵa! Ikaliji yeleyo, Akunnungu akakombwele chinauli kwalamula wandu ŵa pachilambo?

⁷ Nambo, iŵaga unami wangu chiukamusye kuulosya kwannope usyene wa Akunnungu ni konjechesya ukulu wakwe, ana kwa chichi noneji ngulamulikwa kuti jwa sambu?

⁸ Iŵaga yeleyo, tusaleje, “Tutende yangalumbana kuti iiche yambone?” Kusyene kwana wandu wane waakundukana une achitiji mechete yeleyo. Wandu ŵa chachilamulikwa yaikuti kuŵajilwa.

Ngapagwa mundu jwakukulupilichika

⁹ Sambano tujileje uli? Tujileje uweji Wayahudi twapundile wandu wane? Ngaŵa! Pakuŵa masile kulosya kuti Wayahudi ni wandu wangaŵa Wayahudi wose akulongoswa ni sambu.

¹⁰ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,
“Ngapagwa namuno jumo jwali jwambone paujo pa Akunnungu,

¹¹ ngapagwa namuno jumo jwali ni umanyilisi,
ngapagwa namuno jumo jwakulajila kwamanyilila Akunnungu.

¹² Wose walesile Akunnungu,
wose wangelimate.

Ngapagwa jwakutendekanya yambone, nachiwamuno jumo.

¹³ Maloŵe gao gakununga nti lilembe lyangasiŵilwa
ni ndimi syao sigumbele ulamba.

Mu ngomo syao mukukopoka maloŵe gagali ni sumu chisau ni sumu ja majoka.

¹⁴ Kang'wa syao sigumbele malweso ni maloŵe gakuŵaŵa.

¹⁵ Ali wandu wakuutuchila kukwaulaga wandu,

¹⁶ mwakupita mose akwikanago masauko ni malagasyo.

¹⁷ Ngakukumanyilila kutama kwa chitendewe,

¹⁸ Ngakwajogopa Akunnungu namose kanandi.”

¹⁹ Nipele tukumanyilila kuti maloŵe gose gagakuŵechetekwa ni Malajisyo ga che Musa gakwagamba ŵelewo waali paasi pa Malajisyo go kuti kila mundu akakombola kulichenjela, ni wandu wose ŵa pachilambo alamulikwe ni Akunnungu.

²⁰ Kwayele ngapagwa mundu juchawalanjikwe kuŵa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kwitichisya Malajisyo, pakuŵa Malajisyo go gakunkamuchisya mundu kumanyilila kuti atesile sambu.

Kuloleka wambone paujo pa Akunnungu kwa chikulupi

²¹ Nambo sambano, litala lya Akunnungu lya kwaŵalanjila wandu kuti ali wambone paujo pao liwoneche pangagakulupilila malajisyo. Malajisyo gagalembekwe ni che Musa ni wakulondola ŵa Akunnungu gakusala umboni nkati chindu chi.

²² Akunnungu akwaŵalanjila ŵandu ali ŵambone paujo pao kwa litala lya kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Akunnungu akutenda yeleyo kwa ŵanawose ŵakukulupilila Kilisito, pakuŵa nganikupagwa kulekangana pasikati ja Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi.

²³ Pakuŵa ŵandu wose atesile sambu ni atalichile ni ukulu wa Akunnungu.

²⁴ Nambo kwa ntuuka wa bule wa Akunnungu, ŵandu wose akuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito jwakwawombola.

²⁵ Akunnungu ŵantysisye Che Yesu aŵe mbopesi, kuti kwa miasi jakwe akombole kwalechelesya ŵandu sambu syao kwa kukulupilila Che Yesu. Akunnungu ŵatesile yeleyo kuti alosye umbone wao. Akanaŵe Kilisito kuwa Akunnungu ŵagambaga kwalola pe pangaalamula kwa ligongo lya sambu syao,

²⁶ nambo sambano ŵatyosisye Che Yesu alosye kuti ali ŵambone. Kwa kutenda yeleyo Akunnungu asyene akulosya kuti ali ŵambone ni akukombola kuntenda mundu jwalijose jwakukulupilila Che Yesu aŵalanjikwe jwambone paujo pao.

²⁷ Sambano chitulifunile chichi? Ngapagwa! Kwachichi! Pakuŵa akugajitichisya malajisyo? Ngwamba! Nambo kwa litala lya kwakulupilila Che Yesu.

²⁸ Kwayele tukulola kuti mundu akuŵalanjikwa kuŵa jwambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi ni ngaŵa kwa litala lya kugajitichisya Malajisyo.

²⁹ Ana Akunnungu ali Akunnungu ŵa Ŵayahudi pe? Ana nganaŵa Akunnungu jwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi nombe nawo? Elo, ali Akunnungu jwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi nombe nawo.

³⁰ Akunnungu ali ŵamo pewo. Ni ŵawowo ŵachachaŵalanjila umbone Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kwa chikulupi chichocho.

³¹ Ana ni kuti tukugajasa malajisyo kwa ligongo lya chikulupi? Ngwamba! Nambo tukulosya kuti tukugachimbichisya Malajisyo.

4

Chikulupi chi che Iblahimu

¹ Ana tujileje uli yankati atati ŵetu ŵa chiundu che Iblahimu? Ŵachimanyilile chindu chi?

² Iŵaga che Iblahimu jwaŵalanjikwe kuŵa jwambone paujo pa Akunnungu kwa ligongo lya ipanganyo yao, akwete chakulifunila, nambo ngaŵa paujo pa Akunnungu.

³ Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Che Iblahimu ŵakukulupilile Akunnungu, ni kwa ligongo lya chikulupi chao jwaŵalanjikwe kuŵa jwambone paujo pa Akunnungu.”

⁴ Jwakupanganya masengo, mbote jakwe ngajikuŵalanjilwa nti ntulilo, nambo gali malipilo gakwe gakuŵajilwa.

⁵ Nambo mundu jwangakuikulupilila ipanganyo yakwe nsyene, nambo akwakulupilila Akunnungu ŵakwatenda ŵandu ŵaali ni sambu kuŵa ŵandu ŵangali ni sambu. Nipele Akunnungu akuchiŵalanjila chikulupi cha mundu jo ni kuntenda mundu jo kuŵa jwambone paujo pao.

⁶ Ni che Daudi ŵatite iyiyi paŵatite mmbaya kwa mundu jwakuŵalanjikwa jwambone ni Akunnungu paujo pakwe pangailolechesya ipanganyo yakwe.

⁷ “Mmbaya kwa ŵandu ŵalecheleswe ileŵo yao, ni sambu syao syepukute.

⁸ Mmbaya kwa mundu jwati Ambuje ngaakukumbuchila sambu syakwe.”

⁹ Ana mmbaya ji jili kwa ŵaumbale pe, pane ni ŵangaumbala nombe nawo? Ni kwa ŵangaumbala nombe nawo. Pakuŵa tulasile kuti, “Che Iblahimu ŵakukulupilile nombe Akunnungu ŵammalanjile kuŵa jwambone paujo pao.”

10 Ana che Iblahimu wawalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu katema chi? Akanaŵe kuumbala pane ali aumbele? Wawalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu akanaŵe kuumbala ni ngaŵa ali aumbele.

11 Che Iblahimu waumbele kanyuma, ni kuumbala ko kwaliji chimanyisyo chichalosisye kuti Akunnungu wammalanjile kuŵa jwambone paujo pao kwa ligongo lya chikulupi chiŵakwete akanaumbale. Kwapele che Iblahimu aŵele atati ŵa ŵandu wose ŵakwakulupilila Akunnungu namuno nganaumbala kuti Akunnungu wawalanjile kuŵa wambone paujo pao.

12 Iyoyo peyo che Iblahimu ali atati ŵa wambale, nambo ngaŵa pakuŵa aumbele pe, nambo akukuya litala lilalila lya chikulupi cha atati ŵetu che Iblahimu chiŵakwete akanaŵe kuumbala.

Chilanga cha Akunnungu chikupochelwa kwa chikulupi

13 Akunnungu wapele chilanga che Iblahimu ni uŵelesi wakwe kuti chachapa chilambo chose. Chachapa chilambo cho ngaŵa kuti che Iblahimu wagajitichisye Malajisyo nambo ligongo waakulupilile Akunnungu ni Akunnungu wammalanjile kuŵa jwambone paujo pao.

14 Pakuŵa iwaga wakugapilikanichisya Malajisyo ni wachapochele chilanga cha Akunnungu, kwayele chikulupi changalimate, iyoyo peyo chilanga cha Akunnungu changali chindu.

15 Pakuŵa Malajisyo ni gawkikanago lutumbilo lwa Akunnungu, nambo ngakagapagwe Malajisyo, ngakukapagwe kuleŵa.

16 Kwa ligongo lya chilanga chikukuyana ni chikulupi, kuti chilanga cho chili ntuuka wa Akunnungu ni kuti chili chimanyisyo chachikulosya kuti isyene chilanga chili kwa uŵelesi wose u che Iblahimu, ngaŵa kwa aŵala pe wakugapilikanichisya Malajisyo nambo kwa aŵala wakwete chikulupi mpela che Iblahimu, jwali atati ŵetu uweji wose.

17 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Nammisile mme atati jwa ŵandu ŵa ilambo yejinji.” Chilanga cho chili chisyene paujo pa Akunnungu juwakulupililwe ni che Iblahimu. Akunnungu wakwasysya ŵawe, ni kwa malajisyo gakwe indu yanganiipagwe ikupagwa.

18 Nachiŵamuno nganichipagwa chindu chichantesile che Iblahimu akulupilile chilanga. Che Iblahimu waakulupilile Akunnungu ni kuchilolela chilanga ni watendekwe “Atati jwa ŵandu ŵa ilambo yejinji.” Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Uŵelesi wenu chiuŵe wejinji nti ndondwa.”

19 Che Iblahimu wawandichile yaka mia moja, nambo chikulupi chao nganichiwe-seka, namuno waimanyilile kuti ngakukombola kuŵeleka, pakuŵa chilu chao chaliji nti mundu jwammwe, ni che Sala wankwakwe nganakombola kuŵeleka.

20 Che Iblahimu nganaleka kukulupilila pane kuchikolela lipamba chilanga chapegwilwe ni Akunnungu, nambo wapatile machili kwa chikulupi chakwe, kwa yeŵelele ŵaakusisye Akunnungu.

21 Waimanyi kwa usyene kuti Akunnungu akukombola kuitendekanya aila yalanjile.

22 Kwa ligongo lya chikulupi chao, Akunnungu wammalanjile che Iblahimu kuŵa jwambone paujo pao.

23 Ni maloŵe ga, “Akunnungu wammalanjile che Iblahimu kuŵa jwambone paujo pao,” nganigalembekwa kwa ligongo lyakwe nsyene pe,

24 nambo galembekwe ni kwa ligongo lya uweji utuwalanjikwe kuŵa wambone paujo pao, uweji watukwakulupilila Akunnungu wawasyusisye Che Yesu Ambuje ŵetu.

25 Che Yesu watyosyekwe kuwa kwa ligongo lya sambu syetu ni wasyuchile kuti tuwalanjikwe kuŵa wambone paujo pa Akunnungu.

5

Kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu

¹ Sambano pakuŵa tuŵalanjikwe ŵambone paujo pa Akunnungu kwa chikulupi, kwapele tukutama kwa chitendewele pasikati jetu ni Akunnungu kwa litala lya Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito.

² Kwa litala lya chikulupi chetu, Che Yesu atutesile tumanye umbone wa Akunnungu mwatukutama mu, nowaji tukusangalala kwa chilolelo cha kukamulangana mu ukulu wa Akunnungu.

³ Ni ngaŵa yeleyo pe, nambo tukusengwa kwa ligongo lya malagasyo gatukugapata, pakuŵa tukumanyilila kuti malagasyo gakuichisya upililiu,

⁴ ni upililiu ukuichisya kulimbangana ni kulimbangana kukuichisya chilolelo.

⁵ Ni chilolelo cho ngachikunsupusya ntima mundu, ligongo Akunnungu aŵisile unonyelo wao mu mitima jetu kwa litala lya Mbumu jwakwe jwatupele.

⁶ Pakuŵa patwaliji tukanaŵe kola ni machili, pakaichile katema kaŵakasagwile Akunnungu, Kilisito ŵawile kwa ligongo lyetu uweji ŵachigongomalo.

⁷ Ili ya kulimba kwa mundu jwalijose kuwa kwaligongo lya mundu jwambone paujo pa Akunnungu, nambo ikomboleka mundu kuwa kwaligongo lya mundu jwambone.

⁸ Nambo Akunnungu akutulosya kuti akutunonyela, pakuŵa patwaliji chiŵela ŵandu ŵa sambi, Kilisito ŵawile kwaligongo lyetu.

⁹ Pakuŵa sambano tuŵalanjikwe ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya miasi ja Kilisito, isyene chitukulupuswe ni ŵelewo kutyochela mu lutumbilo lwa Akunnungu.

¹⁰ Pakuŵa patwaliji ŵammagongo ŵa Akunnungu, Akunnungu ŵatujilenye ni nsyene kwa chiwa cha Mwanagwe. Ni sambano pakuŵa tujilanikwe nawo, isyene tutukulupuswe kwa litala lya umi wa Kilisito.

¹¹ Ni ngaŵa iyoyo pe, nambo tukusengwa kwa ligongo lya aila yaitesile Akunnungu kwa litala lya Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito jwatujilenye ni Akunnungu.

Che Adamu ni Kilisito.

¹² Kwa litala lya mundu jumo sambi syajinjile mu chilambo muno ni kuichisya chiwa. Kwayele chiwa chaichilile ŵandu wose, ligongo wose atesile sambi.

¹³ Akunnungu akanaŵe kwapa che Musa Malajisyo, sambi syajinjile mu chilambo. Nambo sambi ngasikuŵalanjikwa kuti sili sambi pangali Malajisyo.

¹⁴ Nambo chitandile katema ka che Adamu kwichila katema ka che Musa, chiwa chaatawele ŵandu wose namose aŵala ŵanganatenda sambi chisau sambi siŵasitesile che Adamu.

Che Adamu ali mpela Kilisito juchaiche.

¹⁵ Nambo chileŵo chi che Adamu ngachikomboleka kulandanywa ni ntuuka wa Akunnungu. Pakuŵa iŵaga sambi sya mundu jumo syaichisye chiwa kwa wose, ikulosya kuti ntuuka wa Akunnungu upundile nnope ni ntulilo wao uli kwa ŵandu ŵajinji, nombewo ukukopoka kwa mundu jumo, jwele mundu ali Che Yesu Kilisito.

¹⁶ Ntuuka wa Akunnungu ngaukulandana ni sambi sya mundu jumo. Akunnungu ŵanlamwile jwaleŵile kwa ligongo lya mundu jumo, nambo ŵandu ŵajinji paŵatesile sambi, Akunnungu ŵaichisye ntulilo wa kwaŵalanjila aŵe ŵandu ŵambone paujo pao.

¹⁷ Ili isyene kuti kwa litala lya chileŵo cha mundu jumo, chiwa chatawele. Nambo achila chiŵachitesile mundu jumo, yaani Che Yesu Kilisito chili chambone mwakupunda. Ŵandu wose chapochele umbone wekulu wa Akunnungu ni ntulilo wekulu wakutendekwa ŵambone paujo pa Akunnungu, chatawale mu umi kwa litala lya mundu jumo, mundu jo ali Che Yesu Kilisito.

¹⁸ Nipele iŵaga kwa chileŵo cha mundu jumo ŵandu wose ŵalamulikwe kwamukwa, iyoyo peyo kwa chipanganyo chambone cha mundu jumo, chikwawombola ŵandu wose ni kwapa umi.

¹⁹ Pakuŵa kwa litala lya ungajitichisya wa mundu jumo, ŵandu ŵajinji ŵatendekwe ali ni sambu, iyoyo peyo kwitichisya kwa mundu jumo, kukwatenda ŵandu ŵajinji aŵalanjikwe ŵambone paujo pa Akunnungu.

²⁰ Malajisyo gaiche kuti ŵandu alimanyilile yatite kukola sambu, nambo ŵandu paŵapundile kutenda sambu, ntuuka wa umbone wa Akunnungu wapundile nnope.

²¹ Mpela ila sambu syasitite pakutawala ni kwichisya chiwa, iyoyo peyo ntuuka wa umbone wa Akunnungu chiutawale kwa kwatenda ŵandu aŵe ŵambone paujo pao ni kwalongosya akole umi wa moŵa gose pangali mbesi kwa litala li Che Yesu Kilisito Ambuje ŵetu.

6

Umi nkulumbikana ni Kilisito

¹ Nipele, sambano tujileje uli? Ana tujendelechele kusigala mu sambu kuti umbone wa Akunnungu upunde?

² Ngwamba! Patukusala nkati machili ga sambu syasili mwetuwe, uweji tuli mpela ŵatuwile, ana tutukombole uli kutama sooni mu sambu?

³ Pakuŵa nkumanyilila kuti twabatiswe nkulumbikana ni Kilisito Che Yesu, ni kwa litala lya ubatiso twalumbikene nawo mu chiwa chao.

⁴ Patwabatisilwe twalumbikene ni chiwa chao ni kusikwa pamo nawo, kuti mpela iŵatite pakusyuswa Kilisito mu ŵawe kwa litala lya ukulu wa Atati, iyoyo peyo nowaji tukombole kutama mu umi wa sambano.

⁵ Pakuŵa iŵaga uweji twalumbikene ni Kilisito kwa chiwa chao, iyoyo peyo tutulumbikane nawo kwa kusyuswa mpela ŵelewo.

⁶ Tukumanyilila kuti wende wetu wa kalakala waŵambikwe pa nsalaba pamo ni Kilisito kuti chiilu cha sambu chijonasiche, tukasitumichila sooni sambu.

⁷ Pakuŵa mundu jwawile ngakuŵa sooni paasi pa machili ga sambu syasikupanganya masengo nkati mwao.

⁸ Nambo iŵaga tuwile pamo ni Kilisito, tukukulupilila kuti chitutame pamo nawo.

⁹ Pakuŵa tukumanyilila kuti Kilisito asyuchile, nombewo ngaawa sooni, pakuŵa chiwa ngachatawala sooni.

¹⁰ Pakuŵa ŵawile kamo pe kwa ligongo lya sambu, ngaawa sooni, nambo kwakutama kwakwe, sambano akutama nkulumbikana ni Akunnungu.

¹¹ Iyoyo peyo ni ŵanyamwe nombe nliŵalanje ŵawe nkati ngani ja machili ga sambu ni kutama pamo ni Akunnungu nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

¹² Nipele, nkasileka sooni sambu sitawale mu iilu yenu ya kuwa, kuti nkasijitichisya tama sya pachilu.

¹³ Kasinyikoposya iŵalo yenu nachiŵamuno chimo kwa ligongo lya kutenda sambu. Nambo nliyosye mwachinsyene kwa Akunnungu nti ŵandu ŵasyuswe, ni nnyityosye iŵalo yenu itumiche kwa kupanganya yambone paujo pa Akunnungu.

¹⁴ Sambu sinantawale sooni, ligongo nganimma paasi pa malajisyo nambo nkulongoswa ni ntuuka wa Akunnungu.

Kapolo jwakupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu

¹⁵ Nipele, tujileje uli? Ana tujendelechele kutenda sambu pakuŵa nganituŵa paasi pa malajisyo, nambo tukulongoswa ni ntuuka wa umbone wa Akunnungu? Ngwamba!

¹⁶ Nkumanyililanga kuti mwalityosyaga mwachinsyene mpela achikapolo kwa kunjitichisya mundu jwine, isyene nkuŵa achikapolo ŵa mundu jo. Mwaŵaga achikapolo ŵa sambu, mbesi jakwe chiwa ni mwaŵaga achikapolo ŵa kwajitichisya Akunnungu, mbesi jakwe nkutendekwa kuŵa ŵambone paujo pao.

¹⁷ Nambo ngwatogolela Akunnungu, namose mwaliji achikapolo ŵa sambu kalakala ko, nambo sambano mpochele kwa ntima wose usyene wauli mmajiganyo gimpochele.

¹⁸ Mmombochekwe kutyochela mu ukapolo wa sambu, ni sambano mmele achikapolo wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu.

¹⁹ Nguwecheta kwa maloŵe ga moŵa gose pakuŵa ngankukombola kumanyilila. Pakuŵa kalakala ko mwalityosisye iilu yenu mme achikapolo ŵa usakwa ni ugongomalo. Iyoyo peyo sambano nlityosye mwachinsyene mme achikapolo wakupanganya yambone paujo pa Akunnungu kuti nkombole kuswejeswa.

²⁰ Pamwalinji achikapolo ŵa sambu, nganintaŵikwa kupanganya indu yambone paujo pa Akunnungu.

²¹ Ana mwapochile chichi pa moŵa go pamwapangenyeye indu yankuiwona kuti ili indu ya soni sambano jino? Pakuŵa kumbesi kwa indu yo kuli chiwa.

²² Nambo sambano mmasile kuwombolwa mu ukapolo wa sambu ni kutendekwa achikapolo ŵa Akunnungu. Chinkupoka sambano chili kutama mu kuswejeswa kwakukwikawanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi.

²³ Pakuŵa mbote ja sambu jili chiwa nambo ntuuka waakukoposya Akunnungu uli umi wa moŵa gose pangali mbesi mu kulumbikana ni Kilisito Yesu Ambuje ŵetu.

7

Malajisyo gankati ulombela

¹ Achalongo achinjangu, sambano ngukunguluka ni ŵandu wakugamanyilila Malajisyo. Ngankumanyilila kuti lilajisyo likuntawala mundu aŵaga jwanjumi?

² Tujile jwankongwe jwalombekwe ataŵikwe ni lilajisyo mu utame wakwe ni ŵankwakwe, ŵankwakwe aŵaga jwanjumi. Nambo ajasikaga ŵankwakwe, jwankongwe jo chaaŵe jwangataŵikwa ni lilajisyo lya ulombela.

³ Nipele, iŵaga chalombekwe ni jwannume jwine ŵankwakwe ali jwanjumi, jwankongwe jo chaŵilanjikwe jwa chikululu. Nambo ajasikaga ŵankwakwe, jwankongwe jo nganataŵikwa ni malajisyo, ni iŵaga akulombekwa ni jwannume jwine, jwelejo nganaŵa jwa chikululu.

⁴ Achalongo achinjangu, iyoyo peyo ŵanyamwe nganimma paasi pa Malajisyo, pakuŵa mwalumbikene ni chiilu cha Kilisito ni malumbo gakwe gali yele, Kilisito paŵawile ni ŵanyamwe mwawile pamo nawo. Sambano nli ŵakwe ŵelewo ŵaŵasyuchile kuti mwatumichile chambone Akunnungu.

⁵ Pakuŵa patwatemi nkulongoswa ni tama syangalumbana sitwapagwile nasyo, tama sisyaliji nkuchiswa ni malajisyo, syapanganyisye masengo mu iilu yetu ni yose itwatendaga yamalile mu chiwa.

⁶ Nambo sambano tulechelelewe kutyochela mu Malajisyo gagatutaŵile nti ŵakutaŵikwa, pakuŵa twawile pamo ni Kilisito. Sambano tukwatumichila Akunnungu mu umi wa sambano wa Mbumu, ngaŵa nti kalakala kwa Malajisyo gagalembekwe.

Malajisyo ni sambu

⁷ Nipele, ana tujileje uli? Malajisyo gali sambu? Ngwamba! Nambo pangali Malajisyo ngangasimanyilile sambu sili chichi. Pakuŵa ngangaimanye kuti kulajila kuli kuleŵa, iŵaga Malajisyo ngagakasale, “Kasinlajila.”

⁸ Nambo kutyochela ni makanyo go, sambu syapatile lipesa lya kwimusya tama jangalumbana jajili mwa uneji. Pakuŵa pangali Malajisyo sambu sili chindu chewe.

⁹ Kundanda ko naliji jwanjumi pangagamanyilila Malajisyo, nambo pagaiche makanyo, sambu syajenele mu utame wangu, noneji naliji mpela jwammwe.

¹⁰ Ni naiweni kuti makanyo gegasachilwe kunyigalila umi, kwaune ganyigalile chiwa.

¹¹ Pakuŵa sambu syapatile lipesa kwa litala lya makanyo galagala, syanambwisye ni kumulaga.

¹² Nipele Malajisyo gali gamaswela ni makanyo nombe nago gali gamaswela ni gakwanonyelesya Akunnungu ni gali gambone.

¹³ Ana ni kuti chelecho chichaliji chambone chinyichisye chiwa? Ngwamba. Nambo sambu, pakuti siwoneche kuti sili sambu sisyene, sitesile achila chambone chinyichisye chiwa. Kwayele sambu kwa litala lya Makanyo syalosisye pangasisika sambu syasitite kuwa syangalumbana kwannope.

Ngondo mu chiilu mwa mundu

¹⁴ Tukumanyilila kuti Malajisyo gali nkati indu ya chibumbu ni une nganiwa mundu jwachibumbu, jusumichikwe nti kapolo mu sambu.

¹⁵ Pakuwa nganguchimanyilila chinguchitenda, ligongo achila chinguchisaka nganguchitenda nambo achila chinganguchisaka kuchitenda chelecho ni chinguchitenda.

¹⁶ Nipele, iwa nguchitenda achila chinganguchisaka kuchitenda, ngwitichisya kuti Malajisyo gala gali gambone.

¹⁷ Nipele nganima une nansyene junguchitenda chelecho, nambo asila sambu syasikutama mwangu une.

¹⁸ Ngumanyilila kuti nkati mwangu une, malumbo gakwe mu chiilu changu cha sambu ngachikutaama chindu chambone. Ligongo namuno ngusaka kuchitenda chambone ngangukombola.

¹⁹ Pakuwa chambone chinguchisaka nganguchitenda, nambo changalumbana chinganguchisaka kuchitenda, chelecho ni chinguchitenda.

²⁰ Nipele, iwa nguchitenda achila chinganguchisaka kuchitenda, nganima une junguchitenda, nambo asila sambu syasikutama nkati mwangu ni syasikuchitenda chelecho.

²¹ Nipele, nachiwene chindu chi chikupanganya masengo nkati mwangu, pakuwa pangusaka kuchitendekanya chambone, kutenda ungalumbana ni unguusagula.

²² Pakuwa mu ntima mwangu ngugasengwela Malajisyo ga Akunnungu.

²³ Nambo ngugaona malajisyo gane mu chiilu changu gachimenyana ni ng'anisyo syangu. Ni gelego gakundendekasya meje jwanta wikwe ni malajisyo ga sambu syasikupanganya masengo mu chiilu mwangu.

²⁴ Kulaga kwangu une! Ana wani wachangulupusye ndyoche mu chiilu chachikunongosya mu chiwa?

²⁵ Ngwatogolela Akunnungu wakuitendekanya yeleyo kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. Yeleyi ni yandi une, kwa lunda lwangu ngugatumichila malajisyo ga Akunnungu, nambo kwa tama syangu syangalumbana sya chiilu simbagwile nasyo, ngugatumichila malajisyo ga sambu.

8

Kutama mmachili ga Mbumu jwa Akunnungu

¹ Kwa yeleyo, sambano nganikupagwa kulumulikwa kwa kwamukwa kwa awala wakutama mu kulumbikana ni Kilisito.

² Pakuwa malajisyo ga Mbumu jwa Akunnungu jwakwichisya umi mu kulumbikana ni Kilisito Yesu gaamombwele une kutyochela mu lilajisyo lya sambu ni chiwa.

³ Akunnungu achitesile achila changanichikomboleka kutendekwa ni malajisyo ga che Musa pakuwa tama syetu syangalumbana syatupagwile nasyo syatesile Malajisyo go gawe gakulepetala. Akunnungu wantumile Mwanagwe jwa jika juwaliji ni chiilu chisau ni ilu yetu uweji watuli ni sambu, kuti asilamule sambu mu ilu yetu, ni kwa chiilu chakwe cho wasiuleje sambu.

⁴ Akunnungu watesile yeleyo kuti aila yaikusachilwa mu Malajisyo ga che Musa gatendekwe kwa uchenene nkati mwetu uwe watukutama nga kwa machili ga tama

syangalumbana sya chiilu syatupagwile nasyo, nambo kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu.

⁵ Pakuŵa ŵelewo ŵakutama kwa kusikuya tama syangalumbana sya chiilu syapagwile nasyo, nganisyo syao sikulongoswa ni tama syao syangalumbana. Nambo ŵelewo ŵakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, akuiganisya indu ya mu Mbumu.

⁶ Kuipanganya indu yaikusachilwa ni tama syangalumbana sya chiilu kukuichisya chiwa. Nambo, kuipanganya indu yaikusachilwa ni Mbumu kukuichisya umi ni chitendewe.

⁷ Pakuŵa mundu jwakulongoswa ni tama syangalumbana syapagwile nasyo pe ali jwammagongo jwa Akunnungu, ngakugapilikanichisya malajisyo ga Akunnungu, namose ngakupakombola kugapilikanichisya.

⁸ Ni ŵelewo ŵakulongoswa ni tama syangalumbana sya chiilu syapagwile nasyo ngakupakombola kwanonyelesya Akunnungu.

⁹ Nambo iŵaga Mbumu jwa Akunnungu akutama nkati mwenu, ŵanyamwe ngankulongoswa ni tama syangalumbana syampagwile nasyo, nambo nkulongoswa ni Mbumu. Mundu jwalijose jwanganakola Mbumu jwa Kilisito nganaŵa mundu jwa Kilisito.

¹⁰ Nambo iŵaga Kilisito akutama nkati mwenu, Mbumu jwa Akunnungu akumpanga umi pakuŵa mmalanjikwe kuŵa ŵambone paujo pa Akunnungu, namuno iilu yenu chiiwe kwa ligongo lya sambi.

¹¹ Ni iŵaga Mbumu jwa Akunnungu juŵansyusisye Kilisito Yesu akutama nkati mwenu, jwelejo juŵansyusisye Kilisito Yesu, iyoyo chachiipa umi iilu yenu yaikuwa. Chatende yeleyo kwa litala lya Mbumu jwao jwakutama nkati mwenu.

¹² Nipele, achalongo achinjangu, tukwete ligambo, nambo ngaŵa lya kusikuya tama syetu syangalumbana sya chiilu syatupagwile nasyo syasikuti pakutusaka.

¹³ Pakuŵa mwatamaga kwa kusikuya tama syangalumbana syampagwile nasyo, isyene chinjasiche. Nambo kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu chinyiulaje isambo yangalumbana iyatendekwe ni chiilu nipele chinchilama.

¹⁴ Ŵandu wose ŵakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu ŵelewo ali ŵanache ŵa Akunnungu.

¹⁵ Pakuŵa nganimpochela Mbumu jwakuntenda ŵanyamwe achikapolo ni kwichisya lipamba, nambo mumpochele Mbumu jwakuntenda ŵanyamwe ŵanache ŵa Akunnungu, ni kwa Mbumu jo, uweji tukwaŵilanga Akunnungu, “Aba” malumbo gakwe Atati.

¹⁶ Ni Mbumu jwa Akunnungu nsyene akuŵalanga umboni pamo ni mbumu syetu, yakuti uweji tuli ŵanache ŵa Akunnungu.

¹⁷ Pakuŵa uweji tuli ŵanache ŵa Akunnungu, tutupochele aila yatugosele Akunnungu tutupochele pamo ni Kilisito, pakuŵa iŵaga tulageswe pamo ni ŵelewo, iyoyo chitutame pamo ni ŵelewo mu ukulu wao.

Ukulu waukwika

¹⁸ Pakuŵa nguŵalanga kuti masausyo ga moŵa gano ngaŵa chindu ni ngagakuŵajilwa kulinganichikwa ni ukulu utichimanyiswa kukwetu.

¹⁹ Nombe yepanganyikwe yose ikulindilila kwa lung'wanu lwekulungwa kuunukulikwa kwa ŵanache ŵa Akunnungu.

²⁰ Pakuŵa yepanganyikwe yose yagalauchikwe ni kuŵa yangalimate, ngaŵa kwa kusaka yepanganyikwe isyene, nambo yatendekwe yeleyo kwa kusaka kwakwe Akunnungu nsyene. Namose kwana chilolelo,

²¹ pakuŵa yepanganyikwe yo nombe chiilecheleswe kutyochela mu ukapolo wa konanga ni kwinjila mu kulechelelwa kwekulu kwa ŵanache ŵa Akunnungu.

22 Pakuŵa tukumanyilila kuti mpaka sambano yepanganyikwe yose ikuwuwula mpela ıla jwankongwe yakuti pakupikana chilungusi katema ka kuligopola.

23 Ngaŵa yepanganyikwe yo pe ni ichiwuwule, nambo nowe ŵakwe ŵatukwete mbumu, nti ntuuka waandanda wa Akunnungu, iyoyo tukuwuwula mu mitima jetu, tuchilindililaga kwa lung'wanu lyuŵa lyati Akunnungu litachituunukule kuti tuli ŵanache ŵao ŵa usyene ni kuigalausya ılıu yetu kuŵa ya sambano.

24 Pakuŵa twakulupwiswe, nombe tuli mu chilolelo. Nambo mundu achionaga chindu chakuchilolela, chelecho ngaŵa chilolelo sooni. Pakuŵa ana ŵaani ŵakukombola kuendelechela kuchilolela chindu chakuchiona?

25 Nambo twachilolelaga chindu chingatukuchiona tukuchilindilila mu upililiu.

26 Iyoyo peyo, ni Mbumu jwa Akunnungu akutukamuchisya mu kulepetala kwetu. Pakuŵa ngatukumanyilila itukuŵajilwa kupopela, nambo Mbumu nsyene akutupopelela kwa Akunnungu nkuwuwula kwangatukukombola kukuŵalanga.

27 Ni Akunnungu ŵakwiwona yaili mu mitima jetu, iyoyo akuimanyilila chakuchiganisya Mbumu jo, pakuŵa Mbumu akwapopelela ŵandu ŵa Akunnungu mpela yaikuti kwanonyela Akunnungu.

28 Tukwimanyilila kuti mu indu yose, Akunnungu akupanganya masengo kwa upoche wa aŵala ŵakwanonyela, yaani ŵeŵala ŵaŵilanjikwe kutenda malinga ni lisosa lyao.

29 Pakuŵa aŵala Akunnungu ŵaŵamanyilile chitandile kundanda ni ŵaŵasagwile kuti alandane ni Mwanagwe, kuti Mwanagwe jo aŵe jwandanda kupagwa pasikati ja achapwakwe ŵajinji.

30 Ni aŵala ŵaŵasagulikwe chitandile kundanda, ni ŵawowo ŵaŵaaŵilasile, ni ŵele ŵaŵaaŵilasile, ŵelewo ŵaŵalanjile kuŵa ŵambone paujo pao, ni ŵele ŵaŵaŵalanjile kuŵa ŵambone paujo pao, ŵelewo ni ŵaŵaakusisye.

Unonyelo wa Akunnungu

31 Kwapele, Ana tujileje uli nkati yeleyi yose? Iŵaga Akunnungu ali upaande wetu, ŵaani ŵachakombole kutukanila uwe?

32 Akunnungu nganankolela chanasa Mwanagwe jwa jikape, nambo ŵantysisye kwa ligongo lya uweji wose. Iŵaga atesile yeleyo, ana chalepele chinauli kutupa indu yose pangalipila pamo ni Mwanagwe?

33 Ana ŵaani ŵachakombole kwaŵechetela magambo ŵandu ŵasagulikwe ni Akunnungu? Akunnungu nsyene ŵaŵalanjile kuŵa ŵangali ileŵo.

34 Ana ŵaani ŵachachitulamula? Ngaŵa Kilisito Yesu! Pakuŵa Kilisito Yesu ni juŵawile, ni kupunda yeleyo ŵasyuchile, ni sambano akutama kundyo kwa Akunnungu, ni ŵelewo ni ŵakutupopelela.

35 Ana ŵaani ŵakukombola kutulekanganya ni unonyelo wa Kilisito? Ana kulaga pane kusauka pane ipwetesi pane sala pane usauchi pane kogoya pane chiwa?

36 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,
“Kwa ligongo lyenu tukutama mu chakogoya cha chiwa moŵa gose,
tuŵalanjikwe nti ngondolo sya kusinga.”

37 Nambo mwa yeleye yose uweji tukupunda, elo kupunda mwakupunda mwa ŵele ŵakutunonyela.

38 Pakuŵa ngumanyilila isyene kuti, ngapagwa chindu chachikukombola kutulekanganya ni unonyelo wa Akunnungu, atamuno chiwa, atamuno umi, atamuno achikatumetume ŵa kwinani, atamuno machili gane ga kwinani, atamuno indu yaikukopochela sambano yi, atamuno ichikopochele yo, atamuno ŵakutawala,

39 atamuno yaili mwinani, atamuno yaili paasi, atamuno yepanganyikwe yaili yose ngaikombola kutulekanganya ni unonyelo wa Akunnungu, wauli mwa Kilisito Yesu Ambuje ŵetu.

9

Akunnungu ni wandu wakwe

¹ Nguwetcheta isyene kuti une ndili jwa Kilisito, ngangusala unami. Nningwa wangu ukuumalanjila umboni kwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, isyene ngangulambusya.

² Ngusupuka kwannope ni ndili ni ipwetesi yangamala mu ntima mwangu,

³ pakuwa ngakombwele kupopelela nweseche ni kulekanganywa ni Kilisito kwa ligongo lya achinjangu Waisilaeli, waali lukosyo lumo ni une kwa chiilu.

⁴ Welewo ali Waisilaeli wasagulikwe ni Akunnungu awe wanache wao wawalosisye ukulu wao. Walangene nawo ni kwapa Malajisyo, wawalosisye yakuti pakwapopelela ni kwapa ilanga yakwe.

⁵ Wanyawo ali isukulu ya achambuje wetu, ni kutyochela mu uwelesi wao, Kilisito wapagwile kwa chiilu. Welewo ali Akunnungu wakutawala yose, alapikwe mowa gose pangali mbesi. Eloo.

⁶ Nganguwetcheta kuti chilanga cha Akunnungu nganichimalila. Pakuwa ngana wa Waisilaeli wose waali wandu wa Akunnungu.

⁷ Atamuno ngana wa uwelesi wose u che Iblahimu waali wanache wa Akunnungu, nambo Akunnungu wapele chilanga che Iblahimu achitiji, "Uwelesi wenu chiutyochele ni che Isaka."

⁸ Malumbo gakwe gali, nga wa wanache wapagwile kwa chiilu ni waali wanache wa Akunnungu, nambo awala wanache wapagwile kwa chilanga cha Akunnungu ni wachawilanjikwe uwelesi u che Iblahimu.

⁹ Pakuwa chilanga chiwachilanjile Akunnungu ni chelechi, "Katema kakasagulikwe chingaiche, ni che Sala chaligopole mwanache jwannume."

¹⁰ Ni nga wa yeleyo pe, nambo che Lebeke wakwete wanache wawili wachilume wawawekeke ni atati wamo, waali che Isaka ambuje wetu.

¹¹ Pakuwa akanapagwe mawila, namose akanatende indu yambone pane yangalumbana, pakuti nningwa wa Akunnungu wa kusagula uwoneche.

¹² Akunnungu wansalile che Lebeke, "Jwankulungwa chachintumichila mpwakwe." Lusagu lwa Akunnungu lukutendekwa malinga ni uwilanje wakwe ni nga wa kwa ipanganyo ya wandu.

¹³ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Naanonyele a Yakobo nambo a Esau naachimile."

¹⁴ Nipele, ana tujileje uli? Ana Akunnungu ngakulamula yaikuti pakusachilwa? Namuno kanandi!

¹⁵ Pakuwa wasalile che Musa, "Chinjintendela wema jungunsaka kuntendela wema, ni chinjimpililila ajula jungunsaka kumpililila."

¹⁶ Nipele, yele yose ikukulupilila chanasa cha Akunnungu ni nga wa kwa kuchalila kwa mundu atamuno kwa usache wa mundu.

¹⁷ Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti yeleyi kwa mwenye jwa ku Misili, "Nanjimiche mme mwenye melepe, kwa litala lya mmwejo nosye machili gangu ni kuti liina lyangu limanyiche pachilambo pose."

¹⁸ Kwayele, Akunnungu akunkolela chanasa ajula jwakunsaka nsyene, nombe jwakusaka awe jwa kulimba ntima, akunlimbisya.

Lutumbilo ni chanasa cha Akunnungu

¹⁹ Pane chimuusye, "Iwaga ili yele, ana ligongo lyachi Akunnungu akuti wandu alewile? Pakuwa waani wakukombola kukanilana ni aila yakuisaka Akunnungu?"

²⁰ Nambo mmwe mundu, ana mmwe nduni junkwajanga Akunnungu? Ana chiwiga chikukombola kummusya juwachigumbile, "Kwachichi mung'umbile yeleyi?"

²¹ Jwakugumba akukombola kugumba iwîga iwîli kwa lilongo limo yakuti pakusaka, chiwîga chimo kwa ligongo lya masengo gakuchimbichikwa ni chine kwa ligongo lya masengo gangachimbichikwa.

²² Yeleyo ni iyaliyi kwa Akunnungu. Wâsachile kulosya lutumbilo lwao ni kugamanyisya machili gao. Nambo wâapililile nnope awâla wându wâwawâjilwe kulamulikwa ni lutumbilo lwao, wêlewo ni wâakuwâjilwa konangwa.

²³ Sooni wâsachile aumanyisye winji wa ukulu wao uwapele awâla wâwawâjilwe kupochela chanasa chao, awâla wâwawâchikwe chile kalakala apochele ukulu wakwe.

²⁴ Uweji ni watuwîlanjikwe ni jwelejo, ngawâ kutyochele kwa Wayahudi pe nambo kwa wându wangawâ Wayahudi nombe nawo.

²⁵ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala mu chitabu chi che Hosea jwakulondola jwa Akunnungu,
 “Awâla wangawâ wându wângu,
 chinawîlanje, ‘Wându wângu.’
 Ni awâla wângangwanonyela,
 ‘Chinanonyele.’

²⁶ Ni pamalo pawawîlanjikwe, ‘Wanyamwe nganimma wându wângu,’
 chawîlanjikwe ‘Wanache wâ Akunnungu wâjumi.’ ”

²⁷ Nombe che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu akwakalipila Wâisilaeli kuti, “Namose winji wa uwelesi wa Wâisilaeli uli mpela nsanga wa kumbwani, nambo nganatupa wachachikulupuswa.

²⁸ Pakuwâ, Ambuje ngaakawâ kwalamula wându wâ pachilambo pa.”

²⁹ Mpela che Isaya iwâlongolele kusala, “Ambuje wâ ukombole ngakatulechele uwelesi wa Wâisilaeli, wose tukaawile mpela wându wâ ku Sodoma, tukalandene ni wându wâ ku Gomola.”

Che Paolo akwapopelela Wâisilaeli

³⁰ Nipele, ana tujileje uli? Wându wangawâ Wayahudi wanganatenda chindu chachili chose kuti aloleche wambone paujo pa Akunnungu, waloleche ali wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi.

³¹ Nambo Wâisilaeli wasosile malajisyo gakatesile aloleche wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya malajisyo, nganalolecheka wambone paujo pa Akunnungu.

³² Ligongo lyachi nganalolecheka wambone paujo pa Akunnungu? Pakuwâ wasosile kutendekwa wambone kwa ipanganyo yao, ngawâ kwa litala lya chikulupi. Wâlikuwele pa “Liganga lya kulikuwalila.”

³³ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,
 “Nnole chimiche liganga ku Sayuni,
 lichilyatende wându agwanje,
 misile lwala luchilwagwisye wându.
 Nambo juchankulupilile jwelejo, jwelejo ngajaluswa kose.”

10

¹ Achalongo achinjangu, chingulajila kwannope mu ntima mwangu, ni ngwapopelela Akunnungu kwaligongo lya Wâisilaeli, kuti akulupuswe.

² Pakuwâ isyene ngunsalila umboni kuti akuchalila kwatumichila Akunnungu, nambo ngawâ mu umanyilisi wambone.

³ Pakuwâ nganaimanyilila yakuti Akunnungu pakwawâlanjila wându kuwâ wambone paujo pao, nombewo atandisye litala lyao achinsyene. Ngakulikuya litala lya kuwâlanjikwa wambone paujo pa Akunnungu.

⁴ Pakuŵa kwa kwika kwakwe Kilisito, malajisyo gaichile kumbesi kwakwe, pakuŵa mundu jwalijose jwakukulupilila Kilisito aŵalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu.

Ukulupusyo uli kwa ŵanawose

⁵ Nkati ngani ja kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kukamula Malajisyo, che Musa ŵalembile yele, “Mundu jwakugakamulichisya Malajisyo chatame kwa litala lya Malajisyo go.”

⁶ Nambo nkati ngani ja kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi, ikuŵechetekwa yele: “Kasinliusya mu ntima mwenu kuti, ana ŵaani ŵachakwele kwinani kuti annyichisye Kilisito paasi kukwetu?”

⁷ Atamuno kasinliusya kuti, “Ŵaani juchatuluche mu lisimbo lyangali mbesi kuti annyichisye Kilisito pachanya?”

⁸ Nambo Malembelo ga Akunnungu gakuti yeleyi: “Liloŵe lya Akunnungu liŵandikene nomwe, lili mu kang'wa jenu ni mu ntima wenu.” Liloŵe lyo lili utenga wa chikulupi chachitukwalalichila ŵandu.

⁹ Mwajitichisya ni kuŵecheta kwa kang'wa jenu kuti Che Yesu ali Ambuje ni kukulupilila mu ntima mwenu kuti Akunnungu ŵasyusisye mu ŵawe, chinchikulu-puswa.

¹⁰ Pakuŵa kwa ntima mundu akukulupilila ni kuŵalanjikwa kuŵa ŵambone paujo pa Akunnungu, sooni kwa kang'wa jakwe pakwitichisya ni kuŵecheta, akukulupuswa.

¹¹ Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwalijose jwakukulupilila jwelejo ngajakola soni.”

¹² Chindu chi chili kwa ŵandu wose, nganikupagwa kulekangana pasikati ja Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, pakuŵa Akunnungu ali Ambuje ŵa ŵandu wose, ni sooni ali ŵambone kwa ŵandu ŵakwapopela.

¹³ Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwalijose juchaŵilanje kwa liina lya Ambuje chakulupuswe.”

¹⁴ Nipele, ana champopele chinauli jwelejo jwanganankulupilila? Ana chankulupilile uli iŵaga nganapilikanana utenga wakwe? Sooni chapilikanile chinauli utenga wakwe pangali ŵandu ŵakwalalichila?

¹⁵ Ana chalalichile chinauli Ngani Jambone pangaalajisya? Mpela Malembelo gamaswela yagakuti pakusala, “Nlole yaikuti kusengwasya kwika kwa aŵala ŵakulalichila Ngani Jambone!”

¹⁶ Nambo ngaŵa ŵandu wose ŵaŵakulupilile Ngani Jambone. Pakuŵa che Isaya jwaku-londola jwa Akunnungu ŵatite, “Ambuje, ana nduni jwaukulupilile utenga wetu?”

¹⁷ Kwayele, chikulupi chikuika kwa kupilikanana utenga, ni utenga wo ukwika kwa kulalichilwa Liloŵe lya Kilisito.

¹⁸ Nambo nguusya, ana nganapilikanana utenga wo? Elo, kupilikanana ŵapilikene! Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti,

“Liloŵe lyao lyapikaniche mu chilambo mose
ni maloŵe gao gaichile mpaka kumbesi kwa chilambo chose.”

¹⁹ Nguusya sooni, ana Ŵaisilaeli nganaimanyilila? Akunnungu ŵatandite kuŵecheta kwa litala li che Musa,

“Chinantende nkole wiu
kwa litala lya ŵandu ŵangaŵa chilambo,
chinantese ntumbile
kwa litala lya ŵandu ŵakuloŵela.”

²⁰ Che Isaya jwakulondola ŵaŵechete pangali woga maloŵe ga, Akunnungu ŵatite,
“Mbatikene kwa ŵandu ŵanganasosasa uwe,
naliunukwile kwa ŵandu ŵanganasya nkati ngani jangu.”

21 Nambo nkati Waisilaeli, che Isaya akutusalila kuti, “Akunnungu watite yeleyi, ‘Lyuwa tetete najongwele makono gangu kwa wandu kwa wilanga wandu wangakunyitichisya ni wamakani.’ ”

11

Chanasa cha Akunnungu kwa Waisilaeli

1 Nipele, nguusya, ana Akunnungu wakanile wandu wakwe? Ngwamba! Uneji nansyene ndili Mwisilaeli jwa uwelesi u che Iblahimu ni jwa lukosyo lu che Benyamini.

2 Akunnungu ngani wakana wandu wakwe wa wasagwile chitandile kundanda. Nkukum-buchila yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu nkati che Elia, katema pa walalatile Waisilaeli paujo pa Akunnungu?

3 Watite, “Ambuje, wauleje wakulondola wenu ni kugumula ilisa yenu, noneji sigalile jika. Ni wanyawo akuusosa amulaje.”

4 Nambo Akunnungu wanjani uli? Wansalile, “Nalisigachisye wandu elufu saba wa wakanile kuntindi walila Baali nnungu jwa unami.”

5 Ni iyoyo peyo katema ka sambano kano, apali wandu kanandi wasigalile wasagulikwe ni Akunnungu ligongo lya umbone wao.

6 Lusagu lwa Akunnungu lukukulupilila umbone wakwe, ni ngiiwa kwa ipanganyo ya wandu, iwaga Akunnungu akwasagula wandu kwa litala lya ipanganyo yao, nipele umbone wakwe ngauka we umbone wa usyene.

7 Nipele, itite uli? Chindu chiwachisosaga Waisilaeli nganachisimana, nambo awala wa wasagulikwe wachisimene, ni wane wa wasigalile wo Akunnungu watesile awe wakukatima ntima.

8 Mpela yaitite kulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu, “Akunnungu waapele lunda lwangamanyilila, waapele meeso nambo ngakulola ni waapele mawiwi nambo ngakupilikana mpaka lelo jino.”

9 Ni che Daudi akuti,
“Chindimba chao chiwe chitanje chakwatanjisyu,
agwanje ni kulagaswa.

10 Meeso gao gatajikwe chipi kuti akalola
ni migongo jao jipindiche mo wa gose.”

11 Nipele, nguusya sooni, ana Wayahudi alikuwele kwichila kugwa kusyene? Ngwamba! Nambo kwa chilewo cha Wayahudi, wandu wanga wa Wayahudi waichilile ukulupusyo, kuti Wayahudi wakolele wiu.

12 Kulewa kwa Wayahudi kuichisye upile weujinji pachilambo, ni kupunguchilwa kwao kwa chikulupi kuichisye upile weujinji kwa wandu wanga wa Wayahudi. Ana ngakukuichisya upile wakupunda nnope katema Wayahudi wose pachiwaujilile Akunnungu?

Ukulupusyo kwa wandu wanga wa Wayahudi

13 Sambano, nguwecheta ni mwanya wandu wanga wa Wayahudi. Pakuwa uneji ndili nduna kwa wandu wanga wa Wayahudi, ngulilapila masengo gangu.

14 Pane chingombole kwatenda Wayahudi akole wiu kuti ngombole kwakulupusya wampepe mwa welewo.

15 Pakuwa iwaga kukanikwa kwao ni Akunnungu kuichisye kwilana pasikati ja Akunnungu ni wandu wose wa pachilambo, isyene pachakundikwe ni Akunnungu chikuwe mpela kuichisya umi kwa wandu wawile.

¹⁶ Naga chipande chandanda cha nkate chityochekwe ligongo lya Akunnungu, nkate chiuwe wakwe iyoyo peyo, ni nchiga watyochekwaga ligongo lya Akunnungu, nipele nyambi syakwe chisiwe syakwe iyoyo peyo.

¹⁷ Nyambi simpepe sya mseituni wepande syekate ni lujambi lwa mseituni wa mwitinji upandichikwe pachanya chitela cha mseituni wepande. Wanyamwe wanga wa Wayahudi nkulandana ni mseituni wa mwitinji, sambano nkupoka umi wa chibumu wa Wayahudi.

¹⁸ Kwayele kasimwajalusya awala wakatikwe mpela nyambi. Wanyamwe nganinkola chakulifunila, pakuwa nganimma wanyamwe wankujikamulila michiga, nambo michiga jo ni jajikunkamulila wanyamwe.

¹⁹ Panepa chinjile, “Nyambi syakatikwe melepe kuti une ngapandichikwe pachanya pakwe.”

²⁰ Mwambone! Syakatikwe kwaligongo lya ungakulupilila wao ni mmwejo ntemi pamalo pao kwaligongo lya kukulupilila. Sambano nkalfuna nambo njogope.

²¹ Pakuwa iwaga Akunnungu nganiwalechelela Wayahudi wakulandana ni nyambi sisyene, ana Akunnungu channechelele mmwe?

²² Nipele, nganichisye yankati umbone wa Akunnungu ni chikali chao nombe nacho. Welewo ali wachikali kwa awala wagwile nambo welewo ali wambone kwa awala wakatama mu umbone wao. Naga nga wa yele, nomwe wakwe tachintyosya.

²³ Ni Wayahudi nombe nawo alekaga ungakulupilila wao chapandichikwe peuto pawaliji kundanda, pakuwa Akunnungu akupakombola kwapandichisya sooni.

²⁴ Wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi nkulandana ni lujambi lwa mseituni wa mwitinji lwekate ni kupandichikwa pa mseituni waupandikwe. Nambo chelechi nganichiwa chindu chachipago. Wayahudi akulandana ni mseituni wepande ni chiiwe yangasakalisya kwa Akunnungu kupandichisya sooni nyambi sisyakatikwe pa chitela chao cha chipago.

Chanasa cha Akunnungu kwa wandu wose

²⁵ Achalongo achinjangu ngusaka mmanyilile usyene wausisiche, nambo ngusaka mmanyilile kuti nkalilapa nkmete lunda nope. Makani ga Waisilaeli galiji ga katema pe mpaka wandu wanga wa Wayahudi wose wakusachilwa pachiwaujilile Akunnungu.

²⁶ Pelepo Waisilaeli wose chakulupuswe mpela yaitite pakulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu,

“Mu Sayuni chachityochela nkulupusyo chachichityosya chigongomalo pasikati ja uwelesi u che Yakobo.

²⁷ Lyeleli lili lilangano lyangu lichindende ni welewo katema pachinaalechelesye sambu syao.”

²⁸ Pakuwa akujikana Ngani Jambone, Wayahudi awele wammagongo wa Akunnungu nambo kwa kupoka kwenu wanyamwe wanga wa Wayahudi. Nambo pakuwa Akunnungu waasagwile, chiwela Akunnungu akwanonyela kwa ligongo lya achambuje wao.

²⁹ Pakuwa Akunnungu ngakugalausya nganisyo syao kwa awala wa wasagwile ni kwapa upile.

³⁰ Kalakala ko wanyamwe nganimwajitichisya Akunnungu nambo sambano ankolele chanasa wanyamwe ligongo lya ungapilikanichisya wa Wayahudi.

³¹ Iyoyo peyo mpela wanyamwe yantite pakukolelwa chanasa, Wayahudi nombewo ngakwajitichisya Akunnungu melepe kuti nombewo akolelwe chanasa.

³² Pakuwa Akunnungu waatesile wandu wose awe wangajitichisya kuti wakolele chanasa wanawose.

³³ Ipanje ya Akunnungu ni lunda ni umanyilisi wao ili yekulungwa kupunda! Nga-pagwa jwakupakombola kusosasosa ulamusi wao natamuno kugamanyilila matala gao.

³⁴ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,

“Ana ŵaani ŵakusimanyilila ng'anisyo sya Ambuje?

Ana ŵaani uchiŵasalile chakupanganya?

³⁵ Ana ŵaani ŵalongolele kwapa Akunnungu chindu kuti ni ŵelewo ŵauchisye?”

³⁶ Pakuŵa indu yose ipanganyikwe ni ŵelewo, ni ili kwa ukombole wao ni kwa liwamba lyao. Akunnungu akuswe moŵa gose pangali mbesi! Eloo.

12

Kutama kwa kwatumichila Akunnungu

¹ Kwayele, achalongo achinjangu, pakuŵa Akunnungu annosisye chanasa chao, ngunchondelela ntyosye iilu yenu mpela mbopesi jejumi ni jeswela ni jajikwanonye-lesya Akunnungu. Lyele lili litala lya usyene lya kwapopelela Akunnungu.

² Nkansyasya indu ya pachilambo pano nambo Akunnungu ajigalausye miningwa jenu kuti mmanyilile unonyelo wa Akunnungu. Nipele chinkombole kulimanyilila lisosa lya Akunnungu lyalili lyambone ni yakuti pakusaka ŵanyamwe mme.

³ Pakuŵa kwa umbone waambele Akunnungu, ngunsalila ŵanyamwe wose, mundu akasaliganichisya kuti ali jwankulu kupunda yaikuti kwaŵajila. Nambo mmeje ŵa lunda pankuganisya, ni kulilamula mwachinsye malinga ni chikulupi chimpegwile ni Akunnungu.

⁴ Mu chiilu chimo mwana iŵalo yejinji, ni kila chiŵalo chikupanganya masengo gakwe.

⁵ Uweji ŵatuli ŵajinji tuli chiilu chimo mu kulumbikana ni Kilisito, noweji wose tulumbikenye jumo kwa jwine nti iŵalo ya kupisyangana ya pachiiilu.

⁶ Nipele, pakuŵa tuli ni mitulilo jakupisyangana, malinga ni ntuuka watupele Akunnungu. Jwapegwilwe ntulilo wa kuŵecheta utenga kutyochela kwa Akunnungu, aŵechete malinga ni chikulupi chakwe.

⁷ Iŵaga mundu apegwilwe ntulilo wa kutumichila, nneche atumichile. Jwapegwilwe ntulilo wa kwiganya, nneche ajiganye.

⁸ Jwapegwilwe ntulilo wa kutusya ntima, atendeje yeleyo. Ni jwapegwilwe ntulilo wa kutyosya kwa ŵane, atyosye kwa lulele. Jwakwimilila, ajimilile kwa kuchalila ni jwa chanasa, atendekanye yeleyo kwa kusangalala.

Unonyelo

⁹ Unonyelo wenu uŵe wangali ulamba. Nchichime changalumbana chilichose, mnyambatilane ni yambone.

¹⁰ Nnonyelane jwine ni jwine mpela achalongo ni kuchimbichisya jwine ni jwine.

¹¹ Npanganye masengo kwa kuchalila, nkaŵa ŵa ulesi. Mwatumichile Ambuje, kwa ntima wenu wose.

¹² Nsengwanje nli ni chilolelo. Mpililile mu kulagaswa, ni kupopela katema kose.

¹³ Mwakamuchisye ŵandu ŵa Akunnungu mu yaikwasoŵa yao ni kwapochela achal-endo kwa unonyelo.

¹⁴ Mwape upile ŵakunnagasya, mwape upile ngasimwalwesya.

¹⁵ Nsengwanje pamo ni ŵakusengwa, nlile pamo ni ŵakulila.

¹⁶ Ntame yambone jwine ni jwine. Kasinlifuna nambo nkunde kutama kwa kulitulusya. Kasinliganichisya kuti nkwete lunda nnope.

¹⁷ Ngasimwauchisya yangalumbana mundu jwampanganyichisye yangalumbana. Mpanganye yambone kwa ŵandu wose.

¹⁸ Yaikuti pakukomboleka kukwenu nchalile kutama mu chitendewele ni wandu wose.

¹⁹ Achalongo achinjangu, kasimmuchisyana yangalumbana jwine ni jwine, nambo mwalechele Akunnungu atende chindu cho kwa lutumbilo lwakwe, pakuwa ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, Ambuje akuti, “Kuuchisya chisasi kuli kukwangu, uneji chimuchisye.”

²⁰ Mpela Malembo ga Akunnungu yagakuti, “Jwammagongo jwenu jakolaga sala mwape chakulya ni jankamulaga njota mwape meesi ang'weje. Pakuwa kwakutenda yeleyo chimwatende akole soni jajikulungwa nti mwawichile makala ga mooto pantwe pakwe.”

²¹ Nkakunda ungalumbana umpunde, nambo nkaupunde ungalumbana kwa kuitendekanya yambone.

13

Kwapilikanichisya achakulu wa chilambo

¹ Kila mundu wajitichisye waali ni ulamusi wa pachilambo, pakuwa ngapagwa mundu jwakukombola kulongosya iwaga nganawichikwa ni Akunnungu kuti alongosye, Akunnungu jika pe ni wakwapa wandu machili ga kulongosya.

² Jwakukanilana ni wakwete ulamusi, akugakana malajisyo ga Akunnungu, ni wakuitendekanya yeleyo akuliichisya kulamulikwa nsyene.

³ Pakuwa wakutawala ngakogopeka ni wandu wakwitendekanya yambone, nambo akogopeka ni wandu wakwitendekanya yangalumbana. Ana ngankusaka kunjogopa jwali ni ulamusi? Ntendeje yaili yambone nombejo chanlape,

⁴ pakuwa jwelejo ali katumetume jwa Akunnungu jwakupanganya masengo kwa kupoka kwenu. Nambo iwaga nkuitenda yangalumbana munjogope, pakuwa isyene akwete ulamusi wa kunnagasya. Jwelejo ali jwakwatumichila Akunnungu, akulosya lutumbilo lwa Akunnungu wandu wakwitendekanya yangalumbana.

⁵ Kwa ligongo lyo ikuwajilwa kwajitichisya wakwete ulamusi, nga wa kwa ligongo lya kogopa kulamulikwa ni Akunnungu, nambo kwa ligongo lya nningwa wenu nkumanyilila chinkusachilwa kuchitenda.

⁶ Kwa ligongo li, wanyamwe nkupeleka nsongo, pakuwa wakulongosya wo ali achikatumetume wa Akunnungu pakuwa pakupanganya masengo go akuntumichila Akunnungu.

⁷ Mwape wandu wose indu iya wajile, jwakupochela nsongo mwape nsongo ni jwakupochela ushulu mwape ushulu ni luchimbichimbi kwa jwakuwajilwa kuchimbichikwa.

Yaikusachilwa kutendelana jwine ni jwine

⁸ Nkakola ligambo kwa mundu jwalijose, ikawe kunonyelana. Pakuwa jwakunonyela njakwe amalisisye Malajisyo ga che Musa.

⁹ Pakuwa malajisyo gakuti, “Kasintenda chikululu, ni kasimmulaga ni kasinjiwa ni kasinnajila,” ni malajisyo ga ni malajisyo gane gose gatawikwe mu lilajisyo limo lyalikuti, “Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.”

¹⁰ Jwakunonyela njakwe ngaakombola kumpanganyichisya yangalumbana. Nipele, unonyelo uli utindimisyo wa Malajisyo gose.

¹¹ Ntende yele, nchimanyililaga katema, yakuti ndawi ja kwimuka mu lugono jiiche, pakuwa sambano ukulupusyo wetu uli pachiwandi ni uweji kupunda iyaliji patwatan-dite kukulupilila.

¹² Chilo chiwandichile kumala ni muusi uwandichile. Nipele tuleche ipanganyo ya muchipi ni kuwala yakumenyanilana ya lilanguka.

¹³ Tujende yambone nti wându wâtukutama muusi. Tuleche chindimba chachili ni ipanganyo yangalumwana, kukolelwa ni chigwagwa ni usakwa ni umenyani ni wiu.

¹⁴ Mwatende wându ammone Ambuje Che Yesu Kilisito mu utame wenu, kasinganiswa tama syangalumwana syampagwile nasyo ni kusikuya.

14

Kasimunlamula mpwenu

¹ Mumpochele jwelejo jwakulepetala mu chikulupi nkakanilana nawo nkati ng'anisyo syao.

² Mundu jumo akwete chikulupi, akulya indu yose, nambo jwine jwalepetele mu chikulupi, akulya maponda pe.

³ Mundu jwakulya indu yose, akasanjalusya jwelejo jwangakulya indu yose. Ni mundu jwakulya maponda pe, akasanlamula jwelejo jwakulya indu yose, pakuwâ Akunnungu ankundile jwelejo.

⁴ Ana mmwejo nduni junkunlamula jwakutumichila jwa jwine? Ajimaga uchenene pa masengo gao pane agwaga, lyele lili pachanya pa mmbujegwe. Nombejo chajime mwakulimbila, pakuwâ Ambuje chakombole kunjimika.

⁵ Mundu jumo akukombola kuganiswa kuti lyuwâ limo lili lyambone kupunda mowâ gane nambo jwine akukombola kuganiswa kuti mowâ gose gali yalumo. Kwapele mundu jwalijose ajitichisye yakuti pakuganiswa nsyene.

⁶ Mundu jwalijose jwakuliwona lyuwâ lili lyambone, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje. Ni jwakulya indu yose, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje, pakuwâ akwatogolela Akunnungu kwaligongo lya chakulya chiwapele. Iyoyo ni jwangakulya indu yose, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje, ni jwelejo nombe akwatogolela Akunnungu.

⁷ Pakuwâ ngapagwa namose jumo pasikati jetu jwakutama kwa liwamba lyakwe nsyene atamuno ngapagwa jwakwasika kwa liwamba lyakwe nsyene.

⁸ Pakuwa iwâga tukutama, tukutama kwa liwamba lya Ambuje ni iwâga tukwasika, tukwasika kwa liwamba lya Ambuje. Nipele, iwâga tukutama pane tukwasika, uwe tuli wându wâ Ambuje.

⁹ Pakuwâ Kilisito wâjasiche ni kusyuka kwa ligongo lyo, melepe aweje Ambuje wao wâajasiche ni wâjumi nombe nawo.

¹⁰ Kwachichi mmwe nkunlamula mpwenu jo? Pane uli alakwe kunjalusya mpwenu jo? Pakuwâ uweji wose tutujime paujo pa chitengu cha ulamusi cha Akunnungu.

¹¹ Pakuwâ mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, Ambuje akuti, "Isyene indite kuwâ Akunnungu jwanjumi, kila mundu chachitindiwâla paujo pangu

ni kila mundu chachijitichisya kuwecheta nsyene kuti Une ndili Akunnungu jwanjumi."

¹² Kwayele, kila jwalijose pasikati jetu chaliwâlanje nsyene kwa aila iyaitesile paujo pa Akunnungu.

Kasinchijonanga chikulupi cha wându wâne

¹³ Nipele, tukasalamulana twachinsyene nambo tulilolechesye, mundu akasamichila njakwe chakukuwâsya pane kuntenda agwilile mu sambu.

¹⁴ Une jwanumbikene ni Ambuje Che Yesu, ngumanyilila kuti ngapagwa chakulya chachili chakusakala paujo pa Akunnungu. Nambo mundu aganisyaga kuti chakulya chine chili chakusakala paujo pa Akunnungu, chele chakulya cho chili chakusakala kwa jwelejo.

¹⁵ Nambo mwansupusyaga mpwenu kwa ligongo lya yakulya inkulya, nlesile kutenda mu unonyelo. Chakulya chinkulya chikaŵa ligongo lya kunsoyasya mpwenu juŵawililwe ni Kilisito.

¹⁶ Iyoyo kasinjitchisya kuti chindu chinkuchiwona ŵanyamwe chambone chijaluswe.

¹⁷ Pakuŵa, Umwenye wa Akunnungu nganiuŵa kulya ni kug'wa, nambo kuli kupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ni chitendewe ni sangalala jajikwika ni Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁸ Pakuŵa mundu jwalijose jwakuntumichila Kilisito kwanti yeleyo, akwanonyelesya Akunnungu, sooni akukundikwa ni ŵandu.

¹⁹ Nipele, iŵaga yeleyo, tulimbile nnope kutendekanya indu yaikwikawanawo chitendewe ni yaikutukamuchisya kulimbisya mitima mu chikulupi.

²⁰ Kasingajonanga masengo ga Akunnungu kwa ligongo lya yakulya. Isyene yakulya yose yeswejeswe, nambo ngaŵa yambone kulya chakulya chachikuntendekasya jwine agwilile mu sambu.

²¹ Ili yambone kuleka kulya nyama ni kung'wa divai, pane kuleka ineine yaikukombola kuntendekasya mpwenu agwilile mu sambu.

²² Chikulupi chinkwete cho chisigalile kukwenu ni Akunnungu. Jwana upile jwelejo jwangakulilamula nsyene, pakuŵa akukulupilila kuti aila yaitebile ikwanonyelesya Akunnungu.

²³ Nambo mundu jwakwete lipamba ni indu yakulya, Akunnungu akunlamula pakulya pakuŵa chakuchitenda akutenda pangali chikulupi. Ni chindu chachili chose chakupanganya mundu iŵaga akuchipanganya pangali chikulupi, chelecho chili sambu.

15

Twanyonyelesye ŵane ngaŵa twachinsyene

¹ Uweji ŵatuli ni chikulupi chakulimbangana tukuŵajilwa kwakamusya ŵaali ni chikulupi chakulepetala, ngaŵa kutenda indu yakulinonyelesya twachinsyene pe.

² Mundu jwalijose pasikati jetu akusachilwa annonyelesye njakwe, kwa kwapananganyichisya yambone kuti anlimbisye mu chikulupi.

³ Pakuŵa, namose Kilisito nganalinonyelesya nsyene, nambo mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti kusala, “Kutukana kose kuŵantukene mmwe, kumujilile une.”

⁴ Pakuŵa yose iyalembekwe kalakala mu Malembelo ga Akunnungu, yalembekwe kuti itujiganye uwe, kuti kwa upilili ni kutuswa ntima kwatupatile ni malembelo go, tukole chilolelo.

⁵ Akunnungu ŵakwapa ŵandu machili gakupililila ni kutulasika antende nkole nningwa umo, nchikuyaga chitagu cha Kilisito Yesu.

⁶ Kutu kwa ntima umo ni liloŵe limo nkombole kwakusya Akunnungu, Atati wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

Ngani Jambone kwa ŵandu wose

⁷ Nipele, mpochelane jwine ni jwine mpela Kilisito iŵatite pakutupochele kwa ligongo lya ukulu wa Akunnungu.

⁸ Pakuwa, isyene ngunsalila, Kilisito atendekwe katumetume jwa ŵaumbale kuti alosye usyene wa Akunnungu, kuti amalichisye ilanga iŵapegwilwe achambuje ŵetu.

⁹ Soonu kuti ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵakusye Akunnungu ligongo lya chanasa chao. Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,

“Kwayele chinamlape pasikati ja ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, chinyimbe kunlapa mmwe.”

¹⁰ Ni soonu Malembelo gakuti,

“Nsengwanje ŵanyamwe ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi pamo ni ŵandu ŵakwe Akunnungu.”

11 Malembelo ga Akunnungu gakuti sooni,
 “Mwalape Ambuje, wanyamwe wandu wangaŵa Wayahudi,
 ngosyo syose mwalape!”

12 Ni che Isaya nombe akuti,
 “Mu uwelesi u che Yese chakopochele mundu,
 juchiwalongosye wandu wangaŵa Wayahudi,
 nombewo chankulupilile.”

13 Nipele, Akunnungu jwali ndande ja chilolelo angumbalichisye wanyamwe lukondwa lusyene ni chitendewe nkukulupilila kwenu namose chilolelo chenu chipunde kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu.

Ukatumetume u che Paolo

14 Achalongo achinjangu, uneji nansyene ngumanyilila kuti wanyamwe mgumbele umbone, ni umanyilisi wose ni sooni nkukombola kujiganyana yambone.

15 Nambo mu chikalata chi, nanlembele mwakulimbila nkati indu impepe kuti nankumbusye sooni indu yo. Ndesile yeleyo kwa ligongo lya umbone wambele Akunnungu,

16 kuti meje katumetume jwa Kilisito Yesu pasikati ja wandu wangaŵa Wayahudi. Nagapanganye masengo ga chimbopesi ga kulalichila Ngani Jambone ja Akunnungu kuti wandu wangaŵa Wayahudi aŵe mbopesi jajikundikwe ni Akunnungu, ni mbopesi jajiswejeswe ni Mbumu jwa Akunnungu.

17 Kwayele, nkulumbikana kwangu ni Kilisito Yesu, ngwete chakulilapa pa masengo gakwatumichila Akunnungu.

18 Pakuŵa ngangulinga kuwecheta chindu chine, ikaŵe yele yatesile Kilisito kwa litala lyangu une kwakwalongosya wandu wangaŵa Wayahudi wajitichisye Akunnungu. Watesile yeleyo kwa maloŵe ni ipanganyo,

19 kwa machili ga imanyisyo ni yakusimonjeka ni kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. Kwayele mu ulendo wangu kutyochele ku Yelusalemu ni mwingulugulu mwakwe mpaka kwichila ku Iluliko naalalichile wandu Ngani Jambone ja Kilisito kwa utindimisyo.

20 Katema kose nningwa wangu uli umo pe kuti nalichile Ngani Jambone palipose panganilipikaniche liina lya Kilisito, melepe ninaiche kutaŵa pachanya pa nsingi wauwichikwe ni mundu jwine.

21 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,
 “Aŵala wanganasalilwa nkati jwelejo chachilola
 ni aŵala wanganapikane ngani syakwe chachimanyilila.”

Che Paolo akusaka kwimajimila ku Loma

22 Lyelelyo lili ligongo lilyanekasisye kakajinji kwika kukwenu.

23 Nambo sambano malisisye masengo gangu mu ilambo yi, ni sooni chitandile kalakala nasachile nnope kwika kukwenu,

24 ngukulupilila kutenda yele sambano. Patinyaule ku Isipania, ngulolela kupitila kwele ni kuonegana ni wanyamwe ni kusangalala kanandi pamo ni wanyamwe, ni ngulolela ukamuchisyo wenu mu ulendo wangu.

25 Nambo sambano ngwaula kaje ku Yelusalemu kukwatumichila wandu wa Akunnungu kweleko.

26 Pakuŵa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Makedonia ni ku Akaya, yanonyele kusonganya indu yakwakamuchisya wakulaga waali mumpingo wa wandu wa Akunnungu wakutama ku Yelusalemu.

²⁷ Elo, yanonyele kuitenda yeleyo, nambo kusyene akuwajilwa kwakamuchisya mu yeleyo. Pakuwa iwaga wandu wanga wa Wayahudi akumulene ni Wayahudi mu upile wa chibumu ni wandu wanga wa Wayahudi, akuwajilwa kwakamuchisya Wayahudi mu indu yaikwaso wa pachilambo.

²⁸ Pachimalisye masengo go ni kwapa Wayahudi ukamuchisyo wo, chisepuchile kukwenu ndi mu ulendo wa ku Isipania.

²⁹ Ngumanyilila kuti patiiche kukwenu tiiche ni upile weujinji nnope wa Kilisito.

³⁰ Achalongo achinjangu, ngunchondelela kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito ni kwa unonyelo waukwika ni Mbumu jwa Akunnungu, mungamuchisye une kwa kumbopelela kwannope kwa Akunnungu.

³¹ Mumbopelele ngulupuche kutyoka mu makono ga wandu wangakukulupilila Kilisito wakutama ku Yudea, nombe kutumichila kwangu ku Yelusalemu ko kukundikwe ni wandu wa Akunnungu waali kweleko.

³² Kwayele, Akunnungu asakaga chiiche kukwenu kwa kusengwa, none sisimiswe ntima pamo ni wanyamwe.

³³ Akunnungu wakwikanacho chitendewele awe pamo ni wanyamwe wose. Eloo!

16

Che Paolo akwakomasya wandu wa ku Loma

¹ Ngusaka kumanyisya kukwenu che Foibe mlumbu gwetu, jwali katumetume jwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Kenkelea.

² Mumpochele kwa ligongo lya Ambuje mpela yakuti kuwajilwa wandu wa Akunnungu kupochelwa. Munkamuchisye mu yose yaikwaso wa, pakuwa nsyene jo nombe waakamuchisye wajinji, ni une jwakwe.

³ Mungomachisye che Pilisila ni che Akila achikatumetume achinjangu mu masengo ga Kilisito Yesu.

⁴ Wanyawo wautyosisye umi wao kwa ligongo lyangu. Ngwatogolela, nga wa une jika pe nambo ni mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito jose ja wandu wanga wa Wayahudi, nombewo akwatogolela.

⁵ Sooni mungomachisye mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wakusongangana mu nyuumba jao.

Mungomachisye mmbusanga jwangu jungunnonnyela che Epaineto juwaliji jwandanda kwakulupilila Kilisito ku chilambo cha Asia.

⁶ Mungomachisye che Maliamu jwapangenye masengo kwannope ligongo lya wanyamwe.

⁷ Mungomachisye che Andiloniko ni che Yunia, Wayahudi achinjangu wawatawikwe mu nyuumba jakutawilwa pamo ni une. Wanyawo akumanyika nnope pasikati ja achinduna, nombewo wanongolele une kuwa Wakilisito.

⁸ Mungomachisye che Ampuliato, mmbusanga jwangu jungunnonnyela nkulumbikana ni Ambuje.

⁹ Mungomachisye che Ulubano katumetume njetu pa masengo ga Kilisito ni che Sitakisi mmbusanga jwangu jungunnonnyela.

¹⁰ Mungomachisye che Apele pakuwa alosisye chikulupichiko chakwe kwa Kilisito. Mungomachisye wandu wose wakutama mu nyuumba ji che Alisitabulo.

¹¹ Mungomachisye che Helodiana, myahudi njangu. Mungomachisye mpingo wa wandu wose wakukulupilila Ambuje wakutama mu nyuumba ji che Nalikisi.

¹² Mungomachisye che Tilifena ni che Tilifosa achakongwe wakupanganya masengo ga Ambuje ni che Pelisi mmbusanga jwangu jungunnonnyela, jwalimbichile kupanganya masengo ga Ambuje.

¹³ Mungomachisye che Lufo mundu ju^wasagulikwe kwatumichila Ambuje ni achikulu^gwe jwaali nti achikulu ^wangu none.

¹⁴ Mungomachisye che Asinkilito ni che Fulego ni che Helime ni che Patuloba ni che Helima ni achinjetu wose ^wakunkulupilila Kilisito ^wakutama nawo.

¹⁵ Mungomachisye che Filologo ni che Yulia ni che Neleo ni nlumbugwe ni che Olimpa ni ^wandu wose ^wa Akunnungu ^wakutama nawo.

¹⁶ Nkomasyane jwine ni jwine kwa unonyelo wa chikilisito. Mipingo ja ^wandu ^wakunkulupilila Kilisito jose jikunkomasya ^wanyamwe.

Malajisyo ga mbesi

¹⁷ Ngunchondelela, achalongo achinjangu, mwalosye pangasisika ^wakwikanawo utinda ni kwatendekasya ^wandu ^wane aleche kugakamula majiganyo ga^wapochele. Nlisepusye nawo.

¹⁸ Paku^wa ^wandu ^wwanti yeleyo ngakuntumichila Kilisito Ambuje ^wwetu, nambo akugatumichila matuumbo gao achinsyene. Sooni kwa malo^we gao gakoolo^wa ni gagakunyenga, akwalambusya ^wandu ^wambone.

¹⁹ ^wandu wose akumanyilila inkuti pakumpilikanichisya Ambuje, ni kwa ligongo li ngusengwa li^wamba lyenu. Nambo ngusaka ^wanyamwe mme ^wa lunda kwa kupanganya yambone, ni mme ^wangali ile^wo mu indu yangalumbana.

²⁰ Akunnungu ^wakwikanawo chitendewele ngaaka^wa kunli^watila Shetani paasi pa makongolo genu.

Umbone wa Ambuje ^wwetu Che Yesu Kilisito u^we pamo ni ^wanyamwe.

²¹ Che Timoseo katumetume njangu akunkomasya. Iyoyo peyo che Lukio ni che Yasoni ni che Sosipateli ^waaali ^wayahudi achinjangu akunkomasya.

²² None che Telitio, jungulemba chikalata chi che Paolo chi, ngunkomasya mu liina lya Ambuje.

²³ Che Gayo, ju^wambochele une ni ju^waupochele mpingo wa ^wandu ^wakunkulupilila Kilisito ^wakusongangana kukwakwe akunkomasya. Che Elasto jwakugosa mbiya sya musi wu pamo ni nlongo njetu che Kwalito akunkomasya.

²⁴ Umbone wa Ambuje ^wwetu Che Yesu Kilisito u^we pamo ni ^wanyamwe wose. Eloo!

Che Paolo akumalichisya kwa mapopelo

²⁵ Sambano Akunnungu akuswe! ^welewo akukombola kunlimbisya mu chikulupi malinga ni Ngani Jambone jingulalichila ji yankati Che Yesu Kilisito, ni malinga ni uunukuko wa usyene uwaliji usisikwe chitandile kalakala.

²⁶ Nambo sambano usyene wo uunukulikwe kwa litala lya malembelo ga ^wakulondola ^wa Akunnungu. Ni kwa makanyo ga Akunnungu wa mo^wa gose pangali mbesi umanyiche kwa ngosyo syose kuti ^wandu akombole kwakulupilila ni kwajitichisya.

²⁷ Nipele, kwa Akunnungu jika pe, ^wwakwete lunda lose, upagwe ukulu kukwakwe kwa litala lya Che Yesu Kilisito, mo^wa gose pangali mbesi ni mo^wa gose pangali mbesi. Eloo!

Chikalata chaandanda chi che Paolo kwa Wakolinto Chilongolelo

Chikalata chaandanda kwa Wakolinto chalembekwe ni nduna che Paolo, chalembekwe pa yaka ya hansini na tano pakumala kupagwa ku Che Yesu (1.1). Chikalata chi chaliji chandanda mwa ikalata iwili iyalembekwe ni che Paolo kwa wakukulupilila Kilisito waali ku Kolinto. Walembile chikalata chi panepa alinkutama ku Efeso, akanaŵe kwajimajimila wandu wa ku Kolinto mpela yatite pakuamua mu ulendo wao wakwaula ni kuuja ku Makedonia. (16:5-9).

Chikalata chi chili majanjo ga che Paolo mpela iwapochele kutyochela kwa wandu wane wakukulupilila Kilisito yankati indu ineine yangalumbana iyatendekwaga pasikati ja wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Kolinto, yangalumbana yo ili pamo ni kusapulana ni chikululu. Wandu wa ku Kolinto wamanyiche kwaligongo lya usyowelo wao wa kunonyela nnope chikululu, kwayele nganichiwa chindu cha kusimonjeka, che Paolo kwalembela wandu wakukulupilila Kilisito indu yo. Chikalata chaandanda kwa Wakolinto chi, chikwete liunjili lya 13 lyalikukunguluchila ngani ja unonyelo.

Yaili mu chitabu chi

Che Paolo akwakomasya Wakolinto ni kwatogolela Akunnungu ligongo lyao (1:1-9).

Che Paolo akukunguluchila ngani ja kusapulana kwa wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Kolinto (1:10-4:21).

Che Paolo akukunguluchila yankati chikululu ni ngani ja kwausyana achinsyene pe mmikungulu (5-6).

Che Paolo akwapa malango gankati kulombela, kupeleka mbopesi kwa inyago, ni kusongangana kwaligongo lya kupopelela, ni ntuuka kutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu, ni kusyuka (7-15).

Akumalichisya kwa kusala ngani syakwe nsyene ni kukunguluchila nkati indu ine (16).

¹ Une che Paolo jumilanjikwe kuti meje nduna jwa Kilisito Che Yesu kwa kusaka kwakwe Akunnungu ni alongo ajetu che Sositene

² tukunnembela mwanya wanli wandu wa Akunnungu wa ku Kolinto, wanyamwe mmilanjikwe mme wandu wa Akunnungu mu kulumbikana ni Kilisito Che Yesu, pamo ni wandu wose waali papalipose wakwapopelela Ambuje wetu Che Yesu Kilisito jwali chilongola jwao ni jwetu.

³ Tukunsachila umbone ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito.

Umbone mu kulumbikana ni Kilisito

⁴ Ngwatogolela Akunnungu kwa ligongo lyenu moŵa gose kwa ligongo lya umbone wa Akunnungu umpatile kwa litala li Che Yesu Kilisito.

⁵ Pakuŵa mu kulumbikana ni Kilisito mmele wakusichila mu indu yose, mpatile umanyilisi wose ni ukombole wose wa kulalichila.

⁶ Pakuŵa umboni nkati Kilisito ulimbichikwe mwa wanyamwe,

⁷ kwayele nganimma wakusoŵekwa ni ntuuka wauliwose kutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu, mpela inkuti kulolela kuunukulikwa kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

⁸ Welewo chanlimbisye mpaka kumbesi kuti mme wangali chilewo pa lyuŵa lichauje Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

⁹ Akunnungu ali wakukulupilichika, welewo wammilasile kuti ntame mu kukamulangana ni Che Yesu Kilisito mwanagwawo waali Ambuje wetu.

Kulekangana kwa wakukulupilila Kilisito

¹⁰ Achalongo achinjangu, ngunchondelela mlina lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, njilane wose mu inkuwecheta kuti kukapagwa kulekangana pasikati jenu, nnopennope nkole nganisyo simo ni nningwa umo.

¹¹ Achalongo achinjangu, wandu wane waali mu mpingo u che Kiloe asalile kuti wanyamwe nkulekangana kwa maloŵe.

¹² Ngusaka sale chimbilikene kukwenu, mundu jwine akuti, “Une ngwakuya che Paolo,” ni jwine akuti, “Une ngwakuya che Apolo,” jwine akuti, “Une ngwakuya che Kefa,” ni jwine akuti, “Une ngwakuya Kilisito.”

¹³ Ana nkuganisa kuti Kilisito agaŵaniche? Ana che Paolo ni juŵaŵambikwe pa nsalaba kwaligongo lyenu? Pane ana mwabatiswe kuti mme wakulijiganya wa che Paolo?

¹⁴ Ngwatogolela Akunnungu pakuŵa nganinambatisya jwalijose pasikati jenu ikaŵe che Kilispo ni che Gayo pe.

¹⁵ Kwayele ngapagwa mundu jwakukombola kusala kuti abatiswe aŵe jwakulijiganya jwangu.

¹⁶ Ngukumbuchila, iyoyo nambatisye che Sitefano ni waali mu nyuumba jao, nambo ngangukumbuchila kuti nambatisye mundu jwine.

¹⁷ Pakuŵa Kilisito ngananajichisya kwabatisya wandu, nambo naalalichile wandu Ngani Jambone, ni ngaŵa kwa maloŵe gakwanonyelesya wandu, kuti chiwa cha Kilisito pa nsalaba chinaŵe cha bule.

Kilisito ali machili ni lunda lwa Akunnungu

¹⁸ Pakuŵa utenga nkati chiwa cha Kilisito pa nsalaba ukuwoneka uloŵelo kwa wakusochela, nambo kwetuwe watukukulupuswa, tukugaona machili ga Akunnungu.

¹⁹ Malembelo ga Akunnungu gakusala,
“Chinalujonanje lunda lwa wandu waali ni lunda,
ni umanyilisi wa wandu waali ni umanyilisi chinaukane.”

²⁰ Alikwapi jwakwete lunda? Alikwapi jwakwiganya malajisyo? Alikwapi jwakumanyilila kutagula indu ya pachilambo? Akunnungu alutesile lunda lwa chilambo chino luŵe uloŵelo.

²¹ Nti yalutite lunda lwa Akunnungu, wandu wa pachilambo ngakukombola kwamanyilila Akunnungu kwa lunda lwao achinsyene. Nambo Akunnungu wasachile kwakulupusya wandu wakwakulupilila kwa litala lya utenga utukwalalichila, aula waukuoneka uli uloŵelo kwa aŵala waali ni lunda lwa chiundu.

²² Wayahudi akusaka imanyisyo ni Wagiliki akusosa lunda.

²³ Nambo uweji tukunlalichila ngani ja Kilisito juŵaŵambikwe pa nsalaba. Ngani jajikuloleka chakukuŵasya kwa Wayahudi ni uloŵelo kwa wandu wangaŵa Wayahudi.

²⁴ Nambo kwa wele uŵaŵilanjikwe ni Akunnungu, Wayahudi pane wandu wangaŵa Wayahudi, Kilisito ali machili ga Akunnungu ni lunda lwa Akunnungu.

²⁵ Pakuŵa chachikuloleka uli uloŵelo wa Akunnungu chikwete lunda kupunda lunda lwa wandu, nombe chachikuloleka uli ulepetelo wa Akunnungu chikwete machili kugapunda machili ga wandu.

²⁶ Nipele achalongo achinjangu, nkumbuchile inwaliji pa wammilasile Akunnungu. Kwa chipimo cha wandu nganimma wajinji waŵakwete lunda, iyoyo nganimma wajinji wamwaliji ni machili, nombe nganimma wajinji umwamanyiche nnope.

²⁷ Nambo Akunnungu waisagwile indu yaikuwoneka ili yakuloŵela pachilambo kuti wataje soni wandu waali ni lunda, sooni Akunnungu aisagwile yakulepetala ya pachilambo kuti wataje soni wandu waali ni machili.

²⁸ Akunnungu aisagwile indu ya pachilambo yakunyeluswa ni kukanikwa ni yaikuwoneka yangalimate, kuti aijonanje aila yaikuwoneka ni wandu kuti yanamate mu nganisyo sya wandu.

²⁹ Akunnungu watesile yeleyo kuti akapagwa mundu wakulilapa paujo pao.

³⁰ Akunnungu nsyene anlumbikenye mwanya ni Che Yesu Kilisito. Nombe Akunnungu antesile Kilisito awe lunda lwetu. Tukuwalanjikwa wambone paujo pa Akunnungu, ni kuwa wandu watuwichikwe pa jika kwa ligongo lya Akunnungu ni wawombweche.

³¹ Mpela itite kulembekwa Mmalembelo Gamaswela, “Jwalijose jwakulilapa alilape kwa achila chatesile Ambuje.”

2

Utenga nkati Kilisito juwa wambikwe pa nsalaba

¹ Achalongo achinjangu, uneji panaiche kukwenu kukunnalichila ngani ja ntemela wa Akunnungu, nganimecheta malo we ga kunonopa namose lunda lwa chiundu.

² Pakuwa panaliji kukwenu nawamwiwe ninamanyilile chindu chachili chose nambo kwamanyilila Che Yesu Kilisito pe, ajula juwa wambikwe pa nsalaba.

³ Panaiche kukwenu naliji jwakulepetala, ni natetemele kwa lipamba.

⁴ Majiganyo gangu ni kulalichila kwangu nganikuwa kwa lunda lwa kwanyenga wandu, nambo yaliji kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu.

⁵ Natesile yele kuti chikulupi chenu chikakulupilila lunda lwa wandu, nambo chikulupililo cha machili ga Akunnungu.

Luunda lwa Akunnungu

⁶ Tukulalichila utenga wa lunda kwa awala wakusile mu chikulupi nambo nga wa lunda lwa chilambo chino, namose nga wa lunda lwa awala achakulu wa chilambo chi waali mumpingo wakupotela.

⁷ Tukunlalichila lunda lwa Akunnungu lwalusisiche, alula lunda lu walusagwile Akunnungu kwaligongo lya kulumbikana mu ukulu wao chikana we gumbikwa chilambo.

⁸ Nganijupagwa namose jwankulu jumo mwa wakutawala chilambo chi jwalumanyilile lunda lu. Akalumanyilile ngakammambe pa nsalaba Ambuje wa ukulu.

⁹ Nambo mpela itite pakulembekwa Mmalembelo Gamaswela, “Indu yanganiiwoneche atamuno kupikanika

indu yanti ngapagwa mundu jwawayiye kuganisya yele ni indu iwa wichile chile Akunnungu awala wakwanonyela.”

¹⁰ Nambo Akunnungu atuunukulile uweji yantemela yakwe kwalitala lya Mbumu jwakwe. Pakuwa Mbumu jo akulolesyalolesya kila chindu natamuno indu yantemela yaikwagamba Akunnungu.

¹¹ Ngapagwa mundu jwakwimanyilila nganisyo sya mundu ika we mundu nsyenepe. Iyoyo ni indu ya Akunnungu ngapagwa jwakwimanyilila ika we Mbumu jwa Akunnungu.

¹² Uwe nganitupochela mbumu jwa pachilambo pano, nambo twampochele Mbumu jwatyochele kwa Akunnungu, kuti tumanyilile indu yose yatupele Akunnungu.

¹³ Kwapele ngatukusala malo we ga kwa lunda lwalukujiganyikwa ni wandu nambo tukusala malo we ga kwa lunda lwalukujiganyikwa ni Mbumu jwa Akunnungu. Tuku-tagula indu ya Mbumu jwa usyene kwa awala waali ni Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁴ Nambo mundu jwanganakola Mbumu jwa Akunnungu ngakukombola kuipochela indu yaikutyochele kwa Mbumu jwa Akunnungu. Pakuwa kukwakwe akuiwona ili ulowelo ni ngakukombola kuimanyilila pakuwa ikumanyika kwa ukamuso wa Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁵ Mundu jwali ni Mbumu jwa Akunnungu akukombola kuipima indu yose nambo ngapagwa mundu jwakukombola kunlamula.

¹⁶ Mpela itite pakulembekwa Mmalembelo Gamaswela “Nduni jwaaumanyi umanyilisi wa Ambuje? Nduni jwakukombola kwajiganya?” Nambo uweji tukwete umanyilisi wa Kilisito.

3

Achikatumetume wa Akunnungu

¹ Achalongo achinjangu, uneji nganiwêcheta nomwe mpela wandu wakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu nambo nawêchete ni wanyamwe mpela wandu wa pachilambo pa nti twanache mu kwakulupilila Kilisito.

² Nang'wesisye mawele, nga wa yakulya yakulimba, paku wa nganinkombola kulya, namose sambano ngankupakombola kulya.

³ Paku wa wanyamwe chiwela nkutama mpela wandu wa pa chilambo yakuti pakutama. Uli pasikati jenu nganiupagwa wiu ni utinda? Yele yose ikulosya kuti wanyamwe chiwela nli wandu wa chilambo chino, ni wanyamwe nkutama mpela chilambo ichikuti pakusaka.

⁴ Jumo jwenu pakuti, “Une ngwakuya che Paolo,” ni jwine asalaga, “Une ngwakuya che Apolo,” uli ngankutenda mpela wandu wa pa chilambo yakuti pakutenda?

⁵ Ana che Apolo ali waani? Ni che Paolo ali waani? Uweji tuli achikatumetume wa Akunnungu utukunnyichisya chikulupi. Jwalijose apanganyisye masengo gapegwilwe ni Ambuje.

⁶ Une napandile mbeju ni che Apolo wajitilile meesi nambo Akunnungu ni uwajimelesye.

⁷ Nambo wapandile nga wa chindu sooni wajitilile meesi nga wa chindu nambo Akunnungu pe wa wajimelesye mbeju ali jwankulu.

⁸ Mundu ju wapandile ni ju wajitilile meesi wose ali yalumo ni Akunnungu chachimpa jwalijose mbote jakwe malinga ni masengo gakwe gapangeny.

⁹ Paku wa uwe wose tuli achikatumetume wa Akunnungu, wanyamwe nli ngunda wa Akunnungu, iyoyo nli nyuumba ja Akunnungu.

¹⁰ Kwa ligongo lya umbone wa Akunnungu ambele masengo, misile nsingi mpela jwakuta wa jwambone yakuti kukolosya, ni mundu jwine akuta wa pachanya pakwe. Nambo jwalijose jwakuta wa alilolechesye yakuti pakuta wa pachanya pakwe.

¹¹ Paku wa ngapagwa mundu jwakupakombola kuwika nsingi wine kupunda aula wemale kuwichikwa, yaani Che Yesu Kilisito.

¹² Pachanya nsingi wo mundu akukombola kuta wa kwa sahabu pane kwa feza pane kwa maganga ga ntengo wekulungwa pane kwa itela pane kwa manyasi pane kwa masamba.

¹³ Usalale wa masengo ga mundu jwalijose chiuwoneche ni kuwichikwa pangasisika, pa lyu wa litaiche Kilisito kukwalamula wandu. Paku wa pa lyu wa lyo, mooto chiu-unukule masengo ga kila mundu ni wele mooto chiulinje umbone wa masengo ga mundu jwalijose ni kulosya iwaga gali gakusalala.

¹⁴ Iwaga chatawile mundu pachanya pa nsingi wo ngachipya kwa mooto wo, mundu jo chapochele ntulilo.

¹⁵ Iwaga chatawile cho chichipye, nipele mundu jo ngaapata ntulilo wao, nambo nsyene jo chakulupuswe mpela ila apokweche pa mooto.

¹⁶ Ana ngankumanyilila kuti wanyamwe nli Nyuumba ja Akunnungu ni kuti Mbumu jwa Akunnungu akutama nkati mwenu?

¹⁷ Nipele naga mundu akujijonanga Nyuumba ja Akunnungu, nombe Akunnungu chanjonanje mundu jo. Paku wa Nyuumba ja Akunnungu jili jeswela, ni wanyamwe nli Nyuumba jo.

18 Mundu jwalijose akalilambusya nsyene, iŵaga mundu mwa ŵanyamwe akuliganisya kuti ali ni lunda lwa chilambo chino, mbaya aŵeje jwakuloŵela kuti akole ni lunda lusyene.

19 Pakuŵa lunda lwa chilambo chino luli uloŵelo paujo pa Akunnungu pakuŵa ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, “Akunnungu akwatanjisywa ŵandu ŵaali ni lunda mu ukalamuche wao.”

20 Ni sooni ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, “Ambuje akusimanyilila nganisyo sya ŵandu ŵaali ni lunda lwa pachilambo kuti syangali chindu.”

21 Pele mundu jwalijose ngasalilapila ŵandu. Pakuŵa indu yose ili yenu ŵanyamwe.

22 Aŵaga che Paolo pane che Apolo pane che Kefa pane chilambo pane umi pane chiwa pane katema ka sambano pane katema kakakwika, yoseyo ili yenu ŵanyamwe,

23 ni ŵanyamwe nli ŵandu ŵa Kilisito ni Kilisito ali ŵa Akunnungu.

4

Achinduna ŵa Kilisito

1 Mundu atuŵalanje kuti tuli achikatumetume ŵa Kilisito ŵatupegwilwe masengo ga kwalalichila ŵandu mitemela ja Akunnungu.

2 Pelepo kwa jwalijose jwapegwilwe masengo go ikusachilwa aŵeje jwakukulupichika.

3 Nambo kwa une ngaŵa chindu, nalamulikwaga ni ŵanyamwe pane ni mundu jwalijose, ni une ngangulilamula nansyene.

4 Mu ntima mwangu ngangulamulikwa ni chindu chachilichose, nambo chindu cho ngachikulosya kuti nganingola chileŵo, Ambuje ni ŵakunamula une.

5 Nombe mwanya ngasinlamula liloŵe kakanaŵe kwika katema kakwe, nneche mpaka pachaiche Ambuje. Ŵelewo chaiunukule indu yesisiche mu chipi ni kuŵika palulanga nganisyo sya mitima ja ŵandu. Nipele kila mundu chapochele ulape wakwe kutyochela kwa Akunnungu.

6 Achalongo achinjangu, mechete yankati che Apolo ni une, kuti kwalitala lya uweji nlijiganye chiŵecheto chi, “Nkamulichisye maloŵe ga.” Kuti mwa ŵanyamwe akapagwa mundu jwalijose jwakulilapila mundu ju ni kunnyelusya mundu jwine.

7 Ŵaani ŵansagwile mmwe mme jwakwapunda ŵane? Ana ngaŵa Akunnungu ŵampele indu yose inkwete? Iŵaga mpegwilwe kwachichi nkulifuna mpela ila ngaŵa yakupegwa?

8 Sambano mmasile kupata yose yaikunsoŵa! Sambano nsichile. Mmele mamwenye pangali uweji! Mbaya nkaliji mamwenye kuti nowe ŵakwe tuŵe mamwenye pamo nomwe.

9 Ikuloleka kukwangu kuti Akunnungu atuŵisile uweji achinduna nti ŵambesi ŵa wosepe, mpela ŵandu ŵalamulikwe kuulagwa paujo pa ŵandu, tuŵele chindu chakusekasya paujo pa chilambo ni mmbujo mwa achikatumetume ŵa kwinani ni mmbujo mwa ŵandu.

10 Tuli ŵakuloŵela kwa liwamba lya kwatumichila Kilisito, nambo ŵanyamwe nli ŵa lunda mu kulumbikana ni Kilisito! Uwe tuli ŵakulepetala nambo ŵanyamwe nkwete machili, ŵanyamwe nkuchimbichikwa nambo uwe tukwaluka.

11 Namuno sambano tukwete sala ni njota ni usauchi, tukuputikwa nnope ni nganitukola pakutama.

12 Tukulaga kupanganya masengo ni makono getu twachinsyene. Paakutulwesya uweji tukwapa upile, pakutusausya tukupililila,

13 paakututukana uweji tukwajanga kwa kwachimbichisya. Namuno sambano tukuoneka mpela usakwa wa pachilambo, ni kila mundu akutulola mpela ŵapugwe.

¹⁴ Ngangulemba yelei kuti nantesye soni nambo ngunjiganya mpela achiwânanangu wâkunonyelwa.

¹⁵ Namose nkwete wâkunnela achajinji nkulumbikana ni Kilisito nambo nganinkola achatati wâajinji. Pakuâwa mu kulumbikana ni Kilisito une mele atati wâenu kwakunlalichila Ngani Jambone.

¹⁶ Nipele ngunchondelela ntende mpela ingutendaga une.

¹⁷ Kwaligongo li nguntuma che Timoseo kukwenu, mwanangu jwakunonyelwa ni jwakukulupilichika nkulumbikana ni Ambuje. Wâlewo chankumbusye litala lyan-gukuya une nkulumbikana ni Kilisito. Litala lingwiganya papali pose mmipingo ja wâandu wose wâkunkulupilila Kilisito.

¹⁸ Wâane mwa wâanyamwe atandite kulifuna achiganisyaga kuti nganyika sooni kukwenu.

¹⁹ Nambo chiiche kukwenu chitema pe Ambuje asakaga, nipele chinaiwone nansyene ngaâwa maloâwe gao gakulifuna pe nambo ni machili galinago wâele wâkulifuna.

²⁰ Pakuâwa umwenye wa Akunnungu ngaâwa kwa kusala pe nambo mu machili.

²¹ Chichi chachikunnonyela? Iche kukwenu ndili ni lubokola, pane iche ni ntima wa unonyelo ni wakulitimalika?

5

Nliwâambasye ni chikululu ni chigwagwa

¹ Ipikaniche isyene kuti pasikati jenu chipali chikululu, sooni chikululu cho chili chakogoya, ni nganichipagwe namose kwa wâandu wâangakwamanyilila Akunnungu. Mundu akugona ni jwankongwe jwa atatigwe.

² Ni wâanyamwe nkukombola chinauli kulilapa? Ikaliji mbaya kukwenu kunkolela chanasa mundu jo ni mundu jwatesile chindu cho awâinjikwe pasikati jenu.

³ Uneji ndili kwakutalichila ni wâanyamwe mchiilu, nambo ntima wangu uli pamo ni wâanyamwe. Jwampagwe mmbumu nansyene masile kunlamulila jwelejo jwatesile chindu cha soni mpela ila ndili papopo.

⁴ Pankusongangana kwa lina lya Ambuje wetu Che Yesu, noneji ndili pamo ni wâanyamwe kwa mbumu, ni machili ga Ambuje Che Yesu gali papopo,

⁵ muntyosye mundu jo kwa Shetani kuti chiilu chao chijonasiche ni mbumu jao jikulupuswe pa lyuâwa lya kwika kwa Ambuje Che Yesu kukwalamula wâandu.

⁶ Kulilapa kwenu ngaâwa kwambone. Ana ngankumanyilila kuti amila kanandi jikuchesula utandi wejinji?

⁷ Nipele, ntyosye amila ja kalakala kuti nswejele mbee. Nipele chinlandane ni utandi wasambano wa nkate wangataga amila, mpela yaikusachilwa kuâwa. Pakuâwa Kilisito wâaali Mwanangondolo jwa Pasaka atyosyekwe kuti awâe mbopesi jetu.

⁸ Nipele tutende chindimba cha Pasaka, ngaâwa kwa amila ja kalakala, ajila amila ja sambi ni ugongomalo. Nambo kwa nkate wangataga amila, wauli ntima weswela ni wausyene.

⁹ Nannembele mu chikalata changu chiine kuti nkasyowâekana ni wâandu wâa chikululu.

¹⁰ Ngangusala kuti nkasyowâekana ni wâandu wose pachilambo, awâala wâachikululu, pane wâkunyela, ni wâkusumula ni wâkuipepelela inyago. Pakuâwa kuliwâambasya ni wâandu wo ikambajile kutyoka pachilambo.

¹¹ Nambo sambano ngunlembela wâanyamwe kuti ngasinsyowâekana ni mundu jwal-ijose jwakuti akunkulupilila Kilisito akuno ali jwa chikululu pane jwakunyela pane jwakuipopelela inyago pane jwakwatindanya wâandu pane jwakolelwa pane jwakusumula. Mundu jwanti yele ngasinkunda namose kulya nawo.

¹² Nganigaâwa masengo gangu kwalamula wâandu wâanganaâwa mu mpingo wa wâandu wâkunkulupilila Kilisito. Wâanyamwe nkusachilwa kwalamula wâaali mu mpingo wo.

¹³ Nambo Akunnungu nsyene chiwalamule wanganaŵa mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. Pakuŵa ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, “Mumminje mundu jwangalumbana jwali pasikati jenu.”

6

Wandu wakukulupilila Kilisito amalisye magambo gao achinsyene

¹ Mundu pasikati jenu amenyanaga ni njakwe iwele uli akunjausya kukummechetela pa nkungulu wa wandu wangakwamanyilila Akunnungu badala ja kunjausya paujo pa wandu wa Akunnungu?

² Ana ngankwimanyilila kuti wandu wa Akunnungu chachichilamula chilambo? Iwaga wanyamwe chinchalamula wandu wose wa pachilambo kwachichi ngankukombola kugalamula magambo gamwana ga?

³ Ana ngankumanyilila kuti chinchalamula achikatumetume wa kwini? Ana gelego ngaŵa gamakulungwa kupunda gelega ga pachilambo?

⁴ Pankuŵa ni umenyani wa pakang'wa, kwachichi nkwaŵilanga wandu wangachimbichikwa mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito anlamule?

⁵ Nguwecheta yele kuti nanjalusye. Ana nganapagwa mundu mu mpingo wenu jwali ni lunda lwa kukombola kwajilanya wakukulupilila achinjakwe?

⁶ Nambo isyoŵeleche, jwakukulupilila akunjausya jwakukulupilila njakwe paujo pa nkungulu ni kwaleka wandu wangakukulupilila Kilisito anlamule.

⁷ Kujausyana mwachinsyene kunkungulu kukulosya kuti ntesile chileŵo. Ana ngaikaŵe mbaya kukwenu kuleŵelwa? Ngaikaŵe mbaya kukwenu kusumulwa ipanje yenu?

⁸ Nambo wanyamwe mwachinsyene nkwatendela wandu ya yangalumbana ni kwa-sumula ipanje yao, nkwatendela gagogo namuno wakukulupilila achinjenu.

⁹ Ana ngakwimanyilila kuti wachigongomalo ngajinjila mu umwenye wa Akunnungu? Ngasinlilambusya, ngaŵa wachigwagwa namose wakwipopolela inyago, namose wachikululu atamuno wakugonana jwannume ni jwannume, nombe jwankongwe ni jwankongwe,

¹⁰ atamuno wa wiyi atamuno wakunyela atamuno wakolelwa atamuno wakunong'ona atamuno wakusumula, wanawose wo ngajinjila mu umwenye wa Akunnungu.

¹¹ Wane mwa wanyamwe waliji wanti iyoyo, nambo sambu syenu silecheleswe, ni mmichikwe pajika kwa ligongo lya Akunnungu ni mmoneche wambone paujo pao kwa litala lya Ambuje Che Yesu Kilisito ni kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu wetu.

Ilu yenu yakusye Akunnungu

¹² Mundu akukombola kuti nyi, “Kukwangu nechelelewe kuipanganya indu yose.” Nambo ngaŵa kila chindu chachikufai. Ngukunda kuti ngukombola kupanganya kila chindu nambo nganguchileka chindu chachilichose chindawale.

¹³ Nkukombola kusala, “Yakulya kwa ligongo lya lutumbo ni lutumbo kwa ligongo lya yakulya.” Nambo Akunnungu chajonanje yose. Chiilu ngaŵa kwa chikululu nambo chili kwa ligongo lya kwatumichila Ambuje nombe Ambuje akuchigosa chiilu.

¹⁴ Kwa machili gao Akunnungu waasyusye Ambuje, nombe chatusyusye nowaji kwa machili gakwe.

¹⁵ Ana ngankwimanyilila kuti ilu yenu wanyamwe ili iwalo ya Kilisito? Ana nyigale iwalo ya Kilisito kuilumbikanya ni chiilu cha jwachigwagwa? Ngwamba!

¹⁶ Ngankwimanyilila kuti jwalumbikene ni jwachigwagwa ali chiilu chimo ni jwele? Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Wele waŵili wo chaŵe chiilu chimo.”

¹⁷ Nambo jwelejo jwalumbikene ni Ambuje ali pamo najo mu mbumu.

¹⁸ Ntame kwakutalichila ni chikululu. Sambu sine syose syasikutendekwa ni wandu ngasikutendekwa mu iilu yao, nambo jwachigwagwa akuchitendela sambu chiilu chakwe nsyene.

¹⁹ Ana ngankwimanyilila kuti iilu yenu ili nyuumba ja Mbumu jwa Akunnungu, jwali munkati mwenu, jumwampochele kutyochela Akunnungu? Kwapele, wanyamwe umi wenu ngaŵa umi wenu mwachinsyene nambo nli wandu wa Akunnungu.

²⁰ Nsumikwe kwa ntengo wekulungwa. Nipele, sambano mwalape Akunnungu kwa iilu yenu.

7

Ngani jankati ulombela

¹ Sambano tulole imwanembele ila, kwambone walume atame pangalombela.

² Nambo kwaligongo lya chikululu, kila jwannume akole wankwakwe nsyene, nombe kila jwankongwe akole wankwakwe nsyene.

³ Ikusachilwa jwannume wapeje wankwakwe yaikuwajilwa, iyoyopeyo ikusachilwa ni jwankongwe wapeje wankwakwe yaikuwajilwa.

⁴ Jwankongwe nganakola ulamusi pa chiilu chakwe nsyene nambo wankwakwe, iyoyopeyo jwannume nganakola ulamusi pa chiilu chakwe nsyene ikaŵe wankwakwe.

⁵ Nkajimana, nambo njitichisyane kwa moŵa kanandi kuti nkole katema kambone ka kupopela. Nkakaŵa kwonegana sooni, Shetani ngasaika kunlinga kwakulepela kupililila.

⁶ Maloŵe ganansalile nganigaŵa malajisyo, nambo nkukombola kusagula.

⁷ Ngulajila wandu wose aŵeje mpela indite pakuŵa une, nambo jwali jose akwete ntulilo wakwe nsyene kutyochela kwa Akunnungu, jwine akwete ntulilo wu ni jwine akwete ntulilo aula.

⁸ Nipele aŵala wangelombela ni kulombwa ni wawililwe ni achiwankwawo, ngwasalila nyi, mbaya atame mpela mungutamila une.

⁹ Nambo iwaga mundu ngakukombola kulisiwila, alombele. Ili mbaya kulombela ngaŵa kukolelwa ni msese.

¹⁰ Kwa aŵala wamasile kulombana ngumpa malajisyo ga, ngaŵa gangu une nambo ga Ambuje, jwankongwe ngasalekana ni wankwakwe.

¹¹ Nambo iwaga alekengene atameje pangalombekwa, pane ajilane ni wankwakwe, iyoyo peyo ni jwannume ngasiwaleka wankwakwe.

¹² Nombe kwa wane uneji nguti nyi, gelega ngaŵa malajisyo ga Ambuje, iwaga jwannume akwete jwankongwe jwangankulupilila Kilisito ni jwankongwe jo akundile kutama ni wankwakwe, jwannume jo akasanleka wankwakwe.

¹³ Jwankongwe jwakwete wankwakwe wanganukulupilila Kilisito ni jwannume jo akundile kutama ni wankwakwe, jwankongwe jo akasanleka wankwakwe.

¹⁴ Pakuŵa jwele jwannume jwangankulupilila Kilisito akukundikwa ni Akunnungu kwa litala lya wankwakwe. Ni jwankongwe jwangankulupilila Kilisito akukundikwa ni Akunnungu kwa litala lya wankwakwe. Ikaŵaga yeleyo wanache wao akaliji mpela wanache wa wandu wangakwamanyilila Akunnungu nambo sambano akundikwe ni Akunnungu.

¹⁵ Iwaga jwangankulupilila Kilisito jula akusaka kunneka njakwe jwali jwakukulupilila, munneche atende yeleyo, pelepopeyo jwankongwe pane jwannume jwakukulupilila Kilisito ngaakutaŵikwa. Akunnungu atuwilasile uwe tutame mu chitendewe.

¹⁶ Pakuŵa nkwimanyilila uli mwe jwankongwe jwankukulupilila Kilisito panjipa chinkombole kwakulupusya wankwenu? Pane nkwimanyilila uli mwe jwannume jwankukulupilila Kilisito panjipa chimpakombole kwakulupusya wankwenu?

Ntame mpela intite kuwîlanjikwa ni Akunnungu

¹⁷ Mundu jwalijose ajendelechele kutama mu utame wapegwilwe ni Ambuje, atame mpela yatite kutama paŵaŵîlanjikwe ni Akunnungu. Gelega ni gangwasalila ŵandu wose mu mipingo jose ja ŵandu ŵakukulupilila Kilisito.

¹⁸ Iŵaga mundu ŵaŵîlanjikwe ni Akunnungu ali aumbele, ngasalitesya mpela nganaumbala. Ni iŵaga mundu ŵaŵîlanjikwe ni Akunnungu akanawe kuumbala, ngasaumbala.

¹⁹ Kuumbala ngaŵa chindu ni ungaumbala ngaŵa chindu, nambo chindu chachikusachilwa chili kugakamulitsya makanyo ga Akunnungu.

²⁰ Jwalijose asigalile iyoyo mpela iŵaliji paŵaŵîlanjikwe ni Akunnungu.

²¹ Ana mwaŵîlanjikwe nli kapolo? Nkaikosya, nachiŵamuno nkwete lipesa lya kuŵa mundu jwanganintaŵikwa nambo ntumiye lye lipesa kupanganya yambone.

²² Pakuŵa jwele jwaŵîlanjikwe ni Ambuje ali kapolo, jwelejo chaŵe jwalechelelwe ni Ambuje. Iyoyo peyo jwelejo jwaŵîlanjikwe ali alechelelwe, jwelejo akuŵa kapolo jwa Kilisito.

²³ Akunnungu ansumile kwa ntengo wekulungwa, ngasimma achikapolo ŵa ŵandu.

²⁴ Achalongo achinjangu, mundu jwalijose ajendelechele kutama mu utame ulaula mpela iŵaliji paŵaŵîlanjikwe, pakuŵa Akunnungu ali pamo ni ŵanyamwe.

Mausyano gankati ulombela ni ŵakuwilwa ni achiŵankwawo

²⁵ Sambano, nkati aila innembile kukwangu nkati ŵaliŵali pe ni ŵangalombela, une nganingola malajisyo kutyochela kwa Ambuje nambo nguŵecheta yeleyo mpela mundu jwakukulupilichika ni jumbochele chanasa cha Ambuje.

²⁶ Kwaligongo lya kulaga kukulaga, une nguganisya kuti, ili yambone mundu atameje iyoyo yaali.

²⁷ Ana nnombe? Nkasaka kulekangana ni ŵankwenu. Ana nganinnombe? Nkasaka kulombela.

²⁸ Nambo iŵaga chinnombe, ngankola sambi, ni mwali ŵalombwagwa, ngakola sambi, ŵandu ŵanti yele talaje mu umi wa pachilambo pa, nambo une ngusaka ganansimane gelego.

²⁹ Achalongo achinjangu, ngusaka sale nyi: Katema kakasigalile kali kakajipi, kutandilila sambano aŵala ŵalombe aŵeje mpela ila nganalombela.

³⁰ Aŵala ŵakulila aŵeje mpela ngakulila. Aŵala ŵakusengwa aŵeje mpela ngakusengwa. Aŵala ŵakusuma aŵeje mpela ŵangali chindu.

³¹ Ŵakulichenjeusya ni indu ya pa chilambo pano aŵeje mpela ngaakulichenjeusya ni indu yo. Pakuŵa indu ya pa chilambo pano ikuŵandichila kupita.

³² Ngusaka ŵanyamwe nkaŵa ni lipamba. Mundu jwangelombela akulichenjeusya ni masengo ga Ambuje, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya Ambuje.

³³ Nambo jwannume jwalombe akulichenjeusya ni masengo ga pachilambo chi, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya ŵankwakwe,

³⁴ nombejo asigalile pamalekano. Jwankongwe jwangelombekwa pane mwali akulichenjeusya ni masengo ga Ambuje kuti aliŵiche pa jika kwa chilulu ni mbumu kwa ligongo lya Ambuje. Nambo jwankongwe jwalombekwe akulichenjeusya ni indu ya pachilambo chi, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya ŵankwakwe.

³⁵ Ngusala yele kuti nankamusye, ngangusaka kummichila chakusiŵila, nambo ngusaka ntendekanye yaikusachilwa kuti nkombole kwatumichila Ambuje, kwa ntima umo ni nningwa umo.

³⁶ Nambo mundu jwalijose iŵaga akuganisya kuti ngakumpanganyichisya yambone mwali jwantomele kwa kuleka kwalombela, ni aiwonaga kuti yaka ikupita, ni misese jakwe jikwatesya alepele kulisiŵila, atende yakuti pakusaka, alombane. Kwa kutenda yeleyo ngakutenda sambi.

³⁷ Nambo jwannume jo asakaga nsyene pangakanganichiswa kuti ngaalombela, ni iwaga ngaakwakolela misese achakongwe, jwelejo akutenda yambone pangannombela mwali jwantomele jo.

³⁸ Nipele jwele jwakulombela akupanganya yambone ni jwele jwangakulombela akupanganya yambone nnope.

³⁹ Jwankongwe jwalombekwe akutawikwa ni wankwakwe kwa katema kose wankwakwe ali wajumi. Nambo wankwakwe ajasikaga, akukombola kulombwa sooni ni mundu jwakunsaka, nambo jwannume jo aweje jwakunkulupilila Kilisito.

⁴⁰ Nambo inguti pakuganisa une, jwankongwe jo chasangalale kwannope iwaga chatame iyoyo pangalombekwa. Syele sili nganiso syangu, none nguganisa yakuti ngwete Mbumu jwa Akunnungu.

8

Yakulya yetajikwe mbopesi sya inyago

¹ Sambano kwa ngani ja yakulya yetaje mbopesi kwa inyago tukumanyilila kuti wose tukwete umanyilisi. Umanyilisi ukututendekasya tulilape twachinsyene nambo unonyelo ukutugumba.

² Mundu aganisyaga kuti akuchimanyilila chindu, ngana we kuchimanyilila chachili chose mpela yakuti pakusachilwa kwimanyilila.

³ Nambo iwaga mundu akunnonyela Akunnungu, akumanyika ni Akunnungu.

⁴ Nipele, kwa ngani ja yakulya yetaje mbopesi kwa inyago tukwimanyilila kuti inyago nga wa chindu pachilambo, ni kuti ngapagwa Akunnungu wane ika we Akunnungu wamo pe.

⁵ Namuno ipali indu yejinji yati wandu akuiwilanga minnungu, pachilambo pano ni kwinani, namuno kwana minnungu ni achambuje wajinji,

⁶ nambo kukwetuwe Akunnungu ali wamo pe waali Atati jwagumbile yose, ni uweji tukutama kwa ligongo lya welewo. Soonni tukwete Ambuje wamo pe welewo ali Che Yesu Kilisito, kwalitala lya welewo indu yose yagumbikwe, nowaji tukutama kwalitala lya welewo.

⁷ Nambo nga wa kila mundu jwakwimanyilila yose yi, wandu wane wasyowelele kutaga mbopesi kwa inyago, mpaka sambano alyaga chakulya cho akuganisa chili cha inyago. Pakuwa miningwa jao jili jakulepetala akuliganisa kuti akulisakasya kwakulya chakulya cho.

⁸ Chakulya ngachikukombola kutujausya chiwandi ni Akunnungu, twalekaga kulya ngapagwa chachikutuso wa, ni twalyaga ngapagwa chachikonjecheka kukwetu.

⁹ Nambo nilolechesye ni kulechelelwa kwenu, nkaika kwatendekasya waali ni chikulupi cha kulepetala kwinjila mu sambu.

¹⁰ Paku wa mundu jwaali ni chikulupi chakulepetala, ammonaga mmwe junkwimanyilila nkulya mu nyumba ja inyago, ana ngasanyengeka nombejo kulya yakulya yetaje mbopesi kwa inyago?

¹¹ Kwayele, mundu jwaali ni chikulupi chakulepetala chasocheye kwa ligongo lya umanyilisi wenu, ni Kilisito wawile kwa liwamba lya jwelejo!

¹² Iwaga nkwasoyasya achinjenu wakunkulupilila Kilisito kwanti yeleyo, ni kujiulasya miningwa jao jakulepetala, nkwarewela Kilisito.

¹³ Nipele chakulya chanku wasyaga njangu jwakunkulupilila Kilisito ajinjile mu sambu, ngangulya nyama ng'o, paku wa nalyaga chinanne we sye njangu jwakunkulupilila Kilisito ajinjile mu sambu.

9

Masengo ga achinduna

¹ Ana une ngaŵa mundu junechelelwe? Ana une ngaŵa nduna? Ana une nganina-wona Ambuje ŵetu Che Yesu? Ana ŵanyamwe nganintyochela ni masengo gangu ga kwatumichila Ambuje?

² Natamuno une nganiŵa nduna kwa ŵandu ŵane nambo isyene ndili nduna kukwenu mwanamwe. Ŵanyamwe nli ŵaumboni ŵa unduna ŵangu pakuŵa nlumbikene ni Ambuje.

³ Yele ni inguti pakulichenjela kwa ŵandu ŵakuusya une.

⁴ Ana ngatukusachilwa kulya ni kung'wa kwaligongo lya masengo getu?

⁵ Ana ngatukusachilwa kulongana nawo ulendo umo achiŵankwetu ŵakunkulupilila Kilisito mpela yakuti kupanganya achinduna ŵane ni achapwakwe Ambuje ni che Kefa?

⁶ Pane uweji jikape, uneji ni che Banaba ni ŵatukusachilwa kupanganya masengo kuti tukole yatukuisaka?

⁷ Ana jwangondo chi jwakwaula ku ngondo ni kulilipila nsyene? Ana jwakulima chi jwa ngunda wa misabibu jwangalya isogosi ya itela yakwe? Ana jwakuchinga chi jwangakug'wa maŵele ga ilango yakwe?

⁸ Ana nguŵecheta gelego chiundu? Ana Malajisyo ga Che Musa ngagakusala maloŵe gagogo pego?

⁹ Pakuŵa ilembekwe Mmalajisyo ga che Musa, “Ngasimwataŵa ng'ombe kang'wa pakujiliŵata ngano.” Ana pele Akunnungu akukunguluchila nkati ng'ombe?

¹⁰ Ana paŵaŵechete yeleyo nganatugambaga uwe? Eloo, yele yalembekwe kwa liwamba lyetu kuti jwakulima ni jwakugowola wose akusachilwa apanganye masengo go kwa kulolela kukola mmagowolo.

¹¹ Uweji twapandile mbeju ja mbumu mwa ŵanyamwe. Ana ngaŵa chindu chachikulangwa uweji kupata yaikutusoŵa kutyochela kukwenu?

¹² Iŵaga ŵandu ŵane akusachilwa kupata indu kutyochela kukwenu, ana uwe ngatukusachilwa kwannope kupata kwapunda ŵelewo?

Nambo uweji nganitutumia lipesa lya, nambo twapililile kila chindu kuti tukajisiŵila Ngani Jambone ja Kilisito kulalichilwa kwa ŵandu.

¹³ Ngankwimanyilila kuti ŵakupanganya masengo pa Nyuumba ja Akunnungu, akupata chakulya chao pa Nyuumba ja Akunnungu, ni aŵala ŵakutumichila pakutyochesya mbopesi akupata liunjili mu mbopesi jo?

¹⁴ Ambuje iyoyopeyo ŵalajisye kuti aŵala ŵakwalalichila ŵandu Ngani Jambone apate yaikwasoŵa kila lyuŵa kutyochela mmasengo go.

¹⁵ Nambo une nganindumia namose lipesa limo mwa gelego. Namose ngangulemba gelega kuti iŵeje yeleyo kukwangu, mmbaya une nyasiche kupunda kuilechelela yeleyi inguipanganya, ni mundu amone kuti ngulilapa pangali chindu.

¹⁶ Naga une ngwalalichila ŵandu Ngani Jambone, chelecho ngaŵa chindu chakulilapila, gele gali masengo gangu gambegwilwe ni Ambuje kugapanganya, ulaje kukwangu naga ngangwalalichila ŵandu Ngani Jambone!

¹⁷ Ikaliji ngwalalichila ŵandu Ngani Jambone kwa lisosa lyangu, ngalolele mbote, nambo pakuŵa ngusachilwa mbanganye masengo go, yeleyo ikulosya kuti Akunnungu angulupilile kuti mbanganye.

¹⁸ Sambano ngupochela mbote chi? Mbote jangu jili lipesa lindinalyo lya kwalalichila ŵandu Ngani Jambone pangali malipilo, pangaŵenda indu yaikusachilwa kupegwa kwaligongo lya masengo ga kulalichila Ngani Jambone.

¹⁹ Uneji nechelelwe kwa ŵandu wose, nambo nalitesile kapolo jwa wose kuti naichisye Kilisito ŵandu achajinji.

²⁰ Panaliji nkupanganya masengo ni Ŵayahudi naliji mpela Myahudi, kuti napate Ŵayahudi ŵakulupilile Kilisito. Namose une nansyene nganima paasi pa Malajisyo ga che

Musa, nambo naliji mpela ndili paasi pa Malajisyo go kuti napate aŵala ŵaali paasi pa Malajisyo ga che Musa.

²¹ Panaliji nkupanganya masengo ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, natamaga mpela ŵanyawo, kuti napate ŵelewo ŵakulupilile Kilisito. Pakusala yeleyo ngawa kuti une ngan-gugakamula malajisyo paujo pa Akunnungu, kusyene une ngugajitichisya malajisyo ga Kilisito.

²² Panaliji nkutama ni ŵandu ŵakulepetala, natemi mpela jwakulepetala kuti napate ŵele ŵaali ŵakulepetala. Nalitesile yailiyose kwa ŵandu wose kuti natesye akulupuswe kwa litala lyalili lyose.

²³ Noneji ngutenda yeleyo yose kwaligongo lya Ngani Jambone kuti mbate ntuuka wakwe.

²⁴ Ana ngankwimanyilila kuti aŵala ŵakuutuka luwilo, akuutuka wosepe, nambo jwakwalongolela achinjakwe ni jwakupochela ntulilo? Mbutuche iyoyopeyo kuti ni ŵanyamwe mpochele ntulilo.

²⁵ Mundu jwalijose jwakusaka kwapunda achinjakwe mu ung'asi wa kuutuka, akulekaga yose kaje, akutenda yeleyo kuti apochele chindu chachili mpela singwa chak-wonasika nambo uweji tutupochele chindu mpela singwa changajonasika.

²⁶ Noneji nguutuka iyoyopeyo mpela mundu jungusaka kupunda. Nganguputana mpela mundu jwakujiputa mbungo lingumi.

²⁷ Nambo nguchilagasya chiilu changu kuti ngombole kuchitawala, ngutenda yeleyo kuti pangumalisya kwalalichila ŵandu ŵane, une nansyene ngasaika kukanikwa.

10

Che Paolo akwajamuka yankati kuipopelela inyago

¹ Achinjangu ngusaka mmanyilile yakuti, achatati ŵetu ŵaliji wose paasi liunde, ni wose ŵajombweche salama Bahali ja Shamu.

² Wose ŵabatiswe mu liunde ni mu bahali, kuti alumbikane ni che Musa.

³ Wose ŵalile chakulya chilachila cha mbumu.

⁴ Iyoyo wose ŵang'wele chakung'wa chilachila cha mbumu, pakuŵa ŵang'wele meesi gagatyochele mu lwala lwa mbumu luŵalukuiye, lwala lula lwaliji Kilisito nsyene.

⁵ Nambo achajinji nnope mu wele mpingo wo, Akunnungu ngananonyelwa nawo, kwapele ŵawile ni iilu yao yajenele mwipululu.

⁶ Kwapele indu yo yose yatyochele kutujamuka uwe tukaŵa ŵandu ŵakulajila yangalumbana mpela ŵanyawo iŵatite pakulajila.

⁷ Ngasinnyipopelela inyago mpela ŵane iŵatite kutenda, mpela itite pakulembekwa Mmalembelo ga Akunnungu, “Ŵandu ŵatemi kulya ni kung'wa, nipele ŵajimi ni kutyala kwa kupunilana.”

⁸ Tukatenda chigwagwa mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵatite pakupanganya, pa lyuŵa limo ŵajasiche ŵandu elufu ishilini na tatu.

⁹ Tukaalinga Kilisito mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵalinjile, wose ŵajasiche kwa kulumikwa ni majoka.

¹⁰ Ngasinnyinyita mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵatite kunyinyita, ŵaulajikwe ni katume-tume jwa kwinani jwakuichisya chiwa.

¹¹ Yeleyo yose yaagwilile ŵanyawo kuti uŵe tujiganyikwe, yalembekwe kutujamuka uweji ŵatuli mmoŵa gaambesi.

¹² Kwapele mundu jwakuliganisya kuti ajimi kwakulimbila alilolechesye anaiche kugwa.

¹³ Kulinjikwa kunkulinjikwa kuli kwa kawaida kwapata ŵandu. Akunnungu ali ŵakukulupilichika, nombewo ngasanneka nlinjikwe kupunda ukombole wenu. Nambo pankulinjikwa, ŵelewo champe machili ga kupililila ni litala lya kukopochela.

14 Kwaligongo lyo achalongo achinjangu wâkunonyelwa ntame kwakutalichila kuipopelela inyago.

15 Nguwêcheta ni wanyamwe wându wâali ni umanyilisi, muiganisyeje ingunsalila yi.

16 Chikombe chitukuchitumia pa chakulya cha Ambuje ni chitukwatogolela Ambuje, tukulumbikana ni miasi ja Kilisito. Patukulya nkate, tukulumbikana ni chiilu cha Kilisito.

17 Pakuwa nkate uli umo, namuno tuli wâjinji, tuli chiilu chimo, pakutipala wose tukugawana nkate umo pewo.

18 Nchilole achila chakuchipanganya wându wa ku Isilaeli, welewo wakulya mbopesi sya pa chilisa, akukamulangana pamo kutyosya mbopesi syo kwa Akunnungu.

19 Ana nyile uli? Chakulya chachitajikwe mbopesi kwa inyago, chikwete malumbo? Pane chinyago chikwete malumbo?

20 Ngwamba! Chingusaka kusala chili chelechi: Mbopesi sya wându wangakwamanyilila Akunnungu akusityosya kwa masoka ni ngawa kwa Akunnungu. Noneji ngangusaka wanyamwe nlumbikane ni masoka.

21 Ngankombola kuching'welela chikombe cha Ambuje akuno nkung'welela chikombe cha masoka. Ngankombola kulya chakulya cha Ambuje ni papopo nkulya chakulya cha masoka.

22 Ana tukusaka kwatendekasya Ambuje akole wiu? Ana tukuganisya tukwete machili nnope kwapunda welewo?

Mpanganye yose kwaligongo lya ukulu wa Akunnungu

23 Wându wane akuti, "Indu yose ngaikukanywa," nambo une nguti, ngawa yose pe yaikuwajila. Ni wându wane akuti, "Indu yose ngaikukanywa," nambo une nguti, ngawa yose pe yaikukamuchisya.

24 Mundu jwalijose mwa wanyamwe akalisosela kupoka kwakwe nsyene pe, nambo asoseje ni kupoka kwa achinjakwe.

25 Yose yaikusumikwa pakusumichisya malonda nlyeje pangausya, kwa liwamba lya miningwa jenu.

26 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Chilambo chili chao Ambuje ni yose yaili mwelele ili yakwe."

27 Naga mundu jwangakunkulupilila Kilisito annaliche pa chakulya, ni wanyamwe nkusaka kwaula, nlyeje yaili yose ichammichile pangausyausya kwa liwamba lya miningwa jenu.

28 Nambo ansalilaga mundu, "Chakulya chi chetaje mbopesi kwa inyago," nkalya, kwaligongo lya mundu jwammanyisye ni kwa liwamba lya miningwa,

29 nguti, kwa liwamba lya miningwa, nambo ngawa miningwa jenu nambo nningwa wa ajula jwammanyisye.

"Kwa chichi kulechelelwa kwangu une kulamulikwe ni nningwa wa mundu jwine?"

30 Iwaga une ngwatogolela Akunnungu kwa chakulya chingulya, kwa chichi mundu alalatile une kwa ligongo lya chakulya chinaatogolele Akunnungu?"

31 Nipele, pankutenda chachilichose iweje kulya namuno kung'wa mwitendekanye yose kwaligongo lya ukulu wa Akunnungu.

32 Nkasamwakuwasya Wayahudi atamuno Wagiliki atamuno mpingo wa Akunnungu, wa wându wakunkulupilila Kilisito.

33 Mmeje mpela une, ngusaka kwanonyelesya wându wose mu indu yose inguipanganya. Pakuwa ngangulisosela kupoka kwangu nansyene, nambo ngwasosela wându kupoka kuti akulupuswe.

11

1 Muusyasye une mpela une inguti pakwasyasya Kilisito.

Nkati kuunichila ntwe

² Ngunlapa wanyamwe pakuwa nkungumbuchila mu indu yose, mwanya nkamulisye majiganyo ilaila mpela inatite pakumpa.

³ Nambo ngusaka manyilile kuti Kilisito ali ntwe wa jwannume jwalijose, ni jwannume ali ntwe wa wankwakwe, ni Akunnungu ali ntwe wa Kilisito.

⁴ Jwannume jwali jose jwakuunichila ntwe katema pakupopela pane jwakulalichila utenga wa Akunnungu, akuujalusya ntwe wakwe wali Kilisito.

⁵ Nambo jwankongwe jwalijose jwakupopela pane jwakulalichila utenga wa Akunnungu jwangaunichila ntwe akunjalusya wankwakwe jwali ntwe wakwe, jwankongwe jo ali chisau ni jwankongwe jwammyole umbo sya ntwe wakwe.

⁶ Iwaga jwankongwe ngakuliunichila ntwe wakwe mbaya amyole umbo syakwe, nambo iwaga ili soni jwankongwe kuutula umbo syakwe pane kumyola mbaya aunichile ntwe wakwe.

⁷ Jwannume ngakusachilwa kuunichila ntwe wakwe pakuwa welewo ali chisau ni Akunnungu ni ukulu wa Akunnungu. Nambo jwankongwe ali ukulu wa jwannume.

⁸ Pakuwa jwannume nganagumbikwa kutyochela kwa jwankongwe nambo jwankongwe ni juwagumbikwe kutyochela kwa jwannume.

⁹ Soni jwannume nganagumbikwa kwaligongo lya jwankongwe nambo jwankongwe ni juwagumbikwe kwaligongo lya jwannume.

¹⁰ Kwa ligongo li ni kwa ligongo lya achikatumetume wa Kwinani, jwankongwe aunichile ntwe wakwe, kuti chiwe chimanyisyo cha ulamusi wauli pachanya pao.

¹¹ Natamuno yeleyo, nkulumbikana ni Ambuje, jwankongwe pangali jwannume nga wa chindu, ni jwannume pangali jwankongwe nga wa chindu, wose akukulupililana.

¹² Pakuwa, iwaga jwankongwe wagumbikwe kutyochela kwa jwannume, iyoyo jwannume nombe akupagwa ni jwankongwe, ni indu yose yo ikutyochela kwa Akunnungu.

¹³ Nlamule mwachinsyene. Ana ikuwajilwa jwankongwe wapopele Akunnungu pangauunichila ntwe?

¹⁴ Ana upagwe usyene ngaukujiganya kuti jwannume awaga ni umbo syasileu akulitesya soni nsyene?

¹⁵ Nambo jwankongwe akolaga umbo syasileu, chili chindu chakuchimbichikwa kukwakwe, pakuwa atekupegwa umbo syasileu kuti syaunichile.

¹⁶ Iwaga mundu akukola makani kwa yeleyo, kukwetu uwe atamuno mu mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito, uweji nganitukola masyowelo ga makani.

Nkate wa kwakumbuchila Ambuje

(Matayo 26:26-29; Maliko 14:22-25; Luka 22:14-20)

¹⁷ Nambo mmalajisyo ga gangumpa ngangunlapa, pakuwa pankusimana kwapopela Akunnungu, nkutendekanya indu yangalumbana kwipunda indu yambone.

¹⁸ Kundanda napilikene kuti, pankusimana pamo nti mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, kukutyochela kulekangana, ni une ngukulupilila kanandi kuti pane ili isyene.

¹⁹ Pakuwa iwele yambone kupagwe kulekangana pasikati jenu kuti awala wakukundikwa ni Akunnungu amanyiche pangasisika.

²⁰ Nipele pankusimana, nkuganisa kuti nkulya nkate kwa kuchikumbuchila chiwa cha Ambuje nambo nga wa,

²¹ pakuwa pankulya, kila mundu akulya chakulya pangaalindilila achinjakwe, ni kwatenda wane asigalile ni sala ni wane akolelwe.

²² Ana ngankukombola kulya ni kung'wa mmajumba genu? Pane ana nkuunyelusya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito ni kwachembulusya wandu wangali ni chindu?

Ana sambano nansalile ichichi? Ana nanlape kwa yeleyo? Ngwamba, ngangunlapa kwaligongo lya chindu cho.

²³ Pakuŵa une napochele kutyochela kwa Ambuje majiganyo ganampele ŵanyamwe, yakuti, Ambuje Che Yesu, chilo chila paŵangalawiche, ŵaujigele nkate,

²⁴ ni paŵatogolele Akunnungu ŵaugaŵenye nkate ni kuti, “Achi ni chiilu changu chachityochekwe kwaliwamba lyenu. Ntendeje nyi kwakungumbuchila une.”

²⁵ Iyoyo paŵamasile kulya ŵachinyakwile chikombe ni kuti, “Achi chikombe chi chili lilangano lya sambano lyalikulimbichikwa kwa miasi jangu. Ntendeje nyi kila pankung'wa, kwakungumbuchila une.”

²⁶ Pakuŵa kila pankulya nkate wu, ni kuching'welela chikombe chi, nkwenesya chiwa cha Ambuje mpaka pachaiche sooni.

²⁷ Kwapele kila mundu juchalye nkate wu ni kuching'welela chikombe chi kwa litala lyangasachilwa, jwelejo chakole magambo mchiilu ni mmiasi ja Ambuje.

²⁸ Kwapele kila mundu alilolechesye kaje nsyene nipele akukombola kulya nkate wo ni kuching'welela chikombe cho.

²⁹ Pakuŵa jwalijose jwakulya ni kung'wa pangaimanyilila malumbo ga chiilu cha Ambuje, jwelejo akulilamula nsyene.

³⁰ Kwa ligongo lyo, ŵandu achajinji mŵa ŵanyamwe ali ŵakulepetala ni ŵakulwala, ni ŵane ŵakwe ajasiche.

³¹ Nambo tukalilolechesye yambone twachinsyene, ngatukalamulikwe ni Akunungu.

³² Nambo patukulamulikwa ni Ambuje akutujamuka kuti tukasalamulwa pamo ni ŵandu ŵa pachilambo.

³³ Kwayele achalongo achinjangu pankusimana pamo kulya nkate kwa kuchikum-buchila chiwa cha Ambuje ndindililane.

³⁴ Naga mundu jakwete sala alye kaje kumusi, melepe pankusimana pamo Akunungu akasanlamula. Indu ine yo chinjinjiganya pachiiche.

12

Mituuka kutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu

¹ Sambano achalongo achinjangu ngusaka manyilile yambone yankati mituuka jajikutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu.

² Nkumanyilila kuti pamwaliji ngankwamanyilila Akunnungu, mwatawalikwe ni kulongoswa mpopelele minungu jangali ni umi yaani inyago.

³ Kwaligongo lyo ngusaka manyilile kuti, ngapagwa mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu jwakukombola kuŵecheta, “Che Yesu alweseche.” Ni sooni ngapagwa mundu jwakukombola kuŵecheta kuti, “Che Yesu ali Ambuje,” pangalongsoswa ni Mbumu jwa Akunnungu.

⁴ Jipali mituuka jakupisyangana, nambo Mbumu jwakupeleganya ali jumope.

⁵ Sooni kutumichila kuli kwa kupisyangana nambo Ambuje ŵakutumichilwa ali ŵamope.

⁶ Ni sooni kupali kupisyangana kwa masengo, nambo Akunnungu ali ŵalaŵala ŵakupanganya masengo gose kwa ŵandu wose.

⁷ Mbumu jwa Akunnungu akuliunukula kwa kila mundu kwa uŵele wakupisyangana kwaligongo lya upoche wa ŵandu wose.

⁸ Mbumu jwa Akunnungu akumpa mundu jwine liloŵe lya lunda, ni Mbumu jwa Akunnungu jujojo akumpa mundu jwine liloŵe lya umanyilisi yakuti pakusaka.

⁹ Mbumu jujojo akumpa mundu jwine chikulupi, Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kwalamya ŵandu.

¹⁰ Mbumu jwa Akunnungu akumpa mundu jwine ntuuka wa kupanganya yakusimonjeka. Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kulondola, ni Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kujimanyilila mbumu ja unami ni Mbumu ja usyene. Ni mundu jwine akupegwa ntuuka wa kuwêcheta iwêcheto ineine ni mundu jwine akupegwa ntuuka wa kugopolela.

¹¹ Nambo masengo gose go akugapanganya Mbumu jwa Akunnungu jumo pejo, achingawilaga kila mundu ntuuka wakupisyangana mpela yakuti pakusaka nsyene.

Chiilu chimo, iwalo yejinji

¹² Mpela ila chiilu yachitite kuwa chimo chachili ni iwalo yejinji, ni iwalo yo namuno ili yejinji, ikuchigumba chiilu chimo, ni yaitite kuwa kwa Kilisito.

¹³ Pakuwa uweji wose twabatiswe kwa Mbumu jumo tuwe chiilu chimo, iwaga tuli Wayahudi pane wandu wanga wa Wayahudi, iwaga tuli achikapolo pane wandu walechelelewe, wose twang'wechekwe Mbumu julajula jumo.

¹⁴ Pakuwa chiilu nganichigumbikwa kwa chiwalo chimo pe, nambo kwa iwalo yejinji.

¹⁵ Lukongolo lwatiji, "Une nganima nkono, kwapele une nga wa wa chiilu," Ana lukongolo ngaluwa lwa chiilu kwa ligongo lyo?

¹⁶ Ni liwiwi lyatiji, "Pakuwa une nga wa liso, une nga wa lya chiilu," Ana liwiwi ngaliwa lya chiilu kwa ligongo lyo?

¹⁷ Naga chiilu chose chikaliji liso kupikana kukaliji kwapi? Ni chiilu chose chikaliji liwiwi, mundu akakombwele chinauli kunusya?

¹⁸ Nambo Akunnungu aiwisile iwalo yose mu chiilu cha kila mundu mpela iwatite pakusaka.

¹⁹ Nambo iwalo yose ikaliji chiwalo chimo, chiilu chikaliji kwapi?

²⁰ Mpela yachitite kuwa, chikwete iwalo yejinji nambo chiilu chili chimo pe.

²¹ Liso ngalikukombola kuusalila nkono, "Ngangunsaka!" Namose ntwe nawo ngaukukombola kugasalila makongolo kuti, "Ngangunsaka!"

²² Kupunda pele chiiwoneche kuti iwalo ya chiilu yaili yakulepetala ni yaili yakusachilwa nnope.

²³ Sooni aila iwalo yatukwiganisya kuti yangali uchimbichisyo ni yatukuichimbichisya, ni iwalo ya chiilu yaikuwoneka ili ya soni ni itukuinichila nnope.

²⁴ Nambo iwalo yaikuwoneka pa meeso pa wandu, ngaikusaka kuunichikwa. Akunnungu nsyene achiwisile chiilu mu chikotopasyo chanti yele ni kuipa uchimbichisyo aila iwalo yaili yakulepetala.

²⁵ Kwapele kuka wa ni kulekangana muchiilu, nambo iwalo inayose igosane.

²⁶ Chiwalo chimo chapotekaga iwalo ine ikupoteka pamo nacho. Chiwalo chimo chalapikwaga iwalo ine ikusengwa pamo nacho.

²⁷ Nipele wanyamwe wose ndi chiilu cha Kilisito, kila jumo jwenu ali chiwalo cha chiilu cho.

²⁸ Mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, Akunnungu wawisile wandanda achinduna ni wawili wakulondola wa Akunnungu ni watatu wakwiganya, sooni wakupanganya yakusimonjeka ni sooni waali ni mituuka jakulamya wakulwala, ni wakukombola kwakamusya wandu, ni wakukombola kwimilila masengo ni wakukombola kuwêcheta iwêcheto ineine.

²⁹ Ana wose ali achinduna? Ana wose ali wakulondola? Ana wose ali wakwiganya? Ana wose ali wakupanganya yakusimonjeka?

³⁰ Ana wose akwete mituuka jakulamya wakulwala? Ana wose akuwêcheta iwêcheto ineine? Ana wose akwete ntuuka wa kugopolela iwêcheto ineine?

³¹ Nipele nlajile kwannope kupata mituuka jajili jekulungwa. Nambo sambano chinannosye litala lyambone kupunda matala gose.

13

Unonyelo

¹ Namose ngaŵechete iŵecheto ya ŵandu ni iŵecheto ya achikatumetume ŵa kwinani, naga nganingola unonyelo, ngulandana ni chikungu chachikusona pane njuga.

² Namose nakolaga ntuuka wa kulalichila utenga wa Akunnungu ni kwimanyilila yantemela yose ni kumanyilila kila chindu, namose ngakwete chikulupi chakomboleka kuchityosya chitumbi, naga nganingola unonyelo, une ngaŵa chindu.

³ Namose natyosyaga ipanje yangu yose ni kwalisya ŵakulaga, namuno nachityosyaga chilu changu chitiniche pa mooto, naga nganingola unonyelo ngamboka kwakulikose.

⁴ Mundu jwaali ni unonyelo akupililila, ni akusalala ntima, ni ngakukola wiu, ni ngakulifuna, ni ngakulikwesya.

⁵ Mundu jwaali ni unonyelo akwachimbichisya ŵandu ŵane, ni ngakulisosela kupoka kwakwe nsyene, ni ngakutumbila kwachitema, ni ngakukumbuchila yangalumbana.

⁶ Mundu jwaali ni unonyelo ngakuchinilila chigongomalo nambo akuuchinilila usyene.

⁷ Mundu jwaali ni unonyelo moŵa gose ngakupwa ntima, ni moŵa gose akukulupilila, ni moŵa gose akulolela pangali kupela ni akuipililila indu yose.

⁸ Unonyelo wangali mbesi. Iŵaga kwana ntuuka wa kulondola tiuiche mbesi, iŵaga kwana ntuuka wa iŵecheto ineine, yeleyo chiimale, pane iŵaga kwana kulijiganya ni kumanyilila indu chikupite.

⁹ Pakuŵa kulijiganya kwetu ni kwimanyilila indu kuli kwangamalilwa, iyoyo kulalichila kwetu utenga kutyochela kwa Akunnungu kuli kwangamalilwa.

¹⁰ Nambo Akunnungu chaitende yose iŵe yemalilwe, ni indu yangamalilwa yose chiityochekwe.

¹¹ Panaliji mwanache jwannandi, naŵechete chiwanache, naimanyi chiwanache, ni naganisisye chiwanache, nambo pangusile indu yachanache yose nesile.

¹² Pakuŵa sambano tukulola mpela usyo wangaloleka yambone mlindala, nambo katema ko chitulolegane usyo kwa usyo. Sambano nguimanyilila panondi, nambo katema ko tinaimanye yose kwauchenene mpela Akunnungu yakuti pakumanyilila une kwauchenene.

¹³ Nipele, sambano indu itatu yi ni ichitame, chikulupi ni chilolelo ni unonyelo, nambo chindu chachili chechikulungwa kupunda yose, uli unonyelo.

14

Mituuka jine ja Mbumu jwa Akunnungu

¹ Nlimbile kukola unonyelo, iyoyo ni kusaka kwannope mituuka jine ja Mbumu jwa Akunnungu, nambo nnopennope, mpate ntuuka wa kwalalichila ŵandu utenga kutyochela kwa Akunnungu.

² Mundu jwakuŵecheta chiŵecheto changamanyika jwelejo ngakuŵecheta ni ŵandu nambo akuŵecheta ni Akunnungu, pakuŵa ngapagwa mundu jwakumanyilila, jwelejo akuŵecheta kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu indu yesisiche.

³ Nambo mundu jwakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu akuŵecheta ni ŵandu maloŵe ga kwalimbisya mu chikulupi ni kwakamulisya ntima ni kwatulasya ntima.

⁴ Jwakuŵecheta chiŵecheto changamanyika akulilimbisya nsyene, nambo ajula jwakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu akuulimbisya mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito.

⁵ Uneji ngusaka ŵanyamwe wose mmechete iŵecheto yangamanyika, nambo nnopennope ngusaka ŵanyamwe nlalichile utenga kutyochela kwa Akunnungu. Pakuŵa mundu jwaali ni ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu

akutenda yambone kumpunda jwakuwêcheta iwêcheto yangamanyika, iwaga apali mundu jwine jwakukombola kwagopolela wandu wane chawêchete cho, kuti mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito ukombole kugumbikwa.

⁶ Sambano achalongo achinjangu, iwaga ngwika kukwenu ni kuwêcheta iwêcheto yangamanyika, ana chinkole ichichi? Kusyene ngampoka ikaŵe nguntagulila kwalitala lya chiunukuko kutyochela kwa Akunnungu pane kwa umanyilisi pane kwa liloŵe lya Akunnungu pane kwa majiganyo?

⁷ Namose indu yangali umi ikwete liloŵe lyakwe, chindu mpela chitolito pane chityatya, iwaga ngaikutyosya liloŵe lya kulekangana, mundu chalumanyilile chinauli lujimbo lwalukung'andikwa?

⁸ Lipenga lyasonaga pangamanyika usone wakwe, waani wachaliwiche chile kwaula kungondo?

⁹ Wanyamwe iyoyo, mwaŵechetaga chiwêcheto changamanyika, wandu chaimanye chinauli inkuwêcheta yo? Pelepo nkuwa mpela wandu wakuwêcheta ni mbungo.

¹⁰ Ipali iwêcheto yejinji pachilambo pano nombe iwêcheto yose ikwete mate.

¹¹ Iwaga ngangombola kugamanyilila mate gakwe chiwêcheto chakuwêcheta mundu, chime jwannendo kwa mundu jwakuwêcheta, ni jwelejo kukwangu chaŵe jwannendo.

¹² Iyoyo peyo ni wanyamwe, pakuwa nkulajila kwannope kupochela mituuka ja Mbumu jwa Akunnungu, nlimbile kwannope kukola mituuka jajikukamusya kuugumba mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito.

¹³ Nipele wakuwêcheta chiwêcheto changamanyika, apopele kuti akombole kwagopolela wandu chaŵechete cho.

¹⁴ Pakuwa pangupopela mchiwêcheto changamanyika, mbumu jangu ni jajikupopela, nambo lunda lwangu ngalukupanganya chachili chose.

¹⁵ Ana sambano ndende uli? Chimbopole kwa mbumu jangu, nombe chimbopole kwa umanyilisi wangu, chinyimbe kwa mbumu jangu, nombe chinyimbe kwa umanyilisi wangu.

¹⁶ Mwalapaga Akunnungu kwa mbumu jenu pe, Iwaga kwana mundu jwine jwanga-manyilila chinkuwêcheta cho, chajitichisye chinauli "Eloo," kwa kwatogolela Akunnungu iwaga ngaimanya chinkuwêcheta?

¹⁷ Namuno nkukombola kwatogolela Akunnungu kwa usyene, nambo ngaikwakamuchisya mundu jwine.

¹⁸ Ngwatogolela Akunnungu kuti uneji nguŵecheta iwêcheto yangamanyika kumpunda wanyamwe wose.

¹⁹ Nambo naŵaga pasikati ja mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, mbaya mechete maloŵe nsano gagakumanyika kuti najiganye wane kupunda kuwêcheta maloŵe gamajinji nnope kwa iwêcheto yangamanyika.

²⁰ Achalongo achinjangu, nkaganisya mpela wanache achanandi, nambo mme mpela wanache achanandi mu igongomalo. Pankuganisya mmeje mpela wandu wakule.

²¹ Malajisyo ga Akunnungu gakuti:

"Ambuje akuti, 'Chimechete ni wandu wa
kwa chiwêcheto cha chilendo.

Ni chimechete ni wandu wa kwa ngomo sya achalendo,
namose yeleyo wandu wa ngasambilikanila.' "

²² Nipele kuwêcheta iwêcheto yangamanyika kuli chimanyisyo kwa wandu wangakukulupilila, ni ngaŵa kwa wandu wakukulupilila. Nambo kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu kuli kwa ligongo lya wandu wakukulupilila ni ngaŵa kwa wandu wangakukulupilila.

²³ Nipele iwaga mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito ukuchingangana pamo, ni kila mundu kuwecheta chiwecheto changamanyika, ni awala wandu wangamanyilila ni wangakulupila ajinjilaga mwelemo ngasasala kuti wanyamwe nli wampugwe?

²⁴ Nambo iwaga wandu wose nkulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu, ajinjilaga mundu jwangamanyilila pane jwangakulupilila yose ichapilikane chiyalosye ungalumbana wakwe nsyene ni aila yaipilikene chiyalamule.

²⁵ Yaisisiche mu ntima wakwe chiwe yeunukukwe, nombejo chatindiwale ni kwalamba Akunnungu achitiji, “Isyene Akunnungu ali pasikati jenu mwanya pelepa!”

Ukotopasyo kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito

²⁶ Ana tujile uli achalongo achinjangu? Pankuchingangana pamo kwapopelela Akunnungu, jwine ajimbe lujimbo ni jwine ajiganyisye, ni jwine akole uunukuko waukutyochela kwa Akunnungu ni jwine awechete kwa chiwecheto changamanyika ni jwine wagopolele wandu chachiwechetekwe cho. Indu yose itendekwe kwa kwagumba wandu wakukulupilila Che Yesu.

²⁷ Iwaga wandu akuwecheta iwecheto yangamanyika, awecheteje wawili pane watatu, ngasapunda, nambo awecheteje jumo jumo ni kuweje ni mundu jwakugopolela.

²⁸ Nambo iwaga ngapagwa mundu jwakwagopolele wandu chachiwechetekwe cho, jwele jwakuwecheta chiwecheto changamanyika atame jii mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, awechete ni nganisyo syakwe nsyene ni Akunnungu.

²⁹ Wandu wakusala utenga kutyochela kwa Akunnungu, asaleje wawili pane watatu ni wane agapime agala gakugasala.

³⁰ Nambo iwaga apali mundu panchingangene po apochele utenga kutyochela kwa Akunnungu, juwatandite kuwecheta jula amyalale.

³¹ Pakuwa wanyamwe wose nkukombola kulalichila jumo jumo utenga umpegwilwe ni Akunnungu kuti kila mundu alijiganye ni kutulaswa ntima.

³² Ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu ukusachilwa kulongoswa ni ajula jwaali ni ntuuka wo,

³³ pakuwa Akunnungu nga wa Akunnungu wakuwatanganya nambo ali Akunnungu wa chitendewe. Mpela yaikuti pakuwa kwa mipingo jose ja wandu wakukulupilila Kilisito waali wandu wa Akunnungu,

³⁴ achakongwe amyalale mmipingo jose ja wandu wakukulupilila Kilisito pakusongangana. Welewo ngakusachilwa kuwecheta. Nambo akusachilwa ajitichisye, mpela igakuti kusala Malajisyo ga Wayahudi.

³⁵ Iwaga akwete mausyo ga kuusya, akausye achiwankwawo kumusi, pakuwa jili soni kwa achakongwe kuwecheta chachilichose pa nsongangano wa wandu wakukulupilila Kilisito.

³⁶ Ana lilo we lya Akunnungu lyatysile kukwenu? Pane ana lyannyichilile mwanya pe?

³⁷ Mundu jwalijose aliganisyaga kuti akwete ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu pane akwete Mbumu jwa Akunnungu, aimanyilile kuti ingulemba yi, ngulemba makanyo ga Ambuje.

³⁸ Nambo mundu agajalusyaga agaga, nombejo ajaluswe.

³⁹ Kwayele, achalongo achinjangu, nlajile kwannope kwalalichila wandu utenga kutyochela kwa Akunnungu ni ngasimwakanya wandu kuwecheta chiwecheto changamanyika.

⁴⁰ Nambo indu yose ipanganyikwe mwambone ni mwaukotopasyo.

15

Kusyuka kwa Kilisito

¹ Sambano achalongo achinjangu, ngusaka nankumbusye yankati Ngani Jambone jinanlalichile, jimwajipochele jajili nsingi wa chikulupi chenu. Ni wanyamwe nkwiima chilimbile pa wele nsingi wo.

² Utenga unanlalichile wo uli Ngani Jambone, wanyamwe nkukulupuswa mwaikamulisyaga yambone yeila inanalichile, ikawaga yeleyo chikulupi chenu ngawa chindu.

³ Pakuwa kundanda nampele wanyamwe indu yaili ni mate nnope inapochele une nansyene: Kuti Kilisito wawilile sambi syetu mpela yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu,

⁴ ni wawichikwe mwilembe ni kusyuka pa lyuwa lyaatatu mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,

⁵ kundanda waakopochele che Petulo, ni kanyuma waakopochele awala likumi ni wawili.

⁶ Sooni waakopochele achalongo achinjetu kupunda mia tano kwa pamo ni wane mwa wanyawo ali chiwela ni umi ni wane ajasiche.

⁷ Kanyuma wakopochele che Yakobo ni sooni waakopochele achinduna wose.

⁸ Mbesi wangopochele une jundi mpela jumbagwile ngawa katema kao.

⁹ Pakuwa une ndili nduna jwamwana kupunda achinduna wose, nganguwajilwa kuwilanjikwa nduna, ligongo nalagasisye mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito waali wandu wa Akunnungu.

¹⁰ Nambo, kwa upile wa Akunnungu mele yele indi, ni upile wambebe, nganamba kwa iyiyi peyi. Ngawa kuti napanganyisye masengo kwakuchalila kwapunda achinduna wose, nganiwa une, nambo umbone wa Akunnungu waliji pamo none.

¹¹ Nipele yawaga une ni jungulalichila pane welewo, chelecho ni chatukulalichila, ni chelecho ni chinkuchikulupilila.

Kusyuka kwa wandu

¹² Iwaga yalalichikwe kuti Kilisito wasyuchile, wampepe mwa wanyamwe akukombola chinauli kusala, ngapagwa kusyuka?

¹³ Nambo iwaga kwangali kusyuka, nipele Kilisito nganasyuka.

¹⁴ Iwaga Kilisito nganasyuka, kulalichila kwetu kuli kwangali chindu, ni kukulupilila kwenu kuli kwangali chindu.

¹⁵ Kupunda yeleyo, tukuloleka kuwa waumboni wa unami paujo pa Akunnungu, pakuwa twasasile kuti Akunnungu wasyusisye Kilisito, nambo nganiwasyusya, iwaga ili isyene, wawile ngaasyuka.

¹⁶ Pakuwa naga wawile ngakusyuswa nipele Kilisito nombe nganasyuka.

¹⁷ Iwaga Kilisito nganasyuka, chikulupi chenu changali chindu ni wanyamwe ndi chiwela mu sambi.

¹⁸ Sooni wakukulupilila wose wawawile achakulupililaga Kilisito asoiye.

¹⁹ Ni iwaga tukwalolela Kilisito mu umi awuwupewu, uweji tukusachilwa tukolelwe chanasa kwapunda wandu wose.

²⁰ Nambo isyene, Kilisito asyuchile, Jwelejo ali jwaandanda ni chimanyisyo chisyene kwa awala wandu wawawile kuti chasyuchikwe.

²¹ Pakuwa mpela ila chiwa chaichiswe ni mundu jumo, iyoyopeyo, kusyuka kwaichiswe ni mundu jumo.

²² Mpela ila wandu wose iyakuti pakuwa kwaligongo lya kulumbikana ni che Adamu, iyoyopeyo wandu wose akutendekwa wajumi kwaligongo lya kulumbikana ni Kilisito.

²³ Nambo kila mundu chasyuche kwa katema kakwe, Kilisito wasyuchile kundanda nipele awala waali wandu wakwe Kilisito chasyusikwe, apala Kilisito pachaiche.

²⁴ Pele mbesi chijiiche katema Kilisito pachachapa Akunnungu Atati umwenye, pachamale kwonanga mbumu sya ulamusi ni mbumu sya ukulu ni mbumu sya machili.

25 Pakuŵa Kilisito tachitawala mpaka Akunnungu pachachaŵika ŵammagongo ŵao paasi pa makongolo gao.

26 Jwammagongo jwambesi kwonasika ali chiwa.

27 Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Akunnungu aŵisile yose paasi pa makongolo gakwe.” Nambo Malembelo pagakusala, “Indu yose iŵichikwe paasi pa makongolo gakwe aitawale,” ikuwoneka pangasisika yakuti Akunnungu nganapagwa mu indu yo, pakuŵa welewo ni ŵaiŵisile indu yose paasi pa makongolo ga Kilisito.

28 Indu yose yaŵichikwaga paasi pa ulamusi wa Kilisito nombe Mwana chaliŵiche nsyene paasi pa Akunnungu, kuti Akunnungu aitawale indu yose ni papali pose.

29 Sambano, iŵaga nganikupagwa kusyuka, chatendeuli aŵala ŵaŵabatiswe kwaligongo lya ŵawe? Iŵaga ŵawe ngaasyusikwa, kwachichi ŵandu akubatiswa kwaligongo lyao?

30 Ni kwetu uwe, kwachichi tukulitaga mu yakogoya katema kose?

31 Achalongo achinjangu, une nguutyosya umi wangu moŵa gose! Isyene ngusala! Ngulilapa kwaligongo lyenu kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito Ambuje ŵetu.

32 Kumenyana kwangu ni ŵandu ŵaŵaliji mpela inyama yakalipa ku Efeso kula, namenyene kwa usache wa ŵandu, ana napatile ichichi? Iŵaga ŵawe ngaasyusikwa sambano nneche, “Tulye ni kung'wa, pakuŵa malaŵi chituwe.”

33 Ngasinlambuchikwa: “Umbusanga ŵakusakala ukonanga wende wambone.”

34 Mpitikusye ng'anisyo syenu, mpanganye yambone, pakuŵa ŵampepe mwa ŵanyamwe ngakwamanyilila Akunnungu ng'oo. Nguŵecheta yeleyi kuti nantesye soni.

Chiilu chachisyuchikwe

35 Nambo mundu akukombola kuusya, “Ana ŵawe akusyuswa chinauli? Ana chachiŵa ni iilu yantiuli?”

36 Ŵakuloŵela mmwe! Chinkuchipanda ngachimela mpaka chiwe kaje.

37 Pankupanda, nkupanda lusongolo pe, lwaŵaga lusongolo lwa ngano pane mbeju jine, ngawa mmela wansima waukutyochela kanyuma.

38 Nambo Akunnungu akujipa mbeju jo uloleche mpela yakuti kusaka nsyene, ni kila lusongolo lukwete uloleche wakwe.

39 Iilu ya yepanganyikwe yose ngaikulandana. Ŵandu akwete iilu yao ni inyama ikwete iilu yao, ijuni ikwete iilu yao ni somba sikwete iilu yao.

40 Sooni ipali iilu ya kwinani ni iilu ya pachilambo, nambo usalale wa iilu ya kwinani ngaukulandana ni usalale wa iilu ya pachilambo.

41 Lyuŵa likwete usalale wakwe ni lwesi lukwete usalale wakwe, ni ndondwa sikwete usalale wakwe. Namose ndondwa nasyo silekangene kwa usalale.

42 Ni ichiiŵe katema ka kusyuswa kwa ŵawe. Mpela ila mbeju, chiilu chikusikwa akuno chili chiosile nambo chikusyuka akuno chili chejumi.

43 Chiilu chikusikwa mwa kwaluka chikusyuka mu lumbili, chiilu chikusikwa mwakulepetala chikusyuka mu machili.

44 Chiilu pachikusikwa, chikusikwa kwa chiilu chatupagwile nacho, nambo pachikusyuswa, chikusyuswa kwa chibumu, iŵaga kwana chiilu chatupagwile nacho nipele chipali nombe chiilu cha chibumu.

45 Iembekwe Mmalembelo ga Akunnungu, “Mundu jwaandanda, che Adamu, ŵaliji mundu jwanjumi,” nambo Adamu jwambesi ali Mbumu jwakwapa ŵandu umi.

46 Ngaŵa chiilu cha chibumu chichalongolele, nambo chiilu chitupagwile nacho, ni mbesi achila chiilu cha chibumu.

47 Che Adamu jwaandanda ŵagumbikwe kutyochela mu litaka, nambo che Adamu jwaaŵili jwatyochele kwinani.

⁴⁸ Wose wâli pachilambo ali mpela ajula juwagumbikwe mu litaka, nambo awâla waa kwini ali mpela ajula juwatyochele kwini.

⁴⁹ Ni mpela itutite kulandana ni mundu juwagumbikwe kwa litaka, iyoyo chitulandane ni mundu juwatyochele kwini.

⁵⁰ Ngunsalila achinjangu, chiilu cha mundu ngachikombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu, atamuno chiilu chachikuwola ngachikukombola kwinjila peuto paikwinjila iilu yangaikuwola.

⁵¹ Mpilikanile, ngunsalila yantemela, ngatuwa wose, nambo wose chitugalauswe,

⁵² indu yi chiikopochele katema lipenga lya mbesi pachilisone, chisisimuchile. Pakuwa lipenga pachilisone, wawe chachisyuswa akawa sooni, nowaji chitugalauswe.

⁵³ Pakuwa chiilu chakonasika chikusachilwa chigalauswe ni kuwa changajonasika, ni chiilu chakuwa chikusachilwa chigalauswe chiwe changawa.

⁵⁴ Nipele chiilu chakonasika cho pachichigalauswe ni kuwa changajonasika, ni chiilu chakuwa pachichigalauswe kuwa changawa, nipele alila lilo we lyalilembekwe patiliwe isyene, “Chiwa chijonasikwe ni kupunda kumalile!”

⁵⁵ “Ana ugwe chiwa, kupunda kwenu kuli kwapi?”

Ana ugwe chiwa machili genu gagakwika nako kupoteka galikwapi?”

⁵⁶ Chiwa chikukola machili gakuulasya kutyochela mu sambu, ni sambu sikukola machili kutyochela mmalajisyo ga che Musa.

⁵⁷ Nambo twatogolele Akunnungu, welewo akututenda tupunde kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

⁵⁸ Nipele achalongo achinjangu, njimanje kwakulimbila, nkatinganyika. Mowa gose mpunde kulityosya mmasengo ga Ambuje pakuwa nkuimanyilila kuti masengo gankugapanganya kwa ligongo lya Ambuje nganiga wa ga iyiyi peyi.

16

Nanjenunanjenu kwakwamuchisya wakukulupilila

¹ Sambano ngusala yankati mbiya kwa ligongo lya kwakamuchisya wandu wa Akunnungu: Mpanganye achila chinalajisye mmipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Galatia.

² Kila chijuma, kila mundu mwa wanyamwe asapule mbiya syasikutyochela mu yakupata yakwe, nipele agose kuti pachiche ngasindenda nanjenunanjenu sooni.

³ Namalaga kwika kukwenu, awala wandu uchimwasagule pasikati jenu, chinaatume ni chikalata chakwamanyisya, ni ajausye mbote syenu ku Yelusalemu.

⁴ Iwaga chiiwoneche ili yambone noneji nyaule, nipele wele wanduwo chalongane none.

Ikotopasyo i che Paolo

⁵ Chiiche kweleko namalaga kupita ku Makedonia, pakuwa ngusaka kwaula ku Makedonia.

⁶ Panjipa chindame ni wanyamwe kwa mo wa kanandi pane chindame katema kose kambepo kuti mpakombole kungamusya mu ulendo wangu kulikose kuchinyaule.

⁷ Pakuwa ngangusaka kuonegana ni wanyamwe ni kupelenganya. Ngulolela kutama ni wanyamwe kwa katema kakajinji Ambuje asakaga.

⁸ Chindame ku Efeso mpaka lyuwa lya Pentekosite,

⁹ pakuwa Ambuje amugulile nnango kupanganya masengo gamakulungwa, namuno kweleko kwana wandu achajinji wakunganila.

¹⁰ Che Timoseo aikaga kukwenu, nkantendekasya akole lipamba pachatame ni wanyamwe, pakuwa welewo akugapanganya masengo ga Ambuje mpela une.

¹¹ Nipele mundu jwalijose akasannyelusya jwelejo, nambo munkamusye ajendelechele ni ulendo kwa chitendewele kuti apakombole kumujila. Pakuâwa ngwalolela auje pamo ni achalongo âwane.

¹² Sambano ngusala yankati ngani ja nlongo njetu che Apolo: Nachondelele kwannope aiche kukwenu pamo ni achalongo âwane. Nambo ngakusaka kwika kweleko katema kano, nambo chaiche pachachikola lipesa.

Chikomasyo cha mbesi

¹³ Nchesye, njime uchenene mu chikulupi, mmeje âwakulimbila ni mmeje âwachili.

¹⁴ Kila chindu chinkupanganya mpanganyeje kwa unonyelo.

¹⁵ Sambano achalongo achinjangu, nkwananyilila che Sitefano ni âwandu âwaali mu nyuumba jakwe, âwelewo âwalongolele kuâwa âWâkilisito ku Akaya ko, nipele âwalityosisye achinsyene kwatumichila âwandu âwa Akunnungu. Kwapele achalongo achinjangu ngunchondelela,

¹⁶ mwajitichisye âwandu mpela âwelewo ni kila mundu jwakupanganya masengo ni kutumichila pamo nawo.

¹⁷ Ngusengwa nnope paikangene che Sitefano ni che Futunata ni che Akaiko, pakuâwa âwelewo âwanganuchisye kupanganya masengo agala gamwapanganyaga âwanyamwe katema kanganimpagwa.

¹⁸ âWelewo angonjile ntima wangu mpela iâwatite pakujikonga mitima jenu, âwandu mpela âwelewo ili yambone kwakumbuchila.

¹⁹ Mipingo jose ja âwandu âwakunkulupilila Kilisito âwa ku Asia jikunkomasya. Che Akila ni che Pilisila pamo ni mpingo wa âwandu âwakunkulupilila Kilisito waukusongangana mu nyuumba jao, akunkomasya kwa lina lya Ambuje.

²⁰ Ni achalongo wose âwaali pelepa akunkomasya. Nkomasyane kwakulosya unonyelo wa Kilisito.

²¹ Uneji, che Paolo ngunkomasya, ngulemba kwa nkono wangu nansyene.

²² Mundu jwalijose jwangasaka kwanonyela Ambuje, jwelejo alwesechekwe! Maranatha malumbo gakwe njise Ambuje âwetu.

²³ Ngunsachila umbone kutyochela kwa Ambuje Che Yesu.

²⁴ Unonyelo wangune uâwe pamo ni mwanyamwe wose âwanlumbikene ni Kilisito Che Yesu.

Chikalata chaaŵili cha Paolo kwa Wakolinto Chilongolelo

Chikalata chaaŵili kwa Wakolinto chalembeke ni nduna che Paolo pa yaka ya hansini ni nsano pakumala kupagwa Kilisito (1:1). Chelechi chili chikalata chaaŵili chatulinacho pasikati ja ikalata iŵili iŵalembile che Paolo kwa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵa ku Kolinto. Ŵaumanyilisi akukulupilila kuti che Paolo ŵalongolele kuchilemba chikalata chine chakalipa kwa Wakolinto kuchipunda chikalata chaaŵili chi. Kwa sambano nganitukola chikalata cho chachikukunguluchilwa mu Liunjili lyaŵili msitali waatatu mpaka waancheche. Chikalata chaaŵili kwa Wakolinto ikuganichikwa kuti chalembeke ni che Paolo ali ku Makedonia (2:13).

Chikalata chaaŵili kwa Wakolinto chili chajikajika pe chati chikulosya nganisyo. Che Paolo ŵalosisye kusengwa kwao yankati ngani jakusalala jiŵapochele kutyochela ku che Tito jajikwagamba ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵa ku Kolinto. Mu chikalata chi, tuku-gasimana majiganyo gamakulungwa gankati kupeleganya kwa uloleche wautyochele mu Lilangano lya Sambano. Pa liunjili lyaakusala che Paolo yakuti, pakukumbikanya mbiya ni kusijausya kukwakamusya ŵakukulupilila ŵakutama ku Yelusalemu (4:4 mpaka 5: 4). Ikuwoneka kuti achinduna ŵampepe ŵa unami ŵakutyochela mu mpingo wa ŵandu ŵangakukulupilila Kilisito ŵatumie ungajilana wa ŵandu ŵampepe mu mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito kunkanila che Paolo kuti alikusye achinsyene. Ŵaliji ni lipamba nkati ulamusi u che Paolo, chele ni chichantesile che Paolo alimbile mu ulamusi wa unduna u Che Yesu Kilisito mpaka kumbesi kwa chikalata chaaŵili chi kwa Wakolinto.

Yaili mwelema

Che Paolo akutanda kuchilemba chikalata chao kwa kwakomasya mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵa ku Kolinto (1-7).

Che Paolo akukunguluchila yankati kugalausya ukotopasyo wao wa ulendo ni yankati ngani jiŵajipatile jankati ŵanyawo ni iŵatite pakuchikunda chikalata chakwe chandanda (1:8 mpaka 7:16).

Che Paolo akwalajisya kukumbikanya mbiya kwaligongo lya kwakamusya ŵakukulupilila ŵa ku Yelusalemu (8:1 mpaka 9:15).

Che Paolo akumalichisya kwa kuuchenjela unduna wakwe ni kwajamuka yankati ulendo wao wine wakwajimajimila Wakolinto (10: mpaka 13:10).

¹ Uneji che Paolo nduna ju Che Yesu Kilisito kwa usache wa Akunnungu, ndili pamo ni nlongo njetu che Timoseo. Ngunnembela ŵanyamwe ŵandu ŵa Akunnungu unkwakulupilila Kilisito ŵanli ku Kolinto pamo ni ŵandu wose ŵa Akunnungu ŵaali ku Akaya kose.

² Tukwaŵenda Akunnungu Atati ŵetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito ampe ntuuka ni chitendewele.

Che Paolo akwatogolela Akunnungu

³ Alapikwe Akunnungu ŵaali Atati ŵa Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito ni Atati ŵaali ni chanasa ni Akunnungu ŵa utulasyo wose.

⁴ Akunnungu akututulasya mitima mmalagasyo gose kuti nowaji tukombole kwatulasya mitima aŵala ŵaali mmalagasyo gagaligose. Tukwatulasya mitima mpela ŵelewo iŵatite pakututulasya uwe.

⁵ Mpela ila igakuti kupunda kukwetu malagasyo kwaligongo lya kwatumichila Kilisito, iyoyopeyo ni itukuti kutulaswa kwannope ni Kilisito.

⁶ Iwaga uwe tukulagaswa, tukulagaswa kuti wanyamwe ntulaswe mitima ni kukulupuswa. Pane iwaga tukutulaswa mitima, wanyamwe nkutulaswa mitima iyoyopeyo ni kupata machili gakunkombolesya kugapililila malagasyo galagala gatukugapililila.

⁷ Kwayele chilolelo chatulinacho kukwenu chili chakulimba, pakuwa tukuimanyilila kuti mwa waga noweji mmalagasyo chinchiwa pamo noweji mu kutulaswa kwetu.

⁸ Achalongo achinjetu tukusaka kummanyisya kulaga kwatwalasile ku chilambo cha Asia, pakuwa kulaga ko kwagapundile machili getu ni kwichila mwakupwa mitima ja kupunda kukola umi.

⁹ Isyene mmitima jetu twaganisisye kuti tuli mpela walamulikwe kuulagwa. Yakopochele yeleyo kuti tukagakulupilila machili getu twachinsyene nambo twakulupilile Akunnungu wakwasyusya wandu wawile.

¹⁰ Welewo watukulupwisye mmalagasyo gala gagasachile kutuulaga ni chapunde kutukulupusya. Noweji tukwalolela welewo kuti chatukulupusye sooni.

¹¹ Wanyamwe nkutukamusya uwe kwakutupopelela. Nipele Akunnungu chaganje mapopelo genu ni chatupe upile, ni wandu achajinji chiwatogolele Akunnungu kwaligongo lyetu.

Che Paolo akugalausya ikotopasyo ya ulendo wao

¹² Uweji tukulifunila chindu chimo, miningwa jetu jikutu walanjila kuti utame wetu pachilambo pano nopennope ni wanyamwe kutama kwauswela ni ntima wambone utupegwilwe ni Akunnungu. Nganitutenda yeleyo kwa lunda lwa chiundu nambo kwa ntuuka wa Akunnungu.

¹³ Tukunnembela wanyamwe indu yankukombola kusyoma ni kuimanyilila. Ngulolela chinnyimanyilile yambone,

¹⁴ nachiwamuno sambano nkutumanyilila kanandi, nipele pa lyuwa lichauje Ambuje chinlifune kwaligongo lyetu ni uweji yachitujile pa kulifuna kwaligongo lyenu.

¹⁵ Isyene naliji ni chele chilolelo, nasachile kaje kwika kukwenu kuti nkole upile kwa kumona une kaa wili.

¹⁶ Ngulapilila kupitila kukwenu ndili ngwaula kuchilambo cha ku Makedonia ni pakuuja, kuti mungamusye mu ulendo wangu wa kwaula ku Yudea.

¹⁷ Ana panasachile kutenda yeleyo nkuganisya naliji jwagalaukagalauka? Pane inguganisya nguganisya kwa nganisyo sya chiundu pinguti, “Elo,” ni “Ngwamba,” kwakatema kamo?

¹⁸ Akunnungu ali wakukulupilichika, utenga wetu kukwenu nga wa lilo we lyakuti “Elo,” ni “Ngwamba” kwakatema kamo.

¹⁹ Pakuwa Mwana jwa Akunnungu, Che Yesu Kilisito, jutwanlalichilaga kukwenu une ni che Siluwano ni che Timoseo, ngana wa mundu jwa “Elo” ni “Ngwamba,” kwakatema kamo, nambo mo wa gose ali “Elo” ja Akunnungu.

²⁰ Pakuwa ilanga yose ya Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito iku wa “Elo”. Kwa ligongo lyo tukuti “Elo” kwa litala lya welewo kwa kwakusya Akunnungu.

²¹ Akunnungu nsyene ni wakutulimbisya uwe ni wanyamwe mkulumbikana ni Kilisito. Ni uwatusagwile,

²² atupele Mbumu jwakwe mmitima jetu a we chimanyisyo chachikulosya kuti tuli wandu wakwe, nombewo a wele poni kwa indu yose yaatugosele.

²³ Akunnungu ali jwaumboni jwangu, welewo akuumanyilila mtima wangu. Uneji naamwiwe ninaiche sooni ku Kolinto kukunsupusya kwakunsalila malo we gaka lipa.

²⁴ Ngatukusaka kunkanganichisya nkati aila inkuikulupilila, pakuwa tukwimanyilila kuti nli wakulimba mu chikulupi chenu, nambo tukupanganya masengo pamo ni wanyamwe ligongo lya kusengwa kwenu.

2

¹ Nambo, nalilapilile kuti nganyika sooni kukwenu kukunsupusya.

² Pakuŵa nansupusyaga ŵanyamwe, ana ŵaani chachisengwasya une? Ali ŵandu ŵalaŵala unaasupwisye.

³ Noneji nanlembele lyele liloŵe kuti naikaga kukwenu ninasupuswe ni aŵala ŵakusachilwa kundenda sangalale. Nguimanyilila isyene, nasangalalaga une ni ŵanyamwe wose nkusangalala.

⁴ Pananlembelelaga ndili ngusongoneka akuno ndili ngulilasika ni misosi, ngaŵa kuti nansupusye ŵanyamwe nambo kuntenda mmanyilile kuti ngunnonnyela kwannope.

Kwalechelesya ŵaleŵile

⁵ Ni sambano apali mundu jwansupwisye, mundu jo nganasupusya une nambo ni ŵanyamwe wose ni ngangusaka meje jwakalipa nnope.

⁶ Kwamukwa kwajamwikwe mundu jo ni ŵandu achajinji kwakwanile.

⁷ Ikusachilwa kunnechelesya mundu jo ni kuntulasya ntima kuti akapunda kusupuka nnope ni kupwa ntima.

⁸ Nipele ngunchondelela mwalosye kuti nkwanonyela kwannope.

⁹ Pakuŵa nalembile chikalata chila kuti naimanyilile iŵaga nkukombola kwitichisya mu yosepe.

¹⁰ Mwannechelesyaga mundu jwalijose chileŵo chakwe noneji ngunnechelesya chileŵo chakwe. Pakuŵa pangulechelesya, ni iŵaga isyene ngwete chakulechelesya, ngulechelesya paujo pa Kilisito kwaligongo lyenu,

¹¹ kuti Shetani ngasatulambusya pakuŵa tukuumanyilila ukalamuche wakwe.

Che Paolo mmusi wa ku Tuloa

¹² Panaiche ku Tuloa kukulalichila Ngani Jambone ja Kilisito, nakusimene kuli kuŵichikwe chile ni Ambuje kwaligongo lya masengo gao.

¹³ Nambo nganingombola kutulala muntima pakuŵa nganinasimana nlongo njangu che Tito kweleko. Nipele nalangene nawo ŵandu ŵa kweleko ni kwaula ku Makedonia.

Kukombola kwa ukamuchisyo wa Kilisito

¹⁴ Nambo tukwatogolela Akunnungu pakuŵa moŵa gose akutulongosya tuli mu mpingo wa kulosya kupunda mu kulumbikana pamo ni Kilisito. Nombewo akututenda uwe tujenesye umanyilisi wa kwamanyilila ŵelewo, papali pose patukumpanganyichisya masengo mpela nnunji wambone.

¹⁵ Pakuŵa kwa Akunnungu uweji tuli mpela nnunji wambone wa Kilisito utupegwilwe ni Akunnungu, waukwenela pasikati ja ŵakukulupuswa ni ŵakusochela.

¹⁶ Kwa aŵala ŵakusochela nnunji wo uli chiwa nambo kwa ŵakukulupuswa nnunji wo ukwikanawo umi. Ana ŵaani ŵakukombola kuipanganya yeleyo?

¹⁷ Uweji nganituŵa mpela ŵane ŵakulisumisya liloŵe lya Akunnungu, nambo kwakulumbikana ni Kilisito tukulalichila mu usyene paujo pa Akunnungu mpela ŵandu ŵatumikwe ni Akunnungu.

3

Achikatumetume ŵa chilanga cha sambano

¹ Uli, tukutanda sooni kulilapa twachinsyene? Pane tukusaka chikalata cha kutumanyisya kukwenu pane chikalata kutyochema kukwenu kutumanyisya uwe mpela ŵandu ŵane yakuti pakupanganya?

² Ŵanyamwe nli chikalata chetu, chikalata chachilembekwe mmitima jetu chikumanyika ni kusyomekwa ni jwalijose.

³ Isyene kuti ŵanyamwe nli chikalata chachilembekwe ni Kilisito, chachikulosya isogosi ya masengo getu pasikati jenu. Chele chikalata cho nganichilembekwa ni wino,

nambo kwa Mbumu jwa Akunnungu wâjumi ni nganichilembekwa pachanya chipande cha liganga chachisepekwe nambo mmitima ja wându.

⁴ Tukukombola kusala yeleyo pangali woga kwaligongo lya chikulupi chatulinacho paujo pa Akunnungu kwa aila yatesile Kilisito.

⁵ Ngaŵa kuti uweji tukukombola kuchipanganya chachili chose mu ukombole wetu twachinsyene nambo ukombole wetu ukutyochela kwa Akunnungu.

⁶ Nombewo ni wâkututenda uwe tukombole kulitumichila Lilangano lya Sambano, ni ngaŵa lilangano lya malajisyo gagalembekwe, nambo kwa lilangano lya Mbumu jwa Akunnungu. Pakuŵa malajisyo gagalembekwe gawkikanawo chiwa, nambo Mbumu jwa Akunnungu akwikanawo umi.

⁷ Malajisyo gagalembekwe mu ipande ya maganga gagasepekwe, ni ukulu wa Akunnungu wakopochele pajatyosyekwe. Namuno ukulu wa ku meeso ku Che Musa waliji wa katema pe, waliji ni machili gati Wâsilaeli nganakombola kukulolechesya ku meeso ku Che Musa ligongo lya kung'alima kwakwe. Iŵaga malajisyo gagawkikanawo chiwa pagakupanganya masengo gaiche ni ukulu wo,

⁸ uli ana utumichile wa Mbumu ngaupunda kuŵa ni ukulu wakupunda nnope?

⁹ Iŵaga kwaliji ni ukulu mu aula utumichile uwaichenawo ulamusi, isyene utumichile waukwatenda wându aŵe wâmbone paujo pa Akunnungu chiupunde kukola ukulu nnope.

¹⁰ Kwapele, achila chichaliji ni ukulu kalakala chisoyesye ukulu wakwe, pakuŵa chiiche chachili ni ukulu nnope.

¹¹ Pakuŵa, iŵaga achila chichaliji cha kupita chaliji ni ukulu nipele achila chakulama chichikole ni ukulu wakupunda nnope.

¹² Nipele pakuŵa tukwete chilolele chati nyi tukuŵecheta pangali lipamba.

¹³ Uweji ngatukutenda mpela Che Musa juŵaunichile ku meeso kwao ni chiguo cha mwana kuti Wâsilaeli akakulola kumbesi kwa kung'alima kwakukusisina.

¹⁴ Nambo nganisyo syao syalepele kumanyilila, pakuŵa mpaka lelo jino, palikusyomekwa lilangano lya kalakala chitambaa cho chipali, chiunichile nganisyo syao. Chitambaa cho chichityochekwe apala pe mundu pakulumbikana ni Kilisito.

¹⁵ Nambo mpaka lelo jino pagakusyomekwa malajisyo ga Akunnungu gaŵapele Che Musa chitambaa cho chikuunichila nganisyo syao.

¹⁶ Nambo chitambaa cho chikutyochekwa apala pe mundu pachiŵagalauchile Ambuje Che Yesu.

¹⁷ Nipele, Ambuje ali Mbumu jwa Akunnungu, ni paali Mbumu jwa Ambuje pelepali ni kulechelelwa.

¹⁸ Nipele noweji wose wânganituunichilwa ku meeso kwetu, tukuulosya ukulu wa Ambuje mpela kung'alima kwakutyochela mu lindala. Noweji tukugalauswa tulandane nawo kutyochela mu ukulu kwaula mu ukulu wine mpela ukulu waukutyochela kwa Ambuje, wâali Mbumu jwa Ambuje.

4

Kuŵika indu ya mbumu mu yoombo ya litaka

¹ Nipele kwa chanasa cha Akunnungu atupele masengo ga, kwaligongo lyo ngatukupwa ntima.

² Tuilesile indu yose ya mitemela ni ya soni, ngatukunlambusya mundu jwalijose namuno kulilyungasya liloŵe lya Akunnungu, nambo kwakusala usyene pelanga chikwatende wându amanyilile mmitima jao yatutite kuŵa paujo pa Akunnungu.

³ Nambo iwaga Ngani Jambone jitukujilalichila uwe jiunichikwe, jele jiunichikwe kwa wându wâkonasika pe.

⁴ Ni w̄elewo ngakukulupilila pakuw̄a nganisyo syao syetaje chipi ni achisoka, w̄aali nnungu w̄a pachilambo pano, kuti akakombola kuliwona lilanguka lya Ngani Jambone ja ukulu wa Kilisito, w̄aali chisau ni Akunnungu yatite kuw̄a.

⁵ Pakuw̄a ngatukulalichila ngani syetu twachinsyene nambo tukunlalichila Che Yesu Kilisito w̄aali Ambuje, noweji tuli achikapolo w̄enu kwaligongo li Che Yesu Kilisito.

⁶ Akunnungu w̄alaw̄ala uw̄asasile kuti, “Lilanguka lilanguchisye mu chipi,” w̄awowo ni w̄alanguchisye mitima jetu, atupele lilanguka lya umanyilisi wa ukulu wa Akunnungu waukung'alima ku meeso kwa Kilisito.

⁷ Nambo uwe w̄atukwete mbiko ji tuli mpela yombo ya litaka yaiw̄ichikwe indu ya mbumu nkati mwakwe, pakuti gawoneche machili gamakulungwa go, gakyochela kwa Akunnungu ngaw̄a kutyochela kukwetu twachinsyene.

⁸ Uweji tukupata masausyo gakupisyangana nambo ngatukulepela. Tukukola li-pamba nambo ngatukupwa mitima.

⁹ Tukulagaswa nambo ngatukulekwa pangali ukamuchisyo. Namuno tugwisiswe nambo ngatukujonasika.

¹⁰ Mow̄a gose tukwenda ni chiwa chi Che Yesu pa iilu yetu, kuti umi u Che Yesu uwoneche iyoyo mu iilu yetu.

¹¹ Pakuw̄a uweji w̄atuli w̄ajumi tukuulajikwa mow̄a gose kwaligongo lyakwatumichila Che Yesu, kuti umi wao uwoneche mu iilu yetu yaikuwa.

¹² Kwapele uwe tuli chile namose kuwa kwaligongo lyakunlalichila w̄anyamwe kuti w̄anyamwe mpate umi wa mow̄a gose pangali mbesi.

¹³ Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Nakulupilile ni kwa ligongo lyo naw̄echete.” Uwe nowe tukwete ntima uwowo wa chikulupi, tukukulupilila kwayele tukuw̄echeta,

¹⁴ pakuw̄a tukuimanyilila kwaisyene kuti Akunnungu ni uw̄ansyusisye Ambuje Che Yesu, chatususye noweji pamo ni Ambuje Che Yesu ni kutuw̄ika paujo pao pamo ni w̄anyamwe.

¹⁵ Yele yose itendekwe kwa liwamba lyenu kuti ntuuka wa Akunnungu pauk-waichilila w̄andu achajinji, chiw̄atende w̄atogolele kwannope Akunnungu, ni kwakusya Akunnungu.

Kutama kwa chikulupi

¹⁶ Kwapele ngatukupwa mitima, namuno iilu yetu ikuwisala nambo mbumu syetu munkati mwetu sikutendekwa syasambano mow̄a gose.

¹⁷ Kulaga kwetu kuli kwamwana sooni kuli kwa katema kakajipi nambo kukutupa ukulu waukupunda nnope, ukulu wa mow̄a gose pangali mbesi wauli wambone kupunda kulaga kwatuli nako.

¹⁸ Tukailolela yaikuwoneka nambo tuilolele yangaikuwoneka. Pakuw̄a aila yaiku-woneka ili ya katema kakajipi nambo yangaikuwoneka ili ya mow̄a gose pangali mbesi.

5

Ilu ya sambano

¹ Pakuw̄a tuimanyi yakuti chiilu chetu cha paasi pano chili mpela lisakasa lya-likukomboleka konasikwa, ni chajonasikwaga, Akunnungu chachitupa chiilu chachili mpela nyumba kwinani, nyumba jangataw̄ikwa ni makono ga w̄andu nambo jitaw̄ikwe ni Akunnungu nsyene ni jichijitame mow̄a gose pangali mbesi.

² Ni sambano mutukutama mu tukuwuwula akuno tuchilolelaga kwakulajila kwannope kupata chiilu chetu cha kwinani.

³ Pakuw̄a twamalaga kupegwa chiilu cha kwinani ngatulolechela sooni nganitukola chiilu.

⁴ Twaw̄aga chiw̄ela mu chiilu chi chachili mpela lisakasa lya pachilambo tukuwuwula ni kutopelwa pakuw̄a ngatukusaka kuchileka chiilu chi chachikuwa, nambo tukusaka

kupegwa chiilu cha kwini kuti chiilu chachikuwa chigalauswe ni umi wa moŵa gose pangali mbesi.

⁵ Akunnungu nsyene ni watumkolochesye indu yi, nombewo ni watupele Mbumu jwakwe aŵeje poni ja indu yose yatugosele.

⁶ Nipele katema kose tukulimbiswa mitima, sooni tukumanyilila kuti katema katukuŵa mchiilu chi, tukutama kwakutalika ni Ambuje.

⁷ Pakuŵa tukutama kwa chikulupi ngaŵa kwa yatukuiwona pe.

⁸ Nambo tukulimba mitima ni ikaliji mbaya tuchileche chiilu chi ni kwaula kukutama pamo ni Ambuje.

⁹ Nambo chindu chachili chambone kupunda yose, chili kwanonyelesya Ambuje tuli mu iilu ya pachilambo pano pane tuli mu iilu ya kwini.

¹⁰ Kwayele uweji wose tukusachilwa tujime paujo pa Kilisito ni kulamulikwa kuti mundu jwalijose apochele nti iwatite pa kupanganya paŵaliji pachilambo, iwaga yambone pane yangali mate.

Kwilana ni Akunnungu kwalitala lya Kilisito

¹¹ Nipele, tukugamanyilila malumbo ga kwajogopa Ambuje kwayele tukuchalila kwachisya wandu. Akunnungu akutumanyilila uchenene, noneji ngwete chilolelo chakuti ni wanyamwe wakwe nkutumanyilila uchenene.

¹² Uweji ngatukulilapa sooni twachinsyene paujo penu nambo tukusaka kumpa wanyamwe ligongo lya kulilapa kwaligongo lyetuwe kuti mpakombole kwajanga wakulilapa kwa indu yaikuwoneka ni ngaŵa kwa indu ya muntima.

¹³ Iwaga tukulechela waapugwe, tuli waapugwe kwaligongo lya kwanonyelesya Akunnungu, ni iwaga tukwete umanyilisi wambone, yeleyo ili kwa liwamba lyenu.

¹⁴ Pakuŵa unonyelo wa Kilisito ukutulongosya, sambano tukumanyilila kuti mundu jumo pe ni juŵawile ligongo lya wandu wose, nipele wandu wose tuwile pamo nawo.

¹⁵ Nombewo wawile ligongo lya wandu wose, kuti wandu waali wajumi anaŵe wajumi sooni kwa kulinonyelesya achinsyene, nambo kwakwanonyelesya welewo uwawile ni kusyuka kwa liwamba lya wanyawo.

¹⁶ Kwayele chitandilile sambano ni kwendelechela ngatukumpima mundu jwalijose kwa lunda lwa chiundu. Namuno twampimile Kilisito kwa lunda lwa chiundu, nambo sambano ngatukutenda yeleyo sooni.

¹⁷ Iwele kuti mundu awaga munkati mwa Kilisito apanganikwe mundu jwasambano ni yakalakala ipiite, nnole, itendekwe yasambano.

¹⁸ Ayiyi yose ikutyochela kwa Akunnungu watujilenye ni nsyene kwalitala lya chiwa cha Kilisito, ni watupele masengo ga kwajilanya wandu wane ni Akunnungu.

¹⁹ Welewu uli utenga wetu, Akunnungu waajilenye wandu wa chilambo chino ni asyene kwalitala lya chiwa cha Kilisito pangaŵalanjila sambi syao. Nombe atupele uweji utenga wa kwilanya.

²⁰ Nipele, uwe tukuwecheta pamalo pakwe Kilisito, mpela ila Akunnungu asyene akunchondelela wanyamwe kwa kang'wa syetu. Tukunchondelela wanyamwe pamalo pakwe Kilisito njilanikwe ni Akunnungu.

²¹ Kilisito nganakola sambi nambo kwa liwamba lyetu Akunnungu wantesile ajigale sambi syetu kuti kwakulumbikana ni welewo tukombole kuŵa wambone paujo pa Akunnungu.

6

¹ Nipele uweji watumkupanganya masengo pamo ni Akunnungu, tukunchondelela nkautenda ntuuka wa Akunnungu mpela nganiukola masengo kukwenu.

² Pakuŵa Mmalembelo Gamaswela Akunnungu akuti,
“Pa katema kangu ka chanasa nampikene,

ni pa lyuwa lya ukulupusyo nankamuchisye.”

Nnole, sambano kali katema ka chanasa cha Akunnungu ni lelo lili lyuwa lya ukulupusyo!

³Uweji ngatukusaka kuwa chakukuwasya chakwatenda wandu akasankulupilila Kilisito, kuti masengo getu ganalalatilwe.

⁴Nambo mu indu yose itukuipanganya tukulosya kuti, uweji tuli achikatumetume wa Akunnungu, kwa upililiu katema ka masausyo ni katema ka kusohekwa ni indu ni katema ka kulaga.

⁵Twaputikwe ni twatawikwe ni twasokolekwe pa wandu ni twapangenyeye masengo gakulimba, ni katema kakajinji twachesisye ni twatemi pangalya.

⁶Tukulosya kuti uweji tuli achikatumetume wa Akunnungu kwa kutama chambone ni kwa umanyilisi ni kwa upililiu ni kwa umbone. Tukunkulupilila Mbumu jwa Akunnungu ni tukwanonyela wandu kwausyene.

⁷Twalalichile utenga wa usyene kwa machili ga Akunnungu. Yakuputilana yetu yakulichenjela ni yakwaputila ili kupanganya yambone paujo pa Akunnungu.

⁸Tuli chile kuchimbilichikwa ni kujaluswa, kutukanwa ni kulapikwa. Tukuwoneka nti wawnami nambo tukuwecheta usyene.

⁹Tukuwoneka mpela wangatukumanyika nambo tukumanyika nnope, twaputikwe nambo nganituwa, mpela inkuti pakulola uweji tuli wajumi.

¹⁰Nachiwamuno tukuwoneka mpela wakusupuka nambo tukusengwa mowa gose. Nachiwamuno tukuwoneka mpela wakulaga nambo tukwasichisya wajinji. Nachiwamuno tukuwoneka mpela wangali chindu nambo tukwete indu yose.

¹¹Achalongo achinjangu wa ku Kolinto, tukungulwiche ni wanyamwe pangasisika, ni tukunonyela wanyamwe kwa mitima jetu jose.

¹²Nganitulisiwila kunnonyela wanyamwe, nambo wanyamwe mpungwisye kutunonyela.

¹³Sambano nguwecheta ni wanyamwe mpela achiwanangu nipele wanyamwe ntunonyele uweji mpela itutesile.

Nkakamulana ni wandu wangakwakulupilila Kilisito

¹⁴Nkakamulana ni wandu wangakwakulupilila Kilisito pakuwa kwana uganja chi pasikati ja umbone ni ungalumbana? Ana lulanga ni chipi komboleka kutama pamo?

¹⁵Ana kwana kwilana pasikati ja Kilisito ni Shetani? Ana wandu wakukulupilila ni wangakukulupilila akukombola kutama pamo ni kwilana?

¹⁶Soonu ana kwana kwilana pasikati ja Nyumba ja Akunnungu ni kuipopelela inyago? Pakuwa uweji tuli Nyumba ja Akunnungu, Akunnungu waali wajumi mpela iwatite asyene,

“Chindame mwa welewo,
ni chinjijenda pasikati jao.
Chinjiwa Akunnungu wao,
nombewo chawe wandu wangu.”

¹⁷Kwapele Ambuje akuti,
“Ntyoche pasikati jao,
nkalisepusye nawo.

Nkakwaya chachili cha usakwa,
noneji chinampochele.

¹⁸Ambuje jwali ni ukombole akuti yele,
Chinjiwa Atati wenu,
wanyamwe chinchiwa achiwanangu.”

7

¹ Nipele, achambusanga wangu pakuti tukwete ilanga yose yi menema tuliswejesye iilu ni mbumu ni tuweje waswela mbee tuchitamaga nkwalamba Akunnungu.

Kusangalala ku Che Paolo

² Ntupochele mmitima jenu. Nganitungwela jwalijose atamuno kummulasya mundu jwalijose atamuno kunlambusya mundu jwalijose.

³ Ngangusala yeleyi kwakunlamulila wanyamwe. Mpela inatite pakusala katasi kuti wanyamwe nli mmitima jetu, iwaga mchiwa pane mkulama, tuli pamo.

⁴ Uneji ngunkulupilila wanyamwe kwannope ni kulifuna kwaligongo lyenu. Nkulaga kwetu une nansyene ndusiswe ntima, ni lukondwa lwangu lwangali chiwani.

⁵ Pakuwa namose patwaiche ku Makedonia nganitungwela kupumulila mu iilu yetu. Twalasile mosemose, kwa paasa kwaliji kwana umenyani ni muntima mwalihi ni lipamba.

⁶ Nambo Akunnungu wakwatulasya mitima wakupwa ntima watutulasisye mitima jetu pakwika Che Tito.

⁷ Ni nga wa kwa kwika Che Tito pe nambo tupilikene imwatite pakuntulasya ntima. Atusalile inkuti pakulajila kumona ni inkuti pakusupuka kwa aila iyangopochele ni inkuti pakusaka kunjenjela une, chelecho chikusengwasya kwannope une.

⁸ Nipele, namose nansupwisye kwa chikalata chila une ngangulilasika. Namuno nalilasiche kwa katema pe, ngangulilasika sooni, pakuwa naimanyi kuti chikalata changu chansupwisye kwakatema pe.

⁹ Sambano ngusengwa, nga wa ligongo mwasupwiche, nambo ligongo kusupuka kwenu kwantesile ngalauche ni kuleka sambu. Pakuwa mwasupwiswe mpela yakuti pakusaka Akunnungu, kwapele nganitungwela chachili chose changalum-bana.

¹⁰ Pakuwa kusupuka kwakukuichiswa ni Akunnungu kukwapitikusya wandu mitima jao ni kuuleka sambu, ni kupochela ukulupusyo wangali kulilasika, nambo pachilambo kusupuka kwa chiundu kukunyangichiswa mundu chiwa.

¹¹ Sambano nnole yaikopochele nkati mwenu kwaligongo lya kusupuka kwenu mpela Akunnungu yakuti pakusaka. Kuntasile mme wakuchalila kwannope kwakulosya kuti nganitungwela chilewo chachili chose. Mwapotekwe muntima ni kutojima, nkweite lung'wanu lwa kumona, ni nkunonyelana ni nkunlechela Akunnungu alamule. Kwa yaliyose nllolisye kuti nganinkola chilewo mu yeleye yose.

¹² Kwapele namose nanlemebele, nganitungwela ligongo lya jwalewile atamuno jwalewelwe. Nambo nasachile iloleche paujo pa Akunnungu inkuti pakutukamusya uweji.

¹³ Kwapele twatusiswe mitima jetu. Nga wa kutuswa ntima pe nambo Che Tito watusengwasisye kwannope kwaligongo lyakusangalala kwakwe pakuwa mwaukonjisye ntima wao.

¹⁴ Uneji nalilapile paujo pa Che Tito kwaligongo lyenu ni wanyamwe nganimundaga soni. Nambo kila chindu chitungwela chalihi usyene ni kunlapa wanyamwe paujo pa Che Tito chalihi chindu cha usyene.

¹⁵ Unonyelo wakwe kukwenu ukupunda nnope paakukumbuchila wanyamwe wose imwatite pakwitichiswa ni imwatite pakungwela kwa ntima ni kwa kunchimbichiswa.

¹⁶ Ngusangalala pakuwa ngukombola kunkulupilila wanyamwe mu indu yose.

8

Kupeleganya kwa unonyelo

¹ Achalongo achinjetu tukusaka kummanyisya yatite Akunnungu kwapa ntuuka mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito ja chilambo cha ku Makedonia.

² Wakukulupilila wa kweleko walinjikwe nnope kwa kulagaswa nambo kusangalala kwao kwaliwi kwakukulungwa mpaka wapundile kupeleganya mwakupunda kwa ntima wa unonyelo namuno waliwi wakulaga nnope.

³ Isyene ngunsalila umboni, wapelegenye kwa ukombole wao ni wapundile kupeleganya kupunda ukombole wao ni nganapagwa mundu juwaakanganyichisye nambo kwa kusaka kwao achinsyene.

⁴ Watuchondelele kwannope tukamulangane nawo kwatumichila wandu wa Akunnungu waali ku Yudea.

⁵ Nganapanganya mpela itutite kulolela, nambo walityosisye achinsyene kaje kwa Ambuje ni kwetuwe, malinga ni yaikuti pakwanonyela Akunnungu.

⁶ Ni twanchondelele che Tito juwagatandite masengo go ankamusye wanyamwe mmalichisye masengo go gakupeleganya kwa ntima wa unonyelo.

⁷ Wanyamwe nkupanganya yambone mu yaili yose, mchikulupi ni ukombole wa kuwecheta ni umanyilisi ni kuchalila kose ni unonyelo wenu kukwetu. Kwayele tukunchondelela nkole unonyelo wakupunda mmasengo gakupeleganya ga.

⁸ Nganguwecheta kwa kunkanganyichisya nambo ngusaka kuulola unonyelo wenu iwaga uli wausyene kwa kuulandanya ni unonyelo wa wandu wane.

⁹ Pakuwa wanyamwe muumanyi ntuuka wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, namuno waliwi wakusichila nambo walitesile wakulaga kwa liwamba lyenu kuti kwa kulaga kwao wanyamwe ntendekwe wakusichila.

¹⁰ None pa lilo we li ngunshauli yelei, ili yambone kukwenu kumalichisya aila imwaitandisye mwacheso. Wanyamwe mwaliji wandanda kupeleganya ni mwaliji wandanda kuwa ni lung'wanu lwakutenda yeleyo.

¹¹ Sambano mmalichisye masengo gakupeleganya go mpela ila imwatite pakuwa ni lung'wanu lwa kukamusya. Ni kwa lung'wanu lulalula lumwakwete lwakukamusya, iyoyo peyo mmalichisye masengo go kwa kupeleganya malinga ni ukombole wenu.

¹² Iwaga mundu akwete ntima wa kupeleganya, Akunnungu akupochela chindu chakutyosya cho kwakuchilola achila chakwete, nga wa kwakuchilola achila changanakola.

¹³ Nningwa wangu nga wa kuti wanyamwe nlajeje kuti wane apocheje ngwamba nambo iweje imo.

¹⁴ Aka katemaka wanyamwe nkwete indu yayinji nnope, nipele mwakamuchisye awala waikwasowa. Ni wanyawo patachipata indu yeyinji akombole kunkamuchisya wanyamwe yaikunso wa. Ni pelepo chii we imo.

¹⁵ Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti pakusala, "Juwakumbikenye yeyinji nganakola yakupunda, ni ajula juwakumbikenye kanondi nganakola litika."

Che Tito ni achinjakwe

¹⁶ Ngwatogolela Akunnungu wa wapele che Tito ntima wa kunkamusya wanyamwe mpela indite kunkamusya une.

¹⁷ Nga wa kuti ajiitichisye itwa wendile pe nambo waliwi ni lung'wanu lwalukulungwa lwa kunkamusya mpaka wasachile nsyene kwika kukwenu.

¹⁸ Pamo nawo tukunlajisya njetu, jwakulapikwa ni mipingo jose ja wandu wakukulupilila Kilisito kwa kulalichila Ngani Jambone.

¹⁹ Kupunda gelego asagulikwe ni mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito kuti alongane ni uweji patukuijausya indu yetyosekwe, masengo gatukugapanganya kwa ligongo lya ukulu wa Ambuje ni kulosya kuti tukusaka kwakamusya wandu.

²⁰ Tuchilisepusyaga ni liloŵe li kuti mundu jwalijose ngasakola ni chachili chose chakutulalatila yankati itukuti kuutumichila ntuuka wu.

²¹ Tukasaka kupanganya yambone ngaŵa kwa Ambuje pe nambo ni kwa ŵandu nombe.

²² Kwayele tukunnajisya nlongo njetu jwine pamo ni ŵanyawo jwatunlinjile ni kunkulupilila, nombejo akusaka kwannope kunkamusya, ni sambano akulajila kwannope pakuŵa akwete chikulupi chachikulungwa ni ŵanyamwe.

²³ Che Tito jwele ali njangu, jwatukutumichila pamo kwaligongo lyenu. Nambo kwagamba achalongo achinjetu ŵane ŵawili ŵakulongana nawo wo ŵelewo ali ŵantenga kutyochela mu mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito nombewo akunchimbichisya Kilisito.

²⁴ Sambano mwalosye ŵandu wo unonyelo wenu kuti mipingo jao ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito jiŵatumile amanyilile kuti patukulilapa kwaligongo lyenu kuli kwakusyene.

9

Kwakamusya ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito

¹ Kwa ngani jankati kwajauchisya indu yetyosekwe kwa ŵandu ŵa Akunnungu ŵakutama ku Yudea, nganingola ligongo lya kunnembela sooni.

² Pakuŵa ngumanyilila intite pakukola ntima wa kupeleganya, noneji ngulilapa nkati ngani jo kwa ŵandu ŵa ku Makedonia, njasalilaga kuti ŵandu ŵa ku Akaya aliŵisile chile kupeleganya chitandilile mwacheso. Nipele ntima wenu wakupeleganya wachisisye ŵandu achajinji, akole ntima wakupeleganya.

³ Nambo sambano ngwatuma achalongo achinjetu ŵa kuti kulilapa kwetu nkati ŵanyamwe kunaŵe kwa iyiyipeyi, mpela indite pakusala nliŵiche chile kwakamusya.

⁴ Iŵaga akwika ŵa ku Makedonia pamo ni une ni kunsimana nganinliŵiche chile, tutujaluche pakuŵa twalilapile kwaligongo lyenu, ni ŵanyamwe ŵakwe chinchikola soni.

⁵ Kwayele, naiweni yambone naŵende achalongo ŵa alongolele kwika kweleko kuti aŵiche chile mitulilo jimwalanjile kupeleganya. Mitulilo jo chijilosye kuti nkupeleganya kwa usache wenu ni ngaŵa kwa kukanganichiswa.

⁶ Nkumbuchile yakuti, jwakupanda kanondi chagungule kanondi, nombe jwakupanda yeijinji chagungule yeijinji.

⁷ Mundu jwalijose apeleganye chasachile muntima mwakwe kupeleganya, ngaŵa kwa kukanganichiswa namose kwakusupuka, pakuŵa Akunnungu akunnonyela jwakupeleganya kwa kusangalala.

⁸ Ni Akunnungu akukombola kumpa ŵanyamwe kupunda aila yaikunsoŵa kuti katema kose nkole indu yejinji yakupanganyichisya masengo gagali gambone.

⁹ Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala,

“Jwele jwakwapa ŵakulaga kwa kusangalala.

Umbone wakwe ukutama moŵa gose pangali mbesi.”

¹⁰ Akunnungu ni ŵakwapa jwakupanda mbeju ni chakulya. Iyoyo champe ŵanyamwe mbeju syasikunsoŵa ni kusimelesya nombewo chachinjonjechesya magungulo kwa upeleganyo wenu wambone.

¹¹ Ŵanyamwe chimme ŵakusichila kuti mme ŵakupeleganya kwa kusangalala moŵa gose ni ŵandu chiŵatogolele Akunnungu kwa ligongo lya mitulilo japochele kwa litala lyetu uwe.

¹² Pakuŵa masengo gakupeleganya gankugapanganya ga, ngaŵa kwakwakamuchisya ŵandu ŵa Akunnungu indu yaikwasoŵa pe, nambo chigakamusye ŵandu achajinji kwatogolela Akunnungu.

¹³ Malinga ni kupeleganya kwenu kwaunonyelo, wandu chiwakusye Akunnungu kwaligongo lya kwitichisya kwenu ni kujikamulisya Ngani Jambone ja Kilisito pamo ni ntima wa kupeleganya kunkwapa wele ni wandu wose.

¹⁴ Nombewo chachimpopelela wanyamwe kwa ntima wa unonyelo, kwaligongo lya indu yekulungwa yampanganyichisye Akunnungu.

¹⁵ Twatogolele Akunnungu kwa ntulilo wao wejinji wangaukuwalanjika.

10

Che Paolo akugachenjela masengo gao

¹ Nipele une che Paolo nansyene junguwoneka jwakulitimalika pinguwa ni wanyamwe nambo natalichilaga ni wanyamwe nguwa jwachikali mpela wane yakuti kusala. Ngunchondelela kwa chanasa ni umbone wakwe Kilisito.

² Ngunchondelela ngasimundendekasya meje jwakalipa pachinjiika kukwenu pakuwa ikomboleka chinjiwa jwa chikali kwa wandu wakutuganichisya kuti tukutama mpela wandu wa pachilambo chi.

³ Isyene tukutama pachilambo, nambo ngatukumenyana mpela wandu wa pachilambo yakuti pakumenyana.

⁴ Pakuwa, yakumenyanilana yetuwe nga wa ya pachilambo, nambo gali machili ga Akunnungu gagakukombola kugumula maboma gose ga wammagongo, tukusijonanga nganisyo syosye sya unami,

⁵ ni kugwisya nganisyo ni indu yose yaikulitutumula kuukanila umanyilisi wa Akunnungu, ni kusikamula nganisyo syose kuti sinjitichisye Kilisito.

⁶ Mwa waga wa utindimisy mu kwitichisya pelepo ni pachituwe chile kunjamuka mundu jwalijose jwakukana kwitichisya.

⁷ Wanyamwe nkulolesya indu chapasa pe. Ana kwana mundu jwakuliganichisya kuti jwelejo ali jwa Kilisito? Ili yambone, nambo aganichisyeje iyoyo kuti noweji tuli wa Kilisito mpela jwelejo yatite kuwa jwa Kilisito.

⁸ Namose iwaga mbundile kulilapa ligongo lya ukombole watupele Ambuje nganingola soni pakuwa ukombole wo uli kwaligongo lya kunlimbisa mchikulupi ni nga wa kungwisya wanyamwe.

⁹ Ngangusaka nganisye kuti ngusaka kunjogoya ni ikalata yangu.

¹⁰ Pakuwa wandu wane akuti, "Ikalata i che Paolo ili yachikali yaili ni malo we gaku-topela, nambo nsyene jo pakuwaga noweji akuwa mundu jwakulepetala, ni pakukunguluka, malo we gao gakuwa gangali chindu."

¹¹ Mundu jwakuwecheta yeleyo aimanyilileje kuti, pangali utinda wa yaili mu ikalata tuli tatalichile ni yachituitendekanye twa waga pamo ni wanyamwe.

¹² Ngatukuliwika mu mpingo umo namuno kulilandanya ni wele wakulilapa achinsyene. Welewo ali wakulowela, akulipima malinga ni chipimo chao achinsyene ni kulilandanya achinsyene kwa achinsyene.

¹³ Uweji ngatukulilapa mwakupelenganya, nambo kulilapa kwetu chikusigalile mu chipimo cha masengo gaatupele Akunnungu, masengo gatukugapanganya kukwenu nombe.

¹⁴ Kulilapa kwetu nganitupelenganya, pakuwa patwanniyichisye Ngani Jambone ja Kilisito twaliji mmipika jetu.

¹⁵ Nipele ngatukulilapila masengo gapangeny wandu wane nambo tukulolela kuti, chikulupi chenu chichipunde konjecheka, masengo getu kukwenu chigapunde kwenela malinga ni mipika jatupele Akunnungu.

¹⁶ Pelepo chitukombole kulalichila Ngani Jambone mu ilambo ine, kwapele chitulilapilile masengo gatupangeny twachinsyene ni nga wa masengo gapangeny wandu wane.

¹⁷ Nambo, mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti pakusala, “Jwakulilapa alilape kwa achila chapangeny Ambuje.”

¹⁸ Pakuŵa jwakukundikwa ngaŵa mundu jwakulilapa nsyene nambo ajula jwaku-lapikwa ni Ambuje.

11

Che Paolo ni achinduna ŵa unami

¹ Ikaliji mbaya nkaambililile kanondi mu kuloŵela kwangu, ngummenda, mum-bililile kanondi.

² Ngunkolela wiu mpela ila Akunnungu yakuti kunkolela wiu, pakuŵa ŵanyamwe nli mpela mwalimwalipe junantomele kwaligongo lya jwannume jumo pe, jwele jwan-
nume jo ali Kilisito.

³ Nambo ngogopa kuti, mpela ila lijoka ilyatite pakunlambusya che Hawa kwa ukala-
muche wakwe, iyoyopeyo nganisyo syenu sikalyungaswa mpaka kuleka kulityosya
kwenu kwa ntima wambone kwa Kilisito.

⁴ Pakuŵa aikaga mundu jwalijose kukunlalichila Che Yesu jwine jwanganitun-
lalichila uwe, ngunsimonga pakuŵa ŵanyamwe nkupililila. Ni ŵanyamwe nkumpochela
mbumu jwine jwangaŵa Mbumu jwa Akunnungu, ajula jumwampochele. Ni nku-
jipochela ngani jambone jiine ni ngaŵa Ngani Jambone jimwalalichilwe jila!

⁵ Nganguganisya kuti chiisowile chindu chalinacho ŵakuliŵilanga, “Achinduna
ŵakulu.”

⁶ Nachiŵamuno nganingola umanyilisi wakuŵecheta yambone nambo ngwete umany-
ilisi. Noweji tulosisye yelei paujo penu papali pose ni katema kose.

⁷ Uli, natesile sambu panalitulwisye nansyene ni kunkusya ŵanyamwe, pananalichile
Ngani Jambone ja Akunnungu pangali malipilo?

⁸ Panatumikaga pasikati jenu, napochele ukamusu kutyochela kwa mipingo jine
ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. Ni kwa yele naliji mpela ngwapokola ŵelewo kuti
ngombole kuntumichila ŵanyamwe.

⁹ Panaliji ni ŵanyamwe, nganinanlagasya jwalijose panasakaga chindu chachili chose.
Pakuŵa achinjetu ŵaŵaumile ku Makedonia ŵambechele yose iyasoŵaga. Nganisaka
kummenda ŵanyamwe chachili chose ni napundile kutenda yeleyo.

¹⁰ Mpela ila usyene wa Kilisito yautite kuŵa nkati mwangu, ngapagwa mundu jwali
jose mu chilambo chose cha ku Akaya juchakombole kusiŵila une kulilapila chelecho.

¹¹ Kwa chichi nguŵecheta yele? Ana ligongo ngangunnonyela ŵanyamwe? Ngwamba!
Akunnungu akuimanyilila kuti ngunnonyela.

¹² Nambo indu inguipanganya chimbunde kuipanganya, kuti naajime lipesa aŵala
ŵakuliŵilanga “Achinduna ŵakulu,” aŵala ŵakusosa lipesa lya kulilapa kuti akupanganya
masengo mpela uwe.

¹³ Ŵandu ŵanti yeleyo ali achinduna ŵa unami, akupanganya masengo gao kwaku-
lambusya achilitendaga kuti ali achinduna ŵa Kilisito.

¹⁴ Ngaŵa chindu chakusimonga, pakuŵa namose Shetani nsyene akukombola kuli-
tenda kuti, ali katumetume jwa kwini jwa lilanguka.

¹⁵ Kwapele ngaŵa chindu cha kuchisimonga, yaŵaga nombewo achikatumetume ŵa
Shetani akulitenda ali ŵakutumichila ŵambone paujo pa Akunnungu. Nambo mbesi jao
chalamulikwe malinga ni ipanganyo yao.

Che Paolo akulagaswa kwa ligongo lya unduna

¹⁶ Nguti sooni, mundu jwalijose ngasang'anichisya jwakuloŵela une, nambo
mwang'anichisya yeleyo, mumalanjile mpela jwakuloŵela, kuti none nalilape
kanandi.

17 Chinguwêcheta sambano ngaŵa chanajisye Ambuje mechete, nambo yankati chindu chakulilapa chi, uneji nguŵecheta mpela jwakuloŵela.

18 Wându wâjinji akulilapa mpela wându wâ pachilambo yakuti pakulilapa. Kwaligongo lyo, noneji chinalilape iyoyo peyo.

19 Wanyamwe nkuliganichisya kuti nkmete lunda, kwayele nkwapililila wakuloŵela nkusengwa.

20 Pakuŵa nkumpililila mundu jwakuntenda wanyamwe achikapolo, ni jwakunjiwila ipanje yenu ni jwakunjigala pangankusaka, achinnyelusyaga ni kumputa majanda ku meeso.

21 Ngwete soni pangwitichisya kuti twaliji wakulepetala mkupanganya yeleyo.

Iweje yanti yose, iwaga kwana mundu jwalijose akukombola kulilapila chindu, none jwakwe ngulinga kulilapa, sambano nguŵecheta mpela jwakuloŵela.

22 Ana welewo ali Waebulania? None jwakwe ndili Mueblania. Ana welewo ali Waisilaeli? None jwakwe ndili mu Isilaeli. Ana welewo ali wa lukosyo lu che Iblahimu? None jwakwe ndili jwa lukosyo lu che Iblahimu.

23 Ana ali Wakutumichila wa Kilisito? Une ndili jwakwapunda welewo, none nguŵecheta mpela jwampugwe kuti uneji ndili jwakutumichila jwambone. Une nagapangenyeye masengo gakulimba kwapunda welewo ni natawikwe kwapunda welewo ni naputikwe kwapunda welewo ni kakajinji nawandichile kuwa kwapunda welewo.

24 Kasano Wayahudi wambutile iboko selasini ni tisa.

25 Katatu Waloma wambutile iboko ni kamo naponyekwe maganga. Ni katatu janga-sichile ngalaŵa jajikulungwa mu bahali ni nalonjele mu bahali chilo ni musi.

26 Najesile kakajinji, naliji mchakogoya chakukumbwa ni meesi, naliji mchakogoya ni wachiswamba ni naliji mchakogoya ni Wayahudi achinjangu ni wându wangaŵa Wayahudi. Naliji mchakogoya mu mmisi ni naliji mchakogoya mwipululu ni naliji mchakogoya mu bahali ni naliji mchakogoya kwa achambusanga wangu wa unami.

27 Ndesile masengo gakulimba ni kulaga ni njesisye kakajinji. Kakajinji jangwete sala ni njota ni kakajinji nganingola chakulya ni kakajinji naliji mu mbepo ni nganingola nguo.

28 Kupunda yeleyo yose, lyuŵa ni lyuŵa ngujiganisya mipingo jose ja wându wakunkulupilila Kilisito.

29 Iwaga mundu jwalijose ali jwa kulepetala ni une nguŵa jwakulepetala iyoyo, iwaga mundu akwatendekasya wându atende sambu une ikumbeteka muntima.

30 Nalilapaga, chinalilape kwa indu yaikulosya kulepetala kwangu.

31 Akunnungu, Atati wa Ambuje Che Yesu akuswe moŵa gose pangali mbesi. Welewo akuimanyilila kuti ngangulambusya.

32 Katema kanaliji ku Damesiki, nkamusi jwa mwenye che Aleta waŵisile wakulindilila mminango ja musi wa ku Damesiki kuti angamule.

33 Nambo wamisile mu chitundu ni kundulusya kwakupitila palidilisha lyalili pa lipupa lya musi. Noneji nakombwele kwapeleta mmakono mwao.

12

Che Paolo akusagamila

1 Chinalilape namose ngaikuŵajilwa, nambo chisale yankati yakwiwona ni uunukuko umbatile kutyochela kwa Ambuje.

2 Ngummanyilila mundu jumo mwa Kilisito, ni sambano ipitile yaka likumi ni ncheche, mundu jo wâjigalikwe kwini. Ngangwimanyilila kanga mchiilu pane mu mbumu nambo Akunnungu akwimanyilila.

³ Une nguimanyilila yakuti mundu jo wâjigalikwe kwini, nambo nganguimanyilila kanga watemi kweleko mchiilu pane ngaŵa mchiilu, Akunnungu nsyene akwimanyilila.

⁴ Kweleko kumbepo ko, waipilikene indu yanti, indu yo ngaikusachilwa mundu kuiwalanga.

⁵ Nipele chinalilape kwaligongo lya mundu jwanti yele nambo ngangulilapa nansyene, ikaŵe chinalilape kwaligongo lya kulepetala kwangu.

⁶ Ngasachile kulilapa ngangaŵe jwakuloŵela, pakuŵa ngasasile isyene pe. Nambo ngulisiŵila, kuti jwalijose atakung'anichisya une mbundile nnope kwipunda yakwiwona njitendaga ni kwipilikana kutyochela kwangune.

⁷ Nambo kuti aasiŵile une kulilapa kwannope kwa winji wa iunukuko, napotekwe mchiilu changu mpela ila ngusomwa ni miiŵa, jijaliji mpela jwantenga jwa Shetani kwa kunagasya ni kusiŵila kuti ngasililapa kwakupunda.

⁸ Nachondelele Ambuje katatu kuti kupeteka ko kundyoche.

⁹ Nombewo waasalile, "Ntuuka wangu ukunjenela, pakuŵa ukombole wangu ukumalichika mu kulepetala." Kwayele chinalilape kwa kwangala mu kulepetala kwangu kuti machili ga Kilisito gatame pachanya pangu.

¹⁰ Kwa yele ngusengwa pangulepetala ni pangutukanwa ni pangusowekwa ni indu ni pangulagaswa ni pangusauka ligongo lya Kilisito. Pakuŵa naŵaga jwakulepetala, katema ko ni pingukola machili.

Che Paolo akwaganichisya Wakolinto

¹¹ Ndili mpela jwakuloŵela, nambo wanyamwe ni mundesise meje jwanti nyi. Wanyamwe mwaŵajilwe kunapa une, pakuŵa naŵajilwe kulapikwa ni wanyamwe, ligongo atamuno nganima chindu nambo ngakunyichilila wele wakuliŵilanga, "Achinduna achakulu."

¹² Imanyisyo ni yakusimonjeka yaikumanyisya kuti une ndili nduna yapanganyikwe kukwenu kwa upililiu wose.

¹³ Ana chindu chi changanimbanganya kukwenu chinachipanganye mu mipingo jine ja wandu wakunkulupilila Kilisito? Nganinansausya kwakusaka mungamuchisye. Munechelesye chileŵo chi.

¹⁴ Nnole, sambano naliŵichile chile kunjimajimila kaatatu ni ngasinantopela. Ngangusaka ipanje yenu nambo ngunsaka mwachinsyene. Pakuŵa achaŵelesile akwaŵichila mbiko achiŵana ŵao nambo wanache ngakwaŵichila mbiko achaŵelesile ŵao.

¹⁵ Chinjisengwa nnope kupeleganya yose ingwete ni namose kulityosya nansyene kwaligongo lya kunkamusya wanyamwe. Ana chimunonyele kanandi pakuŵa nanyonyele kwannope?

¹⁶ Nipele chinjitichisye kuti nganinantopela. Nambo wane akuganisya kuti, "Pakuŵa che Paolo ali jwakalamuka, antanjisye kwakunlambusya."

¹⁷ Ana panamtumile jwantenga kukwenu nampokwele chachili chose kwa litala lya jwantenga jula?

¹⁸ Nanchisisye che Tito ni kwatuma pamo ni nlongo njetu jwine. Uli che Tito wanjilwe? Ana ngankuimanyilila kuti uwe twapanganyisye masengo kwa nningwa umo, ni tukupanganya chindu kwa litala lilalila?

¹⁹ Ana nkuganisya kuti mpaka sambano tukulichenjela twachinsyene kukwenu? Uweji tukuŵecheta paujo pa Akunnungu tuli tulumbikene ni Kilisito. Achambusanga wangu yele yose tukwipanganya kwa kunlimbisya wanyamwe.

²⁰ Ngogopa, apala pachinjika kukwenu ndakunsimana nganimma inguti pakusaka une, mbesi chimoneche kukwenu ingangusaka moneche. Ngogopa kunsimana nli ni umani ni wiu ni ugongomalo ni makani ni kulambuchisyaana ni kunong'onana ni kulifuna ni utindiganyo pasikati jenu.

²¹ Ngogopa kuti pachiiche sooni, Akunnungu wangu chanyalusye mmbujo mwenu, noneji chinjililasika kwaligongo lya awala wandu watesile sambu kalakala nambo nganaleka usakwa wao ni chigwagwa ni chikululu chiwatesile.

13

Che Paolo akuujamuka mpingo wa wandu wakukulupilila Che Yesu

¹ Au uli ulendo wangu waatatu uchiiche kukwenu. Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala, “Magambo gose chigakaluche kwa kang'wa sya wandu wawili pane kupunda”

² Natandite kunjamuka panaiche kukwenu pa ulendo wangu wawili, ni sambano ngunjamuka sooni pandi kwakutalichila, yakuti pachinjiika ngaangola chanasa kwa awala wose walongolele kutenda sambu ni akwendelechela kutenda sambu, ni wane wose.

³ Chimuumanyilile usyene wose, kuti Kilisito akuwecheta ni wanyamwe kwalitala lya kang'wa jangu. Kukwenu Kilisito ngana wa wakulepetala paakulichenjeusya ni indu yenu, nambo akugalosya machili gao pasikati jenu.

⁴ Atamuno waliji wakulepetela pawawambikwe pansalaba, nambo sambano akutama kwa machili ga Akunnungu. Iyoyopeyo nowaji tuli wakulepetala kwakulumbikana nawo, nambo patukulilagasya kwa ligongo lyenu chitutame nawo kwa machili ga Akunnungu.

⁵ Nlipime mwachinsyene, nnyimanyilile kanga nlimbilichile mu chikulupi. Ana, ngankwimanyilila kuti Che Yesu Kilisito akutama munkati mwenu? Naga ngakutama nkati mwenu, nlepele.

⁶ Nambo ngwete chilolelo chakuti wanyamwe nkuimanyilila kuti uweji nganitulepela.

⁷ Nowaji tukwapopelela Akunnungu, nkantenda chachili chose changalumbana, ni uwe ngatukusaka tulolechele ni wandu kuti wakombole. Nambo, nkombole kuipanganya yaili yambone, namose yalolechelaga mpela walepele.

⁸ Pakuwa ngatukukombola kupanganya chachili chose chachikukanilana ni usyene. Nambo kuujimilila usyenepe.

⁹ Tukulengwa patukuwa wakulepetala, wanyamwe nli wakulimbangana. Kwayele tukwapopela Akunnungu kuti mmeje wamalile.

¹⁰ Kwaligongo lya, ngulemba aga ndili ndalichile ni wanyamwe, melepe kuti katema kachiiche kweleko, ngasima jwachikali malinga ni ukombole wambele Ambuje wa kunlimbisya wanyamwe nga wa kunlepetesya.

Chikomasyo chakumalichisya

¹¹ Pambesi achalongo achinjangu nguti nne mwanja. Mmeje wamalilwe, mpembesyaneje jwine ni jwine, mmeje ni nningwa umo, ntame mu chitendewe. Nombe Akunnungu wa unonyelo ni chitendewe chachiwa ni wanyamwe.

¹² Nkomasyane kwakulosyana unonyelo wa Kilisito.

¹³ Ntuuka wa Ambuje Che Yesu Kilisito, ni unonyelo wa Akunnungu ni ukamulangano wa Mbumu jwa Akunnungu utame ni wanyamwe wose.

¹⁴ Ntuuka wa Ambuje Che Yesu Kilisito ni unonyelo wa Akunnungu ni ukamulangano wa Mbumu jwa Akunnungu utame ni wanyamwe wose.

Chikalata cha Paolo kwa Wagalatia Chilongolelo

Chikalata cha Wagalatia chalembeke ni nduna che Paolo (1:1) Achi chili chikalata chati che Paolo walembete wandu wakukulupilila Che Yesu waali chilambo cha ku Galatia pa yaka ya 48 ni 57 pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Ikukomboleka kuti Wagalatia watamaga ku chilambo cha Galatia chichaliji mu liuto lya mwenye jwa chiloma. Waumanyilisi wa ngani ja Bibilia nganakola usyene nkati liuto kuwaliji che Paolo katema kawalembaga chikalata chi, nambo wandu wajinji akuganisa kuti chikalata chi chalembeke mu musu wa ku Efeso pane ku Kolinto.

Che Paolo walembete chikalata chi kwa nningwa wa mipingo ja wandu wakukulupilila Che Yesu waali ku Galatia yaani waali Wayahudi ni wangana wa Wayahudi. Chikalata chi chalembeke kwa ligongo lya kumenyana ni majiganyo ga unami gagasachile akuyanje majiganyo ga Chiyahudi gagali mmalembelo ga kalakala nti mashalaiti ga chikulupi, nnopenope lijiganyo lya kuumbala. Kwaliji ni mpingo wa wandu pasikati ja wandu wakukulupilila Che Yesu wawaliwilangaga Wayahudi wawakanganichisyaga wakukulupilila wangana wa Wayahudi aumbale. Nombe wandu wo wausyaga nkati usyene wa ulamusi u che Paolo wa kuwa nduna. Che Paolo wachenjele unduna wakwe kwa kusala ngani syakwe simpepe (1:11-2:14) Ni wajichenjele ngani jambone kwa kutagula kuti ukulupusyo ukukomboleka kupatikana pe kwa litala lya kwakulupilila Che Yesu Kilisito (2:16). Yeleyo ikukopochela kwa ligongo lya wema waulosisye Akunnungu kwa wandu namose ukulupusyo ngaukulupilila ipanganyo ya wandu.

Yaili mwelema

Che Paolo akutanda chikalata chao kwa kwakomasya wakukulupilila waali ku chilambo cha Galatia (1:1-5).

Soonni che Paolo akusala indu impepe yaikwagamba asyene achisakaga kuuchenjela ulamusi wao wa kwiganya ni kulosya kwa usyene kuti walinjile kutama kwa kugakamulisya malajisyo nambo walepele (1:6-2:21).

Nombe akupunda kusala nkati masengo ga malajisyo ni ntuuka mu ukulupusyo (3-4). Soonni akusala indu impepe kulosya yakuti pakutama uchenene mu utame wa chikilisito (5-6:10).

Che Paolo akumalichisya chikalata chao kwa kwakomasya ni kupopela kwa mbesi achakumbusyaga kuti kugalauswa ni Akunnungu ni kutendekwa kuwa mundu jwa sambano kuli kwambone nnope kugapunda malajisyo ni kanuni sya paasa, chisau majiganyo ga kuumbala (6:11-18).

¹ Une che Paolo, jundi nduna nga wa kwa kusagulikwa ni wandu atamuno nga wa kwa ukombole wa wandu, nambo sagulikwe ni Che Yesu Kilisito ni Akunnungu Atati, wawansyusisye Che Yesu,

² ni achapwetu wose waali pamo ni une tukunkomasya mwanya mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito jajili ku chilambo cha ku Galatia.

³ Tukummendela upile ni chitendewe kutyochema kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito.

⁴ Kilisito walityosisye asyene kuwa mbopesi kwa ligongo lya sambu syetu kuti atukulupusye pachilambo changalumbana cha sambano chi, kwa usache wa Akunnungu wetu ni Atati.

⁵ Twakusye Akunnungu mo wa gose pangali mbesi! Eloo.

Jipali Ngani Jambone jimope

⁶ Nkusimosya inkuti pakwaleka chitemape Akunnungu wammilasile kwa upile wa Kilisito ni nkujikuya ngani jambone jine jine.

⁷ Isyene ngapagwa Ngani Jambone jine. Nambo apali wandu wakuntindanya wanyamwe, wandu wakusaka kujigalausya Ngani Jambone ja Kilisito.

⁸ Nambo, iwaga jumo jwetu pane achikatumetume wa kwinani, channalichile ngani jine jine jangajikulandana ni ajila jitwannalichile uweji, alwesechekwe ni Akunnungu!

⁹ Twamasile kuwecheta, ni sambano nguujila nguwecheta, iwaga chachinnalichila mundu jwine Ngani Jambone jine, jangajikulandana ni jejila jimwamasile kupochela, alwesechekwe ni Akunnungu!

¹⁰ Sambano ngusaka nanonyelesye waani! Nanonyelesye wandu, pane Akunnungu? Ngasachile kwanonyelesya wandu, nganga we kose jwaktumichila jwa Kilisito.

Che Paolo iwatite kuwa nduna

¹¹ Achalongo achinjangu, ngusaka mmanyilile kuti Ngani Jambone jinanlalichile jila nganijiwa ngani ja kutyochela kwa mundu.

¹² Nipele une nganinajipochela kutyochela kwa mundu jwalijose atamuno nganapagwa mundu juwanyigenye. Che Yesu Kilisito asyene ni jwamunukulile une.

¹³ Usyene mwamasile kupilikana indite pakutama kalakala kwa kulikuya litala lya Chiyahudi lya kwapopelela Akunnungu ni indite pakwalagasya kwa nnope mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ni kusaka kwajonanga pangali chanasa.

¹⁴ Elo, une naapundile Wayahudi achinjangu achajinji wa lisusa limo ni une kwa kulikuya litala lya Chiyahudi lya kwapopelela Akunnungu, ni nachalile kuchikamulisya chisyo welo cha achambuje wetu.

¹⁵ Nambo Akunnungu, kwa upile wao wasagwile une namose nguna we kupagwa, wamilasile naatumichile.

¹⁶ Pa wasachile kuumunukulila Mwanagwe munkati mwangu kuti nalichile Ngani Jambone nkati Che Yesu Kilisito kwa wandu wanga wa Wayahudi, nganinyaula kukwasya wandu wane yakuti kuganisya,

¹⁷ namose nganinyaula ku Yelusalemu kukuwonegana ni awala wawaliji achinduna kabula nganime nduna nambo najawile kaje ku Alabia, nipele nausile sooni ku Dame-siki.

¹⁸ Payapite yaka itatu pe, nipele nakwesile kwaula ku Yelusalemu kukuwonegana ni che Kefa jwakumanyika kwa liina lya che Petulo, nalonjele nawo kwa mo wa likumi ni nsano.

¹⁹ Nambo nganinaawona achinduna wane ika we che Yakobo, apwao Ambuje.

²⁰ Gelega gingunnembela gali ga isyene, Akunnungu akumanyilila kuti ngangu wecheta ya unami.

²¹ Kanyuma najawile ku chilambo cha Silia ni Kilikia.

²² Nambo katema ko, mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito wa chilambo cha ku Yudea waliji nganamone une.

²³ Chiwachimanyaga ni chechila pe chiwachipilikene, “Jwejula mundu juwatusawisye uwe kalakala, sambano akulalichila chikulupi chilachila cha Ngani Jambone chiwalingaga kuchijonanga kalakala chila.”

²⁴ Nipele, waakusisye Akunnungu kwa ligongo lyangu une.

2

Che Paolo akukundikwa ni Achinduna wane

¹ Payamasile yaka likumi ni ncheche, une ni che Banaba twajawile sooni ku Yelusalemu, twalongene ni che Tito.

² Najawile kweleko pakuwâ Akunnungu wâmunukulile kuti nyaule. Patwatemi nkungulu pamo ni achakulu pe, naasalile nkati Ngani Jambone jinalalichile wându wângawâ Wayahudi. Natesile yele kuti masengo gangu ganatesile, ni gangugapanganya sambano, ganawê gangalimate.

³ Nambo, namose ajangu che Tito, jwali Mgiliki, nganakanganichiswa kuumbala,

⁴ atamuno kwaliji ni wându wâwâlitendaga wâkukulupilila achinjetu wâwasachile aumbale. Wându wâwâlijinjisyé kwa chisyepela ni kuuchilichisya kulecheleswa kwetu kutuli nako kwakulumbikana ni Kilisito Che Yesu, kuti atutende achikapolo.

⁵ Nambo nganitusaka kwajitichisya namose kanandi, kuti usyene wa Ngani Jambone usigale ni wânyamwe katema kose.

⁶ Nambo wându wâkutinji ali ilongola, iwâga isyene wâliji ilongola pane ngawâ ilongola, ngawâ chindu kukwangu, pakuwâ Akunnungu ngakulamula kwa kulolechesya indu ya paasa, wându wo nganakola indu yasambano yakunyonjehesya une.

⁷ Kwayele, waimanyilile kuti Akunnungu wângulupilile kuti nalalichile Ngani Jambone kwa wându wângawâ Wayahudi mpela iwâtite pakwakulupilila che Petulo kwalalichila Wayahudi.

⁸ Pakuwâ Akunnungu wântesile che Petulo kuwâ nduna kwa Wayahudi, ni jujojo jwandesile une nombe kuwâ nduna kwa wându wângawâ Wayahudi.

⁹ Nipele, che Yakobo, che Petulo ni che Yohana, wâwâliji ilongola achakulu, pa waimanyilile kuti Akunnungu wâmbele upile wa masengo ga jikajikape ga, wâtukamwile uwe makono, une ni che Banaba, chiwê chimanyisyo cha kuti tuli wâmo. Uwe twajawile kupanganya masengo kwa wându wângawâ Wayahudi ni wânyawo kwa Wayahudi.

¹⁰ Nambo wâtuwendile chindu chimo kuti, tukaaliwâliwa wâkulaga wâali mu mpingo wa wându wâkwakulupilila Che Yesu, chelecho none nachikamulichisye kuchitendekanya.

Che Paolo akunkalipila che Petulo

¹¹ Nambo che Petulo pa wâaiche ku Antiokia naakanile paujo pa wându pakuwâ wâliji alewile.

¹² Kundanda, akanaiche wându wâampepe kutyochela ku che Yakobo, che Petulo wâlyaga pamo ni wându wângawâ Wayahudi. Nambo pa wâaiche pe, wâlesile kulya ni wându wângawâ Wayahudi, ni kulisepusya nawo kwa ligongo lya kwajogopa wându wâwâkanganichisye wându wângawâ Wayahudi aumbale.

¹³ Nombe achinjangu Wayahudi wâne wâliunjile pamo ni che Petulo kutendekanya ya ulamba, nombe che Banaba wâjinjilwe ni ulamba wao.

¹⁴ Nipele, panaiweni kuti indu yakupanganya ngaikwilana ni usyene wa Ngani Jambone, nansalile che Petulo paujo pa wându wose kuti, “Namuno mmwe nli Myahudi, nkutama mpela wându wângawâ Wayahudi ni ngawâ mpela Myahudi! Nipele nkukombola chinauli kulinga kwakanganichisya wându wângawâ Wayahudi kutama mpela Wayahudi?”

Wayahudi ni wându wângawâ Wayahudi akuwombolwa kwa chikulupi

¹⁵ Isyene, uwe tuli Wayahudi chipagwile, ni ngawâ wându wângawâ Wayahudi wâali ni sambil!

¹⁶ Isyene tukwimanyilila kuti ngaikukomboleka mundu kutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugajitichisya Malajisyo ga Akunnungu, nambo kwa kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Noweji wakwe tumasile kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Tutendekwe wâmbone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi chetu kwa Kilisito, ni ngawâ kwa kugajitichisya Malajisyo. Pakuwâ ngapagwa mundu jwakutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugakuya Malajisyo.

17 Sambano, iwaga tukusosa kutendekwa wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kulumbikana ni Kilisito, uweji tukuwalanjikwa kuti tuli wa sambu, uli, achi chitendo chikulosya kuti Kilisito akwatenda wandu apanganye sambu? Ngwamba!

18 Nambo iwaga ngugumba sooni Malajisyo gunagagumwile, nipele nguti une ndili jwakulewa.

19 Malajisyo gandesile naimanyilile kuti ngusachilwa kuwa. Kwayele nawile kuti ndyoche mu ulamusi wa malajisyo go kuti ndame kwa ligongo lya kwatumichila Akunnungu. None wambikwe pamo ni Kilisito pansalaba.

20 Sambano nga wa une sooni jungutama, nambo Kilisito ni wakutama nkati mwangu. Umi ungwete sambano mu chiilu, ngwete pakuwa ngunkulupilila Mwana jwa Akunnungu, juwanonyele une mpaka wautyosisye umi wao kwa ligongo lyangu.

21 Ngangusaka kuukana upile wa Akunnungu. Iwaga mundu akutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugajitichisya Malajisyo ga Akunnungu, nipele, chiwa cha Kilisito changalimate!

3

Chikulupi pane Malajisyo

1 Wanyamwe Wagalatia wakulowela! Ana waani annosile wanyamwe? Ntekusalilwa pangasisika nkati chiwa chi Che Yesu Kilisito, kuti wa wambikwe pansalaba mpela ila mwachinsyene intite pakulola kwa meeso genu.

2 Ngusaka kuchimanyilila chindu chimo kutyochela kukwenu, ana mwampochele Mbumu jwa Akunnungu kwa ligongo lya kutendekanya yaikusachilwa ni Malajisyo pane kwa ligongo lya kujipilikanila ni kujikulupilila Ngani Jambone?

3 Ana wanyamwe ndi wakulowela kwanti yelei? Wanyamwe mwatandite yose kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa Akunnungu, sambano nkusaka kumalichisya kwa machili genu mwachinsyene?

4 Ana, malagasyo gamwalasile wanyamwe galiji gangalimate? Ngaikomboleka!

5 Ana, Akunnungu akumpanga Mbumu jwakwe ni kupanganya yakusimonjeka kukwenu kwa ligongo nkupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo, pane kwa ligongo nkujipilikanila Ngani Jambone ni kujikulupilila?

6 Munnole che Iblahimu, mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala “Che Iblahimu waakulupilile Akunnungu, ni kwachikulupi cho watendekwe kuwa wambone paujo pa Akunnungu.”

7 Nipele sambano, manyilile kuti wandu wose wakwakulupilila Akunnungu, welewo ali wanache wa usyene wa che Iblahimu.

8 Malembelo ga Akunnungu galongolele kulosya kuti, Akunnungu chiwatende wambone paujo pao wandu wanga wa Wayahudi kwa litala lya chikulupi. Pakuwa Akunnungu wansalile kaje che Iblahimu Ngani Jambone ji achitiji, “Kwalitala lyenu, ngosyo syose chisikole upile.”

9 Nipele, wakwete chikulupi akukola upile pamo ni che Iblahimu wa wakulupilile.

10 Nambo wanawose wakukulupilila pe kupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo alweseche. Pakuwa, Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Jwalijose jwangakukamulisya ni kupanganya yose yailembekwe mchitabu cha Malajisyo, jwele jwanlweseche.”

11 Sambano ikulosya kuti Malajisyo ngagakuntenda mundu awe jwambone paujo pa Akunnungu, pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwambone paujo pa Akunnungu chatame kwa chikulupi.”

12 Nambo Malajisyo ngagakukulupilila chikulupi, nambo Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwakupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo chatame kwa Malajisyo go.”

¹³ Kilisito w̄atuwombwele kutyochela pa malweso ga Malajisyo kwa kulijigalila malweso go kwa ligongo lyetu, pakuw̄a Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Alweseche mundu jwalijose jwaŵichikwe pa chitela.”

¹⁴ Chiwombosyo cho chatendekwe kuti upile wapegwilwe che Iblahimu watuluchile w̄andu w̄angaŵa W̄ayahudi kwa litala lya Kilisito Yesu, ni kuti kwa litala lya chikulupi tumpochele Mbumu juŵatulanjile Akunnungu.

Malajisyo ni Chilanga

¹⁵ Achalongo achinjangu, chinampe chitagu kutyochela mu umi wetu wa lyuŵa ni lyuŵa. Iw̄aga w̄andu w̄aŵili aŵichilene malangano kwa kulumbilila, ni ngapagwa mundu jwakukombola kupungusya pane kujonjehesya chindu mu gele malangano.

¹⁶ Nipele, Akunnungu w̄ampele che Iblahimu chilanga ni uŵelesi wao. Malembelo ga Akunnungu ngagakusala, “Ni iŵelesi yao” nambo gakuti, “Ni uŵelesi wao,” yaani jumo pe, ni jwelejo ali Kilisito.

¹⁷ Chingusaka kuŵecheta ni achi, Akunnungu w̄atesile lilangano lyakwe, w̄aŵechete isyene. Malajisyo gaiche payapite yaka machila ncheche ni makumi gatatu. Malajisyo go ngagakukombola kultyosya lilangano lya Akunnungu namose kuchitema chilanga.

¹⁸ Pakuŵa, chilanga cha Akunnungu chikakulupilile kugajitichisya Malajisyo, nipele, ntuuka wo ngaukakombole kukulupilila chilanga cha Akunnungu. Nambo Akunnungu kwa ligongo lya wema wakwe, w̄apele ntuuka che Iblahimu, kwa ligongo lya lilangano lyo.

¹⁹ Sambano Malajisyo gana masengo gachi? Malajisyo gajonjehetwe pelepo ligongo lya kulosya sambu sili chindu chachi, mpaka pataiche ajula uŵelesi u che Iblahimu juŵapele chilanga chila. Malajisyo gaiche ni achikatametume w̄a kwinani kwa litala lya che Musa juŵaliji jwakwilanya.

²⁰ Nambo jwakwilanya ngakusachilwa kwa ligongo lya chindu chachikungamba mundu jumo, ni Akunnungu ali w̄amo pe.

Nningwa wa Malajisyo

²¹ Uli, Malajisyo gakukanilana ni chilanga cha Akunnungu? Ngwamba! Pakuŵa, naga gagakopweswe malajisyo gagakukombola kwapa w̄andu umi, nipele, tukakombwele kutendekwa w̄ambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kugajitichisya malajisyo.

²² Nambo, Malembelo ga Akunnungu gamasile kuŵecheta kuti chilambo chose chili paasi pa ulamusi wa sambu, kwayele, aŵala w̄aakukulupilila apegwe ntuuka waulanjile Akunnungu, kwa kwakulupilila Che Yesu Kilisito.

²³ Nambo chikanaiche chikulupi, twataŵikwe ni Malajisyo nti w̄ataŵikwe, mpaka chikulupi cho pachichiunukulikwe.

²⁴ Nipele, Malajisyo galiji ni ulamusi pachanya uwe mpaka paŵaiche Kilisito, kuti kwa litala lya chikulupi tukundikwe kuŵa w̄ambone paujo pa Akunnungu.

²⁵ Nambo pakuŵa chikulupi chiiche, malajisyo nganigakola ulamusi pachanya petu.

²⁶ Kwa litala lya chikulupi, w̄anawose ndi w̄anache w̄a Akunnungu mu kulumbikana ni Kilisito.

²⁷ Pakuŵa w̄anyamwe wose umwabatiswe ni kulumbikana ni Kilisito, ntame mpela yakuti pakusaka Kilisito.

²⁸ Kwayele ngapagwa sooni kutindana pasikati ja Myahudi ni jwangaŵa Myahudi, kapolo ni jwalechelelwe, jwankongwe ni jwannume. W̄anawose ndi chindu chimo kwa kulumbikana ni Che Yesu Kilisito.

²⁹ Iw̄aga w̄anyamwe ndi w̄andu w̄akwe Kilisito, sambano ndi uŵelesi u che Iblahimu, chimpochele achila chalanjile Akunnungu.

4

¹ Nambo une nguti yeleyi, juchajigale indu iwagosele, awaga mwanache akuwa mpela kapolo namuno ali nsyene ipanje.

² Katema kose ko jwelejo ali paasi pa ulamusi wa wandu wakunlela ni wakwajimilila ipanje yakwe mpaka katema kakawichikwe ni atatigwe.

³ Iyoyo noweji patwaliji ngatukuumanyilila usyene twaliji achikapolo wa masoka gagakutawala pachilambo.

⁴ Nambo pakaichile katema kakawichikwe, Akunnungu wannajisye Mwanagwe, wawapagwile ni jwankongwe ni kulongoswa ni Malajisyo,

⁵ kuti wawombole awala wakulongoswa ni Malajisyo kuti uwe tukombole kutendekwa wanache wa Akunnungu.

⁶ Ni pakuwa ndi achiwanagwe, Akunnungu wannajisye Mbumu jwa Mwanagwe mmitima jetu, Mbumu jwakuwilanga, "Aba", malumbo gakwe "Atati!"

⁷ Nipele mmwe nganimma kapolo sooni, nambo mwana ni pakuwa mmwe ndi mwana, Akunnungu champe indu yose yawisile chilanga kwa achiwanagwe.

Che Paolo akwaganichisya Wagalatia

⁸ Kalakala pamwaliji ngakwamanyilila Akunnungu, mwaliji achikapolo wa minungu jangalimate.

⁹ Nambo sambano nkumanyilila Akunnungu pane nkumanyika ni Akunnungu, kwa chichi nkugaujilila sooni majiganyo gandanda gagali gakulepetela ni gamapun-guchilwe? Nkusaka kugatumichila sooni?

¹⁰ Kwa chichi nkuchenjeuka ni kukamulisya masyoweleso genu ga mowa ni miesi ni katema ni yaka?

¹¹ Ngwete lipamba nkati wanyamwe, pakuwa ikukomboleka kuti nalisawisye pangali chindu kwa ligongo lyenu.

¹² Achalongo achinjangu, ngunchondelela mmeje mpela une, pakuwa namose une naliji mpela wanyamwe. Nganimumbanganyichisya ungalimate wauli wose.

¹³ Nkumanyilila kuti ulwele uwasimene wambele lipesa lya kunlalichila Ngani Jambone kaandanda.

¹⁴ Namuno ulwele wangu waliji mpela malagasyo gamakulungwa kukwenu, nganimunyelusya namose kuungana, nambo mwambochele mpela katumetume jwa kwini jwa Akunnungu ni mwambochele mpela nkumpochela Kilisito Yesu nsyene.

¹⁵ Wanyamwe mwaliji wakusengwa! Sambano chinsimene chichi? Pakuwa ngunsalila umboni usyene kuti pa mowa gala ikakomboleche, nkatyosisye meeso genu ni kuumba une.

¹⁶ Ana, une mele jwammagongo jwenu ligongo ngunsalila yaili ya usyene?

¹⁷ Wele wandu akulosya kuti akunchenjeuchila wanyamwe, nambo nningwa wao nganiuwa wambone. Wanyawo akusaka wanyamwe ni une tutindane kuti nkombole kwachenjeuchila.

¹⁸ Ili yambone kukola lung'wanu kupanganya indu yambone mowa gose, ngawa katema pangutama ni wanyamwe pe.

¹⁹ Achiwanangu wangunnonyela, mpela jwankongwe yakuti pakukola chilungusi pakuligopola, none iyoyo, ngunkolela chilungusi sooni mpaka pachimme ni uwele wa Kilisito nkati mwenu.

²⁰ Ngasachile kuwa nomwe sambano, kuti mechete ni wanyamwe kwa kulitimalika. Pakuwa ngwete lipamba kwa ligongo lyenu.

Majiganyo nkati che Hajili ni che Sala

²¹ Musalile wanyamwe wankusaka kulongoswa ni Malajisyo, ana ngankumanyilila igakuti kusala Malajisyo?

²² Ilembekwe muitabu ya Malajisyo kuti che Iblahimu wâkwete achiwânagwe wâwili, jumo wâpagwile ni jwankongwe kapolo ni jwine wâpagwile ni wânkwakwe juwâlombe.

²³ Juwâpagwile ni jwankongwe kapolo jula wâpagwile mpela yakuti pakupagwa wându wâne ni juwâpagwile ni wânkwakwe jula wâpagwile kwa chilanga cha Akunnungu.

²⁴ Maloŵe ga gali mpela chitagu, wele achakongwe wâwili ali chitagu cha malangano gaŵili. Lilangano lyaandanda lili lyelila lilyatendekwe pa chitumbi cha Sinai lya-likungamba che Hajili ni achiwânagwe wâwâpagwile mu ukapolo.

²⁵ Che Hajili akulandanywa ni chitumbi cha Sinai chachili mu chilambo cha Alabia, nombe chili chitagu cha musu wa Yelusalemu ja sambano, pakuŵa weleu uli musu wauli mu ukapolo pamo ni wâkutama mwelemo.

²⁶ Nambo Yelusalemu ja kwini uli musu waulechelelwe, ni musu wo uli achikulu wêtu.

²⁷ Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti,

“Nsengwe, mmwe wângankuŵeleka,

nlulute mmwe wânganimmeleche mwanache,

Pakuŵa wânache wâ jwankongwe jwalekangene ni wânkawo ali achajinji,

kupunda wânache wâ jwankongwe jwakwete wâlume.”

²⁸ Nipele achalongo achinjangu, ndi wânache wâ Akunnungu wâmpagwile kutyochela mu chilanga chao mpela yaili ku che Isaka.

²⁹ Nambo mpela ila moŵa gala, ajula mwanache juwâpagwile mpela yakuti pakupagwa wându wâne wânagesye ajula juwâpagwile kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu, iyoyo ni yaili mpaka sambano.

³⁰ Nambo ana Malembelo ga Akunnungu gakuti uli? Gakuti, “Mumminje jwankongwe kapolo jo ni mwanagwe, ligongo mwanagwe kapolo ngaapochela yaigosekwe pamo ni mwanache jwa jwankongwe jwalechelelwe.”

³¹ Nipele achapwanga, uwe nganituŵa wânache wâ jwankongwe kapolo jula, nambo tuli wânache wâ jwankongwe jwalechelelwe.

5

Kilisito atutesile tukaŵa achikapolo

¹ Pakuŵa Kilisito atulechelele kutyochela mu ukapolo. Nipele njimanje mpela wându wâlechelelwe, ni kasinjitichisya kuŵa mu itawiko ya ukapolo sooni.

² Mpilikane! Une che Paolo ngunsalila wânyamwe kuti mwajitichisyaga kuumbala, Kilisito chawoneche ngaŵa chindu kukwenu.

³ Uneji ngusala pangasisa, mundu jwakwitichisya kuumbala akusachilwa akamulisye Malajisyo gose ga Akunnungu gaŵapele che Musa.

⁴ Iŵaga nkusosanga tuŵalanjikwe wându wâmbone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kugakamulisya malajisyo, nlisapwile kwakutalichila ni Kilisito ni nkanile wema wa Akunnungu.

⁵ Nambo uweji tukulolela kutendekwa wându wâmbone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi ni kwa litala lya machili ga Mbumu jwa Akunnungu, tukulindilila chele chindu.

⁶ Pakuŵa twalumbikanaga ni Che Yesu Kilisito, kuumbala pane ungaumbala ngakukutenda chindu. Nambo chachili chambone chili chikulupi chachikuloswa kwa kunonyelana.

⁷ Mwaliji nkupanganya yambone mu utame wenu! Ana wâani anekasisye kuti nkaupilikanichisya usyene?

⁸ Jwatesile chelechi nganaŵa Akunnungu wâkumbilanga wânyamwe.

⁹ Majiganyo ga unami ga, gali mpela amila kanandi jajikututumusya utandi wântundu.

¹⁰ Nkulumbikana kwetu ni Ambuje ngukulupilila kuti chituwe ni ntima umo. Jwelejo jwakunsupusyanga chalamulikwe ni Akunnungu, namose awe ncheni.

¹¹ Achalongo achinjangu, iwaga ngwendelechela kwalalichila wandu aumbale, ligongo chi ngusauswa? Ikaliji yeleyo, wandu ngakachimwe ni kulalichila kwangu yankati nsalaba wa Kilisito.

¹² Mmbaya wele wakunsausya wanyamwe kwa kunkanganichisya mmumbale aka-likatile iwalo yao ya uwelesi.

¹³ Wanyamwe achalongo achinjangu mwawilanjikwe ni Akunnungu nlechelelwe kutyochela mu ukapolo. Nambo kulecheleswa kwenu kuna we ligongo lya kujikuya tama simpagwilwe nasyo, nambo ntumichilane kwa unonyelo.

¹⁴ Pakuwa Malajisyo gose gakumalila kwakukamula lilajisyo limo, nombelyo, “Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.”

¹⁵ Nambo mwalumanaga ni kulyangana mpela inyama ya chikali ya mwikonde, nililechesye kuti ngasinjonangana.

Umi waukulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu

¹⁶ Nipele nguti yelei: Utame wenu ulongoswe ni Mbumu jwa Akunnungu, ni wanyamwe ngasankuya sooni tama sya chiilu syangalumbana simpagwilwe nasyo.

¹⁷ Pakuwa tama simpagwilwe nasyo sikukanilana ni yakuisaka Mbumu jwa Akunnungu ni yakuisaka Mbumu jwa Akunnungu ikukanilana ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwilwe nasyo. Yeleyo indu iwili ikukanilana, kwa ligongo lyo ngankombolanga kupanganya inkusaka mwachinsyene.

¹⁸ Nambo iwaga nkulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nganimma sooni paasi pa ulamusi wa Malajisyo.

¹⁹ Nipele masengo gagakutyochelera ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwile nasyo ni, chigwagwa ni chikululu ni lipamo,

²⁰ kupopelela inyago ni usa wi ni umagongo ni uwanga ni wiu ni lutumbilo ni chilema ni makani ni kujitindanya mipingo ja wandu,

²¹ kuchimwa ni kukolelwa ni chindimba changalumbana ni indu ine yaikulandana ni yeleyo, ngunjamuka mpela inatite pakulongolela kunjamuka, wandu wakupanganya yeleyo ngaajinjila mu Umwenye wa Akunnungu.

²² Nambo mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu akuwa ni unonyelo ni lukondwa ni chitendewele ni upililiu ni ntima wa kutyosya ni umbone ni chikulupilichiko,

²³ kulitimalika ni kulisiwila kutenda sambi. Ngapagwa malajisyo gagakukombola kuikanila indu yi.

²⁴ Nombe wandu waali wakwe Kilisito Yesu, asiwambile tama syao syangalumbana sya-pagwile nasyo ni kuleka kuipanganya indu yangalumbana iwanonyelaga kuipanganya.

²⁵ Twatamaga kwa kulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nipele tukuye yakuti kusaka Mbumu jwa Akunnungu.

²⁶ Tukalilapa, ni tunatandane atamuno kukolelana wiiu.

6

Tupilililane ni kukamusyana

¹ Achalongo achinjangu, iwaga mundu chapanganye sambi, wanyamwe wankulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu munjamuche mundu jo kwa kulitimalika. Nambo nililechesye mwachinsyene kuti nkalinjikwa.

² Njigalilane misigo, kwakupanganya yeleyo chingamalichisye malajisyo ga Kilisito.

³ Pakuwa mundu aliganisyaga kuti welewo ali chindu, namuno welewo ngana wa chindu, akulilambusya asyene.

⁴ Nambo jwalijose alolechese yakuti pakutama. Iwaga akutama yambone, chakombole kusangalalila nsyene pangalilandanya ni utame wa mundu jwine.

⁵ Pakuwa jwalijose chalamulikwe kwa ipanganyo yakwe nsyene.

⁶ Mundu jwalijose jwakujiganywa Ngani Jambone akusachilwa angawile jwakunjiganya indu yambone yakwete.

⁷ Nkalambusyana, Akunnungu ngakutendelwa chipongwe, pakuwa chachili chose chakupanda mundu, chelecho ni chaagungule.

⁸ Pakuwa mundu jwakupanda kwakusikuya tama syangalumbana syapagwile nasyo, chaagungule uwonasi nambo jwakupanda kwa kulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, chagungule umi wa mowa gose pangali mbesi.

⁹ Sooni tukapela kutendekanya yambone, pakuwa naga ngatukupwa ntima chitugungule kwa katema kakwe.

¹⁰ Nipele, kila patukukola lipesa, twatendele wandu wose indu yambone, nnopennope kwa achinjetu wakunkulupilila Che Yesu.

Kwamuka kwa mbesi ni chikomasyo

¹¹ Nlole inguti pakunnembela malembo gamakulungwa kwa nkono wangu nansyene!

¹² Awala wose wakusaka kuloleka wakusalala kwa indu ya mchiilu ni wakunkanganichisya wanyamwe mmumbale. Akupanganya yeleyo kuti anasauche kwa ligongo lya kujiganya pe nkati nsalaba wa Kilisito.

¹³ Pakuwa namose waumbele wala ngakugapilikanichisya Malajisyo, nambo akusaka wanyamwe mmumbaswe akombole kulifuna kuti ntekwa jitichisya ligongo lya kumbala kwa iilu yenu.

¹⁴ Nambo une ngangulifuna kwa chachili chose, ikawe ngulifunila kuwambikwa pansalaba Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, pakuwa kwa litala lya nsalaba wo, indu yose ya pachilambo ili yangalimate kukwangu ligongo ndili nti mundu juwile kwa indu yo.

¹⁵ Pakuwa kuumbala atamuno ungaumbala ngawa chindu, nambo chindu chachikungwa chili mundu kutendekwa jwasambano.

¹⁶ Ni wose wakukulupilila yeleyo, ngwasachila chitendewe ni chanasa, wandu wa ku Isilaeli, ni wandu wose wa Akunnungu.

¹⁷ Chitandile sambano anaasausye mundu sooni nkati indu yi, pakuwa ngwete chimanyisyo pa chiilu pangu chachikulosya kuti une ndili jwakwe Che Yesu Kilisito.

¹⁸ Achalongo achinjangu, upile wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito utame ni wanyamwe wose. Eloo.

Chikalata cha Paolo kwa Waefero Chilongolelo

Chikalata kwa Waefero chalembeke katema kampepe ni chikalata kwa Wakolosai mu yaka ya makumi nsano ni limo pakumala kupagwa ku Che Yesu Kilisito. Jwalembele chikalata chi akulimanyukusya nsyene kuti ali Nduna che Paolo (1:1). Waumanyilisi achajinji akwitichisya kuti che Paolo walembele chikalata Waefero nachiwamuno nganichipagwa chikomasyo chakwe nsyene mpela yaili mu chikalata chiwalembele wakolosai. Kwa ligongo lya nningwa wao waliji kuti chikalata cho chisyungule pasikati ja mipingo ja wandu wakukulupilila Che Yesu jajili mu musu wo. Nombe che Paolo akuti waliji ataŵikwe katema pawalembaga chikalata (3:1; 4:1, 6:20). Che Paolo wampele che Tukiko chikalata chi pawajawile kujijimajimila mipingo ja wandu wakukulupilila Che Yesu jajili mu musu wa Efeso (6:21-22).

Musi wa Efeso waliji musu wekulungwa ni likome lya Waloma kwa chilambo chachinandi cha Waasia. Musi wa Efeso wamanyiche kwannope kwa ligongo lya nyuumba ja nnungu jiwataŵikwe mwelemo ni kuŵichikwa chile kwa ligongo lya nnungu jwa chikongwe kwa Chigiliki juŵaŵilanjikwe Atemi (Masengo 19:23-31). Mpingo wa wandu wakukulupilila Che Yesu ŵa ku Efeso watandite kwa machili nambo mbesi jakwe wabweteche (Chiunukuko 2:1-7).

Che Paolo akusala munusu ja chikalata yatite Akunnungu pakwasagula wandu ŵao ni kwawombola kutyochela mu sambu syao kwa litala lya Che Yesu Kilisito. Akwalandanya wandu wakukulupilila Che Yesu ni chiilu cha Kilisito, Kilisito nti ntwene ni sooni akwalandanya wandu wakukulupilila Che Yesu mpela nyuumba ni Kilisito nti liganga lyekulungwa lya nsingi. Ni nusu jine ja chikalata, Che Paolo akuchityosya chilongolelo cha yakuti pakusachilwa kutama wandu wakukulupilila Che Yesu.

Yaili mwelemo

Che Paolo akulimanyukusya nsyene ni kwakomasya Waefero (1:1-2).

Che Paolo akuŵecheta yankati ulongo wauli pasikati ja wandu wakukulupilila Che Yesu ni Kilisito (1:3-3:21).

Che Paolo akulemba yakuti pakusachilwa kutama wandu wakukulupilila Che Yesu (4:1-6:20).

Mbesi che Paolo akumalichisya kwakusala yakuti pakuganisya (6:21-24).

¹ Une che Paolo, nduna jwa Kilisito Yesu kwa unonyelo wa Akunnungu. Ngunnembela Wanyamwe Wandu ŵa Akunnungu Wankutama ku Efeso, Wankukulupilichika nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

² Ngummendela upile ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati ŵetu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito.

Upile mu kulumbikana ni Kilisito

³ Twakusye Akunnungu ŵaali Atati ŵa Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito. Pakuŵa nkulumbikana ni Kilisito, atupele uwe upile wose waukutyochela kwini kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu.

⁴ Namose chilambo chikanaŵe gumbikwa, Akunnungu watusagwile uwe kuti tuŵe wandu wakwe nkulumbikana ni Kilisito, kuti tuŵe waswela ni wangali sambu paujo pao. Kwa ligongo lya unonyelo wao,

⁵ Akunnungu wasachile chitandile kundanda, ni watusagwile uwe, kuti tutendekwe wanache ŵao kwa litala lya Che Yesu Kilisito. Yeleyi ni iwatite pakunonyelwa ni kusaka.

⁶ Nipele twalape Akunnungu kwa ligongo lya umbone wao wekulu, pakuwa watupele Mwanagwao juwannyele nti ntuuka.

⁷ Kwa kulumbikana ni Kilisito uwe tukuwombolwa kwa miasi jao, yaani tukulecheleswa sambu syetu. Yele ni wautite ukulu wa upile wao,

⁸ uwatujitilile kwakuchuluka kwa lunda lose ni umanyilisi wakwe wose.

⁹ Akunnungu atesile achila chiwasakaga kuchipanganya. Atumanyisye yantemela yaisachile amalichisye kwa litala lya Kilisito.

¹⁰ Yeleyo chiitendekwe pa katema kakawichikwe ni Akunnungu, pachasonganganye indu yose pamo yaili kwini ni yaili mu chilambo ni yose ilongoswe ni Kilisito.

¹¹ Kwa kulumbikana ni Kilisito, uwe twasagulikwe tuwe wandu wakwe mpela iwatite pakusaka Akunnungu chitandile kalakala. Akunnungu akupanganya indu yose mpela yakuti pakusaka ni kulamula nsyene.

¹² Kwa yeleyo, uweji watulongolele kwakulupilila Kilisito, tuulape ukulu wa Akunnungu.

¹³ Ni wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi nombe, mwapilikene utenga wa usyene, yaani Ngani Jambone jajikunnyichisya ukulupusyo. Mwakulupilile Kilisito, nombe Akunnungu kwakulosya kuti wanyamwe ndi wandu wakwe, kwakulumbikana ni Kilisito annembile chimanyisyo kwakumpa Mbumu jwa Akunnungu mpela iwatite pakulanga kalakala.

¹⁴ Mbumu jo ni jwakwimilila indu yose yalanjile Akunnungu kwa wandu wakwe. Chindu chi chikutumanyisya kuti Akunnungu chiwawombole wandu wakwe. Tuulape ukulu wakwe.

Kupopela ku che Paolo

¹⁵ Kwa ligongo lya, chitandile panapilikene inkuti pakwakulupilila Ambuje Che Yesu ni inkuti pakwanonyela wandu wose wa Akunnungu,

¹⁶ une nganguleka kwatogolela Akunnungu kwa ligongo lyenu. Ngunkumbuchila mmapopelo gangu.

¹⁷ Ngwendelechela kwapopela Atati waali ni ukulu, Akunnungu wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, ampe wanyamwe Mbumu jwakwe kuti nkole lunda ni chiunukuko kuti nkombole kwamanyilila welewo uchenene.

¹⁸ Ngwaenda Akunnungu ambunukule mitima jenu kuti nkombole kulola lilanguka lyakwe kuti manyilile chilolelo chammilasile ni ukulu wekulungwa wa upile uwaagosele wandu wakwe,

¹⁹ ni kugamanyilila machili gakwe gamakulungwa nnope kwetu uwe watukwakulupilila. Machili gagakupanganya masengo mwa uweji ni gakuwandana ni machili gamakulungwa gala,

²⁰ gawatumie pawansyusisye Kilisito ni kuntamika kunkono wakwe wa kundywa wa machili kwini.

²¹ Kweleko Kilisito ali jwankulu pachanya pa achakulu wose ni waali ni ulamusi wose ni machili ni mamwenye. Ni liina lyakwe lili lyekulu pachanya meena gaakupegwa wandu pa chilambo chi ni chilambo chachikwika.

²² Akunnungu wapele Kilisito ulamusi pa indu yose. Nombe Akunnungu ammisile awe ntwe wa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito kuti alongosye indu yose.

²³ Wandu wakukulupilila Kilisito ali chilu cha Kilisito, nombewo ali utindimisywa wa Kilisito wakutimisywa indu yose.

2

Kutyochela mu chiwa kwinjila mu umi

¹ Wanyamwe kalakala mwaliji wawe mu utame wa mbumu kwa ligongo lya ungaajitichisya Akunnungu ni sambu syenu.

² Katema ko mwatemi malinga ni wende wangalimate wa wându wâ chilambo chino. Mwampilikanichisye jwankulu jwa masoka ga machili jwa kwiunde, lisoka lyalikwatawala sambano wându wângakwajitichisya Akunnungu.

³ Kalakala, noweji twaliji mpela wêlewo. Twatemi kwakukuya tama syangalumbana sitwapagwile nasyo ni kutendekanya yeila pe yakuinonyelesya iilu ni lunda lwetu. Kwa ligongo lya kulandana kwetu nkupagwa, twa wâjilwe kulamulikwa ni Akunnungu mpela wându wâne.

⁴ Nambo Akunnungu ali wâ chanasâ chachijinji, wâ tunonyele uweji kwa unonyelo wao wekulungwa,

⁵ namose patwaliji mpela tuwile mu utame wetu wa chibumu, kwa ligongo lya sambu syetu, Akunnungu wâ tutesile wâ jumi pamo ni Kilisito. Kwayele tukulupwiswe kwa upile wa Akunnungu.

⁶ Kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito, Akunnungu atusyusisye pamo nawo kuti tukatawale pamo nawo kwini.

⁷ Wâtesile yeleyo kuti alosye umbone wao wekulungwa wangakupimika kwa iwêlesi yose ichiiche kwa litala lya unonyelo wakwe nkulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito.

⁸ Paku wâ, kwa umbone wa Akunnungu, nkulupwiche kwa litala lya chikulupi. Chelecho ngachikutyochela kukwenu mwachinsyene nambo uli ntuuka wa Akunnungu.

⁹ Nga wâ kwa ipanganyo yenu, kwayele mundu jwalijose akalikusya kwa chachili chose.

¹⁰ Akunnungu atugumbile ni ku wâ wâ sambano, ni kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito, wâ tugumbile kuti tutame ni kupanganya yambone yai wâ chikwe chile ni Akunnungu tui panganye.

Umo mwa Kilisito

¹¹ Nipele nkumbuchile imwatite paku wâ kalakala wânyamwe wându wânga wâ wâyahudi wânkulwâlanjikwa wângaumbala ni wâyahudi wâkuli wâlanga wâumbele, kwa ligongo lya chindu chachitendekwe ni wându mu iilu yao.

¹² Kele katema ko mwaliji ngankwamanyilila Kilisito, wânyamwe mwasapulikwe kutyochela mu wâsilaeli wâ wâ sagulikwe ni Akunnungu. Mwaliji achalendo pasikati jao. Nganinkola chachili chose pa chilanga cha Akunnungu chi wâchilanjile kwa wându wâkwe ni mwatemi pachilambo pangali chilolelo ni kwamanyilila Akunnungu.

¹³ Nambo sambano, nkulumbikana ni Kilisito Yesu, wânyamwe umwaliji kwakutalika kalakala, nli pachiwândi kwa litala lya miasa ja Kilisito.

¹⁴ Paku wâ Kilisito nsyene atujigalile chitendewe chakwatenda wâyahudi ni wându wânga wâ wâyahudi ku wâ wâmo. Kwa litala lya kuchityosya chiilu chao mpela sadaka, wâutyosisye umagongo uwaliji nkwalakanganya mpela likumba pasikati jao.

¹⁵ Wêlewo wâgatyosisye Malajisyo ga Chiyahudi pamo ni majiganyo gakwe kuti wâatende wâyahudi ni wându wânga wâ wâyahudi ku wâ wâmo nkulumbikana nawo, ni kwa kutenda ye wâchiichenawo chitendewe.

¹⁶ Kwa kuchityosya chiilu chakwe mpela sadaka pa nsalaba, Kilisito aujonasile umagongo wao. Kwa nsalaba ajitesile mipingo jiwili jo ku wâ wâmo ni kwajilanya ni Akunnungu.

¹⁷ Nipele, Kilisito wâiche kukulalichila Ngani Jambone ja chitendewe kukwenu wânyamwe wându wânga wâ wâyahudi, wândi kwakutalikangana ni Akunnungu ni kwa wâyahudi wâali chiwândi ni Akunnungu.

¹⁸ Paku wâ kutyochela ni aila ya itesile Kilisito, uweji wose, wâyahudi ni wându wânga wâ wâyahudi, tukukombola kwajaulila Atati kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jumo.

¹⁹ Nipele chitandile sambano, wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi nganimma achalendo sooni namose nganimma wakupita. Sambano ndi wandu wa nnango umo pamo ni wandu wa Akunnungu, ni sooni waali mu nyuumba ja Akunnungu.

²⁰ Iyoyo wanyamwe nta wikwe pa nsingi wau wikwe ni achinduna ni wakulondola wa Akunnungu ni Che Yesu Kilisito asyene lili luchanamila lwekulungwa lwakwimichila nyuumba.

²¹ Welewo ni wakujilumbikanya nyuumba jose ni kujikusya mpaka jiwe Nyuumba ja Akunnungu jajiswela jajityosyekwe kwa ligongo lya Ambuje.

²² Nkulumbikana ni Kilisito, nomwe wakwe nkuta wikwa pamo ni wandu wane wose, mme pakutama pao Akunnungu kwa litala lya Mbumu jwakwe.

3

Masengo ga che Paolo kwa wandu wanga wa Wayahudi

¹ Kwa ligongo li, une che Paolo, ndili jwantawe kwa ligongo lya kwatumichila Che Yesu Kilisito ni kwa ligongo ngunnalichila wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi.

² Isyene mpilikene kuti, kwa upile wao, Akunnungu ambele masengo ga kwa ligongo lyenu.

³ Akunnungu amunukulile nachimanye chindu chantemela chachisisiche, mpela inalongolele kunnembela kwa wipi.

⁴ Ni wanyamwe mwasyomaga yeleyi, chinkombole kumanyilila inguti kumanyilila ntemela wa Kilisito.

⁵ Kalakala wandu nganamanyiswa chantemela cho, nambo sambano Akunnungu waunukulile achinduna ni wakulondola wao waswela achimanyilile chantemela cho kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu.

⁶ Ntemela wene ni welewo, kwa litala lya Ngani Jambone wandu wanga wa Wayahudi akupegwa ni Akunnungu upile wao yalumo ni Wayahudi. Wandu wo ali iwalo ya chiilu chimo, nombewo akupochela iyoyo liuto lya indu ya chilanga cha Akunnungu kwa litala lya Kilisito Yesu.

⁷ Natendekwe katumetume jwa Ngani Jambone kwa litala lya ntuuka wa umbone wambele Akunnungu kwa litala lya machili gao.

⁸ Uneji ndili mundu jwannandi kupunda wandu wose wa Akunnungu, nambo Akunnungu ambele ntuuka wa kwalalichila wandu wanga wa Wayahudi Ngani Jambone ja upile wa Kilisito wangaukukomboleka ku walanjikwa.

⁹ Nasagulikwe kuti naalosye wandu wose chantemela cha Akunnungu yachikuti pakupanganya masengo. Akunnungu wa wagumbile indu yose, wasisile chantemela cho kwa iwelesi yose chitandile kalakala.

¹⁰ Nambo sambano, kwa litala lya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito ni wakutawala ni waali ni machili kwini alumananyilile lunda lwa Akunnungu mu indu yose.

¹¹ Akunnungu watesile yele kwa litala lya Ambuje wetu Kilisito Yesu mpela iwasachile mo wa gose pangali mbesi.

¹² Kwa kulumbikana ni Che Yesu Kilisito ni kwa kwakulupilila welewo tukukombola kwajaulila Akunnungu nkulimbila ni pangali lipamba.

¹³ Nipele ngunchondelela kuti kasintenguka ntima kwa kulaga kungulaga kwa ligongo lyenu, paku wa ayi yose ili kwa ligongo lya ukulu wenu.

Unonyelo wa Kilisito

¹⁴ Kwa ligongo li ngutindi wala kwapopela Atati,

¹⁵ kutyochela kukwao ngosyo syose kwini ni pachilambo tutupochele meena ga usyene.

¹⁶ Ngwaŵenda Akunnungu, ŵaali winji wa ukulu, anlimbisye mitima jenu kwa machili ga Mbumu jwakwe.

¹⁷ Ni Kilisito atame mmitima jenu kwa chikulupi. Ngumpopelela kuti nkole michiga ni kwima nkulimbila mu unonyelo wa Akunnungu,

¹⁸ kuti ŵanyamwe pamo ni ŵandu wose ŵa Akunnungu nkombole kuumanyilila unonyelo wa Kilisito, yauli chitando ni uleu ni mu chikwesya ni mu kwendesya.

¹⁹ Isyene, nkombole kuumanyilila unonyelo wa Kilisito, waukupunda umanyilisi wose ni kwayele ngumbaswe ni ujenelo wose wa Akunnungu.

²⁰ Twakusye Akunnungu ŵakukombola kutendekanya gamakulungwa nnope kupunda itukuiŵenda ni kuiganisya, kwa litala lya machili gao gagakupanganya masengo nkati mwetu.

²¹ Elo, twakusye Akunnungu kwa litala lya mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ni kwa litala lya Kilisito Yesu nsyene, katema kose ni moŵa gose pangali mbesi. Eloo.

4

Kulumbikana mu chiilu cha Kilisito

¹ Nipele, uneji jundi jwantawe kwa ligongo lya kwatumichila Ambuje, ngunchondelela ntame mpela yatite kunsalila Akunnungu ntame paŵammilasile.

² Mmeje ŵakulitimalika ni chitungato ni ŵakupililila, mpilililane jwine ni jwine kwa unonyelo.

³ Nlimbile nnope kuugosa umo wauichiswe ni Mbumu jwa Akunnungu kwa litala lya chitendewe chachikunlumbikanya.

⁴ Chipali chiilu chimo cha Kilisito ni Mbumu jwa Akunnungu jumo, nti chilolelo chimwaŵilanjikwe ni Akunnungu chachitite kuŵa chimo.

⁵ Apali Ambuje ŵamo ni chikulupi chimo ni ubatiso umo.

⁶ Akunnungu ŵamo, ŵaali Atati ŵa wose, ŵelewo ali pachanya pa wose ni akupanganya masengo kupunda wose ni ali nkati mwa ŵandu ŵakwe wose.

⁷ Kila mundu pasikati jetu apochele ntuuka kutyochela kwa Akunnungu mpela yatite pakupegwa ni Kilisito.

⁸ Mpela ila igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Paŵakwesile kwinani, ŵaulongwesye mpingo wa ŵandu ŵataŵikwe, ni ŵapele ŵandu mituuka.”

⁹ Nipele, pakuŵecheta, “Ŵakwesile kwinani,” ana malumbo gakwe chichi? Malumbo gakwe ni kuti ŵatulwiche kaje mpaka paasi chilambo.

¹⁰ Ŵelewo ŵaŵatulwiche ali ŵawowo ŵaŵakwesile kwinani nnope kupunda kwiunde kose kuti aitende indu yose yaigumbile imalile.

¹¹ Jwelejo ni juŵasagwile ŵandu ŵane kuŵa achinduna ni ŵane kuŵa ŵakulondola ŵa Akunnungu ni ŵane kuŵa ŵakulalichila Ngani Jambone ni ŵane kuŵa ŵakuchinga ni ŵakwiganya.

¹² Ŵatesile yeleyo kuti akombole kwaŵika chile ŵandu wose ŵa Akunnungu kwa ligongo lya masengo ga Chikilisito, kuti achigumbe chiilu cha Kilisito.

¹³ Kwayele uweji wose tulumbikane kwapamo mu chikulupi ni kummanyilila Mwana jwa Akunnungu, tuŵe ŵatukusile mu chikulupi ni kuuichila utindimisyo wa Kilisito.

¹⁴ Nipele, ngatuŵa sooni mpela ŵanache, tuchijigalikwaga akuno ni akuno mpela matumbela gagakuutwa ni mbungo jajilijose ja majiganyo gagakutyosekwa ni ŵandu ŵakwalambusya ŵane ni kwasoyasya ŵandu kwa kwalyungasya.

¹⁵ Nambo twaŵechetaga yankati usyene kwa unonyelo, tutukule mu chikulupi ni kwaichilila Kilisito, ŵaali ntwe wa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila.

¹⁶ Kwa kulongoswa ni Kilisito, iŵalo yose ya chiilu ikulumbikana pamo kwa ntasi ni chiilu chose chikukamulangana kwa ukamuchisyo wa iŵalo yakwe. Nipele chiŵalo chachili chose chapanganyaga masengo uchenene, chiilu chose chikukula ni kuligumba mu unonyelo.

Umi wa sambano mwa Kilisito

¹⁷ Nipele, kwa liina lya Ambuje ngunjamuka yeleyi, kasinjenda sooni mpela ŵandu ŵangakwamanyilila Akunnungu, ŵakusikuya ng'anisyo syao syangalimate.

¹⁸ Ŵandu wo lunda lwao luli mu chipi, ni alekangenywe ni umi wa Akunnungu kwa ligongo lya kuloŵela kwao ni kukakatima kwa mitima jao.

¹⁹ Ŵanyawo nganakola soni ni ajinjile mu chigongomalo ni akusaka kupanganya indu ya soni pangaleka.

²⁰ Nambo ŵanyamwe nganinlijiganya yeleyo nkati Kilisito.

²¹ Isyene mwapilikene uchenene nkati Che Yesu ni ŵanyamwe ndi ŵakulijiganya ŵakwe, mwajiganyikwe mwa ŵelewo ni usyene wauli nkati mwao.

²² Mwajiganyikwe kuula utame wenu wa kalakala, yaani undu wenu wa kalakala uwaliji nkonasikwa kwa ligongo lya misese ja kulambusya.

²³ Mpanganyikwe ŵa sambano mmitima ni ng'anisyo syenu.

²⁴ Mmwale undu wa sambano waupanganyichikwe chisau ni Akunnungu, waukuleka kwakutama yambone ni uswela wa usyene.

²⁵ Kwa yeleyo, nneche unami. Jwalijose aŵechete usyene ni njakwe, pakuŵa uwe wose tuli iŵalo ya chiilu cha Kilisito.

²⁶ Mwatumbilaga, ni lutumbilo lwenu lukantendekasya kupanganya sambi, ni lutumbilo lwenu lukalonjela muusi wose.

²⁷ Kasimwapa lipesa Shetani.

²⁸ Juŵajiŵaga akajiŵa sooni, nambo apanganye masengo gambone kwa makono gakwe kuti akole chindu chakwakamuchisya ŵakulaga.

²⁹ Nkaŵecheta maloŵe gangalimate, nambo mmechete maloŵe gambone gagakwalimbichisya ŵandu kuti maloŵe gunkuŵecheta gakamuchisye ŵandu ŵakugapilikana.

³⁰ Ngasimunsupusya Mbumu jwa Akunnungu pakuŵa ŵelewo ali chimanyisyo cha Akunnungu kukwenu chakulosya kuti ŵanyamwe ndi ŵandu ŵakwe, nombe mbumu akulosya lyuŵa lichaiche Akunnungu kukwawombola ŵandu ŵakwe.

³¹ Ngasimma ni ligogo mu ntima mwe ni ngasimwatumbilila ŵandu ŵane ni ngasimma ni uchimwa ni ngasimmenyana ni kutukana ni kuleka chigongomalo chachili chose.

³² Nambo mme ni mitima jambone ja kukolelana chanasa jwine ni jwine, nnechelesyane mpela yatite pakunnechelesya Akunnungu kwa litala lya Kilisito.

5

Kutama mu lulanga

¹ Mwasyasye Akunnungu pakuŵa ŵanyamwe ndi ŵanache ŵao ŵakunonyelwa.

² Ntameje kwa kunonyelana, mpela Kilisito iŵatite pakutunonyela ni kuutyosya umi wakwe kwaligongo lyetu nti mbopesi jakununjila ni sadaka jajikwanonyela Akunnungu.

³ Nambo pakuŵa ŵanyamwe ndi ŵandu ŵa Akunnungu, nipele chikululu ni usakwa wauli wose pane chilema chikakolanjikwa pasikati jenu.

⁴ Ngasimecheta maloŵe ga soni ni gangalimate pane ga makani ngagakuŵajilwa kose kukwenu, nambo mmbaya kuŵecheta maloŵe gawatogolela Akunnungu.

⁵ Mmanyilile isyene kuti jwachikululu jwalijose ni jwausakwa ni jwalipamo, mundu jwanti yeke ali chisau mundu jwakuchipopelela chinyago ni mundu jwalijose jwanti yeke ngaapata chindu mu Umwenye wa Kilisito ni wa Akunnungu.

⁶ Akanlambusya mundu kwa maloŵe gangalimate, kwa ligongo lya gelego Akunnungu akwalamula ŵele ŵangakwapilikanichisya.

⁷ Nipele ŵanyamwe nkakamulangana nawo.

⁸ Ŵanyamwe kalakala mwaliji pa chipi, sambano ŵanyamwe ndi ŵandu ŵa Ambuje, nkutamanga palulanga. Kwayele ntamanje mpela ŵandu ŵaali mu lulanga,

⁹ pakuŵa kutama palulanga kukuntenda mpanganye indu yambone ni kupanganya indu yakusaka Akunnungu ni kuŵecheta ya usyene.

¹⁰ Nchalile kuimanyilila yaikwanonyelesya Ambuje.

¹¹ Nipele nkaliwanganya nkupanganya ipanganyo yangalimate ya mu chipi, nambo mwaichisye ŵandu palulanga.

¹² Ligongo indu yakuipanganya kwachisyepela ikutesya soni namose kuiŵalanga.

¹³ Nambo yose yaikwichiswa palulanga, ikuloleka pangasisika,

¹⁴ pakuŵa lulanga ni lwalukulosya indu yose pangasisika. Kwa ligongo lyo Malembelo gakuti,

“Njimuche mmweji ungonile,
nsyuche,

nombe Kilisito chanlanguchisye.”

¹⁵ Nipele nlilolechesye inkuti kutama. Nkatama mpela ŵandu ŵakuloŵela nambo ntame mpela ŵandu ŵandi ni lunda.

¹⁶ Ntumie uchenene katema kandi nako kwa kupanganya indu yambone, pakuŵa moŵa ga gali gakusakala.

¹⁷ Kwa ligongo lyo nkaŵa ŵakuloŵela, nambo nsose kuimanyilila aila yakuisaka Ambuje mpanganye.

¹⁸ Kasinkolelwa divai pakuŵa kukolelwa kukuntesya mundu apanganye indu yangalumbana pangaganisya ichikopochele. Nambo ngumbaswe Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁹ Pankukunguluka, mmechete kwa maloŵe ga Sabuli ni nyimbo sya kulapa ni nyimbo sya kupopelela. Mwajimbile Ambuje ni kwajangalalila kwa mitima jenu.

²⁰ Mwatogolele Akunnungu Atati, moŵa gose kwa indu yose, mu liina lya Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito.

Majiganyo gankati achimbumba ni achalume

²¹ Kila mundu annolechesye njakwe kwa kulitulusya kwa ligongo lya kwachimbichisya Kilisito.

²² Ŵanyamwe achimbumba, mwapilikanichisye achiŵankwenu mpela inkuti kwapilikanichisya Ambuje.

²³ Pakuŵa jwannume akunlongosya ŵankwakwe, mpela Kilisito nombe ali jwakuulongosya mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. Nombe Kilisito nsyene ali ŵakwakulupusya ŵandu ŵakunkulupilila, ŵaali chiilu chao.

²⁴ Mpela ila mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito yakuti pakwapilikanichisya Kilisito, iyoyo achimbumba nombe ŵapilikanichisye achiŵankwawo mu yose.

²⁵ Ni ŵanyamwe achalume, mwanonyele achiŵankwenu mpela Kilisito yatite pakwanonyela mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito kwa kuutyosya umi wao kwa ligongo lyao.

²⁶ Ŵatesile yeleyo kuti auŵiche pajika mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito kwa ligongo lya Akunnungu, ni kwajosya kwa liloŵe lyao mpela akwajosya ni meesi,

²⁷ kuti akombole kuliichisya mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵaali ŵaswela ni ŵambone, ŵangali chileŵo, atamuno ngwinyata, atamuno chachili chose chati iyoyo.

²⁸ Iyoyo peyo achalume akusachilwa ŵanonyele achiŵankwawo mpela yakuti kuinonyela iilu yao achinsyene. Jwannume jwakunonyela ŵankwakwe akulinonyela nsyene.

²⁹ Pakuwa ngapagwa mundu jwaakuchichima chiilu chakwe nsyene, nambo akuchilisa ni kuchigosa mpela Kilisito yakuti pakuugosa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito,

³⁰ ligongo uwe wose tuli iwalo ya chiilu chao.

³¹ Mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Kwa ligongo li, jwanume chiwaaleche atatigwe ni achikulugwe ni chalumbikane ni wankwakwe, nombe wawili wo chawe wamo.”

³² Kwana usyene wausisiche waunukulikwe kukwangu mmalembelo nkati Kilisito ni mpingo wa wandu wakwe wakukulupilila.

³³ Nambo ukungamba ni wanyamwe wakwe: Jwanume jwalijose annonyele wankwakwe mpela yakuti kulinonyela nsyene, ni jwambumba nombe ampilikanichisye wankwakwe.

6

Wanache ni Achawelesi

¹ Wanyamwe wanache mwapilikanichisye achawelesi wenu ligongo nkukulupilila Ambuje, pakuwa chelecho chili chambone kuchipanganya.

² Mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu.” Lyeleli lili lilajisyo lyaandanda lyalili ni chilanga,

³ ni, “Pachinkole upile ni kutama yaka yejinji pa chilambo.”

⁴ Ni wanyamwe achatati kasimwatanda wanache wenu, nambo mwalele mpela yakuti pakusaka Ambuje kwakwalosya yakuti pakusachilwa kutama ni kwajiganya yele indu.

Achikapolo ni Achambuje wa

⁵ Wanyamwe achikapolo mwapilikanichisye achambuje wenu wa pachilambo pano kwa kwachimbichisya ni kwapilikanichisya ni kwa ntima wambone mpela nkwtumichila Kilisito.

⁶ Ntendeje yeleyo nga wa pe katema pakumbona wandu kuti mmoneche wambone, nambo mpanganye yaili unonyelo wa Akunnungu ni kwa ntima wose pakuwa wanyamwe ndi achikapolo wa Kilisito.

⁷ Mpanganye masengo genu kwakusangalala mpela nkwtumichila Ambuje ni nga wa mpela nkwtumichila wandu.

⁸ Mmanyilile kuti mundu jwalijose jwakutenda yambone, atamuno ali kapolo pane jwalechelelwe chapochele mbote jakwe kutyochela kwa Ambuje.

⁹ Ni wanyamwe achakulu wa pachilambo ntende iyoyo kwa achikapolo wenu, nneche kwajogoya. Mmanyilile kuti wanyamwe ni welewo, nkwtetenje Ambuje wamo pe kwinani, nombewo nganakola lusagu.

Ngondo ja Mbumu

¹⁰ Nipele kwakumalichisya, njime nkulimbila nkulumbikana ni Ambuje ni kwakukamuswa ni machili gao gamakulungwa.

¹¹ Njigale yakumenyanila yose yampegwilwe ni Akunnungu kuti nkombole kugakanila malindi ga Shetani.

¹² Ligongo ngondo jetu ngatukumenyana ni wandu, nambo tukumenyana ni masoka gagakutama mu chilambo cha mbumu yaani achakulu ni wakwete ulamusi ni wakwete machili, wakuchilongosya chilambo cha chipi cha chigongomalo.

¹³ Kwa ligongo lyo njigale yakumenyanila yose yampegwilwe ni Akunnungu kuti pachijiiche ngondo nkombole kugapunda machili ga jwachigongomalo jula, pachimale kumenyana chinkombole kwima nkulimbila.

¹⁴ Nipele, njime nkulimbila, usyene uweje mpela nkanda mchiunu mwenu, ni kuwoneka kwenu wambone paujo pa Akunnungu kuweje mpela chiwalo cha chisyano chakulichenjela pa ntima,

¹⁵ ni kukola lungwanu lwa kwalalichila wandu Ngani Jambone ja chitendewe luweje mpela inkuti pakuwala ilatu ya ngondo.

¹⁶ Kupunda yeleyo yose, chikulupi chenu chichiwe mpela ngao mmakono genu kuti nkombole kujisima mipamba jose ja mooto ja Jwachigongomalo.

¹⁷ Mpochele ukulupusyo mpela chisoti cha chisyano, ni lilo we lya Akunnungu mpela lipanga lyankupegwa ni Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁸ Mpopolele katema kose, nchiwendaga ukamuchisyo wa Akunnungu. Mpopolele katema kose mpela inkuti pakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu. Nchesyanje pangapela nkwapopolele wandu wose wa Akunnungu.

¹⁹ Iyoyo mumbopolele, kuti Akunnungu ambe malo we gakuwecheta ni ngombole kwamanyisya wandu yantemela ya Ngani Jambone pangali lipamba.

²⁰ Une ndili jwantenga kwa ligongo lya Ngani Jambone namuno sambano ndili mu chitawiko. Mumbopolele, kuti ngombole kujilalichila Ngani Jambone pangali lipamba mpela inguti pakusachilwa.

Chikomasyo chakumalichisya

²¹ Che Tukiko, njetu jwakunonyelwa ni jwaketumichila jwakukulupilichika nkulumbikana ni Ambuje chansalile ngani syangu syose ni inguti pakwendelechela ni manyilile inguti pakupanganya masengo.

²² Nguntuma kukwenu kwa ligongo lya chindu chi, ansalile ngani sya nkati uweji ni kuntulasya mitima jenu.

²³ Achalongo achinjangu, ngummendela chitendewe ni unonyelo ni chikulupi kutyochela kwa Akunnungu Atati ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito.

²⁴ Ngwaendela umbone kwa Akunnungu awala wose wakwanonyela Ambuje wetu Che Yesu Kilisito kwa unonyelo wangali mbesi.

Chikalata chi che Paolo kwa Wafilipi Chilongolelo

Che Paolo walembele chikalata chi mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wawaliji ku Filipi. Pa yaka ya 61 pakumala kupagwa Kilisito, katema che Paolo ali ataŵikwe. (1:13) Komboleka yaliji ku Loma. Chikalata chi walembele mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wawaliji ku musu wa ku Filipi.

Tukukombola kusyoma kanandi nkati musu wa ku Filipi mu chitabu cha Masengo ga achinduna. Musu wa ku Filipi waliji wekulungwa mu chilambo cha ku Makedonia. Nombe kwaliji ni mpingo waandanda wa wandu wakukulupilila Kilisito mu chilambo cho.

Che Paolo ni che Sila wautandisye mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wo pamo, kwa nningwa wa kuipanganya yaikwanonyelesya Akunnungu pawaliji kweleko. (Masengo 16) Che Paolo waliji ni miningwa jakupisyangana kwa kuchilemba chikalata chi. Watumiye lipesa li kwa kwatogolela mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito kwa ligongo lya ntuuka uwapelechele pawapikene kuti ataŵikwe mu liunjili lya 4:10-19, ni wasalile yakuti pakwendelechela ali mu chitaŵiko. Walajisye che Timoseo ni che Epafladito kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito mu liunjili lya 2:19-30, kuti wapochele ni kwachimbichisya ilongola wao.

Yaili mwelemo

Che Paolo akutanda kuchilemba chikalata kwa kwakomasya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Filipi (1:1-2).

Sooni akwasalila nkati yakuti pakwendelechela ni yakuti pakusauka (1:3-2:30).

Sooni akwasalila yaikuti pakusachilwa wakilisito kutama (3:1-4:9).

Che Paolo akumalichisya kwa kwatogolela mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Filipi kwa mituuka jiwapolechele ni pa mbesi akwakomasya (4:10-23).

Chikomasyo

¹ Une che Paolo pamo ni che Timoseo, wakutumichila wa Kilisito Yesu, tukunnembela wanyamwe, wandu wa Akunnungu wose wankutama ku Filipi wanlumbikene ni Kilisito Yesu, pamo ni achakulu ni achikamusi wa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito.

² Tukummendela umbone ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Ambuje wetu Kilisito Yesu.

Che Paolo akwapopelela Wafilipi

³ Ngwatogolela Akunnungu wangu katema kose pangunkumbuchila.

⁴ Katema kose pangumpopelela wanyamwe wose, ngupopela njisengwaga,

⁵ kwa yankuti kamulangana ni une, pa masengo ga kwalalichila wandu Ngani Jambone, chitandile lyuwa lyaandanda lila mpaka lelo jino.

⁶ Isyene ngumanyilila kuti Akunnungu juwagatandisye masengo gambone ga mmitima mwenu, chagajendelechese mpaka pachigamalile pa lyuwa lya kuuja Kilisito Yesu lila.

⁷ Nguwajilwa kuganisa kwanti nyi nkati wanyamwe, ligongo ngunkumbuchila katema kose. Pakuwa mwakumulene none pa umbone ula umbegwilwe ni Akunnungu wa kujichenjela ni kujilimbisya Ngani Jambone katema panaliji mu chitaŵiko ni panaliji nechelelwe.

⁸ Akunnungu ali jwaumboni jwangu kuti ngusala isyene kuti ngunonyela wanyamwe kwa ntima wangu wose, kwa unonyelo ulaula wa Kilisito Yesu.

⁹ Ngwapopelela Akunnungu kuti unonyelo wenu ujonjecheke kukula nnopenope ni nkole lunda ni umanyilisi,

¹⁰ kuti nkombole kusagula indu yaili yambone. Sooni mitima jenu jiwoneche jeswela, wángali magambo mpaka lyuwa lya kuuja Kilisito lila.

¹¹ Utame wenu tiugumbaswe ipanganyo yambone paujo pa Akunnungu yaikutyochema kwa Kilisito Yesu pe, kwa ligongo lya ukulu ni ulape wa Akunnungu.

Kutama kwa kwatumichila Kilisito

¹² Achalongo achinjangu ngusaka mmanyilile kuti, iyasimene yangamwisye kwannope kwenesya Ngani Jambone.

¹³ Kwa ligongo lya wakulindilila wose wa nyumba ja mwenye, pamo ni wane wose, akumanyilila kuti ndili mchitawiko, ligongo ngwatumichila Kilisito.

¹⁴ Kutawikwa kwangu kwatesile achalongo wajinji wawankulupilile Ambuje kuchalila kwannope mu kulalichila Liloŵe lya Akunnungu pangali lipamba.

¹⁵ Isyene, wampepe mwa wandu wo akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa wiu ni umenyani, nambo wandu wane akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa ntima wambone wa kwakamuchisya wandu.

¹⁶ Wandu wa ntima wambone akulalichila Ngani Jambone kwa ntima wa unonyelo, akumanyilila kuti Akunnungu ambele masengo ga, gakujichenjela Ngani Jambone.

¹⁷ Wandu wane wo akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa ntima wanalumbana ni ngawa kwa ntima wambone. Wanyawo akuganichisya kuti tanyonjehesye kulaga nkutawikwa kwangu.

¹⁸ Ngawa chindu kwangu une! Une ngusengwa iwaga wandu akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito mwamulimose, atamuno kwa ntima wambone pane kwa ntima wanalumbana. Sooni tinyendelechele kusengwa,

¹⁹ pakuwa ngumanyilila kuti kwakupopela kwenu ni kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa Che Yesu Kilisito chingulupuswe kutyochela nkutawikwa.

²⁰ Chingusaka ni chingulolela, ninajaluche kwa kuleka kupanganya ingusachilwa kupanganya. Nambo ngamuliswe ntima moŵa gose nnopenope sambano, kuti nankusye Kilisito mu utame mu chiilu changu, iwaga ndili jwanjumi pane ndili wile.

²¹ Pakuwa kwa uneji kutama kuli kwatumichila Kilisito ni kuwa kuli kwambone nnope.

²² Nambo iwaga kwendelechela kutama chingombole kupanganya masengo kwa kwakamuchisya wandu wane, pelepo nganguchimanyilila chakusagula.

²³ Ndili pamalekano, ngusaka kutyoka mu chilambo chino nyaule kutama ni Kilisito pakuwa chelecho chili chindu chambone kupunda,

²⁴ nambo chili chindu chambone nnope kwa ligongo lya wanyamwe najendelechelaga kutama.

²⁵ None ngumanyilila kuti chindame. Ni chinyendelechele kutama ni wanyamwe wose kuti nyendelechele kunkamuchisya mchikulupi ni kukola lukondwa.

²⁶ Nipele pachinjiwa sooni ni wanyamwe chinkole ligongo lya kupunda kulifunila nkati une mu utame wenu nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

²⁷ Nipele, chachikusachilwa utame wenu uŵe wakuwajilana ni Ngani Jambone ja Kilisito, kuti atamuno naikaga pane iwaga ngangwika, mbilikane kuti nkwima chiimile ni kwa ntima umo, ni wose kwa pamo nchichichenjelaga chikulupi chachikwika ni Ngani Jambone.

²⁸ Ngasimwajogopa kose wammagongo wenu, katema kose muukamulisye ntima. Chelechi chichiŵe chimanyisyo chisyene kwa wanyawo kuti chajonasiche, nambo wanyamwe chimpunde pakuwa ukulupusyo ukutyochela kwa Akunnungu.

²⁹ Pakuwa Akunnungu ampele wanyamwe lipesa lya kwatumichila Kilisito, ngawa kwa kukulupilila pe, nambo ni kwakulagaswa kwa ligongo lyao.

³⁰ Sambano nkukamulana none pa ngondo. Ngondo jijojo jimwaweni njimenyanaga kalakala mpaka sambano ndili kungondo mpela inkuti pakupilikana.

2

Mme mpela Kilisito

¹ Ana umi wenu nkulumbikana ni Kilisito ukuntaga machili? Ana unonyelo wao ukuntulasya? Ana nkwete umo ni Mbumu jwa Akunnungu ni kukolelana chanasa ni kukosyana jwine ni jwine?

² Nipele ngummenda nlugumbasye lukondwa lwangu kwa nganisyo simo ni kwa unonyelo umo ni kwa ntima umo ni nningwa umo.

³ Kasintenda chindu chachili chose kwa kukangana atamuno kwa kulikanganichila nambo nlitulusye jwine kwa jwine, jwalijose ammalanjile njakwe jwambone kumpunda nsyene.

⁴ Mundu jwalijose akasosa kutenda indu yaikunsangalalisya nsyene nambo alose kutenda indu yaikwasangalalisya wandu wane.

⁵ Nkolanje ntima uwowo waalinawo Kilisito Yesu.

⁶ Namose Kilisito waliji chisau Akunnungu, nambo nganaganichisya kuti kuwa chisau Akunnungu, chili chindu chakukamulana nacho.

⁷ Nambo walesile indu yose yaili yakwe, waliji mpela jwakitumichila,

wapagwile ni kuwa mundu mpela wandu wane.

⁸ Walitulwisye ni kwajitichisya Akunnungu mpaka kwasika, elo, kwasika pa nsalaba.

⁹ Kwa ligongo lyo Akunnungu wannyakwile mwinani nope, wapele liina lyekulu kugapunda meena gose,

¹⁰ kuti kwakuchimbichikwa kwa liina lya Che Yesu, yepanganyikwe yose yaili kwinani, ni yaili pachilambo, ni indu yaili paasi chilambo chitindiwale paujo pao,

¹¹ ni mundu jwalijose asale kwa kang'wa jakwe kuti, Che Yesu Kilisito ali Ambuje kwa ukulu wa Akunnungu Atati.

Mme mpela lilanguka pachilambo

¹² Nipele, achambusanga wangu wakunonyelwa, mpela imwatite kwitichisya mowa gose panaliji kukwenu, chiwe yambone mwajendelechelaga kunyitichisya pa mowa gano pandalichile ni wanyamwe. Njendelechele kuipanganya yambone yaikulana ni ukulupusyo wenu kwa kutetemela ni kwa lipamba mpaka ukulupusyo wenu pachiumalile.

¹³ Pakuwa Akunnungu akupanganya masengo munkati mwenu ni kumpa ntima wakusaka ni ukombole wa kupanganya aila yakuisaka asyene.

¹⁴ Mpanganye yaili yose panganyinyita atamuno pangakangana,

¹⁵ kuti mme wanache wa usyene wa Akunnungu ni wangali ni sambu, wankutama pasikati ja chilambo changalumbana ni chelyungasiche. Mmoneche pasikati jao nti ndondwa, syasikulanguchisya kwiunde,

¹⁶ akuno nli nkamulile uchenene lilo we lyalikwichisya umi. Mwapanganyaga yeleyo chingole chindu chakulifunila kukwenu pa lyuwa lya kuuja kwa Kilisito, pakuwa chichiwe chimanyisyo chakulosya kuti, kulimbila kwangu, ni masengo gangu, nganiga wa ga bule.

¹⁷ Namose naulajikwaga ni miasi jangu jajitikaga kuwa mbopesi pamo ni chikulupi chenu ni masengo genu paujo pa Akunnungu, ngusengwa ni kusangalala pamo ni wanyamwe wose.

18 Ni wanyamwe iyoyo nsangalale, sooni nsangalaleje pamo ni une.

Che Timoseo ni che Epaflodito

19 Nambo asakaga Ambuje Che Yesu, ngulolela kuntuma che Timoseo kukwenu pangakaŵa, kuti ngamuliswe ntima pachachimba ngani syenu.

20 Nganingola mundu jwine jwali ni nningwa mpela wangu jutachichenjeuchila utame wenu.

21 Wandu wampepe akusosasosa kupoka kwao achinsyene pe, ngakuchenjeuka ni Ngani sya Che Yesu Kilisito.

22 Nkumanyilila mwachinsyene che Timoseo yatite kulosya kuti akuŵajilwa, pakuŵa ŵelewo atumichile pamo ni une nti mwanache ni atatigwe kunlalichila Ngani Jambone.

23 Ngulolela chinjintuma kukwenu chitema patinjimanyilila itiingopochele apano.

24 None ngwakulupilila Ambuje kuti tiiche kukunnola pangakaŵa.

25 Nambo yamajile kummusya kukwenu nlongo njetu che Epaflodito katumetume njangu pa masengo ga kujichenjela Ngani Jambone. Iyoyo ali jwantenga jwenu jumwantumile achenjeuchile yaikuusoŵa.

26 Jwelejo akunnajila kwannope kwawona wanyamwe wose, wasongoneche nnope pakuŵa mwapilikene kuti alwasileje.

27 Kusyene, alwasileje mwa kuŵandichila kuwa. Nambo Akunnungu wankolele chanasa, nganankolela chanasa jwelejo pe, nambo ni une jwakwe kuti ninapunde kusongoneka.

28 Kwayele, nguntuma kukwenu chitema pe kuti pachimwaone sooni nsangalale ni une kulilasika kwangu kumale.

29 Nipele mumpochele kwa lukondwa lose nti nlongo njenu, nkulumbikana ni Ambuje. Mwachimbichisye wandu waali mpela jwelejo.

30 Pakuŵa waliji mchakogoya cha kuwa kwa liwamba lya masengo ga Kilisito. Nombewo waliji mchakogoya kuti angamuchisye une apala pamwalepele mwachinsyene kungamuchisya.

3

Kukundikwa ni Akunnungu

1 Mbesi, achalongo achinjangu, nsengweje kwa ligongo lya kulumbikana ni Ambuje. Ngangupela kunlembela sooni indu ilaila inalongolele kunnembela, pakuŵa yeleyo chiinfai wanyamwe.

2 Nililochesye ni awala wakuitendekanya ya chigongomalo, waali mpela mbwa, wandu wakukanganyichisya kuumbala.

3 Uweji tuli wandu waumbale isyene, ngaŵa wanyawo, pakuŵa tukwapopelela Akunnungu kwa kulongoswa ni Mbumu jwao ni tukulilapa kwakulumbikana ni Kilisito Yesu. Ngatukuikulupilila indu yaikutendekwa mu chiilu.

4 Nambo uneji ngakombwele kuikulupilila indu yaikutendekwa mu chiilu. Iwaga kwana mundu jwakuganisa kuti akukombola kulifunila chisyoŵelo cha kuumbala, une naapundile.

5 Naumbele panaliji ni moŵa nane pakumala kupagwa. Uneji ndili Mwisilaeli jwa lukosyo lwa Benyamini ni Mwebulania kwa chipago. Nkati kugakamulisya malajisyo, naliji Mfalisayo,

6 nachalile nnope kwalagasya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. Nkati kutendekwa wambone paujo pa Akunnungu kwa kwitichisya Malajisyo, naliji jwangali chileŵo.

7 Aila indu yose inaiweni ili yakupoka kwaune, sambano nguiwona yangali chindu kwa ligongo lya Kilisito.

⁸ Elo, ngaŵa yeleyo pe, indu yose nguiwona yangali chindu kwa ligongo lya chindu chachikulungwa chambone cha kwamanyilila Kilisito Yesu, Ambuje ŵangu. Kwa ligongo lyao nyasile indu yose ni kwiŵalanjila usakwa kuti naapate Kilisito

⁹ ni kulumbikana nawo kuli kusyene. None nganguŵalanjilwa sooni jwambone paujo pa Akunnungu kwakujitichisya malajisyo, nambo nguŵalanjilwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kwakulupilila Kilisito. Kwele kutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kukutyochela kwa Akunnungu kwa litala lya chikulupi.

¹⁰ Ngusaka namanyilile Kilisito ni machili ga kusyuka kwakwe, ngusaka laje mpela iŵatite kulaga ni kuwa kwa ligongo lyao mpela iŵatite kuwa kwa ligongo lyangu,

¹¹ akuno njilolelaga kuti Akunnungu chasyusye.

Nguutuka kuti iche pangusaka kwika

¹² Ngangusaka kusala kuti masile kwika kumbesi pane ndili jwamalilwe. Nambo nguchalila kuti mbate ntulilo, kwa litala lya wele ntulilo wo Kilisito Yesu asyene ambatile une meje jwao.

¹³ Achalongo achinjangu, nganguliganichisya kuti masile kupochela ntulilo, nambo nguchitenda chindu chimo pe, nguiliŵalila indu yepite ni nguchalila kuti ngole indu yaikwika.

¹⁴ Nguutuka kuti nyiche kumbesi luwilo, kuti mbochele ntulilo wa Akunnungu wa moŵa gose pangali mbesi, aula uŵilanje watuŵilasile Akunnungu kwa litala lya Kilisito Yesu.

¹⁵ Uwe wose ŵatukusile mmbumu, tunganisyeje yimo. Naga nkwete maganisyo gane, Akunnungu tambunukulile chindu cho.

¹⁶ Nambo, kwa yailiyose tujendelechele mmbujo mu litala lilyolyo lyatukuiye mpaka sambano.

¹⁷ Achalongo achinjangu, musyasye une. Mwaloleje yambone ŵakuchikuya chisyasyo cha majende gatumpete ŵanyamwe.

¹⁸ Nansalile kakajinji chindu chi, ni sambano ngunsalila sooni akuno njililaga, ŵandu ŵajinji akutama nti ŵammagongo ŵa nsalaba wa Kilisito.

¹⁹ Mbesi jao jili wonasi, pakuŵa nnungu wao ali misese ja chiilu. Akulilapila indu ya soni, ni ng'anisyo syao sili pachanya pa indu ya pachilambo pa.

²⁰ Nambo uweji kumangwetu kwinani, ni kutyochela kweleko tukwalolela Nkulu-pusyo jwetu kwa lungwanu Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito aiche kutyochela kwinani.

²¹ Ŵelewo chaigalausye ilu yetu ya kuwola, ni kuilandanya iŵe mpela ni chilu chao cha ukulu. Kwa ukombole wo akukombola kuilongosya indu yose.

4

Maloŵe ga kulimbisya ntima

¹ Kwayele, achalongo achinjangu ŵakunonyelwa, ngulajila kwannope kwaona sooni. Ŵanyamwe ni ŵanli lukondwa lwangu ni chindu changu chachili mpela singwa. Ŵakunonyelwa ŵangu ngummenda njime kwakulimbangana nkulumbikana ni Ambuje.

² Ngunchondelela che Euodia ni che Sintike mme ni nningwa umo nti achalongo kwa kulumbikana ni Ambuje.

³ Nomwe katumetume njangu jwakukulupichika, ngummenda mwakamuchisye achakongwe ŵa, pakuŵa ŵalasile kwannope pamo noneji, pamasengo ga kwenesya Ngani Jambone pamo ni che Kelementi ni achinjangu ŵane ŵaŵapanganyisye masengo pamo noneji, wosewo meena gao galembechekwe mchitabu cha umi.

⁴ Nsengweje moŵa gose nkulumbikana ni Ambuje. Ngusala sooni nsengweje!

⁵ Kulitimalika kwenu kumanyiche kwa ŵandu wose, Ambuje ali chiŵandi kuuja.

⁶ Kasinlisausya nkati chindu chachili chose, nambo kwa chachili chose mwasalile Akunnungu kwa kupopela ni kwachondelela ni kwatogolela.

⁷ Ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu chachikupunda umanyilisi wauli wose wa Wandu, tichigose mitima jenu ni miningwa jenu uchenene mu kulumbikana kwenu ni Kilisito Yesu.

⁸ Mbesi, achalongo achinjangu nganisyeje nkati yose yambone ni yaikuwajilwa kulapikwa ni indu yose ya usyene ni indu yambone ni indu yaikwanonyelesya Akunnungu ni yose yaili yambone, ni yakuwajilwa kwilapa, ni yose yakusalala ni yakuchimbichikwa.

⁹ Ntendeje indu yose imwalijigenye ni imwaipochele kutyochela kwangune, ni yanayose imwaipilikene ni imwaiweni kwangune. Ni Akunnungu wakwatenda Wandu atame kwa chitendewele chaŵe pamo ni wanyamwe.

Che Paolo akwatogolela Wafilipi

¹⁰ Nasengwile nnope nkulumbikana ni Ambuje, pakuwa nkungumbuchila sooni. Isyene nguti, ngangusala kuti mwandiwalile nambo lyansowile lipesa lya kulosya kuti nkuungumbuchila.

¹¹ Nganguwecheta yelei pakuwa ngwete yaikuusowa, ligongo nalijigenye kulisinga mu indu indi nayo.

¹² Nakumanyi kutama ndili jwangali chindu ni sooni ngumanyilila kutama ndili ngwete ipanje. Nalijigenye indu yose, kola sala pane kwikuta, kukola yachuluka ni kusoŵekwa nombe.

¹³ Ngukombola kupanganya indu yose kwa litala lya Kilisito wakuumba machili.

¹⁴ Nambo mwatesile yambone kukamulangana none nkulaga kwangu.

¹⁵ Wanyamwe Wafilipi nkumanyilila yambone kuti, panatyosile ku Makedonia, chitandilile kundanda panalalichilaga Ngani Jambone, nganiupagwa mpingo wa Wandu wakukulupilila Kilisito uwakamulene noneji kwa ngani jakwausya ni kupochele, ikaŵe wanyamwe pe.

¹⁶ Pakuwa, namose panaliji ku Sesalonike mwambelechele indu yakungamuchisya kakajinji.

¹⁷ Ngaŵa kuti ngusaka mbochele mbote pe nambo ngusaka upile ujonjehekwe kukwenu.

¹⁸ Ngwete indu yose ni yakupunda, sooni igumbele, pakuwa che Epaflodito amb-elechele yose yaityosile kukwenu. Mitulilo ji jili nti sadaka jajikununjila yambone ni mpela mbopesi jakukundikwa ni jajikwanonyelesya Akunnungu.

¹⁹ Nipele Akunnungu wangu tangumbalichisye kwa ukombole wao wekulu yaikunsoŵa kwa litala lya Kilisito Yesu malinga ni ipanje yakwe ni ukulu wakwe.

²⁰ Ukulu uŵe kwa Akunnungu Atati wetu moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Eloo.

Chikomasyo cha kumalichisya

²¹ Mungomachisye wandu wose wa Akunnungu wakwakulupilila Kilisito Yesu. Achalongo achinjetu waali pamo ni une akunkomasya.

²² Wandu wose wa Akunnungu wakutama pelepa akunkomasya, nnopennope wandu waali mu nyumba ja Mwenye jwa ku Loma.

²³ Umbone wa Ambuje Che Yesu Kilisito utame pamo ni wanyamwe.

Chikalata chi che Paolo kwa Wakolosai Chilongolelo

Chikalata kwa Wakolosai chalembeke ni Nduna che Paolo, liunjili lya 1:1. Walembe chikalata chi ali mchitawiko mmusi wa ku Loma. Ikukomboleka chalembeke pa yaka ya makumi nsano ni limo pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Chikalata kwa wandu wa ku Kolosai pamo ni ikalata ine, kwa wandu wa ku Efeso ni chikalata kwa che Filimoni ikuwilanjikwa ikalata ya mchitawiko pakuwa che Paolo walembe ikalata yo ali mchitawiko. Walembe chikalata chi kwa wandu wakukulupilila Che Yesu wa ku Kolosai. Che Paolo nganautandisya mpingo wa wandu wakukulupilila Che Yesu wa ku Kolosai mpela yatite pakusala mu liunjili lya 2:1, nambo ikukomboleka waliweni kuti akusachilwa ni wele wandu wakukulupilila Che Yesu wo. Pane mpingo wa wandu wakukulupilila Che Yesu watandiswe ni che Epafula pakuwa waliji mundu jwa ku Kolosai.

Che Paolo watojime kwa ligongo lya majiganyo gampepe ga unami pasikati ja mpingo wa wandu wakukulupilila Che Yesu wa ku Kolosai. Liuto lyalikulungwa lya chikalata cho lyakunguluchile ngani jo. Ikukomboleka kwaliji ni mpingo wa Wakilisito waali Wayahudi walinjile kwakanganichisya Wakilisito wane akuyanje malajisyo ga Chiyahudi gagakutyochela mu Lilangano lya Kalakala, nopennope yankati kuumbala. Che Paolo akulemba yambone, kuti Wakilisito ngakuchilajila chachilichose pane mundu jwalijose ika we Kilisito kuti akombole kukundikwa ni Akunnungu, liunjili lya 1:15-20, ni kuti majiganyo gasyene gali ga chiundu ni ngagakukombola kwapokasya kose, liunjili lya 2:8.

Yaili mwalemo

Che Paolo akutanda kuchilemba chikalata chakwe kwa kwakomasya wandu wakukulupilila Che Yesu wa ku Kolosai, liunjili lya 1:1-2.

Ni sooni akulemba nkati ukulu wa Kilisito, kweleku kuli kwanga kusyene nkati majiganyo ga unami gagajenele mu Kolosai, liunjili lya 1:3-3:4.

Mpela yaitite pakusyo weleka mu ikalata yakwe yejinji, che Paolo akulemba mbindikati jine ja chikalata kwa kulemba malajisyo kulosya yakuti kusachilwa Wakilisito kutama, liunjili lya 3:5-4:6.

Che Paolo akumalichisya kulemba chikalata chakwe kwa kwakomasya ni kwasalila kuti chikalata chi chisomekwe paujo pa wakukulupilila waali mu mipingo jine wandu wakukulupilila Che Yesu, liunjili lya 4:7-18.

¹ Une che Paolo, Nduna jwa Kilisito Yesu kwa unonyelo wa Akunnungu ndili ni mpwanga jwetu che Timoseo,

² tukunnembela wanyamwe wandu wa Akunnungu wankutama ku Kolosai, achinjetu wakukulupilichika mu kulumbikana ni Kilisito. Tukumpopelela umbone ni chitendewe kutiyochela kwa Akunnungu Atati wetu.

Kwatogolela Akunnungu

³ Mo wa gose patukumpopelela wanyamwe, tukwatogolela Akunnungu, Atati wa Am-buje wetu Che Yesu Kilisito.

⁴ Pakuwa tupilikene inkuti pakwakulupilila Kilisito Yesu ni inkuti pakwanonyela wandu wose wa Akunnungu.

⁵ Chikulupi chenu ni unonyelo wenu ikukulupilila chilolelo chammichile chile kwini. Mwapilikene kaandanda nkati chilolelo cho, katema pamwalalichilwe Ngani Jambone ja usyene.

⁶ Ngani Jambone jo jannyichilile wanyamwe ni kwenela mu chilambo chose ni kump-elechela umbone, ni kukula mpela ijitite kula pasikati jenu chitandile lyele lyuwa pamwapilikene ni kumanyilila umbone wa Akunnungu wautite kuwa.

⁷ Che Epafula kapolo njetu jwakunonyelwa, jwelejo ni juwanjigenye wanyamwe jele ngani jo. Jwelejo ali jwakutumichila jwakukulupilichika jwa Kilisito pamalo petu kwa ligongo lyenu.

⁸ Jwelejo ni jwatusalile ngani ja unonyelo wenu umpegwilwe ni Mbumu jwa Akunnungu.

⁹ Kwa ligongo li nowe wakwe chitandilile lyuwa litwapilikene nkati wanyamwe, ngatukuleka kumpopelela. Tukwachondelela Akunnungu antende mmanyilile aila yakwisaka mpanganye mu lunda lose ni umanyilisi wose umpegwilwe ni Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁰ Tukupopelela yeleyi kuti nkombole kutama mpela yakuti pakusaka Ambuje, njendelechele kupanganya yaikwanonyela welewo mowa gose. Kwa litala lyo chinkombole kupanganya masengo gagali gose gambone ni kupunda kwamanyilila Akunnungu.

¹¹ Akunnungu amlimbisye kwa litala lya ukombole wose ni ukulu wao, kuti nkombole kupililila indu yose pangapela,

¹² ni kwakusengwa mwatogolele Atati, wanesile wakuwajilwa kupochela indu yose iwagosele wandu wakwe mu umwenye wa lilanguka.

¹³ Pakuwa welewo atukulupwisye kutyochela mmachili ga chipi ni kutujinjisy mu umwenye wa Mwanagwe jwakunnonyela.

¹⁴ Kwa litala lya jwelejo tuwombolechekwe ni kulecheleswa sambu syetu.

Kilisito ni masengo gakwe

¹⁵ Kilisito akulandana kwa usyene ni Akunnungu wangakuwoneka. Jwelejo wapali ikana we yepanganyikwe yose kugumbikwa.

¹⁶ Pakuwa kwa litala lya jwelejo, Akunnungu wraigumbile indu yose ya kwini ni indu yose ya pachilambo ni yaikuwoneka ni yangaikuwoneka pamo ni waali ni machili pane achakulu pane ilingola pane waali ni ulamusi. Akunnungu wraigumbile indu yose kwa litala lyakwe ni kwa liwamba lyakwe.

¹⁷ Kilisito wapali ikana we indu yose kugumbikwa ni kwakulumbikana ni welewo indu yose ilumbikene pamo.

¹⁸ Kilisito ali ntwe wa chiilu chakwe ni chiilu cho chili mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, nombejo ali ndande ja umi wa chiilu cho nombe ali ndande. Jwelejo ali jwaandanda kusyuka kuti awe jwaandanda mu indu yose.

¹⁹ Pakuwa yanonyelesye Akunnungu asyene kuti utindimisy wakwe wose uwe mu nkati mwa Kilisito.

²⁰ Akunnungu wajilenye indu yose kwa litala lya Kilisito, ni kwa miasi jakwe jijamwasiche pa nsalaba jatesile chitendewele ni indu yose yaili pachilambo ni kwini.

²¹ Ni wanyamwe kalakala mwaliji ntalikingene ni Akunnungu, nombe mwaliji wammagongo wao pakuwa mwaganisisye yachigongomalo ni mwatesile yachigongomalo.

²² Nambo sambano, Akunnungu wanesile mwanya mme achambusangagwe kwa litala lya chiwa cha chiilu cha Kilisito kuti anjauseye paujo pao akuno ndi waswela, wangi sambu namose chilewo.

²³ Nambo wanyamwe nkusachilwa kwendelechela kutama mu chikulupi, namose nkakunda kutinganyikwa ni kusaama mu chilolelo chila chimwachipatile katema

pamwapilikene Ngani Jambone. Une che Paolo natendekwe kuwa jwaketumichila jwa Ngani Jambone jila jijalalichile kwa wandu wose pachilambo pose.

Masengo ga che Paolo kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito

²⁴ Sambano ngusengwa kwa masausyo gangupata kwa ligongo lyenu. Kwa litala lya kulaga kwangu kwa chiilu, ngugumbalichisya aila yaipungwiche mu kulaga kwa chiilu cha Kilisito, yaani mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito.

²⁵ Ni une natendekwe ni Akunnungu kuwa katumetume jwa wandu wakukulupilila Kilisito. Masengo gasyene gali, kulalichila Liloŵe lyao kwa utindimisyoy,

²⁶ ni liloŵe lya lili chantemela chichasisiche kwa wandu wose chitandile kalakala, nambo sambano chimanyichikwe kwa wandu wakwe.

²⁷ Pakuwa Akunnungu asachile kwamanyisya wandu chantemela cho yachitite pakuwa chachikulungwa ni cha ukulu chichajenele kwa wandu wangaŵa Wayahudi wose. Chantemela cho chili achi, Kilisito ali nkati mwenu, ni wanyamwe wakwe chinkole liunjili lya ukulu wa Akunnungu.

²⁸ Kwa ligongo lya, tukunlalichila Kilisito kwa wandu wose. Tukunjamuka ni kunji-ganya kila mundu kwa lunda lose, kuti tukombole kunnyikanawo kila mundu paujo pa Akunnungu ali jwautindimisyoy mu nkulumbikana ni Kilisito.

²⁹ Kutu ndende yeleyo ngupanganya masengo ni kuchalila kwa machili gamakulungwa ga Kilisito gagakupanganya masengo nkati mwangu.

2

¹ Ngusaka mmanyilile inguti pakupanganya masengo kwa kuchalila kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya wandu wa ku Laodikia ni kwa ligongo lya wose wanganamone une.

² Ngupanganya yeleyo kuti atulaswe mitima ni kulumbikana pamo mu unonyelo ni pakupunda yeleyo akombole kugumbalichiswa upile kwa winji ni kumanyilila kwa kusyene. Pele chakombole kuchimanyilila chantemela cha Akunnungu, malumbo gakwe kwamanyilila Kilisito asyene.

³ Welewo pe ni wakukombola kwatenda wandu alumanyilile lunda lose ni umanyilisi wose wa Akunnungu.

⁴ Ngunsalila wanyamwe maloŵe ga kuti mundu akanlambusya kwa maloŵe gaku-nyenga namuno gakuwoneka gambone.

⁵ Pakuwa atamuno ndalichile kwa chiilu, nambo ndili pamo ni wanyamwe mu mbumu, none ngusengwa kwiwona ipanganyo yenu ikwendelechela kwa ukotopasyoy ni inkuti pakwima chimile nkwakulupilila Kilisito.

Umi wa usyene nkulumbikana ni Kilisito

⁶ Nipele pakuwa mwapochele Kilisito Yesu kuwa Ambuje wenu, iyoyo njendeje nkulumbikana ni welewo.

⁷ Njendelechele kukamulangana nawo mpela ilya nkuwika michiga nkati mwakwe ni umi wenu utawikwe pachanya pakwe ni kwima nkulumbangana mu chikulupi mpela imwatite kujiganyikwa. Pakupunda yeleyo mmeje wakutogolela nnope.

⁸ Nililechesye akaika mundu kukunnambusya kwa maloŵe ga majiganyo gaunami, ndande jakwe jili mapochelo ga wandu ni ga masoka gagakulamula pachilambo nambo ngagakutyochela kwa Kilisito asyene.

⁹ Pakuwa chinungu chose cha Akunnungu chili mu nkati mwa chiilu cha Kilisito.

¹⁰ Ni nkulumbikana nawo, wanyamwe nkmete umi wautindimisyoy. Welewo akmete ulamusi pa masoka gagakutawala ni achakulu wose.

¹¹ Nkulumbikana ni Kilisito wanyamwe mwaumbele ni kusileka tama syangalumbana simpagwile nasyo nambo kuumbala kwangatendekwa kwa makono ga wandu nambo mmumbeswe ni Kilisito nsyene.

¹² Pakuŵa pamwabatisilwe mwasichikwe pamo ni Kilisito, ni mu ubatiso wo iyoyo ŵanyamwe mwasyuchile pamo nawo ligongo mwakulupilile machili ga Akunnungu, juŵansyusisye Che Yesu.

¹³ Kalakala mwaliji ŵawe ligongo lya sambu syenu ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwile nasyo syasikusaka kupanganya sambu syaliji syangatyochekwa. Nambo sambano Akunnungu ampele umi pamo ni Kilisito. Nombe Akunnungu atulechelesye sambu syetu syose,

¹⁴ paŵachipukwite chikalata chachilembekwe magambo getu pamo ni malajisyo gakwe chati Akunnungu akatulumulile uwe, ŵachipukwite kusyene kwa kuchiŵamba pa nsalaba.

¹⁵ Pa nsalaba po Kilisito ŵagasumwile machili masoka gagakutawala ni achakulu ŵakutawala. Ŵatasile soni paujo pa ŵandu kwa kwakwekwelemya nti ŵandu ŵataŵikwe mu ulendo kwalosya kuti ŵapundile.

¹⁶ Nkakunda mundu jwalijose kummichila lilajisyo nkati chakulya ni yakung'wa atamuno yankati lyuŵa lya chindimba pane Lyuŵa lyakuwoneka lwesi pane Lyuŵa lya Kupumulila.

¹⁷ Ayiyi yose ili chiwilili cha indu yaikwika yo, nambo usyene wa yele yose uli Kilisito nsyene.

¹⁸ Nkajitichisya kulumulikwa ni mundu jwalijose jwakulilola kwa paasa kuti ali jwakulitulusya ni jwakwapopelela achikatumetume ŵa kwinani. Mundu jwanti yele akulifuna kwa indu yaiweni ni kwa ligongo lya lunda lwakwe.

¹⁹ Mundu jo alesile kukamulangana ni Kilisito ŵaali ntwe wa chiilu. Kwa litala lya ŵelewo chiilu chose chikutagwa machili ni kulumbikanywa pamo kwa iŵalo ni mitasi jakwe, nombecho chikukula kwa unonyelo wa Akunnungu.

Kuwa ni kutama pamo ni Kilisito

²⁰ Ŵanyamwe mwawile pamo ni Kilisito ni kuwombolwa kutyochela mu machili ga masoka gagakulamula pa chilambo. Ana ligongo chi nkutama mpela ŵandu ŵa pa chilambo? Kwa chichi nkugajitichisya malajisyo gati yeleyo,

²¹ “Nkakamula chelechi, nkapasya chelechi, nkakwaya achila”?

²² Yeleyo yose chiŵe yangalimate yamalaga kutumika. Yeleyo yose ili malajisyo ni majiganyo ga ŵandu pe.

²³ Isyene malajisyo ga gakuwoneka kuŵa ga lunda, nkupopela kwaliŵichile achin-syene ni nkulitulusya kwao ni nkuchilongosya chiilu kwakuchisausya. Nambo yele yose nganikola machili ga kusilekasya tama sya chiilu.

3

¹ Nsyuchile pamo ni Kilisito, kwayele muiganisye indu yaili kwinani kwali Kilisito atemi upande wauli ni ulamusi wa Akunnungu.

² Nganisyeye indu yaili kwinani ni ngaŵa yaili pa chilambo pano.

³ Pakuŵa ŵanyamwe mwaliji ŵawe ni umi wenu usisiche pamo ni Kilisito munkati mwa Akunnungu.

⁴ Kilisito ali umi wenu wa usyene, nombewo pachawoneche sooni nipele ŵanyamwe chimmoneche pamo nawo mu ukulu wao.

Utame wa kalakala ni utame wa sambano

⁵ Nipele, nsiulaje kila tama syangalumbana simpagwile nasyo sya pachilambo yaani chikululu ni usakwa ni tama ni nganisyeye syangalumbana ni lipamo yaili nti kupopela inyago.

⁶ Kwa ligongo lya sambu si, lutumbilo lwa Akunnungu lukwaichilila ŵelewo ŵakukana kupilikanichisya.

⁷ Kalakala, wanyamwe mwatamaga nkusikuya tama syangalumbana simpagwile nasyo.

⁸ Nambo sambano nneche yeleyi, lutumbilo ni tama ni chigongomalo ni kwatukana Akunnungu. Malowe gangalimate ganakopoche nkang'wa mwenu.

⁹ Kasinnambusyana, pakuwa ntyosisye tama syangalumbana simpagwile nasyo pamo ni isambo yakwe yose,

¹⁰ ni kuuwala umi wa sambano, aula umi waukwendelechela kutendekwa wa sambano ni Akunnungu wakugumba. Ni kwa kwamanyilila uchenene chikuntende mme mpela welewo.

¹¹ Kwa ligongo lyo, ngapagwa sooni utinda pasikati ja Wayahudi ni Wagiliki, waumbele ni wangaumbala, jwasyomile ni jwangasyoma, kapolo ni jwalechelelwe. Nambo Kilisito ali yose nombe ali mu yose.

¹² Wanyamwe ndi wandu wa Akunnungu, jwelejo wannyeyele ni kunsagula kuti mme wandu wakwe. Kwa yele mmanje ni ntima wa chanasa ni ntima wambone ni wa kulitulusya ni kulitimilika ni upililiu.

¹³ Mpilililane jwine ni jwine ni kulechelesyana katema kakalikose mundu akolaga ni malowe gakummechetela jwine. Nnechelesyane mpela Ambuje yatite pakunnechelesya wanyamwe.

¹⁴ Pakupunda indu yose, njonjehesye unonyelo pakuwa unonyelo ukutawikanya indu yose mu umo uuli utindimisyo.

¹⁵ Chitendewele cha Kilisito chitawale mmitima jenu, pakuwa Akunnungu amilasile wanyamwe kuti chipagwe chele chitendewele mu chiilu chimo, ni mme wakutogolela.

¹⁶ Utenga wa Kilisito ugumbale nkati mwenu. Njiganyane ni kujamukana kwa lunda lose. Njiimbe sabuli ni nyimbo syakwalapa Akunnungu ni nyimbo sya kwapopela akuno nchajimbilaga Akunnungu kwa kutogolela mmitima jenu.

¹⁷ Chichintende chose pane kuwecheta, mpanganye yose kwa liina lya Ambuje Che Yesu ni kwatogolela Akunnungu Atati kwa litala lyao Che Yesu.

Mundu yakusachiwa pakutama mu utame wa sambano

¹⁸ Wanyamwe achakongwe, mwapilikanichisye achiwankwenu, yeleyi ni yakuti pakwanonyelesya Ambuje.

¹⁹ Ni wanyamwe achalume, mwanonyele achiwankwenu, ni kasimma wakalipa kukwao.

²⁰ Ni wanyamwe wanache mwapilikanichisye achawelesi wenu mu yose, pakuwa chelechi chikwanonyelesya Ambuje.

²¹ Ni wanyamwe achawelesi kasimwalipula wanache wenu, kuti akapwa ntima.

²² Ni wanyamwe achikapolo mwapilikanichisye awala waali achakulu wenu kwa chiilu mu indu yose, nkapilikanichisya pe katema pakummona kuti mmoneche wambone kukwao nambo ntendeje yeleyo ni ntima wenu wose ligongo lya kwachimbichisya Ambuje Che Yesu.

²³ Chinkutenda chachilichose, ntende ni ntima wenu wose, mpela nkwatendela Ambuje ni nga wa nkwatendela wandu.

²⁴ Nkumbuchile kuti Ambuje chachimpa wanyamwe mbote jakwagosela wandu wao. Pakuwa Kilisito ali Ambuje wa usyene unkwatumichila.

²⁵ Pakuwa jwalijose jwakupanganya yangalumbana, chapochele malipilo ga yangalumbana yapanganye, ligongo Akunnungu nganakola lusagu kose.

4

¹ Ni wanyamwe achakulu mpanganye yaili yambone kwa achikapolo wenu mpela yakuti pakusaka Akunnungu, nchimanyililaga kuti nomwe wakwe nkweite Ambuje kwini.

Malajisyo kwa W̄akilisito wose

² Mwapopelele Akunnungu pangapela ni pankupopela mmeje meeso ni kwatogolela Akunnungu.

³ Iyoyo ntupopelele nowe, kuti Akunnungu atupe lipesa lya kulalichila ntemela nkati Kilisito. Kwa ligongo lya utenga wo, une ndili mu chitaŵiko.

⁴ Nipele mumbopelele kuti ngombole kuŵecheta yaikuti kuŵajilwa kwa litala lya-likukombola kuchiŵika chantemela cho pangasisika.

⁵ Njendeje kwa lunda pankutama ni ŵandu Ŵangakukulupilila Kilisito, nchitumiyaga yambone lipesa linkwete.

⁶ Moŵa gose aila yose inkusala yakamuchisye ŵandu, ni nkusachilwa kunjanga chambone mundu jwalijose.

Chikomasyo chakumalichisya

⁷ Nguntuma che Tukiko kukwenu, jwelejo ali nlongo njetu jwakunonyelwa, jwaku-tumichila jwakukulupilichika ni kapolo njetu mmasengo ga Ambuje, chammanyisye ŵanyamwe ngani syangu syose.

⁸ Kwa ligongo lya nguntuma kukwenu kuti ajitusye mitima jenu kwakunsalila ngani syetu.

⁹ Akwika pamo ni che Onesimo nlongo njetu jwakunonyelwa ni jwakukulupilichika, jwelejo ali mundu jwa kukwenu. Ŵanyawo ni uchansalile yose yaikutendekwa apano.

¹⁰ Jwantawe njangu che Alisitako akunkomasya. Nombe che Maliko mwipwagwao che Banaba iyoyo akunkomasyanga. Malajisyo gakwe mmasile kugapochela, aikaga kukwenu mwapochele chambone.

¹¹ Nombe che Yoshua, jwakuŵilanjikwa Yusto iyoyo akunkomasya. Mwa Ŵayahudi ŵaŵakulupilile ni ŵatatu pewo ŵakupanganya masengo pamo ni une kwa ligongo lya Umwenye wa Akunnungu, ŵanyawo ni ŵakungamusya une.

¹² Che Epafula, njenu, kapolo jwa Kilisito Yesu akunkomasya. Moŵa gose ngaakupela kumpopelele kuti nlimbangane ni kwima chiimile ni kwendelechela kukulupilila ni kupanganya yakuisaka Akunnungu.

¹³ Ngukombola kusala umboni nkati ŵelewo kuti akupanganya nnope masengo kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya ŵandu ŵa ku Laodikia ni kwa ligongo lya ŵandu ŵa ku Hielapoli.

¹⁴ Che Luka jwantela jwetu jwaunonyelo ni che Dema akunkomasya.

¹⁵ Mwakomasye achalongo achinjetu ŵa ku Laodikia pamo ni che Nimfa ni mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵakusimana mu nyuumba jao.

¹⁶ Mwamalaga kusyoma chikalata chi mwape mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito wa ku Laodikia achisyome. Nombe chikalata chinalembele ŵandu ŵa ku Laodikia ampanje ŵanyamwe nsyome.

¹⁷ Mwasalile che Alikipo kuti masengo gapegwile ni Ambuje kupanganya amalichisye.

¹⁸ Uneji che Paolo ngulemba yeleyi ni nkono wangu nansyene kunkomasya. Kasindiŵalila kuti une ndili muchitaŵiko. Ngummendela umbone kutyochela kwa Akunnungu.

Chikalata chaandanda chi che Paolo kwa Wasesalonike Chilongolelo

Chikalata chaandanda kwa wându wâ ku Sesalonike chalembekwe ni Nduna che Paolo (1:1). Mu ikalata iwalembile che Paolo, chikalata chi chikuloleka chaliji chandanda kuwichikwa mu Bibilia ni chalembekwe pa yaka ya 51 pakumala kupagwa Kilisito. Che Paolo wâlji ku Kolinto katema pawaawalembile chikalata chi wându wâkunkulupilila Kilisito wâ ku Sesalonike, wându wâkunkulupilila Kilisito wâwâpatile katema ka ulendo wao waawili wa kwalalichila wându ngani sya Che Yesu, (Masengo ga achinduna 17:1-10). Mu chitabu cha Masengo ga achinduna asasile kuti mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wo walji ni Wâyahudi wâmpepe ni Wâgiliki achajinji.

Che Paolo nganakombola kutama ku Sesalonike katema kakajinji pakumala kwapata wându wâkunkulupilila Kilisito, kwapele kanyuma wâapelechele chikalata chi kwatulasya ntima Wâkilisito kweleko. Chikalata cho chisasile indu yose ni chikwete malajisyo gampepe gankati yakuti kusachilwa Mkilisito kutama. Che Paolo asasile indu impepe ya kuliwika chile katema Kilisito pachaiche kaawili. Panepa Wâkilisito wâali mumpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wâ ku Sesalonike wâsengwile kwa ligongo lya ngani ji. Che Paolo atumie kuika kwa Kilisito kaawili mpela ligongo lya kutama utame waukwakusya Akunnungu (5:6-8).

Yaili mwelemo

Che Paolo akutanda kuchilemba chikalata chi kwa kwakomasya wându wâkunkulupilila Kilisito ni kwatogolela Akunnungu kwaligongo lyao (1).

Che Paolo akusala yankati ipanganyo yao ni yankati ngani ji wâsalilwe ni che Timoseo (2:3).

Che Paolo akwasalila yakuti kusachilwa kutama Wâkilisito mu lilanguka lya kwika kwa Che Yesu kaawili (4:1-5:15).

Che Paolo akumalichisya kwa kwakomasya kaawili wându wâkunkulupilila Kilisito ni sooni akwachondelela kila mundu mu mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito atende yakuti kukombola asyome chikalata cho (5:16-28).

¹ Une che Paolo ni che Siluwano ni che Timoseo, tukunnembela wânyamwe mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wa kwele ku Sesalonike wândi wându wâkwe Akunnungu Atati ni Ambuje wâetu che Yesu Kilisito. Tukummendela ntuuka ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu.

Umi ni chikulupi cha Wasesalonike

² Tukwatogolela Akunnungu mowâ gose kwa ligongo lyenu wose ni kunkumbuchilanga mmapopelo getu pangapela.

³ Pakuwâ paujo pa Akunnungu Atati wâetu tukukumbuchila inkuti pakutumichila kwa chikulupi ni inkuti pakulisausya ni masengo ligongo lya unonyelo wenu. Iyoyo tukukumbuchila ichitite kulimbichika chilolelo chenu kwa Ambuje wâetu Che Yesu Kilisito.

⁴ Achalongo achinjetu wâkunonyelwa ni Akunnungu, tukumanyilila kuti wâlewo ansagwile mme wându wâkwe.

⁵ Pakuwâ patwalalichile Ngani Jambone kukwenu nganitulalichila kwa malowe pe, nambo kwa machili ni ukamuchisyo wa Mbumu jwa Akunnungu tuchimanyililaga kuti utenga wo uli wa usyene. Nkumanyilila itwatite kutama pamo ni wânyamwe, twatemi yambone kwa kunkamuchisya wânyamwe.

⁶ Wanyamwe mwatusyasisye uweji ni mwasyasisye Ambuje. Namuno mwalageswe kwannope mwalipochele Liloŵe lya Akunnungu kwa lukondwa lwalukutyochela mu Mbumu jwa Akunnungu.

⁷ Kwa litala li wanyamwe mwatendekwe chisyasyo kwa wakukulupilila wose wa ku Makedonia ni ku Akaya nombe nako.

⁸ Pakuwa kutyochela kukwenu lisonile liloŵe lya Ambuje, ngaŵa pa Makedonia ni pa Akaya pe, nambo posepose ngani ja chikulupi chenu kwa Akunnungu chijenele. Kwa pele uweji nganitukola chindu chakusala.

⁹ Achinsyene wo akuwalanga ngani ja ulendo wetu patwanjimajimile, intite pakutupochele ni intite kuileka inyago ni intite pakwagalauchila Akunnungu. Mwatesile yeleyo kuti mwatumichile Akunnungu wajumi ni wausyene.

¹⁰ Sambano nkunlindilila Mwanagwe juchatuluche kutyochela kwini, yaani Che Yesu juwansyasisye mu wawe, nombewo ni wakutukulupusya mlutumbilo lwa Akunnungu lwalukwika.

2

Ukatumetume u che Paolo ku Sesalonike

¹ Achalongo achinjetu, mwanya mwachinsyene nkumanyilila kuti kunjimajimila kwetu nganikuwa kwa iyiyi peyi.

² Mpela inkuti kumanyilila, tukanaŵe kwika kukwenu twalageswe kaje ni kutukanwa ku Filipi ko. Namose kwaliji ni kutukanila kwannope, Akunnungu wetu watukamuchisye kunlalichila Ngani Jambone jakwe pangajogopa.

³ Utenga watukuulalichila kukwenu ngaukukulupilila unami atamuno nningwa wangalumbana atamuno ngatukusaka kunlambusya mundu jwalijose.

⁴ Nambo moŵa gose tukusala mpela yakuti kutukulupilila Akunnungu pakuwa welewo pawatukundile kuti tukuwajilwa, watupele masengo ga kulalichila Ngani Jambone ji kwa wandu. Nningwa wetu ngaŵa kwanonyelesya wandu nambo tukusaka kwanonyelesya Akunnungu, wakusimanyilila nganisyo sya mitima jetu.

⁵ Akunnungu ali jwaumboni jwetu, ni wanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti namose lyuwa limo nganituwa ni maloŵe ga kulikombakomba kwa wandu atamuno maloŵe ga kunyenga, namose kukola ipanje yenu kwa kalamuka.

⁶ Nganitusaka kulapikwa ni wandu atamuno ni wanyamwe atamuno ni wandu wane,

⁷ namuno uweji tuli achinduna wa Kilisito, tukakombwele kunkanganichisya kuti ntujitichisye uwe. Nambo uweji twalitimaliche pasikati jenu mpela achikulu yakuti kwalela achiwanagwe.

⁸ Uweji twannonyele nnope mwanya namose kuwa chile ngaŵa kwa kunnalichila Ngani Jambone ja Akunnungu pe, nambo ni kukoposya umi wetu iyoyo kwa ligongo lyenu, pakuwa kusyene mwanya ndi wakunonyelwa wetu.

⁹ Achalongo achinjangu, nkukumbuchila itwatite kulaga ni kugapanganya masengo ga kulimba. Patwalalichilaga Ngani Jambone ja Akunnungu, twapanganyisye masengo muusi ni chilo kuti tukantopela atamuno jumo jwa wanyamwe.

¹⁰ Wanyamwe ndi waumboni wetu, ni Akunnungu nombe ali jwaumboni jwetu itwatite pakutama pasikati jenu mwanya wankukulupilila, twatemi yaikuti pakuwajilwa kwa uswela ni pangali kulalatilwa.

¹¹ Nkumanyilila kuti twanjamwiche jwalijose nti atati yakuti kwapanganyichisya achiwanagwe.

¹² Twanlimbisye ni kwatusya mitima ni kwajamuka kuti nkombole kutama kwa kwawajila Akunnungu wakummilanga kwinjila mu Umwenye ni ukulu wao.

¹³ Sooni tukwete ligongo liine lya kwatogolela Akunnungu pangaleka pakuwa patwannyichisye Ngani Jambone ja Akunnungu, mwajipilikene ni kujipochela. Mwa-jipochele nga wa nti lilo we lya wandu nambo nti lilo we lya Akunnungu, ni isyene ni ilitite pakuwa. Pakuwa Akunnungu ni wakupanganya masengo mmitima jenu mwanya wakukulupilila.

¹⁴ Achalongo achinjangu, indu iyaakopochele mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito waali wandu wa Akunnungu wa ku Yudea, ni wanyamwe wakwe inkopochele iyoyo peyo. Pakuwa mwanya mwalageswe ni wandu wa mu chilambo chenu ilaila mpela iwalgaseswe wanyawo ni Wayahudi achinjao.

¹⁵ Awala Wayahudi wangakukulupilila ni uammuleje Ambuje Che Yesu ni wakulondola wa Akunnungu ni kutulagasya nowe wakwe. Wandu wa ngakwanonyelesya Akunnungu, sooni ali wammagongo wa wandu wose!

¹⁶ Namose walinjile kutukanya kulalichila Ngani Jambone kwa wandu wanga wa Wayahudi kuti akakombola kukulupuswa. Kwa kutenda yeleyo wajonjehesye sambini kugumbalichisya ngoo pachanya sambisyesile mo wa gose. Nambo mbesi jakwe lutumbilo lwa Akunnungu lwaichilile.

Che Paolo akulajila kwajimajimila sooni wandu wa ku Sesalonike

¹⁷ Achalongo achinjetu, uwe twalekangene nomwe kwa mo wa pe, sooni kwaliji kwa ungawonegana nambo nga wa kwa nganisyo syetu. Kanyuma kanandi twasachile kummona sooni.

¹⁸ Kwa yeleyo twasachile kunjimajimila sooni, uneji che Paolo, nalinjile kawilika wili kuti iche kukwenu, nambo Shetani watulekasisye.

¹⁹ Uli, patutujime paujo pa Ambuje wetu Che Yesu pataiche tutulilapile chichi nkati kupunda kwetu? Chitulilapilile wanyamwe mwachinsyene. Wanyamwe ni wandi chilolelo chetu, ni lukondwa lwetu ni wandi chindu mpela singwa.

²⁰ Kusyene kwaligongo lyenu, uwe tukulilapa ni kusengwa.

3

¹ Mbesi nganitukombola kupililila kwakupunda, nipele, twaiweni yambone kusigalila uwe pe ku Asene.

² Twantumile kukwenu nlongo njetu che Timoseo, jwkwatumichila Akunnungu pamo ni uwe mmasengo ga kulalichila Ngani Jambone ja Kilisito. Twantumile kukwenu kuti anlimbisye mwanya ni kuntusya ntima nkati chikulupi chenu,

³ kuti chikulupi cha jwalijose pasikati jenu chinatinganyiche kwaligongo lya malagasyo getu ga. Mwachinsyene nkumanyilila kuti chitupate malagasyo go pakuwa uli usache wa Akunnungu kulagaswa.

⁴ Pakuwa, patwaliji pamo ni wanyamwe twansalile chile kuti tutulagaswe, ni mpela inkuti pakumanyilila ni iyoyo yaitite pakuwa.

⁵ Kwa ligongo lyo panalepele kwendelechela kupililila, nantumile che Timoseo kuti manyilile ngani sya chikulupi chenu. Najogwepe kuti pane jwachigongomalo jula anaiche kukunnyenga ni masengo gose gatupanganyisye kukwenu ga we gangali chindu.

⁶ Nambo sambano che Timoseo ausile kukwetu kutyochela kukwenu, nombejo atusalile ngani sya kusengwasya sya chikulupi ni unonyelo wenu. Atusalile kuti nkutukumbuchilanga mo wa gose, ni kuti nkulajila kutuwona mpela ila nowe wakwe itukuti kulajila kumbona.

⁷ Kwa yeleyo achalongo achinjetu, mkusauka kwetu ni malagasyo gatukugapata tukutulaswa ntima nomwe kwa kupilikana nkati chikulupi chenu.

⁸ Pakuŵa sambano tukwete umi, kwa kummona ŵanyamwe ndi chiimilile nkutama kwa kulumbikana kwenu ni Ambuje.

⁹ Sambano tukukombola kwatogolela Akunnungu kwa ligongo lyenu, malinga ni lukondwa lwatukwete paujo pao kwa ligongo lyenu.

¹⁰ Muusi ni chilo tukwapopelela Akunnungu kwa kuchalila nnope kuti tukole lipesa lya kuonegana sooni kuti tumpe chachilichose chachipungwiche mu chikulupi chenu.

¹¹ Nipele tukwapopelela Akunnungu ŵaali Atati ŵetu ni Ambuje ŵetu Che Yesu atukolochesye litala lya kwika kukwenu.

¹² Ambuje anjonjehesye ni kunchuluchisya unonyelo wa jwine ni jwine ni kwanonyela ŵandu wose mpela itukuti kunnonyela ŵanyamwe.

¹³ Kwayele Akunnungu anlimbisye mitima jenu ni ŵanyamwe ngamma ni chileŵo ni chimme ŵaswela paujo pa Akunnungu ŵaali Atati ŵetu pachauje Ambuje ŵetu Che Yesu pamo ni ŵandu ŵao wose.

4

Utame waukwanonyelesya Akunnungu

¹ Mbesi achalongo achinjetu uweji tunjiganyisye yakuti pakutama kuti nkombole kwanonyelesya Akunnungu. Kusyene ntameje yeleyo. Ni sambano tukunchondelela ni kunchisya mu liina lya Ambuje Che Yesu njendelechele kwannope mu utame wo.

² Pakuŵa nkugamanyilila malajisyo gatumpele kwa ukombole wa Ambuje Che Yesu.

³ Akunnungu akusaka ŵanyamwe mme ŵaswela ni ngasimma ŵandu ŵa chikululu.

⁴ Jwannume jwalijose pasikati jenu akuŵajilwa kumanyilila yakuti pakutama yambone ni ŵankwawo mu uswela ni kuchimbichikwa,

⁵ ngaŵa kwa tama jangalimate mpelaga ŵandu ŵa ilambo ine ŵangakwamanyilila Akunnungu.

⁶ Kwa chindu cho, mundu jwalijose akasanneŵela jwakukulupilila Kilisito njakwe namuno kunnyenga, pakuŵa Ambuje ni ŵakwalamula wose, mpela ila itwamasile kunsalila ni kunjamuka kwachikali.

⁷ Pakuŵa Akunnungu nganatuŵilanga kuti tutame mu usakwa nambo tutame mu uswela.

⁸ Kwayele, mundu jwalijose jwakugakana majiganyo ga, ngakunkana mundu, nambo akwakana Akunnungu ŵakumpa ŵanyamwe Mbumu jwao.

⁹ Nambo yankati unonyelo wa ŵakukulupilila achinjetu, ngatukusaka kunlembela chachili chose, pakuŵa Akunnungu nsyene anjigenye mwanya inkuti pakusachilwa kunonyelana.

¹⁰ Ŵanyamwe kusyene nkwanonyela achinjenu wose ŵa pa Makedonia pose. Ni sambano tukunchondelela achinjetu mpundisye kwannope kupanganya yeleyo.

¹¹ Nchalile nnope kuti nkombole kutama kwa kutulala. Mpanganye indu yenu mwachinsyene ni kupanganya masengo ŵanyamwe mwachinsyene mpela itwannajisye ila.

¹² Kwanti yeleyo utame wenu chiuŵe wa kuchimbichikwa mmbujo mwa ŵandu ŵangakwukulupilila Kilisito, nombe ngannajila kukamuswa ni mundu jwalijose mu yaikunsoŵa.

Kuuja kwa Ambuje

¹³ Achalongo achinjetu ngatukusaka mme ŵangamanyilila yankati ngani sya ŵandu ŵajasiche, kuti nkasupuka mpela ŵandu ŵane ŵanganakola chilolelo.

¹⁴ Tukukulupilila kuti Che Yesu ŵajasiche ni ŵasyuchile, iyoyo peyo tukukulupilila kuti Akunnungu chiŵaichenawo kukwakwe pamo ni Che Yesu, wose ŵawile achakulupililaga Che Yesu.

¹⁵ Pakuŵa malinga ni majiganyo ga Ambuje, tukunsalila yeleyi, uweji wātuli chiŵela ŵajumi, wachitusigale mpaka pa lyuŵa lya kuuja kwa Ambuje, isyene ngatwalongolela ŵelewo ŵajasiche.

¹⁶ Pakuŵa lilamulo chilityosyekwe kaje ni liloŵe lya katumetume jwankulu jwa kwinani ni lipenga lya Akunnungu, nombe Ambuje nsyene chatuluche kutyochela kwinani. Nipele ŵele ŵajasiche achakulupililaga Kilisito chasyuche kaje.

¹⁷ Pakumala yeleyo uweji wātuli ŵajumi, watusigele, chitunyakulikwe pamo ni ŵelewo mmaunde kuti tukasimane ni Ambuje kwiunde. Kwayele chitutame pamo ni Ambuje moŵa gose pangali mbesi.

¹⁸ Nipele, ntusyane mitima jenu ni maloŵe go.

5

Ndiŵiche chile kwa kwika kwa Ambuje

¹ Nambo achalongo achinjangu, ngapagwa ligongo lya kunnembela ngani jankati saa ni ndema pachikopochele yeleyo.

² Pakuŵa mwachinsyene nkumanyilila kuti lyuŵa lya kuuja Ambuje likwika chisisimuchile mpela jwawiyi yakuti pakwika chilo.

³ Ŵandu pachaŵechete, “Indu yose itulele ni kwana chitendewe,” papopo wonasi ukwaichilila mpela chilungusi cha kuligopola chachikunsimana jwankongwe jwakwete chitumbo, namose Ŵandu wose ngaakombola kuŵambala.

⁴ Nambo ŵanyamwe, achalongo achinjangu nganimma mchipi, namose lyuŵa lya linyichilile chisisimuchile mpela yakuti pakwika jwawiyi.

⁵ Ŵanyamwe wose ndi Ŵandu ŵankutamanga mu lilanguka, ni Ŵandu ŵa muusi. Uweji nganituŵa Ŵandu ŵa chilo atamuno ŵa chipi.

⁶ Nipele tukagona mpela ŵane wo, nambo tuchesye ni kulilongosya twachinsyene.

⁷ Pakuŵa Ŵandu ŵakugona ŵala, akugona chilo ni Ŵandu ŵakukolelwa, akukolelwa chilo.

⁸ Nambo uwe tuli Ŵandu ŵa muusi, tukusachilwa kulilongosya twachinsyene. Tukusachilwa kukamulangana ni chikulupi ni unonyelo mpela chakuwala cha chisyano cha kulichinga pantima, ni chilolelo chetu cha ukulupusyo nti chisoti cha chisyano chakulichinga mu ntwe.

⁹ Pakuŵa Akunnungu nganatuŵika tujonasiche kwa lutumbilo lwao, nambo kuti tukulupuswe kwa litala lya Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito,

¹⁰ juŵawile kwa ligongo lyetu kuti namose twaŵaga ŵajumi pane tujasiche tukombole kutama nawo pachauje.

¹¹ Nipele ntusyane ntima jwine ni jwine ni kulimbisya jwine ni jwine mpela inkutenda sambano.

Malajisyo gambesi ni chikomasyo

¹² Achalongo achinjetu, tukunchondelela, mwachimbichisye ŵelewo ŵakupanganya masengo pasikati jenu ni Ŵakunnongosya ni Ŵakunjiganya mu utame wa kunkulupilila Kilisito.

¹³ Mwachimbichisye nnope ni kwanonyela kwa liwamba lya masengo gaakupanganya. Ntameje mu chitendewele pasikati jenu.

¹⁴ Achalongo achinjetu, tukunchondelela, mwajamuche Ŵandu ŵaali ni ulesi, mwakamulisye ntima ŵaali ni lipamba, mwakamuchisye ŵakulepetala, mwapililile Ŵandu wose.

¹⁵ Nilolechesye mwachinsyene kuti akasauchisya mundu chakusakala ku chakusakala, nambo moŵa gose ntendelane yaili yambone kwa jwine ni jwine ni kwa Ŵandu wose.

¹⁶ Nsangalale moŵa gose,

¹⁷ mwapopelele Akunnungu pangapela,

18 mwatogolele Akunnungu mu yose yaikutyochela pakuwa yeleyo ni yakuti pakusaka Akunnungu kukwenu wanlumbikene ni Che Yesu Kilisito.

19 Nkausima mooto wa Mbumu jwa Akunnungu,

20 nkaupwanya utenga waukutyochela kwa Akunnungu.

21 Nsosesose yose ni kukamulisya chachili chambone,

22 nchiwambale chachilichose chachikuwoneka changalumbana.

23 Akunnungu asyene wakatupa chitendewele answejesye mose, mu mbumu syenu ni mitima jenu ni mu iilu yenu, yeleyo yose ikasimanikwa ni ilewo kukwenu katema kakwika Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

24 Akunnungu wammilasile wanyamwe chaitendekanye yeleyo pakuwa welewo ali wakulupilichika.

25 Achalongo achinjetu, ntupopeleleje.

26 Mwakomasye achalongo wose kwa kwalosya kuti nkwanonyela.

27 Ngunnajisya mu liina lya Ambuje kuti mwasyomele chikalata chi wandu wose wakunkulupilila Kilisito.

28 Tukunsachilanga umbone wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

Chikalata chaaŵili chi che Paolo kwa Wandu ŵa ku Sesalonike Chilongolelo

Chikalata chaaŵili kwa wandu ŵa ku Sesalonike chalembeke ni Nduna che Paolo (1:1). Walembe chikalata chi katema kakajipi pakumala kuchilemba chikalata chandanda kwa wandu ŵa ku Sesalonike, pa yaka ya 51 pakumala kupagwa Che Yesu. Che Paolo ŵaliji nganatyochi ku Kolinto, ŵaalembeleka chikalata chi wandu ŵakukulupilila Kilisito ŵa ku Sesalonike, wandu ŵakukulupilila Kilisito ŵaŵaapatile katema ka ulendo wao waaŵili wa kulalichila ngani ja Che Yesu (Masengo ga achinduna 17:1-10). Asasile mchitabu cha Masengo ga achinduna kuti mpingo wa wandu ŵakukulupilila Kilisito wo waliji ni Ŵayahudi ŵampepe ni Ŵagiliki achajinji.

Wandu ŵakukulupilila Kilisito ŵa ku Sesalonike ŵaliji nkuganisa kwannope nkati moŵa ga mbesi ga chilambo ni kwika ku Che Yesu kaaŵili, pakuŵa che Paolo alembelele indu yejinji nkati chelecho mu ikalata yakwe yose kwa wandu ŵa ku Sesalonike. Kuŵandichila nusu ja chikalata chaaŵili chi kwa wandu ŵa ku Sesalonike chikusala yankati moŵa gambesi ga chilambo. Sooni che Paolo akwajamuka yankati kuleka sambu. Kila munda apanganyeje masengo kwa ligongo lya kukola chakulya chakwe nsyene, (3:6-10).

Yaili mwelemo

Nduna che Paolo akutanda kuchilemba chikalata chakwe kwa kulimanyukusya nsyene ni kwamanyisa achinjakwe ŵaali nawo, (1:1-2).

Che Paolo akwatogolele Akunnungu kwa ligongo lya wandu ŵakukulupilila Kilisito ŵaali ku Sesalonike ni sooni akwapopelele (1:3-12).

Mu liunjili lyaŵili che Paolo akukunguluchila nkati moŵa gambesi.

Che Paolo akukunguluchila yankati kuleka ulesi ni akwasaka wandu apanganye masengo (3:1-15).

Che Paolo akumalichisya kwa kwakomasya kaaŵili wandu ŵakukulupilila Kilisito (3:16-18).

¹ Une che Paolo pamo ni che Siluwano ni che Timoseo, tukunnembela chikalata Ŵanyamwe mpingo wa wandu ŵakukulupilila Kilisito wa ku Sesalonike, Ŵanlumbikene ni Akunnungu Atati ŵetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito.

² Tukummendela umbone ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati ŵetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito.

Ulamusi katema ka kwika ku Che Yesu Kilisito

³ Achalongo, ikutuŵajila kwatogolele Akunnungu moŵa gose kwa ligongo lyenu. Ili yambone kutendekanya yeleyo ligongo chikulupi chenu chikukula nnope ni kunonyelana kwenu kukuchuluka.

⁴ Kwa ligongo lyo, uweji tukulilapa kwa ligongo lyenu, mu mipingo ja wandu ŵakukulupilila Kilisito ŵaali wandu ŵa Akunnungu. Tukulilapa pankwendelechela kwakukulupilila Ambuje ni kupililila malagasyo ni masauko gagakunsimana.

⁵ Yeleyo yose ikulosya isyene kuti Akunnungu akulamula kwa umbone kuti mmalanjikwe ŵakuŵajilwa kwinjila mu umwenye wa Akunnungu waunkulajila.

⁶ Akunnungu chachitendekanya yaili yambone, chiŵauchisye malagasyo aŵala wose Ŵakunlagasya Ŵanyamwe,

⁷ ni kumpumusya mwanya ŵankulagaswa pamo nowe. Chelecho chichitendekwe pachaoneche Ambuje Che Yesu achityochelaga kwini pamo ni achikatumetume ŵakwe ŵa kwini ŵaali ni machili.

⁸ Akunnungu chiwajamuche kwa malamba ga mooto wekolele aŵala wandu wakunkana ni wangakujitichisya Ngani Jambone jankati Ambuje wetu Che Yesu.

⁹ Kwamukwa kwawo chikuwe konangwa kwa moŵa gose pangali mbesi ni kutalikanganywa ni Ambuje ni kutalikanganywa ni ukulu wa ukombole wao,

¹⁰ patachiika lyuŵa lyo kuti akuswe pasikati ja waswela wakwe ni kusimonjekwa ni wandu wose wakwakulupilila. Mwanya iyoyo peyo chimme pamo ni wanyawo pakuŵa nkulupilile umboni utwansalile ula.

¹¹ Kwa ligongo lyo tukumpopelelanga moŵa gose kuti Akunnungu wetu ankombolesye kutama malinga ni inkuti pakusachilwa kutama. Tukupopelela kuti kwa ukombole wao amalichisye yose yambone inkusaka kupanganya ni kila masengo ga chikulupi.

¹² Tukupopelela yele kuti liina lya Ambuje wetu Che Yesu likuswe nkati mwenu, ni wanyamwe nkuswe kwa litala lya umbone wa Akunnungu wetu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito.

2

Mundu Jwachigongomalo

¹ Achalongo achinjangu wakunonyelwa, aji jili ngani ja kwika kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito ni kusongangana kwetu pamo paujo pao. Kwayele tukunchondelela nnope,

² kasimpweleswa chitema namuno unantojimye utenga, namose ni liloŵe, namose ni chikalata chachikuganichikwa kuti chityochele kukwetu, chachikusala kuti lyuŵa lya kuuja kwa Ambuje limasile kwika.

³ Nkakunda kulambuchikwa ni mundu jwalijose kwa litala lyalili lyose. Pakuŵa lyuŵa lyo ngaliika mpaka uiche kaje utindiganyo wekulungwa ni Jwachigongomalo awoneche, mundu jo mbesi jakwe jili kujonangwa tikitiki pa mooto wangali mbesi.

⁴ Jwelejo akulikwesya pachanya pa kila chindu chakuchiŵilanga wandu kuti achiminungu pane kuchipopelela. Kwayele chajinjile mu Nyuumba ja Akunnungu ni kutama mwelemo achiliŵilangaga nsyene kuti ali Akunnungu.

⁵ Ana ngankukumbuchila kuti panaliji pamo ni wanyamwe nansalile indu yose yi?

⁶ Nambo kwana chindu chachikulekasya kopochela yeleyo sambano, ni wanyamwe nkuchimanyilila chelecho. Kwayele lyuŵa pachiliiche Jwachigongomalo chawoneche pa katema kambone.

⁷ Pakuŵa machili gagasisiche ga chigongomalo cho gakupanganya masengo, nambo Jwachigongomalo jula yaani Shetani ngawoneka kose mpaka jwele jwakunlekasya jo pachatyosyekwe.

⁸ Pelepo ni pachakopochele Mundu Jwachigongomalo, nambo Ambuje Che Yesu pachaiche chambulaje kwa mbumu ja pakang'wa pao ni kunjonanga kwa ung'alime wa ukulu pachaiche.

⁹ Mundu Jwachigongomalo chachiika ni machili ga Shetani ni kutendekanya imanyisyo yaili yose ni yakusimonjeka ya unami,

¹⁰ ni kutumia chigongomalo chachili chose kwalambusya wose wakusochela. Wanyawo chasochele ligongo nganaunonyela usyene kuti akulupuswe.

¹¹ Kwa ligongo lyo Akunnungu wapelechele machili ga kusoyasya kuti aukulupilile unami.

¹² Kwayele wandu wose uŵakanile kuukulupilila usyene nambo akusisangalalila sambu, chalamulikwe.

Nsaagulikwe kuti ankulupusye

¹³ Nambo ikutuŵajila kwatogolela Akunnungu moŵa gose kwa ligongo lyenu, achalongo wankunonyelwa ni Ambuje, pakuŵa Akunnungu ansagwile wanyamwe chitandile

kundanda kuti nkulupuswe kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu kuti ntendekwe wându wâo wâswela kwa chikulupi chenu mu usyene.

¹⁴ Akunnungu annaliche mwanya kwa litala lya Ngani Jambone jitwalalichile uwe kuti mpochele liuto lya ukulu wa Ambuje wêtu Che Yesu Kilisito.

¹⁵ Nipele, achalongo achinjetu, njimeje chilimbile ni kukamulisya majiganyo gamwalijiganyisye kukwetu kwa ulalichile wetu pane chikalata chitwannembele.

¹⁶ Tukwa wenda asyene Ambuje wêtu Che Yesu Kilisito ni Akunnungu Atati wêtu ju wâ tunonyele ni kwa umbone wao, wâ tupele utulasyo wa mo wâ gose pangali mbesi ni chilolelo chambone,

¹⁷ ajitusye mitima jenu ni kunlimbisya mmasengo ni ku wêcheta gambone.

3

Ntupopeleleje kwa Akunnungu

¹ Mbesi, achalongo achinjetu, ntupopeleleje kuti utenga wa Ambuje ujenele kwa chitema ni kupochelwa kwa kuchimbichikwa mpela ilitite ku wâ kukwenu.

² Iyoyo mpopelele kwa Akunnungu kuti atukulupusye ni wându wâchigongomalo ni wângalumbana, paku wâ ngana wâ wose wâkukunda kujikulupilila Ngani Jambone.

³ Nambo Ambuje ali wâkukulupichika, nombe chanlimbisye ni kungosa ni jwachigongomalo jula yaani Shetani.

⁴ Tukumanyilila isyene mwa Ambuje yakuti nkuitenda ni chinjendelechele kuitenda aila itukunlajisya.

⁵ Ambuje anlongosye mu kumanyilila kwannope unonyelo wa Akunnungu ni upililiu umpegwile ni Kilisito.

Majiganyo nkati kupanganya masengo

⁶ Kwa liina lya Ambuje wêtu Che Yesu Kilisito tukunnajisya achalongo achinjetu, nlisepusye ni achalongo achinjetu wose wâali wâ ulesi ni wângakugakuya majiganyo gatwanjiganyisye.

⁷ Wanyamwe mwachinsyene nkumanyilila inkuti pakusachilwa kutusyasya. Paku wâ patwaliji pasikati jenu, uwe nganitu wâ ulesi.

⁸ Uweji nganitulya chakulya cha mundu jwalijose panganlipa. Nambo twapanganyisye masengo kwa kuchalila ni nkulaga muusi ni chilo, kuti tukampa mundu jwalijose masengo ga kutulela.

⁹ Tukakombwele kutumia ulamusi wetu kuti ntukamuchisye, nambo nganitutenda yeleyo ligongo twasachile tunnosye inkuti pakusachilwa kutenda.

¹⁰ Paku wâ, namose patwaliji nomwe twannajisye yeleyi, "Mundu jwalijose jwan-gasaka kupanganya masengo, akasalya iyoyo peyo."

¹¹ Tuku wêcheta yeleyi ligongo tupilikene kuti wâampe pasikati jenu ali wâ ulesi, wângakupanganya masengo kose, nambo akwamba kulijinjisya mu indu ya wându wâne.

¹² Kwa liina lya Ambuje Che Yesu Kilisito tukwalajisya ni kwajamuka wêle wându kuti atulale ni kupanganya masengo kwa ligongo lya kulikolela chakulya chao achinsyene.

¹³ Nambo wanyamwe, achalongo achinjangu, kasimpela kutendekanya yambone.

¹⁴ Naga apali mundu jwangasaka kugakamulichisya malajisyo gatukunlembela nchikalata chi, munlolechese kwannope mundu jo, nkasyo wêkana najo melepe akole soni.

¹⁵ Ngasimummalanjila jwelejo nti jwammagongo, nambo munjamuche chisau nlongo njenu.

Malo wê ga kumalichisya

¹⁶ Ambuje wâchitendewele asyene ampe chitendewele mo wâ gose ni mulimose. Ambuje atame ni wanyamwe wose.

¹⁷ Chelechi ni chikomasyo chingulemba ni makono gangu une che Paolo nansyene. Chelechi ni chimanyisyo changu cha ikalata yangu yose, yeleyi ni inguti pakulemba.

¹⁸ Ngummendela umbone wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito utame ni Wanyamwe wose.

Chikalata chaandanda cha Paolo kwa Timoseo Chilongolelo

Chitabu cha ndanda chi che Timoseo, chili chikalata chiwalembile nduna che Paolo kwapelechela wakulijiganya wa che Timoseo. Chikalata chaandanda chi che Timoseo ikomboleka chalembekwe pa chaka cha 62 mpaka 64 Pakumala kupagwa Che Yesu. Yeleyi ikomboleka yaliji chiwandi ni kumbesi kwa umi u che Paolo. Che Paolo waliji ni ulongo ni che Timoseo ni katema kakajinji wammilangaga mwanagwe (Filipo 2:22; 1 Timoseo 1:2; 18).

Chikalata chi chili chimo mwa ikalata ncheche i che Paolo iwaijawisye kwa mundu badala ja kwajausisya mpingo wa wandu wakwakulupilila Che Yesu. Ikalata ine itatu yo ili 2 Timoseo ni Tito ni Filimoni. Chikalata cha 1 Timoseo chigumbele malajisyo nkati kwalamba Akunnungu kwa mpingo wa wandu wakwakulupilila Che Yesu (2:1-15) Yakutikusachilwa kuwa ilongola kwa mipingo ja wandu wakwakulupilila Che Yesu (3:1-13) Ni makanyo nkati wakwiganya wa unami (1:3-11; 4:1-15; 6:2-5). Chikalata chi chikulosya che Paolo iwatite pakwajiganya che Timoseo kuwa chilongola pasikati ja mpingo wa wandu wakwakulupilila Che Yesu. Chikalata cha 1 Timoseo chigumbele malajisyo gagakwakamusya ilongola ya mipingo ja wandu wakwakulupilila Che Yesu agano mowa gano kukombola kwalongosya wandu wakwakulupilila Che Yesu.

Yaili mwelelemo

Che Paolo akutanda kwa kwakomasya che Timoseo (1:1-2).

Ni sooni che Paolo akwajamuka che Timoseo nkati wakwiganya wa unami (1:3-11).

Nipele che Paolo akwendelechela kuwecheta yakuti pakwatogolela Che Yesu Kilisito (1:12-19).

Soonikwalajisya che Timoseo nkati kwalamba Akunnungu ni ilongola ya mipingo ja wandu wakwakulupilila Che Yesu (2-3).

Che Paolo akuchimalichisya chikalata chakwe kwa kwapa che Timoseo malajisyo gakumalichisya (4-6).

¹ Une che Paolo nduna jwa Che Yesu Kilisito kwa kulajiswa ni Akunnungu Nkulupusyo jwetu pamo ni Che Yesu Kilisito chilolelo chetu.

² Ngunnembela che Timoseo mwanangu jwa usyenesyene mu chikulupi.

Ngumendela umbone ni chanasa ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Che Yesu Kilisito Ambuje wetu.

Kwamuka nkati majiganyo ga unami

³ Ngusaka nnonjele ku Efeso mpela ila inatite pakunchondelela katema panaliji nkwaula ku Makedonia. Kweleko kwana wandu wakujiganya majiganyo ga unami nkaakanye.

⁴ Mwasalile alekangane ngano sya unami ni mowa gose kugatanga meena ga achambuje wao pangali mbesi. Yele yose ikutandisya makani. Ngaikwalimbisya wandu mmasengo ga Akunnungu gagakutendeka kwa litala lya chikulupi.

⁵ Nningwa wa lyele lilajisyo uli unonyelo waukutyochela mu ntima weswela ni nkuimanyilila kuitenda yaili yambone ni chikulupi cha usyene.

⁶ Nambo wandu wane gasowile gelego ni kugalauchila kuusyanausyana indu yangalimate.

⁷ Welewo akusaka aweje wakwiganya Malajisyo nambo achinsyene ngaakugamanyilila malowe gaakugawecheta atamuno indu yaakulimbila kuisala.

⁸ Tukumanyilila kuti Malajisyo ga Akunnungu gali gambone, iŵaga mundu chagawone kwa litala lyalikusachilwa kugawona.

⁹ Tukumanyilila kuti Malajisyo nganigaŵichikwa kwa ligongo lya ŵandu ŵambone, nambo gaŵichikwe kwa ligongo lya ŵandu ŵangalumbana ni ŵangakugajitichisya Malajisyo, ni ŵandu ŵangakwapopela Akunnungu ni ŵaali ni sambi, ni ŵandu ŵangakwamanyilila Akunnungu ni ŵakutukana ni ŵandu ŵakwaulaga atati ni achikulu ŵao ni kwaulaga ŵandu ŵane.

¹⁰ Malajisyo gaŵichikwe kwa ligongo lya ŵachigwagwa ni kwa achalume ŵakugonana achinsyene pe ni kwa ŵakwasumisya ŵandu kuŵa achikapolo ni kwa ŵaunami ni kwa ŵakulumbilila unami ni kwa ŵakupanganya ipanganyo yangaikulandana ni majiganyo gausyene.

¹¹ Majiganyo ga gakutyochela mu Ngani Jambone jambele Akunnungu jwangulupilile lalichile Ngani Jambone jajikutyochema kwa Akunnungu ŵaali ni ukulu ni ŵakulapikwa moŵa gose.

Che Paolo akutogolela ligongo lya chanasa cha Akunnungu

¹² Ngwatogolela Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito ŵandasile machili pa masengo gangu, pakuŵa amweni ndili jwakukulupilichika nipele ŵasagwile kuti natumichile.

¹³ Namuno kalakala naliji ngwatukana Akunnungu ni kwalagasya ŵandu ni naliji mundu jwaumenyani, Akunnungu ŵaangolele chanasa, ligongo natesile yeleyo nku-lowela kwangu ni kwa ungamanyilila wangu ni pakuŵa nganingola chikulupi.

¹⁴ Ambuje ŵetu ŵambebe umbone wao wejinji ni chikulupi ni unonyelo watulinawo nkulumbikana ni Che Yesu Kilisito.

¹⁵ Liloŵe li lili lyakukulupilichika ni kukundikwa, yakuti Che Yesu Kilisito ŵaiche pachilambo kukwakulupusya ŵaali ni sambi. None ndili jwa sambi kwapunda wose,

¹⁶ nambo kwa lye ligongo lya Akunnungu ŵangolele chanasa. Ŵatesile yele kuti kwa litala lyangune jwa sambi kwapunda ŵandu wose, Che Yesu Kilisito akombole kulosya upililiu wao. None mme chisyasyo kwa wose uchakulupilile ni kupochela umi wa moŵa gose pangali mbesi.

¹⁷ Sambano kwa Mwenye ŵa moŵa gose pangali mbesi, nombe ŵangakuwa namose ŵangakuwoneka, ni ŵaali Akunnungu ŵajika, ŵandu wose ŵaape luchimbichimbi ni ukulu mmoŵa gose pangali mbesi! Eloo.

¹⁸ Mwanangu che Timoseo, ngumpa ali lilajisyo li malinga ni maloŵe gakulondola gagaŵechetekwe kalakala gankati mwe. Maloŵe go ni gachigantende nkombole kumenyana ngondo jambone,

¹⁹ mpunde kukamulisya chikulupi chenu ni majiganyo ga usyene ga chikulupi ni kuitenda yaili yambone pe. Ŵandu ŵane akanile kugajitichisya majiganyo ga usyene, kwayele achionasile chikulupi chao.

²⁰ Mwa ŵelewo apali che Himeneyo ni che Alekisanda unajamwiche kwa kwalechela mmakono mwa Shetani kuti ajiganyikwe anaatukane Akunnungu.

2

Majiganyo gankati kupopela

¹ Nipele, chikanaŵe chachili chose mwasalile Akunnungu yankwisaka ni mwapopele Akunnungu ni mwapopelele ŵandu ŵane ni mwatogolele Akunnungu kwa ligongo lya ŵandu wose.

² Mwapopelele mamwenye ni ŵandu ŵaali ni ulamusi kuti tutame kwa kutulala ni chitendeweke pamo ni kwachimbichisya Akunnungu ni lwendo lwambone.

³ Chindu chi chili chambone ni chakukundikwa paujo pa Akunnungu Nkulupusyo jwetu,

⁴ jwakusaka ŵandu wose akulupuswe ni akombole kuumanyilila usyene.

⁵ Pakuŵa Akunnungu ali ŵamo pe, nombe kwana jwakwilanya jumo pe pasikati ja Akunnungu ni ŵandu, ni mundu jo ali Che Yesu Kilisito,

⁶ uŵalityosisye nsyene kwawombola ŵandu wose. Ayiyi ikulosya kuti kele kaliji katema kakasachikwe kanti Akunnungu akusaka kwaŵombola ŵandu ŵakwe.

⁷ Kwayele naŵichikwe me jwantenga ni jwakwajiganya ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ni nalichile ngani ja chikulupi ni usyene. Une nguŵecheta yausyene nganguŵecheta ya unami.

⁸ Nipele papali pose pankusimana kwapopelela Akunnungu, ngusaka achalume ŵakulityosya kwaligongo lya Akunnungu anyakule makono gao gakusalala apopele pangali lutumbilo atamuno makani.

⁹ Iyoyopeyo ngusaka achakongwe alitulusyeye ni kuwala minjilo yaikuchimbichikwa ni kulikwatula kwao kukaŵa kwa kutiŵa utiŵe wakusimosya pane kulilemba kwa indu yekolochekwe kwa sahabu atamuno igogo ya lulu pane minjilo ja ndalama jekulungwa.

¹⁰ Nambo kulikwatula kwao kuŵeje kwa isambo yambone ikuŵajilwa kutendekwa ni achakongwe ŵakwapopelela Akunnungu.

¹¹ Achakongwe atameje jii ni mkulitulusya katema ka kulijiganya Liloŵe lya Akunnungu.

¹² Une ngangumpa jwankongwe lipesa lya kwiganya, atamuno kwatawala ŵankwakwe, nambo atame jii.

¹³ Pakuŵa che Adamu ali jwaandanda kugumbikwa ni kwikaga che Hawa.

¹⁴ Ni che Adamu ngaŵa juŵanyenjekwe, nambo jwankongwe ni juŵanyenjekwe ni kulipwanya Lilamulo lya Akunnungu.

¹⁵ Nambo jwankongwe chakulupuswe ni chaligopole uchenene, naga chalonjele mu chikulupi ni unonyelo ni uswejelo pamo ni kuligosa.

3

Ilongola mwa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito

¹ Ali liloŵe li lili lya usyene lyati, naga mundu asakaga aŵe chilongola jwa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito, akulajila masengo gambone.

² Nipele chilongola akusachilwa aŵeje mundu jwangali chileŵo, akusachilwa aŵeje ni ŵankwakwe ŵamope ni jwangakutolwa ni jwalunda ni jwakulichimbichisya ni jwapoc-hela achalendo ni jwakukombola kwiganya.

³ Ngakusachilwa aŵe jwakolelwa ni jwaumenyani, nambo aŵeje jwakulitimalika ni jwakusaka chitendewe, atamuno jwangakunonyela nnope mbiya.

⁴ Akusachilwa aŵeje mundu jwakwajimilila uchenene ŵandu ŵaali mu nyuumba jakwe ni kwajiganya achiŵanagwe aŵe ŵa kupilikanichisya kwa luchimbichimbi lose.

⁵ Pakuwa iŵaga mundu ngakukombola kwajimilila uchenene ŵandu wa mu nyuumba jakwe, chakombole chinauli kuujimilila mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito yaani ŵandu ŵa Akunnungu?

⁶ Ngakusachilwa aŵe jwakukulupilila jwasambano, atakulifuna ni kugwa ni kulamulikwa mpela ila iyaliji kwa Shetani.

⁷ Sooni ikummajila aŵe mundu jwaali ni umboni wambone pasikati ja ŵandu ŵa paasa pa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito, kuti atakunyeluswa ni kugwa pa chitanje cha Shetani.

Ŵakamusi ŵa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito

⁸ Iyoyopeyo ŵakupanganya masengo ga kwakamusya ŵandu ŵane ŵaali mu mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito aŵeje ŵaali ni lwendo lwambone ni ŵandu ŵakusala chindu chimo ni ŵangakung'wa nkologo kwannope ni ŵandu ŵangali ni lipamo.

⁹ Akusachilwa kukamulangana kwannope ni usyene wausisikwe wa chikulupi kwa nningwa wambone.

¹⁰ Ikuwajilwa alinjikwe kaje ni awonekaga kuti akufai nipele apanganye masengo ga ukamusi.

¹¹ Achakongwe wao iyoyo awe wandu wa mbili jambone, akawa wakulambusya, ni aweje ni ukombole wakulitawala ni wakukulupilichika mu yose.

¹² Jwakupanganya masengo ga kuukamusya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, awe mundu jwa wankwawo wamo pe ni kwalongosya achiwanagwe uchenene pamo ni wandu waali mu nyumba jao.

¹³ Pakuwa wakamusi wakupanganya masengo uchenene akulapikwa ni wandu, nombewo akupakombola kwasalila wandu chikulupi chakwete nkulumbikana ni Che Yesu Kilisito pangajogopa.

Usyene wauunukulikwe

¹⁴ Ngunnembela chikalata chi, akuno ndi ngulolela kwika kukwenu pangaka wa.

¹⁵ Nambo naga chinga we kwika, chikalata chi chichimmanyisye lwendo lwa wandu yalukuti kusachilwa kuwa mu nyumba ja Akunnungu, yaani mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. Wandu wo ali chimila ni nsingi wa usyene ni ali wandu wakwe Akunnungu wajumi.

¹⁶ Usyene, nganitukola lipamba nkati usyene wa chikulupi chekulu chachiunukulikwe, usyene wo ni kuti,

Welewo wawonechekwe mu chiilu cha chiundu,

wawalanjikwe ni Mbumu jwa Akunnungu kuti ali wakupanganya yakusaka Akunnungu, waloleche ni katumetume jwa kwini.

Walalichikwe pasikati ja wandu wa ilambo,

wakulupilichikwe papali pose mu chilambo,

wanyakulikwe kwini mu ukulu.

4

Wakwiganya wa unami

¹ Mbumu jwa Akunnungu akusala pangasisa kuti mo wa ga mbesi wandu wane chaleche chikulupi chao ni kusipilikachisya mbumu syasikulambusya ni majiganyo ga masoka.

² Majiganyo ganti yele gakujenechekwa ni wandu wa unami, waati mitima jakukum-buchila kupanganya yambone jiwile mpela ila jiochekwe ni chisyano cha mooto.

³ Wele wandu wo akwiganyanga kuti ili sambu kulombela ni sooni kulya yakulya impepe. Nambo Akunnungu waigumbile yele yakulya lya kuti, wandu wakwakulupilila wele ni kumanyilila usyene alyanje kwa kwatogolela Akunnungu.

⁴ Pakuwa chili chose chachipanganyikwe ni Akunnungu chili chambone ni nganichipagwa chakukanilwa, nambo ipochelwe kwa kwatogolela Akunnungu.

⁵ Pakuwa kwa litala lya Lilo we lya Akunnungu ni kwa kupopelela, kukuchitenda chindu cho chikundikwe ni Akunnungu.

Jwaketumichila jwambone jwa Kilisito Yesu

⁶ Iwaga chimwasalile achalongo achinjetu wose malajisyo ga, chimme jwaketumichila jwambone jwa Kilisito Yesu, chinkule mu chikulupi kwa malo we ga chikulupi ni majiganyo ga usyene gankugakuya.

⁷ Nambo nnekangane ni ngano syakalakala sya unami syanganisi wa sya Akunnungu ni syangalumbana. Nchalile nkole mbili ja kwanonyelesya Akunnungu.

⁸ Pakuŵa kulijongola kukuchikamusya chiilu nambo kupanganya aila yakuisaka Akunnungu kwana ukamuchisyo mu indu yose, pakuŵa ikutulanjila umi mu utame wa sambano ni waukwika wo.

⁹ Ali liloŵe li lili lyakukulupilichika, sooni lyalikuŵajilwa kukundikwa ni kukulupilichika.

¹⁰ Uwe tukusauka ni kupanganya masengo kwa kuchalila pakuŵa tukwete chilolelo chetu kwa Akunnungu ŵaali ŵajumi, ni ŵaali Nkulupusyo jwa ŵandu wose nnopennope jwa ŵele ŵakukulupilila.

¹¹ Gele ni maloŵe gagakuŵajilwa kugalajisya ni kugajiganya.

¹² Nkajitichisya kuti mundu jwalijose anyosye pakuŵa ndi jwanchanda, nambo mme chisyasyo cha ŵandu ŵakukulupilila, mu uŵechete wenu ni mu lwendo lwenu ni mu unonyelo wenu ni mu chikulupi chenu ni mu utame waukwanyonyelesya Akunnungu.

¹³ Moŵa gose nlimbile kwaŵalanjila ŵandu Malembelo ga Akunnungu pangalisisa, ni kulalichila Ngani Jambone ni kwiganya mpaka patiiche.

¹⁴ Nkaleka kuupanganyichisya masengo ntuuka kutyochema kwa Mbumu jwa Akunnungu umpochele kwa litala lya utenga wa ŵakulondola ŵa Akunnungu ni apala nkungulu wa achachekulu paŵansajichile makono.

¹⁵ Nganichisye nkati gelego ni kulityosya mwasyene nkupanganya indu yose.

¹⁶ Nlilolechesye inkuti pakutama ni inkuti pakwiganya. Njendelechele kutenda yeleyo kuti nkombole kulikulupusya mwasyene ni ŵelewo ŵakumpilikana wo.

5

Yaikuti pakusachilwa kwapanganyichisya ŵakukulupilila

¹ Nkankalipila jwannume jwanchekulu, nambo mmechete nawo nti atati ŵenu. Mwapanganyichisye achachanda nti achapwenu,

² mwapanganyichisye achakongwe achachekulu nti achikulu ŵenu ni achiŵali nti achalumbu ŵenu, pangaganichisya yangalumbana.

³ Mwakamuchisye achakongwe ŵawililwe ni achiŵankwawo, ŵanganakola mundu jwakwakamuchisya.

⁴ Nambo iŵaga jwawililwe akwete ŵanache pane isukulu, ŵanyawo akusachilwa alijiganye kupanganya indu yaikusachilwa kupanganyikwa ni ŵandu ŵakwapopelela Akunnungu kwa ŵandu ŵaali mu nyumba jao. Ni kwa kutenda yeleyo akwauchisya kwalela achaŵelesi ni achachekulu ŵao mpela yatite kulelekwa ŵanyawo paŵaliji achanandi. Pakuŵa achichi chili chakunonyelesya paujo pa Akunnungu.

⁵ Jwele jwankongwe jwawililwe kusyene jwanganakola mundu jwakunnela, achiŵisile chilolelo chakwe kwa Akunnungu ni kutama nkwapopelela Akunnungu muusi ni chilo kuti akole ukamuchisyo.

⁶ Nambo jwankongwe jwawililwe jwakutama kwa kusaka kulinonyelesya nnope jwelejo jwammwe, namuno ali jwansima chiŵela.

⁷ Mwape ŵandu malajisyo ga, kuti ŵandu ŵane akasaona ŵana ileŵo.

⁸ Nambo iŵaga mundu ngakwakamuchisya achapwakwe nnopennope aŵala ŵandu ŵaali mu nyumba jakwe asyene, jwelejo achikanile chikulupi chakwe nombe ali jwangalumbana nnope kumpunda mundu jwangakukulupilila.

⁹ Kasimwalemba mu chitabu cha meena ga achakongwe ŵawililwe, jwawililwe jwalijose jwanganamalila yaka sitini. Soonu aŵeje jwalombekwe kamo pe.

¹⁰ Soonu aŵe jwana umboni wa ipanganyo yambone, jwalelite achiŵanagwe uchenene, jwaŵapochele achalendo mu nyumba jakwe, ŵakundile sajo sya ŵandu ŵa Akunnungu, ŵakamuchisye ŵakulaga ni ŵakupanganya indu yambone yailiyose.

¹¹ Nambo mu chitabu cho nkagalemba meena ga ŵawililwe ali achiŵali, pakuŵa ŵajinjilwaga tama ja kusaka kulombekwa soonu, chaleche kwatumichila Kilisito.

¹² Kwayele chaaŵe ni chileŵo kwa kuleka chikulupi cha kwatumichila Akunnungu chiŵachiŵisile kundanda.

¹³ Nkupunda yeleyo, akuŵa ŵa ulesi, achendajendaga mu nyumba jimo mpaka jine, ni akuŵa ŵandu ŵakwasongona ŵandu ŵane ni kulijinjisa mu indu ya ŵandu ŵane ni kusala indu yangaŵajilwa kuisala.

¹⁴ Kwa ligongo lyo ngusaka ŵele ŵawililwe ni achiŵankwawo ali achiŵali alombekwe, aŵeleche ŵanache ni kusigosa nyumba syao kuti ŵammagongo ŵetu anakombole kukola lipesa lya kuŵecheta indu yangalumbana yaikutugamba uwe.

¹⁵ Pakuŵa ŵane ŵawililwe ni achiŵankwawo, amasile kulyungasika ni kunkuya Shetani.

¹⁶ Iŵaga jwankongwe jwalijose jwakunkulupilila Kilisito, akwete ŵawililwe ni achiŵankwawo mwa achalongo achinjakwe, jwelejo akusachilwa kwagosa ni ngaŵa kuulechela masengo go mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito, kuti mpingo wo ukombole kwagosa ŵawililwe ni achiŵankwawo ŵanganakola ukamuchisyo wauli wose.

¹⁷ Achachekulu ilongola ŵakuulongosya uchenene mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito akuŵajilwa kuchimbichikwa ni kupegwa malipilo gambone, nnope nnope ŵakuchalila kulalichila Ngani Jambone ni kujiganya.

¹⁸ Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Nkantaŵa kang'wa ng'ombe paku-panganya masengo ga kuputukula magowolo,” ni “Jwa masengo akuŵajilwa malipilo gakwe.”

¹⁹ Ngasimpochela magambo gagakungamba jwanchekulu chilongola jwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ikaŵe kwa umboni wa ŵandu ŵaŵili pane ŵatatu.

²⁰ Ŵele ŵakutenda ya sambu mwajamuche paujo pa ŵandu kuti ŵandu ŵane wo ajogope.

²¹ Ngunlajisya mmbujo pa Akunnungu ni mmbujo pa Kilisito ni mmbujo mwa achikatumetume ŵa kwinani ŵaswela ŵasagulikwe, nkamulisye malajisyo ga pangaleka nachiŵamuno limo ni kutenda yaikusachilwa pangali lusagu.

²² Kasintenda chitema kunsajichila makono mundu pakusagulikwa kuŵa chilongola nkupanganya masengo ga Ambuje. Sooni nkalinjisa mu sambu sya ŵandu ŵane, nambo nligose mwasyene, mpanganye yaikwanonyelesya Akunnungu.

²³ Ngasinng'wa meesi pe, nambo mng'weje divai kanandi ligongo lya lutumbo lwenu pakuŵa nkulwalalwala.

²⁴ Sambu sya ŵandu ŵane sikuwoneka pangasisika namose kakanaŵe katema ka kulamulikwa, nambo sambu sya ŵandu ŵane sikuwoneka kanyuma pakumala kulumulikwa.

²⁵ Iyoyopeyo ipanganyo yambone ikuwoneka pangasisika, namose aila yangaikuwoneka pangasisika ngaikomboleka kuisika.

6

¹ Achikapolo wose akuŵajilwa kwachimbichisya kwannope achakulu ŵao kuti akapagwa mundu jwa kwatukana Akunnungu ni kugatukana majiganyo getu.

² Nombe achikapolo ŵaali ni achakulu ŵao ŵakukulupilila akasaŵanyosya pakuŵa ali achalongo achinjao mwa Kilisito. Nambo akuŵajilwa kwatumichila uchenene, pakuŵa nombewo akupochela indu yambone kutyochelela mmasengo ga Ŵakilisito ŵakwanonyela. Gelego ni maloŵe gankusachilwa kujiganyikwa ni kulalichikwa.

Majiganyo ga unami ni Chipanje chisyene

³ Mundu jwalijose ajiganyaga majiganyo gagakupisyangana ni aga ni ngakugakunda maloŵe ga usyene ga Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, atamuno majiganyo ga kutama nkwanonyelesya Akunnungu,

⁴ jwelejo aguumbele kuligamba ni jwangachimanyilila chachili chose. Jwele ali mundu jwakusaka makani ni umenyani wa maloŵe gangalimate gagakwikawo wiu ni ngondo ni kutukana pane tama syangalumbana,

⁵ ni ukangani wangali mbesi kutyochela kwa wându wâsakele mmitima jao ni wângali usyenesyene. Wâkuganichisya kuti kwatumichila Akunnungu lili litala lya kulipatila chipanje.

⁶ Isyene kwatumichila Akunnungu ngakukuntenda mundu awe jwachipanje, iwâga mundu inkwanile indu yalinayo.

⁷ Pakuwa nganituika ni chindu chachili chose mchilambo muno, namuno ngatutyoka ni chindu mu chilambo muno.

⁸ Nipele iwâga tukwete yakulya ni yakuwala, yeleyo ikutukwana.

⁹ Nambo wele wakusaka kusichila wo akugwa mu yakulinjikwa ni kutanjila mu chitanji cha tama syasijinji syangalumbana, syasikwautila wându mu kukongoloka ni chiwa.

¹⁰ Pakuwa kujinonyela kwannope mbiya jili ndande ja ungalumbana wose. Wându wâjinji asachile kwannope akole mbiya, kwayele achilesile chikulupi ni kulipoteka mitima jao kwa kupeteka kwakukulungwa.

Malajisyo ku che Timoseo

¹¹ Nambo mmwe mundu jwa Akunnungu nlisepusye ni yeleyo, nsose kuwa wambone paujo pa Akunnungu ni kutama mu utame wa kwatumichila ni iyoyo nkole chikulupi ni unonyelo ni upililiu ni kulitimalika.

¹² Mmeje jwakupunda mu kumenyanila lilo we lyambone lya chikulupi, nkakole umi wa mo wa gose pangali mbesi, uwammilanjile katema pamwajitichisye mwasyene kwakuchitanga chikulupi chenu paujo pa wându wa umboni wâjinji.

¹³ Ngunnajisya paujo pa Akunnungu wakuitenda indu yose iwe yejumi ni paujo pa Yesu Kilisito uwa wâlasile usyene paujo pa Pontio Pilato,

¹⁴ kuti nlikamulichisye lilajisyo li kwa kulupilichika pangalewa mpaka lyuwa litachija Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

¹⁵ Kuuja kwakwe chikutendekwe pa katema kakakusachilwa kaka wâichikwe ni Akunnungu. Akunnungu jwakulapikwa ni jwakulongosya ni Mwenye jwa mamwenye ni Ambuje wa achambuje.

¹⁶ Welewo pe ni wakukombola kutama mo wa gose pangali mbesi nombe akutama palilanguka kwanti mundu jwalijose ngapakombola kuwandichila ni ngapagwa mundu jwawaiye kwaona ni jwakukombola kwaona. Wându wose wachimbichisye welewo nombewo alongosye mo wa gose pangali mbesi! Eloo.

¹⁷ Mwasalile waali wachipanje mu chilambo chasambano chino kuti akalifuna, atamuno akasachiwika chilolelo chao mu ipanje yangaikukulupilichika. Nambo wakulupilile Akunnungu wakutupa indu yose mkuchuluya kuti tukole lukondwa mu yele.

¹⁸ Mwasalile atende yambone, atende isambo yejinji yambone, awe wându wakwakamusya wându wane kwa ntima wambone ni atame chile kwaga wila wându wane ipanje yao.

¹⁹ Kwa kutenda yele chikunkamusye kukola chipanje mu umi waukwika yaani umi usyene mpela ila mundu jwakulikumbila indu yejinji kuti yakamusye mmo wa gagakwika.

²⁰ Che Timoseo, choonde ngose aila imwapegwilwe. Nlisepusye ni iwe cheto ya wamba ni ukangani wangalumbana yaiku wâlanjikwa ni wându wane, "Umanyilisi."

²¹ Pakuwa wându wane akuliwona akwete umanyilisi wo, ni kwakutenda yeleyo alesile kutenda yaiku wâjilwa kutendekwa mu chikulupi chao.

Umbone wa Akunnungu uwe kukwenu.

Chikalata chaaŵili chi che Paolo kwa Che Timoseo Chilongolelo

Chitabu cha 2 Timoseo chili chikalata chaaŵili chiŵalembile nduna che Paolo kwalem-bela che Timoseo jwakulijiganya jwao. Chikalata chaaŵili chalembekwe chiŵandi ni kumbesi kwa umi u che Paolo. Kele katema ko che Paolo ŵaliji ataŵikwe ku Loma (2 Timoseo 1:16). Che Paolo ŵaliji ni ulongo ni che Timoseo ni katema kose ŵammilangaga mwanagwe (Filimoni 2:22; 1 Timoseo 1:2; 18).

Achi chili chimo mwa ikalata ncheche i che Paolo iŵajawisye kwa mundu badala ja kuchijausya kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu. Ikalata ine itatu ili 1 Timoseo, ni Tito ni Filimoni. Katema paŵalembile chikalata cha 2 Timoseo, ŵandu ŵakwe Kilisito ŵaŵatamaga ku Loma ŵalinji nkulagaswa. Ali likukomboleka kuŵa ni ligongo lya che Paolo kutawa ni kwapa malajisyo che Timoseo gati apililile mu ulendo wao. Mpela yaitite kuŵa mu Timoseo jwaandanda, che Paolo akwajamuka kwannope che Timoseo nkati ŵakwiganya ŵa unami (1 Timoseo 16-18). Sooni akwasalila che Timoseo kuti chikupagwe kulaga pa katema kakakwika (3:1).

Yaili mwelemo

Che Paolo akutanda kwa kwakomasya che Timoseo (1:1-2).

Nipele che Paolo akwasalila che Timoseo nkati kupililila (2:1-13).

Sooni akwapa malajisyo (2:14-26).

Nombe akwasalila che Timoseo nkati indu ichikopochele kanyuma ni kwasalila litala lyambone lya kuipanganya yele indu (3:1-4:8).

Che Paolo akumalichisya kwa kuŵecheta maloŵe gakwe nsyene kwa che Timoseo (4:9-24).

¹ Une che Paolo nduna jwa Kilisito Yesu, kwa kusaka Akunnungu uŵasagwile une kuti nyenesye chilanga cha umi watulinawo nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

² Ngunnembela mmwe che Timoseo mwanangu jwaunonyelo.

Ngunsachila umbone ni chanasa ni chitendewe kutyochema kwa Akunnungu Atati ni kwa Ambuje ŵetu Kilisito Yesu.

Chitogolelo ni maloŵe ga kutusya ntima

³ Ngwatogolela Akunnungu ungwatumichila kwa ntima waukuunosya kuti jwangali chileŵo mpela iŵatite achambuje ŵetu, ngwatogolela Akunnungu kila pangunkumbuchila mmapopelo gangu muusi ni chilo.

⁴ Ngujikumbuchila misosi jenu, ngulajila kwannope kummona kuti ng'umbaswe lukondwa.

⁵ Nguchikumbuchila chikulupi chisyenesyene chachili mwenumwe, chikulupi chakwete anganga ŵenu che Loisi ni iyoyopeyo achikulu ŵenu che Eunike. Isyene nguimanyilila kuti nomwe nkwete.

⁶ Kwa ligongo lyo ngunkumbusya kuti nkwisile ntuuka wa Akunnungu wauli nkati mwenu umwapochele panansajichile makono gangu.

⁷ Pakuŵa Mbumu jwatupele Akunnungu ngaŵa jwakututenda tuŵe ŵakogopa, ngwamba, nambo ali Mbumu jwao jwakutupa machili ni unonyelo ni ntima wa kulisiŵila.

⁸ Ngasinkola soni nkwasalila ŵandu ŵane umboni wa ngani sya Ambuje ŵetu atamuno nkakola soni kwanguune jwandaŵikwe kwa ligongo lyao. Nambo mme pamo none nku-laga kwa ligongo lya Ngani Jambone malinga ni machili gampegwilwe ni Akunnungu.

⁹ Ŵelewo ŵatukulupwisye ni kutuŵilanga kuti tuŵe ŵandu ŵakwe, ngaŵa kwa isambo yetu yambone itwaitesile, nambo kwa ligongo lya kusaka kwao asyene ni kwa umbone

wao. Ni wâtupele umbone wao kwa litala lya Kilisito Yesu chitandilile moŵa gose pangali mbesi.

¹⁰ Nambo sambano umbone wa Akunnungu uwunukulikwe kwa kwika kwakwe Nkulupusyo jwetu, Kilisito Yesu. Wêlewo agapundile machili ga chiwa ni kwa litala lya Ngani Jambone atuwunukulile umi wa moŵa gose pangali mbesi.

¹¹ Kwayele une nasagulikwe ni Akunnungu kuti me nduna ni jwakwiganya kwa ligongo lya kwalalichila wându Ngani Jambone.

¹² Kwa ligongo lya yele ngusauka ni indu yi. Nambo ngangujogopa kwa ligongo lya yele pakuŵa ngwamanyilila wêlewo unakulupilile ni ngumanyilila kusyene kuti akukombola kuchigosa achila chiŵambekele mpaka lyuŵa lichauje.

¹³ Mgakamulichisye majiganyo ga usyenesyene gananjiganyisye, mu chikulupi ni unonyelo wauli nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

¹⁴ Mchigose yambone chimpegwile kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa Akunnungu jwakutama mwetuwe.

¹⁵ Mpela inkuti pakuimanyilila kuti wându achajinji wa kuchilambo cha Asia anesile, mwa wêle apali che Fugelo ni che Helimogene.

¹⁶ Ambuje wâtendele chanasa wându ŵa pannango u che Onesifolo, pakuŵa ŵausengwasisye ntima wangu katema kakajinji kwa kwika kukumona. Ni nganijatenda soni kwa chitaŵiko changu.

¹⁷ Katema paŵaiche ku Loma wâtandite kusosasosa kwannope mpaka ŵasimene.

¹⁸ Ngwachondelela Ambuje wâtendele chanasa che Onesifolo pa lyuŵa lya kulamulikwa! Nomwe nkuimanyilila yambone iŵandendele une ku Efeso kula.

2

Jwangondo jwakulupilichika jwa Kilisito

¹ Nipele mmwe mwanangu nlimbichikwe mu umbone wa Akunnungu utukupochela nkulumbikana ni Kilisito Yesu.

² Ngajigale majiganyo gimpikene kwanguune ginagasasile mmbujo mwa ŵaumboni ŵajinji, ilaila mwape wându ŵakukulupichika uchakombole kwajiganya ŵane.

³ Mpililile mmalagasyo pamo nowe nti jwangondo jwambone jwa Kilisito Yesu.

⁴ Jwangondo jwakumenyana ngondo akuliŵambasya ni indu ya umi wa moŵa gose nambo akupanganya indu yaikunnonyelesya jwankulu jwakwe.

⁵ Iyoyo mundu jwakupunda mu luwilo lwa kuutuka ngakupata chindu mpela singwa iŵaga nganakuya malajisyo ga luwilo lo.

⁶ Jwakulima jwalimile kwa kuchalila akusachilwa aŵe jwaandanda kupata milimbu.

⁷ Mganisye ingusala yi, pakuŵa Ambuje champe lunda lwa kuimanyilila yose.

⁸ Mwakumbuchile Che Yesu Kilisito ŵasyuchile, ŵa lukosyo lu che Daudi mpela ijikuti kusala Ngani Jambone jingulalichila.

⁹ Une ngusauka ni kutaŵikwa ni minyolo nti mundu jwachigongomalo kwa ligongo lya kulalichila Ngani Jambone ji. Nambo Liloŵe lya Akunnungu ngalikutaŵikwa ni minyolo.

¹⁰ Kwa ligongo li ngupililila yose kwa ligongo lya wându ŵaŵasagulikwe ni Akunnungu kuti wêlewo nombe akulupuswe kwa litala lya Kilisito Yesu ni kwichisya ukulu wa moŵa gose pangali mbesi.

¹¹ Au uŵechete u uli wausyene wati,
“Iŵaga twawile pamo nawo,
iyoyo tutulame pamo nawo.

¹² Iŵaga tutupunde kupililila,
sooni tutulongosye pamo nawo.
Iŵaga tutwakane,

nombewo chatukane uweji.

¹³ Iŵaga ngatukukulupilichika, ŵele chapunde kukulupilichika, pakuŵa ngakukombola kugagalauka gaŵechete nsyene.”

Jwamasengo jwakundikwe ni Akunnungu

¹⁴ Yele indu yi mwakumbusye ŵandu ŵenu ni kwajamuka paujo pa Akunnungu kuti aleche kukanilana nkati maloŵe. Kukanilana kwangali malumbo pakuŵa kukwalyungasya ŵandu ŵakugapilikana.

¹⁵ Nchalile kwannope kuti nkombole kukundikwa ni Akunnungu nti jwa masengo jwangaikutesya soni pa masengo gakwe, ni jwakwiganya uchenene ntenga wa usyenesyene wa Akunnungu.

¹⁶ Nliŵambasye mu iŵecheto ya wamba ni yangalumbana, pakuŵa yele ikwatenda ŵandu akaanonyelesya Akunnungu.

¹⁷ Majiganyo ganti yele gali mpela liŵanga ndonde lyalikutauna chiilu. Mwa ŵele ŵajiganyisye yele apali che Himeneyo ni che Fileto.

¹⁸ Ŵele ŵandu alilesile litala lya usyene ni kuchiŵika chikulupi cha ŵandu ŵane mu lipamba achitiji kusyuka kwa ŵandu wose kumasile kutendekwa.

¹⁹ Nambo usyene wa Akunnungu ujimi kwa kulimba nti liganga lya nsingi ni pachanya pakwe galembechekwe, “Ambuje akwamanyilila ŵandu ŵakwe,” ni “Jwalijose jwakuti aŵele jwa Ambuje, aleche sambi.”

²⁰ Mu nyumba jajikulungwa kwana yoombo yaikolochekwe kwa sahabu ni kwa mbiya, ni yoombo ine ikolochekwe kwa itela ni kwa litaka, nombeyo ikutumikwa kwa masengo katema kose.

²¹ Nipele iŵaga mundu chaliswejesye kwa kulitalikanganya ni sambi, chaaŵe jwasagulikwe ni kuŵichikwa pajikajika pe kwa kwatumichila Ambuje ŵao. Nombewo ali chile kwa masengo gambone.

²² Nliŵambasye ni tama ja uchanda ni nsose kupanganya yakusaka Akunnungu ni nkole chikulupi ni unonyelo ni chitendewele pamo ni ŵandu wose ŵakwapopelela Ambuje kwa ntima wambone.

²³ Ngakane makani ga kuloŵela gangalimate pakuŵa nkuimanyilila kuti gelego gakutandisya umenyani.

²⁴ Jwakwatumichila Ambuje akakanilana. Akusachilwa aŵeje jwakulitimalika kwa ŵandu wose ni jwakwiganya jwambone ni jwakupililila,

²⁵ jwakwajamuka kwa kulitimalika aŵala ŵakwakanila pakuŵa panepa Akunnungu akukombola kwapa lipesa lya kuleka sambi syao ni kuumanyilila usyene.

²⁶ Kwa litala lya lunda lwao chilwaujile, kwayele chakulupuche pa chitanji cha Shetani chiŵatanjisyene ni kwatenda ajitichisye kupanganya yakusaka.

3

Moŵa ga mbesi

¹ Mmanyilile kuti moŵa ga mbesi chikuŵe ni ndaŵi sya malagasyo gamakulungwa.

² Pakuŵa ŵandu chachiŵa ŵakulinonyelesya achinsyene ni ŵakusinonyela mbiya ni ŵakulilapa ni ŵachibuli ni ŵakwatukana Akunnungu ni ŵangakwapilikanichisya achaŵelesi ni ŵangali ni kutogolela ni ŵandu ŵachigongomalo.

³ Chapagwe ŵandu ŵangali ni unonyelo muntima ni ŵangakusaka kwilana ni ŵakulambusya ni ŵakutolwa ni ŵachikali ni ŵangakuinonyela indu yambone.

⁴ Chachiŵa ŵakugalaukana jwine ni jwine ni ŵandu ŵangakukosya ni ŵa chibuli ni ŵakusaka kulinonyelesya kwa indu kupunda kwanonyela Akunnungu.

⁵ Kwa paasa chaoneche mpela wându wakwapopelela Akunnungu nambo akugakana machili gakwe. Nliwambasye ni wându wo.

⁶ Mwa welewo akwaula mmajumba ga wându ni kwalambusya achakongwe wakulowela ni kwatenda wapikanile wanyawo pe. Achakongwe wo aguumbele sambini ni kulongoswa ni tama ja kupisyangana.

⁷ Achakongwe wo akusaka kulijiganya mowa gose nambo ngakukombola kwika mwa kumanyilila usyene.

⁸ Wakwiganya wo akuukanila usyene mpela ila che Yane ni che Yambule iwatite kwakanila che Musa. Nganisyo sya wele wându syejonasiche ni chikulupi chao chili chaunami.

⁹ Nambo welewo ngasajendechela kose pakuwa kulowela kwao chikuwoneche pakulanguka kwa wându wose. Yele ni iyatite kwa che Yane ni che Yambule.

Malajisyo ga kumalichisya

¹⁰ Nambo mmwejo ngakuyiye majiganyo gangu ni lwendo lwangu ni aila inasakaga kuitenda ni chikulupi changu ni upililiu wangu ni unonyelo wangu ni kulindilila kwangu nkupililila,

¹¹ masausyo gangu ni kulaga kwangu. Nkumanyilila indu yose iyangopochele une ku Antiokia ni ku ikonio ni ku Lisita. Nagapililile masausyo gamakulungwa nope! Nambo Ambuje Wangulupwisye mu yose.

¹² Elo, ni wose wakusaka kutama ni kwapopelela Akunnungu nkulumbikana ni Kilisito Yesu alindilile kulagaswa.

¹³ Nambo wându wangalumbana ni wakulambusya chapunde kuwa wangalumbana, chiwalambusye wându wane ni welewo chachilambuswa ni wându wane.

¹⁴ Nambo mmwejo nlimbile kutama mu usyene umwajiganyikwe ni kuukunda. Pakuwa nkwananyilila waani wanjigenye ni wankwakulupilila.

¹⁵ Nkumbuchile kuti chitandile uwanache wenu mkugamanyilila Malembelo ga Akunnungu yagakuti kumpa lunda lwalukuikanawo ukulupusyo kwa litala lya kwakulupilila Kilisito.

¹⁶ Malembelo ga Akunnungu gose galembekwe kwa kulongoswa ni Akunnungu nombe gana masengo gakwiganya usyene ni gakwamuka ni gakulinganya ilewo ni kwajiganya wându atame mu utame wambone paujo pa Akunnungu,

¹⁷ kuti mundu jwakuntumichila Akunnungu awe jwakomboleswe mu indu yose kuti awe chile kupanganya masengo gagali gambone.

4

¹ Ngunnajisya mmbujo mwa Akunnungu ni Kilisito Yesu uchiwalamule wajumi ni wawe, pakuwa akwika kulongosya ali Mwenye,

² nnalichile Lilo we lya Akunnungu katema pakusaka wându pane ngakusaka, njamuche ni kukalipila kwa upililiu wose ni kwajiganya majiganyo gambone.

³ Pakuwa chikaiche katema wându pachagakane kugapilikana majiganyo ga usyene, nambo chasache kugakuya agala gakugasaka achinsyene kugapilikana ni kulisonganyichisya wakwiganya wajinji kuti wajiganye indu yakuisaka nope kuipilikana.

⁴ Chakane kuupilikana usyene ni chapilikanile ngano sya unami.

⁵ Nambo mmwe, nligose mu yose, ngapililile malagasyo, mpanganye masengo genu ga kulalichila Ngani Jambone ni kupanganya masengo genu ga kwatumichila Akunnungu.

⁶ Pakuwa katema kangu ka kuwa kawandichile ni chajijite miasi jangu mpela ila wambopesi yakuti kupungula sadaka ja divai paujo pa Akunnungu.

⁷ Menyene ngondo jambone, utwiche mpaka kumbesi kwa luwilo lwangu ni nachigosile chikulupi.

⁸ Ni sambano isigalile kupegwa chindu mpela singwa wauli ntuuka uŵagosele ŵandu ŵaali ŵambone paujo pa Akunnungu. Ambuje ŵakwalamula ŵandu yaikusachilwa chachimba une pa lyuŵa lyo, ngaŵa une pe, nambo ŵandu wose ŵakulolela kwa unonyelo kuuja kwao.

Malajisyo gakumalichisya

⁹ Nchalile kwika kukwangu chitema.

¹⁰ Pakuŵa che Dema ŵainonyele indu ya pachilambo chino, ŵanesile ni kwaula ku Sesalonike. Che Kilesike ajawile ku Galatia ni che Tito ajawile ku Dalimatia.

¹¹ Che Luka jika pe ni ŵaali none. Muntole che Maliko njise pamo nawo, kuti akombole kungamuchisya mu masengo gangu.

¹² Nambo che Tukiko nantumile ku Efeso.

¹³ Pachinchiika munyigalile likoti lyangu linalesile ku che Kalipo ku Tuloa, nombe pankwika po munyigalile itabu, nnope nnope yeila yekolochekwe kwa mapende.

¹⁴ Che Alekisanda jwakusyana isyano ambanganyichisye yakusakala yejinji, Ambuje chiŵauchisye kwa agala gagapanganyisye.

¹⁵ Nomwe nilolechesye ni jwelejo pakuŵa ŵagakanile kwachikali maloŵe getu.

¹⁶ Katema panaliji nkulichenjela pa nkungulu kandanda nganapagwa namose jumo juŵangamwisye, nambo wose ŵalesile. Ngwachondelela Akunnungu kasiŵaŵalanjila gele magambo go.

¹⁷ Nambo Ambuje ŵaliji pamo ni une ŵambebe machili none nakombwele kulalichila utenga wose kwa utindimisyu kuti aupikane ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi wose. None nakulupwiswe kutyochela nkulamulikwa chiwa mpela ila mu nkang'wa mwa lisimba.

¹⁸ Ambuje changulupusye ni indu yose yangalumbana ni kung'osa mpaka ichile ku umwenye wao wa kwinani. Ukulu uŵe kwa ŵele moŵa gose pangali mbesi! Eloo.

Chikomasyo chakumalichisya

¹⁹ Mwakomasye che Pilisila ni che Akila, pamo ni ŵandu wose ŵa pannango u che Onesifolo.

²⁰ Che Elasto ŵatemi ku Kolinto nombe che Tilofimo naalesile ku Mileto ligongo ŵaliji nkulwala.

²¹ Njanguye kwika kakanaŵe kwika katema ka mbepo. Che Eubulo ni che Pude ni che Lino ni che Kilaudia akunkomasya iyoyopeyo achalongo ŵenu ŵane wose akunkomasya.

²² Ambuje aŵe pamo nomwe. Umbone wa Akunnungu uŵe ni ŵanyamwe wose.

Chikalata chi che Paolo ku Che Tito Chilongolelo

Chitabu chi che Tito chili chikalata chimo mwa ikalata ncheche i che Paolo chi wannembele mundu jumo jumo pamalo pa wandu wakunkulupilila Kilisito. Ikalata ine itatu ili Timoseo jwaandanda ni Timoseo jwaawili ni Filimoni. Che Paolo wannembele chikalata cho che Tito, nambo sooni walembile nti chikalata cho chikukomboleka kusy-omekwa kwa lilowe pa wandu. Tukukombola kumanyilila chelechi ligongo akulisala nsyene nti nduna, chindu chakuchimanyilila che Tito chitandile kalakala. Che Paolo walembile chikalata chi pa yaka ya 63-65 pakumala kupagwa Che Yesu.

Che Paolo akunsalila che Tito kuti walongosye wandu wakunkulupilila Kilisito waali mu chilumba cha Kilete. Che Paolo walembile chikalata chi kwa ligongo lya kunsalila che Tito itajile pakwasagula ilongola wa mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito ni kwajiganya, ni indu iwansalile mu chikalata ikulanda ni yeila yaisasile mu ikalata iwili iwalembele che Timoseo. Chikalata chao chikusala yakuti kusachilwa kulongosya kwa chambone nnope ilongola wa mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito. Kwayele ilongola pamo ni mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito wa lelo jino akusachilwa atendeje yeleyo.

Yaili mwelemo

Che Paolo akunsalila che Tito wasagule ilongola wakwajogopa Akunnungu (1:1-16).

Soonu akunsalila wajiganye wandu kutama yakuti pakusaka Akunnungu (2:1-3:11).

Mbesi, che Paolo akumalichisya kwa kulemba malowe gampepe gakumalichisya (3:12-15).

¹ Une che Paolo, jundi jwakutumichila jwa Akunnungu ni nduna jwa Che Yesu Kilisito, ngunnembela chikalata chi mwe che Tito. Uneji najichikwe kwalongosya wandu wasagulikwe ni Akunnungu kuti wakulupilile ni kumanyilila usyenesyene ni kutama yaikuti pakwanonyelesya Akunnungu.

² Chikulupi ni umanyilisi wa usyene wu ikutupa chilolelo cha umi wa mowa gose pangali mbesi. Akunnungu wangakombola kusala ya unami, watupele chilanga cho chikanawe kugumbikwa chilambo.

³ Waliunukwile lilowe lyakwe pa katema kakwe. Une napegwilwe utenga wo kwa lilajisyo lya Akunnungu Nkulupusyo jwetu juwangulupilile kuti naulalichile kwa wandu.

⁴ Chikalata chi ngunnembela mmwe che Tito, mwanangu jwa usyenesyene jutukukamulangana mu chikulupi chimo. Ngunsachila umbone ni chitendeweke kutyochela kwa Akunnungu Atati ni Che Yesu Kilisito nkulupusyo jwetu.

Masengo ga che Tito ku Kilete

⁵ Nanlesile ku Kilete kuti nkombole kuikolosya yanayose yaisigalile ni kwawika achakulu wa mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito mu musi wauli wose mpela indite kunnajisya,

⁶ chilongola jwa mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito akusachilwa kuwa mundu jwangali magambo gagali gose, ni jwali ni jwwankongwe jumo, ni wanache wakunkulupilila Kilisito ni wangawechetelwa nkati wende wangalumbana atamuno ungapilikanichisya.

⁷ Pakuwa jwwakuujimilila mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito akusachilwa kuwa mundu jwangali magambo gagali gose, ligongo jwelejo ali jwwakwimilila masengo ga Akunnungu. Ngakusachilwa kuwa mundu jwa chibuli atamuno jwwakalipa atamuno jwwakolelwa atamuno jwwakuputa atamuno kuwa mundu jwwakunonyelwa nnope mbiya.

⁸ Nambo ikuwajilwa aŵe jwakunonyelwa kwapochela achalendo ni jwakunonyelwa ni indu yambone ni jwakulitulusya ni jwakupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu ni jwanswela ni jwakukombola kulilongosya nsyene.

⁹ Akusachilwa kulikamulisya liloŵe lyakukulupilichika mpela yaitite kujiganyikwa, kuti akombole kwalimbisya mitima wandu wane kwa majiganyo ga usyene ni kwalosya ileŵo yao wandu wakugakana majiganyo go.

¹⁰ Pakuŵa kwana wandu wajinji nopennope waali mu mpingo wa Wayahudi waWagalawiche ni kunkulupilila Kilisito, wele wakukanila kupilikana, akuwecheta wamba ni akwalyungasya wandu wane.

¹¹ Wele wandu akanyichikwe kuwecheta, pakuŵa akwatindiganya wandu wa majumba gamajinji kwa kwiganya indu yangawajilwa kwiganya, akutenda yele kwa nningwa wangalumbana wa kupatila mbiya.

¹² Namose jumo jwa wakulondola wao achinsyene jwali Mkilete watite, “Wakilete ali wa unami moŵa gose, ali mpela ijama yakusakala, waulesi ni wakunyela.”

¹³ Umboni wu uli wausyenesyene. Kwa ligongo lyo, mwajamuche kwa kalipa kuti akole chikulupi chisyene.

¹⁴ Mwajiganye aleche kupilikanila ngano sya unami sya Wayahudi namose malajisyo ga wandu wakuukanila usyene.

¹⁵ Kila chindu chili cheswejele kwa wandu waswejele paujo pa Akunnungu, nambo ngapagwa chindu chachili cheswela kwa wandu wangalumbana ni wangakwakulupilila Akunnungu, pakuwa nganisyo syao ni ntima wa kukumbuchila kuitenda indu yambone ijonasiche.

¹⁶ Wandu wa akwitichisya kuti akwamanyilila Akunnungu, nambo mu ipanganyo yao akwakana. Wandu wo ali wakuchima ni wakutindiganya tindiganya, namose ngakukombola kupanganya masengo gagali gose gambone.

2

Majiganyo gagali ga usyene

¹ Nambo mmwejo njiganye majiganyo ga usyene.

² Mwasalile achalume wachekulwipe aŵe wakukombola kulilongosya achinsyene ni wakuchimbichikwa, ni wakulitulusya, ni wautindimisyo mu chikulupi ni mu unonyelo ni mu upililiu.

³ Ni achakongwe wachekulwipe iyoyo peyo mwasalile atameje mu utame wa kwajogopa Akunnungu. Analambusye atamuno akaŵa achikapolo wakukolelwa divai, nambo wakwiganya yaili yambone pe,

⁴ kuti wajiganye achiŵali kwanonyela achiŵankwawo ni kwanonyela wanache wao,

⁵ ni wakukombola kulilongosya achinsyene ni waswejele, wakugagosa yambone majumba gao ni wa ntima wambone ni wakwapilikanichisya achiŵankwawo kuti Liloŵe lya Akunnungu likasatukanwa ni wandu.

⁶ Ni iyoyo achachanda mwalimbisye kuti akombole kulilongosya achinsyene.

⁷ Mu indu yose mwasyene mme chisyasyo cha kupanganya yambone nchilosyaga usyene ni mmajiganyo genu nlosye kuti mmwe mwasyene nkugakulupilila ni kugakuya.

⁸ Maloŵe gankuwecheta ganaŵe ni chileŵo chachilichose kuti wammagongo wenu jatende soni, pakuŵa nganakola chachilichose changalumbana chakusala nkati ngani syetu.

⁹ Achikapolo wapilikanichisye achakulu wao wa pachilambo ni kwanonyelesya mu yanayose. Alisepusye kwangangana nawo,

¹⁰ pane kwajiŵa indu yao. Nambo alosye katema kose kuti ali ŵa ntima wambone ni ŵakukulupichika, kuti majiganyo ga Akunnungu Nkulupusyo jwetu galoleche yambone mu yose.

¹¹ Pakuŵa umbone wa Akunnungu waukwikanawo ukulupusyo kwa ŵandu wose uwunukulikwe.

¹² Nombewo ukutujiganya kuti tuleche chigongomalo ni tama syangalumbana sya pachilambo pano, tutameje kwa kulilongosya achinsyene ni kuŵa ŵambone paujo pa Akunnungu ni kutama kwa kwanonyelesya Akunnungu mu chilambo chino,

¹³ tuchilindililaga lyuŵa lya upile lyatukulilolela, pelepo chiutyochele ukulu wa Akunnungu Ŵakulu ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito.

¹⁴ Jwelejo ŵalityosisye nsyene kwa liwamba lyetu uwe kuti atuwombole mu ileŵo yose ni kutuswejesya kuti tuŵe ŵakwe asyene, ŵandu ŵaali ni lung'wanu lwakupanganya ipanganyo yambone.

¹⁵ Sambano mwajiganye indu yi kwa ulamusi wose, mwalimbisye mitima ni kwajamuka. Mundu jwalijose anannyosye.

3

Kutendekanya yaili yambone

¹ Mwakumbusye ŵandu kulitulusya paujo pa ilingola ni ŵakutawala ni ulamusi, ŵapilikanichisye ni kuŵa chile kupanganya ipanganyo yambone.

² Mwasalile akasantukana mundu jwalijose, anaŵe ŵaumani, aŵeje ŵambone achilosyaga kulitulusya katema kose kwa ŵandu wose.

³ Pakuŵa nowe ŵakwe kalakala ko twaliji ŵakuloŵela, ŵakukanila ni ŵakulyungasika. Twaliji achikapolo ŵa tama syangalumbana ni kulinonyelesya kwa pachilambo. Twatemi mu chigongomalo ni kukolelana wiu, ŵandu ŵatuchimile ni uweji twachimile ŵanyawo.

⁴ Nambo pawawoneche umbone ni unonyelo wa Akunnungu Nkulupusyo jwetu,

⁵ ŵatukulupwisye uweji, ngaŵa kwa ligongo lya chindu chachilichose chambone chitutesile uwe, nambo kwa ligongo lya chanasa chao. ŵatujosisye sambi syetu ni kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jwatutesile tupagwe kaaŵili ni kuŵa ni utame wa sambano.

⁶ Pakuŵa Akunnungu ŵatujitilile kwa winji Mbumu jwa Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito Nkulupusyo jwetu,

⁷ kuti kwa umbone wao tukombole kuŵalanjikwa ŵambone ni kuukola umi wa moŵa gose pangali mbesi utukuulolela.

⁸ Liloŵe li lili lya usyene.

Ngusaka nsale chindu chi kwakulimbila, kuti ŵandu ŵaŵakulupilile Akunnungu, akumbuchile kulimbila mu ipanganyo yambone. Chelecho chili chambone ni chakwakamuchisya ŵandu.

⁹ Nambo nlisepusye ni mausyano ga kuloŵela, ni kugamanya meena ga ngosyo ngano ni kulipulana pamo ni makani gankati Malajisyo, pakuŵa indu yo ngaŵa chindu kwa Akunnungu ni yangalimate.

¹⁰ Mundu jwakwikanawo kulekangana, pakumala kunjamuka kaandanda ni kaaŵili, munnecheje.

¹¹ Nipele nkumanyilila kuti mundu jwati iyoyo alyungasiche, ni kukola sambi, ni sambi syakwe sikunlamula nsyene.

Maloŵe ga kumalichisya ni malajisyo

¹² Pachinannajisye che Atema pane che Tukiko kukwenu njanguye kwika ku Nikapoli kukuunola une pakuŵa ngusaka ndame kweleko katema kambepo.

¹³ Ntende inkuti pakukombola munkamuchisye che Sena, mundu jwakugamanyilila malajisyo pamo ni che Apolo kuti akombole kuutanda ulendo wao, nipele nnole kuti anasoŵekwe ni chindu chachilichose chakusaka mu ulendo wao.

¹⁴ Ikusachilwa ŵandu ŵetu alijiganye kulimbichila kupanganya masengo gambone, kuti akombole kwakamuchisya ŵandu ŵakusoŵekwa ni indu ya kila lyuŵa ni anatame utame wangaukwapokasya.

¹⁵ Ŵandu wose ŵaali pamo ni une akunkomasya. Mungomachisye mpingo wa ŵandu ŵakutunonyela, ŵakunkulupilila Kilisito.

Umbone wa Akunnungu utame ni ŵanyamwe wose.

Chikalata chi che Paolo ku Che Filimoni Chilongolelo

Chitabu cha mwana chi che Filimoni chilembekwe ni nduna che Paolo, (1:1). Che Paolo wâliji ataŵikwe katema paŵalembile chitabu chi, malumbo gakwe ikukomboleka ŵalembile chitabu chi ku Loma. Iŵaga wâliji ku Loma, nipele chalembekwe yaka ya 61 pakumala kupagwa Kilisito, kali katema kakoko kaŵalembile chitabu cha Ŵakolosai.

Ŵannembele chikalata chi mundu jumo jwakuŵilanjikwa che Filimoni. Che Filimoni wâliji jumo jwa ŵandu ŵakwakulupilila Che Yesu, ni iyoyo wâliji ni kapolo jwakwe juŵaŵilanjikwe che Onesmo. Che Paolo ŵannembele che Filimoni kunchondelela kuti akanjamuka che Onesimo kapolo jwakwe juŵautwiche kutyochela ku che Filimoni. Kwa malajisyo ga umwenye wa Chiloma che Filimoni akakombwele kummulaga che Onesimo. Che Paolo ŵanyenjile che filimoni kwa kunlimbisa ntima ankunde che Onesimo nti Mkilisito njakwe, iyoyo peyo che Paolo akummenda che Filimoni annechelele che Onesimo kuti ŵakamuchisye che Paolo kwa chiŵandi, (1:13-14).

Yaili mwelemo

1 Che Paolo akunkomasya che Filimoni (1:1-3).

2 Che Paolo akunchondelela che Filimoni ampochele che Onesimo nti Mkilisito njakwe (1:4-21).

3 Che Paolo akumalichisya kwa kwasalila kwa chichi akusaka kwajimajimila ni kwakomasya (1:22-25).

¹ Une che Paolo jundaŵikwe kwa ligongo lya kwatumichila Che Yesu Kilisito. Une pamo ni che Timoseo nlongo njetu, tukunnembela alakwe che Filimoni jwakunonyelwa jwetu, ni junkupanganya masengo pamo nowe,

² ni kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito wose waukusongangana mu nyumba jenu, ni kwa alumbu wetu che Afia ni kwa che Alikipo jwangondo njetu.

³ Tukunsachilanga umbone ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu, ni Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

Unonyelo ni chikulupi chi che Filimoni

⁴ Nlongo njangu che Filimoni, katema kose pangupopela, ngunkumbuchila mmwe, ni kwatogolela Akunnungu ŵangu,

⁵ pakuŵa ngupilikana inkuti pakwakulupilila Ambuje Che Yesu ni inkuti pakwanonyela ŵandu wose ŵa Akunnungu.

⁶ Ngumpopelela kwa Akunnungu kuti mme ni machili ga kwasalila ŵandu ŵane chikulupi chenu, kuti akombole kumanyilila indu yambone itukwete uwe ŵatulumbikene ni Kilisito.

⁷ Nlongo njangu, unonyelo wenu usengwasisye kwannope ni kulimbisya ntima. Pakuŵa njisengwasisye mitima ja ŵandu ŵa Akunnungu.

Che Paolo akwaŵenda che Filimoni nkati che Onesimo

⁸ Kwa ligongo lya, naŵaga nlongo njenu nkulumbikana ni Kilisito, ngakombwele kunnajisya pangali lipamba mpanganye chinkusachilwa kuchipanganya,

⁹ nambo kwa ligongo lya unonyelo, mmbaya nammende. Ngutenda yeleyi namuno uneji che Paolo jundi jwanchekulwipe, ni sambano ndaŵikwe kwa liwamba lya Che Yesu Kilisito.

¹⁰ Kwayele ngunchondelela munkamuchisye che Onesimo jwali mwanangu nkulumbikana ni Kilisito. Pakuŵa ndili atatigwe chibumu kutyochela patwaliji pamo mu nyumba jakutaŵilwa ŵandu.

¹¹ Jwelejo kalakala nganakola masengo kukwenu, nambo sambano akwete masengo kukwenu ni kukwangu.

¹² Sambano ngummusya kukwenu, namuno ngwanonyela kwannope.

¹³ Ngasachile atame none papapa kuti angamuchisye pamalo penu pandili jwantawe ligongo naliji nkulalichila Ngani Jambone.

¹⁴ Ngangusaka kunkanganichisya mungamuchisye, nambo ngusaka mpanganye inkuti pakusaka mwasyene. Kwayele ngangupanganya chachilichose mpaka pachin-sache.

¹⁵ Panepa lyeleli lili ligongo, che Onesimo walekangene ni mmwe kwa katema, kuti auje sooni kukwenu ni kutama ni jwelejo moŵa gose pangali mbesi.

¹⁶ Sambano jwelejo nganaŵa kapolo sooni nambo jwambone kumpunda kapolo, sambano jwelejo ali nlongo nkulumbikana ni Kilisito. Jwelejo ali jwambone nnope kwangune, nombe kukwenu chaŵe wambone mwakupunda, pakuŵa jwelejo ali njetu ni nlongo njenu kwa chiilu ni nkulumbikana ni Ambuje.

¹⁷ Nipele, iŵaga nkuumona ndili jwamasengo njenu, mumpochele che Onesmo mpela inkatite pakuumbochela une nansyene.

¹⁸ Iŵaga anneŵele chachili chose, pane akwete ligambo, chinanlipe.

¹⁹ Une che Paolo ngulemba kwa nkono wangu nansyene kuti chilipe. Ngangusachilwa kunkumbusya kuti nkwete magambo kukwangu lyalili umi wenu.

²⁰ Kwayele, nlongo njangu, ngunchondelela mungamuchisye kwa litala li kwa li-wamba lya Ambuje, sambano nti nlongo njangu nkulumbikana ni Kilisito, muunonye-lesye ntima wangu.

²¹ Ngunnembela njimanyililaga kuti chimumbilikanile, sooni ngumanyilila isyene kuti chimumpanganyichisye yakupunda ni ingusala yi.

²² Pamo ni yose yi, mumichile chile chuumba chakugona, pakuŵa ngulolela kuti Akunnungu chajanje mapopelo genu ni une chinechelelwe ni chinanjimajimile.

Chikomasyo cha kumalichisya

²³ Che Epafula jwantawe pamo ni une kwa ligongo lya kwatumichila Kilisito Yesu akunkomasya.

²⁴ Iyoyo che Maliko ni che Alisitako ni che Dema ni che Luka wakutumichila achinjangu akunkomasya.

²⁵ Umbone wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito uŵe pamo ni wanyamwe wose.

Chikalata kwa Waebulania Chilongolelo

Chitabu cha Waebulania chachikwalimbisya wandu chikulosya yatite Che Yesu kumalichisya ulondole umpepe wauli mu Lilangano lya Kalakala. Chalembekwe nti malalichilo. Kwana misitali kupunda 60 mu chitabu chi, yati che Paolo aisasile kutyochela mu Lilangano lya Kalakala yaikulosya pangasisika iwatite Che Yesu kumalichisya ulondole ni masengo ga umbopesi wekulu wa Chiyahudi. Kwa ligongo lyo chitabu chi chilembekwe kuti chalimbisye wandu wakunkulupilila Kilisito waali Wayahudi. Chitabu cha Waebulania chikulosya yatiteje Che Yesu kumalichisya malajisyo, kuti wambopesi akatyosya sooni mbopesi sya kutinisy. Che Yesu waliji mbopesi ja sambisyose, kamo pe ni kwa mowa gose. Wandu wakunkulupilila Kilisito mmowa gano nombe akukombola kulimbichikwa kwa chikalata cha Waebulania kuti ajendelechele kwakuya Che Yesu Kilisito mpela jumo jwakukombola kututenda twakulupilile Akunnungu (12:2).

Ngapagwa mundu jwakummanyilila jwalembile chitabu cha Waebulania, nambo waumanyilisi atyosisye maoni gao kuti pane nduna che Paolo pane che Luka pane che Banaba. Nombe chaka chiwalembile ngachikumanyika, nambo wane akuganisy kuti chalembekwe pa yaka ya 70 pakumala kupagwa Kilisito. Katema musu wa Yelusalemu pawagumulikwe pa yaka 70 pakumala kupagwa Kilisito, nambo jwalembile chikalata chi akunguluchile nkati musu wa Yelusalemu mpela waliji ukana we gumulikwa. Chikalata cha Waebulania chalembekwe mu musu wa ku Loma (13:24). Ni pane chaliji chejausye mu mipingo jine jajijinji ja wandu wakunkulupilila Kilisito.

Yaili mwelemo

Jwakulemba alosisye kuti Che Yesu ali jwankulu kwapunda wakulondola wa Akunnungu ni achikatumetume wa kwinani (1:1-4:13).

Soonu ajendelechele kulosya kuti Che Yesu ali jwankulu kwapunda wambopesi wa watumiche pa Nyuumba ja Akunnungu jajili ku Yelusalemu (4:14-7:28).

Soonu masengo ga Che Yesu gali gambone kupunda malangano ga kalakala gawatesile Akunnungu ni wandu wakwe kwa litala lya malajisyo gawapele che Musa (8:1-10:31).

Pakumala kusala yeleyo kuti Che Yesu ali jwankulu mmatala gose, wakulemba akugatyosya malajisyo nkati yakuti pakutama (10:32-13:17).

Mbesi jwakulemba amalichisye chikalata kwa indu yakulimbisya ntima ni ikomasyo (13:18-25).

Lilowe lya Akunnungu kwa litala lya Mwanagwe

¹ Kalakala ko Akunnungu wakungulwiche ni achambuje wetu kakajinji ni matala gamajinji kwa litala lya wakulondola wakwe.

² Nambo mowa ga mbesi gano awechete nowe kwa litala lya Mwanagwe, jwapegwilwe ni Akunnungu indu yose iwe yakwe, nombe kwa litala lya jwelejo wachigumbile chilambo chose.

³ Welewo ali ung'alime wa ukulu wa Akunnungu ni chisau chisyenesyene nti yaali Akunnungu nsyene, indu yose ikwendelechela kupagwa mpela yaitite kuwa pachilambo malinga ni ukombole wa lilo we lyao lyalili ni machili. Nombewo pawamasile kwaswejesya wandu mu sambisyao, watemi peuto pakuchimbichikwa kunlyo kwa Akunnungu Wakulu.

Ukulu wa Mwana jwa Akunnungu

⁴ Mwana ali jwankulu kwapunda achikatumetume wâa kwinani mpela ila ilitite liina lyapegwile ni Akunnungu lili liina lyekulu kugapunda meena gao.

⁵ Pakuwâa Akunnungu nganansalila namose jumo jwa achikatumetume wâakwe wâa kwinani katema kakali kose kuti,

“Mmwejo ndi Mwanangu lelo une ndili Atati wenu.”

Ni sooni nganansalila katumetume jwa kwinani jwalijose kuti,

“Une chime Atati kwa jwelejo nombejo cha wê Mwanangu.”

⁶ Ni sooni Akunnungu pa wântumile mu chilambo mwanache jwannume jwakwitiwo wâtite,

“Achikatumetume wâa kwinani wâa Akunnungu wose aku wâajilwa kwapopelela.”

⁷ Nambo nkati achikatumetume wâa kwinani wo wâtite,

“Akunnungu akwatenda achikatumetume wâakwe wâa kwinani ku wâa nti mbungo ni wâakutumichila wâakwe wâa kwinani nti malamba ga mooto.”

⁸ Nambo nkati Mwana, Akunnungu akuti,

“Umwenye wenu, alakwe Akunnungu chiutame mo wâa gose pangali mbesi ni mo wâa gose pangali mbesi.

Nkwalongosya wâandu wenu kwa kwanonyelesya Akunnungu.

⁹ Mwainonyele aila yaili yambone paujo pa Akunnungu ni mwachichimile chigongomalo.

Lyeleli lili ligongo Akunnungu, Akunnungu wenu ansagwile mmwe ni kumpakasya mauta ga sangalala ni kunchimbichisya kwapunda achinjenu wose.”

¹⁰ Sooni Akunnungu wâtite,

“Alakwe Ambuje, kuundanda mwachigumbile chilambo, ni kwinani gali masengo ga makono genu.

¹¹ Yeleyo chiipite, nambo alakwe chinsigale mo wâa gose.

Nombe yose chiichiwisala mpela nguo.

¹² Chimpindanye mpela mwinjilo,

nombe chiigalauchikwe nti nguo.

Nambo alakwe nli julajula

ni umi wenu ngaumala.”

¹³ Akunnungu nganansalila namose jumo jwa achikatumetume wâakwe wâa kwinani pa katema kakalikose kuti,

“Ntameje kundyô kwangu,

mpaka pachinaa wiche wammagongo wenu

paasi pa sajo syenu.”

¹⁴ Ana achikatumetume wâa kwinani ali wâani? Wêle ali mbumu wâakwatumichila Akunnungu, akulajiswa kwakamuchisya wâandu wâachachipochela ukulupusyo.

2

Ukulupusyo wekulu

¹ Nipele, tuku wâajilwa kuukamulichisya nnope usyene utwaupilikene kuti tukaupelela.

² Pakuwâa aula utenga uwatangeswe ni achikatumetume wâa kwinani kalakala waliji wa usyene, ni mundu jwalijose jwanganajitichisya walamulikwe yaikuti pakusachilwa.

³ Nipele, ana uwe chitulame chinauli natukuunyosya ukulupusyo wekulu wati nyi? Kundanda wa wêchetekwe ni Ambuje nsyene, ni a wâala wâa wâapilikene wâala wâatusalile kuti uli usyene.

⁴ Iyoyo Akunnungu akulosya kuti ili isyene, kwa kutenda imanyisyo ni yakusimonjeka, ni kwapa wandu mituuka ja Mbumu jwa Akunnungu malinga ni iwachile nsyene.

Che Yesu ni wakutulongosya ku ukulupusyo

⁵ Akunnungu nganiwapa achikatumetume wa kwinani ulamusi wa kuchilongosya chilambo chachikwika, achila chitukuchisala.

⁶ Nambo kwana liuto line Mmalembo ga Akunnungu likusala,
“Ana mundu ali chindu chachi, chati mwakumbuchile,
atamuno Mwana jwa mundu ali chindu chachi, chati mwagose?”

⁷ Nganimumpa mundu ukombole nti aula wa achikatumetume wa kwinani.
Munchimbichisye kwannope mpela mwenye yakuti pakuchimbichikwa kwa kuwasikwa chindu mpela singwa.

⁸ Mwaiwisile yose paasi pa sajo syakwe.”

Paikusalikwa kuti Akunnungu wambisile mundu jwakulongosya indu yose pangasigasya namuno chimo. Namose yeleyo mpaka sambano ngatukuwona achilongosyaga indu yose.

⁹ Nambo chitwawone Che Yesu wati kwa katema kakajipi nganapegwa ukombole nti wa achikatumetume wa kwinani kuti kwa umbone wa Akunnungu awe kwa liwamba lya wandu wose. Ni kwa ligongo lya masauko mpaka chiwa chao, sambano tukwawona wawasisye chindu mpela singwa ja ukulu ni luchimbichimbi.

¹⁰ Yawoneche yambone kuti Akunnungu waigumbile indu yose ni kuiwika mpela yaitite kuwa. Wantesile Che Yesu awe jwamalilwe kwa litala lya masauko, kuti waichisye wandu wajinji mu ukulu wakwe, pakuwa Che Yesu ni jwakwalongosya wandu mu ukulupusyo.

¹¹ Welewo akwaswejesya wandu sambu syao, ni welewo pamo ni awala wawaswejekwe, wose Atati wao wamope. Kwa ligongo lya ngasikwatenda soni kwa wilanga wandu wo achalongo achinjakwe.

¹² Waasalile Akunnungu,

“Chingaasalile wandu wangu aila intesile,
chinanlape pakusongangana kunlamba.”

¹³ Sooni akuti, “Chinaawichile Akunnungu chilolelo changu.” Ni sooni akuti, “Une ndili apano pamo ni wanache wambele Akunnungu kuti awe achiwanangu.”

¹⁴ Nipele, pakuwa wanache wa mpela ila inkuti pakwa wilanga ali wandu waali ni chiilu ni miasi, Che Yesu asyene waiche ni waliji mpela wanyawo ni kulumbikana nawo mu undu wao. Watesile yeleyo kuti kwa litala lya chiwa chao, ampunde Jwaulamba jwaali ni machili nkati chiwa,

¹⁵ kuti wakulupusye awala wawaliji mpela achikapolo mu utame wao wose kwa kuchi jogopa chiwa.

¹⁶ Pakuwa isyene nganaika kukwakamuchisya achikatumetume wa kwinani, nambo waiche kukwakamuchisya uwelesi u che Iblahimu.

¹⁷ Ligongo lya, waliji mpela wandu yaali mu indu yose, kuti awe Jwambopesi jwao Jwankulu jwakukulupilichika ni jwali ni chanasa mu kwatumichila Akunnungu, kuti sambu sya wandu silecheleswe.

¹⁸ Ni pakuwa asyene wo walageswe pawalinjikwe, akukombola kwakamuchisya awala wakulinjikwa.

3

Che Yesu ali jwankulu kwapunda che Musa

¹ Achalongo achinjangu, wandu wa Akunnungu, wammilanjikwe ni Akunnungu, mwaganichisye Che Yesu kwannope jwatumikwe ni Akunnungu awe Jwambopesi Jwankulu jwa chikulupi chitukusala kwa kang'wa syetu kuti tukuchikulupilila.

² Jwelejo jwaliji jwakukulupichika paujo pa Akunnungu juwammisile kupanganya masengo gao, mpela ila che Musa iwātite kukulupilichika mu kwatumichila wāndu wā Akunnungu wāwāwīlanjikwe nyuumba ja Akunnungu.

³ Mundu jwakutawā nyuumba akuchimbichikwa kujipunda nyuumba jisyene. Iyoyo Che Yesu akuwājilwa kuchimbichikwa kwapunda che Musa.

⁴ Pakuwa nyuumba jajilijose jikutawikwa ni mundu, nambo Akunnungu ni wāipangenyē indu yose.

⁵ Che Musa jwaliji katumetume jwakukulupilichika mu kwatumichila wāndu wā Isilaeli wāwāwīlanjikwe nyuumba ja Akunnungu. Kuti awalanje umboni wa aila indu yakaisasile Akunnungu kanyuma.

⁶ Nambo Kilisito ali jwakukulupilichika nti Mwana, jwakwimilila nyuumba ja Akunnungu, nyuumba ja Akunnungu jo jili uweji, iwāga chitujendechele kwima pangali woga ni pangali kupwa ntima mu chilolelo chitukuchilolela.

Chipumulilo chapegwilwe wāndu ni Akunnungu

⁷ Kwa yeleyo, mpela yakuti kusala Mbumu jwa Akunnungu, “Lelo mwapilikanaga Akunnungu achiwēchetaga ni wānyamwe,

⁸ nkajilimbisya mitima jenu mpela achambuje wēnu, pawakanile kunyitichisya, katema pawaningaga mwipululu.

⁹ Kweleko achambuje wēnu wāninjile ni kumbima, namuno wāgaweni masengo gangu yaka alobaini.

¹⁰ Kwa liwamba lyo nautumbilile uwelesi wo ni natite, ‘Mowa gose wāndu wā, nganiso syao silyungasiche, nombewo nganagamanyilila kose matala gangu.’

¹¹ Kwa liwamba lyo nalumbilile mu lutumbilo lwangu kuti, ‘Ngaajinjila ng’o mu chipumulilo changu.’ ”

¹² Nipele, nilolechesye achalongo achinjangu, akapagwa mundu jwalijose mwa wānyamwe jwali ni ntima wangalumbana wangaukukulupilila, ni kwakana Akunnungu wājumi.

¹³ Nambo pankupunda kupilikana lilowe lyo “Lelo” lili nkusomekwa Mmalembo ga Akunnungu, ntusyane mitima mowa gose kuti jwalijose mwa wānyamwe akasalambuchikwa ni sambini kuwa jwamakani.

¹⁴ Pakuwa uweji tukukamulangana ni Kilisito iwāga tukuchikamulisya mwakulimbila chilolelo chitwakwete kutandilila kundanda cho mpaka kumbesi.

¹⁵ Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Lelo mwapilikanaga Akunnungu ali nkuwēcheta, nkajilimbisya mitima jenu mpela achambuje wēnu iwātite kupanganya pawakanile kunyitichisya.”

¹⁶ Ana wāani wāwāpilikene Akunnungu ali nkuwēcheta ni kukana kunjitichisya? Ngawa awala wose wāwālongweswe ni che Musa kutyochela ku Misili?

¹⁷ Sooni ana wāani wāwāntumbilisye Akunnungu yaka alobaini? Ali wāndu wāwātesile sambini, ni mitembo jao jajenele mwipululu.

¹⁸ Sooni Akunnungu pawalumbile ni kuti, “Ngaajinjila mu chilambo changu ni kupata chipumulilo changu,” wāasalilaga wāani? Ali wēlewo wānganjitichisya.

¹⁹ Nipele tukuwona kuti wēlewo nganapakombola kwinjila mu chilambo cho, ligongo nganakulupilila.

4

¹ Pakuwa Akunnungu atupele chilanga cha kupochela chipumulilo, nipele tulilolechesye kuti jwalijose mwa wānyamwe akalepela kuchipata chipumulilo cho.

² Pakuŵa nowe ŵakwe twalalichilwe Ngani Jambone kwa litala lilalila mpela iyatite pakulalichilwa kwa ŵanyawo. Nambo utenga wo nganiwakamuchisya chachili chose pakuŵa aŵala ŵaŵapilikene nganaupochela mu chikulupi.

³ Nambo uweji ŵatukulupilile tutujinjile mu chipumulilo cho mpela iŵatite kusala,

“Natumbile ni nalumbile kuti
‘Ngaajinjila peuto pakupumulila pangu,’ ”

Akunnungu ŵatite yeleyo namuno masengo go gamasile chitandile paŵagumbile chilambo.

⁴ Pakuŵa, mu liuto line Mmalembo Gamaswela gakuti, “Akunnungu ŵalesile kupanganya masengo gao gose pa lyuŵa lya saba, ŵapumulile”

⁵ Ni mu ngani jo liuto lyo likusala, “Ngaajinjila ng'o mu chilambo chachinjapa kuti apumulile.”

⁶ Ŵandu ŵaŵalalichilwe Ngani Jambone kundanda nganapochela chipumulilo ligongo nganaajitichisya. Namuno chilanga cho chipali chiŵela kwa ŵane kupochela.

⁷ Kwa ligongo lyo, Akunnungu aŵisile sooni lyuŵa lyalikuŵilanjikwa “Lelo.” Yaka yejinji yapite nombewo ŵasasile kwa litala li che Daudi nti Malembelo ga Akunnungu yagakuti kusala,

“Lelo mwapilikanaga Akunnungu ali nkuŵecheta
kasinjilimbisya mitima jenu.”

⁸ Pakuŵa ikaliji che Yoshua ŵapele ŵandu liuto lya kupumulila, Akunnungu ngaakaŵechete sooni nkati yeleyo lyuŵa line.

⁹ Kwayele, kupali kupumulila kwa ŵandu ŵa Akunnungu mpela iŵatite pakupumulila Akunnungu pa Lyuŵa lya Kupumulila.

¹⁰ Pakuŵa ŵandu wose ŵakwinjila peuto pakupumulila paakupakunguluchila Akunnungu, chaleche masengo gao ni kupumulila mpela Akunnungu iŵatite pakuleka masengo gao ni kupumulila.

¹¹ Nipele, tulimbichile kuchipochela chipumulilo cho, kuti akapagwa mundu mwa ŵanyamwe juchakose kwinjila mpela ila aŵala ŵaŵakanile kwitichisya.

¹² Pakuŵa Liloŵe lya Akunnungu lili lyejumi ni likwete machili. Likutema kupunda lipanga lyalikutema kuŵili. Sooni likupeleta mpaka munkati mwaukusimana ntima ni mbumu, iyoyo likutema ni kupeleta mpaka papakulumbikana iŵalo ni wongo wa mmaupa. Nombelyo likukombola kulamula kwa chitema maganisyo ni miningwa ja mitima ja ŵandu.

¹³ Ngapagwa chindu chachikusisikwa paujo pa Akunnungu nambo indu yose ili yeunukukwe paujo pao, ŵelewo ni ŵakulamula indu yose itutesile.

Che Yesu ali Jwambopesi Jwankulu

¹⁴ Nipele, pakuŵa tukwete Jwambopesi Jwankulu jwakwinjila kwini kwa Akunnungu, yaani Che Yesu Mwana jwa Akunnungu, tukamulisye kwannope chikulupi chitukuchisala.

¹⁵ Jwambopesi Jwankulu ni jwaketukolela chanasa kwa kulepetala kwetu. Ŵelewo ŵalinjikwe mose yalumo ni uweji nambo nganatenda sambu.

¹⁶ Kwa ligongo lyo, tuchiŵandichile pangali woga chitengu cha ulamusi cha Akunnungu papali ni umbone, kuti tupochele chanasa ni umbone wakwe wa kutukamuchisya pa katema ka kulaga.

5

¹ Jwambopesi Jwankulu jwalijose jwasagulikwe pasikati ja ŵandu, aŵichikwe kwatumichila Akunnungu kwa liwamba lya ŵandu kuti apeleche sadaka ni kutyosya mbopesi kwa ligongo lya sambu sya ŵandu.

² Pakuŵa asyene wo nombe alepetele mu matala gamajinji, kuti akombole kwatendela chanasa ŵandu wose ŵakutenda sambi ni ngakuchimanyilila chindu.

³ Kwa ligongo lyo akuŵajilwa kutyosya mbopesi ngaŵa kwa liwamba lya sambi sya ŵandu pe, nambo ni kwa liwamba lya sambi syakwe nsyene.

⁴ Ngapagwa mundu jwakuliŵika nsyene jwakuchimbichikwa kwa kulitenda aŵe Jwambopesi Jwankulu, nambo akusachilwa aŵe jwaŵilanjikwe ni Akunnungu mpela ila che Haluni iŵatite pakuŵilanjikwa.

⁵ Iyoyo Kilisito nombe nganalitenda nsyene jwakuchimbichikwa kwa kuliŵika aŵe Jwambopesi Jwankulu, nambo Akunnungu ni juŵansagwile ni kunsalila kuti,

“Mmwejo ndi Mwanangu,

lelo mechete une ndili atati ŵenu.”

⁶ Iyoyo ŵatite sooni peuto pane Mmalembo ga Akunnungu kuti,

“Mmwejo ni Jwambopesi kwa moŵa gose pangali mbesi

mpela uwatite kuŵa umbopesi wa Melikisedeki.”

⁷ Che Yesu paŵatamaga pa chilambo pano ŵapopele kwannope ni kunlilila ajula juŵakombwele kunkulupusya mu chiwa, ni kwa ligongo lya kunchimbichisya Akunnungu, Akunnungu ŵampilikene.

⁸ Namose ŵaliji Mwana jwa Akunnungu, mmasauko gao ŵaimanyi kunjitichisya Akunnungu.

⁹ Ni paŵamasile kuŵa ŵa utindimisyu mu yose, ŵaliji ndande ja ukulupusyo wa moŵa gose pangali mbesi kwa ŵandu wose ŵakwajitichisya.

¹⁰ Nipele, Akunnungu ŵansagwile aŵe Jwambopesi Jwankulu mpela uwatite kuŵa umbopesi wa Melikisedeki.

Lijamuko lyankati kuchileka chikulupi

¹¹ Tukwete indu yejinji yakusala nkati ngani ji, nambo ikulimba kunsalila ŵanyamwe pakuŵa ŵanyamwe ngankumanyilila kwa chitema.

¹² Isyene pa katema kano ikaŵajile mme ŵakwiganya nambo ikunsoŵa chiŵela kuti mundu jwine anjiganye majiganyo gandanda nkati maloŵe ga Akunnungu. Badala ja kulya chakulya chakulimba nkwendelechela kung'wa maŵele mpela mwanache.

¹³ Pakuŵa mundu jwalijose jwakutama kwa kung'wa maŵele pe ali mpela mwanache jwannandi ngakukombola kugamanyilila majiganyo gankati kuitenda indu yambone paujo pa Akunnungu.

¹⁴ Nambo chakulya chakulimba chili kwa ŵandu ŵaŵakusile, ŵalijiganyo kwendelechela kupanganya yeleyo kuti akombole kulekanganya indu yambone ni yangalum-bana.

6

¹ Nipele tugaleche panyuma agala majiganyo gandanda gankati Kilisito, nambo tujendelechele mmbujo mmajiganyo gagakomele ga chibumu, ni ngaŵa kwendelechela kukunguluchila nkati kuleka sambi ni ipanganyo yaikwikanawo chiwa, ni kwachichi twakulupilile Akunnungu.

² Ni indu yankati majiganyo ga ubatiso ni yakwasajichila ŵandu makono, ni majiganyo nkati kusyuka kwa ŵawe ni majiganyo nkati kulamula kwa moŵa gose pangali mbesi.

³ Yeleyo chitutende Akunnungu asakaga.

⁴ Pakuŵa ŵandu ŵaunukulikwe usyene wa Akunnungu, ni ŵaupasisye ntuuka wa kwinanani ni ŵampochele Mbumu jwa Akunnungu nti ŵandu ŵane,

⁵ ni ŵaupasisye umbone wa Liloŵe lya Akunnungu ni machili ga chilambo chachik-wika cho,

⁶ Wágwililaga sooni mu sambi, ngaikomboleka kwatenda wêlewo aleche sambi, ligongo wammambile pansalaba Mwana jwa Akunnungu kaaŵili kwa mele ni kuntesyanya soni paujo pa wându.

⁷ Ngunda waukunyeelelwa ula kaŵili kaŵili ni kumesya mimela jambone jajikwaka-muchisya wêlewo wâlimile, ngunda wo upatile upile wa Akunnungu.

⁸ Nambo ngunda wo wamesyaga itela ya miiŵa ni masindi, ngunda wo wangali ukamuchisyo kwa jwakulima, nombewo ukuwândichila kulwesekwa ni Akunnungu, ni mbesi jakwe kuli kujochekwa mooto.

⁹ Nambo wâkunonyelwa wângu, namose tukuwêcheta yeleyi nkunjamuka, nganitikola lipamba ni wânyamwe, tukwete usyene kuti wânyamwe nkwete indu yambone nnope yaikutyochele mu ukulupusyo.

¹⁰ Pakuŵa Akunnungu akulamula yaikuti pakusachilwa, ni ngakuliwâlila masengo genu ni unonyelo unlosisye kukwakwe kwa kwakamusya wându wakwe ni mpunde kwakamusya.

¹¹ Nambo tukulajila nnope kuti jwalijose mwa wânyamwe akulosye kuchalila kulakula mpaka kumbesi kuti chinkulolela cho chiŵe isyene.

¹² Ngatusaka mme ŵa ulesi, nambo mwasyasye wêlewo wakukulupilila ni wâali ni upililiu ni wachapochele aila yalanjile Akunnungu.

Chilanga cha Akunnungu chili chisyene

¹³ Akunnungu paŵampele che Iblahimu chilanga wâlumbile kwa liina lyao asyene ligongo nganapagwa jwankulu jwine jwakumpunda jwele Akunnungu jwakakombwele kulumbila kwa jwelejo.

¹⁴ Ni wâlanjile, “Isyene chinampe upile wakupunda ni chinampe wânache wâjinji.”

¹⁵ Che Iblahimu wâlindilile kwa upililiu, nipele wachipatile achila chalanjile Akunnungu.

¹⁶ Pakuŵa wându pakulumbila kwa liina lya jwaali jwankulu kwapunda achinsyene, ni chilumbilo chikumalichisya makani gao gose.

¹⁷ Ni Akunnungu wachitesile chilanga chijime nkulimbila kwa kulumbilila. Ni kwakutenda yeleyo wâalosisye pangasisika aŵala wâwâlanguene nawo kuti ngakukombola kugalauka ng'o.

¹⁸ Nipele kwana indu iwîli yangaikukombola kugalauka, chilanga ni chilumbilo, mu yeleyo Akunnungu ngakukombola kulambusya. Nipele, uwe wâtumbutuchile tukulimbichikwa ntima nnope, ni tukuchikamulisya kwannope chilolelo chatuwichile paujo petu.

¹⁹ Chilolelo cho chijimi mkulimbangana ni kujigosa mitima jetu nti chitaŵililo chachikwimika ngalâwa. Ni chilolelo cho chili salama ni chisyenesyene, chikupelenganya pa nguo ja lusasa mpaka papaswela nnope mu Nyuumba ja Akunnungu jajili kwini.

²⁰ Che Yesu wâlóngolele kwinjila mwelemo kwa liwamba lyetuwe. Atendekwe Jwambopesi Jwankulu kwa moŵa gose pangali mbesi mpela wautite kuŵa umbopesi wa Melikisedeki.

7

Che Melikisedeki Jwambopesi Jwankulu

¹ Melikisedeki wâliji mwenye jwa musu wa Salemu ni jwambopesi jwa Akunnungu Wâkulu. Che Iblahimu paŵaujaga kungondo kuŵauleje mamwenye kula, wâsimene ni Melikisedeki ni Melikisedeki wampele upile che Iblahimu.

² Che Iblahimu nombe wampele liunjili lya kakumi lya indu iwâijigele kungondo. Malumbo ga liina Melikisedeki gali “Mwenye jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu”, ni sooni mwenye jwa ku Salemu malumbo gakwe “Mwenye jwa chitendewe.”

³ Ngapagwa papalembekwe Mmalembo ga Akunnungu liina lya atatigwe Melikisedeki atamuno liina lya achikulugwe, ngapagwa jwakwimanyilila Wapagwile chakachi atamuno wawile chakachi. Nombewo akulandana ni Mwana jwa Akunnungu, jwelejo chapunde kuwa Jwambopesi kwa mowa gose pangali mbesi.

⁴ Nipele, nnoleje yatite kuwa jwankulu mundu jo. Ambuje wetu che Iblahimu wampele liunjili lya kakumi lya indu iwaijigele kungondo.

⁵ Tukumanyilila kuti malajisyo gakuti wanache wa che Lawi wawaliji wambopesi ni wakusachilwa kupochela liunjili lya kakumi kutyochela kwa wandu wa Isilaeli, waali achalongo achinjao, nachiwamuno ni wanyawo ali uwelesi u che Iblahimu.

⁶ Melikisedeki nganawa mundu jwa lukosyo lu che Lawi nambo wajigele liunjili lya kakumi kutyochela ku che Iblahimu ni sooni wampele upile che Iblahimu juwapegwilwe chilanga ni Akunnungu.

⁷ Nambo pangapangwa makani gati jwankulungwa ni jwakumpa upile jwannandi.

⁸ Wambopesi wakwigala liunjili lya kumi wala ali wandu wachawe lyuwa limo, nambo che Melikisedeki juwapochele liunjili lya kakumi akuwalanjilwa umboni kuti ali jwanjumi mpela yagakuti Malembelo ga Akunnungu

⁹ Nipele, tukukombola kusala kuti che Iblahimu pawatyosisye liunjili lya kakumi, namose che Lawi juwaliji jwa uwelesi u che Iblahimu pamo ni uwelesi wao, watyosisye liunjili lya kakumi.

¹⁰ Pakuwa ikuwechetekwa kuti Melikisedeki pasimene ni che Iblahimu, che Lawi waliji akana we kupagwa, waliji mmiasi ja ambujegwe che Iblahimu.

¹¹ Kopochela mu umbopesi wa Walawi wandu wa ku Isilaeli wapegwilwe lilajisyo. Sambano iwaga masengo ga umbopesi u che Lawi gamalile ngakukasachilwe kutyochela umbopesi wine waukuyiye umbopesi wa Melikisedeki ni ngawa umbopesi u che Haluni.

¹² Pakuwa pakukutyochela kupisyangana kwa chimbopesi, ikuwajila kugagalausya malajisyo.

¹³ Ni Ambuje wetu jwakuwechetwa mu yeleyo ali jwa lukosyo lwine, nganapagwa namose jumo jwa lukosyo lwao juwatumichile pa chilisa nti jwambopesi.

¹⁴ Pakuwa ikumanyika kuti Ambuje wetu watyochele mu lukosyo lwa Yuda ni yankati lukosyo lo che Musa ngana wecheta chindu chachili chose yankati umbopesi.

Jwambopesi jwine chisau ni Melikisedeki

¹⁵ Sooni achi chikumanyika mwakupunda, kuti jwambopesi jwine jwakulandana ni Melikisedeki akopochele.

¹⁶ Jwele nganatendekwa awe jwambopesi kwa malajisyo ga wandu, nambo kwa machili ga umi wa mowa gose pangali mbesi.

¹⁷ Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gawalanjile umboni wati, “Mmwejo ndi Jwambopesi mpela wautite pakuwa umbopesi wa Melikisedeki.”

¹⁸ Kwayele, alila lilajisyo lya kalakala lya wichikwe pambali, pakuwa lyaliji lyakulepetala nombelyo lyaliji lyangali chindu,

¹⁹ pakuwa malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ngagakukombola kupanganya chindu chiwe chakumalilwa. Nambo sambano peuto pakwe, kuichisye chilolelo chambone nnope ni kwa litala lya chilolelo cho, tukukombola kawandichila Akunnungu.

²⁰ Kupunda yeleyo, apano chipali chilumbilo cha Akunnungu. Nambo wandu wane wo watendekwe kuwa wambopesi pangali chilumbilo.

²¹ Nambo Che Yesu atendekwe Jwambopesi nkulumbila, katema Akunnungu pawansalile,
“Ambuje alumbile
ni ngasagalausya

'Mmwejo ni jwambopesi kwa moŵa gose pangali mbesi.' ”

²² Kwa ligongo lya chilumbilo chi, Che Yesu atendekwe chimanyisyo chachikulosya kuti isyene tukwete lilangano lyalili lyambone mwakupunda.

²³ Sooni ŵambopesi ŵane ŵajinji ŵa lilangano lya kalakala, chiwa chalekasisye kwendelechela kupanganya masengo.

²⁴ Nambo Che Yesu nganaŵa mpela ŵanyawo ni akutama moŵa gose pangali mbesi, ni umbopesi wakwe ngaukukombola kupegwa mundu jwine.

²⁵ Ligongo li akupakombola kwakulupusya kusyene ŵelewo ŵakwaŵandichila Akunnungu kwa litala lyao pakuŵa akutama moŵa gose kuti ŵapopeleleje kwa Akunnungu.

²⁶ Pakuŵa twasachilwe uweji tukole Jwambopesi Jwankulu jwanti nyi, yaani jwali jwanswela, jwangali chileŵo namose sambi ni jwalekangenywe ni ŵandu ŵa sambi, ni kunyakulikwa mwinani kupunda kwinani.

²⁷ Jwelejo ngakulandana ni ŵambopesi achakulu ŵane ŵakusachilwa kutyosya mbopesi kila lyuŵa, kaje akutaga mbopesi kwa sambi syakwe nsyene, ni sooni kwa sambi sya ŵandu. Pakuŵa jwelejo ŵatesile kamo pe kwakatema kose paŵalityosisye nsyene kuwa.

²⁸ Malajisyo ga che Musa gakwasagula ŵandu ŵakulepetala kuŵa ŵambopesi achakulu, nambo lilangano lya Akunnungu liŵaŵisile kwa kulumbila ni sooni lilyaiche mu nyuma mwa malajisyo lyambisile Mwana, jwatendekwe jwamalilwe kwa moŵa gose pangali mbesi.

8

Che Yesu jwambopesi jwetu jwankulu

¹ Nipele, chindu chachili chekulungwa mu indu itukusala yi chili achi, tukwete Jwambopesi Jwankulu jwati nnyi, jwatemi peuto pakuchimbichikwa kunlyo kwa chitengu cha umwenye cha Akunnungu kwinani.

² Ŵelewo akupanganya masengo ga umbopesi peuto papaswela nnope, malumbo gakwe munkati mwa lisakasa lya usyene lya Akunnungu lyalitaŵikwe ni Ambuje, ni ngaŵa lyalitaŵikwe ni mundu.

³ Jwambopesi Jwankulu jwalijose asagulikwe kutyosya mbopesi ni sadaka. Kwayele, ni jwambopesi jwankulu jwetu nombejo akusachilwa akole chindu chakwatyochesya Akunnungu.

⁴ Nambo akaapali pachilambo pano, ngakatendekwe Jwambopesi ng'o, ligongo apali ŵambopesi ŵane ŵakutyosya mbopesi malinga ni yaikuti kulajiswa mu Malajisyo ga che Musa.

⁵ Masengo gao ga umbopesi gali chisyasyo ni mbwilili wa aila yaili kwinani. Pakuŵa che Musa paŵaŵandichile kulitaŵa lisakasa lya Akunnungu lila, Akunnungu ŵansalile kuti, “Nlole, mpanganyeje indu yose mpela chisyasyo chimwatite pakuloswa pamwaliji petumbi.”

⁶ Nambo sambano Che Yesu apochele masengo ga umbopesi gagali gambone kupunda ga ŵanyawo, pakuŵa lilangano lya kwilanya lyaŵisile pasikati ja Akunnungu ni ŵandu lili lyambone kupunda, pakuŵa lijimi pa lilangano lyambone nnope lya Akunnungu.

⁷ Naga lilangano lyaandanda likaliji lyangali chileŵo ngalikasachilwe lilangano line.

⁸ Nambo Akunnungu ŵakuweni kuleŵa kwao paŵatite, “Nlole gakwika moŵa, Ambuje akuti gatinjitaŵa lilangano lyasambano pasikati ja ŵandu ŵa ku Isilaeli ni ŵandu ŵa ku Yuda.

⁹ Lilangano li ngaliŵa yalumo ni lilangano linataŵile ni achambuje ŵao pa lyuŵa linaalongwesye kwa kwakamula makono gao akopoche mu chilambo cha Misili.

Pakuŵa nganakulupilichika mu lilangano lyangu noneji naalesile kwagosa, akuti Ambuje.

¹⁰ Sambano alili ni lilangano lichingatawê ni wându wâ ku Isilaeli, pa moŵa go, akuti Ambuje.

Chingagaŵiche malajisyo gangu mu nganisyo syao ni kugalemba mmitima jao.

Uneji chime Akunnungu wâo, ni wanyawo chaŵe wându wangu.

¹¹ Ngapagwa juchanjiganye njakwe namose kunsalila mpwakwe kuti 'Mwamanyilile Ambuje.'

Pakuŵa wose chachiimanyilila une chitandile jwannandi mpaka jwankulungwa jwakwe.

¹² Chinaalechelesye chigongomalo chao, ni sambi syao ngangumbuchila sooni."

¹³ Kwa kusala lilangano lili "Lyasambano," Akunnungu alitesile lilangano lyaandanda liŵe lya kuwisala. Ni chindu chose chachichekulwipe ni kuwisala chichisoŵe pangakaŵa.

9

Mapopelelo ga pachilambo ni ga kwinani

¹ Lilangano lyaandanda lyakwete masyoŵelelo gakwe ga kupopelela ni peuto pakwe papaswela pakupopelela papataŵikwe ni wându.

² Pakolochekwe lisakasa lya yuumba iŵili, ni chuumba chakwe chandanda paŵilanjikwe papaswela nnope. Mwelemo mwaliji ni chindu chakuŵichila lumuli ni mesa ni mikate jijatyochekwe paujo pa Akunnungu.

³ Munkati mwa chuumba chandanda cho paliji ni nguo ja lusasa jijalekangenyeye yuumba iŵili ni panyuma pakwe paliji ni lisakasa lyalikuŵilanjikwa Papaswela nnope.

⁴ Ni mwelemo mwaliji ni chilisa cha sahabu chakututumisya ubani ni lisanduku lya lilangano, lyeuniche posepose kwa sahabu, munkati mwakwe mwana chiŵiga cha sahabu chichaliji ni mana ni nkongojo u che Haluni uwasipwiche ula ni maganga gagasepekwe nti ibao gagalembekwe Malajisyo likumi.

⁵ Ni penani pa lisanduku lya kwaliji ni inyago iŵili yesepekwe yaikuŵilanjikwa makelubi yaikulosya ukulu wa Akunnungu, yana mapapiko ni mapapiko gao go gasambalukuchile kuunichila chiunichilo cha lisanduku lya lilangano peuto paakulechelesya Akunnungu sambi. Nambo sano ngatukukombola kwiŵecheta yeleyo yose kwannope.

⁶ Nipele, yeleyo ni yaitite kuŵichikwa indu yose. Ni wambopesi wâjinjile mu lisakasa, mu chuumba chandanda chachikuŵilanjikwa peuto Papaswela chila lyuŵa ni lyuŵa kupanganya masengo ga umbopesi.

⁷ Nambo Jwambopesi Jwankulu jikape ni jwakwinjila mu chuumba chaŵili chachikuŵilanjikwa peuto Papaswela nnope chila, nombejo akupanganya yeleyo kamo pe pa chaka ali ajigele miasi jakwatyochesya Akunnungu kwa liwamba lya sambi syakwe nsyene jo ni kwa liwamba lya sambi sya wându siŵasitesile pangamanyilila.

⁸ Mbumu jwa Akunnungu akwiganya pangasisika indu yi, kuti litala lyakwinjilila peuto Papaswela nnope lyaliji chiŵela likanaŵe kuugulikwa katema kose palyajimi lisakasa lyaandanda.

⁹ Chindu chi chili chitagu cha sambano, iyoyopeyo sadaka ni mbopesi sikutyosyekwa ni wându kwa Akunnungu, nambo ngasikukombola kwatenda aŵe wamalilwe mmitima jao.

¹⁰ Pakuŵa yele indu yose yo ya chiilu, yaliji nkati yakulya ni yakung'wa ni masyoŵelo ganegane ga kunaŵa ni kosya. Indu yose yo ili malajisyo ga paasa pe, ni machili gakwe chigamale katema Akunnungu pachaipanganye sooni indu yose iŵe yasambano.

11 Nambo Kilisito amasile kwika, ali Jwambopesi Jwankulu jwa indu yose yam-bone yaimasile kwika. W̄elewo akupanganya masengo gao mu lisakasa lyalili lyam-bone nnope ni lya utindimisyo, lyanganilipanganyichikwe ni w̄andu malumbo gakwe nganiliw̄a lya pachilambo pano.

12 W̄elewo W̄ajinjile peuto Papaswela nnope kamo pe. Nombewo nganajinjila mwelemo ali ajigele miasi ja mbusi atamuno ja ng'ombe jamwana kwa ligongo lya kutyosya mbopesi, nambo W̄ajinjile ali ajigele miasi jakwe nsyene. Ni kwa litala lya w̄atupele chiwombosyo cha moŵa gose pangali mbesi.

13 Iw̄aga miasi ja mbusi ja mikambaku ni ng'ombe sya mikambaku ni liu lya ng'ombe ja mwana, yaimisikwe pachanya pa w̄andu w̄aw̄aliji w̄akusakala paujo pa Akunnungu kuti aswejekwe kwa kwatyochesya usakwa wao.

14 Ana miasi ja Kilisito ngajitenda kugapunda gelego? Kwa machili ga Mbumu jwakitama moŵa gose pangali mbesi, Kilisito w̄alityosisye nsyene kwa Akunnungu kuŵa mbopesi jemalilwe. Ni miasi jao jo jikuswejesya miningwa jetu kutyochela mu masengo gagakwichisya chiwa kuti twatumichile Akunnungu w̄ajumi.

15 Kwa ligongo lya, Kilisito ali jwakwilanya jwaichenalyo lilangano lyasambano. Kwa litala lya chiwa chao w̄awombwele w̄andu mu ilew̄o yaitesile katema ka lilangano lyaandanda kuti aŵala uŵaw̄ilanjikwe ni Akunnungu apochele chilanga cha indu iw̄agosele moŵa gose pangali mbesi.

16 Kwa ngani ja lilangano lyalilembekwe nkati kupochela indu yailesile mundu jwajasiche, ikusachilwa imanyiche kuti ili isyene jwelejo jwachilembile chikalata cho awile.

17 Lilangano lyalilembekwe nkati kupochela indu yailesile mundu jwawile chichikole machili pachichityochele chiwa. Ni ngachichiŵa ni machili iw̄aga nsyene jo ali jwanjumi.

18 Kwayele lilangano lyaandanda nganiliw̄ichikwa pangali kwitika miasi.

19 Kundanda che Musa paŵasalile w̄andu wose makanyo gagali mmalajisyo, ni W̄ajigele miasi ja ng'ombe jamwana pamo ni mbusi nombejo w̄amisile pachanya pa chitabu cha malajisyo ni pachanya pa w̄andu wose kwa nyambi sya chitela chachikuw̄ilanjikwa esopo ni pamba jechejeu.

20 Ni w̄atite, "Ajiji ni miasi jajikulilimbisya lilangano lya Akunnungu lyannajichisye nlijitichisye."

21 Iyoyo peyo che Musa w̄anyulwisye miasi pachanya lisakasa lya Akunnungu ni pachanya yoombo yose yaikutumika mu mapopelelo.

22 Usyene mmalajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa, indu yose ikuswejeswa ni miasi, nombe pangali kwita miasi, sambu ngasikomboleka kulecheleswa.

Chiwa chi Che Yesu chikusityosya sambu sya w̄andu

23 Nipele, indu yaili chisau ni indu ya kwinani yaŵajilwe iswejekwe kwa litala lya. Nambo indu ya kwinani ikusaka mbopesi jajili jambone kupunda.

24 Pakuŵa Kilisito nganajinjila Peuto Papaswela nnope papakolochekwe ni makono ga w̄andu papali chisau ni Peuto Papaswela pasyene, nambo W̄ajinjile kwinani kusyene, pakwima sambano paujo pa Akunnungu kwa liwamba lyetu.

25 Jwambopesi Jwankulu akwinjila kamo pe kila chaka Peuto Papaswela Nnope achijigalaga miasi ja inyama. Nambo Kilisito nganajinjila kwinani kwa Akunnungu kuti alityosye mbopesi nsyene kakajinji.

26 Ikaliji yeleyo, Kilisito akaŵajilwe kulagaswa kakajinji kutandila gumbikwa chilambo. Nambo katema kano pakakuw̄andichila kumala, w̄elewo akopochele kamo pe, kulechelesya sambu sya w̄andu kwa kulityosya nsyene mbopesi.

27 Mundu jwalijose chawe kamo pe, ni kulumulikwa ni Akunnungu.

²⁸ Iyoyo peyo Kilisito nombejo walityosisye mbopesi kwa wawile kamo pe kwa ligongo lya kusityosya sambi sya wandu wajinji. Nombejo chauje sooni ngaŵa kwa ligongo lya kusichenjeuchila sambi, nambo kukwakulupusya aŵala wakunnindilila.

10

¹ Nti ila Malajisyo igatite chiwilili pe, cha indu yambone yaikwika, ni ngaŵa indu isyene yaitite kuŵa. Yeleyo usyene ikulosya kwa kanandi pe yakuti, indu yaikwika ngaikukombola kwakulupusya wandu mu sambi syao, kwa litala lya kutyosya mbopesi chaka ni chaka ni kwatenda aŵe wamalile.

² Ikaliji apali wandu wakwapopelela Akunnungu ni sambi syao kuswejekwa kusyene, ngakaliwone sooni akwete sambi, ni mbopesi syo syose sikalesikwe kutyochekwa.

³ Nambo pamalo pakwe kwa litala lya mbopesi syo sikwakumbusya wandu sambi syao chaka ni chaka.

⁴ Ligongo miasi ja mikambaku ja ng'ombe ni mbusi ngajikombola kusityosya sambi.

⁵ Kwa ligongo lya Kilisito paŵaiche pachilambo wasalile Akunnungu,
“Alakwe nganinsaka mbopesi namose sadaka.

Nambo mwambanganichisye chiilu.

⁶ Mbopesi sya kocha namose mbopesi sya kulechelesya sambi nganinnonyelwa nasyo.

⁷ Pelepo natite, ‘Ndili pelepa,

Alakwe Akunnungu, iiche kukulitenda lisosa lyenu

mpela yaitite pakulembekwa nkati une mu chitabu cha Malajisyo.’ ”

⁸ Kundanda Kilisito watite, “Mbopesi ni sadaka ni mbopesi sya kocha namose mbopesi sya kulechelesya sambi nganinsaka atamuno nganinnonyelwa nasyo.” Watite yeleyo namuno mbopesi syo syosye sikutyochekwa malinga ni Malajisyo.

⁹ Sooni watite “Uneji Ndili pelepa, Alakwe Akunnungu iiche kukulitenda lisosa lyenu.” Kwapele Akunnungu atyosisye mbopesi syakalakala, pamalo pakwe wammisile Kilisito aŵe mbopesi jimo pe.

¹⁰ Pakuŵa Che Yesu Kilisito achitesile achila chasachile Akunnungu, uweji tupatile uswejelo kwa litala lya chiilu chao chaachityosisye mbopesi kamo pe kwa liwamba lya wandu wose.

¹¹ Jwambopesi jwalijose akwima paujo pa Akunnungu lyuŵa ni lyuŵa achitumichilaga ni kutyosya kawili kawili mbopesi silasila, syangasikukombola kose kusityosya sambi.

¹² Nambo Kilisito watyosisye mbopesi jimo pe kwa kusityosya sambi, mbopesi jajili ni machili moŵa gose pangali mbesi, nipele watemi peuto pakuchimbichikwa kundyoye kwa Akunnungu.

¹³ Chitandilile katema ko akulindilila wammagongo wakwe wose aŵichikwe ni Akunnungu paasi pa sajo syao.

¹⁴ Pakuŵa kwa mbopesi jimo pe akwatenda aŵe wamalilwe kwa moŵa gose pangali mbesi wele wose wakuswejechekwa sambi syao.

¹⁵ Nombe Mbumu jwa Akunnungu akuŵalanga umboni nkati yeleyo. Kundanda akuti,

¹⁶ “Alili ni lilangano lichindaŵe nawo

pa moŵa gagakwika, akuti Ambuje

chimiche malajisyo gangu mmitima jao

ni kugalemba mu nganisyo syao.”

¹⁷ Nombejo akupunda kusala, “Ni une ngangumbuchila sooni sambi syao, namose yangalumbana yao yatesile.”

¹⁸ Nipele, sambi syamalaga kulecheleswa, ngapagwa sooni kutyosya mbopesi kwa ligongo lya kusityosya sambi.

Twaŵandichile Akunnungu

¹⁹ Nipele, achalongo achinjangu, kwa miasi ji Che Yesu tukwete ntima wangali woga wa kupajinjila Peuto Papaswela Nnope.

²⁰ Jwelejo atugopolele litala lyasambano, lyalikupitila pa ajila nguo ja lusasa, malumbo gakwe chiilu chakwe nsyene.

²¹ Nipele, tukwete Jwambopesi Jwankulu jwakwete ulamusi pa nyuumba jose ja Akunnungu.

²² Kwayele twa wandichile Akunnungu kwa ntima wa usyene ni chikulupi chemalilwe, kwa mitima jeswejechekwe, jangajikunlamula kuti nkwete sambi kwa iilu yejosyekwe kwa meesi gakusalala.

²³ Tuchikamulisye chilolelo chetu chitukuchisala kwa kang'wa syetu, pakuwa Akunnungu ju watupele chilanga ali jwakulupichika.

²⁴ Tukamuchisyane jwine ni jwine kuti tuchisyane mu unonyelo ni masengo gambone.

²⁵ Tukaleka kusongangana pamo mpela yaitite pakuwa masyowelelo ga wane. Nambo tujamukangane ni kupunda nnope pankuliwona lyuwa lya Ambuje lilinku wandichila.

²⁶ Pakuwa twajendelechelaga kutendekanya sambi melepe tuli tuumanyilile usyene, ngajipagwa mbopesi jiine jajikukombola kutyosyekwa sooni kwa ligongo lya kusityosya sambi syetu.

²⁷ Chachikusigalila kuli kulindilila mu woga kulumulikwa ni Akunnungu, kwa mooto wakalipa uchiwajonanje wose wakwakanila Akunnungu.

²⁸ Mundu jwalijose jwanyosisye Malajisyo, akuulajikwa pangali chanasa, kwa waga ni umboni wa wandu wawili pane watatu.

²⁹ Ana mundu jwakunnyosya Mwana jwa Akunnungu ni kujiwona miasi ja lilangano lya Akunnungu jiwaswejechekwe najo kuwa nga wa chindu, ni kuntukana Mbumu jwa Akunnungu jwakwikawo umbone, nganisye ana ngakusachilwa kupegwa lijamuko lyalikulungwa?

³⁰ Pakuwa tukumanyilila jwelejo ju watite, "Kuuchisya magambo kuli kwangune, uneji chiuchisye." Sooni watite, "Ambuje chachalamula wandu wakwe."

³¹ Kugwilila mmakono mwa Akunnungu wajumi chili chindu chakogoya nnope!

³² Nkumbuchilanje iyakopochele mmo wa gandanda go, pamwatandite kuumanyilila usyene wa Akunnungu. Namuno mwapatile masausyo gamakulungwa, nambo mwajimi mwakulimbila nganinlepela.

³³ Katema kane mwatukenwe ni kunyeluswa pelanga, ni katema kane mwakundile kwakamuchisya awala watendelwe yeleyo.

³⁴ Mwaatendele chanasa welewo watawikwe, sooni mwakundile kunsumulanga ipanje yenu, ni mwapililile kwa lukondwa, pakuwa mwaimanyi kuti nkwete indu yejinji yambone nnope yaikulunjela.

³⁵ Kwayele nkakujasa kulimbangana kwenu pakuwa chikumpe ntulilo wekulungwa.

³⁶ Nkusachilwa kupililila kuti nkombole kulitendekanya lisosa lya Akunnungu ni sooni chimpegwe aila i walanjile.

³⁷ Pakuwa mpela yagakuti kusala Malembelo ga Akunnungu,
"Pasigalile kanandi pe
jwakwika jo, chaiche,
nombejo ngasaka wa.

³⁸ Mundu jwali jwambone paujo pangu, chakulupilile ni kutama kwa chikulupi, nambo alekaga kungulupilila nganonyelwa najo."

³⁹ Uweji nganituwa wandu wakuchileka chikulupi ni kuso wa, nambo uwe tuli wandu wakukulupilila ni kukulupuswa.

11

Chikulupi

¹ Chikulupi chili kukola usyene wa indu itukuilolela ni kuitichisya kusyene kuti indu yangaikuwoneka ipali.

² Pakuŵa, kwa chikulupi chao, achachekulu ŵetu ŵakundikwe ni Akunnungu.

³ Kwa chikulupi tukumanyilila kuti chilambo chagumbikwe kwa liloŵe lya Akunnungu, namose indu yaikuwoneka yagumbikwe mu indu yangaikuwoneka.

⁴ Kwa chikulupi che Habili ŵatajile Akunnungu mbopesi jambone kupunda ni ji che Kaini. Kwapele ŵakundikwe ni Akunnungu pakuŵa Akunnungu nsyene ŵajikundile mbopesi jakwe. Namuno che Habili awile, ipanganyo yao ikutujiganya mpaka sambano.

⁵ Kwa chikulupi, che Enoki ŵanyakulikwe ni Akunnungu kuti akasachiona chiwa. Nganaoneka sooni pakuŵa ŵajigalikwe ni Akunnungu. Malembelo ga Akunnungu gakusala kuti akanaŵe kwigalikwa che Enoki ŵaanonyelesye Akunnungu.

⁶ Nambo, pangali chikulupi ngapagwa mundu jwakukombola kwanonyelesya Akunnungu. Pakuŵa mundu jwakusaka kwajaulila Akunnungu akusachilwa akulupilile kuti Akunnungu apali, sooni kuti akwapa ntulilo ŵelewo ŵakwasosa.

⁷ Kwa chikulupi, che Nuhu ŵajamwikwe ni Akunnungu nkati indu ichikopochele, yakanaiwoneche chiŵela, ŵanjitichisye Akunnungu ni kukolosya ngalaŵa jajikulungwa jajikuŵilanjikwa safina. Mwelemo nsyene pamo ni ŵandu ŵa pannango wakwe chakulupuswe. Kwa chikulupi chakwe ŵandu ŵa pa chilambo wose ŵalamulikwe kuti akwete sambu nombejo ŵaŵalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu.

⁸ Kwa chikulupi, che Iblahimu ŵanjitichisye Akunnungu apala paŵaŵilanjikwe ajaule ku chilambo chiŵalanjikwe ni Akunnungu kuti chiŵe chao. Ŵatyosile pa chilambo chao ni kwaula kwiuto kwanganakumanyilila.

⁹ Kwa chikulupi, ŵatemi mu chele chilambo cha chilanga mpela jwannendo. Ŵatemi kweleko mu masakasa mpela iŵatesile che Isaka pamo ni che Yakobo, ŵati nombewo ŵapochele chilanga chila chila kutyochela kwa Akunnungu.

¹⁰ Pakuŵa che Iblahimu ŵaulolele musi wauli ni misingi jakulimbangana, musi wati Akunnungu nsyene ni uŵaganisisye ni kuutaŵa.

¹¹ Iyoyo peyo kwa chikulupi che Sala, namuno ŵachekulwipe kwannope, ŵapochele ukombole wa kukola chitumbo, pakuŵa ŵakulupilile kuti Akunnungu chatindimisye chilanga chakwe.

¹² Kwa ligongo li, kutyochela kwa mundu jumo che Iblahimu juŵaliji mpela jwammwe, ŵapagwile ŵandu ŵajinji ŵangaŵalanjikwa mpela ndondwa sya kwinani ni mpela nsanga wa mungulugulu bahali.

¹³ Aŵa wose ŵawile ali nkwakulupilila Akunnungu nganapochela aila iŵalanjile, nambo ŵaiweni kwakutalichila ni kuisangalalila, ŵajitichisye kuti ŵaliji achalendo ni ŵandu ŵanganakola pakutama pa chilambo nti pao.

¹⁴ Pakuŵa ŵandu ŵakuŵecheta maloŵe gati iyiyi akulosya kuti ali nkuchisosasosa chilambo chiŵe chao achinsyene.

¹⁵ Ikaliji akuganisisya ku chilambo kuŵakopochele kula, akakwete lipesa lyakuujila kukoko.

¹⁶ Nambo sambano akusakanga chilambo chachili chambone kupunda, chachili chilambo cha kwinani. Kwa ligongo lya Akunnungu ngasikwatenda soni ŵandu wo pakwaŵilanga kuti ali Akunnungu ŵao pakuŵa ŵaŵichile chile musi.

¹⁷ Kwa chikulupi, che Iblahimu paŵalinjikwe chikulupi chao ni Akunnungu, ŵantysisye a Isaka nti mbopesi. Che Iblahimu ŵapochele chilanga cho, ni ŵakundile kuntyosya mbopesi mwanagwe jwa jikajika pe.

¹⁸ Namuno Akunnungu ŵaasalile, “Uŵelesi wenu chiutyochele ni che Isaka.”

19 Che Iblahimu wakulupilile kuti Akunnungu akukombola kwasyusya wandu wawile, ni tukukombola kusala nti chitagu kuti isyene che Iblahimu wakombwele kumpata sooni mwanagwe juwaliji mpela jwammwe.

20 Kwa chikulupi che Isaka wapele upile che Yakobo ni che Esau kuti akole upile kwa indu yaikwika mmbujo.

21 Kwa chikulupi che Yakobo pa waliji kuwandichila kuwa, wampele upile kila jumo jwa wanache wa che Yusufu, ni kwapopelela Akunnungu achijegamilaga nkongojo wakwe.

22 Kwa chikulupi, che Yusufu pa wandichile kuwa, wa wechete yankati kutyoka kwa Waisilaeli mu chilambo cha Misili, ni walajichisye agajigale maupa gao pachachityoka ku Misili.

23 Kwa chikulupi che Musa pa wapagwilwe wasisikwe miesi jitatu ni achawelesi wakwe, pakuwa waiweni kuti ali mwanache jwakusalala, ni nganagajogopa makanyo ga mwenye jwa ku Misili.

24 Kwa chikulupi che Musa pa wakusile, wakanile ku wilanjikwa mwanache jwa mwali jwa mwenye jwa ku Misili.

25 Waiweni mbaya kauswa pamo ni wandu wa Akunnungu kupunda kukola lukondwa mu sambu kwa katema kakajipi.

26 Waimanyi kuti kulaga kwa ligongo lya Kilisito kuli kwakusichila kupunda ipanje yose ya chilambo cha Misili, pakuwa waliji nkulolela mbote.

27 Kwa chikulupi che Musa wasaamile ku Misili pangajogopa lutumbilo lwa mwenye, ni wajendelechele mmbujo, pakuwa waliji mpela mundu ju waweni Akunnungu wangakuwoneka.

28 Kwa chikulupi wachipangeny chindimba cha Pasaka ni kulajisya miasi jimisikwe pachanya nnango kuti katumetume jwa kwinani jwatumikwe kwikanacho chiwa, akaulaga wanache wa kwitiwo wa chilume mu chilambo cha Isilaeli.

29 Kwa chikulupi Waisilaeli wajombweche bahali ja shamu mpela petaka, nambo Wamisili pa walinjile kutenda yeleyo, watitimile ni kuwa mmeesi.

30 Kwa chikulupi makumba ga chilambo cha ku Yeliko gagwile Waisilaeli pa wagsyungwile makumba go mo wa saba.

31 Kwa chikulupi che Lahabu jwakula wala wa jula nganajonasikwa pamo ni wa wakanile kwajitichisya Akunnungu wala, ligongo wa apochele kwa chitendewele wakuuchilichisya wala.

32 None chinyonjehesye malowe chi? Pakuwa katema kapelembele kusala ngani si che Gideoni ni che Balaki ni che Sansoni ni che Yefuta ni che Daudi ni che Samweli ni wakulondola wa Akunnungu.

33 Kwa chikulupi wanyawo wose wamenyene ni mamwenye ni wa apundile, watesile indu yambone paujo pa Akunnungu, wa apochele ilanga ya Akunnungu. Watawile kang'wa sya masimba,

34 wagasimile machili ga mooto wakalipa, ni wautwiche kuulajikwa kwa lipanga. Kulepetala kwao kwagalawiche ni wapatile machili, walimbichile mu ngondo ni kwapunda wangondo wachilendo.

35 Achakongwe wane wa wakulupilile wa apochele wandu wao wa wasyusikwe pa wamasile kuwa.

Nambo wane wakanile kugopolwa, wakundile kulagaswa mpaka kuwa, kuti ausimane usyusyo ni kwinjila mu utame wauli wambone mwakupunda.

36 Wane wanyelwiswe ni kuputikwa mbokola, ni wane watawikwe nyolo ni kuponyekwa mu nyumba jakuta wilwa.

³⁷ Waulajikwe kwa kwaponya maganga, wane waakatenye ipandeipande kwa misumeno pane kuwa kwa lipanga. Wajendajendaga achiwalaga mapende ga ngondolo ni mbusi, waliji wa kulaga, walageswe ni kupanganyichiswa yangalumbana.

³⁸ Chilambo nganichi wajilwa kuwa ni wandu mpela wanyawo. Wajendajendaga mwikonde ni mmatumbi achitamaga mu mbugu ni mmasimbo.

³⁹ Wandu wa wose wawoneche ni Akunnungu kuti atesile yambone mu chikulupi chao nambo nganachipochela chiwalanjile Akunnungu cho,

⁴⁰ pakuwa Akunnungu walongolele kutuwichila chindu chachili chambone mwakupunda kwa liwamba lyetu. Akunnungu wasachile kuti wanyawo awaga ni uwe pe tutendekwe wamalile.

12

Akunnungu ali Atati Wetu

¹ Nipele, uweji tukwete mpingo wekulungwa wa waumboni wanti nyi waukutusyungula, kwayele tutyosye indu yose yaikutusiwilila, ni sambu syasikutukamulila kwa chitema. Tuutuche pangapwa ntima mu luwilo lwaluli paujo petu.

² Twalole Che Yesu jwachitandisye chikulupi chetu, jwelejo ni juchachimalichisye. Kwa liwamba lya lukondwa lulwaliji paujo pao, jwelejo jwapililile kuwa pa nsalaba, namose chaliji chindu cha soni. Ni sambano akutama kunlyo kwa chitengu cha umwenye cha Akunnungu.

³ Mwaganichisye kwannope Che Yesu, juwapililile nkukanilwa kwekulungwa kutyochela kwa wandu wa sambu. Nipele nkapela namose kupwa ntima.

⁴ Pakuwa, mkulimbana ni sambu nganimme kuputana mpaka kuwa.

⁵ Sooni ana nliwalile agala malo we ga kuntusya ntima gakusala Akunnungu?

“Mwanangu nkanyelusya Ambuje pakunjamuka, namuno nkapwa ntima pakunkalipila.

⁶ Pakuwa Ambuje akunjamuka jwalijose jwakunnonyela, ni kumputa jwalijose jwakunkunda kuwa mwanagwe.”

⁷ Mpililile kujamukwa pakuwa gali majiganyo. Akunnungu akuntendela wanyamwe nti wanache wakwe, pakuwa ana mwanache jwapi jwangakujamukwa ni atatigwe?

⁸ Iwaga ngankwamukwa ni Akunnungu chisau achiwanagwe wose yakuti pakwamukwa, wanyamwe nganimma wanache wausyene wa Akunnungu, mmele wanache wa kuichila.

⁹ Sooni, iwaga achatati wetu wa chilu wawatuweleche, pawatujamwiche uwe twaachimbichisye, ana ngati tukusachilwa kulitulusya nnope kwa Atati wetu wa kwini kuti tutame?

¹⁰ Achatati wawatuweleche watujamwiche mmo wa kanandi mpela iwatite kuwona ili yambone achinsyene. Nambo Akunnungu akutujamuka kwa ligongo lya kutukamusya, akutenda yeleyo kuti tutendekwe waswela mpela asyene.

¹¹ Pakukutyochela kwamukwa ngakukuwa kwakusengwasya, nambo kukusupusya. Nambo kumbesi kwa awala wawajiganyikwe ni kwamukwa ko, kukwapa ukombole wa kupanganya yambone paujo pa Akunnungu ni utame wa chitendewe.

Malajisyo ni majamuko

¹² Kwayele ngalimbisye makono genu ni malungo genu gagapesile.

¹³ Njendelechele kwenda mmatala gagoloka kuti chindu chachilemele chikatinguka nambo chilame.

¹⁴ Nlimbile kutama kwa chitendewe ni wandu wose, sooni ntame kwa uswela pakuwa ngapagwa mundu juchiwawone Ambuje iwaga mundu jo ngana wa jwanswela.

15 Nlilolechesye chenene, kuti jwalijose akasausoyasya upile wa Akunnungu, nlilolechesye kuti mundu akaŵa mpela chitela chakuŵaŵa pasikati jenu ni kwika nago malagasyo, ni kuujonanga umi wa ŵandu ŵajinji.

16 Akapagwa jwachigwagwa, pane mundu jwangaajogopa Akunnungu mpela a Esau, jwakujasile kupagwa kwakwe kwaandanda kwa chakulya chimo.

17 Pakuŵa nkumanyililanga kuti namuno kanyuma paŵasosile sooni kuupochela upile wakwe kutyochela kwa atatigwe ŵakanilwe. Pakuŵa nganapata lipesa lya kuleka sambi ni kugagalausya gaŵatesile, namuno ŵasosile nnope kwa misosi.

18 Ŵanyamwe ngininnyika ku chitumbi cha Sinai mpela iŵatite kuchiiichilila ŵandu ŵa ku Isilaeli. Chitumbi chikukomboleka kuchikwaya chili nkukolela mooto, pa chipi, ni kusona kwakukulungwa kwa chimbunga,

19 ni lisegwe lya lipenga, ni liloŵe lininkuŵecheta maloŵe. Aŵala ŵaŵapilikene usone wo ŵachondelele Akunnungu kuti akakunguluka nawo sooni,

20 pakuŵa nganakombola kupililila lilajisyo lilyatyochekwe lyalikuti, “Juchakwaye chitumbi chi namose chiŵe chinyama, chaponyekwe maganga.”

21 Ni indu iyaoneche yo yaliji yakogoya nnope, namose che Musa ŵatite, “Ngogopa ni kutetemela.”

22 Nambo ŵanyamwe nkuichilile ku chikwesya cha Sayuni, ni ku musu wa Akunungu ŵajumi, nnyiche Yelusalemu wa kwinani kwakusongangene achikatumetume ŵa kwinani ŵangakuŵalanjikwa, ŵakusangalala.

23 Nnyiche ku mpingo wekulungwa wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵaali ŵandanda kupagwa wa Akunnungu ni meena gao galembekwe kwinani. Nnyiche paujo pa Akunnungu jwali jwakulamula jwa ŵandu wose, ni paujo pa mbumu sya ŵandu ŵambone paujo pa Akunnungu ŵatendekwe ŵamalilwe.

24 Nnyiche ku Che Yesu jwakwilanya jwa lilangano lya sambano ni ku miasi jakwe jajijitiche jajikuŵecheta yambone kupunda miasi ji che Habili.

25 Nipele, nlilolechesye kuti nkakana kumpilikanila jwelejo jwakuŵecheta nomwe. Mpela aŵala Ŵaisilaeli ŵaŵakanile kumpilikanila che Musa, juŵaasalilaga utenga kutyoka kwa Akunnungu paŵaliji pachilambo pano nganakulupuka. Isyene, uweji ngatukombola kukulupuka iŵaga tukukana kumpilikanila jwelejo jwaktusalila utenga kutyochela kwinani.

26 Katema Akunnungu paŵaŵechete pa chitumbi cha Sinai ŵachitenganyisye chilambo, nambo sambano alanjile kuti, “Chinachitenganye chilambo ni ngaŵa chilambo pe nambo kwinani nombe nako.”

27 Liloŵe li “Soonu” likutullosya kuti indu yose yepanganyikwe chitenganyikwe ni kutyosyekwa, kuti indu yangaikukomboleka kutenganyikwa isigalile.

28 Kwayele, pakuŵa tukupochela umwenye wangatenganyika, twatogolele kwa woga ni kwa kwapopelela Akunnungu, kwa litala lichilyanonyelesye ni kwa kulitulusya ni kwapopelela,

29 pakuŵa Akunnungu ŵetu ali mooto waukutinisya.

13

Yakuti pakwanonyelesya Akunnungu

1 Njendechele kunonyelana chiulongo.

2 Kasinliŵalila kwapochela achalendo, pakuŵa kwa kutenda yeleyo ŵandu ŵane ŵaapochele achikatumetume ŵa kwinani pangamanyilila.

3 Mwakumbuchile ŵandu ŵataŵikwe mpela ila ntaŵikwe pamo nawo, ni mwakumbuchile ŵakulagaswa nti nomwe nkulagaswa mpela ŵanyawo.

⁴ Ulombela uchimbichikwe ni wându wose, achalume ni achakongwe awe wâkukulupilichika kila mundu kwa njakwe, pakuwa Akunnungu chiwalamule wachigwagwa ni wachikululu.

⁵ Nkawa wându wakunonyela nnope mbiya, nlinje ni indu inkwete yo pakuwa Akunnungu nsyene atite, “Ngangunneka ng’o atamuno ngangunjasa ng’o.”

⁶ Kwa ligongo lyo kwa ntima wakulimba tukuti, “Ambuje ali wakungamuchisya une, ngasinyogopa.

Mundu chandende chichi?”

⁷ Mwakumbuchile ilongola wenu wawansalile lilo we lya Akunnungu. Nganichisye lwendo lwao mpaka kumbesi kwa umi wao, ni kuchisyasya chikulupi chao.

⁸ Che Yesu Kilisito ali julajula, liiso ni lelojino ni mowa gose pangali mbesi.

⁹ Nkajigalikwa akuno ni akuno kwa majiganyo gane ga chilendo. Umbone wa Akunnungu ukujilimbisya mitima jenu, ni ngawa makanyo nkati ja yakulya, pakuwa makanyo go nganigankamuchisya mundu jwali jose juwagakuiye.

¹⁰ Tukwete chilisa, chakuti wându wakutumichila mu lisakasa lya Wayahudi lyakupopelela nganasachilwa kulya indu yaikutyohekwa mbopesi pa chilisa pala.

¹¹ Jwambopesi Jwankulu jwa Wayahudi akwausya miasi ja inyama Peuto Papaswela Nnope, kukutaga mbopesi kwa sambi nambo mitembo ja inyama yo ikohekwa paasa pa chigono.

¹² Kwa ligongo lyo Che Yesu nombewo walageswe ni kuwa paasa musiki kuti waswejesye wându kwa miasi jao asyene.

¹³ Nipele, tukopoche twajaulile paasa pa chigono tuchikundaga kunyeluswa mpela welewo yatite kunyeluswa.

¹⁴ Pakuwa pachilambo pano nginitukola musiki waukutamilisya, nambo tukuusosa aula musiki waukwika.

¹⁵ Nipele, kwa litala li Che Yesu, twatajile Akunnungu mbopesi jakwalapa mowa gose, mbopesi ja kwalapa jo ili ipanganyo yetu apala patukujitichisya kuti, welewo ali Ambuje.

¹⁶ Nambo kasinliwalila kutenda yambone ni kukamusyana pakuwa syelesi ni mbopesi syasikwanonyelesya Akunnungu.

¹⁷ Mwjatichisye wakunlongosya ni kugakamulisya malajisyo gao, pakuwa wanyawo akuchesyanga kwa ligongo lya umi wenu ni chasale ya masengo gao paujo pa Akunnungu. Mwapilikanichisyaga chapanganye masengo gao kwa lukondwa, ngawa kwa kudandaula pakuwa atumichilaga nkudandaula ngainkamusya mwanya.

¹⁸ Ntupopelele ni uwe, pakuwa tukwimanyilila kuti mitima jetu ngajikutusalila kuti tukwete chilewo. Ni tukusaka kutenda yaili yambone mowa gose.

¹⁹ Choonde none ngunchisya kwannope kuti mumbopelele kwa Akunnungu kwa kuchalila, kuti ngombole kuuja kukwenu chitema.

Mapopelelo ga kuugala

²⁰ Akunnungu wa chitendewele wawansyusisye Ambuje wetu Che Yesu, Jwakuchinga Jwankulu jwa ngondolo kwa miasi jajikulosya kuti lilangano lya mowa gose pangali mbesi lili lya usyene.

²¹ Antende wanyamwe wamalilwe mu indu yose kuti nkombole kupanganya lisosa lyao, nombewo atende mwenumwe yaikwanonyelesya, kwa litala lya Che Yesu Kilisito. Ukulu uwe ni welewo mowa gose pangali mbesi ni mowa gose pangali mbesi. Eloo.

Malowe ga kumalichisya

²² Achalongo, ngunchisya mpochele malowe gangu gangunjamuka ga kuntusya ntima, gangunembela mu chikalata chachijipi chi.

²³ Ngummanyisya kuti nlongo njetu che Timoseo agopolekwe mu nyuumba jaku-ta^wilwa. Aikaga mwachitema, chiiche pamo nawo pachiiche kukwenu.

²⁴ Mwakomasye wose ^wakunlongosya, pamo ni ^wandu ^wa Akunnungu wose. Achalongo achinjetu kutyochela ku Italia akunkomasya.

²⁵ Umbone wa Akunnungu utame ni ^wanyamwe wose.

Chikalata chiwalembile Che Yakobo Chilongolelo

Chitabu chi che Yakobo chalembeke ni mundu jwakuwilanjikwa che Yakobo. Ikukomboleka che Yakobo mpwakwe Che Yesu, juwaliji chilongola mu mpingo waandanda wa wandu wakukulupilila Kilisito, ni waliji jumo jwa wankungulu ku Yelusalemu, (Masengo 15:13). Nduna che Paolo wammilasile jwelejo “Luchanamila,” lwa wandu wakukulupilila Kilisito (Wagalatia 2:9). Wamanyilisi akukulupilila kuti chitabu chi che Yakobo chalembeke ikanaŵe yaka 50 pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Chitandile katema che Yakobo paŵaliji chilongola jwa wandu wakukulupilila Kilisito ku Yelusalemu, ikuganichikwa kuti walembile chitabu chi paŵatamaga kweleko.

Che Yakobo waalembile chitabu chakwe wandu wa Akunnungu waŵapwilingene pasikati pachilambo, (1:1). Majiganyo mu chitabu chi che Yakobo gakwagamba wandu wakukulupilila Kilisito wose nambo utumiche wa maloŵe “Ngosyo kumi na mbili,” kwa Chigiliki. Ikulosya kuti panepa che Yakobo walembile wandu wakukulupilila Kilisito waali Wayahudi. Nningwa wa chitabu chi waliji kwaichila wakusyoma wajinji ni chikunguluchile indu yejinji. Che Yakobo akukunguluchila nopennope nkati kwilana kwa chikulupi ni ipanganyo. Chikulupi chisyene cha mundu chikuoneka kwa ipanganyo yakwe (2:17). Sooni akwamuka nkati kutenda lusagu kwa wandu waipanje (2:1-4), ni kutusalila uweji tulilolechesye nkati indu itukuiwecheta (3:1-12).

Yaili mwelemo

Che Yakobo akwakomasya wakusyoma wakwe (1:1).

Akwakumulisya ntima wandu wakukulupilila Kilisito kupililila katema pakulaga (1:2-22).

Akusala yaitite kuŵa lasima mundu kulosya chikulupi chakwe kwa ipanganyo (2:1-26).

Akusala yankati lulimi lwa mundu yalukuti kukola machili (3:1-12).

Che Yakobo akusala yankati lwalutite kulekangana lunda lwa Akunnungu ni lunda lwa pa chilambo (3:13-4:10).

Akwajamuka wakusyoma wakwe yankati kulilapa (4:11-5:6).

Che Yakobo akumalichisya chitabu chakwe kwakutyosya malajisyo gose (5:7-20).

¹ Une che Yakobo, jwaketumichila jwa Akunnungu ni jwa Ambuje Che Yesu Kilisito, ngunnembela mwanya wandu wa Akunnungu wose wampwilingene ku chilambo kose, ngunkomasya.

Chikulupi ni lunda

² Achalongo achinjangu, nnyiwone ili yakusengwa pe, pankukola masauko gagali gose.

³ Nchimanyililaga kuti kulinjikwa kwa chikulupi chenu kukunnyichisya upililiu.

⁴ Nkole usyene wakuti kupililila kwenu kukupanganya masengo mu nkati mwenu mpaka kumbesi, kuti nkule ni kuŵa wamalilwe mpela yakuti pakusaka Akunnungu, pangapunguchilwa ni chindu chachili chose.

⁵ Nambo mundu jwalijose mu mpingo wenu, lwansoŵaga lunda wapopelele Akunnungu wakwapa wandu wose mwamujinji ni kwa ntima wambone nombejo chachipegwa.

⁶ Nambo apopeleje ali akwete chikulupi pangali lipamba lyalili lyose. Pakuŵa mundu jwali ni lipamba ali mpela litumbela lya mu bahali lyalikujigalikwa ni mbungo ni kwauswa akuno ni akunokuno.

⁷ Mundu jwati yeleyo akaganisya kuti chapochele chachili chose kutyochela kwa Ambuje.

⁸ Jwelejo ali mundu jwagalaukagalauka ni ngakukombola kulamula chindu chakupanganya.

Jwakulaga ni Jwachipanje

⁹ Nambo nlongo jwakulupilile jwaali jwakulaga akusachilwa asengwe, katema Akunungu pakunkwesya.

¹⁰ Nlongo jwakulupilile jwaali jwachipanje akusachilwa asengwe, katema Akunungu paakuntulusya. Pakuŵa jwachipanje chasoŵe mpela uluŵa lwa mwikonde.

¹¹ Lyuŵa likukopochela ni kuŵala nnope ni kuumusya masamba, uluŵa wakwe ukugwa ni usalale wakwe ukusoŵa. Iyoyo peyo jwachipanje nombejo chawe mmasengo gakwe.

Kulinjikwa

¹² Jwana upile mundu jwakupililila nkulinjikwa, pakuŵa amalaga kupunda kulinjikwa chapegwe chindu mpela singwa ja umi, Ambuje jiŵalanjile ŵakwanonyela.

¹³ Mundu alinjikwaga akajila, “Ngulinjikwa ni Akunungu.” Pakuŵa Akunungu ngakunlinga mundu kwa kutenda yangalumbana, nombe Akunungu ngakulinjikwa kwa kutendelwa yangalumbana.

¹⁴ Nambo mundu akulinjikwa pakukwekwelemwa ni kutanjikwa ni tama jakwe atende yangalumbana.

¹⁵ Mwajilechelelaga tama jintawale jikwichisya sambu ni sambu syapundaga sikwichisya chiwa.

¹⁶ Achalongo achinjangu ŵakunonyelwa nkalambuchikwa.

¹⁷ Kila ntuuka wambone ni waumalilwe ukutyochela kwini kwa Atati Akunungu ŵaŵagumbile lulanga, jwangakugalaukagalauka, nombewo ngakulosya chimanyisyo chachili chose kuti chagalauche.

¹⁸ Kwa unonyelo wakwe nsyene ŵatuŵeleche kwa litala lya liloŵe lya usyene, kuti tuŵeje mpela milimbu mu yepanganyikwe yakwe yose.

Kupilikana ni kupanganya

¹⁹ Achalongo achinjangu ŵakunonyelwa, manyilile chindu chi, yakuti mundu jwalijose aŵe jwachitema kupilikana, nambo ngasaŵa jwachitema kuŵecheta namose kutumbila.

²⁰ Pakuŵa ŵandu ŵaali ni lutumbilo ngakukombola kupanganya yambone paujo pa Akunungu.

²¹ Kwayele, nneche masyoŵelo genu gangalumbana ni ipanganyo yenu yangalumbana. Mpochele kwa kulitulusya liloŵe lyalipandikwe mmitima jenu lyalikukombola kunkulupusya.

²² Nkalilambusya mwachinsyene, nambo mmeje ŵandu ŵakupanganyichisya masengo Liloŵe lya Akunungu, ngaŵa ŵakupilikanila pe.

²³ Pakuŵa naga mundu ali jwakupilikanila pe Liloŵe lya Akunungu nombe ngaŵa ŵakupanganya lyalipikene, chalandane ni mundu jwakulilola ku meeso mu lindala.

²⁴ Ni paakumalisya kulilola yatite ni kutyoka, kwakamo akuliŵalila yatite pakuŵa.

²⁵ Nambo mundu jwakugalolechesya uchenene malajisyo ga usyene gagakwalechelesya ŵandu, ni akwendelechela kugapanganyichisya masengo, pangapikanila pe ni kugaliŵalila, jwele mundu jo chapegwe upile mu indu yose yakuipanganya.

²⁶ Mundu aganisya kuti akwajogopa ni kwapopelela Akunungu, nambo ngakusiŵila lulimi lwakwe, kwapopelela kwao Akunungu nganikukola mate ni akulilambusya nsyene.

²⁷ Litala lya kwapopelela Akunnungu lyalili lyambone lyangali chilew̄o paujo pao lili ali: Kwakamuchisya w̄amalekwa ni w̄awililwe ni achiw̄ankwawo ni nkalisakasya kwa indu yangalumbana ya pachilambo.

2

Kwamuka nkati lusagu

¹ Achalongo achinjangu, iw̄aga nkwakulupilila Ambuje w̄etu Che Yesu Kilisito, Ambuje w̄a ukulu, nkakola lusagu kwa w̄andu kwa kwalola ku meeso.

² Tujileje, mundu jumo awete pete jajikolochekwe kwa sahabu ni iwalo yakusalala, akwinjila mu nyumba jenu ja kupopelela, nombe akwinjila mundu jwa usauchi jwana iwalo yakuwisala.

³ Iw̄aga w̄anyamwe nkunchimbichisya jwelejo jwawete iwalo yakusalala ni kunsalila “Ntameje apano pa chitengu chambone,” nambo ajula jwa usauchi nkunsalila, “Mwe, njimeje pelepo, pane ntameje paasi,”

⁴ ana lwele ngaw̄a lusagu ni kulamula ko ngakukuika ni nganisyo syangalumbana?

⁵ Mpilikanile achalongo achinjangu w̄akunonyelwa! Ana Akunnungu nganiw̄asagula w̄akulaga w̄a pachilambo kuti aw̄e w̄achipanje mu chikulupi ni kupochela umwenye uw̄alanjile aw̄ala w̄akwanonyela?

⁶ Nambo w̄anyamwe nkunnyosya jwausauchi. Ana ngaw̄a w̄achipanje w̄akunliw̄atilanga ni kunjausyanga pa nkungulu?

⁷ Ana ngaw̄a w̄anyawo ni w̄akulitukana alila liina lyambone lya Ambuje, jwati w̄anyamwe nli w̄andu w̄akwe?

⁸ Naga isyene nkugajitichisya malajisyo gamakulu mu umwenye wa Akunnungu, gagali mu Malembelo ga Akunnungu gagakuti, “Munnonyele njenu jwammandichile mpela inkuti pakulinonyela mwasyene,” nkutendekanya yambone.

⁹ Nambo iw̄aga nkutenda lusagu kwa w̄andu kwa kwalola ku meeso nkutenda sambu ni malajisyo ga Akunnungu gakulosya kuti nganingajitichisya.

¹⁰ Pakuw̄a mundu jwangakujitichisya likanyo limo mmalajisyo gose ga Akunnungu, chaaw̄e ngakugajitichisya malajisyo gose.

¹¹ Pakuw̄a jwelejo juw̄atite, “Nkatenda chikululu,” ni jujoju juw̄atite, “Nkaulaga.” Iw̄aga ngankutenda chigwagwa nambo nkuulaga, nkutema malajisyo.

¹² Nipele mmecheteje ni kupanganya mpela w̄andu w̄achalamulikwe malinga ni malajisyo gagakutuw̄ika w̄alechelelewe.

¹³ Pakuw̄a Akunnungu ngaalosya chanasa pachiw̄alamule w̄andu w̄angalosya chanasa. Nambo w̄aali ni chanasa ngasajogopa kulamulikwa ko.

Chikulupi ni ipanganyo

¹⁴ Achalongo achinjangu, ana mundu akukola chichi asalaga kuti ngwete chikulupi nambo ngakuchilosya kwa ipanganyo yambone? Ana chikulupi cho chichikombole kwakulupusya?

¹⁵ Tujileje, jwakukulupilila njetu jwannume pane jwankongwe nganakola chakuwala pane yakulya.

¹⁶ Mundu jumo jwenu w̄aasalilaga, “Njaulanje kwa chitendewe nkajotele mooto ni kwikuta,” pangaapa iyasoŵile mu kutama ana chakole chichi?

¹⁷ Iyoyo peyo chikulupi pe iw̄aga changali ipanganyo chiwile.

¹⁸ Nambo mundu akombolaga kusala, “Mmwe nkwete chikulupi noneji ngwete ipanganyo.” Uneji chinyanje, “Munosye chikulupi chenu pangali ipanganyo noneji chinannosye chikulupi changu kwa ipanganyo yangu.”

¹⁹ Mmwejo nkukulupilila kuti Akunnungu ali w̄amo, yambone. Nambo masoka nombego gakukulupilila iyoyo, nombego gakutetemela.

²⁰ Mmwe jwakuloŵela! Ana nkusaka kuloswa kuti chikulupi changali chipanganyo chiwile?

²¹ Ana Atati ŵetu che Iblahimu ŵakundikwe uli ali ŵambone paujo pa Akunnungu? Ŵakundikwe kwa chipanganyo paŵantysisye a Isaka mwanagwao pa chilisa.

²² Nkulola yakuti chikulupi chatesile masengo pamo ni chipanganyo chakwe ni chikulupi chatindimiswe kwa litala lya chipanganyo yakwe.

²³ Malembelo ga Akunnungu gala gamalile gagatite, “Che Iblahimu ŵankulupilile Akunnungu ni kwayele ŵakundikwe kuŵa ŵambone paujo pao.” Nombejo ŵaŵilanjikwe ambusanga jwa Akunnungu.

²⁴ Nkulola kuti mundu akukundikwa kuŵa jwambone paujo pa Akunnungu kwa ipanganyo nambo ngaŵa kwa chikulupi pe.

²⁵ Iyoyo peyo che Lahabu jwakulaŵalaŵa jula, ŵakundikwe jwambone paujo pa Akunnungu kwa ipanganyo yakwe paŵapochele ŵakusosasosa ni kwakoposya paasa kwa litala line.

²⁶ Mpela ila chiilu pangali mbumu cheewe, iyoyo peyo chikulupi pangali ipanganyo chiwile.

3

Kulugosa lulimi

¹ Achalongo achinjangu, nkaŵa ŵakwiganya ŵajinji pakuŵa nkumanyilila kuti uweji utukwiganya tutulamulikwe kwa chikali nnope kwapunda ŵandu ŵane.

² Uweji wose tukuleŵa mwamujinji. Nambo iŵaga mundu ngakuleŵa mu nkuŵecheta kwakwe, jwelejo ali jwamalilwe, nombejo akupakombola kuchilongosya chiilu chakwe chose.

³ Uwe tukuŵika chipaande chamwana cha chisyano chachitaŵikwe kwa migoji nkang'wa sya falasi kuti tukombole kuilongosya iilu yao kwaula kwakuli kose kwatukusaka uweji.

⁴ Iyoyo ngalaŵa namose jili jekulungwa nnope jikujigalikwa ni mbungo jakalipa nambo jikugalauswa ni chipande cha mwana cha chibao, ni jikwaula kwakusaka jwakujilongosya.

⁵ Iyoyo peyo lulimi luli chiŵalo cha mwana nnope pa chiilu nambo lukulilapilila indu yekulungwa nnope.

Nganisye mooto kanandi yaukuti pakolesya litinji lyekulungwa nnope.

⁶ Nombe lulimi luli mpela mooto. Lugumbele igongomalo ya pachilambo. Lulimi luli chiŵalo cha mwana nambo lukukombola kuchinyakasya chiilu chose. Lukutinisya umi wetu chitandile kupagwa mpaka kuwa, kwa mooto waukutyochela ku jehanamu.

⁷ Mundu akukombola kulanga inyama yailiyose nombe amasile kukombola kulanga, inyama ya mwitinji ni ijuni yailiyose ni inyama yaikukwaŵa yailiyose ni yaikutama mmeesi.

⁸ Nambo ngapagwa mundu jwakukombola kululanga lulimi. Lulimi luli lwangalum-bana ni ngalukukomboleka kululanga, ni lugumbele sumu jajikuulaga.

⁹ Kwa lulimi tukwalapa Ambuje ni Atati ŵetu, ni kwa lulimi lulolo tukwalwesya ŵandu ŵagumbikwe chisau cha Akunnungu.

¹⁰ Mu kang'wa jimo mukukopochela maloŵe ga upile ni maloŵe ga kulwesya. Achalongo achinjangu ngaikuŵajilwa indu iŵeje yeleyo.

¹¹ Ana chisima chikukombola kukoposya kwanakamo meesi gambone ni meesi ga njete?

¹² Ana achalongo achinjangu chitela cha ntini chikukombola kusogosya isogosi ya seituni pane chitela cha msabibu chikukombola kusogosya isogosi ya tini? Ngwamba, chisima cha meesi ga njete ngachikukombola kukoposya meesi gambone.

Lunda lwalukutyochela kwini

¹³ Ana nduni jwali ni lunda ni umanyilisi pasikati ja wanyamwe? Nipele alosye yeleyo kwa lwendo lwakwe lwambone kwa litala lya ipanganyo yaikupanganyikwa kwa kulitulusya ni lunda.

¹⁴ Nambo iwaga mmitima jenu mugumbele wiu ni uchimwa ni lipamo, nkasisa usyene kwa kulilapa ni kusala unami.

¹⁵ Lunda lwati yeleyo ngalukutuluka kutyochela kwini nambo luli lunda lwa pa chilambo, lwele lunda luli lwa chiundu ni lukutyochela kwa Shetani.

¹⁶ Pakuwa papali ni wiu ni lipamo, pana utindiganyo ni ipanganyo yose yangalimate.

¹⁷ Nambo lwele lunda lwalukutyochela kwini, luli lwakusalala, lukusaka chitendewe ni kulitimalika, luli chile kupilikanila maloŵe ga wandu. Lugumbele chanasa ni ipanganyo yambone, nganilukola lusagu, namuno kulambusya.

¹⁸ Wandu wakuchinyela chitendewele akupanganya indu yaikwikanawo chitendewele kwa wandu wane, mbesi jakwe wandu akutendekwa wambone paujo pa Akunnungu.

4

Uganja ni chilambo

¹ Ngondo ni kuputana mwa wanyamwe ikukopochela kwapi? Ana ngaŵa ikutyochela mu tama syenu syasikukanilana mu nkati mwenu?

² Nkulajila indu, ni pakuwa ngankwipata, nkukombola kuulaga. Nkulajila kwannope kukola indu yejinji nambo ngankukombola kwipata, kwayele nkutandana ni kuputana. Ngankupata indu inkwisaka pakuwa ngankwaŵenda Akunnungu.

³ Namose pankuŵenda, ngankupata pakuwa nkuŵenda ni nningwa wangaŵa wambone, kuti nkombole kukwanisya tama syenu.

⁴ Mwanya wandu wangakulupilichika! Ngankwimanyilila kuti kutenda uganja ni chilambo uli umagongo ni Akunnungu? Kwapele jwalijose jwakusaka kutenda uganja ni chilambo akulitesya jwammagongo jwa Akunnungu.

⁵ Nkaganichisya kuti Malembelo ga Akunnungu gakuti maloŵe gangali chindu pagakuti, “Mbumu jwa Akunnungu jwaŵichikwe mwetuwe akwete wiiu ligongo lyetu.”

⁶ Nambo umbone wa Akunnungu ukwete machili gamakulungwa nnope mpela yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Akunnungu akwakanila waali ni chibuli nambo akwapa upile wakulitulusya.”

⁷ Kwayele nkunde kulongoswa ni Akunnungu. Mwakanile Shetani nombeŵo chambutuche.

⁸ Mwaŵandichile Akunnungu nombewo chambandichile. Njosye makono genu mwanya wandi wa sambu. Nswejesye mitima jenu mwanya waulamba.

⁹ Nsupuche, nlile ni kulila kwamalumbo. Lukondwa lwenu luŵe kusupuka ni kuseka kwenu kuŵe kulila kwamalumbo.

¹⁰ Nlitulusye paujo pa Ambuje nombewo chankwesye.

Lijamuko lyankati kwalamula wandu wane

¹¹ Achinjangu nkalalalilana mwachinsyene. Mundu jwakunlalatila njakwe ni kunlamula, jwelejo akugalalalila ni kugalamula malajisyo. Naga nkugalamula malajisyo mmwe ngankugajitichisya malajisyo nambo nkugalamula.

¹² Akunnungu jikape ni wakugatyosya Malajisyo ni kulamula. Ni welewo pe ni wakukombola kukulupusya ni kuulaga. Ana mmwe nli waani junkwalamula wandu wane?

Lijamuko lyankati kulilapa

¹³ Sambano mpilikanile mwanya wankuti, “Lelo pane malaŵi tutujaule lisi limo, tukatame chaka chansima kweleko, ni kusumisya malonda ni kupata mbiya.”

¹⁴ Mwanya ngankwimanyilila ichiikopochele malaŵi mu umi wenu. Mwanya ndi mpela lipundugulu lyalikuwoneka katema kakajipi ni kusoŵa.

¹⁵ Ŵanyamwe mwasachilwe kuŵecheta yeleyi: “Ambuje asakaga chitutame ni kuchipanganya achi ni chelechi.”

¹⁶ Nambo sambano, nkulilapa ni kuligamba. Kulilapa kwati yeleyo kuli chigongomalo.

¹⁷ Nipele, mundu jwalijose jwakumanyilila chachili chambone chakusachilwa kuchitenda, nambo ngakuchitenda, mundu jo akupanganya sambi.

5

Majamuko kwa ŵachipanje

¹ Sambano mpilikane Ŵanyamwe ŵaipanje! Nlile ni kulila kwa malumbo kwa ligongo lya kulaga kwakukunnyichilila.

² Ipanje yenu iwosile ni minjilo jenu jililikwe ni chimbulukuku.

³ Sahabu jenu ni mbiya syenu sikamwile ukutu ni ukutu wakwe chiuŵe umboni pasikati jenu pakuŵa chiijonanje iilu yenu mpela mooto yaukuti kutinisy. Ŵanyamwe nliunjichile ipanje kwa moŵa ga mbesi.

⁴ Nganimwalipa aŵala ŵaŵapangeny masengo mmigunda mwenu. Mpilikanile yakuti kulalatila, kulila kwa ŵandu ŵakugowola mmigunda jenu kuiche mmapikanilo ga Ambuje ŵaali ni ukombole.

⁵ Ntemi mchilambo kwa utame wakulisengwasya kwannope. Nlijimbese mwachinsyene mpela ng'ombe jajili chile kwa lyuŵa lya kusingwa.

⁶ Mwalamwile ni kwaulaga ŵandu ŵambone paujo pa Akunnungu, ŵanganankanila Ŵanyamwe.

Kupililila ni kupopela

⁷ Kwayele achalongo achinjangu, mpililileje mpaka pataiche Ambuje. Nlole jwakulima yakuti pakulindilila kwa kupililila aila yaipandile, isogosye magungulo gambone ni yakuti pakujilindilila ula jandanda ni jambesi.

⁸ Iyoyo peyo ni Ŵanyamwe ŵakwe mpililile, nkole mitima jakulimba ligongo kwika kwa Ambuje kuŵandichile.

⁹ Achalongo achinjangu, nkanyinyitilana mwachinsyene pe ntakulamulikwa ni Akunnungu. Jwakulamula aŵandichile kwika.

¹⁰ Achalongo achinjangu, mwasakaga kulola chisyasyo cha kulindilila ni kupililila mmasausyo, mwakumbuchile ŵakulondola ŵaŵasalaga utenga wa kutyochema kwa Ambuje ni Ŵanyamwe nsyasye chitagu chao.

¹¹ Tukwaŵilanga ŵelewo akwete upile pakuŵa ŵapililile. Mpilikene ngani sya kupililila ku che Ayubu, ni nkwiwanyilila Ambuje iŵantendele kumbesi. Pakuŵa Ambuje aguumbele chanasa ni umbone.

¹² Kupunda yeleyo yose achinjangu nkalumbila kwa kwini atamuno kwa chilambo atamuno kwa chindu chachili chose. Njileje, “Elo” iŵaga nkusaka kuti elo ni “Ngwamba” iŵaga nkusaka kuti ngwamba, pelepo nganlamulikwa ni Akunnungu.

¹³ Ana apali mundu jwalijose mu mpingo wenu jwakusauka? Apopeleje. Jwakanagalala ajimbe nyimbo sya kulapa.

¹⁴ Ana apali mundu mu mpingo wenu jwakulwala? Ŵaŵilanje achakulu ilingola ŵa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵapopelele ni kwapakasya mauta mu liina lya Ambuje.

¹⁵ Ni akula kupopelela kwa chikulupi chikunnamisye jwakulwala jo, nombe Ambuje chanlamye. Naga ŵatesile sambi, chalecheleswe.

¹⁶ Nsalilane sambi syenu kwa jwine ni jwine ni kupopelelana kuti nlamiswe. Mapopelo gakwe mundu jwambone paujo pa Akunnungu gana machili gakupanganya gamajinji.

¹⁷ Che Elia wâliji mundu mpela uwe, wâpopelele kwa kuchalila kuti jikanya ula ni nganijinya ula pachilambo yaka itatu ni miesi sita.

¹⁸ Nipele wâpopelele sooni ni ula janyeke kutyochela kumaunde ni chilambo chasogwesye magungulo.

¹⁹ Achalongo achinjangu, iwâga mundu jwalijose mwa wânyamwe asochelaga ni kuuleka usyene, ni mundu jwine ammusyaga,

²⁰ nipele mmanyilile kuti mundu jwalijose jwakummusya jwa sambu kutyochela nkusoya kwakwe, jwelejo chankulupusye mundu jo kutyochela mchiwa ni kwatenda Akunnungu wâtyochesye sambu syao syejinji.

Chikalata chaandanda chi Che Petulo Chilongolelo

Chikalata cha 1 Petulo chalembeke ni nduna che Petulo. Che Petulo watandite kuchilemba chikalata kwa kulimanyisa kuti wele ali waani ni waalembela wandu chi. Waalembela wandu wose wakukulupilila Kilisito waali nti “Achalendo pachilambo pano.” (1 Petulo 1:1) Katema kakajinji walembela wakusyoma wakwe kwanti nyi. Kwa litala limpepe chikalata chi chikulandana kanandi ni chikalata chi che Paolo chi wapelechele wandu wa kuchilambo cha ku Efeso. Wandu achajinji akukulupilila kuti chikalata cha ndanda chi che Petulo chalembeke chili chimasile kulembekwa chikalata cha Waefeso pa chaka cha 65 Pakumala kupagwa Che Yesu. Che Petulo wachilembile chikalata kutyochela ku Loma kwakuwilasile ku Babeli (5:13).

Che Petulo akuwecheta kuti chikalata chi wachilembile kwa ligongo lya “Kunlimbisa wanyamwe ni kuusala umboni kuti welewu uli umbone wa usyene wa Akunnungu” (5:12). Kwana kulandana kumpepe pasikati ja chikalata cha 1 Petulo 2:11-3:7, ni Waefeso 5:18-6:9, ni Wakolosai 3:18-4:6. Maunjili gose ganagatatu gakyosya malajisyo nkati yakuti pakutama chambone wandu wa nnango umo ni kuujitichisa ulamusi. Sooni akwalimbisa mitima wandu wakukulupilila Kilisito kuti apililile katema ka masauko pakuwa mbesi jili chiwandi kwika (4:1).

Yaili mwelemo

Che Petulo akulimanyisa ni kwamanyisa wakusyoma wakwe (1 Petulo 1:1-2).

Sooni akwatogolela Akunnungu kwa ukulupusyo aula waupatile pamo ni wandu wane ni yautite kuwa ni malumbo mu umi wao (1 Petulo 1:3-2:10).

Ni akwasalila wandu wakukulupilila Kilisito yakuti pakutama yambone paujo pa Akunnungu pachilambo pa ni kwasalila nkati indu yineyine ya umi pasikati ja jwannume ni jwankongwe waali mu ulombela, sooni kapolo ni mmbujegwe (1 Petulo 2:11-4:11).

Pakumala yeche Petulo akwalimbisa wandu kwa kwasalila kuti apililile katema kaakusauka (1 Petulo 4:12-5:11).

Nipele che Petulo akuchimalichisa chikalata chakwe (1 Petulo 5:12-14).

¹ Une che Petulo, nduna ju Che Yesu Kilisito, ngunnembela wanyamwe wandu wansagulikwe ni Akunnungu, ni wampwilingene ni wankutama nti achalendo ku Ponto ni ku Galatia ni ku Kapadokia ni ku Asia ni ku Bisinia.

² Akunnungu Atati wansagwile wanyamwe malinga ni iwasachile ni kuntenda mme waswejekwe kwa litala lya Mbumu, kuti nkombole kunjitichisa Che Yesu Kilisito ni kujosekwa ni miasi jao.

Ngunsachila umbone wa Akunnungu ni chitendewe chachijinji.

Chilolelo cha umi

³ Twalape Akunnungu, Atati wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito! Kwa chansa chao chachikulungwa watuweleche sooni kwa kunsyusya Che Yesu. Atupele chilolelo cha umi,

⁴ nipele tukulolela kupochela indu yambone yejinji, yati Akunnungu wawichile wandu wao kwinani kwangaikuwola atamuno kujonasika atamuno kosisina.

⁵ Chiuwe wenu wanyamwe wankugosekwa ni machili ga Akunnungu kwa litala lya chikulupi, kwa ukulupusyo wauli chile kuunukukwa pa lyuwa lya mbesi.

⁶ Msengwanje nkati yeleyo, namuno sambano, kwa katema kakajipi, chinsachilwe kulaga kwa ligongo lya malinjilo gamajinji.

⁷ Kulinjikwa kwenu ko kuli kwa liwamba lya kuchipima chikulupi chenu iwaga chili cha usyene. Pakuwa namose sahabu jili chindu cha konasika, jikulinjikwa ni mooto. Iyoyo peyo chikulupi chenu chachili cha ndalama kupunda sahabu chichilinjikwe kuti chimanyiche iwaga chili chisyene. Ni kwa ligongo lyo chimpochele lumbili ni ukulu ni luchimbichimbi katema Che Yesu Kilisito pachakopochele.

⁸ Wanyamwe nkwanonyela welewo namuno nganimwawone ni nkwakulupilila namuno ngankwawona kwa sambano. Nipele nkusengwa nnope kwa lukondwa lwekulu lwangalukuwechetekwa,

⁹ pakuwa mkupochela mbote ja kukulupilila kwenu, jelejo jili chiwombosyo chenu.

¹⁰ Wakulondola wa Akunnungu wasosilesosile ni walolitelolite yankati ukulupusyo wo, wanyawo wasagamukwile yankati ntuuka wati Akunnungu chachimpa wanyamwe.

¹¹ Wasosile kumanyilila chiiwe katema chi ni chiweuli. Chindu chachiwechetekwe ni Mbumu jwa Kilisito waali nkati mwao, juwalongolele kusala nkati masauko gachigaasimane Kilisito ni ukulu uchiukopochele pakumala yeleyo.

¹² Akunnungu waunukulile wakulondola kuti utenga uwajenesye ula nganiwagamba wele achinsyene, nambo wangambaga wanyamwe. Ni sambano utenga wo ulalichikwe kukwenu ni wele waWANlalichile wanyamwe Ngani Jambone kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu juwatumikwe kutyochela kwini. Indu yo, namuno achikatumetume wa kwini akulajila kwimanya.

Ntame kwa kwanonyelesya Akunnungu

¹³ Kwa ligongo lyo, mmeje chile ni kuchesya. Mmichanje chilolelo chenu chose mu umbone wa Akunnungu uchimpegwe katema Che Yesu Kilisito pachaunukulikwe.

¹⁴ Mmeje mpela wanche wa Akunnungu wakujitichisya, nkatama kwa kujikuya misese jenu jangalumbana jimwaliji najo katema pamwaliji ngankuumanyilila usyene wa Akunnungu.

¹⁵ Nambo mpela jwele jwammilasile yatite kuwa jwanswela, nomwe wakwe mme waswela mu lwendo lwenu lose.

¹⁶ Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mme waswela, pakuwa none ndili jwanswela.”

¹⁷ Pankwakolanga Akunnungu, wanyamwe nkwawilanga Atati. Nipele, mmanyililanje kuti welewo akunlamula jwalijose malinga ni aila yaitepile pangali lusagu. Kwayele njendelechele kutama yambone pa katema kakasigalile pachilambo pano nkwachimbichisya Akunnungu kwannope.

¹⁸ Pakuwa ngumanyilila kuti wanyamwe wammombwelwe mu wende wenu wangalimate, umwapochele kutyochela kwa achachekulu wenu. Nambo nganammombola kwa indu yakuwola, pane kwa maganga ga mbiya pane sahabu.

¹⁹ Nambo mwakulupwiswe kwa miasi ja ndalama jajikulungwa ja Kilisito. Jwali mpela mwanangondolo jwangali chilema namose lidoa.

²⁰ Welewo wasagulikwe ni Akunnungu chikana we kugumbikwa chilambo, waunukulikwe mmo wa ga mbesi gano kwa ligongo lyetu.

²¹ Kwa litala li Che Yesu Kilisito, nkwakulupilila Akunnungu juwansyusisye ni kwapa ukulu, ni mwa yeleyo chikulupi ni chilolelo chenu ili kwa Akunnungu.

²² Pakuwa sambano, kwa kuujitichisya usyene, wanyamwe nswejeswe mbumu syenu ni kwanonyela achinjenu pangali ulamba. Nipele nnonnyelane jwine ni jwine kwa ntima wenu wose.

²³ Pakuwa mpagwile kaa wili nga wa kwa mundu jwakuwa nambo kwa mundu jwan-gakuwa, lisyene lili Lilo we lya Akunnungu lyalili lyalijumi, ni lyalikulama mo wa gose pangali mbesi.

²⁴ Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala,

“Wandu wose ali mpela masamba,
ni ukulu wao wose uli mpela uluwa wa masamba.
Masamba gakuumula ni uluwa ukupatuka.

²⁵ Nambo, liloŵe lya Ambuje likulama moŵa gose pangali mbesi.”
Liloŵe lyo lili Ngani Jambone jajilalichilwe kukwenu.

2

Che Yesu ali liganga lyalijumi

¹ Nipele, nnechanje ungalumbana wose, unami ni ulamba ni wiu ni kutukana ikapagwa sooni.

² Moŵa gose nlajile liloŵe lya uswela lya Akunnungu nti mwanache yakuti pakulajila maŵele, kuti kwa lyelelyo isyene nkombole kukula ni kukulupuswa.

³ Mpela igakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, “Nnyimanyi mwachinsyene kuti Ambuje ali wambone.”

⁴ Nipele, mwajaulile Ambuje! Welewo ali nti liganga lyalijumi lyekanikwe ni wandu, nambo paujo pa Akunnungu lili liganga lyesagulikwe ni lya ndalama jajikulungwa.

⁵ Wanyamwe nombe nli nti maganga gamajumi nkagumbikwe ni kuwa nyuumba ja chibumu muchinkatumichile mpela wambopesi waswela, nkatyosye mbopesi sya mbumu syasikukundikwa ni Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito.

⁶ Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti,

“Sagwile liganga lya ndalama,
linguliwika nti liganga lya nsingi lya petumba ku Sayuni.
Mundu juchankulupilile jwelejo ngaintenda soni.”

⁷ Kukwenu wanyamwe wankukulupilila, liganga lyo lili lya ndalama jajikulungwa, nambo kwa wele wangakukulupilila mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala,

“Liganga lyalikanile wakutaŵa kuti ngalikufai,
sambano lilyolyo lili liganga lyalikusachilwa kwannope.”

⁸ Sooni Malembelo ga Akunnungu gakuti,

“Liganga lyo lili liganga lyalikwatenda wandu alikuwale,
lwala lukwagwisya wandu.”

Wandu akulikuwala kwa ligongo akanile kuukulupilila utenga wa Akunnungu. Yeleyo ni iyatyochele mpela Akunnungu iwatite pakuganisisya.

⁹ Nambo wanyamwe nli wandu wansagulikwe, uwelesi wa wambopesi wa mwenye, ni lukosyo lwaluswela ni mpingo wa wandu wa Akunnungu, wansagulikwe kugasala masengo gakwe gamakulu ga wammilasilile ntyoche mu chipi, ni kunjinjisy mu lilanguka lyakwe lyekulu.

¹⁰ Kalakala wanyamwe nganimma wandu wa Akunnungu, nambo sambano wanyamwe nli wandu wakwe, kalakala Akunnungu nganantendela chanasa, nambo sambano mpochele chanasa chao.

Achikatumetume wa Akunnungu

¹¹ Achambusanga wangu wangunnonyela, ngunchondelela wanyamwe nti achalendo ni wandu wa ulendo pa chilambo pano! Nnekangane ni tama syangalumbana simpagwile nasyo syasikupisyangana ni mbumu.

¹² Wende wenu pasikati ja wandu wangakwamanyilila Akunnungu ukusachilwa uwe wambone, kuti pachachinnambuchisya po kuti nkupanganya ya sambu, chaiwone ipanganyo yenu yambone ni Akunnungu pachaiche chiwakusye.

¹³ Nipele mwajitichisye wandu wose waali ni ukulu kwa ligongo lya Ambuje. Munjitichisye mwenye jwali chilongola jwankulu,

14 ni mwajitichisye achakulu wâwasagulikwe ni mwenye kwalamula wându wâ sambu ni kwalapa wâkupanganya yambone.

15 Pakuwa Akunnungu akusaka ntende yambone kuti nkombole kusita wa kang'wa sya wându wângali lunda wângakwimanyilila aila yakuipanganya.

16 Mtameje nti wându wânganatawikwa, ni ungatawikwa wenu wo uka wa litala lya kuisisa yangalumbana yenu, nambo mtameje nti wakutumichila wa Akunnungu.

17 Mwachimichisye wându wose, mwanonyele wakukulupilila achinjenu, mwachimichisye kwannope Akunnungu ni kumchimichisya mwenye.

Chitagu cha masauko ga Kilisito

18 Wanyamwe wakutumichila, mwapilikanichisye achakulu wenu kwakwachimbichisya, nga wa kwa waali wambone ni chitungato pe, nambo ni wachikali.

19 Pakuwa iwaga nkupililila ipwetesi ya masauko ganganku wajilwa ligongo nkumanyilila kuti Akunnungu akusaka yele, nipele Akunnungu champanje upile.

20 Pakuwa, chimpate chichi mwapilililaga kuputwa kwankusachilwa mputwe ligongo lya ilewo yenu? Nambo iwaga nkupililila kusauswa atamuno ntesile yambone, Akunnungu champe upile kwa ligongo lyo.

21 Yeleyo ni yammilanjikwe nayo, pakuwa Kilisito nsyene wasawiche kwa ligongo lyenu, ni anlosisye ntende nti iwatesile.

22 Welewo nganatenda sambu, atamuno ngana wecheta lilo we lyalili lyose lya unami.

23 Welewo pawatukanikwe nganaliuchisya kwa kutukana. Ni pasawiche ngani wajogoya wându kuti wajogope, nambo wachilesile chilolelo chakwe kwa Akunnungu, wakulamula mu usyene.

24 Welewo asyene wasijigele sambu syetu mu chilu chao pa nsalaba, kuti uwe tuleche kutenda sambu, ni kutama kwa kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu. Ni kwakupotekwa kwao, wanyamwe nlamiswe.

25 Pakuwa mwaliji mpela ngondolo syesochelele, nambo sambano mmusile kwa jwakuchinga ni jwakwimilila umi wenu.

3

Achalume ni achakongwe

1 Iyoyo wanyamwe achakongwe wannombilwe, mwajitichisye achiwankwenu, kuti iwaga kwana wampepe mwa welewo wangakukulupilila Lilo we lya Akunnungu, apatanje kukulupilila kwa kuuwona wende wenu, pangaasalila chachili chose.

2 Pakuwa chalole wende wenu yautite kuwa wambone ni wakuchimbichisya.

3 Kulikwatula kwenu, kuna we kwa paasa mpela ila kuti wa umbo yakusimosya ni kuwala indu yekolochekwe kwa sahabu ni kuwalila iwalo ya ndalama jekulungwa.

4 Nambo kulikwatula kwenu ku we mu ntima, kulikwatula kwangakukomboleka konasika yaani ntima wa kutulala ni wa kulitimalika. Kweleko ni kwakukusachilwa paujo pa Akunnungu.

5 Pakuwa yeleyo ni watite pakulikwatula achakongwe waswela wachiikala wa wa wisile chilolelo chao kwa Akunnungu achajitichisya achiwankwawo.

6 Mpela che Sala watite pakwajitichisya che Iblahimu ni kwa wilanga ambuje. Sambano wanyamwe nli achiwali wakwe, iwaga chintende yambone pangali kogopa chachili chose.

7 Wanyamwe achalume, iyoyo peyo ntameje kwa lunda ni achiwankwenu akuno nchi manyililaga kuti nganakola machili nti wanyamwe. Nkusachilwa kwachimichisya pakuwa nombewo chapochele ntulilo wa umi pamo ni wanyamwe. Mwatendaga yeleyo ngansiwililwa ni chachili chose pankwapopela Akunnungu.

Kusauka kwa ligongo lya kutenda yambone

⁸ Pakumalichisya, nguti yeleyi, wanyamwe wose mmeje ni ng'anisyo simo ni kuka-muchisyana ni nnonyelane chiulongo nchikolelanaga chanaso ni kulitulusya mu ntima.

⁹ Ngasimwauchisya yangalumbana wandu wakumpanganyichisya yangalumbana pane kutukana mpela yakuti pakuntukana, nambo mwawendele upile, pakuwa wanyamwe mwawilanjikwe ni Akunnungu kuti mpochele upile.

¹⁰ Mpela igakuti kusala Malembelo ga Akunnungu,

“Jwakusaka kuunonyela umi,

Ni kuliwona lyuwa lyambone,

Alusiwile lulimi lukawecheta yangalumbana,

Ni kang'wa jika wecheta yakulambusya.

¹¹ Aisepuche yangalumbana, atende yambone,

achisose chitendewe kwa ntima wakwe wose ni kuchikuya.

¹² Pakuwa Ambuje akwagosa wandu wambone wakwanonyelesya

ni kugapilikanichisya mapopelo gao,

nambo akwakanila awala wakutenda yangalumbana.”

¹³ Ana nduni juchampoteche, mwalimbilaga kutendekanya yambone?

¹⁴ Nambo nachiwamuno nkupotekwa kwa ligongo lya kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, nkwete upile. Ngasimunjogopa mundu jwalijose, atamuno ngasimma ni lipamba.

¹⁵ Nambo mwalambe Kilisito mmitima jenu pakuwa ali Ambuje. Ntameje chile kunjanga mundu jwalijose jwakummusya yankati chilolelo chachili nkati mwenu.

¹⁶ Nambo ntende yeleyo kwa chitungato ni luchimbichimbi. Mme ni ntima wangukulosya kuti nli ni sambu, kuti wele wakunnamanila ni kuntukana nkati wende wenu wambone nkulumbikana kwenu ni Kilisito jatende soni.

¹⁷ Pakuwa mmbaya kusauswa kwa ligongo lya kutenda yambone, iwaga lili lisosa lya Akunnungu, kupunda kusauswa kwa ligongo lya kutenda yangalumbana.

¹⁸ Pakuwa Kilisito asyene wawile kamo pe kwa ligongo lya sambu syenu, mundu jwambone paujo pa Akunnungu wasawiche ni kuwa kwa ligongo lya wandu wanalumbana, kuti anjigale mwanya kwa Akunnungu. Waulajikwe chiilu nambo watendekwe wajumi kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu.

¹⁹ Kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jo wajawile kweleko kukusilalichila asila mbumu syasili mchitawiko.

²⁰ Syelesyo sili mbumu sya wandu wakanile kwajitichisya Akunnungu kalakala, pawalindililaga nkupililila katema che Nuhu pawakolosyaga ngalawa jajikulungwa jajikuwilanjikwa safina. Nkati mwa chelecho wandu kanandi pe, yaani wandu nane, wakulupwiche mmeesi.

²¹ Ni meesi go gali chimanyisyo cha ubatiso waukukulupusya sambano ji. Wele ubatiso uli ngawa kwa ligongo lya kutyochesya likaku lya pa chiilu, nambo nti lilangano lyaliwichikwe kwa Akunnungu lyalikutendekwa mu ntima waukulosya kuti nganitukola sambu. Nombe ubatiso wo ukukulupusya wanyamwe kwa litala lya kusyuka ku Che Yesu Kilisito,

²² Wajawile kwini ni sambano atemi peuto pakuchimbichikwa kundyo kwa Akunnungu, akwalongosya achikatumetume wa kwini ni achakulu ni waali ni ukombole wekulungwa wa kwini.

4

1 Umi wa sambano

¹ Nipele pakuwâ Kilisito wâsawiche mu chiilu, nomwe wakwe nilimbisye nkuganisya iyoyo mpela yatite kuwâ jwelejo, pakuwâ jwelejo jwasawiche mu chiilu, alekangene ni sambu.

² Ni mmwe wakwe chitandile sambano, mmowa genu gagasigele pachilambo pano, kasintama kwa kusikuya tama syangalumbana syampagwile nasyo, nambo ntame kwa unonyelo wa Akunnungu.

³ Pakuwâ katema kakapite ka umi wetu mwakwete katema kakaleu kakupanganya indu yaakupanganya wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Mwatemi mu chigwagwa ni tama syangalumbana ni indimba yakutendekasya soni ni kupopela inyago yaikwachima Akunnungu.

⁴ Sambano, wele wandu wangakwamanya Akunnungu akunsimonga wanyamwe pakumona ndi ngankukamulangana nawo sooni mu ipanganyo yao ya soni, nipele akuntukananga.

⁵ Nambo wele wandu chachiliwalanga achinsyene indu yao paujo pa Akunnungu, wakutama chile kwalamula wajumi ni wawe.

⁶ Lyele lili ligongo lyati Ngani Jambone jalalichilwe ilaila kwa wawe, kuti alamulikwe mu iilu yao yakuti akusachilwa kuwa nti wandu wane. Ngani Jambone ji jalalichilwe kwa wanyawo kuti mu utame wao wa chibumu akole umi mpela Akunnungu yatite kuwâ wajumi.

Kutumia yambone mitulilo ja Akunnungu

⁷ Nambo mbesi ja indu yose jiwandichile. Nkusachilwa mme ni lunda, nitawale mwachinsyene ni kupopela.

⁸ Kwipunda yose nnonyelane jwine ni jwine kwa ntima wenu wose, pakuwâ unonyelo ukuunichila sambu syejinji.

⁹ Mpochelangane jwine ni jwine pangadandaula.

¹⁰ Jwalijose akusachilwa atumichileje ntulilo wakwe wapegwilwe ni Akunnungu kwa ligongo lya wane. Naga akutenda yeleyo chawe jwakulindilila jwambone jwa ntulilo wauliwose umpegwilwe ni Akunnungu.

¹¹ Jwakulalichila jwalijose, akusachilwa kuutyosya utenga wa Akunnungu. Ni jwaktumichila, atumichile malinga ni machili gapegwilwe ni Akunnungu, kuti ajinichilwe Akunnungu mu yose kwa litala li Che Yesu Kilisito. Ukulu ni ukombole uwe kwa welewo mowa gose pangali mbesi ni mowa gose pangali mbesi. Eloo.

Kusauka kwa liwamba lya Kilisito

¹² Wakunonyelwa, nkakusimonga kupotekwa ligongo lya kulinjika kwakukulungwa. Kasimbalanga kuti chili chindu chachilendo kukwenu.

¹³ Nambo nsengwanje pakuwâ nkusyo wekana mmasausyo gao Kilisito, kuti nkombole kusengwa kwakupunda katema pachiunukulikwe ukulu wao.

¹⁴ Nkwete upile iwaga wandu chantukane kwa ligongo lya Kilisito, chelechi chikulosya kuti Mbumu jwa ukulu, yani Mbumu jwa Akunnungu, akutama nomwe.

¹⁵ Akapagwa jwalijose mwenumwe jwakuwajilwa kusauka ligongo ndi jwakuulaga pane jwawii pane jwaktenda yangalumbana ni jwakulijinjisa mmasengo ga wane.

¹⁶ Nambo iwaga nkusauka ligongo ndi jwakunkuya Kilisito, ikantenda soni, nambo mwakusye Akunnungu pakuwâ mmwe ndi jwakwe Kilisito.

¹⁷ Pakuwâ katema ka ulamusi kaiche, ni ulamusi wo ukutanda kwa wandu wakwe Akunnungu asyene. Ni kulamulikwa ko iwaga kukutanda kukwetu uwe, mbesi jakwe chijiwe uli kwa wandu wangakujitichisya Ngani Jambone ja Akunnungu.

¹⁸ Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Iwaga ili yakulimba kwa mundu jwali jwambone paujo pa Akunnungu kukulupuswa, chiwe uli kwa jwangakwalamba Akunnungu ni jwali ni sambu?"

¹⁹ Nipele, wêle wâkusauka ligongo lya kusaka kwao Akunnungu, akusachilwa aliwiche achinsyene mmakono mwa Akunnungu jwaali Jwakugumba jwao jwakukulupilichika, ni kwendelechela kupanganya yambone.

5

Kuugosa mpingo wa wându wâ Akunnungu

¹ Une jwanchekulu chilongola jumo mwa wanyamwe achachekulu ilongola achinjangu ni jwa umboni junagaweni masauko ga Kilisito ni juchilumbikane nawo mu aula ukulu wauchiunukulikwe, ngunchondelela

² nchinganje mpingo wa wându wâ Akunnungu umpegwile, nga wâ kwa kunkanganichisya, nambo kwakusaka kwenu mwachinsyene mpela yakuti kusaka Akunnungu. Kasintumichila kwa misese jakukola mbiya, nambo kwa kularityosya kwa ntima wenu wose.

³ Kasimwalongosya kwa machili a wâ wându wâ ampegwile kwagosa, nambo wanyamwe mwachinsyene mme chitaga chambone kwa wându wo.

⁴ Ni Jwakuchinga Jwankulu pachaiche sooni, wanyamwe chimpochele chindu mpela singwa ja ukulu jangajikusisina.

⁵ Iyoyopeyo wanyamwe achachanda nkusachilwa mwajitichisye achakulungwa. Wanyamwe wose nkusachilwa kulitulusya nkombole kutumichilana, paku wâ Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Akunnungu akwakanila wakulinamanila, nambo akwalosya umbone wao a wâ wakulitulusya.”

⁶ Nipele nliwiche paasi pa nkono wa Akunnungu wauli ni machili, kuti antende mme jwankulu kwa katema kakwe.

⁷ Mwa wichele indu yaikunsausya mmitima jenu, paku wâ wewo akungosanga wanyamwe.

⁸ Nilolechesye ni nchesyanje! Paku wâ jwammagongo jwenu Jwaulamba, akusyungulasyungula mpela lisimba lyalikutongola lichinsosaga mundu jwakummila.

⁹ Ni wanyamwe munkanile jwelejo, mkulimbichila mchikulupi, nchimanyililaga kuti wakukulupilila achinjenu wose pachilambo pose akusimanwa ni masauko ganti iyoyo.

¹⁰ Nambo mwamalaga kulagaswa kwa katema kakajipi, Akunnungu wâali wambone mu wose wâ wammilasile njinjile mu ukulu wao wa mo wâ gose pangali mbesi nkulumbikana ni Kilisito. Wewo asyene chantende wamalilwe ni kuntaga machili ni kuntenda njime mwakulimbila mu nsingi wakulimba.

¹¹ Kwa wewo kupagwe ukombole mo wâ gose pangali mbesi! Eloo.

Chikomasyo chakumalichisya

¹² Nannembele chikalata chachijipi chi kwa ukamusi u che Siluwano, nnongo jungummanyilila ni kukulupilila. Ngusaka kunlimbisyana ntima ni kunsalila kuti chindu chi uli umbone wa usyene wa Akunnungu. Ntameje nkulimbila mu umbone wo.

¹³ Mpingo wa wându wakukulupilila Kilisito wauli ku chilambo cha Babeli, akunkomasya. Iyoyopeyo che Maliko jwali nti mwanangu jwa usyene nombejo akunkomasya.

¹⁴ Nkomasyane kwa unonyelo wa Kilisito.

Ngunsachila chitendewele wanyamwe wanli wându wakwe Kilisito.

Chikalata chaaŵili chi Che Petulo Chilongolelo

Chikalata chaaŵili chi che Petulo chikusala kuti chalembeke ni nduna che Petulo, nambo ŵaumanyilisi ŵajinji lelo jino ngakukunda kuti ili isyene. Ikukomboleka kuti kwana mundu jwine juŵalembile pamalo pa che Petulo. Jwalembile akuŵecheta kuti ŵelewo ŵammweni Che Yesu paŵaliji pachilambo pano nopenope kugalauka ku meeso kwa Che Yesu (2 Petulo 1:17-18). Iŵaga che Petulo ni juŵachilembile chikalata chi, nipele ikukomboleka kuti ŵachilembile ali ku Loma pasikati ja yaka ya 60 pakumala kupagwa Che Yesu, che Petulo nsyene akanaŵe kuwa. Ni sooni che Petulo akuchiŵilanga chikalata chakwe, chikalata chaaŵili (2 Petulo 3:1), achilembaga talehe paŵachilembile pakumala kuchilemba chikalata chandanda. Ŵachilembile chikalata cho kwa ligongo lya ŵandu wose ŵakukulupilila Kilisito.

Che Petulo ŵachilembile chikalata chi kwa ligongo lya kwalimbisya mitima ŵandu ŵakukulupilila Kilisito kutama kwakwanonyelesya Akunnungu ni kwajamuka akasagakuya majiganyo ga unami (2 Petulo 2). Ŵalimbisye kuti ŵaŵambale ŵandu ŵakusala kuti Che Yesu chakaŵe kuuja. Nambo akusala kuti Akunnungu ngakutenda mbolebole nambo akusaka kila mundu akulupuswe (2 Petulo 3:8-9). Lyeleli lili ligongo lyalikututesya tutame chambone (2 Petulo 3:1-14).

Yaili mwelemo

Che Petulo akulimanyisya nsyene ni kwakunguluchila ŵakusyoma ŵakwe (2 Petulo 1:1-2).

Soonu akwakumbusya kutama yambone pakuŵa Akunnungu atukombolesye uweji kutama yeleyo (2 Petulo 1:3-21).

Kwayele akwajamuka yankati majiganyo ga unami ni kusala indu ichiyasimane ŵakwiganya ŵa unami kumbesi (2 Petulo 2:1-22).

Kumbesi Che Petulo akumalichisya kwa kwalimbisya mitima ŵandu ŵakukulupilila Kilisito kutama chambone paujo pa Akunnungu ni kuliŵika chile kwa kuuja kwa Che Yesu (2 Petulo 3:1-17).

¹ Une che Simoni Petulo, jwaketumichila ni nduna ju Che Yesu Kilisito. Ngunnembela ŵanyamwe umpochele chikulupi chachikulu chambone nnope mpela chitwapochele uweji kwa litala lya umbone wa Akunnungu ŵetu ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito.

² Ngunsachila umbone wa Akunnungu ni chitendeweke kwa kuchuluka mkwamanyilila Akunnungu ni Che Yesu Ambuje ŵetu.

Akunnungu ni ŵambilasile ni kunsagula

³ Kwa ukombole wao, Akunnungu atupele yose itukuilajila mu umi wa kwalamba ni kwanonyelesya kwa litala lya kwamanyilila ŵelewo ŵatuŵilasile tujinjile mu ukulu wao ni umbone wao asyene.

⁴ Kwanti yele atupele chilanga chachikulungwa ni cha ndalama, kuti kwa litala lya tukombole kuwambala uwonasi waukwika kwa ligongo lya misese jangalumbana ja pachilambo, ni kuŵa mpela Akunnungu yakuti pakusaka tuŵe.

⁵ Kwa ligongo lya, nlimbichile nkonjehesya umbone mu chikulupi chenu ni mu umbone wo njonjehesye umanyilisi wenu.

⁶ Mu umanyilisi wenu njonjehesye kuukombola ntima ni mu kuukombola ntima mo njonjehesye upililiu ni mu upililiu wenu njonjehesye kwalamba Akunnungu.

⁷ Ni mu kwalamba Akunnungu kwenu njonjehesye umbusanga wa chilongo ni mu umbusanga wa chilongo njonjehesye unonyelo kwa ŵandu wose.

⁸ Pakuŵa indu yi yachulukaga kukwenu, chiintende wangaŵa wa ulesi nipele chintende yambone nkwamanyilila Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

⁹ Nambo mundu jwanganakola yele yose ali jwangelola, ngakukombola kulola indu yaitalichile, nombe aliwalile kuti amasile kuswejekwa sambu syao sya kalakala.

¹⁰ Kwa ligongo lyo achinjangu nchalile kukutenda kuwilanjikwa kwenu ni kusagulikwa ni Akunnungu kuwe chindu chachikwendelechela pangali mbesi, mwatendaga yele ngangwa ng'oo.

¹¹ Pakuŵa mwatendaga yele, chinkundikwe kwinjila mu Umwenye wa moŵa gose pangali mbesi wa Ambuje ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito.

¹² Kwa ligongo lyo chimbunde kumkumbusya gelego moŵa gose, namose mmasile kwimanyilila ni nli chilimbile mu usyene wammupochele.

¹³ Nguganichisya kuti ili yambone kwangune, pandili pachilambo pano, kunjimusya kwa kumkumbusya nkati gelega.

¹⁴ Ngumanyilila kuti mandichile kuuleka umi wa pachilambo, mpela yatite pakuunosya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

¹⁵ Nipele chilimbile kutenda chachili chose chingukombola kuti pachimale kuwa nkombole kuikumbuchila yele yose katema kose.

Ukulu wa Kilisito

¹⁶ Katema patwanjiganyaga nkati machili gaakwika nago Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, nginitukuya ndamo syangalimate. Uweji twachinsyene twauweni ukulu wakwe.

¹⁷ Pakuŵa uweji twapali katema kawapegwile luchimbichimbi ni ukulu kutyochela kwa Akunnungu Atati, palyaichile liloŵe kutyochela kwa wele waali ukulu wekulu, lichitiji, "Aju ni Mwanangu jwakunonyelwa, jungunonyelwa najo."

¹⁸ Uweji twachinsyene twalipikene lye liloŵe kutyochela kwini patwaliji pamo nawo pachanya chikwesya chachiswela.

¹⁹ Tukukulupilila kuti, utenga uŵaŵechetekwe ni wakulondola wa Akunnungu waliji wa usyene, nomwe nkutenda yambone iŵaga chimuupikanile. Pakuŵa utenga wo ukwikanawo lilanguka lyalikulanguchisya mu chipi mpaka kucha ni lilanguka lya ndondwa ja nng'aandu pachililanguchisye mmitima jenu.

²⁰ Nkupunda yeleyo, manyilile kaje kuti ngapagwa mundu jwakukombola kusagamukula nsyene utenga wa Akunnungu wauli Mmalembelo.

²¹ Pakuŵa utenga wa Akunnungu nganiuka kwa usache wa mundu, nambo wandu wausasile achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu.

2

Wakwiganya wa unami

¹ Kalakala ko wapali wakulondola wa unami pasikati ja wandu, iyoyo peyo chapagwe wakwiganya wa unami pasikati jenu. Nombewo chajinjisyeye kwa kalamuka majiganyo ga unami gagakwika nawo uwonasi ni kwakana Ambuje wawammombwele. Ni kwa litala lyo chakuichisye konasika kwawo kwa chitema.

² Sooni wajinji chagakuye matala gao gangalumbana gagakwichisya soni, ni kwa ligongo lya welewo, litala lya usyene chilitukanikwe.

³ Ni kwa misese jao jangalumbana chalipatile mbiya kutyochela kukwenu kwa litala lya kunsalila ngano syapanganyisye achinsyene. Nambo Akunnungu wamasile kulamula chitandile kalakala kuti chiŵalamule. Nombewo ali meeso pe kuti wajonanje.

⁴ Akunnungu nganatenda chanasa kwa achikatumetume wa kwini pawatesile sambu, nambo wajasile ku jehanamu. Kweleko ataŵikwe minyolo mu chipi totoloo, achilindililaga lyuŵa lya kulamulikwa.

⁵ Iyoyopeyo Akunnungu nganachitendela chanasa chilambo cha kalakala, pelepopepajanyele ula jijaichenacho chikumba meesi chichaunichile pachilambo chose cha Wandu Wangakwalamba Akunnungu. Nambo Wankulupwisye che Nuhu juwaliji nkulalichila indu yambone iWasakaga Akunnungu pamo ni Wandu wane saba.

⁶ Ni Akunnungu wajilamwile misi ja ku Sodoma ni ku Gomola, wajijonasile kwa mooto. Ni kwa litala lyo alosisye chitagu cha indu ichitendekwe kwa Wandu Wangakwalamba Akunnungu.

⁷ Wankulupwisye che Lutu, mundu jwambone, juwalasile nnope muntima kwa utame wa wamba wa Wandu waWagakanile Malajisyo.

⁸ Pakuwa che Lutu mundu jwambone jo watemi pasikati jao, waiweni ni kwipikana indu yangalumbana watendaga Wandu wo ni kila lyuwa ntima wao waliji nkulagaswa kwannope.

⁹ Nipele, Ambuje akumanyilila yakuti pakwakulupusya nkulinjikwa Wandu wakwalamba Akunnungu, ni yakuti pakwawika wa sambu nkulaga mpaka lyuwa lya kulamulikwa kwawo.

¹⁰ Nambo nopenope welewo wakujikuya tama jangalumbana ja chiilu ni kuunyelusya ukulu wa Akunnungu.

Wakwiganya wa unami wa ali wakukanila ni wakulifuna, akuitukana yepanganyikwe ya kwini yaili ni ukulu.

¹¹ Nambo achikatumetume wa kwini ali ni ukombole ni machili kwapunda wakwiganya wa unami, ngakwa wechetela atamuno kwatukana wele wakwiganya wa unami paujo pa Ambuje.

¹² Nambo Wandu wa akuchitukana chachilichose changakuchimanyilila. Ali mpela inyama yangali lunda, yaikuwelekwa kuti ikamulikwe ni kusinjikwa. Ni wele Wandu wo chajonanjikwe mpela inyama yo.

¹³ Chalipwe malagasyo kwa ligongo lya malagasyo gagatesile. Wanyawo akusengwa kwa kupanganya indu yaili yose yaikujisengwasya misese ja chiilu musimusi pe. Wandu wo akwete wende wakusakala ni kwichisya soni paakuchingangana nomwe mu chindimba cha yakulya akuno ali nkugasengwela matala gao ga kulambusya.

¹⁴ Meeso gao gamagumbale igwagwa, ngaakuleka kutenda sambu ng'oo. Wakwanyenga Wandu wangakwima chilimbile mu itanje. Mitima jao jisyo welele kusaka mbiya. Akunnungu walwesisye wele Wandu.

¹⁵ Alesile litala lyegoloche, asochele ni kulikuya litala lya Balaamu, mwana ju che Beoli juwanonyelwe nnope mbiya, syakapegwile kwa kutenda yangalumbana,

¹⁶ nambo wakalipilwe kwa ligongo lya ungalumbana wakwe. Nipele mbunda jingajiku wecheta, jawechete mpela mundu, ni kugasiwila masoka ga jwakulondola jo.

¹⁷ Wele Wandu ali mpela isima yangali meesi ni mpela maunde gamapujikwe ni chibunga. Akunnungu wawichile liuto lya kutama papali ni chipi totoloo.

¹⁸ Pakuwa wakwiganya wa unami wo, akuwecheta malo we ga kulikanganichila ni ganalimate ni kwa misese jao jangalumbana, akwatanjisywa Wandu watandite kuliwambasya kutyochela mwa Wandu wakutama mu sambu.

¹⁹ Akwapa Wandu wane chilanga chakuti chalecheleswe namuno achinsyene wo ali achikapolo wa indu yaikukombola kuujonanga umi wao. Pakuwa mundu akuwa kapolo mu chachili chose chakukamulwa nacho.

²⁰ Wandu wamasile kukulupuka mu kusocheya kwa chilambo kwa kwamanyilila Ambuje ni Nkulupusyo Che Yesu Kilisito, atanjilaga ni kulepela ni sambu, Wandu wo chawe wungalumbana kwannope kupunda iwaliji kundanda.

²¹ Pakuwa ikaliji mmbaya kwa wanyawo iwaga ngakanalimanyilile litala lyambone paujo pa Akunnungu, kupunda kulimanyilila, nipele kulileka ni kulipotasya lilajisyo

lyaliswela lyapegwilwe.

²² Nambo iwoneche kukwao malinga ni chitagu cha usyenesyene chati, “Mbwa aujilile yaalukwile nsyene,” ni “Liguluwê lyejoje likuuja kugalagata pa matope.” Ni yaili kukwawo sambano.

3

Lyuwâ lya kwika Ambuje

¹ Achambusanga wangu, achichi chili chikalata chaawili chingunnembela mwanya. Mu ikalata iwili yo liinjile kusijimusya nganisyo syenu syambone kwa kunkumbusya indu yi.

² Ngusaka nkumbuchile maloŵe gaŵagaŵechete kalakala wakulondola waswela wa Akunnungu, ni lilajisyo lya Ambuje ni Nkulupusyo limpegwilwe ni achinduna wenu.

³ Chikanaŵe chachili chose manyilile kuti moŵa gambesi chaiche wandu wakulongoswa ni misese jao jangalumbana, nombewo chachimpanganyichisya ya chipongwe,

⁴ achitiji, “Walanjile kuti chaiche! Ana sambano ali kwapi? Pakuŵa chitandile lyuŵa liŵawile achambuje wetu, indu yose ili ilaila chitandile kugumbikwa chilambo.”

⁵ Pakuŵa wandu wa akuliŵalila melepe kuti kalakala Akunnungu paŵaŵechete liloŵe pe kwini ni chilambo yagumbikwe. Ni wachigumbile chilambo kutyochela mmesi ni kwa meesi,

⁶ ni kwa malajisyo ga Akunnungu, chilambo cha ndanda chila chajonanjikwe kwa chikumbameesi.

⁷ Nambo kwini kwa sambano ni chilambo iwichikwe kwa Liloŵe lya Akunnungu ligongo lya kujonanjikwa kwa mooto. Iwichikwe mpaka lyuŵa lya kulamulikwa ni konanjikwa kwa wandu wangakwalamba Akunnungu.

⁸ Nambo, wakunonyelwa wangu, ngasinliŵalila chindu chimo chati, kwa Ambuje, lyuŵa limo lili nti yaka elufu moja ni yaka elufu moja nti lyuŵa limo.

⁹ Ambuje ngakukaŵa kuchitimisya chilanga chao mpela ŵane yakuti kuganisya kuti chakaŵe. Welewo akwete upililiu kukwenu, pakuŵa ngakusaka hata mundu jumo ajonanjikwe nambo kuti wose aleche sambani.

¹⁰ Nambo lyuŵa lya Ambuje chiliiche chisisimuchile mpela kwika kwa jawawii, pa lyuŵa lya kwini chikutyoche kwa chisindo chachikulungwa ni indu yose yaili kwini mpela ila lyuŵa, ni ndondwa ni lilanguka liline chijonanjikwe kwa mooto. Chilambo chino ni indi yose yaili mwelemo chijonanjikwe.

¹¹ Pakuŵa indu yose chijonanjikwe kwanti yele, ana nkusachilwa wanyamwe kuŵa wandu wanti uli? Nkusachilwa ntameje mu uswela ni kwalamba Akunnungu,

¹² nchilindililaga Lyuŵa lya Akunnungu ni kulitenda liiche kwakwanguya, pa lyele lyuŵa lya kwini chikutiniswe kwa mooto ni konanjikwa ni indu yose yaili kwini chiinyelenduche.

¹³ Nambo malinga ni chilanga chao, tukulolela kwini kwasambano ni chilambo chasambano mwati jwalijose akuipanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu.

¹⁴ Kwayele achambusanga wangu, nchilolelaga Lyuŵa lya, nilimbisye kuti mmoneche waswela ni wangali chileŵo paujo pa Akunnungu ni kutama nawo kwa chitendewe.

¹⁵ Ni wanyamwe nkumbuchile kuti upililiu wa Ambuje wetu uli lipesa lyakumpa kuti nkulupuswe, mpela njetu che Paolo iwatite pakunnembela kwa lunda lwapegwilwe ni Akunnungu.

¹⁶ Gele ni gaŵagaŵechete mu ikalata yao yose pakukunguluchila indu yo. Mu ikalata yao kwana indu impepe yakulimba kuimanyilila, indu yati wandu wakuloŵela ni wandu wakugalaukagalauka akuiyungasya mpela yakuti kugalausya Malembelo ga Akunnungu gane. Kwayele akuliulaga achinsyene.

¹⁷Nambo wanyamwe achambusanga wangu, mmasile kuimanyilila chile ayi. Nilolech-
esye kuti nkalyungasikwa ni uwonasi wa majiganyo gangalumbana ga wandu
wagakugajitichisya malajisyo kuti nkagwa kutyochela mu aila indu inkuikulupilila.

¹⁸Nambo njendelechele kukula mu umbone wa Akunnungu, ni iyoyo mu nkwanany-
ilila Ambuje ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito. Kwa welewo uwe ukulu sambano
namose mowa gose pangali mbesi! Eloo.

Chikalata chaandanda chi Che Yohana Chilongolelo

Chikalata chaandanda chi che Yohana chalembeke ni Nduna che Yohana mu yaka ya 85-90 pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Che Yohana ngakulisala nsyene kuti ni juwalembile, nambo liunjili lyaandanda likusala kuti nsyene ammwani Che Yesu iwatite pakutama pachilambo pano ni kusyuka kwakwe, liunjili lya 1:1-3. Sooni yatite kulemba chikalata chi, ikulandana kwannope ni yatite kulembekwa mu Ngani Jambone mpela yatite kulemba che Yohana. Ikukulupilichika kuti che Yohana walembile Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana pamo ni ikalata itatu, yaani 1 Yohana, 2 Yohana ni 3 Yohana katema pawatamaga mmusi wa ku Efeso.

Che Yohana walembile chikalata chi mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito katema pawaliji mmalagasyo gagaiche ni wandu wakuliwilanga “Waginostiki.” Malumbo gakwe Wakumanyilila. Wanya wa wakulupilile kuti Che Yesu waliji Akunnungu kusyene nambo ngana wa mundu kusyene, katema pawatamaga pachilambo pano. Kwaligongo lyo che Yohana akulisala kuti ali mundu juwammwani Che Yesu kwa meeso gakwe, ni kwa makono gakwe nsyene wankwaiye Che Yesu, (1 Yohana 1:1-3). Nningwa u che Yohana wa kuchilemba chikalata chi waliji kukutindimisa kusengwa kwakwe nsyene (1 Yohana 1:4), nningwa wine waliji kwasiwila wandu wakukulupilila Kilisito akapanganya sambu (1 Yohana 2:1), ni kwa wambasya wakukulupilila Kilisito nkati majiganyo ga unami (1 Yohana 2:26), ni kwasalila wandu wa Akunnungu kuti akulupwiche kusyene (1 Yohana 5:13).

Yaili mwelemo

Che Yohana akuchimanyukusya chikalata chakwe, sooni akusala nningwa wa kuchilemba chikalata cho (1 Yohana 1:1-4).

Akusala sooni Akunnungu yatite kuwa lilanguka ni itukuti pakusachilwa kutama mpela Che Yesu iwatite pakutama (1 Yohana 1:5) mpaka (3:10).

Akutukumbusya sooni malajisyo ga kunonyelana jwine ni jwine (1 Yohana 3:11) mpaka (5:12).

Che Yohana akumalichisya kuchilemba chikalata chakwe (5:13-21).

Lilowe lyalikwichisya umi

¹ Tukunlembela wanyamwe utenga wa Ngani ja ajula jwakuwilanjikwa Lilowe jwakwikanawo umi, juwapali chitandile kundanda. Uwe twampikene ni kumbona kwa meeso getu twachinsyene, twammwani ni kunkwaya kwa makono getu twachinsyene.

² Jwele jwakwikanawo umi wo pawaike, twammwani, nowaji tukuwalanga umboni ni kunlalichila wanyamwe nkati umi wa mo wa gose pangali mbesi. Jwelejo waliji kwa Atati ni sambano atukopochele uweji.

³ Tukunlalichila nkati Che Yesu, jutwammwani ni kumpilikana, kuti nombe wanyamwe nlumbikane pamo nowaji mu umo watukwete nkulumbikana kwetu ni Akunnungu Atati wetu ni Che Yesu Kilisito Mwanagwe.

⁴ Tukunlembela wanyamwe indu yi kuti lukondwa lwenu ni lwetu lumalilwe.

Akunnungu ali lilanguka

⁵ Ngani jitwajipikene kutyochele ku Che Yesu ni jitukunlalichila wanyamwe jili: Akunnungu ali lulanga, ni ngapagwa chipi munkati mwakwe.

⁶ Twasalaga tulumbikene ni Akunnungu, akuno tuli nkupanganya ya chigongomalo ili mpela tukutama muchipi, tukusala unami ni indu yatukuitendekanya ngawa ya nsyene.

⁷ Nambo twatamaga mu lulanga, mpela Akunnungu nsyene yakuti kutama mu lulanga, tukulumbikana pamo jwine ni jwine, ni miasi ji Che Yesu jwaali Mwanagwao, jikutuswejesya sambu syose.

⁸ Twajilaga nganitukola sambu, tukulilambusya twachinsyene, ni usyene nganiuwa mwetuwe.

⁹ Nambo twajitichisyaga ni kusala kwa Akunnungu kuti tukwete sambu, welewo ali wakulupilichika ni ali wambone mowa gose, nombejo chatulechelesye sambu syetu ni kutuswejesya ni yakunyakasya yose.

¹⁰ Twajilaga nganitukola sambu tukuntenda Akunnungu ali jwaunani, ni lilo we lyao nganilipagwa mwetuwe.

2

Yesu Kilisito ni jwakutukamuchisya

¹ Achiwanangu wakunonyelwa, ngunlembela malo we ga, kuti nkatenda sambu. Iwaga jwalijose atesile sambu, tukwete nkamusi jwakutupopelela kwa Akunnungu Atati pamalo petu, jwele ali Che Yesu Kilisito, jwali jwambone paujo pa Akunnungu.

² Kilisito nsyene ali mbopesi jajityochekwe kwa ligongo lya kulecheleswa sambu syetu, ni ngawa kwa sambu syetu pe, nambo iyoyo kwa ligongo lya sambu sya wandu wose waali pachilambo.

³ Twajitichisyaga Malajisyo ga Akunnungu, pelepo, tukukombola kuimanyilila isyene kuti tukwamanyilila Akunnungu.

⁴ Mundu jwakuti akwamanyilila Akunnungu, nambo ngakugajitichisya malajisyo gakwe, jwele mundu ali jwaunami ni usyene nganiupagwa munkati mwakwe.

⁵ Nambo jwalijose jwakwitichisya Lilo we lya Akunnungu, unonyelo wa Akunnungu umalilwe munkati mwakwe. Kwanti yele tukukombola kumanyilila isyene kuti tukulumbikana ni Akunnungu.

⁶ Mundu jwakusala kuti alumbikene ni Akunnungu, atameje mpela iwataamaga Che Yesu nsyene.

Lilajisyo lya sambano

⁷ Achambusanga wangu wangunonyela, lilajisyo lingunlembela li ngawa lilajisyo lya sambano, nambo lilajisyo lya kalakala, limwaliji nalyo kutyochela kundanda. Lilajisyo lya kalakala lya, lili utenga umwaupikene.

⁸ Atamuno, ngunlembela lilajisyo lya sambano, lilo we lya usyene lili munkati mwa Kilisito iyoyopeyo likuwoneka munkati mwenu. Pakuwa chipi chimasile ni lilanguka lya usyene litandite kulanguchisya.

⁹ Mundu jwalijose jwakuti akutama mu lilanguka nambo akunchima nlongo njakwe, mundu jo akutama mu chipi mpaka lelo jino.

¹⁰ Ni mundu jwalijose jwakunonyela nlongo njakwe, jwelejo akutama mu lulanga, nombe munkati mwakwe ngapagwa chindu chachikwatendekasya wandu wane atende sambu.

¹¹ Nambo mundu jwalijose jwakunchima nlongo njakwe jwelejo akutama muchipi, ni akwenda muchipi, ngakukumanyilila kwakwaula, ligongo chipi chatuswile meeso gakwe.

¹² Ngunlembela wanyamwe wanche ligongo nnecheleswe sambu syenu kwa litala lya aila yaitelesile Kilisito.

¹³ Ngunlembela wanyamwe aчатati ligongo mummanyi Kilisito juwaliji kutyochela kundanda. Ngunlembela wanyamwe achachanda ligongo mumpundile Shetani.

¹⁴ Ngunlembela wanyamwe wanache pakuwa mummanyi Akunnungu Atati wetu. Ngunlembela wanyamwe aчатати, pakuwa mummanyi Kilisito juwaliji kutyochela kundanda. Ngunlembela wanyamwe achachanda ligongo nkmete machili ni Lilo we lya Akunnungu likutama nkati mwenu, ni wanyamwe mumpundile Jwagalumbana jula.

¹⁵ Nkachinonyela chilambo atamuno chachilichose chachili mu chilambo. Iwaga mundu akuchinonyela chilambo ngaakombola kwanonyela Akunnungu Atati wetu.

¹⁶ Pakuwa indu yose yaili pachilambo, mpela ila tama sya chiilu syangalumbana simpagwile nasyo ni tama ja indu yaikulolecheka kwa meeso, ni kulifunila ipanje inkmete, yele yose ngaikutyochela kwa Akunnungu Atati wetu nambo ikutyochela pachilambo.

¹⁷ Chilambo ni indu yakuilajila wandu ikupita, nambo mundu jwakuipanganya yaikwanonyelesya Akunnungu, jwelejo chatame mo wa gose pangali mbesi.

Jwammagongo jwa Kilisito

¹⁸ Achiwanangu, aka kali katema kambesi. Mpela imwatite kupilikana kuti chaiche jwakunkanila Kilisito, ni sambano wakwakanila Kilisito aikangene achajinji. Ni kwayele tukumanyilila kuti akano kali katema kambesi.

¹⁹ Wandu wo watyochele pasikati jetu, nambo ngana wa mu mpingo wetu pakuwa akaliji mu mpingo wetu, akasigalile ni uweji. Nambo watulesile, kuti ilolechele pangasisika kuti ngana wa mu mpingo wetu.

²⁰ Nambo wanyamwe mumpochele Mbumu jwa Akunnungu ni Kilisito ni wose nkumanyilila usyene.

²¹ Ngunnembela wanyamwe nga wa pakuwa ngankuumanyilila usyene, nambo ligongo nkumanyilila ni sooni nkumanyilila yakuti, unami wauli wose ngaukutyochela mu usyene.

²² Ana nduni jwaali jwaunami? Wandu wakukanila kuti Che Yesu ngana wa Kilisito. Wandu mpela welewo ali wammagongo wa Kilisito, pakuwa akunkana Akunnungu Atati wetu pamo ni Mwana.

²³ Mundu jwakunkana Mwana iyoyo akunkana Atati nombe, ni mundu jwakunjitichisya Mwana iyoyo akunjitichisya Atati nombe.

²⁴ Nipele, utenga umwaupilikene chitandile kundanda utame mmitima jenu. Utenga wo watamaga mmitima jenu, nipele, wanyamwe chinlonjele nkulumbikana ni Mwana ni Atati.

²⁵ Achi ni chilanga chaatulanjile Kilisito, chaatupe umi wa mo wa gose pangali mbesi.

²⁶ Nanlembele wanyamwe gelega nkati wandu wakusaka kunlyungasya wanyamwe.

²⁷ Nambo wanyamwe, mumpochele Mbumu jwa Akunnungu kutyochela kwa Kilisito. Nombejo akwendelechela kutama munkati mwenu, kwayele ngankulajila mundu anjiganye. Pakuwa Mbumu jwa Akunnungu akunjiganya indu yose, ni majiganyo gakwe gali ga usyene, ni nganiga wa ga unami. Nipele ngakumulichisye majiganyo ga Mbumu jwa Akunnungu ni kulonjela nkulumbikana ni Kilisito.

²⁸ Sambano achiwanangu, nlonjele nkulumbikana nawo kuti katema kachauje ngatujogopa ni ngatukola soni paujo pao lyu wa lyakwika kwakwe.

²⁹ Nkumanyilila kuti Kilisito ali jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, iyoyo manyilile kuti wandu wakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, welewo ali wanache wa Akunnungu.

3

¹ Nnole yatite kutunonyela Atati, mpaka tukuwîlanjikwa wânache wâ Akunnungu, noweji ni yatuli. Kwaligongo lyo wându wâ pachilambo pa ngaakutumanyilila, pakuwâ nganiwâmanyilila Akunnungu.

² Achambusanga wângu, sambano uweji tuli wânache wâ Akunnungu, nambo nginiwê kumanyika chituwê wânti uli. Nambo tukwimanyilila yakuti pachachiika Kilisito, chitulandane nawo pakuwâ chitwawone uwele waali nawo.

³ Nipele, jwalijose jwakulolela kwawona Kilisito aliswejesye, mpela ila Kilisito nsyene yatite kuswejela.

⁴ Mundu jwalijose jwakutenda sambu ngakulikamulisya lilajisyo lya Akunnungu, pakuwâ kutenda sambu kuli kuleka kukamulisya lilajisyo.

⁵ Nkumanyilila kuti Kilisito wâiche kuti asityosye sambu syetu, nombewo nganakola sambu syasili syose.

⁶ Kwayele mundu jwalumbikene ni Kilisito ngakwendelechela kutendekanya sambu. Nambo jwakwendelechela kutendekanya sambu nganawê kwawona wêlewo atamuno kwamanyilila.

⁷ Achiwânangu, mundu jwalijose ngasanlyungasya. Mundu jwakutenda ipanganyo yambone, mundu jo akwanonyelesya Akunnungu mpela ila Kilisito yatite kwanonyelesya Akunnungu.

⁸ Mundu jwalijose jwakwendelechela kutendekanya sambu jwelejo ali jwa Shetani, pakuwâ Shetani atesile sambu chitandile kundanda. Kwa ligongo li, Mwana jwa Akunnungu wâiche pachilambo kukugajonanga masengo ga Shetani.

⁹ Mundu jwalijose jwaali mwanache jwa Akunnungu ngakwendelechela kutendekanya sambu, pakuwâ umi wa Akunnungu ukutama munkati mwakwe, kwapele ngaakukombola kuendelechela kutendekanya sambu ligongo Akunnungu ali Atati wâo.

¹⁰ Mundu jwalijose jwangakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, pane jwangakunonyela nlongo njakwe, jwelejo nganawâ mwanache jwa Akunnungu. Yele ni yakuti pakumanyika wânache wâ Akunnungu ni wânache wâ Shetani.

Nnonyelane

¹¹ Pakuwâ ngani jimwajipikene chitandile kundanda ni aji: Tunonyelane jwine ni jwine.

¹² Tukawâ mpela che Kaini juwâlongweswe ni Shetani ni kumbulaga che Abeli mpwakwe. Kwa chichi wâmmuleje? Ligongo ipanganyo yao yaliji yangalumbana ni mpwakwe waliji ni ipanganyo yambone paujo pa Akunnungu.

¹³ Achalongo achinjangu nkasimonga naga wându wâ pachilambo pa akunchima.

¹⁴ Uweji tukwimanyilila yakuti tupitile kutyochela mu chiwa ni kwinjila mu umi, pakuwâ tukwanonyela achalongo achinjetu. Mundu jwanganakola unonyelo akutama mmachili ga chiwa.

¹⁵ Mundu jwalijose jwakunchima njakwe ali jwauulasi ni wânyamwe nkwimanyilila, jwauulasi nganakola umi wa mowâ gose pangali mbesi munkati mwakwe.

¹⁶ Yeleyi ni yatukuti pakuumanyilila unonyelo yauli, pakuwâ Kilisito wautyosisye umi wao kwa ligongo lyetu. Noweji tukuwâjilwa kuutyosya umi wetu kwaligongo lya kwakamuchisya achalongo achinjetu.

¹⁷ Nambo mundu akolaga chipanje cha pachilambo, ni kummona mpwakwe akwete yaikwasowâ, nombejo ngakwakolela chanasa, ana mundu jo akukombola chinauli kusala akwanonyela Akunnungu?

¹⁸ Achiwânangu, tuleche kwanonyela wându kwa malo wê pe, nambo twanonyele kwa kwalosya isambo.

Mitima jetu jikawâ ni lipamba paujo pa Akunnungu

¹⁹ Yeleyi ni yatukuti pakumanyilila kuti uweji tuli wâ usyene ni mitima jetu nganjikola lipamba paujo pa Akunnungu.

²⁰ Pakuwâ atamuno mitima jetu ngajikutulamula kuti tulewile, tukwimanyilila kuti Akunnungu ali jwankulu kujipunda mitima jetu, nombeŵo akwimanyilila indu yose.

²¹ Achambusanga wangu naga mitima jetu ngajikutulamula kuti tulewile, nipele nganitukola lipamba paujo pa Akunnungu.

²² Ni chilichose chatukuwenda kukwao tukupochela, pakuwâ tukwitichisya malajisyo gao ni kuipanganya yaikwanonyelesya.

²³ Ni lilajisyo lyao lili lyeleli, tulikulupilile lina lya Che Yesu Kilisito, Mwanagwe ni kunonyelana jwine ni jwine mpela yatite pakutulajisya.

²⁴ Wandu wose wakwitichisya malajisyo ga Akunnungu, akutama nkulumbikana ni Akunnungu ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni wandu wo. Tukumanyilila yeleyo kuti Akunnungu akutama nkulumbikana ni uwe kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jwatupele.

4

Kumanyilila mbumu jwausyene ni mbumu jwaunami

¹ Achambusanga wangu, ngasimunkulupilila mundu jwalijose jwakuti akulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nambo munninje nnole kanga mbumu jo akutyochela kwa Akunnungu pane ngaŵa, pakuwâ wakulondola wâ unami wajinji akopochele pachilambo.

² Yeleyi ni ichinjile pakumanyilila mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, mundu jwalijose jwakuitichisya kuti Che Yesu Kilisito waiche ni kuwâ mundu, mundu jo akulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu.

³ Nambo mundu jwalijose jwangakunjitichisya Kilisito yeleyi, jwelejo nganakola Mbumu jwakutyochela kwa Akunnungu. Mundu jo akulongoswa ni mbumu jwakwakanila Kilisito, ni mbumu jumwapilikene akwika, sambano amasile kwika pachilambo.

⁴ Wanyamwe wanache ndi wanache wâ Akunnungu ni mwampundile wakulondola waunami, ligongo mbumu jwa Akunnungu jwali munkati mwenu ali jwankulu kumpunda jwele jwali munkati mwa wandu wâ pachilambo.

⁵ Wakulondola waunami akuwecheta indu ya pachilambo, ni wandu wâ pachilambo akwapilikanila ligongo welewo ali wâ pachilambo pano.

⁶ Uweji tuli wandu wâ Akunnungu, ni mundu jwalijose jwakwamanyilila Akunnungu, jwelejo akutupilikanila. Nambo mundu jwalijose jwangakumanyilila Akunnungu, jwelejo ngakutupilikanila. Yeleyo ni yatukuti pakumanyilila Mbumu jwausyene ni mbumu jwaunami.

Akunnungu ali unonyelo

⁷ Achambusanga wangu, tunonyelane, pakuwâ unonyelo ukutyochela kwa Akunnungu. Ni mundu jwalijose jwakwete unonyelo ali mwanache jwa Akunnungu ni akwamanyilila Akunnungu.

⁸ Mundu jwalijose jwanganakola unonyelo, jwelejo ngakumanyilila Akunnungu, pakuwâ Akunnungu ali unonyelo.

⁹ Akunnungu waulosisye unonyelo wao kukwetu kwa kuntuma Mwanagwe jwajikajikape pachilambo, kuti kwa litala lya jwelejo tukole umi wa usyene.

¹⁰ Weleu ni unonyelo, ngaŵa kuti uweji twanonyele Akunnungu, nambo kuti welewo watunonyele uweji, ni wantumile Mwanagwe awe mbopesi kuti tulecheleswe sambu syetu.

¹¹ Wakunonyelwa wangu, naga Akunnungu watunonyele kwanti yeleyo, nipele nowe ikutu wajila tunonyelane jwine ni jwine.

¹² Ngapagwa mundu jwawayiye kwawona Akunnungu, nambo twanonyelanaga Akunnungu akutama nkulumbikana ni uwe, ni unonyelo wakwe ukumalila mwetuwe.

¹³ Kwa litala li tukumanyilila kuti tukutama nkulumbikana ni Akunnungu, ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni uweji, pakuŵa atupele Mbumu jwao.

¹⁴ Noweji tuiweni ni tukwasalila ŵandu ŵane umboni kuti, Atati antyosisye Mwanagwe aŵe Nkulupusyo kwa ŵandu ŵa pachilambo.

¹⁵ Mundu jwalijose jwakuitichisya ni kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu, Akunnungu akutama nkulumbikana ni jwele, nombejo akutama nkulumbikana ni Akunnungu.

¹⁶ Noweji tuumanyi ni kuukulupilila unonyelo wa Akunnungu walinawo kukwetu.

Akunnungu ali unonyelo ni mundu jwalijose jwakutama mu unonyelo akutama nkulumbikana ni Akunnungu, ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni jwelejo.

¹⁷ Unonyelo umalile mwetuwe, kuti tukole chilolelo pa lyuŵa Akunnungu pachiŵalamule ŵandu. Nombe chitukole chelecho pakuŵa umi wetu pachilambo pa, ukulandana ni umi wa Che Yesu Kilisito.

¹⁸ Mu unonyelo mwangali lipamba. Unonyelo waumalilwe ukutopola lipamba, pakuŵa mundu jwakwete lipamba nganaŵe kumalilwa mu unonyelo. Pakuŵa mundu jwakwete lipamba akukujogopa kulamulikwa.

¹⁹ Uweji tukunonyelana pakuŵa Akunnungu ŵatunonyele uweji kaje.

²⁰ Mundu atiji ngwanonyela Akunnungu, akuno alinkunchima nlongo njakwe, ali jwaunami. Pakuŵa mundu jwangakunnonyela nlongo njakwe jwakumbona, ngakupakombola kwanonyela Akunnungu ŵangakwaŵona.

²¹ Kilisito ŵatupele lilajisyo li: Mundu jwakwanonyela Akunnungu akusachilwa iyoyo annonyele ni nlongo njakwe.

5

Kuchipunda chilambo

¹ Mundu jwalijose jwakukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Nkulupusyo, mundu jo ali mwana jwa Akunnungu. Ni mundu jwakwanonyela atati akunnonyela ni mwanagwe nombe.

² Yeleyi ni yatuimanyi kuti tukwanonyela ŵanache ŵa Akunnungu, apala patukwanonyela Akunnungu ni kugakunda malajisyo gakwe.

³ Pakuŵa kwanonyela Akunnungu kuli kugajitichisya malajisyo gakwe. Ni malajisyo gakwe ngagakulimba,

⁴ pakuŵa jwali mwana jwa Akunnungu akukombola kuipunda indu ya pachilambo. Nowe tukukombola kuipunda indu ya pachilambo kwa chikulupi chetu.

⁵ Ana, nduni jwakukombola kuchipunda chigongomalo cha pachilambo? Ali jwejula pe jwakukulupilila kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu.

Umboni nkati Che Yesu Kilisito

⁶ Che Yesu Kilisito ni juŵaiche kwa meesi katema paŵaliji nkubatiswa ni kwa miasi paŵawile. Nganaika kwa meesi pe nambo kwa meesi ni miasi. Nombe Mbumu jwa Akunnungu akuŵalanga umboni kuti ili isyene, pakuŵa Mbumu ali usyene.

⁷ Pakuŵa apali ŵaumboni ŵatatu.

⁸ Mbumu jwa Akunnungu ni meesi ni miasi, wose ŵatatu akuŵalanga umboni waukwilana.

⁹ Twaukundaga umboni wa ŵandu, umboni wa Akunnungu uli wekulu nnope kupunda wa ŵandu, ni umboni wauŵalasile Akunnungu nkati Mwanagwe uli wausyene.

¹⁰ Mundu jwakukulupilila Mwana jwa Akunnungu akwete umboni wo mu ntima mwakwe. Jwangakukulupilila Akunnungu, antesile Akunnungu ali jwa unami, pakuŵa nganaukulupilila umboni uŵauŵalasile Akunnungu nkati Mwanagwe.

¹¹ Umboni wene ni au, Akunnungu wâtupele umi wa moŵa gose pangali mbesi, ni umi wo ukupatikana kwa Mwanagwe.

¹² Mundu jwali jose jwali Mwana jwa Akunnungu akwete umi wo, ni mundu jwan-gaŵa Mwana jwa Akunnungu nganakola umi wo.

Umi wa moŵa gose pangali mbesi

¹³ Ngunlambela wanyamwe aga, kuti manyilile yakuti nkwele umi wa moŵa gose pangali mbesi, wanyamwe wankukulupilila Mwana jwa Akunnungu.

¹⁴ Ni tukwima pangali kuogopa paujo pa Akunnungu, pakuŵa twaŵendaga chindu chachilichose mpela yakuti pakusaka akutupilikanila.

¹⁵ Iŵaga tukumanyilila kuti akutupilikanila patukwaŵenda chachilichose, iyoyopeyo tukuimanyilila kuti chitupochele chachilichose chitukwaŵenda.

¹⁶ Iŵaga mundu amweni nlongo njakwe ali nkutenda sambu syasikwikanasyo chiwa, ampopelele kwa Akunnungu, nombe Akunnungu champe umi. Nguŵecheta yeleyi nkati aŵala watesile sambu syangasikwajausya ku chiwa. Nambo sipali sambu syasikwikanasyo chiwa, ni une ngangusala kuti ampopelele kwa Akunnungu kwa ligongo lya sambu syo.

¹⁷ Ipanganyo yose yangaikwanonyelesya Akunnungu ili sambu, nambo sipali sambu sine syangasikunjausya mundu ku chiwa.

¹⁸ Tukwimanyilila kuti kila jwali Mwana jwa Akunnungu ngakwendelechela kutenda sambu, pakuŵa Mwana jwa Akunnungu akungosa, ni ajula jwachigongomalo ngakupakombola kuntenda chachilichose.

¹⁹ Tukumanyilila kuti uweji tuli wanache wa Akunnungu namuno chilambo chose chikulongoswa ni jwachigongomalo.

²⁰ Noweji tukumanyilila kuti Mwana jwa Akunnungu amasile kwika, nombejo atupele umanyilisi kuti twamanyilile Akunnungu wa usyene. Noweji tukutama nkulumbikana ni Akunnungu wali wa usyene kwa litala lya Mwana gwao Che Yesu Kilisito. Aŵa ali Akunnungu wa usyene ni awu uli umi wa moŵa gose pangali mbesi.

²¹ Achiwanangu nlilolechesye ni achiminungu jaunami.

Chikalata chaaŵili cha Yohana Chilongolelo

Chikalata chaaŵili chi che Yohana chalembekwe ni Nduna che Yohana pa yaka ya 90 pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Che Yohana ngakulisala nsyene kuti ni juŵalembile, nambo pamalo pakwe akuliŵilanga jwanchekulu. Indu yaili mu chikalata chaaŵili chi che Yohana ikulandana kwachiŵandi nnope ni aila yaili mu Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana. Chelechi chikuwoneka pangasisika, nnopennope apala pakugasalichisya malajisyo ga Che Yesu ga kunonyelana, ni akuti kwanonyela Che Yesu kuli pamo ni kugakuya malajisyo gakwe (2 Yohana 1:5-6), Yohana (15:9-10). Ikukulupilichika kuti che Yohana ŵalembile Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana pamo ni ikalata yakwe itatu yaani 1 Yohana, 2 Yohana ni 3 Yohana katema paŵatamaga mmusi wa ku Efeso.

Che Yohana ŵalembile chikalata chi kwa jwankongwe juŵasagulikwe pamo ni achiŵanagwe. Kwa maloŵe go ŵaliji nk wagamba ŵandu ŵakukulupilila Kilisito. Sooni ŵasasile kuti chikalata cho chaliji kwaligongo lya ŵandu wose ŵakukulupilila Kilisito. Nningwa u che Yohana wa kuchilemba chikalata chi waliji kwalimbisya ntima ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ni sooni kwajamuka nkati ŵakwiganya ŵa unami.

Yaili mwelemo

Che Yohana akuchimanyukusya chikalata chakwe ni kusala kuti ŵalembile ŵandu chi ni sooni akwakomasya (2 Yohana 1:1-3).

Sooni akwalimbisya ntima ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ni kwakumbusya nkati lilajisyo lyalili lyekulu (2 Yohana 1:4-6).

Akwajamuka alilolechesye ni ŵakwiganya ŵaunami (2 Yohana 1:7-11).

Che Yohana akumalichisya kuchilemba chikalata chakwe kwakwakomasya ni kwalanga (2 Yohana 1:12-13).

¹ Une chilongola junjekulwipe, ngunnembela mmwe Achikulu unsagulikwe ni Akunnungu pamo ni achiŵana ŵenu ŵangwanonyela mu usyene. Ngaŵa une jikape jungwanonyela, nambo iyoyo ni aŵala wose ŵakuumanyilila usyene akunnonyela ŵanyamwe,

² ligongo lya usyene wo waukutama munkati mwetu, nombe chiutame nowe moŵa gose pangali mbesi.

³ Akunnungu Atati, ni Che Yesu Kilisito, Mwana jwa Atati, atupe umbone ni chanasani chitendewe mu usyene ni unonyelo.

Usyene ni unonyelo

⁴ Nasengwile nnope panaiweni ŵanache ŵenu ŵampepe, akulonjela mu usyene mpela ila Atati yatite pakutulajisya.

⁵ Ni sambano Achikulu unsagulikwe ni Akunnungu, ngummenda ngaŵa kwakunlembela lilajisyo lyasambano, nambo ngunnembela lilajisyo lilalila litwalipochele chitandile kundanda kuti tunonyelane jwine ni jwine.

⁶ Weleu ni unonyelo, kuti tutamaje nkugakunda malajisyo ga Akunnungu. Lyeleli ni lilajisyo lya Akunnungu, limwalipikene chitandile kundanda kuti, ntameje nkunonyelana jwine ni jwine.

⁷ Ŵakulambusya achajinji akopochele pachilambo, ŵandu ŵa ngakwitichisya kuti Che Yesu Kilisito ŵaiche ni ŵaliji mundu. Mundu mpela jwelejo ali jwaunami ni jwakwakanila Kilisito.

⁸ Nipele, nllilechesye mwachinsyene, kuti nkaisoyasya aila indu imwaipan-ganyichisye masengo, mwatendaga yeleyo ngampochela mbote jemalilwe.

⁹ Mundu jwalijose jwangakutama mmajiganyo ga Kilisito nambo akonjehesya ine mmajiganyo go, jwelejo ngakukamulangana ni Akunnungu. Nambo mundu jwalijose jwakitama mmajiganyo go, akukamulangana ni wose wana wawili, Atati ni Mwanagwe.

¹⁰ Mundu jwalijose aikaga kukwenu ni ngakunjiganya majiganyo ga Kilisito, nkampochela mmajumba genu namose kunkomasya.

¹¹ Pakuwa jwakumpochela mundu mpela jwelejo akukamulangana nawo mu ipanganyo yao yangalumbana.

Chikomasyo chakumalichisya

¹² Ngwete gamajinji gakunsalila, nambo ngangusaka kutenda yele kwa kunlembela, nambo ngulolela chiiche kukwenu ni kukunguluka ni wanyamwe tuchiloleganaga kuti lukondwa lwetu lumalilwe.

¹³ Wanache wa alumbu wenu jwasagulikwe ni Akunnungu akunkomasya.

Chikalata chaatatu cha Yohana Chilongolelo

Chikalata chaatatu chi che Yohana chalembekwe ni Nduna che Yohana kuwandichila ni yaka ya hansini na nne pakumala kupagwa Che Yesu Kilisito. Che Yohana ngakulimanyukusya nsyene kuti ni juwalembile, nambo pamalo pakwe akuliwilanga jwanchekulu, 3 Yohana 1:1. Atesile iyoyo peyo mu chikalata cha 2 Yohana 2:1. Ikukulupichika kuti che Yohana walembile Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana ni ikalata itatu yaani 1 Yohana, 2 Yohana ni 3 Yohana katema pawatamaga mmusi wa ku Efeso.

Che Yohana walembile chikalata chi kwa jwakukulupilila Kilisito juwawilanjikwe che Gayo. Wansasile che Gayo nti mbusanga ni kunnajisya alosye ntima wa unonyelo kwa achalongo Wakilisito wawaliji mu ulendo kwalitala lya liuto lyakwe.

Yaili mwelemo

Che Yohana akuchimanyukusya chikalata chakwe, (1:1).

Soonni che Yohana akwalimbisya ntima che Gayo achinnajisya alosye ntima wa kwapochela achalongo wakukulupilila (1:2-8).

Che Yohana akwakunguluchila soonni achalongo wawili, che Deotelefe ni che Demetilio (1:9-12).

Kumbesi che Yohana akumalichisya chikalata chakwe (1:13-14).

¹ Une chilongola jwankulu, ngunnembela alakwe che Gayo mbusanga jwangu jungunonyela kwa usyenesyene.

² Ambusanga wangu, ngumpopelela kwa Akunnungu kuti nsichile mu yose ni kukola umi wambone malinga ni yajikuti kusichila mbumu jenu.

³ Nasengwile nnope pawaiache achalongo achinjetu ni kuuwalanga umboni nkati chikulupilichiko chenu mu usyene ni inkuti kuendelechela kutama kwa kuukuya usyene.

⁴ Ngapagwa chachikusengwasya une kwannope kupunda kupikana kuti achiwanangu akutama kwa kuukuya usyene.

Kukulupichika ku che Gayo

⁵ Mbusanga jwangu, mmwe nli jwakukulupilichika mu yose inkwapanganyichisya achalongo achinjetu, nopennope kwa achalendo.

⁶ Achalongo wo wauwalasile umboni kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito nkati unonyelo wenu. Choonde mwakamuchisye apunde kwaula mmbujo mu ulendo wao, kwa litala lyalikwanonyelesya Akunnungu.

⁷ Pakuwa akuutanda ulendo wao wakwatumichila Kilisito, ni nganasaka kupochela ukamuchisyo wauliwose kutyochela kwa wandu wangakukulupilila Kilisito.

⁸ Uweji watukulupilila Kilisito tukusachilwa kwakamusya wandu mpela awa, kuti nowe tupanganye masengo pamo nawo kwa ligongo lya kuulalichila usyene.

Che Diyotelefe ni che Demetilio

⁹ Nalembile chikalata chachijipi kwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa kweleko nambo che Diyotelefe jwakusaka awe chilongola wao ngakusaka kumbilikanila.

¹⁰ Nipele pachinjiika chinjiumbukulanya yose yaitesile, aila yangalumbana yakutuwechetela uwe ni unami wakwe. Kupunda yeleyo akukananga kwapochela achalongo wali mu ulendo, ni kwasiwila wane wakusaka kwapochela ni kwatopola mu mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito.

¹¹ Ambusanga wangu nkaisyasya yangalumbana, nambo nsyasye yaili yambone. Mundu jwalijose jwakitendekanya yambone ali jwa Akunnungu, nambo mundu jwalijose jwakitendekanya yangalumbana ngakwamanyilila Akunnungu.

¹² Wandu wose akwakunguluchila yambone che Demetilio, ni usyene nombe ukwa walanjila umboni. Noweji tukukunguluka yambone nkati welewo, nomwe nkwi manyilila kuti tuku wecheta usyene.

Chikomasyo cha mbesi

¹³ Ngwete yejinji yakunsalila, nambo ngangusaka kunlembela mu chikalata.

¹⁴ Ngulolela kuti chituwonegane pangaka wa ni kukunguluka ni wanyamwe tuchiloleganaga.

¹⁵ Ngunsachila mme ni chitendewe. Achambusanga wenu akunkomasya. Nipele mwakomasye achambusanga wetu wose waali kweleko jumo jumo.

Chikalata chiwalembile Che Yuda Chilongolelo

Chikalata chi chikuwilanjikwa Yuda pakuwa jwalembile akuwilanjikwa che Yuda. Che Yuda aliwalanjile nsyene kuti ali mpwakwe che Yakobo, juwaliji mpwakwe Che Yesu. Kwapele ikukulupilichika kuti che Yuda ali jumo jwa achapwakwe Che Yesu, Yuda liunjili lyandanda. Ngatukumanyilila iwaga chikalata chi chatumikwe kwa wandu wakukulupilila Kilisito wa mpingo umo, nambo kwa agala gagali Mmalangano gakalakala, ikuloleka kuti wandu wa kuundanda wawalembelwe ni che Yuda waliji Wayahudi. Namuno chikalata chakwe chikulosya kuti waalembelwe wawawilanjikwe, “Wakunonyelwa ni Akunnungu Atati ni wakugosekwa kwa ligongo lya Che Yesu Kilisito,” Yakobo liunjili lyandanda. Iyoyo chikalata chi chikulosya kuti chilembekwe mpela mu yaka ya 60 pakumala kupagwa Che Yesu.

Nningwa wao wa kulemba chikalata chi uli kwajamuka wandu wakukulupilila Kilisito wose akalambuchikwa ni wakwiganya wa unami, Yuda liunjili lya 4. Ajigele kumbukumbu sya indu iyakopochele mu Malangano gakalakala ni kugapa machili malowe gakwe. Iyoyo mu chikalata chi kwana ngani syasikulanda ni ngani syasili mu chikalata chawili chi che Petulo syasikulosya ngani ja nkati kwajamuka wakwiganya wa unami, Yuda liunjili lyancheche, 2 Petulo 2:1, ni ngani sya achikatumetume wakwinani ni musi wa ku Sodoma ni ku Gomola.

Yaili mwelemo

Che Yuda akutanda kuchilemba chikalata chakwe kwa kulimanyukusya nsyene kwa wakusyoma wakwe, Yuda liunjili lya 1:1-2.

Akuwecheta yankati nningwa wao wa kulemba chikalata chi, kwajamuka wandu yankati wakwiganya wa unami, Yuda liunjili lya 1:3-4.

Akutupa chisyasyo kutyochele kwa wandu ni yaikopochele Mmalangano gakalakala, Yuda liunjili lya 1:5-16.

Akwasalila yakuti pakusachilwa kulisepusya ni majiganyo ga unami, Yuda liunjili lya 1:17-23.

Akumalichisya chikalata chakwe kwakwatogolela Akunnungu, Yuda liunjili lya 1:24-25.

¹ Uneji che Yuda jundi jwakutumichila ju Che Yesu Kilisito ni mpwao che Yakobo, ngunnembela wanyamwe ummilanjikwe ni Akunnungu ni wakunonyelwa ni Akunnungu Atati ni Che Yesu Kilisito wakungosa wanyamwe.

² Ngwapopelela Akunnungu kuti chanasa ni chitendewele ni unonyelo ichuluche kukwenu.

Wakwiganya wa unami

³ Achambusanga wangu, panaliji nkulimbichila kunlembela nkati ukulupusyo watuli nawo uwe wose, naiweni yambone kunlembela ni kunlimbisya ntima kwa ligongo lya kuchichenjela chikulupi, Akunnungu chiwapele wandu wao kamope kwa katema kose.

⁴ Pakuwa wandu wangakwajogopa Akunnungu wawajinjile kwa chisyepela mu mpingo mwetu. Wandu wo atindenye utenga wa umbone wa Akunnungu wetu kuti atende chikululu, ni kwakana Che Yesu Kilisito jwaali Chilongola ni Ambuje pe. Nambo Malembelo ga Akunnungu galondwele chitandile kalakala kuti kulamulikwa kukwalolela wandu wo.

⁵ Namose nkuimanyilila yeleyi yose, ngusaka kunkumbusya yatite Ambuje pak-wakulupusya Waisilaeli kutyochela ku Misili, kanyuma kakwe waauleje awala wose wawakanile kukulupilila.

⁶ Ni achikatumetume wa kwinani wanganakwanikwa ni ulamusi wao, ni kupaleka pawasachilwe kutama, Akunnungu wawisile mu chipi ni kwatawa kwa nyolo mowa gose pangali mbesi kwa ligongo lya kulamulikwa pa lyuwa lyekulungwa lila.

⁷ Iyoyopeyo, wandu wa ku Sodoma ni ku Gomola ni misi jajiwandikene nawo walinonyelesye kwa chigwagwa ni kupanganya indu yangaikusachilwa kutendekwa pa chiilu. Alamulikwe kwa kutama pa mooto wa mowa gose pangali mbesi kuti awe chitagu kwa wandu wane.

⁸ Iyoyo ni yatite kuwa wandu wa, sagamisi syao sikwalongosya kuchisakasya chiilu chao achinsyene, ni kuujalusya ulamusi wa Akunnungu ni kwatukana achikatumetume wa Akunnungu wakwete ukulu kwinani.

⁹ Nambo namose Mikaeli katumetume jwankulu jwa kwinani pawakanilanaga ni Shetani nkatu chiilu chi che Musa, nganalinga kwalalatila, nambo watite, “Ambuje ankalipile.”

¹⁰ Nambo wandu wa, akuitukana yaili yose yanganaimanyilila. Kwana indu yakuimanyilila nambo akuitendekanya pangaganisya mpela inyama yaikuti kupanganya pangali lunda, ni yele indu ikwajonanga achinsyene.

¹¹ Ulaje uwe kukwao, pakuwa wandu wo akuiye litala li che Kaini. Kwa liwamba lya tama ja kukola ipanje agwilenje mu chilewo chiwapanganyisye che Balaamu. Pakuwa watindigenye mpela iwatindigenye che Kola ni waulajikwe mpela iwaulajikwe che Kola.

¹² Wandu wa akwika ku chindimba chenu cha chakulya chachikulosya unonyelo, wanya wa ali wakwajogopa pakuwa kwa wende wao wangelumbana akutaga soni. Wanya wo akulandana ni wakuchinga wakujikutisya achinsyene pe. Wanya wo ali mpela maunde gangali ula gagakujigalikwa ni mbungo. Akulandana ni itela yaipukutiche masamba, yangali isogosi yetupulwe ni kumula chwa.

¹³ Wandu wa ali mpela matumbela gakaipa ga mu bahali, ni ipanganyo yao ya soni ikukopoka nti chiulo. Wandu wa ali mpela ndondwa syasikwendajenda, syasiwichikwe pa chipi cha mowa gose pangali mbesi.

¹⁴ Ni che Enoki, mundu jwa uwelesi wa saba chitandile che Adamu walondwele nkatu wandu wa, achitiji, “Mpilikane naweni Ambuje achiikaga ni mianda kwa mianda ja achikatumetume wa kwinani wakwe waswela,

¹⁵ kukwalamula wandu wose ni kukwajamuka wose wangakwajogopa Akunnungu, kwa ligongo lya ipanganyo yao yangalumbana iwapanganyisye, pamo ni malo we ga wamba gakuwecheta wandu wa sambu, ga kwatukana Akunnungu.”

¹⁶ Wandu wa ali wa kusongoneka ni kwa wecheta wandu wane, ni akutamanga malinga ni tama syao syangalumbana. Akulifuna ni kwalapa wandu wane kwa ligongo lya kupoka kwao achinsyene.

Majamuko ni malajisyo

¹⁷ Nambo wanyamwe achambusanga wangu, ngakumbuchile malo we ga wagasasile kalakala achinduna wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

¹⁸ Wansalile mwanya yakuti, “Pa mowa gambesi, chaachikopochela wandu wangakwajogopa Akunnungu achitamaga malinga ni tama syao syangalumbana. Ni wanyawo chansechanje wanyamwe.”

¹⁹ Welewa ali wandu wachansapulanye mwanya, wandu wakusikuya tama syao siwapagwile nasyo, wanganakola Mbumu jwa Akunnungu.

²⁰ Nambo wanyamwe achambusanga wangu, njendelechele kulitaŵa pa nsingi wa chikulupi chenu chachiswela nnope, ni kupopela kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu.

²¹ Ntame mu unonyelo wa Akunnungu nchalolelaga Ambuje wetu Che Yesu Kilisito kuti kwa chanasa chakwe ampeleche ku umi wa moŵa gose pangali mbesi.

²² Mwakolele chanasa wandu wane waali ni lipamba,

²³ ni wandu wane mwakulupusye kwakwanyakula kwatyosya pa mooto. Ni wane mwakolele chanasa nchililolesyaga, nchimeje tama syao syangalumbana nchichimaga namose iwalo yao yaili ni madoa ga tama syao syangalumbana.

Mapopelo ga kwalapa Akunnungu

²⁴ Akunnungu akukombola kungosa kuti nkagwa mu sambu, ni kumpeleka mpaka mu ukulu wao kwa lukondwa lwakupunda akuno ndi nganikola chileŵo.

²⁵ Welewo waali Akunnungu wamope, Nkulupusyo jwetu, akole ukulu, ni umwenye ni ukombole ni ulamusi kwa litala lya Che Yesu Kilisito Ambuje wetu, chitandile kalakala, sambano ni moŵa gose pangali mbesi! Eloo.

Chiunukuko chiwapegwilwe che Yohana Chiunukuko Chilongolelo

Chitabu cha Chiunukuko chili chitabu cha mbesi mu Lilangano lya Sambano. Nipele chalembeke ni nduna che Yohana, Chiunukuko liunjili lya 1:1, kumbesi kwa chaka cha 95 pakumala chiwa chi Che Yesu. Sooni walembele chikalata cha Ngani Jambone ja che Yohana ni ikalata itatu yaani chikalata cha ndanda cha che Yohana ni chikalata chaaŵili chi che Yohana ni chikalata chaatatu chi che Yohana. Nipele che Yohana wamanyiche kuti ali jumo mwa wandu waŵanonyelwe ni Che Yesu, Yohana liunjili lya 13:23. Wachilembele chitabu cha chiunukuko ali kuchilumba cha ku Patimo kuŵajawiswe kukutaŵikwa kweleko pakuŵa wawoneche kuti alewile kwa ligambo lya kulalichila Ngani Jambone ji Che Yesu Kilisito, Chiunukuko liunjili lya 1:54.

Nningwa u che Yohana wa kuchilemba chitabu cha chiunukuko waliji kwalimbisya ntima wakusyoma kuti asigale kuŵa wakukulupilichika kwa Che Yesu Kilisito ni kwapa chilolelo, ligongo katema ka kuuja kwakwe Che Yesu kawandichile, liunjili lya 1:3; 32:52. Walembele wandu wose wakukulupilila Kilisito nnopenope mipingo saba ja wandu wakukulupilila Kilisito jajili mu liunjili lya 2 ni lya 3. Che Yohana wagamanyisye malembo gakwe kuti kuli kulondola, Chiunukuko liunjili lya 1:3, ni akulosya kwa picha syasijinji sya indu iwaiweni mu chitabu. Chitabu cha chiunukuko chikulandana ni mauto gane ga Lilangano lya kalakala, nnopenope mu chitabu cha Sakalia liunjili lya 6:1-8. Mapenga saba ni mbale saba ikulandana kwannope ni iputiko iwapeleche Akunnungu ku Misili kwa liwamba lya kwajamuka, Kutyoka liunjili lya 7-9. Chiunukuko chikukunguluchila katema kambesi, katema Che Yesu kachaŵe jwakupunda, ni wandu wose wakukulupilila che Yesu chatame pamo nawo moŵa gose pangali mbesi. Chitabu chi chinjamuche ni kumpa chilolelo mmwe unkuchisyoma kuti Che Yesu akuuja pangakaŵa.

Yaili mwelemo

Che Yohana akutanda kwa kulimanyukusya nsyene ni kusala yatite pakupochela yakwiwona yi ya ulondole, liunjili lya 1:1; 1:20.

Akuutyosya utenga kwa mipingo saba ja wandu wakukulupilila Kilisito, utenga uŵaupatile kutyochela ku Che Yesu, liunjili lya 1:1-3:22.

Sooni akuisalichisya imatilo saba, liunjili lya 4:1-8:5, ni mapenga saba, liunjili lya 8:6-11:19.

Pakumala yele Che Yohana akukunguluchila yankati ngondo pasikati ja mwanache jwannume ni lijoka lyalili ni mitwe saba, liunjili lya 12:1-14:20.

Sooni akulemba yankati mbale saba syasili ni iputiko ya Akunnungu, liunjili lya 15:1-16:18.

Nipele che Yohana akuŵecheta yatite Akunnungu pakwapunda wammagongo wakwe kwinani, liunjili lya 17:1-20:15.

Mbesi che Yohana akukunguluchila yankati kwinani kwasambano ni chilambo chasambano ichikopochele kumbesi, liunjili lya 21:1-22:21.

¹ Achichi ni chiunukuko chi Che Yesu Kilisito chiwapegwile ni Akunnungu kuti walosye wakutumichila wakwe ichiiwoneche pangakaŵa. Kilisito wantumile katumetume jwa kwinani jwakwe wamanyisye katumetume jwakwe che Yohana yeleyo.

² Nombe che Yohana wasasile yose iwaiweni nkati Liloŵe lya Akunnungu ni umboni u Che Yesu Kilisito.

³ Akwete upile mundu jwakusyoma maloŵe ga utenga waukulondola, akwete upile ŵakupilikana ni kukamulisya gagalembekwe mwelemu, pakuŵa moŵa gakutyochela indu yi gaŵandichile.

Chikomasyo kwa mipingo saba ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito

⁴ Une che Yohana ngujilembela mipingo saba ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito jajili ku chilambo cha Asia. Umbone uŵe kukwenu ni chitendeweke kutyochele kwa Akunnungu jwapali ni juŵapali ni juchaiche, ni kutyochele kwa mbumu saba syasili mmbujo mwa chitengu cha umwenye,

⁵ ni kutyochele ku Che Yesu Kilisito. Jwaumboni jwakukulupilichika ni jwaandanda kususikwa, ni jwakwatawala mamwenye ŵa pachilambo.

Ŵelewo akutunonyela, ni kwa miasi jao atulechelele kutyochele mu kutaŵikwa ni sambu syetu.

⁶ Atutesile tuŵe ŵambopesi mu umwenye kuti twatumichile Akunnungu Atati ŵao. Ku Che Yesu Kilisito upagwe Ukulu ni ukombole moŵa gose pangali mbesi! Eloo.

⁷ Nnole chaiche mmaunde ni mundu jwali jose chiŵawone. Nombe aŵala ŵaŵansomile ni mpamba, ni ŵandu ŵa ngosyo syose sya pachilambo chalile malilo ligongo lyao. Eloo.

⁸ Ambuje Akunnungu jwali ni ukombole wose, jwapali ni juŵapali ni juchaiche akuti, “Une ndili jwaandanda ni jwambesi.”

Indu iyaiweni che Yohana nkati Kilisito

⁹ Uneji che Yohana, mpwenu, jungulumbikana ni ŵanyamwe mmasauko ni mu umwenye wa Akunnungu ni mu upililiu kwa ligongo lya kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Une ŵambeleche mu kutaŵikwa chilumba cha ku Patimo kwa ligongo lya kwalalichila ŵandu Liloŵe lya Akunnungu ni kuŵalanga umboni nkati Che Yesu.

¹⁰ Pa lyuŵa lya Ambuje Mbumu jwa Akunnungu ŵanongwesye, ni napilikene liloŵe lyekulungwa mu nyuma jangu mpela kusona kwa lipenga,

¹¹ lichitiji, “Nnembe mu chitabu chinkuchiwona ni kuchijausya kwa mipingo saba ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito, jajili mu misi ja Efeso ni Similina ni Peligamo ni Siatila ni Sadi ni Filadefia ni Laodikia.”

¹² Nipele nagalawiche naalole ŵelewo ŵakuŵecheta none. Mkugalauka mo, naiweni indu saba yakuŵichila imuli yaikolochekwe ni sahabu,

¹³ ni pasikati jakwe indu yakuŵichila imuli pali ni jumo jwali mpela Mwana jwa Mundu jwaswile mwinjilo weleu ni jwantaŵe mkaanda wa sahabu pantima wakwe.

¹⁴ Umbo syakwe syaliji syeswela mbee ni meeso gakwe ganyesimaga mpela mooto waukolela.

¹⁵ Makongolo gakwe gang'alime mpela shaba jajikundikwe uchenene pa mooto ni liloŵe lyao lyaliji mpela kukukuma kwa meesi.

¹⁶ Nombewo ŵakumulile ndondwa saba kunkono wao wa kundyoy, ni mu kang'wa mwakwe mwakopweche lipanga lyenole kosekose ni ngope jao jaliji mpela lyuŵa lyalikuti kung'alima kwa machili gakwe gose.

¹⁷ Noneji panammweni nagwilile pamakongolo gao mpela mundu jwaswile. Nombejo ŵasajichile nkono wao wa kundyoy achitiji, “Ngasinjogopa, une ni jwaandanda ni jwambesi.

¹⁸ Soonu ndili jwanjumi, naliji wile, nnole ndili jwanjumi moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Ngwete ukombole wa kwatenda ŵandu awe ni ngwete ukombole wa kwiuto kwa ŵandu ŵawile.

¹⁹ Nipele, nnembe indu inkwiwona ni indu yaipali sambano jino ni indu yachiityochele paujo.

²⁰ Chantemela cha ndondwa saba simwasiweni ku nkono wangu wa kundyoy, ni aila indu saba yakuŵichila imuli yekolochekwe ni sahabu imwaiweni ni chelechi: Asila

ndondwa saba sili achikatumetume wâ kwini wâkwima peuto pa mipingo saba ja wându wâkukulupilila Kilisito. Ni indu saba yakuwîchila imuli ili mipingo jisyene saba ja wându wâkukulupilila Kilisito.

2

Utenga kwa wându wâ ku Efeso

¹ “Mwalembete katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa wându wâkukulupilila Kilisito wa ku Efeso, ngunsalila aga.

“Uneji ni jungukumulila ndondwa saba kunkono wangu wa kundyo ni sooni ni jungwendajenda pasikati pa indu saba yakuwîchila imuli yaikolochekwe ni sahabu.

² Nguimanyilila ipanganyo yenu ni kuchalila kwenu ni upililiu wenu mu kundumichila une, nguimanyilila kuti ngankukombola kwapililila wându wângalumbana ni sooni mwalinjile a wâla wâkuliwîlanga achinduna akuno ngana wâ achinduna ni mwamanyilile kuti ali wâkulambusya.

³ Mmweji nli jwakupililila ni mwasawiche kwa liwamba lya liina lyangu pangapela.

⁴ Nambo ngwete chindu chimo nkati mmwe, yakuti: ngankuunonyela une mpela imwatiji kundanda.

⁵ Nipele nkumbuchile imwaliji nkana wê kulyungasika, ngalauche ni kuleka sambu ni ntende imwaitesile kundanda. Nambo iwâga ngantenda yeleyo, ngunnyichilila ni kuchityosya chindu chenu chakuwîchila lumuli kutyochela peuto pakwe.

⁶ Nambo ngusengwa kwa ligongo lya chindu chimo: nkuichima ipanganyo ya wânikolai inguichima none jwakwe.

⁷ “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wându wâkukulupilila Kilisito.

“Jwakupunda chinannechele alye isogosi ya chitela cha umi chachili mungunda wa Akunnungu kumbepo.

Utenga kwa wându wâ ku Similina

⁸ “Mwalembete katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa wându wâkukulupilila Kilisito wa ku Similina.

“Gelega ni gaksala ajula jwali jwaandanda ni jwambesi, juwâjasiche ni sambano ali jwanjumi.

⁹ Ngugamanyilila masausyo genu ni iyoyo nguumanyilila ulaje wenu nambo isyene mwe nli wâkusichila! Ngumanyilila yakuti pakuntukana wanyawo wâkuliwîlanga wâyahudi akuno ngana wâ wâyahudi, nambo ali nyuumba ja kupopelela mpingo wa Shetani.

¹⁰ Nkajogopa masausyo gachigansimane. Mpilikane! Shetani chachaponya wampepe wenu mu nyuumba jakuta wîlwa kuti anlinje, ni wanyamwe chinsauche mo wâ likumi. Mmeje wâkukulupilichika mpaka kuwa, ni une chinampe chindu mpela singwa ja umi nti mbote kwa ligongo lya kupunda.

¹¹ “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wându wâkukulupilila Kilisito!

“Jwakuipunda yeleyo ngapotekwa ng'o ni chiwa chawîli.

Utenga kwa wându wâ ku Peligamo

¹² “Mwalembete katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa wându wâkukulupilila Kilisito wa ku Peligamo.

“Gelega ni gaksala ajula jwakwete lipanga lyenole mosemose.

¹³ Ngumanyilila kuti nkutama mu musi waukulongoswa ni umwenye wa Shetani. Nambo mwe nkwendelechela kulikamulisya liina lyangu. Nganinchikana chikulupi chandinacho kukwangu, namose mmo wâ ga che Antipa jwaumboni jwangu jwakukulupilichika, juwâulajikwe mu chilambo chenu chachikulongoswa ni Shetani.

¹⁴ Nambo ngwete indu kanandi yangaŵa yambone nkati mmwe pakuŵa mwale-sile ŵandu ŵane mwa ŵanyamwe ajiganyikwe majiganyo gaŵajiganyaga che Balaamu kalakala. Ŵanjigenye che Balaki ŵanyenje ŵandu ŵa Isilaeli atende sambi. Usyene ŵajigenye alye chakulya chachityochekwe mbopesi kwa inyago, ni kutenda chigwagwa.

¹⁵ Sooni nkwete ŵane ŵakugajitichisya majiganyo ga Ŵanikolai.

¹⁶ Ngalauche ni kuleka sambi, pangatenda yeleyo chinanyichilile chitema ni kumenyana nawo ŵandu wo kwa lipanga lyalikutyochela mu kang'wa jangu.

¹⁷ “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito!

“Jwakupunda, jwelejo chinaape chakulya chachikuŵilanjikwa mana jajisisiche kwini ni sooni chinaape ŵelewo liganga lyeswela ni peganga po palembeke liina lya sambano lyangalikumanyika ni jwine ikaŵe ajula pe jwakulipochela.”

Utenga kwa ŵandu ŵa ku Seatela

¹⁸ “Mwalembete katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito wa ku Siatila.

“Ayi ni yakuisala Mwana jwa Akunnungu, jwakwete meeso mpela lilamba lya mooto ni makongolo gakwe gali mpela shaba jajikundikwe kwannope.

¹⁹ Nguimanyilila ipanganyo yenu ni unonyelo ni chikulupi ni utumichile wenu ni upilili wenu. Ngumanyilila kuti sambano nkupanganya yambone nnope kupunda imwaliji kundanda.

²⁰ Nambo ngwete chindu chimo nkati mmwe chingachikusengwasya chakuti: nkunkunda jwankongwe Yesebeli jwakuliŵilanga jwakulondola, ni kwajiganya ŵakutumichila ŵangu ni kwalyungasya kuti atende chigwagwa ni kulya indu yetajikwe mbopesi kwa inyago.

²¹ None naapele lipesa kuti aleche sambi, nambo ngakusaka kugalauka ni kuleka sambi sya chikululu chakwe.

²² Mpilikane! Chinaajamuche kwa kwataga ulwele wakalipa. Sooni aŵala ŵakutenda nawo chikululu chasauche kwannope, iŵaga ngakugalauka ni kuleka sambi syatesile nawo.

²³ Sooni chinaaulaje achalongo ŵakwe. Ni mipingo jose ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito chijimanyilile kuti une ni jungujimanya mitima ni nganisyo sya ŵandu. None chinaalipe jwalijose jwa mwenumwe malinga ni yakuitenda.

²⁴ “Nambo mwanya ŵane ŵanli ku Seatela ŵanganinkuye majiganyo ga ŵakwiganya ŵa unami ni nganinlijiganya indu yaikuŵilanjikwa kuti ili indu ya munkati nnope ya Shetani. Ngunsalila kuti ngisiantwika nsigo wine kupunda agala gunkwete.

²⁵ Nkusachilwa kwendelechela kukulupilila ni kuujitichisya utenga wa chikulupi umpochele, mpaka pachiiiche po.

²⁶ Ni jwele jwakupunda ni kwendelechela kupanganya ingusaka mpaka kumbesi chinampe ulamusi ulaula umbochele kutyochela kwa Atati ŵangu, pachanya pa ŵandu ŵa ilambo yose.

²⁷ Nombejo chachalamula ŵandu ŵa ilambo kwa nkongojo wa chisyano ni kwaliŵata mpela yaikuti kukasikwa yombo ya lilongo.

²⁸ Chinampe ndondwa ja mng'andu mpela indite kupochela ulamusi kutyochela kwa Atati ŵangu.

²⁹ “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito!

3

Utenga kwa ŵandu ŵa ku Sadi

1 “Mwalembele katumetume jwa kwinani jwakwimilila mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wa ku Sadi.

“Yeleyi ni yakuti jwali ni Mbumu saba sya Akunnungu ni ndondwa saba. Nguimanyilila isambo yenu, nkumanyika kuti nli jwanjumi nambo, usyene mmwile.

2 Njimuche, ngalimbisye agala gambone gagasigalile kukwenu ni gelego gakaika kuwa. Pakuwa mpaka sambano nganinagaona masengo genu kuwa gemalilwe paujo pa Akunnungu wangu.

3 Nipele nkumbuchile imwatite kupochela ni imwatite kupilikana ni imwatite kwitichisya yeleyo ni kugalauka ni kuleka sambi. Nambo iwaga nganjimuka, chiiche mpela jwa wiyi, nomwe ngisimanyilila ndawi jachinannyichilile.

4 Nambo nkmete wându wângatupa ku Sadi wângananyakasya nguo syao. Welewo chajende none ali awete iwalo yeswela pakuwa akuwajilwa.

5 “Juchapunde chinawasye iwalo yeswela mpela wanyawo, none ngisinalityosya ng'o liina lyakwe mu chitabu cha umi. Sooni chinyitichisye kwa kang'wa jangu paujo pa Atati wangu, ni paujo pa achikatumetume wao wa kwinani kuti jwelejo ali jwangu.

6 “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wându wâkunkulupilila Kilisito.

Utenga kwa wându wa ku Filadefia

7 “Kwa katumetume jwa kwinani jwakwimilila mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wa ku Filadefia mwalembele yeleyi.

“Yeleyi ni yakuti kusala ajula jwanswela ni jwausyenesyene, jwakwete ukombole wa kwalechela wându ajinjile mu umwenye wakwe. Ni jwakuugula nnango, ni ngapagwa jwakukombola kuugala. Ni jwakuugala nnango ni ngapagwa jwakukombola kuugula.

8 Nguimanyilila ipanganyo yenu, ngumanyilila kuti nkmete machili gamanandi nambo nkamulisye lilo we lyangu ni nganinlikana liina lyangu. Mpilikane! Misile paujo penu nnango weugule, ngapagwa mundu jwakukombola kuugala.

9 Mpilikane! Ngumpa mpingo wa wându wa nyuumba ja kupopelela ja Shetani, wakuliwilanga Wayahudi nambo ngana wa wayahudi, nambo ali wakulambusya. Mpilikane! Chinaatende aichanje ni kuntindi walila paujo pa sajo syenu ni amanyilile kuti nanonyele.

10 Pakuwa nlikamulisye lilo we nkupililila, none jwakwe chinangose katema ka malagasyo, kakali chile kuchiichilila chilambo chose, kuti waalinje welewo wakutama pachilambo.

11 Ngwika chitema, muukamulisye kwannope utenga wa chikulupi umpochele, kuti mundu jwalijose anakombole kunsumula mbote jenu.

12 “Juchapunde chinantende awe luchanamila pa Nyuumba ja Akunnungu nombe ngasakopoka mwelemo ng'o. Sooni chilembe pachanya pakwe liina lya Akunnungu wangu ni liina lya musi wa Akunnungu wangu, yaani Yelusalemu wa sambano, musi uchiutuluche kutyochela kwinani kwa Akunnungu wangu. Iyoyo chinembe pachanya pakwe liina lyangu lya sambano.

13 “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wându wâkunkulupilila Kilisito.

Utenga kwa wându wa ku Laodikia

14 “Mwalembele yeleyi katumetume jwa kwinani jwakwimilila mpingo wa wându wâkunkulupilila Kilisito wa ku Laodikia.

“Uneji nguwilanjikwa Eloo, jwaumboni jwakukulupilichika jwausyene, ndande ja yepanganyikwe yose yaigumbile Akunnungu, nguti yeleyi.

15 Nguimanyilila ipanganyo yenu, kuti nganimma wa kuisisima atamuno wa mooto. Ikaliji mmbaya nkaliji wa kuisisima pane wa mooto.

¹⁶ Nipele pakuwâ ndi wântukuta, nganimma wâ kuisima namuno wâ mooto, chinanlukule ntyoche mukang'wa jangu.

¹⁷ Ligongo nkuti, 'Ndili jwakusichila ni ngwete ipanje, ngangulajila chindu chachili chose.' Nambo ngankumanyilila kuti nli jwausauchi ni jwakulaga ni jwaulanda ni jwangalola sooni nli matakope.

¹⁸ Ngumpa lunda kuti, nsuume kwangune sahabu jejenjetukule ni mooto, kuti nsichile ni kusuma iwalo yeswela kuti mbwale, ni kusisa soni sya kutama kwenu matakope. Iyoyopeyo nsuume ntela ni kupakala mmeeso genu kuti nkombole kulola.

¹⁹ Uneji ngwajamuka ni kwalamula wose wângwanonyela. Nipele nlimbile ni kuleka sambi syenu.

²⁰ Mpilikane! Ngwima pannango ni kupoposya, mundu apilikanaga lilowê lyangu ni kuugula, chinyinjile kwa jwelejo, none chilye pamo ni jwelejo ni jwelejo pamo ni une.

²¹ "Juchapunde chinjalechelela kutama chiwândi ni une pa chitengu changu cha umwenye, mpela une indite kupunda ni kutama chiwândi ni Atati wângu pachitengu chao cha umwenye.

²² "Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wându wâkunkulupilila Kilisito."

4

Kwapopelela Akunnungu kwinani

¹ Pakumala kugaona gelego, nauweni nnango weugule kwinani. Ni lilowê linalipikene kundanda lilyapikaniche mpela lipenga lichitiji, "Nkwele akuno, none chinannosye indu yachiikopochele mmbujo."

² Papopo Mbumu jwa Akunnungu wânonngwesye une. Nachiweni chitengu cha umwenye kwinani kula ni jumo atemi pa chitengu chila.

³ Juwâtemi pa chitengu jula jwang'alime mpela liganga lya alumasi ni mpela liganga lyakusalala lyechejeu lya akiki. Ukunje wa ula wanyesime mpela liganga lya chisamba lyalikuwîlanjikwa sumalidi uli usyungwile chitengu cha umwenye chila mbande syose.

⁴ Paliji ni itengu ine ya chimwenye ishilini na nne iyachisyungwile achila chitengu cha umwenye. Ni pa itengu yo wâtemi achachekulu ishilini na nne. Wâwete iwalo yeswela ni pa mitwe jao indu mpela singwa yaikolochekwe ni sahabu.

⁵ Pa chitengu cha umwenye po pakopokaga kumesya ni ilindimo ni njasi. Paujo pa chitengu cha umwenye chila pakolelaga imuli saba, yeleyo ikulosya mbumu saba sya Akunnungu.

⁶ Soonni paujo pa chitengu cha umwenye chila kwaliji ni chindu chichawonekaga mpela litanda lilyakolochekwe ni lindala, chichanyesimaga nnope mpela ligilasi.

Achila chitengu cha umwenye chichaliji pambindikati, chaliji chesyungule ni yepanganyikwe yejumi ncheche yegumbale meeso paujo ni kunyuma.

⁷ Chepanganyikwe chandanda chalandene ni lisimba ni chepanganyikwe chaawili mpela ng'ombe jamwana ni chepanganyikwe chaatatu chalandene ni mundu ni chepanganyikwe chanceche chaliji mpela kapungu jwakuguluka.

⁸ Yepanganyikwe yejumi ncheche yo, kila chimo chana mapapiko sita, ni igumbele meeso mbande syose mpaka kuusi kwa ipapiko, nombe nganileka kuwêcheta muusi ni chilo ichitiji:

"Wâswela, wâswela, wâswela, Ambuje Akunnungu wâali ni ukombole wose, wâali wâwaliji ni wâchaiche."

⁹ Yepanganyikwe yejumi yo ikwimba nyiimbo sya kwakusya ni kwalapa ni kwatogolelo wêlewo wâkutama pa chitengu cha umwenye, wêlewo wâali wâajumi mowâ gose pangali mbesi ni mowâ gose pangali mbesi.

¹⁰ Ni paikutenda yeleyo, achachekulu ishilini na nne wala akuligoneka manguku pa sajo sya welewo wakutama pachitengu cha umwenye, ni akwapopelela wele wakutama mowa gose pangali mbesi ni mowa gose pangali mbesi. Wawikaga indu yao yaili mpela singwa paujo pa chitengu cha umwenye achitiji:

¹¹ “Nkuwajilwa mmwe Ambuje wetu ni Akunnungu wetu, kupochela lumbili ni luchimbichimbi ni machili, pakuwa alakwe ni umwaipanganyisye yose yaili, ni kwa kusaka kwenu indu yose yapanganyikwe ni ipali.”

5

Chitabu ni Mwanangondolo

¹ Nipele nachiweni chitabu mu nkono wa kunlyo wa jwelejo jwakutama pa chitengu cha umwenye, chilembekwe nkati ni paasa pakwe ni kuugalikwa kwakulimba ni imatilo saba. ² Sooni nammweni katumetume jwa kwini jwali ni machili ali nkuwilanga kwakunyanyisya achitiji, “Ana waani wakuwajilwa kumatukula imatilo ni kuchiunukula chitabu?”

³ Nambo nganapagwa mundu kwini namose pa chilambo, namose paasi chilambo, juwakombwele kuchiugula chitabu cho atamuno kuchilola chachilembekwe nkati mwakwe.

⁴ None nalisile nope ligongo nganapagwa mundu juwawoneche kuti jwakuwajilwa kuchiugula chitabu atamuno kuchilola chachilembekwe nkati mwakwe.

⁵ Nipele jumo jwa achachekulu wala wasalile, “Nkalila. Nnole! Lisimba lya lukosyo lwa Yuda, uwelesi u che Daudi, welewo ampundile Shetani ni kuwajilwa kukutula imatilo saba ni kuchiugula chitabu.”

⁶ Nipele nammweni Mwanangondolo ajimi chiwandi ni chitengu cha umwenye pasikati ja yepanganyikwe yejumi ncheche ni achachekulu. Nombejo waoneche nti jwammulajikwe, jwana misengo saba ni meeso saba, yaikulosya Mbumu saba sya Akunnungu syasitumikwe mchilambo chose.

⁷ Mwanangondolo wawajile ni kuchijigala chitabu chila ku nkono wa kunlyo wa welewo wakutama pa chitengu cha umwenye chila.

⁸ Pawachijigele chitabu chila, yepanganyikwe yejumi ncheche ila, pamo ni achachekulu ishilini na nne wala wagonile manguku paujo pa Mwanangondolo. Kila mundu akwete ching'wenyeng'wenye ni mbale sya sahabu syasigumbele ubani, gele ni mapopelo ga wandu wa Akunnungu.

⁹ Nombewo wajimbile lujimbo lwa sambano achitiji:

“Mmwe ni wankuwajilwa kuchiunukula chitabu, ni kuitupula imatilo yakwe.

Pakuwa mwasikitwe, ni kwa miasi jenu mwawombolele Akunnungu wetu, wandu wa ngosyo ni wa ndimi ni wandu wa ilambo yose ni wa mitundu jajili jose.

¹⁰ Mwatesile awe wambopesi mu umwenye wa Akunnungu kuti watumichile, ni wanyawo chiwaatawale wandu wose wa pa chilambo.”

¹¹ Ni panapundile kulola, nagapilikene malo we ga achikatumetume wa kwini wajinji nope wangakuwalanjika. Wajimi kuchisyungula chitengu cha umwenye pamo ni yepanganyikwe yejumi ncheche ila ni achachekulu wala.

¹² Wajimbaga kwa lilo we lyekulungwa:

“Mwanangondolo jwaulajikwe akuwajilwa kupochela ukombole ni usichilo ni lunda ni machili ni luchimbichimbi ni ukulu ni lumbili.”

¹³ Naipilikene yepanganyikwe yose yaili kwini ni pachilambo ni paasi pachilambo ni mu bahali ni yose yaili mwelemo naipilikene ilinkwimba:

“Ukulu ni luchimbichimbi ni lumbili ni ukombole,
uŵe kwa ŵelewo ŵakutama pa chitengu cha umwenye ni kwa Mwanangondolo
moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi”.

¹⁴ Ni yepanganyikwe yejumi ncheche yo yatite, “Eloo!” Ni achachekulu ŵala ŵagonile manguku ni kwapopelela Mwanangondolo.

6

Mwanangondolo akumatukula imatilo

¹ Nipele nambweni Mwanangondolo achimatukulaga chimo mwa imatilo saba ila, ni nampilikene jumo jwa yepanganyikwe yejumi yo alinkuŵecheta kwa liloŵe lyakulindima, “Njise!”

² Nipele nachiweni chinyama chachiswela chachikuŵilanjikwa falasi. Ajula jwachikwesile ali ajigele ukunje. Akunnungu ŵampele jwelejo chindu mpela singwa ja chimwenye. Nipele ajula juŵapundile jwatyosile ni kwaula kwapunda ŵandu.

³ Sooni paŵachimatukwile chimatilo chaŵili, nampilikene jwaaŵili jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, “Njise!”

⁴ Pelepo jwakopochele falasi jwine jwanchejeu. Juŵankwesile falasi jo ŵapegwilwe masengo ga kuchisumula chitendewe pa chilambo kuti ŵandu aulagane achinsyene, nombewo ŵapegwilwe lipanga lyalikulungwa.

⁵ Ni paŵachimatukwile chimatilo chaatatu, nampilikene jwaatatu jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, “Njise!” Nipele nammweni falasi jwampiliu ni juŵankwesile falasi jo ali ajigele chindu chakupimila chisilo mu nkono wakwe.

⁶ Nipele napilikene mpela liloŵe pasikati ja yepanganyikwe yejumi ncheche yo lichitiji, “Chibaba cha utandi wa shayili chikusumikwa kwa malipilo ga masengo ga lyuŵa limo, ni ibaba itatu ya shaili ikusumikwa iyoyo nambo ngasingajonanga mauta ni divai!”

⁷ Paŵachimatukwile chimatilo cha ncheche, nampilikene jwa ncheche jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, “Njise!”

⁸ Ni nammweni falasi jwa chiliu. Ni jwankwesile jwele falasi jo liina lyakwe lili Chiwa alongene ni liuto lya ŵandu ŵawile. Nombe wose ŵaŵili ŵapegwilwe ulamusi wa mbua ja ncheche ja chilambo, ŵaulaje ŵandu kwa lipanga pane kwa sala pane kwa ilwele pane kuulagwa ni inyama ya mu chilambo.

⁹ Paŵachimatukwile chimatilo cha nsano nasiweni paasi pa chilisa cha kwinani, mbumu sya ŵandu ŵaŵaulajikwe kwa ligongo lya kulalichila liloŵe lya Akunnungu ni ligongo lya umboni uŵautyosile.

¹⁰ Ŵalisile kwa liloŵe lyekulungwa achitiji, “Ambuje ŵaali ni ukombole ni ŵaswela ni ŵausyenesyene chinkaŵe mpaka chakachi, kwika kukwalamula ŵandu ŵa pa chilambo ni kwajamuka ŵelewo ŵaŵatuuleje!”

¹¹ Akunnungu ŵapele kila jumo chiwalo cheleu ni cheswela ni kwasalila kuti apunde kulindilila kwa moŵa kanandi mpaka pachamalile kuulajikwa achikapolo achinjao ni achalongo achinjao mpela yatite kuulajikwa ŵanyawo.

¹² Nipele naiweni mwanangondolo paŵachimatukwile chimatilo cha sita, kwaliji ni chindendemesi chachikulungwa cha chilambo, lyuŵa lyatendekwe lyepiliu ŵii, ni lwesi lwatendekwe lwechejeu nti miasi.

¹³ Ni ndondwa syagwile pachilambo, chisau chitela cha ntini yachikuti pakulakatisya isogosi yakwe yangakomala paukupukunyikwa ni mbungo jajikulungwa.

¹⁴ Kumaunde kwaŵiligwe mpela mpasa ni kutyochekwa. Itumbi yose ni ilumba yose chisejechekwe kutyochela kwiuto kwakwe.

¹⁵ Mamwenye wâ pachilambo, achakulu ni achakulungwa wâ ngondo ni wându wâ kusichila ni wându wâ machili ni kapolo jwalijose ni mundu jwanga wâ kapolo, wâlisisile mmbugu ni pasikati ja lwala syasili mmatumbi.

¹⁶ Achigasalilaga matumbi ni lwala kuti, “Ntugwilile ni kutusisa kuti tukaloleka paujo pa ngope ja wêlewo wâkutama pa chitengu cha umwenye ni lutumbilo lwa Mwanangondolo!

¹⁷ Paku wâ lyu wâ lyekulungwa lya lutumbilo lwao liiche. Ana wâani uchakombole kulama?”

7

Wându 144,000 wâ ku Isilaeli

¹ Pakumala yeleyo naweni achikatumetume wâ kwinani ncheche ali ajimi mu mbande ncheche sya chilambo. Wâjimi kuti asi wile mbungo jajikutyochela kila mbande kuti jikasapuga pachilambo pane mu bahali pane pa chitela chachili chose.

² Nipele nammweni katumetume jwa kwinani jwine achikwelaga kutyochela kungopochelo lyu wâ, achikamulilaga chimanyisyo cha Akunnungu wâjumi. Wânyanyisye ni kwasalila achikatumetume wâ kwinani ncheche wâla wâ wâpegwile ulamusi wa kuchijonanga chilambo ni bahali wâtite,

³ “Nkachijonanga chilambo atamuno bahali atamuno itela mpaka pachitumale ku wika imanyisyo pa usyo sya wâkutumichila wâ Akunnungu wêtu.”

⁴ Nipele naupilikene u wâlanjikwe wa wêlewo wâ wâlembekwe chimanyisyo cha Akunnungu wâlinji wându laki jimo ni alobaini ni nne elufu. Wându wâ wâlinji kutyochela mu ngosyo sya wându wâ Isilaeli.

⁵ Mu lukosyo lwa Yuda wâtajikwe chimanyisyo wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Lobeni wâtajikwe chimanyisyo wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Gadi wâtajikwe chimanyisyo wându elufu kumi na mbili.

⁶ Mu lukosyo lwa Asheli wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Nafutali wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Manase wâtajikwe wându elufu kumi na mbili.

⁷ Mu lukosyo lwa Simeoni wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Lawi wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Isakali wâtajikwe wându elufu kumi na mbili.

⁸ Mu lukosyo lwa Sabuloni wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Yusufu wâtajikwe wându elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Benyamini wâtajikwe wându elufu kumi na mbili.

Mpingo wa wându achajinji

⁹ Pakumala yeleyo naliweni liunjili lyekulungwa lya wându lyakanapakombola ku wâlanga mundu, wându kutyochela kila chilambo, ni wându wâ mitundu ni kila lukosyo ni wându wâ kila i wêcheto, ali ajimi paujo pa chitengu cha umwenye ni paujo pa Mwanangondolo, ali awete iwalo yeswela ni kukamulila nyambi sya itela ya mitende mmakono mwao.

¹⁰ Wându wâla wânyanyisye achitiji, “Ukulupusyo wetu ukutyochela kwa Akunnungu wêtu wâkutama pa chitengu cha umwenye, ni sooni kutyochela kwa Mwanangondolo!”

¹¹ Ni achikatumetume wâ kwinani wose wâ wâjimi kuchisyungula chitengu cha umwenye ni achachekulu wâla ni yepanganyikwe yejumi ncheche ila. Wâgwile man-guku paujo pa chitengu cha umwenye chila ni kwapopelela Akunnungu,

¹² achitiji, “Eloo! Ulape ni ukulu ni lunda ni utogolelo ni luchimbichimbi ni ukombole ni machili i wê kwa Akunnungu wêtu mo wâ gose pangali mbesi ni mo wâ gose pangali mbesi! Eloo!”

¹³ Jumo jwa achachekulu wala wausisye, “Ana waani welewa wakuwala iwalo yeswela, nombewo aumile kwapi?”

¹⁴ None najanjile, “Ambuje wangu mmwe nkumanyilila.” Nombewo wasalile une kuti, “Awa ni wewala wajombweche ni kulama mmasausyo gamakulungwa gala. Achapilenje iwalo yao ni kuiswejesya kwa miasi ja Mwanangondolo.

¹⁵ Kwaligongo lyo ali paujo pa chitengu cha umwenye cha Akunnungu, ni akwatu-michila welewo muusi ni chilo pa nyumba jao. Ni welewo wakutama pa chitengu cha umwenye cha we nawo ni kwagosa.

¹⁶ Nombewo ngajakola sala sooni namose njota, ngasilyasoma lyuwa namose ntukuta wakalipa.

¹⁷ Pakuwa Mwanangondolo jwali pasikati pa chitengu cha umwenye cha we jwakuchinga jawo ni chiwalongosye ku uliwa wa meesi ga umi. Ni Akunnungu chiwasyule misosi jose pa meeso gao.”

8

Chimatilo cha saba

¹ Mwanangondolo pawakutwile chimatilo cha saba, kwini kwaliji jii katema ka nusu saa.

² None naweni achikatumetume wa kwini saba, awala wakwima paujo pa Akunnungu ali apegwilwe mapenga saba.

³ “Nipele waiche katumetume jwa kwini jwine ni wajimi paujo pa chilisa akamulile cheteso cha sahabu. Wapegwilwe ubani wejinji kuti atyosye mbopesi pamo ni mapopelo ga wandu wose wa Akunnungu pachanya pa chilisa cha sahabu chachili paujo pa chitengu cha umwenye.

⁴ Lyosi lya ubani wo pamo ni mapopelo ga wandu wa Akunnungu yakwesile paujo pa Akunnungu kutyochela mmakono ga katumetume jwa kwini jwakwima paujo pa Akunnungu.

⁵ Nipele katumetume jwa kwini jula wachijigele cheteso chila ni wachigumbesye mooto kutyochela pa chilisa, ni wachiponyisye cheteso pachilambo. Kwatyochele ilindimo ni njasi ni kumesya ni chindendemesi cha chilambo.

Mapenga saba

⁶ “Achikatumetume wa kwini saba awaliji ni mapenga saba wala waliwichile chile kugomba.

⁷ Katumetume jwa kwini jwaandanda wagombile lipenga lyekwe. Pelepo kwatyochele ula ja maganga jewanganyiche ni mooto ni miasi, ni janye mu chilambo. Liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mu chilambo lyatiniche ni mooto ni liunjili liine lya itela lyatiniche ni mooto, ni masamba gama wisi gose gatiniche ni mooto.

⁸ Nipele katumetume jwa kwini jwawili wagombile lipenga lyakwe. Ni chaponyekwe mu bahali chindu chachili mpela chitumbi chekulungwa chachikukolela mooto ni liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mmeesi ga bahali gasandwiche miasi.

⁹ Liunjili limo lya maunjili gatatu gagali yalumo ga yepanganyikwe yaili mu bahali lyawile, liunjili limo lya maunjili gatatu ga ngalawa lyajonasiche.

¹⁰ Nipele katumetume jwa kwini jwaatatu wagombile lipenga lyakwe. Ni ndondwa jajikulungwa jajakolelaga mpela lumuli jagwile kutyochela kwiunde, ni jagwilile mu liunjili limo mwa maunjili gatatu ga sulo ni pa iliwa ya meesi.

¹¹ Ndondwa jila jawilanjikwe, “Uwa we.” Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga meesi gawawile, ni wandu wajinji uwang'wele gele meesi go wawile ligongo lya kuwawa kwa meesi.

¹² Nipele katumetume jwa kwinani jwa ncheche wâgombile lipenga lyakwe. Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mu lyuwa lyaputikwe chipi, ni kuitenda lwesi ni ndondwa itajikwe chipi. Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga katema ka muusi lyatajikwe chipi, ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga katema ka chilo lyatajikwe chipi.

¹³ Nipele panaliji nkupunda kulola, nampilikene kapungu jumo juwagulukaga mwinani nnope achiwechetaga kwa lilo we lyekulungwa achitiji, “Ulaje! Ulaje! Ulaje kwa welewo wakutama mchilambo, ligongo mapenga gane ga achikatumetume wa kwinani watatu gali chiwela nganagombe!”

9

¹ Nipele katumetume jwa kwinani jwa nsano wâgombile lipenga lyakwe. None najiweni ndondwa jijagwilile pachilambo nombejo jwapegwilwe chiugulilo cha mbugu chakuugulila Lisimbo lyangali mbesi.

² Nipele pawajiugwile mbugu ja Lisimbo lyangali mbesi, lyosi lyatutwime kutyochela mwisimbo mula lyaoneche mpela lyosi lyalikututuma mu ng'aso jajikulungwa. Lyuwa ni kwiunde kwaunikwe ligongo lya lyosi lyalikututuma mwisimbo mula.

³ Mu lyosi mo syakopweche sombe ni kwenela mchilambo, ni syapegwilwe machili ga kuluma mpela machili ga makoloto.

⁴ Waasalile anagajonanje manyasi ga mchilambo, atamuno chachiwisi chachili chose, atamuno chitela chachili chose nambo wapeteche wandu pe, awala wanganakola chimanyisyo cha Akunnungu pa usyo pao.

⁵ Sombe sila nganisilamulikwa kwaulaga wandu wala nambo kwapoteka kwa miesi nsano. Upeteche wao waliji mpela wa likoloto palikunluma mundu.

⁶ Kele katema ko wandu tachisosasosa chiwa nambo ngasachiwona ng'o, tasache kuwa nambo ngawa.

⁷ Syele sombe syaoneche nti falasi wawa wichikwe chile kwa ngondo. Pa mitwe jao paliji ni chindu mpela singwa jajikolochekwe ni sahabu ni ngope syao sili chisau ngope sya wandu.

⁸ Umbo syao syaliji syasileu mpela umbo sya achakongwe, ni meeno gao galiji mpela meeno ga lisimba.

⁹ Nombewo wawete iwalo ya isyano ya kulichenjela pa mitima jao. Pawagulukaga, mapapiko gao gatyosyaga lisege mpela lisege lya mutuka sya ngondo sya falasi wajinji pakuutuka kuputukuputu kwaula ku ngondo.

¹⁰ Ni wakwete michila chisau ja makoloto jijasomaga nti miiwa. Kwa jele michila wakwete ukombole wa kwapoteka wandu kwa miesi nsano.

¹¹ Sooni akwete mwenye jwakwatawala nombejo ali katumetume jwa kwinani jwapegwile ulamusi nkati alila Lisimbo lyangali mbesi, liina lyakwe mchiebulania lili Abadoni ni mchigiliki akuwilanjikwa Apolioni, meena ganagawili go malumbo gakwe “Jwakonanga.”

¹² Katema kandanda ka kulaga kapitile. Nnole, ndema siwili sya kulaga sikwika.

¹³ Nipele katumetume jwa kwinani jwa sita wâgombile lipenga lyao. Ni nalipilikene lilo we kopochela mu mbande ncheche sya chilisa chachikolochekwe ni sahabu chichaliji paujo pa Akunnungu.

¹⁴ Lilo we lila lyansalile katumetume jwa kwinani jwa sita jula juwakumulile lipenga, “Mwagopole achikatumetume ncheche wa kwinani, wawatawikwe ku lusulo lwekulungwa lwalukuwilanjikwa Efulati!”

¹⁵ Wantenga ncheche wala wagopolekwe. Nombewo wawichikwe chile kwa ligongo lya ndawi jijojo ni lyuwa lilyolyo ni mwesi ulaula ni chaka chilachila kuti waulaje liunjili limo mwa maunjili gatatu ga wandu gagali yalumo.

¹⁶ Napilikene uŵalanjikwe wa ŵangondo ŵaŵakwesile pa falasi ŵala ŵaliji milioni mia mbili.

¹⁷ Nkulola kwangu kula, naweni falasi ni ŵakwela falasi alinji yeleyi: Ŵaliji ni iwalo ya isyano ya kulichenjela pa mitima jao yechejeu mpela mooto ni kwine buluu mpela kwiunde ni yamanjano mpela utandi wa baluti. Mitwe ja falasi ŵala jaliji mpela mitwe ja masimba, ni mu kang'wa syao mwakopweche mooto ni lyosi ni maganga ga baluti gagakukolela.

¹⁸ Liunjili limo mwa maunjili gatatu ga ŵandu gagali yalumo, lyaulajikwe kwa maputiko gatatu go, yaani mooto ni lyosi ni baluti jidakolelaga iyaumile mu kang'wa sya falasi.

¹⁹ Pakuŵa machili ga inyama yaikuŵilanjikwa falasi galiji mu kang'wa syao ni mmichila jao. Michila jao jaliji ni mitwe nti ja majoka ni kwa michila jo ŵakombwele kwaluma ŵandu.

²⁰ Ni ŵandu uŵasigele, ŵanganaulajikwa ni iputiko itatu yo, nganaleka sambi sya kuipopelela indu iyaikolosisye achinsyene. Nganaleka kugapopelela masoka ni inyago ya sahabu ni ya feza ni ya shaba ni ya maganga ni ya itela, indu yangaikukombola kulola pane kupilikana namose kwenda.

²¹ Namose nganagalauka ni kuleka sambi syao sya kuulaga namose usaŵi wao namose ikululu yao ni wiyi wao.

10

Achikatumetume ŵa kwinani ni chitabu cha mwana

¹ Nipele nammweni katumetume jwa kwinani jwine jwali ni machili achitulukaga kutyochela kwinani. Ŵaliji aunichikwe ni liunde pamo ni ukunje wa ula waliji pa ntwe wakwe, usyo wao wang'alimaga mpela lyuŵa ni makongolo gakwe gajimi mpela chanamila sya mooto.

² Mmakono mwao ŵakamulile chitabu cha mwana cheugule. Ŵaluŵisile lukongolo lwao lwa kunlyo mu bahali ni lwa kunchiji pa nsanga.

³ Ni ŵanyanyisye kwannope nti lisimba palikutongola. Paŵanyanyisyaga, ilindimo saba ya njasi yajanjile kwa liloŵe lyekulungwa.

⁴ Payapikaniche ilindimo saba yo nasachile kulemba. Nambo napilikene liloŵe kutyochela kwinani lichitiji, “Maloŵe ga ilindimo saba yo ili ntemela, nkagalemba!”

⁵ Katumetume jwa kwinani junammweni achijimaga mu bahali ni pa nsanga jula, ŵaunyakwile nkono wakwe wa kunlyo kwinani,

⁶ Ŵalumbilile kwa liina lya Akunnungu ŵakutama moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi, ŵagumbile kwinani ni indu yose yaili mwelemo, ni ŵagumbile chilambo ni indu yose yaili mwelemo, ni ŵagumbile bahali ni indu yose yaili mwelemo. Ŵatite, “Katema kakulindilila nnope kamasile!”

⁷ Nambo katema katumetume jwa kwinani jwa saba jula pachachiti agombe lipenga lyao, Akunnungu chamalichisye ikotopasyo yao yaisisile malinga ni iŵatite kusala kwa kang'wa sya ŵakulondola ŵakwe ŵaŵaatumichile Ngani Jambone.”

⁸ Nipele liloŵe linalipikene kutyochela kwinani lichiwetchetaga none kundanda lyaŵechete sooni, “Njaule nkatole chitabu cheugule mmakono ga katumetume jwa kwinani jwajimi mu bahali ni pansanga jula.”

⁹ Nipele nanjaulile katumetume jwa kwinani jula, nansalile ambe chitabu cha mwana chila. Nombejo ŵasalile kuti, “Njigale ndye, mu nkang'wa mwenu chichilyelyepele mpela uchi nambo mlutumbo mwenu chichiŵaŵe.”

¹⁰ Nipele nachijigele chitabu cha mwana chila kutyochela pankono wa katumetume jwa kwinani jula ni nalile. Nombecho mu kang'wa mwangu chalyelyepele mpela uchi. Nambo panamisile, nlutumbo mwangu chaŵaŵile.

11 Nipele w̄aasalile, “Ikumbajila mmwejo kulalichila sooni utenga wa Akunnungu kwa w̄andu w̄ajinji ni mu ilambo yejinji ni kwa w̄andu w̄a iw̄echeto yejinji ni mamwenye w̄ajinji.”

11

W̄a umboni w̄aw̄ili

1 Nipele napegwile nnasi uwaliji mpela chitela cha kupimila ni kuusalila, “Njaule, nkajipime nyuumba ja Akunnungu ni chilisa ni kwa w̄alanga w̄andu w̄akupopela mwelelemo.

2 Nambo nkalupima luw̄ala lwa paasa lwa nyuumba ja Akunnungu, ligongo lupeg-wilwe kwa w̄andu w̄anga w̄a W̄ayahudi. Ni w̄anyawo chauli w̄ate musi wauswela kwa miesi alobaini na mbili.

3 None chinaatume w̄aumboni w̄angu w̄aw̄ili ali awete magunia kuti akalalichile utenga kutyochela kwa Akunnungu kwa mo w̄a elufu moja na mia mbili na sitini.”

4 W̄ele w̄aumboni w̄aw̄ili wo ali itela iw̄ili ya miseituni ni indu iw̄ili yaku w̄ichila imuli yaikwima paujo pa Ambuje jwakutawala chilambo.

5 Ni iw̄aga mungu akusaka kwapoteka, ukukopoka mooto nkang'wa mwao ni kummulaga jwammagongo jo. Ni jwalijose jwakulinga kwapoteka, akuulajikwa kwanti iyoyo.

6 W̄anyawo akwete ukombole wa kukuugala kwiunde kuti jikanya ula kwa mo w̄a pakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu. Soonni akwete ukombole wa kugatenda meesi ga w̄e miasi ni ukombole wa kuchiputa chilambo kwa maputiko gakupisyangana katema kakali kose pachasache.

7 Nambo patachimalisya ku w̄alanga umboni wao, chinyama chachikali kutyochela Mwisimbo lyangali mbesi chichimenyane nawo ni kwapunda ni kwaulaga.

8 Mitembo jao chijisigale mmatala ga mmusi waukulungwa akula ku w̄aw̄ambikwe Ambuje w̄ao. Liina lya musi wo lili Sodoma pane Misili.

9 W̄andu w̄a kila lukosyo ni kila kabila ni kila iw̄echeto, chajilole mitembo jao kwa mo w̄a gatatu ni nusu. Nambo ngaasaka kuti jwali jose ajisiche mitembo jao.

10 W̄andu w̄akutama mchilambo chasangalale ni kupelegana mituuka kwaligongo lya chiwa cha w̄andu w̄aw̄ili wo. Paku w̄a w̄akulondola wo w̄aasawisyaga kwannope w̄andu w̄akutama mchilambo mo.

11 Nambo nkupita pe mo w̄a gatatu ni nusu, mbumu ja Akunnungu jajikwikanawo umi jajinjile mmitembo mo, nombewo w̄ajimi. Ni wose w̄aw̄aweni w̄anyawo w̄akamwilwe ni lipamba lyalikulungwa.

12 Nipele w̄akulondola w̄aw̄ili wo w̄apilikene lilo w̄e lyalikulungwa kutyochela kwini lili nkwasalila, “Njise akuno!” Nombewo w̄akwesile kwini mu liunde, w̄ammagongo w̄ao ali nkwalola.

13 Katema kakoko chatyochele chindendemese chachikulungwa ni liunjili limo mwa maunjili kumi gagali yalumo pa musi lyajonasiche ni w̄andu elufu saba w̄awile ligongo lya chele chindendemese. Nombe w̄aw̄asigele w̄ajinjilwe ni lipamba, w̄aakusisye Akunnungu w̄a kwini.

14 Katema kaa w̄ili ka kulaga kapite, nambo katema kaatatu kakulaga kakwika chitema!

Lipenga lya saba

15 Nipele katumetume jwa kwini jwa saba w̄agombile lipenga lyakwe. Ni malo w̄e gamajinji gamakulungwa gapikaniche kwini gachitiji, “Sambano umwenye wa chilambo utendekwe ku w̄a umwenye wa Ambuje Akunnungu w̄etu ni Kilisito ju w̄ansagwile a w̄e Jwakuwombola. Nombewo chatawale mo w̄a gose pangali mbesi!”

16 Nipele, achachekulu ishilini na nne w̄akutama paujo pa Akunnungu mu itengu yao ya umwenye, w̄agwile manguku ni kwapopelela Akunnungu,

¹⁷ achitiji,
 “Tukuntogolela alakwe Ambuje Akunnungu Asyene Ukombole wose,
 wânli ni umwapali, pakuwâ nlosisye machili genu gamakulu,
 ni kutanda kutawala.

¹⁸ Wându wangawâ Wayahudi watumbile,
 nambo lutumbilo lwenu luiche,
 ni katema ka kwalamula wawe.
 Katema ka kwapa ntuuka achikapolo wenu wakulondola ni wându wenu wose,
 wose wakulikuya liina lyenu,
 achanandi ni achakulungwa.
 Katema kaiche ka kwajonanga wakuchijonanga chilambo.”

¹⁹ Nipele nyumba ja Akunnungu jajili kwini jaugulikwe, ni nkati mwakwe lyawoneche lisanduku lya lilangano. Nombe kwatyochele kumesya ni ilindimo ni njasi ni chindendemese cha chilambo ni ula jekulungwa ja maganga.

12

Jwankongwe ni lijoka lyekulungwa

¹ Nipele, chimanyisyo chakusimosya chawoneche kwini. Kwali ni jwankongwe jwambwechekwe lyuwa ni lwesi pa sajo syakwe, ni pantwe pakwe pali ni chindu mpela singwa jajikolochekwe ni ndondwa kumi na mbili.

² Nombe jwankongwe jo wali pa chiilu. Nipele, wali nkulila ligongo lya kupotekwa ni chilungusi cha kuligopola.

³ Chimanyisyo chine chawoneche kwini. Kwali ni lijoka lyekulungwa lyechejeu, lyana mitwe saba ni misengo likumi. Pantwe wauli wose pali ni chindu mpela singwa.

⁴ Nchila wa lijoka lila, ukujiuta liunjili limo mwa maunjili gatatu ga ndondwa sya kwiunde ni kusiponya pa chilambo. Lijoka lyekulungwa lila lyajimi paujo pa jwankongwe jula juwali chile kuweleka kuti nkuweleka pe, akamile kanache kakwe.

⁵ Nipele jwankongwe jo waligopwele mwanache jwannume, juwawichikwe chile kuti walamule wându wa ilambo yose kwa nkongojo wa chisyano. Mwanache jo wanyakulikwe ni kunjasya kwa Akunnungu, pa chitengu chao cha umwenye.

⁶ Jwankongwe jula wautuchile kwiuto kwangali wându. Liuto liwampanganyichisye Akunnungu kuti agosekwe kweleko, kwa mowa elufu moja mia mbili ni sitini.

⁷ Nipele, kwali ni ngondo kwini. Che Mikaeli, katumetume jwankulu jwa kwini ni achikatumetume achinjakwe wa kwini wamenyene ni lijoka lila, lijoka lila pampepe ni wakutumichila wakwe lyamenyene nawo.

⁸ Nambo lijoka lila ni wakutumichila wakwe wapatikwe, nipele watopolekwe kwini.

⁹ Lijoka lyalikulungwa lila, lyaponyekwe paasa. Lyele ni lijoka lya kalakala lyalikuwilanjikwa Jwachigongomalo pane Shetani, jwakwalambusya wându wa chilambo chose. Jwaponyekwe pachilambo, pampepe ni wakutumichila wakwe wose.

¹⁰ Nipele napilikene lilo we lyalikulungwa kwini lichitiji, “Sambano ukulupusyo wa Akunnungu uiche! Sambano ukulupusyo uiche ni machili ni umwenye wa Akunnungu wetu ni ulamusi wa Kilisito jwasagulikwe awe Jwakuwombola! Pakuwa ajula jwakwawechetela achalongo achinjetu paujo pa Akunnungu aponyekwe paasi. Jwelejo akwawechetela muusi ni chilo.

¹¹ Achalongo achinjetu wo wampundile Shetani kwa machili ga miasi ja Mwanangondolo ni kwa kwasalila wându wane umboni nkati chikulupi chao ku Che Yesu. Nganaunonyela umi wao, wali chile kuutyosya mpaka kuwa.

¹² Kwayele, nsengwe mmwe kwini ni wose wakutama mwelemo. Nambo, ulaje kwa chilambo ni bahali, pakuwa Ibilisi antuluchile ali ni lutumbilo lwalukulungwa, pakuwa akumanyilila kuti gaasigalile mowa kanandipe.”

¹³ Lijoka lyo palyaimanyilile kuti liponyekwe paasi pa chilambo, lyatandite kummutusya jwankongwe juwambeche mwanache jwannume jula.

¹⁴ Nambo jwankongwe jula wapegwile mapapiko ga wili nti ga kapungu jwankungwa, kuti akombole kuguluka mpaka mwipululu, kwiuto kuchagosekwe uchenene, kuti agosekwe kwa yaka itatu ni miesi sita, kwati lijoka lila ngalikombola kwika.

¹⁵ Ni lyele lijoka lyakopwesye meesi gamajinji kutyochela mu kang'wa mwakwe mpela lusulo, kuti gankumbe jwankongwe jo.

¹⁶ Nambo litaka lyankamwisye jwankongwe jo, litaka lyaunukwiche mpela kang'wa ni kugamila meesi gagakopweche nkang'wa mwa lijoka.

¹⁷ Lijoka lyantumbilile jwankongwe jula, lyajawile kukumenyana ni iwelesi ine ya jwankongwe jo, yaani wakugajitichisya makanyo ga Akunnungu ni wakuukamulichisya umboni nkati usyene wausasile Che Yesu.

¹⁸ Ni lijoka lila lyajimi mmbwani mwa bahali.

13

Inyama iwili yachikali

¹ Nipele nachiwani chinyama chachikali chili nkukopoka mu bahali, chana mitwe saba ni misengo likumi ni pachanya pa kila msengo pana chindu mpela singwa. Ni pachanya pa jele mitwe paliji ni meena ga kwatukana Akunnungu.

² Ni chinyama chachikali chinachiwani cho chalandene ni chisuwi, ni sajo syakwe chisau chisuwi ni kang'wa jakwe chisau kang'wa ja lisimba. Lijoka lyo lyachipele chinyama chachikali chila machili gakwe ni chitengu cha ulamusi ni ukombole waujinji.

³ Ntwe umo wa chinyama chachikali chila waoneche kuti waulele liwanga lyakogoya nnope lilyatyochele ni kukapikwa ni lipanga, nambo liwanga lyakogoya lyo lyaliji lilamile. Wandu wose wa pachilambo wachisimosile chinyama cho ni kuchikuya.

⁴ Wandu wose walilambile lijoka lila ligongo lyachipele chinyama chachikali ukombole wakwe. Nombe wachipopelele chinyama achitiji, "Ana waani wakulandana ni chinyama chi? Ana waani wakukombola kumenyana nacho?"

⁵ Nipele chinyama chachikali chila chapegwile ukombole wa kuwecheta malo we ga kuligamba ni ga kwatukana Akunnungu. Nombecho chapegwile ulamusi wa kupanganya masengo kwa miesi alobaini na mbili.

⁶ Nombe chinyama chachikali chila chatandite kwatukana Akunnungu ni kulitukana liina lyao ni liuto lyakutama Akunnungu ni wose wakutama kwini.

⁷ Sooni chapegwile machili ga kumenyana ngondo ni wandu wa Akunnungu ni kwapunda. Wapegwile ulamusi wa kwatawala wandu wa ngosyo ni kila chiwecheto ni kila chilambo ni kila mitundu.

⁸ Ni wandu wose wakutama mu chilambo chaachipopelele chinyama chachikali cho, ika we we wala pe wa walembekwe meena gao chitandilile kupagwa kwa chilambo mu chitabu cha umi cha Mwanangondolo ju waulajikwe.

⁹ "Wakwete mapikanilo, apikane!"

¹⁰ Iwaga mundu akusachilwa kujigalikwa migole chajigalikwe migole. Iwaga mundu akusachilwa aulajikwe ni lipanga chaulajikwe ni lipanga. Kwa yele wandu wa Akunnungu akusachilwa aweje ni upililiu ni chikulupi."

¹¹ Nipele nachiwani chinyama chine chachikali chili nkukopoka mu lisi. Chakwete misengo ji wili jati mpela ja ngondolo ni cha wechete mpela lijoka lyekulungwa lila.

¹² Chinyama cho chaliji ni ukombole wemalile kutyochela kwa chinyama cha ndanda ni wautumiye ukombole ula paujo pa chinyama. Nombecho kwa machili waatendaga

Wandu wa chilambo chose achipopelele achila chinyama chandanda chichaliji ni liwanga lyakogoya lilyalamile.

¹³ Nipele, chinyama chachikali chaaŵili chatesile imanyisyo yekulungwa yakusimosya paujo pa wandu namose kuutenda mooto utuluche pachilambo kutyochela kwinani.

¹⁴ Kwa ukombole uŵapegwilwe wa kutendekanya imanyisyo yekulungwa yakusimosya paujo pa chinyama chandanda. Walyungesye wandu wakutama pachilambo kwakwasalila akolosye chinyago chakulandana ni chinyama chichaliji ni liwanga lilyatyochele ni kukapikwa ni lipanga ni kulama chila kuti achichimbichisye.

¹⁵ Chinyama chaaŵili chila chapegwile machili ga kuchitaga mbumu ja umi chinyago cha chinyama cha ndanda kuti chikombole kuwecheta ni kwaulaga wandu wose wangakuchipopelela chinyago cho.

¹⁶ Nombe waakanganichisye wandu wose, achanandi ni achakulungwa, wachipanje ni wakulaga, wanganaŵa achikapolo ni achikapolo, kuti atajikwe chimanyisyo pa nkono wao wa kundy pane ku meeso kwao.

¹⁷ Wakanyisye akapagwa mundu jwalijose juchasume pane kusumisa chindu chachili chose akaŵe jwakwete chimanyisyo, yaani liina lya chinyama chila pane uŵalanjikwe wa liina lyakwe.

¹⁸ Pelepa pakusachilwa lunda! Jwakwete umanyilisi akukombola kuŵalanga uŵalanje wa chele chinyama, pakuŵa namba jo jili liina lya mundu jumpepe. Syele namba sili mia sita, sitini na sita.

14

Mwanangondolo ni wandu wakwe

¹ Nipele namweni Mwanangondolo ali ajimi pachikwesya cha Sayuni. Pampepe najo paliji ni wandu laki moja ni elufu alobaini na nne waŵalembekwe pa usyo pao liina lya mwanangondolo ni liina lya Atatigwe.

² Nipele napilikene liloŵe kutyochele kwinani, liloŵe lyaliji mpela lya meesi gamajinji ni mpela liloŵe lya chilindimo chachikulungwa. Ni lyele liloŵe linalipikene lyaliji mpela maloŵe ga wandu wakutyala ching'wenyeng'wenye achigombaga ing'wenyeng'wenye yao.

³ Wajimbaga lujimbo lwa sambano paujo pa chitengu cha umwenye ni paujo pa yepanganyikwe yejumi ncheche ni achachekulu. Ni ngapagwa juwakombwele kulijiganya lwele lujimbo akaŵe wandu mia moja alobaini na nne elufu waŵawombolekwe mchilambo.

⁴ Wele wandu ni welewo wanganalisakasya kwa kugona ni achakongwe, nombewo ali wakusalala paujo pa Akunnungu. Aŵa ni wakunkuya Mwanangondolo mwakwaula mose. Wele wawombolekwe pasikati ja wandu wajinji, kuti aŵe mpela sadaka ja milimbu jajikutyocheke kwa Akunnungu ni kwa Mwanangondolo.

⁵ Welewo ngakukombola kuwecheta unami kose, nganakola magambo gali gose.

Achikatumetume watatu wa kwinani

⁶ Sooni namweni katumetume jwa kwinani jwine ali nkuguluka mwinani, jwana Ngani Jambone ja Akunnungu moŵa gose pangali mbesi, alalichile kwa wandu wose wakutama mchilambo ni kwa ilambo yose ni kwa ngosyo syose ni iwecheto yose ni kwa mitundu jose.

⁷ Nombewo waŵechete kwa liloŵe lyekulungwa, “Mwajogope Akunnungu ni kwakusya! Pakuŵa katema ka kwalamula wandu kaiche. Mwapopelele welewo pe wakupangene kwinani ni chilambo ni bahali ni isima ya meesi.”

⁸ Katumetume jwa kwinani jwaawili wankuiye ajula jwaandanda nikuti, “Agwile, Babeli jwankulu agwile, Babeli juwapele wandu wa ilambo yose ang'we divai jakwe. Divai jakwe ja kuchinonyela chikululu.”

⁹ Iyoyo katumetume jwa kwinani jwaatatu wakuiye wele awili achiwechetaga kwa lilo we lyekulungwa, “Mundu jwalijose jwakuchipopelela chinyama pane chinyago chakwe ni kukunda kutajikwa chimanyisyo pa usyo pakwe pane mu nkono wakwe,

¹⁰ chang'we divai ja lutumbilo lwa Akunnungu jajitajikwe mu chikombe cha lutumbilo lwao ni jangawanganya ni meesi. Mundu jo chauswe munkati mwa maganga ga baluti gagakuulika paujo pa Achikatumetume wa kwinani waswela ni paujo pa Mwanangondolo.

¹¹ Lyosi lya mooto waukwasausya chilikwele kwinani mo wa gose pangali mbesi. Wawachipopelele chinyama chachikali ni chinyago chakwe ni kutajikwa chimanyisyo cha liina lyakwe, ngaapumulila muusi ni chilo.”

¹² Kwa yele, wandu wa Akunnungu wakugakamulisya makanyo ga Akunnungu ni kunkulupilila Che Yesu akusachilwa kola upililiu.

¹³ Nipele, napilikene lilo we kutyochela kwinani lichitiji, “Nmembe yelei: akwete upile wandu wakuwa sambano ali pamo ni Ambuje.” Nombe Mbumu akuti, “Elo! Chapumulile kutyochela mmasausyo gao, ni chapegwe ntulilo kwa aila yaite sile.”

Magungulo ga chilambo

¹⁴ Nipele, naliweni liunde lyeswela ni pa liunde po paliji ni jumo jwali mpela Mwana jwa Mundu. Ali awete chindu mpela singwa cha sahabu mu ntwe wakwe ni mu nkono wakwe ali akamulile chikwakwa chakutema.

¹⁵ Iyoyo katumetume jwa kwinani jwine wakopochele mu Nyuumba ja Akunnungu ja kwinani ni lilo we lyekulungwa ni kunsalila juwatemi mwiunde jula kuti, “Njigale chikwakwa chenu nkagungule magungulo, paku wa katema ka magungulo kaiche ni magungulo ga chilambo gakomele.”

¹⁶ Nipele juwatemi penani liunde jula, wachisyungwisye chikwakwa pa chilambo ni kugungula magungulo.

¹⁷ Sooni wakopochele katumetume jwa kwinani jwine mu Nyuumba ja Akunnungu ja kwinani, nombejo iyoyo ali akamwile chikwakwa chakutema.

¹⁸ Katumetume jwa kwinani jwine wakopweche pa chilisa, jwelejo ni jwali ni ulamusi wa pa mooto, ni wansalile juwakwete chikwakwa chakutema jula kwa lilo we lyekulungwa, “Nomwe ntole chikwakwa chenu chakutema, nkakate mikungu ja sabibu ja chilambo, paku wa sabibu syakwe sijiwile.”

¹⁹ Katumetume jwa kwinani jula wachisyungwisye chikwakwa chakwe pa chilambo, wakatile mikungu ja sabibu sya chilambo, wasitasile mu chombo chakuminyila divai ja lutumbilo lwa Akunnungu.

²⁰ Sabibu sila syaminyikwe peuto pa kuminyila divai papali paasa musi. Ni divai jakopweche peuto pa kuminyila ni ugumbale wakwe waliji mpela mita siwili ni uleu wakwe waliji mpela wa falasi, waliji kilomita mia tatu.

15

Achikatumetume wa kwinani ni iputiko yambesi

¹ Nipele nachiweni chimanyisyo chine kwinani, chachikulungwa ni chakusimonjeka. Paliji ni achikatumetume wa kwinani saba wana iputiko saba yakumalichisya, paku wa mu yeleyo lutumbilo lwa Akunnungu lumalile.

² Nipele nachiweni chindu mpela bahali jajikolochekwe ni lindala, chachiwanganiche ni mooto. Sooni naweni wandu wawachipundile chinyama ni chinyago chakwe,

ni liina lyakwe likumanyika kwa namba jila. Wêle wându wâjimi mungulugulu bahali jajikolochekwe ni lindala ali akamulile ing'wenyeng'wenye iwapegwile ni Akunnungu.

³ Wâjimbaga lujimbo lu che Musa, jwaketumichila jwa Akunnungu ni lujimbo lwa Mwanangondolo achitiji,

“Ambuje Akunnungu wâ Ukombole wose,
ntesile indu yekulungwa ni yakusimonjeka nnope!

Alakwe Mwenye jwa ilambo yose,
matala genu gali gagoloka ni ga usyene!

⁴ Ambuje, ana wâani jwangakunjogopa,
wâani jwangakulikulya liina lyenu?

Pakuwâ alakwe jikape ndi wâswela.

Wându wose wâ ilambo chachiika
ni kumpopelela,

pakuwâ masengo genu gambone gaunukulikwe kwa wându wose.”

⁵ Pakumala yelei, nipele najiweni Nyuumba ja Akunnungu kwinani jiugulikwe ni munkati mwakwe mwana lisakasa lya umboni wausyene.

⁶ Awâla achikatumetume wâ kwinani saba wâwâkwete iputiko saba, wâkopweche pa Nyuumba ja Akunnungu jila ali awete iwalo yeswela yakunyesima ni nkanda wa sahabu pa mitima jao.

⁷ Ni jumo jwa wêle wâpanganyikwe wâjumi ncheche wâpele achikatumetume wâ kwinani saba mbale saba sya sahabu syasigumbule lutumbilo lwa Akunnungu, wâali wâjumi mowâ gose pangali mbesi.

⁸ Nyuumba ja Akunnungu jagumbele lyosi lyalikopweche mu ukulu wa Akunnungu ni machili gakwe. Nganapagwa mundu juwâkombwele kwinjila mu Nyuumba jila mpaka payamasile iputiko saba ya achikatumetume wâ kwinani saba wâla.

16

Mbale saba sya Lutumbilo lwa Akunnungu

¹ Nipele napilikene lilowê lyekulungwa kutyochela pa Nyuumba ja Akunnungu lili nkwasalila achikatumetume wâ kwinani saba, “Njaule nkajitile pachilambo mbale saba sya lutumbilo lwa Akunnungu.”

² Nipele katumetume jwaandanda wâjawile ni kwita mbale jakwe pachanya chilambo. Nombe yatyochele ipute ya koogoya ni ya kupeteka nnope pa wându wâwâkwete chinyanyiso cha chinyama ni wâwâchipopelele chinyago chakwe.

³ Ni katumetume jwaawili wâjitile mbale jakwe mu bahali. Nombe meesi gasandwiche ni kuwâ mpela miasi ja mundu jwawile ni yepanganyikwe yose yejumi yaili mu bahali yawile.

⁴ Ni katumetume jwaatatu wâjitile mbale jakwe mu sulo ni mu iliwâ ya meesi, nombeyo yasandwiche miasi.

⁵ Nampikene katumetume jwa kwinani jwakwimilila meesi ali nkusala, “Alakwe Wâswela, wânli, ni jumwaliji! Alakwe kwanti nyi nkulamula yaikuti kuwâjilwa.

⁶ Pakuwâ wâjitile miasi ja wându wâ Akunnungu ni wâkulondola, nomwe mwapele miasi ang'we. Chelecho ni cha wâjilwe kupochela!”

⁷ Sooni napilikene lilowê lyatyochela pa chilisa lili nkusala, “Eloo, Ambuje Akunnungu wâ Ukombole wose! Kulamula kwenu kuli kusyene ni kwa chigolochelo.”

⁸ Nipele katumetume jwa kwinani jwa ncheche wâjitile mbale jakwe pa lyyuwa, ni lyyuwa lyapegwile machili ga kwajocha wându kwa mooto wakwe.

⁹ Nombe wându wâjochekwe ni mooto, sooni wântukene Akunnungu wâali ni ulamusi pa iputiko yose. Nambo nganasaka kugalauka ni kuleka sambu ni kwakusya Akunnungu.

¹⁰ Nipele katumetume jwa kwinani jwa nsano wâjatile mbale jakwe pa chitengu cha umwenye cha chinyama chachikali chila. Umwenye wakwe watajikwe chipi ni wându wâtandite kulilumanya ndimi syao ligongo lya kupoteka.

¹¹ Ni wântukene Akunnungu wâ kwinani ligongo lya kupotekwa kwao ni ipute yao. Nambo nganagalauka ni kuleka sambi sya ipanganyo yao yawamba.

¹² Nipele katumetume jwa kwinani jwa sita wâjatile mbale jakwe pa lusulo lwekulungwa lwalukuwîlanjikwa Efulati. Meesi gakwe gajumwile, kuti litendekwe litala ligongo lya Mamwenye kutyochela kungopochelo lyuwâ.

¹³ Nipele nagaweni masoka gatatu gagali mpela moola, gali nkukopoka nkang'wa mwa lijoka lyekulungwa ni nkang'wa mwa chinyama chachikali chila ni nkang'wa mwa jwakulondola jwa unami.

¹⁴ Gele gali masoka gagakupanganya imanyisyo. Nombego ni gagakwaula kwa mamwenye wâ pachilambo chose ni kwasonganganya pamo ku ngondo pa lyuwâ lyekulungwa lya Akunnungu wâ Ukombole wose.

¹⁵ “Mpikane! Une ngwika mpela jwa wiyi! Akwete upile jwelejo jwali chile ali awete iwalo yakwe kuti akajenda matakope akuno ni akunokuno ni kwaseka ni wându pachiwâone ali nkwenda matakope.”

¹⁶ Nipele masoka gala gaasanganganyo mamwenye peuto papakuwîlanjikwa kwa Chiebulania Halimagedoni.

¹⁷ Nombe katumetume jwa kwinani jwa saba wâjatile mbale jakwe mwinani. Lilo wê lyekulungwa lyapikaniche kutyochela pa chitengu cha umwenye mu nyumba ja Akunnungu lili nkusala, “Iteendekwe!”

¹⁸ Nipele kwatyochele kumesya ni ilindimo ni njasi ni chindendemesi chachikulungwa cha chilambo. Chindendemesi cho chaliji chakogoya kwannope, ni chingani-chityochele chitandile Akunnungu pa wângumbile mundu.

¹⁹ Nipele musi waukulungwa ula waga wanyiche mbande sitatu, ni misi ja ilambo yose jagumulikwe. Akunnungu nganauli wâlila Babeli musi waukulungwa. Wâung'wesisyé chikombe cha divai ja lutumbilo lwao lwalukulu.

²⁰ Ilumba yose yapotele ni ikwesya nganiwoneka sooni.

²¹ Nombe janye le ula ja maganga gamakulungwa gagali ni chisilo, kila liganga kilo hansini ni kwaputa wându. Nombewo wântukene Akunnungu ligongo chiputiko cha ula jila chaliji chekulungwa nnope.

17

Jwachigwagwa jwankulu ni chinyama chachikali

¹ Nipele jumo jwa achikatumetume saba wâ kwinani ju wâliji ni mbale saba wâiche ni kuusalila, “Njise akuno, chinannosye kulumulikwa kwa jwankongwe jwachigwagwa jula, musi wauta wîkwe pa meesi gamajinji.

² Mamwenye wâ mchilambo wâtesile nawo chikululu, nombe wâkutama mchilambo akolelwe divai ja chigwagwa chakwe.”

³ Nipele Mbumu jwa Akunnungu wânyigele ni katumetume wânongwesye mpaka mwilambo. Kweleko nammweni jwankongwe ali atemi pa chinyama chechejeu chegumbale meena ga kwatukana Akunnungu. Nombecho chaliji ni mitwe saba ni misengo likumi.

⁴ Ni jwankongwe jula wâwete chiwalo cha sambalau ni chechejeu, wâlisalesye ni indu yekolochekwe kwa sahabu ni maganga ga ndalama ni lulu. Nombejo wâkamulile chikombe cha sahabu mu nkono wakwe, chachigumbele indu yaikuchima ni isambo ya usakwa wa chikululu chakwe.

⁵ Nombewo wâlembekwe pa usyo wakwe liina lyanchitemela, “Babeli, musi waukulungwa, achikulugwe wa wâchigwagwa ni wa yose yaikuchima pachilambo.”

⁶ Nammweni jwankongwe jo ali akolelwe miasi ja wându wâ Akunnungu ni miasi ja wându wâwâulegwe kwa ligongo lya kwasalila wându umboni wa ngani ji Che Yesu.

Panammweni nasimosile nnope.

⁷ Nambo katumetume jwa kwinani jula wâmusisye une, “Ligongochi nkusimonga? Chinansalile indu yaisisiche ya jwankongwe jwatemi pachanya pa chinyama chachikwete mitwe saba ni misengo kumi.

⁸ Chinyama chachikali chimwachiweni chili chachijumi kundanda, sambano chiwile. Nambo pachiwândi chakopoche mu Lisimbo lyangali mbesi nambo chajonanjikwe. Wându wâkutama pa chilambo chasimonje, elo, wându wose wâanganalembekwa meena gao mu chitabu cha umi chitandile kupagwa chilambo, chasimonje kuchiwona chinyama chichaliji chachijumi kundanda, ni kuwa nambo sambano chikukopochela sooni.

⁹ “Pele lukusachilwa lunda ni umanyilisi. Jele mitwe saba jo, gali matumbi saba gaakutama jwankongwe pachanya pakwe. Jele mitwe saba jo jili mamwenye saba.

¹⁰ Pasikati ja wêle mamwenye saba wo, mamwenye nsano amasile kuwa, jumo akulongosya ni jwine nganawê kwika, nambo pachaiche po chalongosye kwa katema kakajipi.

¹¹ Ni chinyama chachikali chichaliji chachijumi kalakala, nambo sambano nganichikola umi sooni, ali mwenye jwa nane. Ni jwelejo ali jumo jwa awâla saba, nombejo chaulajikwe.

¹² “Ni misengo kumi jimwajiweni jili, ali mamwenye kumi wâanganatande kutawala. Nambo chapegwe ulamusi wa kulongosya kwa katema kamo pe pamo ni chinyama chila.

¹³ Wose kumi chajilane nombewo chachimpa chinyama machili gao ni ulamusi wao wose wa kwatawala wându.

¹⁴ Chamenyane ni Mwanangondolo, nambo Mwanangondolo pamo ni awâla wâwâawâlasile ni kwasagula wâali wâkukulupilichika, chiwâpunde ligongo jwele ali Ambuje jwa achambuje ni Mwenye jwa mamwenye.”

¹⁵ Nipele katumetume jwa kwinani wâsalile une, “Meesi gamwagaweni pepala pawatemi jwachigwagwa jula, jili mipingo ja kila ngosyo ni kila chilambo ni kila chiwêcheto ni kila mitundu.

¹⁶ Misengo kumi jimwajiweni ni chinyama chila, chiwâchime jwakulawâlawâ. Chiwâsumule yose yalinayo ni kwaleka makonope, chaalye nyama ja chiilu chakwe ni kwatinisya kwa mooto.

¹⁷ Pakuwâ Akunnungu wâtasile mmitima jao achila chakuchisaka kuti chitendekwe kuti ajilane achinsyene pe kuchipa chinyama chila ulamusi wakulongosya, mpaka pele malo wê ga Akunnungu pachigamalile.

¹⁸ “Ni jwankongwe jumwambweni jula uli musi waukulungwa waukwalamula mamwenye wâ pachilambo.”

18

Konasika kwa Babeli

¹ Pakumala yeleyo nammweni katumetume jwa kwinani jwine achitulukaga kutyochela kwinani, akwete ulamusi wekulungwa, ni kung'alima kwakwe chilambo chang'alime.

² Nipele wânyanyisye kwa machili achitiji, “Ugwile, Babeli musi wekulungwa ugwile, utendekwe pakutama masoka ni mbumu sili syose syausakwa, utendekwe pakutama ijuni yose ya usakwa ni yaikuchima.

³ Pakuwâ wându wâ ilambo yose wâkolelwe divai jakalipa ja chigwagwa cho. Nombe mamwenye wâ pachilambo wâtesile najo chikululu. Nombe wându wâ malonda wâ

pachilambo wâpatile ipanje kutyochela ni machili ga tama jakwe ja kusaka kulisengwasya kwannope.”

⁴ Nipele napilikene liloŵe line kutyochela kwinani lichitiji

“Nkopoche kukwakwe wându wângu!

Nkaŵa chindu chimo mu sambu syakwe;

Ntakupochele iputo yakwe.

⁵ Pakuŵa sambu syakwe siunjikene mpaka kwinani, ni Akunnungu aikumbuchile ileŵo yakwe.

⁶ Chimwatendele ilaila mpela iŵaitesile kwa wânyamwe, mwauchisye kaŵili kwa aila iŵatendele wâne.

Ngumbasye chikombe chakwe kaŵili chakung'wa chakalipa, mpela iŵatite pakungumbalichisya mmwe.

⁷ Mwape masausyo ni ipetesi malinga ni mwakulikulya ni kulipokasya kwakwe kwannope.

Pakuŵa akuŵecheta muntima mwakwe,

‘Ngutawala nti mwenye jwankongwe!

Nginima jwambwililwe ni jwannume,

Une ngasapuka namose kanandi’

⁸ Kwa ligongo lyo iputiko yakwe tiiche pa lyuŵa limo pelyo, chiwa ni kusupuka ni sala.

Kupunda ni gelego chajochekwe pa mooto

pakuŵa Ambuje Akunnungu wâkwalamula wo, akwete machili.”

⁹ Ni mamwenye wâ pa chilambo wâwatesile najo chigwagwa ni kupoka pampepe najo chalile ni kwalilila kwa malumbo pachaliwone lyosi lya kutinika kwakwe.

¹⁰ Chajime kwakutali pakugajogopa masausyo gakwe, achitiji, “Chanasa, chanasa kukwenu Babeli musi wekulungwa ni wauli ni machili! Pakuŵa kwa katema kamo pe kulamulikwa kwenu kuiche!”

¹¹ Wâ malondo wâ pachilambo chalile ni kusupuka ligongo ngapagwa mundu jwakusuma malonda gao sooni,

¹² ngapagwa sooni jwakusuma malonda ga sahabu ni feza ni maganga gandalama jajikulungwa ni lulu ni iwalo yeswela ni iwalo ya sambalau ni iwalo ya halili ni iwalo yechejeu, itela yose yakununjila uchenene, ni yoombo yose yekolochekwe ni misengo ja ndembo ni yose yesepewe mu itela ya ndalama jajikulungwa, ni yoombo yose ya shaba ni ya chisyano ni yombo ya malumalu,

¹³ ni mdalasini ni iliki ni ubani ni mauta gambone ni divai ni mauta ga seituni ni utandi wambone ni ngano ni ng'ombe ni ngondolo ni falasi ni mutuka ja kukwekwelemya ni falasi ni achikapolo namose umi wa wându.

¹⁴ Wându wâ malonda wâla wânsalile jwankongwe jula, “Indu yose ya kusalala imwasakaga mme nayo isoŵile, ni chipanje ni kulapikwa kummutwiche ni ngannyiwona sooni ng'o.”

¹⁵ Wându wâ malonda wâwasichile ni jwelejo musi ula, chajime kwakutalika kwaligongo lya kogopa masausyo gakwe gakaika kwasimana ni wânyawo.

¹⁶ Chalile ni kulila kwamalumbo achitiji, “Chanasa! Chanasa kwa au musi wekulungwa wu. Wâsyoŵelele kuwala iwalo yeswela, ni ya sambalau ni yechejeu ni kuliilemba kwa indu yaikolochekwe kwa sahabu ni indu yekolochekwe kwa maganga ga ndalama jajikulungwa ni kuwala lulu!

¹⁷ Kwa katema kamo pe ipanje yejinji yanti jeji namuna ji ijonasiche.” Wâkusilongosya meli ni wâkwenda mu bahali ni wâkupanganya masengo mu meli ni wându wose wâkutenda malonda kwa litala lya bahali wâjimi kwakutalika.

18 Wâliweni lyosi lya musi wo ni kuti, “Ngapagwa kose musi wekulungwa mpela musi wu.”

19 Wâlitasile luundu pa mitwe jao kulosya kulilasika kwao, wâlisile kwa liloŵe ni kulila kwa malumbo achitiji “Kulaga! Kulaga kwa musi wekulungwa! Musi wati wose wâali ni ngalaŵa syasikulungwa syasikwenda mmeesi wâsichile kutyochela ni ipanje yakwe yejinji. Nambo kwa katema kamo pe usoyesye indu yose.”

20 Nsangalale mmwe kwinani! Nsangalale wânyamwe wându wâ Akunnungu pamo ni achinduna ni wâkulondola wâ Akunnungu! Kwaligongo lya indu yaikopochele mmusi ula, pakuŵa Akunnungu aulamwile kwa ligongo lya ipanganyo yampanganichisye wânyamwe!

21 Nipele katumetume jwa kwinani jwali ni machili wânyakwile lisyago, wâliponyisye mu bahali achitiji, “Kwanti iyiyi musi wa Babeli ni uchijile pakugumulikwa kusyene ni ngasiuwoneka sooni.

22 Namose liloŵe lya wându wâkwimba ni liloŵe lya ing'wenyeng'wenye ni wâkugomba ipeeta ni wâkugomba mapenga ngasilipikanika sooni mwenumwe ng'o. Nombe fundi jwa masengo gagali gose ngasaoneka mwenumwe sooni ng'o namose lisegwe lya lisyago ngasilipikanika mwenumwe sooni ng'o.

23 Namose lilanguka lya lumuli ngasilumulika sooni mwenumwe ng'o. Liloŵe lya mlombela ni jwakulombwa ngasilipikanika sooni kukwenu ng'o. Wâmalonda wenu wâliji ni machili pachilambo ni usaŵi wenu walyungasisye wându wose wâ chilambo.”

24 Wele musi wa Babeli walamulikwe kwa ligongo mu nkati mwakwe jawoneche miasi ja wâkulondola wâ Akunnungu ni wându wâ Akunnungu ni miasi ja aŵala wose wâwaulajikwe pachilambo.

19

1 Pagamasile gelego napilikene liloŵe kutyochela kwinani mpela liloŵe lyekulungwa lya mpingo wa wându wâjinji lichitiji, “Alapikwe Akunnungu! Ukulupusyo ni ukulu ni machili ili ya Akunnungu wêtu.

2 Ulamusi wakwe uli wa usyene ni wagoloka. Anlamwile jwankongwe jwachigwagwa jwakumanyika nnope, juŵachinyenjile chilambo ni chikululu chao. Akunnungu annagasisye kwaligongo lya kwaulaga wâkutumichila wâo!”

3 Nombewo kaaŵili wâtite, “Alapikwe Akunnungu! Lyosi lya mooto waukutinisya musi ula likukwela mwinani moŵa gose pangali mbesi!”

4 Ni achakulungwa ishilini na nne wâla ni yepanganyikwe yejumi ncheche wâligwisisye manguku ni kwapopelela Akunnungu wâkutama pa chitengu cha umwenye. Wâtite, “Eloo! Alapikwe Akunnungu!”

Chindimba cha ulombela wa Mwanangondolo

5 Nipele liloŵe lyakopochele pa chitengu cha umwenye lichitiji, “Mwalape Akunnungu wêtu mwanya achikapolo wâkwe wose, wânyamwe wânkawajogopa wêlewo, achakulungwa ni achanandi!”

6 Nipele napilikene liloŵe mpela liloŵe lya mpingo wa wându wâjinji sooni mpela ila liloŵe lya meesi gamanjinji gagakwilima ni sooni mpela ila liloŵe lya ilindimo ichitiji, “Alapikwe Akunnungu! Pakuŵa Ambuje Akunnungu wêtu, wâ Ukombole wose ali Mwenye.

7 Ayaga tusengwe ni kusangalala, twakusye Akunnungu kwa ukulu wakwe, pakuŵa ulombela wa Mwanangondolo uiche ni mwali jwaulombela ali chile.

8 Mwali jwaulombela jo akundikwe kuwala chiwalo chachikunyesima nnope.” Pakuŵa chiwalo chachikunyesima cho gali masengo gambone ga wându wâ Akunnungu.

⁹ Pelepo katumetume jwa kwinani w̄asalile une, “Nnembe gelega: Akwete upile w̄elewo w̄aw̄ilanjikwe ku chakulya cha ulombela wa Mwanangondolo.” W̄asalile sooni, “Agaga gali maloŵe ga usyene ga Akunnungu.”

¹⁰ None nalgwisise manguku paujo pa makongolo gakwe kuti naapopelele.” Nambo w̄asalile, “Ngasintenda yeleyo, uneji ndili jwakutumichila jwa Akunnungu mpela mmwe ni mpela achinjenu w̄akuukulupila umboni nkati usyene uŵauunukwile Che Yesu. Usyene uŵauunukwile Che Yesu wo ukutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu jwakwaka-muchisya w̄andu kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu.”

Falasi jwanswela ni jwakwela falasi

¹¹ Pelepo nakuweni kwinani kweuguche, nombeko kwana falasi jwanswela. Ni jwakwesile pachanya pakwe akuŵilanjikwa Jwakukulupilichika ni Jwausyene, sooni akwalamula w̄andu ni kumenyana ngondo kwa litala lyambone paujo pa Akunnungu.

¹² Meeso gao galiji mpela lilamba lya mooto, ni pantwe pao w̄awete indu yejinji mpela singwa sya chimwenye. Akwete liina lyalembechekwe lyangakulimanyilila jwine akaŵe asyene wo.

¹³ W̄awasile chiwalo chetoŵelele mmiasi, ni liina lyao likuŵilanjikwa, “Liloŵe lya Akunnungu.”

¹⁴ Ni mipingo ja w̄andu w̄angondo w̄a kwinani jankuiye jichikwelaga falasi w̄aswela ni kuwala iwalo yakunyesima nnope.

¹⁵ Ni mu kang'wa mwao likutyochela lipanga lyakutema kuti w̄apute w̄andu w̄a ilambo yose. Nombejo chalongsye kwa nkongojo wa chisyano. Nombejo chiŵakasanye w̄andu nti mundu jwakuminya sabibu peuto pakuminyila divai ja lutumbilo lwekulu lwa Akunnungu w̄aali ni Ukombole.

¹⁶ Mu chakuwala chakwe ni mchiiga chakwe lilembekwe liina lyalikuti “Mwenye jwa mamwenye ni Ambuje jwa achambuje.”

¹⁷ Nipele nammweni katumetume jwa kwinani ali ajimi pa lyuŵa. W̄anyanyisye ni kuisalila ijuni yose iyagulukaga mwinani, “Njise! Ni kusongangana pamo ku chakulya chachikulu cha Akunnungu.

¹⁸ Njise kunlye iilu ya mamwenye ni ya achakulu w̄a ngondo ni ya w̄andu w̄a machili ni ya falasi ni w̄akukwela falasi w̄ao, njise kundye iilu ya w̄andu wose w̄anganataŵikwa ni achikapolo, w̄akuchimbichikwa ni w̄angakuchimbichikwa.”

¹⁹ Nipele nachiweni chinyama pamo ni mamwenye w̄a mchilambo ni w̄andu w̄ao w̄a ngondo ali asongangene pamo kuti amenyane ni juŵatemi pa falasi jwanswela pamo ni w̄andu w̄a ngondo w̄akwe.

²⁰ Nambo chinyama chila chakamwilwe pamo ni jwakulondola jwa unami juŵapangenyeye imanyisyo peuto pa w̄anyawo. Kwayele imanyisyo yo yalyungesye w̄andu w̄aw̄aliji ni alama ja chinyama chila ni kuchipopelela chinyago chakwe. Chinyama chila ni jwakulondola jwa unami, wose w̄aw̄ili w̄aponyekwe ali w̄ajumi mu litanda lya mooto lyaligumbele maganga ga baluti gagakukolela.

²¹ W̄andu w̄a ngondo w̄akwe w̄aulajikwe ni lipanga lilyatyosile nkang'wa mwa juŵatemi pa falasi jwanswela. Ni ijuni yose yajikwite kwa minou ja aŵala w̄aw̄aulajikwe.

20

Shetani akutaŵikwa yaka elufu moja

¹ Nipele nammweni katumetume jwa kwinani achiikaga kutyochela kwinani mu nkono wakwe akamulile chiugulilo cha Lisimbo lyangali mbesi pamo ni unyolo wekulungwa.

² W̄alikamwile lijoka, alila lijoka lya kalakala lyalikuŵilanjikwa Jwachigongomalo pane Shetani ni kulitaŵa minyolo kwa yaka elufu moja.

³ Katumetume jwa kwinani wâliponyele lijoka mu Lisimbo lyangali mbesi, wâugele nnango wa kwinjilila kweleko ni wâwisile chimatilo kuti akakombola sooni kwalyungasya wându wâ ilambo mpaka pachimale yaka elufu moja. Nambo pachimale yele yaka chasachilwe kugopolekwa sooni kwa katema kakajipi.

⁴ Nipele naiweni itengu ya umwenye ni wându wâtemi mwelemo, wêle wându wâpegwile ukombole wa kulamula. Nasiweni mbumu sya wându wâwâkatikwe mitwe ligongo wâliji nkwasalila wându wâne umboni wa ngani ji Che Yesu ni kulalichila Lilo wê lya Akunnungu. A wâ wâ nganachipopelela chinyama ni chinyago chakwe atamuno nganatagwa chimanyililo pa usyo pao namose mmakono gao. Sooni wâpegwilwe umi, ni watawele pamo ni Kilisito yaka elufu moja.

⁵ Wându wâne wâwasigele mwa wâwawile nganapegwa umi mpaka imalile yaka elufu moja. Aku ni kusyuka kwaandanda.

⁶ Akwetenje upile, sooni mmbaya kukwawo wându wose wâ Akunnungu a wâla wâali nkusyuka kwaandanda ku. Chiwa chaa wili ngachikola machili pachanya pao, chaa wê wambopesi wâ Akunnungu ni wâ Kilisito, nombewo chalongosye pamo nawo nti mamwenye kwa yaka elufu moja.

Shetani akulepela

⁷ Katema pachimalile yaka elufu moja, Shetani chaugulikwe mkuta wika kwakwe.

⁸ Nombejo pachakopoche chatande kwalambusya wându wâpwilingene kila mbande ja pachilambo, wându wo aku wilanjkwa Gogi ni Magogi. Shetani chi wasonganganye pamo kwaligongo lya ngondo. Nombewo chaa wê achajinji mpela nsanga wa kumbwani.

⁹ Wâpitemchilambo chose, wâlisyungwile likambi lya wându wâ Akunnungu ni musi waunonyelwe ni Akunnungu. Nambo watulwiche mooto kutyochela kwinani ni kwatinisya.

¹⁰ Nipele, Jwaulamba ju wâlambusyaga wându jula wâponyekwe mu litanda lya maganga ga baluti gagakukolela, ni mwelemo mwana chinyama chachikali ni jwakulondola jwa unami, ni wose chasauswe muusi ni chilo, mo wâ gose pangali mbesi.

Kulamulikwa kwa mbesi

¹¹ Nipele nachiwani chitengu cha umwenye chachikulungwa cheswela ni ajula ju wâtemi pa chitengu cho. Kwinani ni chilambo yatisile paujo pao ni nganilipagwa liuto kwa ligongo lyao.

¹² None naweni wându wâ wâliji awile achakulungwa ni achanandi ali ajimi paujo pa chitengu cha umwenye, ni itabu ili iugulikwe. Ni chitabu chiine chaugulikwe chele ni chitabu cha umi. Wându wâ wâliji awile wâlamulikwe malinga ni ipanganyo yao, mpela yaitite kulembekwa mu itabu.

¹³ Bahali jakopwesye wându wâ wâliji awile wâ wâliji nkati mwakwe, chiwa ni kwiuto kwa wându wâ wile kwakopwesye wându wâ wâliji awile wâ wâliji nkati mwao. Jwalijose wâlamulikwe malinga ni ipanganyo yakwe.

¹⁴ Nipele chiwa ni kwiuto kwa wându wâ wile yaponyekwe mu litanda lya mooto. Lyele litanda lya mooto lya lili chiwa chaa wili.

¹⁵ Mundu jwalijose jwangawoneka liina lyakwe kulembekwa mu chitabu cha umi, wâponyekwe pa litanda lya mooto.

21

Kwinani kwa sambano ni Chilambo cha sambano

¹ Nipele nakuweni kwinani kwa sambano ni chilambo cha sambano. Paku wâ kwinani kwaandanda ni chilambo cha ndanda ipiite, ni bahali nganjipagwa sooni.

² None nauweni musu wauswela, Yelusalemu ja sambano, uchitulukaga kutyochela kwini kwa Akunnungu uli uwichikwe chile, mpela mwali jwaulombela jwaŵichikwe chile kwa ŵankwakwe.

³ Napilikene liloŵe lyekulungwa kutyochela pa chitengu cha umwenye lichitiji, “Nnole! Kumusi kwa Akunnungu kuli pasikati ja ŵandu! Nombewo chatame pasikati ja ŵanyawo nombe ŵanyawo chaaŵe ŵandu ŵakwe. Akunnungu asyene chatame nawo ni chaaŵe Akunnungu ŵao.

⁴ Ŵelewo chiŵasyule misosi jao jose. Chiwa ngachipagwa sooni, atamuno ngaipagwa ipetesi, atamuno kulila, atamuno masauko sooni, pakuŵa indu yose ya kalakala ipiite!”

⁵ Nipele jwakutama pa chitengu cha umwenye jula ŵaŵechete, “Nnole! Yose nguipanganya ya sambano.” Sooni ŵasalile, “Nnembe indu yi, pakuŵa aga maloŵe gali gakukulupilichika ni gasyene!”

⁶ Nipele ŵasalile, “Gamasilile! Une ndili Alufa ni Omega, yaani, Jwakitandisya indu yose ni Jwakumalichisya indu yose. Jwakwete njota chinaape meesi ga kung'wa kutyochela mu uliŵa wa meesi ga umi pangali malipilo.

⁷ Juchapunde chapochele gelega, ni une chime Akunnungu jwao, nombejo chaaŵe mwanangu.

⁸ Nambo ŵandu ŵa woga ni ŵandu ŵangakukulupilila ni ŵandu ŵa wamba ni ŵa kuulaga ni ŵandu ŵa chigwagwa ni ŵandu ŵa usaŵi ni ŵandu ŵakuchipopelela chinyago ni ŵandu ŵa umani wose, liuto lyao lili litanda lya maganga gaakukolela mooto, chele chili chiwa chaaŵili.”

Yelusalemu ja sambano

⁹ Nipele jumo jwa achikatumetume ŵa kwini saba jwali ni mbale saba syasigumbele iputiko saba ya mbesi ŵaiche ni kuusalila, “Njise! Ni une chinannosye mwali jwaulombela, ŵankwakwe Mwanangondolo.”

¹⁰ Nipele Mbumu jwa Akunnungu ŵanongwesye ni katumetume jwa kwini jo ŵanyigele mpaka kuchikwesya chachileu. Ŵanosisye musu weswela yaani Yelusalemu uchitulukaga kutyochela kwini kwa Akunnungu,

¹¹ uching'alimaga kwa ukulu wa Akunnungu. Musu wo kung'alima kwakwe kukulandana ni lilanguka lya liganga lya ndalama jekulungwa lyalikuŵilanjikwa yaspi, lyalikuchenga mpela lindala.

¹² Sooni musu wo waliji ni likumba lyalileu ni lyalikulungwa, lilyaliji ni minango kumi na mbili, ni kila nnango umo wagosekwe ni katumetume jwa kwini. Ni pachanya pa kila nnango palembekwe liina limo mwa meena ga ngosyo kumi na mbili sya ŵandu ŵa ku Isilaeli.

¹³ Mbande syose syaliji ni minango jitatu, kulikukopoka lyuŵa kwana minango jitatu ni kumpoto kwana minango jitatu ni kulikutiŵila lyuŵa kwana minango jitatu ni kulujenda kwana minango jitatu.

¹⁴ Likumba lya wele musu lyataŵikwe pachanya misingi ja maganga kumi na mbili ni pa misingi jo galembekwe meena ga achinduna kumi na mbili ŵa Mwanangondolo.

¹⁵ Katumetume jwa kwini juŵaŵechetaga none ŵaliji ni chitela cha kupimila chachikolochekwe ni sahabu, kuti akombole kuupima musu ni minango jakwe ni makumba gakwe.

¹⁶ Nipele musu ula waliji ni mbande ncheche syakulandana, uleu ni mapana gakwe yalandene, ŵaupimile musu ula kwa chitela chakwe, uleu ni wipi ni lisusa, mpela maili elufu moja na mia tano.

¹⁷ Katumetume jwa kwini jula ŵapimile likumba lya musu ula, lyaliji makono sitini kwa chipimo chiŵasyoŵelele ŵandu.

¹⁸ Lyele likumba lyaliji litaŵikwe kwa maganga gamachejeu ga ndalama jekulungwa gagakuŵilanjikwa yasipi ni musu usyene waliji utaŵikwe ni sahabu jambone, jajikuchenga mpela lindala.

¹⁹ Maganga gagataŵile nsingi wa likumba lyo kusyungula musu gakolochekwe ni maganga ga ndalama. Nsingi waandanda wataŵikwe kwa maganga gamachejeu gagali mpela maganga ga yasipi, ni nsingi waŵili waliji wa maganga ga safilo ni nsingi waatatu wa maganga ga kalikedoni ni nsingi waancheche wa maganga ga sumalidi,

²⁰ nsingi wa nsano waliji wa salidoniki ni nsingi wa sita waliji wa akiki ni nsingi wa saba waliji wa kilisolito ni nsingi wa nane waliji wa sabalajadi ni nsingi wa tisa waliji wa manjano ni nsingi wa kumi waliji wa kilisopiloso ni nsingi wa kumi na moja waliji wa yasinto ni nsingi wa kumi na mbili waliji wa ametisito.

²¹ Ni minango jajikulungwa kumi na mbili jila, kila umo wakolochekwe kwa lulu jimo. Litala lyekulungwa lya musu lyakolochekwe kwa sahabu jambone jajikuchenga mpela lindala.

²² Mmusu ula nganinajiwona Nyuumba ja Akunnungu, pakuŵa Ambuje Akunnungu ŵa Ukombole ni Mwanangondolo alinji peleppe, kwayele Nyuumba ja Akunnungu ngajikusachilwa.

²³ Nipele mu musu mo ngamukusachilwa lyuŵa liŵale atamuno lwesi, pakuŵa ukulu wa Akunnungu ukwalanguchisya kwa lumuli lwakwe lwaluli Mwanangondolo.

²⁴ Ŵandu ŵa ilambo chatame mu lyele lilanguka ni mamwenye ŵa ilambo yose chauichisye musu wo ukulu.

²⁵ Minango jekulungwa ja musu ula ngajiugalikwa kose, pakuŵa ngachipagwa chilo.

²⁶ Ŵandu wose ŵa ilambo chaiichisye ukulu ni luchimbichimbi mmusu mo.

²⁷ Nambo chachili chose chakunyakala ngachijinjala mwelemo ng'o, atamuno mundu jwalijose jwakuintendekanya yakuchima pane ya unami. Nambo chajinjile aŵala pe ŵaŵalembekwe meena gao mu chitabu cha umi cha Mwanangondolo.

22

¹ Nipele katumetume jwa kwinani ŵaanosisye lusulo lwa meesi gagakwikanago umi gagakung'alima mpela lindala, gachityochelaga pa chitengu cha umwenye wa Akunnungu ni Mwanangondolo.

² Lwele lusulo, meesi gakwe gajilimaga pa mbindikati ja litala lyalikulungwa lya musu. Mwingulugulu litanda paliji ni chitela cha umi chachikusogola isogosi mala kumi na mbili pachaka, ni masamba gakwe gali ntela wa kwalamya ŵandu ŵa ilambo yose.

³ Ngapagwa chindu chachilichose chachilwesekwe ni Akunnungu chachichiwoneche pa musu wo.

Chitengu cha umwenye wa Akunnungu ni cha Mwanangondolo chichiŵe mu wele musu, ni Ŵakutumichila ŵakwe Akunnungu chiŵapopelele.

⁴ Nombewo chiŵawone ku meeso kwakwe ni liina lyao chililembekwe pa usyo pao.

⁵ Chilo ngachipagwa sooni, atamuno ngaasaka lulanga lwa lumuli pane lyuŵa, pakuŵa Ambuje Akunnungu chiŵaalanguchisye, nombewo chalongosye nti mamwenye moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi.

Kwika ku Che Yesu

⁶ Nipele katumetume jwa kwinani ŵasalile une, “Maloŵe ga gali gausyene ni gaku lupilichika. Ambuje Akunnungu ŵakwapa Mbumu jwakwe ŵakulondola, ŵantumile katumetume jwao jwa kwinani ŵalosye ŵakutumichila ŵao indu yaikusachilwa ikopochele pangakaŵa.”

⁷ Che Yesu akusala, “Mpilikane! Ngwika chitema! Jwana upile jwelejo jwakugakumulichisya maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi.”

⁸ Une che Yohana, ni junaipilikene ni kwiwona yeke indu yo. Panamasile kupilikana ni kwiwona, nalignwisisye pa makongolo ga jwele katumetume jwa kwinani juwānosisye une yeke indu yo, ni nasachile kwapopelela.

⁹ Nambo wēlewo wāsaliwe une, “Nkatenda yeleyo! Une ndili jwakutumichila mpela mmwe ni achapwenu wakulondola ni wose wakwitichisya utenga wauli mu chitabu chi. Mwapopelele Akunnungu!”

¹⁰ Sooni wāsaliwe une, “Maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi nkagasisa mpela chantemela, pakuŵa katema ka kumalichikwa kwakwe kawandichile.

¹¹ Sambano jwakutendekanya yangalimate ajendelechele kutenda yangalimate ni jwausakwa apunde kutendekanya ya usakwa. Ni jwakutendekanya yaili yambone apunde kutendekanya yaili yambone ni jwali jwanswela apunde kuŵa jwanswela.”

¹² Che Yesu watite, “Mpikane! Ngwika chitema ni mituuka jichinampe jwalijose mwenumwe malinga ni masengo gakwe.

¹³ Une ndili Alufa ni Omega, Jwandanda ni Jwambesi, Junguitandisya indu yose ni Junguiichisya kumbesi.”

¹⁴ Akwete upile wēle wakuchapa yakuwala yao, kuti akundikwe kwinjila mminango ja musi ni kulya isogosi ya chitela cha umi.

¹⁵ Nambo wāndu wakuitendekanya yangalumbana wāali mpela mbwa, ni wasawī ni wāndu wā chigwagwa ni wāndu wā kuulaga ni wāndu wakuipelele inyago ni wose wakwanonyela kuwēcheta ya unami, ngaajinjila ng'o mu musi wo.

¹⁶ “Une, Che Yesu, nantumile katumetume jwa kwinani jwangu kusala ngani si, mu mipingo ja wāndu wakunkulupilila Kilisito. Uneji ndili jwa uwelesi u che Daudi, ndili ndondwa ja ng'andu jajikung'alima.”

¹⁷ Mbumu jwa Akunnungu ni mwali jwaulombela akuti, “Njise!”

Jwakugapilikana maloŵe ga, akusachilwa asale, “Njise!”

Ni mundu jwakwete njota, ajise, ni mundu jwakusaka meesi gagali ni umi ajigale pangali malipilo.

Pakumalichisya

¹⁸ Une che Yohana ngwajamuka wose wakuupilikanila umboni wa maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi: Mundu jwalijose juchajonjehesye chindu chachili chose mu yeleyo, Akunnungu chiwalagasye kwa iputiko yailembekwe mwelemu.

¹⁹ Mundu jwalijose atyosyaga liloŵe lyalililyose mmaloŵe ga ngani sya kulondola gagali mu chitabu chi, Akunnungu chiwasumule liunjili lyakwe lya chitela cha umi ni kulityosya liuto lyakwe mmusi weswela, aula waulembekwe mu chitabu chi.

²⁰ Che Yesu jwakusala nkati ngani ji, akuti ili isyene, “Eloo, ngwika chitema.”

Eloo! Njise Ambuje Che Yesu!

²¹ Ngunsachila umbone wa Ambuje uŵe ni wanyamwe wose. Eloo.